

ELŐTERJESZTÉS
A BARANYA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK
2014. NOVEMBER 27-I ÜLÉSÉRE

IKTATÓSZÁM: 130-6/2014.

MELLÉKLETEK: 2 DB

TÁRGY: Beszámoló a lejárt határidejű közgyűlési határozatok végrehajtásáról, az átruházott hatáskörben hozott döntésekről és a két ülés közötti eseményekről
/lej_2014nov/

ELŐTERJESZTŐ: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Lovász Ferencné vezető-főtanácsos

MEGTÁRGYALTA: Ügyrendi Bizottság

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

PÉNZÜGYI EGYEZTETÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 19. *Nagy Csaba*

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 19. *[Signature]*

FELELŐS TISZTSÉGVISELŐ: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

[Handwritten mark]

Tisztelt Közgyűlés!

1. Beszámoló a lejárt határidejű közgyűlési határozatok végrehajtásáról

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a **34/2014. (VIII. 28.)** Kgy. határozatával döntött a Baranya Megyei Önkormányzat 2014. évi megyei önkormányzati tartalékból igényelt pályázati igény benyújtásáról. A támogatási igény benyújtásra került, a helyi önkormányzatokért felelős miniszter a támogatási kérelmek elbírálására bíráló bizottságot hoz létre, melynek javaslatára a miniszterek legkésőbb 2014. december 20-áig együttesen döntenek.

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a **35/2014. (VIII. 28.)** Kgy. határozatával jóváhagyta a Baranya Megyei Önkormányzat és a romániai Arad Megyei Tanácsa között kötendő együttműködési megállapodást, és felkérte elnökét a megállapodás aláírására. Az aláírásra Aradon került sor. Az úti beszámoló az előterjesztés 1. sz. melléklete.

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a **41/2014. (IX. 18.)** Kgy. határozatával elfogadta a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács által kezelt decentralizált cél-előirányzatok terhére kötött támogatási szerződések alapadataiban történt változásról, valamint támogatási szerződések lezárásáról szóló előterjesztést. A határozat az Ügynökség részére megküldésre került, az érintettek értesítése megtörtént.

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a **42/2014. (IX. 18.)** Kgy. határozatával elfogadta a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács által a decentralizált cél-előirányzatok terhére kötött támogatási szerződések módosítási kérelmeiről szóló előterjesztést. A határozat az Ügynökség részére megküldésre került, az érintettek értesítése megtörtént.

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a **43/2014. (IX. 18.)** Kgy. határozatával döntött a Baranya Megyei Területfejlesztési Tanács decentralizált cél-előirányzatainak terhére kötött támogatási szerződések lezárásáról. A határozat 2. pontjában foglaltak szerint a döntésről az érintettek értesítése megtörtént.

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a **47/2014. (X. 21.)** Kgy. határozatában a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése elnöke illetményéről döntött. A határozat végrehajtásaként a közgyűlési elnöki jogviszony létesítéséről és ennek keretében a közgyűlés elnöke illetményéről szóló okiratot elkészítettük és az érintetteknek eljuttattuk.

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése az **52/2014. (X. 30.)** Kgy. határozatával elfogadta a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács által kezelt decentralizált cél-előirányzatok terhére megítélt támogatás visszavonásáról szóló előterjesztést. A határozat az Ügynökség részére megküldésre került, az érintettek kiértesítése megtörtént.

2. Átruházott hatáskörben hozott döntés:

Bizottság átruházott hatáskörben hozott döntése:

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 39. §-a értelmében a megválasztott képviselő a megválasztásától számított 30 napon belül

vagyonnyilatkozatot köteles tenni. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének **Ügyrendi Bizottsága** 2014. november 11-én megtartott ülésén 11 képviselő és hozzátartozóik vagyonnyilatkozatát vette nyilvántartásba. A Bizottság ülését követően 8 képviselő nyújtotta be vagyonnyilatkozatát a Bizottság elnökéhez, amelyeket a Bizottság a következő ülésén vesz nyilvántartásba.

3. Tájékoztatók:

A Baranya Megyei Önkormányzat 2013. szeptember 23-án pályázatot nyújtott be a „Területfejlesztési tevékenység támogatása a konvergencia régiókban lévő megyei önkormányzatok és a Balatoni Fejlesztési Tanács számára” című, ÁROP-1.2.11/A-2013-A kódszámú pályázati felhívásra. A pályázat címe: A Baranya Megyei Önkormányzat területfejlesztési feladatai a 2014-2020-as tervezési időszak előkészítése céljából, egyedi azonosító száma: ÁROP-1.2.11/A-2013-2013-0014. A pályázat elbírálásáról, annak támogatásáról 2013. november 6-án kapott értesítést a Baranya Megyei Önkormányzat. A projekt megvalósítási határideje a Pályázati Felhívás legutóbbi módosítását követően 2014. október 31 volt. A Pályázati Felhívás átfogó célja a megyei önkormányzatok esetében a tervezési dokumentumok előkészítésének támogatása, az ehhez szükséges megyei tervezői kapacitások megerősítése volt. A projekt egyes elemeinek megvalósítására a Baranya Megyei Önkormányzat „in house” beszerzés keretében választotta ki a Baranya Megyei Fejlesztési Ügynökség Kft-t, mint egyedüli tulajdonában lévő gazdálkodó szervezetet. A projekt keretében Baranya Megye Önkormányzata a jogszabályi kötelezettségéből adódóan elfogadta hosszú távú területfejlesztési koncepcióját, megalkotta területfejlesztési programját, továbbá elkészítette a 2014-2020-as uniós költségvetési tervezését segítő részdokumentumokat, összegyűjti a megye területén megvalósítandó projektötleteket. A dokumentumok elkészítése és elfogadása során a Baranya Megyei Önkormányzata mind a Pályázati Felhívás, mind a vonatkozó jogszabályok előírásainak figyelembe vételével járt el.

A pályázat keretében az alábbi tevékenységek valósultak meg:

Megyei területfejlesztési koncepció és program elkészítése részeként:

- Megyei területfejlesztési koncepció készítése
- Területi hatásvizsgálat készítése koncepcióhoz
- Megyei területfejlesztési program készítése
- Területi hatásvizsgálat készítése programhoz

A 2014-2020 időszak tervezését segítő részdokumentumok az operatív programokhoz illeszkedően:

- Megyei szintű helyzetértékelő dokumentumok utómunkálata keretében a megyei tervezési dokumentumokat megalapozó,
- regionális kitekintésű, megyei fejlesztési szükségletek beazonosítása, lehetséges fejlesztési irányok meghatározása; statisztikai és forrásallokációs elemzések elvégzése.
- Gazdaságfejlesztési részprogram
- Kistérségi fejlesztési részprogramok
- Ágazati OP-khoz kapcsolódó megyei területfejlesztési részdokumentum
- A megyei szinten jelentős projektek meghatározása, azok előkészítése (előzetes megvalósíthatósági tanulmány szinten)

Immateriális javak és eszközbeszerzés részeként:

- Laptop hardver és szoftver beszerzése

További tevékenységek:

- Projektmenedzsment
- Nyilvánosság biztosítása
- Rendezvényszervezés (Megyei eljárások szervezése és lebonyolítása, Konferencia szervezése és lebonyolítása)
- A projekt szakmai megvalósításával összefüggő személyjellegű költségek és járulékaik elszámolása
- Horizontális szempontok teljesítésével kapcsolatos költségek (Esélyegyenlőség, fenntarthatóság biztosítása)

A záró beszámoló és a záró kifizetési igénylés benyújtásának határideje a Támogatói Okiratban foglaltaknak megfelelően a projekt fizikai befejezését követő 30. nap. A pályázati felhívást a Miniszterelnökség Közigazgatási Programok Lebonyolítási Főosztálya bonyolítja le.

A projekt fizikai befejezését követően a Főosztályon 3 pályázati változás bejelentés elbírálása van folyamatban, melyek elsősorban a pályázati költségvetést érintő átcsoportosításokra irányulnak. A projekt záró beszámolójának és kifizetési igénylésének benyújtására a változás bejelentések elfogadását követően lesz lehetőség.

A Baranya Megyei Önkormányzat által 2013. december 16. napon benyújtott, 3235/01275 azonosító szám alatt nyilvántartásba vett, nyolc ormánsági templomot érintő felújítási pályázat támogatási szerződése alapján a projekt befejezési határideje 2015. június 30. Tekintettel arra, hogy a közbeszerzési eljárás lefolytatását követően a kivitelezési munkálatok várhatóan 2014 telén indulhatnak el, a kivitelezés az időjárási körülményeket figyelembe véve 2014. június végére nem fejezhető be. Ennek okán a Baranya Megyei Önkormányzat kérvényezte a Nemzeti Kulturális Alap Építőművészet és Örökségvédelem Kollégiumánál, hogy a projekt fizikai befejezési határideje 2016. február 28-ra módosításra kerüljön. A Kollégium a módosítási kérelmet elfogadta, válaszlevelükben kérték, hogy a Kedvezményezett a levél mellékletében csatolt támogatási szerződés módosítását aláírva 8 napon belül küldje meg számukra. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendeletének 4. § (3) alapján: „A közgyűlés elnöke – a közgyűlés utólagos tájékoztatása mellett – az Mötv. 42. §-ban meghatározott ügyek kivételével dönthet a két ülés közötti időszakban felmerülő, halaszthatatlan, a közgyűlés hatáskörébe tartozó, területfejlesztéshez kapcsolódó, pályázati tevékenységet valamint az önkormányzatot, mint munkáltatót érintő önkormányzati ügyekben”, ezért a Közgyűlés elnöke a támogatási szerződés módosítását aláírta és határidőben megküldte azt a Támogató részére. A támogatási szerződés módosítása alapján tehát a projekt fizikai befejezésének határideje 2016. február 28-ra, a pénzügyi elszámolás határideje 2016. április 13-ra módosult. A kapcsolódó dokumentumok az előterjesztés 3. sz. mellékletét képezik.

Mellékletek:

1. számú melléklet: Beszámoló Együttműködési megállapodás aláírásáról
Arad, 2014. szeptember 25-26.
2. számú melléklet: Beszámoló a 2014. október 10-i Megyenapi Ünnepekről
3. számú melléklet: A Nemzeti Kulturális Alap Igazgatósága és a Baranya Megyei Önkormányzat között (8 ormánsági templom restaurálása tárgyában) kötött módosított támogatási szerződés

Tisztelt Közgyűlés!

A beszámolót elfogadásra javasolom.

Határozati javaslat:

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a lejárt határidejű közgyűlési határozatok végrehajtásáról, az átruházott hatáskörben hozott döntésekről, és a két ülés közötti eseményekről szóló beszámolót a mellékletekkel elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

Pécs, 2014. november 19.

Nagy Csaba

Beszámoló

Együttműködési megállapodás aláírás Aradon

2014. szeptember 25 -26.

Részvevők:

Tiffán Zsolt, elnök

Pohl Marietta, alelnök

Arad és Baranya megye között az elnöki hivatalos találkozóra és az együttműködési megállapodás aláírására sor került 2014. szeptember 25-én, Aradon az Arad Megyei Tanácsnál. Az aláíráson a román fél részéről a megyei elnök, Nicolae Iotcu, a megyei alelnök Bognár Levente és az Arad Megyei Tanács tanácsosai vettek részt. Az együttműködés elősegíti a két megye együttműködését, kifejezetten a turizmus és borturizmus területén kezdődhetnek el közös programok. Mindkét megye tagja az AREV-nek az Európai Bortermelő Régiók Gyűlésének, amely megerősíti a két megye borturisztikai munkáját. Arad és Pécs városa 2010-ben írt alá együttműködési megállapodást. Szükséges volt, hogy a két térség megyei szinten is együttműködéseket generáljon a jövőben, egybehangzó kezdeményezések alapján szakmai fejlesztési megbeszélések kezdődnek meg még 2014-ben. A delegáció látogatást tett Ópáloson, amely az aradi borturisztikai régió egyik kiemelt központja.

Pécs, 2014. október 3.

Tiffán Zsolt sk.

Beszámoló
a 2014. október 10-i Megye napi Ünnepségről
Sellye, Draskovich kastély

2014. október 10-én került sor a Megye napi Ünnepségre, amelynek helyszíne Sellyén a Draskovich kastély volt. A hivatalos ünnepséget hálaadó mise előzte meg a sellyei katolikus templomban, amely főcelebránsa Dr. Udvardy György püspök úr volt. Simon Éva, az FM DASZK Sellyei Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégiuma tagintézmény vezetője ünnepi köszöntőjében továbbra is kérte a Baranya Megyei Önkormányzat segítségét az épület felújításával és az intézmény támogatásával kapcsolatosan. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése Baranya Megye Díszpolgára címet 2014-ben Bergics Lajosnak a Zengő Együttes alapítójának és vezetőjének adományozta a magyar népzenei kultúra felvirágoztatásában végzett több évtizedes munkássága elismeréseként. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése Pro Comitatu Baranya Díjat 2014-ben dr. Győrvári Márknak, Szentlőrinc város polgármesterének adományozta. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése Baranya Fejlődéséért Díjat Jakabucz Ildikónak, a Hauni Hungária Gépgyártó Kft. ügyvezetőjének adományozta a megye gazdasági életében nyújtott kiemelkedő teljesítményéért. Jakabucz Ildikó a Baranya Fejlődéséért Díjjal járó jutalmát jótékony célra ajánlotta fel. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése Baranya Kulturális, Művészeti és Sajtó Díját Dányiné Bedő Anikó fazekas keramikusnak adományozta, 25 éves, magas színvonalú alkotó- és kultúra közvetítő tevékenységéért. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése Egészséges Baranyáért Díját Miszlang Lajos nyugalmazott erdőfelügyeleti osztályvezetőnek adományozta az erdőgazdálkodás, az ökoturizmus területén végzett kiemelkedő szakmai tevékenységéért. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése Koltai Péter Díját dr. Nemeskéri Zsolt, a Pécsi Tudományegyetem Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Intézet dékánja kapta a megyét szolgáló, tudományos értéket teremtő kutatómunkájáért, és a megyei felsőoktatásban végzett kimagasló tevékenységéért. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése Közrend- Közbiztonság Díját dr. Váczi István rendőr alezredes, a Baranya Megyei Rendőr főkapitányság Komlói Rendőrkapitányság kapitányságvezetője kapta, több éves, a közrend és közbiztonság területén végzett kiemelkedő szakmai munkája elismeréséért. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése Nemzetiségekért Díjat Horváth Etelének adományozta, a Véméendi Német Nemzetiségi Táncegyüttes alapítójának és vezetőjének a német nemzetiségi kultúra, hagyományok ápolása, Véméend kulturális életében 4 évtizeden át betöltött meghatározó szerepének elismeréseként. Hagyományosan két baranyai szervezet díja került a Megyei Ünnepségek keretében átadásra. 2014-ben az „Aranygyűrűs Mérnök” díjat Schubert József kapta magas színvonalon művelt mérnöki tevékenysége elismeréséül. A Magyar Rákellenes Liga Pécsi Alapszervezetének „Önkéntességért” díjat dr. Ugor Emese orvos vehette át.

Pécs, 2014. október 13.

Pókó Nikolett sk.
nemzetközi referens

Nemzeti Kulturális Alap
Nemzeti Kulturális Alap Igazgatósága

Iktatószám: 116924/14
Pályázati azonosító: **3235/01275**
Tárgy: Szerződésmódosítás
Ügyintéző: Gász Boglárka
Telefonszám: 06-1/327-4338
E-mail: boglarka.gasz@nka.hu
Melléklet: Felhatalmazó levél

Támogatási szerződés módosítása

A **Nemzeti Kulturális Alap Igazgatósága** (1085 Budapest, Gyulai Pál u. 13.), továbbiakban: Igazgatóság és

Baranya Megyei Önkormányzat (7621 Pécs, Széchenyi tér 9.), továbbiakban: Támogatott között

AZ ORMÁNSÁGI KÓRÓS, ZALÁTA, DRÁVAIVÁNYI, VEJTI, NAGYCSÁNY, KÉMES, SZAPORCA ÉS VAJSZLÓ FAKAZETTÁS TEMPLOMAINAK FELÚJÍTÁSA, RESTAURÁLÁSA tárgyban 2014. április 8-án, **3235/01275** azonosító szám alatt nyilvántartott támogatási szerződés (továbbiakban: Támogatási szerződés) jött létre.

A Támogatási szerződést Szerződő Felek közös megegyezéssel az alábbiak szerint módosítják:

1. A **Támogatott a támogatás elkülönítésére új alszámlát nyitott.**

A támogatás utalása a 2. részlettől kezdve az alábbi alszámlára történik:
10024003-00319308-00000024

2. A Támogatási szerződés **3.) pontjában** meghatározott megvalósítás teljesítési időtartama az alábbiak szerint módosul:

„A megvalósítás teljesítési időtartama: **2014.01.01.- 2016.02.28.**”

3. A Támogatási szerződés **7.) pontjában** meghatározott elszámolási határidő, valamint a benyújtott bizonylatok, illetve az azokon feltüntetett teljesítés dátuma az alábbiak szerint módosul:

„A Támogatott a szerződés teljesítéséről **2016. 04. 28.** napig beérkezően a www.nka.hu portálon elérhető felhasználói fiókon belül található „elszámolás benyújtása” menüponton keresztül elszámolást tartozik az Igazgatósághoz benyújtani...”

„A pénzügyi elszámolásban benyújtott bizonylatok, illetve az azokon feltüntetett teljesítés dátuma - a támogatás kiutalásának időpontjától függetlenül **2014. 01. 01. - 2016. 04. 13** időtartamra szólhat, amely időtartam az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló kormányrendelet alapján a támogatott tevékenység időtartamának tekintendő.”

4. A Támogatási szerződés **17.) c.) pontja** a következők szerint módosul:

A részelszámolások beérkezési határideje:

1. **2014.09.10**
2. **2014.11.25**
3. **2015.03.12**
4. **2015.06.02**
5. **2015.09.21**

Amennyiben a Támogatott nem használja fel a kiutalt támogatási részlet/ek teljes összegét, akkor a fel nem használt támogatás összegét köteles visszautalni az Alap 10032000-00288767-00000000 számú bankszámlájára. A következő támogatási részlet utalására csak a maradványösszeg visszautalását követően kerülhet sor.

5. A Támogatási szerződés **18.) pontja** helyébe a következő szöveg lép:

A támogatás utalásának várható időpontja:

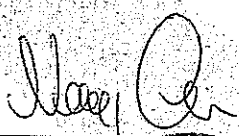
2014.07.01	45.169.000 Ft
2014.10.28	424.000 Ft
2015.01.15	60.482.600 Ft
2015.04.01	26.670.000 Ft
2015.07.01	96.428.800 Ft
2015.11.02	40.825.600 Ft
2016.05.30	30.000.000 Ft

A támogatásból történő kifizetések finanszírozási időszakai:

2014.07.01 – 2014.08.30	27.114.500 Ft
2014.09.01 – 2014.11.15	18.478.500 Ft
2014.11.16 – 2015.02.28	60.482.600 Ft
2015.03.01 – 2015.05.15	26.670.000 Ft
2015.05.16 – 2015.08.31	96.428.800 Ft
2015.09.01 – 2016.02.29	70.825.600 Ft

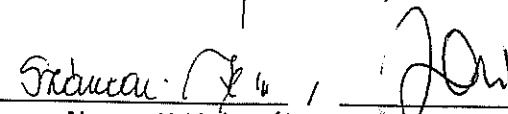
6. A Támogatási szerződésnek a módosítással nem érintett része változatlan marad.
7. A Szerződő Felek kijelentik, hogy a Támogatási szerződés csak jelen módosításával együtt érvényes, a támogatási szerződés módosítással nem érintett részeit érvényesnek és hatályosnak ismerik el.
8. A Támogatási szerződés mellékletét képező Felhatalmazó levél továbbra is érvényben marad, és kiegészül jelen módosítás mellékletét képező Felhatalmazó levéllel.
9. Jelen szerződésmódosítás csak akkor jön létre, ha a Támogatott az általuk aláírt szerződésmódosítás 2 példányát, továbbá az érvényes Felhatalmazó levél 2 példányát a kézhezvételtől számított 30 napon belül visszaküldi az Igazgatóságnak.
10. A szerződésmódosítás 4, egymással mindenben megegyező példányban készült.

Budapest, 2014. október 20.

Baranya Megyei Kormányzat

nka
Nemzeti Kulturális Alap
Igazgatósága

Nemzeti Kulturális Alap Igazgatósága

Nemzeti Kulturális Alap
Nemzeti Kulturális Alap Igazgatósága

2014 NOV 03.

29-117
1590/2014

BARANYA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT

Pécs

Széchenyi tér 9.
7621

Iktatószám: 116924/14
Pályázati azonosító: **3235/01275**
Tárgy: Támogatási szerződés módosítása
Ügyintéző: Gász Boglárka
Telefonszám: +36-1-327-4338
E-mail: boglarka.gasz@nka.hu
Melléklet: Szerződésmódosítás, felhatalmazó levél

Tisztelt Támogatott!

Mellékelten megküldöm a fenti azonosító számú támogatási szerződés módosítását és a felhatalmazó levelet három példányban.

A szerződés módosítás egy példánya a Támogatottnál marad, a fennmaradó két példányt (jogi személy által cégszerűen) aláírva kell visszaküldenie.

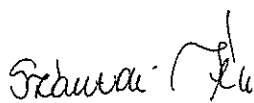
Kérjük, hogy az aláírt **szerződésmódosítás 2 példányát**, valamint a számlavezető által is aláírt **felhatalmazó levél 2 példányát – 8 napon belül postai úton** küldje meg Igazgatóságunk postacímére (1388 Budapest, Pf. 82.). Kérjük, hogy a pályázati azonosítót a borítékon szíveskedjen feltüntetni.

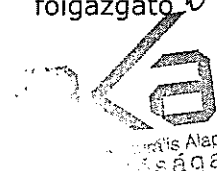
Tájékoztatjuk, hogy a fenti dokumentumok visszaérkezéséig támogatás folyósítására nem kerülhet sor.

Amennyiben a szerződésmódosítás kézhezvételétől számított 30 napon belül nem küldi vissza az aláírt támogatási szerződés módosításának 2 példányát, a számlavezető által is aláírt felhatalmazó levél 2 példányát, úgy kezdeményezzük a pályázat megszüntetését.

Budapest, 2014. október 20.

Együttműködését köszöni:

Krucsainé Herter Anikó
főigazgató

ELŐTERJESZTÉS

A BARANYA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT KÖZGYŰLÉSÉNEK 2014. NOVEMBER 27-I ÜLÉSÉRE

IKTATÓSZÁM: 627-1/2014.

MELLÉKLETEK: - DB

TÁRGY: Tagok delegálása a Baranya Megyei Önkormányzat képviselőinek biztosítására különböző szervezetekbe és társulásokba /delegálás/

ELŐTERJESZTŐ: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Sandó Krisztina főtanácsos
Pókó Nikolett nemzetközi referens

MEGTÁRGYALTA: A közgyűlés valamennyi állandó bizottsága

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: A közgyűlés valamennyi állandó bizottsága

PÉNZÜGYI EGYEZTETÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 21.

Riedl

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 21.

V. U. U.

FELELŐS TISZTSÉGVISELŐ: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

Kirá

Tisztelt Közgyűlés !

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése 2014. október 21-én tartotta alakuló ülését, amelynek során megválasztotta elnökét.

A testület megalakulását követően az alábbi szervezetekben szükséges a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése delegálásairól dönteni.

Tag delegálása a Baranya Megyei Területfejlesztési Konzultációs Fórumba

A 2012. január 1-én életbe lépett, többször módosított területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (továbbiakban törvény) értelmében a megyei közgyűlés és a – megye területén működő – megyei jogú város(ok) közgyűlése(i) **megyei területfejlesztési konzultációs fórumot** működtetnek az alábbiak szerint:

- „14/B. § (1) A megyei közgyűlés és a - megye területén működő - megyei jogú város(ok) közgyűlése(i) megyei területfejlesztési konzultációs fórumot működtetnek.
- (2) A megyei területfejlesztési konzultációs fórumba a megyei jogú város közgyűlése egy képviselőt delegál. A megyei területfejlesztési konzultációs fórumba a megyei közgyűlés a megyei jogú várost képviselők számával azonos számú képviselőt delegál.
- (3) A megyei területfejlesztési konzultációs fórum előzetesen állást foglal a megyei közgyűlés területfejlesztést érintő ügyeiben.
- (4) A megyei területfejlesztési konzultációs fórum véleményét a megyei közgyűlés ülésén a vonatkozó napirend tárgyalásakor ismertetni kell.
- (5) A megyei területfejlesztési konzultációs fórum munkaszervezettel nem rendelkezik. Titkársági feladatait a tagok megegyezése szerinti önkormányzati hivatal látja el.”

A fenti jogszabályra tekintettel – mely a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése (továbbiakban: Közgyűlés) esetében 1 fő delegálását jelenti – a Közgyűlés 2012-ben Tiffán Zsoltot, a Közgyűlés akkori elnökét, míg Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése Páva Zsolt polgármestert delegálta a Fórumba. Az önálló munkaszervezettel nem rendelkező Fórum titkársági feladatait a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal látta el.

Tag delegálása a Dél-Dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanácsba

A **Dél-Dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács** 1998. óta működik. A 1382/2013.(VI. 27.) Kormányhatározat 6. pontja értelmében a Tanács legfeljebb 25 tagból álló testület, melynek egy tagját a Baranya Megyei Önkormányzat delegálja. Az elmúlt ciklusban a közgyűlés elnöke által esetileg megbízott személyek - Riegl Gábor mb. megyei főépítész és Gorsics Gábor az Ős-Dráva Programiroda műszaki menedzsere – képviselték a megyei önkormányzatot a Tanácsban.

Tag delegálása az „M9” Térségi Fejlesztési Tanácsba

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 15.§ (1) bekezdése alapján az „**M9” Térségi Fejlesztési Tanács** 2010. április 8-án, Zalaegerszegen tartotta alakuló ülését. A Tanács azzal a céllal jött létre, hogy az M9-es gyorsforgalmi út előkészítését és megvalósítását meggyorsítsa. A Térségi Fejlesztési Tanács tevékenységéről szóló tájékoztatót Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a 31/2012.(III.22.) Kgy. határozatával tudomásul vette és támogatta, hogy a Baranya Megyei Önkormányzat szavazati jogú tagként vegyen részt a tanács munkájában. A fentiek alapján a Közgyűlést képviseli a közgyűlés elnöke illetve a közgyűlés képviselője, ezért a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének képviselő testületéből egy képviselőt szükséges delegálni az „M9” Térségi Fejlesztési Tanácsba. Az „M9” Térségi Fejlesztési Tanácsba a Közgyűlés 45/2012. (V.31.) Kgy.határozata alapján Kiss Ferencet delegálta.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést és az alábbi határozati javaslatot megvitatni és támogatni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

1. a.) A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése úgy dönt, hogy a Baranya Megyei Területfejlesztési Konzultációs Fórumba Nagy Csabát, a közgyűlés elnökét delegálja.

b.) A Baranya Megyei Közgyűlés egyetért azzal, hogy a Baranya Megyei Területfejlesztési Konzultációs Fórum titkársági feladatait továbbra is a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal lássa el.
2. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a Dél-Dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanácsba Nagy Csabát, a közgyűlés elnökét delegálja.
3. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése az „M9” Térségi Fejlesztési Tanácsba a Polics Józsefet, a közgyűlés képviselőjét delegálja.
4. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése az alábbi határozatokat visszavonja: 35/2012. (IV. 26.) Kgy. határozat b.) pontja, 45/2012. (V.31.) Kgy. határozat,

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

Pécs, 2014. november 21.

Nagy Csaba
a közgyűlés elnöke

ELŐTERJESZTÉS

A BARANYA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK
2014. NOVEMBER 27-I ÜLÉSÉRE

IKTATÓSZÁM: 349/2014.

MELLÉKLETEK: 2 DB

TÁRGY: A Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendelet és a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal ügyrendjének módosítása *(szmszmod)*

ELŐTERJESZTŐ: Nagy Csaba elnök

Dr. Göndöc András megyei főjegyző

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Dr. Göndöc András megyei főjegyző

MEGTÁRGYALTA: Valamennyi állandó bizottság

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

PÉNZÜGYI EGYEZTETÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 21. *Rakt*

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 21. *UD*

FELELŐS TISZTSÉGVISELŐ: Nagy Csaba elnök

Tisztelt Közgyűlés!

I. A Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendelet módosítása

A Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: SzMSz) rendelkezik.

Az önkormányzati hivatalra (Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal, a továbbiakban: Hivatal) vonatkozó rendelkezések az SzMSz 40. §-ban, illetve a Hivatal szervezeti felépítésére vonatkozóan a 3. mellékletben találhatóak.

A Hivatal jelenleg négy belső szervezeti egységgel rendelkezik (Projektfejlesztési és Végrehajtási Osztály, Területrendezési és Monitoring Osztály, Pénzügyi és Finanszírozási Osztály, Titkárság), a belső ellenőrzési feladatokat az önkormányzattal szerződéses jogviszonyban álló személy látja el.

Az önkormányzati és hivatali feladatok racionalizálása érdekében szükséges azonban a Hivatal belső szervezeti egységeinek struktúráján változtatni az alábbiak szerint:

A korábbi osztályok helyett, Pénzügyi, Területfejlesztési és Jogi és Szervezési osztályok kerülnének kialakításra.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 17. § (1) bekezdése szerint a jogszabály előkészítője előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit. Az előzetes hatásvizsgálat eredményéről a közgyűlést tájékoztatni kell. A Jat. előírásainak megfelelően a jogszabály-tervezet előkészítője elvégezte az előzetes hatásvizsgálatot, melyet az alábbiakban mutatok be.

Előzetes hatásvizsgálat

a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17.§ (1) bekezdése alapján

A rendelet-tervezet címe:

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének ... /2014. () önkormányzati rendelete a Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendelet módosításáról

Társadalmi-gazdasági hatása: Nincs.

Költségvetési hatása: Nincs.

Környezeti, egészségi következményei: Nincs.

Adminisztratív terheket befolyásoló hatása: A Hivatal belső szervezeti egységeinek átalakításával racionalizálja az önkormányzati és a hivatali munka működését, ezzel az adminisztratív terhek csökkenése várható.

Egyéb hatása: Nincs.

A rendelet megalkotásának szükségessége: Az önkormányzati és a hivatali munka racionalizálása.

A rendelet megalkotása elmaradása esetén várható következmények: Az önkormányzati feladatok előkészítésének a hatékonysága, a döntések végrehajtásának zökkenőmentes szervezése és ellenőrzése sérülhet abban az esetben, ha a Hivatal belső szervezeti egységeinek az átalakítására nem kerül sor.

A rendelet alkalmazásához szükséges feltételek:

- **személyi:** rendelkezésre áll
- **szervezeti:** rendelkezésre áll
- **tárgyi:** rendelkezésre áll
- **pénzügyi:** rendelkezésre áll

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének a rendeletek előkészítésében való társadalmi részvételről szóló 15/2011. (IX. 23.) önkormányzati rendeletének 1. § (3) bekezdése alapján a szervezetről és működésről szóló rendelet-tervezeteket nem kell társadalmi egyeztetésre bocsátani.

Az SzMSz módosítását tartalmazó rendelet-tervezetet jelen előterjesztés 1. melléklete tartalmazza.

II. A Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal ügyrendjének módosítása

A Közgyűlés 2014. október hó 30. napján megtartott ülésén megalkotta a Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendeletet (a továbbiakban: SzMSz). Az SzMSz megalkotásával összefüggésben döntött továbbá arról is a Közgyűlés, hogy a megyei főjegyzőt felkéri arra, hogy a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal Ügyrendjének a módosítását a soron következő ülésre terjessze elő (49/2014. (X. 30.) Kgy. határozat).

A 49/2014. (X. 30.) Kgy határozat rendelkezéseinek megfelelően az alábbiakról tájékoztatom a Tisztelt Közgyűlést:

Az SzMSz. 40. § (3) bekezdése szerint:

„A hivatal köztisztviselőinek feladatát, a hivatal ügyfélfogadási rendjét, munkarendjét a megyei főjegyző által előterjesztett, a közgyűlés által elfogadott ügyrend tartalmazza.”

A költségvetési szervek szervezeti és működési szabályzatának előírásaira vonatkozó további rendelkezéseket az államháztartási törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 13. §-a tartalmazza:

„A költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzata tartalmazza

- a) a költségvetési szerv alapításáról szóló jogszabály teljes megjelölését, ha a költségvetési szerv alapításáról jogszabály rendelkezett,*
- b) a költségvetési szerv alapító okiratának - ha azt az alapítás óta módosították, a hatályos, egységes szerkezetbe foglalt alapító okiratának - keltét, számát, az alapítás időpontját,*
- c) az ellátandó, és a kormányzati funkció szerint besorolt alaptevékenységek, rendszeresen ellátott vállalkozási tevékenységek, valamint az alaptevékenységet szabályozó jogszabályok megjelölését,*
- d) azon gazdálkodó szervezetek részletes felsorolását, amelyek tekintetében a költségvetési szerv alapítói, tulajdonosi (tagsági, részvényesi) jogokat gyakorol,*
- e) a szervezeti felépítést és a működés rendjét, a szervezeti egységek - ezen belül a gazdasági szervezet - megnevezését, engedélyezett létszámát, feladatait, a költségvetési szerv szervezeti ábráját,*
- f) azon ügyköröket, amelyek során a szervezeti egységek vezetői a költségvetési szerv képviselőjeként járhatnak el,*
- g) a szervezeti és működési szabályzatban nevesített munkakörökhöz tartozó feladat- és hatásköröket, a hatáskörök gyakorlásának módját, a helyettesítés rendjét, az ezekhez kapcsolódó felelősségi szabályokat,*
- h) jogszabályban meghatározott kivétellel a munkáltatói jogok gyakorlásának - ideértve az átruházott munkáltatói jogokat is - rendjét, és*
- i) az irányító szerv által a 10. § (1)-(3) bekezdése szerint a költségvetési szervhez rendelt más költségvetési szervek felsorolását.”*

Fenti rendelkezéseknek megfelelően áttekintettük a 23/2014. (VI. 19.) határozattal jóváhagyott ügyrendet, és elkészítettük a módosított ügyrend tervezetét. A tervezetet a könnyebb áttekinthetőség érdekében egységes szerkezetben, de a változások vastagon szedésével a jelen előterjesztés melléklete tartalmazza.

Az ügyrendben átvezetni kívánt, főként technikai jellegű módosításokon túl a jelentősebb változások a következők:

- Változott az ügyrend elfogadásának a menete. A Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 2/2012. (II. 14.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: korábbi SZMS) 40. § (3) bekezdése alapján: „A hivatal köztisztviselőinek a feladatát a megyei főjegyző által meghatározott ügyrend tartalmazza.” A korábbi gyakorlat szerint a közgyűlés az ügyrendet jóváhagyta, a jelenleg hatályos SzMSz viszont arról rendelkezik, hogy a megyei főjegyző terjeszti elő az ügyrendet, amit a közgyűlés elfogad.
- Az ügyrendben pontosan rögzítésre kerültek a Hivatal alaptevékenységét szabályozó jogszabályok. A korábbi SZMSZ-ben kizárólag a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényre történő hivatkozás volt rögzítve, ez kerül kiegészítésre a jelenleg hatályos SzMSz-el.
- Új rendelkezésekkel is kiegészítésre került az SzMSz, az Ávr. 13. § (1) bekezdés f) és g) pontjára tekintettel.
- Egyéb jogszabályváltozások. Változott az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, kikerült belőle ugyanis a költségvetési koncepció, valamint az évközi beszámolók készítésének kötelezettsége, így ezen változások átvezetésre kerültek a Pénzügyi Osztály feladatai között.
- Az ügyrend módosítása tartalmazza a megváltozott bizottsági szerkezethez és változó feladatrendszerhez jobban igazodó szervezeti tagolódást, amely szerint a korábbi 3 osztály és az osztályként működő Titkárság helyett a korábbi Titkársági feladatokat ellátó Jogi és Szervezési Osztállyal együtt, összesen 3 osztály marad. A vezetők száma egy fővel csökken. A területfejlesztési feladatok integráltan egy osztályon belül kerülnek megszervezésre. Az új osztályszerkezet lehetővé teszi az osztályvezetők számára, hogy a feladataikat helyettesükön (helyetteseiken) illetve belső csoportok felállításán keresztül hatékonyabban szervezzék.
- Az ügyrend elfogadása esetén lehetővé teszi, hogy családi vagy egyéb indokolt esetekben a köztisztviselők az általánostól eltérő munkarendben végezzék napi munkájukat.

Kérjük a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést megtárgyalni, a Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló rendeletet megalkotni, a lenti határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Pécs, 2014. november 20.

Nagy Csaba s.k.
elnök

Dr. Göndöc András s.k.
megyei főjegyző

Határozati javaslat:

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal Ügyrendjének módosítását a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: SzMSz hatálybalépésével egyidejűleg

Felelős: Dr. Göndöc András megyei főjegyző, Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal

**A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének
/2014. () önkormányzati rendelete**

**a Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési
Szabályzatáról szóló 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendelet módosításáról**

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében foglalt eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendelet módosításáról a következőket rendeli el:

1. §

A Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendelet 3. melléklete helyébe e rendelet 1. melléklete lép.

2. §

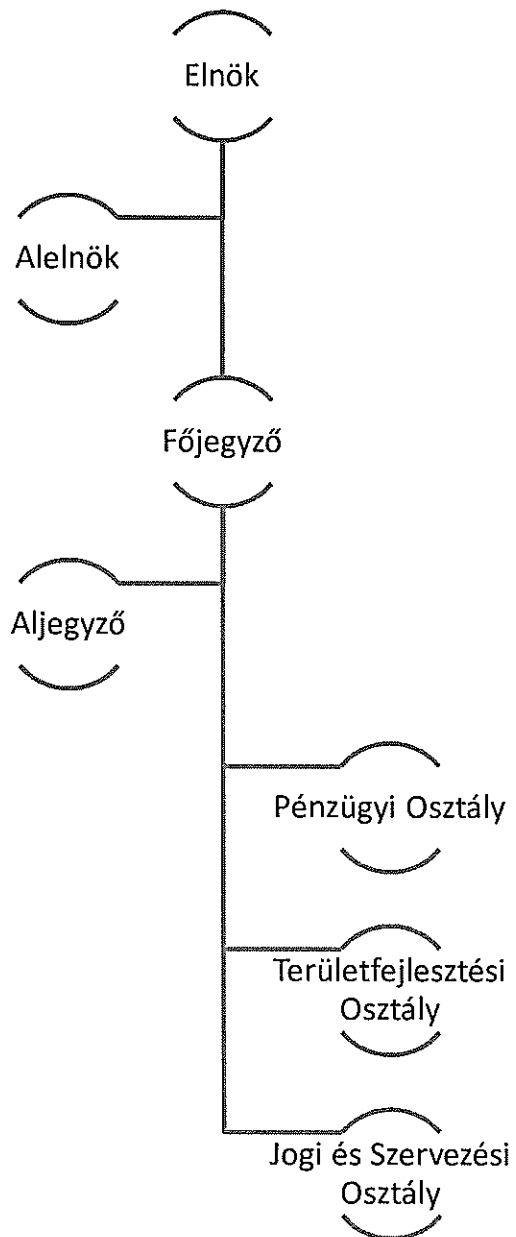
E rendelet 2014. december 1-e napján lép hatályba.

Nagy Csaba s. k.
közgyűlés elnöke

Dr. Göndöc András s. k.
megyei főjegyző

Elfogadva:
Kihirdetve:

1. melléklet a /2014. () önkormányzati rendelethez
3. melléklet a 10/2014. (X. 130.) önkormányzati rendelethez

INDOKOLÁS

a Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: SZMSZ) módosításáról szóló .../2014. (...) önkormányzati rendelet tervezetéhez

Általános indokolás

Az önkormányzati és hivatali feladatok racionalizálása érdekében szükséges a Hivatal belső szervezeti egységeinek struktúráján változtatni, ezzel az adminisztratív terhek csökkenése várható. Az önkormányzati feladatok előkészítésének a hatékonysága, a döntések végrehajtásának zökkenőmentes szervezése és ellenőrzése sérülhet abban az esetben, ha a Hivatal belső szervezeti egységeinek az átalakítására nem kerül sor.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

E szakasz – az SzMSz 3. mellékletének a módosításával – tartalmazza a Hivatal belső szervezeti egységeinek átalakításával, új szervezeti egységek létrehozásával kapcsolatos rendelkezéseket

A 2. §-hoz

E szakasz tartalmazza a hatályba léptető rendelkezést. A Jat. 12. § (1) – (3) bekezdésére tekintettel a módosító jogszabály hatályvesztéséről külön rendelkezni nem kell.

A Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal Ügyrendje

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 67. §-a, a **Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendelet** (a továbbiakban: SzMSz) 40. § (3) bekezdése alapján a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal ügyrendjét, működési rendjét (a továbbiakban: hivatali szmsz) **a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése** az alábbiak szerint állapítja meg.

I.

Általános rendelkezések

1. Az **önkormányzati hivatal** megnevezése:
Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal
Székhelye: Pécs, Széchenyi tér 9.
Költségvetésének végrehajtására szolgáló számlaszáma: Magyar Államkincstár Baranya Megyei Igazgatósága által vezetett 10024003-00319322-00000000 számú pénzforgalmi számla.
Törzskönyvi azonosító száma: 330002
2. Alapító okirat száma: 88/2012. (XII. 19.) Kgy. határozat (Alapító okirat kiegészítés: 2014. 02. 26.)
Alapítás időpontja: 1991. 01. 01.
3. Az **önkormányzati hivatal** jogi személy, önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv. Működéséhez szükséges előirányzatokat, működési, fenntartási költségeket az éves költségvetés határozza meg.
4. Az **önkormányzati hivatal** egységes hivatali szervezet (továbbiakban: Hivatal).
5. A Hivatalt a közgyűlés elnöke irányítja. A Hivatal vezetője a megyei főjegyző, aki képviseli a Hivatalt.
6. A Hivatal segíti a megyei testületek, a tisztségviselők munkáját és a megyei főjegyző hatósági jogkörének gyakorlását. Feladata: **az önkormányzat működésével, az elnök, a megyei főjegyző, a közgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével, végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátása.**

7. A Hivatal működésének dologi feltételeit a megyei önkormányzat közgyűlése biztosítja.
8. A Hivatal alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti besorolása, a kormányzati funkcióinak száma, megnevezése:

Szakágazat841105 Helyi önkormányzatok és társulások igazgatási tevékenysége

Kormányzati funkciók:

- 011130 Önkormányzatok és önkormányzati hivatalok jogalkotó és általános igazgatási tevékenysége
- 011140 Országos és helyi nemzetiségi önkormányzatok igazgatási tevékenysége
- 016010 Országgyűlési, önkormányzati és európai parlamenti képviselőválasztásokhoz kapcsolódó tevékenységek
- 016020 Országos és helyi népszavazással kapcsolatos tevékenységek
- 041140 Területfejlesztés igazgatása
- 044310 Építésügy igazgatása

9. A Hivatal alaptevékenységét szabályozó jogszabályok:

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény,

A Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendelet

II.

A Hivatal szervezete

1. A Hivatal személyi állománya köztisztviselőkből, ügykezelőkből és munkaviszonyban álló fizikai alkalmazottakból áll. Az egyes munkakörökhöz tartozó feladat-, és hatásköröket, a hatáskörök gyakorlásának módját, a helyettesítés rendjét, az ezekhez kapcsolódó felelősségi szabályokat a munkaköri leírások tartalmazzák. A megyei főjegyző határozza meg továbbá azon ügyköröket, amelyek során a jelen ügyrendben nevesített szervezeti egységek vezetői a Hivatal képviselőjeként járhatnak el.
2. A Hivatal belső szervezeti egységei

- Területfejlesztési Osztály (osztályvezetői kinevezéssel)
- Pénzügyi Osztály (osztályvezetői kinevezéssel)
- Jogi és szervezési Osztály (aljegyző vezetése alatt)

A belső ellenőrzési feladatokat az önkormányzattal szerződéses jogviszonyban álló személy látja el.

3. A Hivatal szervezeti felépítését az **SzMSz** 3. számú melléklete tartalmazza, köztisztviselőinek, ügykezelőinek és munkaviszonyban álló fizikai alkalmazottainak létszámát a közgyűlés a **mindenkori költségvetési rendeletben** határozza meg. A belső szervezeti egységek közötti létszám-átcsoportosításról a megyei főjegyző dönt.

A megyei főjegyző

A megyei főjegyző a Hivatal vezetője, aki szakmailag felelős a Hivatal működéséért.

Feladata az **Mötv. 81. §-ban meghatározott feladatokkal összefüggésben:**

1. Összehangolja a közgyűlés, a bizottságok, a képviselőcsoportok és a tisztségviselők tevékenységével összefüggő alábbi hivatali feladatokat:
 - a munkaterv, az előterjesztések és a jegyzőkönyv készítése;
 - a törvényesség vizsgálata;
 - a rendeletek és a határozatok nyilvántartása;
 - a bizottsági munka segítése.
2. Vezeti a közgyűlés hivatalát:
 - javaslatot tesz a közgyűlés elnöke számára a hivatal feladatainak meghatározására, a közgyűlés munkájának szervezésére, döntéseinek előkészítésére és végrehajtására;
 - elemzi, értékeli, ellenőrzi a hivatal döntés-előkészítő, végrehajtást szervező tevékenységét;
 - gyakorolja a hivatal köztisztviselőivel, ügykezelővel, és munkaviszonyban álló fizikai alkalmazottaival kapcsolatos munkáltatói jogokat; az aljegyző tekintetében az egyéb munkáltatói jogokat;
 - javaslatot tesz a hivatal működési és ügyfélfogadási rendjére, gondoskodik ezek végrehajtásáról és ellenőrzéséről;
 - előkészíti a hivatal működési rendjéhez kapcsolódó, a köztisztviselők munkakörülményeit és biztonságát szolgáló szabályokat;
 - biztosítja a hivatal működési rendjét és fegyelmét;
 - a hatáskörébe tartozó ügyekben szabályozza a kiadmányozás rendjét.

3. Egyéb feladatai:

- ellátja a jogszabályban előírt államigazgatási feladatokat és a hatósági hatásköröket;
- dönt a hatáskörébe utalt ügyekben;
- gondoskodik a belső ellenőrzési rendszer működtetéséről, a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről;
- engedélyezi a köztisztviselők bel- és külföldi kiküldetését, továbbá az ahhoz szükséges hivatali vagy saját gépjármű igénybevételét.

4. A közgyűlés elnökének megbízása alapján ellát egyéb feladatokat.

Az aljegyző

Az aljegyző a megyei főjegyző helyettese, vezeti a **Jogi és Szervezési Osztályt**, valamint ellátja a főjegyző által a munkaköri leírásban és esetileg meghatározott feladatokat. A **Jogi és szervezési osztály vezetése körében:**

- a) ellenőrzi és felügyeli a Jogi és Szervezési osztály szervezetébe tartozó köztisztviselők, ügykezelők és munkaviszonyban álló fizikai alkalmazottak munkáját, gondoskodik a feladatok elosztásáról, a végrehajtás ellenőrzéséről. Felelős a Jogi és szervezési osztály tevékenységi körébe tartozó feladatok ellátásáért,
- b) javaslatot tesz a Jogi és Szervezési osztály köztisztviselőinek, ügykezelőinek teljesítményértékelésére, minősítésére. Javaslatot tesz és véleményt nyilvánít a Jogi és szervezési osztály köztisztviselői, ügykezelői és munkaviszonyban álló fizikai alkalmazottai munkaügyi kérdéseiben. Gyakorolja továbbá a megyei főjegyző egyedi intézkedésével ráruházott egyéb munkáltatói jogokat.

Az osztályvezető, az osztályvezető-helyettes, a csoportvezető

1. A Hivatal belső szervezeti egységei az osztály és a csoport. Az osztály élén az osztályvezető, a csoport élén a csoportvezető áll, aki az osztályhoz, csoporthoz rendelt feladatok ellátásáról gondoskodik. **Az osztályvezető feladatait – javaslatára megbízott – helyettes, szükség szerint helyettesek segítik.**
2. Az osztályvezető főbb feladatai:
 - a) ellenőrzi és felügyeli az osztály szervezetébe tartozó köztisztviselők, ügykezelők és munkaviszonyban álló fizikai alkalmazottak munkáját,

gondoskodik a feladatok elosztásáról, a végrehajtás ellenőrzéséről. Felelős az osztály tevékenységi körébe tartozó feladatok ellátásáért,

- b) javaslatot tesz az osztály köztisztviselőinek, ügykezelőinek teljesítményértékelésére, minősítésére. Javaslatot tesz és véleményt nyilvánít az osztály köztisztviselői, ügykezelői és munkaviszonyban álló fizikai alkalmazottai munkaügyi kérdéseiben. Gyakorolja továbbá a megyei főjegyző egyedi intézkedésével ráruházott egyéb munkáltatói jogokat.
- c) **Javaslatot tesz a helyettesítésének személyére, dönt a helyettesítése rendjéről, több helyettes esetén a helyettesek közötti munkamegosztásról**
- d) **Javaslatot tesz az osztály munkájának hatékonyabb elvégzése érdekében csoport felállítására.**

3. Az osztályvezető-helyettes feladatai:

- a) **Helyettesíti az osztályvezetőt,**
- b) **elvégzi az osztályvezető által rábízott, az osztály feladatkörébe tartozó feladatokat,**
- c) **felügyeli az osztályvezető által kijelölt köztisztviselők, ügykezelők és munkaviszonyban álló fizikai alkalmazottak munkáját, gondoskodik a feladatok elosztásáról, a végrehajtás ellenőrzéséről. Felelős kijelölt személyek tevékenységi körébe tartozó feladatok ellátásáért.**

4. A csoportvezető főbb feladatai:

- a) **felügyeli a csoport szervezetébe tartozó köztisztviselők, ügykezelők és munkaviszonyban álló fizikai alkalmazottak munkáját, gondoskodik a feladatok elosztásáról, a végrehajtás ellenőrzéséről. Felelős a csoport tevékenységi körébe tartozó feladatok ellátásáért,**
- b) **javaslatot tesz a csoport köztisztviselőinek, ügykezelőinek teljesítményértékelésére, minősítésére.**

III.

A Hivatal belső szervezeti egységei által ellátott főbb feladatok

1. Területfejlesztési Osztály feladatai

Területfejlesztéssel, területrendezéssel és beszerzésekkel kapcsolatos feladatok.

a) Területfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

- megyei, településfejlesztési tervek és programok figyelése, véleményezése, és összehangolása területfejlesztési dokumentumok végrehajtásának monitoringja,
- stratégiai fejlesztési dokumentumok készítése, felülvizsgálata

b) Projektekkel kapcsolatos feladatok:

- pályázatfigyelés,
- projektek előkészítése,
- projekt-koordináció és nyilvántartás,
- projektek összehangolása és véleményezése
- projekt megvalósítás,
- az önkormányzat saját kiírású pályázatainak előkészítése, lebonyolítása
- az önkormányzat közfoglalkoztatással kapcsolatos feladatainak szervezése.

c) Beruházási feladatok:

- önkormányzati beruházások, felújítások előkészítése, végrehajtásuk szakszerűségének biztosítása,
- fejlesztési javaslatok kidolgozása,
- pályázatokhoz kapcsolódó beruházási, műszaki feladatok előkészítése.

d) Közbeszerzési feladatok:

- a hivatal éves összesített közbeszerzési tervének, illetve éves statisztikai összegzésének elkészítése,
- a hivatal közbeszerzési eljárásainak előkészítése, lebonyolítása, koordinálása,
- a hivatal közbeszerzési eljárásainak nyilvántartása,
- a hivatal közbeszerzési eljárásai nyilvánosságának biztosítása.

e) területrendezési tervek véleményezése, összhangjának megteremtése,

f) az osztály feladatait érintő megállapodások előkészítése,

g) az önkormányzat tulajdonában álló gazdasági társaságok felügyelete, kapcsolattartás

h) egyéb területi tervezési feladatok:

- a munkaerő-piaci helyzet alakulásának és a foglalkoztatáspolitikai eszközrendszer működtetésének figyelemmel kísérése, a munkaerő-piaci szereplőkkel történő partneri együttműködés,
- közreműködés a közlekedési, hírközlési ágazatok megyei hatáskörébe utalt feladatainak megoldásában,
- a természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos tervek, koncepciók kidolgozásában való közreműködés, a megyében folyó természet- és környezetvédelmi tevékenységek elősegítése, települési önkormányzati tevékenységek szakmai segítése,
- az operatív programok megyében jelentkező feladatainak megvalósulásának figyelemmel kísérése,
- megyei főépítési feladatok előkészítése,
- a megszűnt Baranya Megyei Területfejlesztési Tanács decentralizált forrásainak kezelése,
- az idegenforgalom területi és országos érdekeinek összehangolásában való közreműködés, a térséget érintő idegenforgalmi értékek feltárása, bemutatása.

2. Pénzügyi Osztály feladatai

Költségvetési, pénzügyi, gazdálkodási feladatok.

a) Költségvetési gazdálkodás szervezése

- költségvetési tervezés, az önkormányzat, a területi nemzeti és önkormányzatok költségvetési rendeletervezetének összeállítása, szükség szerinti módosításainak előkészítése,
- az államháztartási információs rendszer keretében az önkormányzat, a területi nemzeti és önkormányzatok időközi jelentéseinek, éves beszámolójának, és egyéb előírt tájékoztatók elkészítése,

- az önkormányzat, a területi nemzetiségi önkormányzatok költségvetésének éves végrehajtásáról szóló rendelet tervezet összeállítása,
- a normatív állami támogatások, egyéb központi források igénylése, elszámolása,
- az önkormányzat bizottsági munkájának szakmai segítése,
- közgyűlési döntések érvényesítése a gazdálkodásban,
- projektek finanszírozásának megtervezése, végrehajtása,
- bank-kapcsolatok fenntartása, hitelfelvételek előkészítése,
- kötvények, értékpapírok kibocsátása, vásárlása a testület döntése szerint.

b) Gazdálkodási, számviteli feladatok

- a hivatali gazdálkodás szervezése, számviteli feladatok ellátása,
- pénztári feladatok ellátása
- hivatali létszámgazdálkodás, személyi juttatások előirányzatának tervezése és felhasználása,
- a hivatali pénzügyi információs rendszerrel összefüggő informatikai feladatok ellátása,
- a területi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodási feladatainak ellátása.

c) Vagyongazdálkodási feladatok

- a vagyongazdálkodás szabályozásával kapcsolatos testületi döntések előkészítése és végrehajtása,
- a vagyongazdálkodás ügykörében egyes jogi képviseleti feladatok ellátása, ideértve a bíróság előtti képviseletet is,
- a tulajdonosi ellenőrzés gyakorlásából eredő feladatok ellátása,
- vagyonnyilvántartás,
- a vagyoni állapot, a vagyongazdálkodás hatékonyságának folyamatos elemzése, értékelése, prognózisok, javaslatok készítése,
- a vagyonbiztosítás megyei feladatainak teljes körű ügyintézése.

3. Jogi és szervezési Osztály feladatai

Jogi és szervezési feladatok.

a) A tisztségviselők munkájának segítése

- a megyei önkormányzat közgyűlésének elnöke, alelnöke hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásának segítése,
- a képviselőcsoportok munkájának segítése,
- sajtóinformációs tevékenység,
- a területi nemzetiségi önkormányzatok működésének segítése,
- kapcsolattartás a civil szervezetekkel
- a megyei főjegyző sportstatisztikai feladatának végrehajtása.

b) Az önkormányzat testületeinek, hivatalának működésével összefüggő feladatok

a) A testületi munka szervezése:

- a közgyűlés és a bizottságok munkájának szakmai segítése, szervezése, dokumentálása,
- az előterjesztések, rendelet-tervezetek előkészítése, a törvényesség vizsgálata,
- a testületi döntések végrehajtásának szervezése, figyelemmel kísérése,
- a közgyűlés hivatalos lapjának elkészítése;

b) Választási, jogi feladatok:

- az országgyűlési, az európai parlamenti, a helyhatósági, a nemzetiségi választások lebonyolítása,
- megyei népszavazás szervezése,

c) bírósági ülnökök választásának előkészítése,

d) a közigazgatási munka korszerűsítése,

e) az önkormányzatokkal, állami és társadalmi szervekkel való kapcsolatokról eredő feladatok,

f) az önkormányzati jogi ügyek, önkormányzat jogi képviselete,

g) a közgyűlés tisztségviselői és a megyei főjegyző feladatkörébe tartozó egyedi jogi ügyek előkészítése;

c) Személyzeti és munkaügyi feladatok

- a személyzeti döntések előkészítése,

- a közgyűlés által alapított kitüntető díjak adományozásának előkészítése, az átadás szervezése, bonyolítása,
- az önkormányzati hivatal dolgozóival kapcsolatos munkáltatói döntések előkészítése, végrehajtása, munkaügyi feladatok ellátása,
- a személyzeti anyagok kezelése, adatszolgáltatás az önkormányzatokat felügyelő Minisztérium részére;

d) Iktatás, irattározás;

e) Egyéb feladatok:

- hivatali, kis-értékű, irodai eszközök szükséglet felmérése,
- hivatali működéshez szükséges eszközök beszerzése,
- reprezentációs célú és az osztály feladatkörébe tartozó tevékenységekhez kapcsolódó beszerzések bonyolítása,
- A hivatal működéshez kapcsolódó felújítási tevékenységek szervezése, beszerzése,
- gépjárművek működtetése, karbantartás szervezése, nyilvántartások, engedélyek vezetése,
- általános adminisztrációs és titkársági feladatok.

f) Nemzetközi kapcsolatok szervezése,

4. Belső ellenőrzési feladatok

- a belső kontroll rendszer kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelésének vizsgálata, elemzése és értékelése,
- a belső kontroll rendszer működése gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének vizsgálata és értékelése,
- a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodásnak, a vagyon megóvásának és gyarapításának, valamint az elszámolások, beszámolók megbízhatóságának vizsgálata és elemzése,
- a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése érdekében ajánlások és javaslatok megfogalmazása,
- az ellenőrzési jelentések alapján megtett intézkedések nyomon követése,
- a belső ellenőrzési rendszer minőségértékelésének elvégzése,

- a költségvetési szervben belül a nemzetközi és magyarországi államháztartás és a belső ellenőrzési kézikönyvben rögzítettek szerint tanácsadási tevékenységet ellátása.

IV.

Működési szabályok

1. Ügyiratkezelés

a) Postabontás, szignálás:

- a közgyűlés elnöke, alelnöke a nevükre szóló, valamint az önkormányzat címére érkező postát bontják, majd szignálják;
- a Hivatal címére érkező - a kizárólag névre szóló küldemények kivételével -, valamint a megyei főjegyző nevére szóló leveleket, küldeményeket a megyei főjegyző bontja és szignálja,
- a szignálás befejezésével a **Jogi és Szervezési Osztályon** gondoskodnak az irat 24 órán belüli érkeztetéséről/iktatásáról.

b) A közgyűlés elnöke és alelnöke együttes akadályoztatása esetén a megyei főjegyző bontja és szignálja a hozzájuk érkező leveleket, küldeményeket is.

c) Az iktatás rendje:

- a közgyűlés tisztségviselői, a megyei főjegyző és a Hivatal ügyiratai központi iktatásúak;
- a megyei főjegyző a titkárságon biztosítja az iktatás feltételeit.

d) A leírói és postázással összefüggő feladatokat a Hivatal ügykezelői végzik.

e) Küldemények továbbítása:

- a titkárság munkatársa naponta folyamatosan gyűjti és továbbítja a postázandó küldeményeket, a leírásra, sokszorosításra irányított anyagokat.

f) Külföldre telefon és telefax használatát a közgyűlés elnöke, az alelnök, vagy a megyei főjegyző engedélyezi.

A telefaxon, e-mail-en a Hivatalba érkezett információ, irat postán érkezett ügyiratnak minősül, kezelésükre az iratkezelési szabályok érvényesek.

3. Bélyegző használata, nyilvántartás

- a) A megyei önkormányzat közgyűlése, a közgyűlés elnöke, a közgyűlés alelnöke, a megyei főjegyző feliratú bélyegzők használatára az elnök, az alelnök, illetőleg a megyei főjegyző - távolléte esetén helyettesei - jogosultak.
- b) A megyei főjegyzői bélyegző használandó a hivatali ügyintézés körében.
- c) Postázáshoz a hivatali fejbélyegzőt kell használni.
- e) Pénzügyi kötelezettségvállalásnál használandó bélyegzők alkalmazásáról a pénzügyi szabályzat rendelkezik.
- f) A bélyegzőkről nyilvántartást a **Jogi és Szervezési Osztályon** kell vezetni, amely a bélyegző lenyomata mellett az átvevő aláírását is tartalmazza.
- g) A bélyegző őrzésével, használatával megbízott köztisztviselő köteles biztosítani, hogy azt csak az arra illetékes személy használhassa.

4. Munkarend

A Hivatal köztisztviselőinek munkaideje heti 40 óra.

A munkaidő munkanapokon hétfőtől-csütörtökig 8.00 órától 16.30 óráig, pénteken 8.00 órától 14.00 óráig tart.

A munkaközi szünet időtartama 30 perc, amit munkaidőn belül 11.30-13.00 óra között vehet igénybe a köztisztviselő.

A megyei főjegyző – egyedi kérelemre, állandó vagy ideiglenes jelleggel - engedélyezheti az általánostól eltérő napi munkaidőt.

5. Ügyfélfogadás

- a) **A közgyűlés elnöke, alelnöke, és a megyei főjegyző hivatali időben, előre egyeztetett időpontban tart ügyfélfogadást.**
- b) A Hivatal ügyfélfogadási ideje:
minden hétfőn 8.00-12.00 óráig és
minden szerdán 12.00-16.00 óráig tart.
- c) Az országgyűlési képviselőket, a megyei képviselőket, a központi államigazgatási szervek képviselőit ügyfélfogadási időn túl is soron kívül kell fogadni és részükre a szükséges felvilágosítást – a titokvédelemre vonatkozó szabályok figyelembevételével – meg kell adni.

6. Szabadság és szabadidő-átalány igénybevételének rendje

- a) - a közgyűlés elnöke engedélyezi a közgyűlés alelnöke és a megyei főjegyző,
- a megyei főjegyző engedélyezi a köztisztviselők, ügykezelők szabadsága igénybevételét.

- b) A szabadság és szabadidő-átalány nyilvántartását a **Jogi és Szervezési Osztályon** végzik.
- c) A szabadságot és szabadidő-átalányt a Hivatal működőképességének figyelembevételével kell kiadni.
- d) A Hivatalban minden év február végéig el kell készíteni az éves szabadságolási tervet.
- e) Táppénz igénybevételét megyei főjegyzőnek kell bejelenteni és az erről szóló dokumentumot a munkaüggyel foglalkozó köztisztviselőnek kell leadni.

V.

Záró rendelkezések

1. A hivatali szmsz-hez tartozó melléklet: „A Baranya Megyei Önkormányzat Hivatalában a vagyonnyilatkozat tételi kötelezettséggel járó munkakörök”
2. Jelen hivatali szmsz a kihirdetés napján lép hatályba.

Pécs, 2014. november ...

Nagy Csaba s.k.
a közgyűlés elnöke

Dr. Göndöc András s.k.
megyei főjegyző

Záradék: Jelen szabályzatot a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése .../2014.
(...) Kgy. határozatával elfogadta.

Az Ügyrend melléklete

A Baranya Megyei Önkormányzat Hivatalában a vagyonnyilatkozat tételi kötelezettséggel járó munkakörök

Vagyonnyilatkozat tételre kötelezett az a köztisztviselő, aki

- közigazgatási hatósági ügyben,
- közbeszerzési eljárás során,
- feladatai ellátása során költségvetési, vagy egyéb pénzeszközök felett, továbbá az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás, önkormányzati pénzügyi támogatási pénzkeretek tekintetében,
- egyedi önkormányzati támogatásról való döntésre irányuló eljárás lefolytatása során, vagy
- önkormányzati támogatások felhasználásának vizsgálata vagy a felhasználással való elszámolás során

javaslattételre, döntésre vagy ellenőrzésre jogosult, továbbá

- a megyei főjegyző,
- az aljegyző,
- az osztályvezető,
- **az osztályvezető-helyettes**
- a csoportvezető.

ELŐTERJESZTÉS

A BARANYA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK
2014. NOVEMBER 27-I ÜLÉSÉRE

IKTATÓSZÁM: 626 /2014.

MELLÉKLETEK: 2 DB

TÁRGY: A bizottsági struktúra változásával kapcsolatos döntések meghozatala *(közbesz)*

A) A Baranya Megyei Önkormányzat vagyonáról és vagyongazdálkodásáról szóló 6/2012. (II. 29.) önkormányzati rendelet módosítása

B) A Baranya Megyei Önkormányzat Közbeszerzési Szabályzatának módosítása

ELŐTERJESZTŐ:

Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:

dr. Végi Melinda aljegyző
Bacsáné dr. Kajdity Petra tanácsos

MEGTÁRGYALTA:

Pénzügyi Bizottság
Ügyrendi Bizottság

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

PÉNZÜGYI EGYEZTETÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 21.

hied!

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 21.

bugy

FELELŐS TISZTSÉGVISELŐ: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

Kino

Tisztelt Közgyűlés!

A) A Baranya Megyei Önkormányzat vagyonáról és vagyongazdálkodásáról szóló 6/2012. (II. 29.) önkormányzati rendelet módosítása

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a 2014. október 30-i ülésén alkotta meg a Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési szabályzatáról szóló rendeletét. (továbbiakban: SzMSz) A rendelet megalkotásával a bizottsági struktúra átalakításra került. Jelenleg 3 állandó bizottság (Pénzügyi, Ügyrendi és Területfejlesztési Bizottság) működik. A közgyűlés a pénzügyi valamint az ügyrendi feladatokat elválasztotta egymástól, azok feladatait külön bizottságok hatáskörébe utalta, a bizottságok feladat-és hatáskörei újraszabályozásra kerültek.

Fentiekre tekintettel felülvizsgálatra került a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének a vagyonáról és vagyongazdálkodásáról szóló 6/2012. (II. 29.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: rendelet), mely a tulajdonosi jogok gyakorlásáról szóló részben rendelkezik a közgyűlés és a különböző bizottságok hatáskörébe tartozó ügyekről, az alábbiak szerint:

„8. §

(2) A Közgyűlés kizárólagos döntési hatáskörébe tartozik:

- f) a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság előterjesztése alapján, át nem ruházható közgyűlési hatáskörben közbeszerzési eljárások megindítása, a lefolytatandó eljárás meghatározása;
- g) a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság előterjesztése alapján, át nem ruházható közgyűlési hatáskörben indított közbeszerzési eljárásokban döntés a közbeszerzési eljárásban résztvevő ajánlatok érvényességéről, vagy érvénytelenségéről, az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságáról, és az eljárást lezáró döntés meghozatala;

(3) A Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság hatáskörébe tartozik:

- a) a Közgyűlésnek a 17. § (2) bekezdéseiben foglaltak szerint a szerződés lényegi elemeit is meghatározó eseti döntése alapján ingatlanok értékesítése;
- b) a Közgyűlésnek a 17. § (2) bekezdéseiben foglaltak szerint a szerződés lényegi elemeit is meghatározó eseti döntése alapján ingatlan vétele, amennyiben a beszerzés nem tartozik a közbeszerzésekről szóló törvény hatálya alá;
- c) 10 millió forint értékhatárig az üzletrészek tulajdonjogának megszerzése és elidegenítése;
- d) az SZMSZ-ben ráruházott egyéb tulajdonosi jogok gyakorlása;
- e) javaslatétel a Közgyűlés hatáskörébe tartozó közbeszerzések megindítására és az eljárás fajtájára;
- f) javaslatétel a Közgyűlés hatáskörébe tartozó közbeszerzések esetében a közbeszerzési eljárásban résztvevő ajánlatok érvényességéről, vagy érvénytelenségéről, az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságáról, és az eljárást lezáró döntésről;
- g) a Közgyűlés közbeszerzési eljárást elrendelő döntését követően az eljárást megindító hirdetmények és az ajánlatkérési dokumentáció jóváhagyása;
- h) mindazon közbeszerzési eljárások megindítása, melynek megindítása nem tartozik a Közgyűlés kizárólagos hatáskörébe, az eljárást megindító hirdetmények és az ajánlatkérési dokumentáció jóváhagyása;
- i) az általa indított közbeszerzési eljárásokban, a Bíráló Bizottság szakvéleményének, továbbá a közgyűlés elnöke véleményének megismerése alapján, döntés a közbeszerzési eljárásban résztvevő ajánlatok érvényességéről, vagy érvénytelenségéről, az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságáról és az eljárást lezáró döntés meghozatala;
- j) beruházási döntések meghozatala a Közgyűlés külön rendeletében meghatározottak szerint.

(4) A Közgyűlés elnökének hatáskörébe tartozik:

- b) a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság közbeszerzési eljárást lezáró döntése előtt vélemény-nyilvánítás a közbeszerzési eljárásban résztvevő ajánlatok érvényességéről vagy érvénytelenségéről, az ajánlattevők szerződés teljesítésére vonatkozó alkalmasságáról és a Bizottság eljárást lezáró döntési javaslatáról;"

A vagyongazdálkodás, vagyonhasználat és hasznosítás szabályairól szóló részben a rendelet 15.§-a jelenleg az alábbiakról rendelkezik. „A három évnél hosszabb időtartamra, határozatlan időre kötött, nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérleti szerződése érvényességéhez a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság jóváhagyása szükséges.”

Az új bizottsági struktúra, valamint az SZMSZ-ben szereplő, megváltozott feladat - és hatásköri szabályozás alapján az alábbi módosításokat szükséges a rendeletben átvezetni.

A Közgyűlés kizárólagos döntési hatáskörébe tartozó ügyek közül az alábbiak tekintetében:

- a Pénzügyi Bizottság előterjesztése alapján, át nem ruházható közgyűlési hatáskörben közbeszerzési eljárások megindítása, a lefolytatandó eljárás meghatározása;
- a Pénzügyi Bizottság előterjesztése alapján, át nem ruházható közgyűlési hatáskörben indított közbeszerzési eljárásokban döntés a közbeszerzési eljárásban résztvevő ajánlatok érvényességéről, vagy érvénytelenségéről, az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságáról, és az eljárást lezáró döntés meghozatala;

A Pénzügyi Bizottság hatáskörébe tartozik:

- a) a Közgyűlésnek a 17. § (2) bekezdéseiben foglaltak szerint a szerződés lényegi elemeit is meghatározó eseti döntése alapján ingatlanok értékesítése;
- b) a Közgyűlésnek az a) pontban foglaltak szerint a szerződés lényegi elemeit is meghatározó eseti döntése alapján ingatlan vétele, amennyiben a beszerzés nem tartozik a közbeszerzésekről szóló törvény hatálya alá;
- c) 10 millió forint értékhatárig az üzletrészek tulajdonjogának megszerzése és elidegenítése;
- d) az SZMSZ-ben ráruházott egyéb tulajdonosi jogok gyakorlása;
- e) javaslattétel a Közgyűlés hatáskörébe tartozó közbeszerzések megindítására és az eljárás fajtájára;
- f) javaslattétel a Közgyűlés hatáskörébe tartozó közbeszerzések esetében a közbeszerzési eljárásban résztvevő ajánlatok érvényességéről, vagy érvénytelenségéről, az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságáról, és az eljárást lezáró döntésről;
- g) a Közgyűlés közbeszerzési eljárást elrendelő döntését követően az eljárást megindító hirdetmények és az ajánlatkérési dokumentáció jóváhagyása;
- h) mindazon közbeszerzési eljárások megindítása, melynek megindítása nem tartozik a Közgyűlés kizárólagos hatáskörébe, az eljárást megindító hirdetmények és az ajánlatkérési dokumentáció jóváhagyása;
- i) az általa indított közbeszerzési eljárásokban, a Bíráló Bizottság szakvéleményének, továbbá a közgyűlés elnöke véleményének megismerése alapján, döntés a közbeszerzési eljárásban résztvevő ajánlatok érvényességéről, vagy érvénytelenségéről, az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságáról és az eljárást lezáró döntés meghozatala;
- j) beruházási döntések meghozatala a Közgyűlés külön rendeletében meghatározottak szerint.

A Közgyűlés elnökének hatáskörébe tartozó ügyek közül az alábbi tekintetében:

- a Pénzügyi Bizottság közbeszerzési eljárást lezáró döntése előtt véleménynyilvánítás a közbeszerzési eljárásban résztvevő ajánlatok érvényességéről vagy érvénytelenségéről, az ajánlattevők szerződés teljesítésére vonatkozó alkalmasságáról és a Bizottság eljárást lezáró döntési javaslatáról;

A három évnél hosszabb időtartamra, határozatlan időre kötött, nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérleti szerződése érvényességéhez a Pénzügyi Bizottság jóváhagyása szükséges.

Az előterjesztés 1. melléklete tartalmazza a Baranya Megyei Önkormányzat vagyonáról és vagyongazdálkodásáról szóló rendelet módosításáról szóló rendelettervezetet.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 17. § (1) bekezdése szerint a jogszabály előkészítője előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit. Az előzetes hatásvizsgálat eredményéről a közgyűlést tájékoztatni kell. A Jat. előírásainak megfelelően a jogszabály előkészítője elvégezte az előzetes hatásvizsgálatot, melyet az alábbiakban mutatok be.

Előzetes hatásvizsgálat

a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17.§ (1) bekezdése alapján

A rendelet-tervezet címe:

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének ... /2014. (.....) önkormányzati rendelete a Baranya Megyei Önkormányzat vagyonáról és vagyongazdálkodásáról szóló 6/2012. (II. 29.) önkormányzati rendelet módosításáról

Társadalmi-gazdasági hatása: Nincs.

Költségvetési hatása: Nincs.

Környezeti, egészségi következményei: Nincs.

Adminisztratív terheket befolyásoló hatása: Nincs.

Egyéb hatása: Nincs.

A rendelet megalkotásának szükségessége: a Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési szabályzatáról szóló rendeletével való összhang megteremtése

A rendelet megalkotása elmaradása esetén várható következmények: felsőbb szintű jogszabállyal történő ütközés

A rendelet alkalmazásához szükséges feltételek:

- **személyi:** biztosítva
- **szervezeti:** biztosítva
- **tárgyi:** biztosítva
- **pénzügyi:** biztosítva

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének a rendeletek előkészítésében való társadalmi részvételről szóló 15/2011. (IX. 23.) önkormányzati rendeletének 1. § (3) bekezdése alapján a vagyonról szóló rendelet-tervezeteket nem kell társadalmi egyeztetésre bocsátani.

Indítványozom, hogy a Tisztelt Közgyűlés a Baranya Megyei Önkormányzat vagyonáról és vagyongazdálkodásáról szóló 6/2012. (II. 29.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló rendeletet az előterjesztés 1. melléklete szerinti tartalommal alkossa meg.

B) A Baranya Megyei Önkormányzat Közbeszerzési Szabályzatának módosítása

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény 22. §-ban foglalt rendelkezésekre tekintettel 2012. február hó 28. napján megtartott ülésén elfogadta a Baranya Megyei Önkormányzat Közbeszerzési Szabályzatát (25/2012. (II. 28.) Kgy. határozat) – a továbbiakban: Szabályzat.

A Szabályzatban szükséges meghatározni azon szervezetek és személyek körét, akik a közbeszerzési eljárások előkészítésében és lebonyolításában részt vesznek, többek között így került kijelölésre a Közgyűlés Pénzügyi és Ügyrendi Bizottsága is. A Szabályzat megfelelt a Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 2/2012. (II. 14.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: korábbi SZMSZ) rendelkezéseinek is, a korábbi SZMSZ egyes, közbeszerzési eljárások lebonyolításához kapcsolódó feladatokat a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottsághoz is telepített. (A Közgyűlésen és a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottságon kívül rendelkezik még közbeszerzéshez kapcsolódó feladatokkal a Közgyűlés elnöke is.)

A jelen előterjesztés A) pontjában meghivatkozott, jelenleg hatályos SZMSZ egyes, a közbeszerzési eljárások lebonyolításához kapcsolódó feladatokat (ugyanazon feladatokról van szó, ami a korábbi SZMSZ-ben a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottsághoz tartozott) az új bizottsági struktúrában a Pénzügyi Bizottság feladat és hatáskörébe tartozónak határozta meg, és mivel a Közbeszerzési Szabályzat illetékes bizottságként még a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottságot nevesíti, szükséges a Szabályzat módosítása.

A Pénzügyi Bizottságra történő módosításon túl egyéb jogszabályváltozás is indokolja a Szabályzat módosítását (a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatásokról szóló 272/2014 (XI. 05.) Korm. rendelet hatálybalépése).

A Szabályzat módosításának a tervezetét a könnyebb áttekinthetőség érdekében egységes szerkezetben, de a változások vastagon szedésével a jelen előterjesztés 2. melléklete tartalmazza.

Fentiekre tekintettel kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést megtárgyalni, és a Közbeszerzési Szabályzat módosítását elfogadni szíveskedjen.

Pécs, 2014. november 21.

Tisztelettel:

Nagy Csaba
elnök

Határozati javaslat:

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a Baranya Megyei Önkormányzat Közbeszerzési Szabályzatát a jelen határozat melléklete szerinti tartalommal módosítja.

Határidő: azonnal

Felelős: közgyűlés

**A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének
/2014. (.....) önkormányzati rendelete
a Baranya Megyei Önkormányzat vagyonáról és vagyongazdálkodásáról szóló 6/2012.
(II. 29.) önkormányzati rendelet módosításáról**

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés e) pontjában meghatározott feladatkörében, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 107. §-ban kapott felhatalmazás alapján a Baranya Megyei Önkormányzat vagyonáról és vagyongazdálkodásáról szóló 6/2012. (II. 29.) önkormányzati rendelet módosításáról a következőket rendeli el:

1.§

- (1) A Baranya Megyei Önkormányzat vagyonáról és vagyongazdálkodásáról szóló 6/2012. (II. 29.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: rendelet) 8.§ (2) bekezdés f) pontjában a - a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság előterjesztése alapján – szövegrész helyébe a „a Pénzügyi Bizottság előterjesztése alapján” szöveg lép.
- (2) A rendelet 8.§ (2) bekezdés g) pontjában a - a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság előterjesztése alapján – szövegrész helyébe a „a Pénzügyi Bizottság előterjesztése alapján” szöveg lép.
- (3) A rendelet 8.§ (3) bekezdésében a – A Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság hatáskörébe tartozik – szövegrész helyébe a „A Pénzügyi Bizottság hatáskörébe tartozik” szöveg lép.
- (4) A rendelet 8. § (3) bekezdés b) pontjában a – a Közgyűlésnek a 17. § (2) bekezdéseiben foglaltak szerint – szövegrész helyébe a „a Közgyűlésnek az a) pontban foglaltak szerint” szöveg lép.
- (5) A rendelet 8. § (4) bekezdés b) pontjában a - a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság közbeszerzési eljárást lezáró döntése előtt – szövegrész helyébe a „a Pénzügyi Bizottság közbeszerzési eljárást lezáró döntése előtt” szöveg lép.
- (6) A rendelet 15.§- ában - a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság jóváhagyása szükséges – szövegrész helyébe a „a Pénzügyi Bizottság jóváhagyása szükséges ” szöveg lép.

2.§

E rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

Nagy Csaba s. k.
közgyűlés elnöke

Dr. Göndöc András s. k.
megyei főjegyző

Elfogadva:
Kihirdetve:

INDOKOLÁS

a Baranya Megyei Önkormányzat vagyonáról és vagyongazdálkodásáról szóló 6/2012. (II. 29.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló/2014. (.....) önkormányzati rendelethez

Általános indokolás

A Baranya Megyei Önkormányzat vagyonáról és vagyongazdálkodásáról szóló 6/2012. (II. 29.) önkormányzati rendelet a Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési szabályzatáról szóló rendeletében foglalt bizottsági feladat és hatáskörök megváltozásával összefüggésben, annak megfelelően módosul.

Részletes indokolás

1.§- hoz

E szakasz tartalmazza a bizottsági hatáskörökkel kapcsolatos rendelkezéseket.

2. §-hoz

E szakasz tartalmazza a hatályba léptető rendelkezést. A Jat. 12. § (1) – (3) bekezdésére tekintettel a módosító jogszabály hatályvesztéséről külön rendelkezni nem kell.

A Baranya Megyei Önkormányzat Közbeszerzési Szabályzata

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. tv. (továbbiakban Kbt.) 22. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a Baranya Megyei Önkormányzat Közbeszerzési Szabályzatát az alábbiak szerint alkotja meg.

I.**A szabályzat célja**

A Baranya Megyei Önkormányzat, mint ajánlatkérő (továbbiakban: Önkormányzat) a Kbt. végrehajtása tárgyában kiadott jogszabályokkal összhangban meghatározza:

- a) a közbeszerzési eljárások
 - előkészítésének
 - lefolytatásának
 - belső ellenőrzésénekfelelősségi rendjét;
- b) a nevében eljáró, illetőleg az eljárásba bevont személyeket, illetőleg szervezeteket;
- c) a közbeszerzési eljárásainak dokumentálási rendjét;
- d) az eljárás során hozott döntésekért felelős személyt, személyeket, illetőleg testületeket.

II.**A közbeszerzési eljárás alapelvei**

1. A közbeszerzési eljárásban – ideértve a szerződés megkötését is – az Önkormányzat, mint ajánlatkérő köteles biztosítani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.
2. Az Önkormányzat, mint ajánlatkérő által lefolytatott közbeszerzési eljárásokban esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítani az ajánlattevők számára.
3. A közbeszerzési eljárásban az Önkormányzat a jóhiszeműség és tisztesség, valamint a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményeinek megfelelően köteles eljárni.
4. Az Önkormányzatnak, mint ajánlatkérőnek a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva kell eljárnia.
5. Az Európai Unióban letelepedett ajánlattevők, és a közösségi áruk számára nemzeti elbánást kell nyújtani az Önkormányzat által lefolytatott közbeszerzési eljárásokban. Az Európai Unión kívül letelepedett ajánlattevők és a nem közösségi áruk számára nemzeti elbánást a közbeszerzési eljárásban a Magyar Köztársaságnak és az Európai Közösségnek a közbeszerzések terén fennálló nemzetközi kötelezettségeivel összhangban kell nyújtani.

III.**A közbeszerzési eljárás előkészítésének rendje****1. A közbeszerzési eljárás előkészítése**

1. Az Önkormányzat minden évben összesített közbeszerzési tervet készít, mely tartalmazza a tervezett közbeszerzések időbeli ütemezését, oly módon, hogy a Kbt.-ben előírt szabályok maradéktalanul betartásra kerülhessenek.
2. Előre nem látható okból előállt közbeszerzési igény esetén a közbeszerzési tervet módosítani kell. A módosítást minden esetben meg kell indokolni.

3. Az előkészítés során az adott közbeszerzés tárgyának és mennyiségének meghatározásáért, a kapcsolódó helyzet-, illetve piacfelmérés lefolytatásáért, a becsült érték meghatározásáért a Hivatal közbeszerzési referensi feladatokat ellátó köztisztviselője a felelős. A becsült érték felmérése bármilyen módszerrel történhet, amely alátámasztja a beszerzés ellenértékét, és nem sérti a közbeszerzés alapelveit.
4. A közbeszerzési tervben szerepeltetni kell a több évre áthúzódó építési beruházásokat, továbbá a több évre vonatkozó szolgáltatásokat is.
5. A közbeszerzési terv összeállítása a Hivatal közbeszerzési referensi feladatokat ellátó köztisztviselőjének feladata.
6. A közbeszerzési tervet az önkormányzat éves költségvetésének elfogadását követően, az abban foglalt feladatokat figyelembe véve, legkésőbb a tárgyév március 31-ig kell elkészíteni.
7. A közbeszerzési tervet legalább 5 évig meg kell őrizni.

2. Pénzügyi fedezet biztosítása

1. A közbeszerzési eljárást megindítani akkor lehet:
 - a) ha az Önkormányzat éves költségvetésében biztosít a szerződés megkötéséhez szükséges pénzügyi fedezetet, vagy megfelelő biztosíték van arra, hogy a teljesítés időpontjában pénzügyi fedezet rendelkezésre áll,
 - b) ha az Önkormányzat támogatásra irányuló igényt (pályázatot) nyújtott be, vagy fog benyújtani. Ez utóbbi körülményre az ajánlati/részvételi/ajánlattételi felhívásban fel kell hívni az ajánlattevők/részvételre jelentkezők figyelmét.
2. A közbeszerzési eljárás megindításának további feltétele a szerződés megkötéséhez szükséges valamennyi – jogerős – hatósági engedély megléte.
3. Közbeszerzési eljárás megindítására csak az erre vonatkozó közgyűlési határozat, bizottsági határozat alapján kerülhet sor.

IV.

Az ajánlatkérő nevében eljáró, illetőleg az eljárásba bevont szervek és személyek

A közbeszerzési eljárások előkészítésében és lebonyolításában az alább felsorolt szervezetek és személyek vesznek részt:

- a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése (továbbiakban: Közgyűlés),
- a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Elnöke (továbbiakban: Közgyűlés elnöke),
- a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének **Pénzügyi Bizottsága (továbbiakban: Pénzügyi Bizottság)**
- a megyei főjegyző,
- a Bíráló Bizottság,
- a Tárgyaló Bizottság,
- a hivatalos közbeszerzési tanácsadó,
- a hivatal közbeszerzési referensi feladatokat ellátó köztisztviselője,
- a témafelelős.

1. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének hatásköre

1. A Közgyűlés közbeszerzési hatásköre speciális, azon esetekre terjed ki, ahol jogszabály a hatáskört – át nem ruházhatóan – a Közgyűléshez telepíti.
2. A Közgyűlés – a **Pénzügyi Bizottsága** előterjesztése alapján – dönt a fenti pontban meghatározott közbeszerzési eljárás megindításáról és a lefolytatandó eljárás fajtájáról.
3. A Közgyűlés az általa indított közbeszerzési eljárásban – a **Pénzügyi Bizottság** előterjesztése alapján – dönt a közbeszerzési eljárásban résztvevő ajánlatok érvényességéről vagy érvénytelenségéről, az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságáról, és meghozza az eljárást lezáró döntést, név szerinti szavazással.

4. A Közgyűlés az általa indított két szakaszos közbeszerzési eljárás részvételi szakaszának lezáró döntését - a részvételre jelentkezők szerződés teljesítésére való alkalmasságáról, illetőleg alkalmatlanságáról, a részvételi jelentkezések érvényességéről, illetve érvénytelenségéről, valamint a részvételre jelentkezők eljárásból való kizárásáról - átruházhatja a **Pénzügyi Bizottságra**.

2. A Közgyűlés elnökének hatásköre

1. A Közgyűlés elnöke – a **Pénzügyi Bizottság** döntése előtt – véleményt nyilvánít a bizottsági döntéssel indított közbeszerzési eljárás során az eljárásban résztvevő ajánlatok érvényességéről, vagy érvénytelenségéről, az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságáról, és az eljárást lezáró valamennyi döntésről.
2. A Közgyűlés elnöke képviseli az ajánlatkérőt, figyelemmel kíséri a közbeszerzési eljárást, közzéteszi a közbeszerzési eljárás eredményét, és aláírja a közbeszerzési eljárás befejezését követően kötendő szerződéseket.

3. A Pénzügyi Bizottság hatásköre

A **Pénzügyi Bizottság** biztosítja a Kbt. rendelkezéseinek betartását, közreműködik a közbeszerzési eljárások lebonyolításában.

3/A. A Közgyűlés által indított eljárások esetében

1. A **Pénzügyi Bizottság** javaslatot tesz a Közgyűlésnek a közbeszerzési eljárás megindítására és a lefolytatandó eljárás fajtájára.
2. A Közgyűlés közbeszerzési eljárást elrendelő döntését követően jóváhagyja az eljárást megindító hirdetményt és az ajánlatkérési dokumentációt, továbbá meghívásos eljárás esetén meghatározza azon személyek és szervezetek körét, akik/amelyek az eljárásban ajánlatot tehetnek.
3. A Bíráló Bizottság szakvéleményének megismerése után javaslatot tesz a Közgyűlésnek a közbeszerzési eljárásban résztvevő ajánlatok érvényességéről, vagy érvénytelenségéről, az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságáról, és az eljárást lezáró döntésről.
4. A **Pénzügyi Bizottság** a Közgyűlés által indított két szakaszos közbeszerzési eljárás esetén – amennyiben a Közgyűlés ezt a Bizottságra átruházta – a Bíráló Bizottság szakvéleményének megismerése után dönt a részvételre jelentkezők szerződés teljesítésére való alkalmasságáról, illetőleg alkalmatlanságáról, a részvételi jelentkezések érvényességéről, illetve érvénytelenségéről, valamint a részvételre jelentkezők eljárásból való kizárásáról.

3/B. A bizottság által indított eljárások esetén

1. A **Pénzügyi Bizottság** közbeszerzési hatásköre általános, csak azon esetekre nem terjed ki, ahol jogszabály a hatáskört – át nem ruházhatóan – a Közgyűléshez telepíti.
2. **Pénzügyi Bizottság** megindítja mindazon közbeszerzési eljárásokat, melyeknek indítása nem tartozik a Közgyűlés hatáskörébe.
3. Jóváhagyja az eljárást megindító hirdetményt és az ajánlatkérési dokumentációt, továbbá meghívásos eljárás esetén meghatározza azon személyek és szervezetek körét, akik/amelyek az eljárásban ajánlatot tehetnek.
4. A Bíráló Bizottság szakvéleményének megismerése után, a Közgyűlés elnöke véleménye kikérésével dönt a közbeszerzési eljárásban résztvevő ajánlatok érvényességéről, vagy érvénytelenségéről, az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságáról, és meghozza az eljárást lezáró döntést, név szerinti szavazással.

4. A Bíráló Bizottság feladatai

1. A közbeszerzési eljárásban az ajánlati (ajánlattételi) felhívás, részvételi felhívás, illetve a dokumentáció elkészítésére, valamint az ajánlatok értékelésére a Hivatal köztisztviselői közül, szükség esetén külső szakértő bevonásával a megyei főjegyző legalább három, legfeljebb öttagú Bíráló Bizottságot hoz létre. A megyei főjegyző a megyei önkormányzat képviselőjét felkérheti bizottsági tagságra tanácskozási joggal.
2. A Bíráló Bizottság tagjainak megfelelő - a közbeszerzés tárgya szerinti, műszaki, technológiai, közbeszerzési, jogi és pénzügyi - szakértelemmel kell rendelkezniük.
3. A Bíráló Bizottság szakvélemény és döntési javaslat készítésével segíti az eljárásban résztvevő szervezetek döntését.

5. A Tárgyaló Bizottság feladatai

1. A Kbt. XII. fejezetében szabályozott tárgyalásos eljárásban a tárgyalást Tárgyaló Bizottság folytatja le.
2. A Tárgyaló Bizottság a tárgyalás során az ajánlatkérő képviselőjében jár el, ellátja a Kbt.-ben és az ajánlati/ajánlattételi dokumentációban meghatározott feladatokat. A Tárgyaló Bizottság elnöke a tárgyalásról jegyzőkönyvet készít, melyet haladéktalanul átad a Bíráló Bizottságnak.
3. A Tárgyaló Bizottság legalább 3 tagból áll, tagjait az ajánlati/ajánlattételi dokumentációt elfogadó **Pénzügyi Bizottság** választja meg saját tagjai közül, és javaslatot tehet a megyei főjegyzőnek további tagok kijelölésére, illetőleg felkérésére.
4. A Bizottságok által a Tárgyaló Bizottság tagjának javasolt hivatali köztisztviselőket a megyei főjegyző kijelöli.
5. A Bizottságok által a Tárgyaló Bizottság tagjának javasolt, a közbeszerzés eredményes lefolytatásához szükséges szakértelemmel rendelkező személyeket a megyei főjegyző felkéri.

6. A témafelelős

1. A Bíráló Bizottság működését a főjegyző által kijelölt témafelelős koordinálja, aki tagja a bizottságnak.
Témafelelősi feladat ellátására olyan köztisztviselő jelölhető, aki az adott közbeszerzésre vonatkozóan megfelelő szakértelemmel rendelkezik.
Megfelelő szakértelemnek minősül:
 - a közbeszerzésre vonatkozó jogszabályok ismerete,
 - a beszerzés tárgyára vonatkozó beszerzési, üzemelési, fenntartási ismeretek és tapasztalatok,
 - az ajánlattevők, illetve részvételre jelentkezők pénzügyi, gazdasági és műszaki alkalmassága felmérésére és megítélésére vonatkozó ismeretek és tapasztalatok,
 - valamint esetenként meghatározott egyéb ismeretek és tapasztalatok megléte.
2. A témafelelős feladata a közbeszerzési eljárás szakszerű előkészítése és lebonyolításának megszervezése, valamennyi – az eljárás során szükséges – adminisztrációs intézkedés megtétele, és adatszolgáltatás a közbeszerzési nyilvántartás vezetéséhez.
3. A témafelelős az eljárást lezáró döntést követően figyelemmel kíséri a megkötött szerződések teljesítését. Ha a szerződés teljesítése nem megfelelő, tájékoztatja a közgyűlés elnökét, és javaslatot tesz a lehetséges intézkedésekre.

7. Hivatalos közbeszerzési tanácsadó

1. Ha a Közbeszerzés tárgya, sajátossága, nagyságrendje, bonyolultsága különleges szakértelmet igényel, vagy fokozott felelősséggel jár, a megyei főjegyző a közbeszerzés

- lebonyolítására, illetve az abban való részvételre külső személyt/szervezetet (pl. hivatalos közbeszerzési tanácsadót) kérhet fel.
2. A hivatalos közbeszerzési tanácsadó ellátja mindazokat a feladatokat, amelyek a közbeszerzési eljárás szabályos lefolytatásához szükséges.

8. Az eljárások belső ellenőrzése

Az eljárások lefolytatásának törvényességét és szakszerűségét a Hivatal által megbízott belső ellenőr az eljárások befejezését követően belső ellenőrzés keretében köteles ellenőrizni. Az ellenőrzésekről készült jelentést a tisztségviselőknek, a megyei főjegyzőnek érintett témafelelősnek megküldi.

V.

A közbeszerzési eljárások dokumentálási rendje

1. A közbeszerzési eljárást – annak előkészítésétől az eljárás alapján megkötött szerződés teljesítéséig – írásban, a Kbt. rendelkezéseinek megfelelően, a Hivatal Iratkezelési Szabályzata szerint kell dokumentálni. A közbeszerzési eljárás dokumentálása teljes körű, annak minden elemére és részfolyamatára kiterjed.
2. A közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódó iratokat – közbeszerzési eljárásonként külön főszámon – a témafelelős vezeti. Amennyiben a közbeszerzési eljárásba tanácsadó, vagy szakértő szervezet kerül bevonásra, akkor a tanácsadó/szakértő szervezetnél megőrzésre kerülő valamennyi eredeti iratról haladéktalanul másolati példányt kell az eljárás Hivatali dokumentációjába helyezni.
3. A közbeszerzési eljárásokról – a témafelelős adatszolgáltatása alapján – a Hivatal közbeszerzési referensi feladatokat ellátó köztisztviselője nyilvántartást vezet.
4. A Kbt. 34. §-ában meghatározott közbeszerzési eljárások dokumentálásával és az iratok megőrzésével kapcsolatos feladatok végrehajtásáért a megyei főjegyző felelős.
5. Az eljárás előkészítésével, lefolytatásával és a szerződés teljesítésével kapcsolatban keletkezett összes iratot az eljárás lezárulától, illetőleg a szerződés teljesítésétől számított 5 évig meg kell őrizni. Ha a közbeszerzéssel kapcsolatban jogorvoslati eljárás indult, az iratokat annak jogerős befejezéséig, de legalább 5 évig meg kell őrizni.
6. A Baranya Megyei Önkormányzat nevében a Hivatal közbeszerzési referensi feladatokat ellátó köztisztviselője tárgyévi beszerzésekről külön jogszabályban meghatározott minta szerint éves statisztikai összeggést készít, melyet legkésőbb a tárgyévet követő év május 31. napjáig a Közbeszerzések Hatóságnak kell megküldeni.

VI.

Az eljárásba bevont személyek, az eljárás során döntést hozó személyek és testületek felelősségi köre

1. Az éves közbeszerzési terv, valamint az éves statisztikai összeggés a Kbt.-ben foglalt határidőre történő elkészítéséért és továbbításáért, továbbá a közbeszerzési nyilvántartás vezetéséért a Hivatal közbeszerzési referensi feladatokat ellátó köztisztviselője a felelős.
2. Az eljárást megindító hirdetmény jogszerűségéért a megyei főjegyző, amennyiben a közbeszerzési eljárás lebonyolítására, illetve abban való részvételre a megyei főjegyző külső személyt/szervezetet (hivatalos közbeszerzési tanácsadó) von be, a felkért személy/szervezet a felelős.
3. Az eljárások szabályszerűségéért, illetve jogszerűségéért a Bíráló Bizottság a felelős.
4. Az eljárások adminisztrálásáért, illetve az eljárás során keletkezett iratok megőrzéséért a témafelelős felel.
5. Az eljárás során hozott döntésekért, beleértve az eljárást lezáró döntést is, a döntést hozó szervezet – a Közgyűlés, illetve a **Pénzügyi Bizottság** – a felelős.

6. A Kbt. rendelkezéseinek mellőzésével lefolytatott beszerzések esetében a kötelezettségvállalás általános szabályai szerinti felelősség érvényesül.

VII.

A közbeszerzési eljárás lefolytatásának különös szabályai

1. Jelen szabályzat rendelkezéseit a 2007-2013. időszakban a részben Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó forrásból finanszírozott közbeszerzések során a 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet 37-46. §-aival, **valamint a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatásokról szóló 272/2014 (XI. 05.) Korm. rendelet 95-109. §-aival** összhangban kell alkalmazni.
2. Az 1. pontban hivatkozott közbeszerzések során a Bíráló Bizottság kiegészül az előző pontban hivatkozott rendeletben feljogosított szervezetek által jelölt megfigyelővel.
3. A konzorciumi együttműködés keretében megvalósuló közbeszerzések esetében a jelen szabályzattól eltérő rendelkezések alkalmazásáról a Közgyűlés a konzorciumi együttműködési megállapodás elfogadásakor dönt.

VIII.

Záró rendelkezések

1. Jelen szabályzat 2012. március 1-jén lép hatályba. Jelen szabályzat hatálybalépésével egyidejűleg a 18/2011. (II. 22.) Kgy. határozattal elfogadott, 2011. február 25-től hatályos Közbeszerzési Szabályzat hatályát veszti.
2. Jelen szabályzat rendelkezéseit a hatálybalépését követően megkezdett közbeszerzések során kell alkalmazni. A 2012. március 1. előtt megkezdett közbeszerzések során a 18/2011. (II. 22.) Kgy. határozattal elfogadott, 2011. február 25-től hatályos Közbeszerzési Szabályzat előírásai szerint kell eljárni.

Pécs, 2012. február 28.

Tiffán Zsolt s.k.
a közgyűlés elnöke

Dr. Göndöc András s.k.
megyei főjegyző

Záradék: Jelen szabályzat módosítását a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése .../2014. (...) határozatával hagyta jóvá.

Nagy Csaba s.k.
a közgyűlés elnöke

Dr. Göndöc András s.k.
megyei főjegyző

ELŐTERJESZTÉS

A BARANYA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK
2014. NOVEMBER 27-I ÜLÉSÉRE

IKTATÓSZÁM: 582/2014.

MELLÉKLETEK: 1 DB

TÁRGY: A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2015. évi munkaterve (munkaterv)

ELŐTERJESZTŐ: Nagy Csaba, elnök

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Bacsáné dr. Kajdity Petra tanácsos

MEGTÁRGYALTA: Valamennyi bizottság

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

PÉNZÜGYI EGYEZTETÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 21.

Rudolf

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 21.

Ullay

FELELŐS TISZTSÉGVISELŐ: Nagy Csaba, elnök

Király

Tisztelt Közgyűlés!

A Közgyűlés 2014. október hó 30. napján megtartott ülésén megalkotta a Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendeletet (a továbbiakban: SzMSz). Az SzMSz 6. § (2) bekezdése értelmében **a közgyűlés működésének alapja az éves munkaterv.**

A rendelet 6. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezésnek megfelelően a munkaterv-tervezet elkészítéséhez **javaslatot kértem:**

- a képviselőktől, a közgyűlés bizottságaitól, a képviselőcsoportok vezetőitől,
- Baranya megye országgyűlési képviselőitől,
- a területi nemzetiségi önkormányzatok elnökeitől,
- a megyei városok polgármestereitől,
- Pécs Megyei Jogú Város polgármesterétől,
- a gazdasági kamarák elnökeitől.

A mellékelten előterjesztett tervezet összeállításánál a beérkezett, a közgyűlés feladat- és hatásköréhez kapcsolódó javaslatokat figyelembe vettük, azokat a közgyűlés számára ajánlott témák között szerepeltetjük. A munkaterv-tervezet összeállításánál **kiemelt figyelmet fordítottunk továbbá:**

- a jogszabályi előírások alapján kötelezően tárgyalandó témákra,
- a közgyűlés korábbi határozatai alapján tárgyalandó témákra,
- a közgyűlés működését megalapozó gazdasági döntések előkészítésére,
- a közgyűlés feladat- és hatásköréből származó időszerű feladatokra.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 44. §, valamint az SzMSz 9. §-ra figyelemmel **6 soros ülés** tartására teszek javaslatot, mégpedig január, március, június, szeptember, október és november hónapokban.

A munkaterv első bekezdése tartalmazza **a testületi ülések állandó, vagy aktualitásuktól függően állandó napirendi pontjait.** Az e témakörökbe tartozó javaslatokat a közgyűlés egyes üléseinek napirendi tervezeténél nem ismételtük meg, azokat aktuálissá válásukkor az adott ülés napirendjére javaslom majd felvenni.

A Mötv. 54. §-ában foglalt rendelkezés szerint, a képviselő-testület évente legalább egyszer, előre meghirdetett **közmeghallgatást** tart, melyen az állampolgárok és a helyben érdekelt szervezetek képviselői közérdekű kérdést és javaslatot tehetnek. E rendelkezésre tekintettel indítványozom, hogy a közgyűlés szeptember hónapban, Baranya Megye közösségi közlekedése témában tartson közmeghallgatást.

A közgyűlés állandó bizottságai vonatkozásában nem szerepeltetjük a bizottságoknak az SzMSz-ben meghatározott feladatait sem, hiszen a bizottságok maguk határozzák meg, hogy az SzMSz-ben megállapított feladataikon kívül mely témákkal kívánnak foglalkozni.

A közgyűlés **2015. évi kiemelt ünnepi rendezvényeit** a munkaterv mellékletében soroltuk fel.

Tisztelettel kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést, és a 2015. évi munkaterv tervezetét megtárgyalni szíveskedjenek!

Pécs, 2014. november 21.

Nagy Csaba
elnök

Határozati javaslat:

1. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a 2015. évi munkatervét a határozat melléklete szerint állapítja meg.
2. A közgyűlés felhatalmazza elnökét, hogy – az SzMSz 11. §-ban foglaltak figyelembevételével – alapos ok/indok alapján a közgyűlés ülését a munkatervtől eltérő időpontra tűzze ki, a napirendi pontokban változtatást javasoljon, illetőleg jelentős számú napirendi pont esetén folytatólagos ülést hívjon össze.

Határidő: 2014. december 12. (a közlésre), egyebekben a munkaterv szerint

Felelős: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2015. évi munkaterve

A közgyűlés állandó/aktualitásuktól függően állandó napirendi pontjai:

- „Beszámoló a lejárt határidejű közgyűlési határozatok végrehajtásáról, az átruházott hatáskörben hozott döntésekről és a két ülés közötti eseményekről” című előterjesztés, amely minden soros – a munkatervben meghatározott – ülésre készül.
Az előterjesztés tartalmazza:
 - = a lejárt határidejű közgyűlési határozatok végrehajtásáról beszámolót,
 - = a közgyűlés elnöke és állandó bizottságai átruházott hatáskörben hozott döntéseiről szóló tájékoztatót,
 - = a közgyűlés bizottságai munkájáról, valamint az egyéb eseményekről szóló tájékoztatót,
 - = az interpellációkra, kérdésekre adott válaszokat;
- A Baranya Megyei Önkormányzat 2014. évi költségvetéséről szóló 2/2014. (II. 21.) önkormányzati rendelet módosítása
- A Baranya Megyei Önkormányzat 2015. évi költségvetéséről szóló .../2015. (... ..) önkormányzati rendelet módosítása
- személyi ügyek,
- alapító okirat módosítás,
- nemzetközi kapcsolatokból eredő feladatok,
- vagyoni ügyek,
- döntés a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács által a decentralizált célelőirányzatok terhére kötött támogatási szerződések lezárásáról, módosítási kérelmekről (a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 28. § (1) bekezdése alapján a megszűnő területfejlesztési tanács jogutódja a területileg érintett megyei önkormányzat),
- döntés a Baranya Megyei Területfejlesztési Tanács decentralizált kereteiből megítélt támogatások lezárásáról, visszavonásáról, támogatási szerződések módosításáról (a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 28. § (1) bekezdése alapján a megszűnő területfejlesztési tanács jogutódja a területileg érintett megyei önkormányzat),
- pályázatok benyújtása,
- pályázatok kiírása, illetve elbírálása,
- interpellációk, bejelentések.

Január 29.

1. A Baranya Megyei Önkormányzat 2015. évi költségvetéséről szóló/2015. (...) önkormányzati rendelet megalkotása

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: a közgyűlés állandó bizottságainak, Ős-Dráva Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatala

Indokolás: az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. tv.

2. Beszámoló a területi nemzetiségi önkormányzatok 2014. évi tevékenységéről

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke, a területi nemzetiségi önkormányzatok elnökei

Tárgyalásra javasolt: a Pénzügyi Bizottságnak, Ügyrendi Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indoklás: a területi nemzetiségi önkormányzatok a megkötött támogatási szerződésekben vállalták, hogy munkájukról, illetve a részükre nyújtott támogatási összeg felhasználásáról minden év február 28. napjáig beszámolnak a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének.

3. Beszámoló a Baranya Megyei Értéktár 2014. évi munkájáról

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke, Baranya Megyei Értéktár Bizottság

Tárgyalásra javasolt: Területfejlesztési Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indoklás: A magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a Bizottság félévente beszámolási kötelezettséggel rendelkezik a közgyűlés felé

4. Tájékoztató a Baranya Megyei Értéktárhoz kapcsolódó, Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet (NAKVI) által a nemzeti értékek és hungarikumok gyűjtésének, népszerűsítésének, megismertetésének, megőrzésének és gondozásának támogatására kiírt HUG-2014B/1783 kódszámú pályázat megvalósításáról

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke, Baranya Megyei Értéktár Bizottság

Tárgyalásra javasolt: Területfejlesztési Bizottságnak, Pénzügyi Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indoklás: a pályázat véghatárideje 2015. január 15., így az azt követő első közgyűlésen be lehet számolni a pályázatról.

5. Beszámoló a Baranya Megyei Önkormányzat 2014. évi nemzetközi tevékenységéről, a 2015. évre tervezett programokról

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: a közgyűlés állandó bizottságainak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indoklás: a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése 7/2014. (II. 20.) Kgy. határozata szerint.

6. Tájékoztató a DDOP-2.1.1/E-13-2013-0001 azonosító számú, „Kerékpáros turizmus fejlesztése Dél-Baranyában az Ős-Dráva Program keretében” című pályázat megvalósításáról

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: Pénzügyi Bizottságnak, Területfejlesztési Bizottságnak, Ős-Dráva Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indoklás: a pályázat megvalósítási időszakának lezárása

Március 26.

- 1. Beszámoló Baranya megye 2014. évi közbiztonsági helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről és az azzal kapcsolatos 2015. évi feladatokról, továbbá a határrend, határőrizeti helyzet és a határforgalom alakulásáról**

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke,

Baranya megye rendőr-főkapitánya

Tárgyalásra javasolt: Ügyrendi Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatala,

Baranya Megyei Rendőr-Főkapitányság

Indokolás: a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. Tv. 8. § (4) és (7) bekezdése

- 2. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének .../2015. (...) önkormányzati rendelete a Baranya Megyei Önkormányzat 2014. évi költségvetésének teljesítéséről és a 2014. évi pénzmaradvány jóváhagyásáról**

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: a közgyűlés állandó bizottságainak, Ős-Dráva Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatala

Indokolás: az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. Tv.

- 3. Beszámoló a 2014. évi Ős-Dráva Startmunka Mintaprogramról**

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: a közgyűlés állandó bizottságainak, Ős-Dráva Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatala

Indokolás: a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke a program zárását (2015. február 28.) követően beszámol a program megvalósulásáról.

- 4. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2015-2019. évekre szóló Hosszútávú Gazdasági Programjának elkészítése**

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: a közgyűlés állandó bizottságainak, Ős-Dráva Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indokolás: a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §

- 5. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 9/2005. (V. 12.) Kgy. rendeletével elfogadott Baranya megye területrendezési terv felülvizsgálatának/módosításának megindításával kapcsolatos döntés**

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: a közgyűlés állandó bizottságainak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indokolás: 2014. év elején az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (OTrT) módosításra került (hatályos: 2014.01.01.-2014.12.29.), melynek eredményeképpen a megyei területrendezési tervek és az OTrT közötti összhang megszűnt. Az OTrT 31/A. § (1) bekezdése rögzíti: „E törvénynek az egyes törvények területrendezéssel összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCXXIX. törvénnyel (a továbbiakban: MTv.) megállapított

rendelkezéseivel a megyei területrendezési terveket 2015. december 31-ig összhangba kell hozni.”

6. A Pécsi Törvényszék és a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ülnökeinek a megválasztása

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: Ügyrendi Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indokolás: A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 215. § (1) bekezdése

7. Tájékoztató a Baranya Megyei Értéktárhoz kapcsolódó, Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet (NAKVI) által a nemzeti értékek és hungarikumok gyűjtésének, népszerűsítésének, megismertetésének, megőrzésének és gondozásának támogatására kiírt HUG-2014B/1783 kódszámú pályázat lezárásáról

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke, Baranya Megyei Értéktár Bizottság

Tárgyalásra javasolt: Területfejlesztési Bizottságnak, Pénzügyi Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indoklás: pályázat pénzügyi elszámolása

8. Tájékoztató az ÁROP-1.2.11/A-13-2013-0014 azonosító számú, „A Baranya Megyei Önkormányzat területfejlesztési feladatai a 2014-2020-as tervezési időszak előkészítése céljából” című pályázat lezárásáról

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: Területfejlesztési Bizottságnak, Pénzügyi Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indoklás: pályázat pénzügyi elszámolása

Június 18.

1. Együttműködési megállapodás a Pécsi Sport Nonprofit Zrt.-vel, valamint a Pécsi Sport Nonprofit Zrt. beszámolójának elfogadása

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: Pénzügyi Bizottságnak, Ügyrendi Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal,

a Pécsi Sport Nonprofit Zrt.

Indokolás: a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése 24/2014. (VI. 19.) Kgy. határozatával elfogadott együttműködési megállapodás 6., 7. pontja

2. Beszámoló a Baranya Megyei Értéktár 2015. I. félévi munkájáról

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: Területfejlesztési Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indoklás: A magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a Bizottság félévente beszámolási kötelezettséggel rendelkezik a közgyűlés felé

3. Tájékoztató a DDOP-2.1.1/E-13-2013-0001 azonosító számú, „Kerékpáros turizmus fejlesztése Dél-Baranyában az Ős-Dráva Program keretében” című pályázat lezárásáról

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: Pénzügyi Bizottságnak, Területfejlesztési Bizottságnak, Ős-Dráva Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indoklás: a pályázat pénzügyi elszámolása

4. Tájékoztató a Baranya Megyei Fejlesztési Ügynökség Kft. 2014. évi tevékenységéről

Előterjesztő: Baranya Megyei Fejlesztési Ügynökség Kft.

Tárgyalásra javasolt: Pénzügyi Bizottságnak, Területfejlesztési Bizottságnak, Ügyrendi Bizottságnak

Előkészítő: Baranya Megyei Fejlesztési Ügynökség Kft.

Indoklás: az önkormányzat a Baranya Megyei Fejlesztési Ügynökség Kft. egyszemélyes tulajdonosa.

5. Kitüntető díjak adományozása (zárt ülés)

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: a közgyűlés állandó bizottságainak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indoklás: a kitüntető díjak alapításáról és adományozásáról szóló 9/2011. (V.6.) önkormányzati rendelet

Szeptember 17.

1. KÖZMEGHALLGATÁS: Baranya Megye közösségi közlekedése

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: a közgyűlés állandó bizottságainak

Előkészítő: BMÖ Hivatal, szakigazgatási szervek, közlekedési vállalatok

Indoklás: a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 54. §, a Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendelet 25. §.

A munkavállalók munkahelyekre történő eljutásának javítása különösen fontos az új munkahelyek létrehozásához, a közmeghallgatás keretében a megyei helyzet bemutatására kerülne sor.

2. Tájékoztató a KEOP-7.9.0/12-2013-0008 azonosító számú, „Vízviisszatartás és tájhasználat-váltás tervezése az Ős-Dráva Programban” című pályázat megvalósításáról

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: a Pénzügyi Bizottságnak, Területfejlesztési Bizottságnak, Ős-Dráva Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indoklás: a pályázat megvalósítási időszakának lezárása

3. Tájékoztató a szakképzés helyzetéről és lehetőségeiről

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: Pénzügyi Bizottságnak, Területfejlesztési Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indokolás: képviselői javaslat

4. Tájékoztató Baranya megye közúthálózatáról

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: Területfejlesztési Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal, szakigazgatási szervek

Indokolás: képviselői javaslat

Október 15.

1. A Baranya Megyei Önkormányzat csatlakozása a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat 2015. évi fordulójához

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: Pénzügyi Bizottságnak, Ügyrendi Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indokolás: a Baranya Megyei Önkormányzat fontosnak tartja a Baranya megyében élő és a felsőoktatásban tanuló, hátrányos helyzetű hallgatók támogatását.

2. Tájékoztató az erdők helyzetéről, a korszerű fakitermelési módokról Baranya megyében

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: Területfejlesztési Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal, Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Baranya Megyei Igazgatósága, szakigazgatási szervek

Indokolás: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Baranya Megyei Igazgatóságának javaslata

3. Tájékoztató Baranya megye közegészségügyi, élelmiszer egészségügyi, élelmiszerbiztonsági helyzetéről

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: Területfejlesztési Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal, Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Baranya Megyei Igazgatósága, szakigazgatási szervek

Indokolás: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Baranya Megyei Igazgatóságának javaslata

4. Tájékoztató Baranya megye vizeinek, édesvízi készletének helyzetéről

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: Területfejlesztési Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal, Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Baranya Megyei Igazgatósága, szakigazgatási szervek

Indokolás: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Baranya Megyei Igazgatóságának javaslata

November 19.

1. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2016. évi munkaterve

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: a közgyűlés állandó bizottságainak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indokolás: a Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendelet

2. A Baranya Megyei Önkormányzat 2016. évi belső ellenőrzési terve

Előterjesztő: a közgyűlés elnöke

Tárgyalásra javasolt: a Pénzügyi Bizottságnak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indokolás: Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 119. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezés

3. Beszámoló a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal 2015. évi tevékenységéről

Előterjesztő: a megyei főjegyző

Tárgyalásra javasolt: a közgyűlés állandó bizottságainak

Előkészítő: BMÖ Hivatal

Indokolás: Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 81. § (3) bekezdés f) pontjában foglalt rendelkezés

**A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése állandó bizottsága
számára ajánlott témák**

Pénzügyi Bizottság

- Döntés a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatok 2015. évi fordulójához beadott pályázatokról

Indokolás: a Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló módosított 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendelet 1. melléklet I./A/5. pontja

Ügyrendi Bizottság

- A közgyűlés tagjai vagyonnyilatkozatának nyilvántartásával, ellenőrzésével kapcsolatos feladatok ellátása

Indokolás: a Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló módosított 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendelet 1. melléklet III./B/17. pontja

**A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének
2015. évi kiemelt ünnepi rendezvényei**

2015. március 15.

Koszorúzás, megemlékezés

2015. március 21.

Megyei Medvehagyma Nap

2015. június 4.

Megemlékezés a Nemzeti Összetartozás Napjáról

2015. június 29.

Megemlékezés napja a kuláküldözések idején tönkretett magyar gazdákról

2015. augusztus 20. – Szent István-napi megyei ünnepség

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése Elnöki Kitüntető Díjainak adományozása

2015. október 10. – Megyenap

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése kitüntető díjainak adományozása

2015. október 23.

Koszorúzás, megemlékezés

ELŐTERJESZTÉS

A BARANYA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK
2014. NOVEMBER 27-I ÜLÉSÉRE

IKTATÓSZÁM: 606-1/2014.

MELLÉKLETEK: 1 DB

TÁRGY: A Baranya Megyei Önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési terve *(belsoell2015)*

ELŐTERJESZTŐ: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Aladics-Nagy Annamária pénzügyi és finanszírozási osztályvezető

MEGTÁRGYALTA: A Közgyűlés valamennyi állandó bizottsága

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

PÉNZÜGYI EGYEZTETÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 17. *hueli*

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 17. *[Signature]*

FELELŐS TISZTSÉGVISELŐ: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

Kisb *UD*

Tisztelt Közgyűlés!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 119. §) rendelkezik – többek között – a helyi önkormányzatok belső ellenőrzési rendszere működtetésének főbb szabályairól, megjelölve az általa elérni kívánt fontosabb célokat is.

A költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 29. §-a értelmében éves ellenőrzési tervet kell készíteni. A belső ellenőrzési tervnek kockázatelemzés alapján felállított prioritásokon és az ellenőrzés rendelkezésére álló erőforrásokon kell alapulnia, annak érdekében, hogy az ellenőrzött szerv működését fejlessze, és eredményességét növelje, továbbá megállapításokat és ajánlásokat fogalmazzon meg a jogszabályoknak és a belső szabályzatoknak való megfelelés érdekében.

Az éves ellenőrzési terv a jogszabályban meghatározott szerkezetben, tartalommal készült, azaz tartalmazza a következőket:

- az ellenőrzési tervet megalapozó elemzések és kockázatelemzés eredményének összefoglaló bemutatását,
- a tervezett ellenőrzések tárgyát,
- az ellenőrzések célját,
- az ellenőrzendő időszakot,
- a rendelkezésre álló és szükséges ellenőrzési kapacitás (erőforrás szükséglet) meghatározását,
- az ellenőrzések típusát,
- az ellenőrzések ütemezését,
- az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egységek megnevezését,
- a tanácsadó tevékenységre tervezett kapacitást,
- a soron kívüli ellenőrzésekre tervezett kapacitást,
- a képzésekre tervezett kapacitást,
- az egyéb tevékenységeket.

Az éves ellenőrzési tervet úgy kell összeállítani, hogy szükség esetén az abban nem szereplő soron kívüli ellenőrzési feladatok is végrehajthatóak legyenek.

A költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 32. §. 4) bekezdés értelmében „helyi önkormányzatok esetében az éves ellenőrzési tervet a képviselő-testület a tárgyévet megelőző év december 31-ig hagyja jóvá”.

A belső ellenőrzési terv a Nemzetgazdasági Minisztérium által közzétett Útmutató ajánlásainak figyelembevételével készült.

A fenti jogszabályok figyelembevételével került elkészítésre a Baranya Megyei Önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési terve, melyet jelen előterjesztés melléklete tartalmaz.

Tisztelt Képviselőtársaim!

Kérem, hogy az előterjesztésbe foglalt éves belső ellenőrzési tervet megvitatni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjenek!

Határozati javaslat:

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a Baranya Megyei Önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési tervét a jelen határozat mellékletében foglaltak szerint jóváhagyja.

Határidő: az ellenőrzési terv végrehajtására 2015. december 31.

Felelős: Dr. Göndöc András megyei főjegyző

Pécs, 2014. november 17.

Nagy Csaba
a közgyűlés elnöke

Baranya Megyei Önkormányzat 2015. évi belső ellenőrzési terve

Az ellenőrzési terv elkészítése során felhasznált kimutatások, elemzések, dokumentumok

Ellenőrzési tervet megalapozó jogszabályi előírások, címe, időpontja	Ellenőrzési tervet megalapozó kockázatelemzés címe, időpontja
370/2011.(XII. 31.) Korm. rend. 21. §	Címe: Baranya Megyei Önkormányzat Hivatalának Kockázat-elemzése 2015. évre Időpontja: 2014. november 15.
2011.évi CXCV. törvény 30-40. §	
368/2011. (XII. 31.) Korm. rend. 34-61.§	
249/2000. (XII. 24.) Korm. rend.	
2011.évi CXII. törvény 26-37/A. §	
305/2005. (XII. 25.) Korm. rend.	
18/2005. (XII. 27.) IHM rend.	

Az ellenőrzési tervet megalapozó kockázatelemzés eredménye

A belső ellenőrzés tervezése során azok a tevékenységek kerültek kiválasztva, amelyek magas kockázatot jelentenek a kiemelt szervezeti célok elérésére.

A tevékenységek kockázati értékelésének eredményeként a magas kockázati prioritású tevékenységek a következők:

Költségvetési, gazdálkodási feladatokon belül:

- Költségvetési gazdálkodás szervezése
- Számviteli nyilvántartás, adatszolgáltatás

A tervezett ellenőrzések felsorolása

Sor-szám	Ellenőrzendő folyamatok és szervezetek / szervezeti egységek	Az ellenőrzés célja, módszerei, ellenőrizendő időszak	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés típusa	Azonosított kockázati tényezők	Az ellenőrzés tervezett ütemezése	Az ellenőrzésre fordítandó kapacitás (ellenőri nap)
1.	A Baranya Megyei Önkormányzat területfejlesztési feladatai a 2014-2020-as tervezési időszak előkészítése céljából" című, ÁROP-1.2.11/A-2013-2013-0014 jelű pályázat	Ellenőrzés célja: A pályázati pénzeszközök hatékony és eredményes felhasználásának vizsgálata. Ellenőrzés módszerei: dokumentumellenőrzés Ellenőrizendő időszak: a pályázat időtartama	Főkönyvi, analitikus számviteli, pénzügyi nyilvántartások, beszámolók, dokumentumok, közbeszerzés, a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítése	Rendszereellenőrzés	Jogi és szabályozási kockázat Politikai kockázat Infrastrukturális kockázat Költségvetési kockázat Személyzeti kockázat	2015. I. félév	10 ellenőri nap
2.	A Baranya Megyei Önkormányzat Ós-Dráva Startmunka Mintaprogramja	Ellenőrzés célja: A pályázati pénzeszközök hatékony és eredményes felhasználásának vizsgálata. Ellenőrzés módszerei: dokumentumellenőrzés Ellenőrizendő időszak: 2014.03.03-2015.02.28	Főkönyvi, analitikus számviteli, pénzügyi nyilvántartások, beszámolók, elszámolások, dokumentumok, közbeszerzés, a hatósági szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítése	Rendszereellenőrzés	Jogi és szabályozási kockázat Politikai kockázat Infrastrukturális kockázat Költségvetési kockázat Személyzeti kockázat	2015. II. félév	10 ellenőri nap

Az éves belső ellenőrzési terv végrehajtásához szükséges kapacitás meghatározása

<u>Tevékenység:</u>	<u>Kapacitásigény</u>
Tervezett ellenőrzések:	
Rendszerellenőrzés (2 db)	20 ellenőri nap
Soron kívüli ellenőrzés	4 ellenőri nap
Ellenőrzések összesen:	24 ellenőri nap
Tanácsadói tevékenység (2 db)	5 ellenőri nap
Egyéb tevékenység (kockázatelemzés, tervezés, éves jelentés elkészítése)	5 ellenőri nap
Összes tevékenység kapacitásigénye	34 ellenőri nap

A 2015. évi belső ellenőrzési tevékenység ellátása, a 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 15. § (7) bekezdése alapján, külső szolgáltató megbízásával történik, a belső ellenőrzési terv végrehajtásához szükséges időkeretben.

ELŐTERJESZTÉS

A BARANYA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT KÖZGYŰLÉSÉNEK 2014. NOVEMBER 27-I ÜLÉSÉRE

IKTATÓSZÁM: 598/2014.

MELLÉKLETEK: DB

TÁRGY: Beszámoló a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal 2014. évi tevékenységéről

ELŐTERJESZTŐ: Dr. Göndöc András, megyei főjegyző

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: dr. Király Éva vezető-tanácsos

Tóth Livia Projektfejlesztési és Végrehajtási osztályvezető

Riegl Gábor Területrendezési és Monitoring osztályvezető

Aladics-Nagy Annamária Pénzügyi és Finanszírozási osztályvezető

MEGTÁRGYALTA:

Ügyrendi Bizottság

Pénzügyi Bizottság

Ős-Dráva Bizottság

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

PÉNZÜGYI EGYEZTETÉSRE BEMUTATVA: 2014. NOVEMBER 21.

Aladics-Nagy

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA: 2014. NOVEMBER 21.

Wu

FELELŐS TISZTSÉGVISELŐ:

Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

Az előterjesztés SZMSZ-től eltérő terjedelmét a közgyűlés elnöke engedélyezte.

Wu

Tisztelt Közgyűlés!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 81. § (3) bekezdés f) pontja értelmében a jegyző évente beszámol a képviselő-testületnek a hivatal tevékenységéről.

A Hivatal működését az Ügyrend szabályozza. A Hivatal segíti a megyei testületek, a tisztségviselők és a megyei főjegyző munkáját. Feladata: a döntések szakmai előkészítése, a döntések végrehajtásának szervezése és ellenőrzése. Biztosítja a megyei önkormányzat számára meghatározott területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs tevékenységek hatékony ellátását.

A Hivatal szervezeti felépítését a Baranya Megyei Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2014. (X. 30.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: SZMSZ) 3. melléklet tartalmazza. A Hivatal az év első felében két szervezeti egységgel, Területfejlesztési Osztállyal és Pénzügyi csoporttal rendelkezett. Az önkormányzat feladatainak minél hatékonyabb előkészítése, a döntések végrehajtásának zökkenőmentes szervezése és ellenőrzése érdekében indokoltá vált a Hivatal szervezeti felépítését további szervezeti egységekre tagolni. Így 2014. július 1-től a Hivatalban három osztály:

1. Projektfejlesztési és Végrehajtási Osztály
2. Területrendezési és Monitoring Osztály
3. Pénzügyi és Finanszírozási Osztály

és az aljegyző vezetése alatt Titkárság működik.

A Hivatal főbb feladatai:

1. Projektfejlesztési és végrehajtási feladatok:
 - a) projektekkel kapcsolatos feladatok,
 - b) beruházási feladatok,
 - c) közbeszerzési feladatok.
2. Területrendezési és Monitoring feladatok:
 - a) területrendezési tervek véleményezése, összhangjának megteremtése,
 - b) területfejlesztési dokumentumok végrehajtásának monitoringja,
 - c) stratégiai fejlesztési dokumentumok készítése, felülvizsgálata,
 - d) nemzetközi kapcsolatok szervezése,
 - e) megállapodások előkészítése,
 - f) az önkormányzat tulajdonában álló gazdasági társaságok felügyelete, kapcsolattartás,
 - g) egyéb területi tervezési feladatok.
3. Költségvetési, pénzügyi, gazdálkodási feladatok:
 - a) költségvetési gazdálkodás szervezése,
 - b) gazdálkodási, számviteli feladatok,
 - c) vagyongazdálkodási feladatok.
4. Jogi és szervezési feladatok:
 - a) a tisztségviselők munkájának segítése,
 - b) az önkormányzat testületeinek, hivatalának működésével összefüggő feladatok
 - a testületi munka szervezése,
 - választási, jogi feladatok,
 - c) személyzeti és munkaügyi feladatok,
 - d) iktatás, irattározás,
 - e) általános adminisztratív és titkársági feladatok.

A Baranya Megyei Önkormányzat 2014. évi költségvetéséről szóló 2/2014. (II. 21.) önkormányzati rendelet megalkotásakor a Közgyűlés a Hivatal létszámát 24 főben határozta meg, ebből 23 fő köztisztviselő és 1 fő munkavállaló. Jelenleg a Hivatal köztisztviselői állománya 20 fő. 17 fő köztisztviselő felsőfokú iskolai végzettségű, 3 fő köztisztviselő középiskolai végzettségű. A Hivatalban 17 fő ügyintéző és 3 fő ügykezelő dolgozik.

A Hivatal elkészítette az ez évre vonatkozó egyéni továbbképzési terveket, illetve az önkormányzati hivatarra vonatkozó intézményi továbbképzési tervet, melyek alapján a köztisztviselők továbbképzése történik. Minden érintett köztisztviselő sikeres e-learning típusú vizsgát tett.

A köztisztviselők továbbképzése kizárólag a továbbképzési programjegyzéken szereplő nyilvántartásba vett programok alapján végezhető. A továbbképzési kötelezettség teljesítése során a köztisztviselők közszolgálati továbbképzéseken, illetve szakmai képzéseken vesznek részt a továbbképzési időszakban.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően valamennyi érintett köztisztviselő a törvényben előírt határidőre teljesítette közigazgatási vizsgakötelezettségét, az idei évben 2 fő tett közigazgatási alapvizsgát, 3 fő pedig közigazgatási szakvizsgát.

A Hivatal önálló működtetője a köztisztviselők teljesítményértékelését kezelő ún. TÉR rendszernek. A rendszer keretében történik a köztisztviselői teljesítménycélok kitűzése, értékelése, illetve minősítése.

I. Területfejlesztési és területrendezési feladatok ellátása 2014-ben

Baranya Megyei Területfejlesztési Konceptió, Baranya Megyei Területfejlesztési Program és a megyei területfejlesztési koncepciókkal és programokkal kapcsolatos feladatok ellátása

A területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésükről, kidolgozásukról, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet alapján a Baranya Megyei Önkormányzat területfejlesztési koncepciót és programot készít.

A koncepció elkészítése két fázisból áll: az első fázisban egy ún. helyzetfeltáró, értékelő dokumentum készült, melynek során a megyei önkormányzat felmérte a megye jelenlegi helyzetét és kijelölte a legfontosabb fejlesztési irányvonalakat. A Baranya Megyei Területfejlesztési Konceptió helyzetfeltáró-értékelő dokumentumának végleges változatát a Közgyűlés 2013. november 14-ei ülésén fogadta el (53/2013. (XI. 14.) Kgy. Határozat).

A helyzetfeltáró, értékelő fázist egy javaslattevő fázis követte, mely már tartalmazta a megye fejlesztésének konkrét céljait, eszközeit és a hozzá kapcsolódó intézmény-rendszerre is javaslatot tesz. A koncepció kötelező melléklete az ún. területi hatásvizsgálat, amely a koncepcióban szereplő célok megvalósulásának hatásait vizsgálja társadalmi, gazdasági és környezeti szinten. A Baranya Megyei Területfejlesztési Konceptió javaslattevő fázis dokumentumának végleges változatát a Közgyűlés 2014. február 20-i ülésén fogadta el (3/2014. (II. 20.) Kgy. Határozat). A koncepcióval kapcsolatban a társadalmasítási folyamat végeredményeként 15 db, míg a hatásvizsgálat tekintetében 30 db vélemény érkezett be. A véleményeket a Hivatal munkatársai összesítették, az érdemi javaslatokkal a koncepció és a hatásvizsgálat kiegészítésre került.

A koncepció javaslattevő fázisát a megyei területfejlesztési program elkészítése követte. A megyei területfejlesztési program elkészítését szintén a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet szabályozza. A dokumentum konkrét tartalmi követelményeit a Korm. rendelet 3. sz. melléklet 2. pontja tartalmazza, ennek megfelelően a program stratégiai és operatív részből áll. A

programnak a koncepcióhoz hasonlóan kötelező melléklete a területi hatásvizsgálat, melynek gazdasági-társadalmi része a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet, környezeti része pedig a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet alapján készült.

A Baranya Megyei Önkormányzat a fenti dokumentumok (program és területi hatás-vizsgálat) költségeinek fedezésére egy ún. ÁROP pályázat keretében nyert forrást. A projekt egyes elemeinek megvalósítására, így 1 db megyei területfejlesztési program és területi hatásvizsgálat elkészítésére a Baranya Megyei Önkormányzat ún. „in house” beszerzés keretében választotta ki a Baranya Megyei Fejlesztési Ügynökség Kft-t (a továbbiakban: BMFÜ Kft.), mint egyedüli tulajdonában lévő gazdálkodó szervezetet. A BMFÜ Kft. megbízása alapján egy tervező konzorcium elkészítette a Baranya Megyei Területfejlesztési Program és a hozzá tartozó területi hatásvizsgálat társadalmi egyeztetésre szánt munkaanyagát, melyet a Közgyűlés 2014. június 19-i ülésén tárgyalta meg és a dokumentumokat társadalmasításra alkalmasnak tartotta (27/2014. (VI. 19.) Kgy. Határozat).

A Közgyűlés felkérése alapján a dokumentumok széleskörű társadalmasítási eljárása - a döntést követően - azonnal megindult, a program és a hatásvizsgálat véleményezésére irányuló felkérő levelek kiküldése június 20-án megtörtént. A 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet 17. § (1) bekezdése alapján a program ugyanezen rendelet 10. melléklete szerinti véleményezésére jogosult szervezeteknek lett megküldve. A Korm. rendelet 19. §-a alapján a program véleményezésére 45 napot kell biztosítani. A környezeti hatásvizsgálat véleményezése a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésének figyelembe vételével történt. A Korm. rendelet 7. § (3) bekezdése alapján a vélemények és az észrevételek megadására 30 napos határidőt kell biztosítani. A fentiekben rögzített határidők a megkeresések átvételének napjától számítandók, így a program társadalmasítási eljárása augusztus 18. napján, míg a hatásvizsgálat társadalmasítási eljárása július 27. napján zárult le. A Baranya Megyei Önkormányzat a megye lakossága, önkormányzatai, vállalkozásai, civil szervezetei számára is társadalmi vitára bocsátotta a környezeti hatásvizsgálatot, illetve a megyei területfejlesztési program munkaanyagát. A nyilvánosság biztosítása érdekében a megyei önkormányzat helyi lapban értesítette az érdeklődőket a program és hatásvizsgálat munkaanyagáról, a véleményezés lehetőségéről, határidejéről stb. A program társadalmasításának egyik első lépéseként a Baranya Megyei Önkormányzat elektronikus úton felhívást intézett a megye valamennyi települési önkormányzatához, ezen kívül levélben külön felkérte a járási székhely településeket a dokumentum(ok) véleményezésére. A program kapcsán megfogalmazódó észrevételek/vélemények gyűjtésének fő felülete a Baranya Megyei Önkormányzat által működtetett www.fejlodobaranya.hu honlap volt.

A programmal kapcsolatban 22 darab vélemény, míg a hatásvizsgálat tekintetében 31 db vélemény érkezett be a megadott határidőig. A programmal és a hatásvizsgálattal kapcsolatban beérkezett érdemi vélemények egy része a dokumentumokban átvezetésre, illetve beépítésre került (szem előtt tartva természetesen azoknak a koncepció/program Közgyűlés által elfogadott fő irányaihoz való illeszkedését). Az el nem fogadott, illetve be nem épített javaslatokkal kapcsolatban a tervező konzorcium minden esetben indokolta szakmai álláspontját, ellenvéleményét.

A Baranya Megyei Területfejlesztési Program dokumentumának végleges változatát a Közgyűlés 2014. szeptember 18-i ülésén fogadta el (38/2014. (II. 20.) Kgy. Határozat).

A szomszédos megyék területfejlesztési programjának dokumentumai az alábbiak szerint kerültek véleményezésre:

Bács-Kiskun Megyei Területfejlesztési Program: véleményezés időpontja: 2014. július 7.

Somogy Megyei Területfejlesztési Program: véleményezés időpontja: 2014. július 8.

Tolna Megyei Területfejlesztési Program: véleményezés időpontja: 2014. április 17.

A szomszédos megyék területfejlesztési koncepciójának és programjának véleményezését a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Területfejlesztési Koordinációt és Területi Tervezést, illetve Értékelést Ellátó Bizottsága tárgyalta.

2014-2020-as operatív programok társadalmi egyeztetése

A Nemzetgazdasági Minisztérium és a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal közreműködésével 2014-2020-as időszakra készülő operatív programok több körös társadalmi egyeztetésében a BMÖ részt vesz. Az első körben egy dokumentum (KEHOP 151 oldal), a második körben 3 dokumentum (EFOP, GINOP, TOP, összesen 190 oldal) véleményezését végeztük el. A harmadik körben 7 operatív program (EFOP, GINOP, IKOP, KEHOP, TOP, VEKOP, VP, összesen 1197 oldal) társadalmi egyeztetésre szánt változatát véleményyeztük. 2014. június 11-e és 2014. június 30-a között került társadalmasításra az RSZTOP (Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program), melyet a BMÖH szintén véleményezett.

Magyarország a Partnerségi Megállapodást 2014. szeptember 11-én aláírta az Európai Bizottsággal. A Partnerségi Megállapodásban foglalt célok és azok elérésének részletes kifejtése az operatív programok feladata. A tárgyalások folyamatosan zajlanak az Európai Bizottsággal az operatív programok tartalma kapcsán. Az operatív programok társadalmasításának következő nyílt fázisa 2014. november 7-én kezdődött. A közzétett 8 db operatív program ekkor közzétett változatával kapcsolatos észrevételek megküldésének határideje 2014. november 24-e, melyek elkészítésén a BMÖH munkatársai dolgoznak.

CBC programokkal kapcsolatos feladatok

Az Európai Unió tervezési ciklussal összhangban jelenleg is folyik a 2014-2020 közötti programozási időszak Magyarország-Horvátország Határon Átnyúló Együttműködési Programjának tervezése. A Baranya Megyei Önkormányzat tagja az ún. „Task Force”-nak (programozó munkacsoport), amely véleményezi az elkészülő dokumentumokat, egyben közreműködik a program előkészítésében. A Baranya Megyei Önkormányzat az elkészült dokumentumokat minden alkalommal a Baranya Megyei Területfejlesztési Konceptióban megfogalmazott átfogó, stratégia és operatív célok figyelembe vételével véleményezte. A Baranya Megyei Önkormányzat prioritásként kezeli a határon átnyúló kapcsolatok kialakítását, megerősítését. Ezen szándékát a megye a véleményezésekor több alkalommal külön kifejezte. A 2014. június 18-án Kaproncán megtartott Task Force ülésen az Együttműködési Program és annak pénzügyi terve elfogadásra került. A programozási időszakban 2014-ben 3 programozó munkaértekezleten és az azokat megelőző magyar oldali egyeztetésen vettünk részt, ahol a kialakított megyei céljainkat képviseltük.

Az Államreform Operatív Program pályázatán való részvétel

A Baranya Megyei Önkormányzat 2013. szeptember 23-án pályázatot nyújtotta be „A Baranya Megyei Önkormányzat területfejlesztési feladatai a 2014-2020-as tervezési időszak előkészítése céljából” című, ÁROP-1.2.11/A-2013-2013-0014 azonosító számú pályázatát a fenti felhívásra, melyre vonatkozóan 2013. november 6-án érkezett meg a támogató döntés, melynek értelmében a Baranya Megyei Önkormányzat 90 millió forint vissza nem térítendő támogatásban részesült a területfejlesztéssel kapcsolatos feladatai ellátására. A pályázat beadásával, a szerződéskötés előkészítésével kapcsolatos feladatokat, illetve a pályázat keretében lebonyolítandó beszerzéseket a Hivatal látta el. A projekt keretében a Baranya Megyei Önkormányzat a jogszabályi kötelezettségéből adódóan elfogadta hosszú távú területfejlesztési koncepcióját, megalkotta területfejlesztési programját, továbbá elkészítette a 2014-2020-as uniós költségvetési tervezését segítő részdokumentumokat, összegyűjti a megye területén megvalósítandó projektötleteket, melyekre vonatkozóan előzetes megvalósíthatósági tanulmányokat készített.

A projekt keretében továbbá beszerzésre került 2 db laptop és hozzá kapcsolódó szoftver, valamint a Hivatal dolgozói összesen 20 alkalommal vettek részt a megyejárásokon, 6 alkalommal területi koordináció ellátását biztosító rendezvényeken, ezen felül a projekt zárásakor megtartott szakmai konferencián. A pályázat kapcsán 3 db változásbejelentés került benyújtásra a pályázati felhívást lebonyolító MAG ZRt-hez, majd a feladatait átvevő Miniszterelnökség Közigazgatási Programok Lebonyolítási Főosztályához. A projekt 2014.

október 31-én lezárult, a projekt lezárásához kapcsolódó záró kifizetési kérelem és beszámoló elkészítése folyamatban van.

A Dél-Dunántúli Operatív Program pályázatán való részvétel

A DDOP-2.1.1/E-13 kódszámú, „Ős-Dráva programhoz illeszkedő kerékpáros-turisztikai fejlesztés megvalósítása” című pályázati felhívás 2013. júniusában jelent meg, melyre vonatkozóan konzorciumi pályázat került benyújtásra. A projektet megvalósító konzorcium tagjai Drávaszabolcs Község Önkormányzata, a Pécs-Baranya Kerékpárútért Egyesület, illetve a Zöld Kerékpár Turisztikai Nonprofit Kft.

A DDOP-2.1.1/E-13-2013-0001 azonosító számú, „Kerékpáros turizmus fejlesztése Dél-Baranyában az Ős-Dráva Program keretében” című projekt kapcsán a támogatói döntés 2013. decemberében született meg, a Támogatási Szerződés aláírására 2014. március 6-án került sor. Időközben a projekt befejezési határideje 2014. október 30-ról 2014. december 31-ére módosult, a módosítást a DDRFÜ és a Nemzetgazdasági Minisztérium ROP Irányító Hatósága által is elfogadásra és jóváhagyásra került. A pályázat beadásával, a szerződéskötés előkészítésével kapcsolatos feladatokat, illetve a pályázat keretében lebonyolítandó beszerzéseket a Hivatal látja el.

A Baranya Megyei Önkormányzat valamennyi, a projektben általa tervezett tevékenység kapcsán lefolytatta a szükséges beszerzési eljárásokat. Az Önkormányzat valamennyi tevékenység kapcsán hatályos szállítói, megbízási, adásvételi szerződéssel rendelkezik. Az egyes tevékenységek beszerzése és megvalósítása valamennyi konzorciumi partner esetében megkezdődött.

A Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal dolgozói közreműködtek a Támogatási Szerződés illetve a projekt megvalósítására vonatkozó konzorciumi megállapodás megkötésének előkészítésében, a pályázat kapcsán benyújtott változásbejelentések (6 db) összeállításában, a Közreműködő Szervezet által lefolytatott közbeszerzési ellenőrzések támogatásában (6 db), a projekt kiemelt státuszából adódó, a Közreműködő Szervezet által az Irányító Hatóság felé megküldött ún. kétheti jelentések összeállításában (16 db), részt vettek a konzorciumi egyeztetéseken (3 alkalom), a Közreműködő Szervezet által lefolytatott helyszíni ellenőrzéseken (3 alkalom) és koordinációs egyeztetéseken (3 alkalom).

OTrT és Tftv. módosítással kapcsolatos feladatok

Ezzel összefüggésben az egyes területrendezésről szóló kormányrendeletek módosításával kapcsolatos feladatok

A 2013-as év során mindkét törvénymódosítás lezajlott, ezt követően az új/módosított Tftv és OTrT is hatályba lépett 2014. január 1. dátummal. A törvényekben elfogadott változások szükségessé tették a végrehajtást szolgáló kormányrendeletek módosítását, így a Belügyminisztérium (a továbbiakban: BM) még 2014. januárjában elkészítette az egyes területrendezésről szóló kormányrendeletek {76/2009. (IV. 8.) Korm. r., 218/2009. (X. 6.) Korm. r., 282/2009. (XII. 11.) Korm. r.} módosítására vonatkozó előterjesztést. A mellékletekkel együtt mintegy 50 oldal terjedelmű dokumentumot a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal illetékes szakembere véleményezte (2014. január 10.), a Belügyminisztérium részére a Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége (a továbbiakban: MÖOSZ) küldte meg az egységes véleményt. A felvetett kérdésekre, javaslatokra, véleményekre a BM még január hónap végén reagált, a módosított végrehajtási rendeletek ezt követően elfogadásra kerültek és hatályba léptek.

Településrendezési tervek véleményezésével kapcsolatos feladatok

A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet, valamint a 190/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet vonatkozó rendelkezései alapján a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal illetékes szakembere (megyei főépítész) az illetékességi területet érintően 15 település (Szentlőrinc, Hásságy, Székelyszabar, Szederkény, Pécs, Szőkéd, Szászvár, Kémes, Bóly, Kölked, Bikal, Vajszló, Dióviszló, Komló, Keszű) vonatkozásában mintegy 25 településrendezési tervdokumentációt véleményezett. A véleményezések elsődleges szempontja a Baranya Megyei Területrendezési Tervnek való megfelelés kérdésköre. Az eljárások kivétel nélkül az adott település hatályos településrendezési eszközeinek módosítására irányultak, esetenként egy települést érintően több módosítási eljárás is lezajlott (pl. Pécs Megyei Jogú Város településrendezési eszközeinek 4., 5., 6., 7. és 8. sz. módosítása).

Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság

A Baranya Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság 2012. október 19-én alakult meg, konzultációs, véleményező, javaslattevő és tanácsadó testületként működik, ami közreműködik a munkaerő-piaci információk, a foglalkoztatási, foglalkoztathatósági adatok és prognózisok alapján a nemzetgazdasági igények és a szakképzés fejlesztésének összehangolásában.

A Bizottság javaslatot tesz az indítható szakképesítések keretszámaira (beiskolázási arányaira), kidolgozza az iskolai rendszerű szakképzés fejlesztésének az adott megyére vonatkozó, a szakképzés irányainak és a beiskolázás arányainak rövid és középtávú tervét tartalmazó koncepcióját, véleményt nyilvánít az adott megyében ösztöndíjra jogosító szakképesítésre, továbbá részt vesz az iskolai rendszerű szakképzés fejlesztésével összefüggő, a decentralizált beruházási kerettel kapcsolatos és az egyéb szakképzési pályázatok kiírásában és értékelésében.

A bizottság hét állandó tagból és tanácskozási joggal rendelkező szakértőkből áll. A testületben a Baranya Megyei Önkormányzatot Pohl Marietta állandó tagként képviselte.

A Bizottság működése alatt 9 ülést tartott, melyek során elfogadta a Baranya megye szakképzési stratégiáját, illetve 2014-ben megkezdte annak felülvizsgálatát. Ennek keretében a Baranya Megyei Önkormányzat a „Stratégiai együttműködés a felsőoktatással” és „A gazdaság szakképzést is érintő stratégiai irányainak meghatározása” elnevezésű részterületek előkészítését vállalta magára, melyet közös munkacsoportban kíván megvalósítani.

A Pécsi Tudományegyetemmel való szorosabb együttműködés

A Pécsi Tudományegyetem a Baranya Megyei Önkormányzattal közösen együttműködve és együttgondolkodva kívánja a leendő szakembereit első sorban műszaki és informatikai téren kinevelni, hogy azok a jövőbeli térségi, gazdasági elvárásoknak megfeleljenek. Az ehhez szükséges koordináció és kapcsolódó egyeztetések 2013. november 18-án indultak el.

A Pécsi Tudományegyetem Állam és Jogtudományi Kara Közigazgatási Jogi Tanszékével történő együttműködés folyamatos. Közreműködnek a szakmai kompetenciát érintő közgyűlési és bizottsági előterjesztések véleményezésében, az önkormányzat rendeletalkotó tevékenységében, az önkormányzat pedig biztosítja az érdeklődő hallgatóknak, hogy a helyszínen megismerhessék a közgyűlés és annak szervei tevékenységét, a Hivatal munkatársai pedig segítséget nyújtanak szeminárium- és szakdolgozatok készítéséhez.

Magyar Limes Szövetséggel történt egyeztetések

A 2013-as évben 3 alkalommal történt találkozó a Magyar Limes Szövetséggel. A hivatalunknál történt egyeztetés alapján a Szövetség képviselői véleményezték a BMTK-t. Ezen felül két alkalommal szakmai egyeztetést szerveztek, melyen a TOP-ok forrásairól és a lehetséges limes-hez kapcsolódó turisztikai fejlesztésekről tartottak vitát a megyei főépítészek bevonásával. 2014-ben a Szövetség által megküldött Országos Limes Kulturális Turisztikai Fejlesztési Koncepció véleményezésében vett részt a Baranya Megyei Önkormányzat.

Pécsi Településfejlesztési Konceptió véleményezése

A Baranya Megyei Önkormányzat főjegyzője tagja a Pécs Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiója elkészítésének stratégiai koordinálását ellátó Koordinációs Testületnek. A testület tevékenységének főbb témái: partnerségi terv véleményezése, Pécs Településfejlesztési Konceptiójának véleményezése, Integrált Városfejlesztési Stratégia kidolgozásának előkészületei. 2014. szeptemberében sor került Pécs Megyei Jogú Város Területfejlesztési Konceptiójának, valamint Pécs Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Programjának véleményezésére a dokumentumok társadalmasítása keretében.

2014. évi Ős-Dráva Startmunka Mintaprogram

A Baranya Megyei Önkormányzat új feladataihoz kapcsolódóan aktív szerepet lát el a Kormány által 2012-ben meghirdetett Ős-Dráva Program végrehajtásában. Az Ős-Dráva Program három összefüggő tanulmányból áll: A területfejlesztési program elemzi a térség adottságait, jövőképet fogalmaz meg, majd prioritásokon és intézkedéseken keresztül vázolja a megvalósításra javasolt feladatokat. Ezen javaslatok összegzik a másik két tanulmányban foglalt fejlesztési elképzeléseket is. A második a tájgazdálkodási program, mely a területek használatán keresztül tesz javaslatot a megfelelő tájhasználatra. A harmadik tanulmány a vízkormányzási rendszer elvi vízjogi engedélyes tervének dokumentációja. Jelenleg az Ormánságra és a környező területekre az Ős-Dráva Program a legrészletesebb, és az érintettekkel egyeztetett területfejlesztési program. A 25 milliárd forintos, 45 ezer hektárt és több mint 40 települést érintő komplex területfejlesztési programhoz kötődő pályázatokban a Baranya Megyei Önkormányzat megvalósítónak vesz részt, aktív koordinációt ellátva több pályázat esetében. A Baranya Megyei Önkormányzat által TÁMOP-1.4.1-12/1 pályázat keretében megvalósított Ős-Dráva Startmunka Mintaprogram 420 fő foglalkoztatását tette lehetővé a biztosított 333.638.075 Ft támogatásból. A Program átfogó célja az Ős-Dráva Program megvalósulásának elősegítése, közvetlen célja az ország egyik leghátrányosabb térségében munkahelyek teremtése, s ezáltal az ott élők életkörülményeinek javítása. A közfoglalkoztatás keretében elsősorban az Ős-Dráva Program alapját képező vízgazdálkodási rendszer megváltoztatását és ezzel összefüggésben a tájhasználat-váltás előkészítését szolgáló alapvető tereprendezési és tisztítási munkálatok folytak a Siklósi-, Sellyei-, és Szigetvári kistérségben, 35 települést érintően.

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése 2014. február 21-i ülésén döntött a 2014. évi Startmunka Mintaprogram megvalósítására irányuló kérelem benyújtására vonatkozóan. A Belügyminisztérium a Mintaprogram megvalósítását és annak 541.256.639.-Ft összegű költségvetését támogatta. A Hatósági szerződés aláírását követően 2014. március 03-án vette kezdetét a közfoglalkoztatás, melynek keretében 420 fő folyamatos foglalkoztatására nyílt lehetőség 2015. február 28-ig a Siklósi-, Sellyei-, és Szigetvári kistérségben, 35 települést érintően.

A közfoglalkoztatás megvalósítása érdekében a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal ellátja a közfoglalkoztatással járó munkaügyi, pénzügyi és adminisztratív feladatokat, bonyolítja a program keretében szükséges beszerzéseket, valamint koordinálja a program megvalósítását.

A foglalkoztatásra vonatkozó összesített adatok:

Költségnem megnevezése	A támogatás teljes időtartamára	
	2014	2015
Közfoglalkoztatottak közfoglalkoztatási bére	293 331 741 Ft	104 827 860 Ft
Közfoglalkoztatási béreket terhelő szociális hozzájárulási adó	39 601 203 Ft	14 152 275 Ft
Bérköltség összesen	332 932 944 Ft	118 980 135 Ft

Bérlő költség után igényelt támogatási összeg	332 932 944 Ft	118 980 135 Ft
Beruházási és dologi költségek	84 880 010 Ft	4 463 550 Ft
Beruházási és dologi költségek után igényelt támogatási összeg	84 880 010 Ft	4 463 550 Ft
Támogatási igény összesen	417 812 954 Ft	123 443 685 Ft
Felajánlott saját forrás összege	0 Ft	0 Ft

A program keretében beszerzésre került a munka- és védőruházat, egyéni védőeszközök, kísértékű tárgyi eszközök, a program megvalósítását elősegítő gépjármű, valamint a program tűz- és munkavédelmi feladatokat ellátó szakértő. A mezőgazdasági tevékenységhez szükséges öntözőrendszer kiépítése megtörtént.

A programmal kapcsolatosan a Baranya Megyei Kormányhivatal Pécsi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége felé havonta elszámolási kötelezettség áll fenn, melynek minden hónapban eleget tettünk.

A Program megvalósítása folyamatos kapcsolattartást, egyeztetést igényel az Ős-Dráva Programirodával, érintett Járási Munkaügyi Kirendeltségekkel, foglalkozás egészségügyi szakorvosokkal, a Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatósággal, Dráva-Tenkes Vízitársulattal, Dráva-menti Vízitársulattal, az érintett települési önkormányzatokkal.

Ős-Dráva Program területén megvalósítandó gazdaságfejlesztési kísérleti program

A Program megvalósítására 80,6 millió Ft állt rendelkezésre a Baranya Megyei Önkormányzat számára - mely a Nemzetgazdasági Minisztérium által átadott forrás – annak érdekében, hogy az Önkormányzat az Ős-Dráva Program kapcsán felmerült megalapozó feladatokat finanszírozhassa. Ebből 60,6 millió Ft értékben a Baranya Megyei Önkormányzat az Ős-Dráva Program tervezési területén gazdaságfejlesztési kísérleti programot kíván végrehajtani, 20 millió Ft (20-szor 1 millió Ft) értékben pedig a Vállalkozó által kiválasztott gazdasági szereplők számára kíván közvetlen támogatást nyújtani annak érdekében, hogy a kísérleti program alapján elkészült üzleti tervben szereplő tevékenységek beindítását azok finanszírozni tudják.

Fenti célok elérése érdekében a Baranya Megyei Önkormányzat és a Baranya Megyei Fejlesztési Ügynökség Kft között támogatási megállapodás jött létre 2013. november 28-án.

Annak érdekében, hogy a BMFÜ Kft. által elvégzendő feadatok megalapozása megtörténjen, a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal 2014. január 28-án megbízta Dr. Simon Melitta Boglárt, hogy az Ős-Dráva Program céljaihoz illeszkedő, gazdasági szereplők lehetőségeit számba vevő tanulmányt készítsen el, mely javaslatokat fogalmaz meg konkrét vállalkozási feladatok tekintetében, üzleti szemlélettel, végrehajtási segédlettel. Megbízott a tanulmányt a szerződés véghatáridejéig, 2014. június 15-ig elkészítette és átadta a Megbízó számára, majd a Hivatal észrevételei alapján átdolgozta és 2014. augusztus 15-ére véglegesítette azt. A gazdaságfejlesztési kísérleti program kidolgozása a jelenleg folyamatban van.

„Vízvizsszatartás és tájhasználat-váltás tervezése az Ős-Dráva Programban” elnevezésű projekt

A pályázat 2013. február 13-án benyújtásra került a Környezet és Energia Operatív Program keretében **Vízvizsszatartás és tájhasználat-váltás tervezése az Ős-Dráva programban** címmel a Nemzeti Környezetvédelmi és Energia Központ Nonprofit Kft-hez. A pályázat befogadása, illetve a hiánypótlás teljesítése után az Irányító Hatóság a pályázatot támogatásra ítélte. A szerződéskötéshez szükséges dokumentumok elkészítését és beküldését követően a Támogatási Szerződés 2013. szeptember 5-én aláírásra került.

A pályázat beadásával, szerződéskötés előkészítésével kapcsolatos feladatokat, illetve a pályázat keretében lebonyolítandó beszerzéseket a Hivatal látja el.

A projekt keretében a projektmenedzsmenti feladatokat ellátó szervezet, illetve a hivatalos közbeszerzési tanácsadó kiválasztása megtörtént. A tájgazdálkodási tanulmány, műszaki dokumentáció, tervek és megvalósíthatósági tanulmány készítésére közösségi értékhatárt elérő nyílt eljárást szükséges lefolytatni. A közbeszerzési eljárás indításának előkészítése és a Közbeszerzési Felügyeleti Főosztállyal való egyeztetése jelenleg folyamatban van. A pályázat kapcsán 1 db változás bejelentés került benyújtásra.

Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégia (S3)

Az intelligens szakosodási stratégia (S3) egy új típusú, K+F+I folyamatok hatékonyabb támogatását lehetővé tevő, ezáltal a térségek (nemzetek, régiók vagy megyék) tudásalapú gazdasági fejlődését célzó stratégia. Az S3-ban kiemelt hangsúlyt kap az ún. Entrepreneurial Discovery Process (EDP). Ez azt jelenti, hogy a helyi szereplők a térségi gazdaság és társadalom változásainak folyamatos és módszeres érzékelésével és elemzésével, az érintettek széles körének aktív részvételével, vállalkozói szemmel, kockázatokat vállalva hozzanak meg a térség szempontjából tartós fejlődést eredményező, a jövő innovációival kapcsolatos jelenbeli döntéseket.

Az S3 stratégia nélkülözhetetlen feltétele a 2014–2020-as tervezési időszakban a KFI-re fordítható, a Strukturális Alapokból érkező, több mint 700 milliárd forintnyi EU-s forrás lehívásának. A Stratégia célja, hogy azonosíthatóvá váljanak a legnagyobb potenciállal bíró helyi sajátosságok, amelyek alapján meghatározhatók a nemzeti, régiós és megyei prioritások. A teljes S3 dokumentum és ehhez kapcsolódó kormány előterjesztés 2014 októberében készül el, a teljes folyamat pedig várhatóan novemberben zárul majd.

A Baranya Megyei Önkormányzat által elvégzett feladatok:

- részvétel megyei workshopokon: 2014. szeptember 15. és október 17.
- részvétel Nemzeti Irányító Testületi ülésen október 1.
- stratégia véleményezése október 15.

NAKVI pályázattal kapcsolatos feladatok

A Baranya Megyei Önkormányzat a Nemzeti Agrár-szaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet (NAKVI) által kiírt „nemzeti értékek és hungarikumok gyűjtésének, népszerűsítésének, megismertetésének, megőrzésének és gondozásának támogatására” kiírt pályázatán indult. Az önkormányzat által kialakított „Kincses Baranya” elnevezésű programsorozat tervezetét három elemre bontotta, és a három pályázható célra részenként benyújtotta. A megjelölt három pályázati/támogatási cél közül a „III. Kiadványok megalkotása, szerkesztése, összeállítása, kiadása” támogatási célon belül nyert támogatást. Ennek kerete 1.200.000 Ft, a támogatás mértéke 100% vissza nem térítendő támogatás. Az összeget a Baranya Megyei Önkormányzat egy az értékeket kategorizáló és bemutató honlap készítésére és megyei kiadványok előállítására fordítja. A pályázat támogatási szerződése a 2014. nyár folyamán aláírásra került. A honlapot és kiadványokat készítő vállalkozó beszerzésének előkészítése a NAKVI-val történt többszöri egyeztetés mellett lezajlott.

A Nemzeti Kulturális Alap támogatásával 8 darab ormánsági református templom felújítása

A Nemzeti Kulturális Alap Építőművészet és Örökségvédelem Kollégiuma által 2013. november 19.-én meghirdetett 3235/93 altéma kódszámú meghívásos pályázaton a Baranya Megyei Önkormányzat 300 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert nyolc ormánsági református fakazettás templom felújítására (Zaláta, Vejtő, Szaporca, Nagycsány, Vajszló, Kőrös, Drávaiványi, Kémes). A támogatási szerződés 2014. április hónapban aláírásra került. Az első támogatási részlet Baranya Megyei Önkormányzat részére történő átutalását követően a templomok felújítására vonatkozóan 6 db építési engedélyezési tervdokumentáció készült el, a szükséges eljárások lefolytatásának eredményeképpen a jogerős és végrehajtható építési

engedélyek rendelkezésre állnak 2014. 09. 29-e óta. Ezt követően a kiviteli tervek készültek el 2014. október 6-ra, melyek alapján megkezdhető majd a kivitelezésre vonatkozó beszerzés. Két templom esetében (Kőrös és Drávaiványi) már korábban kiadásra kerültek építési engedélyek, melyek jogutódlására vonatkozó eljárás Kőrös esetében lezajlott, Drávaiványi esetében még folyamatban van. A templomok belső berendezési tárgyainak restaurálására vonatkozó munkákkal kapcsolatban a vállalkozók, restaurátorok beszerzése lezajlott, a szükséges tervdokumentumok szintén 2014 október 6-ra készültek el, engedélyeztetésük jelenleg folyamatban van. A Zalátai és a Vejti templom esetében a restaurálási munkálatok megkezdése előtt - külön engedélyek alapján - kutatásokat kell végezni, ezen munkálatok a Zalátai templom vonatkozásában (vakolt mennyezet kutatása) már folyamatban vannak. Ezt követően a Vejti templom kutatási engedélyének határozata is megszületett. Annak érdekében, hogy a projekt kivitelezése a kutatási, restaurálási munkálatok esetleges elhúzódása miatt ne kerüljön veszélybe, a hivatal kezdeményezte a projekt támogatási szerződésében foglalt megvalósítás teljesítési véghatáridejének meghosszabbítását 2016. február 28-ra, melyet a Nemzeti Kulturális Alap Igazgatósága jóváhagyott. A módosítás adminisztrációs része jelenleg folyamatban van. Ezen felül a közvetítő szervezet felé a finanszírozási ütemezés és az alszámlaszám vonatkozásában módosítási kérelem került benyújtásra, melyeket az NKA szintén támogatott. A 2014. 09. 10-i közbenső elszámolás keretében 6 db engedélyezési szintű és 2 db kiviteli szintű tervdokumentációt ismertettünk meg a közvetítő szervezet kirendelt szakértőivel a 2014. 09. 23-án tartott helyszíni szemlén.

Foglalkoztatási Szövetkezés Baranya Felzárkózásáért (TÁMOP-1.4.5-12/1-2012-0018) főbb jellemzői és a projekt 2014. évi tevékenysége

Pályázat főbb ismérvei:

1. Megvalósítók: Baranya Megyei Önkormányzat (gesztor), Konzorciumi partnerek: Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont Szolgáltató Nonprofit Kft., Baranya Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja, Dél-Baranyaért Alapítvány
2. Megvalósítási időszak: 2014. április 01 – 2015. október 31
3. Területi hatókör: Baranya megye, különös tekintettel annak leghátrányosabb helyzetű térségei: a Siklósi, Sellyei, a Szigetvári és Komlói járás területe
4. Támogatás összege: 79.932.756 Ft. (100% támogatási intenzitás)
5. Pályázat célja: Megyei Foglalkoztatási és Képzési Stratégia egyes elemeinek megvalósítása, megyei foglalkoztatáspolitikai szereplők együttműködésének elősegítése, foglalkoztatási és képzési szint növelése

2014. évi tevékenység:

- 1.) Paktum Iroda működtetése (Baranya Megyei Önkormányzat, 1. em. 116-os iroda)

Eddig elvégzett feladatok:

- Paktum Iroda kialakítása a technikai feltételek biztosításával és ügyfélfogadási rendjének meghatározásával
- Információáramlás csatornáinak kialakítása a konzorciumi partnerek között, a paktum munkatársakkal és a Kezelő Hatósággal, információnyújtás és tanácsadás előkészítése:
 - információnyújtás és tanácsadás szakmai tartalmának kialakítása
 - a projektről szóló újságcikkek és egyéb tájékoztató anyagok összeállítása, dokumentálása
 - a projekt honlapjának, hírlevelének strukturális kialakítása és tartalmi feltöltése
 - adatbázis struktúrájának kialakítása, tartalmi feltöltése, folyamatos frissítése
- Paktum szervezetének működtetése (Irányító Testületi ülés, konzorciumi ülés koordinálása, dokumentálása)
- Partnerség bővítése: kapcsolattfelvétel egyéb foglalkoztatási paktumokkal

- 2.) Egyéb feladatok:

Információnyújtás álláskeresőknél (FIP):

A szolgáltatás 2014. augusztus 26-tól működik, sellyei és szigetvári helyszíneken, a Családsegítő Szolgálatok bázisán, kéthetenkénti ügyfélfogadással. Tartalma: tájékoztatás a

megye munkalehetőségeiről, a munkaügyi központ szolgáltatásairól, támogatási formáiról, aktuális állásajánlatairól, a szociális ellátások eléréséről, jogi segítséget nyújtó szervezetekről. Személyre szabott szolgáltatásaink: önéletrajz, motivációs levél megírásának segítése; biztosítjuk az önálló információkeresés lehetőségét telefon, internet rendelkezésre bocsátásával.

Komplex munkaerő-piaci szolgáltatás:

A szolgáltatás célja, hogy az ügyfél: hozzájusson a munkaerő-piaci reintegrációjához leginkább szükséges szolgáltatáshoz.

Ügyfélfogadást kéthetenként (Siklós, Sellye, Szigetvár, Sásd településeken a Munkaügyi kirendeltségek bázisán, illetve Sellye, Szigetvár településeken a Családsegítő Szolgálatoknál is.)

Képzés engedélyezése:

Gyógy- és fűszernövénygyűjtő, termelő és feldolgozó ún. egyéb szakmai képzés 48 fő részére (2015.februártól)

A Baranya Megyei Területfejlesztési Tanács decentralizált célelőirányzatainak terhére kötött támogatási szerződések lezárása

A Baranya Megyei Területfejlesztési Tanács által kezelt TEKI, CÉDE, LEKI alapokból támogatott pályázatok esetében 2012. január 1-én 1806 pályázat kezelését vette át az Önkormányzat. Az egyes 2009. évi decentralizált önkormányzati fejlesztési és területfejlesztési célú, valamint egyes 2009. évi központi előirányzatok felhasználásának részletes szabályairól szóló 85/2009. (IV. 10.) Kormányrendelet a működtetési kötelezettséget 10 évről 5 évre csökkentette.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztériumtól kapott állásfoglalás alapján, amennyiben a projekt kapcsán történt már helyszíni ellenőrzés és csak a tartási kötelezettség áll fenn, a pályázat dokumentum alapú ellenőrzése elegendő a pályázat teljesítettségének és lezárásának érdekében. Amennyiben még nem került sor ellenőrzésre, úgy helyszíni ellenőrzés lefolytatása szükséges a pályázatok teljesítettségének és lezárásának érdekében.

Fentieket figyelembe véve 2012. júniusában indultak meg az ellenőrzések.

2014-ben összesen 83 db pályázat lezárása történt meg. Az összes pályázatot sikeresen megvalósították a kedvezményezett önkormányzatok, visszavonásra, módosításra nem került sor.

Összesen 13 db pályázat lezárása még nem történt meg.

Baranya Megyei Önkormányzat gesztóságában kilenc db pályázat. (Ezeket a pályázatokat az önkormányzat érintettség miatt nem zárhatja le)

Erdősmecske Önkormányzat esetében a „Gázberuházás Erdősmecske és Lovászhetény községekben II. ütem” tárgyú pályázata. A beruházás megvalósítása során peres eljárásra került sor Erdősmecske és Lovászhetény önkormányzatok valamint az EON Dél-Dunántúli Gázhálózati Zrt. között. A bíróság kötelezte az EON Dél-Dunántúli Gázhálózati Zrt-t a Lovászhetény-Erdősmecske gázhálózat teljes megvalósítására.

Kisszentmárton Község Önkormányzat esetében a „Harangláb építése” tárgyú pályázata.

Nagytótfalu Község Önkormányzat esetében a „Kommunális gépvásárlás” tárgyú pályázata.

Versend Község Önkormányzat esetében a „Kultúrház felújítása I. ütem” tárgyú pályázata.

A pályázatok várható lezárására 2015 első félévében kerül sor.

A Baranya Megyei Értéktár Bizottság 2014. évi munkájával kapcsolatos feladatok

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2013. június 13-i ülésén döntést hozott a Baranya Megyei Értéktár Bizottság felállításáról, és a Baranya Megyei Értéktár létrehozásáról. A Bizottság titkársági feladatait a Hivatal látja el. A Bizottság 2014-ben 1 ülést tartott 3 értékkel kapcsolatban. Az ülésen megtárgyalt napirendi pontok száma 6 db, az év folyamán beérkezett nemzeti értékre felterjesztő javaslatok száma 5 db. Az értéktár bizottság tagjai négy alkalommal, kimondottan az értéktárral kapcsolatos, a Hungarikum Bizottság és a Nemzeti Művelődési Intézet által szervezett rendezvényen vettek részt. A bizottság felvette a kapcsolatot

Pécs városának képviselőivel és az ülés folyamán egyeztetett a lehetséges értéktári elemek közös bemutatásáról. A bizottságban képviselt Nemzeti Művelődési Intézet bemutatta saját értéktári programját. A beérkezett nemzeti értékekkel kapcsolatos feladataikon túl a Bizottság tagjai a Baranya Megyei Értéktárat népszerűsítették, az általuk látogatott rendezvényeken és településeken felhívták a figyelmet a nemzeti értékek gyűjtésének és a települési értéktárak létrehozásának fontosságára. Jelenleg a Baranya Megyei Értéktárban nyilvántartott 5 db nemzeti értékünk: Zsolnay Porcelán és Kerámia, Zsolnay Kulturális Negyed, Harkányi Gyógyvíz és fürdőkultúra, Bikali Élménybirtok és a Geresdlaki Gőzgombóc Fesztivál. Az értékek közül az év folyamán a két Zsolnay nemzeti érték a bizottság felterjesztésének köszönhetően a Hungarikum Bizottság által a Magyar Értéktár részévé vált, és bekerült a Hungarikumok Gyűjteményébe.

II. Költségvetési, pénzügyi, gazdálkodási feladatok

A pénzügyi munkaterületen lényegi változást jelentett, hogy az önkormányzat által 2012. évet megelőzően fenntartott intézmények pénzügyi irányítása már nem tartozott a Hivatal feladati közé, egyéb tekintetben a feladatok jellege nem változott.

Jelentősen változott ugyanakkor a gazdálkodásra vonatkozó jogszabályok nagy része, többek között az államháztartási törvény, annak végrehajtására vonatkozó kormányrendelet, melyek alapvetően meghatározzák az önkormányzatokra vonatkozó pénzügyi, költségvetési és gazdálkodási szabályokat.

Költségvetési és gazdálkodási szempontból az önkormányzaton és a hivatalon felül továbbra is el kell látni a három területi nemzetiségi önkormányzat pénzügyi, gazdálkodási feladatait is.

A területi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodási tevékenységük teljes folyamatát, a jogszabályi előírások betartását, a zavartalan működést a Hivatal biztosítja:

- költségvetési, gazdálkodási és pénzügyi témájú előterjesztéseiket, támogatási megállapodásaikat tervezet szintjén elkészítik,
- segítséget nyújtanak e témájú határozataik megfogalmazásában és végrehajtásában,
- bonyolítják az önkormányzatok banki és készpénzforgalmát.

A gazdálkodással összefüggő feladatok mellett az év folyamán a megyében lebonyolított országgyűlési, Európa Parlamenti és helyi/nemzetiségi önkormányzati választások pénzügyi elszámolásának felülvizsgálata, megyei összesítő elkészítése és azok felterjesztése a minisztérium részére szintén a feladatok közé tartozik.

Folyamatos többletmunkát jelent a pénzügyi osztály számára az önkormányzat pályázatainak könyvelésével, pénzügyi lebonyolításával összefüggő munkák ellátása.

A Hivatal bevételei és kiadásai a **háromnegyed éves** adatok alapján az alábbiak szerint alakult:

Bevételek:

A Hivatal **költségvetési bevételei 25.388 ezer** forintot értek el, ami a módosított előirányzat 67,13 %-át teszi ki. A lakásépítési munkáltatói kölcsönökből a tervezett összeg 66,39 %-a, azaz **1.859 ezer** forint realizálódott, az intézményi bevételekből 36,84 %, azaz **673 ezer** forint folyt be és a választásokra átvett 68,86% és **22.856 ezer** forintban valósult meg.

Kiadások:

A Hivatal **költségvetési kiadásai 124.417 ezer** forintban teljesültek, ami a módosított előirányzat 58,62%-a. A személyi juttatások teljesített összege **77.055 ezer** forint, és a szociális hozzájárulási adóé **20.920 forint**, melyek együttes összege a teljesített költségvetési kiadások

65,10 %-a. A dologi kiadások **23.400 ezer** forint összegéből 2.305 ezer forint készletbeszerzésre, 1.616 ezer forint kommunikációs szolgáltatásokra, 12.994 ezer forint összeg szolgáltatási kiadásokra, 4.073 ezer forint általános forgalmi adóra, és 2.412 ezer forint adókra, díjakra és egyéb befizetésekre, egyéb dologi kiadásokra került felhasználásra. Intézményi beruházások **3.042 ezer** forint összegben valósultak meg, ami 57,13 %-os teljesítés.

III. Jogi és szervezési feladatok

A testületi munka szervezése

A közgyűlés a 2014. évben a munkaterv szerint 6 soros ülést –ezen belül két zárt ülést –, továbbá 1 soron kívüli ülést tartott. A Területfejlesztési Koordinációt és Területi Tervezést Illetve Értékelést Ellátó Bizottság 6 nyilvános ülést, és 1 zárt ülést, a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság 7 nyilvános és 9 zárt ülést tartott. Az új bizottsági struktúrában az Ügyrendi Bizottság 1 ülést tartott. A Hivatal ellátta a testületi ülések, köztük a közgyűlés alakuló ülésének megszervezésével kapcsolatos feladatokat, a testületi ülések jegyzőkönyveit a törvényes határidőre mindenkor elkészítette, és a Nemzeti Jogszabálytár rendszerén keresztül továbbította a Kormányhivatalnak. A közgyűlés által elfogadott határozatok, és a megalkotott rendeletek a Hivatal által elkészített Közlönyben kihirdetésre és a Nemzeti Jogszabálytárban feltöltésre kerültek.

A Hivatal ellátja a három területi nemzetiségi önkormányzat működésével kapcsolatos feladatokat. A testületi ülések megszervezése és lebonyolítása (teremfoglalás, meghívó elküldése) továbbá az előterjesztések, határozatok megszövegezése, a jegyzőkönyvek elkészítése, törvényességi ellenőrzése, a pályázati kiírások összeállítása, ügyirat kezelési feladataik ellátása a Hivatal ügyintézőjének közreműködésével történik. (A Baranya Megyei Cigány Nemzetiségi Önkormányzat munkáját három közfoglalkoztatott segíti.) A megyei főjegyző által megbízott köztisztviselő rendszeresen részt vesz a területi nemzetiségi önkormányzatok ülésén. A Hivatal közreműködésével történt a Baranya Megyei Önkormányzat és a területi nemzetiségi önkormányzatok közötti megállapodások felülvizsgálata és éves beszámolójuk elkészítése.

A területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 14/A § értelmében az egy régió területén működő megyei közgyűlések elnökei regionális területfejlesztési fórumot működtetnek. A Dél-dunántúli Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórum 2012. március 21-én alakult a Baranya, Somogy és Tolna megyei elnökök részvételével. A Fórum a fenti törvény szerint működik, annak titkársági feladatait a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal látja el. A Fórum a 2014. évben egy ülést tartott, amelyen a Dél-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. működésével kapcsolatos döntéseket hozott.

A területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 14/B § értelmében a megyei közgyűlés és a megyei jogú város(ok) közgyűlése(i) megyei területfejlesztési konzultációs fórumot működtetnek. A Baranya Megyei Területfejlesztési Konzultációs Fórum 2012. május 24-én alakult, melybe a Baranya Megyei Közgyűlés és Pécs Megyei Jogú Város Közgyűlése egy-egy főt delegált. A Fórum a fenti törvény szerint működik, annak titkársági feladatait a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal látja el. A Fórum 2014. évben megtárgyalta és véleményezte valamennyi területfejlesztési tárgyú közgyűlési előterjesztést.

A Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal kezeli a Baranya Megyei Önkormányzat 1998- tól keletkezett iratanyagát. A Titkárság ügykezelője végzi a Hivatalban keletkező iratanyag iktatását, az iratanyag kezelését. A Hivatal 2014. évi iktatott iratanyagainak száma 623 db.

A Baranya Megyei Önkormányzat folyamatosan támogatja a hátrányos helyzetű fiatalok továbbtanulását a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjprogramban való részvétellel.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása.

A Hivatal kezeli a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjprogram dokumentumait, előkészíti a bizottsági döntéshozatalt, az Önkormányzat 2014-ben 134 hallgatót részesített támogatásban összesen 1.600.000 Ft értékben.

Választási feladatok

A Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal szervezetén belül működik a megyei főjegyző vezetésével a Baranya Megyei Területi Választási Iroda (a továbbiakban: TVI). A TVI a 2014. évben 4 (az országgyűlési képviselők, az Európai Parlament tagjai, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők) választás lebonyolítását szervezte, koordinálta megyei szinten. A jogszabályi környezet változása miatt egy teljesen új választási eljárás kereti között kellett lebonyolítani a feladatok megyei szintű végrehajtását, amely igen magas szintű felkészültséget igényelt az Iroda valamennyi tagjától.

A 2014. április 6. napjára kitűzött országgyűlési képviselők, valamint a 2014. május 25. napjára kitűzött Európai Parlament tagjainak választására vonatkozó előkészítő feladatokat párhuzamosan végzte az Iroda. A két választás lebonyolítása tekintetében a TVI ellenőrizte és irányította a megyében működő 3 Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Iroda (a továbbiakban: OEVI) és a 60 Helyi Választási Iroda (a továbbiakban: HVI) tevékenységét, megszervezte az OEVI-k és a HVI-k vezetőinek oktatását, felügyelte az informatikai rendszer használatát, működését, a választási logisztikai rendszer alapján koordinálta a választási nyomtatványok előállításának, szállításának és átvételének rendjét. Jelentős logisztikai szervezést igényelt az átjelentkezéssel szavazók szavazólapjainak megfelelő helyre juttatása.

A TVI már 2013. nyarán elkezdte a HVI vezetők felkészítését a 2014. évi országgyűlési választás sikeres lebonyolítása érdekében. Az oktatási tervben foglaltak szerint decemberben, februárban és márciusban tartott konzultációt a HVI vezetők és jogi, valamint informatikai helyetteseik részére az aktuális választási feladatokkal kapcsolatban. Az OEVI vezetőkkel több esetben került sor konzultációra a felmerült feladatok sikeres megoldása érdekében. A TVI a szervezett oktatásokon felül napi szinten adott tájékoztatást a HVI vezetők részére az aktuálisan felmerült kérdésekre.

A TVI koordinálta a központi és a szavazóköri névjegyzékkel kapcsolatos kérelmek feldolgozását, különös tekintettel az átjelentkezéssel a külképviseleti névjegyzékkel, valamint a nemzetiségi névjegyzékkel kapcsolatos kérelmek feldolgozását, a szavazókörök kialakítást, a választási szervek tagjainak megválasztását.

A TVI a választási feladatok megfelelő lebonyolítása érdekében sikeresen együttműködött a Pécsi Törvényszékkel a névjegyzékkel kapcsolatos jogorvoslatok problémamentes intézése érdekében. Az Iroda együttműködött a Baranya Megyei Rendőr-főkapitánysággal, amelynek keretében a rendőrség elvégezte valamennyi szavazókör bombakutatását, a rendőri állomány biztosította a szavazólapok biztonságos átadás-átvételét, és a szavazás napján a Rendőr-főkapitányság választási koordinátora segítette a TVI munkáját.

A TVI koordinálta az OEVI-k és a HVI-k szavazás napján ellátandó feladatait, a TVI vezetőjének utasítása szerint és a TVI közreműködésével történt a szavazóköri jegyzőkönyvek, valamint az átjelentkezéssel és a levélben szavazók, valamint a külföldön leadott szavazatok Nemzeti Választási Irodához, illetve az OEVI-khez történő továbbítása.

2014. október 12-én egyszerre került megtartásra a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választása. A választások előkészítése, a szavazásnap feladatok zökkenőmentes lebonyolítása jelentős többletfeladatot rótt a Hivatal köztisztviselőire, az Iroda tagjaira.

Az Iroda koordinálta az egyéni választókerületek, a szavazókörök, valamint a nemzetiségi szavazókörök kialakítását.

A TVI a HVI-k tevékenységének irányítása és ellenőrzése, valamint a HVI-vezetők oktatása mellett ellátta a megyei önkormányzati képviselők, valamint a területi nemzetiségi önkormányzati képviselők választásának előkészítésével kapcsolatos feladatokat:

- megállapította és közzétette a megyei lista állításához szükséges ajánlások számát;
- előkészítette a Területi Választási Bizottság (TVB) tagjainak, póttagjainak megválasztását, fogadta a TVB megbízott tagjainak bejelentését, ellenőrizte a TVB tagjainak választójogát, gondoskodott a tagok eskü-, illetve fogadalomtételéről;
- kinyomtatta és átadta az igénylő jelölő szervezetek számára az ajánlóíveket;
- átvette és ellenőrizte ajánlóíveket, ellenőrizte az ajánlóíveken leadott ajánlásokat;
- átvette és ellenőrizte a jelölő szervezetek megyei lista bejelentését tartalmazó nyomtatványokat, mellékleteit és azokat regisztrálta a választási informatikai rendszerben;
- előkészítette a TVB-nek a megyei listák, valamint a területi nemzetiségi listák nyilvántartásba vételével kapcsolatos döntését, és rögzítette az informatikai rendszerben;
- előkészítette a megyei listák sorsolását, eredményét rögzítette az informatikai rendszerben;
- a TVB elé terjesztette a megyei listás és a területi nemzetiségi listás szavazólapok tervezetét, annak adattartama jóváhagyása céljából.

Az Iroda ellátta továbbá a TVB ülések szervezésével, jegyzőkönyvezésével, valamint a tárgyalat ügyek döntésre való előkészítésével és a határozatok megszövegezésével kapcsolatos feladatokat. A TVB a 2014. évben 18 ülést tartott, amelyeken 90 határozatot hozott. A TVI előkészítette a jelölő szervezetek nyilvántartásba vételével kapcsolatos TVB döntéseket, minden esetben megkeresve a Pécsi Törvényszék illetékes irodáját. Előkészítette a TVB jogorvoslati döntéseit. A TVB 24 jogorvoslati ügyet tárgyal, ebből két ügy került a Nemzeti Választási Bizottság elé, amely mindkét esetben helybenhagyta TVB határozatát. Három ügyben került sor bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtásra. A Pécsi Ítéltábla két esetben helybenhagyta a TVB határozatát, egy esetben megváltoztatta a TVB döntését és a szavazás megismétlését rendelte el. Egy esetben alkotmányjogi panasz benyújtására is sor került, amelyet azonban az Alkotmánybíróság elutasított.

Az NVI elnökétől kapott kinevezéssel a TVI tagja látta el a Harkányi HVI vezetői feladatokat.

A TVI koordinálta a HVI-k szavazás napján ellátandó feladatait, a TVI vezetőjének utasítása szerint valamennyi HVI még a választás éjszakáján a TVI-hez szállította a helyi önkormányzati képviselő és polgármesterválasztás szavazóköri és eredményjegyzőkönyveit, a megyei önkormányzati képviselők választására vonatkozó szavazóköri jegyzőkönyveket, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásának szavazóköri és eredményjegyzőkönyveit és a területi és országos nemzetiségi választás szavazólapjait tartalmazó borítékokat.

A TVB megszámolta a területi és az országos nemzetiségi választás szállítóborítékba zárt szavazólapjait és megállapította a megyei önkormányzati, a területi nemzetiségi önkormányzati, valamint az országos nemzetiségi önkormányzati képviselőválasztás területi eredményeit.

2014. november 9-én Baranya megyében két településen (Pécs 008-as szavazókör, Sumony) került sor megismételt szavazásra, amelyek lebonyolítását a TVI koordinált.

Összeségében megállapítható, hogy a Hivatal ez évben is hatékonyan látta el a területfejlesztési, költségvetési, pénzügyi, valamint a szervezési és jogi feladatait, megfelelően segítve a tisztségviselők és a közgyűlés munkáját.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést vegye tudomásul a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal 2014. évi tevékenységéről szóló beszámolót.

Határozati javaslat:

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal tevékenységéről szóló beszámolót tudomásul veszi.

Pécs, 2014. november 21.

Dr. Göndöc András

ELŐTERJESZTÉS

A BARANYA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK
2014. NOVEMBER 27-I ÜLÉSÉRE

IKTATÓSZÁM: 518-2/2014.

MELLÉKLETEK: 1 DB

TÁRGY: Csatlakozás a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat
2015. évi kiírásához (bursa2015)

ELŐTERJESZTŐ: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Aladics-Nagy Annamária pénzügyi és finanszírozási osztályvezető

MEGTÁRGYALTA: Pénzügyi Bizottság
Ügyrendi Bizottság

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

PÉNZÜGYI EGYEZTETÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 12. *helt*

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 12. *[Signature]*

FELELŐS TISZTSÉGVISELŐ: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

king *10*

Tisztelt Közgyűlés!

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő 2014. augusztus 6-án nyílt pályázat keretében meghirdette a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2015. évi pályázati fordulóját hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatási tanulmányainak támogatására.

A felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III. 26.) Kormányrendelet értelmében a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj olyan pénzbeli szociális juttatás, amely a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer (a továbbiakban: Ösztöndíjrendszer) adott évi fordulójához csatlakozott települési és megyei önkormányzatok által a hallgatónak adományozott szociális ösztöndíjból (Önkormányzati ösztöndíjrész) és az önkormányzati ösztöndíj alapján a hallgató felsőoktatási intézményében a rendelet alapján megállapított szociális ösztöndíjból (Intézményi ösztöndíjrész) áll.

Intézményi ösztöndíjrészben részesülhetnek azok a hallgatók, akiket az állandó lakóhelyük szerinti települési önkormányzat az Ösztöndíjrendszer keretében támogatásban részesített, továbbá teljes idejű alapképzésben, mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben vagy felsőfokú szakképzésben folytatják tanulmányaikat.

A települési, illetve a megyei önkormányzat évente csatlakozhat az Ösztöndíjrendszerhez. A csatlakozás eljárási rendjét az oktatásért felelős miniszter évente a tárca hivatalos lapjában teszi közzé.

A 2015. évre vonatkozó Pályázati eljárásban kiírtaknak megfelelően a megyei önkormányzatok **a mellékelt tartalmú Megállapodás megkötésével csatlakozhatnak** az Ösztöndíjrendszerhez. A Megállapodást az Emberi Erőforrások Minisztériuma köti a megyei önkormányzatokkal. Az ösztöndíjjal kapcsolatos pénzkezelési feladatokat az Emberi Erőforrások Minisztériuma Emberi Erőforrás Támogatáskezelő látja el.

Az Ösztöndíjrendszer lényege, hogy a **megyei önkormányzat saját hatáskörében tetszőleges, a teljes pályázati időszakra egységes összegű havi támogatással egészítheti ki a települési önkormányzatok által támogatásban részesített ösztöndíjasok ösztöndíját.**

A kiegészítő támogatás időtartama a települési önkormányzat által megítélt támogatáshoz kapcsolódik, így az ösztöndíj időtartama felsőoktatási hallgatók ("A" típusú pályázat) esetében 10 hónap, azaz két egymást követő tanulmányi félév, felsőoktatási intézménybe jelentkezők ("B" típusú pályázat) esetében pedig 3 x 10 hónap, azaz hat egymást követő tanulmányi félév.

A megyei önkormányzat a felsőoktatási hallgatók számára kiírt ("A" típusú) pályázat pozitív elbírálása esetén a megítélt ösztöndíj két egymást követő tanulmányi félévre, a felsőoktatási intézménybe jelentkezők számára kiírt ("B" típusú) pályázat pozitív elbírálása esetén a megítélt ösztöndíj hat egymást követő tanulmányi félévre történő folyósítását köteles garantálni.

A Baranya Megyei Önkormányzat az elmúlt esztendőben – a 2012. évi Ösztöndíjpályázat kivételével - minden alkalommal csatlakozott pályázathoz. Az Ösztöndíjpályázat 2014. évi fordulója keretében 134 szociálisan rászoruló hallgató jutott összesen 1.600.000 forint támogatáshoz. Önkormányzatunk továbbra is fontosnak tartja a Baranya megyében élő és a felsőoktatásban tanuló, hátrányos helyzetű hallgatók támogatását.

Tájékoztatom a Tisztelt Közgyűlést, hogy jelen határozati javaslattal a Közgyűlés a csatlakozási szándékról dönt, az ösztöndíjak fizetésének fedezetét a 2015. évi költségvetés elfogadása során kell biztosítani.

Tisztelt Közgyűlés!

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy hagyja jóvá a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat 2015. évi kiírásához történő csatlakozást.

Határozati javaslat:

1. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése egyetért azzal, hogy az Önkormányzat csatlakozzon a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat 2015. évi fordulójához, egyben felkéri elnökét a jelen határozat mellékletét képező tartalmú Megállapodás aláírására.
2. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése felkéri továbbá elnökét, hogy az Önkormányzat 2015. évi költségvetésének tervezése során az 1. pontban meghatározott ösztöndíjhoz szükséges fedezet biztosítását vegye figyelembe.

Határidő: A megállapodás aláírására: 2014. november 28.

Felelős: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

Pécs, 2014. november 12.

Nagy Csaba

MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött egyrészről az
Emberi Erőforrások Minisztériuma
székhely: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.
képviselő:
-a továbbiakban: Minisztérium -,

másrészről

székhely:
képviselő:
- a továbbiakban: megyei önkormányzat -

között (együttes említésük esetén: Felek) az alábbi helyen, időben és tartalommal:

I. A megállapodás tárgya

1. Felek megállapodnak abban, hogy a megyei önkormányzat részt vállal az illetékességi területéhez tartozó települési önkormányzatok által meghirdetett Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer (a továbbiakban: Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszer) 2015. évi ösztöndíjpályázatának lebonyolításában a jelen megállapodásban (a továbbiakban: Megállapodás) foglaltaknak megfelelően.
2. Felek megállapodnak abban, hogy a megyei önkormányzat saját hatáskörében eljárva kiegészítő támogatásban részesíti a Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszer keretében az illetékességi területéhez tartozó települési önkormányzatok által támogatott ösztöndíjasokat.

II. A megyei önkormányzat anyagi hozzájárulása

1. A megyei önkormányzat saját hatáskörében tetszőleges, a teljes pályázati időszakra egységes összegű havi támogatással egészíti ki a települési önkormányzatok által támogatásban részesített ösztöndíjasok ösztöndíját. A kiegészítő havi támogatás oly módon kerül megállapításra, hogy annak összege az 1.000 forint havi támogatást elérje és 100 forinttal maradék nélkül osztható legyen.

2. A kiegészítő támogatás időtartama a települési önkormányzat által megítélt támogatáshoz kapcsolódik, így az ösztöndíj időtartama felsőoktatási hallgatók ("A" típusú pályázat) esetében 10 hónap, azaz két egymást követő tanulmányi félév, felsőoktatási intézménybe jelentkezők ("B" típusú pályázat) esetében pedig 3 x 10 hónap, azaz hat egymást követő tanulmányi félév.

A megyei önkormányzat tudomásul veszi, hogy a felsőoktatási hallgatók számára kiírt ("A" típusú) pályázat pozitív elbírálása esetén a megítélt ösztöndíj két egymást követő tanulmányi félévre, a felsőoktatási intézménybe jelentkezők számára kiírt ("B" típusú)

pályázat pozitív elbírálása esetén a megítélt ösztöndíj hat egymást követő tanulmányi félévre történő folyósítását garantálni köteles.

A megyei önkormányzat tudomásul veszi, hogy mind az "A", mind a "B" típusú pályázaton támogatást nyert hallgatók esetében az ösztöndíj folyósítása – a folyósítás határidejének módosulása nélkül – szünetel azokban a tanulmányi hónapokban, amelyekben az ösztöndíjas hallgatói jogviszonya szünetel, vagy nem felel meg a pályázati kiírás feltételeinek.

3. A megyei önkormányzat tudomásul veszi, hogy a Bursa Hungarica ösztöndíj (mind az önkormányzati ösztöndíjrész, mind az intézményi ösztöndíjrész) megvonásra kerül, ha a támogatott hallgató az ösztöndíj-folyósítás feltételeinek nem felel meg.

A megyei önkormányzat tudomásul veszi, hogy az "A" vagy "B" típusú ösztöndíjat a települési önkormányzat – a határozat meghozatalát követő tanulmányi félévtől ható hatállyal – visszavonhatja abban az esetben, ha az ösztöndíjas elköltözik a település illetékességi területéről.

A megyei önkormányzat tudomásul veszi, hogy a "B" típusú pályázók szociális rászorultságát a települési önkormányzat évente egyszer felülvizsgálja, és a megítélt ösztöndíjat visszavonja, ha az ösztöndíjas szociális rászorultsága már nem áll fenn. A határozat csak a meghozatalát követő tanulmányi félévtől ható hatállyal hozható meg. Amennyiben az ösztöndíjas a szociális rászorultságának vizsgálata során az önkormányzat által kért igazolásokat nem bocsátja rendelkezésre, vagy az önkormányzattal a vizsgálat során az együttműködést egyéb módon kifejezetten megtagadja, az ösztöndíjas szociális rászorultságának megszűntét a települési önkormányzat vélemezni jogosult.

A fenti esetekben a kiegészítő támogatás folyósítása is megszűnik. A megyei önkormányzat ezen esetekben saját hatáskörben dönt, hogy nem Bursa Hungarica-támogatásként, hanem más jogcímen folyósítja-e a már korábban megítélt kiegészítő támogatást vagy sem.

4. A megítélt kiegészítő támogatást a megyei önkormányzat csak abban az esetben vonhatja vissza, ha az ösztöndíjas elköltözik a megye illetékességi területéről. A megyei önkormányzat ebben az esetben határozatban rendelkezik a támogatás visszavonásáról. A határozat csak a meghozatalát követő tanulmányi félévtől ható hatállyal hozható meg.

5. A kiegészítő támogatás odaítélése a megyei önkormányzat meglévő szabályzatai vagy a pályázati rendszer vonatkozásában elfogadott szabályzata alapján történik. A kiegészítő támogatás odaítélése során a megyei önkormányzat fajra, nemre, bőrszínre, felekezeti vagy világnézeti hovatartozásra, tanulmányi eredményre tekintet nélkül, kizárólag a pályázó szociális rászorultságának objektív vizsgálatára tekintettel járhat el.

6. A kiegészítő támogatás megítélése, illetve annak mellőzése ellen fellebbezésnek helye nincs.

III. A megyei önkormányzat részvétele a pályázati rendszer lebonyolításában

1. A megyei önkormányzatok kötelesek regisztrálni a Bursa Hungarica pályázatok, illetve ösztöndíjak kezelésére kifejlesztett Bursa Hungarica Elektronikus Pályázatkezelési és Együttműködési Rendszerben (a továbbiakban: EPER-Bursa rendszer), melynek elérése: <https://www.eper.hu/eperbursa/monk/monkbelep.aspx>. A regisztrációhoz ezen Megállapodás kézhezvételét követően az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő (a továbbiakban: Támogatáskezelő) biztosít belépési azonosítót és jelszót ezen Megállapodás III. 6. pontjában megnevezett kiemelt kapcsolattartó részére.

2. Az EPER-Bursa rendszerben a pályázók rögzítik a pályázati adataikat, majd a pályázatot a települési önkormányzatok ellenőrzik és elvégzik a települési önkormányzati elbírálást. A települési önkormányzat a támogatott pályázók összesített döntési listáit a döntési határidőben lezárja. A megyei önkormányzatok a települési bírálatok lezárásával kezdhetik el a megyei támogatások odaítélését a települések által támogatott pályázók részére. A megyei bírálatban csak a határidőben lezárt, elbírált, a települési önkormányzat által támogatott pályázatok vesznek részt. A támogatott pályázatok adatait a megyei önkormányzatok az EPER-Bursa rendszerben érik el, bírálati anyagot postai úton nem kapnak.

3. A megyei önkormányzat csak azon települési önkormányzatok támogatott pályázatait bírálhatja el, amely települési önkormányzatok csatlakoztak a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat 2015. évi fordulójához, és érvényesen regisztráltak az EPER-Bursa rendszerben. Az adott pályázati fordulóhoz csatlakozott települések listáját a www.emet.gov.hu internetes oldalon teszi közzé a Támogatáskezelő. A megyei önkormányzatoknak nincs pályázati adatrögzítési kötelezettségük a 2015. évi pályázati fordulóban.

4. A megyei önkormányzat kötelezettséget vállal arra, hogy a kiegészítő megyei támogatás tekintetében hozott döntését az EPER-Bursa rendszerben, a megyei összesített bírálati listán rögzíti, majd a kiegészítő megyei támogatásban részesített pályázók listáját (Megyei támogatott döntési lista) az EPER-Bursa rendszerből kinyomtatja. A kinyomtatott listát a megyei főjegyző vagy a megyei közgyűlés elnökének aláírásával és pecsétnyomattal kell ellátni.

Az eredeti Megyei támogatott döntési listát 2015. január 19-ig kell eljuttatni a Támogatáskezelő részére.

A fenti határidőn túl a támogatásban részesíteni kívánt pályázók körét a megyei önkormányzat még abban az esetben sem jogosult bővíteni, ha jogosulatlanság vagy lemondás folytán a megyei önkormányzatnak a Bursa Hungarica ösztöndíjra szánt keretében pénzmaradvány jelentkezik.

5. A Támogatáskezelő biztosítja az adatrögzítéshez a hozzáférést az EPER-Bursa rendszerhez a megyei önkormányzat részére. A megyei önkormányzat biztosítja az EPER-Bursa rendszer használatához szükséges hardvert és szoftvert. Felek megállapítják, hogy az EPER-Bursa rendszer biztonságos működése Microsoft Internet Explorer alkalmazását kívánja meg.

6. Az EPER-Bursa rendszer kezelésével megbízott kiemelt kapcsolattartó:

Név:

E-mail cím:

Telefonszám:

7. A megítélt kiegészítő ösztöndíjak összegét a megyei önkormányzat köteles tanulmányi félévénként előre egy összegben átutalni a Támogatáskezelő Bursa Hungarica számlájára:

10032000-01451461-00000000

Az önkormányzati támogatások átutalásának határideje a tavaszi szemeszterre:
2015. január 31. napja,

Az önkormányzati támogatások átutalásának határideje az őszi szemeszterre:
2015. augusztus 31. napja

„B” típusú pályázatok esetén a pályázatok teljes futamideje alatt minden év január 31. napjáig és minden év augusztus 31. napjáig, a pályázat lezárásáig fizetendő

A megyei önkormányzat tudomásul veszi, hogy amennyiben az utalások során a megadott határidőket nem tartja be, szerződésszegést követ el, és felelősséggel tartozik minden, a hallgatókat a késedelmes utalás következtében érő kárért, amely a felsőoktatási intézményekhez történő továbbutalás periodicitása folytán az önkormányzat késedelmét többszörösen is meghaladó késedelemből adódhat. Az önkormányzat tudomásul veszi, hogy az ütemtervben meghatározott határidőben valamennyi, általa támogatásban részesített ösztöndíjas részére megítélt összeget köteles utalni, az utalás során beszámításra nincs mód. Az önkormányzat részéről nem határidőre, nem a megfelelő bankszámlára történő, vagy pontatlan összegű átutalásból eredő károkért a Támogatáskezelő felelősséget nem vállal, a pályázók kártalanításáról a megyei önkormányzat köteles gondoskodni.

IV. Általános és egyéb rendelkezések

1. A megyei önkormányzat saját maga is jogosult az illetékességi területén működő, a pályázati rendszerben részt vevő települési önkormányzatokkal részletes megállapodást kötni, mely megállapodás nem állhat ellentétben jelen Megállapodás, illetőleg a települési önkormányzatok által elfogadott Általános Szerződési Feltételek rendelkezéseivel. A megállapodás elsősorban a megyei támogatás szisztémáját, illetőleg a települési önkormányzatok által szolgáltatandó adatok és információk körét és az adatszolgáltatás módját szabályozhatja.

2. A pályázati rendszer vonatkozásában betartandó határidőket jelen Megállapodás elválaszthatatlan részét képező – „A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2015. évi fordulójának Általános Szerződési Feltételei a települési önkormányzatok számára” című dokumentum 2. számú mellékletével megegyező – Ütemterv tartalmazza.

3. A megyei önkormányzat kötelezettséget vállal arra, hogy az általa kezelt adatokat a hatályos adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően, célhoz kötötten kezeli és tárolja, azokat kizárólag a jelen Megállapodásban foglaltaknak megfelelően továbbítja.

4. Felek rögzítik, hogy jelen Megállapodás alapján nyújtott szolgáltatásukért sem díjazásra, sem költségtérítésre nem tarthatnak igényt.

5. Jelen Megállapodás hatálya a 2015. évi pályázati forduló teljes lebonyolításáig áll fenn. A 2015. évi pályázati forduló során elbírált pályázatok esetében a megyei

önkormányzat mindenkor a jelen Megállapodásban foglaltaknak megfelelően köteles eljárni. A jelen Megállapodást a felek bármikor felmondhatják, azonban a felmondás nem érinti a Felek kötelezettségét az éppen folyamaiban lévő pályázati forduló teljes lebonyolításában vállalt közreműködés teljesítésére. Hasonlóképpen a felmondás nem érinti a már megítélt kiegészítő támogatás teljes folyósítására vállalt kötelezettséget sem.

6. Felek rögzítik, hogy az ösztöndíjpályázat jogszabályi háttéréül a *felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről* szóló 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet szolgál.

7. A Minisztérium tájékoztatja a megyei önkormányzatot, hogy az ösztöndíjpályázattal kapcsolatos központi adatbázis-kezelői, koordinációs, a települési és megyei ösztöndíjjal kapcsolatos pénzügyi feladatokat a Támogatáskezelő látja el.

EMBERI ERŐFORRÁS TÁMOGATÁSKÉZELŐ

BURSA HUNGARICA FELSŐOKTATÁSI ÖNKORMÁNYZATI ÖSZTÖNDÍJRENDSZER

1381 BUDAPEST, PF. 1418

Tel.: (06-1)-795-5600

E-MAIL: BURSA@EMET.GOV.HU

INTERNET: WWW.EMET.GOV.HU (BURSA HUNGARICA)

8. A megyei önkormányzat teljes felelősséggel tartozik az általa, a megyei összesített támogatási lista kitöltése, továbbküldése, illetőleg a pályázati rendszer lebonyolítása során elkövetett bármilyen mulasztásért és adminisztrációs tévedésért. A megyei önkormányzat által elkövetett mulasztás pótlására, az adminisztrációs tévedés kijavítására a határidők leteltét követően nincs mód.

9. A jelen Megállapodásban nem, vagy nem kellően szabályozott kérdések tekintetében a magyar jog rendelkezései irányadóak.

Esetleges jogvitájuk esetére a Felek rögzítik, hogy azt elsősorban tárgyalásos úton, a pályázati rendszerben részt vevő ösztöndíjasok érdekeinek sérelme nélkül kívánják rendezni.

Jelen Megállapodás öt, egymással szó szerint megegyező példányban készült, melyből egy példány a megyei önkormányzatot, három példány a Minisztériumot, egy példány pedig a Támogatáskezelőt illeti meg.

Budapest, 2014.

.....
a Minisztérium részéről

.....
a megyei önkormányzat részéről

ELŐTERJESZTÉS

A BARANYA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK
2014. NOVEMBER 27-I ÜLÉSÉRE

IKTATÓSZÁM: 125/2014.

MELLÉKLET: 1 DB

TÁRGY: Az Ős-Dráva Program tervezési területén megvalósítandó kísérleti gazdasági programhoz kapcsolódó döntések (osdrava)

ELŐTERJESZTŐ: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Madarász Zoltán, területfejlesztési ügyintéző

MEGTÁRGYALTA: Pénzügyi Bizottság
Területfejlesztési Bizottság
Ős-Dráva Bizottság

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

PÉNZÜGYI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 21.

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 21.

FELELŐS TISZTSÉGVISELŐ: Nagy Csaba, a Közgyűlés elnöke

Tisztelt Közgyűlés!

A Kormány 1242/2012. (VII. 17.) számú, az Ős-Dráva Programról szóló határozatának 2. h.) pontjában az Ős-Dráva Program finanszírozása érdekében az alábbiak szerint döntött:

h) felhívja a Miniszterelnökséget vezető államtitkárt és a nemzetgazdasági minisztert, hogy a turizmusfejlesztés és vízkormányzás átalakítását célzó projektek tervezéséhez, illetve a gazdaságfejlesztési projektek előkészítéséhez a központi költségvetésből visszapótlási kötelezettség terhe mellett 2012. évben összesen 200 millió Ft forrást biztosítsanak.

*Felelős: Miniszterelnökséget vezető államtitkár
nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal*

Ezen 200 millió Ft-ból 80,6 millió Ft állt rendelkezésre a Baranya Megyei Önkormányzat számára - mely a Nemzetgazdasági Minisztérium által átadott forrás – annak érdekében, hogy az Önkormányzat az Ős-Dráva Program kapcsán felmerült megalapozó feladatokat finanszírozhassa. Ebből 60,6 millió Ft értékben a Baranya Megyei Önkormányzat az Ős-Dráva Program tervezési területén gazdaságfejlesztési kísérleti programot kíván végrehajtani, 20 millió Ft (20-szor 1 millió Ft) értékben pedig a Vállalkozó által kiválasztott gazdasági szereplők számára kíván közvetlen támogatást nyújtani annak érdekében, hogy a kísérleti program alapján elkészült üzleti tervben szereplő tevékenységek beindítását azok finanszírozni tudják.

A 12/2013 (XI.28.) önkormányzati rendelet és az 59/2013. (XI.28.) Kgy. határozat, az Ős-Dráva Programhoz kapcsolódó gazdaságfejlesztési támogatások odaítélésének rendjét szabályozza. E rendelet alapját egy kidolgozott módszertan képezi, mely beépítésre került a rendelet általános indoklásába is. A rendeletben meghatározott eljárási rend alapján nyújtandó támogatások alapvető célja a társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségek mérséklése, ezen túlmenően a megyei gazdasági élet fejlesztését célzó programok kialakítása és megvalósítása.

A Baranya Megyei Önkormányzat annak érdekében, hogy a rendeletben meghatározott célok elérése érdekében az említett 80,6 millió Ft-ot leghatékonyabban használja fel, 2013. november hó 28. napján a Baranya Megyei Fejlesztési Ügynökség Kft.-vel (továbbiakban BMFÜ Kft.) támogatási megállapodást kötött. A támogatási megállapodás II.2. pontja alapján a feladatok ellátásának véghatárideje 2014. december 31. napja.

A megállapodás értelmében a BMFÜ Kft. feladata: „Egy, az Ős-Dráva Program tervezési területén megvalósítandó gazdaságfejlesztési kísérleti program megvalósításában való közreműködés. A programon keresztül a területen működő vállalkozások számára feltárásra kerül a helyben megvalósítható és az Ős-Dráva programhoz illeszkedő vállalkozási lehetőségek minél szélesebb köre, kiválasztásra kerül legalább 20 db, több éve az Ős-Dráva Program tervezési területén székhellyel/telephellyel működő vállalkozás, melyek számára előre kidolgozott módszertan alapján új üzleti lehetőség megtervezése és beindítása valósul meg.”

A megállapodás szerint a BMFÜ Kft. feladatai különösen:

- a.) 20 gazdasági szereplő kiválasztásának lefolytatása,
- b.) a kiválasztott gazdasági szereplők számára képzés-sorozat megtartása/szervezése
- c.) a gazdasági szereplők üzleti tervének elkészítésében való közreműködés,
- d.) nyilvánossági terv készítése,
- e.) az elvégzett feladatokról havi rendszerességgel jelentés készítése,

- f.) a kiválasztott vállalkozók számára az üzleti terv alapján kitörési lehetőséget biztosító fejlesztés finanszírozása.

A Baranya Megyei Önkormányzat vállalta, hogy felméri a helyi szereplőket, ezért 2014. január 28-án megbízta Dr. Simon Melitta Boglárt, hogy az Ős-Dráva Program céljaihoz illeszkedő, gazdasági szereplők lehetőségeit számba vevő tanulmányt készítse el, mely javaslatokat fogalmaz meg konkrét vállalkozási feladatok tekintetében, üzleti szemlélettel és végrehajtási segédlettel.

E tanulmány a BMFÜ Kft. feladatainak alapját képezi, a tanulmány elkészítését követően kezdhetők meg a BMFÜ Kft. támogatási megállapodásában foglalt feladatok. A megalapozó tanulmány elkészítéséhez szükséges volt meghatározni, hogy az Ős-Dráva Program területén milyen jellegű vállalkozások tevékenykednek (méret, tevékenység, stb...), mely információk az Igazságügyi Minisztérium (továbbiakban IM) Céginformációs Szolgálatának adatbázisából érhetőek el. Az adatbázishoz való hozzáférés szükségességét Dr. Simon Melitta Boglár 2014. április 9-én jelezte, egyúttal csoportos lekérdezési igénnyel fordult az IM Céginformációs Szolgálat felé. Az IM 2014. április 22-én küldött ajánlatot Dr. Simon Melitta Boglár számára; a lekérdezés teljesítéséért rovatár, rendszerhasználati díj és technikai szolgáltatói díj megfizetése lett volna szükséges. A Baranya Megyei Önkormányzat ezt követően kezdeményezte az IM-nél a rendszerhez való hozzáférési igényét, mivel megyei önkormányzatként az IM ingyenes hozzáférést biztosít az adatbázishoz. Az IM a hozzáférést május 19-ével adta meg, azonban az adatbázis csoportos lekérdezésre nem volt alkalmas. A csoportos lekérés teljesítéséhez szükséges megrendelést a Baranya Megyei Önkormányzat 2014. május 27-én küldte meg az IM részére. Az csoportos adatszolgáltatás 2014. július 17-én érkezett meg, melynek feldolgozását követően 2014. augusztus 15-ére készült el a megalapozó tanulmány, melyet a Baranya Megyei Önkormányzat átadott a BMFÜ Kft. számára.

A BMFÜ Kft. 2014. november 20-ai levelében jelezte a Baranya Megyei Önkormányzat elnöke felé, hogy tekintettel arra, hogy csak 2014. augusztusára készült el a munkáját segítő megalapozó tanulmány, a megállapodásban szereplő 2014. december 31-ei véghatáridőt nem tudja tartani. Levelében kezdeményezte, hogy a feladat végrehajtásának véghatárideje 2015. december 31-re módosuljon.

Annak érdekében, hogy az önkormányzati rendeletben szereplő célok megvalósulhassanak, szükségesnek látom a támogatási megállapodásban szereplő véghatáridő meghosszabbítását. A megfelelő színvonalú és minőségű munka érdekében támogatom a megállapodás véghatáridejének 2015. december 31-ig történő meghosszabbítását.

A megállapodásban szereplő feladatok véghatáridejének meghosszabbításán túl – a Kft. ügyvezetőjének megváltozása miatt – szükséges a megállapodás X. 41. pontját is módosítani, mely a Felek közötti kapcsolattartásról rendelkezik. (A támogatási megállapodás 1. számú módosítását az előterjesztés 1. számú melléklete tartalmazza.)

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztésben foglaltakat megvitatni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

1. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése egyetért a Baranya Megyei Önkormányzat és a Baranya Megyei Fejlesztési Ügynökség Kft. között 2013. november hó 28. napján kötött támogatási megállapodás melléklet szerinti módosításával. A Közgyűlés felkéri elnökét a támogatási szerződés módosításának aláírására, valamint felkéri elnökét, hogy a támogatási megállapodás módosításának aláírásával egyidejűleg - a BMFÜ Kft.-vel egyeztetve - készítse el a részfeladatok teljesítésére vonatkozó módosított ütemtervet.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

Pécs, 2014. november 21.

Nagy Csaba

1. számú melléklet

Támogatási megállapodás 1. számú módosítása

A Baranya Megyei Önkormányzat (székhely: 7621 Pécs, Széchenyi tér 9.; képviseli: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke; adószám: 15724007-2-02; bankszámlaszám: 10024003-003119308; számlavezető pénzügyintézet: Magyar Államkincstár), mint Megrendelő (továbbiakban: Megrendelő), másrészt a Baranya Megyei Fejlesztési Ügynökség Kft. (székhely: 7621 Pécs, Széchenyi tér 9.; képviseli: Salamon Balázs ügyvezető; adószám: 24185369-2-02; cégnyilvántartási szám: 02-09-079600), mint Vállalkozó (továbbiakban: Vállalkozó), 2013. november 28. napján támogatási megállapodást kötöttek egymással.

1. Felek közös akaratával a támogatási megállapodást a következőkben módosítják:

2. A támogatási megállapodás II. 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

A feladat ellátásának véghatárideje **2015. december 31. napja**. Az egyes részfeladatok teljesítési határidejét az Önkormányzat képviselője által meghatározott, a jelen megállapodás aláírásával egyidejűleg átadott ütemterv tartalmazza.

3. A támogatási megállapodás X. 41. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

A jelen megállapodást érintő kérdések, a munkavégzés összehangolása, a kivitelezés során szükségessé váló intézkedések megtétele tekintetében

Ügynökség részéről kijelölt kapcsolattartó személy:

név: Salamon Balázs

levelezési cím: 7621 Pécs, Széchenyi tér 9.

telefon: +36 20 568 60 88

fax: -

e-mail: salamonb.bmfu@gmail.com

Önkormányzat részéről kijelölt kapcsolattartó személy:

név: Tóth Livia

levelezési cím: 7621 Pécs, Széchenyi tér 9.

telefon: 72/500-402

fax: 72/210-600

e-mail: toth.livia@baranya.hu

4. A támogatási megállapodás egyéb rendelkezései változatlan formában érvényben maradnak.

A Szerződő Felek jelen módosítást – áttanulmányozása, értelmezése és megértése után –, mint akaratukkal mindenben megegyezőt jóváhagyólag 6 példányban írják alá.

Kelt: Pécs, 2014. november 27.

Nagy Csaba
közgyűlés elnöke
Baranya Megyei Önkormányzat

Salamon Balázs
ügyvezető
Baranya Megyei Fejlesztési Ügynökség Kft.

ELŐTERJESZTÉS

A BARANYA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK
2014. NOVEMBER 27-I ÜLÉSÉRE

IKTATÓSZÁM: 125/2014.

MELLÉKLET: 1 DB

TÁRGY: Az Ős-Dráva Program tervezési területén megvalósítandó kísérleti gazdasági programhoz kapcsolódó döntések (osdrava)

ELŐTERJESZTŐ: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Madarász Zoltán, területfejlesztési ügyintéző

MEGTÁRGYALTA: Pénzügyi Bizottság
Területfejlesztési Bizottság
Ős-Dráva Bizottság

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

PÉNZÜGYI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 21.

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 21.

FELELŐS TISZTSÉGVISELŐ: Nagy Csaba, a Közgyűlés elnöke

Tisztelt Közgyűlés!

A Kormány 1242/2012. (VII. 17.) számú, az Ős-Dráva Programról szóló határozatának 2. h.) pontjában az Ős-Dráva Program finanszírozása érdekében az alábbiak szerint döntött:

h) felhívja a Miniszterelnökséget vezető államtitkár és a nemzetgazdasági minisztert, hogy a turizmusfejlesztés és vízkormányzás átalakítását célzó projektek tervezéséhez, illetve a gazdaságfejlesztési projektek előkészítéséhez a központi költségvetésből visszapótlási kötelezettség terhe mellett 2012. évben összesen 200 millió Ft forrást biztosítsanak.

*Felelős: Miniszterelnökséget vezető államtitkár
nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal*

Ezen 200 millió Ft-ból 80,6 millió Ft állt rendelkezésre a Baranya Megyei Önkormányzat számára - mely a Nemzetgazdasági Minisztérium által átadott forrás – annak érdekében, hogy az Önkormányzat az Ős-Dráva Program kapcsán felmerült megalapozó feladatokat finanszírozhassa. Ebből 60,6 millió Ft értékben a Baranya Megyei Önkormányzat az Ős-Dráva Program tervezési területén gazdaságfejlesztési kísérleti programot kíván végrehajtani, 20 millió Ft (20-szor 1 millió Ft) értékben pedig a Vállalkozó által kiválasztott gazdasági szereplők számára kíván közvetlen támogatást nyújtani annak érdekében, hogy a kísérleti program alapján elkészült üzleti tervben szereplő tevékenységek beindítását azok finanszírozni tudják.

A 12/2013 (XI.28.) önkormányzati rendelet és az 59/2013. (XI.28.) Kgy. határozat, az Ős-Dráva Programhoz kapcsolódó gazdaságfejlesztési támogatások odaítélésének rendjét szabályozza. E rendelet alapját egy kidolgozott módszertan képezi, mely beépítésre került a rendelet általános indoklásába is. A rendeletben meghatározott eljárási rend alapján nyújtandó támogatások alapvető célja a társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségek mérséklése, ezen túlmenően a megyei gazdasági élet fejlesztését célzó programok kialakítása és megvalósítása.

A Baranya Megyei Önkormányzat annak érdekében, hogy a rendeletben meghatározott célok elérése érdekében az említett 80,6 millió Ft-ot leghatékonyabban használja fel, 2013. november hó 28. napján a Baranya Megyei Fejlesztési Ügynökség Kft.-vel (továbbiakban BMFÜ Kft.) támogatási megállapodást kötött. A támogatási megállapodás II.2. pontja alapján a feladatok ellátásának véghatárideje 2014. december 31. napja.

A megállapodás értelmében a BMFÜ Kft. feladata: „Egy, az Ős-Dráva Program tervezési területén megvalósítandó gazdaságfejlesztési kísérleti program megvalósításában való közreműködés. A programon keresztül a területen működő vállalkozások számára feltárásra kerül a helyben megvalósítható és az Ős-Dráva programhoz illeszkedő vállalkozási lehetőségek minél szélesebb köre, kiválasztásra kerül legalább 20 db, több éve az Ős-Dráva Program tervezési területén székhellyel/telephellyel működő vállalkozás, melyek számára előre kidolgozott módszertan alapján új üzleti lehetőség megtervezése és beindítása valósul meg.”

A megállapodás szerint a BMFÜ Kft. feladatai különösen:

- a.) 20 gazdasági szereplő kiválasztásának lefolytatása,
- b.) a kiválasztott gazdasági szereplők számára képzés-sorozat megtartása/szervezése
- c.) a gazdasági szereplők üzleti tervének elkészítésében való közreműködés,
- d.) nyilvánossági terv készítése,
- e.) az elvégzett feladatokról havi rendszerességgel jelentés készítése,

- f.) a kiválasztott vállalkozók számára az üzleti terv alapján kitörési lehetőséget biztosító fejlesztés finanszírozása.

A Baranya Megyei Önkormányzat vállalta, hogy felméri a helyi szereplőket, ezért 2014. január 28-án megbízta Dr. Simon Melitta Boglárt, hogy az Ős-Dráva Program céljaihoz illeszkedő, gazdasági szereplők lehetőségeit számba vevő tanulmányt készítse el, mely javaslatokat fogalmaz meg konkrét vállalkozási feladatok tekintetében, üzleti szemlélettel és végrehajtási segédlettel.

E tanulmány a BMFÜ Kft. feladatainak alapját képezi, a tanulmány elkészítését követően kezdhetők meg a BMFÜ Kft. támogatási megállapodásában foglalt feladatok. A megalapozó tanulmány elkészítéséhez szükséges volt meghatározni, hogy az Ős-Dráva Program területén milyen jellegű vállalkozások tevékenykednek (méret, tevékenység, stb...), mely információk az Igazságügyi Minisztérium (továbbiakban IM) Céginformációs Szolgálatának adatbázisából érhetőek el. Az adatbázishoz való hozzáférés szükségességét Dr. Simon Melitta Boglár 2014. április 9-én jelezte, egyúttal csoportos lekérdezési igénnyel fordult az IM Céginformációs Szolgálat felé. Az IM 2014. április 22-én küldött ajánlatot Dr. Simon Melitta Boglár számára; a lekérdezés teljesítéséért rovatár, rendszerhasználati díj és technikai szolgáltatói díj megfizetése lett volna szükséges. A Baranya Megyei Önkormányzat ezt követően kezdeményezte az IM-nél a rendszerhez való hozzáférési igényét, mivel megyei önkormányzatként az IM ingyenes hozzáférést biztosít az adatbázishoz. Az IM a hozzáférést május 19-ével adta meg, azonban az adatbázis csoportos lekérdezésre nem volt alkalmas. A csoportos lekérés teljesítéséhez szükséges megrendelést a Baranya Megyei Önkormányzat 2014. május 27-én küldte meg az IM részére. Az csoportos adatszolgáltatás 2014. július 17-én érkezett meg, melynek feldolgozását követően 2014. augusztus 15-ére készült el a megalapozó tanulmány, melyet a Baranya Megyei Önkormányzat átadott a BMFÜ Kft. számára.

A BMFÜ Kft. 2014. november 20-ai levelében jelezte a Baranya Megyei Önkormányzat elnöke felé, hogy tekintettel arra, hogy csak 2014. augusztusára készült el a munkáját segítő megalapozó tanulmány, a megállapodásban szereplő 2014. december 31-ei véghatáridőt nem tudja tartani. Levelében kezdeményezte, hogy a feladat végrehajtásának véghatárideje 2015. december 31-re módosuljon.

Annak érdekében, hogy az önkormányzati rendeletben szereplő célok megvalósulhassanak, szükségesnek látom a támogatási megállapodásban szereplő véghatáridő meghosszabbítását. A megfelelő színvonalú és minőségű munka érdekében támogatom a megállapodás véghatáridejének 2015. december 31-ig történő meghosszabbítását.

A megállapodásban szereplő feladatok véghatáridejének meghosszabbításán túl – a Kft. ügyvezetőjének megváltozása miatt – szükséges a megállapodás X. 41. pontját is módosítani, mely a Felek közötti kapcsolattartásról rendelkezik. (A támogatási megállapodás 1. számú módosítását az előterjesztés 1. számú melléklete tartalmazza.)

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztésben foglaltakat megvitatni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

1. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése egyetért a Baranya Megyei Önkormányzat és a Baranya Megyei Fejlesztési Ügynökség Kft. között 2013. november hó 28. napján kötött támogatási megállapodás melléklet szerinti módosításával. A Közgyűlés felkéri elnökét a támogatási szerződés módosításának aláírására, valamint felkéri elnökét, hogy a támogatási megállapodás módosításának aláírásával egyidejűleg - a BMFÜ Kft.-vel egyeztetve - készítse el a részfeladatok teljesítésére vonatkozó módosított ütemtervet.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

Pécs, 2014. november 21.

Nagy Csaba

1. számú melléklet

Támogatási megállapodás 1. számú módosítása

A **Baranya Megyei Önkormányzat** (székhely: 7621 Pécs, Széchenyi tér 9.; képviseli: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke; adószám: 15724007-2-02; bankszámlaszám: 10024003-003119308; számlavezető pénzügyintézet: Magyar Államkincstár), mint Megrendelő (továbbiakban: Megrendelő), másrészt a **Baranya Megyei Fejlesztési Ügynökség Kft.** (székhely: 7621 Pécs, Széchenyi tér 9.; képviseli: Salamon Balázs ügyvezető; adószám: 24185369-2-02; cégnyilvántartási szám: 02-09-079600), mint Vállalkozó (továbbiakban: Vállalkozó), 2013. november 28. napján támogatási megállapodást kötöttek egymással.

1. Felek közös akaratával a támogatási megállapodást a következőkben módosítják:

2. A támogatási megállapodás II. 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

A feladat ellátásának véghatárideje **2015. december 31. napja**. Az egyes részfeladatok teljesítési határidejét az Önkormányzat képviselője által meghatározott, a jelen megállapodás aláírásával egyidejűleg átadott ütemterv tartalmazza.

3. A támogatási megállapodás X. 41. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

A jelen megállapodást érintő kérdések, a munkavégzés összehangolása, a kivitelezés során szükségessé váló intézkedések megtétele tekintetében

Ügynökség részéről kijelölt kapcsolattartó személy:

név: Salamon Balázs

levelezési cím: 7621 Pécs, Széchenyi tér 9.

telefon: +36 20 568 60 88

fax: -

e-mail: salamonb.bmfu@gmail.com

Önkormányzat részéről kijelölt kapcsolattartó személy:

név: Tóth Livia

levelezési cím: 7621 Pécs, Széchenyi tér 9.

telefon: 72/500-402

fax: 72/210-600

e-mail: toth.livia@baranya.hu

4. A támogatási megállapodás egyéb rendelkezései változatlan formában érvényben maradnak.

A Szerződő Felek jelen módosítást – áttanulmányozása, értelmezése és megértése után –, mint akaratukkal mindenben megegyezőt jóváhagyólag 6 példányban írják alá.

Kelt: Pécs, 2014. november 27.

Nagy Csaba
közgyűlés elnöke
Baranya Megyei Önkormányzat

Salamon Balázs
ügyvezető
Baranya Megyei Fejlesztési Ügynökség Kft.

SZÉCHENYI

2020

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

ÚTMUTATÓ A MEGYEI INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMOK KIDOLGOZÁSÁHOZ ÉS MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ

MUNKAANYAG

ÁTDOLGOZOTT, TOVÁBBFEJLESZTETT
VÁLTOZAT

*(TARTALMA A TOP ELFOGADÁSÁIG
INDIKATÍV)*

2014. július 31.

Tartalom

Az útmutató szerkezete és használata	3
I. ÚTMUTATÓ A MEGYEI INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMOK KIDOLGOZÁSÁHOZ	4
1. Bevezetés	4
A megyei tervezés jogszabályi alapjai	4
A megyei tervezés koordinációja és pénzügyi támogatása	5
2. Az EU kohéziós politikája a 2014-2020 közötti programozási időszakban, az OP tervezés folyamata	5
3. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) küldetése és felépítése	7
4. A megyei integrált területi programok indikatív forráskerete	13
5. A tervezéssel összefüggő területi koordináció	14
6. A megyei tervezési folyamat logikája	16
7. Megyei területfejlesztési program kidolgozása (3. feladatkör)	18
8. Megyei integrált területi program (TOP-hoz kapcsolódó uniós részdokumentum) megalapozása – 4. feladatkör I. és II. fázis	19
9. Megyei integrált területi program véglegesítése – 4. feladatkör III. fázis	21
A megyei integrált területi program kidolgozásának főbb szempontjai	22
A projektlista kialakításának főbb szempontjai	24
10. Ágazati OP-khoz kapcsolódó megyei fejlesztések tervezése	25
A megyei és megyei jogú városi integrált területi programokhoz kapcsolódóan tervezett ágazati fejlesztések tervezési sablonjának szerkezete és kitöltési segédlete	26
11. Előzetes Megvalósíthatósági Tanulmányok (EMT) tervezése	27
II. MÓDSZERTANI SEGÉDLET AZ INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMOK TERVEZÉSÉHEZ ÉS MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ (1.0 VERZIÓ)	28
Bevezető	28
1. Az Integrált Területi Program és a segédlet tartalma, célja	29
1.1 Az ITP fogalma és célja	29
1.2 A segédlet tartalma és célja	31
2. Az integrált területi programok fejlesztésének folyamata és viszonya a területi fejlesztési témájú alapidokumentumok tartalmához	32
2.2 Az ITP fejlesztés folyamata és viszonya a megyei programok tartalmához	32
2.1 Az ITP fejlesztés folyamata és viszonya a megyei jogú városok ITS-ének tartalmához	34
3. Az integrált területi programok viszonya a TOP-hoz	36
3.1 Az ITP tartalmának viszonya a TOP prioritásokhoz és intézkedésekhez	36
3.2 Az egyes (TOP) intézkedésekhez tartozó projektek követelményrendszere	40
4. Az ITP fejlesztésének és végrehajtásának általános keretei	40
4.1 Az integráltság biztosítása	40
4.2 A pénzügyi tervezés alapelvei – az ITP finanszírozása	42
4.3 Horizontális elvek érvényesülése az ITP-ben	43
4.3.1 Partnerségi tervezés	43
4.3.2 További horizontális tervezési elvek	44
4.3.3 Fenntarthatóság	46
4.4 Az ITP szervezeti és menedzsment háttere	48
4.4.1 A ITP végrehajtás várható menete	48
4.4.2 A megvalósítás szervezeti háttere – menedzsment	49
4.5. A végrehajtás időkerete az ITP programelemek (projektek) ütemezése	50
4.6 Kockázatelemzés	50
4.7 Az ITP elvárt hatásai – TOP indikátorok	51

Az útmutató szerkezete és használata

A Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) a megyék és a megyei jogú városok Terület- és Településfejlesztési Operatív Programhoz (TOP) kapcsolódó integrált területi programjainak tervezéséhez és megvalósításához, továbbá az ágazati operatív programok forrásaira tervezett fejlesztéseik tervezéséhez útmutatót és tervezési sablonokat biztosít.

A megyék és a megyei jogú városok önálló integrált területi programot készítenek, melynek tervezése közös módszertannal, ugyanakkor néhány esetben eltérő szempontok alapján folyik. Ebből adódóan az NGM külön tervezési csomagot állított össze a megyei önkormányzatok és a megyei jogú városok önkormányzatai számára. A VEKOP-hoz kapcsolódóan Pest megye, Érd és Budapest számára ugyancsak külön útmutató készül.

Jelen útmutató a **megyei önkormányzatok számára készült, a megyei integrált területi programok tervezéséhez szükséges tervezési útmutatót és sablonokat tartalmazza.**

Az útmutató négy szerkezeti egységből áll:

- **(1) Útmutató a megyei integrált területi programok kidolgozásához**

Az útmutató összefoglalást nyújt a megyei tervezési folyamatról, a TOP célkitűzéseiről, az elkészülő megyei tervezési dokumentumok funkciójáról, fejlesztéspolitikai szerepéről. Az iránymutatás része a tervezett ágazati fejlesztésekre vonatkozó útmutató is.

Az útmutatót az NGM a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal (NTH) közreműködésével dolgozta ki. Az útmutató munkaanyag.

Az útmutató az „ÁROP-1.2.11-2013-Területfejlesztési, területi tervezési és szakmai koordinációs rendszer kialakítása” című kiemelt projekt keretében készült el.

- **(2) Módszertani segédlet az integrált területi programok tervezéséhez és megvalósításához**

A tervezési segédlet a megyék és a megyei jogú városok integrált területi programjainak tervezéséhez és megvalósításához nyújt módszertani támogatást. Segédletet ad az egyes ITP fejezetek, táblázatok kitöltéséhez, rögzíti a tervezés szemléleti és módszertani elveit.

A segédletet az NGM Regionális Fejlesztési Programok Irányító Hatósága (ROP IH) dolgozta ki. A segédlet 1.0. verziója készült el.

- **(3) Tervezési sablon - megyei integrált területi program, mellékletekkel**

A megyei integrált területi program tervezési sablonja, amelynek kitöltésével készítik el a megyék az ITP-t. A sablon a szöveges rész (word dokumentum) mellett Excel táblázatokat is tartalmaz, melynek kitöltését Excelben kell végezni.

A sablont az NGM ROP IH az NGM Területfejlesztési Tervezési Főosztállyal és a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatallal (NTH) együttműködésben dolgozta ki, az ÁROP projekt keretében készült útmutatóhoz kapcsolódóan, annak részeként. A sablon munkaanyag.

- **(4) Tervezési sablon a tervezett ágazati fejlesztésekhez**

A megyék és megyei jogú városok által tervezett ágazati fejlesztések tervezési sablonja, amelynek kitöltésével készítik el a megyék és megyei jogú városok az ágazati fejlesztéseiket tartalmazó dokumentumot. A sablon a szöveges rész (word dokumentum) mellett Excel táblázatot is tartalmaz, melynek kitöltését Excelben kell végezni.

A sablont az NGM ROP IH az NGM Területfejlesztési Tervezési Főosztállyal és a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatallal (NTH) együttműködésben dolgozta ki, az ÁROP projekt keretében készült útmutatóhoz kapcsolódóan, annak részeként. A sablon munkaanyag.

I. ÚTMUTATÓ A MEGYEI INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMOK KIDOLGOZÁSÁHOZ¹

1. Bevezetés

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (továbbiakban: Tftv.) 2011. decemberi módosításával és annak 2012. január 1-ei hatályba lépésével a területfejlesztési feladatok területi szinten a regionális fejlesztési tanácsok megszüntetésével a megyei önkormányzatok hatáskörébe kerültek. A Tftv.-ben foglalt közfeladatok ellátása során a megyei önkormányzat összehangolja a kormányzat, az önkormányzat és a gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit, amelynek keretében a tervezés és a végrehajtás során gondoskodik a partnerség elvének érvényesítéséről.

A 2014-2020-as európai uniós tervezési időszakra való felkészülésben fontos szerep jut a megfelelő módon előkészített és megalapozott területi terveknek. A területi tervek hozzájárulnak a 2014-2020-as uniós költségvetési időszakban a Közöségi Stratégiai Keret alá tartozó európai strukturális és beruházási alapokból² (továbbiakban: ESB alapok) finanszírozandó operatív programok tervezéséhez annak érdekében, hogy az uniós finanszírozású területi és ágazati operatív programokban megjelenhessenek a területi fejlesztési igények.

A megyei tervezés jogszabályi alapjai

A megyei önkormányzatok tervezési feladatait a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény rögzíti, továbbá a következő kormányhatározatok jelölték ki:

- a 2014-2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználásának tervezésével és intézményrendszerének kialakításával összefüggő aktuális feladatokról szóló 1600/2012. (XII. 17.) Korm. határozat,
- a 2014-2020 közötti források területi koordinációjának kereteiről szóló 1115/2013. (III.8.) számú határozat,
- a 2014–2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználására irányuló programozási dokumentumok tervezésével kapcsolatos aktuális feladatokról szóló 1322/2013. (VI.12.) Korm. határozat,
- a 2014–2020 közötti időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program tervezésének egyes szempontjairól, az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról szóló 1298/2014. (V. 5.) Korm. határozat (a forrásfelosztás módosítása folyamatban van),
- a gazdaságfejlesztési célokat szolgáló operatív programok esetében az integrált területi beruházás eszköz alkalmazásának módjáról, valamint az eszköz használatához szükséges

¹ Az útmutató az „ÁROP-1.2.11-2013-Területfejlesztési, területi tervezési és szakmai koordinációs rendszer kialakítása” című kiemelt projekt keretében készült el. Munkaanyag. Verziószám: v3_2014_08_01. Összeállította: NGM Területfejlesztési Tervezési Főosztály a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal közreműködésével.

² ESB alapok: Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), Európai Szociális Alap (ESZA), Kohéziós Alap, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA), Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA)

feltételekről szóló 2018/2013. (XII. 29.) Korm. határozat (az integrált területi beruházás eszköz helyett tervezett területi kiválasztási rendszer alkalmazásának előkészítése folyamatban van).

A területfejlesztési törvény szerint a **megyék területfejlesztési koncepciót és programot készítenek**, valamint közreműködnek a 2014-2020-as területi alapú fejlesztések tervezésében, a fejlesztések területi integrációjának szintje pedig a megye és a megyei jogú városok, illetve a várostérségek.

A 2014-2020-as tervezés tekintetében a fenti felhatalmazások alapján a megyék elsődlegesen a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) finanszírozásával megvalósuló fejlesztésekhez készítenek **gazdaságfejlesztési és településfejlesztési részprogramokat tartalmazó megyei integrált területi programokat** a TOP tartalmi és forrás keretei között. A megyei önkormányzatok tervezik és koordinálják a tervezés korábbi szakaszában járási szinten tervezett megyei településfejlesztési részprogramot a települési önkormányzatok bevonásával. Ezen túlmenően véleményezik az ágazati operatív programok tervezeteit, és tervezett ágazati fejlesztéseik között **javaslatot tesznek a megyei ágazati finanszírozású kulcsprojektekre.**

A megyei tervezés koordinációja és pénzügyi támogatása

A megyei területfejlesztési tervezés során a Nemzetgazdasági Minisztérium a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal közreműködésével **rendszeres konzultációs és koordinációs fórumokat** („Megyei Tervezési Fórum Találkozókat”) tartott, amelyeken tájékoztatta a megyei, megyei jogú városi és fővárosi tervezőket a tervezéshez kapcsolódó folyamatok aktuális állapotáról (pl. az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció szerepéről vagy a 2014-2020-as EU-s tervezési folyamatról, a programozás várható menetrendjéről). Az NGM a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatallal közösen **útmutatókat** és segédleteket bocsátott a megyék részére a tervezési folyamat segítése érdekében (pl. Útmutató a megyei önkormányzatok számára a megyei területfejlesztési koncepciók kidolgozásához, valamint az OFTK kidolgozásában való közreműködéshez – 2012.06.25). A helyzetértékelési és a koncepció fázishoz egyaránt kapcsolódott minőségbiztosítás is.

Jelen útmutató a 2014-2020-as Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretei között megvalósuló megyei integrált területi program elkészítéséhez ad iránymutatást és határoz meg elvárásokat.

Ehhez kapcsolódva iránymutatást ad a megyék által az ágazati operatív programok forrásaira tervezett ágazati fejlesztések összeállításához is.

2012-ben a megyék és a főváros a Terület- és régiófejlesztési célelőirányzatból (TRFC) egyenként 5 millió forintot kaptak a megyei területfejlesztési koncepciók helyzetfeltáró részének elkészítéséhez. Az előkészítő fázis keretében a területfejlesztési koncepció és program kidolgozásának megalapozásaként 2012. november 30-ig **elkészültek** a megyei közgyűlési határozattal jóváhagyott **helyzetfeltáró dokumentumok.**

A megyei tervezési feladatok támogatását, az ehhez kapcsolódó kapacitásépítést szolgálja az Államreform Operatív Program keretében megjelent ÁROP-1.2.11/A-2013 kódszámú könnyített elbírálású pályázati felhívás, amely **90-90 millió Ft** támogatást nyújt a megyék részére.

2. Az EU kohéziós politikája a 2014-2020 közötti programozási időszakban, az OP tervezés folyamata

Az EU kohéziós politikájának elsődleges célja, hogy erősítse a tagállamok gazdasági és szociális összetartását, áthidalja a tagállamok régiói közötti fejlettségbeli különbségeket, segítve a kevésbé

előnyös helyzetű régiók felzárkózását. Az EU kohéziós politikája hozzájárul továbbá az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósításához, az intelligens, fenntartható és befogadó növekedés eléréséhez.

Az EU célkitűzéseinek megvalósítása, a programozási folyamat elősegítése érdekében létrejött a Közös stratégiai keret (KSK), mely stratégiai irányokat határoz meg az ESB alapok felhasználása vonatkozásában.

A KSK keretfeltételeket (pl.: tematikus célok) nyújt a Partnerségi Megállapodás (PM) és az operatív programok készítéséhez. A PM az Európa 2020 intelligens, fenntartható és befogadó növekedési célkitűzéseivel összhangban, azok megvalósítását elősegítve nemzeti szinten azonosítja az ország legfontosabb kihívásait, kitűzi a fő fejlesztési prioritásokat, intézkedéseket.

Fontos megemlíteni, hogy a 2014-2020-as időszakot tekintve a régiókat kategóriák meghatározása tekintetében is változások történtek:

- Kevésbé fejlett régiók: azok a régiók, amelyek 1 főre jutó GDP-je alacsonyabb az EU27 átlag GDP-jének 75%-nál;
- Átmeneti régiók: azok a régiók, amelyek 1 főre jutó GDP-je az EU27 átlag GDP értékének 75 és 90%-a közé esik;
- Fejlettebb régiók: azok a régiók, amelyek 1 főre jutó GDP-je magasabb az EU 27 átlag GDP-jének 90%-ánál.

Az EU kohéziós politikája **hatékonyságát és eredményességét többek között az alábbi „módszerek” segítik elő:**

- a közös és programspecifikus indikátorok és ellenőrzési-értékelési rendszer alkalmazása;
- a programokhoz fűződő teljesítmény-keretrendszer egyértelműen mérhető mérföldköveinek alkalmazása;
- az 5-7%-os eredményességi tartalék beiktatása;
- az ex ante feltételek és a makrogazdasági feltételek alkalmazása;

a pénzügyi és tematikus determinációk beépítése.

Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete határozza meg azt a **11 tematikus célkitűzést**, amelyek elérésének támogatásával a kohéziós politika hozzájárul az Európa 2020 stratégia céljaihoz, és amelyek egyben a támogatáspolitikai alapját is képezik.

A tematikus célokban belül a fejlesztési beavatkozásokat **beruházási prioritásokhoz** kell rendelni az operatív programokban, melyek végrehajtásának sikerességét mutatókkal mérik. A beruházási prioritásokat az uniós alapokra vonatkozó rendeletek tartalmazzák.

Az operatív programok tervezéskoordinációs feladatainak felelősségi rendjét és határidőit a 2014-2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználásának tervezésével és intézményrendszerének kialakításával összefüggő aktuális feladatokról szóló **1600/2012. (XII.17.) Korm. határozat** jelölte ki. A Korm. határozat 1. melléklete az alábbi operatív programok szakmai tartalmának meghatározására az NGM-et jelölte ki első helyen felelős tárcaként:

- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP)
- **Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)**
- **Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP)**

A megyei tervezés tematikájához a TOP és a VEKOP nyújt kereteket, ezek fejlesztési lehetőségeinek köréből választhatnak a megyék, ezek forrásaira tervezhetik integrált területi programjaikat. Ezt egészítik ki az ágazati OP-k fejlesztési tématerületei.

3. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) küldetése és felépítése

A TOP küldetése, hogy valamennyi megye, térség és település, így a jelenleg hátrányos helyzetű, leszakadó tendenciákat mutató térségek és települések esetében is megtalálja és erősítse azokat a fejlődési elemeket, amelyekkel **potenciáljuk, erőforrásaik kibontakoztathatók és aktivizálhatók**. A TOP **elsődleges célja a térségi gazdaságfejlesztés**, ezáltal a foglalkoztatás növelése.

A TOP biztosítja a fő kereteket a területileg decentralizált fejlesztések tervezéséhez és megvalósításához. Magyarországon több tényező is indokolja a területileg decentralizált fejlesztéseket:

- Az országon belül jelentős eltérések figyelhetők meg a társadalmi, gazdasági és környezeti adottságok terén, valamint a társadalom és a gazdaság fejlettségében. Ezért az egyes térségekben eltérő, a sajátos térségi adottságokra szabott beavatkozásokra van szükség. Különösen nagyok a különbségek az alacsonyabb (megyei és járási) területi szinteken.
- A magyar közigazgatás elmúlt években lezajlott reformja (a helyi önkormányzatok, a járások, a megyék és a központi állam közötti feladat- és forrásmegosztás újraszabályozásával) éppen a területi egyenlőtlenségek jellegének megváltozásához igazodott. Így létrejöttek azok a keretek is, amelyek a helyi és térségi fejlesztéspolitikát meghatározzák. Ebből a szempontból a legfontosabb változás, hogy a megyék erős tervezési és területfejlesztési feladatköröket kaptak.
- A 2007-2013-as programozási időszak regionális operatív programjainak (ROP) tapasztalatai alapján 2014-2020 között is indokolt területi operatív programokon keresztül támogatni a decentralizáltan kezelendő fejlesztési tématerületek egy részét. A ROP-ok ugyanis a 2007-2013-as ciklus legjobban teljesítő programjai közé tartoznak a forráslekötés tekintetében. Mindez azt mutatja, hogy a helyi és területi szinteken vannak átgondolt és jól előkészített fejlesztési elképzelések. A területi szereplők pályázatos úton megszerezhető, előre nem kiszámítható forrásaival szemben a jövőben a szereplők által felelősen tervezhető és végrehajtható forrásallokációs megoldásokat indokolt előnyben részesíteni.

A TOP a Kormány kiemelt gazdaságfejlesztési, növekedési és foglalkoztatási céljaira tekintettel, valamint az Európa 2020 stratégiához való illeszkedés, az ágazati fejlesztésekkel való lehatárolás és szinergia biztosítása érdekében, az Európai Bizottsági 11 tematikus célhoz való kapcsolódás, a költségvetési és tematikus determinációkhoz való igazodás alapján, a Partnerségi Megállapodásban foglaltakkal összhangban az alábbi **kiemelt fejlesztési célokat** határozta meg:³

- I. **Gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása**
- II. **Vállalkozásbarát város/településfejlesztés; az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges feltételek biztosítása**

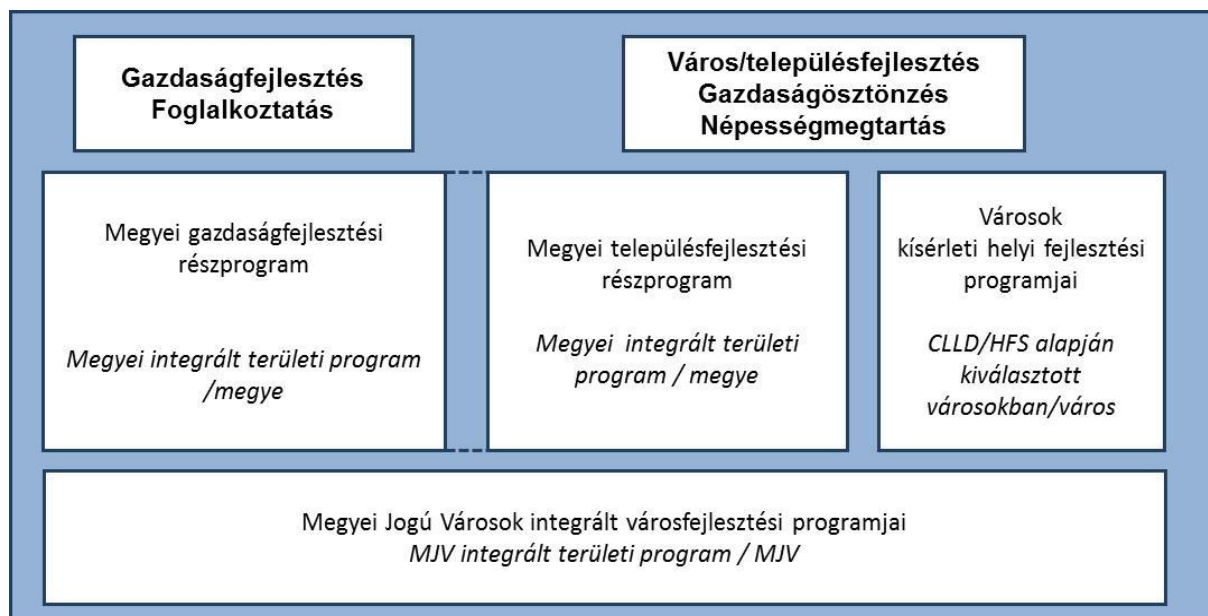
A korábbi fejlesztéspolitikai tapasztalatok szerint szükség van egy olyan területi beavatkozási logikára, amely lehetővé teszi, hogy a különféle területi szintekhez a térségi sajátosságoknak megfelelő, eltérő beavatkozási irányokat rendeljünk. A TOP képviseli ezt a törekvést: képes hatékonyan reagálni az eltérő

³ Meg kell jegyezni, hogy az országos jelentőségű térségi fejlesztési problémák és lehetőségek kezelése nem egyedül a TOP decentralizált programjainak felelőssége. E feladatok ágazati forrásokat és koordinációt igényelnek, ezért egyes ágazati operatív programokban is megjelennek. Ennek példája az országos jelentőségű leszakadó térségek (leghátrányosabb helyzetű kistérségek) felzárkóztatása, amellyel a gazdaságfejlesztést és a humán fejlesztéseket megjelenítő ágazati operatív programok (GINOP és EFOP) is foglalkoznak.

területi igényekre, és valóban a **térségi igényekre szabott beavatkozásokat valósít meg** (összhangban az Európai Unió Területi Agendája 2020 dokumentumban megfogalmazott hely-alapú megközelítés és szubszidiaritás elvével).

A TOP által biztosított forrásokra két területi szinten lehet tervezni: megyei és megyei jogú városi (MJV) szinten. A TOP beavatkozásai mindkét szinten integrált területi program **keretében valósulnak meg**, amelyek a két területi szinten – **előre meghatározott indikatív forráskerettel tervezhetőek**.

1. ábra: A TOP területi tervezési és végrehajtási modellje

Az egyes megyei fejlesztésekhez a TOP csak egy „menüt” határoz meg, amelynek beavatkozási elemeit az egyes terület egységek – meghatározott kereteken belül – kombinálhatják, specifikus adottságaiknak és kihívásaiknak megfelelően.

2. ábra: A területi tervezés kapcsolódása a TOP prioritásokhoz – *tervezet, kialakítás alatt* (a TOP elfogadásáig indikatív)!

TOP PRIORITÁSTENGELYEK	Megyei integrált területi program (megyei önkormányzat tervezi a megye MJV-n kívüli területére)		Megyei jogú város integrált területi programja (MJV önkormányzat tervezi az MJV területére)	CLLD Városi közösségvezérelt helyi fejlesztések (Városi helyi akciócsoportok tervezik városukra vagy városrészükre)
	Megyei gazdaságfejlesztési részprogram	Megyei településfejlesztési részprogram		
1. Térségi gazdaságfejlesztés a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében <i>üzleti infrastruktúra, utak, KKV</i>	×		×	
<i>óvoda, bölcsőde, családi napközi</i>		×	×	
2. Vállalkozásbarát és népességmegtartó településfejlesztés		×	×	
<i>turisztikai vonzerőfejlesztés</i>	×			
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	×	×	×	
4. Helyi közösségi szolgáltatások és a társadalmi befogadás erősítése		×	×	
5. Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD)				×

TOP PRIORITÁSTENGELYEK	Megyei integrált területi program (megyei önkormányzat tervezi a megye MJV-n kívüli területére)		Megyei jogú város integrált területi programja (MJV önkormányzat tervezi az MJV területére)	CLLD Városi közösségvezérelt helyi fejlesztések (Városi helyi akciócsoportok tervezik városukra vagy városrészükre)
	Megyei gazdaságfejlesztési részprogram	Megye településfejlesztési részprogram		
6. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés <i>Foglalkoztatás, képzés</i>	x		x	
<i>Szociális városrehabilitáció, identitás</i>		x	x	

A Partnerségi Megállapodásban rögzített nemzeti fejlesztési fókuszoknak megfelelően a **TOP fejlesztéseinek elsősorban a gazdaságfejlesztést és a foglalkoztatást kell**, hogy szolgálják, valamint ehhez kapcsolódóan az e célkitűzést segítő társadalmi és infrastrukturális fejlesztéseket. Ennek megfelelően **a megyei integrált területi programokon belül, a gazdaságfejlesztési részprogram keretében kiemelt hangsúly és forráskeret helyeződik a gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó tevékenységekre**. Az integrált területi programok másik eleme ehhez kapcsolódva a megyei településfejlesztési részprogram, amely a többpólusú, kiegyenlített gazdasági térszerkezet és településszerkezet kialakulását segíti elő.

A jelen útmutató szerint elkészülő **megyei integrált területi programoknak alkalmasnak kell lenniük ahhoz, hogy a jövőben a területi alapon megvalósuló fejlesztések alapjául szolgáljanak**. Ezért is fontos a megyei területfejlesztési programdokumentumokban foglalt fejlesztési irányok és azok alapján megvalósuló fejlesztések integráltságának, egymásra épülésének biztosítása.

A **TOP beavatkozási logikájaként** az 1. táblázat tartalmazza, az Európai Bizottságnak benyújtott OP tervezet szerint.

1. táblázat: A TOP beavatkozási logikájának áttekintése (az Európai Bizottsághoz benyújtott OP tervezet szerint, a program elfogadásáig indikatív)

Prioritási tengely	Finanszírozó Alap	Indikatív forráskeret (Mrd Ft, nemzeti társfinanszírozással együtt)	Tematikus célkitűzés (EU cél)	Beruházási prioritások (EU prioritás)	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi (nemzeti) célkitűzések	Eredménymutatók (várt eredmények)
1. Térségi gazdaság-fejlesztés a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében	ERFA	439,1 Mrd Ft	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	ERFA rendelet 5. cikk 8 (b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását	Térségi gazdasági környezet fejlesztése a gazdasági aktivitás növelése érdekében	Foglalkoztatottak (15-64 éves) száma a közsféra adatai nélkül
				8 (c) helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek	Kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérését segítő szolgáltatások bővítése	Napközbeni ellátásban részesülő gyermekek aránya
2. Vállalkozásbarát, népesség-megtartó település-fejlesztés	ERFA	209,2 Mrd Ft	(6) a környezet megőrzése és védelme, valamint a forráshatékonyság támogatása	ERFA rendelet 5. cikk 6(e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük a átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezésmentesítését és a légszennyezettség csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása	Vállalkozások és lakosság számára vonzó települési környezet kialakítása	Elégedettség a települési (lakó)környezet minőségével (vállalkozások, lakosság)
				ERFA 5. cikk (6) c) a természeti és kulturális örökség megőrzése, védelme, elősegítése és fejlesztése	A kulturális és természeti örökségre épülő turizmusban rejlő térségi potenciál kiaknázása	Kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma (külföldi + belföldi)
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	ERFA	222,4 Mrd Ft	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban	ERFA rendelet 5. cikk 4 (e) alacsony széndioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területi típuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható multimodális városi mobilitást és a kárenyhítést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását	Környezetbarát közlekedési rendszerek fejlesztése és a fenntartható közösségi mobilitás elősegítése	Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya (%)

Prioritási tengely	Finanszírozó Alap	Indikatív forráskeret (Mrd Ft, nemzeti társfinanszírozással együtt)	Tematikus célkitűzés (EU cél)	Beruházási prioritások (EU prioritás)	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi (nemzeti) célkitűzések	Eredménymutatók (várt eredmények)
				ERFA rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is	A települési önkormányzatok energiahatékonyságának fokozása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése	A megtakarított energia mennyisége A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energiafogyasztáson belül
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	ERFA	87,4 Mrd Ft	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása, a szegénység és mindenfajta diszkrimináció elleni küzdelem	9 (a) beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra	Önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztése	A fejlesztett közszolgáltatásokat igénybevevők száma
				9 (b) a városi és vidéki területeken élő, rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának, valamint gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása	A leromlott városi területeken és városi külterületeken élő alacsony státuszú családok, romák életkörülményeinek javítása	Szociális városrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma
5. Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD)	ERFA	43,4 Mrd Ft	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása, a szegénység és mindenfajta diszkrimináció elleni küzdelem	9) d) a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások	Erősebb kohézió megteremtése a városi közösségekben a helyi közösség-szervezés és kulturális kínálatbővítés segítségével	A HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség Helyi fejlesztési stratégiával érintett városok lakosságszáma
	ESZA		(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása, a szegénység és mindenfajta diszkrimináció elleni küzdelem	3.cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák		Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosságszáma

Prioritási tengely	Finanszírozó Alap	Indikatív forráskeret (Mrd Ft, nemzeti társfinanszírozással együtt)	Tematikus célkitűzés (EU cél)	Beruházási prioritások (EU prioritás)	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi (nemzeti) célkitűzések	Eredménymutatók (várt eredmények)
6. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztés, foglalkoztatás ösztönzés, társadalmi együttműködés	ESZA	127,0 Mrd Ft	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	ESZA rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerőpiaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén	A foglalkoztathatóság javítása és a helyben, a helyi és térségi gazdasági szereplők által foglalkoztatottak számának növelése	A program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma (közös indikátor)
						A program elhagyása utáni hat hónapon belül foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma (közös indikátor)
						A támogatott munkahelyi képzéseket sikeresen befejezők száma (programspecifikus indikátor)
			(9) a társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység és hátrányos helyzetű megkülönböztetés elleni küzdelem	ESZA rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében	A leromlott városi területeken élő alacsony státuszú családok, romák életesélyeinek javítása	A program keretében jobb életkilátással kikerültek száma
Társadalmi aktivitás, társadalmi összetartozás növelése helyi szinten	Szociális partnerek vagy NGO-k által részben vagy teljesen végrehajtott projektekből résztvevők száma					

4. A megyei integrált területi programok indikatív forráskerete

2014-2020 között a megyék integrált területi programjainak megvalósítására szolgáló forrást a TOP biztosítja. A kevésbé fejlett régiókban elhelyezkedő 18 megyében megvalósuló **megyei decentralizált fejlesztések tervezésére rendelkezésre álló területi szintű indikatív forrásallokációt a 1298/2014. (V.5.) Korm. határozat tartalmazza.** A kormányhatározat a megyékre, járásaikra, és a megyei jogú városokra határoz meg indikatív forráskeretet. *(A területi forrásallokáció módosítása folyamatban van, az 1431/2014. (VII. 31.) Korm. határozat alapján.)*

(V.5.) Korm. határozat tartalmazza. A kormányhatározat a megyékre, járásaikra, és a megyei jogú városokra határoz meg indikatív forráskeretet. *(A területi forrásallokáció módosítása folyamatban van, az 1431/2014. (VII. 31.) Korm. határozat alapján.)*

A megyei keretre a megyei önkormányzatnak tervezési kompetenciája van, megyei gazdaságfejlesztési részprogramot és a települési önkormányzatok bevonásával településfejlesztési részprogramot állít össze. Emellett tervezéskoordinációs és részben tartalmi összehangolási szerepköre van, többek közt a megyei jogú városok programjai vonatkozásában (utóbbiakra önálló forráskeret áll rendelkezésre, melyre az MJV-k tervezhetnek). A megyénkénti forrásallokáció során a területi kiegyenlítés szempontja érvényesítésre kerül.

A megyei integrált területi program indikatív tervezési forráskerete a hatályos kormányhatározat szerint a következő *(A területi forrásallokáció módosítása folyamatban van, az 1431/2014. (VII. 31.) Korm. határozat alapján.)*⁴:

- A megyei gazdaságfejlesztési részprogramot a megyei önkormányzatok közvetlen hatáskörükben tervezik a TOP által meghatározott keretek között. E **megyei gazdaságfejlesztési részprogramok indikatív forráskerete összesen 450 Mrd Ft (megyéenként átlagban 25 Mrd Ft)**, melynek megyék közötti megosztása a felzárkóztatás szempontját is figyelembe veszi.
- A településfejlesztési részprogramokat a megyei önkormányzatok az érintett települési önkormányzatok bevonásával alakítják ki. E **részprogramok indikatív forráskerete összesen 298 Mrd Ft (megyéenként átlagban 16,5 Mrd Ft)**, melynek megyék közötti megosztása a felzárkóztatás szempontját is figyelembe veszi.

A fenti összegek **indikatív tervezési keretet jelentenek a megyék számára**, amellyel integrált területi programjaikat indikatívan tervezhetik. Az integrált területi programokba kerülő projektek finanszírozása az indikatív tervezési keret mellett is a projektek szakmai minősége alapján történik.

A megyék **indikatív forráskeretét** az 2. táblázat mutatja:

2. táblázat: A megyei önkormányzatok tervezési jogkörében készülő fejlesztési programok forrásainak indikatív, megyék közötti megoszlása a 1298/2014. (V.5.) Korm. határozat szerint

	Megye	gazdaságfejlesztési részprogram forrás (M Ft)	településfejlesztési részprogram forrás (M Ft)
1.	Bács-Kiskun	35 803,7	22 285,8
2.	Baranya	25 614,2	14 341,9
3.	Békés	28 773,9	17 396,3
4.	Borsod-Abaúj-Zemplén	49 509,7	27 238,6

⁴ Az európai uniós fejlesztési programokkal – különös tekintettel a kifizetésekkel, a nagyprojektekkel, a Partnerségi Megállapodással és a 2014–2020 programozási időszak eljárásrendjével – összefüggő intézkedésekről 1431/2014. (VII. 31.) Korm. határozat az 1298/2014. (V.5.) Korm. határozat 3. mellékletének (járési szintű forráskeretek) az 1. mellékletbe (megyei gazdaságfejlesztési célú keret) történő helyezéséről rendelkezik.

	Megye	gazdaságfejlesztési részprogram forrás (M Ft)	településfejlesztési részprogram forrás (M Ft)
5.	Csongrád	25 498,9	13 124,1
6.	Fejér	21 667,0	16 369,8
7.	Győr-Moson-Sopron	16 827,2	15 666,8
8.	Hajdú-Bihar	33 055,6	19 126,4
9.	Heves	19 951,6	15 322,3
10.	Jász-Nagykun-Szolnok	28 043,2	18 078,9
11.	Komárom-Esztergom	13 322,4	14 591,9
12.	Nógrád	20 109,2	11 412,8
13.	Somogy	21 956,1	15 379,8
14.	Szabolcs-Szatmár-Bereg	45 846,1	23 949,0
15.	Tolna	13 836,6	12 871,0
16.	Vas	13 400,6	12 044,0
17.	Veszprém	21 555,0	17 048,6
18.	Zala	15 228,9	11 832,3
	ÖSSZESEN	449 999,9	298 080,3

A kormányhatározatban rögzített forráskereteken jól tetten érhető a gazdaságfejlesztésre történő fókuszálás, hiszen a gazdaságfejlesztésre a 2014-2020-as operatív programok egészében, országos szinten fordítandó 60%-os forráskeret a megyei fejlesztési tématerületek közötti forráselosztásban is érvényesül: **a megyék esetében is a TOP források nagyobb részét gazdaságélénkítéssel összefüggő fejlesztésekre kell fordítani.**

Ennél természetesen 2014-2020 között jóval több forrás fog a megyékbe jutni, hiszen az ágazati OP-k fejlesztései is a megyék területén valósulnak meg. Ezek területi koordinációját célirányos végrehajtási és nyomon követési mechanizmusok fogják segíteni. Az ágazati OP-khoz kapcsolódóan megfogalmazott megyei fejlesztési irányokat és projektjavaslatokat a megyei tervezett ágazati fejlesztések című dokumentum foglalja össze (ld. útmutató vonatkozó fejezete).

A projektcsoportok tervezésekor figyelemmel kell lenni arra, hogy a megyei integrált területi programnak **a megyére alokált teljes forráskeretet le kell fedni, de javasolt – különösen a településfejlesztési részprogram esetében – 150%-ra tervezni.** Amennyiben ennél lényegesen több projekt és forrásigényt jelentkezett, akkor azt a programban nem szükséges feltüntetni, de a projektlisták esetében célszerű tartaléklista alkotása, amely a projektlista részét fogja képezni.

Az integrált területi programot annak figyelembevételével szükséges tervezni, hogy a megye/megyei jogú város szintjén a megye/megyei jogú város ITP forrásarányának nagyságrendjében szükséges **indikátor (eredmény és kimeneti mutatók) vállalásokat** tenni a TOP célértékeinek teljesülése érdekében!

5. A tervezéssel összefüggő területi koordináció

A megyei és a megyei jogú városi integrált területi programok összeállításának alapfeltétele és központi elvárása a helyi szereplők, lehetséges érintettek bevonása. A területfejlesztési törvény 1996. évi XXI. törvény, a továbbiakban: Tftv.) a megyei önkormányzatoknak koordinációs feladatokat adott a területfejlesztési feladatokhoz kapcsolódóan.

A megyei tervezés során olyan tervezéskoordinációs fórumokat javasolt működtetni, amelyek feladata a tervezett fejlesztések feltárása, szakmai fejlesztése, összehangolása, a kidolgozás koordinálása. E

fórum létrehozásáról, formájáról a megyei önkormányzat dönt, erre vonatkozóan központi iránymutatás nincs.

A Tftv. is rögzít olyan koordinációs fórumokat, amelyek a megyei, a regionális és országos szintű koordinációra alkalmasak. Az alábbiakban ezek lehetőségeit mutatjuk be:

Megyei területfejlesztési konzultációs fórum:

A megyei területfejlesztési konzultációs fórum intézményét a Tftv. 14/B. §-a rögzíti. Eszerint a megyei közgyűlés és a - megye területén működő - megyei jogú város(ok) közgyűlése(i) megyei területfejlesztési konzultációs fórumot működtetnek. A konzultációs fórum a törvény szerint előzetesen állást foglal a megyei közgyűlés területfejlesztést érintő ügyeiben.

A megyei önkormányzatok és megyei jogú városok közötti, az integrált területi programokat érintő egyeztetéseket e konzultációs fórum keretében, hozzá kapcsolva javasolt szervezni.

A megyei területfejlesztési konzultációs fórum a TOP-hoz kapcsolódó megyei és megyei jogú városi tervezett fejlesztések összehangolásában kaphat szerepet, az alábbiak szerint:

- összehangolja a megye és a megye területén található megyei jogú város(ok) tervezett fejlesztéseit,
- javaslatot tehet a megye és a megye területén található megyei jogú város között intézkedésszintű forrásallokáció összehangolására, a megyei és megyei jogú városi indikatív, tervezési keretek megtartásával,

Regionális területfejlesztési konzultációs fórum:

A regionális területfejlesztési konzultációs fórum intézményét a Tftv. 14/A. §-a rögzíti. Eszerint az egy régió területén működő megyei közgyűlések elnökei - ha a régió a főváros területét is magában foglalja, akkor a megyei közgyűlés elnöke és a főpolgármester - regionális területfejlesztési konzultációs fórumot működtetnek megyei közgyűlés és a - megye területén működő - megyei jogú város(ok) közgyűlése(i) megyei területfejlesztési konzultációs fórumot működtetnek. A konzultációs fórum a törvény szerint eljár a regionális döntést, állásfoglalást, véleményezést igénylő ügyekben, összehangolja a megyei önkormányzatok döntéshozatalát, képviseli a megyei önkormányzatok egyező döntését, mint a régió álláspontját.

A megyei önkormányzatok integrált területi programokat érintő egyeztetéseit ebben a regionális keretben, hozzá kapcsolva is javasolt szervezni.

A regionális területfejlesztési konzultációs a TOP-hoz kapcsolódó megyei tervezett fejlesztések megyék közötti összehangolásában kaphat szerepet, az alábbiak szerint:

- összehangolja az egy régióhoz tartozó megyék tervezett fejlesztéseit,
- javaslatot tehet az egy régióba tartozó megyék között intézkedésszintű forrásallokáció összehangolására, a megyei indikatív, tervezési keretek megtartásával,

Országos Területfejlesztési Érdekegyeztető Fórum (OTÉF)

Az Országos Területfejlesztési Érdekegyeztető Fórum (OTÉF) intézményét a Tftv. 8. §-a rögzíti. Eszerint Kormány, valamint a megyei önkormányzatok, a fővárosi önkormányzat, a megyei jogú városok és a fővárosi kerületi önkormányzatok közötti konzultációk és tárgyalások érdekegyeztető fóruma. Az OTÉF feladata a kormányzat, valamint a megyei önkormányzatok és a fővárosi önkormányzat területfejlesztési, területrendezési és vidékfejlesztési érdekeinek, törekvéseinek feltárása, egyeztetése, megállapodások létrehozása, információcsere, javaslatok, alternatívák vizsgálata, továbbá a megyei

jogú városok és fővárosi kerületi önkormányzatok fejlesztési elképzeléseinek és célkitűzéseinek összehangolása. Az OTÉF véleményező, javaslattevő feladatkörében közreműködik többek között a területfejlesztési, a területrendezési, a vidékfejlesztési, az ágazati és a megyei, valamint a fővárosi fejlesztési elképzelések és célkitűzések összehangolásában, a területfejlesztési, a területrendezési és vidékfejlesztési célú ágazati eszközök összehangolásában. .

A megyék és megyei jogú városok integrált területi programjaival kapcsolatos egyeztetéseit e regionális keretben, hozzá kapcsolva javasolt szervezni.

Az OTÉF a TOP-hoz kapcsolódó megyei és megyei jogú városi integrált területi programok országos szintű összehangolásában kaphat szerepet, különösen az intézkedésszintű forrásallokáció összehangolásában.

6. A megyei tervezési folyamat logikája

Az ÁROP-1.2.11/A-2013 kódszámú pályázatban foglaltakkal összhangban, a megyei tervezési folyamat az alábbi **7 fő feladatkörből áll** (ezek a lépések megegyeznek a megyék tervezését támogató ÁROP pályázati projektek lépéseivel):

1. Megyei szintű helyzetfeltáró dokumentumok elkészítése (2012-ben elkészültek)
2. Megyei területfejlesztési koncepció elkészítése (2014. április végéig elkészültek)
3. Megyei területfejlesztési program elkészítése (2014. július 31-ig a miniszteri állásfoglalás megszerzése)
4. A 2014-2020 közötti uniós programozási időszak tervezését segítő megyei integrált területi program elkészítése (határidő: 2014. október 31.)
5. Partnerség biztosítása
6. Területi koordináció ellátása
7. Uniós forrásból támogatandó megyei projektötletek gyűjtése

A megyék az NGM-NTH koordinációja mellett elkészítették a megyei szintű **helyzetfeltáró dokumentumaikat (1. feladatkör)**, valamint 2014. tavaszán leadták a **megyei területfejlesztési koncepciók (2. feladatkör)** végleges anyagait is. Mindkét tervezési dokumentum minőségbiztosítása megtörtént az NTH részéről. A megyei területfejlesztési koncepciókat megyei önkormányzat fogadja el, összhangban felsőbb szintű tervdokumentumokkal (OFTK).

A területfejlesztési koncepciók kidolgozását követően a megyei szintű tervezési folyamat az alábbi két munkafázissal haladt tovább:

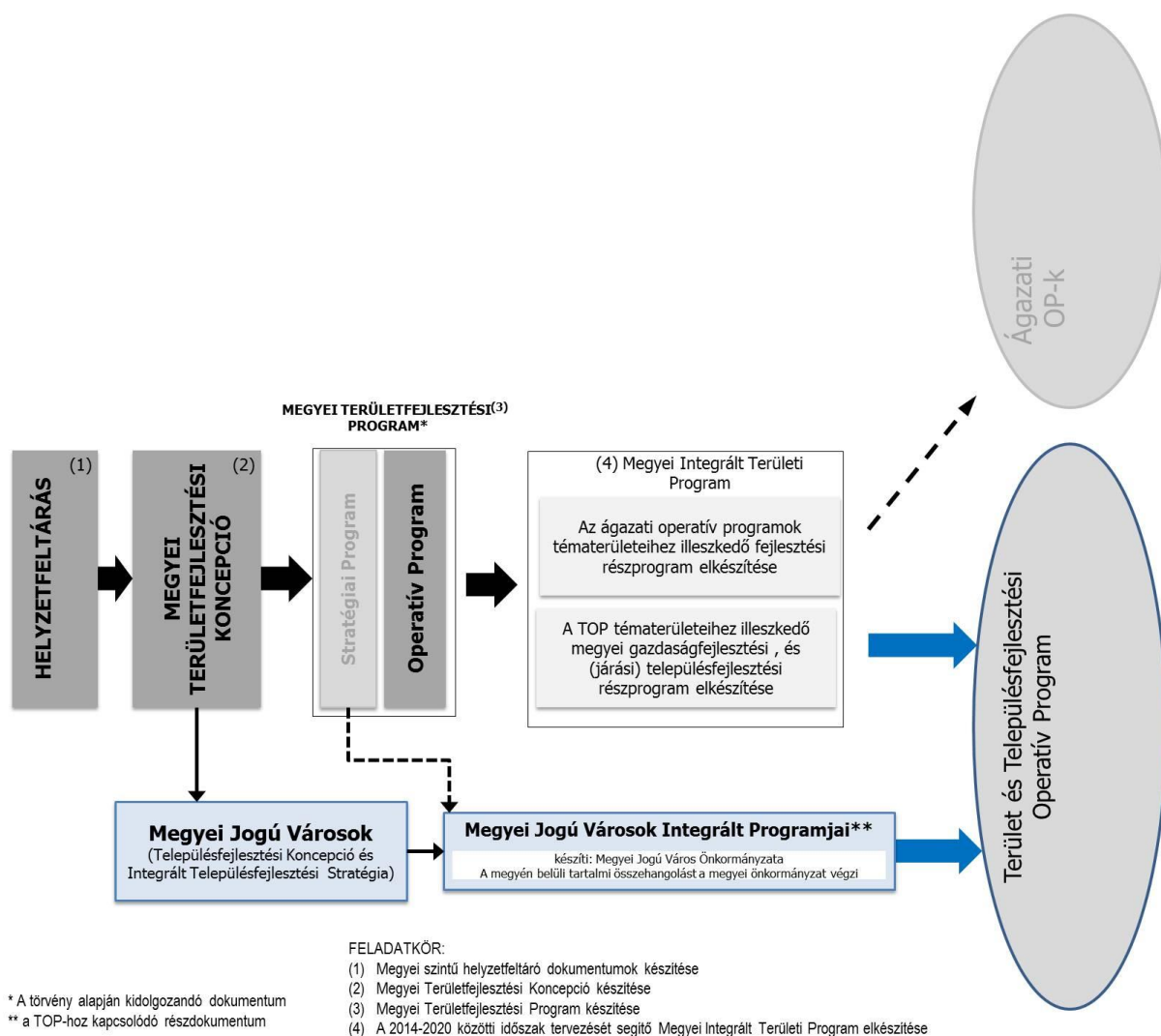
- **Megyei területfejlesztési program elkészítése (3. feladatkör);**
- **2014-2020-as időszak tervezését segítő megyei integrált területi programok** (korábbi elnevezéssel: uniós részdokumentumok) **elkészítése (4. feladatkör).**

Jelen dokumentum a 4.-6.-7. feladatkör keretén belül ellátandó megyei tervezési feladatok ellátását támogató módszertani iránymutatás.

A Kormány 2014. június 6-án benyújtotta az operatív programok, így a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program tervezetét az EU Bizottsághoz. Ezzel a formai tárgyalások és az OP-k véglegesítési folyamata megkezdődött.

Jelen iránymutatás tárgykörét képező **megyei tervezési folyamat fő célja, hogy e folyamat végeztével a megyék sajátos fejlesztési szükségleteik alapján kijelöljék azokat a legfontosabb, TOP forrásokból, illetve ágazati OP-k forrásaiból finanszírozható kiemelt területfejlesztési célkitűzéseiket és fejlesztéseiket** (projektek vagy több projektből álló projektsomagok), amelyekre a TOP esetében a II. fázisban ráépülhet a fejlesztési projektsomagok, projektek továbbfejlesztése, azaz azok tartalmi kidolgozása, részletezése. E feladatok részletes módszertani iránymutatása lehetővé teszi a megyék számára az ÁROP projekt keretében a tervezési feladatok megkezdését, a szakértői munka lebonyolítását. A megyei tervezési folyamat logikáját és az egyes térségi szintű és központi tervdokumentumok egymáshoz való illeszkedését az 1. ábra szemlélteti.

3. ábra: Megyei tervezési folyamat során elkészítendő dokumentumok összefüggései

Az **5. feladatkörre (partnerség)** külön útmutató nem készült, a **partnerségi tervezés** azonban a területfejlesztési koncepció és program, valamint az integrált területi programok esetében is elvárt. Az ITP-re vonatkozóan jelen útmutató II. munkarészét képező „**Módszertani segédlet**” **Partnerségi tervezés című fejezete** tartalmazza ennek elveit.

A **6. feladatkörre (területi koordináció)** külön útmutató nem készült, a többszintű helyi egyeztetés és együttműködés, a területi szintek és érintett partnerek közötti koordináció azonban az integrált területi programok esetében elvárt. Ennek lehetséges elveit **jelen útmutató „Területi koordináció” című fejezete** tartalmazza.

3. táblázat: Az egyes tervezési lépések összefoglalása

Feladatkör	Feladatkör teljesítésének határideje
1. Helyzetfeltáró dokumentumok	2012. III-IV. negyedév
2. Megyei területfejlesztési koncepció	2014. 04.30
3. Megyei területfejlesztési program	2014.05.31 (miniszteri állásfoglalás megszerzése 2014. július 31.)
• 3.a megyei területfejlesztési program stratégiai programrész	2013.11.30-ig egy közbenső munkaváltozat megküldése Egyeztetési változat megküldés: 2014. 05.31.
• 3.b megyei területfejlesztési program operatív programrész	Egyeztetési változat megküldés: 2014. 05.31.
4. Megyei Integrált Területi Program (uniós részdokumentum)	
• TOP-hoz illeszkedő uniós részdokumentum vázlata - I. fázis – fejlesztési irányok	2013. 11. 15. (A 2013. szeptember 20-ig megküldött fejlesztési irányok pontosítása (TOP 3.0 alapján) és azok megküldése az NTH számára)
• TOP-hoz illeszkedő uniós részdokumentum továbbfejlesztése - II. fázis, előzetes projektlisták összeállítása	2014.05.31-ig
• TOP-hoz illeszkedő uniós részdokumentum véglegesítése – III. fázis – Integrált Területi Programok kialakítása, projektlisták véglegesítése	2014.09.30.-ig
5. Partnerség biztosítása	2014.09.30-ig
6. Területi koordináció ellátása	
7. Uniós forrásból támogatandó megyei projektötletek gyűjtése	

7. Megyei területfejlesztési program kidolgozása (3. feladatkör)

A megyei területfejlesztési program elkészítését a 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet szabályozza. A 3. feladatkör során elkészülő, a **218/2009. (X.6.) Korm. rendelet 3. sz. melléklet 2. pontja szerinti megyei területfejlesztési program** tartalmi követelményeit külön sablon, az **„Útmutató és tervezési sablon a megyei területfejlesztési program elkészítéséhez”** határozta meg.

A megyei területfejlesztési program időhorizontja a következő európai uniós tervezési időszakhoz igazodik, tehát a 2014-2020-as időszakra vonatkozik. A tervdokumentum **átfogó, teljes tervezéssel készül**, azaz valamennyi, a megye szempontjából fontos fejlesztési szükségletre reagál, **valamennyi fontos fejlesztési területre** vonatkozóan határoz meg célokat, beavatkozási irányokat, feladatokat.

A 3. és 4. feladatkör keretében elkészítendő tervdokumentumok közötti logikai kapcsolat lényege abban áll, hogy a 3. feladatkör keretében elkészülő **megyei területfejlesztési program által kijelölt stratégiai célok, fejlesztési prioritások vonatkozásában a TOP által finanszírozható fejlesztésekre** állítja össze a megye a 4. feladatkör keretében a **megyei integrált programját**.

A 4. feladatkör tehát a megyei területfejlesztési program TOP-hoz illesztett lebontásának, részletezésének tekinthető, azzal a különbséggel, hogy míg a **megyei területfejlesztési program** a megyei célokkal összhangban, azok részeként **tartalmazza a megyei jogú városok stratégiai fejlesztési irányait**, az integrált területi programok szintjén a **megye és a megyei jogú város önálló integrált területi programot** állít össze és valósít meg.

A megyék által az integrált területi programokhoz kapcsolódóan, de nem azok részeként összeállított **tervezett ágazati fejlesztések című dokumentum** pedig a megyei területfejlesztési program **ágazati OP-khoz illesztett** lebontásának tekinthető, a megye ebben a formában

A két tervezési feladatkör megvalósításával tehát a megyék a területi és ágazati prioritásokhoz egyaránt illesztett fejlesztési tervdokumentumokkal fognak rendelkezni, amelyekben a kiemelt jelentőségű területi fejlesztési igények mindegyikét egyértelműen hozzárendelik a finanszírozási források zömét biztosító operatív programok prioritásaihoz és intézkedéseikhez.

8. Megyei integrált területi program (TOP-hoz kapcsolódó uniós részdokumentum) megalapozása – 4. feladatkör I. és II. fázis

A 2014-2020-as fejlesztések vonatkozásában a **legfontosabb megyei területfejlesztési dokumentumnak a megyei integrált területi program (ITP) tekinthető**, ennek kidolgozását szükséges a lehető legnagyobb részletességgel megtenni. Ennek indoka az, hogy elsősorban a TOP keretében valósulnak meg azok a térségi szintű fejlesztések, amelyek a megye döntési kompetenciájába tartoznak. Ez az operatív program felelős a helyi szintű fejlesztési igények támogatásáért, amelyek kiegészítik a központi szinten megfogalmazott fejlesztési célokat és prioritásokat (a központi koordinációban megvalósuló, illetve a központi szinten azonosított fejlesztési igényekre épülő fejlesztési programokat, projekteket és pályázatokat az ágazati operatív programok támogatják).

A megyéknek területfejlesztési koncepciójuk és területfejlesztési programjuk alapján össze kell állítani azt az **integrált területi programot**, amelyet a **TOP forrásaiból biztosított indikatív, dedikált keretük terhére** terveznek megvalósítani 2014-2020 között.

Szintén területfejlesztési koncepciójuk és területfejlesztési programjuk tartalmához illeszkedve meg kell jelölni azokat a legfontosabb megyei fejlesztési igényeket, amelyet 2014-2020 között az **ágazati operatív programok támogatásával terveznek megvalósítani**.

A megyei integrált program mellékletét fogja képezni az a **projektlista**, amelynek gyűjtését a megyék már a II. fázis keretében megkezdtek. A projektlista várhatóan az ÁROP projekt végén sem zárul, hiszen a teljes 2014-2020 közötti programozási időszakra projektszinten előre tervezni csak indikatívan lehetséges. Ezen projektlistákat így várhatóan a központi irányítással készülő akciótervekhez igazítva évente kell felülvizsgálni, és a szükséges módosításokat el kell végezni.

A megyei ITP a megyei területfejlesztési programnál lényegesen részletesebb, konkrétabb, és már tartalmazni fogja az egyes projektsomagok építő elemeit, a projekteket. Fontos szem előtt tartani, hogy

a **programnak elsősorban integrált projektcsomagokat kell tartalmazni**, amelyek keretében a projektek egymásra épülve, egymást erősítik, és tovagyűrűző hatásuk a legnagyobb.

A TOP-hoz illeszkedő megyei integrált területi program (4. feladatkör) kidolgozása 3 fázisban történik (ld. 2. táblázat):

- **I. fázis:** a TOP tématerületeihez illeszkedő megyei integrált programot megalapozó fejlesztési irányok (projektek vagy projektcsomagok) kidolgozása – elkészítési határidő: 2013. november 15. – *teljesített feladat.*
- **II. fázis:** a megyék feladata egyrészt a megyei integrált területi programok vázlatos kidolgozása - **elkészítési határidő: 2014. május 31.** – *megyék többsége esetében teljesített feladat.*
- **III. fázis:** a megyék feladata a **megyei integrált területi program** II. fázisban megjelölt gazdaságfejlesztési és településfejlesztési részprogramhoz tartozó **projektcsomagok részletes tartalmi kidolgozása**, és az integrált területi program – a tervezés adott állapotának megfelelő – végleges változatának elkészítése. **Elkészítési határidő: 2014. szeptember 30.,** minőségbiztosítást követő végső anyag: 2014. október 31. - *jelen tervezési fázis feladata.*

A feladat részét képezi az első két évben tervezett projektekre **Előzetes Megvalósíthatósági Tanulmányok (EMT) kidolgozása** (szeptember 30-ig a forráskeret 40%-áig).

A tervezés korábbi szakaszában is tervezési sablonok segítették a megyei tervezést. A megyei tervezőknek az alábbi sablonok szerint kellett a TOP „uniós részdokumentumok” tervezését végezniük (4-5. ábra):

4. ábra: A tervezés korábbi fázisában a 4. feladatkör - I. fázishoz kiadott „TOP uniós részdokumentum - fejlesztési irányok kidolgozása” tervezési sablon

1.	A TOP-ban megfogalmazott projekt(csomag) megnevezése <i>Kérjük, jelölje meg a finanszírozó alapot!</i>
2.	Projekt(csomag) célja <i>A beavatkozás 1-2 fontosabb célját szükséges meghatározni, amelyekhez később mérhető indikátorok, mérőszámok is kapcsolhatók – max. 5 db</i>
3.	Projekt(csomag) rövid tartalma <i>Felsorolásszerűen azon tartalmi elemek, amelyek a projekt(csomag) későbbi támogatási elemeit fogják képezni, és amelyekre EU támogatás fordítható: beruházások, szolgáltatási elemek stb. - max. 8 sor</i>
4.	Projekt(csomag) fő kedvezményezettjei <i>Kérüljön külön kiemelésre az a fő kedvezményezett, amely a fejlesztés megvalósítója lesz) - Max 5 db.</i>
5.	A projekt vagy projektcsomag becsült költségigénye

5. ábra: A tervezés korábbi fázisában a 4. feladatkör - II. fázishoz kiadott „TOP uniós részdokumentum – projektek” tervezési sablon (Excel formában kiküldve)

Sorszám	Projekt megnevezése	Kapcsolódó TOP intézkedés	Tervezett tevékenységek	Érintett település(ek) megnevezése	A projekt költségigénye (Ft)

A tervezés folyó, III. fázisában a tervezést a jelen útmutató mellékletét képező tervezési sablonban kell végezni.

9. Megyei integrált területi program véglegesítése – 4. feladatkör III. fázis

A megyében összegyűjtött, felmért legfontosabb gazdaságfejlesztési és településfejlesztési projektigények bázisán a tervezési munka harmadik szakaszában **a megyéknek össze kell állítani a TOP forrásaira tervezett projektcsomagokat**. E III. fázis tehát a megyei integrált területi programok általános logikájának véglegesítésén túl **célzott projektfejlesztést** foglal magában. E fázisban szükséges a megyéknek az indikatív keretük erejéig **megjelölni azokat a projekteket, amelyeket 2014-2020 között TOP keretből terveznek finanszírozni**, továbbá meghatározni azon projektek körét, amelyeket az **első két évben szándékoznak megvalósítani** a tervezett ütemezés alapján.

A projektcsomagok tartalmi bemutatása mellett a tervezett projekteket egy **Excel formátumú projektösszesítő táblázatban szükséges** rögzíteni, továbbá az **első két évben tervezett projektekre, a megye forráskeretének 40 %-áig** az ITP sablon mellékletét képező – szintén Excel formátumú – **Előzetes Megvalósíthatósági Tanulmányt (EMT)** szükséges kidolgozni.

Nem része a 4. feladatkör III. fázis teljesítésének, azonban jelezzük, hogy az Irányító Hatóság 2014. december 31-ig a teljes ITP forráskeretre, valamennyi projektre el fogja várni a hasonló mélységű projektinformációkat.

Az **EMT sablont** a jelen útmutató mellékletét képező tervezési sablon tartalmazza.

A III. fázis célja, hogy a legfontosabb megyei fejlesztési projektek olyan kidolgozottsági szintre jussanak, amely alkalmassá teszi őket arra, hogy a tervezési folyamat lezárásával, 2015 I. negyedévére, szükség esetén célzott projektelőkészítést követően (utóbbi elsősorban a műszaki tervelőkészítést jelenti) a TOP-ból megvalósítható fejlesztésekké váljanak.

A projektfejlesztési III. fázis kidolgozásához a jelen útmutató II. munkarészeiben található Módszertani segédlethez kapcsolódóan **az Irányító Hatóság a közeljövőben közzé fogja tenni a projektek tervezéséhez szükséges szakmai követelményrendszereket**, illeszkedve a részletesen kidolgozásra kerülő TOP támogatási konstrukciókhoz. Előzetesen elmondható, hogy a kijelölt projektek esetében a III. fázisban az alábbi főbb tartalmi elemek kidolgozására kerül sor (a felsorolás példálózó jellegű, a követelményrendszer kidolgozása később várható):

- projektek/projektcsomagok részletes műszaki tartalma (projektelemenként);
- kedvezményezettek projektelem szintű azonosítása;
- kedvezményezettek önerő vállalási képessége (előzetes forrástérkép);
- tulajdonviszonyok feltérképezése;
- projekt/projektcsomag megvalósításához előkészítési tevékenységek tételes azonosítása és azok költségigénye.

Figyelembe véve a megyék és az általuk nevesített fejlesztési irányok hangsúlyos szerepét a TOP-on belül, e projektfejlesztési szakasz beépítése elkerülhetetlen, annak érdekében, hogy a kijelölt megyei fejlesztések 2014 után mihamarabb megvalósítási stádiumba juthassanak.

A megyei integrált területi program két részprogramból épül fel: a **gazdaságfejlesztési részprogramból és a településfejlesztési részprogramból**. A tervezett projektcsomagokat és projekteket a két részprogramhoz illeszkedve szükséges tervezni, és a **projektösszesítő táblázatába is e két blokk szerint szükséges feltölteni** (ld. Melléklet, tervezési sablon). Amennyiben a gazdaságfejlesztési és településfejlesztési projektcsomagok, projektek között kapcsolódás van, azaz integrált módon, de legalábbis egymáshoz kapcsolódva valósulnak meg, az ITP-ben szükséges a kapcsolódást jelölni és ennek lényegét, módját röviden leírni. Általánosan szükséges az egyes **projektcsomagok, projektek egymáshoz fűződő kapcsolatrendszerét** a programban bemutatni.

A program részét képező táblázatokban kell a projekteket a lehető legrészletesebben bemutatni a jelen **útmutató mellékletét képező tervezési sablon szerint**. A dokumentumban ki kell térni a projektek ütemezésére, tulajdonviszonyaira, esetleges kockázataira, stb. Ezeket a szempontokat részletesen a II. **munkarész Módszertani Kézikönyv** tartalmazza.

A programhoz kapcsolódóan lehetőségük van a megyéknek, hogy bemutassák az ágazati OP-k forrásaira tervezett, lehetőség szerint a megyei integrált területi programokhoz kapcsolódó projekteket is (tervezett ágazati fejlesztések című dokumentum). Ezek a projektek nem képezik részét a megyei integrált területi programnak, azonban projektkapcsolódás lehetséges. Amennyiben az ITP adott projektcsomagjának alapját vagy feltételét egy ágazati OP-ból finanszírozható projekt jelenti, azt a kockázatok között kiemelten kell kezelni.

A kidolgozandó **megyei integrált területi programok a megyék TOP-ból finanszírozható területfejlesztési projektjavaslatait tartalmazzák**. A megjelölt **tervezett ágazati fejlesztésekkel együtt azonban átfogják** a megyék legfontosabb, európai uniós OP-kból finanszírozható fejlesztési projektjavaslatait.

A megyei integrált területi program kidolgozásának főbb szempontjai

Az integrált területi program tervezésének és megvalósításának **részletes módszertani útmutatását a II. munkarészben elhelyezett Módszertani segédlet tartalmazza**. E fejezetben a **leglényegesebb szempontokat** emeltük ki.

Az integrált területi programot annak figyelembevételével szükséges tervezni, hogy a megye/megyei jogú város szintjén a megye/megyei jogú város ITP forrásarányának nagyságrendjében szükséges **indikátor (eredmény és kimeneti mutatók) vállalásokat** tenni a TOP célértékeinek teljesülése érdekében!

A megyéknek a TOP-hoz kapcsolódó megyei **integrált területi programban alapvetően szem előtt kell tartani az integráltságot**, és olyan egymásra épülő **projektcsomagokat szükséges kijelölniük**, melyek térségi gazdaságélénkítő, foglalkoztatást bővítő hatása és térségi területfejlesztési hatása a legnagyobb.

Nemcsak különálló, egymástól független projektekből szükséges gondolkodni, hanem a különböző projekteket a Módszertani segédletben megadott szempontok szerint **projektcsomagokba szükséges rendezni**. Ezek lényege, hogy **területileg és/vagy tematikusan kapcsolódó projekteket tartalmaznak**.

A projektcsomagok lehetnek A) integrált és B) tematikus jellegűek (részletesen ld. a II. Módszertani segédletben).

Az **integrált projektcsomag** tartalmaz egy kulcs vagy vezér projektet, amely az integráltság és integritás magját jelenti, és közvetlen erre és/vagy kölcsönösen egymásra épülnek a támogató projektek, amelyek a TOP bármely intézkedéséhez kapcsolódhatnak (a megye számára biztosított keretösszeg erejéig). Az integráltság a kijelölt fejlesztési irány több tématerületre kiterjedő jellegében jelenik meg (pl. egy kijelölt megyei kistérséget érintő komplex iparterület fejlesztési, befektetés-

ösztönzési, helyi gazdaságfejlesztési projektcsomag, vagy egymásra épülő településfejlesztési akciók), amelyek együttes, szinergikus gazdasági hatása jelentős (gazdaságfejlesztési részprogram).

Ezen projektek hatása akkor a legnagyobb, ha a projektcsomagot alkotó projektek mindegyike megvalósul. E projektcsomagok esetében a projektcsomag minden elemére (projektjére) külön támogatási szerződés/okirat készül. (Pl. a projektcsomag kulcs / vezérprojektje egy távhő rendszer kiépítése, amelyre ráköt az ipari park, esetleg más önkormányzati létesítmény, amelyhez kapcsolódva további fejlesztés is létesül vagy turisztikai vonzerő fejlesztés történik). Továbbá az integráltság megjelenhet egyrészt a kijelölt fejlesztési irány **több tématerületre kiterjedő** jellegében (pl. egy kijelölt megyei kistérséget érintő komplex iparterület fejlesztési, befektetés-ösztönzési, helyi gazdaságfejlesztési projektcsomag, vagy egymásra épülő településfejlesztési akciók), amelyek együttes, szinergikus gazdasági hatása jelentős. Másrészt az integráltság jelentheti a fejlesztési irányok **többszereplős jellegét**, azaz lehetőség van arra, hogy a kijelölt megyei fejlesztési irányok több kedvezményezettre épüljenek (pl. városi önkormányzat, városfejlesztési kft., ipari park kft.). Ez esetben is fontos a fő kedvezményezett kijelölése, aki az adott projekt/projektcsomag megvalósításának első számú felelőse, aki egyúttal a projekt/projektcsomag kidolgozásáért is felelős.

A **tematikus projektcsomag** azonos beavatkozási célt, logikát szolgáló, azonos típusú, tartalmú projektek, egyedi pontszerű fejlesztések (főként közfeladatoknál pl. egészségügyi alpinfrastruktúra, óvoda-bölcsőde fejlesztések) (településfejlesztési részprogram). A **hálózatos fejlesztések megjelenhetnek a tematikus projektcsomag részeként**, ahol az átfogó hálózatos fejlesztések elemeit jelentő projekteként értelmezhetők. Ennek keretében több pontszerű fejlesztés hálózatban történő tervezése, szervezése és megvalósítása lehetséges. (Pl. turisztikai tematikus útvonalak, vagy egy távhő rendszerre több önkormányzati épület rákötése is alkothat hálózatot) E projektcsomagok esetében akár egy db támogatási szerződés kötése is lehetséges, azonban figyelni kell a projektméretre, hogy a szakmai követelményrendszerben meghatározott maximális támogatás méretet ne lépje túl.

A fejlesztéseknek a **gazdaság** valamely, a térségre jellemző szűk keresztmetszetének kezelésére, vagy egy lehetőség kiaknázásához kell hozzájárulnia, de a fejlesztések lehetnek **társadalmi jellegűek, infrastrukturálisak**, intézményfejlesztési karakterűek is.

A megyék által összeállított területfejlesztési programokon belül lehetőség szerint a fejlesztések specifikus térségekben koncentráltan jelentkezzenek, az ITP szintjén pedig törekedni kell a **térségspecifikus megközelítésre**, a megye sajátos szükségleteire való reagálásra. Ez annyit jelent, hogy a fejlesztési részprogramoknak egy adott, megye által kijelölt térség adottságaira és szükségleteire épülő gazdaságfejlesztési és településfejlesztési elemeket kell tartalmaznia. Mindez nagyon fontos szempont, tekintettel arra, hogy a TOP-ból megvalósuló fejlesztések legfőbb jellegzetessége a térségorientált jelleg, ez különbözteti meg ezt az operatív programot a többi, ágazati típusú OP-tól.

A megyék által meghatározott projektcsomagoknak **újszerű, innovatív fejlesztési beavatkozásokat is javasolt tartalmazniuk**. Elmondható, hogy a térségspecifikus, a hagyományos eszközöktől eltérő fejlesztések megvalósítása jelentheti a leghatékonyabb térségi gazdaságfejlesztési eszközt. Ez az innovatív jelleg megmutatkozhat speciális helyi ágazatok, szektorok speciális támogatásában, nagy tudásigényű fejlesztések megvalósításában, de az innovatív jelleget erősítheti újszerű térségi szereplők (pl. sikeres helyi termelőkre épülő térségfejlesztési egyesületek, innovációs ügynökségek) bevonására épülő fejlesztési programok is.

Külön integrált projektcsomagot képezhetnek a fenntartható településfejlesztési beavatkozások, amelynek szintén integráltnak, és a legnagyobb hozzáadott értékűnek kell lenni. Célszerű olyan fejlesztések megfogalmazása, amelyek később további fejlesztési lehetőségek számára teremtenek teret. Fontos figyelembe venni, hogy a partnerség ne csak a tervezés során valósuljon meg, hanem a megvalósítás során is. Azaz a megfogalmazott beavatkozások tartalmazzanak olyan vállalásokat, amelyeket a kedvezményezett a helyi szereplők (civil szervezetek) bevonásával valósít meg.

Amennyiben egy integrált, egymásra épülő, TOP-hoz kapcsolódó megyei kiemelt fejlesztési irány a TOP mellett egyéb, ágazati OP-hoz kapcsolódó fejlesztési projektet vagy projektcsomagot tartalmaz, az

útmutató mellékletében található tervezési sablonban a **TOP-on túlmutató fejlesztési elemeket** is meg kell jelölni. Ezeket a tervezett, kapcsolódó fejlesztéseket és forrásigényüket a kitöltendő sablonban jelezni szükséges. Azonban nagyon fontos szempont, hogy a TOP-hoz kapcsolódó megyei **projektcsomagoknak elsősorban és forrásigényüket tekintve meghatározó részben a TOP tématerületihez kell illeszkednie**. Minden egyéb fejlesztési irányt az ágazati OP-khoz kapcsoló megyei fejlesztési részprogramban kell megjelölni (ld. útmutató vonatkozó fejezete).

Továbbá ki kell térni arra, a programban jelezve, ha a megye tervez **megye- és/vagy országhatáron átnyúló fejlesztést**. Be kell mutatni ennek elemeit, előkészítettségét, költségigényét, és a partnerséget a szomszédos megyével/országgal. A határon átnyúló fejlesztések esetében a megyei integrált programot készítő megyei tervező és az ETE fejlesztéseket koordináló kollégák között folyamatos kapcsolattartás szükséges a fejlesztések összehangolása miatt. Az országhatáron átnyúló fejlesztések esetében fontos, hogy a CBC programok keretében történjen meg a finanszírozás.

A projektlista kialakításának főbb szempontjai

Az integrált területi program tervezésének és megvalósításának **részletes módszertani útmutatását a II. munkarészben elhelyezett Módszertani segédlet tartalmazza**. E fejezetben a projektlista összeállításának **leglényegesebb szempontjait** emeltük ki.

Az integrált területi programnak valódi igényeken alapuló projekteken kell alapulni. A tervezési folyamat során – akár több körben – összegyűjtött projektlistákat priorizálni, csoportosítani szükséges. A projekteket így rendezve az útmutató mellékletét képező tervezési sablonban megadott összesítő projektábrázlatban kell rögzíteni. .

A megküldött projektlisták alapján tapasztalt jelentős túligényt, nem lehet maradéktalanul kielégíteni, így a projektek között megvalósítási sorrendet szükséges felállítani. A sorrend kialakítását a megyei önkormányzatoknak tervezés koordinációs szerepkörükből adódóan az érintett települések bevonásával, egyeztetve szükséges kialakítani.

Továbbá fontos kiemelni, hogy az ITP-t ugyan a források 100 %-ára szükséges tervezni, de a hatékony és gördülékeny abszorpció miatt javasolt tartalék lista kialakítása. A tartaléklistát az ITP részét képező projektlistában kell rögzíteni.

A projektlistákat a központi tervezéshez kapcsolódóan évente szükséges felülvizsgálni, és a felülvizsgálat során újonnan kiválasztott projektek előkészítési dokumentációját szükséges majd összeállítani és megküldeni az IH számára.

Fontos alapelv, hogy a megyei integrált területi program témakörét szűkíteni kell a TOP keretében kezelt EU-s beruházási prioritásokhoz illesztett fejlesztési re tématerületekre. Az Európai Bizottság a 2014-2020-as időszak során a támogatási forrásokhoz mérhető eredmények vállalását várja el az egyes tagországoktól. Éppen ezért a megyei részprogramok során is a fejlesztésekhez kapcsolódó mérhető eredményeket kell (szerződéshez hasonló módon) vállalások formájában rögzíteni a 11 tematikus célhoz kmapcsolódva, amelyeket a végrehajtás során ellenőriznek, és elmaradásuk szankcionálható.

A megyei integrált területi programok kialakításakor a **11 tematikus célkitűzés közül a következőkre kell fókuszálni (fontossági sorrendben):**

- (8) a foglalkoztatás előmozdítása és a munkaerő mobilitásának támogatása;
- (4) az alacsony CO₂-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;
- (9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem;
- (6) környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása

Fontos módszertani alapelv továbbá, hogy **a megyei integrált területi program nem terjed ki a megyei jogú városok (MJV-k) fejlesztési elképzeléseire**. A MJV-k integrált településfejlesztési programjait önállóan, Integrált Településfejlesztési Stratégiájuk (ITS) alapján, de a megyei területfejlesztési koncepcióhoz és programhoz illeszkedve, a megyékkel együttműködésben dolgozzák ki.

A 2014-2020 közötti programozási időszakban az EU kiemelt figyelmet fordít az az indikátorokra és a vállalatok nem teljesítése esetén azok szankcionálására. A megyei integrált területi program összeállítása során ezért kiemelt figyelmet kell fordítani a pénzügyi ütemezésen túl – az ahhoz szervesen tartozó – vállalt **monitoring mutatók** (indikátorok) megválasztására és hozzájuk kapcsolódó célértékek meghatározására.

Az integrált területi programot annak figyelembevételével szükséges tervezni, hogy a megye/megyei jogú város szintjén a megye/megyei jogú város ITP forrásarányának nagyságrendjében szükséges **indikátor (eredmény és kimeneti mutatók) vállalatokat** tenni a TOP célértékeinek teljesülése érdekében!

Az indikátorok és célértékek meghatározásához jelen útmutató II. Módszertani segédlet nyújt segítséget. A **segédlet indikátorokra vonatkozó fejezete** tartalmazza mindazon indikátor módszertani leírásokat, amelyeket a TOP tervezésekor a tervezők alkalmaztak. Az egyes projektek esetében **ezeket a mutatókat szükséges alkalmazni, hozzárendelve a megyei szinten meghatározott célértékeket**.

10. Ágazati OP-khoz kapcsolódó megyei fejlesztések tervezése

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Programhoz (TOP) kapcsolódó megyei és megyei jogú városi integrált területi program mellett, ahhoz kapcsolódva a megyék és megyei jogú városok feladata az **ágazati operatív programokból finanszírozható megyei, illetve megyei jogú városi fejlesztési projektek** összegyűjtése (ágazati uniós részdokumentum összeállítása). A projektlista mellett szükséges a tervezett projektek ágazati célokhoz való illeszkedésének, továbbá a megyei területfejlesztési koncepcióhoz és programhoz való illeszkedés alapján a **TOP forrásokra tervezett projektekhez való kapcsolataik bemutatása**.

A tervezett ágazati projektek **a megyék és megyei jogú városok integrált területi programjaihoz kapcsolódnak, de annak nem részei**.

A tervezett ágazati fejlesztéseket tartalmazó dokumentumot önállóan, az integrált területi programhoz képest kevésbé részletesen szükséges kidolgozni. A dokumentum célja, hogy bemutassa a megyék és megyei jogú városok részéről szükségnek tartott, ágazati operatív programokból finanszírozható projektjavaslatokat, megadva a projektcsomagok és projektek tartalmi elemeit és becsült költségigényét. Ezek a megyék és megyei jogú városok által jelzett fejlesztési igények segítik, hogy az ágazati operatív programok tervezését a legfontosabb területi igények ismeretében lehessen végezni, hasznos tervezési inputot adnak az ágazati operatív programokhoz. Ezen túl lehetőséget adnak a **területi és ágazati fejlesztések egymással összehangolt tervezéséhez és megvalósításához**.

A Nemzetgazdasági Minisztérium a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal közreműködésével összeállította a tervezés **korábbi szakaszában megküldött tervezési sablon aktualizált, továbbfejlesztett változatát**. A dokumentum összeállításakor ezt a **szerkezeti felépítést szükséges követni**, a forma megtartásával, és **valamennyi fejezet kitöltésével**, az útmutató 2. sz. mellékletét képező tervezési sablon (**Megyei/megyei jogú városi tervezett ágazati fejlesztések tervezési sablon**) szerint.

A tervezési sablonban lévő táblázatot **Excel formátumban** kell kitölteni, melyet az elektronikus megküldött tervezési csomag tartalmaz. **Ágazati OP-nként külön munkalap kitöltését kérjük!**

Jelen munkafázisban a tervezés korábbi fázisában megküldött dokumentumváltozat aktualizálását, továbbfejlesztését várjuk el.

Az ágazati OP-k az EU Bizottság számára benyújtott változatai Az alábbi linken érhetők el: http://palyazat.gov.hu/forum_pate/29.

6. ábra: A tervezés korábbi fázisában kiadott „TOP uniós részdokumentum” tervezési sablon

A) Az ágazati OP-ba megfogalmazott projekt(csomag) megnevezése Kérjük, jelölje meg az OP-t, és a finanszírozó alapot!
B) Projekt(csomag) célja (A beavatkozás 1-2 fontosabb célját szükséges meghatározni, amelyekhez később mérhető indikátorok, mérőszámok is kapcsolhatók – max. 5 bulletpont)
C) Projekt(csomag) rövid tartalma (Felsorolásszerűen azon tartalmi elemek, amelyek a projekt(csomag) későbbi támogatási elemeit fogják képezni, és amelyekre EU támogatás fordítható: beruházások, szolgáltatási elemek stb. - max. 8 sor)
D) Projekt(csomag) fő kedvezményezettjei: (kerüljön külön kiemelésre az a fő kedvezményezett, amely a fejlesztés megvalósítója lesz) Max 5 bulletpont.

A megyei és megyei jogú városi integrált területi programokhoz kapcsolódóan tervezett ágazati fejlesztések tervezési sablonjának szerkezete és kitöltési segédlete

A dokumentumot az érintett ágazati operatív programok szerinti szerkezetben, az egyes tematikai blokkokat ágazati operatív programonként szükséges kidolgozni (ágazati operatív programonként ismétlődnek a blokkok.)

A dokumentum egyik részében a korábbi fázisban megküldött, a fejlesztési irányokat rögzítő sablon aktualizálásával, továbbfejlesztésével a tervezett ágazati fejlesztések uniós, ágazati és megyei célokhoz való illeszkedését kell bemutatni, szakterületenként (ágazati OP-nként) rövid leírást adva, az alábbiak szerint:

Illeszkedés és hozzájárulás a megyei területfejlesztési stratégiához és célkitűzésekhez: Az ágazati operatív programok finanszírozásával tervezett megyei/megyei jogú városok fejlesztéseinek illeszkedése a megyei területfejlesztési koncepcióban és a megyei területfejlesztési programban rögzített megyei stratégiához és célkitűzésekhez, beleértve a területi célokat. A megyei célokhoz és programokhoz való hozzájárulás bemutatása (mely célhoz, milyen területeken, milyen módon, milyen mértékben, milyen várható eredményekkel járul hozzá).

Illeszkedés és hozzájárulás az ágazati stratégiai célkitűzésekhez és ágazati operatív programokban rögzített uniós és nemzeti célkitűzésekhez: Az ágazati operatív programok finanszírozásával tervezett megyei/megyei jogú városok fejlesztéseinek illeszkedése az érintett ágazatra/ágazatokra vonatkozó, elfogadott koncepció/stratégia/program szakpolitikai céljaihoz. A célokhoz való hozzájárulás bemutatása (mely célhoz, milyen területeken, milyen módon, milyen mértékben, milyen várható eredményekkel járul hozzá). Az ágazati operatív programok finanszírozásával tervezett megyei/megyei jogú városok fejlesztéseinek illeszkedése az érintett ágazati operatív programban rögzített nemzeti (specifikus) célokhoz és uniós tematikus célkitűzésekhez, beruházási prioritásokhoz. A célokhoz való hozzájárulás bemutatása (mely célhoz, milyen területeken, milyen módon, milyen mértékben, milyen várható eredményekkel járul hozzá).

Kapcsolódás a megyei/megyei jogú városi integrált területi programokhoz: Az ágazati operatív programok finanszírozásával tervezett megyei/megyei jogú városok fejlesztéseinek kapcsolódása a megyei/megyei jogú városi integrált területi programokban szerepeltetett fejlesztésekhez, projektcsomagokhoz és projektekhez. Meg kell nevezni a kapcsolódó fejlesztéseket, a kapcsolódás

módját, le kell írni, mely területeken és hogyan érvényesül a szinergia. Indoklás leírása, milyen helyi fejlesztési szükségletre reagál a fejlesztés, valamint területi szempontból milyen fejlesztő hatással jár a megyére. ti OP-nként) rövid leírás.

11. Előzetes Megvalósíthatósági Tanulmányok (EMT) tervezése

Az uniós fejlesztési források felhasználást megalapozó tervezési munka III. fázisaként a megyék feladata a 2014-2020 közötti időszakra meghatározott indikatív tervezési keretekre tervezett projektek listájának összeállítása, illetve a megye szempontjából legfontosabbnak ítélt projektjavaslatok részletesebb kidolgozása.

Az **Előzetes Megvalósíthatósági Tanulmány (EMT) célja** egyrészt, hogy az operatív program tervezői számára olyan információkat szolgáltatasson a tervezett fejlesztésekkel kapcsolatban, amelyek betekintést engednek az előkészítés alatt álló és a megye szempontjából legfontosabbnak ítélt projektek részletesebb szakmai tartalmába, hozzájárulva e fejlesztések megalapozásához, a magasabb szintű (konceptcionális és stratégiai) dokumentumokhoz való illeszkedésük biztosításához. Az EMT célja másrészt az, hogy a döntéshozók számára elegendő információt szolgáltatasson annak megítéléséhez, hogy a projekt valós probléma megoldását célozza, illeszkedik a TOP céljaihoz, megfelelő műszaki és szakmai tartalommal bír, társadalmi hasznai jogossá teszik a támogatást, pénzügyileg végiggondolt és a támogatási szabályoknak megfelel.

Az EMT részeként a tervezett tevékenységeket, projekt tartalmát, műszaki tartalmát a rendelkezésre álló információk alapján a lehető legrészletesebben meg kell adni, hiszen csak ez alapján ítéltethető meg a projekt TOP illeszkedése, tartalma, a költség-becslések realitása és az, hogy a tervezett műszaki tartalom megfelelően szolgálja-e ki célkitűzések eléréséhez szükséges szakmai tartalmát, illetve üzleti tervet.

Az EMT mellékleteként tanulmánytervek (elvi engedélyes tervek) is benyújthatók.

Közvetlen cél, hogy az EMT konkrét információt szolgáltatasson az adott projekt elindításához szükséges megvalósítási feltételek rendelkezésre állásáról, részletes információk segítségével átláthatóvá és értékelhetővé tegye a tervezett fejlesztéseket.

Az EMT-k elkészítési **határideje az első két évben tervezett fejlesztésekre, a megyei forráskeret 40 %-áig: 2014. szeptember 30.**, míg a minőségbiztosítást követő végső anyag esetében **2014. október 31.**

Nem része az ÁROP finanszírozású feladat teljesítésének, azonban jelezzük, hogy az Irányító Hatóság 2014. december 31-ig a teljes ITP forráskeretre, valamennyi projektre el fogja várni az EMT projektinformációkat, a projektek eredményes végrehajtása érdekében.

Az **EMT tervezési sablonját a Melléklet** tartalmazza. A sablon rögzíti a kitöltési segédletet, elvárt szempontokat is.

II. MÓDSZERTANI SEGÉDLET AZ INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMOK TERVEZÉSÉHEZ ÉS MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ (1.0 VERZIÓ)⁵

Bevezető

A **Terület- és Településfejlesztési Operatív Program**, amelynek elsődleges célja a térségi gazdaságfejlesztés és foglalkoztatás erősítése, lehetőséget biztosít a területi szereplők igényei és szükségletei alapján meghatározott fejlesztések tervezéséhez és megvalósításához. A TOP forrás felhasználásának tervezését és megvalósítását elsősorban a megyék területfejlesztési koncepciói és programjai, valamint a megyei jogú városok integrált településfejlesztési stratégiái alapozzák meg a vonatkozó területi szinteken. Az **integrált területi programok** (ITP) – a megyék koordinálásában a megyei gazdaságfejlesztési részprogramok, megyei településfejlesztési részprogramok, valamint a megyei jogú városok koordinálásában az integrált területi programok – operatív jellegű dokumentumok, amelyek a megyék és megyei jogú városok TOP forrásainak felhasználását foglalják strukturált keretbe.

A **Módszertani segédlet az integrált területi programok tervezéséhez és megvalósításához** című fejezet technikai segítséget kíván adni az ITP-k fejlesztéséhez (tervezéséhez) és formalizálásához (az ITP tervezési sablon szerinti háttérdokumentum és mellékletei elkészítése). A segédlet alapvetése, hogy a 2007-2013-as tervezési időszakhoz képest a 2014-2020 időszakban még nagyobb hangsúlyt kap az **integráltság**, mint horizontális programozási, tervezési és végrehajtási elv mind a települések, mind pedig a magasabb térségi szintek (megyék) esetében. A korábbi évek tapasztalatai alapján bebizonyosodott, hogy azok a fejlesztések váltak nem csak közvetlen eredményükben, de hatásukban is sikeresekké, amelyek szoros szinergikus kapcsolatban voltak más komplementer fejlesztésekkel (közszolgáltatás-, infrastruktúrafejlesztés, kerékpárút építés, zöldfelületek létrehozása és rekonstrukciója, energetikai modernizáció stb.). Így valóban együttesen, egymást kölcsönösen erősítve érték el a kívánt fejlesztési hatásokat (vonzerőfejlesztés, munkahelyteremtés, népességmegtartó képesség erősítése).

A 2007-2013-as időszakban az integrált fejlesztési szemlélet biztosítása települési, illetve akcióterületi szinten az Integrált Településfejlesztési Stratégiák „feladata” volt a városokban, miközben egyéb területi tervezési szinteken az integrált szemlélet nem volt elvárt. Ismert tény, hogy a gyakorlatban a megvalósításhoz csak két konstrukció⁶ esetében egy-egy akcióterületre korlátozódva érvényesült ez a fejlesztési elv, vagyis elvárás volt az integrált gondolkodás, az elemek közötti szoros szintetikus kapcsolat és az egymást erősítő hatások. A fejlesztések egyébként a települések szintjén esetlegesen (pályázati rendszer) és az integráltság feltételének érvényesítése nélkül⁷ valósultak meg. Nem tudtak érvényesülni az ITS-ben jelzett szinergiák – pl. kerékpárutak maradtak célállomás nélkül, vagy megújult kulturális intézmények maradtak rossz elérhetőséggel a stratégiában szereplő projektek megvalósítását követően. A 2007-2013-as fejlesztési időszak tanúsága, és a racionális forrásfelhasználás iránti növekvő igény a programalapú forrásfelhasználás felé hatnak, amelynek hivatalos keretein (ITB és CLLD) túl további lehetőségek is adódnak. Ilyen keretet biztosítanak **az integrált területi programok**.

A 2014-2020-as tervezési időszakra történő felkészülés keretében, két területi szinten zajló tervezés keretében a megyei jogú városoknak és a megyéknek nyílik lehetősége arra, hogy a TOP-ból finanszírozható fejlesztési célú beavatkozásait programalapra helyezték és az **integrált területi programok** (és részprogramjaik) alkalmazásával növeljék a forrásfelhasználás hatékonyságát.

⁵ Tervezet. 1.0 verzió. 2014. július 30. Összeállította: NGM.

⁶ Az egyik ilyen konstrukció a ROP integrált funkcióbővítő típusú városrehabilitációs program, a másik a ROP szociális célú városrehabilitációs program.

⁷ A projektek ITS-hez való illeszkedése nem volt egyéb esetekben pályázati feltétel.

Segédletünk tárgya az integrált területi programok (és részprogramjaik) tervezése és megvalósítási kereteinek tisztázása, amely a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programból, a megadott forráskeretek erejéig finanszírozásra szánt fejlesztések integrált szemléletű rendszerezését, programcsomagokba foglalását, és a végrehajtás előkészítését jelenti.

1. Az Integrált Területi Program és a segédlet tartalma, célja

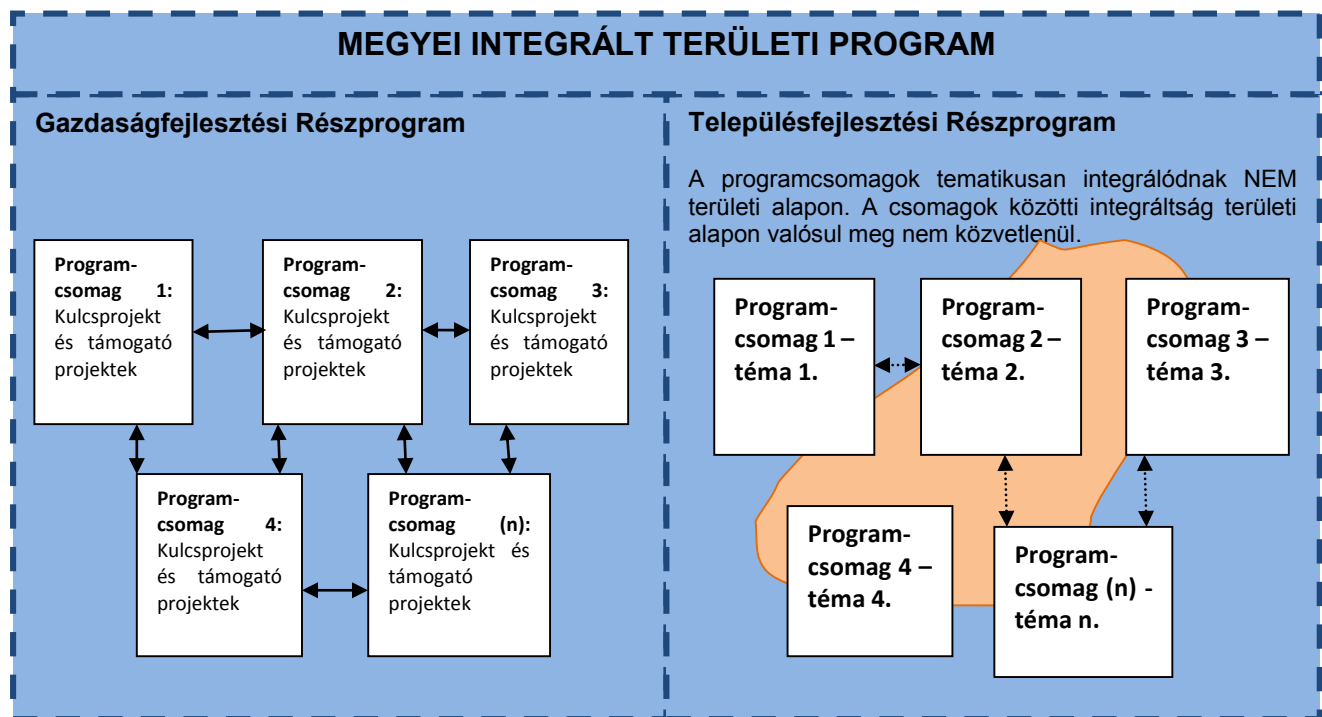
1.1 Az ITP fogalma és célja

Az **Integrált Területi Program** a kormányzat által meghatározott TOP forráskerethez igazodó és abból finanszírozott, területi és tematikus integráltságot prioritásként kezelő, a közösségi tervezés eszközével kialakított, és a horizontális tervezési elveket figyelembe vevő projektcsomagok összessége, ami racionális forrásfelhasználást és multiplikátorhatások érvényesülését teszi lehetővé a megyei jogú városok településfejlesztési és a megyék gazdaságfejlesztési, valamint településfejlesztési tevékenységében a 2014-2020-as időszakban.

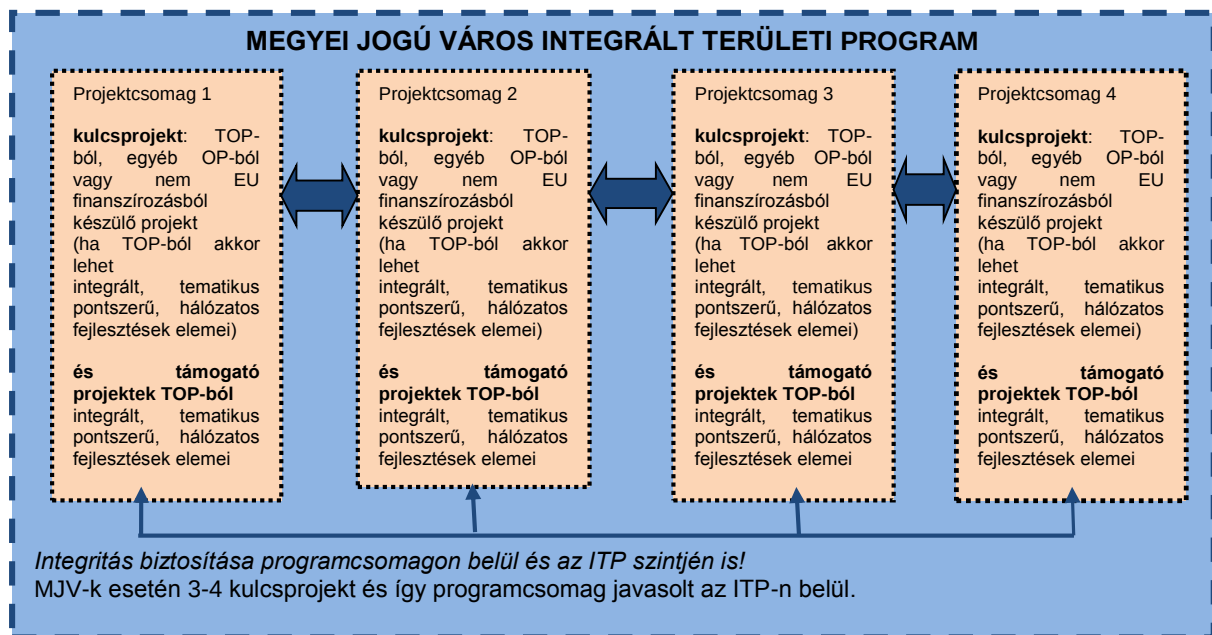
Cél, hogy a finanszírozási keretek ismeretében a **megyék gazdaságfejlesztési és településfejlesztési részprogramjaiba**, valamint a **megyei jogú városok városfejlesztési célú programjaiba** és azon belül a projektcsomagokba olyan, az egyes TOP intézkedésekhez rendelt projektek kerüljenek kiválasztásra, amelyek között, területi és / vagy tematikus szempontból is szignifikáns integráltság mutatható ki. Az ITP egészének fejlesztési tartalma és ezen belül a projektcsomagok elemei között erősek a szinergikus hatások, a fejlesztések egymást erősítik, és különféle aspektusból (közvetlen munkahelyteremtés, közösségi szolgáltatások, elérhetőség biztosítása, szabadidős tevékenységek folytatása stb.) megközelítve végül együttesen a helyi gazdaság erősödéséhez, munkahelyteremtéshez és az életminőség javulásához járulnak hozzá. Egységes elvárásnak tekinthető, hogy az ITP-k kialakításakor az integráltság mellett az EU és Magyarország által is kiemelten kezelt tervezési eszközök (partnerségi/közösségi tervezés) és horizontális fejlesztési szempontok (esélyegyenlőség, klímavédelmi és alkalmazkodási szempontok, demográfiai hatások, bűnmegelőzés) is figyelembevételre kerüljenek. A megyék és városok egyensúlyi gazdálkodásához, az önfenntartó képesség erősítéséhez és így a pénzügyi fenntarthatóságához való hozzájárulás ugyancsak fontos szempont az ITP tervezésénél.

Az integrált területi programot annak figyelembevételével szükséges tervezni, hogy a megye/megyei jogú város szintjén a megye/megyei jogú város ITP forrásarányának nagyságrendjében szükséges **indikátor (eredmény és kimeneti mutatók) vállalásokat** tenni a TOP célértékeinek teljesülése érdekében!

Az ITP-k sajátossága (1. és 2. ábra), hogy tartalmaznak egy vagy több **kulcsprojektet**, ami az integráltság és integritás magját jelenti, és közvetlen erre és/vagy kölcsönösen egymásra épülnek a **támogató projektek**, amelyek a TOP bármely intézkedéséhez kapcsolódhatnak (a város /megye számára biztosított keretösszeg erejéig). A kulcsprojekt és az azt támogató további projektek alkotják a projektcsomagokat. A **megyei településfejlesztési részprogramok**, ahol a projektcsomagok felépítésének logikája **tematikus**, nem tartalmaz ilyen jellegű megkülönböztetést. A projektek a TOP intézkedések jellegéből adódóan lehetnek **integrált projektek, tematikus pontszerű projektek és átfogó hálózatos fejlesztések elemei** (pontos definíciókat lásd 3.1 alfejezetben).

1. **ábra** A Megyei Integrált Területi Program felépítése

2. **ábra** A megyei jogú városok Integrált Területi Programjának felépítése

A definíció pontosítása érdekében fontos tisztázni, hogy **mi NEM az ITP:**

- Az ITP **nem integrált projekt** (ahogy az a ROP 2007-2013-ban értelmeződik), de tartalmazhat a TOP lehetőségeinek megfelelően integrált projekteket is (ezek TOP 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 4.4 intézkedéseikhez tartozó fejlesztések).
- Az ITP **nem az EU rendeletek szerinti integrált területi beruházás**, ugyan vannak közös jellemzőik (az ITP szintén több prioritás, több intézkedéséből tartalmaz elemeket, végrehajtása a teljes tervezési időszakot felöleli, adott pénzügyi kerettel dolgozik) ugyanakkor csak a TOP-ból finanszírozott projektet fedi le (nem biztosít átjárást az OP-k között) és végrehajtása pedig nem igényel olyan mérvű szabályozottságot mint az ITB.
- A megyei jogú városokra vonatkoztatva: az ITP **nem ITS akcióterület**, ugyanakkor lehetőség van arra, hogy az ITP tartalma csak egy ITS akcióterület projektjeiből álljon össze (amennyiben a város így látja jónak), de arra is, hogy valamilyen tematikus elv mentén az ITP különféle akcióterületek projektjeit is tartalmazza.

1.2 A segédlet tartalma és célja

Az egyes megyék és megyei jogú városok ITP-jéhez minden esetben egy **háttérdokumentum** tartozik. Segédletünk támpontot ad egyrészt az **ITP fejlesztésének folyamatához**, másrészt az **ITP tartalmával és végrehajtásával foglalkozó** említett **háttérdokumentum** elkészítéséhez. A tervezési sablon és jelen segédlet használatával készülő ITP háttérdokumentum **rövid, áttekinthető szerkezetű, tartalom- illetve feladatorientált és hatékony problémamegoldó képességet tesz lehetővé a végrehajtás során is**. Technikai tartalma egy szöveges dokumentum, valamint egy projektösszesítő, egy ütemezési és egy pénzügyi táblázatrendszer valamint egy indikátor táblázat (1.1.,1.2.,1.3.,1.4 mellékletek Excel formátumban).

A Városi/Megyei Integrált Területi Program (részprogramok) olyan TOP-ból finanszírozható projekteket (integrált projektek, pontszerű fejlesztések, hálózatos fejlesztések egyes elemei) tartalmaz, amelyek a finanszírozási kereteken belül a 2014-2020-as időszakban megvalósításra kerül(het)nek.

Az ITP-hez kapcsolódóan felmerül egy több lépésből/ fázisból álló **fejlesztési** (tervezési) feladat, amely az ITP háttérdokumentum elkészítésében tetőzik és egy **menedzsment** feladat, ami a dokumentum tartalmának megvalósítását jelenti, (ennek előkészítése a tervezés során jelentkezik). Az ITP megvalósítás során azért nem beszélhetünk egyszerűen csak ITP **végrehajtásról**, mert a dokumentumban rögzített fejlesztési elemek megvalósítása számtalan külső és belső hatásnak van kitéve a rendelkezésre álló 7 év alatt, az általános végrehajtási jellegű menedzsment feladatok mellett tehát a folyamatmenedzsment és változáskezelés jelentős hangsúlyt kell, hogy kapjon. A megvalósításra rendelkezésre álló idő hosszúsága tehát hatványozottan indokolja az **alapos előkészítést és a rendszerbe épített rugalmasságot**, annak érdekében, hogy az ITP végrehajtása során felmerülő esetleges negatív, illetve módosítást igénylő tényezők, ne veszélyeztessék az ITP teljes körű megvalósulását.

A 2014-2020-as időszak forráselosztása a vonatkozó kormányhatározatokban rögzített, azaz előre meghatározott, helyi szinten felhasználható forráskeret. Ugyanakkor, az ITP tartalma az adott TOP intézkedési szintig értelmezhető forráskereten belül már egyértelműen **helyi kezdeményezésen alapul**, azaz a városok esetében a partnerség elvének figyelembe vételével önkormányzati hatáskörben dől el az ITP projekteiben nevesíthető tartalma. A megyék ITP részprogramjai esetében ugyanerről a megyei közgyűlés és az érintett térségi települések döntenek (lásd 2. fejezet: ITP projektjeinek kiválasztása).

Az segédlet abban nyújt támogatást, hogy milyen módszer alkalmazásával és milyen logika mentén érdemes a programelemeket úgy kiválasztani a tömegével jelentkező és korábban már rögzített fejlesztési szükségletekből és lehetőségekből, hogy az ITP-n belüli integrált programcsomagok végül valóban hatékonyan szolgálják a helyi gazdaság és életminőség fejlesztésének céljait.

Az ITP három típusú projektet tartalmaz (a TOP intézkedések értelmezésében):

- integrált projekt (integrált városrehabilitációs projekt (2.1 és 4.4), integrált gazdaságfejlesztési projekt 1.1, 1.2 2.2) és integrált projekt (3.1, 3.2)
- tematikus pontszerű fejlesztés
- hálózati fejlesztés eleme

Ezek közül mind lehet az ITP egy-egy projektcsomagjának a kulcsprojektje. A hálózatos fejlesztés eleme talán kisebb valószínűséggel válhat kulcsprojektté, de ez sem kizárt.

A fent említett célok és fejlesztési eszközök figyelembevételével kialakított program tartalma végül rögzítésre kerül az ITP/részprogram dokumentumban. Az ITP tartalmi komplexitása és a végrehajtás az eddigiekben megszokottnál jóval hosszabb időtartama indokolja a végrehajtás / programmenedzsment **következetes és körültekintő előkészítését**. A program menedzsmentre vonatkozóan szervezeti⁸ és működési keretek, feladatkörök és felelősök rögzíthetők a dokumentum készítése során (4.4.2 alfejezet).

2. Az integrált területi programok fejlesztésének folyamata és viszonya a területi fejlesztési témájú alapidokumentumok tartalmához

2.2 Az ITP fejlesztés folyamata és viszonya a megyei programok tartalmához

A megyei ITP-k gazdaságfejlesztési és településfejlesztési részprogramjainak létrehozására a **megyék** nemrégiben elkészült **területfejlesztési koncepcióihoz és programjaihoz** kapcsolódóan nyílik lehetőség. A megyék területfejlesztési programja az OFTK-val összhangban kijelöli a fő gazdaságfejlesztési irányokat, miközben a program céljainak kialakításánál a megye településeinek településfejlesztési igényei és javaslatai is figyelembevételre kerültek. A járásokból folyamatosan érkező projektjavaslatok valós, helyi igényeken és lehetőségeken alapulnak, de nem feltétlen vannak teljes mértékben összhangban a megye átfogó és reálisan megvalósítható céljaival. Ezt az esetleges ellenmondást a megyei programok már kezelik.

A megyék településeinek összes fejlesztési igénye meghaladja a TOP által biztosított fejlesztési kereteket. Az esetlegesség a szűkös finanszírozás alacsony hatékonyságú felhasználását eredményezné. Egyebek mellett ez is indokolja, hogy a megyei Integrált Területi Programok Gazdaságfejlesztési és Településfejlesztési célú (rész)programjai az integráltság horizontális elve szerint kerüljenek kialakításra.

A gazdaságfejlesztési és településfejlesztési ITP részprogramok egy-egy ágazatra és több kulcsprojektre épülnek. A megyei gazdaságfejlesztési ITP (részprogram) projektcsomagjai is az alapidokumentumhoz (megyei program) tartozó projektlistákból indulnak ki. A kulcsprojektek kiválasztása ugyanakkor soktényezős, hiszen a megyei programon túl az ágazati prioritásokhoz és helyi

⁸ Az ITP végrehajtása jelentős menedzsment készségeket és nagyfokú probléma megoldó képességet és rugalmasságot igényel.

gazdaságfejlesztési érdekekhez, az EU 2020 stratégia céljaihoz, valamint az EU 11 tematikus céljainak beruházási prioritásaihoz egyaránt illeszkedniük kell. A megyén belüli területi diverzifikáció is hozzájárulhat ahhoz, hogy több kulcsprojekt és projektcsomag legyen kialakítva a megyei ITP-n belül.

Szűrés és ITP fejlesztési lépések:

A megyei gazdaságfejlesztési ITP részprogram tartalmának levezése a megyei célok, a kulcsprojekt és a megyei térségek programcsomagjainak ismeretében lehetséges. A kiindulás a teljes gazdaságfejlesztési programcsomag, amit első lépésben a kulcsprojekt szűr meg (kapcsolódó, kiegészítő fejlesztések). **A kulcsprojekt jellege a gazdaságfejlesztési részprogramban meghatározó, mert a kapcsolódó munkaerő mobilitási következmények kihatnak a szükséges támogató fejlesztések tartalmára és nagyságrendjére (pl. jelentősen eltérő munkaerőforrás szegmenst érinthet a kulcsfejlesztés).** A második lépésben további két tényező lép be. Az egyik a forráskeret, a másik pedig a földrajzi elhelyezkedés, a területi kapcsolat- és összefüggésrendszer. Fontos, hogy a megyében a gazdaságfejlesztési célú részprogramon belül a fejlesztési források ne csak egy-egy térségre koncentráltan kerüljenek felhasználásra, hanem a megye egészének fejlesztését szolgálják, tekintettel a megye egyes térségeinek sajátos szükségleteire.

A **megyei településfejlesztési részprogramokban** a projektcsomagok **tematikusan kerülnek összeállításra**, azaz **NEM területi alapon**. Ugyanakkor a projektcsomagok kialakításakor tekintettel kell lenni a területi kiegyenlítés szempontjára, a megye térségei, települései viszonylatában. A tematizálás elvét a megye határozza meg. Ennek megfelelően a Kulcsprojekt és az azt Támogató projektek nem értelmezhető fogalmak ebben a részprogramban. Projektek és Lehetséges projektek meghatározása történik az adott témakör köré szerveződő projektcsomagon belül. A projektcsomagot szervező, a megye által meghatározott témakörhöz kapcsolódó projektek kapcsolódhatnak egy prioritáson belül több TOP intézkedéshez is és ehhez kapcsolódhatnak ESZA tartalmú projektek. Elképzelhető pl. egy egészségügyi és szociális intézményfejlesztési csomag.

Az megyék területfejlesztési részprogramjaiban fontos szerepet betöltő járásközpont városok projektjeit strukturáló integrált településfejlesztési stratégiák 2014 őszén és telén kerülnek megújításra. Lényeges tehát, hogy a várhatóan párhuzamos tervezés során a megyei településfejlesztési részprogramok tartalma és az érintett városok vonatkozó ITS-einek tartalma összhangban legyen. Ennek eszköze a városok tevőleges részvétele mindkét tervezési folyamatban és a fejlesztési prioritások közvetítése.

A részprogramok szintjén a segédlet 4. fejezetében foglalt elveknek megfelelően kiválasztásra kerülnek a kulcsprojektek és összeállításra kerülnek a projektcsomagok. A részprogramok (és azon belül projektcsomagok) szintjén elvégzett ütemezés tervezésével (ebben érvényesül a projektek közötti logikai függőség és egyfajta fontossági sorrend is) láthatóvá válnak azok a projektek a projektcsomagokon belül, amelyek előkészítése, majd tervezése elindul. Tehát a részprogramok végrehajtása nem projektcsomagról projektcsomagra zajlik, hanem azok egymással párhuzamosan valósulnak meg.

FONTOS

A tematizált megyei területfejlesztési részprogram programcsomagjainak területi szempontú fejlesztő potenciálja a projektcsomagok területi átfedésével valósul meg. **Ezt a megye egy tematikus térképen mutatja be azzal, hogy az összes projektcsomag tartalmát megjeleníti a településekhez kötődően.** Így látható hol koncentrálódnak fejlesztések, azok egymással milyen összefüggésben vannak és **hol adódnak fejlesztésekkel kevésbé érintett területek.**

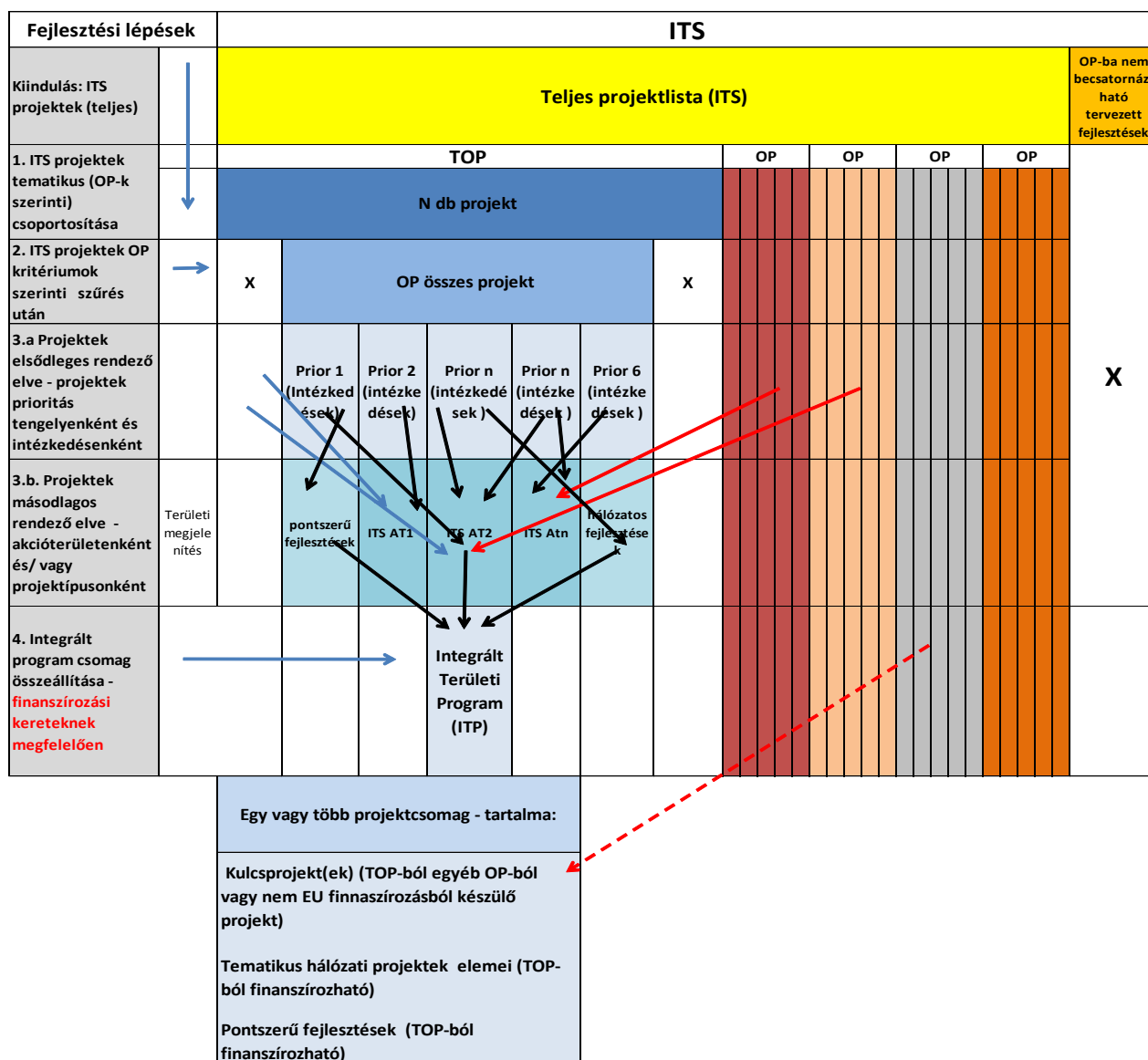
Fontos egy minden fejlesztést tartalmazó összesítő térkép elkészítése is. Itt tehát a településfejlesztési projektcsomagok tartalmának térképi ábrázolásán túl szükséges a megyei gazdaságfejlesztési részprogram projektcsomagjai tartalmának és az ismert ágazati OP-kból finanszírozott projektek megjelenítése is. Ezzel a térbeli ábrázolással rajzolódik ki a 2014-2020-ra tervezett fejlesztések területi leképeződése.

Az integrált megyei területi programoknak és projektsomagjaiknak, projektjeiknek **hozzzá kell járulniuk a megyei területfejlesztési koncepcióban rögzített területi célokhoz**, ezért a projekteket területi összefüggésrendszerükre tekintettel kell tervezni.

2.1 Az ITP fejlesztés folyamata és viszonya a megyei jogú városok ITS-ének tartalmához

A megyei jogú városok **integrált területi programjának** tartalma nem újabb projektgyűjtés vagy generálás eredménye. A program tartalmának kialakítása a megyei területfejlesztési koncepcióhoz és programhoz illeszkedve elsősorban a megyei jogú városok nemrégiben felülvizsgált Integrált Településfejlesztési Stratégiáira támaszkodik. A fejlesztési dokumentum készítése során egy olyan projektlista került összeállításra, ami szükségszerűen szűkítésre kerül a finanszírozási kereteknek megfelelően az ITP kialakításakor. Az ITS már önmagában is integrált szemléletben készült, ami jelentős segítséget jelent az ITP tartalmának kialakításában.

A megyei jogú városok -k ITS-ének felülvizsgálata (2013-2014) lehetőséget jelentett arra, hogy a városok újra gondolják jövőképeket, céljaikat és forrástól függetlenül, stratégiai szemléletben átgondolják fejlesztési lehetőségeiket és szükségleteiket. Az integrált gondolkodás a stratégiai városfejlesztés és városmenedzsment lényegi eleme – az ágazati fejlesztések összefüggéseinek átgondolása, a horizontális elemek (esélyegyenlőség, klímatudatosság, bűnmegelőzés stb.) fejlesztési és működtetési alrendszerekbe történő beépülése, majd az akcióterületi fejlesztések kimunkálásán keresztül mindennek térbeli megjelenítése a szemlélet legegységelműbb megnyilvánulásai.

3. ábra Az ITP tartalmának levezetése az ITS tartamából

Az ITP tartalmának összeállítása néhány lépésben elvégezhető a teljes városi fejlesztési csomag (ITS-ben definiált projektlista) tartalmának ismeretében (**3. ábra**). Az ITS-ek átfogó jellegük mellett figyelmet szenteltek a finanszírozhatóságra és feltérképezték, hogy a hazai OP-k aktuálisan elérhető tartalmának megfelelően, mely tevékenységek/beavatkozások milyen tematikus OP-ból valósíthatók meg.

A legtöbb megyei jogú város ITS-ében már megtörtént a projektek tematikus (OP-k szerinti) csoportosítása (3. ábra - 1. fejlesztési lépés). Az ITP vonatkozásában a további figyelem a TOP-ból finanszírozható projektek felé fordul. A 2. fejlesztési lépésként az egyes prioritásokon belüli intézkedések tartalmának ismeretében tovább szűkül az ITP-be foglalható projektek köre. Az eredmény egy olyan projektlista, amelyet a város az ITS-ére alapozva a TOP forrásaiból az ismert támogatási kritériumok mentén korlátlan forrásbiztosítás mellett megvalósítana. Fontos, hogy a potenciálisan TOP-ból finanszírozható projektek átláthatóak legyenek az OP prioritások és azon belül intézkedések mentén, valamint az akcióterületek vonatkozásában is (3.a és 3.b fejlesztési lépések). Ez a lépés feleslegesnek tűnhet, hiszen korlátlan forrás nem áll rendelkezésre, viszont elengedhetetlen az ITP TOP intézkedésenkénti tartalék projektlistáinak képzésénél.

Az ITP tartalmát az ITS viszonylatában végül három fő alaptényező határozza meg:

- az ITS TOP-ból potenciálisan finanszírozható **projektjeinek prioritásonként/ intézkedésenként csoportosított és prioritási sorrendbe állított listája** (mint kiindulási alap),
- az ITS TOP-ból potenciálisan finanszírozható projektjeinek **területi elhelyezkedése** (járulékos tényező – területi integritás biztosításának alapja),
- a város prioritásonként /intézkedésenként meghatározott **TOP forráskerete** (mint adottság).

Az ITP 4. fejlesztési lépéseként a három említett tényező figyelembevételével történik a végső tartalom kialakítása. Fontos, hogy **ITS céljait mindvégig szem előtt tartva** alakuljanak ki a projektcsomagok. Az ITP szinten ne legyen egyoldalú az ITS célok megvalósításhoz való hozzájárulás, azaz a lehető legtöbb ITS célt érintse a projektcsomagok tartalma.

A projektcsomagok szintjén cél, hogy a belső integritás tartalmi és térbeli szempontból is biztosítható legyen ezért jelen segédlet 4.1. fejezetének útmutatásait javasolt figyelembe venni és ennek fényében véglegesíteni az ITP projektcsomagjainak megvalósításra javasolt tartalmát.

Fontos itt hangsúlyozni, hogy az ITP nem egyenlő egy-egy ITS akcióterületi tervével, ahol a fejlesztések területi integráltsága, mint szervező erő, hatványozottan jelentkezik. Természetesen lehetőség van arra, hogy az ITP egy projektcsomagja csak egy ITS akcióterület projektjeiből álljon össze. Ebben az esetben az adott város a 2014-2020 között rendelkezésére álló TOP források egy jelentős részét egy városrész egy területére koncentrálja, átható változásokat generálva. Ez elsősorban olyan projektcsomagok esetében várható, amelyeknél a kulcsprojekt a 2.1 vagy 4.4 intézkedésből származik, azaz városrehabilitációs jellegű.

A városok valamilyen tematikus elv mentén is összeállíthatják az ITP további projektcsomagjait és azok ebben az esetben a különféle akcióterületek, sőt azokon kívül eső területek projektjeit is tartalmazhatják. Ez utóbbi esetben a tematikus integráltság erőteljesebben jut érvényre, mint a területi integráltság. Mindez – azaz **a városonként maximum négy projektcsomag** tartalmának kialakítása – az adott

város ITP fejlesztés folyamatában résztvevő partnerek és végül a testület döntésén múlik. A teljes **ITP forráskeret projektcsomagok közötti felosztása** szintén helyi döntés kérdése, érdemes ugyanakkor viszonylagos egyensúlyt tartani közöttük és eközben figyelemmel lenni az intézkedésenkénti forráskeretekre, amelyek viszont egyedileg szabottak minden város esetében.

Az ITS szempontjából is lényeges, hogy milyen típusú projektek képezhetik az ITP és azon belül a projektcsomagok tartalmát:

- szerepüket tekintve ezek lehetnek a **kulcsprojektek** vagy **támogató, kiegészítő projektek**,
- TOP konstrukciókból adódó jellegüket tekintve három típusú projekt képezi az ITP tartalmát: az **integrált projektek, tematikus pontszerű projektek és átfogó hálózatos fejlesztések elemei**. (részletesen lásd 3. 1. alfejezet)

Az ITP projektcsomagban a **kulcsprojektek** kiemelt fontosságúak, ezek adják a város fejlesztésének fő irányait – összhangban az ITS és a TOP kiemelt céljaival – a 2014-2020-as tervezési időszakban. Érdemes erre a célra egy jelentős értékű és értéktermelő képességű integrált projektet (lásd magyarázat alább) választani, ami komplexitásánál fogva gerjeszti maga körül és az egész városra kiterjesztve az egyéb pontszerű fejlesztési igényeket és a vonalas infrastruktúra támogatást.

Egy-egy városban több (maximum 3-4) kulcsprojekt is jelentkezhet az ITP-n belül (ennek megfelelően több projektcsomag is kialakul). A város ez esetben több fejlesztési irányt is fontosnak tart pl. kezelni kívánja a szociálisan hátrányos helyzetű városi területeinek problémáját (kulcsprojekt TOP 4.4 intézkedésből) és gazdaságfejlesztési lépéseket is kíván tenni ipari parkjának fejlesztésével (kulcsprojekt TOP 1.1 intézkedésből). Ez esetben a városnak két kulcsprojektje és ezek köré szerveződő projektcsomagja lesz. Előfordulhat, hogy az egyik projektcsomag erősebb területi, a másik erősebb tematikus integráltságot mutat.

Fontos, hogy a kulcsprojekt származhat más OP-ból is, hiszen ágazati OP finanszírozásában zajló beruházások jelentős járulékos fejlesztési háttérrel igényelhetnek. Ez esetben TOP vonatkozásban „lukas” az ITP, illetve annak egy projektcsomagja, hiszen a kulcsprojekt nem ebből a forrásból kerül megvalósításra. Ez a megoldás halmozottan igényli a városi szintű, OP-k közötti koordinációt, a más-más Irányító Hatóságokhoz tartozó projektek a belső prioritások és azok alakíthatósága miatt egy programban jóval kockázatosabbak. Előfordulhat olyan eset is, hogy a kulcsprojekt egy piaci szereplők által megvalósított projekt – ebben az esetben extrém kockázatok állnak fenn a TOP ITP-re vonatkozóan.

3. Az integrált területi programok viszonya a TOP-hoz

3.1 Az ITP tartalmának viszonya a TOP prioritásokhoz és intézkedésekhez

Az ITP tartalma és projektjeinek végrehajthatósága a finanszírozási keretek függvénye. Az ITP összfinanszírozása az adott megyére, illetve megyei jogú városra eső intézkedésenként meghatározott forráskeretektől adódik össze. Az egyes TOP intézkedések eltérő típusú projektek megvalósítását teszik lehetővé, így eszerint az ITP tartalma változatos képet mutat. Ezt megalapozandó tisztázni kell néhány ITP-ben használt alapfogalmat.

Projekt: adott időintervallumon belül, szerződésben rögzített személy/szervezet gondozásában megvalósuló egy vagy több tevékenység, meghatározott költségvetéssel és outputtal / outputokkal.

Amennyiben a projekt konzorciumban valósul meg, a projektben egyértelműen azonosítható, hogy mely tevékenységet a konzorcium mely tagja valósítja meg.

Tevékenység: a szakmai követelményrendszer alapján önállóan vagy kapcsolódóan támogatható tevékenység. A tevékenység projektként is értelmezhető, amennyiben az adott intézkedésre vonatkozó követelményrendszer ezt lehetővé teszi.

Projektcsomag: olyan projektek összessége, melyek között területi vagy tematikus szempontból integrált kapcsolat áll fent.

A fentiek alapján tehát a területi szereplő mérlegelési jogköre, hogy a szakmai követelményrendszerekben meghatározott időintervallumon belül az egymással szorosan összefüggő, egymást feltételező, de a TOP különböző intézkedéseiből finanszírozott tevékenységeket egy projektként, vagy több projektként definiálja. Vagyis a területi szereplő dönthet úgy, hogy kockázatot csökkent azáltal, hogy az összefüggő tevékenységeire egy szerződést köt és a projekten belül, a tevékenységek közötti belső ütemezéssel és forráslehívással valósítja meg az integrált projektjét.

A TOP intézkedések eltérő típusú projektjei

- **integrált projektek** (a projekt több tevékenységből áll és a tevékenységek más-más intézkedések keretében kerülnek finanszírozásra, a projekt azonban csak ezekkel együtt egy egész)
 - **Az 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, és 4.4 intézkedések esetében integrált városrehabilitációs (2.1 és 4.4) és integrált gazdaságfejlesztési projektekről** (1.1, 1.2, 2.2) van szó. Ezen öt esetben az integrált projekt tartalma a fő elem (gazdasági infrastruktúra fejlesztés, szociális városrehabilitáció, települési környezet fejlesztése) kívül több más komplementer tevékenységből állhat össze, amelyek egyéb intézkedésből finanszírozódnak, (ezek lehetnek ERFA vagy ESZA intézkedések is). Pl. szociális városrehabilitációs beavatkozás (4.4 ERFA), kerékpárút fejlesztés (3.1 ERFA), középület energetikai megújítás (3.2 ERFA) és kapcsolódó képzés 6.2 ESZA) alkothat egy integrált városrehabilitációs projektet a 4.4 intézkedéshez kapcsolódóan.
 - További TOP **intézkedések esetében, mint a 3.1, 3.2** a projektek attól válnak integrálttá, hogy az adott intézkedésből finanszírozott ERFA tevékenység mellé legalább egy ESZA tevékenység kapcsolódik. A projektek témáján kívül abban különböznek az *integrált városrehabilitációs és integrált gazdaságfejlesztési projektektől*, hogy itt csak ESZA források bevonása lehetséges (más ERFA intézkedésből finanszírozott tevékenységre nem) és ez biztosítja az integrált jelleget.

Az integrált projektek esetében tehát az egyes fő tevékenységet kiegészítő elemek más-más TOP intézkedésekhez kapcsolódnak tematikusan és így eltérő intézkedések terhére is kerülnek finanszírozásra. Már **az integrált projekt tervezésekor is figyelemmel kell lenni az egyes TOP Intézkedések indikatív forráskeretére, hiszen az integrált projektek tevékenységeiken keresztül több keretből „fogyasztanak” forrásokat** (lásd jelen segédlet 4.2 fejezete). Ez a szempont fontos lesz a pénzügyi táblázat (1.3 melléklet) kitöltése során is.

- **tematikus pontszerű fejlesztések:** az ITP-ben egyedi projektekként szerepelnek, azok a beavatkozások, amelyek esetében az intézkedés maga nem ad lehetőséget integrált projektek végrehajtására és a projektek nem képezik elemeit integrált projektnek pl. 4.1, 4.2 és 4.3. intézkedések önállóan, pontszerűen is szerepelhetnek egy-egy projektcsomagban. Integrált projektekre lehetőséget adó intézkedések keretében is elképzelhető pontszerű projekt pl. a 2.1 esetében ilyen a bel- és csapadékvíz elvezetés.

- **átfogó hálózatos fejlesztések elemei:** a hálózatos fejlesztések egészében nagy valószínűséggel nem megvalósíthatóak, ugyanakkor egyes priorizált szakaszok, elemek kiemelhetők az ITP egyéb projektjeinek erősítése érdekében, és a projektek nem képezik elemeit integrált projektnek.
- **ESZA elemek** megjelenhetnek az integrált projektek részeként vagy az ITP-ben önállóan is pl. már meglévő infrastruktúrához kapcsolódva.
 - Az ITP projekttypusok beazonosítása az egyes TOP intézkedésekhez a **4. ábrán** látható. A megyei jogú város és a megye a prioritásonként / intézkedésenként megszabott keretösszeg erejéig illeszt be projekteket projektcsomagokba. Ugyanakkor, ezt úgy teszi, hogy figyelemmel van a többi intézkedés tartalmára, keresi az azok közötti tematikus és/vagy térbeli kapcsolatot. Végül egy olyan megyei jogú város ITP/ megyei ITP áll össze a 2014-2020-as időszakra, amely összhangban van a forráskeretekkel és az egyes (egyébként különféle intézkedésekből finanszírozott) projektek között erős integráltság mutatható ki ITP szinten és projektcsomag szinten is (lásd 1. és 2. ábra).

OP prioritás		Egyedi célkitűzés	Intézkedés	Forrás	ITP/részprogram elemei		
TOP 1. Prioritás: Térségi gazdaság-fejlesztés a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében	1.A	Térségi gazdasági környezet fejlesztése a gazdasági aktivitás növelése érdekében	1.1 Foglalkoztatás-bővítést segítő önkormányzati gazdasági infrastruktúra-fejlesztés	ERFA	gazdaságfejlesztési	integrált (városrehabilitációs és gazdaságfejlesztési) projektek	integrált projektek (ESZA+ ERFA)
			1.2 Foglalkoztatás-barát fejlesztések elsősorban a kis- és középvállalkozásoknál	ERFA	gazdaságfejlesztési		
			1.3 A munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	ERFA		pontoszerű fejlesztések	hálózatos fejlesztések elemei
	1.B	Kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérését segítő szolgáltatások bővítése	1.4 A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	ERFA			
TOP 2. Prioritás: Vállalkozásbarát, népességmentartó településfejlesztés és	2.A	Vállalkozások és lakosság számára vonzó települési környezet kialakítása	2.1 Vállalkozásoknak és lakosságnak vonzó települési környezet kialakítása	ERFA	városrehabilitációs	ESZA beavatkozások	önállóan és integrált projektek részeként
	2.B	A kulturális és természeti örökségre épülő turizmusban rejlő térségi potenciál kiaknázása	2.2 Vonzerőfejlesztés, kulturális és természeti örökség fejlesztése		gazdaságfejlesztési		
TOP 3. Prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	3.A	Környezetbarát közlekedési rendszerek fejlesztése és a fenntartható közösségi mobilitás elősegítése	3.1 Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	ERFA			
	3.B	A települési önkormányzatok energiahatékonyságának fokozása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése	3.2 A települési önkormányzati infrastrukturális létesítményekben az energiahatékonyság növelés és a megújuló energia felhasználás támogatása	ERFA			
TOP 4. prioritás: A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és társadalmi együttműködés erősítése	4.A	Önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztése	4.1 Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	ERFA		városrehabilitációs	
			4.2 Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	ERFA			
			4.3 Térségi és helyi közszolgáltatást nyújtó egyéb intézmények infrastruktúra-fejlesztése	ERFA			
	4.B	A leromlott városi területeken és városi külterületeken élő alacsony státuszú családok, romák életkörülményeinek javítása	4.4 Leromlott városi területek rehabilitációja	ERFA			
TOP 5. Prioritás: Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD fejlesztések)	5.A	Erősebb kohézió megteremtése a városi közösségekben helyi közösség-szervezés és kulturális kínálatbővítés	5.1 Kulturális és közösségi terek fejlesztése - infrastrukturális beruházások a városi CLLD-kben	ERFA			
	5.B	Erősebb kohézió megteremtése a városi közösségekben helyi közösség-szervezés és kulturális kínálatbővítés	5.2 A városi CLLD-k közösségi és kulturális fejlesztéseihez kapcsolódó, illetve azokat támogató beavatkozások	ESZA			
TOP 6. Prioritás: Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztés, foglalkoztatás ösztönzés és társadalmi együttműködés	6.A	A foglalkoztathatóság javítása és a helyben, a helyi és térségi gazdasági szereplők által foglalkoztatottak számának növelése	6.1 A helyi foglalkoztatási szint javítása megyei és helyi foglalkoztatási paktumok támogatásával 6.2 A térségi gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó kiegészítő ESZA tevékenységek	ESZA			
	6.B	A leromlott városi területeken élő családok, romák életkörülményeinek javítása	6.3 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	ESZA			
	6.C	Társadalmi aktivitás, társadalmi összetartozás növelése helyi szinten	6.4 A helyi identitás és kohézió erősítése	ESZA			

4. ábra A TOP intézkedésekhez rendelhető ITP projekt típusok

3.2 Az egyes (TOP) intézkedésekhez tartozó projektek követelményrendszere

A fejezet az egyes intézkedések szakmai követelményrendszerének véglegesítéséig szerkesztés alatt áll. Később lesz megküldve.

4. Az ITP fejlesztésének és végrehajtásának általános keretei

4.1 Az integráltság biztosítása

Az előzőekben hangsúlyoztuk, hogy az ITP összeállítását technikailag két fő tényező határozza meg: az egyik a rögzített TOP keretösszeg, a másik pedig az ITS-re/ megyei programra alapozott TOP prioritás és intézkedés mentén összeállított projektcsomag. A tervezői és döntési jogkörrel felruházott csoportnak alapvető döntéseket kell meghoznia az adott ITP kapcsán mind a tematikus, mind pedig a térbeli integráltsággal kapcsolatban ITP és projektcsomag szinten egyaránt. Ezt érdemes magára az ITS-re/megyei programra alapozni, amiben a tervezett beavatkozások rendszerezésére már létezik és érvényesül az integrált szemlélet. A megyei programok esetében a segédlet szintén hangsúlyozta az integrált szemlélet érvényesülését, de ez nem kapott olyan hangsúlyt, mint a városi stratégiákban, ezért a megyei gazdaságfejlesztési és területfejlesztési célú ITP-k esetében az integráltság érvényesítése valamivel komplikáltabb feladat. Az ITP tartalmi összeállításakor érdemes belső munkaanyagként **szcenáriókat** kidolgozni, amelyek esetlegesen eltérő kulcsprojekteken alapulnak.

Az integráltság valójában nehezen mérhető. Érdemes a kiválasztott kulcsprojekthez viszonyítani a további kapcsolódó fejlesztéseket, amelyek beemelése igazolható önmagukban és a kulcsprojekthez való viszonyukon keresztül is. Például, ha munkahelyeket teremtő barnamezős fejlesztés a választott kulcsprojekt, egy, a területre vezető kerékpárútszakasz elősegíti a kulcsprojekt fizikai elérését. Ugyanakkor ez utóbbi fejlesztés önmagában is igazolható, hiszen megvalósulása egyben egy ITS-ben definiált hálózatot is bővíti. Mindez tehát együttesen támasztja alá az adott kerékpárútszakasz ITP-be történő beemelését.

Az integráltságot támasztja alá a **függőségi viszonyok vizsgálata**. Bizonyos fejlesztések csak úgy értelmezhetőek, hogy egy másik fejlesztés megvalósul, és annak léte igazolja, illetve szükségessé teszi (részben vagy egészben) az adott projekt megvalósulását. Fontos, hogy a kerékpárút valahová vezessen pl. egy munkahelyre, vagy közösségi tevékenységnek helyet biztosító térre. Ebben az esetben a jelentősebb hatású és mobilitási következményekkel járó (és várhatóan nagy költségigényű) fejlesztés támasztja alá az önmagában kisebb jelentőségű (hatású) projekt szükségességét. Az ITP-ben a projektek közötti megvalósítást és fenntartást is érintő függőségi viszonyrendszernek fontos szerepe van az ITP *ütemezésénél*. Az ITP legnagyobb értékét adó, integráltságot biztosító függőségi rendszerek az ITP szintjén már komoly kockázatot is rejtenek, tehát a *kockázatelemzésnél* is kiemelt figyelmet érdemelnek.

Az integráltság alátámasztására javasolt **szinergiavizsgálat** elvégzése a projektcsomagok szintjén.

A szinergiavizsgálat nem a megvalósítás függőségi viszonyaiból indul ki, hanem az egyes projekthatások összeadódó, vagy egymást kioltó jellegére fordít figyelmet. Lényeges, hogy az elemzés eredményeként kimutatható legyen, hogy a projektek együttesen jóval erősebb fejlesztő hatást képesek elérni, mint egyedileg, egymástól függetlenül és egymást kioltó hatások nem érvényesülnek.

Az ITP esetében **az integráltság nem öncélú**, azaz olyan projekt lehetőleg NE kerüljön az ITP-be, amelyik logikailag ugyan kapcsolódik a kulcsprojekthez (vagy azok egyikéhez), de hatása nem kimutatható és érdemleges, mert pl. a helyi társadalomnak nincs szüksége rá. Például a szabadidő eltöltésének különféle módjait támogató infrastruktúra kiépítése esetében különösen érdemes a helyi tudásra támaszkodni. A nem alapszolgáltatásnak számító szolgáltatások esetében szükséges az igények szubjektív ismerete, majd objektív felmérése. Ez teszi szükségessé az ITP kialakítása esetében a helyi tapasztalatok mellett az **igényfelmérést**. Utóbbi módszer képes a helyi tapasztalatokból kikövetkeztetett szükségletekre alapozott fejlesztési döntéseket lakossági véleménnyel alátámasztani. Az igényfelmérés az ITP esetében nem kérdőíves felmérést jelent, hanem a komplex terv elemeinek véleményezését pl. az interneten és/vagy egy, az idők számára is elérhető helyi lapon keresztül. Az igényfelmérést csak a nem alapszolgáltatás jellegű szolgáltatások infrastrukturális fejlesztései (ERFA) esetében kell elvégezni, mert itt a nagy értékű infrastruktúrafejlesztés kihasználtsági kockázatokkal jár.

Az ITP-n és projektcsomagokon belüli kapcsolatrendszer és szinergia vizsgálaton túl fontos az ITP **külső kapcsolatrendszerének** vizsgálata is. Ez több programelem esetében kevésbé, illetve nem lesz értelmezhető (támogató projektek) azonban a kulcsprojektek esetében igen.

- A gazdasági jellegű kulcsprojektek esetében szükséges az ágazati programokhoz való illeszkedés vizsgálata.
- A megyei gazdaságfejlesztési programok kulcsprojektjeinek elhelyezkedéstől függően lehet megyehatáron, országhatáron (amennyiben releváns) átnyúló fejlesztési hatása. Ilyen esetben fontos ennek felismerése és az érintett megyével történő kapcsolatfelvétel.

Az integráltság biztosításának módszertani eszközei:

- függőségi viszonyok vizsgálata (megvalósítás, működés) – tényszerű, leíró jellegű – hatással van az ütemezésre és kockázatokra
- szinergiavizsgálat (kapcsolatrendszer, kölcsönös egymásra hatás, erősítő hatás)
- igényfelmérés: a helyi tudás objektív alátámasztása az igényfelmérés specifikus célirányos módszereinek alkalmazásával a nem alapszolgáltatást nyújtó fejlesztések esetében
- külső kapcsolatrendszer (ágazati illeszkedés) vizsgálata a gazdasági jellegű kulcsprojektek esetében
- megyehatáron átnyúló fejlesztési igények vizsgálata

4.2 A pénzügyi tervezés alapelvei – az ITP finanszírozása

A megyék és a megyei jogú városok meghatározott, helyi szinten felhasználható indikatív **forráskerettel** rendelkeznek TOP fejlesztéseik végrehajtásához.

A megyék és a megyei jogú városok számára rendelkezésre álló forráskeretek tehát a TOP prioritásai, szintjén kerültek meghatározásra, a területi szereplő számára allokált forrás nyilvántartása azonban a tervezés kezdetétől intézkedés szinten javasolt. A forráskeretek tartalmi feltöltése azonban az érintett önkormányzatok feladata (megyei jogú város, megyei önkormányzat), a megye, illetve megyei jogú város sajátos fejlesztési szükségletei szerint.

Az ITP tartalmi összeállítását megelőzően fontos ismerni az adott intézkedésekből potenciálisan finanszírozható projektek hozzávetőleges költségét, ami egy alapszintű előkészítettséget feltételez. További lépés, hogy az adott intézkedésen belül a projektek prioritási sorrendbe kerülnek (fontosságot és integráltságot figyelembe véve) és a forráskeret kimerítésének határán (intézkedés szinten és nem projektcsomag szinten!) egy markáns vonal rajzolódik ki.

Ezt a viszonylag egyszerű lépéssort bonyolítja, hogy az 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, és 4.4 illetve az, 3.1 és 3.2 intézkedések integrált projektjei esetében az egyes tevékenységek költsége más-más intézkedések forráskeretét terheli. Ezért fontos az integrált projektek tartalmát elemenként (tevékenységenként) kezelni és minden projektelemet ott feltüntetni a forrástáblában, amiből finanszírozódik (jelezve, hogy ez egy integrált projekt része). A projektek elszámolható költsége minden költségételt tartalmaz. Az integrált projektek esetében a nem megosztható költségek az integrált projekt jellegéből adódó intézkedés forráskeretét terhelik.

Mivel az ITS forráskeretek TOP intézkedések szerint adottak a valós forrásfogyasztás csak tevékenységek szerinti bontásban értelmezhető és követhető pontosan. Az ITS projektösszesítő tábla (1.1 melléklet) tartalmazza a tartalék projekteket is, amelyek azonnal beállíthatók a rendszerbe, ha valami oknál fogva egy korábban rögzített projekt/projekttevékenység az adott intézkedésen belül kihullik. A kockázatkezelésnek ez egy előrelátó módja.

Az ITP **pénzügyi táblája** egy, a segédlet részét képező Excel fájl (.ld. melléklet), aminek minden munkalapja egy külön TOP prioritás, mert ezen a szinten adottak a forráskeretek, ugyanakkor a rendelkezésre álló források tervezése és nyilvántartása intézkedés szinten javasolt. A munkalapon megtalálhatóak az intézkedésből finanszírozandó ITS projektek (projektcsomagoktól függetlenül) és azok teljes elszámolható költsége (tervezés, engedélyeztetés, kivitelezés és egyéb járulékos költségek), valamint a támogatás mértéke, összege és az esetlegesen biztosítandó önerő. Az adott intézkedésen belül a projektek prioritási sorrendben szerepelnek. Fontos, hogy az integrált projektek tevékenységei szerepelnek elől és töltik elsőként a keretösszeget, annak érdekében, hogy az adott intézkedés forráshiánya ne akadályozza az integrált projektek (amelyek jó eséllyel kulcsprojektek is) megvalósulását. Az intézkedésenkénti táblázatok automatikusan generálják a keretösszeg feltöltöttségének szintjét, tehát tervezésnél és a végrehajtás követése közben is hasznosak.

Egyetlen olyan intézkedés van (1.2 *Foglalkoztatás-barát fejlesztések elsősorban kis és középvállalkozásoknak*), amelynél elkülönítésre kerül egy KKV-k által pályázható pénzügyi alap. Ennek összegéről a keretösszeg ismertében a területi szereplő dönt. A vonatkozó pénzügyi táblában ez egy sorként szerepel, és úgy viselkedik, mintha maga is egy projekt lenne.

Az ITP prioritásonkénti forrásfelhasználása mellett szükséges a pénzügyi tábla összehangolása a program ütemezésének táblázatával (lásd: 4.5 alfejezet). A forrástábla záró munkalapja egy ITP szintű pénzügyi ütemezés, ami segít átlátni az egész 2014-2020 időszak TOP forrásfelhasználásának

ütemezését. Ezt követi a 2015-2016-os időszakban végrehajtásra vagy indításra tervezett projektek negyedéves pénzügyi ütemezése.

Az alapadatok feltöltése után a pénzügyi tábla nem csupán a tervezésnél, de a program menedzsment során is kulcsfontosságú. Ennek segítségével követhető

- a támogatási keret lekötöttsége
- a forráskeret „fogyasztásának” üteme
- a költségvetés egyenlege (naprakészen)

A pénzügyi tábla feltöltésével kapcsolatban további információk a mellékletben található pénzügyi táblázat (Excel fájl) első munkalapján találhatóak.

Az ITP forrástábla alkalmazása:

- az ITP pénzügyi táblája átfogó szemlélettel rendelkezik
- minden TOP prioritás egy-egy munkalapon szerepel és intézkedési bontást tartalmaz egy meghatározott, beképletezett sablon szerint,
- a sablonok a projektek összes költség típusát tartalmazzák – információt hordoznak a TOP ITP tervezésére, végrehajtásra vonatkozóan (mindezt prioritásonként és ütemezés szerint) a forrástábla alkalmas eszköz a tervezésnél, a program menedzsment során (végrehajtás), és egy pillanatnyi állapot rögzítésére

4.3 Horizontális elvek érvényesülése az ITP-ben

4.3.1 Partnerségi tervezés

Az ITP esetében a megye / megyei jogú város TOP keretösszegének megfelelő és az integráltságot teljesítő projektek csoportja kerül megvalósításra. A megvalósításra tervezett projektek gazdája elsősorban a megyei önkormányzat / megyei jogú város önkormányzata, de a kedvezményezettek (egyéb projektgazdák) sora rendkívül kiterjedt (különösen a megye esetében). Az ITP tervezése és végrehajtása a projektgazdák szoros részvételével partnerségi együttműködés és teljes nyilvánosság biztosítása mellett zajlik.

A területi szereplők fejlesztési dokumentumainak tervezése a vonatkozó jogszabály előírása szerinti társadalmassági elvárások mentén zajlott. Ezt egészítette ki a megyei területfejlesztési programok és az ITS-ek tervezési folyamatában a **partnerségi terv**. Az ITP ugyanakkor kevésbé koncepcionális, mint inkább operatív dokumentum, szakmai megalapozottságú döntéseket igényel a programozáskor használt partnerségi terv kevésbé adaptálható egy operatív jellegű tervezési folyamatban. A megyei jogú városok esetében a kulcsprojekt kiválasztása elsősorban a korábban már a partnerségi terv mentén egyeztetett ITS által meghatározott prioritások függvénye.

Az ITP tartalma szélesebb körű egyeztetést igényel, különös tekintettel azokra a nem alapszolgáltatásokra, amelyeknek a közösség valós igényeire szükséges alapozódniuk. Az **igényfelmérés** (összhangban a 4.1 alfejezet tartalmával) egyszerű módjait érdemes és szükséges használni, hogy a tervezői helyi tudás alapján hozott döntések összhangban legyenek a lakosság valós szükségleteivel pl. a szabadidő eltöltés, kultúra stb. területén.

A projektek műszaki tartalmának és működésének egyeztetése a partnerségi tervben lefektetett elveket követi.

Az ITS, az ITP és projekt eltérő jellegű partnerségi tervezési lehetőségeket hordoz:

- a megyei program és az MJV ITS tervezése lehetővé tette különféle partnerek bevonását, ami a partnerségi tervezés lefektetett és jóváhagyott elveinek és lépéseinek megfelelően zajlott
- a partnerségi tervezés elvart az ITP esetében is, viszont annak operatív és soktényezős jellege miatt erre korlátozottabb a lehetőség (mindenképpen szükséges egyes projektek – nem alapszolgáltatások – esetében az igényfelmérés minél szélesebb véleményezői kör bevonását lehetővé tevő módszereinek alkalmazása)
- az ITS projektjei már újra teret engednek az érintettek szorosabb bevonására, amennyiben a konkrét műszaki tervek széleskörű nyilvánosságot nyernek és véleményezhetőek – ez a fázis már a projektek konkrét részleteit érinti

4.3.2 További horizontális tervezési elvek

Az integráltság mellett számos olyan tervezési és végrehajtási elv szerepeltetése és érvényesítése szükséges az ITP tervezése és végrehajtása során, amelyek már a megyei program és az ITS készítését is részben meghatározták.

a.) Esélyegyenlőség: Az esélyegyenlőség kérdésköre kiemelt helyet kap a megyei jogú városok ITS-ének megújításában, hiszen az Anti-szegregációs program és annak kapcsolódó területi alapú és horizontális beavatkozásai továbbra is jelentős hatással vannak a stratégiák átfogó céljaira. A megyei és MJV ITP esetében is hangsúlyt kap ez a kérdéskör különösen akkor, amikor a kulcsprojekt (ill. a kulcsprojektek egyike) a TOP 4.4 intézkedés (Leromlott városi területek rehabilitációja), integrált projektje keretében kerül megvalósításra. Ez esetben a kulcsprojekt feltételezi, hogy a járulékos projektek mindegyike az esélyegyenlőség elvének és a társadalmi felzárkóztatás általános céljának megfelelően kerül kidolgozásra. A szociális városrehabilitáció a megyei ITP településfejlesztési részprogramjának is lehet az egyik tematikus projektcsomagja, ez esetben a projektcsomag a megye kisebb városainak szociális jellegű problémáit dolgozza fel (ez esetben – mint azt korábban jeleztük – a kulcsprojekt nem értelmezhető a projektcsomagon belül).

Amennyiben kulcsprojekt nem szociális városrehabilitáció témakörben indul, akkor is figyelembe kell venni az esélyegyenlőség, a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés lehetőségének biztosítását (egyaránt vonatkoztatva mindezt a szociálisan hátrányos helyzetűek, a fogyatékkal élők és egyéb speciális igényűek csoportjaira). Szükségtelen hangsúlyozni, hogy az ITP esetében is kiemelten fontos hogy függetlenül a projektek közvetlen céljától az **akadálymentesítés** (mint általános építési elv és követendő szabály) elvárásainak minden infrastruktúrafejlesztést tartalmazó beavatkozás megfeleljen.

b.) Klímaváltozás hatásainak csökkentése és az alkalmazkodás: A globális klímaváltozás lépcsényszerbe hozza a helyi szintű döntéshozókat, hiszen növekvő számú bizonyíték és tapasztalat halmozódott fel a jelenség negatív hatásaira vonatkozóan globális és helyi szinten is. A klímaváltozást kiváltó emberi tevékenység szemléletváltást és eltérő/alternatív technológiák alkalmazását indokolja (cél a CO₂ kibocsátás csökkentése, a korábbinál hatékonyabb technológiák és alternatív energiaforrások használatával). Ezek alkalmazása a klímahatások csökkentését segítik elő hosszabb távon az ITP keretén belül is (klímaváltozás okainak mitigációja). Emellett rövidebb távon fontos az alkalmazkodás (adaptáció) is, ami szintén az fejlesztések műszaki kivitelezésében és a zöldfelületek területi növelésében és minőségi fejlesztésében érvényesülhet a leginkább (hőhullámok kivédése: megfelelő szigetelés, légcserre; kiegyenlített hőháztartás magán és közterületen: intenzív zöldfelületek, zöldfalak, zöldtetők alkalmazása; klímaváltozásból eredő szélsőséges időjárási

helyzetek kivédése: megerősített tető és épületszerkezet stb.). A klímatudatos gondolkodás szükségessége nem csak a 3.2 intézkedés projektjeit érinti, hanem horizontális elvként jelenik meg az ITP-ben is. A klímatudatos életmód terjesztése az integrált csomag ESZA elemeiből lehetséges, akár egy szociális városrehabilitáció részeként is.

- c.) **Bűnmegelőzés:** A települési közterületeken egyre fokozódó problémákat jelent a bűnözés és vandalizmus. A bűnmegelőzés továbbra is kiemelt horizontális feladat a támogatott projektek esetén különösen a közintézmények környezetében és általában a közterületeken. A zárt rendszerű kamerahálózatok kiépítése sok városban megtörtént elsősorban a kiemelten sérülékeny és veszélyeztetett területeken. Nem lehet azonban egész városok biztonságát ilyen módon megteremteni ezért ezzel párhuzamosan egyéb eszközök alkalmazása is javasolt az ITP keretében is. A **CPTED** elvek (Bűnmegelőzési célú környezeti tervezés) alkalmazása egy ilyen lehetőség, amelyek ITP-n belüli figyelembe vétele hangsúlyozottan javasolt.
- d.) **Családbarát fejlesztések (demográfia):** A megyei jogú városok és a megyék fejlesztési programjainak elsődleges célja között szerepel a népességcsökkenés és a társadalom elöregedésének megállítása. A munkahelyteremtéshez kapcsolódó, gyermekvállalást megkönnyítő intézkedések a családbarát szemlélet megvalósulását szolgálják. A családbarát szemlélet kiterjedt értelmezésében javasolt figyelembe venni az időskorúak életminőségének és aktívan tartásának célját is, ami családi, helyi közösségi és össztársadalmi szinten is kívánatos. Lényeges, hogy az ITP-ben a fejlesztések ne csak egy-egy korosztály igényeinek kielégítését szolgálják. Fontos, hogy az ITP tartalmával a helyi társadalom teljes spektrumát fedje le és a beavatkozások az összes korosztály életminőségének javulásához vezessenek.

Horizontális elvek érvényesítése:

Az ITP projektcsomagja esetében szükséges kimutatni, hogy az említett négy horizontális fejlesztési szempont mindegyikét figyelembe vette a megye/város az ITP tervezésekor. Szükséges röviden bemutatni, hogy miként (mely projekteken keresztül) járul hozzá az IPT az

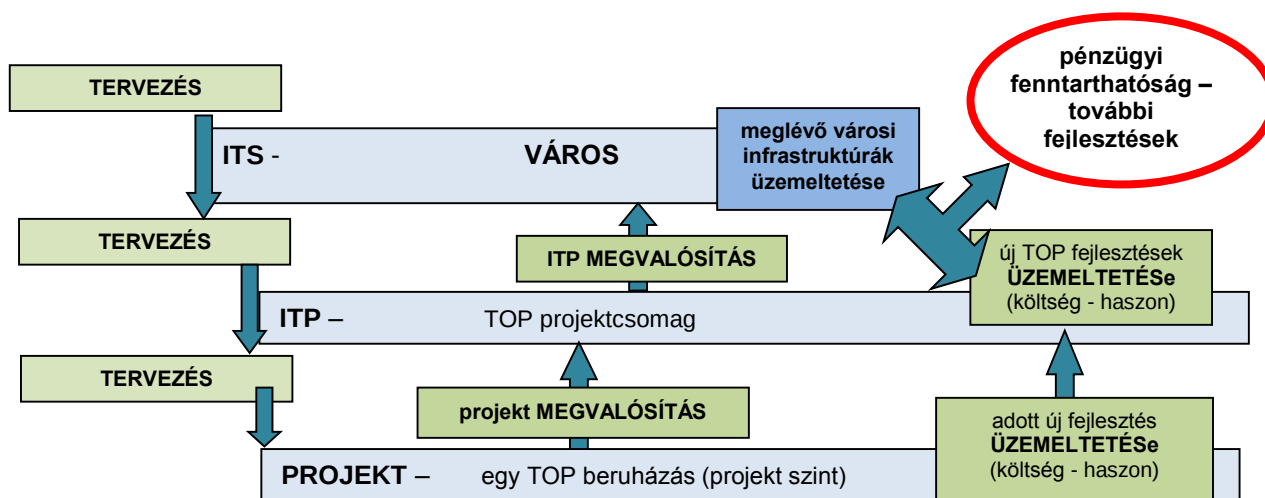
- esélyegyenlőség elveinek érvényesüléséhez,
- klímaváltozás hatásainak kivédéséhez,
- bűnmegelőzés hatékonyabbá tételéhez és
- a demográfiai változások negatív hatásának kivédéséhez.

4.3.3 Fenntarthatóság

Az ITP tervezésekor elengedhetetlen szempont a fenntarthatóság elveinek érvényesítése mind a megvalósítás, mind pedig a működtetés időszakára vonatkozóan. , a TOP-ban ezzel kapcsolatban rögzített elvek, szempontok szerint. Mindkettő sorsa a tervezési fázisban dől el, tehát a TOP-ból finanszírozott fejlesztések fenntarthatósági szempontú átgondolása a tervezési fázis feladata.

a.) Pénzügyi fenntarthatóság:

A 2014-2020 időszak vélhetően az utolsó olyan EU-s költségvetési periódus, amikor jelentős nagyságrendben érhetők el vissza nem térítendő támogatások. Lehetőség van arra, hogy olyan támogatott beavatkozások történjenek, amelyek hozzájárulnak városi (önkormányzati) szinten a hosszabb távú pénzügyi fenntarthatóság javításához és legkedvezőbb esetben a pénzügyi önállóság megalapozásához.

5. ábra Az önkormányzati szintű pénzügyi fenntarthatóság és az ITP viszonya – a megyei jogú városok esetében

Természetesen nem várható el minden projekt esetében, hogy önmagában ennek az elvárásnak eleget tegyen, ugyanakkor cél, hogy az ITP elemeinek megvalósítását követően a város működtetési, fenntartási egyenlege, ha nem is nyereséges, de mindenképpen nullszaldós legyen. A legkedvezőbb scenárió, ha az egyenleg pozitívumba fordul és a „nyereség” visszaforgatható további pénzügyileg fenntartható fejlesztésekre, majd a folyamat reprodukálja önmagát.

Az ITP-t tervező önkormányzat érdeke, hogy olyan projekteket integráljon a TOP finanszírozású programjába, ami a város működését pénzügyileg fenntarthatóbbá teszi. Nem elvárás tehát, hogy minden projekt estében kimutatható legyen az önfenntartás, nem elvárás, hogy az ITP egészre vonatkozóan pozitív legyen az egyenleg, de az általános érdek, hogy a TOP finanszírozással létrejövő infrastruktúrák segítségével a város ne fenntarthatatlan kubatúrákkal gazdagodjon, hanem olyan fejlesztésekkel, amely hozzájárulnak a kiegyensúlyozott gazdálkodáshoz.

A tervezés során javasolt projekt specifikusan számolni az alábbi lehetőségekkel a cél elérése érdekében:

kiadások csökkentése:

- környezetileg és pénzügyileg is fenntartható technológiák alkalmazása (pl. fűtési, szigetelési rendszerek stb.)

bevételi lehetőségek megteremtése:

- gazdálkodásra lehetőséget adó funkcionális elemek beépítése (bérleményként kiadható szolgáltató és üzlethelyiségek középületekben stb.)

Ugyan az elv érvényesítése ilyen formában elsősorban a megyei jogú városok esetében képzelhető el (ott jelentkezik a költségvetés kiadás és bevétel oldalán az ITP fejlesztések következménye), a pénzügyi fenntarthatóság alapelvárására a megyéknek is figyelemmel kell lenniük fejlesztéseiknél.

b.) Környezeti fenntarthatóság:

Az ITP kialakítása nagyban összefügg a 4.3.2 alfejezetben már említett EU horizontális tervezési elv (klímaváltozás hatásainak csökkentése és az alkalmazkodás) tartalmával és szükségszerűen kapcsolódik a pénzügyi fenntarthatósághoz is.

A projektek és együttesen a projektsomag létrehozása nem eredményezhet olyan környezeti terhelést, ami a város, ill. területfejlesztés egyéb potenciáljait veszélyezteti. A beruházásoknak tekintettel kell lennie a kommunális infrastruktúra fejlesztés technológiai hátterére, a hálózatfejlesztés szabályaira. Az ITP tervezése során törekedni kell a

kibocsátási (szennyezési) oldalon:

- a szennyezőanyagok kibocsátónkénti relatív csökkentésére,
- a visszaforgatás/újrahasznosítás egyedi, illetve rendszerszerű lehetőségeinek figyelembevételére,

energiafogyasztási oldalon:

- az energiafelhasználás racionalizálására (energiatakarékos technológiák pl. a világítás, fűtés és építészeti megoldások alkalmazásával – pl. tájolás, épületszigetelés),
- alternatív energiaforrások használatára (napelemek/kollektorok, geotermikus energia egyedi vagy rendszerszintű alkalmazása.)

Mindezek és sok egyéb más technológiai megoldások alkalmazása mellett (ERFA beruházások) is lényeges a lakosság folyamatos felkészítése, a figyelemfelhívás és a szemléletformálás. A direkt és indirekt módszerek alkalmazása nélkül a biztosított infrastrukturális háttér hatékonysága alacsony marad. Valójában a két eszköz (hard és soft elemek) együttes, integrált alkalmazása jelenti a kulcsot hatékony környezettudatos komplex város- és területfejlesztéshez.

A környezeti fenntarthatóság elve a gazdaságfejlesztési célú megyei csomagokban is érvényesítendő, főleg mivel a gazdasági tevékenységeknél a környezeti terhelés hatványozottan jelentkezik és az energiafelhasználás is komoly környezeti és pénzügyi tényező.

Általában elmondható, hogy környezeti fenntarthatóság szempontjainak érvényesítése szinte 100%-ban hozzájárul a pénzügyi fenntarthatóság elvének és céljának megvalósításához még akkor is, ha rövidtávon a kiadási oldalon nagyobb megterhelést jelent. A 2014-2020-as időszakban biztosított TOP

támogatások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a fejlesztések fenntarthatósági céllal jelentkező plusz költségei ne a projektgazdákat terheljék.

c.) Társadalmi fenntarthatóság:

Az ITP társadalmi fenntarthatósága a fejlesztések és a használat iránti igény folyamatos feltételének biztosítását jelenti. Javasolt, hogy az ITP a TOP minden prioritásának intézkedéseit használja ki ezzel is kondicionálva a keresleti oldalt (munkahelyteremtés, fizetőképes helyi társadalom) a más fejlesztéseken keresztül jelentkező szolgáltatások igénybevételére.

Bármilyen fejlesztés társadalmi fenntarthatósága egy kényes egyensúly eredménye. Ha a helyi társadalom munkalehetőségei messze alulmúlják a társadalmi igényeket, a lakosoknak sem lehetősége sem igénye nem lesz az egyéb, támogatásból megvalósuló szolgáltatások igénybevételére. Akkor sincs egyensúly, ha a helyi társadalom fizetőképes és igényes, viszont az igénybe vehető szolgáltatások színvonala és kínálata elmarad a helyi társadalom elvárásaitól. A fejlesztések mindkét esetben társadalmilag fenntarthatatlanok lesznek, ami nagyban veszélyezteti a pénzügyi fenntarthatóságot is.

Elképzelt olyan ITP, ami a meglévő kiegyensúlyozatlanságot kívánja helyrebillenteni, azaz többségében a munkahely teremtésre koncentrál (kondicionálja a lakosságot) avagy a szolgáltatási oldalt erősíti (ezzel próbál megfelelni a növekedő elvárásoknak). Ezt a helyzetet általában az elvándorlás vagy a piaci szereplők egyensúlyban tartják. Az ITP tervezése során a két tényező kölcsönös figyelembe vétele a lényeg. A helyi specifikumoknak megfelelően próbálja az ITP az egyensúlyt megteremteni.

Fenntarthatóság érvényesítése:

Az ITP esetében fontos, hogy érzékelhető legyen a szándék a három fő fenntarthatósági szempont érvényesítésére. A háttér dokumentumban az ITP kezdeményező önkormányzat számba veszi azokat a konkrét fejlesztési elemeket és általános intézkedéseket, amelyek hozzájárulnak a fenntarthatósági szempontok érvényesítéséhez. A projekteket a fenntarthatóság figyelembevételével kell kialakítani.

4.4 Az ITP szervezeti és menedzsment háttere

4.4.1 A ITP végrehajtás várható menete

- a.) Az ITP háttérdokumentum elkészítése és áttekintése után az ITP **elfogadásra** kerül, a TOP-hoz való illeszkedés tekintetében a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszter részéről, végrehajtási szempontból az Irányító Hatóság részéről.
- b.) Az elfogadott ITP dokumentum képezi a TOP források felhasználásának jogi hátterét egy **keretszerződés** formájában. A szerződés az IH és az ITP gazda között kerül megkötésre.
- c.) Az ITP tartalmának végrehajtása **projektenként megkötött támogatási szerződésen** alapul. A projektek befogadása az ITP-hez való illeszkedésen (integráció) és az egyedi projektszintű elbíráláson múlik.
- d.) Az egyes projektek előkészítése a támogatási szerződés megkötéséhez képest hamarabb megkezdhető saját felelősségre.
- e.) Az ITP végrehajtás során a TOP forráskerettel rendelkező területi szereplő rendszeres időközönként és a program lezárásaként beszámolót készít.

4.4.2 A megvalósítás szervezeti háttere – menedzsment

Az ITP-t az IH által jóváhagyott menedzsment szervezet (munkaszervezet) hajtja végre. A helyi szintű döntéshozatal a megye, illetve a megyei jogú városok közgyűlése által felhatalmazott bizottságok és végül a közgyűlés feladata.

A megyei gazdaságfejlesztési és településfejlesztési részprogramok esetében a munkaszervezet javasolt formája a megyei önkormányzatban belül létrehozott munkaszervezet.

A munkaszervezet két jogi formában működhet a megyei jogú városok esetén:

- lehet a város által korábban vagy újonnan erre a feladatra létrehozott városfejlesztő társaság,
- a polgármesteri hivatal keretén belül létrehozandó programirányítási csoport.

A megyei jogú városok esetében városfejlesztő társaság működése semmilyen új paramétert nem tartalmaz a ROP 2007-2013-as időszakban elvártakhoz képest azon túl, hogy a szervezetnek rendelkeznie kell a megfelelő speciális kapacitásokkal az akkreditációhoz.

Speciális feladatok:

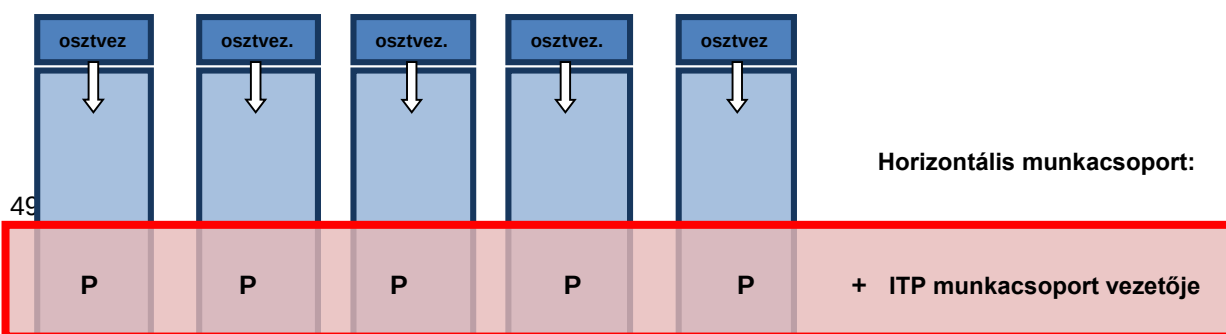
- ITP menedzsment / munkacsoport vezetése
- tervezés – előkészítés koordinációja
- pénzügyi tervezés és végrehajtás koordinációja
- műszaki tervezés koordinációja
- közbeszerzési eljárások bonyolítása
- soft tevékenységek koordinációja
- kivitelezés koordinációja – műszaki ellenőrrrel való kapcsolattartás

Mivel az ITP megvalósítása esetében **program menedzsmentről** beszélünk, az egyes kompetenciakörök szükségessége gyakorlatilag párhuzamosan jelentkezik egy rövid kb. 1 évnyi kezdeti időszaktól eltekintve. A speciális feladatok nem jelentik feltétlenül, hogy minden feladat elvégzésére egy szakértő szükséges, de a szervezetnek alá kell támasztania, hogy ha több feladatot lát el valaki az szükséges kompetenciákkal rendelkezik és feladatainak elvégzése a heti 40 óra +5%-nál többet nem vesz igénybe.

A megyei jogú városok esetében az alábbi munkaszervezeti módszer alkalmazása javasolt (ez a vállalati munkaszervezésben jól ismert projekt alapon szervezett munkacsoport szervezethez hasonlítható). A hivatal egy feladatorientált munkacsoportot hoz létre nem, mint önálló szervezeti egység (osztály) hanem mint egy adott időtartamra adott feladattal rendelkező munkacsoport. Az egyes feladatkörök szakértői ebben az esetben szervezetiileg továbbra is az eredeti hivatali osztályukhoz tartoznak, de a feladatvégzés idejére átkerülnek az ITP-t bonyolító egységhez. Szervezeti vezetőjük továbbra is a delegáló osztály vezetője, de a feladat végrehajtás során az ITP munkacsoport vezetője a feladatra vonatkozó felelősük.

Fontos, hogy a munkacsoport vezetője NEM hivatali osztályról delegált munkaerő, hanem speciálisan a menedzsment, irányító feladatára alkalmazott személy.

Hivatali szervezeti egységek:

6. ábra A hivatalokon (megyei, megyei jogú városi) belül működtetett ITP munkacsoportok szervezeti beágyazódása

Bármilyen szervezeti keretet is választ és működtet az ITP gazdája a munkacsoport **program menedzsment** feladatokat lát el. A program menedzsment nem csupán az ITP háttérdokumentum tartalmának mechanikus végrehajtását jelenti, hanem az időközben bekövetkező változások kezelése és az időben még távolabb eső projektek pontosítása és támogatási csatornába terelése is a feladata. A program menedzsment a szakmai precizitáson túl rugalmasságot és szoros együttműködést igényel a helyi szintű döntéshozókkal és a szakmai feladatokat ellátó cégekkel valamint a TOP Irányító Hatósággal.

4.5. A végrehajtás időkerete az ITP programelemek (projektek) ütemezése

Az ITP tervezés és végrehajtás időkerete 2014-2020-ig terjed. A program végrehajtása 2015 első negyedévének hamarabb várhatóan nem kezdődik meg, figyelembe véve az ITP elfogadásához és a keretszerződés megkötéséhez szükséges időt. Minden projekt esetében számolni kell egy **előkészítési, jóváhagyási** (támogatási szerződés) valamint egy **tervezési, közbeszerzési és kivitelezési** szakasszal. Az ütemezés tervezésekor már fontos ismerni a projektek egymástól való függőségét, hogy a megvalósításra vonatkozó sorrendiség felállítható legyen.

Ezt a végrehajtási elvet alkalmazva tehát nem minden projekt tervezése indul meg 2014 és 2015-ben – ez felemésztene a tervezői és menedzsment kapacitásokat – hanem csak azoké, amelyek prioritást élveznek ilyen pl. a kulcsprojekt, amely várhatóan több tevékenységből álló integrált projekt lesz a városok nagyobb részénél és elemei önmagában is külön-külön projektet jelentnek.

Mivel programütemezésről van szó, 1-2 év után párhuzamosan zajlanak majd az előkészítési, tervezési, közbeszerzési és kivitelezési munkálatok. Fontos szempont, hogy ezen lépések hossza projektenként eltérő pl. egy épületkomplexum rekonstrukciója és funkcióbba állítása jóval hosszabb idő minden fázisban, mint pl. egy park megtervezése és kivitelezése.

Érdemes a projekteket úgy ütemezni, hogy közel azonos terhet jelentsenek tervezési és megvalósítási vonatkozásban egy adott időben, mert ez kihat az alvállalkozói és főleg menedzsment kapacitások egyenletes lefedésére.

Az ITP ütemezés tervezése:

A mellékletben található táblázat (Excel fájl) egyrészt tartalmazza az egész ITP ütemezését (külön a két megyei részprogramra és az MJV-re, az ITP teljes időtartamára féléves bontásban. A GANTT diagram előkészítési és kivitelezési/megvalósítási szakaszra bontja a teljes projektidőtartamot (ahol az engedélyeztetés és közbeszerzés az előkészítés részét képezi)

Az GANTT diagramban az integrált projektek egy projektként értelmeződnek.

A második munkalapon (ITP ütemezés 2015-2016) az első két évben legalább elkezdett projektek kerülnek bemutatásra negyedéves bontásban. Ez az ITP finomra hangolt ütemezése.

FONTOS, hogy az ütemezés táblázatok jelentik a melléklet pénzügyi ütemezés munkalapjainak alapját.

egymásra épülnek, azaz ha valamilyen okból egy projekt nem valósul meg megbomlik a belső egység.

Ennek kivédésére fontos a projektcsomagokhoz kapcsolódó **tartalék projektlisták összeállítása**, amely az 1.1 mellékletben az ITP projektösszesítőben felsorolásra is kerül. A projektcsomagok tartalmát figyelembe vevő előzetes megfontolások alapján kialakított tartalék projektlisták projektjei tematikájukban illeszkednek és területileg is integrálhatóak, tehát a projektcsomag közel teljes értékű megvalósítása lehetségessé válik egy-egy eredetileg tervezett elem kiesése esetében is.

Az ITP-k végrehajtásának külön kockázata, amikor egy projektcsomag kulcsprojektje nem a TOP-ból kerül megvalósításra, hanem más OP-kból vagy privát befektetésből finanszírozódik. Ebben az esetben a **kulcsprojektről** van szó, tehát ha ezzel valami baj történik, akkor az egész projektcsomag veszélybe kerül. Ebben az esetben a kockázat mérsékelhető az adott OP Irányító Hatóságával, illetve a privát befektetővel történő folyamatos és szoros kapcsolattartás és egyeztetés esetén. . Lehetőség szerint ezért olyan projektcsomagokat javasolt összeállítani, amelyek kulcsprojektje is a TOP keretében kaphat finanszírozást.

Kockázatot jelent a nem megfelelő **ütemezés**. Fontos, hogy a tervezés során az ITP úgy kerüljön kialakításra, hogy az időszak elején jobban sűrűsödjenek a feladatok (pl. kulcsprojektek indítása ebben a szakaszban javasolt), ugyanakkor lényeges, hogy egyenletes leterheltséget biztosítson a menedzsment számára a program működtetése. Az első évtől eltekintve az előkészítéssel és végrehajtással jelentkező feladatok párhuzamosan zajlanak. A finomra hangolt ütemezés két évre készül és fontos, hogy folyamatosan frissüljön a változásokat követve. Csak ilyen megalapozás mellett lehet már a második év közepén elkészíteni a következő két év finomra hangolt ütemezését. A folyamatos nyomon követéssel és újratervezéssel elkerülhető, hogy csúszások végül az ITP több évvel való eltolódását eredményezzék. További szempont a kapcsolódó ágazati OP kiírásokkal való időbeli összhang biztosítása.

Elvárt a feszes **programmenedzsment** is, ezért a kockázatok elkerülése végett javasolt nem takarékoskodni a szervezeti kapacitásokkal és kvalitásokkal. Jelentősége van a feladatok egyenletes elosztásnak (jó ütemezésből ez következik) így nem történik meg, hogy az egyik feladatkör túlterhel, míg a másik tartósan feladat nélkül marad.

ITP fő kockázatok kezelése:

Szükséges bemutatni, hogy az ITP milyen módon kezeli fent részletezett kockázatokat:

- függőségi kockázatok
- ütemezési kockázatok
- szervezeti kockázatok

4.7 Az ITP elvárt hatásai – TOP indikátorok

4.7 Az ITP elvárt hatásai – mérhető eredmények, TOP indikátorok

A program eredményessége érdekében szükséges a megvalósítás folyamatos nyomon követése. Ahogyan az operatív programnak, úgy a megyei és megyei jogú városi integrált területi programoknak is mérhetően hozzá kell járulniuk az uniós és nemzeti célkitűzésekhez, az ITP esetében a TOP ezzel kapcsolatban rögzített céljaihoz. Az integrált területi programot annak figyelembevételével szükséges tervezni, hogy a megye/megyei jogú város szintjén a **megye/megyei jogú város ITP forrásarányának nagyságrendjében szükséges indikátor (eredmény és kimeneti mutatók) vállalásokat tenni** a TOP célértékeinek teljesülése érdekében!

Ennek érdekében a programhoz és a projektekhez kapcsolódóan is azok eredményeit mutató **indikátorok kerülnek meghatározásra.**

Az operatív program indikátorrendszere többrétű, a mutatószámokat az uniós szabályozásnak megfelelően az EU beruházási prioritásokhoz kapcsolódóan határoztuk meg és rögzítettük.

Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelet 27. cikk szerint:

„(4) Minden prioritás az alapspecifikus szabályoknak megfelelően minőségi vagy mennyiségi szempontból kifejezett mutatókat és kapcsolódó célértékeket határoz meg a program végrehajtásában a célkitűzések megvalósításához képest elért előrehaladás értékelésére, ami a monitoring, az értékelés és az eredményesség felülvizsgálatának alapját képezi. Ezek a mutatók a következőket tartalmazzák:

- a. a kihelyezett összegekre vonatkozó pénzügyi mutatók;*
- b. a támogatott műveletekre vonatkozó kimeneti mutatók;*
- c. az érintett prioritáshoz kapcsolódó eredménymutatók.*

Mindegyik ESB-alap esetében az adott alapra vonatkozó szabályok közös mutatókat határoznak meg, valamint rendelkezéseket állapíthatnak meg a programspecifikus mutatók vonatkozásában.”

A vonatkozó rendeletek – Az Európai Parlament és a Tanács 1301/2013/EU rendelete (2013. december 17.) és az Európai Parlament és a Tanács 1304/2013/EU rendelete (2013. december 17.) – mellékletei tartalmazzák az úgynevezett közös kimeneti mutatókat, melyek alkalmazása kötelező, amennyiben az indikátor az adott prioritás esetén releváns.

Az ESZA kereteiből finanszírozott prioritások esetén nemcsak kimeneti, hanem közös eredmény indikátorok is rögzítésre kerültek, melyek alkalmazása – relevancia esetén – szintén kötelező. Az Európai Unió így kívánja biztosítani az egységességet, lehetőséget adva az adatok összegzésére és összehasonlítására.

Az eredményindikátorok a hosszabbtávú hatásokat mérik, a projektek megvalósulása mellett más körülmények is befolyásolják az értéküket. Ennek megfelelően nem volt követelmény pontos célértékek meghatározása, az Unió csupán a pozitív irányú elmozdulást várja el a tagállamoktól.

A kimeneti mutatók jellemzően a megvalósuló projektek eredményeit összegzik. Követelmény a számszerűsített célok teljesülése, így már projektszinten is kalkulálni kell azzal, milyen mértékben járulnak hozzá a tervezett eredmények az operatív program céljaihoz.

Ezek mellett a szabályozás lehetőséget nyújt a közös kimeneti és eredménymutatók mellett program-specifikus indikátorok kidolgozására és alkalmazására is, amennyiben azok szükségesek a programok nyomon követéséhez.

Az Irányító Hatóság az operatív programban meghatározott mutatók mellett **a szakmai követelményrendszerek keretében további téma-specifikus indikátorok** alkalmazását írhatja elő. Ezek a szakterületnek megfelelő mutatók a későbbiekben az értékelések, elemzések alapjául szolgálnak majd.

Az indikátorok között az Irányító Hatóság megjelölhet úgynevezett **szankcionálandó indikátorokat**, melyek **nem teljesülése a támogatási összeg csökkentését, adott esetben a támogatási szerződéstől való elállást vonhatja magával.** A szankcionálandóként nem nevesített releváns indikátorok esetében pedig a kedvezményezettnek rendszeres adatszolgáltatási kötelezettsége áll fenn.

A projektekhez kapcsolódó pályázati anyagokban valamennyi releváns indikátor szerepeltetése kötelező. A projektek tervezésekor figyelembe kell venni, hogy ezen releváns mutatók vonatkozásában számszerűsített eredmények elérését is vállalni kell, amelyek teljesülését a projekt megvalósítása során biztosítani szükséges.

Az operatív program közös és program-specifikus eredménymutatói az egyedi (specifikus) célkitűzések szerint (adatokkal ld. a köv. táblázat):

Közös és program-specifikus eredménymutatók a TOP-ban	
egyedi célkitűzés	mutató
1. prioritás: Térségi gazdaságfejlesztés a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében	
1.A Térségi gazdasági környezet fejlesztése a gazdasági aktivitás növelése érdekében	Foglalkoztatottak (15-64 éves) száma a közsféra adatai nélkül
1.B Kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérését segítő szolgáltatások bővítése	Napközbeni ellátásban részesülő gyermekek száma (bölcsőde, családi napközi)
2. prioritás: Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	
2.A Vállalkozások és lakosság számára vonzó települési környezet kialakítása	Elégedettség a települési környezet minőségével
2.B A kulturális és természeti örökségre épülő turizmusban rejlő térségi potenciál kiaknázása	Kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma (külföldi + belföldi)
3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	
3.A Környezetbarát közlekedési rendszerek fejlesztése és a fenntartható közösségi mobilitás elősegítése	Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya
3.B A települési önkormányzatok energiahatékonyságának fokozása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése	Primer energia felhasználás
	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energiafogyasztáson belül
4. prioritás: A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	
4.A Önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztése	A fejlesztett közszolgáltatásokat igénybe vevők száma
4.B A leromlott városi területeken és városi külterületeken élő alacsony státuszú családok, romák életkörülményeinek javítása	Szociális városrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma
5. prioritás: Községi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD) – ITP esetében nem releváns	
	A HFS végrehajtás keretében megújított községi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya

Közös és program-specifikus eredménymutatók a TOP-ban	
egyedi célkitűzés	mutató
5.A Erősebb kohézió megteremtése a városi közösségekben helyi közösség-szervezés és kulturális kínálatbővítés segítségével.	A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség
5.B Erősebb kohézió megteremtése a városi közösségekben helyi közösség-szervezés és kulturális kínálatbővítés segítségével	Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosságszáma
	Kulturális intézmények látogatottsága
6. prioritás: Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés	
6.A A foglalkoztathatóság javítása és a helyben, a helyi és térségi gazdasági szereplők által foglalkoztatottak számának növelése	A program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma (férfi/nő/összesen megbontásban)
	A program elhagyása utáni hat hónapon belül foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma (férfi/nő/összesen megbontásban)
	A támogatott munkahelyi képzéseket sikeresen befejezők száma (férfi/nő/összesen megbontásban)
6.B A leromlott városi területeken élő családok, romák életkörülményeinek javítása és 6.C Társadalmi aktivitás, társadalmi összetartozás növelése helyi szinten	A program keretében jobb életkilátással kikerültek száma
	Szociális partnerek vagy nem kormányzati szervezetek (NGO-k) által részben vagy teljesen végrehajtott projektek száma

Az operatív program közös és program-specifikus kimeneti mutatói (adatokkal ld. a köv. táblázat):

Közös és program-specifikus kimeneti mutatók a TOP-ban	
egyedi célkitűzés	mutató
1. prioritás: Térségi gazdaságfejlesztés a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében	
1.A Térségi gazdasági környezet fejlesztése a gazdasági aktivitás növelése érdekében	Támogatásban részesülő vállalkozások száma
	Vissza nem térítendő támogatásban részesülő vállalkozások száma
	A foglalkoztatás növekedése a támogatott vállalkozásoknál
	A vállalkozásoknak közpénzből nyújtott támogatáshoz illeszkedő magánberuházás (vissza nem térítendő támogatás)

Közös és program-specifikus kimeneti mutatók a TOP-ban	
	Az újrakepített vagy felújított közutak teljes hossza
1.B Kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérését segítő szolgáltatások bővítése	Támogatott gyermekgondozási és oktatási intézmények kapacitása
2. prioritás: Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	
2.A Vállalkozások és lakosság számára vonzó települési környezet kialakítása	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek
	Integrált városfejlesztési stratégiákat alkalmazó területeken élő lakosság
	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza
2.B A kulturális és természeti örökségre épülő turizmusban rejlő térségi potenciál kiaknázása	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságoknak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése
3. prioritás: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	
3.A Környezetbarát közlekedési rendszerek fejlesztése és a fenntartható közösségi mobilitás elősegítése	Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma (OP kondíciós lista alapján)
	Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések száma
	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma
	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza (OP kondíciós lista alapján)
3.B A települési önkormányzatok energiahatékonyságának fokozása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése	A középületek éves elsődleges energia-fogyasztásának csökkenése
	A megújulóenergia-termelés további kapacitása
	Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése
4. prioritás: A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	
4.A Önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztése	Jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság
	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma
	Akadálymentesített épületek száma
4.B A leromlott városi területeken és városi külterületeken élő alacsony státuszú családok, romák életkörülményeinek javítása	Helyreállított lakóegységek városi területeken
	Városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek
	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek
	Integrált városfejlesztési stratégiákat alkalmazó területeken élő lakosság
5. prioritás: Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD) – ITP esetében nem releváns	
5.A Erősebb kohézió megteremtése a városi közösségekben helyi közösség-szervezés és kulturális kínálatbővítés segítségével.	Városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek
	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek

Közös és program-specifikus kimeneti mutatók a TOP-ban	
5.B Erősebb kohézió megteremtése a városi közösségekben helyi közösség-szervezés és kulturális kínálatbővítés segítségével	A programokban részt vevők száma (nő/férfi/összesen megbontásban)
	A társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által teljesen vagy részben végrehajtott programok száma
6. prioritás: Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés	
6.A A foglalkoztathatóság javítása és a helyben, a helyi és térségi gazdasági szereplők által foglalkoztatottak számának növelése	Munkanélküli résztvevők száma, beleértve a tartós munkanélkülieket is (nő/férfi/összesen megbontásban)
	A munkahelyi képzésekben résztvevők száma (nő/férfi/összesen megbontásban)
6.B A leromlott városi területeken élő családok, romák életkörülményeinek javítása és 6.C Társadalmi aktivitás, társadalmi összetartozás növelése helyi szinten	A programokba bevont személyek száma
	Támogatott civil szervezetek száma

Az eredményességi tartalék

Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete 22. cikk szerint az „(1) Az eredményességi tartalék az egy programon belüli egyes prioritások számára nyújtott költségvetési juttatás 5 és 7 %-a közötti összeg, a technikai segítségnyújtásra irányuló prioritások kivételével, a 39. cikkkel összhangban.”

A Bizottság ennek az elkülönített összegnek a felhasználását attól teszi függővé, hogy az adott prioritások teljesítik-e az előre meghatározott részcélokat. Az eredményességi felülvizsgálat a 2019-es éves jelentés információin alapul majd. A részcélokat szintén indikátorok segítségével kellett meghatározni. Kiválasztásra került néhány, a prioritásra jellemző pénzügyi és kimeneti mutató, melyekhez kapcsolódóan a 2018-as évre rögzítésre kerültek a megfelelő célértékek. Az eredményességi tartalékokat kizárólag azon programok és prioritások kaphatják meg, amelyek teljesítették a rájuk vonatkozó részcélokat.

Amennyiben az eredményességi felülvizsgálat súlyos mulasztást állapít meg, a Bizottság akár részben vagy egészében fel is függesztheti a program prioritására szánt kifizetést, vagy az érintett prioritások vonatkozásában pénzügyi korrekciót alkalmazhat.

Mivel a 2014-20-as időszakban az operatív programokban rögzített célok és az eredményességi keret mutatói esetében az alulteljesülés a támogatások csökkenésével, visszakövetelésével jár majd, a számszerűsített eredmények előrehaladása és annak nyomonkövetése prioritást élvez a tervezés és megvalósítás során.

A projektgazdák felelőssége, hogy megalapozott tervezéssel majd teljesítéssel biztosítsák az operatív program eredményeit. Az Irányító Hatóság az elvárások súlyának megfelelő kiemelt figyelemmel kívánja kísérni a projektek előrehaladását és az indikátorértékek megvalósulását. Az operatív program céljainak teljesüléséhez a támogatások lehető leghatékonyabb felhasználása szükséges. Az Irányító Hatóság ennek érdekében fogja kialakítani eljárásrendszerét, ami a projektszintű kötelezettségek kogens szabályozását és betartatását is jelenti. **Az ITP projektsomag szintű indikátorait a melléklet táblázatában (Excel fájl) kell feltölteni.**

A TOP indikátor készlete célértékekkel (Bizottsághoz benyújtott TOP tervezet szerint):

PRIORITÁS TENGYEL	EREDMÉNY INDIKÁTOR		Cél- érték	INTÉZKEDÉS	KIMENETI INDIKÁTOROK		
	Megnevezés	Mérték- egység			Megnevezés	Mérték- egység	célérték (mk)
1. Térségi gazdaság- fejlesztés a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében	Foglalkoztatotta k (15-64 éves) száma a közszféra adatai nélkül	fő	növekszik	1.1 Foglalkoztatás- bővítést szolgáló önkormányzati gazdaságfejlesztési akciók	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	1 800
					Vissza nem térítendő támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	1 800
					A foglalkoztatás növekedése a támogatott vállalkozásoknál	teljesmunk aidő- egyenérté k	2 950
				1.2 Foglalkoztatás- barát fejlesztések elsősorban a kis- és középvállalkozások nál	A vállalkozásoknak közpénzből nyújtott támogatáshoz illeszkedő magánberuházás (vissza nem térítendő támogatás)	EUR	245 000 000
	Napközbeni ellátásban részesülő gyermekek száma (bölcsőde, családi napközi)	fő	növekszik	1.3 A munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejleszté s	Az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza	km	675
				1.4 A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	Támogatott gyermekgondozá si és oktatási intézmények kapacitása	fő	12 850
2. Vállalkozásbar át, népesség- megtartó település- fejlesztés	Elégedettség a települési környezet minőségével	pontérték (0-10)	növekszik	2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2	370 000 (mk: 74 000)
					Integrált városfejlesztési stratégiákat alkalmazó területen élő lakosság	fő	790 000

PRIORITÁS TENGEY	EREDMÉNY INDIKÁTOR		Cél- érték	INTÉZKEDÉS	KIMENETI INDIKÁTOROK		
	Megnevezés	Mérték- egység			Megnevezés	Mérték- egység	célérték (mk)
					Bel- és csapadék- vízvédelmi létesítmények hossza	m	670 000
	Kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma (külföldi + belföldi)	db	növek- szik	2.2 Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	látogatás/ év	920 000 (mk: 184 000)
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya	%	növek- szik	3.1 Fenntartható települési közlekedésfejleszté s	Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma (OP kondíciós lista alapján)	db	38
					Közlekedésbizton- sági fejlesztést megvalósított települések száma	db	97
					Kialakított új, forgalomcsillapítot t övezetek száma	db	48
	Primer energia felhasználás	PJ	1348,2 7	3.2 A települési önkormányzatok energiahatékonyasá- gának fokozása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése	A középületek éves elsődleges energiafogyasztá- sának csökkentése	kWh/év	29 010 542,13
	A megújuló energia- forrásból előállított energiamennyis- ég teljes bruttó energiafogyaszt- áson belül	PJ/év	65,313		További kapacitás megújuló energia előállítására	MW	365,36
					Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése	tonna CO2 egyenérté- k	295 062,18 (mk: 29 506,22)
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	A fejlesztett közszolgáltatáso- kat igénybe- vevők száma	fő	194 000	4.1 Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	Jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság	személy	194 000
				4.2 A szociális alapszolgáltatások infrastrukturájának bővítése, fejlesztése			

PRIORITÁS TENGEY	EREDMÉNY INDIKÁTOR		Cél- érték	INTÉZKEDÉS	KIMENETI INDIKÁTOROK		
	Megnevezés	Mérték- egység			Megnevezés	Mérték- egység	célérték (mk)
				4.3 Térségi és helyi közszolgáltatást nyújtó egyéb intézmények infrastruktúra-fejlesztése	Akadálymentesített épületek száma	db	525
	Szociális városrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma	fő	194 000	4.4 Leromlott városi területek rehabilitációja	Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	1 450 (mk: 290)
					Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	4 850
					Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	9 700
					Integrált városfejlesztési stratégiákat alkalmazó területeken élő lakosság	személy	194 000
5. Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD)	A HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya	%	növekszik	5.1. Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése (ERFA)	Városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	8 500
	A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség		növekszik		Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	90 000 (mk:10 000)
	Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosságszáma	fő	200 000 (mk: 800 000)	5.2 Helyi közösség-szervezés a városi helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva (ESZA)	A programokban részt vevők száma	fő	50 000
					A társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által teljesen vagy részben végrehajtott programok száma	db	750

PRIORITÁS TENGEY	EREDMÉNY INDIKÁTOR		Cél- érték	INTÉZKEDÉS	KIMENETI INDIKÁTOROK		
	Megnevezés	Mérték- egység			Megnevezés	Mérték- egység	célérték (mk)
	Kulturális intézmények látogatottsága	%	103				
6. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, társadalmi együttműködés és foglalkoztatás-ösztönzés	A program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma (közös indikátor)	fő	21 000	6.1 A helyi foglalkoztatási szint javítása megyei és helyi foglalkoztatási paktumok támogatásával	Munkanélküli résztvevők száma, beleértve a tartós munkanélkülieket is	fő	55 000
	A program elhagyása utáni hat hónapon belül foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma (közös indikátor)	fő	15 000		A munkahelyi képzésekben résztvevők száma	fő	60 000
	A támogatott munkahelyi képzéseket sikeresen befejezők száma (programspecifikus indikátor)	fő	51 000	6.2 A térségi gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó kiegészítő ESZA tevékenységek	A munkahelyi képzésekben résztvevők száma		
	A program keretében jobb életkilátással kikerültek száma	fő	45000 (mk: 15 500)	6.3 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	Programokba bevont személyek száma	fő	500000 (mk: 155 000)
	Szociális partnerek vagy nem kormányzati szervezetek (NGO-k) által részben vagy teljesen végrehajtott projektek száma	db	400	6.4 A helyi identitás és kohézió erősítése	Támogatott civil szervezetek száma	db	1 000

Az eredményességi keret indikátoraira vonatkozó számítási módszertan leírása:**TOP 1: TÉRSÉGI GAZDASÁGFEJLESZTÉS A FOGLALKOZTATÁSI HELYZET JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN**

Az eredményességi keret indikátorának kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás intézkedéscsoportjainak legnagyobb részét reprezentálja a kiválasztott mérőszám. Az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra.

A „Támogatásban részesülő vállalkozások száma” indikátor a komplex, tematikusan sokféle, ugyanakkor elsősorban a növekvő foglalkoztatással járó, gazdaságfejlesztést célzó tevékenységek mérésére megfelelően alkalmazható. Az indikátor jól kifejezi a prioritástengelyen belül megvalósítandó összetett és sokrétű támogatható tevékenységek közös jellemzőit. A darabszámban megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak hasonló jellegű támogatásaival érintett projektjeinek átlagos méretét, valamint a prioritástengelyre allokált forráskeretet vettük alapul. A prioritástengelyen belül meghatározott beavatkozási területekre allokált források mintegy 55%-át képes mérni e mutató a dimenziókódok alapján végzett számításaink szerint. Azonban mivel az 1.3 és 1.4 intézkedés kapcsán is sor kerülhet vállalkozások támogatására (kiemelten a családi napközik esetén) így becsléseink szerint a teljesítménykeret kimeneti indikátora lefedi a prioritástengelyre allokált források több mint 60%-át. Ugyanakkor a támogatott vállalkozások száma megfelelően szemlélteti a prioritástengelyen belüli intézkedések hozzájárulását a kapcsolódó beruházási prioritásban megfogalmazott gazdaságfejlesztési célhoz.

TOP 2: VÁLLALKOZÁSBARÁT, NÉPESSÉGMEGTARTÓ TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás mindkét intézkedéscsoportját (és mind a két beruházási prioritását) reprezentálja egy-egy releváns indikátor. Az indikátorok az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából kerültek kiválasztásra. A kiválasztott indikátorok közös jellemzője továbbá, hogy mind a kettő esetében rendelkezésre álltak 2007-2013-as mérési adatok, amelyek fajlagos értékeiből következtetni lehetett a 2014-2020-as célértékekre.

A „Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek” indikátor egy komplex, tematikusan sokféle, közterület-rehabilitációt célzó tevékenységek mérésére megfelelően alkalmazható mérőszám. A m2-ben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján, a konvergencia-régió (2014-2020-ban „kevésbé fejlett régió”) város-rehabilitációs projektjeit vettük alapul. A támogatott projektek esetében meghatároztuk, az egy négyzetméterre jutó fajlagos költségeket. A fajlagos költségeket felhasználva határoztuk meg a 2014-2020-as célértéket. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül megvalósítandó, igen összetett és sokrétű támogatható tevékenység közös jellemzőit, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 75 %-ának hasznosulását mérik. A helyreállított nyitott terek mérete ugyanakkor jól kifejezi a prioritástengelyen belüli beavatkozások egy részének hozzájárulását a célzott beruházási prioritásban is megfogalmazott városi környezetfejlesztéshez.

„A természeti és kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások száma” indikátor kiválasztását az alábbiak indokolták: mivel a TOP 2-es prioritásának turizmusfejlesztési beavatkozásaitól elvárt, hogy kapcsolódjanak a GINOP által támogatott hálózatos turisztikai fejlesztésekhez, indokolt volt teljesítménykeretnek is olyan közös indikátort választani, amely lehetővé teszi az operatív programokon átnyúló indikátormérést, biztosítva a két operatív program együttes eredményeinek mérését is. A 2007-2013 közötti időszakban, a (támogatott) turisztikai attrakciók átlagosan 32 százalékponttal növelték a látogatottságot. A 2014-2020-as időszak látogatásszám becslésénél ezt az adatot vettük alapul. Az indikátor jól méri az intézkedésen belül megvalósítandó, sokrétű turizmusfejlesztési tevékenységek által elérni kívánt legfontosabb hatás teljesülését. Az indikátor által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 85 %-ának hasznosulását mérik. A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások száma ugyanakkor jól kifejezi a prioritástengelyen belüli beavatkozások egy részének hozzájárulását a célzott beruházási prioritásban is megfogalmazott kulturális és természeti örökség védelméhez.

TOP 3: ALACSONY SZÉNDIOXID KIBOCSÁTÁSÚ GAZDASÁGRA VALÓ ÁTTÉRÉS KIEMELTEN A VÁROSI TERÜLETEKEN

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás mindkét intézkedéscsoportját reprezentálja egy-egy releváns indikátor. Az üvegházhatású gázokra (ÜHG-ra) vonatkozó indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra.

A „Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza” az összetett, a kerékpárút-hálózat fejlesztését célzó tevékenységek mérésére megfelelően alkalmazható. A km-ben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján, a konvergencia-régiókban támogatott hasonló projektek méretét, valamint az intézkedésre alokált forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül megvalósítandó támogatható tevékenységek legfőbb célját, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre alokált források hozzávetőlegesen 20 %-ának hasznosulását mérik. A kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza jól kifejezi a prioritástengelyen belüli intézkedések egy részének hozzájárulását a célzott beruházási prioritásban is megfogalmazott fenntartható városi mobilitás eléréséhez.

„Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése” indikátor kiválasztását az indokolta, hogy a fenntartható városi mobilitás elérését támogató fejlesztéseken túl a prioritástengely célozza az energiahatékonyság és a megújuló energiafelhasználás növelését is. Ez az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra. A mutató minden energetikai prioritást magában foglaló Operatív Programban (KEHOP, GINOP, TOP, VEKOP) alkalmazásra került, ezzel megteremtve a Programok közötti összhangot, egységes mérhetőséget és szemléletmódot. Az üvegházhatású hatású gázok mennyiségének tonna CO₂ egyenértékben megadott számításához egyrészt a 2007-13-as időszakban lefutott projektek elszámolható költségét vettük alapul (az EMIR rendszerből és a fenntartási jelentésekből), amelyhez viszonyítottuk a megtakarított ÜHG éves értéket. Ez a fajlagos mutató megmutatta, hogy 1 tonna CO₂ egyenérték/év megtakarítás mekkora költségből állítható elő. Ezt az arányt használtuk fel arra, hogy az intézkedésen belül az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenésére hatással lévő beavatkozásokra alokált forráskeret alapján kiszámoljuk az indikátor célértékét. Az „Összefoglaló jelentés a Környezet és Energia Operatív Program félidei áttekintő értékelése” c. dokumentumban szintén ez a módszer került alkalmazásra, azzal az eltéréssel, hogy abban technológiánkénti, illetve konstrukciónkénti bontás nem volt, így az abban számított adat jelen esetben nem volt felhasználható. A fajlagos értékek meghatározásakor törekedtünk biztonságos adatokból nyert mutató előállítására, ezért ahol elérhető volt a fenntartási jelentésből származó (ellenőrzött) adat, ott azt használtuk fel a számításhoz. Ahol nem állt rendelkezésre az előbb említett adat, ott a (pályázati adatokkal megegyező) EMIR tervértékekre hagytuk.

A nevezett mutató alkalmazása azért is indokolt, mert mind az energiahatékonyság, mind a megújuló energiaforrás felhasználás növelését célzó intézkedésekhez egyszerre kapcsolható, amelyre azért van szükség, mivel minden OP-ban tervezettek olyan energetikai prioritásba tartozó intézkedések, amelyekben e két energetikai célterület együttes alkalmazására kerülhet sor. Továbbá a prioritástengely keretében megvalósuló fejlesztések elsődleges célja, hogy a megújuló energiaforrások alkalmazásán és az energiafelhasználás csökkentésén keresztül hozzájáruljanak az ország üvegházhatású gáz kibocsátásának mérsékeléséhez. Ezért a prioritási tengely teljesítménykeretét legátfogóbban az ÜHG kibocsátás becsült csökkenésének mérésén keresztül lehet meghatározni.

Az indikátor által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre alokált források hozzávetőlegesen 60 %-ának hasznosulását mérik. A csökkenő CO₂ kibocsátás mértéke ugyanakkor jól kifejezi a prioritástengelyen belüli intézkedések hozzájárulását a célzott beruházási prioritásban is megfogalmazott intelligens energiahasználat és megújuló energia- felhasználás támogatásához.

TOP 4: A HELYI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE ÉS A TÁRSADALMI EGYÜTTMŰKÖDÉS ERŐSÍTÉSE

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás minden főbb intézkedését reprezentálják a kiválasztott indikátorok. A releváns intézkedési kör vonatkozásában az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra.

„A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma” indikátor jól méri a vonatkozó intézkedéscsoport által támogatandó komplex tevékenységek eredményességét. A darabszámban megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján a 68 m Ft/intézmény átlagos projektméretet, valamint az intézkedésre alokált forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül megvalósítandó, igen összetett és sokrétű támogatható tevékenység közös jellemzőit, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre alokált források hozzávetőlegesen 25 %-ának hasznosulását mérik.

A „helyreállított lakóegységek városi területeken” indikátor kiválasztását az indokolta, hogy a 4. prioritástengelyre alokált források közel fele szociális város-rehabilitációs célú beavatkozásokat fog

finanszírozni. Az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra. A helyreállított lakóegységek darabszámának becslésénél egyrészt a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján számításba vehető 26,6 m Ft-os átlagos projektméretet, másrészt az intézkedésre alokkált forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól méri a vonatkozó intézkedésen belül megvalósítandó fejlesztések eredményességét, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre alokkált források hozzávetőlegesen 45 %-ának hasznosulását mérik. A helyreállított lakóegységek száma ugyanakkor jól kifejezi a prioritástengelyen belüli intézkedések egy részének hozzájárulását a rászoruló közösségek célzott beruházási prioritásban kitűzött fizikai rehabilitációjához, gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatásához.

TOP 5: KÖZÖSSÉGI SZINTEN IRÁNYÍTOTT VÁROSI HELYI FEJLESZTÉSEK (CLLD)

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás minden intézkedését, illetve mindkét strukturális alapját – ERFA/ESZA - reprezentálja releváns indikátor. A releváns intézkedési kör vonatkozásában az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra.

A „Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek” mérőszám elsősorban a közterület-rehabilitációt célzó tevékenységek mérésére alkalmazható. A m²-ben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak projekt tapasztalatait, a konvergencia-régiókban támogatott hasonló projektek méretét, valamint az intézkedésre alokkált 30 Mrd Ft forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi a prioritáson belül az ERFA intézkedés keretében megvalósítható, összetett és sokrétű támogatható tevékenység közös jellemzőit. A mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre alokkált források megközelítőleg 30%-ának hasznosulását mérik. A helyreállított nyitott terek mérete jól kifejezi a CLLD prioritástengelyen belüli ERFA típusú intézkedés meghatározó részének hozzájárulását a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében valószínűsíthetően megfogalmazásra kerülő és végrehajtásra kijelölt beruházásokhoz.

A „Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosságszáma” – mértékegység: fő - indikátor jól méri a vonatkozó intézkedéscsoport által támogatandó stratégiák megvalósításának akcióterületét. A lakosságszámban megadott érték becsléséhez azt vettük alapul, hogy a prioritás keretében tervezettek értelmében várhatóan az ország huszonkét megyei jogú városában, valamint további tíz, 10.000 – 150.000 fő közötti népességszámú városi helyszínen készül támogatandó helyi fejlesztési stratégia, amely városok együttes lakosságszáma az átlagos 60.000 fő lakosságszámmal kalkulálva adja a mérőszám célértékét. A lakosságszám becsléséhez a KSH adatbázisban szereplő értékeket vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül támogatandó helyi fejlesztési stratégiák akcióterületét, közvetetten pedig a mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre alokkált ESZA források 100%-át képesek mérni.

TOP 6: MEGYEI ÉS HELYI EMBERI ERŐFORRÁS FEJLESZTÉSEK, FOGLALKOZTATÁS-ÖSZTÖNZÉS ÉS TÁRSADALMI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás minden főbb intézkedését reprezentálja releváns indikátor.

„A programokba bevont személyek száma” indikátor komplex, több kimeneti indikátor értékeinek az összegéből összeállított mérőszám. Egyrészt tartalmazza a „Munkanélküli résztvevők száma, beleértve a tartós munkanélkülieket is” mérőszám értékét, amely megtalálható az 1303/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájában. Másrészt „A programokba bevont személyek száma” indikátor értéke is felhasználása került e mutatóban. (Ezen utóbbi a bármely civil programokba bevont személyek számára vonatkozik). E két indikátor aggregált értéke adja az eredményességi keretben szereplő indikátor célértékét. A főben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján, a konvergencia-régiókban támogatott hasonló projektek méretét, valamint az intézkedésre alokkált forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül megvalósítandó, igen összetett és sokrétű támogatható tevékenység közös jellemzőit, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre alokkált források hozzávetőlegesen 75%-ának hasznosulását mérik.

„A program keretében jobb életkilátással kerültek száma” indikátor a szociális város-rehabilitációs beavatkozások keretében megvalósuló ESZA által finanszírozott programokba bevont azon résztvevők

számát méri, akik a beavatkozások eredményeként a programok végére jobb életkilátással rendelkeznek. A főben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján, 50 ezer fős bevonható létszámot vettünk alapul. A jobb életkilátással kikerültek kiszámításánál megközelítőleg 10 %-os lemorzsolódást prognosztizálhatunk a programot résztvevőknél, ez indokolja a 45.000 főben meghatározott célértéket. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül megvalósítandó, igen összetett és sokrétű támogatható tevékenység közös jellemzőit, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre alokált források hozzávetőlegesen 9%-ának hasznosulását mérik.

MEGYEI INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAM**TERVEZÉSI SABLON**

A megyei gazdaságfejlesztési és településfejlesztési

integrált területi program tervezéséhez

TERVEZET[megye neve] **Integrált Területi Programja****2014-2020**

Cím	[megye neve] megye Integrált Területi Programja
Verzió	1.0
Megyei közgyűlési határozat száma és dátuma	[határozat száma és megnevezése] [határozat megjelenésének dátuma]
Területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős minisztériumi jóváhagyás száma és dátuma	[dokumentum hivatkozási száma, dátuma]
IH jóváhagyó határozat száma és dátuma:	[határozat száma és megnevezése] [határozat megjelenésének dátuma]
Finanszírozó operatív program:	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)
Érintett földrajzi terület:	[megye neve] megye

ITP felelős szervezet:	[megye neve] Megyei Önkormányzat
ITP felelős szervezet kapcsolattartó:	[kapcsolattartó neve, beosztása] [email, telefon]
ITP felelős szervezet címe:	[cím]

[megye székhelye], 2014. [benyújtás hónap, nap]

1. Az Integrált területi program (ITP) készítésének célja, tervezésének körülményei

Terjedelem: max 2 oldal

A fejezet javasolt tartalma:

- A TOP decentralizált logikájának rövid bemutatása, ennek keretében a megye részére dedikált forrás nagyságának megjelölése, jogszabályi hivatkozással.
- Az ITP tartalmát megalapozó előzmény dokumentumok (Helyzetelemzés, Területfejlesztési Koncepció, Stratégiai és Operatív Program) helyzete, az azokat jóváhagyó közgyűlési határozatok meghivatkozása.
- Az ITP tervezési körülményeinek rövid bemutatása, kitérve a tervezésbe bevont szervezetekre, a módszertanra, a partnerség folyamatára.

A fejezet kidolgozása során alkalmazza a Tervezési sablon 2.2. fejezetében foglaltakat.

2. Az integrált területi program (ITP) stratégiája és beavatkozási logikája

2.1. ITP beavatkozási logikája és struktúrája

Terjedelem: max.5 oldal

A fejezet javasolt tartalma:

- Az ITP felépítése, logikai struktúrája, a tervezett ITP projektcsomagok felsorolása, belső, az egyes projektcsomagok között fennálló tartalmi kapcsolatok az ITP szintjén. pl. a gazdaságfejlesztési jellegű projektcsomagok, projektek esetében a kapcsolódás bemutatása a településfejlesztési jellegű projektcsomagokhoz, projektekhez (ahol releváns), a tervezett ITP projektcsomagok felsorolása.
- A vázlatos bemutatáshoz használja a segédlet 1. ábrájának adaptációját. A szöveges elemzésben térjen ki a projektcsomagok teljes ITP-n és az egyes részprogramokon belüli logikai kapcsolatára.

2.2. Az integrált területi program viszonya az uniós, nemzeti és megyei fejlesztési dokumentumokhoz

Terjedelem: max. 2 oldal

A fejezet javasolt tartalma:

2.2.1. A Illeszkedés és hozzájárulás a megyei területfejlesztési koncepcióhoz, programhoz és célkitűzésekhez

- Illeszkedés a megyei területfejlesztési koncepcióban és a megyei területfejlesztési programban rögzített megyei koncepcióhoz, programhoz és célkitűzésekhez, hozzájárulás a megyei célokhoz, logikai kapcsolat kimutatása a megyei célokkal.
- Mutassa be, hogy az egyes projektcsomagok kulcsprojektjeiken (gazdaságfejlesztési részprogram esetében) illetve tematikus fókuszukon

(településfejlesztési részprogram esetében) keresztül hogyan járulnak hozzá a megye koncepcióban kitűzött célokhoz.

2.2.2. Illeszkedés és hozzájárulás a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban rögzített uniós és nemzeti célkitűzésekhez

- *Illeszkedés és hozzájárulás a TOP stratégiai céljaihoz és prioritásaihoz (mely célokhoz és prioritásokhoz kapcsolódik és hogyan, mit vállal a TOP célkitűzések teljesítéséhez).*

2.3. Területi célokhoz és térségi fejlesztési szükségletekhez való hozzájárulás

Terjedelem: max. 5 oldal

A fejezet javasolt tartalma: [csak megyei ITP-nél releváns]

- *Az ITP projektcsomagok indokoltsága - Reagálás a megyei helyzetfeltárásban bemutatott megyei fejlesztési szükségletekre. Mely szükségletekre reagál, milyen mértékben képes orvosolni az egyes problémákat, kihasználni a meglévő lehetőségeket a különféle adottságú és helyzetű térségekben.*
- *A fejezet kidolgozásához (a megyei projektcsomagok összeállításához elsősorban) alkalmazza a Módszertani segédlet 2.2. fejezetében foglalt szempontokat. Készítsen egy minden fejlesztést tartalmazó összesítő térképet (nagyobb felbontásban, hogy minden fejlesztés felvihető legyen). Ezen a térkép tartalmazza településekhez rendelve a megyei gazdaságfejlesztési részprogram és a megyei településfejlesztési részprogram projektjeit, valamint az ismert, ágazati OP-kból finanszírozott projekteket is. Ezzel a térbeli ábrázolással rajzolódnak ki a 2014-2020-ra tervezett fejlesztések területi jellemzői (fejlesztések területi koncentrációi, fejlesztésekkel kevésbé érintett területek). Programjának helyzetfeltárásában definiált fejlesztési szükségletekkel alátámasztva a területi szereplő indokolja a fejlesztések területi jellemzőit. Mi az oka, logikája a fejlesztések területi elrendeződésének?*
- *Amennyiben a megyei területfejlesztési koncepcióban rögzített területi célt, adja meg, mely célhoz, célokhoz kapcsolódnak és járulnak hozzá a projektcsomagok.*

2.4. Az ITP külső kapcsolatrendszere

Terjedelem: max. 5 oldal

A fejezet javasolt tartalma:

Az ITP külső kapcsolatrendszerének bemutatása

- *a megyei ITP projektcsomagjai, projektjei esetében a kapcsolódás bemutatása a megye területén készülő megyei jogú városi ITP projektcsomagjaihoz, projektjeihez (ahol releváns);*
- *kapcsolódás bemutatása az ágazati operatív programok forrásaira tervezett megyei fejlesztésekhez (ahol releváns);*
- *kapcsolódás bemutatása az országhatáron átnyúló tervezett megyei fejlesztésekhez (ahol releváns).*

3. ITP projektcsomagok leírása

Terjedelem: max. 5 oldal/projektcsomag

Projektcsomagonként kell kitölteni, minden projektcsomagra ismétlődően.

Projektcsomag lehetnek

- **integrált projektcsomag:** tartalmaz egy kulcs vagy vezér projektet, amely az integráltság és integritás magját jelenti, és közvetlen erre és/vagy kölcsönösen egymásra épülnek a **támogató projektek**, amelyek a TOP bármely intézkedéséhez kapcsolódhatnak (a megye számára biztosított keretösszeg erejéig). Az integráltság a kijelölt fejlesztési irány több tématerületre kiterjedő jellegében jelenik meg (pl. egy kijelölt megyei kistérséget érintő komplex iparterület fejlesztési, befektetés-ösztönzési, helyi gazdaságfejlesztési projektcsomag, vagy egymásra épülő településfejlesztési akciók), amelyek együttes, szinergikus gazdasági hatása jelentős (gazdaságfejlesztési részprogram).
- **tematikus projektcsomag:** azonos beavatkozási célt, logikát szolgáló, azonos típusú, tartalmú projektek, egyedi pontszerű fejlesztések (főként *közfeladatoknál pl. egészségügyi alapinfrastruktúra, óvoda-bölcsőde fejlesztések*) (településfejlesztési részprogram).

A projektcsomagok lehetséges két típusát a Módszertani segédlet 1. ábrája szemlélteti.

Projektek lehetnek:

- **integrált projekt** (integrált városrehabilitációs projekt (2.1 és 4.4), integrált gazdaságfejlesztési projekt 1.1, 1.2 2.2) és integrált projekt (3.1, 3.2),
- **tematikus pontszerű** fejlesztés,
- **hálózati** fejlesztés eleme.

A projektek lehetséges típusait a Módszertani segédlet 3.1 fejezete ismerteti.

A fejezet javasolt tartalma projektcsomagonként kitöltve:

3.1. [Projektcsomag megnevezése] *projektcsomag*

A. Projektcsomag sorszáma, megnevezése

Projektcsomag sorszáma (azonosítója):	
Projektcsomag megnevezése:	

B. Projektcsomag célja, tartalma, tervezett beavatkozások, projektek és a várt eredmények

A fejezet tartalmának kialakításához a Módszertani segédlet 4.1 fejezete ad iránymutatást.

- A projektcsomag ITP céljaihoz, megvalósításához való hozzájárulásának összefoglaló leírása.
- A projektcsomag TOP célkitűzéseihez kapcsolódó indikátorok teljesüléséhez való hozzájárulása – a Módszertani segédlet mellékletét képező indikátortáblázat Eredménymutatók munkalapjának kitöltésével szükséges megadni.
- Projektcsomag tartalmának, a keretében tervezett beavatkozások, illetve a beavatkozások típusainak (pl. beruházások, szolgáltatási elemek, stb.) összefoglaló bemutatása, azok e fejezet bevezetőjében ismertetett projekttypusok szerinti

kategorizálása, ill. a jelen sablon utolsó fejezetében található projektadatlap szerinti információk megadása;

- *A fejlesztések megalapozottsága, szükségletek azonosítása a megyei program alapján;*
- *Integrált projektcsomag esetében a kulcsprojekt vagy -projektek azonosítása és indoklása;*
- *Az egyes projektek függőségi viszonya a csomag további elemeivel;*
- *A projektek térbeli kapcsolódása (a koncentráltág, illetve a dekoncentráltág indoklása) - a tervezett projektek térképi ábrázolása;*
- *A fejezet elkészítése során részletesen szükséges bemutatni az alábbiakat:*
 - *rövid tartalmi leírás: milyen projektekből épül fel – az első két évben indítható projektek jelen sablon utolsó fejezetében található adatlap alapján történő részletes bemutatásával,*
 - *a projektcsomag ütemezése a Módszertani segédlet mellékletét képező Ütemezés táblázat kitöltésével,*
 - *a projektcsomag keretében tervezett projektek előkészítettsége a Projekt összeösszesítő táblázat szerint.*

C. A projektcsomaghoz kapcsolódó kimeneti mutatók

- *A projektcsomag tervezett projektjeihez szükséges kapcsolni az ITP kimeneti mutatóit.*
- *Az egyes projektcsomagokhoz tartozó, TOP-ban rögzített kimeneti mutatókat a Módszertani segédlet mellékletét képező indikátortáblázat Kimeneti mutatók munkalapjának kitöltésével szükséges megadni*

4. A horizontális elvek érvényesülése az ITP fejlesztéseiben

Terjedelem: max. 5 oldal

Javasolt szempontok:

- Partnerségi tervezés
- Esélyegyenlőség
- Klímaváltozás hatásainak csökkentése és az alkalmazkodás
- Bűnmegelőzés
- Családbarát fejlesztések (demográfia)
- Fenntarthatóság: az ITP esetében fontos, hogy érzékelhető legyen a szándék a három fő fenntarthatósági szempont érvényesítésére. A háttér dokumentumban az ITP kezdeményező önkormányzat számba veszi azokat a konkrét fejlesztési elemeket és általános intézkedéseket, amelyek hozzájárulnak a fenntarthatósági szempontok érvényesítéséhez, amelyek a következők:
 - Pénzügyi
 - Környezeti
 - Társadalmi

A fejezet kidolgozásához a Módszertani segédlet 4.3.1, 4.3.2, 4.3.3 fejezetei adnak iránymutatást.

5. Kockázatelemzés

Terjedelem: max. 5 oldal

Javasolt szempontok:

- függőségi kockázat
- ütemezési kockázat
- szervezeti kockázat

A fejezet kidolgozásához a Módszertani segédlet 4.6 fejezete ad iránymutatást.

6. Az ITP végrehajtásának módja

Terjedelem: max. 5 oldal

A megyei gazdaságfejlesztési és településfejlesztési részprogramok esetében a munkaszervezet javasolt formája a megyei önkormányzaton belül létrehozott munkaszervezet.

Javasolt szempontok:

- Az ITP munkaszervezet szervezeti felépítés, feladatkörök tisztázása
- kapacitások bemutatása
- a működés rendje (általános eljárásrendbe illeszkedve)

A fejezet kidolgozásához a Módszertani segédlet 4.4.2 fejezete ad iránymutatást.

EXCEL FORMÁTUMBAN KITÖLTENDŐ MELLÉKLETEK

Az elektronikusan megküldött tervezési útmutató csomagban található Excel formátumú táblázatokat szükséges kitölteni, a módszertani segédletben és a táblázatokban külön is jelzett kitöltési segédlet.

Excel mellékletek (ITP tervezési sablon Excel mellékletei):

- 1.1. melléklet: Megyei ITP projektösszesítő táblázat*
- 1.2. melléklet: Megyei ITP projektek ütemezés*
- 1.3. melléklet: Megyei ITP projektek pénzügyi adatok*
- 1.4. melléklet: Megyei ITP eredmény és kimeneti mutatók*
- 1.5. melléklet: Előzetes Megvalósíthatósági Tanulmány (EMT) sablon: tervezett ITP projektek részletes bemutatása (véglegesítése folyamatban van, véglegesítés után külön kerül megküldésre 2014. augusztus folyamán. Előzetes tartalmát a következő összeállítás mutatja be.*

Előzetes Megvalósíthatósági Tanulmány: tervezett ITP projektek részletes bemutatása (5. melléklet, Excel formátumban)

[2014. szeptember 30-ig az első két évre (2014-2015) tervezett projektekre kell kitölteni, a megye forráskeretének 40 %-ára.]⁹

Projektenként kell az adatlapot kitölteni.

[Excel formában kell kitölteni]

Adatok

Technikai információk

Területi szereplő:		megye/mjv, aszerint hogy melyik keretet használja fel.
Kormányhatározatban rögzített indikatív tervezési forrásallokáció:		automatikusan töltődik a területi szereplő kiválasztásával. Van rá kormányhatározat, de várhatóan változni fog. itt kell majd olyan képletezés, hogy a területi szereplő által beküldött projektek összesen mennyit használnak fel a rendelkezésére álló keretből.
Projektgazda neve:		szöveges
Gazdálkodási formakód:		listából választható
Projektgazda székhelye:		szöveges
Projektgazda kapcsolattartója:		szöveges
Kapcsolattartó elérhetősége (email):		szöveges
Kapcsolattartó elérhetősége (telefon):		szöveges
Konzorciumi partner neve:		az itt rögzített partnereke választhatók ki lent a tevékenységeknél is a tevékenység gazdájánál
Gazdálkodási formakód:		listából választható
Konzorciumi partner székhelye:		szöveges
A konzorciumi partnerre eső költség (Ft):		a projekt tevékenységekből áll. A tevékenységeknél lent kérjük a tevékenység gazdáját, így itt egy szumma összeg számítható.
A projekt címe, rövid megnevezése:		projekt: adott időintervallumon belül, szerződésben rögzített személy/szervezet gondozásában megvalósuló egy vagy több tevékenység, meghatározott költségvetéssel és outputtal / outputokkal. Amennyiben a projekt konzorciumban valósul meg, a projektben egyértelműen azonosítható, hogy mely tevékenységet a konzorcium mely tagja valósítja meg.
A projekt bruttó összköltsége (Ft):		szám
A projekt illeszkedése a települési/területi stratégiá(k)hoz (itt kell behivatkozni az adott megyei területfejlesztési koncepciójának / MJV ITS-nak vonatkozó pontját, ami egyértelműen alátámasztja a projekt indokoltságát):		szöveges

⁹ Nem része az ÁROP finanszírozású feladat teljesítésének, azonban jelezzük, hogy az Irányító Hatóság 2014. december 31-ig valamennyi tervezett projektre kérni fogja a projektinformációkat.

Adatok

Technikai információk

A projekt célja:		Itt szükséges meghatározni azt a fő célt (célokat), amelyet a stratégiákban azonosított problémákra reagálva jelen projekt a fejlesztés megvalósításával el kíván, és várhatóan el is tud érni.
A projekt célcsoportja:		Itt szükséges meghatározni a projektgazda által a tervezett tevékenységeken keresztül elérendő, megszólítandó célcsoportot, akik a fejlesztendő tevékenységet jelenleg használják, illetve a jövőben használni fogják, így a fejlesztés hatással van rájuk.
Projekt megvalósulásnak helyszíne:		település alapján automatikusan töltődik
Régió:		település alapján automatikusan töltődik
Megye:		település alapján automatikusan töltődik
Járás:		település alapján automatikusan töltődik
Település:		listából választható
A projektet megalapozó vizsgálatok bemutatása:		Amennyiben rendelkezésre áll, pl. forgalmi vizsgálatok, környezeti hatástanulmány, lakossági igényfelmérés.
A projekt megvalósítása során felmerülő kockázatok:		A kockázatelemzés célja azon kedvezőtlen események meghatározása, amelyek a fejlesztések megvalósíthatósági feltételeit befolyásolhatják (megvalósítás és üzemeltetés). Cél annak vizsgálata, hogy a projekt által megvalósítani kívánt tevékenységekben rejlő kockázatok milyen mértékben tudják esetlegesen befolyásolni a beruházás eredményeit, illetve megvalósíthatóságát.

A tevékenység megnevezése:		Tevékenység: a szakmai követelményrendszer alapján önállóan vagy kapcsolódóan támogatható tevékenység. A tevékenység projektként is értelmezhető, mennyiben az adott intézkedésre vonatkozó követelményrendszer ezt lehetővé teszi.
A tevékenység gazdájának megnevezése:		Itt a fent rögzített projektgazdát vagy konzorciumi partnereket lehet csak kiválasztani.
TOP intézkedés megjelölése (amelynek keretében a költség elszámolható):		Ez is választós, az intézkedések felsorolva. Egy projekt több tevékenységből állhatnak és a különböző tevékenységek különböző intézkedésekből finanszírozhatók az új logika szerint.
A tevékenység kategóriája:		önállóan támogatható tevékenységek. Egy lista alapján készített jelölő mezős rész. Az egyes intézkedések alatt kategóriák lehetnek (pl. ipari park, bicikliút), ill. szövegesen kitölthető kategória.

Adatok
Technikai információk

A tevékenység típusa:		Kapcsolódik a tevékenység kategóriához: y új építés vagy felújítás, vagy szolgáltatás igénybevétele, ill. szövegesen kitölthető kategória.
A tevékenység leírása:		szöveges
A tevékenység becsült bruttó költsége:		szám
A tevékenység helyszíne:		szöveges
A tevékenység helyszínének tulajdoni viszonyai:		választós. Pl. a pályázó tulajdonában van, a projektből tervezi megvásárolni, megvásárolja önerőből, idegen tulajdonon aktívál.
A megvalósulást mérő indikátor:		output indikátorok, listából választva.
A megvalósítás tervezett kezdete (év, hó, nap):		dátum.
A megvalósítás tervezett vége (év, hó, nap):		dátum
A tevékenység műszaki előkészítettsége (a tevékenység engedélyköteles-e? tervdokumentáció előkészítettségi szintje, engedélyek):		választós (engedélyköteles, nem engedélyköteles, bejelentés-köteles stb.); valamint (nem kezdődött meg, tervdokumentum van, engedély van) és egyéb közlendő információ.
Üzemeltetés, működtetés bemutatása (szervezet, finanszírozás, tulajdonossal kapcsolat):		szöveges

Intézkedés-specifikus adatok (pl):		
Alapítás időpontja:		
Fenntartó:		
Alapellátási szolgálat típusa:		
Akcióterület lakosság száma:		

Speciális adatok. Pl. integrált projektnél az
akcióterület határai, lakosság száma, stb.

2. Melléklet az ITP útmutatóhoz

TERVEZÉSI SABLON

A MEGYEI/MEGYEI JOGÚ VÁROSI INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMOKHOZ KAPCSOLÓDÓAN TERVEZETT ÁGAZATI FEJLESZTÉSEK TERVEZÉSÉHEZ

MUNKAANYAG

[megye neve] megye tervezett ágazati fejlesztései /

[megyei jogú város neve] megyei jogú város tervezett ágazati fejlesztései

2014-2020

Cím	[megye neve] megye tervezett ágazati fejlesztései [város neve] megyei jogú város tervezett ágazati fejlesztései
Verzió	2.0
Megyei/MJV közgyűlési határozat száma és dátuma	[határozat száma és megnevezése]
Területfejlesztési stratégiai tervezéséért felelős miniszteri jóváhagyás száma és dátuma:	[dokumentum hivatkozási száma, tárgya, dátuma]
Érintett földrajzi terület:	[megye neve] megye

Tervezésért felelős szervezet:	[megye neve] Megyei Önkormányzat [város neve] Megyei Jogú Város Önkormányzata
Tervezésért felelős szervezet kapcsolattartó:	[kapcsolattartó neve, beosztása] [email, telefon]
Tervezésért felelős szervezet címe:	[cím]

[megye székhelye/MJV], 2014. [benyújtás hónap, nap]

A dokumentumot az alábbi szerkezetben, ágazati operatív programonként ismétlődő blokkokban szükséges kidolgozni (az ITP útmutató 10. fejezetében írtakkal összhangban):

Operatív program megnevezése:

7. A tervezett ágazati fejlesztések illeszkedése az ágazati és megyei célkitűzésekhez

Ebben a pontban az ágazati OP-hoz való átfogó kapcsolódást kell megadni.

7.1. Illeszkedés és hozzájárulás a megyei területfejlesztési célkitűzésekhez

Terjedelem: max. 1 oldal

Szakterületenként (ágazati OP-nként) rövid, összefoglaló leírás.

Javasolt tartalom:

- *Az ágazati operatív programok finanszírozásával tervezett megyei/megyei jogú városok fejlesztéseinek illeszkedése a megyei területfejlesztési koncepcióban és a megyei területfejlesztési programban rögzített megyei stratégiához és célkitűzésekhez, beleértve a területi célokat. A megyei célokhoz és programokhoz való hozzájárulás bemutatása (mely célhoz, milyen területeken, milyen módon, milyen mértékben, milyen várható eredménnyel járul hozzá).*

7.2. Kapcsolódás a megyei/megyei jogú városi integrált területi programokhoz

Terjedelem: max. 1 oldal

Szakterületenként (ágazati OP-nként) rövid, összefoglaló leírás.

Javasolt tartalom:

- *Az ágazati operatív programok finanszírozásával tervezett megyei/megyei jogú városok fejlesztéseinek kapcsolódása a megyei/megyei jogú városi integrált területi programokban szerepeltetett fejlesztésekhez, projektsomagokhoz és projektekhez. Meg kell nevezni a kapcsolódó fejlesztéseket, a kapcsolódás módját, le kell írni, mely területeken és hogyan érvényesül a szinergia. Indoklás leírása, milyen helyi fejlesztési szükségletre reagál a fejlesztés, valamint területi szempontból milyen fejlesztő hatással jár a megyére.*

7.3. Illeszkedés és hozzájárulás az ágazati stratégiai célkitűzésekhez és ágazati operatív programokban rögzített uniós és nemzeti célkitűzésekhez

Terjedelem: max. 1 oldal

Szakterületenként (ágazati OP-nként) rövid, összefoglaló leírás.

Javasolt tartalom:

- *Az ágazati operatív programok finanszírozásával tervezett megyei/megyei jogú városok fejlesztéseinek illeszkedése az érintett ágazatra/ágazatokra vonatkozó, elfogadott koncepció/stratégia/program szakpolitikai céljaihoz. A célokhoz való hozzájárulás bemutatása (mely célhoz, milyen területeken, milyen módon, milyen mértékben, milyen várható eredménnyel járul hozzá).*
- *Az ágazati operatív programok finanszírozásával tervezett megyei/megyei jogú városok fejlesztéseinek illeszkedése az érintett ágazati operatív programban rögzített*

nemzeti (specifikus) célokhoz és uniós tematikus célkitűzésekhez, beruházási prioritásokhoz. A célokhoz való hozzájárulás bemutatása (mely célhoz, milyen területeken, milyen módon, milyen mértékben, milyen várható eredményekkel járul hozzá).

8. Projekt(csomagok) bemutatása

Ebben a pontban projekt(csomagonként) szükséges az információkat megadni.

8.1. Ágazati OP forrásaira tervezett projektcsomag

Terjedelem: *lenti két információ megadása*

Tartalom:

Operatív program megnevezése:

Finanszírozó alap megnevezése:

8.2. Projekt(csomag) célja

Terjedelem: *max. 5 bulletpont*

Tartalom:

A beavatkozás 1-2 legfontosabb célját szükséges meghatározni, amelyekhez később mérhető indikátorok, mérőszámok is kapcsolhatók.

8.3. Projekt(csomag) rövid tartalma

Terjedelem: *max. 8 sor.*

Tartalom:

Felsorolásszerűen azon tartalmi elemek, amelyek a projekt(csomag) későbbi támogatási elemeit fogják képezni, és amelyekre EU támogatás fordítható: beruházások, szolgáltatási elemek, stb.

8.4. Projekt(csomag) fő kedvezményezettjei

Terjedelem: *max. 5 bulletpont.*

Tartalom:

Az a fő kedvezményezett, illetve kedvezményezettek, amely(ek) a fejlesztés megvalósítója lesz.

9. A megyei/megyei jogú városi integrált területi programokhoz kapcsolódóan tervezett ágazati fejlesztések

Ágazati OP-nként kell kitölteni, Excel formátumban, külön munkalapokon (táblázatokban).

[Excel formátumban kell kitölteni!]

Ágazati OP megnevezése:

Projektcsomag sorszáma, megnevezése	Projekt sorszáma, megnevezése	Kapcsoló ágazati OP prioritása OP rövidítése, prioritás száma és megnevezése	Finanszírozó alap megnevezése	Kapcsolódó uniós tematikus cél (ágazati OP-ban rögzített)	Kapcsolódó uniós beruházási prioritás (ágazati OP-ban rögzített)	Projektgazda	Projekt partnerek	Megvalósítás helyszíne (település)	Projekt előkészítettsége (projektterv, projekt koncepció, MT kész, MT kész)	Tulajdonviszonyok (milyen feladatok szükségesek a rendezett tulajdonviszonyok eléréséhez)	Projekt tervezett indítása év/negyedév	Projekt tervezett befejezése év/negyedév	A projekt becsült támogatási igénye (Ft)	Kapcsolódó megyei területfejlesztési cél területfejlesztési koncepció cél száma, megnevezése	Kapcsolódó megyei/MJV integrált területi program projekt/cso mag szám, megnevezése

SZÉCHENYI 2020

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

TERÜLET- ÉS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAM

2014.11.07.

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

CCI	
Cím	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
Verzió	6.0
Első év	2014
Utolsó év	2023
Támogathatóság kezdete	2014. január 1. (1303/2013/EU rendelet 65. cikk (2) pontja alapján)
Támogathatóság vége	2023. december 31. (1303/2013/EU rendelet 65. cikk (2) pontja alapján)
Bizottsági határozat száma	
Bizottsági határozat dátuma	
Tagállami határozat száma	
Tagállami határozat dátuma	
Tagállami határozat hatálybalépésének dátuma	
Az operatív program hatálya alá tartozó NUTS-régiók	HU21 Közép-Dunántúl HU22 Nyugat-Dunántúl HU23 Dél-Dunántúl HU31 Észak-Magyarország HU32 Észak-Alföld HU33 Dél-Alföld

Összeállította:
Nemzetgazdasági Minisztérium
Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal
2014. november 3.

MUNKAANYAG, TÁRSADALMI EGYEZTETÉSI VÁLTOZAT!

Rövidítésjegyzék

ASZ	Állami Számvevőszék
B+R	bike and ride – kerékpározás és utazás
CAF	Közös Értékelési Keretrendszer
CLLD	Közösségvezérelt helyi fejlesztések
DG Enterprise	Európai Bizottság Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatósága
EBB	Európai Beruházási Bank
EFOP	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program
EIA	Environmental impact assessment – Környezeti hatásvizsgálat
EKSF	Egységes Közlekedésfejlesztési Stratégia
EMMI	Emberi Erőforrások Minisztériuma
EMVA	Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap
ENSZ	Egyesült Nemzetek Szervezete
ERFA	Európai Regionális Fejlesztési Alap
ESB alapok	Európai Strukturális és Beruházási alapok (ERFA, ESZA, KA, EMVA, ETHA)
ESZA	Európai Szociális Alap
ETCS	Egységes Európai Vonatbefolyásoló Rendszer
ETE	Európai Területi Együttműködés
ETHA	Európai Tengerügyi és Halászati Alap
EU	Európai Unió
EU2020	Az Európai Unió 10 éves növekedési stratégiája
EUDRS	Európai Unió Duna Régió Stratégiája
EUMSz	Európai Unió működéséről szóló szerződés
EURES	Európai Foglalkoztatási Szolgálat
FAIR	Fejlesztéspolitikai Adatbázis és Információs Rendszer
FEAD	Leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap
GDP	Bruttó hazai termék
FKB	Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottság
GINOP	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
IH	Irányító Hatóság
IKOP	Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program
IKT	Info-kommunikációs technológiák
IT	Információtechnológia(i)
TKR	Területi Kiválasztási Rendszer
ITP	Integrált Területi Program
HACS	Helyi Akciócsoport
HFS	Helyi Fejlesztési Stratégia
HGF	Helyi gazdaságfejlesztés
JEREMIE	Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises (mikro-, kis- és középvállalkozásokat támogató közös európai források)
K+F	Kutatás-fejlesztés
KA	Kohéziós Alap
KEHCst	Közlekedési Energiahatékonyság-javítási Cselekvési Terv
KKV	Kis- és középvállalkozás
Koordináló Szervezet	a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervének Koordináló Szervezet
KÖZOP	Közlekedési Operatív Program (2007-2013)
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
MAHOP	Magyar Halgazdálkodási Operatív Program
ME	Miniszterelnökség
MJV	Megyei jogú város
MTA	Magyar Tudományos Akadémia
NFK	Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság
NFM	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
NFSZ	Nemzetközi Foglalkoztatási Szolgálat
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
NKS	Nemzeti Közlekedési Stratégia
NRP	Nemzeti Reform Program
NTFS	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
NTH	Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal
NUTS	Statisztikai Területi Egységek Nomenklatúrája
OFTK	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció
OP	Operatív program
P+R	Park and ride – parkolj és utazz
PM	Partnerségi Megállapodás
ROP	Regionális Operatív Program
SA	Strukturális Alapok
SEA	Strategic environmental assessment – Stratégiai környezeti vizsgálat
SEAP	Fenntartható Energia Akcióprogram
SFC	Structural Funds Common (electronic data interchange)
SILC	Statistics on Income and Living Conditions (Háztartási költségvetési és életkörülmény adatfelvétel)
SKV	Stratégia környezeti vizsgálat
TÁMOP	Társadalmi Megújulás Operatív Program
TC	Tematikus cél
TEN-T	Transzeurópai közlekedési hálózat
TNM	Tárca Nélküli Miniszter
TOP	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
TVI	Támogatásokat Vizsgáló Iroda
ÜHG	Üvegházhatású gázok
VM	Vidékfejlesztési Minisztérium
VP	Vidékfejlesztési Program
VTT	Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése
WTTC	Utazási és Turisztikai Világtanács
YEI	Ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés

1 SZAKASZ: Az operatív program intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához és a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megvalósításához való hozzájárulására vonatkozó stratégia	10
1.1 Az operatív program intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához és a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megvalósításához való hozzájárulására vonatkozó stratégia	10
1.1.1 A program intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához és a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megvalósításához való hozzájárulására vonatkozó stratégiájának ismertetése.	10
1.2 A forráselosztás indokolása	33
2. SZAKASZ: Prioritási tengelyek	42
2.A. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére prioritási tengely.....	42
2.A.1. Egynél több régiókat kategóriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	42
2.A.2. Alap, régiókat kategória és az uniós támogatás kiszámításának alapja	42
2.A.3. Beruházási prioritás.....	43
2.A.4. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	43
2.A.5. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	45
2.A.6. Beruházási prioritás.....	51
2.A.7. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	51
2.A.8. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	54
2.A.9. Beruházási prioritás.....	59
2.A.10. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	59
2.A.11. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	61
2.A.12. Beruházási prioritás.....	66
2.A.13. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	66
2.A.14. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	68
2.A.15. Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	71
2.A.16. Eredményességmérés keret.....	72
2.A.17. Beavatkozási kategóriák	74
2.A.18. A technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is (adott esetben)	77
2.B. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	78

2.B.1.	Egynél több régiókatégoriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	78
2.B.2.	Alap, régiókatégoria és az uniós támogatás kiszámításának alapja	78
2.B.3.	Beruházási prioritás.....	79
2.B.4.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	79
2.B.5.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	82
2.B.6.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	89
2.B.7.	Eredményességmérési keret	90
2.B.8.	Beavatkozási kategóriák	92
2.B.9.	A technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is (adott esetben)	93
2.C.	<i>Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken prioritási tengely</i>	94
2.C.1.	Egynél több régiókatégoriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	94
2.C.2.	Alap, régiókatégoria és az uniós támogatás kiszámításának alapja	94
2.C.3.	Beruházási prioritás.....	96
2.C.4.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	96
2.C.5.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	98
2.C.6.	Beruházási prioritás.....	104
2.C.7.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	104
2.C.8.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	106
2.C.9.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	113
2.C.10.	Eredményességmérési keret	115
2.C.11.	Beavatkozási kategóriák	117
2.C.12.	A technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is (adott esetben)	119
2.D.	<i>A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése</i>	120
2.D.1.	Egynél több régiókatégoriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	120
2.D.2.	Alap, régiókatégoria és az uniós támogatás kiszámításának alapja	120
2.D.3.	Beruházási prioritás.....	121

2.D.4.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	121
2.D.5.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	123
2.D.6.	Beruházási prioritás.....	129
2.D.7.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	129
2.D.8.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	131
2.D.9.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	136
2.D.10.	Eredményességmérési keret	137
2.D.11.	Beavatkozási kategóriák	139
2.E.	<i>Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés</i>	141
2.E.1.	Egynél több régiókatégoriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	141
2.E.2.	Alap, régiókatégoria és az uniós támogatás kiszámításának alapja	142
2.E.3.	Beruházási prioritás.....	142
2.E.4.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	142
2.E.5.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	145
2.E.6.	Beruházási prioritás.....	152
2.E.7.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	152
2.E.8.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	155
2.E.9.	Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása (adott esetben)	158
2.E.10.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	160
2.E.11.	Eredményességmérési keret	161
2.E.12.	Beavatkozási kategóriák	163
2.E.13.	A technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is (adott esetben)	165
2.F.	<i>Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban</i>	166
2.F.1.	Egynél több régiókatégoriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	166
2.F.2.	Alap, régiókatégoria és az uniós támogatás kiszámításának alapja	167
2.F.3.	Beruházási prioritás.....	167
2.F.4.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	167
2.F.5.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	170
2.F.6.	Beruházási prioritás.....	178

2.F.7.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	178
2.F.8.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	180
2.F.9.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	184
2.F.10.	Alap, régiókatégória és az uniós támogatás kiszámításának alapja	185
2.F.11.	Beruházási prioritás.....	185
2.F.12.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	185
2.F.13.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	188
2.F.14.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	196
2.F.15.	Alap, régiókatégória és az uniós támogatás kiszámításának alapja	197
2.F.16.	Beruházási prioritás.....	198
2.F.17.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	198
2.F.18.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	200
2.F.19.	Beruházási prioritás.....	205
2.F.20.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	205
2.F.21.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	207
2.F.22.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	214
2.F.23.	Alap, régiókatégória és az uniós támogatás kiszámításának alapja	215
2.F.24.	Beruházási prioritás.....	216
2.F.25.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	216
2.F.26.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	218
2.F.27.	Beruházási prioritás.....	224
2.F.28.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	224
2.F.29.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	226
2.F.30.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	231
2.F.31.	Alap, régiókatégória és az uniós támogatás kiszámításának alapja	232
2.F.32.	Beruházási prioritás.....	232
2.F.33.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	232
2.F.34.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	235
2.F.35.	Beruházási prioritás.....	242
2.F.36.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	242

2.F.37. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	245
2.F.38. Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása (adott esetben).....	247
2.F.39. Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	248
2.F.40. Eredményességmérési keret.....	250
2.F.41. Beavatkozási kategóriák	252
2.F.42. A technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is (adott esetben)	255
2.G. Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD) prioritási tengely	256
2.G.1. Egnél több régiókatgóriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	256
2.G.2. Alap, régiókatgória és az uniós támogatás kiszámításának alapja	257
2.G.3. Beruházási prioritás.....	257
2.G.4. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	257
2.G.5. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	261
2.G.6. Beruházási prioritás.....	264
2.G.7. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	265
2.G.8. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	267
2.G.9. Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	272
2.G.10. Eredményességmérési keret	273
2.G.11. Beavatkozási kategóriák	276
2.G.12. A technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is (adott esetben)	279
3 SZAKASZ:FINANSZÍROZÁSI TERV	279
AZ EGYES ALAPOKBÓL SZÁRMAZÓ PÉNZÜGYI ELŐIRÁNYZAT ÉS AZ EREDMÉNYESSÉGI TARTALÉKHOZ TARTOZÓ ÖSSZEGET.....	279
ÖSSZES PÉNZÜGYI ELŐIRÁNYZAT ALAPONKÉNT ÉS NEMZETI TÁRSFINANSZÍROZÁS (EUR).....	282
4 SZAKASZ: Integrált területfejlesztési megközelítés	292
4.1 Közösségvezérelt helyi fejlesztés (adott esetben)	295
4.2 A fenntartható városfejlesztést célzó integrált intézkedések (adott esetben)	297
4.3 Integrált területi beruházás (adott esetben)	298
4.4 A legalább egy másik tagállamban működő kedvezményezettekkel az operatív program keretében végrehajtott interregionális és transznacionális intézkedésekre vonatkozó rendelkezések (adott esetben).....	298

4.5	<i>A tagállam által azonosított programterület szükségleteire is figyelemmel a program szerint tervezett beavatkozásoknak a makroregionális stratégiákhoz és tengeri medencéket érintő stratégiákhoz való hozzájárulása (adott esetben).....</i>	299
5	SZAKASZ: A szegénység által leginkább sújtott földrajzi területek vagy a hátrányos megkülönböztetés vagy társadalmi kirekesztés legnagyobb kockázatával szembenező célcsoportok egyedi szükségletei (adott esetben)	301
5.1	<i>A szegénység által leginkább érintett földrajzi területek/a hátrányos megkülönböztetés vagy társadalmi kirekesztés legnagyobb kockázatával szembenező célcsoportok</i>	301
5.2	<i>Stratégia a szegénység által leginkább érintett földrajzi területek/a hátrányos megkülönböztetés vagy társadalmi kirekesztés legnagyobb kockázatával szembenező célcsoportok egyedi szükségleteinek kezelésére és adott esetben a partnerségi megállapodásban meghatározott integrált megközelítéshez való hozzájárulás.....</i>	302
6	SZAKASZ: Súlyos és tartós természeti vagy demográfiai hátrányban lévő földrajzi területek sajátos szükségletei (adott esetben).....	305
7	SZAKASZ Az irányításért, a kontrollért és az ellenőrzésért felelős hatóságok és szervezetek, valamint az érintett partnerek szerepe.....	307
7.1	<i>Az érintett hatóságok és szervezetek</i>	307
7.2	<i>Érintett partnerek bevonása</i>	307
7.2.1	<i>Az érintett partnereknek az operatív program elkészítésébe történő bevonására tett intézkedések és e partnerek szerepe az operatív program végrehajtásában, monitoringjában és értékelésében.....</i>	307
8	SZAKASZ Az alapok, az EMVA, az ETHA és más uniós és nemzeti finanszírozási eszközök közötti, valamint az EBB-vel történő koordinációt biztosító mechanizmusok.....	311
9	SZAKASZ: Előzetes feltételrendszer	317
9.1	ELŐZETES FELTÉTELRENDSZER	317
9.2	<i>Az előzetes feltételrendszer teljesítését szolgáló intézkedések, a felelős szervezetek és az ütemterv ismertetése</i>	351
10	SZAKASZ A kedvezményezettek adminisztratív terheinek csökkentése ..	355
11	SZAKASZ Horizontális elvek.....	358
11.1.	Fenntartható fejlődés	358
11.2.	Esélyegyenlőség és megkülönböztetés-mentesség	360
11.3.	Férfiak és nők közötti egyenlőség.....	361
12	SZAKASZ: Külön elemek	363
12.1	<i>A programozási időszak alatt végrehajtani tervezett nagyprojektek</i>	363
12.2	<i>Az operatív program eredményességmérési kerete</i>	364
12.3	<i>Az operatív program elkészítésében résztvevő érintett partnerek.....</i>	365
13	MELLÉKLETEK (az elektronikus adatsere-rendszerbe külön fájlként feltöltve):	372

1 SZAKASZ: AZ OPERATÍV PROGRAM INTELLIGENS, FENNTARTHATÓ ÉS INKLUZÍV NÖVEKEDÉSRE VONATKOZÓ UNIÓS STRATÉGIÁHOZ ÉS A GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI KOHÉZIÓ MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁSÁRA VONATKOZÓ STRATÉGIA

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 27. cikkének (1) bekezdése és 96. cikke (2) bekezdésének a) pontja)¹

1.1 AZ OPERATÍV PROGRAM INTELLIGENS, FENNTARTHATÓ ÉS INKLUZÍV NÖVEKEDÉSRE VONATKOZÓ UNIÓS STRATÉGIÁHOZ ÉS A GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI KOHÉZIÓ MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁSÁRA VONATKOZÓ STRATÉGIA

1.1.1 A PROGRAM INTELLIGENS, FENNTARTHATÓ ÉS INKLUZÍV NÖVEKEDÉSRE VONATKOZÓ UNIÓS STRATÉGIÁHOZ ÉS A GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI KOHÉZIÓ MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁSÁRA VONATKOZÓ STRATÉGIÁJÁNAK ISMERTETÉSE.

STRATÉGIA: AZ OPERATÍV PROGRAM ILLESZKEDÉSÉNEK BEMUTATÁSA AZ EU INTELLIGENS, FENNTARTHATÓ ÉS BEFOGADÓ NÖVEKEDÉS STRATÉGIÁJÁHOZ – ÉS A GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI KOHÉZIÓ ELÉRÉSÉHEZ

Magyarország Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióban (OFTK) rögzített átfogó és hosszú távú fejlesztési irányai alapján a Partnerségi Megállapodás (PM) kijelöli a 2014–2020-as időszak öt fő nemzeti fejlesztési prioritását. Az ötödik nemzeti fejlesztési prioritás, a **gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések** megvalósításának legfontosabb biztosítékát a területi operatív programok jelentik.

Magyarország a 2014-2020-as időszakra vonatkozóan elkötelezte magát egy erős gazdaságélénkítő fejlesztési program megvalósítása mellett, így az ebben az időszakban rendelkezésre álló Európai Unió források és hazai társfinanszírozás 60%-át gazdaságfejlesztésre fordítja. A területi operatív programok ezen gazdaságélénkítő csomag részét képezik. Ezek közül is kiemelkedik a jelentős forráskeretekkel rendelkező, a fejlett Közép-Magyarországi régió kívüli összes megyére kiterjedő Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP).

Az operatív program hozzájárulása az Európai Unió fejlesztéspolitikai céljaihoz

A TOP stratégiai célja és a hozzájuk kapcsolódó beavatkozási irányok több, az Európa 2020 Stratégia alapján meghatározott uniós tematikus célkitűzés elérését támogatják, ezáltal hozzájárulnak a EU2020 célkitűzések teljesüléséhez, pl. a foglalkoztatás terén és az EU Országspecifikus ajánlásaiban megfogalmazott releváns célokhoz.

Európa globális kihívásokra adott válaszai között az egyik legfontosabb a **területi kohézió** erősítése. E tekintetben lényeges az egyes térségek összekapcsolása, a centrum-periféria viszonyrendszerből adódó negatívumok mérséklése, a többközpontú (policentrikus) Európa megvalósítása. Emellett az

1 Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

Európa 2020 stratégiának gazdaságfejlesztési és területi szempontból is kulcselemei a **városok**, és a városias térségek.

A magyar EU elnökség alatt, 2011 első felében elfogadott területpolitikai alapidokumentum, az **Európai Unió Területi Agendája 2020** épített az Európa 2020 céljaira, a területi szempontok érvényesítését pedig kulcstényezőként fogalmazta meg. Az Európát érintő legfontosabb területi kihívások azonosítása mellett meghatározta az EU fejlesztésének területi prioritásait, az ezek érvényesítéséhez szükséges intézkedéseket. Stratégiai iránymutatásul szolgál a területfejlesztés számára, elősegíti a területi szempontok beemelését a különböző ágazati politikákba a kormányzás különböző szintjein, és összekapcsolja a területi kohézió elveit az Európa 2020 Stratégia céljaival. A Területi Agenda által kijelölt prioritások közül az alábbi kettő szorosan kapcsolódik a TOP területi stratégiai céljaihoz:

- a policentrikus és kiegyensúlyozott területi fejlődés elősegítése,
- az integrált fejlesztés ösztönzése a városokban, a vidéki és sajátos adottságú régiókban.

Az operatív program indokoltasága, térségi fejlesztési szükségletek

A szubszidiaritás és az Európai Unió Területi Agendája 2020 dokumentumban megfogalmazott helyi-alapú megközelítés elvével összhangban szükség van egy olyan beavatkozási logikára a fejlesztéspolitikában, ami lehetővé teszi, hogy a különféle területi szintekhez a térségi sajátosságoknak megfelelő, eltérő beavatkozási irányokat rendeljünk. A TOP ezt a törekvést képviseli: az **eltérő területi igényekre reagál**, ezekre szabott **beavatkozásokat valósít meg**, és azokkal összhangban a **térségek belső erőforrásaira építő fejlesztéseket** céloz. A Partnerségi Megállapodásnak megfelelően a TOP a **térségi adottságokra szabottan támogatja a helyi gazdasági rendszerek és a helyi foglalkoztatási képesség** helyreállítását.

A magyar területi közigazgatás elmúlt években lezajlott reformja (a helyi önkormányzatok, a járások, a megyék és a központi állam közötti feladat- és forrásmegosztás újraszabályozásával) a térségi és helyi fejlesztéspolitikát is átalakította. Ebből a szempontból a legfontosabb, a területfejlesztési törvényben rögzített változás, hogy a megyék erős tervezési és területfejlesztési feladatköröket kaptak.

A **Partnerségi Megállapodás** a fentiekkel összefüggésben **három alapelvet** rögzít a térségi decentralizált fejlesztések kijelölésére: az önkormányzatok jogilag meghatározott kompetenciáit, miszerint a TOP fejlesztések kedvezményezettjei döntően az önkormányzatok, a fejlesztések méretét, miszerint a TOP elsősorban térségi és helyi jelentőségű fejlesztéseket finanszíroz, továbbá a fejlesztések térségi integrációját, miszerint a TOP fejlesztései területileg összehangolva valósulnak meg. A TOP kialakítása ezen elvek szerint történt.

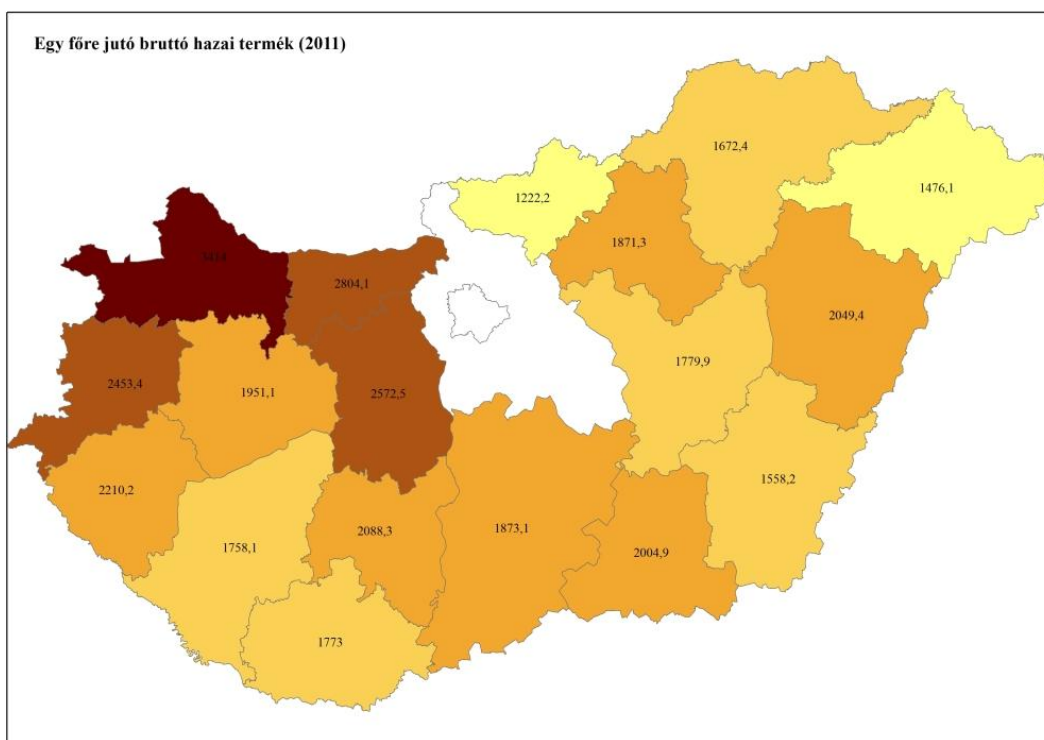
A **2007-2013-as programozási időszak regionális operatív programjainak (ROP) tapasztalatai** alapján is indokolt területi logikájú operatív programokat indítani. A helyi és a területi szinteken ugyanis jól előkészített fejlesztési elképzelések vannak. Ennek is köszönhető, hogy a ROP-ok a 2007-2013-as ciklus legjobban teljesítő programjai közé tartoznak a forráslekötés tekintetében.

Magyarországon számos további tényező indokolja a területileg decentralizált fejlesztéseket. Az egyes megyék és térségek gazdasági-társadalmi adottságaiban vannak olyan **sajátosságok, erőforrások és potenciálok**, amelyek kibontakoztatása **célzott, területileg integrált stratégiák alapján** a magyar gazdaság fejlődésének fontos szegmensét képezheti. A város-vidék kapcsolatok fejlesztése ugyancsak decentralizált térségi programok keretében szervezhető leghatékonyabban. A területi specifikumok érvényesítésével olyan területi hozzáadott értékkel valósíthatók meg a fejlesztések, amely az ágazati operatív programok esetében nem érvényesül.

Emellett az **országban belül jelentős területi eltérések** figyelhetők meg a társadalmi, gazdasági és környezeti adottságok terén, valamint a társadalom és a gazdaság fejlettségében. Ezért az egyes térségekben **eltérő, a sajátos térségi adottságokra szabott beavatkozásokra** van szükség, amelyek a térségi gazdaságfejlesztés révén hozzájárulnak e különbségek csökkentéséhez is. Különösen nagyok a különbségek az alacsonyabb (megyei és járási) területi szinteken.

A TOP reagál azokra a **területi különbségekre és adottságokra, amelyeket a Partnerségi Megállapodás rögzít**. Ezek:

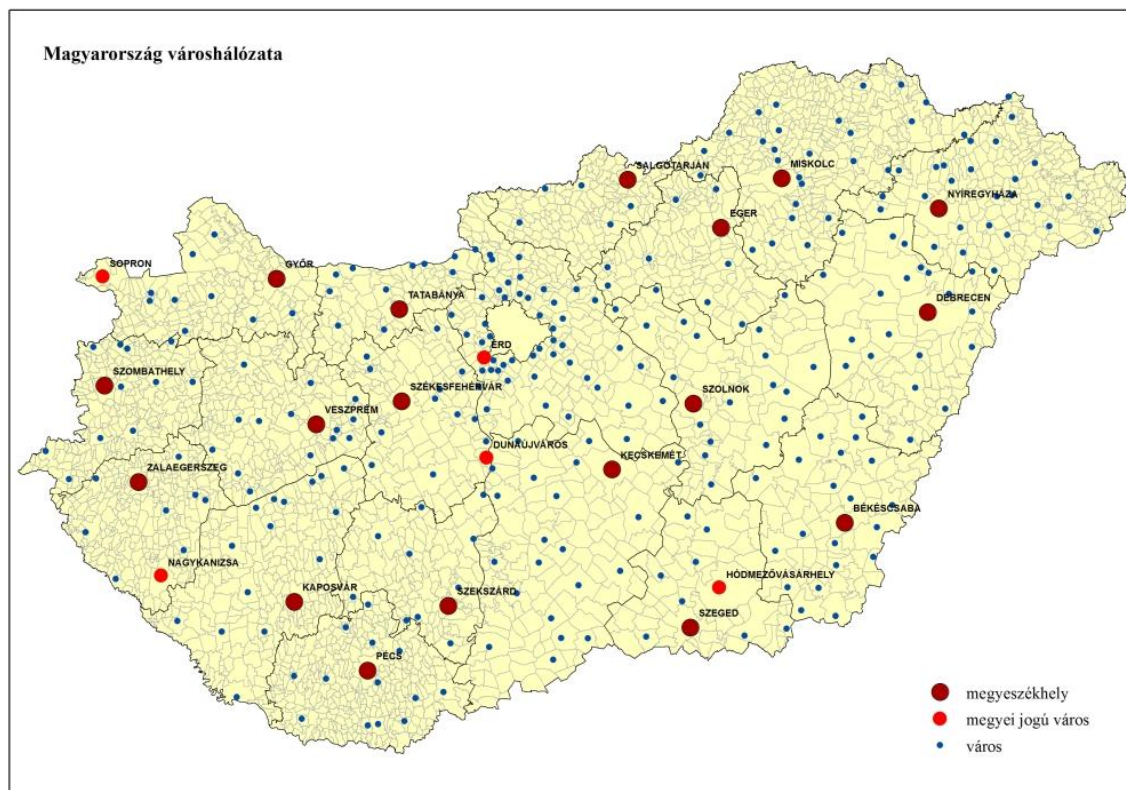
- (1) Mozaikszerű, a megyék és a járások szintjén jelentkező területi különbségek vannak a társadalmi-gazdasági mutatókban. Ezekre tekintettel a TOP decentralizált modelljében szerepet szánunk a megyei szintnek, valamint a járási megközelítés alkalmazásának. A területi különbségeket jól mutatják a megyei GDP adatok. Eszerint a fejlett közép-magyarországi régiót nem számítva a nyugat- és észak-nyugat-magyarországi megyék gazdasági fejlettsége lényegesen meghaladja az északkeleti megyék fejlettségét. A magyarországi NUTS3 szint GDP/fő értékeinek szórása a második legnagyobb az EU-ban. A TOP célterületét jelentő valamennyi megye „kevésbé fejlett” besorolású, így a gazdaság fejlesztése és a foglalkoztatás növelése az operatív program elsődleges célja, összhangban a megyék részéről megfogalmazott fejlesztési igényekkel.

1. ábra: A gazdasági fejlettsége GDP adatok alapján, 2011

- (2) A magyar **városhálózat** gazdasági szerepe kiemelkedő, itt a vállalkozások aktivitása országos átlag feletti, míg a munkanélküliség átlag alatt alakul. A városok szinte minden fejlettségi mutatót figyelembe véve az országos átlaghoz képest kedvezőbb adottságokkal rendelkeznek. A fő problémát a városhálózat egypólusú jellege adja, melyben Budapest és a vidéki városok fejlettségi különbsége jelentős és folyamatosan növekszik. A TOP ezért kiemelt figyelmet fordít a városhálózat és a **városok fejlesztésére**, beleértve a térszerkezetet meghatározó **nagyvárosokat (megyei jogú városok)** és a lokális térszervező erővel bíró **közép- és kisvárosokat**.

E tekintetben a magyarországi területi fejlettségbeli problémák egyik fő csoportját a nagyvárosok problematikája adja, melynek egyik elemét a Budapest és a vidéki országrész között mélyülő különbségek, másik elemét a szuburbanizációs és társadalmi leszakadási problémák jelentik.

2. ábra: Magyarország városhálózata, 2014

A magyar városhálózatra jellemző a kiemelkedő, domináns szerepű főváros, a területi szinten jelentős, térségi központ funkcióval rendelkező megyei jogú városok hálózata (22 db város a kevésbé fejlett régiókban), melyek többsége megyeszékhely (18 db város), továbbá a közép- és kisvárosok hálózata (257 db város a fentiek nélkül a kevésbé fejlett régiókban). Alapvető problémának számít, melyet a gazdasági súlyon (jövedelem nagysága) és elérhetőségi viszonyokon alapuló gravitációs számítások is alátámasztanak, hogy a főváros dominanciáját a **nagyobb városok nem tudják ellensúlyozni**.

A nagyvárosok fejlődése emellett számos, főleg a gazdaság térben nem eléggé koordinált, esetenként a területi kiegyenlítés ellenében ható fejlődésével magyarázható kedvezőtlen folyamatot is elindított. Különösen erősen jelentkezett a **szuburbanizáció és a városok terjeszkedése**, amely alapvetően rendezi át a településközi viszonyokat, elsősorban a nagyvárosok körül, de gyakran középvárosaink környékén is. Mindezt az ingázási, közlekedési, intézményi kapcsolatok sűrűsödése, az **infrastruktúrafejlesztés igényeinek robbanásszerű növekedése** kíséri. Nagyvárosainkban problémaként jelenik meg egyes **településrészek leszakadása**, amely az egyes városrészekben gyakran etnikai alapon is elkülönülő, alacsonyabb státusú népesség koncentrációját jelenti. Ez gyakran eredményezi a környezet fizikai leromlását is, amely csökkenő színvonalú közszolgáltatásokkal, szelektív elvándorlással párosulva önmagát erősítő folyamatokhoz vezet.

A XX. század második felében felgyorsuló **urbanizációs folyamat** Magyarországon is az épített, urbánus környezet jelentős térbeli terjeszkedésével és a környezeti terhelés növekedésével járt együtt. A termelés és a fogyasztás ugrásszerű fejlődésével együtt járó káros környezeti hatások mérséklését vagy megszüntetését sem szakpolitikai, sem helyi szinteken nem tudták kezelni megfelelő hatékonysággal. Az elmúlt programozási időszakokban rendelkezésre álló források jelentős részét a kedvezményezett önkormányzatok a burkolt közterületek rehabilitációjára fordították. Nem elvitatva ennek szükségességét, kijelenthető, hogy a közterületek ez irányú fejlesztései jelentős forrásokat szívtak el a városi környezetjavító intézkedésektől (barnamezős területek rehabilitációja, zöldterületi fejlesztések,

környezetvédelmi hálózatos fejlesztések) és a térség szervező szerepet erősítő gazdaságfejlesztési beavatkozásoktól. A jövőben ezért a gazdaságfejlesztést és a városfejlesztést, azok gazdasági és infrastrukturális elemeit a környezeti tényezőkkel összhangban, a fenntarthatóság elvét érvényesítve szükséges végezni.

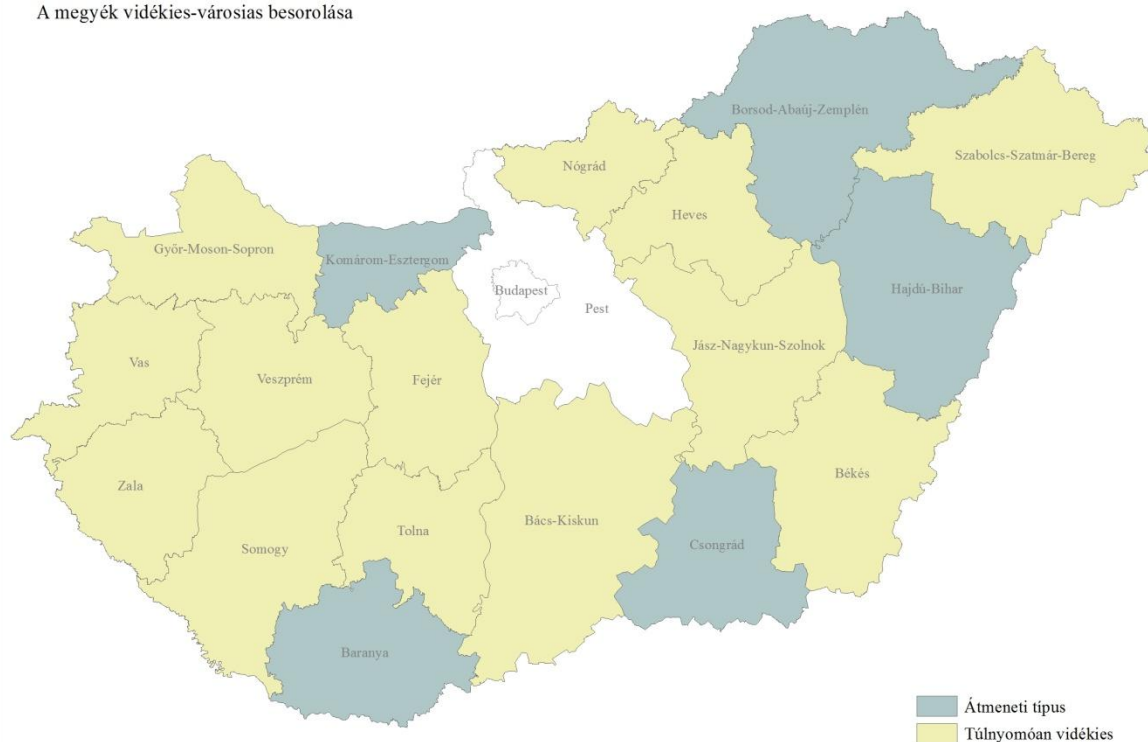
Kiemelendő, hogy a felsoroltak ellenére a térszerkezet megváltozásának viszonylagos nyertesei a nagyobb városok – a kiemelkedő pozícióval rendelkező Budapest mellett. Ezt mutatja, hogy 2010-ben csak az 50 ezer főnél népesebb városok migrációs egyenlege volt pozitív, jövedelmi és foglalkoztatási viszonyaik rendre kedvezőbbek voltak az országos átlagnál. A Dunántúl északi része és Budapest közvetlen agglomerációja mellett a jelentősebb és versenyképesebb vidéki városok – különösen a nagyvárosok – szigetszerűen emelkednek ki környezetükből.

Mindezek következtében a hazai városhálózatban olyan potenciálok rejlenek, amelyekre a térségi fejlesztési célokat hatékonyan építeni tudjuk a térségi gazdaságfejlesztés, a hatékony térszervezés és a város-vidék kapcsolatrendszer megerősítése tekintetében.

- **(3) A TOP a kiegyensúlyozott, kiegyenlített térszerkezet érdekében figyelmet fordít a város-vidék kapcsolatrendszer helyreállítására és erősítésére.** A vidéki térségek (10 ezer fő alatti és/vagy 120 fő/km²-nél kisebb népsűrűségű települések) fejlesztéséhez a TOP **komplementer és szinergikus fejlesztéseket** biztosít, hozzájárulva a vidéki térségek fejlesztéséhez, erőforrásaik kibontakoztatásához. Ez elsősorban a **város-vidék együttműködések**et és a **helyi gazdaság fejlesztését** célozza. A város-vidék kapcsolatrendszer ugyanis jelenleg nincs egyensúlyban, a vidéki térségek gazdasági szerepe jelentősen elmarad a városi térségektől, mind a vállalkozási aktivitásban, mind a foglalkoztatási lehetőségekben. Mindez elvándorláshoz és súlyos társadalmi gondokhoz vezet a vidéki településeken, melyek kezelése csak a város-vidék kapcsolatok összefüggésében lehetséges.

Ez az elmaradott térségek és **kistelepülések** komplex problematikájával is összefügg. Magyarországon ennek azért van kiemelt fontossága, mert az **ország alapvetően vidékies jellegű**. A TOP részét képező 18 megye közül öt sorolható a városias-vidékies jelleg szerint átmenetinek, a többi tizenhárom megye túlnyomóan vidékies jellegű.

A megyék vidékies-városias besorolása

3. ábra: A megyék besorolása városi-vidéki jelleg szerint (Eurostat, 2011)

- **(4) Az elmaradott térségek és kistelepülések** komplex problematikájának másik gazdasági fejlettségi törésvonala a fejlett és leszakadó térségek között húzódik. A PM-ben is említett mozaikos, járási szinten jelentkező területi különbségek markáns jellegzetessége a gyengébb, legtöbbször negatív tendenciájú társadalmi-gazdasági mutatókkal rendelkező térségek sajátos fejlesztési igénye. A **társadalmi-gazdasági szempontból komplex programmal fejlesztendő térségek** fejlesztéséhez a **TOP komplementer és szinergikus fejlesztéseket** biztosít, hozzájárulva e térségek fejlesztéséhez, erőforrásaik kibontakoztatásához.

Hazánkban a rendszerváltozást követő két évtized során a **területi fejlettségbeli egyenlőtlenségek elmélyültek**, így mára a hasonló népességű országok közül Magyarország egyike (az egy lakosra jutó GDP alapján) a legnagyobb területi különbségekkel rendelkező országoknak. **Magyarország 198 járása közül 106 járás** rendelkezik olyan társadalmi-gazdasági mutatókkal, amely szerint a kedvezményezett kategóriába eshet.. Ez az ország népességének 33%-át érinti, összes területe az ország területének 57,2%-a, népessége kb. 3 millió fő volt 2010-ben. E „fejlesztendő” besorolású térségek kedvezőtlen helyzetének **fő okai között említhető e térségek gazdasági funkcióvesztése**, a valódi gazdasági, funkcionális központ szerepét ellátó városok hiánya, és rossz elérhetőségük. A perifériális térségek földrajzilag nemcsak hazánk határmenti perifériáin találhatók, de **belső perifériáink is jól kirajzolódnak** (pl. Közép-Tiszavidék, a Dunántúlon a belső megyehatárok mentén).

A nagy térszerkezeti törések a településrendszerben is jól érzékelhetőek. A gazdasági jelentőségüket, népességmegtartó erejüket elvesztett települések túlnyomó része a falvak, és különösen az aprófalvak közül került ki. Az **aprófalvas térségek** többségét előregedés és elvándorlás jellemzi, ami a szociális problémák mellett a települések fennmaradását is veszélyezteti. A nagyobb falvak népességcsökkenése miatt az aprófalvak tábora folyamatosan új tagokkal bővül. Általánosságban elmondható, hogy **az aprófalvas és városi hiányos térségek túlnyomó részt az ország hátrányos helyzetű térségeiben találhatók, tehát e két térségtípus vonatkozásában hasonló területi elmaradottsági problémák azonosíthatók.**

A gazdasági és ezzel összefüggő társadalmi elmaradottság egyik legfontosabb velejárója az

alacsony foglalkoztatottság. A válság éveiben, 2007-2010 között a munkanélküliség – a periférius térségekben – az országos átlag ütemének kétszeresével nőtt és 2010-ben ezekben a falvakban az egy főre jutó jövedelem alig közelítette meg az országos átlag 68%-át. A periférius térségekben a munkanélküliségi ráta jóval meghaladja az országos átlagot. A munkanélküliek 50%-a kistelepülésen él, ahol a helyi elhelyezkedési lehetőségek és a munkaerő mobilitása korlátozottak. Utóbbiak között a közlekedési lehetőségek, a megfizethető és rendezett bérlakás-piac és a gyermekgondozási szolgáltatások korlátozott elérhetősége is tényező. A fenti tényezők következtében ezeket a térségeket (elsősorban a falvakat) az elvándorlás erősebben sújtja.

A PM megállapításai szerint **a foglalkoztatási ráta területi különbségei élesek:** a keleti és északi térségek, valamint a dél-dunántúli térség továbbra is munkahely-hiányosak, a fejlettebb nyugati területek helyzete pedig nagyban függ az exportáló vállalkozások külföldi piacainak helyzetétől. **A foglalkoztatási és munkanélküliségi adatok járási szinten még nagyobb szórást mutatnak** a 15-74 éves népesség tekintetében, így 2010-ben 31-67% közötti foglalkoztatási, illetve 6-44% közötti munkanélküliségi ráta-értékek is tapasztalhatóak voltak.

A TOP beavatkozások alapját képező megyei és megyei jogú városi sajátos fejlesztési szükségletek

A gazdaság és a foglalkoztatási kapcsán a megyei területfejlesztési koncepciókban és programokban azonosított területi fejlesztési szükségletek:

- Megfelelő színvonalú üzleti infrastruktúra és szolgáltatások szükségesek a helyi vállalkozások és a befektetések számára ahhoz, hogy foglalkoztatás eredményező beruházásokat hajtsanak végre (PM 8-as tematikus célok esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban)
- A foglalkoztatási szint javításához közvetve és közvetlenül is hozzájárul a vállalkozások térségi illetve lokális szintű üzleti környezetének fejlesztése. Minden megye területfejlesztési programja feltár ilyen típusú fejlesztési igényt egyes térségi specifikumok megjelölésével.
- A fejlettebb Nyugat- és Közép-dunántúli megyék (Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Vas, Veszprém, Fejér) az ipari, logisztikai központok minőségi, komplex szolgáltatásfejlesztését célozzák programjaikban. Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom és Vas ezen belül kiemeli a magas hozzáadott értéket biztosító, tudásintenzív ágazatok minél nagyobb mértékű bevonzásának térségi gazdaságfejlesztésben betöltött jelentőségét (pl. Pannon Járműipari és Mechatronikai Centrum).
- A térben és gazdasági értelemben is periférius helyzetű megyék programjaiban (Dél-Dunántúlon Baranya, Zala, Somogy, illetve Észak-Magyarországon Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád, Szabolcs-Szatmár) jóval hangsúlyosabban jelenik meg a helyi adottságokra építő vállalkozások letelepedését segítő üzleti infrastruktúra fejlesztése. Ezen térségek nem a minőségi szolgáltatások bővítésére, hanem sokkal inkább a hiányos háttérinfrastruktúra megteremtésére, fejlesztésére helyezik a hangsúlyt.
- A jelentős ipari hagyományokkal rendelkező Borsod-Abaúj-Zemplén a nehéziparhoz kötődő üzleti infrastrukturális fejlesztéseket jelöli meg fejlesztési szükségletként.
- A munkaerő-kereslet és munkaerő-kínálat összehangolása szükséges helyi szinten a foglalkoztatás növeléséhez (PM 8-as tematikus cél esetében helyzetelemzés fejezetben megfogalmazottakkal összhangban)
- A munkaerő-kereslet és -kínálat összehangolásának szükségessége leggyakrabban a hátrányos helyzetű lakosság foglalkoztatása kapcsán jelenik meg, speciális térség- illetve helyspecifikus foglalkoztatási formák alkalmazása által. A dokumentumokban kiemelt szerepet kap a képzés és a mentorálás. Jellemzően az országos átlagnál alacsonyabb foglalkoztatási szinttel rendelkező megyék programjai tartalmazzák hangsúlyosan ezeket az elemeket, úgy mint Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Nógrád, Baranya, Zala.
- Főként a képzett munkaerő helyben tartása érdekében több, a képzett, aktív korú lakosság elvándorlásával fokozottan sújtott megye célként fogalmazza meg a térség népességmegtartó

képességének növelését (Heves, Békés, Bács-Kiskun, Tolna, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Borsod-Abaúj-Zemplén). Ennek egyik legfontosabb eszközeként képzett munkaerőt igénylő vállalkozások letelepedésének elősegítését azonosítják.

- Az örökségértékek megőrzése és turisztikai hasznosítása szükséges a gazdaságfejlesztés és a foglalkoztatás elősegítése érdekében (PM 8-as tematikus cél esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban)
- Minden megyében jelentős igény mutatkozik a turizmus fejlesztésére. A fejlesztési igények között szemléletbeli különbségek fedezhetők fel. Egyes megyékben kiemelték fejleszteni kívánt alágazatokat, például az egészségturizmus, gyógyturizmus (pl.: Heves, Hajdú-Bihar, Zala, Győr-Moson-Sopron, kulturális örökség védelme (pl.: Vas, Veszprém, Fejér, Heves), öko-, túra-, kerékpáros, lovas-, agroturizmus stb. fejlesztését. Más megyékben a fejlesztési szemlélet, irányultság került előtérbe: fenntarthatóság elve, összehangolt fejlesztések (pl.: Borsod-Abaúj-Zemplén, Zala, Veszprém), komplex turisztikai termékfejlesztés, integrált fejlesztések (pl.: Szabolcs-Szatmár-Bereg, Somogy, Hajdú-Bihar), szezonális csökkentése (pl.: Somogy, Jász-Nagykun-Szolnok). Több megyében a két terület (ágazati szemlélet/átfogó fejlesztési elvek) egyszerre megjelenik.
- Biztosítani szükséges a munkaerő mobilitását (utak, közlekedés – PM alapján a 8-as tematikus célhoz kapcsolódóan)
- Fejlesztési szükségletként jelöli meg minden megye a közúti elérhetőségi feltételek javítását. A közúti infrastruktúra rossz állapotát és hiányos voltát több megye a gazdasági fejlődés egyik legfőbb gátjaként azonosítja (pl. Győr-Moson-Sopron, Bács-Kiskun, Hajdú-Bihar).
- A térségi illetve mikrotérségi foglalkoztatási központok közúti elérhetőségi viszonyainak problematikáját fejlettségbeli különbségektől függetlenül minden megye kiemeli, azonban térbeli-gazdasági helyzetüktől függően eltérő hangsúlyokkal. E tekintetben két pólus különböztethető meg:
- A fejlettebb dunántúli megyék (kiemelten Győr-Moson-Sopron és Komárom-Esztergom) főként a lokális vagy mikrotérségi gazdasági központok elérhetőségét kívánják fejleszteni, elősegítve a megye gazdaságának térbeli diverzifikációját.
- A gyengébb gazdasági teljesítménnyel bíró Dél-dunántúli (Somogy, Baranya, Tolna) illetve északkeleti megyék (Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg) periférikus, a gazdasági központoktól izolált területeik gazdasági vérkeringésbe kapcsolásának kulcsmomentumaként említik az alacsonyabb rendű közutak fejlesztését. A mikrotérségi illetve térségi központok elérhetőségének javulása ezeken a területeken is elősegíti a munkaerő mobilitását, áramlását.
- A munkaerőpiacra visszatéréshez, gazdasági aktivitáshoz a gyermekellátó kapacitások biztosítása szükséges (PM 8-as tematikus cél esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban),
- A gyermekellátó kapacitások biztosításának szükségessége minden területi szereplő esetén megjelenik. Vannak azonban eltérések a szerepük hangsúlyozása szempontjából, amellyel összefüggést mutatnak a foglalkoztatási ráta éles területi különbségei: A keleti és északi térségek munkahely-hiányosak, a fejlettebb nyugati területek helyzete pedig nagyban függ az exportra termelő vállalkozások külpiaconak helyzetétől. Így a magas munkanélküliségi rátával sújtott megyék esetében a hangsúly elsősorban a munkahelyteremtésen van és jövőbeli igényként jelenik meg a munkába állást segítő gyermekellátó kapacitások fejlesztése, addig a fejlettebb, iparosodottabb megyék, illetve városi ipari centrumok és azok vonzáskörzete esetében már jelenleg is egyre növekvő igény mutatkozik az ilyen irányú fejlesztések megvalósítására.
- Ugyanakkor a periférikus területeken fennálló kedvezőtlen demográfiai folyamatok, mint például a gyorsan növekvő gyermeklétszám, éppen a tartós munkanélküliséggel vagy inaktivitással kapcsolatos problémák az ország egyes területein és a területileg szegregált körülmények között élő társadalmi csoportok, köztük a romák esetében koncentráltan jelentkeznek.
- A gyermekellátó kapacitások térbeli eloszlását befolyásolják a mobilitási problémák is. A

munkanélküliek 50%-a kistelepülésen él, ahol a helyi elhelyezkedési lehetőségek és a munkaerő mobilitása korlátozottak. Utóbbiak között a közlekedési lehetőségek, a megfizethető és rendezett bérlet-piac és a gyermekgondozási szolgáltatások korlátozott elérhetősége is meghatározó tényező. Míg egy-egy új ipari-logisztikai centrum megtelepedése hirtelen, jelentősen növekvő igényt teremthet a terület vonzáskörzetében, amelynek nagysága csak a betelepülő beruházóval kötött megállapodás után jelölhető meg pontosan, így ezek az igények a jelenleg rendelkezésünkre álló dokumentumokban csak rövidtávon, illetőleg általánosan, áttekintő jelleggel jelenhetnek meg, de nagyságrendjük és szükségszerűségük jól kirajzolódik.

- A helyi vállalkozói együttműködések, ennek helyi szervezése szükséges a helyi foglalkoztatás növeléséhez (PM 8-as tematikus cél esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban). E témakörben kiemelkedik a vállalkozói együttműködések elősegítésének támogatása, melyre 13 megye fogalmaz meg fejlesztési igényt.
- A város-vidék kapcsolatok erősítése szükséges a termék-, anyag- és energiaforgalom térségen belül tartásához, a helyi gazdasági és munkaerőpiac potenciál kiaknázásához (a PM Nemzeti Fejlesztési Prioritás 5. alfejezetben megfogalmazottakkal összhangban).

A város-vidék kapcsolatok erősítése tekintetében legnagyobb súllyal a helyben termelt és feldolgozott élelmiszerek, helyi termékek helyi ellátásba történő bevonása jelenik meg a megyei stratégiákban.

Minden megye megjelenít a helyi termékekkel kapcsolatos helyi koordinációval, menedzsmenttel kapcsolatos fejlesztési igényt. Térségi különbségek és összefüggések e tekintetben alapvetően nem azonosíthatók, inkább egyes termékekre vagy védjegyre kialakított megyei programtervek jelennek meg.

Településfejlesztés, azon belül városfejlesztés kapcsán azonosított fejlesztési szükségletek a PM alapján:

- Vállalkozásokat vonzó és élénkítő városi, települési környezet és szolgáltatások szükségesek a gazdaság fejlődéséhez és a lakosság megtartásához (PM 6-os tematikus cél esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban)
- A városi környezet- és szolgáltatásfejlesztés csaknem mindegyik megye fejlesztési elképzelései között megjelenik, általában a megyei jogú városhoz kapcsolódóan, illetve nagyobb városokhoz, járási központokhoz kötődve. A lakosság megtartása, mint motiváló erő az ország keleti megyéiben jelenik meg hangsúlyosabban, a vállalkozások vonzásának fontossága a nyugati megyékben (Dunántúl) erőteljesebb. A fejlesztések gyakran barnamezős területek rehabilitációs, vagy funkcionális városrehabilitációs igényekkel együtt kerülnek tárgyalásra.
- A gazdasági infrastruktúra részeként és a vállalkozásbarát településfejlesztéshez kapcsolódva a helyi környezetvédelmi infrastruktúra kiépítése, fejlesztése szükséges a települési környezeti minőség megőrzése, javítása érdekében (PM 6-os tematikus cél esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban)
- Eltérő hangsúllyal jelenik meg ez a terület a fejlesztési igények között, de nem lehet területi mintázatot felfedezni bennük. A legtöbb esetben a hulladékkezelésre, hulladékgazdálkodásra és –feldolgozásra, környezeti kármentesítésre vonatkozó igények jelennek meg. Ezt követik a csatornázási, szennyvíz-beruházási igények, ivóvíz- és talajvédelem, termőföld/talajvédelem, továbbá olyan horizontális szempontok, mint a fenntarthatóság elve, ökoszemlélet erősítése, klímaváltozásra való felkészülés, erőforrás-gazdálkodás fontossága.
- Fenntartható közlekedési fejlesztések, valamint az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások alkalmazása szükséges az erőforrás-hatékony gazdaságért és a széndioxid kibocsátás csökkentésére (PM 4-es tematikus cél esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban),
- Valamennyi megye fejlesztési igényei között megjelennek ezek a témák. Kiemelten fontos fejlesztési területek a fenntartható közlekedési fejlesztések témakörben: egységes, környezetbarát közösségi közlekedési rendszerek bevezetése (pl.: Zala, Veszprém, Nógrád,

Jász-Nagykun-Szolnok, Somogy), környezetbarát közösségi infrastruktúra – kerékpárút – fejlesztése (az egész ország területén).

- Kiemelten fontos fejlesztési területek az energiahatékonyság, megújuló energiaforrások témakörben: az intézmények/középületek energiahatékonyságának javítása (elsősorban Észak-, és Kelet-Magyarországon), a megújuló- és alternatív energiafelhasználás részarányának növelése (elsősorban Nyugat-Dunántúlon és Dél-Alföldön), a vállalkozások energiahatékonyságának növelése, megújuló erőforrások jobb hasznosítása (Nyugat-Dunántúl, Alföld), energiafogyasztás csökkentése, racionalizálása (pl.: Tolna, Borsod-Abaúj-Zemplén).
- A közszolgáltatások és infrastruktúrájuk fejlesztése, bővítése és családbarát hozzáférhetőségük biztosítása, javítása szükséges a népesség megtartásához, az életminőség javításához, a munkaképesség fenntartásához (PM 9-es tematikus cél esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban)
- A közszolgáltatások infrastruktúrájának eloszlása nem mutat éles területi különbségeket, sokkal inkább az egyes települések település-hierarchiájában elfoglalt helyzete befolyásolja azok hozzáférhetőségét. A városhálózat esetében a közszolgáltatási és az infrastrukturális ellátottság, valamint az elérhetőségi viszonyok is kedvezőbbek az országos értékeknél. A magyar városhálózat szinte minden tagjára jellemző, hogy a városok jelentősebb gazdasági szerepkörökkel és kedvezőbb elérhetőségi paraméterekkel rendelkeznek, mint vidékies környékük. A vidékies térségekben a közszolgáltatások elérhetősége és a munkába járás feltételei is kedvezőtlenek, így az utóbbi feltételeinek javítása egyúttal a közszolgáltatások elérhetőségének javítását is segíti, ezért ez a területi szereplők által jól ismert igény többszörösen is megjelenik a területfejlesztési dokumentumokban. Ugyanakkor ezekben a térségekben az átlagosnál kisebb mértékű környezeti terhelés, kiemelkedő ökológiai szolgáltatásaik és táji értékeik viszont felértékelődő fejlesztési erőforrást képviselnek.
- A közszolgáltatásokhoz (szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi, rehabilitációs és egészségügyi, továbbá a társadalmi felzárkózást támogató kulturális) való hozzáférés javítása része a megyei fejlesztési programoknak, különösen fontos hangsúlyt kap a közszolgáltatások emberi kapacitására és a kapacitáshiányos hátrányos helyzetű térségekben. A TOP-pal kapcsolatban az egészségügyi és szociális alapellátások, azokhoz kapcsolódva az akadálymentesítés igénye jelenik meg a dokumentumokban. Ez utóbbi, mint horizontális szempont szerepet kap egyéb fejlesztések esetében is.
- Kiemelendő, hogy az infrastruktúra fejlesztése mellett, több megye fejlesztési programjában is megjelennek a lakosság egészségtudatosságának növelése és az egészség fejlesztése is.
- A leromlott város- és településrészek lakókörnyezetének megújítása és kapcsolódó szolgáltatások szükségesek az alacsony státuszú lakosság helyzetének életkörülményeinek javításához (PM 9-es tematikus cél esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban)
- A megyei fejlesztési programokban három különböző beavatkozási logika, illetve szükséglet jelenik meg. Somogy, Baranya, Bács-Kiskun, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a tanyás és nehezen megközelíthető aprófalvak esetében szükséges ezek gyakran alapvető infrastrukturális ellátottságának javítása, elérhetőségnek biztosítása.
- A második az alacsony státuszú, képzetlen, elszegényedett csoportok által lakott településrészek esetében az integrált várostérségi fejlesztések keretében a szociális városrehabilitációs jó gyakorlatok továbbterjesztése. Az előző tervezési időszakban megindult fejlesztések folytatása jellemző a nagyobb városok esetében. A hátrányos helyzetű csoportok tagjainak felzárkóztatását nehezíti, hogy a gazdaságilag kevésbé fejlett megyék városaiban nagyobb problémát jelent, hogy foglalkoztatási (üzleti) szerepük kimondottan gyenge lábakon áll. Az elmúlt évtizedekben felhalmozódott jelentős beruházáshiányt a jellemzően közterületeket célzó, csak egy-két esetben komplex településmegújító fejlesztések csökkentették ugyan, de a városok arculata és a lakókörnyezet minősége további beavatkozásokat igényel. A 2014-2020-as programozási időszakban szükséges, hogy a szociális városrehabilitációs beavatkozások estében kevésbé hangsúlyosan jelenjenek meg a közterületfejlesztések, és prioritást élvezzenek azok a fejlesztések, amelyek a koncentráltan

jelentkező a társadalmi problémákra kínálnak hatékony válaszokat a romló státuszú és állapotú városrészekben,

- A közösségi és kulturális terek és szolgáltatások közösségi részvétellel történő fejlesztése szükséges a helyi közösség megerősítéséhez, a kedvező helyi gazdasági környezet kialakításához (PM 3.1.1. fejezetben megfogalmazottakkal összhangban). Számos városban merül fel ennek igénye.
- A társadalmi aktivitás és együttműködés növelése szükséges a fenntartható helyi gazdasághoz és közösséghez, a közösségi és gazdasági aktivitáshoz (PM 9-es tematikus cél esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban)
- A területi fejlesztési program egyes intézkedéseiben és stratégiájában, mint horizontális szempont jelenik meg a terület, az egyes intézkedésekben fel-felbukkanva. Az olyan perifériális területekkel rendelkező megyék esetében, ahol a gazdasági, munkavállalási nehézségekben gyökerező egymást erősítő problémák erősebben jelennek meg, ott külön intézkedésként, vagy stratégiai célként is megfogalmazásra került, hogy elsősorban szükség van az érintett térség foglalkoztatási vonatkozású intézkedéseinek sikeres tervezésére, annak összehangolása érdekében alapvető feltétel a gazdasági és munkaerő-piaci szereplők együttes szerepvállalására. Kiemelten figyelve a hátrányos helyzetűek alapvető szociális készségeinek erősítésére, lehetővé téve foglalkoztathatóságuk későbbi fejlesztését és majdan munkaerőpiaci részvételüket.
- A társadalmi aktivitás növelése érdekében a civil szervezetek és önkéntesek bevonására is sor kerül, illetve esetenként ösztöndíjprogram és helyi marketingakciók, illetve a helyi identitást erősítő rendezvények mélyítik el az intézkedések céljainak elérését.

Az operatív program stratégiai céljai és keretei

A TOP elsődleges célja a **térségi, decentralizált gazdaságfejlesztés**, ezáltal a **foglalkoztatás** növelése. Valamennyi prioritása, intézkedése közvetlenül vagy közvetetten hozzájárul ehhez a célhoz.

A TOP elsősorban az önkormányzatok fejlesztéseire biztosít forrásokat, az **önkormányzatok gazdaságfejlesztési és azzal összefüggő város- és településfejlesztési akcióit** támogatja.

A TOP **területi programcsomagok** alapján nyújt támogatást, a **megyék és a megyei jogú városok szintjén összehangolt fejlesztésekre**. A megyék és megyei jogú városok fejlesztéseire a Területi Kiválasztási Rendszert (TKR) alkalmazza.

A TOP az EU besorolás szerint „**kevésbé fejlett régiókra**”, vagyis az **ország Budapesten és Pest megyén kívüli területére** (18 megye) vonatkozik.

A TOP küldetése, hogy valamennyi megye, térség és település, így a jelenleg hátrányos helyzetű, leszakadó tendenciákat mutató térségek és települések esetében is megtalálja és erősítse azokat a fejlődési elemeket, amelyekkel **potenciáljuk, erőforrásaik kibontakoztathatók és aktivizálhatók**. Ennek érdekében a TOP **elsődleges célja a térségi gazdaságfejlesztés** és a foglalkoztatás növelése.

A TOP elsősorban a **Partnerségi Megállapodás** 5. nemzeti fejlesztési prioritásához, azaz a **gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések megvalósításához** kapcsolódik. Eszerint a versenyképesség mellett a gazdaságfejlesztés másik dimenziója az ország **helyi és térségi gazdasági rendszereinek megerősítése**. A prioritás nagy hangsúlyt helyez a helyi gazdaság foglalkoztatási lehetőségeinek kiaknázására, ami esélyt kínál a munkaerőpiacról kiszorult rétegek számára is. Erősíteni kell a városok térségi gazdaságszervező erejét, egyúttal településfejlesztési akciók révén javítani kell a városok vonzerejét, a munkába járást, a leromlott területek gazdasági, fizikai és társadalmi megújítását.

Az operatív program fejlesztéspolitikai céljai:

(1) Gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása:

- helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése a beruházások és befektetések növelésére, a munkahelyek elérhetőségének javítására,
- helyi szolgáltatások biztosítása a gazdasági aktivitás és a foglalkoztatás segítésére,
- turisztikai vonzerőkben rejlő endogén potenciál kibontakoztatása a foglalkoztatás növekedése érdekében

(2) Vállalkozásbarát és népességmegtartó település-, kiemelten városfejlesztés, az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges helyi feltételek biztosítása

- város- és településfejlesztés a gazdasági funkciók erősítésére, a beruházások és befektetések növelésére és a népesség megtartására, a zöldfelületek és a kisléptékű környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése a települési környezeti minőség javítására,
- fenntartható városi közlekedésfejlesztés a települési környezet minőségének javítására és a széndioxid kibocsátás csökkentése érdekében,
- , a munkába járás segítésére,
- , az önkormányzati épületek energiahatékonyságának javítása a hatékony településüzemeltetés és a széndioxid kibocsátás csökkentése érdekében,
- a közszolgáltatások fejlesztése, bővítése az életminőség javítása, és a népesség, különösen a fiatalok megtartása érdekében,
- leromlott városrészek fejlesztése az alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítására,
- helyi közösségek és együttműködés erősítése a helyi és térségi gazdasági és közösségi aktivitás ösztönzésére.

A TOP tervezett beavatkozásai az **országos fejlesztéspolitikai tervezés során feltárt**, és az országos fejlesztési dokumentumokban (kiemelten OFTK, Nemzeti Vidékstratégia, PM) rögzítettek mellett az ezekkel összhangban folyó **területi tervezés** (megyei területfejlesztési koncepciók és programok) során **feltárt fejlesztési szükségletekre** alapozódnak. Az OFTK is tartalmaz az egyes megyékre és nagyvárosokra beazonosított fejlesztési szükségleteket és fejlesztési irányokat, biztosítva az országos és területi tervezés összhangját.

A két fő stratégiai célhoz tartozó beavatkozási irányok:

(1) Gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása:

A helyi és térségi erőforrásokat hasznosító és gazdagító, ún. **helyi gazdaságfejlesztés** és foglalkoztatás-ösztönzés a gazdasági ciklusok térségen belüli kialakítását szorgalmazza. Ez a gazdasági erőforrások (elsősorban munkaerő, tudás, jövedelem vagy akár a döntéshozatal) áramlásának és folyamatainak minél hosszabban egy-egy térségen belül tartását szolgálja. A helyi gazdaságfejlesztés ennek megfelelően a térség adottságai, belső erőforrásai által motivált, ezeket aktivizáló, fenntartható módon felhasználó, elsődlegesen a térség belső piacára irányuló, egymással összehangolt tevékenységeket jelenti. Mindez a belső erőforrásokra nagyobb mértékben építő, stabil és fenntartható növekedést felmutató térségi gazdasághoz vezethet. Az ország erősen nyitott és duális gazdaságának egyik következménye e helyi gazdasági rendszerek meggyengülése, eltűnése. Újjáélesztésük sokat tehet a nemzeti és ezen keresztül az uniós növekedésért és versenyképességért is. A helyi gazdasági növekedési modell irányában csak hosszú távon lehet elmozdulni. Térségspecifikus gazdaságfejlesztési beavatkozások szükségesek ahhoz, hogy megfelelő erőforrások és együttműködések legyenek helyben az új fejlődési modell kibontakozásához. A PM ajánlásaival összhangban a helyi gazdaságfejlesztés célzott fejlesztései Magyarországon alapvetően

gazdaságszervezési tevékenységeket igényelnek, melyeket hatékonyan egészíthetnek ki a **kis- és középvállalkozásokhoz** –ágazati operatív programból – érkező közvetlen támogatások. Gazdaságszervezéssel és támogatásokkal fokozni kell a **térségi gazdasági szereplők közötti együttműködést**, ki kell alakítani a térségi piacokat (város-vidék kapcsolatok erősítése érdekében), a térségeken belüli **termelői-fogyasztói kapcsolatokat**. Mindebben szükséges olyan térségspecifikus szempontok, megoldások érvényesítése, amely révén lehetőség nyílik az adott megye, település fejlesztési szükségleteire reagáló térségre szabott gazdaságfejlesztésre.

A TOP a helyi gazdaságfejlesztés esetében elsősorban a gazdasági növekedést és a foglalkoztatás bővítést szolgáló helyi feltételek biztosításában vállal szerepet. E tekintetben a TOP főként **közvetett gazdaságösztönző eszközök** támogatására irányuló beavatkozásokat tartalmaz: a helyi gazdaságfejlesztést és foglalkoztatás bővítést támogató háttér infrastrukturális és gazdaságszervezési eszközök a TOP fontos alkotóelemeit képezik.

A helyi gazdaságfejlesztés szempontjából **nagyon fontos a térségek foglalkoztatási potenciáljának bővítése**, a munkaerő helyben tartása. A foglalkoztatás biztosítása ezért a TOP gazdaságfejlesztési törekvéseinek egyik fő motivációja, elsősorban a PM-ben is hivatkozott térségileg integrált foglalkoztatás fejlesztési akciók révén. Elsősorban az önkormányzatok által megvalósított üzleti infrastruktúra fejlesztések köré szerveződhetnek ilyen integrált csomagok, amelyek ESZA és ERFA típusú fejlesztéseket egyaránt megjeleníthetnek. Ez megnyilvánulhat a munkaerő-igényes ágazatok (pl. turisztikai szolgáltatások) területileg fókuszált támogatásában, olyan beruházások ösztönzésében, amelyek jelentős helyi foglalkoztatást tudnak biztosítani, vagy a munkaerő földrajzi mobilitását biztosító eszközök alkalmazásával az egyes térségekben jelentkező munkaerőhiány oldásában. Ugyanakkor a foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása a helyi foglalkoztatási paktumok, a felnőttképzés, átképzés és a gyakorlatorientált oktatás koordinált támogatása révén is megvalósul.

A stratégiai célhoz kapcsolódó TOP prioritástengelyek és fejlesztési irányok az alábbiak:

Térségi gazdaságfejlesztés a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében

A TOP beavatkozási logikájának lényege, hogy az ágazati operatív programokban elérhető horizontális támogatásokhoz képest **térség- és programalapú, a különféle fejlesztési elemeket egymással összekapcsoló, egymásra építő fejlesztéseket** valósítson meg. A helyi gazdaságfejlesztés esetében ez az üzleti infrastruktúra, a vállalkozásfejlesztés, a mobilitás és foglalkoztatás támogatásának **együttes, összehangolt támogatását** jelenti, mely térségi igényfelmérésre és tervezésre alapozódik.

A közép- és nagyvárosokban többnyire adottak a **magas hozzáadott értékű termelés bővítését célzó üzleti infrastrukturális feltételek**, azonban az üzleti szolgáltatások tekintetében elmaradások tapasztalhatók. Az ipari parkok, inkubátorházak és egyéb iparterületek üzleti szolgáltatási spektruma szegényes, fejlesztésre szorul. Ezért elsősorban a közép- és nagyvárosokban szükséges a meglévő üzleti infrastrukturális kapacitások minőségi fejlesztése, valamint a kedvező vállalkozói környezet kialakításához szükséges professzionális üzleti szolgáltatási háttér fejlesztése. Szükség van továbbá a térségi gazdaságösztönzéssel foglalkozó intézményi kapacitások fejlesztésére, a vállalkozói aktivitás és térségi beruházás ösztönzés előmozdítására.

A TOP e térségekben egyrészt a **helyi gazdaságfejlesztéshez szükséges önkormányzati üzleti infrastrukturális háttér és szolgáltatások** fejlesztését támogatja.. Ezt kiegészítik a **célzott foglalkoztatási és képzési programok**, melyek a konkrét térségi gazdasági igényekre épülve, az önkormányzatok, helyi foglalkoztatók és a képző intézmények partneri együttműködésére alapozva segítik elő a megfelelő képzettségű munkaerő biztosítását, ezáltal a térségi foglalkoztatási viszonyok javítását.

Magyarországon az ágazatok közül foglalkoztatási szempontból kiemelkedik a **turizmus**. A turizmus a magyar gazdaság egyik legjelentősebb ágazata (a befektetéseket, ellátási láncot és jövedelmi hatásokat is figyelembe véve 2012-ben Magyarország a GDP-jének 10,5%-át adta; WTTC, 2012). Az ágazat jelentős mértékben kkv-kra épül, és erősen munkaintenzív. A hazai turisztikai tevékenységek az átlagosnál nagyobb hatást gyakorolnak más ágazatokra, így a munkaerő piacra is

jelentős további közvetlen és közvetett hatást fejtenek ki. A turizmusban közvetlenül és közvetve (például ellátási láncokban) foglalkoztatottak aránya nemzetközi szinten is jelentős (az összes hazai foglalkoztatott 9,8%-a, mintegy 360 ezer fő; WTTC, 2013). A turizmus egyes térségekben és kistérségeken domináns foglalkoztató.

A turizmus kiemelkedő gazdasági és foglalkoztatási szerepe okán a **turisztikai attrakciófejlesztések** a TOP foglalkoztatási szempontból fontos fejlesztési irányait képezik. A 2014-2020 közötti időszakban a turisztikai fejlesztésekkel szemben a korábbinál hangsúlyosabban megfogalmazott elvárás, hogy hálózatokba szerveződő, egymáshoz is szorosan illeszkedő tevékenységek valósuljanak meg. Ezen fejlesztéseknek finanszírozó forrása a GINOP, és ezekre épülnek rá a TOP forrásából támogatható, a területi tervekben megfogalmazott kisléptékű turisztikai infrastruktúrafejlesztések, melyek illeszkednek a nemzeti koordinációt igénylő kiemelt fejlesztésekhez is.

. A TOP – a Vidékfejlesztési Programmal komplementer módon – e tekintetben a **helyi vállalkozói aktivitás erősítése és a foglalkoztatás növelése érdekében a helyi ellátáshoz kötődő, szükséges önkormányzati infrastrukturális feltételek megteremtésében**, a közétkeztetés helyi termékekre épülő megszervezésében és célzott képzési és foglalkoztatási akciók lebonyolításában is szerepet vállalhat.

A térségi gazdaság ösztönzése szempontjából elengedhetetlen a **munkaerő földrajzi mobilitásának biztosítása**. Magyarország számos térségében a közösségi közlekedés adta korlátozott lehetőségek erősen megnehezítik, sőt ellehetetlenítik a munkavállalók mobilitását, számos térségben – különösen az aprófalvas térségekben, vagy a ritka városhálózattal jellemezhető térségekben – gondot okoz a megyeközpontok, járási központok közösségi közlekedéssel történő elérhetősége. A munkaerő-piaci vonzásközpontok környező kisebb településekről való elérhetőségét szolgálja az alsóbb rendű úthálózat célzott fejlesztése, a **térségek integrált gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztését szolgáló fejlesztési csomagok részeként**. A hátrányos helyzetű térségekben mindez alapfeltétele annak, hogy az elmaradott térségek képesek legyenek bekapcsolódni az ország gazdasági vérkeringésébe és esélyük legyen foglalkoztatási helyzetük javulására.

Magyarország kedvezőtlen demográfiai helyzete hosszú távon a munkaerő utánpótlását, és így a fenntartható növekedést veszélyezteti. Másrészt több olyan csoport is van a munkaerő-piacon, amely valamilyen oknál fogva nem tud, vagy nem akar hagyományos foglalkoztatási formában elhelyezkedni: pl. kisgyermek nevelése, idős hozzátartozó gondozása miatt. Magyarországon a kisgyermeket nevelő nők foglalkoztatási aránya különösen alacsony: a 6 éven aluli gyermeket nevelő nők foglalkoztatási rátája több mint 24 százalékponttal marad el az EU-országok átlagától. A lemaradást szintén jól szemlélteti a 6 éven aluli gyermeket nevelő és nem nevelő nők hazai foglalkoztatási rátája közötti magas, közel 39 százalékpontos különbség is, miközben az EU-ban az eltérés csak 16,5%.

A kisgyermekes anyák alacsony foglalkoztatási arányával összefüggésben a napközbeni ellátást biztosító intézményrendszer nem rendelkezik megfelelő kapacitással a kisgyermekesek ellátásához. Az 1997. évi novemberében életbe lépett gyermekvédelmi törvény a kisgyermekesek napközbeni ellátását az összes önkormányzat kötelezően ellátandó feladatai közé sorolja. Amennyiben az önkormányzatok számára ez nem megoldható, kötelességük megszervezni és közvetíteni a máshol igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutást. Ennek ellenére az elmúlt 15 évben mindig volt olyan önkormányzat, amely az intézményfenntartás anyagi és egyéb nehézségei miatt e kötelezettségének nem tudott eleget tenni. A bölcsődék kihasználtsága még a 2010-ben végrehajtott 20 százalékos férőhelybővítés ellenére is több mint 100 százalékos. Évente még mindig átlagosan 4000 kisgyermeket utasítanak el férőhelyhiányra hivatkozva az ellátók.

A gyermekellátási kapacitások bővítése, az általuk nyújtott szolgáltatások minőségének javítása, illetve a célcsoportok (pl.: kisgyermekes nők) munkaerő-piaci reintegrációját szolgáló célzott támogatások már rövidtávon is elősegítik a foglalkoztatási helyzet javítását a kisgyermekes szülők munkaerő-piaci részvételének támogatásával, míg hosszú távon hozzájárulnak a gyermekvállalás ösztönzéséhez, így évtizedes távlatban is biztosítják a munkaerő utánpótlását.

(2) Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés, az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges helyi feltételek biztosítása:

Olyan **városi és települési környezet, infrastruktúra és közszolgáltatási rendszer** kialakítása a cél, amely **ösztönzi a vállalkozásokat és a gazdasági tevékenységeket**, az önkormányzat és a

vállalkozások együttműködésére épül, segíti a munkavállalást és a munkába járást, továbbá **kedvezőbb életminőséget biztosít, megtartja a népességet, kiemelten a fiatalokat.**

A települési életminőség javítását szolgáló beavatkozások gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási orientációjúak. Az ország népesedési helyzetéből fakadóan már középtávon komoly munkaerőhiánnyal szembesülhet. A helyzet javításáért a fejlesztéspolitika egyik eszköze az lehet, hogy a gyermekeket nevelők számára minél élhetőbb lakókörnyezetet és a közszolgáltatások minél könnyebb elérhetőségét biztosítja. E törekvések legfőbb támogatói a **gyermek és családbarát közterületi és közszolgáltatási beavatkozások** lehetnek. A TOP-ban megjelenő, **fenntartható és innovatív megoldásokkal fejlesztett közösségi közlekedés**, valamint az energiahatékonyságukban javuló városi lakó- és közszolgáltatási infrastruktúrák a környezettudatos, modern lakó- és vállalkozói környezet kialakításához járulnak hozzá (a CO₂ kibocsátás csökkentése mellett), miközben megvalósulhat korábbi környezetkárosítások felszámolása és kármentesítése. A **népesség és a munkaerő helyben maradásának, illetve vonzásának** fontos tényezői, hogy a napi tevékenységek ellátását minél jobban szervezett, igényekre szabott közlekedési, és egyéb közszolgáltatási (köztük hangsúlyosan a gyermekmegőrzést szolgáló) tevékenységek biztosítsák.

Nagyon fontos törekvés, hogy **tudatosabbá váljanak a helyi és térségi közösségek, elterjedjen az öngondoskodó képesség.** A tudatos helyi és térségi társadalmak hiányában sajnos kihasználatlan marad az egyik legfontosabb immateriális fejlesztési erőforrás, amely a közösségformálást és a gazdasági kibontakozást szolgálhatná: **a helyi és területi identitás.** Ezek az identitásminták települési és megyei szinten kimutathatóan léteznek az országban, amelyekre építeni szükséges.

A településfejlesztésekben és különösen a városfejlesztésekben is **előnyben kell részesíteni a közösségi megoldásokat.** A helyi és térségi közösségek szervezéséért a fejlesztéspolitika is tud tenni és ennek egyik legfontosabb platformja a TOP. Ezáltal komoly lehetőség nyílik arra, hogy a megyék és a megyei jogú városok saját felelősségben alakíthassák ki fejlesztési irányait, és jelentős kompetenciákat kapjanak azok végrehajtásában.

A stratégiai célhoz kapcsolódó TOP prioritástegyek és fejlesztési irányok:

Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés

A program a **települési, kiemelten a városi környezet vállalkozásbarát, gazdaságélénkítő, egyben fenntartható fejlesztését** önálló prioritási tengely keretében támogatja. Ezen belül a gazdasági tevékenységeknek teret adó, a városok, települések üzleti, kereskedelmi, szolgáltatási funkcióit kiszolgáló, a munkába járást segítő településfejlesztés, az ahhoz kapcsolódó környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztés, a természeti és kulturális örökség turisztikai vonzerőként való hasznosítása, továbbá a fenntartható és élhető városi környezet fejlesztése kap támogatást. Fentiek részeként megvalósulhatnak a fokozott közlekedési és ipari környezetterhelés hatásait csökkentő környezeti fejlesztések, például zajvédelem, környezetbiztonság javítása. A tervezett fejlesztésektől elvárt, hogy ne csak önmagukban értelmezhető, pontszerű beavatkozásként valósuljanak meg, hanem erős szinergiában az OP-n belül más olyan intézkedésekkel, amelyekkel együtt a tervezett közterületi fejlesztések a városi környezet megújításán túl a gazdaságfejlesztéshez, turizmusfejlesztéshez és más városfejlesztési célokhoz is hozzájárulnak, kiemelten a fiatalok megtartásához.

Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken

Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság megvalósításában számos tényező, köztük a villamosenergia-használat magasabb foka, a kibocsátás visszafogása és a közlekedés átalakítása is központi szerepet játszik. Az emberi tevékenység okozta üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátása jelentős mértékben hozzájárulnak az éghajlatváltozáshoz, világszintű hatásai egyre nagyobbak. Az éghajlatváltozás elkerülése, az abból fakadó hatások minimalizálása érdekében a globális CO₂ kibocsátást jelentős mértékben csökkenteni kell. Az Európa 2020 Stratégiában megfogalmazott célok között szerepel, hogy az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását az 1990-es szinthez képest 20%-kal csökkenteni szükséges (vagy akár 30%-kal, ha adottak az ehhez szükséges feltételek). A megújuló energiaforrások arányát 20%-ra kell növelni (Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Terve a 14,65 %-os megújuló arány elérést tűzte ki célul), illetve az energiahatékonyságot 20%-kal kell javítani 2020-ig. Fontos, hogy az ember okozta ÜHG kibocsátás csökkentésére tett intézkedéseket minél hamarabb érvényesíteni lehessen.

A klímaváltozás alapvető okainak és következményeinek jelentős része a **városi térségekben** összpontosul. A városok mikroklimája a globális változások hatásai nélkül is jelentősen eltér a kevésbé városiasodott térségektől, ezek a különbségek pedig a klímaváltozás hatására a későbbiekben felerősödhetnek. Emiatt a TOP a városokra összpontosít az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatásakor. Ennek kapcsán kiemelt cél a **fenntartható városi közlekedés** támogatása, beleértve annak innovatív megoldásait.

A **megújuló energiaforrások** felhasználása elmarad az EU átlagtól (HU: 9,1%, Megújuló energetikai jelentés, 2011; az EU átlaga 13% 2011-ben, Eurostat). Magyarország a természeti adottságai alapján különösen a **biomassza és a geotermikus energia** területén rendelkezik jelentős potenciállal. A geotermikus gradiens kimagasló (5 K/100 m), közel másfélszerese a világátlagnak. Magyarország területének közel 80%-a áll mezőgazdasági vagy erdészeti művelés alatt, így a biomassza energetikai célú hasznosítása területén jelentős, hosszú távon és fenntarthatóan hasznosítható potenciál áll rendelkezésre.

Az EU-s és a nemzeti fejlesztési fókuszoknak megfelelően az **energiahatékonyság és a megújuló energiát hasznosító rendszerek** támogatásának fókuszában is a CO₂ kibocsátás mérséklése áll. Összhangban a hazai fejlesztési dokumentumokban megfogalmazottakkal, e prioritás keretein belül támogatott fejlesztési irányok fő csoportját a **települési önkormányzatok tulajdonában vagy fenntartásában álló** épületekhez, ingatlanokhoz, **infrastrukturális létesítményekhez köthető energiahatékonyságot, energiatakarékosságot és a megújuló energia felhasználásának arányát növelő, a CO₂ kibocsátás mérséklését szolgáló fejlesztések** adják.

Az uniós törekvésekkel összhangban a 2014–2020-as gazdaságfejlesztés, így a TOP gazdaságfejlesztésének is fontos iránya a zöld gazdaság fejlesztése. E tekintetben a TOP fontos szerepet vállal a helyi megújuló energetikai adottságokra épülő, önkormányzatok által koordinált **térségi energetikai programok** megvalósításában (beleértve helyi, autonóm ellátási, energetikai rendszerek kialakítását is), melyek a CO₂ emisszió csökkentésén túlmenően biztosítják az erőforrás-hatékony gazdaság előmozdítását, a térségben működő vállalkozások működési költségeinek csökkenését, ezáltal versenyképességük és foglalkoztatási képességük növelését. Az önkormányzatok energiatudatos működését és aktív szerepvállalását hivatott elősegíteni a TOP-ból támogatható Fenntartható Energia Akcióprogramok kidolgozása is.

A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése

A közszolgáltatások minősége és hozzáférhetősége tekintetében jelentős területi különbségek vannak a megyék, illetve a nagyobb városok és a kisebb települések között. Különösen a társadalmi-gazdasági szempontból elmaradott, többnyire aprófalvas, romák lakta térségekben (pl. Cserehát, Ormánság) nem biztosított a megfelelő színvonalú szolgáltatás sem helyben, sem az elérhető távolságon belüli centrumokban. Ugyanakkor a nagyobb városokban jelentkeznek a nagyobb népességszámhoz köthető speciális ellátások iránti városi és térségi igények. A városok szolgáltatásaikkal a vidéki térségeket is ellátják.

A lakosság rendelkezésére álló humán közszolgáltatások – mindenekelőtt az **egészségügy és a szociális ellátások** – minőségét, színvonalát jelentős mértékben meghatározza a területileg, helyileg e szolgáltatások működtetésére, rendelkezésre álló épületállomány fizikai állaga, technikai felszereltség korszerűsége. Az ország elmaradottabb, gazdasági és szociális tekintetben fejlesztendő térségeiben a legrosszabb és legelavultabb az egészségügyi, szociális ellátások helyi fizikai infrastruktúrája. A nem megfelelő színvonalú fizikai infrastruktúra miatt több száz településen egyáltalán nincs mód és lehetőség az életesélyek és az életminőség javítása, a területi felzárkóztatás, a népességmegtartó képesség szempontjából is fontos szolgáltatások működtetésére. Máshol a leromlott állagú épületek és az elavult felszerelések, vagy a technikai eszközök, hiánya miatt nincs tényleges lehetőség korszerű, magas színvonalú közszolgáltatások nyújtására. A fogyatékkal élő embereket környezeti és (info-)kommunikációs akadályok egyaránt gátolják társadalmi és munkaerőpiaci részvételükben.

A TOP az **önkormányzatok számára kötelezően előírt közszolgáltatások, így az egészségügyi és szociális ellátás infrastruktúrájának fejlesztését** segíti elő. Az egészségügyi fejlesztések esetében kiemelt cél a megelőzés elősegítése.

Emellett a közép- és nagyvárosokban integrált programokat támogat a **leromlott város- és településrészek megújítása**, az alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása érdekében.

Városi közösségek erősítése a közösségi és kulturális szolgáltatások minőségének javításával

A helyi közösségek aktivitása és részvétele a fejlesztési folyamatokban, a civil aktivitás, a szektorok közötti együttműködés hatékony eszköze a városok fejlesztésének. A prioritási tengely alkalmazása a közösségi részvétel és együttműködés erősítése, a helyi civil szektor aktivitásának és ismertségének növelése, valamint a lakossági közösségépítés szempontjából indokolt.

A **városi közösségek identitásának, összetartozásának és elégedettségének fejlesztése** prioritási tengely keretében olyan kísérleti, közösségvezérelt kezdeményezéssel (CLLD) alapuló fejlesztések fognak megvalósulni ERFA és ESZA források összehangolt felhasználásával, amelyek elősegítik a városok közösségeinek fejlődését, illetve az egyes szektorok szorosabb együttműködését. E fejlesztésekre a városokban alakuló helyi akciócsoportok által kidolgozott helyi fejlesztési stratégiák alapján nyílik lehetőség. A prioritás infrastrukturális oldalát közösségi terek és szolgáltatók minőségi fejlesztése, bővítése, valamint a helyi, ill. a közösségi alapú gazdaságfejlesztést támogató beruházások szolgáltatók. Az infrastrukturális beruházásokhoz szorosan kapcsolódó közösség-szervezési és -fejlesztési akciók, projektek és programok növelik a városi CLLD-k területén élő lakosság összetartozását, identitástudatát, illetve erősítik a helyi és közösségi gazdaságfejlesztés alapjainak megteremtését, valamint az egyes szektorok közötti párbeszédet és közös gondolkodást.

Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés

A TOP **gazdaságfejlesztési beavatkozásainak** sikeréhez szükséges, hogy a fejlesztésekhez olyan ESZA finanszírozású, **humán fejlesztési programok** kapcsolódjanak, amelyek helyi szinten **összehangolják a munkaerő-keresletet és kínálatot, ösztönzik a foglalkoztatást**, ahhoz kapcsolódva a munkavállalói **mobilitást** és munkaerőpiacra történő visszatérést.

A társadalmi és gazdasági folyamatokkal összefügg a helyi közösségek működése, a **közösségi aktivitás és a társadalmi felelősségvállalás**. A kedvezőtlen helyzetben lévő térségek jövője szempontjából különösen fontos a **gyermekek és fiatalok** helyzete, valamint a roma népesség helyzete. A gyermekek és fiatalok a helyi közösség jövőjét jelentik. Nem csak arról szükséges gondoskodni, hogy megfelelő iskolai képzésben és nevelésben részesüljenek, hanem arról is, hogy a helyi társadalom értékes tagjaivá váljanak, a bennük rejlő tehetséget és tudást megfelelő szinten kamatoztatva. Szükséges a **helyi tehetséges fiatalok mentorálása**; továbbá helyben maradáshoz és letelepedést segítő programokkal a **magasan képzettek helyben tartásának** segítése. A rászorulóknak segítése, erősebb szociális háló, mentálhigiénés szolgáltatások kiépítése, fejlesztése szintén az **életminőség és társadalmi összetartozás** javítását szolgálja.

A helyi közösségeknek meg kell ismerniük közös múltjukat és végig kell gondolniuk jövőjüket. A **helyi értékek megismerése** és megismertetése minden térség saját érdeke. Elengedhetetlen, hogy hosszú évek elteltét követően ismét tudatos **helyi (térségi és települési szintű) tervezés** alapozza meg a várható fejlesztéseket, amelyekre a társadalmi együttműködést célzó akciók épülhetnek.

A fejlesztendő térségek és a leromlott, nagyarányú **alacsony státuszú népességgel rendelkező városi területek** komplex gazdasági-társadalmi problematikája a magyar terület- és várospolitikára egyre égetőbb kérdés. Mindez elképzelhetetlen a helyi közösségek aktív részvétele nélkül. A korábbi tervidőszakban sajnos több felzárkóztatási célú projekt zárult sikertelenül, mert nem helyezték a kellő hangsúlyt az ott élők meggyőzésére, a projektekbe történő aktív bevonására.

A TOP támogatja a fejlesztendő térségek és településrészek felzárkózását, ezen belül a helyi közösségek és kohézió erősítését, a **helyi és térségi gazdasági és közösségi aktivitás erősítését**. Ennek érdekében a helyi igényeken alapuló **esélyteremtő programok és a közösségi identitást erősítő** helyi akciók megvalósítására nyílik lehetőség.

Az operatív program megvalósításának decentralizált modellje a megyei szintű koordinációval

A magyar területi közigazgatás elmúlt években lezajlott reformja (a helyi önkormányzatok, a járások, a

megyék és a központi állam közötti feladat- és forrásmegosztás újraszabályozásával) a területi egyenlőtlenségek jellegének megváltozásához igazodott. Ugyanakkor létrejöttek azok a keretek is, amelyek a helyi és térségi fejlesztéspolitikát meghatározzák. Ebből a szempontból a legfontosabb változás, hogy **a megyék erős tervezési és területfejlesztési feladatköröket kaptak.**

A TOP megvalósításának kulcseleme a megfelelő **szakpolitikai és területi koordináció**, amely biztosítja az **ágazatilag és térségileg összehangolt fejlesztéseket**. Országos és térségi, helyi szinten is szükséges a támogatások és a fejlesztéspolitikai intézményrendszer összehangolt működése.

A **megye**, mint a területfejlesztés tervezési és programozás középszintje az alábbi területfejlesztési feladatokban működhet közre a 2014-2020 közötti uniós programidőszakban:

- a fejlesztési projektek feltárásában, tervezésében, koordinálásában, a megvalósítás nyomon követésében;
- a megye területét érintő fejlesztések nyomon követésében, területi koordinálásában;
- integrált térségi programok kialakításában, tervezésében, végrehajtásában, nyomon követésében;
- a megye területén megvalósuló helyi fejlesztési programok koordinálásában, szakmai és módszertani segítségében, a lebonyolítás segítségében, a nyomon követésében, a végrehajtás támogatásában.

A TOP megvalósítási modellje az **integrált területfejlesztési megközelítésre épülő decentralizált tervezés és a végrehajtásban való közreműködés**. Ennek keretét az alábbi tervezési és végrehajtási elemek képezik:

- **megyei integrált területi program** – területi kiválasztási rendszer formájában (megyei önkormányzatok tervezik és közreműködnek a végrehajtásban). Gazdaságfejlesztési és településfejlesztési tartalom a megye megyei jogú városon kívüli területére.
- **megyei jogú város integrált területi programja**: a **megyei jogú városok esetében** területi kiválasztási rendszer formájában (a megyei jogú városok önkormányzatai tervezik a megyei önkormányzatok koordinálásával, és közreműködnek a végrehajtásban), gazdaságfejlesztést is magában foglaló városfejlesztési tartalommal.
- városokban kísérleti jelleggel **közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák** (HFS) tervezése és végrehajtása (szakmai szempontok alapján kiválasztott városi helyi akciócsoportok tervezik és hajtják végre). Közösségi és kulturális, valamint helyi gazdaságfejlesztési tartalommal.
-
-

A TOP megvalósításában a megyéknek és a megyei jogú városoknak kulcsszerepük van. A **megyei önkormányzatok összehangolják, koordinálják** a megye területén megvalósuló összes tervezési folyamatot (beleértve a megyei jogú városok fejlesztéseit is), amely szerepkör kiterjed a végrehajtásban és a nyomon követésben való közreműködésre is. A megyei és megyei jogú városi integrált területi programok közötti **együtműködés és szinergia lehetősége** biztosított.

A TOP megvalósításának alapját a megyei önkormányzatok által a 2014-2020-as tervezési időszakra vonatkozóan kidolgozásra kerülő **megyei területfejlesztési koncepciók és területfejlesztési programok (stratégiai és operatív programok)**, megyei jogú városok esetében az **integrált településfejlesztési stratégiák**, valamint – ezekhez illeszkedve, ezekre építve – a TOP fejlesztési prioritásaihoz illeszkedő **integrált területi programok** képezik.

A TOP-hoz kapcsolódó integrált területi programok kidolgozása során olyan **integrált gazdaság- és településfejlesztési programokat szükséges kijelölniük**, melyek térségi gazdaságélénkítő, foglalkoztatás bővítő hatása és térségi területfejlesztési hatása a legnagyobb. Az integráltság megjelenhet egyrészt a kijelölt fejlesztési irány **több tématerületre kiterjedő jellegében** (pl. egy várost és térségét érintő komplex iparterület fejlesztési, befektetés-ösztönzési, helyi gazdaságfejlesztési projektcsoport, vagy egymásra épülő településfejlesztési akciók), amelyek együttes, szinergikus gazdasági hatása jelentős. Másrészt az integráltság jelentheti a **fejlesztési**

irányok többszereplős jellegét, tehát lehetőség van arra, hogy a kijelölt megyei fejlesztési irányok több kedvezményezettre épüljenek.

Az integrált területi programok **megye és megyei jogú város specifikusan készülnek**. Ez annyit jelent, hogy a kidolgozott programoknak a térségi, és a városi adottságokra és szükségletekre épülő, területi hozzáadott értéket biztosító gazdaságfejlesztési és településfejlesztési elemeket kell tartalmazniuk, a TOP által biztosított tematika szerint, az adott megyére, megyei jogú városra alkalmazva. Mindez nagyon fontos szempont, tekintettel arra, hogy a **TOP-ból megvalósuló fejlesztések legfőbb jellegzetessége e térségorientált jelleg, ez különbözteti meg ezt az operatív programot a többi, ágazati típusú OP-tól.**

Az integrált területi programoknak **mérhetően kell a TOP-ban meghatározott fejlesztési célokhoz hozzájárulniuk.**

A megyei és megyei jogú városi integrált területi programok a tervezhetőség érdekében objektív népességi és térségi fejlettségi adatok alapján **indikatív tervezési kerettel** rendelkeznek.

A fentiek mellett a **városok városfejlesztési beavatkozásainak megalapozása** érdekében megtörténik az **integrált településfejlesztési stratégiák felülvizsgálata.**

A TOP helyi, térségi szinten szervezett fejlesztésekkel, tematikájában az **ágazati operatív programokkal - beleértve a Vidékfejlesztési Programot - komplementer módon** valósul meg.

1.1.1.1 A tematikus célkitűzések és a kapcsolódó beruházási prioritások kiválasztásának indokolása a partnerségi megállapodásra tekintettel, az azonosított regionális igények és adott esetben a nemzeti igények alapján, ideértve az EUMSZ 121. cikke (2) bekezdésével összhangban elfogadott ország-specifikus ajánlásokban és az EUMSZ 148. cikke (4) bekezdésével összhangban elfogadott vonatkozó tanácsi ajánlásokban azonosított kihívásokat, az előzetes értékelés figyelembevételével.

1. táblázat: A tematikus célkitűzések és a beruházási prioritások kiválasztásának indokolása

Kiválasztott tematikus célkitűzés	Kiválasztott beruházási prioritás	A kiválasztás indokolása
(4) Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban	ERFA rendelet 5. cikk 4 (e) alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását	A PM szerint Magyarország üvegházhatású gázkibocsátása 33 %-kal csökkent 1990 és 2011 között, azonban a hatásokhoz alkalmazkodás komoly feladatokat ró az országra. Ezért az CO ₂ -kibocsátást elősegítő stratégiák és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás tekintetében Magyarország központi stratégiát és cselekvési tervet alkot, amelyek helyi értelmezését, alkalmazását közösségi programok és társadalmi akciók keretében képzeli el, továbbá beavatkozásokat valósít meg a fenntartható városi közlekedés érdekében.
	ERFA rendelet 5. cikk 4 (c) az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is	A PM rögzíti, hogy Magyarország energetikai szempontból sérülékeny, magas az ország külső energiainport-függősége. Ugyanakkor a természeti adottságai alapján különösen a biomassza és a geotermikus energia területén rendelkezik jelentős potenciállal, fokozottabb alkalmazásuk ezért kiemelt jelentőségű fejlesztési cél. Ezért a TOP az energiahatékonyságot és az alacsony CO ₂ -kibocsátású technológiákat támogató beruházásokat valósít meg az önkormányzati közszférában. Az önkormányzati középületek energia-megtakarítása érdekében támogatja a belső megújuló energiaforrások kiaknázását és helyi távhőszolgáltatási rendszerek építését és felújítását.
(6) környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása	ERFA rendelet 5. cikk 6 (e) a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdaovezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés-mentesítést és a légszennyezettség csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása	A városi környezet demográfiai és klíma kihívásoknak megfelelő fenntartható fejlesztésének irányait az OFTK jelöli ki. A PM is rögzíti, hogy a települési környezet szűk keresztmetszetei különösen a közösségi és kerékpáros közlekedésben (utazási idők hosszában), a fenntarthatóbb kompakt városszerkezetek kialakításában, a közterületi, az üzleti és a rekreációs infrastruktúra állapotában, valamint a zöldfelületek, a szociális városrehabilitáció és a térségi hiányában azonosíthatók. Szükséges az erőforrások minél hatékonyabb felhasználása és védelme. A városi környezet- és szolgáltatásfejlesztés csaknem mindegyik megye fejlesztési elképzelései között megjelenik, általában a megyei jogú városokhoz,

Kiválasztott tematikus célkitűzés	Kiválasztott beruházási prioritás	A kiválasztás indokolása
		illetve nagyobb városokhoz, járási központokhoz kapcsolódóan. A lakosság megtartása, mint motiváló erő, valamint a vállalkozások vonzásának fontossága jelenik meg az okok között. A fejlesztési javaslatok gyakran barnamezős területek rehabilitációs, vagy funkcionális városrehabilitációs igényekkel együtt merültek fel.
	ERFA rendelet 5. cikk (6) c) a kulturális és természeti örökség védelme, elősegítése és fejlesztése	A PM rögzíti, hogy az örökségek olyan erőforrások, amelyek védelmében, bemutathatóságuk és hasznosíthatóságuk javításában komoly fejlesztési potenciál van. A települések 70%-án található kulturális, benne épített örökség, amelynek megóvása és hasznosítása a városi és falusi fejlesztésekhez is társulhat. A fejlesztések által érintett egyik fontos, hangsúlyos tématerület a természeti és épített örökség védelmét és turisztikai hasznosítását.
(8) foglalkoztatás előmozdítása és a munkaerő mobilitásának támogatása	ERFA rendelet 5. cikk 8 (b) a foglalkoztatás-barát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése révén, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint a konkrét természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását	EU2020 stratégiával összhangban elsődleges kiemelt cél az NRP-ben foglalt foglalkoztatási cél elérése. A foglalkoztatás strukturális reformjai a gazdasági növekedést erősítő fejlesztéspolitikával teljessé válnak, így szükséges a kkv-k és üzleti infrastruktúra fejlesztése, a gazdaság térségi szervezése, melyek a TOP elsődleges célját képezik. A PM rögzíti, hogy a munkanélküliek 50%-a kistélepleken él, ahol a helyi elhelyezkedési lehetőségek és a munkaerő mobilitása korlátozottak. Utóbbiak között a közlekedési lehetőségek korlátozott elérhetősége is jelentős tényező, ezért fontos célkitűzés a foglalkoztatás területi különbségeinek csökkentése és a mobilitás ösztönzése, a városok foglalkoztatási potenciáljának kihasználása, növelése, a foglalkoztatás helyi feltételeinek biztosítása.
	ERFA rendelet 5. cikk 8 (c) helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása új munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) [...] /2012/EU [ESZA] rendelet alkalmazási körén kívül esnek	Az Európai Bizottság ország-specifikus ajánlásaival összhangban fejleszteni és bővíteni kell a kisgyermekesek számára napközbeni ellátást nyújtó intézmények kapacitását a kisgyermekes szülők munkaerő-piaci részvételének növelése, valamint a munka és a magánélet jobb összhangjának megteremtése érdekében. A PM egyik kiemelt célkitűzése ezért, hogy a gyermekellátási kapacitások bővítése, a rugalmas foglalkoztatási formák elterjesztése, illetve a célcsoportok (pl. kisgyermekes nők) munkaerő-piaci reintegrációját szolgáló célzott támogatások hozzájáruljanak az érintettek foglalkoztathatóságához.
	ESZA rendelet 3. cikk (1) a) i.: Munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén.	A magyar gazdaság egyik megoldandó problémája a foglalkoztatás nemzetközi viszonylatban is alacsony szintje. A magyar kormány egyik legfontosabb célja ezért a foglalkoztatás bővítése. A TOP ehhez a célhoz a megyei és helyi alternatív foglalkoztatás bővítést célzó programok támogatásával járul hozzá.
(9) a társadalmi együttműködés	ERFA rendelet 9 (a) beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést	A PM a szegénység és mélyszegénység elleni küzdelem kihívásai között rögzíti, hogy javítani kell

Kiválasztott tematikus célkitűzés	Kiválasztott beruházási prioritás	A kiválasztás indokolása
erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem	szolgáltató egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra	a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférésén. A társadalmi együttműködés elérése érdekében a TOP meghatározó fejlesztési célja a helyi szinten elérhető, megfizethető, fenntartható és magas színvonalú önkormányzati közszolgáltatások biztosítása kiemelten az egészségügyi és a szociális alapellátás területén megteremtve a szolgáltatásnyújtás megfelelő infrastrukturális feltételeit. Továbbá a PM fontos szerepet szán a térségileg decentralizált fejlesztésekben a család- és gyermekbarát közszolgáltatások kialakításának, a népesedési kihívások kezelése érdekében.
	ERFA rendelet 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása;	Az NTFS 2011-20 – összhangban EU2020-szal – célkitűzései szerint csökkenteni kell a szegénységben, társadalmi kirekesztettségben élők számát. A célcsoport rossz lakhatási (gyakran telepszerű) körülmények között él. Kiemelt cél a nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező lakókörnyezet felszámolása, a célcsoport életkörülményeinek, életminőségének javítása, az alacsony társadalmi státusz megszüntetése. A közösségépítés a társadalmi összetartozás és együttműködés alapját teremti meg, melynek kulturális intézmények és más közösségi terek lesznek fontos helyszínei.
	9) d) a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások	A PM területi logikájából fakadó egyik fontos területi decentralizált cél a helyi közösségek tudatosságának fokozása, a helyi társadalmak megújítása, illetve a helyi és közösségi alapú gazdaságfejlesztés támogatása. A közösségépítés a társadalmi kohézió és befogadás alapját teremti meg, melynek kulturális intézmények és más közösségi terek lesznek fontos helyszínei. Szintén a PM szintű területi logikából fakad, hogy a térségileg decentralizált fejlesztések fő küldetése a helyi és közösségi alapú gazdaság fejlesztése. A CLLD közösségek nagyon fontos terepei a közösségi gazdaságfejlesztési módszertanok kialakításának és elterjesztésének is.
	ESZA rendelet 3. cikk (1) c) vi: Községek szintjén irányított helyi fejlesztési stratégiák	A PM területi logikájából fakadó egyik fontos területi decentralizált cél a helyi közösségek tudatosságának, a fejlesztésekben való részvételének fokozása, a helyi társadalmak megújítása, illetve a helyi és közösségi alapú gazdaságfejlesztés támogatása. A közösségépítés a társadalmi összetartozás és együttműködés alapját teremti meg, melynek kulturális intézmények és más közösségi terek lesznek fontos helyszínei. Szintén a PM szintű területi logikából fakad, hogy a térségileg decentralizált fejlesztések fő küldetése a helyi és közösségi alapú gazdaság fejlesztése. A CLLD közösségek nagyon fontos terepei a közösségi gazdaságfejlesztési módszertanok kialakításának és elterjesztésének is.

Kiválasztott tematikus célkitűzés	Kiválasztott beruházási prioritás	A kiválasztás indokolása
	ESZA rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében	A közösségfejlesztés elsősorban települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti. Ez a társadalmi felzárkózási politikának is fontos eszköze, a közösségi munka hatására az egyének bevonódnak és együttműködnek problémáik megoldásában. Eredménye nemcsak adott közösségre hat, hanem közvetve a közjót is gyarapítja, kitüntetett szerepe van a társadalmi konfliktusok megoldásában, így a társadalmi kohézió és a társadalmi befogadás biztos alapja.

1.2 A FORRÁSELOSZTÁS INDOKOLÁSA

Az egyes tematikus célkitűzések, adott esetben a beruházási prioritások számára nyújtott összeg (azaz uniós támogatás) indokolása, a tematikus koncentráció követelményével összhangban, az előzetes értékelés figyelembevételével.

A forráselosztás indoklásának általános elemei (az indoklásban szereplő adatok alapját az EU-tól érkező EUR támogatási összegek szolgáltatják)

A TOP pénzügyi kerete a teljes Magyarországra jutó uniós támogatás 15,71%-a, 2013-as árakon **3 389 963 001** EUR. Az operatív program keretének túlnyomó része, 87,8%-a az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, míg 12,2%-a Európai Szociális Alapból az kerül finanszírozásra, lévén a beavatkozások döntő hányada infrastrukturális fejlesztések megvalósítását célozza.

Az OP forráselosztása a Partnerségi Megállapodással, az uniós jogszabályok adta köztétésekkel (1301/2013/EU és 1304/2013/EU rendelete tematikus koncentrációs elvárásai), valamint a hazai és nemzetközi stratégiákkal összhangban történt. A 2014-2020 közötti időszakban Magyarország az EU-s fejlesztési források (vidékfejlesztési és halászati források nélkül) hozzávetőlegesen 60%-át közvetlen gazdaságfejlesztésre kívánja fordítani. A TOP azon három OP (TOP, VEKOP, GINOP) egyike, amelyik hozzájárul a 60%-os cél teljesüléséhez. Részaránya a három gazdaságfejlesztési célú OP-ból 29,38%.

Forráselosztás indoklása tematikus célonként

A megyék és megyei jogú városok területi tervezése alapján kiemelkedő fejlesztési szükséglet a gazdaságfejlesztés és a foglalkoztatás ösztönzés. Ehhez kapcsolódóan az üzleti infrastruktúrára és a turisztikai vonzerők fejlesztésével kapcsolatban érzékelhető a legjelentősebb fejlesztési szükséglet, továbbá az energetikai fejlesztéseket és városi közlekedést terveznek leginkább a területi szereplők.

A 2014-2020-as tervezési alapelvekhez igazodva – bár a tematikus koncentrációt nemzeti szinten szükséges megvalósítani – a TOP keretein belül (is) erőteljes koncentráció valósul meg a forrásallokáció vonatkozásában. A teljes OP tartalom a rendelkezésre álló 11 tematikus célból 4 tematikus cél mentén szerveződik. A tervezési alapelveken túlmenően ez a tematikus koncentráció azt a célt szolgálja, hogy **célzott (főként gazdaságfejlesztési) beavatkozások** segítségével, és a *források elaprózódását elkerülve, hatékony területfejlesztési politika* valósuljon meg.

„Magyarországon nem csupán az európai léptékkal mérve is alacsony foglalkoztatási ráta miatt elsőrendű gazdasági kihívás a foglalkoztatás bővítése, hanem azért is, mert a foglalkoztatás kiszélesítése egyúttal a gazdasági növekedés ma még kiaknázatlan, pótlólagos erőforrása (Partnerségi Megállapodás). A TOP **8-as tematikus célja (foglalkoztatás)** közvetlenül (minden más tematikus cél között) szolgálja az ország területspecifikus gazdasági fejlődését. Ezen logika mentén, és az EU2020 stratégiával összhangban (kiemelt cél az NRP-ben foglalt foglalkoztatási célhoz való hozzájárulás) az OP forrásainak jelentős része (45,76%, 1 551 223 710) a 8-as tematikus cél eléréséhez hozzájáruló beavatkozásokra került allokálásra. Mivel a foglalkoztatottság növelése csak az egymást kiegészítő és/vagy erősítő ERFA és ESZA beavatkozások együttes alkalmazásával lehetséges a 8-as tematikus célhoz kapcsolódva mindkét alap forrásainak felhasználása tervezett (TOP 8 ERFA/ESZA arány 5,31/1). A foglalkoztatás növeléséhez közvetve és közvetlenül is hozzájárul a térségi illetve helyi szintű üzleti környezet fejlesztése. Minden megye területfejlesztési programja feltár ilyen típusú fejlesztési igényt egyes térségi specifikumok megjelölésével, esetenként az üzleti infrastruktúrára, máshol inkább a helyi önkormányzati gazdaságfejlesztési tevékenységekre helyezve a hangsúlyt. A turizmus esetében több esetben előnyben részesítik a komplex turisztikai termékfejlesztést, és számos esetben a települési és turisztikai fejlesztési elképzelések összehangoltan vannak jelen, jelentős gazdaságfejlesztési funkcióval. A TC8 allokáció azt is figyelembe veszi, hogy a turizmus fejlesztése nem teljes mértékben a TOP-ból, hanem, részben a GINOP-ból valósul meg.

A második és harmadik legnagyobb összeget az OP a **4-es és a 6-os tematikus célt** szolgáló beavatkozásokra allokálja (4-es tematikus célra 640 479 941 EUR; 6-os tematikus célra 602 524 806 EUR). A két tematikus célra allokált forrás nagyságrendileg megegyezik egymással, és a kettő együtt a 8-as tematikus célra allokált források nagyságával. Mindkét tematikus cél közvetetten járul hozzá a

TOP gazdaságfejlesztési céljához, azzal, hogy a tervezett beavatkozások a **gazdaság számára nélkülözhetetlen települési háttérinfrastruktúra kiépítését** finanszírozzák. A 4-es tematikus célra allokált forrás nagyságának alapját elsősorban azok az igények képezik, amelyek az intézmények/középületek energiahatékonyságának, valamint a megújuló- és alternatív energia-felhasználás részarányának növelését és az energiafogyasztás csökkentését, racionalizálását célozzák. Az allokáció figyelembe veszi az önkormányzati tulajdonú iskolákra vonatkozó igényeket, az ex-ante jelentés is jelzi, hogy vélhetően az önkormányzati intézmények az OP által rendelkezésre bocsátottnál jelentősebb forrást is fel tudnának használni. A 6-os tematikus cél elérése érdekében tervezett beavatkozások elsősorban a gazdaság számára „vonzó”, ösztönző, másodsorban a népességet, fiatalokat megtartani képes, vonzó települési környezet kialakítását célozzák. A városi környezet- és szolgáltatásfejlesztés csaknem mindegyik megye fejlesztési elképzelései között megjelenik, és ugyanígy jelentős igény mutatkozik a turizmus fejlesztése iránt. A városi fejlesztések gyakran barnamezős területek rehabilitációs, vagy funkcionális városrehabilitációs igényekkel együtt jelentkeznek. Az ex-ante értékelés is megállapította, hogy a városi környezet fejlesztésére irányuló 2. számú prioritástengely forrásai nagyjából arányosnak tekinthetők az igényekkel.

A forrásallokációban legalacsonyabb összeggel szereplő tematikus cél a **9-es (társadalmi együttműködés)**. A célra allokált forrás nagysága 487 152 705 EUR, az OP-hoz mért részaránya 14,37%. A tematikus célra allokált forrás két alpból finanszírozva (9 TC ERFA/ESZA arány 2,43/1) három TOP prioritáson keresztül jut el a kedvezményezettekhez. Az ERFA részarány figyelembe veszi az egészségügyi és szociális alapellátások fejlesztésére vonatkozó területi igényeket (és kormányzati szándékokat), valamint a városrehabilitációs fejlesztési szükségleteket. Akárcsak a 8-as tematikus célnál, itt is érvényes a megállapítás, hogy a cél megvalósítása (társadalmi együttműködés) csak az **ESZA és ERFA beavatkozások együttes és/vagy egymást kiegészítő alkalmazásával** lehetséges. Erre épít a CLLD prioritás is, amelynek forrásallokációja figyelembe veszi, hogy bár területileg célzottan, szűkebb körben valósul meg, ugyanakkor jelentős a várható igény. (Mindezt az ex-ante jelentés is megerősíti.)

Az operatív programban rögzített tematikus célok, prioritástengelyek és az egyes megyei és megyei jogú városi integrált területi programok és a keretükben megvalósuló fejlesztések közötti összhangot vizsgáljuk, a keretek és a területi fejlesztési igények közötti összehangolást folyamatosan biztosítjuk.

A program keretében támogatott bármely művelet megfelel az állami támogatásra vonatkozó, a támogatás folyósításakor hatályos eljárási és tartalmi szabályoknak.

Előzetes értékelésben foglalt ajánlások figyelembevétel

A TOP 2013-as társadalmasításra készült munkaközi verzióhoz érkezett ex ante észrevételek elsősorban a területi forrásallokációhoz kapcsolódó hibákra hívták fel a tervezők figyelmét. Kiemelendő ezek közül „A tematikus forrásallokáció nem támaszkodott a területi fejlesztési szükségletek elemzésére” szakértői megjegyzés. A TOP jelenlegi verziójának elkészítésekor már rendelkezésre álltak azok a **területi szereplők** (megyék és megyei jogú városok) fejlesztési javaslatait magukban foglaló **tervdokumentumok, amelyek megalapozzák** a 2014-2020-as programozási időszakban tervezett fejlesztéseiket. A dokumentumokban foglalt fejlesztési igények, és a kapcsolódó költségek – az uniós jogszabályok, a Partnerségi Megállapodás valamint a hazai és nemzetközi stratégiák adta keretek figyelembe vételével – beépültek az operatív program költségvetésbe.

2. táblázat: Az operatív program beruházási stratégiájának áttekintése

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
1. prioritási tengely Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	ERFA	934 259 463	85%	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	ERFA rendelet 5. cikk 8 (b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását	Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás növelése érdekében A turizmus területi adottságaiban rejlő endogén potenciál kibontakoztatása a foglalkoztatás elősegítése érdekében	 Külföldi és belföldi turisták költése

^[1] Európai Regionális Fejlesztési Alap

^[2] Európai Szociális Alap

^[3] YEI – Ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés

^[4] Összes uniós támogatás (ideértve a fő allokációt és az eredményességi tartalékot)

^[5] Információ alaponként és prioritási tengelyenként.

^[6] A tematikus célkitűzés címe (nem alkalmazandó a technikai segítségnyújtásra).

^[7] A beruházási prioritás címe (nem alkalmazandó a technikai segítségnyújtásra).

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
					8 (c) helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek	Kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérését segítő szolgáltatások bővítése	Napközbeni ellátásban részesülő gyermekek aránya
2. prioritási tengely Vállalkozás barát, népesség-megtartó település-fejlesztés	ERFA	405 086 474	85%	(6) a környezet megőrzése és védelme, valamint a forráshatékony ág támogatása	ERFA rendelet 5. cikk 6(e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük a átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés-mentesítését és a légszennyezettség csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása	Vállalkozások és lakosság számára vonzó települési környezet kialakítása	Elégedettség a települési (lakó)környezet minőségével (vállalkozások, lakosság)
3. prioritási tengely Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	ERFA	430 604 282	85%	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban	ERFA rendelet 5. cikk 4 (e) alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható multimodális városi mobilitást és a kárenyhítést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását	Környezetbarát közlekedési rendszerek fejlesztése és a fenntartható közösségi mobilitás elősegítése	Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya (%)

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
					ERFA rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is	A települési önkormányzatok energiahatékonyságának fokozása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése	A megtakarított energia mennyisége A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energiafogyasztáson belül
4. prioritási tengely A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	ERFA	169 312 384	85%	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása, a szegénység és mindenfajta diszkrimináció elleni küzdelem	9 (a) beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra	Önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztése	A fejlesztett közszolgáltatásokat igénybevevők száma
					9 (b) a városi és vidéki területeken élő, rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának, valamint gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása	A leromlott városi területeken és városi külterületeken élő alacsony státuszú családok, romák életkörülményeinek javítása	Szociális városrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma
5. prioritási tengely Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések	ESZA	245 848 961	85%	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás	ESZA rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	A foglalkoztathatóság javítása és a helyben, a helyi és térségi gazdasági szereplők által	A program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma (közös indikátor)

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
, társadalmi együttműködés és foglalkoztatás-ösztönzés				ösztönzése	révén	foglalkoztatottak számának növelése	A program elhagyása utáni hat hónapon belül foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma (közös indikátor)
							A támogatott munkahelyi képzéseket sikeresen befejezők száma (programspecifikus indikátor)
				(9) a társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység és hátrányos helyzetű megkülönböztet és elleni küzdelem	ESZA rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében	A leromlott városi területeken élő alacsony státuszú családok, romák életesélyeinek javítása	A program keretében jobb életkilátással kikerültek száma
6. prioritási tengely Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések	ERFA	455 356 180	85%	(8) a fenntartható és a minőségi foglalkoztatás, valamint munkavállalói mobilitás	ERFA rendelet 5. cikk 8 (b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari	Megyei jogú városok gazdasági környezetének fejlesztése a foglalkoztatás	
							Külföldi és belföldi turisták költsége

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
, társadalmi befogadás és foglalkoztatás-ösztönzés				ösztönzése	régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását	növelése érdekében	
					8 (c) helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek		
	ERFA	197 438 332	85%	(6) a környezet megőrzése és védelme, valamint a forráshatékony ág támogatása			
	ERFA	209 875 659	85%	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban			

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
	ERFA	82 522 515	85%	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztet és elleni küzdelem;			
	ESZA	88 537 175	85%	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése			
	ESZA	31 289 113	85%	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztet és elleni küzdelem;			
7. prioritási tengely Közösségi szinten irányított	ERFA	93 602 959	95%	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása, a szegénység és mindenfajta	9) d) a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások	Erősebb kohézió megteremtése a városi közösségekben a helyi közösség-	A HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya 2

² Az indikátort központilag kialakított módszertan alapján, egységesen fogják a CLLD szervezetek mérni

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
városi helyi fejlesztések (CLLD)				diszkrimináció elleni küzdelem		szervezés és kulturális kínálatbővítés segítségével	A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség ³
	ESZA	46 229 504	95%	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása, a szegénység és mindenfajta diszkrimináció elleni küzdelem	3.cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák		Helyi fejlesztési stratégiával érintett városok lakosságszáma
							Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosságszáma

³ Az indikátort központilag kialakított módszertan alapján, egységesen fogják a CLLD szervezetek mérni

2. SZAKASZ: PRIORITÁSI TENGELYEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdésének b) és c) pontja)

2.A. TÉRSÉGI GAZDASÁGI KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE A FOGLALKOZTATÁS ELŐSEGÍTÉSÉRE PRIORITÁSI TENGELY

<i>A prioritási tengely azonosítója</i>	1.
<i>A prioritási tengely címe</i>	Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	Nem releváns
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	Nem releváns

2.A.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGELY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

Nem releváns

2.A.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégóriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.A.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását
-----------------------------	---

2.A.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	1.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A vállalkozások munkahelyteremtő képességének ösztönzése, a helyi gazdaság működését segítő helyi-térégi feltételek biztosításával
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A támogatható tevékenységeken keresztül élénkíteni fog a helyi érdekű gazdaság: növekszik a vállalkozások, valamint a helyi költségvetési szervezetek által biztosított munkahelyek száma, csökkennek a területi különbségek a foglalkoztatásban, biztosítható a helyi munkaerő versenyképessége - a vállalkozások, kiemelten a kis- és középvállalkozások működéséhez szükséges üzleti infrastruktúra- és szolgáltatások fejlesztésével, - a befektetés-ösztönzés és a helyi gazdaság fejlesztésének gazdaságszervezési akciói keretében, - a közvetett eszközökkel segített helyi vállalkozások által teremtett és megtartott munkahelyek által, - a támogatott fejlesztések iránti növekvő kereslet multiplikátor hatásai révén.

3. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁴ (2 023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	Működő vállalkozások száma a közép- magyarországi régióhoz viszonyítva	db	kevésbé fejlett				KSH	évente egyszer

⁴ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.A.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.A.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
A TOP a Partnerségi Megállapodásban rögzítettek alapján a belső erőforrásokra épülő, gazdaságélénkítő és foglalkoztatás-ösztönző térségi és helyi gazdaságfejlesztés fő színtere. A prioritástengely a gazdaságfejlesztés helyi, térségi feltételeinek megteremtésére, biztosítására irányul, elsődlegesen az önkormányzatok által nyújtható szolgáltatásokkal és tevékenységekkel. A foglalkoztatás-barát növekedést elsősorban az üzleti infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztésével tudja a prioritástengely támogatni. A „vállalkozások működését segítő helyi-térségi feltételek biztosítása” egyedi célkitűzés érdekében tervezett tevékenységek a vállalkozások működési feltételeinek biztosítására, helyi és térségi kapcsolatrendszerének erősítésére, a foglalkoztatást is biztosító helyi gazdasági tevékenységek ösztönzésére irányulnak – foglalkoztatás-ösztönzés céllal. Az egyedi célkitűzéshez egy intézkedés kapcsolódik az alábbi tevékenységekkel, amelyek a megyék megye jogú városon kívüli területére irányulnak: 1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése Üzleti infrastruktúra és kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése A beavatkozás az (önkormányzati többségi tulajdonú) üzleti infrastruktúra, így iparterületek, ipari parkok, technológiai parkok, inkubátorházak, innovációs központok, logisztikai központok fejlesztésére, kiemelten a szolgáltatás-fejlesztésre fókuszál. Lehetőséget biztosít a meglévő kapacitások és szolgáltatások minőségi fejlesztésére, a még szükséges infrastrukturális háttér kiépítésére, indokolt esetekben új üzleti infrastruktúra, elsősorban iparterületek kialakítására, továbbá a barnamezős területek ipari, gazdasági funkcióval történő hasznosítására (beleértve a terület ehhez szükséges előkészítését), az iparterületek elérhetőségét és feltárását segítő vonalas infrastruktúrák, kapcsolódó közlekedési útvonalak fejlesztésére. Célja elsősorban a meglévő kapacitásokhoz kapcsolódó szolgáltatások körének bővítése és minőségének javítása. Új iparterületek kialakításán túl, egyéb új üzleti infrastruktúra létesítése csak indokolt, kivételes esetben lehetséges. Az üzleti infrastruktúra fejlesztések kijelölésekor fontos a területi szinergia, például az elérhetőség biztosítása, továbbá a megyei és városfejlesztési programba való illeszkedés. E fejlesztéseken keresztül növekszik az üzleti infrastruktúrát igénybe vevő kkv-k száma, a gazdasági aktivitás, illetve a vállalkozások magasabb minőségű és szélesebb körű szolgáltatásokat vehetnek majd igénybe, így nő a versenyképességük. Ezáltal növekszik a foglalkoztatottság.	

A beavatkozás fontos területét képezik a megvalósuló üzleti infrastrukturális beruházások kihasználtságát biztosító, a befektetés-ösztönző, a vállalkozások és gazdasági tevékenységek vonzását, bővítését célzó, a betelepülő és már a településen, térségben működő vállalkozások együttműködését, piacra jutását segítő, az önkormányzatok által szervezett, koordinált helyi szolgáltatások. E gazdaságszervezési tevékenységek a térségi, helyi gazdaságfejlesztési programokba illeszkedve valósulhatnak meg, összhangban az 5. prioritás megye és helyi foglalkoztatási célú programjaival. Ennek keretében – többek közt – térségi gazdaság-fejlesztési hálózat, befektetés- és beruházás ösztönzési akciók, a vállalkozásokat, kiemelten a kisvállalkozásokat, köztük az induló vállalkozásokat segítő, a helyi termékek menedzsmentjéhez, piacra jutásához kapcsolódó programok valósulhatnak meg, biztosítva ennek infrastrukturális és szolgáltatási feltételeit.

A beavatkozás lehetőséget biztosít a vidéki gazdaság üzleti infrastrukturális hátterének támogatására a Vidékfejlesztési Program (VP) intézkedéseivel összhangban, azokkal komplementer módon. Ennek keretében a helyi piacszervezéshez, helyi termék-előállításához, közétkeztetéshez kapcsolódó, mezőgazdasági termékek térségi piacra jutását elősegítő, termelést követő műveletekhez, kezeléshez (ún. „post harvest manipuláció” jellegű), pl. tárolás, hűtés, válogatás, mosás, csomagolás kapcsolódó közösségi, önkormányzati többségi tulajdonú logisztikai infrastruktúra kialakítása, szolgáltatásként történő biztosítása valósulhat meg. Mindez a helyi mezőgazdasági termékek helyi piacokra való hatékony eljuttatását, a helyi termékek értékesítési csatornáinak infrastrukturális támogatását célozza. Ezáltal javul a helyi vállalkozások működési környezete, amely középtávon munkahelymegőrzést, illetve –teremtést eredményezhet, és hozzájárul a város-vidék együttműködés erősítéséhez. A szinergiát a VP intézkedéseivel, kiemelten is a rövid ellátási lánc tematikus alprogrammal biztosítjuk. A programok közötti lehatárolás kedvezményezett szerint történik: a TOP a helyi ellátást célzó önkormányzati, a VP mezőgazdasági vagy élelmiszer-feldolgozó vállalkozások üzemi beruházásait, valamint a rövid ellátási lánc (REL) tematikus alprogram piacra jutási szervezési-együttműködési elemeit és egyedi on-farm beruházásait támogatja.

támogatja.

Az intézkedés keretében támogatott beavatkozásokhoz kapcsolódva a TOP ESZA prioritástengelye helyi programok szintjén összehangolt módon szinergikus ESZA támogatásokat (TC8) nyújt (képzési, foglalkoztatási stb. támogatásokat).

Az intézkedés keretében a TOP lehetőséget biztosít a Vidékfejlesztési Program CLLD közösségei által stratégiával megalapozott, ahhoz illeszkedő, a város-vidék együttműködést elősegítő, azt erősítő komplex projektekhez. A projektek keretében városi és vidéki kedvezményezettek egyidejű bevonása, városban és vidéki térségben megvalósuló projektelemek megvalósítása egyaránt elvárt. A helyi fejlesztési stratégia elkészítése és végrehajtása a CLLD forrásgazda által kerül finanszírozásra.

Főbb célcsoportok:	az érintett területek önkormányzatai (a támogatható üzleti infrastruktúrával való érintettségen keresztül), vállalkozásai és lakossága (közvetlen és közvetett módon egyaránt érintve). A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő város-vidék komplex projektek esetében a helyi akciócsoportok területén működő vállalkozások, önkormányzatok, civil szervezetek, illetve a fenti szervezetek által alkotott konzorciumok.
Specifikus célterületek:	a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városon kívüli területe. A megyén belüli célterületeket a megyei gazdaságfejlesztési programok határozzák meg, a helyi adottságok figyelembe

	vételével. A helyi gazdaságfejlesztési programok kiemelten fókuszálnak a kevésbé fejlett, jelentős foglalkoztatási problémákkal küzdő, periférikus térségekre. Az intézkedés lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések összehangolására.
Főbb kedvezményezettek:	önkormányzatok, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások,. A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő komplex projektek esetében CLLD szervezetek.

2.A.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Az intézkedés keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Az intézkedés a megyei szintű foglalkoztatási helyzet javítását, a meglévő munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létrehozását támogatja, a térségi gazdasági adottságokra és speciális igényekre alapozva. Az intézkedés keretében támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: - az intézkedés keretében jellemzően program alapú, integrált területi fókuszú beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei területfejlesztési programokhoz illeszkedően. Az adott konkrét fejlesztések illeszkedése a megyei programokhoz kiemelt figyelmet kap; - a támogatott projektek egymásra épülő fejlesztési elemeket foglalnak magukban, amelyek fő célja a gazdaságfejlesztési intézkedéseken keresztül megvalósuló munkahelyteremtés, tehát a fejlesztéseknek egyértelműen a foglalkoztatási helyzet javítására kell irányulniuk; - megyei szinten összehangolt fejlesztések megvalósítását kívánja az intézkedés támogatni, így kiemelt szempont a megye földrajzi területén tervezett fejlesztések egymáshoz való illeszkedése; - előnyben részesülnek a helyi gazdaság szervezésével szervezett, többi érintett vállalkozással, önkormányzatokkal együttműködésben megvalósított fejlesztések (nem egymástól független egyedi beruházások); - figyelembe vételre kerül a foglalkoztatáshoz való projektszintű hozzájárulás (például tartós munkanélküliek alkalmazása, családbarát intézkedések, GYES-ről/GYED-ről visszatérők foglalkoztatása, nagy létszámú foglalkoztatás, hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazása); - az intézkedés célzottan a helyi érdekű gazdaságfejlesztési igényekre fókuszál; - a fejlesztések esetében szempont a helyi hagyományokra épülő termékek előállításának, értékesítésének elősegítése; - az intézkedés keretében előnyben részesülnek az alacsony forrás abszorpciós mutatókkal rendelkező leszakadó térségekben megvalósuló, gazdaságot dinamizáló fejlesztések, és a perifériákon megvalósuló, foglalkoztatás bővítő infrastrukturális	

fejlesztések; - előnyben részesülnek a barnamezős fejlesztések; kiemelt szempont az összefüggő településszerkezet megőrzése; - a fejlesztések esetében hangsúlyos szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés), a kereslet megfelelő alátámasztása, valamint a hosszú távú pénzügyi fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások); a fenntarthatóság, a megfelelő kereslet alátámasztása. - A kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont.
--

2.A.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.A.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.A.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

4. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- nosí- tó	Mutató	Mérték- egység	Alap	Régió- kate- gória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁵			Adatf- orrás	A beszámó- lás gyakori- sága
					F	N	Ö		
1.1.	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			1800	IH	évente egyszer
1.2	Vissza nem térítendő támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			1800	IH	évente egyszer
1.3	A foglalkoztatás növekedése a támogatott vállalkozásoknál	teljes- munka- idő- egyen- érték	ERFA	kevésbé fejlett			2950	IH	évente egyszer
1.4	A rehabilitált talaj összkiterjedése	Ha	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente egyszer

⁵ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.A.6. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását
-----------------------------	---

2.A.7. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	1.B
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A turizmus területi adottságaiban rejlő endogén potenciál kibontakoztatása a foglalkoztatás elősegítése érdekében
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	- A turizmus területén megfogalmazott nemzeti célok teljesítéséhez több operatív program (TOP, GINOP, VP) is hozzájárul/hozzájárulhat különböző eszközökkel, ezért a specifikus célhoz kapcsolódóan az uniós támogatások hozzájárulásával elvárt eredmények részben hasonlóak. A TOP-ban elvárt eredmények alapvetően a helyi/térségi adottságokra, vonzerőkre épülnek, így a helyi/térségi célokhoz járulnak hozzá. Ez alapján a fentiekben túlmenően a TOP-ban az alábbi OP specifikus eredmények elérését biztosítja: - a megye gazdaságának élénkítése, közvetetten a foglalkoztatási célkitűzéshez való hozzájárulás; - a GINOP támogatható tevékenységei között nem szereplő, térségi, helyi jelentőségű kulturális és természeti örökség jelenleginél kiterjedtebb, a fenntarthatóságot nem veszélyeztető turisztikai hasznosítása, a kihasználatlan turisztikai kínálat hozzáférhetőségének javítása; - hazai és nemzetközi turisták költségének növekedése a fejlesztett attrakciókhoz kapcsolódóan; - a GINOP támogatható tevékenységei között nem szereplő térségi, helyi jelentőségű természeti és kulturális örökség bemutatathatóságának és hasznosításának fejlesztése, hálózati és térségi szempontokat figyelembe véve; - az attrakciókat igénybevevő lakosság fogékonyabbá / elkötelezetté válik a természeti és kulturális értékek megőrzésére; - az egységnyi turisztikai termék iránti kereslet multiplikátor-hatásán keresztül közvetett cél a vállalkozások megerősítése és ezáltal a foglalkoztatásra gyakorolt pozitív hatás kifejtése; - a már meglévő térségi/helyi attrakciók – GINOP-ból támogatható – országos hálózatokba való bekapcsolása a kiegészítő szükséges

	fejlesztésekkel; - a helyi/térségi attrakciók fejlesztése közvetetten eredményezi a helyi identitástudat, helyi kötődés, és a helyi közösségek összetartozásának erősödését.
--	---

5. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁶ (2 023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
2.	Külföldi és belföldi turisták költése	milliárd Ft	kevésbé fejlett	1 521,5	2013	növekedés	KSH	évente

⁶ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségtípusúak vagy mennyiségtípusúak.

2.A.8. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.A.8.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Az egyedi célkitűzéshez egy intézkedés kapcsolódik, amely a megyék megye jogú városon kívüli területére irányul: 1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés Az intézkedés célja a térségi szintű, turisztikai termékcsomagok és kisléptékű tematikus turisztikai fejlesztések támogatása, amelyekkel a megyei szintű turisztikai vonzerő elemekre épülő, koordinált fejlesztések valósíthatóak meg. Ennek keretében a helyi, térségi jelentőségű, turisztikai vonzerőt képező kulturális, épített, természeti örökség turisztikai hasznosítására, fejlesztésére nyílik lehetőség, a térség gazdaságának diverzifikációja, a helyi gazdaság élénkítése és a foglalkoztatás növekedése érdekében. Az intézkedés keretében megvalósuló vonzerőfejlesztések kiemelt célja az általuk közvetetten generált munkahelyteremtés, mely hozzájárul a prioritástengely foglalkoztatás-bővítési fókuszához. Az intézkedés azokra a fejlesztési igényekre kíván reagálni, amelyek elsősorban helyi illetve térségi jelentőségűek, nem tagjai országos vagy nemzetközi hálózatoknak, de a térségben, illetve helyben a tartózkodási időt hosszabbító lehetőséget jelentenek, ezáltal – közvetett módon – jelentős helyi-térségi foglalkoztatás-bővítési potenciált hordoznak magukban. A támogatással elsősorban helyi ökoturisztikai fejlesztések, kulturális látványosságok, turisztikai célú kerékpárutak ráhordó szakaszai valósulhatnak meg. Ennek eredményeképpen hosszabb időt tudnak eltölteni a turisták az adott területen, igényeik kiszolgálására pedig vállalkozások bevonásával szükséges turisztikai szolgáltatásokat nyújtani (magánvállalkozások turisztikai szolgáltatásai jelen intézkedésben nem támogathatók), amelyek munkahelyteremtéssel járulnak hozzá a térség fejlődéséhez. A turisztikai szolgáltatások iránti kereslet multiplikátor hatásán keresztül pedig tovagyűrűző hatásokat generál a helyi vagy térségi gazdaságban. Az érdemi gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási hatás elérése érdekében megfelelő keresleti megalapozottság és létező együttműködések megléte mellett törekedni kell a tematikusan és térségileg integrált, több elemű turisztikai fejlesztési projektcsomagok támogatására. Fontos szempont az is, hogy a fejlesztések az infrastrukturális és szolgáltatói oldalon tapasztalható hiányosságok felszámolására és a komplex élményszerzés biztosítására koncentráljanak. Kiemelkedő fontosságú tényező a szezonális ingadozások mérséklése, mely jelentős hatással bír a turisztikai ágazathoz kapcsolódó állandó munkahelyek mennyiségi növekedésére.	

A hálózatos turisztikai fejlesztéseket a GINOP támogatja, jelen intézkedés feladata pedig, hogy egy-egy konkrét, turisztikai-piaci szempontból értelmezhető téma vagy turisztikai termék támogatása során elősegítse, hogy az kapcsolódjon már létező attrakciókhoz, vagy a GINOP-ban megvalósuló fejlesztésekhez. A GINOP tartalmazza a támogatható, hálózatos és kiemelt turisztikai helyszínek listáját.

A kulturális és természeti örökségre alapozott vonzerők fejlesztése, terméké, attrakciókká alakítása elsősorban akkor lehet turisztikai szempontból sikeres, – tehát nem csak rövidtávon, hanem a termék életciklus későbbi pontjain is látogatott és fenntartható, – ha ezek az elemek nem pontszerűek, hanem egymással szoros kapcsolatot építő hálózatba szerveződnek. Ezen túlmenően ezek a környezetükbe is integrálódnak, azaz más attrakciókkal és azok kapcsolódó szolgáltatásaival együtt működnek (illetve ahol még hiány van, azokat a szolgáltatásokat szükséges kialakítani). A természeti értékek turisztikai attrakcióként történő, élményközpontú bemutatása a terület teherbíró képességének figyelembe vételével kerülhet csak fejlesztésre. Fontos szempont az operatív program gazdaságfejlesztési intézkedéseihez, a megyei gazdaságfejlesztési programokhoz való kapcsolódás, az azokkal összhangban történő fejlesztések biztosítása.

Az intézkedés OP-k és prioritások közötti lehatárolásainak, kapcsolódásának alapelvei:

GINOP: megyehatárokon átnyúló, országos és/vagy nemzetközi jelentőségű, és központi koordinációt igénylő fejlesztések, valamint a tematikus hálózatok fejlesztése OP-ban rögzített lista alapján. A fejlesztések eredményeképpen elvárt hatás az ország gazdasági versenyképességének növekedése.

TOP: Megyei integrált területi programokhoz illeszkedő, a GINOP-ban rögzített tevékenységek között nem szereplő, de azokhoz kapcsolódó, ráhordó fejlesztések térségi, helyi szinten.

VP: A turizmusfejlesztésre a VP-ben kizárólag a CLLD keretében (vidékfejlesztési helyi fejlesztési stratégiák alapján) és a mezőgazdasági vállalkozások diverzifikációja, továbbá a kis gazdasági szereplők együttműködése intézkedés keretében van lehetőség a vidéki térségekben (10.000 fő lakosság vagy 120 fő/km² népsűrűség) alatti települések VP definíció szerint), a program önálló intézkedésben a vidéki turizmust nem támogatja.

Főbb célcsoportok:	az érintett területek önkormányzatai, és lakossága, a kül- és belföldi turisták, civil szervezetek, egyházak
Specifikus célterületek	az intézkedés támogatható tevékenységeinek tematikus célterületét a turisztikai termékcsomag fejlesztések jelentik. Területi fókuszában pedig a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városok területén kívül eső, GINOP által nem támogatott kulturális és természeti értékekkel rendelkező helyszínei állnak. Az intézkedés lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések összehangolására.
Főbb kedvezményezettek	helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak.

2.A.8.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási priorítás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Az intézkedés keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. A beruházási prioritáshoz kapcsolódva támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei a következők: - a kiválasztás fontos alapelve a más turisztikai szolgáltatásokhoz, már létező attrakciókhoz, vagy a GINOP-ban megvalósuló turisztikai fejlesztésekhez való kapcsolódás; - a kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont; - a környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások); előnyt élveznek azok a projektek, amelyek egymáshoz kapcsolódó megoldásokat alkalmaznak. - Az intézkedés keretében kisléptékű infrastrukturális beruházás támogatható (EU definíció szerint).	

2.A.8.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.A.8.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.A.8.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

6. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoóriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- nosító	Mutató	Mérték-egy- ség	Alap	Régiókatégoória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁷			Adatforrás	A beszámolás gya- korisága
					F	N	Ö		
1.4	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	látogatás/év	ERFA	kevésbé fejlett			920 000	Létesít- mények adatszol- gáltatása	évente

⁷ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.A.9. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását
-----------------------------	---

2.A.10. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	1.C
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A munkahelyek elérhetőségének javítása, a munkavállalók mobilitásának segítése a közlekedési feltételek fejlesztésével
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	- A munkaerőpiaci vonzásközpontok elérhetőségének javulása, amely alapjául szolgálhat a helyi és térségi gazdasági és foglalkoztatási fejlesztések sikeréhez; - A települések gazdasági területeinek gyorsabban megközelíthetővé tétele a vállalkozások és a munkavállalók számára; - A települések és térségek gazdasági fejlődésének, a befektetők vonzásának valamint a gazdasági és szállítói kapcsolatok erősítésének elősegítése a létrejövő új térségi közlekedési kapcsolatok által.

7. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁸ (2 023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	Foglalkoztatottak (15- 64 éves) száma a fejlesztéssel érintett járásokra vonatkozóan a közsféra adatai nélkül	ezer fő	kevésbé fejlett	2.536.566	2013	növekszik	KSH Munkaerő-felmérés és kiegészítő felvételei OSAP 1539	évente egyszer

⁸ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.A.11. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.A.11.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Az egyedi célkitűzéshez egy intézkedés kapcsolódik, amely a megyék megyei jogú városon kívüli területére irányul (összehangoltan a megyei jogú város területén megvalósuló fejlesztésekkel): 1.3.A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés A munkanélküliek 50%-a kistelepülésen él, ahol a helyi elhelyezkedési lehetőségek mellett a munkaerő mobilitása is erősen korlátozott, ebben jelentős szerepe van a nehézkes közlekedési lehetőségeknek. A kisebb településekről a munkaerőpiaci vonzásközpontok elérhetőségét szolgáló kisebb léptékű közlekedési fejlesztések a helyi és térségi gazdasági és foglalkoztatási fejlesztések sikerét szolgálják. A települések és térségek gazdasági fejlődésének, a befektetők vonzásának, a gazdasági és beszállítói kapcsolatoknak, valamint a munkavállalói mobilitásnak további feltétele, hogy rendelkezésre álljanak az ezt szolgáló térségi közlekedési kapcsolatok. A munkaerő mobilitás mellett az útfejlesztések a gazdasági övezetek, iparterületek feltárását, jobb elérhetőségét is biztosítják, amely a vállalkozások betelepüléséhez, működéséhez, közvetetten a foglalkoztatás növeléséhez vezet. A beavatkozás célja a TEN-T hálózaton kívüli jellemzően alacsonyabb rendű utak felújítása és fejlesztése annak érdekében, hogy a települések gazdasági területei jól megközelíthetők legyenek a vállalkozások és a munkavállalók számára. A beavatkozások nem pontszerűen, hanem a megye, integrált fejlesztési programjának részeként valósulhatnak meg, közvetlen gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási kapcsolódással. Az intézkedés keretében a TEN-T hálózaton kívüli utak közül az országos közúthálózat 4-5 számjegyű útjainak és belterületi önkormányzati utak (kivéve mezőgazdasági és erdészeti utak) burkolatának és alépítményeinek felújítása, fejlesztése támogatható, beleértve a városok gazdasági övezeteit feltáró elkerülő utak, valamint az országhatárhoz vagy határátkelőhelyhez vezető utak kialakítását, fejlesztését is. Az IKOP az országos közúthálózat gyorsforgalmi és 1-2-3 számjegyű útjainak támogatását biztosítja, a VP mezőgazdasági és erdészeti utak támogatására biztosít lehetőséget. A közutak tervezése, fejlesztése során úgy kell eljárni, hogy a biztonságos közlekedési feltételek valamennyi, a közúton közlekedni jogosult számára biztosítottak legyenek. Ezért a gyalogos, kerékpáros és a közösségi közlekedési módok biztonságos	

közlekedési feltételeinek a fejlesztését is tervezni szükséges. Az egyes közlekedési módok tervezésének az elhagyása akkor lehetséges, ha a beruházásnak ilyen közlekedési mód felülete vagy útvonala egyértelműen nem a része.

- *Főbb célcsoportok:* a kevésbé fejlett régiók munkavállalói és vállalkozásai
- *Specifikus célterületek:* a kevésbé fejlett régiók megyei jogú város területén kívüli területe. Az intézkedés lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések összehangolására.
- *Főbb kedvezményezettek:* helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, NIF Zrt, Magyar Közút Nonprofit Zrt, helyi közlekedési társaságok, helyközi társaságok, MÁV Zrt.

2.A.11.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Az intézkedés keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Az intézkedés a megyei szintű foglalkoztatási helyzet javítását, a meglévő munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létrehozását támogatja, a térségi gazdasági adottságokra és speciális igényekre alapozva. Az intézkedés keretében támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: - az intézkedés keretében jellemzően program alapú, integrált területi fókuszú beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei fejlesztési programokhoz illeszkedően. Az adott konkrét fejlesztések illeszkedése a megyei programokhoz kiemelt figyelmet kap;a fejlesztéseknek gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási kapcsolódással kell rendelkezniük, a foglalkoztatási helyzet javítására kell irányulniuk; - megyei szinten összehangolt fejlesztések megvalósítását kívánja az intézkedés támogatni, így kiemelt szempont a megye földrajzi területén tervezett fejlesztések, kiemelten a megyei települések és a megyei jogú városi fejlesztéseinek egymáshoz való illeszkedése, az integrált megvalósítást is lehetővé téve; - az intézkedés a helyi érdekű gazdaságfejlesztési igényekkel összhangban valósul meg; - az intézkedés keretében előnyben részesülnek az alacsony forrás abszorpciós mutatókkal rendelkező leszakadó térségekben megvalósuló, gazdaságot dinamizáló fejlesztések, és a perifériákon megvalósuló, foglalkoztatás bővítő infrastrukturális fejlesztések; - a fejlesztések esetében hangsúlyos szempont a gazdasági és munkaerőpiaci mobilitási szükségletekre reagálás. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projektek teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a hosszú távú működési fenntarthatóság.	

2.A.11.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.A.11.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.A.11.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

8. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- nosító	Mutató	Mérték-egy- ség	Alap	Régiókate- gória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁹			Adatforrá s	A beszámolás gya- korisága
					F	N	Ö		
1.5	Az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza	km	ERFA	kevésbé fejlett			675	IH	évente egyszer

⁹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.A.12. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
-----------------------------	--

2.A.13. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	1.D
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérése a gyermekellátási szolgáltatások fejlesztése által
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	Az Európai Bizottság országspecifikus ajánlásaival összhangban Magyarország továbbfejleszti a kisgyermekesek számára napközbeni ellátást nyújtó intézmények kapacitásait és az általuk nyújtott szolgáltatások minőségét a nők munkaerőpiaci részvételének elősegítése érdekében. A gyermekellátási kapacitások bővítésével, a rugalmas foglalkoztatási formák elterjesztésével, illetve a célcsoportok (pl. kisgyermekes nők) munkaerő-piaci reintegrációját szolgáló célzott támogatásokkal a tervezett beavatkozások hozzájárulnak az érintettek foglalkoztatási helyzetének javításához.

9. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ¹⁰ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
2.	Napközbeni ellátásban részesülő gyermeket nevelő nők/férfiak száma (bölcsőde, családi napközi)	fő	kevésbé fejlett	48 111	2013	növekszik	KSH	évente egyszer

¹⁰ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.A.14. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.A.14.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik, amely a megyék megye jogú városon kívüli területére irányul: 1.4.A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével A gyermekjóléti alapellátásokhoz (bölcsőde, családi napközik stb.) valamint óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítását és a szolgáltatások minőségének fejlesztését szolgáló intézkedés fő célja a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása, a családok segítése. Az intézkedés a 3 éves kor alatti gyermekek elhelyezését és a 3-6 éves gyerekek óvodai elhelyezését is támogatja. A TOP elsősorban az önkormányzati fejlesztésekre fókuszál, de a minél rugalmasabb és költséghatékonyabb szolgáltatások megvalósítása érdekében teret kíván adni az egyéb alternatív gyermekmegőrzési formáknak is (pl. családi napközik vagy óvodával integráltan működő bölcsődék) annak érdekében, hogy a helyi igényeken alapuló leghatékonyabb megoldást lehessen kialakítani az adott térségben, településen. Ennek kapcsán fontos szempont, hogy az önkormányzati, a nonprofit, alapítványi és egyházi kedvezményezettek mellett a jellemzően vállalkozási formában működtetett családi napközik is támogathatók legyenek. A pénzügyi allokációkat alapvetően befolyásolja, hogy rendelkezésre álló statisztikák szerint jellemzően a 3 éves kor alatti gyermekek nappali ellátásában lép fel jelentős kapacitáshiány, a 3 éven aluli gyermekeknek még mindig csak 13 százaléka kap bölcsődei ellátást. Ez esetben arra kell törekedni, hogy a felújításra szánt források korlátozottak legyenek és a támogatások döntően az új kapacitások bővítésére koncentráljanak. A 3 éves kortól kötelező óvodáztatás következtében az óvodák esetében is van néhány olyan térség, vagy településtípus, ahol fellépnek kapacitásproblémák, ez esetben ugyanakkor mégis jellemzően a szolgáltatások minőségében és a rendelkezésre álló infrastruktúrában vannak jelentős területi különbségek, így itt ez utóbbira is szükséges forrásokatallokálni. Az intézményekben, szolgáltatások területén dolgozó humán erőforrás fejlesztését, életpályájának javítását, a képzési rendszerek fejlesztését, a dolgozói mobilitás ösztönzését az EFOP támogatja. Emellett a gyermekellátási szolgáltatások TOP keretében megvalósuló infrastrukturális fejlesztéseikhez a GINOP a vállalati/vállalkozói környezetben működő szolgáltatások esetében biztosítja a humán jellegű tevékenységek támogatását a kevésbé fejlett régiók területén. A források koherens és átlátható felhasználása érdekében a három operatív program fejlesztéseinek összehangolása az alábbi módon történik	

- A gyermekellátási szolgáltatások (települési közszolgáltatásként működtetett bölcsődék, óvodák, családi napközik) infrastrukturális fejlesztését (ERFA) a megyei jogú városokon kívül a kevésbé fejlett régiók területén a TOP 1. prioritás finanszírozza.
- Ehhez kapcsolódó, települési közszolgáltatásként működtetett óvodák, bölcsődék, családi napközik munkavállalóinak képzési, valamint bér- és járulékköltség támogatását (újonnan felvett dolgozók foglalkoztatása, képzése) (ESZA) a megyei jogú városokon kívül a kevésbé fejlett régiók területén a TOP 5. prioritása finanszírozza.
- A rugalmas foglalkoztatás, családbarát munkahelyi környezet (beleértve a munkahelyi családi napközik kialakításának támogatását), munka és a magánélet összehangolását a GINOP 5. ESZA prioritása finanszírozza.
- A már állományban lévő bölcsődei dolgozók, (óvoda)pedagógusok képzését (ESZA) az EFOP finanszírozza.

A három operatív program közötti szinergiát és a támogatási konstrukciók összehangolását biztosítjuk. A települési közszolgáltatásként működtetett óvodák, bölcsődék, családi napközik infrastruktúráját és munkavállalóinak képzési, foglalkoztatási támogatásának összehangolt kezelése közvetlenül biztosítható azáltal, hogy ezek támogatását a TOP ERFA és ESZA forrásai biztosítják.

Főbb célcsoportok: az egyes közszolgáltatási funkciókat igénybevevő lakosság (elsősorban GYES-ről, GYED-ről a munka világába visszatérő nők).

Specifikus célterületek: a kevésbé fejlett régiók MJV területen kívüli területe. Az intézkedés lehetőséget biztosít a megyei és megyei jogú városi fejlesztések összehangolására.

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, non-profit szervezetek, nappali ellátást nyújtó intézmények.

2.A.14.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
Az intézkedés keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Tekintettel arra, hogy a támogatott intézkedések a munkába állást segítik, így elsősorban a szűk kapacitások felszámolását illetve megfelelő kihasználtságát – valamint a jövőben várható szükségleteket – kell figyelembe venni az egyes beruházások tervezésénél. Mindezzel együtt a támogatható létesítmények meghatározásánál figyelembe kell venni a területi gazdaság-fejlesztési stratégiákban meghatározott fejlesztésekhez kapcsolódó szükségleteket is. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely figyelembe veszi az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és	

takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások).

A szolgáltatásoknak különösen a szegény családok, a hátrányos helyzetű gyermekek számára is hozzáférhetőnek kell lennie, mivel a kisgyermekkorai oktatás és minőségi gyermekgondozás a leghatékonyabb eszköz a szegénység és a társadalmi kirekesztettség generációk közötti átöröklésének megakadályozására.

2.A.14.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.A.14.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.A.14.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

10. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- no- sító	Mutató	Mérték- egység	Alap	Régió- kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ¹¹			Adat- forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
1.6	Támogatott gyermekgondozási és oktatási intézmények kapacitása	személy	ERFA	kevésbé fejlett			12850	IH	évente egyszer

2.A.15. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ¹²

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések¹³, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Térségi gazdaságfejlesztés a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében
nem releváns	

¹¹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célérték et állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

¹² Csak az ESZA által támogatott programokra.

¹³ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.A.16. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

11. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókatéegóriánként)¹⁴

Prioritási tengely	Mutató típusa	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatéegória	2018-ra vonatkozó rész cél	2018-ra vonatkozó rész cél ¹⁵			Végző cél (2023) ¹⁶			Adatforrás	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
1.	Kimeneti		Támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett	315						1800	IH	
1.	Pénzügyi		Költségnyilatkozatba foglalt összeg	EUR	ERFA	kevésbé fejlett	371 992 616						1 487 970 464	IH	

¹⁴ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott rész célokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

¹⁵ A rész célok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

¹⁶ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

Az eredményességi keret indikátorának kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás intézkedéscsoportjainak legnagyobb részét reprezentálja a kiválasztott mérőszám. Az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra.

A „*Támogatásban részesülő vállalkozások száma*” indikátor a komplex, tematikusan sokféle, ugyanakkor elsősorban a növekvő foglalkoztatással járó, gazdaságfejlesztést célzó tevékenységek mérésére megfelelően alkalmazható. Az indikátor jól kifejezi a prioritástengelyen belül megvalósítandó összetett és sokrétű támogatható tevékenységek közös jellemzőit. A darabszámban megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak hasonló jellegű támogatásaival érintett projektjeinek átlagos méretét, valamint a prioritástengelyre allokált forráskeretet vettük alapul. A prioritástengelyen belül meghatározott beavatkozási területekre allokált források mintegy 55%-át képes mérni e mutató a dimenziókódok alapján végzett számításaink szerint. Azonban mivel az 1.3 és 1.4 intézkedés kapcsán is sor kerülhet vállalkozások támogatására (kiemelten a családi napközik esetén) így becsléseink szerint a teljesítménykeret kimeneti indikátora lefedi a prioritástengelyre allokált források több mint 60%-át.

Ugyanakkor a támogatott vállalkozások száma megfelelően szemlélteti a prioritástengelyen belüli intézkedések hozzájárulását a kapcsolódó beruházási prioritásban megfogalmazott gazdaságfejlesztési célhoz.

2.A.17. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

12–16. táblázat: Beavatkozási kategóriák¹⁷

(alaponként és régiókatégoóriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alagra vagy régiókatégoóriára vonatkozik)

12. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ERFA	
Régiókatégoória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
1.	009 Megújuló energia: szél	15 240 107
1.	010 Megújuló energia: napenergia	15 240 107
1.	011 Megújuló energia: biomassza	15 240 107
1.	012 Egyéb megújuló energia (ideértve a hidroelektronikai, a geotermikus és a tengeri energiát) és a megújuló energiaforrások integrációja (ideértve a tárolást, a gáz és megújuló hidrogén előállításához szükséges infrastruktúra energiaellátását)	15 240 107
1.	017 Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a minimalizálásra, a válogatásra és az újrahasznosításra irányuló intézkedéseket)	20 320 143
1.	018 Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a mechanikai, biológiai kezelést, a hőkezelést, az égetést és a hulladéklerakással kapcsolatos intézkedéseket)	20 320 143
1.	019 Kereskedelmi, ipari vagy veszélyes hulladékok kezelése	20 320 143
1.	032 Helyi úthálózat (új építésű)	42 041 676
1.	034 egyéb korszerűsített vagy felújított út	98 097 244
1.	052. A koragyermekkori neveléshez és oktatáshoz kapcsolódó infrastruktúra (óvodai-bölcsődei)	172 838 001
1.	072. Vállalati infrastruktúra a kkv-k számára (ideértve az ipari parkokat és telephelyeket)	203 201 433

¹⁷ Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

1.	089. Ipari területek és szennyezett talaj rehabilitációja	81 280 573
1.	091. A természeti területek turizmuspotenciáljának fejlesztése és népszerűsítése	71 623 225
1.	092. Az állami turisztikai eszközök védelme, fejlesztése és népszerűsítése	71 623 225
1.	093. Az állami turisztikai szolgáltatások fejlesztése és népszerűsítése	5 000
1.	094. Az állami kulturális javak és örökség védelme, fejlesztése és népszerűsítése	71 623 225
1.	095 Az állami kulturális szolgáltatások és örökség fejlesztése és népszerűsítése	5 000

13. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
1.	01 nem visszatérítendő támogatás	934 259 463

14. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
1.	02 Kisméretű városi területek (közepes népsűrűség > 5000 fős lakosság)	622 839 642
1.	03 Vidéki területek (ritkán lakott)	311 419 821

15. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
1.	05 A fenntartható város-/vidékfejlesztés egyéb integrált megközelítései	934 259 463

16. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ¹⁸ (csak ESZA)		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
1.	Nem releváns	

2.A.18. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERVEZETT ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA, BELEÉRTVE SZÜKSÉG ESETÉN A PROGRAMOK IRÁNYÍTÁSÁBAN ÉS KONTROLLJÁBAN RÉSZT VEVŐ HATÓSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV KAPACITÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEKET IS (ADOTT ESETBEN)

(prioritási tengelyenként)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vii. alpontja)

<i>Prioritási tengely</i>	
Nem releváns.	

¹⁸ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

2.B. VÁLLALKOZÁSBARÁT, NÉPESSÉGMEGTARTÓ TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS

<i>A prioritási tengely azonosítója</i>	2.
<i>A prioritási tengely címe</i>	Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	<i>Nem releváns</i>

2.B.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGEY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

Nem releváns

2.B.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégóriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.B.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdaovezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása
-----------------------------	---

2.B.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	2.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Vállalkozói tevékenységek ösztönzése és a népesség megtartása településfejlesztési beavatkozásokkal kialakítása
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A specifikus célhoz kapcsolódóan, az uniós támogatások hozzájárulásával elvárt legfőbb eredmény a vállalkozások és befektetők, valamint a lakosság számára vonzó, ugyanakkor környezetileg fenntartható városi környezet, települési arculat kialakítása, ennek részeként: - gazdaságfejlesztési fókuszú településfejlesztés: a települések, kiemelten városok / városközpontok gazdasági funkcióinak megerősödése, újjáéledése, kereskedelmi, szolgáltatási funkcióinak bővülése, tevékenységeinek élénkülése. A fejlesztéssel érintett településrészekben működő vállalkozások, gazdasági tevékenységek bővülése; - a fentiek eredményeként új vállalkozások, üzemek letelepítését és a munkába járást, foglalkoztatás növekedését segítő térszerkezet kialakulása; - a városi barnamezős területek, rozsdaovezetek komplex rehabilitációja funkcióváltása, a települési struktúrába való integrációjuk előmozdítása; - élhető városok: klímabarát városi környezet: a városi zöldfelületek arányának növekedése, a meglévők minőségi fejlesztése és fenntartásukhoz kapcsolódó infrastruktúra rendelkezésre állása; - a gazdaságfejlesztési fókuszú településfejlesztést kiegészítő, a gazdasági és lakossági igényekhez illeszkedő, hatékonyabb településüzemeltetést biztosító, fenntarthatósági kritériumoknak megfelelő környezetvédelmi beruházások megvalósulása, háttér-infrastruktúra kiépítése; a települések környezeti terhelésének csökkenése, a természetbe jutó káros és szennyező anyagok mennyiségének csökkenése; - családbarát, népességet, kiemelten fiatalokat megtartani képes városok. Szabadidő eltöltésére alkalmas városi rekreációs és közösségi területek biztosítása. A fejlesztések eredményeként a

	városi terek lakossági használatának erősödése; - innovatív városfejlesztési és városrehabilitációs gyakorlatok elterjesztésének ösztönzése. Ehhez kapcsolódóan a települési önkormányzatok kapacitásfejlesztése a városfejlesztés, és városrehabilitáció innovatív gyakorlatainak alkalmazása érdekében (részvételi tervezés praktikái, alternatív településrendezési eszközök alkalmazhatóságának technikái); - a városfejlesztésben aktívan résztvevő, környezettudatos, a köz értékeire vigyázó lakosság, civil szervezetek és gazdasági szereplők. - A fenti várt eredményeken túlmenően, közlekedésfejlesztési célú tevékenységeket főszabályként a 3. prioritástengely keretében kell tervezni.
--	---

17. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mérték-egység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ¹⁹ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	Elégedettség a települési környezet minőségével	pontérték (0-10)	kevésbé fejlett	6,51	2012	növekedés	KSH Háztartási költségvetési és életkörülmény adatfelvétel, kiegészítő modul (EU SILC– European Union Statistics on Income and Living Conditions) OSAP 1968	éves rendszeresség, regionális

¹⁹ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek.

2.B.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK (beruházási prioritásként)

2.B.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	ERFA rendelet 5. cikk 6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés-mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik, amely a megyék megyei jogú városon kívüli területére irányul: 2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés Az intézkedés elsődlegesen olyan infrastruktúra-fejlesztéseket tartalmaz, melyek a TOP gazdaságfejlesztési céljaihoz és a lakosság, kiemelten a fiatalok megtartásához járulnak hozzá, egyúttal a települések általános környezeti állapotát javítják. Az intézkedés a fenntartható fejlődés biztosítása mellett hozzájárul az ideális települési térszerkezet kialakulásához. A végrehajtás során kiemelt szempont a helyi erőforrások bevonása. Az intézkedés magában foglalja a fejlesztéssel érintett települések társadalmi-gazdasági, tervezési és megvalósítási tevékenységeinek összességét, amelyek hozzájárulnak gazdaságuk, műszaki-fizikai állományuk megújításához, szolgálják a természetes és épített környezetük védelmét, valamint a lakosság életminőségének, ellátási és környezeti viszonyainak javítását. Az intézkedés keretében tervezett tevékenységek 3 beavatkozási területen valósulnak meg: I. Gazdaságélénkítő településfejlesztés, gazdasági, környezeti és társadalmi szempontból fenntartható városszerkezet és vonzó környezet kialakítása; II. Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések; III. Szemléletformáló akciók, képzések Az intézkedés fókuszterületét az első beavatkozási terület tevékenységei jelentik, amely két célcsoportot céloz: a gazdasági szereplőket, és a lakosságot. A fejlesztések egy része új vállalkozások megtelepedését (a már meglévők helyben tartását) ösztönző térszerkezet kialakításához, másik részük pedig a népesség megtartásához járul hozzá. A II. beavatkozási terület fejlesztései a fenntartható települési környezet infrastruktúra-elemeinek kialakításához járulnak hozzá, a III. beavatkozási terület fejlesztései pedig ezen beavatkozásokat egészítik ki. A komplex fejlesztéseknél törekedni kell a területileg koncentrált megvalósításra. <i>Gazdaságélénkítő településfejlesztés, vállalkozásokat vonzó, gazdasági, környezeti és társadalmi szempontból fenntartható települési környezet kialakítása</i> A Partnerségi Megállapodással összhangban a városokat alkalmassá kell tenni arra, hogy térségük gazdaságának szervezőivé váljanak, a gazdaságfejlesztést és a foglalkoztatást szolgáló városfejlesztési megoldásokkal, a városok vonzerejének erősítésével a befektetési lehetőségek bővítésével, a munkába járás megkönnyítésével, a turisztikai teljesítmény növelésével, a leromlott területek gazdasági, fizikai és társadalmi fejlesztésével. Az intézkedés	

elsődlegesen a városok térségi gazdasági központ funkciójának erősítésére irányul, figyelemmel a város - vidék kapcsolatrendszer egyensúlyára.

A **gazdasági szereplőket** célzó tervezett fejlesztések célja a városszerkezet vonzó üzleti környezetet biztosító, a városok térségi gazdasági központ funkcióját erősítő, a helyi gazdaságot, kereskedelmet, szolgáltatásokat ösztönző, ugyanakkor környezettudatos átalakítása. Kiemelten kezelendő területek: barnamezős területek és rozsdaovezetek rehabilitációja; a városszövetbe ágyazódó gazdasági funkciók, a városközpontok gazdasági funkcióinak megerősítése, újjáélesztése (pl. városi, helyi piacok, piacterek, vásárcsarnokok és kapcsolódó terek, hagyományos kereskedelmi-szolgáltatói terek revitalizálása). A fejlesztések együttesen járulnak hozzá a vonzó vállalkozói, befektetői és munkavállalói környezet kialakulásához. Annak érdekében, hogy valóban eredményes beruházások valósuljanak meg, elengedhetetlen az önkormányzat és a helyi vállalkozások együttműködése, a köz- és magánszektor szereplői által tervezett fejlesztések összehangolása. Így biztosítható, hogy a tervezett fejlesztések a városi környezet megújításán túl a gazdaságfejlesztéshez, foglalkoztatás növekedéséhez, a turizmusfejlesztéshez és más városfejlesztési célokhoz is hozzájáruljanak.

A beavatkozási terület másik fontos célkitűzése a **népességmegtartás**hoz való hozzájárulás. A cél elérése érdekében olyan projektek kaphatnak támogatást, melyek hozzájárulnak a városi közterületek környezettudatos, **család- és klímabarát** megújításához (a „slow city ~ lassú város” megközelítéssel összhangban). Fontos, hogy a fejlesztéssel érintett városi tereket a lakosság is használatba vegye, a gazdasági funkciókra irányuló fejlesztésekkel összhangban, egymást erősítve valósuljanak meg. Ilyen fejlesztések lehetnek például a családok és fiatalok szabadidő hasznos eltöltését segítő rekreációs övezetek, városi közösségi kertek, közösségi terek kialakítása.

Az végrehajtás folyamán fontos szempont a környezeti fenntarthatóság. A közterület-fejlesztések esetében a burkolt felületek kialakítása helyett a városi zöld környezet megteremtésén, valamint ezek gazdaságos fenntartásához szükséges háttérinfrastruktúra (pl. víztakarékos öntözőrendszer) kiépítésén van a hangsúly. Ez magában foglalja a már meglévő zöldfelületek minőségi fejlesztését (pl. a biodiverzitás növelése, növényanyag megújítása) is. A fejlesztések kumulált eredményeként javul a települések általános környezeti állapota.

A beavatkozások kiemelt területe a barnamezős területek, rozsdaovezetek funkcióváltó (pl. család- és klímabarát módon megújuló) rehabilitációja, beleértve az épületállomány megújítását is. A tervezett fejlesztések elsődleges eredménye hogy csökkenjen a barnamezős területek kiterjedése, azonban azok a beruházások preferáltak, amelyek keretében a jelenleg még barnamezős területek új – városi, zöldterületi-rekreációs, közösségi és kulturális – funkcióval gazdagodnak.

A városi fejlesztések stratégiai szemléletben történő tervezése és végrehajtása a rendelkezésre álló erőforrások koncentrációjával, a források felhasználásának hatékonyságát növelik. A stratégiai tervezés alapozza meg, hogy a tervezett beavatkozások ne csak önmagukban értelmezhető, pontszerű beavatkozásként valósuljanak meg, hanem szinergiában az intézkedés többi beavatkozásával és az OP más prioritásaival, főként a gazdaságfejlesztési célú 1-es prioritással, a városrehabilitációs beavatkozásokkal és a helyi közösség megerősítését célzó programokkal. Az integrált megközelítés nagyban segíti a társadalmi, gazdasági-környezeti értelemben vett fenntarthatóság elvének érvényesülését, mint a várospolitikai kiemelt szempontját. A partnerségben történő tervezés és végrehajtás célja a köz- és magánszektor szereplőinek, valamint a fejlesztésekben részt vevő egyéb szereplők által tervezett fejlesztések összehangolása.

Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések

A beavatkozás keretében többnyire olyan – a fentiekben részletezett, a településszerkezet átalakításához, a településfejlesztési célú beavatkozásokhoz, valamint a gazdaságfejlesztési beruházásokhoz kapcsolódó – települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések kapnak helyet, mint például a belterületi csapadékvíz elvezetése. Az intézkedés keretében

elsődlegesen a városfejlesztési beavatkozásokkal érintett területen (akcióterületen) nyílik lehetőség belterületi csapadékvíz elvezetésre, kis mértékben más településeken. A teljes településekre kiterjedő komplex csapadékvíz-elvezetési rendszerek / hálózatok kiépítése nem lehetséges. Ezért a fejlesztéseket vagy akcióterületi fejlesztésekhez igazodva szükséges megtervezni, vagy azokra a településrészekre célszerű fókuszálni, ahol a csapadékvíz elvezetés hiánya jelentős természeti kockázatokat hordoz magában.

A beavatkozás keretében továbbá lehetőség nyílik a KEHOP és a GINOP intézkedéseit kiegészítve az önkormányzati kedvezményezettek számára a hulladék termikus hasznosítására, illetve a települési maradék, vegyesen gyűjtött hulladék égetéssel történő kezelésére. A szelektív válogatóművekből olyan hulladék képződik (kb. 500 ezer tonna /év mennyiségben), amelynek nagyobb része égethető, ennek hasznosítása a magas fűtőérték miatt speciális égetővel (RDF termikus hasznosító mű) lehetséges.

Emellett támogatható a meglévő önkormányzati hulladéklerakók rekultivációja is.

A beavatkozás továbbá biztosítja a lehetőségét az önkormányzatok számára a hulladék anyagában történő hasznosítása érdekében hasznosítási kapacitások kiépítésére. A GINOP-pal történő lehatárolás kedvezményezett szerint történik: a TOP az önkormányzati kedvezményezettek hulladék újrahasznosítási tevékenységét, a GINOP a kkv-k fejlesztéseit támogatja. A KEHOP nem finanszíroz ezen a területen.

A tervezett beavatkozások hozzájárulnak a települési környezetterhelés csökkenéséhez, az ember által létrehozott települési infrastruktúra valamint, a gazdaságot kiszolgáló létesítmények védelméhez. A beruházások a városi területek általános környezetminőség javulását eredményezik, ezáltal hozzájárulva egy élhető, egészséges település alapjainak megteremtéséhez. Ezen túlmenően, az érintett gazdasági szereplők és háztartások mentesülnek a potenciális vis major események által okozott anyagi károk alól.

Szemléletformáló akciók, képzések

A fenti infrastrukturális fejlesztéseket kiegészítve, azokhoz kapcsolódva lehetőség nyílik olyan szemléletformáló akciók és képzések támogatására, amelyek – a lakosság aktív részvételével – erősítik a helyi identitást, a helyi közösségek összetartozását és a településhez kötődést. Az identitástudat megőrzése a helyi közösségek tartós fejlődésének kulcsa, amely hatékonyan tud hozzájárulni a fiatalok, családok helyben tartásához.

A szemléletformáló akciók másik nagy csoportja ösztönözni kívánja a környezettudatos szemléletmód terjedését mind a lakosság mind a helyi vállalkozások körében, hozzájárulva ezzel a felújított, létrehozott kapacitások (pl. városi terek, zöldfelületek) hosszú távú megőrzéséhez.

Az ágazati programok országos hatókörű akcióival szemben a jelen prioritásból támogatható tevékenységek esetében a helyi / térségi szintű igényekre alapozott helyi / térségi szintű elsősorban az intézkedés forrásából megvalósuló fejlesztésekhez kapcsolódó szemléletformásra szükséges a hangsúlyt helyezni. Megjegyzendő továbbá, hogy a tervezett akciók önállóan nem finanszírozhatóak, kizárólag a fenti infrastrukturális beavatkozásokat kiegészítve támogathatóak. A fentiekből következően az ágazati operatív programokból való finanszírozásuk csorbítaná az akciók hatékonyságát.

Az intézkedés OP-k és prioritások közötti lehatárolásainak, kapcsolódásának alapelvei:

- barnamezős fejlesztések jelen intézkedés keretében elsősorban településfejlesztési céllal, a TOP1-es prioritásból illetve GINOP-ból pedig gazdaságfejlesztési céllal támogathatóak;
- A jelen intézkedés környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztései célzottan a TOP gazdaság- és településfejlesztési beavatkozásaihoz kapcsolódnak, az ágazati megközelítésre épülő KEHOP-ból nem támogathatóak;

- A városrehabilitációs fejlesztések az integrált településfejlesztési stratégiákkal és az OP más prioritásaival összhangban történnek.	
Főbb célcsoportok:	az érintett területek önkormányzatai, helyi vállalkozásai és lakossága, kiemelten a családok és a fiatalok.
Specifikus célterületek	tematikus fókuszában a gazdaságélénkítő hatású, és a lakosság számára vonzó, a népesség megtartását ösztönző klímabarát városfejlesztések. Földrajzi fókuszában pedig a kevésbé fejlett régiók települései, kiemelten a városi jogállású (kivéve megyei jogú városok) települései állnak. Ez alól kivételt jelentenek pl. a környezetvédelmi infrastruktúra beruházások.
Főbb kedvezményezettek	helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, non-profit és civil szervezetek, egyházak.

2.B.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	ERFA rendelet 5. cikk 6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés-mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása
A prioritás keretében támogatott projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: - programszerű, egymáshoz kapcsolódó, egymásra épülő projektek, integrált beavatkozások támogatására kerül sor az integrált területi programok keretében, integrált településfejlesztési stratégiáikhoz illeszkedően. Fontos szempont ennek kapcsán a más prioritások és / vagy intézkedések keretében megvalósított fejlesztésekhez való kapcsolódás; - az intézkedés elsődlegesen a gazdaságfejlesztést célozza, azzal hogy a vállalkozások, befektetők és lakosság számára is vonzó, a gazdasági funkciókat erősítő települési környezet kialakítását ösztönzi (a kizárólag reprezentatív célokat szolgáló – a TOP gazdaságfejlesztési céljaihoz nem illeszkedő – közterület-fejlesztések nem támogathatóak); - a támogatott projektek olyan fejlesztési elemeket foglalnak magukban, amelyek hozzájárulnak a környezetileg fenntartható, klíma-, emellett családbarát települési környezethez. A támogatott projekteknek továbbá illeszkedniük kell a városi környezet OFTK által kijelölt demográfiai és klímakiívásoknak megfelelő fenntartható fejlesztésének irányaihoz; - a fejlesztéseknek illeszkednie kell adott település építészeti hagyományaihoz, arculatához, korszerű, innovatív, új megoldásokkal továbbfejlesztve azt; - a zöldfelület fejlesztések során elvárt a klímaadaptációt szem előtt tartó a táji és helyi adottságokhoz jól alkalmazkodó növények előnyben részesítése (kivétel botanikus kert); - a fejlesztések során figyelmet kell fordítani a funkcionális megújításra, a használaton kívüli vagy nem megfelelő funkciókkal rendelkező terek, épületek, zöldfelületek intézkedés céljainak megfelelő fejlesztésére, átalakítására; - a városi közlekedésfejlesztéssel való kapcsolat intelligens és fenntartható megoldások („smart city” ~ okos város és „slow city” ~ lassú város) megközelítésekkel összhangban levő megoldások alkalmazása; - a kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság. Ez a támogatandó projekttől függően jelentheti az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, valamint a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell. E szempontok között kiemelt figyelmet kell fordítani a levegőminőségvédelmi szempontokra; - a környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások);	

- kiemelten kell törekedni továbbá a helyi vállalkozások, a települési lakosság, a helyi közösségek különösen a fiatalok bevonására a programok előkészítése és megvalósítása során egyaránt. A fiatalok megtartása kiemelt szempont.

2.B.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási priorítás</i>	-
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.B.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási priorítás</i>	-
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.B.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

18. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mérték- egység	Alap	Régió- kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ²⁰			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
2.1	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			370 000	FAIR	évente
2.2	Integrált városfejlesztési stratégiákat alkalmazó területeken élő lakosság	személy	ERFA	kevésbé fejlett			790 000	FAIR	évente
2.3	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m	ERFA	kevésbé fejlett			670 000	FAIR	évente
2.4	A rehabilitált talaj összkiterjedése	Ha	ERFA	kevésbé fejlett				FAIR	évente
2.5	Városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett				FAIR	évente

²⁰ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.B.6. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ²¹

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések²², adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés
nem releváns	

²¹ Csak az ESZA által támogatott programokra.

²² Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.B.7. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

19. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókatégoriánként)²³

Prioritás tengely	Mutató típusa	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória	2018-ra vonatkozó rész-cél	2018-ra vonatkozó rész-cél ²⁴			Végső cél (2023) ²⁵			Adat-forrás	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
2.	kimeneti		Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2	ERFA	kevésbé fejlett	74 000						370 000	FAIR	
2.	Pénzügyi		költségnyilatkozatba foglalt összeg	EUR	ERFA	kevésbé fejlett	177 235 494						708 941 977	IH	

²³ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott rész-célokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész-céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

²⁴ A rész-célok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

²⁵ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás egészét reprezentálja egy-egy releváns indikátor. A „Városi környezetben létrehozott vagy helyre-állított nyitott terek” indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra. Az indikátor esetében rendelkezésre állnak 2007-2013-as programozási időszak mérési adatai, amelyek fajlagos értékeiből következtetni lehetett a 2014-2020-as célértékekre.

A „*Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek*” indikátor egy komplex, tematikusan sokféle, elsősorban közterületek rehabilitációját, barnamezős területek funkcióváltását, városi zöld övezetek létrehozását célzó tevékenységek mérésére megfelelően alkalmazható mérőszám. A m²-ben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján, a konvergencia-régió (2014-2020-ban „kevésbé fejlett régió”) városrehabilitációs projektjeit vettük alapul. A támogatott projektek esetében meghatároztuk, az egy négyzetméterre jutó fajlagos költségeket, és ezeket felhasználva határoztuk meg a 2014-2020-as célértéket. Az indikátor megmutatja az intézkedésen belül megvalósítandó, igen összetett és sokrétű támogatható tevékenységek közös jellemzőit, így e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre alokált források hozzávetőlegesen 75 %-ának hasznosulását mérik..

2.B.8. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

20–24. táblázat: Beavatkozási kategóriák²⁶

(Alapontként és régiókatéegóriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alagra vagy régiókatéegóriára vonatkozik)

20. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ERFA	
Régiókatéegória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
2	021. Vízgazdálkodás és az ivóvízkészletek védelme (ideértve a vízgyűjtő-gazdálkodást, a vízellátást, az éghajlatváltozáshoz való különleges alkalmazkodási intézkedéseket, a távfogyasztásmérést, a díjszabási rendszereket és a szivárgás visszaszorítását)	
2	072. Vállalati infrastruktúra a kkv-k számára (ideértve az ipari parkokat és telephelyeket)	
2	083. Levegő minőségi intézkedések	
2	085. A biodiverzitás védelme és javítása, természetvédelem és zöld infrastruktúra	
2	087 Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedések, az éghajlattal kapcsolatos kockázatok (pl. erózió, tűz, árvíz, vihar és szárazság) megelőzése és kezelése, ideértve a társadalmi tudatosság növelését, a polgári védelmet és a katasztrófavédelmi rendszereket és infrastruktúrákat	
2	089 Ipari területek és szennyezett talaj rehabilitációja	

21. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
Alap	ERFA	
Régiókatéegória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
2	01 nem visszatérítendő támogatás	

²⁶ Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

22. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
2	01 Nagyméretű városi területek (sűrűn lakott > 50 000 fős lakosság)	
2	02 Kisméretű városi területek (közepes népsűrűség > 5 000 fős lakosság)	
2	03 Vidéki területek (ritkán lakott)	

23. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
2	02 A fenntartható városfejlesztés egyéb integrált megközelítései	
2	05 A fenntartható város-/vidékfejlesztés egyéb integrált megközelítései	

24. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ²⁷ (csak ESZA)		
<i>Alap</i>		
<i>Régiókatégória</i>		
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

2.B.9. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERVEZETT ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA, BELEÉRTVE SZÜKSÉG ESETÉN A PROGRAMOK IRÁNYÍTÁSÁBAN ÉS KONTROLLJÁBAN RÉSZT VEVŐ HATÓSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEZETTEK

²⁷ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

**ADMINISZTRATÍV KAPACITÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEKET IS
(ADOTT ESETBEN)**

(prioritási tengelyenként)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vii. alpontja)

<i>Prioritási tengely</i>	
Nem releváns.	

2.C. ALACSONY SZÉNDIOXID KIBOCSÁTÁSÚ GAZDASÁGRA VALÓ ÁTTÉRÉS KIEMELTEN A VÁROSI TERÜLETEKEN PRIORITÁSI TENGELY

<i>A prioritási tengely azonosítója</i>	3.
<i>A prioritási tengely címe</i>	Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	Nem releváns
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	Nem releváns

2.C.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGELY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

<i>Nem releváns</i>

2.C.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégoria</i>	Kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes</i>	Összes elszámolható költség

<i>elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégoriák (adott esetben)</i>	Nem releváns

2.C.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
-----------------------------	--

2.C.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	3.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Fenntartható közösségi mobilitás elősegítése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A közlekedésfejlesztési intézkedések reagálnak az emberi tevékenység okozta éghajlatváltozás mérséklésére, vagyis többek között az EU2020 célkitűzéseinek megvalósítását szolgálják. A fenntartható városi közösségi közlekedés erősítése témakörében a legfontosabb cél a városi mobilitás környezetileg (pl. levegőszennyezés, zajterhelés) és pénzügyileg (működtetési költségek) fenntarthatóbbá tétele. A környezettudatosságot szem előtt tartó kisléptékű közlekedésfejlesztések hozzájárulnak az energiatartósság csökkentéséhez, a fenntarthatóság érvényesüléséhez és a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodáshoz. Az innovatív és fenntartható megoldások nagyobb arányban kerülnek alkalmazásra a városi közlekedésben.

25. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ²⁸ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakoriság
1.	Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya	%	kevésbé fejlett	58,6	2012	növekszik	KSH	évente egyszer

²⁸ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségtípusúak vagy mennyiségtípusúak.

2.C.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.C.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
A beruházási prioritás keretében egy intézkedés valósul meg: 3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés A támogatás célja, hogy olyan, a fenntartható közlekedés feltételeit megteremtő és erősítő közlekedésfejlesztési intézkedések valósuljanak meg településeken és települések között, amelyek hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez, a CO₂ kibocsátás csökkentéséhez, az élhető városi környezet kialakulásához, valamint az EU2020 és a Nemzeti Közlekedési Stratégiában megfogalmazott fenntartható fejlődésre és közlekedésre vonatkozó célok teljesüléséhez. A települési, főképp városi közlekedési fejlesztések terén kiemelt jelentőséggel bír a környezetbarát közlekedési módok elterjesztése, a közösségi közlekedés térnyerését szolgáló beruházások (forgalmi pálya fejlesztése, pl. buszfordulók, buszsávok és megállók) megvalósítása, valamint a járási, települési kapcsolatok javítását célzó, új közösségi közlekedési viszonylatok kialakítása, a beavatkozásokhoz kapcsolódó buszbeszerzés. Fontos terület a módváltó rendszerek fejlesztése, köztük a P+R, B+R parkolók és csomópontok fejlesztése. A közösségi közlekedés fejlesztésének további kulcselemét az intelligens információ- és kommunikációtechnológiai (IKT) fejlesztések jelentik (a „smart city” [„okos város”] megközelítést követve). A városkörnyéki (város-vidéki) kisebb léptékű közösségi közlekedési fejlesztések témájában a legfontosabb említendő tevékenység az igényvezérelt személyszállítási szolgáltatási²⁹ rendszer kialakítása (aminek a keretében energia-hatékony szállítójárművek beszerzése, térségi diszpécserközpont létrehozása valamint hívórendszer kifejlesztése történik meg). Az igényvezérelt személyszállítási szolgáltatási rendszer kialakítása nemcsak az aprófalvas térségek, hanem a ritkán lakott városi (kertvárosi) területek közösségi közlekedési problémáira is megoldást jelenthet. A rendszer előnye, hogy alkalmazkodik az utashoz és az aktuális utazási igényhez, költséghatékony módon.	

²⁹ A személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény 2. § alapján: Igényvezérelt személyszállítási szolgáltatás: az e törvényben e szolgáltatásokra meghatározott engedéllyel rendelkező szolgáltató által közszolgáltatási szerződés vagy járáti engedély alapján végzett, információs technológiai eszközök alkalmazásával szervezett, változó útvonalon vagy változó időrendben, vagy változó útvonalon és változó időrendben közlekedő személyszállítási szolgáltatás.

Az intézkedés keretében megvalósított fejlesztésekhez, kiemelten a közösségi közlekedési fejlesztésekhez kapcsolódóan lehetőség nyílik fenntartható városi/járési közlekedési/mobilitási tervek kidolgozására, melyekben az átfogó levegő-minőségvédelmi szempontok is hangsúlyt kapnak.

A személyszállítási intermodalitás javításának célja az utazási láncok (pl. helyi-helyközi autóbuszos, kerékpáros) alacsony költségű összekapcsolása. A különböző közlekedési módok összekapcsolása esetében kizárólag a nem kötöttpályás intermodális csomópontok fejlesztése támogatható (pl. autóbusz-pályaudvarok, forgalmi épületek). Ezek a fejlesztések a „slow city” („lassú város”) megközelítésnek megfelelően történnek.

A közlekedésbiztonsági fejlesztések elsősorban a közúti biztonsági audit alapján valósulnának meg (főképp a közúti baleseti gócpontok biztonsági felülvizsgálatának alapján szükséges közlekedésbiztonsági fejlesztések értendők ez alatt, mint pl. gyalogátkelőhelyek kialakítása, csomópontok forgalomlassító és csillapító átépítése stb.)

Az intézkedés hangsúlyt helyez a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítására. A kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése terén lehetőség nyílik a helyi, helyközi, hivatás-forgalmi és egyéb célú kerékpárforgalmi létesítmények építésére és felújítására, a kerékpáros közlekedési infrastruktúra bővítésére, a műszakilag és forgalomtechnikailag nem megfelelő kerékpárforgalmi létesítmények, balesetveszélyes gócpontok korrekciójára. Jelentős fejlesztési célterület a kerékpáros közlekedés közösségi közlekedéshez való kapcsolódása, így a közlekedési csomópontokban meg kell valósítani a közösségi közlekedési beavatkozásnál is jelzett módváltó rendszerek kialakítását, illetve a közösségi kerékpáros rendszerek kiépítését. A beavatkozások során a kerékpáros közlekedési felületek akadálymentesítésére is kiemelt figyelmet kell fordítani.

Az intézkedés a települési, településkörnyéki és településközi közlekedési rendszereket szerves egésznek tekinti, és lehetőséget kínál a közlekedési feltételek komplex, egymást erősítő, a fenntartható fejlődést és fenntartható közlekedést szolgáló fejlesztésére valamennyi TOP illeszkedésű közlekedési mód esetében.

A beavatkozás jellegéhez kapcsolódóan szemléletformálási elemet is tartalmaznak a közlekedésfejlesztési projektek (pl. közösségi és nem motorizált közlekedési lehetőségek népszerűsítése, a „slow city” („lassú város”) szemléletmód erősítése a városfejlesztésben).

A projekteknek a városi mobilitás környezetileg (levegőszennyezés, zajterhelés) és pénzügyileg (működtetők és a közlekedők oldalán) fenntarthatóbbá tételét kell szolgálniuk, és hozzá kell járulniuk az operatív program „a napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya” prioritási eredményindikátor értékének a közvetlen települési, és közvetve országos növekedéséhez.

A fenntartható települési közlekedési lehetőségek megteremtéséhez a TOP mellett az IKOP is hozzájárul: a nagyléptékű, kötöttpályás közösségi (villamos, vasút) közlekedési projektek megvalósítása az IKOP kompetenciájába tartoznak, míg a TOP a nem kötöttpályás közösségi közlekedési fejlesztéseket támogatja.

Az autóbusz-beszerzések csak integrált fejlesztések részeként valósulhatnak meg.

Főbb célcsoportok:	A közszolgáltatásokat igénybe vevő lakosság
Specifikus célterületek	Elsődlegesen a városfejlesztési, valamint a megyei gazdaságfejlesztési stratégiák határozzák meg, az egyes megyék földrajzi területein belül, kivéve a megyei jogú városok területét.
Főbb kedvezményezettek	Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, központi költségvetési szervek és intézményeik, közösségi közlekedést közszolgáltatási szerződés alapján ellátó gazdasági társaságok (helyi és helyközi közlekedési társaságok), jogszabály alapján meghatározott kizárólagos építetők (pl. NIF Zrt., Magyar Közút Nonprofit Zrt.)

2.C.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
Az intézkedés keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. A kiválasztás elvei: - A beavatkozásoknak meg kell felelniük a közlekedésbiztonsági előírásoknak. - Buszbeszerzés csak integrált fejlesztések részeként valósulhat meg, - Az üzemeltetés költséghatékonysága, fenntarthatósága biztosított. A közlekedési lehetőségek fejlesztését szolgáló beavatkozásoknál törekedni kell a családbarát szempontok érvényesülésére (akadálymentesítés, gyermekek biztonságos közlekedése). A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A fenntartható közlekedési módokat kell előnyben részesíteni a CO₂ kibocsátás csökkentése érdekében. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások). A tervezett közlekedésfejlesztési beavatkozásoknak illeszkedniük kell a megyei területfejlesztési koncepcióhoz és területfejlesztési programhoz, továbbá az Integrált Településfejlesztési Stratégiákban foglalt fejlesztési célokhoz, amely dokumentumokban megjelenik a fenntartható városi mobilitás és a levegő-minőségvédelem. A tervezett fejlesztések kapcsán elvárás, hogy a gazdasági szempontok ne vezessenek a környezet károsodásához. Alapvető fontosságú továbbá, hogy bármely közúti infrastruktúra-tervezés során maximálisan figyelembe vételre kerüljenek a közúti közlekedés biztonságával kapcsolatos szempontok, azaz egyértelmű kötelezettséget vállaljanak az infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezelésére vonatkozó alapelvek betartására a közúti infrastruktúra tervezése, kivitelezése és karbantartása során az illetékes szervek.	

2.C.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
Az intézkedés keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.C.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.C.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

26. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatégoria (adott esetben)	Célérték (2023) ³⁰			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
3.1.	Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			38	IH	évente
3.2.	Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			97	IH	évente
3.3.	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			48	IH	évente
3.4.	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km	ERFA	kevésbé fejlett			970	IH	évente

³⁰ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.C.6. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is;
-----------------------------	--

2.C.7. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	3.B
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A települési önkormányzatok energiahatékonyságának javítása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó intézkedésekkel várható eredmények: - önkormányzati intézmények, önkormányzati tulajdonú épületek által felhasznált energiamennyiség csökken, az energiahatékonyság nő; - ezzel összefüggésben a helyben előállított megújuló energia felhasználásának részaránya nő. Ezek az eredmények • az önkormányzati intézmények, önkormányzati infrastruktúra, épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjával (pl. elavult kazánházak felújítása, hőtermelők cseréje korszerű berendezésekre); • az épületek hőszigetelésének javításával (pl. hőtechnikai adottságok javítása, hőveszteségek csökkentése); • az önkormányzati infrastruktúra épületenergetikai beavatkozásaira épülő megújuló energiaforrások alkalmazásával (pl. világítási rendszerek korszerűsítése, hőtechnikai adottságok javítása, napelemek, továbbá napkollektor alkalmazása); • a megújuló energiaforrások kiaknázásra irányuló helyi energiaellátás (pl. helyi ellátást biztosító megújuló energiatermelő rendszerek, közösségi fűtőrendszerek) révén érhetők el. Az Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjainak támogatásával a térségi szintű kibocsátás megelőzésének (pl. zöld tervezés, képzés) és kezelésének eredményorientált tervezése és megvalósítása segíthető.

27. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azo-nosító	Mutató	Mérték-egység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ³¹ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	Primer energia felhasználás	PJ	kevésbé fejlett	1 349,00 ³²	2020 ³³	1348,42	FAIR	évente egyszer
2.	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energia-fogyasztáson belül	PJ/év	kevésbé fejlett	61,713 ³⁴	2012	64,454	FAIR	évente egyszer

³¹ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek.

³² A NEMZETI ENERGIASZTRATÉGIA 2030 – „Ölbe tett kéz” forgatókönyve szerinti primer energia fogyasztás 2020-ban

³³ A primer energia felhasználás (PJ/év) indikátor: báziséve: 2020 (a NEMZETI ENERGIASZTRATÉGIA 2030-ban foglalt „Ölbe tett kéz” forgatókönyv szerint), bázisértéke:1349 (a NEMZETI ENERGIASZTRATÉGIA 2030-ban foglalt „Ölbe tett kéz” forgatókönyv szerint)

³⁴ Forrás: Jelentés a megújuló energiaforrások 2011-2012. évi felhasználásáról Magyarországon (tagállami jelentéstétel a 2009/28/EK irányelv 22. cikke alapján)

2.C.8. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.C.8.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
A klímaváltozás alapvető okainak és következményeinek jelentős része a városi térségekben összpontosul. Emiatt a városok többet tehetnek az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság megvalósításáért. A városok mikroklímája a globális változások hatásai nélkül is jelentősen eltér a kevésbé városiasodott térségektől, ezek a különbségek pedig a klímaváltozás hatására a későbbiekben felerősödhetnek. Így az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés városi területen hoz több eredményt. A beruházási prioritás keretében az önkormányzati tulajdonú épületek, egyéb önkormányzati ingatlanok, infrastrukturális létesítmények, önkormányzati intézmények energiahatékonysága fokozásának és a megújuló energiaforrások részarány növelésének, valamint a helyi alkalmazkodás megtervezésének és végrehajtásának támogatása történik meg. Cél az energetikai felülvizsgálatra alapozott komplex felújítás az optimális költséghatékonyság elérése érdekében. Az intézkedés a megújuló energiaforrások alkalmazását, az önkormányzat által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő megújuló energiaforrások kiaknázásra irányuló, autonóm energiaellátás megvalósítását városi jogállású településeken támogatja. A VP ezzel komplementer módon a közösségi (önkormányzati) megújuló energiatermelést a nem városi jogállású településeken támogatja, vidéki infrastruktúra intézkedése keretében. A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése Az intézkedés keretében az alábbi beavatkozások támogatására nyílik lehetőség: <i>Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energiahatékonyság-központú rehabilitációja, az épületek hőszigetelésének javítása</i> A beavatkozás keretein belül megvalósítható az önkormányzati tulajdonú épületállomány és infrastruktúra, ennek keretében az önkormányzati intézmények energiahatékonyság központú rehabilitációja. Mindez az önkormányzati tulajdonú épületek összesített energiafogyasztásának csökkentését célozza, összhangban a vonatkozó EU direktívákkal, így csökkentve az üvegházhatású gáz kibocsátást. Lehetőség nyílik egyebek között a kazánházak felújítására, hőtermelők korszerű nagy hatásfokú berendezésekre történő cseréjére, a hőleadó rendszerek és épülethatároló szerkezetek korszerűsítésére, az épületek hőszigetelésének javítására, így a hőtechnikai adottságok javítására, hőveszteségek csökkentésére. E fejlesztéseket egészítik ki a KEHOP fenntartható energiafogyasztási magatartás javítására irányuló, e beavatkozásokhoz	

kapcsolódó lakossági figyelemfelhívó akciói.

A beavatkozás minden olyan, az energiaháztartás fejlesztésére irányuló rehabilitáló, helyreállító kezdeményezést támogat, amely az önkormányzati tulajdonú infrastruktúra energia-felhasználásában jelentős megtakarítást eredményez.

Az épületenergetikai fejlesztésekhez kapcsolódó támogatási programok részletes kidolgozása a készülő Nemzeti Épületenergetika Stratégia (NÉeS) cél- és eszközszerrendszerén alapul, figyelemmel az abban foglalt felújítási változatokra. Ennek alapján az intézkedés alapfeltételként kezeli a költséghatékonyságot, így az épületek a korszerűsítések eredményeként megfelelnek majd a 2010/31/EU irányelv szerinti költségoptimum szintnek. A költségoptimum szintnél magasabb energiahatékonysági és megújuló energetikai szintet biztosító „közel nulla energiaigényű épület” követelménye alkalmazandó 2019-től kezdődően a középületek és 2021-től a lakossági épületek vonatkozásában is. Ezen elvek mentén az intézkedés fejlesztései a 2020. évre vonatkozó nemzeti energiahatékonysági 18%-os és a megújuló energia területén vállalt 14,65%-os cél eléréséhez egyaránt hozzájárulnak.

Az önkormányzati tulajdonú épületek intézmények és infrastruktúra energetikai korszerűsítése, megújuló energiaforrások alkalmazása

A beavatkozás keretein belül megvalósíthatók az önkormányzati tulajdonú épületállomány és infrastruktúra, ennek keretében az önkormányzati intézmények megújuló forrásokra épülő energetikai beruházásai, pl. épület-világítási rendszerek korszerűsítése, hőtechnikai adottságok javítása. Lehetőség nyílik egyebek között az önkormányzati tulajdonú épületállomány fűtésenergia szükségletének megújuló energiaforrásokkal történő ellátására és az önkormányzati saját villamos energiaszükséglet kielégítésére, megújuló energia alkalmazásával, pl. környezeti- és hulladékhő, geotermiával, biomasszával, napenergia forrás hasznosításával biogázzal (pl. napelemek telepítése, biomassza kazán telepítése stb.).

Az önkormányzati épületek energetikai korszerűsítésére irányuló beruházások részeként támogatható az épületek világítási rendszereinek korszerűsítése, pl. intelligens világítási rendszerek alkalmazása. Közvilágítási rendszerek felújítása egyedi beavatkozásként nem támogatható. Továbbá az önkormányzati épületek energiahatékonyságának növelését szolgáló beruházások részeként támogathatók az önkormányzati infrastruktúra energiafogyasztásának mérésére és az intelligens vezérlésére szolgáló energiamedzszment megoldások is.

A megújuló energia felhasználás növelésére irányuló beavatkozások – ahol arra igény és a költséghatékonyság biztosítása mellett lehetőség van – energiahatékonyságot szolgáló fejlesztések kíséretében, komplex felújítások révén javasoltak. Ugyanakkor a megújuló energia felhasználás növelésére irányuló fejlesztések önállóan is megvalósíthatók. (Az épület hőigényének kielégítését szolgáló esetben az épületnek a fejlesztés előtt meg kell felelnie a 7/2006 (V.24) TNM rendelet 1. melléklet II. pont előírásaiban foglaltaknak az energiatakarékosság fokozása és a költséghatékonyság szolgálata érdekében).

A beavatkozás minden olyan, az energiaháztartás fejlesztésére irányuló energiaforrás-váltó kezdeményezést támogat, amelynek révén csökken az önkormányzatok fosszilis energiahordozóktól való függősége és az üvegházhatású gáz kibocsátása, nő az önkormányzatok megújuló energia felhasználásának mértéke, egyúttal amelyek az önkormányzati tulajdonú infrastruktúra, illetve épületek energia ráfordításaiban jelentős megtakarítást eredményeznek.

Önkormányzat által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása komplex fejlesztési programok keretében.

Mind a klímaváltozás hatásainak mérséklése, mind a városi térségek energiafüggősége szempontjából kiemelt jelentőségűek azok a kisebb léptékű komplex térségi energetikai programok, amelyek a térségi energiapotenciál, különösen a megújuló energia-források belülről fakadó kiaknázására, az autonóm energiaellátás egyéni és közösségi szintű megvalósítására irányulnak. Mindezen rendszerek a helyi nyersanyagokat, mint megújuló energiaforrásokat hasznosítják, így környezetkímélő, független és hosszú távon is fenntartható (elsősorban hő, de akár villamos) energia ellátást biztosítanak. A beavatkozás célja a szükséges kisebb léptékű, térségi és települési jelentőségű, települési és településközi koordinációt igénylő, közcélú, elsődlegesen a saját energiaigény kielégítésére szolgáló megújuló energiaforrásokból nyert energia termelését és helyi felhasználását célzó megoldások, pl. helyi ellátást biztosító megújuló energiatermelő rendszerek, köztük megújuló energia alapú fűtőművek, illetve napelem parkok felújításának, megvalósításának támogatása. A fejlesztések eredményeképpen helyi termelési folyamatok indulhatnak be és így közvetetten új munkahelyek jönnek létre.

A napelemek telepítését, napelem parkok létrehozását (és más egyéb villamos energia-termelésre alkalmas önkormányzati erőműveket) a program közcéllal, elsődlegesen saját villamosenergia igény kielégítésének céljából támogatja

Az intézkedés keretében a projektek előkészítése is támogatható, ezzel hozzájárulva az eredményes projekt megvalósításhoz és a rendelkezésre álló Európai Unió források hatékony felhasználásához. Ennek során a támogatandó műveletek kiterjednek a műszaki, tervezési, pályázati dokumentációk elkészítésére, gazdasági és környezeti hatásvizsgálatok összeállítására, az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló jogszabályi előírások szerinti energetikai minőségtanúsítványok készítésére, valamint az engedélyeztetéssel kapcsolatos eljárások elvégzésére.

Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjai (SEAP) elkészítésének támogatása

Magyarországon az üvegházhatású gázok kibocsátása az elmúlt 25 évben mintegy 40 százalékkal csökkent, elsősorban a nehézipar leépülése és az agrártermelés visszaesése miatt. A globális éghajlat-változási folyamat azonban tovább gyorsult és ezek a hatások a medence-jelleg miatt Magyarországot erőteljesebben érintik, mint Európa más földrajzi térségeit. A szakértői vizsgálatok szerint az ipar és a mezőgazdaság területén már csak kis dekarbonizációs lehetőség mutatkozik Magyarországon, ugyanakkor az energiatermelésben és -elosztásban, valamint az épületenergetika, továbbá a közlekedés területén van még mód az üvegházhatású gázok kibocsátásának érdemi csökkentésére.

Az önkormányzatok döntő szerepet játszanak a klímaváltozás hatásainak enyhítésében, főleg ha figyelembe vesszük, hogy az energiafogyasztás és a CO₂-kibocsátás a 80%-a városi tevékenységhez kapcsolódik. Az Európai Unió klíma- és energiacsomagjának 2008-ban történt elfogadását követően az Európai Bizottság által létrehozott Polgármesterek Szövetsége támogatja a helyi önkormányzatok fenntartható energiapolitika megvalósítása során tett erőfeszítéseit és a helyi és regionális szereplőket az uniós célkitűzések teljesítése érdekében mozgósítja.

Az Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjai (SEAP-jai) kulcsfontosságú konkrét intézkedéseket és projekteket tartalmaznak. Az energia-megtakarításon kívül a SEAP-ok különböző egyéb eredményeket is elérhetnek: helyváltoztatást nem igénylő szakmunkák és stabil munkahelyek létrehozása; egészségesebb környezet és életminőség; jobb gazdasági versenyképesség és az energiától való nagyobb függetlenség. Ezek az energetikai programok más önkormányzatok számára is jó példaként szolgálnak, segítve továbbiak bekapcsolódását.

A SEAP-ok továbbá lehetőséget biztosítanak az anyag- és energiatakarékos

technológiák alkalmazásával az ország újraiparosítására és az állattenyésztési ágazatok, és az azokhoz kapcsolódó élelmiszeripar fejlesztésére is. A SEAP-okban a helyi önkormányzatok önkéntesen kötelezettséget vállalnak az energiahatékonyság javítására és a megújuló energiaforrások fokozott hasznosítására azért, hogy Magyarország összességében elérje az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20%-os CO₂-kibocsátás csökkentést.

Az intézkedés a kevésbé fejlett régiók valamennyi településen, de kivéve a megyei jogú városokat, biztosítja az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációját. A kevésbé fejlett régiók megyei jogú városaiban a TOP 6.8 intézkedése, a fejlettebb régióban a KEHOP 5. prioritása biztosít lehetőséget területi korlátozás nélkül az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjára és a megújuló energiaforrások alkalmazására. A KEHOP 5. prioritása a fejlettebb és kevésbé fejlett régióban szintén területi szűkítés nélkül támogatja az állami (központi költségvetési) tulajdonú, valamint a non-profit szektor épületeinek energiahatékonysági, valamint megújuló energiaforrások alkalmazására irányuló fejlesztéseit. A GINOP 4. prioritása alatt a kevésbé fejlett régióban pedig a vállalkozások (kkv-k) épületenergetikai és megújuló energia felhasználás növelését célzó projektjei kapnak helyet. A VP a mezőgazdasági/élelmiszer-feldolgozó és erdőgazdálkodási, erdészeti vállalkozások saját célú üzemi (on-farm) energiahatékonysági beruházásait és megújuló energia-előállítását támogatja.

Az energiamenedzsmentet önkormányzati kedvezményezett (kivéve a megyei jogú városokat) esetén a TOP 3.2 támogatja, nem önkormányzati kedvezményezett esetén pedig a KEHOP.

Az intézkedés keretében támogatott beavatkozásokhoz kapcsolhatóak azok a szemléletformálási, disszeminációs tevékenységek is, amelyek pl. a projektek keretében beszerezett eszközök bemutatását szolgálják.

Főbb célcsoportok	az érintett területek önkormányzatai, önkormányzati intézményei. Közvetett célcsoport azon intézmények köre, amelyek önkormányzati tulajdonú épületen látnak el üzemeltetési, működtetési, feladat-ellátási felelősséget. Közvetett célcsoportnak tekinthetők a térségben működő vállalkozások és a lakosság, mint az Akcióprogramok és a szemléletformáló akciók érintettjei. A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő megújuló energetikai projektek esetében CLLD szervezetek akcióterületének vállalkozásai, önkormányzatai, civil szervezetei, illetve a fenti szervezetek által alkotott konzorciumok. A fenti tematikai keretek között az intézkedés lehetőséget biztosít a város-vidék együttműködés erősítése érdekében a helyi fejlesztési stratégiában nevesített, város-vidék együttműködést megvalósító energetikai célú komplex projektek támogatására.
Specifikus célterületek	a megye teljes területe (kivéve a megyei jogú városok területét), melyeken belül további célterület kijelölés lehetséges, fejlesztési programcsomagjaik keretében.
Főbb kedvezményezettek	önkormányzatok, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, valamint azok az intézmények, amelyek önkormányzati tulajdonú épületen látnak el üzemeltetési, működtetési, feladat-ellátási felelősséget, illetve a szemléletformáló akciók esetében ezeken túl civil szervezetek. A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő megújuló energetikai projektek esetében CLLD szervezetek.

2.C.8.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
Az intézkedés keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsoomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Ezek a kiválasztott fejlesztések – a megyék megyei jogú városon kívüli területeken – az energiahatékonyság fokozására és a megújuló energiaforrások részarányának növelésére irányulnak, amely beruházások csökkentik a helyi önkormányzatok energiaköltségeit. Az intézkedés keretében támogatott projektek és projektcsoomagok fő kiválasztási elvei: - Az intézkedés különös hangsúlyt fektet azon fejlesztések támogatására, amelyekkel költséghatékony módon, egységnyi költségből a legnagyobb energia-megtakarítás érhető el a végső energiafogyasztáson belül és, amelyek egységnyi költségből a legnagyobb üvegházhatású gáz kibocsátás csökkentését érik el. Ezzel a leghatékonyabb módon segítik elő a dekarbonizációs törekvések, valamint az EU 2020 stratégia klíma és energia céljainak megvalósulását. - Az intézkedés keretében jellemzően a Nemzeti Energiastratégia 2030-ban és Magyarország II. Nemzeti Energhatékonsági Cselekvési Tervben, illetve a Nemzeti Épületenergetikai Stratégiában megfogalmazott céloknak megfelelő beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei és megyei jogú városi fejlesztési programokhoz illeszkedően; - A támogatott projektek bár szigetszerű (elsődlegesen saját energiaigény kielégítésére szolgáló) beavatkozásokat valósítanak majd meg a települési önkormányzati infrastrukturális létesítmények energiahatékonyságának fokozása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése érdekében, azonban összességében Magyarország energiafüggetlenségét és forrásdiverzifikációját kell szolgálniuk. - Épületenergetikai fejlesztések esetén a támogatás megítéléséhez a jogszabályi előírások szerinti energetikai minőségtanúsítványra van szükség, elősegítve ezzel az energiahatékonyságot. A 2014-2020-as időszakban energetikai minőségtanúsítványok készítése a projektek előkészítése során támogatható. - A megvalósítás során kötelező a technológia semleges megközelítés, fókuszálva a hosszú távú, alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaság elérésére. - Azon projektek nem támogathatók, amelyek az EUMSZ I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek elsődleges termelését, feldolgozását, forgalmazását célozzák. Továbbá nem nyújtható támogatás azon kedvezményezettek részére, akik az EUMSZ I. mellékletben foglalt mezőgazdasági termékek feldolgozásában és forgalmazásában tevékeny vállalkozásoknak minősülnek. - A kiválasztásra kerülő projekteknek a levegőminőség védelme érdekében teljesíteniük kell a szilárd tüzelőanyagokkal üzemelő, kézi és automatikus betáplálású, legfeljebb 300 kW leadott névleges hőteljesítményű fűtőkazánokra kialakított MSZ-EN 303-5:2000 szabvány szerint tüzeléstechnikai követelményeket (250 mg/m³). - Továbbá a 140 kWth és az ennél nagyobb, de 50 MWth-nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések légszennyező anyagainak technológiai kibocsátási határértékeiről szóló jogszabály tartalmazza a biomassza tüzelésű berendezések technológiai kibocsátási határértékeit (szilárd anyag tekintetében 150 mg/m³), amelyeknek szintén meg kell felelnie a pályázati támogatásban részesülő tüzelő berendezéseknek.	

A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont.

A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság, beleértve az energiahatékonyságot (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások).

2.C.8.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
Az intézkedés keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.C.8.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.C.8.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

28. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azono- sító	Mutató	Mérték- egység	Alap	Régiókate- gória (adott esetben)	Célérték (2023) ³⁵			Adat- forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
3.5.	A középületek éves elsődleges energia-fogyasztásának csökkenése	kWh/év	ERFA	kevésbé fejlett			23 195 970	IH	évente
3.6.	További kapacitás megújuló energia előállítására	MW	ERFA	kevésbé fejlett			342,33	IH	évente
3.7.	Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése	tonna CO ₂ egyenérték	ERFA	kevésbé fejlett			233 678,33	IH	évente

2.C.9. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ³⁶

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések³⁷, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);

³⁵ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

³⁶ Csak az ESZA által támogatott programokra.

³⁷ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

<i>Prioritási tengely</i>	Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken
nem releváns	

2.C.10. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

29. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókatéóriánként)³⁸

Prioritási tengely	Mutató típusa	Azo-no-sító	Mutató	Mérték-egység	Alap	Régió-kate-gória	2018-ra vonatkozó rész-cél	2018-ra vonatkozó rész-cél ³⁹			Végső cél (2023) ⁴⁰			Adat-forrás	A mutató relevanciá-ja
								F	N	Ö	F	N	Ö		
3.	kimeneti		Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza (OP kondíciós lista alapján)	db	ERFA	kevésbé fejlett	240						970	IH	
3.	kimeneti		Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése	tonna CO ₂ egyenérték	ERFA	kevésbé fejlett	23 367,833						233 678,33	IH	
3.	Pénzügyi		Költségnyilatkozatba foglalt összeg	EUR	ERFA	kevésbé fejlett	201 133 257						753 600 692	IH	kötelező mutató

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

³⁸ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott rész-célokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész-céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

³⁹ A rész-célok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

⁴⁰ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás mindkét intézkedéscsoportját reprezentálja egy-egy releváns indikátor. Az üvegházhatású gázokra (ÜHG-ra) vonatkozó indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra.

A „*Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza*” az összetett, a kerékpárút-hálózat fejlesztését célzó tevékenységek mérésére megfelelően alkalmazható. A km-ben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján, a kevésbé fejlett régiókban támogatott hasonló projektek méretét, valamint az intézkedésre allokált forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül megvalósítandó támogatható tevékenységek legfőbb célját, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 20 %-ának hasznosulását mérik. A kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza jól kifejezi a prioritástengelyen belüli intézkedések egy részének hozzájárulását a célzott beruházási prioritásban is megfogalmazott fenntartható városi mobilitás eléréséhez.

„*Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése*” indikátor kiválasztását az indokolta, hogy a fenntartható városi mobilitás elérését támogató fejlesztéseken túl a prioritástengely célozza az energiahatékonyság és a megújuló energiafelhasználás növelését is. Ez az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra. A mutató minden energetikai prioritást magában foglaló operatív programban (KEHOP, GINOP, TOP, VEKOP) alkalmazásra került, ezzel megteremtve a Programok közötti összhangot, egységes mérhetőséget és szemléletmódot. Az üvegházhatású hatású gázok mennyiségének tonna CO₂ egyenértékben megadott számításához egyrészt a 2007-13-as időszakban lefutott projektek elszámolható költségét vettük alapul (az EMIR rendszerből és a fenntartási jelentésekből), amelyhez viszonyítottuk a megtakarított ÜHG éves értéket. Ez a fajlagos mutató megmutatta, hogy 1 tonna CO₂ egyenérték/év megtakarítás mekkora költségből állítható elő. Ezt az arányt használtuk fel arra, hogy az intézkedésen belül az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenésére hatással lévő beavatkozásokra allokált forráskeret alapján kiszámoljuk az indikátor célértékét. Az „Összefoglaló jelentés a Környezet és Energia Operatív Program félidei áttekintő értékelése” c. dokumentumban szintén ez a módszer került alkalmazásra, azzal az eltéréssel, hogy abban technológiánkénti, illetve konstrukciónkénti bontás nem volt, így az abban számított adat jelen esetben nem volt felhasználható. A fajlagos értékek meghatározásakor törekedtünk biztonságos adatokból nyert mutató előállítására, ezért ahol elérhető volt a fenntartási jelentésből származó (ellenőrzött) adat, ott azt használtuk fel a számításhoz. Ahol nem állt rendelkezésre az előbb említett adat, ott a (pályázati adatokkal megegyező) EMIR tervértékekre hagyatkoztunk.

A nevezett mutató alkalmazása azért is indokolt, mert mind az energiahatékonyság, mind a megújuló energiaforrás felhasználás növelését célzó intézkedésekhez egyszerre kapcsolható, amelyre azért van szükség, mivel minden OP-ban tervezettek olyan energetikai prioritásba tartozó intézkedések, amelyekben e két energetikai célterület együttes alkalmazására kerülhet sor. Továbbá a prioritás-tengely keretében megvalósuló fejlesztések elsődleges célja, hogy a megújuló energiaforrások alkalmazásán és az energiafelhasználás csökkentésén keresztül hozzájáruljanak az ország üvegház-hatású gáz kibocsátásának mérsékeléséhez. Ezért a prioritási tengely teljesítménykeretét legátfogóbban az ÜHG kibocsátás becsült csökkenésének mérésén keresztül lehet meghatározni.

Az indikátor által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 60 %-ának hasznosulását mérik. A csökkenő CO₂ kibocsátás mértéke ugyanakkor jól kifejezi a prioritástengelyen belüli intézkedések hozzájárulását a célzott beruházási prioritásban is megfogalmazott intelligens energiahasználat és megújuló energia- felhasználás támogatásához.

2.C.11. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

30–33. táblázat: Beavatkozási kategóriák⁴¹

(Alapontként és régiókatéegóriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alagra vagy régiókatéegóriára vonatkozik)

30. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ERFA	
Régiókatéegória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
3.	005. Villamos energia (tárolás és átvitel)	0
3.	009. Megújuló energia: szél	0
3.	010. Megújuló energia: napenergia	40 034 436
3.	011. Megújuló energia: biomassza	90 077 481
3.	012. Egyéb megújuló energia (ideértve a hidroelettronikai, a geotermikus és a tengeri energiát) és a megújuló energiaforrások integrációja (ideértve a tárolást, a gáz és megújuló hidrogén előállításához szükséges infrastruktúra energiaellátását)	110 094 700
3.	013. A közcélú infrastruktúra energiahatékony felújítása, demonstrációs projektek és támogatási intézkedések	93 413 684
3.	015. Kis- és közepes feszültségű intelligens energiaelosztó-rendszerek (ideértve az intelligens energiahálózatokat és IKT-rendszereket)	0
3.	016. Nagy hatékonyságú kapcsolt energiatermelés és távfűtés	0
3.	017. Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a minimalizálásra, a válogatásra és az újrahasznosításra irányuló intézkedéseket)	0

⁴¹ Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

3.	018. Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a mechanikai, biológiai kezelést, a hőkezelést, az égetést és a hulladéklerakással kapcsolatos intézkedéseket)	0
3.	019. Kereskedelmi, ipari vagy veszélyes hulladékok kezelése	0
3.	022. Szennyvízkezelés	0
3.	023. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére és/vagy elkerülésére irányuló környezetvédelmi intézkedések (ideértve a metángáz kezelését és tárolását és a komposztálást)	0
3.	043. A tiszta városi közlekedési infrastruktúra és annak elősegítése (ideértve a felszerelést és a járműveket)	122 776 118
3.	044. Intelligens szállítási rendszerek (ideértve a szükségletkezelés, az úthasználatdíj- rendszerek bevezetését, az IT-monitoring ellenőrzési és információs rendszereket)	107 429 103
3.	090. Kerékpárutak és gyalogutak	76 735 074

31. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma

<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
3.	01. nem visszatérítendő támogatás	640 560 596

32. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus

<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
3.	01. városi (50 ezer fő felett)	251 419 433
	02. városi (5 ezer fő felett)	311 312 931
	03. vidéki	77 828 233

33. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok

<i>Alap</i>	ERFA	
-------------	------	--

<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	02. A fenntartható városfejlesztés egyéb integrált megközelítései	251 419 433
	05. A fenntartható város-/vidékfejlesztés egyéb integrált megközelítései	389 141 163

2.C.12. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERVEZETT ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA, BELEÉRTVE SZÜKSÉG ESETÉN A PROGRAMOK IRÁNYÍTÁSÁBAN ÉS KONTROLLJÁBAN RÉSZT VEVŐ HATÓSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV KAPACITÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEKET IS (ADOTT ESETBEN)

(prioritási tengelyenként)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vii. alpontja)

<i>Prioritási tengely</i>	
Nem releváns.	

2.D. A HELYI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE ÉS A TÁRSADALMI EGYÜTTMŰKÖDÉS ERŐSÍTÉSE

<i>A prioritási tengely azonosítója</i>	4.
<i>A prioritási tengely címe</i>	A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	Nem releváns
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	Nem releváns

2.D.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGEY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

Nem releváns

2.D.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlődő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégóriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.D.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
-----------------------------	--

2.D.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	4.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	Az egészségügyi alapellátó-rendszer infrastrukturális fejlesztése az intézmények szolgáltatásainak és infrastrukturális feltételeinek korszerűsítését, a hozzáférés egyenlőtlenségeinek mérséklését célozza. Az egészségügyi alapellátás (háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, a fogászati alapellátás és a védőnői hálózat) fejlesztésének fontosságát az adja, hogy ez a szint képes leginkább elvégezni az alapvető szűrővizsgálatokat és egészségügyi állapotfelméréseket, ezáltal kiemelt szerepe van a prevencióban. Az egészségügyi infrastrukturális fejlesztések a lakosság egészségben eltöltött életéveinek növekedését, a megelőzést, a munkaképesség mielőbbi visszaállítását, valamint az erőforrások koncentrálásával a szolgáltatások költség-hatékonyságának és minőségének javítását segítik elő. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése feltétele annak, hogy elsősorban a társadalmi leszakadással veszélyeztetett csoportok helyzetének javítására irányuló programok végrehajtásához biztosított legyen a megfelelő intézményi háttér, másrésről a foglalkoztatottsági szint növeléséhez csökkenthetők legyenek a családi terhek, és az életminőséget javító új szolgáltatások induljanak. A helyi szintű humán közszolgáltatások megújítása hozzájárul a lakosság foglalkoztathatóságának javításához, az életkörülményekben rejlő területi különbségek mérsékléséhez, illetve a társadalmi összetartozás erősítéséhez.

34. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régió-kategória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁴² (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	A fejlesztett közszolgáltatásokat igénybe vevők száma	fő	kevésbé fejlett	0	2013	194 000	IH	évente

⁴² Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.D.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.D.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
A PM elsősorban a szegénység és mélyszegénység elleni küzdelem kihívásaival összefüggésben rögzíti a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférését, annak javítását. A TOP kompetenciáját képezi a helyi felelősség körébe tartozó fejlesztések, amelyek a helyi önkormányzatok által ellátandó feladatokhoz kapcsolódnak. A társadalmi összetartozás erősítése érdekében a TOP egyik kiemelt célja a helyi szinten elérhető, megfizethető, fenntartható és magas színvonalú önkormányzati közszolgáltatások biztosítása, kiemelten az egészségügyi és a szociális alapellátás területén megteremtve a szolgáltatásnyújtás megfelelő infrastrukturális feltételeit. A PM-ben rögzített cél a térségileg decentralizált fejlesztésekben a család- és gyermekbarát közszolgáltatások kialakítása a népesedési kihívások kezelése érdekében, így a TOP is kiemelt szerepet szán ennek a területnek. Ennek megfelelően az egyedi célkitűzéshez kapcsolódva az alábbi intézkedések támogathatók: 4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése A prioritás kiemelt intézkedését képezi az egészségügyi terület. Az intézkedés lehetőséget nyújt egyrészt a helyi önkormányzatok egészségügyi alapellátási szolgáltatásának helyet adó épületek korszerűsítésére, felújítására, átalakítására, illetve indokolt esetben új létesítésére. Célja a szolgáltatások színvonalának és a munkafeltételek minőségének javítása korszerű infrastruktúra-fejlesztéssel és eszközbeszerzéssel, figyelembe véve a környezettudatos gondolkodásmódot, a környezetbarát technológiák és anyagok alkalmazását. A fejlesztéseket indokolja az egészségügyi alapellátási rendszer infrastruktúrájának területi kiegyenlítetlensége, nagyon sok a rossz állapotú, illetve hiányos vagy elavult eszközökkel működő háziorvosi rendelő, amely különösen a kisebb településeket, a hátrányos helyzetű térségeket érinti. Az egészségügyi alapellátás (háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, a fogászati alapellátás, a területi védőnői ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) fejlesztésének fontosságát igazolja, hogy az alapvető szűrővizsgálatokat és egészségügyi állapotfelméréseket itt végzik el, ezáltal kiemelt szerepe van a prevencióban, a lakosság közvetlen környezetében (lakóhelyén). Az alapellátáshoz sorolt szolgáltatások fejlesztésének keretében a háziorvosi szolgálatnak – felnőtt, gyermek, vegyes praxis –, fogorvosi szolgálatnak, központi alapellátási ügyeletnek és a védőnői szolgáltatásoknak helyt adó épületek, épületrészek fejlesztésére, új építésére, továbbá	

a nem iskolai épületekben működő iskolaorvosi rendelők infrastruktúra fejlesztésére is lehetőség lesz annak érdekében, hogy az egyes településeken, minden lakos számára hozzáférhetővé váljanak a megfelelő infrastrukturális ellátottsággal rendelkező egészségügyi intézmények szolgáltatásai.

Az egészségügyi infrastrukturális fejlesztések a lakosság egészségben eltöltött életévének növekedését, a megelőzést, a korai felismerést, a korai fejlesztést, az egészséges fejlődést, az életminőség javítását és a munkaképesség mielőbbi visszaállítását, valamint az erőforrások koncentrációjával az egészségügyi alapellátásokkal kapcsolatban álló, többi ágazathoz tartozó közszolgáltatásokkal való hatékonyabb együttműködést, a szolgáltatások költség-hatékonyságának és minőségének javítását segítik elő.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréssel, a betegségmegelőzés és az egészség-elősegítő rendszerek javításával nőnek az egészséges életvitelhez kapcsolódó esélyek. A népesség egészségi állapotának javítását, illetve ennek érdekében az ellátórendszer szerkezetének átalakítását a Semmelweis Tervben foglalt célkitűzéseknek megfelelően az egyes operatív programok összetett eszközrendszerrel támogatják.

Az egészségügyi szakellátáshoz kapcsolódó ERFA jellegű fejlesztések közül állami fenntartású intézmények ERFA fejlesztései elsődlegesen a kevésbé fejlett régiók területén (a fejlesztéssel érintett ingatlanok energetikai beruházásaival együtt), valamint a népegészségügyi ERFA fejlesztések és az iskola épületében található iskolaorvosi rendelők felújítása az EFOP-ban kaptak helyet. Szintén ez az ágazati operatív program kezeli az egészségügyi szektor egészére vonatkozó ESZA fejlesztéseket.

Főbb célcsoportok: a közszolgáltatásokat igénybe vevő lakosság, különös tekintettel az várandósok, nők, gyerekek és fiatalok, fogyatékkal élők és idősek.

Specifikus célterületek: a kevésbé fejlett régiók területe, kivéve a megyei jogú város közigazgatási területe.

Főbb kedvezményezettek: központi költségvetési irányító és költségvetési szervek, helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások

4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése

Az intézkedés a társadalmi leszakadás mérséklése érdekében, a családokról, gyerekekről, fogyatékosokról, az időskorúakról, szenvedélybetegekről, és hajléktalan emberekről gondoskodó szociális alapellátás infrastrukturális feltételeinek fejlesztését támogatja. Az intézkedés célja a Szociális törvényben és Gyermekvédelmi törvényben nevesített szolgáltatások elérhetővé tétele a szolgáltatáshiányos településeken élők számára, új szolgáltatások infrastruktúrájának megteremtésével, új férőhelyek kialakításával és már működő ellátások infrastrukturális fejlesztésével.

A nappali szociális ellátások (idősek, fogyatékkal élők, hajléktalan, szenvedélybeteg és pszichiátriai beteg személyek nappali ellátása), a családsegítés, gyermekjóléti szolgálat fejlesztése esetén a minőségi fejlesztés mellett cél a férőhelyek bővítése új intézmények létesítésével, illetve a már működő szolgáltatások férőhelyeinek bővítésével.

A támogatandó szociális alapszolgáltatások:

A Szociális törvény 57 § (1) c-j pontjában definiált szolgáltatások:étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátások.

A támogatandó gyermekjóléti alapellátások:

A Gyermekvédelmi törvény 15. § (2) a) és c) pontjában nevesített szolgáltatások közül a gyermekjóléti szolgálat,

Az intézkedés keretében támogatandó fejlesztések hozzájárulnak az intézményi ellátásról a

közösségi alapú gondozásra való áttérésre. Ennek érdekében a beavatkozások között tartós bentlakásos intézmények finanszírozására nem kerül sor.

A gyermekek napközbeni ellátásának két kiemelt intézményét, a bölcsődét és családi napköziket, valamint az óvodai szolgáltatások minőségi feltételeinek javítását – a gyermekes családok, különös tekintettel a nők foglalkoztatását elősegítő hatása miatt – a TOP 1. prioritástengelye finanszírozza.

A TOP-ból finanszírozott szociális alapszolgáltatásokon túlmutató, az állami szociális és gyermekvédelmi szakellátáshoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztéseket az EFOP finanszírozza. Szintén az EFOP kompetenciájába tartoznak a kevésbé fejlett régiók területén a teljes szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szektorban megvalósuló ESZA fejlesztések, az állami szociális és gyermekvédelmi szakellátás ERFA fejlesztései, valamint a kitagoláshoz kapcsolódó beavatkozások. A VP az alapvető szolgáltatások intézkedése keretében a falu- és tanyagondnoki szolgáltatásokhoz, a köz- és vagyonbiztonsághoz (pl. polgárőr, mezőőr), és a többfunkciós közösségi terek, szolgáltató központok tereket kapcsolódó fejlesztéseket támogatja a vidéki térségekben (10 000 fő alatti települések vagy 120 fő/km² alatti népsűrűségű területek, VP definíció szerint).

Az intézkedés keretében megvasuló beavatkozások részeként az önkormányzati intézmények akadálymentesítését és családbarát funkciók elhelyezése, kialakítása is támogatható.

Főbb célcsoportok: a közszolgáltatásokat igénybe vevő lakosság, főként a sérülékeny társadalmi rétegek.

Specifikus célterületek: a kevésbé fejlett régiók területe, kivéve a megyei jogú város területe.

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak.

2.D.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
A prioritás keretében támogatott alkalmazott intézkedések kiválasztása támaszkodik a megyék területi tervezési eredményeire, különös tekintettel az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztési elképzelésekre, célkitűzésekre. A prioritás keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. A prioritás keretében támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: - A megvalósuló infrastrukturális fejlesztéseknek elő kell segíteniük a közszolgáltatások átfogó reformjára vonatkozó tervek végrehajtását. Kizárólag olyan fejlesztések	

támogathatóak, amelyek révén lehetővé válik az adott ágazat szerkezeti, tartalmi vagy intézményi reformjára vonatkozó elképzelések egyidejű megvalósítása, összhangban a többi operatív program, elsősorban az EFOP beavatkozásaival.

- A támogatott projektek kiválasztásánál előnyben részesülnek az ellátatlan területeket, valamint a hátrányos helyzetű területeket, illetve kiemelten a sérülékeny társadalmi rétegek számára megvalósuló fejlesztéseket.
- A megvalósuló projekteknek elő kell segíteni a szegregáció elleni küzdelmet. A beruházásokkal érintett szolgáltatásoknak figyelembe kell venniük a társadalmi befogadás szempontját, biztosítaniuk kell az általános szolgáltatások hozzáférhetőségét valamennyi lakos, különösen a roma lakosság számára.
- A kiválasztás fontos (horizontális) alapelve a fenntarthatóság, amely figyelembe veszi az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése, a megújuló energia alkalmazásának, mint kötelezően előírt elemnek legalább a megfontolása minden új építmény létesítésével járó projekt esetében). A fenntarthatósági szempontokat, az ahhoz való hozzájárulást a projekt teljes folyamatában kiemelt szempontként vizsgálni kell.
- A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások), valamint a családbarát és akadálymentesítési szempontok érvényre juttatására való törekvés).

2.D.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.D.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az
-----------------------------	---

	egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.D.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

35. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁴³			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
4.1.	Jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság	személy	ERFA	kevésbé fejlett			194 000	IH	évente
4.2.	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			350	IH	évente
4.3.	Akadálymentesített épületek száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			525	IH	évente

⁴³ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.D.6. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b): a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
-----------------------------	---

2.D.7. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	4.B
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A leromlott városi területeken élő alacsony státuszú lakosság, kiemelten a romák életkörülményeinek javítása
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A városi szövetbe ágyazott leszakadó és leszakadással veszélyeztetett ipari technológiával épült lakótelepeken és hagyományos beépítésű telepeken élő lakosság életkörülményeinek és életminőségének javítása, szükséges esetben a településtől elkülönült telepek felszámolása az ott élők térbeli és társadalmi integrálása mellett. Az intézkedés javítja a hátrányos helyzetű lakosságk, kiemelten a romák életkörülményeit, ezáltal segítve a társadalmi kohéziót is az épített környezet minőségi megújításával és a foglalkoztatásra, az oktatásra, az egészségügyre, a szociális szolgáltatásokra, a közösségfejlesztésre, a közbiztonságra és az elkülönítés megszüntetésére irányuló komplex tevékenységek által.

36. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁴⁴ (2023)	Adatforrás	A beszámolá s gyakoriság a
1.	Szociális városrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma	fő	kevésbé fejlett	0	2013	194 000	IH	évente

⁴⁴ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.D.8. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.D.8.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 4.3.Leromlott városi területek rehabilitációja Az intézkedés célja a leszakadó vagy leszakadással fenyegetett városrészekben koncentráltan megnyilvánuló társadalmi-fizikai-gazdasági problémák komplex módon való kezelése a területen élők társadalmi integrációjának elősegítésének érdekében. A szociális városrehabilitációs intézkedés keretében az érintett, települési szövetbe ágyazott városrészek meglévő funkcióinak bővítése, fejlesztése, új gazdasági, szociális, közösségi és közterületi funkciók kialakítása, valamint szükséges esetben a településtesttől elkülönült telepek felszámolása és az ott élők integrációja támogatható. Integrált szociális jellegű városrehabilitációt azokban a városrészekben kell elsősorban megvalósítani, ahol a kedvezőtlen demográfiai helyzet, az alacsony iskolázottság, az alacsony gazdasági aktivitás, a tartós munkanélküliség magas szintje, az alacsony státusz, az erősen leromlott környezet ezt indokolja. A társadalmi hátrányok kompenzálását célzó szociális, oktatási, foglalkoztatási egészségügyi, közösségfejlesztési és közbiztonsági programok a kapcsolódó 5.3 intézkedésből (ESZA) finanszírozhatóak. Az intézkedés keretében kizárólag városi jogállású településeken valósíthatók meg programok, míg a nem városi jogállású településeken komplementer módon az EFOP finanszírozza ezeket a tevékenységeket. A szociális városrehabilitációs programok alapvetően három típusú akcióterületre irányulnak: - Ipari technológiával épült lakótelepek, ahol a cél annak megelőzése, hogy a lakótelepek a későbbi gettósodás színhelyeivé váljanak. - Városi szövetbe ágyazott, hagyományos építésű, vegyes lakosság összetételű, leszakadással veszélyeztetett városrészek, ahol a cél a további szegregációs folyamatok megállítása, és lehetőség szerint a terület státuszának emelése. - Városi szövetbe ágyazott vagy a településtesttől elkülönült (telepek, kolóniák), jellemzően hagyományos építésű leszakadó városrészek, ahol marginalizált közösségek élnek és a cél az illegális lakhatás és a veszélyes lakókörülmények felszámolása, az ott élők integrálása a városi környezetbe. A nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező városi területek területi lehatárolása alapvetően 2007-2013 programozási időszakban is alkalmazott módszertannal történik⁴⁵.	

⁴⁵ A szociális városrehabilitáció indikátorainak felülvizsgálata 2014 folyamán zajlik. A lakótelepek és a hagyományos városi területek indikátorai várhatóan az eddigieknek megfelelően, némileg el fognak térni egymástól.

A komplex programokat integrált módon szükséges tervezni és megvalósítani az érintettek (az akcióterületen élő lakosság) bevonásával, illetve az összes releváns szervezet (közfőra intézményei, civil és egyházi szervezetek) partnerségében. A társadalmi hátrányok leküzdése csak hosszabb távon lehetséges, éppen ezért ezeknek a programoknak az eddigiekkel szemben hosszabb távúaknak kell lenniük, mely hosszabb időkeret megfelelő feltételeket teremt az integrált és részvételen alapuló tervezéshez és megvalósításhoz. Ez a nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területek vonatkozásában legalább 4-5 évet, a leszakadással veszélyeztetett városi területeknél pedig legalább 3 éves programot jelent.

A szociális városrehabilitációs beavatkozások egyrészt az alacsony státuszú lakosság számára célzott közszolgáltatások jobb elérhetőségének feltételeit kívánják megteremteni, másrészt az épített környezet fejlesztése által a cél az életkörülmények javítása, a felzárkóztatást és beilleszkedést segítő közösségi funkciók és alapvető infrastrukturális igények kielégítése és megteremtése. A leromlott területek esetében kiemelten fontos az érintett lakosság társadalmi kohéziójának erősítése is, melyet a közösségformálást erősítő terek, létesítmények fejlesztése szolgálja, beleértve új közösségi funkciók létrehozását, meglévők megerősítését is.

A lakhatási körülmények javítása a városrehabilitációs projektek alapvető célja. Az intézkedés keretében lehetséges:

- az önkormányzat, 100%-os tulajdonú önkormányzati gazdasági társaság, illetve non-profit szervezetek tulajdonában lévő lakóépületek felújítása, szociális bérlakások felújítása, komfortfokozatának emelése, továbbá elsősorban a leszakadó csoportok lakhatási körülményeinek javítása érdekében az elavult lakóépületek bontása mellett szociális bérlakások építése, illetve vásárlása.

- társasházak (illetve lakásszövetkezeti lakóépületek) közös tulajdonú részeinek energiahatékonysági szempontú felújítása, illetve a főleg nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területek esetében.

A projektek keretében kiemelt figyelmet kap a lakhatás legalizálása, a lakhatási biztonság növelése (bérleti szerződések létrehozása/helyreállítása, hiányzó tulajdonjogok földhivatali bejegyzése, adósságkezelési programok stb.) valamint a lakhatási körülmények infrastrukturális feltételeinek a javítása.

A társadalmi hátrányok leküzdését célzó beavatkozások (szociális, oktatási, foglalkoztatási stb.) a TOP 5. prioritásának 3. intézkedéséből finanszírozhatóak. Fontos, hogy ezen kiegészítő, humán célú (ún. „szoft”) programok megfelelő súlyt kapjanak a projektekben a társadalmi leszakadás mértékének függvényében és reagáljanak a területen feltárt társadalmi problémákra. A TOP városi jogállású településeken tervezett szociális városrehabilitációs beavatkozásaival komplementer módon az EFOP kompetenciájában zajlanak a nem városi jogállású településekre fókuszáló telep-felszámolási programok.

Főbb célcsoportok: a szociális városrehabilitációs célterületen élő – nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező, illetve e tekintetben veszélyeztetett, valamint leromló városrészek lakói – jellemzően a munkaerőpiacról kiszoruló, alacsony jövedelmű, és alacsony iskolai végzettségű társadalmi csoportok

Specifikus célterületek: leromlott lakótelepek, városi szövetbe ágyazott leszakadással veszélyeztetett vagy leszakadó, jellemzően hagyományos beépítésű városrészek vagy településtesttől elkülönült telepek, kolóniák a nem megyei jogú városokban. A területek megfelelő indikátorrendszer segítségével kerülnek kiválasztásra.

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, gazdasági társaságok és szövetkezetek.

2.D.8.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
A prioritás keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. A kiválasztás egyik alapfeltétele, hogy a projekttervezet összhangban legyen a város Integrált Településfejlesztési Stratégiájával és ezen belül is annak Antiszegregációs Tervével, illetve a város Helyi Esélyegyenlőségi Programjával, és megfeleljen a területi lehatárolást célzó indikátorrendszernek. A kiválasztás fontos (horizontális) alapelve a fenntarthatóság, amely figyelembe veszi az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése, a megújuló energia alkalmazásának, mint kötelezően előírt elemnek legalább a megfontolása minden új építmény létesítésével járó projekt esetében). A fenntarthatósági szempontokat, az ahhoz való hozzájárulást a projekt teljes folyamatában kiemelt szempontként vizsgálni kell. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások). Civil közösség-szervezés, közösségfejlesztés kapcsolódjon a beavatkozásokhoz, lehetőség szerint vonja be az érintett közösséget a fejlesztésekbe. Az intézkedés keretében támogatott projektek esetében elvárás, hogy direkt kapcsolat valósuljon meg az 5. prioritás releváns ESZA intézkedésével. A projekteknek elő kell segíteni a szegregáció elleni küzdelmet. A beruházások figyelembe veszik a társadalmi befogadás szempontját és az általános szolgáltatások hozzáférhetőségét valamennyi lakos számára.	

2.D.8.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.D.8.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.D.8.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

37. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁴⁶			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
4.4.	Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	ERFA	kevésbé fejlett			1 450	IH	évente
4.5.	Városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			4 850	IH	évente
4.6.	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			9 700	IH	évente
4.7.	Integrált városfejlesztési stratégiákat alkalmazó területeken élő lakosság	személy	ERFA	kevésbé fejlett			194 000	IH	évente

⁴⁶ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.D.9. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁴⁷

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁴⁸, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoóriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

<i>Prioritási tengely</i>	A társadalmi együttműködés erősítése és a közösségi szolgáltatások helyi szintű fejlesztése
nem releváns	

⁴⁷ Csak az ESZA által támogatott programokra.

⁴⁸ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.D.10. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

38. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókat tekintve)⁴⁹

Prioritási tengely	Mutató típusa	Azo-nosító	Mutató	Mérték-egység	Alap	Régió-kate-gória	2018-ra vonatkozó rész-cél	2018-ra vonatkozó rész-cél ⁵⁰			Végső cél (2023) ⁵¹			Adat-forrás	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
4.	kimeneti		A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett	77						350	IH	
4.	kimeneti		Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakó-egység	ERFA	kevésbé fejlett	290	290					1 450	IH	
4.	pénz-ügyi		Költségnyilatkozatb a foglalt összeg	EUR		kevésbé fejlett		79 085 027					296 313 662	IH	kötelező mutató

⁴⁹ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott részcélokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész-céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

⁵⁰ A rész-célok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

⁵¹ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás minden főbb intézkedését reprezentálják a kiválasztott indikátorok. A releváns intézkedési kör vonatkozásában az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra.

„A *fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma*” indikátor jól méri a vonatkozó intézkedéscsoport által támogatandó komplex tevékenységek eredményességét. A darabszámban megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján a 68 m Ft/intézmény átlagos projektméretet, valamint az intézkedésre allokált forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül megvalósítandó, igen összetett és sokrétű támogatható tevékenység közös jellemzőit, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 25 %-ának hasznosulását mérik.

A „*helyreállított lakóegységek városi területeken*” indikátor kiválasztását az indokolta, hogy a 4. prioritástengelyre allokált források közel fele szociális város-rehabilitációs célú beavatkozásokat fog finanszírozni. Az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra. A helyreállított lakóegységek darabszámának becslésénél egyrészt a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján számításba vehető átlagos projektméretet, másrészt az intézkedésre allokált forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól méri a vonatkozó intézkedésen belül megvalósítandó fejlesztések eredményességét, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 45 %-ának hasznosulását mérik. A helyreállított lakóegységek száma ugyanakkor jól kifejezi a prioritástengelyen belüli intézkedések egy részének hozzájárulását a rászoruló közösségek célzott beruházási prioritásban kitűzött fizikai rehabilitációjához, gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatásához.

2.D.11. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

39–43. táblázat: Beavatkozási kategóriák⁵²

(Alapontként és régiókatégoriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alagra vagy régiókatégoriára vonatkozik)

39. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ERFA	
Régiókatégoria	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
4.	053 Egészségügyi infrastruktúra	63 673 785
	055 A regionális és helyi fejlesztésekhez hozzájáruló egyéb szociális infrastruktúra	93 714 750
	054 Lakás-infrastruktúra	94 478 078

40. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
Alap	ERFA	
Régiókatégoria	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
4.	01 Vissza nem térítendő támogatás	251 866 612

⁵² Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

41. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
4.	01 Nagyméretű városi területek (sűrűn lakott > 50 000 fős lakosság)	83 115 982
	02 Kisméretű városi területek (közepes népsűrűség > 5000 fős lakosság)	126 562 973
	03 Vidéki területek (ritkán lakott)	42 187 658

42. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
4.	02. Integrált területi beruházás— városi	83 115 982
	05. A fenntartható város-/vidékfejlesztés egyéb integrált megközelítései	168 750 630

43. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ⁵³ (csak ESZA)		
Alap		
Régiókatégória		
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

⁵³ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

2.E. MEGYEI ÉS HELYI EMBERI ERŐFORRÁS FEJLESZTÉSEK, FOGLALKOZTATÁS-ÖSZTÖNZÉS ÉS TÁRSADALMI EGYÜTTMŰKÖDÉS

<i>A prioritási tengely azonosítója</i>	5.
<i>A prioritási tengely címe</i>	Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	<i>Nem releváns</i>

2.E.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGEY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

A TOP 5. prioritási tengely kialakításának elsődleges célja, hogy az Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája által kiemelten a foglalkoztatás, illetve a szegénység és társadalmi kirekesztés területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához helyi, területi alapon szervezett programok által járuljon hozzá, úgy hogy azok szervesen illeszkednek, illetve a szakmai kapcsolódások szerint kiegészítik a TOP ERFA prioritásaiban tervezett gazdaságfejlesztési és városrehabilitációs beavatkozásokat.

A prioritási tengely keretében tervezett intézkedések finanszírozása az Európai Szociális Alapból valósul meg. A humán erőforrás fejlesztés integrált jellegéből adódóan a prioritástengely a 8-as (a foglalkoztatás bővítése és a munkaerő mobilitásának támogatása), illetve a 9-es (a társadalmi együttműködés segítése és a társadalmi felzárkózás) tematikus célkitűzések megvalósításához járul hozzá.

A prioritástengely egészében a TOP ERFA finanszírozású prioritástengelyei keretében finanszírozott beavatkozásokhoz kapcsolódó ESZA fejlesztéseket, elemeket tartalmaz, célja az ERFA és az ESZA közvetlen összekapcsolásában rejlő szinergiák kiaknázása.

2.E.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ESZA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégoriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.E.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
-----------------------------	--

2.E.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	5.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A foglalkoztathatóság javítása és a helyben, a helyi és térségi gazdasági szereplők által foglalkoztatottak számának növelése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A támogatások célja, hogy az Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája által a foglalkoztatás területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához helyi, területi alapon szervezett programok által járuljon hozzá, úgy hogy azok szervesen illeszkednek, illetve kiegészítik a TOP ERFA prioritásaiban tervezett gazdaságfejlesztési, városrehabilitációs és energetikai beavatkozásokat. A támogatható tevékenységeken keresztül - létrejönnek a megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (integrációk), amelyek a térségi foglalkoztatáspolitikai fontos eszközei; - foglalkoztatás-bővítésre nyílik lehetőség a vállalkozásoknál – beleértve önkormányzati vállalkozásokat - a munkaerő képzését és foglalkoztatását támogató ESZA források igénybe vételével; - a munkaerő foglalkoztathatósága javul, képzettségük, készségeik fejlesztésével; - a vállalkozások működési környezete javul a foglalkoztatást támogató beavatkozások révén.

44. táblázat: Közös eredménymutatók

A magyar szakpolitikai egyedi célkitűzésekhez kapcsolódó a programspecifikus eredménymutatók kiindulási és célértéke az Unió stratégiájának beruházási prioritásait figyelembe véve és összhangban az 303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjával.

Azo- nosító	Mutató	Régió- kate- gória	A muta- tó mér- tékegy- sége	A célmeg- határozáshoz használt közös kimeneti mutató	Bázisérték			A bázis- érték és célérték mérték- egysége	Bázis- év	Célérték ⁵⁴ (2023)			Adat forrá s	A be- számo- lás gyako- risága
					F	N	Ö			F	N	Ö		
	A program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma (közös indikátor)	kevésbé fejlett	fő		nem releváns			fő	2014	11 500	11 500	21 000	FAIR	évente
	A program elhagyása utáni hat hónapon belül foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma (közös indikátor)	kevésbé fejlett	fő		nem releváns			fő	2014	7 500	7 500	15 000	FAIR	évente
	A támogatott munkahelyi képzéseket sikeresen befejezők száma (programspecifikus indikátor)	kevésbé fejlett	fő		nem releváns			fő	2014	25 500	25 500	51 000	FAIR	évente

⁵⁴ Ez a lista tartalmazza a közös eredménymutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus eredménymutatót. A közös eredménymutatók célértékeit számszerűsíteni kell; a program-specifikus eredménymutatók esetében a célértékek lehetnek minőségi vagy mennyiségi. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők), vagy nemenként lebontva. A bázisértékek ennek megfelelően kiigazíthatók. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.E.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.E.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
A beruházási prioritás keretében a térségi, helyi gazdaságfejlesztési programokkal (TOP 1. prioritástengelyben támogatott tevékenységek) összhangban lévő helyi foglalkoztatási kezdeményezések valósulhatnak meg megyei és helyi szinten. Egy intézkedést tervezünk, amely azonban több komponenst tartalmaz: 5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) Az intézkedés hosszú távú célja, hogy az Európa 2020 Stratégia által a foglalkoztatás területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához térségi és helyi szintű foglalkoztatási – gazdaságfejlesztési stratégiák és programok által járuljon hozzá. Az Európai Unió által is szorgalmazott, ösztönzött helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a TOP által a foglalkoztatás helyi szintű biztosítása, növelése érdekében célul tűzött helyi gazdaságfejlesztési megközelítés céljában és módszertanában is egybeesik. Az intézkedés közvetlen célja megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) létrehozásának és működésének támogatása, tevékenységi körük, eredményességük, hatékonyságuk növelése, továbbá a foglalkoztatás helyi szintű akciótervek megvalósításával való bővítése, az álláskeresőkhöz munkához juttatása. Ezek a beavatkozások közvetlenül kapcsolódnak az 1. prioritásban támogatott foglalkoztatási célú gazdaságfejlesztési beavatkozásokhoz, azokkal szinergiában, programalapon valósulnak meg. Az intézkedés szakmai előzményei 2004-2006 közé nyúlnak vissza, amikor a Regionális Fejlesztési Operatív Program (ROP) 3.2.1. „A foglalkoztatást elősegítő tevékenységek helyi koordinációjának elősegítése” keretében támogatást nyújtott a helyi fejlesztésekben és foglalkoztatásban érintett regionális szereplők közötti együttműködési hálózatok, illetve helyi foglalkoztatási stratégiák kialakításához. A 2007-2013 közötti időszakban a TÁMOP 1-es prioritástengelye a foglalkoztathatóság fejlesztése, a munkaerőpiacra való belépés ösztönzése keretében támogatta a foglalkoztatási paktumok létrehozását és megvalósítását. Az eszköz tervezett alkalmazása a Partnerségi Megállapodásban is szerepel. Az Európai Unióban már évtizedek óta legjobb gyakorlatként számon tartott területi foglalkoztatási megállapodások a szubszidiaritás elve mentén, a lehető leghatékonyabb eredményeket biztosító helyi szinten létrejött többszereplős együttműködések, melyek elsődleges célja az adott térség gazdaságának fellendítése, foglalkoztatási szintjének növelése és a lakosság életszínvonalának növelése. A területi kohézió, legtöbb magas szintű stratégiai dokumentumban deklarált célját a munkaerő minőségének és foglalkoztathatóságának javításával, illetve munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésével, másrészt a régiók fejlődési	

potenciálját biztosító munkaerő-minőség és tudás fejlesztésével kívánjuk megvalósítani.

A területi sajátosságokon alapuló fejlettségbeli különbségeket legtöbb esetben a helyi (gazdasági, önkormányzati és civil) szereplők összefogására építő, vagy azok bevonásával előkészített és végrehajtott programokkal, a munkaerő-piaci részvételben és jövedelmekben megmutatkozó különbségeket a munkaerő foglalkoztathatóságának, minőségének, termelékenységének és versenyképességének javításával kívánjuk csökkenteni. A munkaerő-piaci helyzet és a foglalkoztatási lehetőségek tekintetében megnyilvánuló igen jelentős különbségek miatt fontos, hogy kellő mozgástér legyen a helyi munkaerő-piaci viszonyokra szabott stratégia és programok kialakítására. A végrehajtás során építeni fogunk azokra a szervezetekre, amelyek tapasztalatot szereztek az ilyen típusú kezdeményezések segítségével. Magyarországon a paktumok létrehozása megteremtette azt a platformot, amelyen a gazdasági élet helyi, a térségi viszonyokat legjobban ismerő szereplői, az állam és a vállalkozások, valamint a civil szféra képviselői egyeztetetik, összhangba hozhatják stratégiai céljaikat, és ezáltal multiplikálhatják erőfeszítéseiket a gazdaság és a munkaerő-piac fellendítése érdekében. A Nemzeti Munkaügyi Hivatal felmérése szerint több mint 64 foglalkoztatási paktum működik jelenleg is Magyarországon.

A TOP 1. prioritása keretében biztosított fejlesztési lehetőségek eredményességét növeli, ha azok helyi gazdaságfejlesztési programok keretében valósulnak meg. Jelen intézkedés keretében a megyei, helyi foglalkoztatási kezdeményezésekhez kapcsolódva támogatást biztosítunk a megyei és helyi (megyén belüli térségi, illetve adott esetben települési) gazdaságfejlesztési-foglalkoztatási stratégiák, programok kidolgozására. Cél, hogy a TOP által finanszírozott gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási beavatkozások közös programalapon, összehangoltan, egymáshoz közvetlenül kapcsolódva valósuljanak meg. Fontos a megyei szintű koordináció, amely a megyei szintű programok mellett teret biztosít az önálló helyi szintű foglalkoztatási, gazdaságfejlesztési kezdeményezéseknek is.

A helyi foglalkoztatási együttműködések a térségi foglalkoztatáspolitikai fontos eszközei; segítségükkel keretek teremthetők a munkaerőpiaci szereplők hatékony együttműködéséhez. A foglalkoztatási együttműködés (paktum) a térségi szereplők szerződésben rögzített összefogása. A partnerség lényege, hogy a polgármesterek, munkaügyi szakemberek, vállalkozók, civilek, illetve a képzőintézmények vezetői együtt gondolkodnak és dolgoznak a térség foglalkoztatási problémáinak megoldásán. Stratégiát alkotnak, s ennek mentén különböző helyi programokat valósítanak meg. Ezek a programok lehetnek többek között a munkanélküli és inaktív helyi lakosság munkaerőpiacra belépését, foglalkoztathatóságuk növelését és vállalkozóvá válásukat segítő megyei és helyi programok, figyelembe véve az adott térség munkaerőpiaci sajátosságait. Olyan programok kidolgozása is az intézkedés célja, melyek elősegítik az adott térségbe visszatérni vagy ott letelepedni és munkát vállalni szándékozó munkaerő foglalkoztathatóságát.

A foglalkoztatási stratégia nagy hangsúlyt helyez a térség foglalkoztatási helyzetének elemzésére, a munkalehetőségek feltárására, a gazdasági és a humán erőforrás-fejlesztési elképzelések koordinációjára, valamint a kitörési pontok meghatározására, innovatív foglalkoztatási kezdeményezések felismerésére. Továbbá nem hagyja figyelmen kívül a térség hagyományos munkakultúrájának megőrzését és fejlesztését. A foglalkoztatási együttműködések (paktumok) legfőbb célja az, hogy a munkahelyteremtő helyi gazdaságfejlesztés, a felnőttképzés és a szakképzés, valamint a munkaerő-közvetítés rendszerének szinergiáját erősítve összekapcsolja a kezdeményezéseket, ezzel erősítve egy jól koordinált helyi foglalkoztatáspolitikai kialakítását.

Az intézkedés keretében tervezett beavatkozások közvetlen célja ezen beruházások foglalkoztatottságot növelő hatását a beruházással érintett térségbe koncentrálni. Az intézkedés keretében lehetőség nyílik munkanélküli és inaktív személyek bevonásával megvalósuló munkaerő-piaci képzést célzó ESZA programok végrehajtására, illetve foglalkoztatás bővítésre.

Az intézkedés további célja azoknak a megyei és helyi jelentőségű gazdasági beruházásoknak a kiegészítő ESZA támogatása, amelyek jelentős foglalkoztatási potenciállal bírnak. Az intézkedés keretében a helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) tagjai a paktumban

résztvevő munkáltatók (különösen az ipari parkokba és ipari területekre települő vállalkozások) humán erőforrás-igényét koncentrált képzési- és bértámogatással segíthetik, ezzel is támogatva a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedését (lásd: intézkedés célcsoportja).

A beavatkozás célja továbbá a helyi foglalkoztatási együttműködések által kidolgozott, a térségi foglalkoztatáspolitikai célok elérését segítő akciótervek projektjeinek támogatása. A kisméretű, jellemzően más forrásból nem támogatott beavatkozások eredménye, hogy a helyi foglalkoztatáspolitikai alakításában részt vevő szervezetek kapacitása nő, hatékonysága javul, így a helyi foglalkoztatási és képzettségi szint megnövekszik.

A foglalkoztatási együttműködések – mind a megyei, mind az ahhoz illeszkedő, azzal összehangoltan, megyei szinten egy rendszerben működő helyi foglalkoztatási integrációk – az önkormányzatok, munkaerőpiaci intézmények, képző intézmények és vállalkozások eredményorientált, célzott együttműködésében valósulnak meg.

Az intézkedés **kétszintű beavatkozással és három komponenssel működik:**

Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések

A beavatkozás keretében a foglalkoztatási paktum modellje és módszertana szerint létrejött, létrejövő megyei szintű foglalkoztatási együttműködések támogatása valósul meg. Ennek keretében támogatást biztosítunk a megyei foglalkoztatási stratégia tervezésére (beleértve kutatásokat, felméréseket, adatbázisokat), a partnerség és az együttműködést szervező szervezet kialakítására és működtetésére, a tevékenysége keretében végzett képzési és foglalkoztatási tevékenységekre.

A megyei foglalkoztatási együttműködéshez kapcsolódva lehetőséget biztosítunk a TOP 1. prioritástengelyében biztosított üzleti infrastruktúrához, befektetés-ösztönzéshez, térségi gazdasági hálózathoz, helyi termékmenedzsmenthez, helyi gazdaság-szervezéshez kapcsolódó megyei szintű képzési, foglalkoztatási, egyéb ESZA típusú tevékenységekre.

A megyei szintű foglalkoztatási együttműködésekbe illeszkedve kis- és középvállalkozások foglalkoztatási, képzési támogatása is megvalósítható. A foglalkoztatási ESZA támogatásokért első helyen felelős operatív program a GINOP, amelynek ESZA prioritása a munkaerő kínálati oldalának fejlesztésére fókuszál, elsősorban az aktív munkaerő-piaci eszközök segítségével. Ezzel szinergiában működhetnek a TOP ESZA prioritástengelyének foglalkoztatás-ösztönzést célzó TC8 forrásból finanszírozott beavatkozásai, lehetőséget adva a jelentős foglalkoztatási potenciállal bíró megyei és helyi jelentőségű beruházások kiegészítő ESZA támogatására. A foglalkoztatási együttműködések (paktumok) keretében tervezett beavatkozások az adott térségben működő munkáltatók, köztük a TOP által támogatott üzleti infrastruktúrát igénybevevő vállalkozások, valamint a GINOP-ból ERFA fejlesztésben részesülő kkv-k) humán erőforrás-igényét koncentrált képzési- és átmeneti bértámogatással segíthetik, ezzel is támogatva a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedését.

Helyi foglalkoztatási együttműködések

A megyei szintű foglalkoztatási együttműködés a megye egészére kiterjedő célokkal és tevékenységekkel működik, ugyanakkor ösztönzi, előkészíti, segíti a helyi foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési kezdeményezéseket, és biztosítja a megyei szintű koordinációt.

A beavatkozás keretében a megyei foglalkoztatási integrációk modelljével megegyező, de kisebb léptékű, egy kisebb térséget célzó konkrét kezdeményezés köré szerveződő, a helyi foglalkoztatási kezdeményezések modellje és módszertana szerint létrejött, létrejövő helyi szintű foglalkoztatási együttműködések támogatása valósul meg. A helyi szint elsődlegesen a megyén belüli kisebb térséget jelent, de települési szintű programok is elképzelhetők. Ennek keretében támogatást biztosítunk a helyi gazdaságfejlesztési – foglalkoztatási program tervezésére (beleértve kutatásokat, felméréseket, adatbázisokat,

műhelymunkákat), a helyi partnerség kialakítására és működtetésére, a tevékenységei keretében végzett képzési és foglalkoztatási tevékenységekre, beleértve a kapcsolódó szemléletformálást, közösségi akciókat.

A beavatkozás fontos eleme az 1. prioritásban (1.1. intézkedés) a helyi foglalkoztatási stratégiához illeszkedve megvalósított, foglalkoztatást célzó önkormányzati gazdaságfejlesztési beavatkozások előkészítése, koordinálása, a legjobb európai és hazai gyakorlatok terjesztése, foglalkoztatás-intenzív kísérleti kezdeményezések ösztönzése, a fejlesztések munkavállalók képzésével, foglalkoztatásuk támogatásával történő segítése.

A helyi foglalkoztatási kezdeményezésekben lehetőséget biztosítunk a TOP 1. prioritástengelyében biztosított üzleti infrastruktúrához, befektetés-ösztönzéshez, térségi gazdasági hálózathoz, helyi termékmenedzsmenthez, helyi gazdaság-szervezéshez kapcsolódó, helyi szintű képzési, foglalkoztatási, egyéb ESZA típusú tevékenységekre, beleértve a kapcsolódó szemléletformálást, közösségi akciókat.

A helyi szintű foglalkoztatási együttműködések keretében is lehetséges az adott térségben működő munkáltatók, köztük a TOP által támogatott üzleti infrastruktúrát igénybevevő vállalkozások, köztük a GINOP-ból ERFA fejlesztésben részesülő kkv-k) humán erőforrás-igényének koncentrált képzési- és átmeneti bértámogatása, a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak számára.

Gyermekekellátási szolgáltatások munkavállalóinak foglalkoztatási és képzési támogatása

A beavatkozás keretében lehetőséget biztosítunk a TOP TC8 ERFA forrásaiból (1. prioritás) fejlesztett új gyermekellátási kapacitások humán erőforrás szükségleteinek támogatására (átmeneti foglalkoztatási támogatás). Ehhez kapcsolódóan a rugalmas foglalkoztatás, családbarát munkahelyi környezet, munka és a magánélet összehangolását célzó fejlesztéseket a GINOP 5. prioritása finanszírozza, kompetenciája, a már állományban lévő bölcsődei dolgozók, (óvoda)pedagógusok képzése pedig az igényelt ágazati koordináció miatt az EFOP kompetenciájába tartozik.

Főbb célcsoportok: az adott térségben munkát vállalni szándékozó hátrányos helyzetű álláskereső (tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek, az alacsony képzettségűek, a roma származásúak, a megváltozott munkaképességűek, a kisgyermeket nevelő nők, valamint az 50 év feletti korosztály és a pályakezdő fiatalok) és inaktívak.

Specifikus célterületek: kevésbé fejlett régiók megyei jogú városok területén kívüli területe. Az intézkedés lehetőséget biztosít a megyei és megyei jogú város foglalkoztatási célú programjainak, kezdeményezéseinek összehangolására, koordinált megvalósítására.

Főbb kedvezményezettek: önkormányzatok, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, magánvállalkozások, civil szervezetek, megyei kormányhivatalok munkaügyi központja, képző intézmények.

2.E.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
Az intézkedés keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Az intézkedés a megyei szintű foglalkoztatási helyzet javítását, a meglévő munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létrehozását támogatja, a térségi gazdasági adottságokra és speciális igényekre alapozva. A támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: - programszerű, integrált, egymáshoz és az 1-es prioritástengelyében lévő gazdaságfejlesztési támogatásokhoz kapcsolódó beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei gazdaságfejlesztési programcsomagok, megyei és helyi foglalkoztatási kezdeményezések keretében; - a foglalkoztatás ösztönzését szolgáló támogatások odaítélésénél előnyben részesülnek a TOP ERFA forrásaiból támogatott üzleti infrastruktúrát igénybevevő, pl. ipari parkokba és ipari területekre, a rehabilitált barnamezős területekre települő vállalkozások, a TOP 1. prioritás önkormányzati helyi gazdaságfejlesztési beavatkozásai, továbbá a TOP-ból felújított turisztikai vonzerőhöz, települési akcióterülethez kapcsolódó szolgáltatást kiépítő vállalkozások humán erőforrás-igényeit kiszolgáló fejlesztések. - a támogatások odaítélésénél szempont a GINOP-ból ERFA fejlesztésben részesülő kkv-k) humán erőforrás-igényének képzési- és bértámogatása, kiemelten a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedésének segítése. - kiemelt szempont a TOP TC8 ERFA forrásaiból fejlesztett gyermekellátási kapacitások humán erőforrás szükségleteit támogatása. a foglalkoztatási paktumok témakörében az ágazati OP-khoz való kapcsolódás (legfőképp GINOP 5. prioritástengelyében foglaltak) figyelembe vételével tervezzük a tevékenységeinket; - a prioritás keretében a munkavállalói készségek és a helyi gazdaság potenciális igényeinek közelítése témakörében a TOP 1. prioritástengelyében foglaltak figyelembe vételével tervezzük a tevékenységeinket; - szempont a helyi munkaerőpiaci szükségletekre való reagálás, a kereslet-kínálat összehangolása; - a prioritás keretében végzendő tevékenységek a megyei kormányhivatalok munkaügyi központjaival együttműködve kerülnek megvalósításra. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a hosszú távú működési fenntarthatóság.	

2.E.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.E.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1303/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.E.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

45. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo-no-sító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatégória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁵⁵			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
6.1.	Munkanélküli résztvevők száma, beleértve a tartós munkanélkülieket is (közös indikátor)	fő	ESZA	kevésbé fejlett	27 500	27 500	55 000	FAIR	évente
6.2.	A munkahelyi képzésekben résztvevők száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett	30 000	30 000	60 000	FAIR	évente

⁵⁵ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.E.6. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
----------------------	--

2.E.7. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

Azonosító	5.B
Egyedi célkitűzés	A leromlott városi területeken élő alacsony státuszú lakosság, kiemelten romák életkörülményeinek javítása
A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények	A célkitűzés célja, hogy az Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája által a szegénység és társadalmi kirekesztés területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához helyi, területi alapon szervezett programok által járuljon hozzá, úgy hogy azok szervesen illeszkednek, kiegészítik a TOP ERFA finanszírozású 4-es prioritásában tervezett beavatkozásokat. - A támogatható tevékenységek eredményeképp: - a társadalmi hátrányok kompenzálását célzó programok valósulnak meg; - a társadalmi összetartozás és együttműködés alapját teremtik meg a közösségépítés keretében megvalósult programok, amelyeknek fontos helyszínei a kulturális intézmények és más közösségi terek lesznek; - a szegénység megállítása, a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése, a szegregáció csökkenése, beleértve a romák helyzetének javítását..

<i>Azonosító</i>	5.C
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Helyi szintű társadalmi párbeszéd és helyi identitás erősödése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	- A helyi közösségek fejlesztése elsősorban települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti. Ez a társadalmi felzárkózási politikának is fontos eszköze, a közösségi munka hatására az érintett emberek is és együttműködnek problémáik megoldásában. - A támogatható tevékenységek eredményeképp: - az ERFA finanszírozású beavatkozások nagyobb hatékonysággal, hatással és eredménnyel valósulnak meg; - célzott közösségi, térségi és települési helyi identitást erősítő marketing akciók, valamint kulturális és környezeti örökség megőrzésére irányuló programok valósulnak meg; - a településfejlesztésbe becsatornázódó, a fejlesztésekhez szükséges helyi partnerséget megteremtő, fenntartó civil aktivitás erősödik; - erősödik a helyi identitás, településhez, térséghez kötődés, ezáltal nő a települések népességmegtartó képessége, különösen a fiatalok esetében; - társadalmi együttműködés, tolerancia erősödik, szegregáció csökken, roma-nem roma párbeszéd valósul meg. - erősödik a társadalmi együttműködés és a tolerancia, csökken a szegregáció, megvalósul a roma-nem roma párbeszéd

46. táblázat: Közös eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg, és az egyedi célkitűzéshez kapcsolódó program-specifikus eredménymutatók (beruházási prioritásonként és régiókatéegóriánként) (az ESZA tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azo- nosító	Mutató	Régió- kategória	A mutató mérték- egysége	A célmeghatá- rozáshoz hasz- nált közös kimeneti mutató	Bázis- érték			A bázis- érték és célérték mérték- egysége	Bá- zisév	Célérték ⁵⁶ (2023)			Adat for- rás	A be- számo- lás gya- korisá- ga
					F	N	Ö			F	N	Ö		
1	A program keretében jobb életkilátással kikerültek száma	kevésbé fejlett	fő		0			fő	2014			45 000	FAIR	évente
2	Szociális partnerek vagy nem kormányzati szervezetek (NGO-k) által részben vagy teljesen végrehajtott projektek száma	kevésbé fejlett	db		0			fő	2014			400	FAIR	évente

⁵⁶ Ez a lista tartalmazza a közös eredménymutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus eredménymutatót. A közös eredménymutatók célértékeit számszerűsíteni kell; a program-specifikus eredménymutatók esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők), vagy nemenként lebontva. A bázisértékek ennek megfelelően kiigazíthatók. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.E.8. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK (beruházási prioritásként)

2.E.8.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
A társadalmi együttműködés erősítését és a szegénység elleni megyei és helyi kezdeményezések támogatását a prioritástengely az alábbi intézkedésekkel támogatja: 5.3. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok Az intézkedés célja a TOP 4. prioritásának 4. intézkedésével (szociális városrehabilitáció) összhangban, azt kiegészítve a városi szövetbe ágyazott leszakadó, leszakadással veszélyeztetett városrészekben és a településtesttől elkülönült telepeken élők tekintetében a szegénység, a társadalmi és a munkaerő-piaci hátrányok újratermelődésének megállítása, valamint a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek a megteremtése. Az intézkedésen belül hangsúlyt kap az önálló jövedelemszerzésre való képesség kialakítása, fejlesztése, az oktatási hátrányok leküzdése, a leszakadással veszélyeztetett egyének és csoportok jövedelemszerzésre való képessé tételét célzó közösségi és egyéni szociális munka. Az intézkedés keretében olyan társadalmi felzárkózást célzó tevékenységek valósíthatók meg, amelyek kiegészítik az alapellátásban biztosított szolgáltatásokat. A fejlesztések az alapellátást nyújtó intézményekkel együttműködésben valósulnak meg. A szociális városrehabilitációs projekteket végig kell, hogy kísérik a közösségfejlesztő programok, melyek lehetővé teszik a városrehabilitációval érintett területen élő lakosság bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, továbbá erősítik a helyi közösség kohézióját. Amennyiben a leszakadás mértéke indokolja, a projektnek része kell, hogy legyen a jelenlétben alapuló szociális munka, a nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területek esetében kötelező jelleggel. Az oktatási hátrányok leküzdése terén a koragyerekkori, gyermekkori és ifjúsági korcsoportokat célzó, a formális oktatáson kívüli fejlesztő és oktatási programok a hátrányos helyzetű családokból származó gyermekeket célozzák a programok széles kínálatával: tanoda, játszóház, fejlesztő programok, szabadidős programok stb. Az egészségügyi, mentálhigiénés programok a kiegyensúlyozott életvezetést, az egészségügyi megelőzést hivatottak szolgálni. A lakhatás biztonságával összefüggésben a lakhatás legalizálását és adósságkezelést szorgalmazó programok valósíthatók meg. A közbiztonság javítása is kiemelt cél, melyet a fentiekén kívül a szomszédsági rendőrség, polgárőrség működtetése szolgál. Miután a szociális városrehabilitációs célterületeken, különösen a nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területeken jelentős, illetve magas a roma lakosság aránya, ezért a társadalmi befogadást célzó programok is részét képezik a projekteknek. A megkülönböztetés, elkülönülés elleni akciók részét képezik az intézkedésnek. <i>Főbb célcsoportok:</i> a szociális városrehabilitációs célterületen élő (nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező, illetve e tekintetben veszélyeztetett, valamint leromló	

városrészek lakói) jellemzően a munkaerőpiacról kiszoruló, alacsony jövedelmű, és alacsony iskolai végzettségű társadalmi csoportok

Specifikus célterületek: azon városi területek – kivéve a megyei jogú városok területét –, amelyek megfelelnek az indikátorrendszernek (lásd 4. prioritás 4. intézkedés), jellemzően a leromlással fenyegetett területek (pl. lakótelepek, városszövetbe ágyazott leromlott területek).

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, gazdasági társaságok és szövetkezetek.

5.4. Helyi közösségi programok megvalósítása

Az intézkedés célja a TOP ERFA forrásból megvalósuló beavatkozásaival összhangban, azt kiegészítve a TOP célkitűzéseket segítő, közösségi, társadalmi bevonást megvalósító projektek megvalósítása.

A helyi közösségek fejlesztése elsősorban települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti. Ez a társadalmi felzárkózási politikának is fontos eszköze, a közösségi munka hatására az érintett emberek is együttműködnek a problémák megoldásában.

Az intézkedés eredményeképp közösségi, térségi és települési helyi identitást erősítő akciók, kulturális és természeti örökség megismertetésére, megőrzésére irányuló helyi közösségi programok valósulnak meg, fejlődik a közösség egymás iránti felelősségtudata. Az intézkedés a helyi civil társadalom bevonásával és megerősödésével segíti a helyi közösségi konfliktusok megoldását és az önálló cselekvési képességek erősítését, erősíti a civil aktivitást, az önkéntességet, a helyi identitást, valamint a településhez, térséghez való kötődést, így szerepet vállal a népesség megtartásában. Mindezekben keresztül hatékonyan előkészíti, kiegészíti a TOP településfejlesztési beavatkozásait, annak közösségi hátterét teremti meg.

Az intézkedés keretében megvalósulhatnak átfogó programjellegű tevékenységek is, ugyanakkor a TOP egyik legfontosabb célkitűzése a fejlesztések integrált módon történő megvalósítása, ezért az intézkedés keretében támogatható tevékenységek elsődlegesen a TOP többi prioritásához és intézkedéséhez – kiemelten 2. prioritástengely- kapcsolódva valósulnak meg a szinergikus hatások érvényesülése érdekében. Az intézkedés keretében finanszírozott beavatkozások helyi kezdeményezések formájában valósulnak meg. EFOP és VP lehatárolását is ezen jellege adja meg.

.Az intézkedés főképp az alábbi tevékenységeket tartalmazza:

Helyi közösséget és identitást erősítő akciók, például közösségi programok, szabadidős programok, partnertalálkozók, szemléletformálás, kulturális és természeti örökséggel kapcsolatos helyi programok, hagyományörzés, néprajzi oktatás, hagyományalapú tudás erősítésére építő programok.

Helyi közösségfejlesztési programok megvalósítása, összhangban az EFOP közösségfejlesztést célzó programjával.

Helyi partnerségi együttműködések szervezése, erősítése, pl. a helyi érdekek érvényesítését és szükségletek kielégítését célzó civil szerveződések elősegítése, a helyi szükségletek alapján, aktuális témákban participatív tervezési gyakorlatok kezdeményezése.

Ösztöndíjprogram, pl. egyéni kiválóság támogatása, megyei szintű ösztöndíjrendszerek kialakítása, fiatalok településen tartását, visszatérését segítő kezdeményezések.

Bűnmegelőzést, közlekedésbiztonság és közbiztonság javítását segítő intézkedések (pl. helyi bűnmegelőzési stratégiák, tolerancia- és drogrevenüciós programok stb.)

A TOP beavatkozások elsődlegesen a TOP egyéb, de kiemelten a 2. prioritáshoz kapcsolódva

valósulnak meg, ez adja meg az általános lehatárolást az EFOP és a VP hasonló programjaival. A VP a vidéki CLLD keretében finanszírozhat helyi közösséget erősítő programokat a vidéki térségekben, a TOP általánosan biztosítja ezt a lehetőséget, inkább városi fókusszal, de ez nem kizárólagos.

A célzott helyi közösségfejlesztési programokat a TOP az EFOP-pal szinergiában finanszírozza, az alábbi lehatárolással:

A programok szakmai támogatását (módszertan, képzés, mentorálás) központi szinten az EFOP finanszírozza (ESZA).

- EFOP forrásból történik a módszertan, képzés, mentorálás biztosítása a helyi szintű közösségfejlesztési programok szakmai támogatására és folyamatsegítésére.
- A célcsoport-specifikus ifjúsági és egyházi közösségfejlesztési programokat az EFOP finanszírozza (ESZA).
- A helyi közösségfejlesztési programokat (nem célcsoport-specifikus programok) a TOP finanszírozza, beleértve annak technikai elemeit, valamint helyi közösségfejlesztési szakember bevonását, alkalmazását. Ehhez igénybe veszik az EFOP által biztosított módszertant és mentorokat.

Emellett TOP a városi CLLD keretében (TOP 7. priorítás, CLLD ESZA intézkedés) és a szociális városrehabilitáció keretében TOP 5. priorítás, 5.3 intézkedés, ESZA) finanszíroz közösségfejlesztést, melyek esetében az EFOP központi módszertani támogatása ugyancsak rendelkezésre áll.

Főbb célcsoportok: a kevésbé fejlett régiók népessége

Specifikus célterületek: a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városok területén kívüli területe

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások képző intézmények, egyházak, civil szervezetek, társasházak, érdekképviselők.

2.E.8.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási priorítás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
A priorítás keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Az intézkedés a helyi közösséget erősítő, szervező, a helyi identitást erősítő helyi kezdeményezéseket támogatja, a helyi szükségletek és speciális igények, feltételek szerint. A támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: - a megyei fejlesztési programokba és városi integrált településfejlesztési stratégiákba illeszkedő, integrált, egymáshoz és a többi prioritáshoz kapcsolódó beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei fejlesztési programok részeként; - az intézkedés kiemelt figyelmet fordít a helyi kezdeményezésekre, az alulról jövő jelleg érvényesítésére; - a városrehabilitációs intézkedés keretében végzett beavatkozások közvetlenül kapcsolódnak a 4-es prioritás ERFA városrehabilitációs intézkedéséhez; - a szociális városrehabilitációs tevékenységek témakörében az ágazati OP-khoz való kapcsolódás (legfőképp az EFOP 1. prioritástengelyében foglaltak) figyelembe vételével tervezzük a tevékenységeinket;	

- a helyi közösségfejlesztési programok;
- kapcsolódás, illeszkedés a többi prioritás településfejlesztési intézkedései keretében megvalósuló fejlesztésekhez.

A kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont.

A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a hosszú távú működési fenntarthatóság.

2.E.9. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.E.9.1. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.E.9.2. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

47. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatégoria (adott esetben)	Célérték (2023) ⁵⁷			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
5.3.	A programokba bevont személyek száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett			500 000	IH	évente
5.4.	Támogatott civil szervezetek száma	db	ESZA	kevésbé fejlett			1 000	IH	évente

⁵⁷ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.E.10. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁵⁸

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁵⁹, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

<i>Prioritási tengely</i>	Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, társadalmi együttműködés és foglalkoztatás-ösztönzés
nem releváns	

⁵⁸ Csak az ESZA által támogatott programokra.

⁵⁹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.E.11. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

48. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(Alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókatéegóriánként)⁶⁰

Prioritási tengely	Mutató típusa	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatéegória	2018-ra vonatkozó rész cél	2018-ra vonatkozó rész cél ⁶¹			Végző cél (2023) ⁶²			Adatforrás	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
6.	Kimeneti		A programokba bevont személyek száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett	155 000						500 000	IH	
6.	Eredmény		A program keretében jobb életkilátással kikerültek száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett	15 500						45 000	FAIR	
6.	Pénzügyi		Költségnyilatkozatba foglalt összeg	EUR	ESZA	kevésbé fejlett	114 820 447						430 206 175	IH	

⁶⁰ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott rész célokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

⁶¹ A rész célok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

⁶² A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás minden főbb intézkedését reprezentálja releváns indikátor.

„A programokba bevont személyek száma” indikátor komplex, több kimeneti indikátor értékeinek az összegéből összeállított mérőszám. Egyrészt tartalmazza a „Munkanélküli résztvevők száma, beleértve a tartós munkanélkülieket is” mérőszám értékét, amely megtalálható az 1303/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájában. Másrészt „A programokba bevont személyek száma” indikátor értéke is felhasználása került e mutatóban. (Ezen utóbbi a bármely civil programokba bevont személyek számára vonatkozik). E két indikátor aggregált értéke adja az eredményességi keretben szereplő indikátor célértékét. A főben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján, a kevésbé fejlett régiókban támogatott hasonló projektek méretét, valamint az intézkedésre allokált forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül megvalósítandó, igen összetett és sokrétű támogatható tevékenység közös jellemzőit, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 75%-ának hasznosulását mérik.

„A program keretében jobb életkilátással kikerültek száma” indikátor a szociális város-rehabilitációs beavatkozások keretében megvalósuló ESZA által finanszírozott programokba bevont azon résztvevők számát méri, akik a beavatkozások eredményeként a programok végére jobb életkilátással rendelkeznek. A főben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján, 50 ezer fős bevonható létszámot vettünk alapul. A jobb életkilátással kikerültek kiszámításánál megközelítőleg 10 %-os lemorzsolódást prognosztizálhatunk a programot résztvevőknél, ez indokolja a 45 000 főben meghatározott célértéket. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül megvalósítandó, igen összetett és sokrétű támogatható tevékenység közös jellemzőit, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 9%-ának hasznosulását mérik.

2.E.12. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

. táblázat: Beavatkozási kategóriák⁶³

(Alapontként és régiókatégoriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alagra vagy régiókatégoriára vonatkozik)

49. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ESZA	
Régiókatégoria	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	102 A munkakeresők és inaktívak foglalkoztatáshoz való hozzáférése, ideértve a tartósan munkanélküli és a munkaerőpiactól távol eső személyeket, a helyi foglalkoztatást érintő kezdeményezések és a munkaerő mobilitásának támogatása révén	100 437 967
6	109 Az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében	60 343 828
6	110 A marginalizálódott közösségek – például a romák – társadalmi-gazdasági integrációja	35 153 288
6	118 Az oktatási és képzési rendszerek munkaerő-piaci igényekhez való igazodásának javítása, a tanulásból a munkába történő átmenet megkönnyítése, a szakmai oktatás és a képzési rendszerek megerősítése és minőségének javítása többek között a készségek iránti igény előrejelzésén alapuló mechanizmusok, a tananyagok kiigazítása, a munkaalapú tanulási rendszerek – beleértve a duális tanulási rendszereket és a tanulószerveződéses gyakorlati képzéseket – létrehozása és továbbfejlesztése	169 740 165

⁶³ Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

50. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6.	01 Vissza nem térítendő támogatás	365 675 249

51. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6.	01 Nagyméretű városi területek (sűrűn lakott > 50 000 fős lakosság)	112 567 488
	02 Kisméretű városi területek (közepes népsűrűség > 5000 fős lakosság)	189 830 821
	03 Vidéki területek (ritkán lakott)	63 276 940

52. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6.	02 A fenntartható városfejlesztés egyéb integrált megközelítései	112 567 488
	05. A fenntartható város-/vidékfejlesztés egyéb integrált megközelítései	253 107 761

53. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ⁶⁴ (csak ESZA)		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6.	08. Nem alkalmazható	

⁶⁴ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

2.E.13. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERVEZETT ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA, BELEÉRTVE SZÜKSÉG ESETÉN A PROGRAMOK IRÁNYÍTÁSÁBAN ÉS KONTROLLJÁBAN RÉSZT VEVŐ HATÓSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV KAPACITÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEKET IS (ADOTT ESETBEN)

(prioritási tengelyenként)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vii. alpontja)

<i>Prioritási tengely</i>	
Nem releváns.	

2.F. FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉS A MEGYEI JOGÚ VÁROSOKBAN

<i>A prioritási tengely azonosítója</i>	6.
<i>A prioritási tengely címe</i>	Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	<i>Nem releváns</i>

2.F.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGELY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

Egynél több tematikus cél indoklása: 1301/2013/EU rendelet értelmében nemzeti szinten az ERFA-források legalább 5 %-át fenntartható városfejlesztésre kell fordítani. „A fenntartható városfejlesztést a(z) 1303/2013/EU rendelet 36. cikkében említett integrált területi beruházások révén, egyedi művelési programok, vagy a(z) 1303/2013/EU rendelet 96. cikke első albekezdésének c) pontjával összhangban lévő egyedi prioritási tengelyek révén kell megvalósítani.” Tekintve, hogy Magyarország a 2014-2020-as programozási időszakban nem fogja az integrált területi beruházások eszközét alkalmazni, ezért a fenntartható városfejlesztés vonatkozó előírásait egyedi prioritási tengely révén szükséges megvalósítani. Annak érdekében, hogy a fenntartható városfejlesztés valóban integrált módon / minden fejlesztési téma területre kiterjedően valósulhasson meg, - az EU Bizottsága egyetértésével – a jelen prioritási tengely keretében finanszírozott fejlesztések 4 tematikus célhoz (TC4, TC6, TC8, TC9) is hozzájárulnak.

Egynél több alap indoklása: A prioritástengely finanszírozása ESZA és ERFA alapok igénybevételeivel tervezett. Az ESZA támogatási elemek kiegészítik a prioritás 8-as tematikus céljához hozzájáruló ERFA finanszírozású gazdaságfejlesztési valamint a 9-es tematikus célt támogató szociális városrehabilitációs és helyi közösségi beavatkozásokat. A megyei jogú városok a TOP beavatkozási logikája szerint indikatív tervezési forrással tervezik meg a saját területeket érintő, a TOP tematikai keretébe illeszkedő fejlesztéseiket. Emellett ugyancsak az uniós előírások szerint a végrehajtásban is szerepet kapnak, önálló végrehajtási mechanizmussal, amely a megyei jogú városok fejlesztéseikhez biztosított ERFA és ESZA források együttes, egy prioritástengelyben történő kezelését indokolja.

2.F.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégoriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.F.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását
-----------------------------	---

2.F.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Megyei jogú városok gazdasági környezetének fejlesztése a foglalkoztatás növelése érdekében
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A támogatható tevékenységeken keresztül élénkülni fog a helyi érdekű gazdaság: növekszik a vállalkozások, valamint a helyi költségvetési szervezetek által biztosított munkahelyek száma, biztosítható a helyi munkaerő versenyképessége - a vállalkozások, kiemelten a kis- és középvállalkozások működéséhez szükséges üzleti infrastruktúra- és szolgáltatások fejlesztésével, - a helyi gazdaság fejlesztésének gazdaságszervezési akciói keretében, - a közvetett eszközökkel segített helyi vállalkozások által teremtett és megtartott munkahelyek által, - a támogatott fejlesztések iránti növekvő kereslet multiplikátor hatásai révén. - - - A fenntartható turizmusfejlesztés kapcsán támogatott tevékenységek tekintetében elvárt eredmények:

	- a megyei jogú város gazdaságának élénkítése, közvetetten a foglalkoztatási célkitűzéshez való hozzájárulás; - a GINOP támogatható tevékenységei között nem szereplő, térségi, helyi jelentőségű kulturális és természeti örökség jelenleginél kiterjedtebb, a fenntarthatóságot nem veszélyeztető turisztikai hasznosítása, a kihasználatlan turisztikai kínálat hozzáférhetőségének javítása, hálózati és térségi szempontokat figyelembe véve; - hazai és nemzetközi turisták költségének növekedése a fejlesztett attrakciókhoz kapcsolódóan; - a GINOP támogatható tevékenységei között nem szereplő térségi, helyi jelentőségű természeti és kulturális örökség védelme, fenntartása és megőrzése a jövő generációk számára; - az attrakciókat igénybevevő lakosság fogékonyabbá / elkötelezetté válik a természeti és kulturális értékek megőrzésére, erősödik a helyi identitástudat, helyi kötődés, és a helyi közösségek összetartozása; - az egységnyi turisztikai termék iránti kereslet multiplikátor-hatásán keresztül közvetett cél a vállalkozások megerősítése és ezáltal a foglalkoztatásra gyakorolt pozitív hatás kifejtése; - a már meglévő attrakciók – GINOP-ból támogatható – országos hálózatokba való bekapcsolása a kiegészítő szükséges fejlesztésekkel. - A munkahelyek elérhetőségének javítása és a munkavállalók mobilitásának segítése kapcsán várt eredmények: - a munkaerőpiaci vonzásközpontok elérhetőségének javulása, amely alapjául szolgálhat a helyi és térségi gazdasági és foglalkoztatási fejlesztések sikerének; - a települések gazdasági területeinek gyorsabban megközelíthetővé tétele a vállalkozások és a munkavállalók számára; - a települések és térségek gazdasági fejlődésének, a befektetők vonzásának valamint a gazdasági és szállítói kapcsolatok erősítésének elősegítése a létrejövő új térségi közlekedési kapcsolatok által.
--	--

54. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁶⁵ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
	Foglalkoztatottak (15-64 éves) száma a fejlesztéssel érintett megyei jogú városokra vonatkozóan a közsféra adatai nélkül	ezer fő	kevésbé fejlett	2.536.566	2013	növekszik	KSH Munkaerő-felmérés és kiegészítő felvételei OSAP 1539	évente egyszer
	Külföldi és belföldi turisták költése	milliárd Ft	kevésbé fejlett	1 521,5	2013	növekedés	KSH	évente
	Működő vállalkozások száma	db	kevésbé fejlett				KSH	évente egyszer
	Ipari tevékenység termelési értéke forgalmi adó nélkül árbevételebe beszámító árkiegészítéssel	1000 Ft	kevésbé fejlett				KSH	évente egyszer

⁶⁵ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.F.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 6.1 Gazdaságfejlesztés Gazdaságélénkítést és foglalkoztatás-bővítést szolgáló önkormányzati helyi gazdaságfejlesztés Üzleti infrastruktúra és kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése A beavatkozás az [önkormányzati többségi tulajdonú] üzleti infrastruktúra, így iparterületek, ipari parkok, technológiai parkok, inkubátorházak, innovációs központok, logisztikai központok fejlesztésére, elsődlegesen, kiemelten a szolgáltatás-fejlesztésre fókuszál. Lehetőséget biztosít a meglévő kapacitások és szolgáltatások minőségi fejlesztésére, a még szükséges infrastrukturális háttér kiépítésére, indokolt esetekben új üzleti infrastruktúra, elsődlegesen iparterületek kialakítására, továbbá a barnamezős területek ipari, gazdasági funkcióval történő hasznosítására (beleértve a terület ehhez szükséges előkészítését), az iparterületek elérhetőségét és feltárását segítő vonalas infrastruktúrák, kapcsolódó közlekedési útvonalak fejlesztésére. Elsősorban a meglévő kapacitásokhoz kapcsolódó szolgáltatások körének bővítése és minőségének javítása a cél. Új iparterületek kialakításán túl, egyéb új üzleti infrastruktúra létesítése csak kivételes esetben lehetséges. Az üzleti infrastruktúra fejlesztések kijelölésekor fontos a területi szinergia, például az elérhetőség biztosítása, továbbá a megyei és városfejlesztési programba való illeszkedés. E fejlesztéseken keresztül növekszik az üzleti infrastruktúrát igénybe vevő kkv-k száma, a gazdasági aktivitás, illetve a vállalkozások magasabb minőségű és szélesebb körű szolgáltatásokat vehetnek majd igénybe, így nő a versenyképességük. Ezáltal növekszik a foglalkoztatottság. A beavatkozás fontos területét képezik a megvalósuló üzleti infrastrukturális beruházások kihasználtságát biztosító, a befektetés-ösztönző, a vállalkozások és gazdasági tevékenységek vonzását, bővítését célzó, az betelepülő és már a településen, térségben működő vállalkozások együttműködését, piacra jutását segítő, az önkormányzatok által szervezett, koordinált helyi szolgáltatások. E gazdaságszervezési tevékenységek a térségi, helyi gazdaságfejlesztési programokba illeszkedve valósulhatnak meg, összhangban az 5. prioritás megye és helyi foglalkoztatási célú programjaival. Ennek keretében többek közt térségi gazdaság-fejlesztési hálózat, befektetés- és beruházás ösztönzési akciók, a vállalkozásokat, kiemelten a kisvállalkozásokat, köztük az induló vállalkozásokat segítő, a helyi termékek	

menedzsmentjéhez, piacra jutásához kapcsolódó programok valósulhatnak meg, biztosítva ennek infrastrukturális és szolgáltatási feltételeit.

A beavatkozás lehetőséget biztosít a vidéki gazdaság üzleti infrastrukturális hátterének támogatására a Vidékfejlesztési Program intézkedéseivel összhangban, azokkal komplementer módon. Ennek keretében a helyi piacszervezéshez, helyi termék előállításához kapcsolódó, mezőgazdasági termékek térségi piacra jutását elősegítő, termelést követő műveletekhez, kezeléshez (ún. „post harvest manipuláció” jellegű), pl. tárolás, hűtés, válogatás, mosás, csomagolás kapcsolódó közösségi, önkormányzati többségi tulajdonú logisztikai infrastruktúra kialakítása, szolgáltatásként történő biztosítása valósulhat meg. Mindez a helyi mezőgazdasági termékek helyi piacokra való hatékony eljuttatását, a helyi termékek értékesítési csatornáinak infrastrukturális támogatását célozza. Ezáltal javul a helyi vállalkozások működési környezete, amely középtávon munkahelymegőrzést, illetve – teremtést eredményezhet, és hozzájárul a város-vidék együttműködés erősítéséhez. A szinergiát a VP intézkedéseivel, köztük a rövid ellátási lánc tematikus alprogrammal biztosítjuk. A programok közötti lehatárolás kedvezményezett szerint történik: a TOP a helyi ellátást célzó önkormányzati, a VP mezőgazdasági vagy élelmiszer-feldolgozó vállalkozások üzemi beruházásait, valamint a rövid ellátási lánc (REL) tematikus alprogram piacra jutási szervezési-együttműködési elemeit és egyedi on-farm beruházásait támogatja.

Helyi gazdaságszervezési funkciójú önkormányzati gazdaságfejlesztési tevékenységek

A beavatkozás célja a helyi szintű foglalkoztatás elősegítése az önkormányzatok helyi gazdaságfejlesztési programokba illeszkedő gazdasági tevékenységeinek támogatásával. Ennek keretében az önkormányzatok foglalkoztatási céllal olyan gazdaságfejlesztési tevékenységeket valósíthatnak meg, amelyek foglalkoztatási potenciállal bírnak és közvetlenül hozzájárulnak a foglalkoztatáshoz. Az önkormányzatok ilyen jellegű tevékenysége nem vezethet a helyi üzleti környezet torzításához, a helyi vállalkozások kiszorításához, hanem olyan tevékenységi területeken valósulhat meg, amelyen az önkormányzatok gazdasági szerepvállalása hatékonyan és fenntartható módon, életképes üzleti modellben szervezhető. E gazdasági tevékenységek helyi gazdaságszervezési funkcióval bírnak, közvetlen a helyi gazdaság nem önkormányzati szereplőire is hatnak, ezért fontos elemük a helyi gazdasági-foglalkoztatási partnerség.

Az intézkedés keretében támogatott beavatkozásokhoz kapcsolódva a TOP ESZA prioritástengelye helyi programok szintjén összehangolt módon szinergikus ESZA támogatásokat (TC8) nyújt (képzési, foglalkoztatási stb. támogatásokat).

Az intézkedés keretében a TOP lehetőséget biztosít a Vidékfejlesztési Program CLLD közösségei által stratégiával megalapozott, ahhoz illeszkedő, a város-vidék együttműködést elősegítő, azt erősítő komplex projektekhez. A projektek keretében városi és vidéki kedvezményezettek egyidejű bevonása, városban és vidéki térségben megvalósuló projektelemek megvalósítása egyaránt elvárt. A helyi fejlesztési stratégia elkészítése és végrehajtása a CLLD forrásgazda által kerül finanszírozásra.

Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés

Az intézkedés célja helyi és térségi szintű turisztikai termékcsomagok és kisléptékű tematikus turisztikai fejlesztések támogatása, amelyekkel térségi szintű turisztikai vonzerő elemekre épülő, koordinált fejlesztések valósíthatók meg. Ennek keretében a helyi, térségi jelentőségű, turisztikai vonzerőt képező kulturális, épített, természeti örökség turisztikai hasznosítására, fejlesztésére nyílik lehetőség, a térség gazdaságának diverzifikációja, a helyi gazdaság élénkítése és a foglalkoztatás növekedése érdekében. Az intézkedés keretében megvalósuló vonzerőfejlesztések kiemelt célja az általuk közvetetten generált munkahelyteremtés, mely hozzájárul a prioritástengely foglalkoztatás-bővítési fókuszához. Az intézkedés azokra a fejlesztési igényekre kíván

reagálni, amelyek elsősorban helyi illetve térségi jelentőségűek, nem tagjai országos vagy nemzetközi hálózatoknak, de a térségben, illetve helyben a tartózkodási időt hosszabbító lehetőséget jelentenek, ezáltal – közvetett módon – jelentős helyi-térségi foglalkoztatás-bővítési potenciált hordoznak magukban. A támogatással elsősorban helyi ökoturisztikai fejlesztések, kulturális látványosságok, turisztikai célú kerékpárutak ráhordó szakaszai valósulhatnak meg. Ennek eredményeképpen hosszabb időt tudnak eltölteni a turisták az adott területen, igényeik kiszolgálására pedig vállalkozások bevonásával szükséges turisztikai szolgáltatásokat nyújtani (magánvállalkozások turisztikai szolgáltatásai jelen intézkedésben nem támogathatók), amelyek munkahely-teremtéssel járulnak hozzá a térség fejlődéséhez. A turisztikai szolgáltatások iránti kereslet multiplikátor hatásán keresztül pedig tovagyűrűző hatásokat generál a helyi vagy térségi gazdaságban.

Az érdemi gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási hatás elérése érdekében megfelelő keresleti megalapozottság és létező együttműködések megléte mellett törekedni kell a tematikusan és térségileg integrált, több elemű turisztikai fejlesztési projektsomagok támogatására. Fontos szempont az is, hogy a fejlesztések az infrastrukturális és szolgáltatói oldalon tapasztalható hiányosságok felszámolására és a komplex élményszerzés biztosítására koncentráljanak. Kiemelkedő fontosságú tényező a szezonális ingadozások mérséklése, mely jelentős hatással bír a turisztikai ágazathoz kapcsolódó állandó munkahelyek mennyiségi növekedésére.

A hálózatos turisztikai fejlesztéseket a GINOP támogatja, jelen intézkedés feladata pedig, hogy egy-egy konkrét, turisztikai-piaci szempontból értelmezhető téma vagy turisztikai termék támogatása során elősegítse, hogy az kapcsolódjon már létező attrakciókhoz, vagy a GINOP-ban megvalósuló fejlesztésekhez. A GINOP tartalmazza a támogatható, hálózatos és kiemelt turisztikai helyszínek listáját.

A kulturális és természeti örökségre alapozott vonzerők fejlesztése, terméké, attrakciókká alakítása elsősorban akkor lehet turisztikai szempontból sikeres, – tehát nem csak rövidtávon, hanem a termék életciklus későbbi pontjain is látogatott és fenntartható, – ha ezek az elemek nem pontszerűek, hanem egymással szoros kapcsolatot építő hálózatba szerveződnek. Ezen túlmenően ezek a környezetükbe is integrálódnak, azaz más attrakciókkal és azok kapcsolódó szolgáltatásaival együtt működnek (illetve ahol még hiány van, azokat a szolgáltatásokat szükséges kialakítani). A természeti értékek turisztikai attrakcióként történő, élményközpontú bemutatása a terület teherbíró képességének figyelembe vételével kerülhet csak fejlesztésre. Fontos szempont az integrált településfejlesztési stratégia gazdaságfejlesztési intézkedéseivel, a megyei jogú városi gazdaságfejlesztési programokhoz való kapcsolódás, az azokkal összhangban történő fejlesztések biztosítása.

A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés

A kistépülésekről a megyei jogú városok elérhetőségét szolgáló kisebb léptékű közlekedési fejlesztések a helyi és térségi gazdasági és foglalkoztatási fejlesztések sikerét szolgálják. A települések és térségek gazdasági fejlődésének, a befektetők vonzásának, a gazdasági és beszállítói kapcsolatoknak, valamint a munkavállalói mobilitásnak további feltétele, hogy rendelkezésre álljanak az ezt szolgáló térségi közlekedési kapcsolatok. A munkaerő mobilitás mellett az útfejlesztések a gazdasági övezetek, iparterületek feltárását, jobb elérhetőségét is biztosítják, amely a vállalkozások betelepüléséhez, működéséhez, közvetetten a foglalkoztatás növeléséhez vezet.

A beavatkozás célja a TEN-T hálózaton kívüli jellemzően alacsonyabb rendű utak felújítása és fejlesztése annak érdekében, hogy a megyei jogú városok gazdasági területei jól megközelíthetők legyenek a vállalkozások és a munkavállalók számára. A beavatkozások nem pontszerűen, hanem közvetlen gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási kapcsolódással valósulhatnak meg.

Az intézkedés keretében a TEN-T hálózaton kívüli utak közül az országos közúthálózat

4-5 számjegyű útjainak és belterületi önkormányzati utak (kivéve mezőgazdasági és erdészeti utak) burkolatának és alépítményeinek felújítása, fejlesztése támogatható, beleértve a városok gazdasági övezeteit feltáró elkerülő utak, valamint az országhatárhoz vagy határátkelőhelyhez vezető utak kialakítását, fejlesztését is. Az IKOP az országos közúthálózat gyorsforgalmi és 1-3 számjegyű útjainak támogatását biztosítja, a VP mezőgazdasági és erdészeti utak támogatására biztosít lehetőséget. A közutak tervezése, fejlesztése során úgy kell eljárni, hogy a biztonságos közlekedési feltételek valamennyi, a közúton közlekedni jogosult számára biztosítottak legyenek. Ezért a gyalogos, kerékpáros és a közösségi közlekedési módok biztonságos közlekedési feltételeinek a fejlesztését is tervezni szükséges. Az egyes közlekedési módok tervezésének az elhagyása akkor lehetséges, ha a beruházásnak ilyen közlekedési mód felülete vagy útvonala egyértelműen nem a része.	
Főbb célcsoportok:	az érintett megyei jogú városok önkormányzatai (a támogatható üzleti infrastruktúrával való érintettségen keresztül), vállalkozásai és lakossága (közvetlen és közvetett módon egyaránt érintve). A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő város-vidék komplex projektek esetében a helyi akciócsoportok területén működő vállalkozások, önkormányzatok, civil szervezetek, illetve a fenti szervezetek által alkotott konzorciumok, kül- és belföldi turisták.
Specifikus célterületek	kevésbé fejlett régiók megyei jogú városai
Főbb kedvezményezettek	megyei jogú városok önkormányzatai, helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, a város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő város-vidék komplex projektek esetében CLLD szervezetek, NIF Zrt, Magyar Közút Nonprofit Zrt, helyi közlekedési társaságok, helyközi társaságok

2.F.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Az intézkedés keretében támogatott projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Az intézkedés a megyei jogú városok foglalkoztatási helyzetének javítását, a meglévő munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létrehozását támogatja, a térségi gazdasági adottságokra és speciális igényekre alapozva. Az intézkedés keretében támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei a következők: - az intézkedés keretében jellemzően program alapú, integrált területi fókuszú beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei jogú városi gazdaság- és területfejlesztési részprogramokhoz illeszkedően. Az adott konkrét fejlesztések illeszkedése és integráltsága a részprogramokhoz kiemelt figyelmet kap; - a támogatott projektek egymásra épülő fejlesztési elemeket foglalnak magukban, amelyek fő célja a gazdaságfejlesztési beavatkozásokon keresztül megvalósuló munkahelyteremtés, tehát a fejlesztéseknek egyértelműen a foglalkoztatási helyzet javítására kell irányulniuk; - előnyben részesülnek a helyi gazdaságszervezéssel szervezett, többi érintett vállalkozással, önkormányzatokkal együttműködésben megvalósított fejlesztések (nem egymástól független egyedi beruházások); - figyelembe vételre kerül a foglalkoztatáshoz való projektszintű hozzájárulás (például tartós munkanélküliek alkalmazása, családbarát intézkedések, GYES-ről/GYED-ről visszatérők foglalkoztatása, nagy létszámú foglalkoztatás, hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazása); - az intézkedés célzottan a helyi érdekű gazdaságfejlesztési igényekre fókuszál; - a fejlesztések esetében szempont a helyi hagyományokra épülő termékek előállításának, értékesítésének elősegítése; - az intézkedés keretében előnyben részesülnek az alacsony forrás abszorpciós mutatókkal rendelkező leszakadó térségekben megvalósuló, gazdaságot dinamizáló fejlesztések, és a perifériákon megvalósuló, foglalkoztatás bővítő infrastrukturális fejlesztések; - előnyben részesülnek a gazdaságfejlesztési célú, barnamezős fejlesztések; - a fejlesztések esetében hangsúlyos szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés), a kereslet megfelelő alátámasztása, valamint a hosszú távú pénzügyi fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások); előnyt élveznek azok a projektek, amelyek egymáshoz kapcsolódó megoldásokat alkalmaznak; - turisztikai fejlesztések esetén a kiválasztás fontos alapelve a más turisztikai szolgáltatásokhoz, már létező attrakciókhoz, vagy a GINOP-ban megvalósuló turisztikai fejlesztésekhez való kapcsolódás; - turisztikai szolgáltatások esetén az intézkedés keretében kisléptékű infrastrukturális	

beruházás támogatható (EU definíció szerint).

- a fejlesztések esetében hangsúlyos szempont a gazdasági és munkaerőpiaci mobilitási szükségletekre reagálás

A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont.

2.F.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

55. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatéegóriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- nosító	Mutató	Mérték-egy- ség	Alap	Régiókate- gória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁶⁶			Adatforrás	A beszámolás gya- korisága
					F	N	Ö		
1.1.	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente egyszer
1.2	Vissza nem térítendő támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente egyszer
1.3	A foglalkoztatás növekedése a támogatott vállalkozásoknál	teljesmunka- idő-egyen- érték	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente egyszer
1.4	A rehabilitált talaj összterjedése	Ha	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente egyszer
1.5	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	látogatás/év	ERFA	kevésbé fejlett				létesítmények adatszolgál- tatása	évente egyszer
1.6	Az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza	km	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente egyszer

⁶⁶ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.6. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
-----------------------------	--

2.F.7. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6B
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérése a gyermekellátási szolgáltatások által
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	Az Európai Bizottság országspecifikus ajánlásaival összhangban Magyarország továbbfejleszti a kisgyermekesek számára napközbeni ellátást nyújtó intézmények kapacitásait és az általuk nyújtott szolgáltatások minőségét a nők munkaerőpiaci részvételének elősegítése érdekében. A gyermekellátási kapacitások bővítésével, a rugalmas foglalkoztatási formák elterjesztésével, illetve a célcsoportok (pl. kisgyermekes nők) munkaerő-piaci reintegrációját szolgáló célzott támogatásokkal a tervezett beavatkozások hozzájárulnak az érintettek foglalkoztatási helyzetének javításához.

56. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁶⁷ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
2.	Napközbeni ellátásban részesülő gyermekek száma (bölcsőde, családi napközi)	fő	kevésbé fejlett	48 111	2013	növekszik	KSH	évente egyszer

⁶⁷ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.F.8. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.8.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
- A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: - 6.2 Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése A gyermekjóléti alapellátásokhoz (bölcsőde, családi napközik stb.) valamint óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítását és a szolgáltatások minőségének fejlesztését szolgáló intézkedés fő célja a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása, a családok segítése. Az intézkedés a 3 éves kor alatti gyermekek elhelyezését és a 3-6 éves gyerekek óvodai elhelyezését is támogatja. A TOP elsősorban az önkormányzati fejlesztésekre fókuszál, de a minél rugalmasabb és költséghatékonyabb szolgáltatások megvalósítása érdekében teret kíván adni az egyéb alternatív gyermekmegőrzési formáknak is (pl. családi napközik vagy óvodával integráltan működő bölcsődék) annak érdekében, hogy a helyi igényeken alapuló leghatékonyabb megoldást lehessen kialakítani az adott térségben, településen. Ennek kapcsán fontos szempont, hogy az önkormányzati, a nonprofit, alapítványi és egyházi kedvezményezettek mellett a jellemzően vállalkozási formában működtetett családi napközik is támogathatók legyenek. A pénzügyi allokációkat alapvetően befolyásolja, hogy rendelkezésre álló statisztikák szerint jellemzően a 3 éves kor alatti gyermekek nappali ellátásában lép fel jelentős kapacitáshiány, a 3 éven aluli gyermekeknek még mindig csak 13 százaléka kap bölcsődei ellátást. Ez esetben arra kell törekedni, hogy a felújításra szánt források korlátozottak legyenek és a támogatások döntően az új kapacitások bővítésére koncentráljanak. A 3 éves kortól kötelező óvodáztatás következtében az óvodák esetében is fellépnek kapacitásproblémák. Az intézményekben, szolgáltatások területén dolgozó humán erőforrás fejlesztését, életpályájának javítását, a képzési rendszerek fejlesztését, a dolgozói mobilitás ösztönzését az EFOP támogatja. Emellett a gyermekellátási szolgáltatások TOP keretében megvalósuló infrastrukturális fejlesztéseihez a GINOP a vállalati/vállalkozói környezetben működő szolgáltatások esetében biztosítja a humán jellegű tevékenységek támogatását a kevésbé fejlett régiók területén. A források koherens és átlátható felhasználása érdekében a három operatív program fejlesztéseinek összehangolása az alábbi módon történik: - A gyermekellátási szolgáltatások (települési közszolgáltatásként működtetett bölcsődék, óvodák, családi napközik) infrastrukturális fejlesztését a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városaiban (ERFA) a TOP 6.2 intézkedése finanszírozza. - Ehhez kapcsolódó, települési közszolgáltatásként működtetett óvodák, bölcsődék, családi napközik munkavállalóinak képzési, valamint bér- és járulékköltség	

támogatását (újonnan felvett dolgozók foglalkoztatása, képzése) (ESZA) a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városaiban a TOP 6.8 intézkedése finanszírozza. - A rugalmas foglalkoztatás, családbarát munkahelyi környezet (beleértve a munkahelyi családi napközik kialakításának támogatását), munka és a magánélet összehangolását a GINOP 5. ESZA prioritása finanszírozza. . - A már állományban lévő bölcsődei dolgozók, (óvoda)pedagógusok képzését (ESZA) az EFOP finanszírozza. A három operatív program közötti szinergiát és a támogatási konstrukciók összehangolását biztosítjuk. A települési közszolgáltatásként működtetett óvodák, bölcsődék, családi napközik infrastruktúráját és munkavállalóinak képzési, foglalkoztatási támogatásának összehangolt kezelése közvetlenül biztosítható azáltal, hogy ezek támogatását a TOP ERFA és ESZA forrásai biztosítják.	
Főbb célcsoportok:	az egyes közszolgáltatási funkciókat igénybevevő lakosság (elsősorban GYES-ről, GYED-ről a munka világába visszatérő nők).
Specifikus célterületek	a kevésbé fejlett régiókban található megyei jogú városok területe.
Főbb kedvezményezettek	helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, non-profit szervezetek, nappali ellátást nyújtó intézmények.

2.F.8.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
Az intézkedés keretében a megyei jogú városok integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei jogú városi projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Tekintettel arra, hogy a támogatott intézkedések a munkába állást kell, hogy segítsék, így elsősorban a kapacitások szükségességét illetve kihasználtságát – valamint a jövőben várható szükségleteket – kell figyelembe venni az egyes beruházások tervezésénél. Mindezzel együtt a támogatható létesítmények meghatározásánál figyelembe kell venni a területi gazdaság-fejlesztési stratégiákban meghatározott fejlesztésekhez kapcsolódó szükségleteket is. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások).	

A szolgáltatásoknak különösen a szegény családok, a hátrányos helyzetű gyermekek számára is hozzáférhetőnek kell lennie, mivel a kisgyermekkorai oktatás és minőségi gyermekgondozás a leghatékonyabb eszköz a szegénység és a társadalmi kirekesztettség generációk közötti átörökítésének megakadályozására. ...

2.F.8.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.F.8.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.8.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

57. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- no- sító	Mutató	Mérték- egység	Alap	Régió- kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁶⁸			Adat- forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
1.6	Támogatott gyermekgondozási és oktatási intézmények kapacitása	személy	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente egyszer

2.F.9. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁶⁹

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁷⁰, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban
nem releváns	

⁶⁸ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célérték et állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

⁶⁹ Csak az ESZA által támogatott programokra.

⁷⁰ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.F.10. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégóriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.F.11. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdaovezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása
-----------------------------	---

2.F.12. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6C
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Vállalkozói tevékenységek ösztönzése és a népesség megtartása városfejlesztési beavatkozásokkal
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A specifikus célhoz kapcsolódóan, az uniós támogatások hozzájárulásával elvárt legfőbb eredmény a vállalkozások és befektetők, valamint a lakosság számára vonzó, ugyanakkor környezetileg fenntartható városi környezet, települési arculat kialakítása, ennek részeként: - gazdaságfejlesztési fókuszú városfejlesztés: a megyei jogú városok / városközpontok gazdasági funkcióinak megerősödése, újjáéledése, kereskedelmi, szolgáltatási funkcióinak bővülése, tevékenységeinek élénkülése. A fejlesztéssel érintett településrészekben működő vállalkozások gazdasági tevékenységek bővülése; - a fentiek eredményeként új vállalkozások, üzemek letelepítését és a munkába járást, foglalkoztatás növekedését segítő

	térszerkezet kialakulása; - a városi barnamezős területek, rozsdaovezetek komplex rehabilitációja funkcióváltása, a települési struktúrába való integrációjuk előmozdítása; - városi zöldfelületek arányának növekedése, a meglévők minőségi fejlesztése és fenntartásukhoz kapcsolódó infrastruktúra rendelkezésre állása; - a gazdaságfejlesztési fókuszú városfejlesztést kiegészítő, a gazdasági és lakossági igényekhez illeszkedő, hatékonyabb városüzemeltetést biztosító, fenntarthatósági kritériumoknak megfelelő környezetvédelmi beruházások megvalósulása, háttér-infrastruktúra kiépítése; - családbarát, népességet, kiemelten fiatalokat megtartani képes városok. Szabadidő eltöltésére alkalmas városi rekreációs területek (pl. zöldterületek, városi közparkok, városi szövetbe szervesen integrálódó folyópartok) arányának növekedése. A fejlesztések eredményeként a városi terek lakossági használatának erősödése; - élhető városok: klímabarát városi környezet: a zöld felületek arányának növekedése a burkolt felületek arányához képest; a települések környezeti terhelésének csökkenése, a természetbe jutó káros és szennyező anyagok mennyiségének csökkenése; - innovatív városrehabilitációs gyakorlatok elterjesztésének ösztönzése. Ehhez kapcsolódóan a települési önkormányzatok kapacitásfejlesztése a városfejlesztés, és városrehabilitáció innovatív gyakorlatainak alkalmazása érdekében (részvételi tervezés praktikái, alternatív településrendezési eszközök alkalmazhatóságának technikái); - a városfejlesztésben aktívan résztvevő, környezettudatos, a köz értékeire vigyázó lakosság, civil szervezetek és gazdasági szereplők. - A fenti várt eredményeken túlmenően, közlekedésfejlesztési célú tevékenységeket főszabályként jelen prioritástengely 4. intézkedése keretében kell tervezni.
--	---

58. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mérték-egység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁷¹ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	Elégedettség a települési környezet minőségével	pontérték (0-10)	kevésbé fejlett	6,51	2012	növekedés	KSH Háztartási költségvetési és életkörülmény adatfelvétel, kiegészítő modul (EU SILC– European Union Statistics on Income and Living Conditions) OSAP 1968	éves rendszeresség, regionális

⁷¹ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek.

2.F.13. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK (beruházási prioritásként)

2.F.13.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	ERFA rendelet 5. cikk 6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdavezeték (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés-mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: Gazdaságélénkítő és népességmegtartó városfejlesztés Az intézkedés elsődlegesen olyan infrastruktúra-fejlesztéseket tartalmaz, melyek a TOP gazdaságfejlesztési céljaihoz és a lakosság, kiemelten a fiatalok megtartásához járulnak hozzá, egyúttal a városok általános környezeti állapotát javítják. Az intézkedés a fenntartható fejlődés biztosítása mellett hozzájárul az ideális települési térszerkezet kialakulásához. A végrehajtás során kiemelt szempont a helyi erőforrások bevonása. Az intézkedés magában foglalja a fejlesztéssel érintett városok társadalmi-gazdasági, tervezési és megvalósítási tevékenységeinek összességét, amelyek hozzájárulnak gazdaságuk, műszaki-fizikai állományuk megújításához, szolgálják a természetes és épített környezetük védelmét, valamint a lakosság életminőségének, ellátási és környezeti viszonyainak javítását. Az intézkedés keretében tervezett tevékenységek 3 beavatkozási területen valósulnak meg: I. Gazdaságélénkítő városszerkezet, gazdasági, környezeti és társadalmi szempontból fenntartható városszerkezet és vonzó környezet kialakítása; II. Városi környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések; III. Szemléletformáló akciók, képzések Az intézkedés fókuszterületét az első beavatkozási terület tevékenységei jelentik, amely két célcsoportot céloz: a gazdasági szereplőket, és a lakosságot. A fejlesztések egy része új vállalkozások megtelepedését (a már meglévők helyben tartását) ösztönző térszerkezet kialakításához, másik részük pedig a népesség megtartásához járul hozzá. A II. beavatkozási terület fejlesztései a fenntartható települési környezet infrastruktúra-elemeinek kialakításához járulnak hozzá, a III. beavatkozási terület fejlesztései pedig ezen beavatkozásokat egészítik ki soft fejlesztési elemekkel A komplex fejlesztéseknél törekedni kell a területileg koncentrált megvalósításra. Gazdaságélénkítő városfejlesztés, vállalkozásokat vonzó, gazdasági, környezeti és társadalmi szempontból fenntartható városszerkezet és városi környezet kialakítása A Partnerségi Megállapodással összhangban a városokat alkalmassá kell tenni arra, hogy térségük gazdaságának szervezőivé váljanak, a gazdaságfejlesztést és a foglalkoztatást	

szolgáló városfejlesztési megoldásokkal, a városok vonzerejének erősítésével a befektetési lehetőségek bővítésével, a munkába járás megkönnyítésével, a turisztikai teljesítmény növelésével, a leromlott területek gazdasági, fizikai és társadalmi fejlesztésével. Az intézkedés elsődlegesen a városok térségi gazdasági központ funkciójának erősítésére irányul, figyelemmel a város - vidék kapcsolatrendszer egyensúlyára.

A **gazdasági szereplőket** célzó tervezett fejlesztések célja a városszerkezet vonzó üzleti környezetet biztosító, a városok térségi gazdasági központ funkcióját erősítő, a helyi gazdaságot, kereskedelmet, szolgáltatásokat ösztönző, ugyanakkor környezettudatos átalakítása. Kiemelten kezelendő területek: barnamezős területek és rozsdaovezetek rehabilitációja; a városszövetbe ágyazódó gazdasági funkciók, a városközpontok gazdasági funkcióinak megerősítése, újjáélesztése (pl. városi, helyi piacok, piacterek, vásárcsarnokok és kapcsolódó terek, hagyományos kereskedelmi-szolgáltatói terek revitalizálása). A fejlesztések együttesen járulnak hozzá a vonzó vállalkozói, befektetői és munkavállalói környezet kialakulásához. Annak érdekében, hogy valóban eredményes beruházások valósuljanak meg, elengedhetetlen az önkormányzat és a helyi vállalkozások együttműködése, a köz- és magánszektor szereplői által tervezett fejlesztések összehangolása. Így biztosítható, hogy a tervezett fejlesztések a városi környezet megújításán túl a gazdaságfejlesztéshez, foglalkoztatás növekedéséhez, a turizmusfejlesztéshez és más városfejlesztési célokhoz is hozzájáruljanak.

A beavatkozási terület másik fontos célkitűzése a **népességmegtartás**hoz való hozzájárulás. A cél elérése érdekében olyan projektek kaphatnak támogatást, melyek hozzájárulnak a városi közterületek környezettudatos, **család- és klímabarát** megújításához (a „slow city ~ lassú város” megközelítéssel összhangban). Fontos, hogy a fejlesztéssel érintett városi tereket a lakosság is használatba vegye, a gazdasági funkciókra irányuló fejlesztésekkel összhangban, egymást erősítve valósuljanak meg. Ilyen fejlesztések lehetnek például a családok és fiatalok szabadidő hasznos eltöltését segítő rekreációs övezetek, városi közösségi kertek, közösségi terek kialakítása.

Az végrehajtás folyamán fontos szempont a környezeti fenntarthatóság. A közterület-fejlesztések esetében a burkolt felületek kialakítása helyett a városi zöld környezet megteremtésén, valamint ezek gazdaságos fenntartásához szükséges háttérinfrastruktúra (pl. víztakarékos öntözőrendszer) kiépítésén van a hangsúly. Ez magában foglalja a már meglévő zöldfelületek minőségi fejlesztését (pl. a biodiverzitás növelése, növényanyag megújítása) is. A fejlesztések kumulált eredményeként javul a települések általános környezeti állapota.

A beavatkozások kiemelt területe a barnamezős területek, rozsdaovezetek funkcióváltó (pl. család- és klímabarát módon megújuló) rehabilitációja, beleértve az épületállomány megújítását is. A tervezett fejlesztések elsődleges eredménye hogy csökkenjen a barnamezős területek kiterjedése, azonban azok a beruházások preferáltak, amelyek keretében a jelenleg még barnamezős területek új – városi, zöldterületi-rekreációs, közösségi és kulturális – funkcióval gazdagodnak.

A városi fejlesztések stratégiai szemléletben történő tervezése és végrehajtása a rendelkezésre álló erőforrások koncentráálásával, a források felhasználásának hatékonyságát növelik. A stratégiai tervezés alapozza meg, hogy a tervezett beavatkozások ne csak önmagukban értelmezhető, pontszerű beavatkozásként valósuljanak meg, hanem szinergiában a prioritás többi intézkedésével és az OP más prioritásaival, főként a gazdaságfejlesztési célú 1-es prioritással, a városrehabilitációs beavatkozásokkal és a helyi közösség megerősítését célzó programokkal. Az integrált megközelítés nagyban segíti a társadalmi, gazdasági-környezeti értelemben vett fenntarthatóság elvének érvényesülését, mint a várospolitikai kiemelt szempontját. A partnerségben történő tervezés és végrehajtás célja a köz- és magánszektor szereplőinek, valamint a fejlesztésekben részt vevő egyéb szereplők által tervezett fejlesztések összehangolása.

Városi környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések

A beavatkozás keretében többnyire olyan – a fentiekben részletezett, a településszerkezet

átalakításához, a településfejlesztési célú beavatkozásokhoz, valamint a gazdaságfejlesztési beruházásokhoz kapcsolódó – települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések kapnak helyet, mint például a belterületi csapadékvíz elvezetése. Az intézkedés keretében elsődlegesen a városfejlesztési beavatkozásokkal érintett területen (akcióterületen) nyílik lehetőség belterületi csapadékvíz elvezetésre, kis mértékben más településeken. A teljes településekre kiterjedő komplex csapadékvíz-elvezetési rendszerek / hálózatok kiépítése nem lehetséges. Ezért a fejlesztéseket vagy akcióterületi fejlesztésekhez igazodva szükséges megtervezni, vagy azokra a településrészekre célszerű fókuszálni, ahol a csapadékvíz elvezetés hiánya jelentős természeti kockázatokat hordoz magában.

A beavatkozás keretében továbbá lehetőség nyílik a KEHOP és a GINOP intézkedéseit kiegészítve az önkormányzati kedvezményezettek számára a hulladék termikus hasznosítására, illetve a települési maradék, vegyesen gyűjtött hulladékégetéssel történő kezelésére. A szelektív válogatóművekből olyan hulladék képződik (kb. 500 ezer tonna /év mennyiségben), amelynek nagyobb része égethető, ennek hasznosítása a magas fűtőérték miatt speciális égetővel (RDF termikus hasznosító mű) lehetséges.

Emellett támogatható a meglévő önkormányzati hulladéklerakók rekultivációja is.

A beavatkozás továbbá biztosítja a lehetőségét az önkormányzatok számára a hulladék anyagában történő hasznosítása érdekében hasznosítási kapacitások kiépítésére. A GINOP-pal történő lehatárolás kedvezményezett szerint történik: a TOP az önkormányzati kedvezményezettek hulladék újrahasznosítási tevékenységét, a GINOP a kkv-k fejlesztéseit támogatja. A KEHOP nem finanszíroz ezen a területen.

A tervezett beavatkozások hozzájárulnak a települési környezetterhelés csökkenéséhez, az ember által létrehozott települési infrastruktúra valamint, a gazdaságot kiszolgáló létesítmények védelméhez. A beruházások a városi területek általános környezetminőség javulását eredményezik, ezáltal hozzájárulva egy élhető, egészséges település alapjainak megteremtéséhez. Ezen túlmenően, az érintett gazdasági szereplők és háztartások mentesülnek a potenciális vis major események által okozott anyagi károk alól.

Szemléletformáló akciók, képzések

A fenti infrastrukturális fejlesztéseket kiegészítve lehetőség nyílik olyan szemléletformáló akciók és képzések támogatására, amelyek – a lakosság aktív részvételével – erősítik a helyi identitást, a helyi közösségek összetartozását és a településhez kötődést. Az identitástudat megőrzése a helyi közösségek tartós fejlődésének kulcsa, amely hatékonyan tud hozzájárulni a fiatalok, családok helyben tartásához.

A szemléletformáló akciók másik nagy csoportja ösztönözni kívánja a környezettudatos szemléletmód terjedését mind a lakosság mind a helyi vállalkozások körében, hozzájárulva ezzel a felújított, létrehozott kapacitások (pl. városi terek, zöldfelületek) hosszú távú megőrzéséhez.

Az ágazati programok országos hatókörű akcióival szemben a jelen prioritásból támogatható tevékenységek esetében a helyi / térségi szintű igényekre alapozott helyi / térségi szintű elsősorban az intézkedés forrásából megvalósuló fejlesztésekhez kapcsolódó szemléletformálásra szükséges a hangsúlyt helyezni. Megjegyzendő továbbá, hogy a tervezett akciók önállóan nem finanszírozhatóak, kizárólag a fenti infrastrukturális beavatkozásokat kiegészítve támogathatóak. A fentiekből következően az ágazati operatív programokból való finanszírozásuk csorbítaná az akciók hatékonyságát.

Az intézkedés OP-k és prioritások közötti lehatárolásainak, kapcsolódásának alapelvei:

- barnamezős fejlesztések jelen intézkedés keretében elsősorban településfejlesztési céllal, jelen prioritás első intézkedéséből illetve GINOP-ból pedig gazdaságfejlesztési céllal támogathatóak;

- A jelen intézkedés környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztései célzottan a TOP gazdaság- és településfejlesztési beavatkozásaihoz kapcsolódnak, az ágazati megközelítésre épülő KEHOP-ból nem támogathatóak; - A városrehabilitációs fejlesztések az integrált településfejlesztési stratégiákkal és jelen prioritás más intézkedéseivel összhangban történnek.	
Főbb célcsoportok:	az érintett területek önkormányzatai, helyi vállalkozásai és lakossága, kiemelten a családok és a fiatalok.
Specifikus célterületek	tematikus fókuszában a gazdaságélénkítés hatású, és a lakosság számára vonzó, a népesség megtartását ösztönző klímabarát városfejlesztések, földrajzi fókuszában pedig a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városai (ez alól kivételt jelentenek pl. a környezetvédelmi infrastruktúra beruházások) állnak.
Főbb kedvezményezettek	helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, magánvállalkozások, non-profit és civil szervezetek, egyházak.

2.F.13.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	ERFA rendelet 5. cikk 6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés-mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása
A beruházási prioritáshoz kapcsolódó támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei az alábbiak: - a megyei jogú városok integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei jogú városi projektcsomagokhoz illeszkedő programszerű, egymáshoz kapcsolódó, egymásra épülő projektek, integrált beavatkozások támogatására kerül sor a megyei jogú városok területi kiválasztási rendszerei (TKR) keretében, integrált településfejlesztési stratégiáikhoz illeszkedően. Fontos szempont ennek kapcsán a más intézkedések keretében megvalósított fejlesztésekhez való kapcsolódás; - az intézkedés elsődlegesen a gazdaságfejlesztést célozza, azzal hogy a vállalkozások, befektetők és lakosság számára is vonzó, a gazdasági funkciókat erősítő települési környezet kialakítását ösztönzi (a kizárólag reprezentatív célokat szolgáló – a TOP gazdaságfejlesztési céljaihoz nem illeszkedő – közterület-fejlesztések nem támogathatóak); - a támogatott projektek olyan fejlesztési elemeket foglalnak magukban, amelyek hozzájárulnak a környezetileg fenntartható, klíma-, emellett családbarát települési környezethez. A támogatott projekteknek továbbá illeszkedniük kell a városi környezet OFTK által kijelölt demográfiai és klímakihívásoknak megfelelő fenntartható fejlesztésének irányaihoz; - a fejlesztéseknek illeszkednie kell adott település építészeti hagyományaihoz, arculatához, korszerű, innovatív, új megoldásokkal továbbfejlesztve azt; - a zöldfelület fejlesztések során elvárt a klímaadaptációt szem előtt tartó a táji és helyi adottságokhoz jól alkalmazkodó növények előnyben részesítése (kivétel botanikus kert); - a fejlesztések során figyelmet kell fordítani a funkcionális megújításra, a használaton kívüli vagy nem megfelelő funkciókkal rendelkező terek, épületek, zöldfelületek intézkedés céljainak megfelelő fejlesztésére, átalakítására; - a városi közlekedésfejlesztéssel való kapcsolat intelligens és fenntartható megoldások („smart city” ~ okos város és „slow city” ~ lassú város) megközelítésekkel összhangban levő megoldások alkalmazása; - a kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság. Ez a támogatandó projekttől függően jelentheti az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, valamint a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell. - a környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások); - kiemelten kell törekedni továbbá a helyi vállalkozások, a települési lakosság, a helyi közösségek különösen a fiatalok bevonására a programok előkészítése és megvalósítása során egyaránt. A fiatalok megtartása kiemelt szempont.	

2.F.13.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	-
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.13.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	-
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.13.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

59. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mérték-egység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁷²			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
6.1	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett				FAIR	évente
6.2	Integrált városfejlesztési stratégiákat alkalmazó területeken élő lakosság	személy	ERFA	kevésbé fejlett				FAIR	évente
6.3	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m	ERFA	kevésbé fejlett				FAIR	évente
6.4	A rehabilitált talaj összkiterjedése	Ha	ERFA	kevésbé fejlett				FAIR	évente
6.5	Városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek,	m ²	ERFA	kevésbé fejlett				FAIR	évente

⁷² Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célérték et állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.13.6. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási priorítás</i>	-
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.13.7. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási priorítás</i>	-
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.14. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁷³

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁷⁴, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Fenntartható Városfejlesztés a megyei jogú városokban
nem releváns	

⁷³ Csak az ESZA által támogatott programokra.

⁷⁴ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.F.15. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	Összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégoriák (adott esetben)</i>	Nem releváns

2.F.16. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
-----------------------------	--

2.F.17. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6D
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Fenntartható közösségi mobilitás elősegítése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A közlekedésfejlesztési intézkedések reagálnak az emberi tevékenység okozta éghajlatváltozás mérséklésére, vagyis többek között az EU2020 célkitűzéseinek megvalósítását szolgálják. A fenntartható városi közösségi közlekedés erősítése témakörében a legfontosabb cél a városi mobilitás környezetileg (pl. levegőszennyezés, zajterhelés) és pénzügyileg (működtetési költségek) fenntarthatóbbá tétele. A környezettudatosságot szem előtt tartó kisléptékű közlekedésfejlesztések hozzájárulnak az energiatudatosság csökkentéséhez, a fenntarthatóság érvényesüléséhez és a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodáshoz. Az innovatív és fenntartható megoldások nagyobb arányban kerülnek alkalmazásra a városi közlekedésben.

60. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁷⁵ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakoriság
1.	Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya	%	kevésbé fejlett	58,6	2012	növekszik	KSH	évente egyszer

⁷⁵ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.F.18. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.18.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 6.4 Fenntartható városi közlekedésfejlesztés A támogatás célja, hogy olyan, a fenntartható közlekedés feltételeit megteremtő és erősítő közlekedésfejlesztési intézkedések valósuljanak meg a megyei jogú városokban, amelyek hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez, a CO₂ kibocsátás csökkentéséhez, az élhető városi környezet kialakulásához, valamint az EU2020 és a Nemzeti Közlekedési Stratégiában megfogalmazott fenntartható fejlődésre és közlekedésre vonatkozó célok teljesüléséhez. A városi közlekedési fejlesztések terén kiemelt jelentőséggel bír a környezetbarát közlekedési módok elterjesztése, a közösségi közlekedés térnyerését szolgáló beruházások (forgalmi pálya fejlesztése, pl. buszfordulók, buszsávok és megállók) megvalósítása, valamint a városi kapcsolatok javítását célzó, új közösségi közlekedési viszonylatok kialakítása, a beavatkozásokhoz kapcsolódó buszbeszerzés. Fontos terület a módváltó rendszerek fejlesztése, köztük a P+R, B+R parkolók és csomópontok fejlesztése. A közösségi közlekedés fejlesztésének további kulcselemét az intelligens információ- és kommunikációtechnológiai (IKT) fejlesztések jelentik (a „smart city” [„okos város”] megközelítést követve). A városkörnyéki (város-vidéki) kisebb léptékű közösségi közlekedési fejlesztések témájában a legfontosabb említendő tevékenység az igényvezérelt személyszállítási szolgáltatási⁷⁶ rendszer kialakítása (aminek a keretében energia-hatékony szállítójárművek beszerzése, térségi diszpécserközpont létrehozása valamint hívórendszer kifejlesztése történik meg). Az igényvezérelt személyszállítási szolgáltatási rendszer kialakítása nemcsak az aprófalvas térségek, hanem a ritkán lakott városi (kertvárosi) területek közösségi közlekedési problémáira is megoldást jelenthet. A rendszer előnye, hogy alkalmazkodik az utashoz és az aktuális utazási igényhez, költséghatékony módon. Az intézkedés keretében megvalósított fejlesztésekhez, kiemelten a közösségi közlekedési	

⁷⁶ A személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény 2. § alapján: Igényvezérelt személyszállítási szolgáltatás: az e törvényben e szolgáltatásokra meghatározott engedéllyel rendelkező szolgáltató által közszolgáltatási szerződés vagy járáti engedély alapján végzett, információs technológiai eszközök alkalmazásával szervezett, változó útvonalon vagy változó időrendben, vagy változó útvonalon és változó időrendben közlekedő személyszállítási szolgáltatás.

fejlesztésekhez kapcsolódóan lehetőség nyílik fenntartható városi közlekedési/mobilitási tervek kidolgozására, melyekben az átfogó levegő-minőségvédelmi szempontok is hangsúlyt kapnak.

A személyszállítási intermodalitás javításának célja az utazási láncok (pl. helyi-helyközi autóbuszos, kerékpáros) alacsony költségű összekapcsolása. A különböző közlekedési módok összekapcsolása esetében kizárólag a nem kötőtpályás intermodális csomópontok fejlesztése támogatható (pl. autóbusz-pályaudvarok, forgalmi épületek). Ezek a fejlesztések a „slow city” („lassú város”) megközelítésnek megfelelően történnek.

A közlekedésbiztonsági fejlesztések elsősorban a közúti biztonsági audit alapján valósulnának meg (főképp a közúti baleseti gócpontok biztonsági felülvizsgálatának alapján szükséges közlekedésbiztonsági fejlesztések értendők ez alatt, mint pl. gyalogátkelőhelyek kialakítása, csomópontok forgalomlassító és csillapító átépítése stb.)

Az intézkedés hangsúlyt helyez a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítására. A kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése terén lehetőség nyílik a helyi, helyközi, hivatás-forgalmi és egyéb célú kerékpárforgalmi létesítmények építésére és felújítására, a kerékpáros közlekedési infrastruktúra bővítésére, a műszakilag és forgalomtechnikailag nem megfelelő kerékpárforgalmi létesítmények, balesetveszélyes gócpontok korrekciójára. Jelentős fejlesztési célterület a kerékpáros közlekedés közösségi közlekedéshez való kapcsolódása, így a közlekedési csomópontokban meg kell valósítani a közösségi közlekedési beavatkozásnál is jelzett módváltó rendszerek kialakítását, illetve a közösségi kerékpáros rendszerek kiépítését. A beavatkozások során a kerékpáros közlekedési felületek akadálymentesítésére is kiemelt figyelmet kell fordítani.

Az intézkedés a városi, városkörnyéki közlekedési rendszereket szerves egésznek tekinti, és lehetőséget kínál a közlekedési feltételek komplex, egymást erősítő, a fenntartható fejlődést és fenntartható közlekedést szolgáló fejlesztésére valamennyi TOP illeszkedésű közlekedési mód esetében.

A beavatkozás jellegéhez kapcsolódóan szemléletformálási elemet is tartalmaznak a közlekedésfejlesztési projektek (pl. közösségi és nem motorizált közlekedési lehetőségek népszerűsítése, a „slow city” („lassú város”) szemléletmód erősítése a városfejlesztésben).

A projekteknek a városi mobilitás környezetileg (levegőszennyezés, zajterhelés) és pénzügyileg (működtetők és a közlekedők oldalán) fenntarthatóbbá tételét kell szolgálniuk, és hozzá kell járulniuk az operatív program „a napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya” prioritási eredményindikátor értékének a közvetlen települési, és közvetve országos növekedéséhez.

A fenntartható települési közlekedési lehetőségek megteremtéséhez a TOP mellett az IKOP is hozzájárul: a nagyléptékű, kötőtpályás közösségi (villamos, vasút) közlekedési projektek megvalósítása az IKOP kompetenciájába tartoznak, míg a TOP a nem kötőtpályás közösségi közlekedési fejlesztéseket támogatja.

Főbb célcsoportok:	A közszolgáltatásokat igénybe vevő lakosság
Specifikus célterületek	A kevésbé fejlett régiók megyei jogú városai
Főbb kedvezményezettek	Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, központi költségvetési szervek és intézményeik, közösségi közlekedést közszolgáltatási szerződés alapján ellátó gazdasági társaságok (helyi és helyközi közlekedési társaságok), jogszabály alapján meghatározott kizárólagos építetők (pl. NIF Zrt, Magyar Közút Nonprofit Zrt)

2.F.18.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
Az intézkedés keretében a megyei jogú városok integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei jogú városi projektcsoomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. A közlekedési lehetőségek fejlesztését szolgáló beavatkozásoknál törekedni kell a családbarát szempontok érvényesülésére (akadálymentesítés, gyermekek biztonságos közlekedése). A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A fenntartható közlekedési módokat kell előnyben részesíteni a CO₂ kibocsátás csökkentése érdekében. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások). A tervezett közlekedésfejlesztési beavatkozásoknak illeszkedniük kell a megyei jogú városok Integrált Településfejlesztési Stratégiáiban foglalt fejlesztési célokhoz, amely dokumentumokban megjelenik a fenntartható városi mobilitás és a levegő-minőségvédelem. A tervezett fejlesztések kapcsán elvárás, hogy a gazdasági szempontok ne vezessenek a környezet károsodásához. Alapvető fontosságú továbbá, hogy bármely közúti infrastruktúra-tervezés során maximálisan figyelembe vételre kerüljenek a közúti közlekedés biztonságával kapcsolatos szempontok, azaz egyértelmű kötelezettséget vállaljanak az infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezelésére vonatkozó alapelvek betartására a közúti infrastruktúra tervezése, kivitelezése és karbantartása során az illetékes szervek. Az autóbusz-beszerzések csak integrált fejlesztések részeként valósulhatnak meg.	

2.F.18.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
Az intézkedés keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.18.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.18.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

61. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azono- sító	Mutató	Mérték- egység	Alap	Régiókate- gória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁷⁷			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
	Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma	db	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente
	Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések száma	db	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente
	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente
	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente

⁷⁷ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.19. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is.
-----------------------------	--

2.F.20. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6E
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A települési önkormányzatok energiahatékonyságának fokozása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó intézkedésekkel várható eredmények: - önkormányzati intézmények, önkormányzati tulajdonú épületek által felhasznált energiamennyiség csökken, az energiahatékonyság nő; - ezzel összefüggésben a helyben előállított megújuló energia felhasználásának részaránya nő. Ezek az eredmények • az önkormányzati intézmények, önkormányzati infrastruktúra, épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjával (pl. elavult kazánházak felújítása, hőtermelők cseréje korszerű berendezésekre); • az épületek hőszigetelésének javításával (pl. hőtechnikai adottságok javítása, hőveszteségek csökkentése); • az önkormányzati infrastruktúra épületenergetikai beavatkozásaira épülő megújuló energiaforrások alkalmazásával (pl. világítási rendszerek korszerűsítése, hőtechnikai adottságok javítása, napelemek, továbbá napkollektor alkalmazása); • a megújuló energiaforrások kiaknázásra irányuló helyienergiaellátás (pl. helyi ellátást biztosító megújuló energiatermelő rendszerek, közösségi fűtőrendszerek) révén érhető el. Az Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjainak támogatásával a térségi szintű kibocsátás megelőzésének (pl. zöld tervezés, képzés) és kezelésének eredményorientált tervezése és megvalósítása segíthető.

62. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azo-nosító	Mutató	Mérték-egység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁷⁸ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	Primer energia felhasználás	PJ	kevésbé fejlett	1 349,00 ⁷⁹	2020 ⁸⁰	1348,42	MEKH	évente egyszer
2.	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energia-fogyasztáson belül	PJ/év	kevésbé fejlett	61,713 ⁸¹	2012	64,454	MEKH	évente egyszer

⁷⁸ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek.

⁷⁹ A NEMZETI ENERGIASZTRATÉGIA 2030 – „Ölbe tett kéz” forgatókönyve szerinti primer energia fogyasztás 2020-ban

⁸⁰ A primer energia felhasználás (PJ/év) indikátor: báziséve: 2020 (a NEMZETI ENERGIASZTRATÉGIA 2030-ban foglalt „Ölbe tett kéz” forgatókönyv szerint), bázisértéke:1349 (a NEMZETI ENERGIASZTRATÉGIA 2030-ban foglalt „Ölbe tett kéz” forgatókönyv szerint)

⁸¹ Forrás: Jelentés a megújuló energiaforrások 2011-2012. évi felhasználásáról Magyarországon (tagállami jelentéstétel a 2009/28/EK irányelv 22. cikke alapján)

2.F.21. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.21.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
A klímaváltozás alapvető okainak és következményeinek jelentős része a városi térségekben összpontosul. Emiatt a városok többet tehetnek az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság megvalósításáért. A városok mikroklímája a globális változások hatásai nélkül is jelentősen eltér a kevésbé városiasodott térségektől, ezek a különbségek pedig a klímaváltozás hatására a későbbiekben felerősödhetnek. Így az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés városi területen hoz több eredményt. A beruházási prioritás keretében az önkormányzati tulajdonú épületek, egyéb önkormányzati ingatlanok, infrastrukturális létesítmények, önkormányzati intézmények energiahatékonysága fokozásának és a megújuló energiaforrások részarány növelésének, valamint a helyi alkalmazkodás megtervezésének és végrehajtásának támogatása történik meg. Cél az energetikai felülvizsgálatra alapozott komplex felújítás az optimális költséghatékonyság elérése érdekében. Az intézkedés a megújuló energiaforrások alkalmazását, az önkormányzat által irányított, a helyi adottságokhoz illeszkedő megújuló energiaforrások kiaknázásra irányuló, autonóm energiaellátás megvalósítását városi jogállású településeken támogatja. A VP ezzel komplementer módon a közösségi (önkormányzati) megújuló energiatermelést a nem városi jogállású településeken támogatja, vidéki infrastruktúra intézkedése keretében. A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 6.5. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése Az intézkedés keretében az alábbi beavatkozások támogatására nyílik lehetőség: <i>Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energiahatékonyság-központú rehabilitációja, az épületek hőszigetelésének javítása</i> A beavatkozás keretein belül megvalósítható az önkormányzati tulajdonú épületállomány és infrastruktúra, ennek keretében az önkormányzati intézmények energiahatékonyság központú rehabilitációja. Mindez az önkormányzati tulajdonú épületek összesített energiafogyasztásának csökkentését célozza, összhangban a vonatkozó EU direktívákkal, így csökkentve az üvegházhatású gáz kibocsátást. Lehetőség nyílik egyebek között a kazánházak felújítására, hőtermelők korszerű nagy hatásfokú berendezésekre történő cseréjére, a hőleadó rendszerek és épülethatároló szerkezetek korszerűsítésére, az épületek hőszigetelésének javítására, így a hőtechnikai adottságok javítására, hőveszteségek csökkentésére. E fejlesztéseket egészítik ki a KEHOP fenntartható energiafogyasztási magatartás javítására irányuló, e beavatkozásokhoz	

kapcsolódó lakossági figyelemfelhívó akciói.

A beavatkozás minden olyan, az energiaháztartás fejlesztésére irányuló rehabilitáló, helyreállító kezdeményezést támogat, amely az önkormányzati tulajdonú infrastruktúra energia-felhasználásában jelentős megtakarítást eredményez.

Az épületenergetikai fejlesztésekhez kapcsolódó támogatási programok részletes kidolgozása a készülő Nemzeti Épületenergetika Stratégia (NÉeS) cél- és eszközszerrendszerén alapul, figyelemmel az abban foglalt felújítási változatokra. Ennek alapján az intézkedés alapfeltételként kezeli a költséghatékonyságot, így az épületek a korszerűsítések eredményeként megfelelnek majd a 2010/31/EU irányelv szerinti költségoptimum szintnek. A költségoptimum szintnél magasabb energiahatékonysági és megújuló energetikai szintet biztosító „közel nulla energiaigényű épület” követelménye alkalmazandó 2019-től kezdődően a középületek és 2021-től a lakossági épületek vonatkozásában is. Ezen elvek mentén az intézkedés fejlesztései a 2020. évre vonatkozó nemzeti energiahatékonysági 18%-os és a megújuló energia területén vállalt 14,65%-os cél eléréséhez egyaránt hozzájárulnak.

Az önkormányzati tulajdonú épületek intézmények és infrastruktúra energetikai korszerűsítése, megújuló energiaforrások alkalmazása

A beavatkozás keretein belül megvalósíthatók az önkormányzati tulajdonú épületállomány és infrastruktúra, ennek keretében az önkormányzati intézmények megújuló forrásokra épülő energetikai beruházásai, pl. épület-világítási rendszerek korszerűsítése, hőtechnikai adottságok javítása. Lehetőség nyílik egyebek között az önkormányzati tulajdonú épületállomány fűtésenergia szükségletének megújuló energiaforrásokkal történő ellátására és az önkormányzati saját villamos energiaszükséglet kielégítésére, megújuló energia alkalmazásával, pl. geotermiával, biomasszával, napenergia forrás hasznosításával, biogázzal (pl. napelemek telepítése, biomassza kazán telepítése stb.).

Az önkormányzati épületek energetikai korszerűsítésére irányuló beruházások részeként támogatható az épületek világítási rendszereinek korszerűsítése, pl. intelligens világítási rendszerek alkalmazása. Közvilágítási rendszerek felújítása egyedi beavatkozásként nem támogatható. Lehetőség nyílik továbbá az önkormányzati infrastruktúra energiafogyasztásának mérésére és az intelligens vezérlésére szolgáló energiamenedzsment megoldások is.

A megújuló energia felhasználás növelésére irányuló beavatkozások – ahol arra igény és a költséghatékonyság biztosítása mellett lehetőség van – energiahatékonyságot szolgáló fejlesztések kíséretében, komplex felújítások révén javasoltak. Ugyanakkor a megújuló energia felhasználás növelésére irányuló fejlesztések önállóan is megvalósíthatók. (Az épület hőigényének kielégítését szolgáló esetben az épületnek a fejlesztés előtt meg kell felelnie a 7/2006 (V.24) TNM rendelet 1. melléklet II. pont előírásaiban foglaltaknak az energiatakarékosság fokozása és a költséghatékonyság szolgálata érdekében).

A beavatkozás minden olyan, az energiaháztartás fejlesztésére irányuló energiaforrás-váltó kezdeményezést támogat, amelynek révén csökken az önkormányzatok fosszilis energiahordozóktól való függősége és az üvegházhatású gáz kibocsátása, nő az önkormányzatok megújuló energia felhasználásának mértéke, egyúttal amelyek az önkormányzati tulajdonú infrastruktúra, illetve épületek energia ráfordításaiban jelentős megtakarítást eredményeznek.

Önkormányzat által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása komplex fejlesztési programok keretében.

Mind a klímaváltozás hatásainak mérséklése, mind a városi térségek energiafüggősége

szempontjából kiemelt jelentőségűek azok a kisebb léptékű komplex térségi energetikai programok, amelyek a térségi energiapotenciál, különösen a megújuló energia-források belülről fakadó kiaknázására, az autonóm energiaellátás egyéni és közösségi szintű megvalósítására irányulnak. Mindezen rendszerek a helyi nyersanyagokat, mint megújuló energiaforrásokat hasznosítják, így környezetkímélő, független és hosszú távon is fenntartható (elsősorban hő, de akár villamos) energia ellátást biztosítanak. A beavatkozás célja a szükséges kisebb léptékű, térségi és települési jelentőségű, települési és településközi koordinációt igénylő, közcélú, elsődlegesen a saját energiaigény kielégítésére szolgáló megújuló energiaforrásokból nyert energia termelését és helyi felhasználását célzó megoldások, pl. helyi ellátást biztosító megújuló energiatermelő rendszerek, köztük megújuló energia alapú fűtőművek, illetve napelem parkok felújításának, megvalósításának támogatása. A fejlesztések eredményeképpen helyi termelési folyamatok indulhatnak be és így közvetetten új munkahelyek jönnek létre.

A napelemek telepítését, napelem parkok létrehozását (és más egyéb villamos energia-termelésre alkalmas önkormányzati erőműveket) a program közcéllal, elsődlegesen saját villamosenergia igény kielégítésének céljából támogatja

Az intézkedés keretében a projektek előkészítése is támogatható, ezzel hozzájárulva az eredményes projekt megvalósításhoz és a rendelkezésre álló Európai Unió források hatékony felhasználásához. Ennek során a támogatandó műveletek kiterjednek a műszaki, tervezési, pályázati dokumentációk elkészítésére, gazdasági és környezeti hatásvizsgálatok összeállítására, az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló jogszabályi előírások szerinti energetikai minőségtanúsítványok készítésére, valamint az engedélyeztetéssel kapcsolatos eljárások elvégzésére.

Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjai (SEAP) elkészítésének támogatása

Magyarországon az üvegházhatású gázok kibocsátása az elmúlt 25 évben mintegy 40 százalékkal csökkent, elsősorban a nehézipar leépülése és az agrártermelés visszaesése miatt. A globális éghajlat-változási folyamat azonban tovább gyorsult és ezek a hatások a medence-jelleg miatt Magyarországot erőteljesebben érintik, mint Európa más földrajzi térségeit. A szakértői vizsgálatok szerint az ipar és a mezőgazdaság területén már csak kis dekarbonizációs lehetőség mutatkozik Magyarországon, ugyanakkor az energiatermelésben és -elosztásban, valamint az épületenergetika, továbbá a közlekedés területén van még mód az üvegházhatású gázok kibocsátásának érdemi csökkentésére.

Az önkormányzatok döntő szerepet játszanak a klímaváltozás hatásainak enyhítésében, főleg ha figyelembe vesszük, hogy az energiafogyasztás és a CO₂-kibocsátás a 80%-a városi tevékenységhez kapcsolódik. Az Európai Unió klíma- és energiacsomagjának 2008-ban történt elfogadását követően az Európai Bizottság által létrehozott Polgármesterek Szövetsége támogatja a helyi önkormányzatok fenntartható energiapolitika megvalósítása során tett erőfeszítéseit és a helyi és regionális szereplőket az uniós célkitűzések teljesítése érdekében mozgósítja.

Az Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjai (SEAP-jai) kulcsfontosságú konkrét intézkedéseket és projekteket tartalmaznak. Az energia-megtakarításon kívül a SEAP-ok különböző egyéb eredményeket is elérhetnek: helyváltoztatást nem igénylő szakmunkák és stabil munkahelyek létrehozása; egészségesebb környezet és életminőség; jobb gazdasági versenyképesség és az energiától való nagyobb függetlenség. Ezek az energetikai programok más önkormányzatok számára is jó példaként szolgálnak, segítve továbbiak bekapcsolódását.

A SEAP-ok továbbá lehetőséget biztosítanak az anyag- és energiatakarékos technológiák alkalmazásával az ország újraiparosítására és az állattenyésztési ágazatok, és az azokhoz kapcsolódó élelmiszeripar fejlesztésére is. A SEAP-okban a helyi

önkormányzatok önkéntesen kötelezettséget vállalnak az energiahatékonyság javítására és a megújuló energiaforrások fokozott hasznosítására azért, hogy Magyarország összességében elérje az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20%-os CO₂-kibocsátás csökkentést.

Az intézkedés a kevésbé fejlett régiók valamennyi településen, de kivéve a megyei jogú városokat, biztosítja az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációját. A kevésbé fejlett régiók megyei jogú városaiban a TOP 6.8 intézkedése, a fejlettebb régióban a KEHOP 5. prioritása biztosít lehetőséget területi korlátozás nélkül az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjára és a megújuló energiaforrások alkalmazására. A KEHOP 5. prioritása a fejlettebb és kevésbé fejlett régióban szintén területi szűkítés nélkül támogatja az állami (központi költségvetési) tulajdonú, valamint a non-profit szektor épületeinek energiahatékonysági, valamint megújuló energiaforrások alkalmazására irányuló fejlesztéseit. A GINOP 4. prioritása alatt a kevésbé fejlett régióban pedig a vállalkozások (kkv-k) épületenergetikai és megújuló energia felhasználás növelését célzó projektjei kapnak helyet. A VP a mezőgazdasági/élelmiszer-feldolgozó és erdőgazdálkodási, erdészeti vállalkozások saját célú üzemi (on-farm) energiahatékonysági beruházásait és megújuló energia-előállítását támogatja.

Az energiamenedzsmentet önkormányzati kedvezményezett (kivéve a megyei jogú városokat) esetén a TOP 3.2 támogatja, nem önkormányzati kedvezményezett esetén pedig a KEHOP.

Az intézkedés keretében támogatott beavatkozásokhoz kapcsolhatóak azok a szemléletformálási, disszeminációs tevékenységek is, amelyek pl. a projektek keretében beszerzett eszközök bemutatását szolgálják.

<i>Főbb célcsoportok</i>	az érintett területek önkormányzatai, önkormányzati intézményei. Közvetett célcsoport azon intézmények köre, amelyek önkormányzati tulajdonú épületen látnak el üzemeltetési, működtetési, feladat-ellátási felelősséget. Közvetett célcsoportnak tekinthetők a térségben működő vállalkozások és a lakosság, mint az akcióprogramok és a szemléletformáló akciók érintettjei. A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő megújuló energetikai projektek esetében CLLD szervezetek akcióterületének vállalkozásai, önkormányzatai, civil szervezetei, illetve a fenti szervezetek által alkotott konzorciumok. A fenti tematikai keretek között az intézkedés lehetőséget biztosít a város-vidék együttműködés erősítése érdekében a helyi fejlesztési stratégiában nevesített, város-vidék együttműködést megvalósító energetikai célú komplex projektek támogatására.
<i>Specifikus célterületek</i>	kevésbé fejlett régiók megyei jogú városainak területe
<i>Főbb kedvezményezettek</i>	önkormányzatok, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, valamint azok az intézmények, amelyek önkormányzati tulajdonú épületen látnak el üzemeltetési, működtetési, feladat-ellátási felelősséget, illetve a szemléletformáló akciók esetében ezeken túl civil szervezetek. A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő megújuló energetikai projektek esetében CLLD szervezetek.

2.F.21.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
Az intézkedés keretében a megyei jogú városok integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei jogú városi projektsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Az intézkedés keretében kiválasztott fejlesztések – a megyék megyei jogú városon kívüli területeken – az energiahatékonyság fokozására és a megújuló energiaforrások részarányának növelésére irányulnak, mely beruházások csökkentik a helyi önkormányzatok energiaköltségeit. Az intézkedés keretében támogatott projektek és projektsomagok fő kiválasztási elvei: - Az intézkedés különös hangsúlyt fektet azon fejlesztések támogatására, amelyekkel költséghatékony módon, egységnyi költségből a legnagyobb energia-megtakarítás érhető el a végső energiafogyasztáson belül és, amelyek egységnyi költségből a legnagyobb üvegházhatású gáz kibocsátás csökkentését érik el. Ezzel a leghatékonyabb módon segítik elő a dekarbonizációs törekvések, valamint az EU 2020 stratégia klíma és energia céljainak megvalósulását. - Az intézkedés keretében jellemzően a Nemzeti Energiastratégia 2030-ban és Magyarország II. Nemzeti Energhatékonsági Cselekvési Tervben, illetve a Nemzeti Épületenergetikai Stratégiában megfogalmazott céloknak megfelelő beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei gazdaság- és területfejlesztési részprogramokhoz illeszkedően; - Épületenergetikai fejlesztések esetén a támogatás megítéléséhez a jogszabályi előírások szerinti energetikai minőségtanúsítványra van szükség, elősegítve ezzel az energiahatékonyságot. A 2014-2020-as időszakban energetikai minőségtanúsítványok készítése a projektek előkészítése során támogatható. - A megvalósítás során kötelező a technológia semleges megközelítés, fókuszálva a hosszú távú, alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaság elérésére. - Azon projektek nem támogathatók, amelyek az EUMSZ I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek elsődleges termelését, feldolgozását, forgalmazását célozzák. Továbbá nem nyújtható támogatás azon kedvezményezettek részére, akik az EUMSZ I. mellékletben foglalt mezőgazdasági termékek feldolgozásában és forgalmazásában tevékeny vállalkozásoknak minősülnek. - A kiválasztásra kerülő projekteknek a levegőminőség védelme érdekében teljesíteniük kell a szilárd tüzelőanyagokkal üzemelő, kézi és automatikus betáplálású, legfeljebb 300 kW leadott névleges hőteljesítményű fűtőkazánokra kialakított MSZ-EN 303-5:2000 szabvány szerint tüzeléstechnikai követelményeket (250 mg/m³). - Továbbá a 140 kWth és az ennél nagyobb, de 50 MWth-nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések légszennyező anyagainak technológiai kibocsátási határértékeiről szóló jogszabály tartalmazza a biomassza tüzelésű berendezések technológiai kibocsátási határértékeit (szilárd anyag tekintetében 150 mg/m³), amelyeknek szintén meg kell felelnie a pályázati támogatásban részesülő tüzelő berendezéseknek. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont.	

A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások).

2.F.21.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
Az intézkedés keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.21.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.21.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

63. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatéegóriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Az o- no- sító	Mutató	Mérték - egység	Alap	Régióka- te-gória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁸²			Ad- at- forr- ás	A beszám- olás gyakori sága
					F	N	Ö		
	A középületek éves elsődleges energia-fogyasztásának csökkenése	kWh/év	ER FA	kevésbé fejlett				IH	évente
	További kapacitás megújuló energia előállítására	MW	ER FA	kevésbé fejlett				IH	évente
	Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése	tonna CO ₂ egyenérték	ER FA	kevésbé fejlett				IH	évente

2.F.22. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁸³

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁸⁴, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatéegóriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban
nem releváns	

⁸² Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

⁸³ Csak az ESZA által támogatott programokra.

⁸⁴ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.F.23. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégoriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.F.24. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
-----------------------------	--

2.F.25. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6F
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	Az egészségügyi alapellátó-rendszer infrastrukturális fejlesztése az intézmények szolgáltatásainak és infrastrukturális feltételeinek korszerűsítését, a hozzáférés egyenlőtlenségeinek mérséklését célozza. Az egészségügyi alapellátás (háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, a fogászati alapellátás és a védőnői hálózat) fejlesztésének fontosságát az adja, hogy ez a szint képes leginkább elvégezni az alapvető szűrővizsgálatokat és egészségügyi állapotfelméréseket, ezáltal kiemelt szerepe van a prevencióban. Az egészségügyi infrastrukturális fejlesztések a lakosság egészségben eltöltött életéveinek növekedését, a megelőzést, a munkaképesség mielőbbi visszaállítását, valamint az erőforrások koncentrálásával a szolgáltatások költség-hatékonyságának és minőségének javítását segítik elő. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése feltétele annak, hogy elsősorban a társadalmi leszakadással veszélyeztetett csoportok helyzetének javítására irányuló programok végrehajtásához biztosított legyen a megfelelő intézményi háttér, másrészt a foglalkoztatottsági szint növeléséhez csökkenthetők legyenek a családi terhek, és az életminőséget javító új szolgáltatások induljanak. A helyi szintű humán közszolgáltatások megújítása hozzájárul a lakosság foglalkoztathatóságának javításához, az életkörülményekben rejlő területi különbségek mérsékléséhez, illetve a társadalmi összetartozás erősítéséhez.

64. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régió-kategória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁸⁵ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	A fejlesztett közszolgáltatásokat igénybe vevők száma	fő	kevésbé fejlett	0	2013	194 000	IH	évente

⁸⁵ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.F.26. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.26.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
A PM a szegénység és mélyszegénység elleni küzdelem kihívásai között rögzíti, hogy javítani kell a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférésén. A TOP kompetenciáját képezi a helyi felelősség körébe tartozó fejlesztések, amelyek a helyi önkormányzatok által kötelezően ellátandó feladatokhoz kapcsolódnak. A társadalmi összetartozás erősítése érdekében a TOP egyik kiemelt célja a helyi szinten elérhető, megfizethető, fenntartható és magas színvonalú önkormányzati közszolgáltatások biztosítása, kiemelten az egészségügyi és a szociális alapellátás területén megteremtve a szolgáltatásnyújtás megfelelő infrastrukturális feltételeit. A PM-ben rögzített cél a térségileg decentralizált fejlesztésekben a család- és gyermekbarát közszolgáltatások kialakítása a népesedési kihívások kezelése érdekében, így a TOP is kiemelt szerepet szán ennek a területnek. A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik, amelynek keretében három beavatkozás támogatható, lehetővé téve az önállóan megvalósuló projekt-előkészítési tevékenységet is: 6.6. Városi közszolgáltatások fejlesztése <i>1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése</i> Az intézkedés kiemelt beavatkozását képezi az egészségügyi terület. A beavatkozás lehetőséget nyújt egyrészt a megyei jogú városi önkormányzatok egészségügyi alapellátási szolgáltatásának helyet adó épületek korszerűsítésére, felújítására, átalakítására, illetve indokolt esetben új létesítésére. Célja a szolgáltatások színvonalának és a munkafeltételek minőségének javítása korszerű infrastruktúra-fejlesztéssel és eszközbeszerzéssel, figyelembe véve a környezettudatos gondolkodásmódot, a környezetbarát technológiák és anyagok alkalmazását. A fejlesztéseket az indokolja, hogy az egészségügyi alapellátási rendszer infrastruktúrája területileg kiegyenlítetlen, sok a rossz állapotban lévő, illetve hiányos vagy elavult eszközökkel működő háziorvosi rendelő, amely különösen a kisebb településeket, a hátrányos helyzetű térségeket érinti. Az egészségügyi alapellátás (háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, a fogászati alapellátás, a területi védőnői ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) fejlesztésének fontosságát igazolja, hogy az alapvető szűrővizsgálatokat és egészségügyi állapotfelméréseket itt végzik el, ezáltal kiemelt szerepe van a prevencióban, a lakosság közvetlen környezetében (lakóhelyén).	

Az alapellátáshoz sorolt szolgáltatások fejlesztésének keretében a háziorvosi szolgálatnak – felnőtt, gyermek, vegyes praxis –, fogorvosi szolgálatnak, központi alapellátási ügyeletnek és a védőnői szolgáltatásoknak helyt adó épületek, épületrészek fejlesztésére, új építésére, továbbá a nem iskolai épületekben működő iskolaorvosi rendelők infrastruktúra fejlesztésére is lehetőség lesz annak érdekében, hogy a megyei jogú városokban minden lakos számára hozzáférhetővé váljanak a megfelelő infrastrukturális ellátottsággal rendelkező egészségügyi intézmények szolgáltatásai.

Az egészségügyi infrastrukturális fejlesztések a lakosság egészségben eltöltött életévének növekedését, a megelőzést, a korai felismerést, a korai fejlesztést, az egészséges fejlődést, az életminőség javítását és a munkaképesség mielőbbi visszaállítását, valamint az erőforrások koncentrációjával az egészségügyi alapellátásokkal kapcsolatban álló, többi ágazathoz tartozó közszolgáltatásokkal való hatékonyabb együttműködést, a szolgáltatások költség-hatékonyágának és minőségének javítását segítik elő.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréssel, a betegségmegelőzés és az egészség-elősegítő rendszerek javításával nőnek az egészséges életvitelhez kapcsolódó esélyek. A népesség egészségi állapotának javítását, illetve ennek érdekében az ellátórendszer szerkezetének átalakítását a Semmelweis Tervben foglalt célkitűzéseknek megfelelően az egyes operatív programok összetett eszközrendszerrel támogatják.

Az egészségügyi szakellátáshoz kapcsolódó ERFA jellegű fejlesztések közül állami fenntartású intézmények ERFA fejlesztései elsődlegesen a kevésbé fejlett régiók területén (a fejlesztéssel érintett ingatlanok energetikai beruházásaival együtt), valamint a népegészségügyi ERFA fejlesztések és az iskola épületében található iskolaorvosi rendelők felújítása az EFOP-ban kaptak helyet. Szintén ez az ágazati operatív program kezeli az egészségügyi szektor egészére vonatkozó ESZA fejlesztéseket.

II. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése

A beavatkozás a társadalmi leszakadás mérséklése érdekében, a családokról, gyerekekről, fogyatékosokról, az időskorúakról, szenvedélybetegekről, és hajléktalan emberekről gondoskodó szociális alapellátás infrastrukturális feltételeinek fejlesztését támogatja.

A beavatkozás célja a Szociális törvényben és Gyermekvédelmi törvényben nevesített szolgáltatások elérhetővé tétele a szolgáltatáshiányos településeken élők számára, új szolgáltatások infrastruktúrájának megteremtésével, új férőhelyek kialakításával és már működő ellátások infrastrukturális fejlesztésével.

A nappali szociális ellátások (idősek, fogyatékkal élők, hajléktalan, szenvedélybeteg és pszichiátriai beteg személyek nappali ellátása), a családsegítés, gyermekjóléti szolgálat, illetve a családok átmeneti otthona és a gyermekek átmeneti otthona fejlesztése esetén a minőségi fejlesztés mellett cél a férőhelyek bővítése új intézmények létesítésével, illetve a már működő szolgáltatások férőhelyeinek bővítésével.

A támogatandó szociális alapszolgáltatások:

A Szociális törvény 57 § (1) c-j pontjában definiált szolgáltatások:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- közösségi ellátások,
- támogató szolgáltatás,
- utcai szociális munka,
- nappali ellátások.

A támogatandó gyermekjóléti alapellátások:

A Gyermekvédelmi törvény 15. § (2) a) és c) pontjában nevesített szolgáltatások közül a

gyermekjóléti szolgálat,

A beavatkozás keretében támogatandó fejlesztések hozzájárulnak az intézményi ellátásról a közösségi alapú gondozásra való áttérésre. Ennek érdekében a beavatkozások között tartós bentlakásos intézmények finanszírozására nem kerül sor.

A gyermekek napközbeni ellátásának két kiemelt intézményét, a bölcsődét és családi napköziket, valamint az óvodai szolgáltatások minőségi feltételeinek javítását – a gyermekes családok, különös tekintettel a nők foglalkoztatását elősegítő hatása miatt – jelen prioritás 2. intézkedése finanszírozza.

Fentiekhez kapcsolódóan az akadálymentesítést és családbarát funkciók kialakítása is finanszírozható.

A TOP-ból finanszírozott szociális alapszolgáltatásokon túlmutató, az állami szociális és gyermekvédelmi szakellátáshoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztéseket az EFOP finanszírozza. Szintén az EFOP kompetenciájába tartoznak a kevésbé fejlett régiók területén a teljes szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szektorban megvalósuló ESZA fejlesztések, az állami szociális és gyermekvédelmi szakellátás ERFA fejlesztései, valamint a kitagoláshoz kapcsolódó beavatkozások.

<i>Főbb célcsoportok</i>	A közszolgáltatásokat igénybe vevő lakosság
<i>Specifikus célterületek</i>	A kevésbé fejlett régiók megyei jogú városai
<i>Főbb kedvezményezettek</i>	Központi költségvetési irányító és költségvetési szervek, helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak

2.F.26.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
Az intézkedés alatt alkalmazott beavatkozások kiválasztása támaszkodik a megyei jogú városok területi tervezési eredményeire, különös tekintettel az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztési elképzelésekre, célkitűzésekre. Az intézkedés keretében a megyei jogú városok integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei jogú városi projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Az intézkedés keretében támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei a következők: - A megvalósuló infrastrukturális fejlesztéseknek elő kell segíteniük a közszolgáltatások átfogó reformjára vonatkozó tervek végrehajtását. Kizárólag olyan fejlesztések	

támogathatók, amelyek révén lehetővé válik az adott ágazat szerkezeti, tartalmi vagy intézményi reformjára vonatkozó elképzelések egyidejű megvalósítása, összhangban a többi operatív program, elsősorban az EFOP beavatkozásaival.

- A támogatott projektek kiválasztásánál előnyben részesülnek az ellátatlan területek, valamint a hátrányos helyzetű területek, illetve kiemelten a sérülékeny társadalmi rétegek számára megvalósuló fejlesztések.
- A megvalósuló projekteknek elő kell segíteni a szegregáció elleni küzdelmet. A beruházásokkal érintett szolgáltatásoknak figyelembe kell venniük a társadalmi befogadás szempontját, biztosítaniuk kell az általános szolgáltatások hozzáférhetőségét valamennyi lakos, különösen a roma lakosság számára.
- A kiválasztás fontos (horizontális) alapelve a fenntarthatóság, amely figyelembe veszi az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése, a megújuló energia alkalmazásának, mint kötelezően előírt elemnek legalább a megfontolása minden új építmény létesítésével járó projekt esetében). A fenntarthatósági szempontokat, az ahhoz való hozzájárulást a projekt teljes folyamatában kiemelt szempontként vizsgálni kell.
- A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások), valamint a családbarát és akadálymentesítési szempontok érvényre juttatására való törekvés.

2.F.26.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.26.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú
-----------------------------	---

	szolgáltatásokra
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.26.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

65. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatégoria (adott esetben)	Célérték (2023) ⁸⁶			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
4.1.	Jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság	személy	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente
4.2.	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente

⁸⁶ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.27. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b): a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
-----------------------------	---

2.F.28. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6G
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A leromlott városi területeken élő alacsony státuszú lakosság, kiemelten romák életkörülményeinek javítása
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A városi szövetbe ágyazott leszakadó és leszakadással veszélyeztetett ipari technológiával épült lakótelepeken és hagyományos beépítésű telepeken élő lakosság életkörülményeinek és életminőségének javítása, szükséges esetben a településtesttől elkülönült telepek felszámolása az ott élők térbeli és társadalmi integrálása mellett. Az intézkedés javítja a hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeit, ezáltal segítve a társadalmi kohéziót is az épített környezet minőségi megújításával és a foglalkoztatásra, az oktatásra, az egészségügyre, a szociális szolgáltatásokra, a közösségfejlesztésre, a közbiztonságra és az elkülönítés megszüntetésére irányuló komplex tevékenységek által.

66. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁸⁷ (2023)	Adatforrás	A beszámolá s gyakoriság a
1.	Szociális városrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma	fő	kevésbé fejlett	0	2013	194 000	IH	évente

⁸⁷ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.F.29. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.29.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 6.7. Leromlott városi területek rehabilitációja Az intézkedés célja a leszakadó vagy leszakadással fenyegetett városrészekben koncentráltan megnyilvánuló társadalmi-fizikai-gazdasági problémák komplex módon való kezelése a területen élők társadalmi integrációjának elősegítésének érdekében. A szociális városrehabilitációs intézkedés keretében az érintett, települési szövetbe ágyazott városrészek meglévő funkcióinak bővítése, fejlesztése, új gazdasági, szociális, közösségi és közterületi funkciók kialakítása, valamint szükséges esetben a településtesttől elkülönült telepek felszámolása és az ott élők integrációja támogatható. Integrált szociális jellegű városrehabilitációt azokban a városrészekben kell elsősorban megvalósítani, ahol a kedvezőtlen demográfiai helyzet, az alacsony iskolázottság, az alacsony gazdasági aktivitás, a tartós munkanélküliség magas szintje, az alacsony státusz, az erősen leromlott környezet ezt indokolja. A társadalmi hátrányok kompenzálását célzó szociális, oktatási, foglalkoztatási egészségügyi, közösségfejlesztési és közbiztonsági programok a kapcsolódó 6.9. intézkedésből (ESZA) finanszírozhatóak. A szociális városrehabilitációs programok alapvetően három típusú akcióterületre irányulnak: - Ipari technológiával épült lakótelepek, ahol a cél annak megelőzése, hogy a lakótelepek a későbbi gettósodás színhelyeivé váljanak. - Városi szövetbe ágyazott, hagyományos építésű, vegyes lakosság összetételű, leszakadással veszélyeztetett városrészek, ahol a cél a további szegregációs folyamatok megállítása, és lehetőség szerint a terület státuszának emelése. - Városi szövetbe ágyazott vagy a településtesttől elkülönült (telepek, kolóniák), jellemzően hagyományos építésű leszakadó városrészek, ahol marginalizált közösségek élnek és a cél az illegális lakhatás és a veszélyes lakókörülmények felszámolása, az ott élők integrálása a városi környezetbe. A nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező városi területek területi lehatárolása alapvetően 2007-2013 programozási időszakban is alkalmazott módszertannal történik⁸⁸. A komplex programokat integrált módon szükséges tervezni és megvalósítani az érintettek (az akcióterületen élő lakosság) bevonásával, illetve az összes releváns szervezet (közfelföldi intézményei, civil és egyházi szervezetek) partnerségében. A társadalmi hátrányok leküzdése	

⁸⁸ A szociális városrehabilitáció indikátorainak felülvizsgálata 2014 folyamán történik meg. A lakótelepek és a hagyományos városi területek indikátorai várhatóan az eddigieknek megfelelően, némileg el fognak térni egymástól.

csak hosszabb távon lehetséges, éppen ezért ezeknek a programoknak az eddigiekkel szemben hosszabb távúaknak kell lenniük, mely hosszabb időkeret megfelelő feltételeket teremt az integrált és részvételen alapuló tervezéshez és megvalósításhoz. Ez a nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területek vonatkozásában legalább 4-5 évet, a leszakadással veszélyeztetett városi területeknél pedig legalább 3 éves programot jelent.

A szociális városrehabilitációs beavatkozások egyrészt az alacsony státuszú lakosság számára célzott közszolgáltatások jobb elérhetőségének feltételeit kívánják megteremteni, másrészt az épített környezet fejlesztése által a cél az életkörülmények javítása, a felzárkóztatást és beilleszkedést segítő közösségi funkciók és alapvető infrastrukturális igények kielégítése és megteremtése. A leromlott területek esetében kiemelten fontos az érintett lakosság társadalmi kohéziójának erősítése is, melyet a közösségformálást erősítő terek, létesítmények fejlesztése szolgálja, beleértve új közösségi funkciók létrehozását, meglévők megerősítését is.

A lakhatási körülmények javítása a városrehabilitációs projektek alapvető célja. Az intézkedés keretében lehetséges:

az önkormányzat, 100%-os tulajdonú önkormányzati gazdasági társaság, illetve non-profit szervezetek tulajdonában lévő lakóépületek felújítása, szociális bérlakások felújítása, komfortfokozatának emelése, továbbá elsősorban a leszakadó csoportok lakhatási körülményeinek javítása érdekében az elavult lakóépületek bontása mellett szociális bérlakások építése, illetve vásárlása.

társasházak (illetve lakásszövetkezeti lakóépületek) közös tulajdonú részeinek energiahatékonysági szempontú felújítása, illetve a főleg nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területek esetében.

A projektek keretében kiemelt figyelmet kap a lakhatás legalizálása, a lakhatási biztonság növelése (bérleti szerződések létrehozása/helyreállítása, hiányzó tulajdonjogok földhivatali bejegyzése, adósságkezelési programok stb.) valamint a lakhatási körülmények infrastrukturális feltételeinek a javítása.

A társadalmi hátrányok leküzdését célzó beavatkozások (szociális, oktatási, foglalkoztatási stb.) a TOP jelen prioritásának 9. intézkedéséből finanszírozhatóak. Fontos, hogy ezen kiegészítő, humán célú (ún. „szoft”) programok megfelelő súlyt kapjanak a projektekben a társadalmi leszakadás mértékének függvényében és reagáljanak a területen feltárt társadalmi problémákra.

<i>Főbb célcsoportok</i>	A szociális városrehabilitációs célterületen élő – nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező, illetve e tekintetben veszélyeztetett, valamint leromló városrészek lakói – jellemzően a munkaerőpiacról kiszoruló, alacsony jövedelmű, és alacsony iskolai végzettségű társadalmi csoportok
<i>Specifikus célterületek</i>	A kevésbé fejlett régiók megyei jogú városai. Leromlott lakótelepek, városi szövetbe ágyazott leszakadással veszélyeztetett vagy leszakadó, jellemzően hagyományos beépítésű városrészek vagy településtesttől elkülönült telepek, kolóniák. A területek megfelelő indikátorrendszer segítségével kerülnek kiválasztásra.
<i>Főbb kedvezményezettek</i>	Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, gazdasági társaságok és szövetkezetek

2.F.29.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
Az intézkedés keretében a megyei jogú városok integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei jogú városi projektcsoportokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. A kiválasztás egyik alapfeltétele, hogy a projekttervezet összhangban legyen a megyei jogú város Integrált Településfejlesztési Stratégiájával és ezen belül is annak Antiszegregációs Tervével, illetve a megyei jogú város Helyi Esélyegyenlőségi Programjával, és megfeleljen a területi lehatárolást célzó indikátorrendszernek. A kiválasztás fontos (horizontális) alapelve a fenntarthatóság, amely figyelembe veszi az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése, a megújuló energia alkalmazásának, mint kötelezően előírt elemnek legalább a megfontolása minden új építmény létesítésével járó projekt esetében). A fenntarthatósági szempontokat, az ahhoz való hozzájárulást a projekt teljes folyamatában kiemelt szempontként vizsgálni kell. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások). Civil közösség-szervezés, közösségfejlesztés kapcsolódjon a beavatkozásokhoz, lehetőség szerint vonja be az érintett közösséget a fejlesztésekbe. Az intézkedés keretében támogatott projektek esetében elvárás, hogy direkt kapcsolat valósuljon meg jelen prioritás 9. intézkedésével. A projekteknek elő kell segíteni a szegregáció elleni küzdelmet. A beruházások figyelembe veszik a szolgáltatások befogadó jellegét és az általános szolgáltatások hozzáférhetőségét valamennyi lakos számára.	

2.F.29.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.F.29.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.29.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

67. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁸⁹			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
4.4.	Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente
4.5.	Városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente
4.6.	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente
4.7.	Integrált városfejlesztési stratégiákat alkalmazó területeken élő lakosság	személy	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente

⁸⁹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.30. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁹⁰

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁹¹, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoóriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

<i>Prioritási tengely</i>	Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban
nem releváns	

⁹⁰ Csak az ESZA által támogatott programokra.

⁹¹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.F.31. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ESZA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégóriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.F.32. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
-----------------------------	--

2.F.33. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6H
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A foglalkoztathatóság javítása és a helyben, a helyi és térségi gazdasági szereplők által foglalkoztatottak számának növelése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A támogatások célja, hogy az Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája által a foglalkoztatás területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához helyi, területi alapon szervezett programok által járuljon hozzá, úgy hogy azok szervesen illeszkednek, illetve kiegészítik a TOP ERFA prioritásaiban tervezett gazdaságfejlesztési, városrehabilitációs és energetikai beavatkozásokat. A támogatható tevékenységeken keresztül - létrejönnek a megyei jogú városi foglalkoztatási együttműködések (integrációk), amelyek a foglalkoztatáspolitikai fontos eszközei; - foglalkoztatás-bővítésre nyílik lehetőség a vállalkozásoknál – beleértve önkormányzati vállalkozásokat - a munkaerő képzését és foglalkoztatását támogató ESZA források igénybevételeivel; - a munkaerő foglalkoztathatósága javul, képzettségük, készségeik fejlesztésével.

	- a vállalkozások működési környezete javul a foglalkoztatást támogató beavatkozások révén.
--	---

68. táblázat: Közös eredménymutatók

A magyar szakpolitikai egyedi célkitűzésekhez kapcsolódó a programspecifikus eredménymutatók kiindulási és célértéke az Unió stratégiájának beruházási prioritásait figyelembe véve és összhangban az 303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjával.

Azonosító	Mutató	Régió-kategória	A mutató mértékegysége	A célmeghatározáshoz használt közös kimeneti mutató	Bázisérték			A bázisérték és célérték mértékegysége	Bázisév	Célérték ⁹² (2023)			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö			F	N	Ö		
	A program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma (közös indikátor)	kevésbé fejlett	fő		nem releváns			fő	2014	11 500	11 500	21 000	FAIR	évente
	A program elhagyása utáni hat hónapon belül foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma (közös indikátor)	kevésbé fejlett	fő		nem releváns			fő	2014	7 500	7 500	15 000	FAIR	évente
	A támogatott munkahelyi képzéseket sikeresen befejezők száma (programspecifikus indikátor)	kevésbé fejlett	fő		nem releváns			fő	2014	25 500	25 500	51 000	FAIR	évente

⁹² Ez a lista tartalmazza a közös eredménymutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus eredménymutatót. A közös eredménymutatók célértékeit számszerűsíteni kell; a program-specifikus eredménymutatók esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők), vagy nemenként lebontva. A bázisértékek ennek megfelelően kiigazíthatók. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.34. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.34.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
A beruházási prioritás keretében a helyi gazdaságfejlesztési programokkal összhangban lévő helyi foglalkoztatási kezdeményezések valósulhatnak meg megyei és helyi szinten. Egy intézkedést tervezünk, amely azonban több komponenst tartalmaz: 6.8. Gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó foglalkoztatás-fejlesztés Az intézkedés hosszú távú célja, hogy az Európa 2020 Stratégia által a foglalkoztatás területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához térségi és helyi szintű foglalkoztatási – gazdaságfejlesztési stratégiák és programok által járuljon hozzá. Az Európai Unió által is szorgalmazott, ösztönzött helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a TOP által a foglalkoztatás helyi szintű biztosítása, növelése érdekében célul tűzött helyi gazdaságfejlesztési megközelítés céljában és módszertanában is egybeesik. Az intézkedés közvetlen célja a helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) létrehozásának és működésének támogatása, tevékenységi körük, eredményességük, hatékonyságuk növelése, továbbá a foglalkoztatás helyi szintű akciótervek megvalósításával való bővítése, az álláskereső munkához juttatása. Ezek a beavatkozások közvetlenül kapcsolódnak a jelen prioritás 1. intézkedésében támogatott foglalkoztatási célú gazdaságfejlesztési beavatkozásokhoz, azokkal szinergiában, programalapon valósulnak meg. Az intézkedés szakmai előzményei 2004-06 közé nyúlnak vissza, amikor a Regionális Fejlesztési Operatív Program (ROP) 3.2.1. „A foglalkoztatást elősegítő tevékenységek helyi koordinációjának elősegítése” keretében támogatást nyújtott a helyi fejlesztésekben és foglalkoztatásban érintett regionális szereplők közötti együttműködési hálózatok, illetve helyi foglalkoztatási stratégiák kialakításához. A 2007-2013 közötti időszakban a TÁMOP 1-es prioritástengelye a foglalkoztathatóság fejlesztése, a munkaerőpiacra való belépés ösztönzése keretében támogatta a foglalkoztatási paktumok létrehozását és megvalósítását. Az eszköz tervezett alkalmazása a Partnerségi Megállapodásban is szerepel. Az Európai Unióban már évtizedek óta legjobb gyakorlatként számon tartott területi foglalkoztatási megállapodások a szubszidiaritás elve mentén, a lehető leghatékonyabb eredményeket biztosító helyi szinten létrejött többszereplős együttműködések, melyek elsődleges célja az adott térség gazdaságának fellendítése, foglalkoztatási szintjének növelése és a lakosság életszínvonalának növelése. A területi kohézió, legtöbb magas szintű stratégiai dokumentumban deklarált célját a munkaerő minőségének és foglalkoztathatóságának javításával, illetve munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésével,	

másrészt a régiók fejlődési potenciálját biztosító munkaerő-minőség és tudás fejlesztésével kívánjuk megvalósítani.

A területi sajátosságokon alapuló fejlettségbeli különbségeket legtöbb esetben a helyi (gazdasági, önkormányzati és civil) szereplők összefogására építő, vagy azok bevonásával előkészített és végrehajtott programokkal, a munkaerő-piaci részvételben és jövedelmekben megmutatkozó különbségeket a munkaerő foglalkoztathatóságának, minőségének, termelékenységének és versenyképességének javításával kívánjuk csökkenteni. A munkaerő-piaci helyzet és a foglalkoztatási lehetőségek tekintetében megnyilvánuló igen jelentős különbségek miatt fontos, hogy kellő mozgástér legyen a helyi munkaerő-piaci viszonyokra szabott stratégia és programok kialakítására. A végrehajtás során építeni fogunk azokra a szervezetekre, amelyek tapasztalatot szereztek az ilyen típusú kezdeményezések segítségével. Magyarországon a paktumok létrehozása megteremtette azt a platformot, amelyen a gazdasági élet helyi, a térségi viszonyokat legjobban ismerő szereplői, az állam és a vállalkozások, valamint a civil szféra képviselői egyeztethetik, összhangba hozhatják stratégiai céljaikat, és ezáltal multiplikálhatják erőfeszítéseiket a gazdaság és a munkaerő-piac fellendítése érdekében. A Nemzeti Munkaügyi Hivatal felmérése szerint több mint 64 foglalkoztatási paktum működik jelenleg is Magyarországon.

A TOP gazdaságfejlesztési beavatkozásainak eredményességét növeli, ha azok helyi gazdaságfejlesztési programok keretében valósulnak meg. Jelen intézkedés keretében a megyei foglalkoztatási együttműködéssel szinergiában a helyi foglalkoztatási kezdeményezésekhez kapcsolódva támogatást biztosítunk a megyei jogú városok önálló vagy a megyei kezdeményezésekbe integrálódó gazdaságfejlesztési-foglalkoztatási stratégiáinak, programjainak kidolgozására. Cél, hogy a TOP által finanszírozott gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási beavatkozások közös programalapon, összehangoltan, egymáshoz közvetlenül kapcsolódva valósuljanak meg. Fontos a megyei szintű programokkal való koordináció, összehangolt, megvalósítás.

A helyi foglalkoztatási együttműködések a térségi foglalkoztatáspolitikai fontos eszközei; segítségükkel keretek teremthetők a munkapiaci szereplők hatékony együttműködéséhez. A foglalkoztatási együttműködés (paktum) a térségi szereplők szerződésben rögzített összefogása. A partnerség lényege, hogy a polgármesterek, munkaügyi szakemberek, vállalkozók, civilek, illetve a képzőintézmények vezetői együtt gondolkodnak és dolgoznak a térség foglalkoztatási problémáinak megoldásán. Stratégiát alkotnak, s ennek mentén különböző helyi programokat valósítanak meg. Ezek a programok lehetnek többek között a munkanélküli és inaktív helyi lakosság munkaerőpiacra belépését, foglalkoztathatóságuk növelését és vállalkozóvá válásukat segítő helyi programok, figyelembe véve az adott térség munkaerőpiaci sajátosságait. Olyan programok kidolgozása is az intézkedés célja, melyek elősegítik az adott térségbe visszatérni vagy ott letelepedni és munkát vállalni szándékozó munkaerő foglalkoztathatóságát.

A foglalkoztatási stratégia nagy hangsúlyt helyez a térség (város és városkörnyék) foglalkoztatási helyzetének elemzésére, a munkalehetőségek feltárására, a gazdasági és a humán erőforrás-fejlesztési elképzelések koordinációjára, valamint a kitörési pontok meghatározására, innovatív foglalkoztatási kezdeményezések felismerésére. Továbbá nem hagyja figyelmen kívül a térség hagyományos munkakultúrájának megőrzését és fejlesztését. A foglalkoztatási együttműködések (paktumok) legfőbb célja az, hogy a munkahelyteremtő helyi gazdaságfejlesztés, a felnőttképzés és a szakképzés, valamint a munkaerő-közvetítés rendszerének szinergiáját erősítve összekapcsolja a kezdeményezéseket, ezzel erősítve egy jól koordinált helyi foglalkoztatáspolitikai kialakítását.

Az intézkedés keretében tervezett beavatkozások közvetlen célja ezen beruházások foglalkoztatottságot növelő hatását a beruházással érintett térségbe koncentrálni. Az intézkedés keretében lehetőség nyílik munkanélküli és inaktív személyek bevonásával megvalósuló munkaerő-piaci képzést célzó ESZA programok végrehajtására, illetve

foglalkoztatás bővítésre.

A további cél azoknak a városokban megvalósuló gazdasági beruházásoknak a kiegészítő ESZA támogatása, amelyek jelentős foglalkoztatási potenciállal bírnak. Az intézkedés keretében a helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) tagjai a paktumban résztvevő munkáltatók (különösen az ipari parkokba és ipari területekre települő vállalkozások) humánerőforrás-igényét koncentrált képzési- és bértámogatással segíthetik, ezzel is támogatva a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedését (lásd: intézkedés célcsoportja).

A beavatkozás célja továbbá a helyi foglalkoztatási együttműködések által kidolgozott, a térségi foglalkoztatáspolitikai célok elérését segítő akciótervek projektjeinek támogatása. A kisméretű, jellemzően más forrásból nem támogatott beavatkozások eredménye, hogy a helyi foglalkoztatáspolitikai alakításában részt vevő szervezetek kapacitása nő, hatékonysága javul, így a helyi foglalkoztatási és képzettségi szint megnövekszik.

A foglalkoztatási együttműködések – mind a megyei, mind az ahhoz illeszkedő, azzal összehangoltan működő megyei jogú városi foglalkoztatási integrációk – az önkormányzatok, munkaerőpiaci intézmények, képző intézmények és vállalkozások eredményorientált, célzott együttműködésében valósulnak meg.

Az intézkedés a **megyei jogú város szintjén valósul meg az alábbi komponensekkel:**

Résztétel és kapcsolat a megyei szintű foglalkoztatási megállapodásokkal, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködésekkel

A megyei foglalkoztatási megállapodásokban, együttműködésekben a megyei jogú városok önkormányzatain és a város területén működő intézmények, partnereként és/vagy önálló projektelemekkel részt vehetnek.

A beavatkozás keretében a foglalkoztatási paktum modellje és módszertana szerint létrejött, létrejövő megyei szintű foglalkoztatási együttműködések támogatása valósul meg. Ennek keretében támogatást biztosítunk a megyei foglalkoztatási stratégia tervezésére (beleértve kutatásokat, felméréseket, adatbázisokat), a partnerség és az együttműködést szervező szervezet kialakítására és működtetésére, a tevékenységei keretében végzett képzési és foglalkoztatási tevékenységekre.

A megyei foglalkoztatási együttműködéshez kapcsolódva lehetőséget biztosítunk a TOP 1. prioritástengelyében biztosított üzleti infrastruktúrához, befektetés-ösztönzéshez, térségi gazdasági hálózathoz, helyi termékmenedzsmenthez, helyi gazdaság-szervezéshez kapcsolódó megyei szintű képzési, foglalkoztatási, egyéb ESZA típusú tevékenységekre.

A megyei szintű foglalkoztatási együttműködésekbe illeszkedve kis- és középvállalkozások foglalkoztatási, képzési támogatása is megvalósítható. A foglalkoztatási ESZA támogatásokért első helyen felelős operatív program a GINOP, amelynek ESZA prioritása a munkaerő kínálati oldalának fejlesztésére fókuszál, elsősorban az aktív munkaerő-piaci eszközök segítségével. Ezzel szinergiában működhetnek a TOP ESZA prioritástengelyének foglalkoztatás-ösztönzést célzó TC8 forrásból finanszírozott beavatkozásai, lehetőséget adva a jelentős foglalkoztatási potenciállal bíró megyei és helyi jelentőségű beruházások kiegészítő ESZA támogatására. A foglalkoztatási együttműködések (paktumok) keretében tervezett beavatkozások az adott térségben működő munkáltatók, köztük a TOP által támogatott üzleti infrastruktúrát igénybevevő vállalkozások, valamint a GINOP-ból ERFA fejlesztésben részesülő kkv-k) humánerőforrás-igényét koncentrált képzési- és bértámogatással segíthetik, ezzel is támogatva a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívok elhelyezkedését.

Helyi foglalkoztatási együttműködések a megyei jogú város területén és

várostérségében

A beavatkozás keretében a megyei foglalkoztatási integrációk modelljével megegyezően a megyei jogú város területére vonatkozó, városi, adott esetben várostérségi integrációt megvalósító, a helyi foglalkoztatási kezdeményezések modellje és módszertana szerint létrejött, létrejövő helyi foglalkoztatási együttműködések támogatása valósul meg. A helyi szint itt a megyei jogú város területét, esetleg közvetlen várostérségét érinti. Ennek keretében támogatást biztosítunk a helyi gazdaságfejlesztési - foglalkoztatási program tervezésére (beleértve kutatásokat, felméréseket, adatbázisokat, műhelymunkákat), a helyi partnerség kialakítására és működtetésére, a tevékenysége keretében végzett képzési és foglalkoztatási tevékenységekre, beleértve a kapcsolódó szemléletformálást, közösségi akciókat.

A beavatkozás fontos eleme a gazdaságfejlesztési intézkedésekben (6.1. intézkedés) a helyi foglalkoztatási stratégiához illeszkedve megvalósított, foglalkoztatást célzó önkormányzati gazdaságfejlesztési beavatkozások előkészítése, koordinálása, a legjobb európai és hazai gyakorlatok terjesztése, foglalkoztatás-intenzív kísérleti kezdeményezések ösztönzése, a fejlesztések munkavállalók képzésével, foglalkoztatásuk támogatásával történő segítése.

A helyi foglalkoztatási kezdeményezésekhez kapcsolódva lehetőséget biztosítunk a TOP 1. prioritástengelyében biztosított üzleti infrastruktúrához, befektetés-ösztönzéshez, térségi gazdasági hálózathoz, helyi termékmenedzsmenthez, helyi gazdaság-szervezéshez kapcsolódó, helyi szintű képzési, foglalkoztatási, egyéb ESZA típusú tevékenységekre, beleértve a kapcsolódó szemléletformálást, közösségi akciókat.

A helyi szintű foglalkoztatási együttműködések keretében is lehetséges az adott térségben működő munkáltatók, köztük a TOP által támogatott üzleti infrastruktúrát igénybevevő vállalkozások, valamint a GINOP-ból ERFA fejlesztésben részesülő kkv-k) humán erőforrás-igényének koncentrált képzési- és bértámogatása, beleértve a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélkülieket és inaktívakat.

Gyermekellátási szolgáltatások munkavállalóinak foglalkoztatási és képzési támogatása

A beavatkozás keretében lehetőséget biztosítunk a TOP TC8 ERFA forrásaiból fejlesztett mrv gyermekellátási kapacitások humán erőforrás szükségleteit támogatására. Ehhez kapcsolódóan a rugalmas foglalkoztatás, családbarát munkahelyi környezet, munka és a magánélet összehangolását célzó fejlesztéseket a GINOP 5 prioritása finanszíroz, kompetenciája, a már állományban lévő bölcsődei dolgozók, (óvoda)pedagógusok képzése pedig az igényelt ágazati koordináció miatt az EFOP kompetenciájába tartozik.

Főbb célcsoportok: az adott térségben munkát vállalni szándékozó hátrányos helyzetű álláskereső (tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek, az alacsony képzettségűek, a roma származásúak, a megváltozott munkaképességűek, a kisgyermeket nevelő nők, valamint az 50 év feletti korosztály és a pályakezdő fiatalok).

Specifikus célterületek: kevésbé fejlett régiók megyei jogú városainak a területe. Az intézkedés lehetőséget biztosít a megyei és megyei jogú város foglalkoztatási célú programjainak, kezdeményezéseinek összehangolására, koordinált megvalósítására.

Főbb kedvezményezettek: önkormányzatok, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, magánvállalkozások, civil szervezetek, megyei kormányhivatalok munkaügyi központja, képző intézmények.

2.F.34.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
Az intézkedés keretében a megyei jogú városok integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei jogú városi projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Az intézkedés a megyei jogú város foglalkoztatási helyzetének javítását, a meglévő munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létrehozását támogatja, a gazdasági adottságokra és speciális igényekre alapozva. A támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei a következők: - programszerű, integrált, egymáshoz és a jelen prioritás 1-es intézkedésében lévő gazdaságfejlesztési támogatásokhoz kapcsolódó beavatkozások támogatására kerül sor; - a foglalkoztatás ösztönzését szolgáló támogatások odaítélésénél előnyben részesülnek a TOP ERFA forrásaiból támogatott üzleti infrastruktúrát igénybevevő, pl. ipari parkokba és ipari területekre, a rehabilitált barnamezős területekre települő vállalkozások, a TOP 6.1 intézkedés önkormányzati helyi gazdaságfejlesztési beavatkozásai, továbbá a TOP-ból felújított turisztikai vonzerőhöz, települési akcióterülethez kapcsolódó szolgáltatást kiépítő vállalkozások humán erőforrás-igényeit kiszolgáló fejlesztések. - a támogatások odaítélésénél szempont a GINOP-ból ERFA fejlesztésben részesülő kkv-k) humán erőforrás-igényének képzési- és bértámogatása, kiemelten a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedésének segítése. - kiemelt szempont a TOP TC8 ERFA forrásaiból fejlesztett gyermekellátási kapacitások humán erőforrás szükségleteinek támogatása. A foglalkoztatási paktumok témakörében az ágazati OP-khoz való kapcsolódás (legfőképp GINOP 5. prioritástengelyében foglaltak) figyelembe vételével tervezzük a tevékenységeinket; - a prioritás keretében a munkavállalói készségek és a helyi gazdaság potenciális igényeinek közelítése témakörében a jelen prioritástengely első intézkedésében foglaltak figyelembe vételével tervezzük a tevékenységeinket; - szempont a helyi munkaerőpiaci szükségletekre való reagálás, a kereslet-kínálat összehangolása; A kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások).	

2.F.34.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.34.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1303/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.34.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

69. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatégoria (adott esetben)	Célérték (2023) ⁹³			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
	Munkánélküli résztvevők száma, beleértve a tartós munkanélkülieket is (közös indikátor)	fő	ESZA	kevésbé fejlett				FAIR	évente
	A munkahelyi képzésekben résztvevők száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett				FAIR	évente

⁹³ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.35. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
----------------------	--

2.F.36. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

Azonosító	6I
Egyedi célkitűzés	A leromlott városi területeken élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása valamint a társadalmi aktivitás, társadalmi összetartozás növelése helyi szinten
A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények	Az intézkedés két kiemelt céllal rendelkezik, amelyek beavatkozúsonként különböznek. - Az első beavatkozás célja, hogy az Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája által a szegénység és társadalmi kirekesztés területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához helyi, területi alapon szervezett programok által járuljon hozzá, úgy hogy azok szervesen illeszkednek, kiegészítik a TOP ERFA finanszírozású megyei jogú városokban tervezett szociális városrehabilitációs beavatkozásokat. - A második beavatkozás célja, hogy a helyi közösségek fejlesztése elsősorban települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti. Ez a társadalmi felzárkózási politikának is fontos eszköze, a közösségi munka hatására az érintett emberek is együttműködnek problémáik megoldásában. - A támogatható tevékenységek eredményeképp: - felszámolásra kerül a leromlott lakókörnyezetek egy része; - társadalmi hátrányok kompenzálását célzó programok valósulnak meg a szociális városrehabilitáció keretében; - a társadalmi összetartozás és együttműködés alapját teremti meg a közösségépítés keretében megvalósult programok, amelyeknek a fontos helyszínei a kulturális intézmények és más közösségi terek lesznek. - társadalmi együttműködés erősödése, szegregáció csökkenése

	- az ERFA finanszírozású beavatkozások nagyobb hatékonysággal, hatással és eredménnyel valósulnak meg; - célzott közösségi, térségi és települési helyi identitást erősítő marketing akciók, valamint kulturális és környezeti örökség megőrzésére irányuló programok valósulnak meg; - a településfejlesztésbe becsatornázódó, a fejlesztésekhez szükséges helyi partnerséget megteremtő, fenntartó civil aktivitás erősödik; - erősödik a helyi identitás, településhez, térséghez kötődés, ezáltal nő a települések népességmegtartó képessége, különösen a fiatalok esetében - erősödik a társadalmi együttműködés és a tolerancia, csökken a szegregáció, megvalósul a roma-nem roma párbeszéd -
--	--

70. táblázat: Közös eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg, és az egyedi célkitűzéshez kapcsolódó program-specifikus eredménymutatók (beruházási prioritásonként és régiókatéegóriánként) (az ESZA tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Régió-kategória	A mutató mértékegysége	A célmeghatározáshoz használt közös kimeneti mutató	Bázis-érték			A bázis-érték és célérték mértékegysége	Bázis-év	Célérték ⁹⁴ (2023)			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö			F	N	Ö		
	A program keretében jobb életkilátással kikerültek száma	kevésbé fejlett	fő		0			fő	2014			45 000	FAIR	évente
	Szociális partnerek vagy nem kormányzati szervezetek (NGO-k) által részben vagy teljesen végrehajtott projektek száma	kevésbé fejlett	db		0			fő	2014			400	FAIR	évente

⁹⁴ Ez a lista tartalmazza a közös eredménymutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus eredménymutatót. A közös eredménymutatók célértékeit számszerűsíteni kell; a program-specifikus eredménymutatók esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők), vagy nemenként lebontva. A bázisértékek ennek megfelelően kiigazíthatók. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.37. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK
(beruházási prioritásként)

**2.F.37.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE
ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ,
BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI
CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT**

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
----------------------	--

A beruházási prioritáshoz egy intézkedés és két beavatkozás kapcsolódik:

6.9 Társadalmi kohéziót célzó helyi programok

I. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok

Az intézkedés célja a TOP 6.7 intézkedésével (városrehabilitáció) összhangban, azt kiegészítve a leszakadással fenyegetett városrészekben és városi külterületeken élők tekintetében a szegénység, a társadalmi és a munkaerő-piaci hátrányok újratermelődésének megállítása, valamint a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek a megteremtése. Az intézkedésen belül hangsúlyt kap az önálló jövedelemszerzésre való képesség kialakítása, fejlesztése, az oktatási hátrányok leküzdése, a leszakadással veszélyeztetett egyének és csoportok jövedelemszerzésre való képessé tételét célzó közösségi és egyéni szociális munka.

Az intézkedés keretében olyan társadalmi felzárkózást célzó tevékenységek valósíthatók meg, amelyek kiegészítik az alapellátásban biztosított szolgáltatásokat. A fejlesztések az alapellátást nyújtó intézményekkel együttműködésben valósulnak meg. A szociális városrehabilitációs projekteket végig kell, hogy kísérik a közösségfejlesztő programok, melyek lehetővé teszik a városrehabilitációval érintett területen élő lakosság bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, továbbá erősítik a helyi közösség kohézióját. Amennyiben a leszakadás mértéke indokolja, a projektnek része kell, hogy legyen a jelenléten alapuló szociális munka, a nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területek esetében kötelező jelleggel.

Az oktatási hátrányok leküzdése terén a koragyerekkori, gyermekkori és ifjúsági korcsoportokat célzó, a formális oktatáson kívüli fejlesztő és oktatási programok a hátrányos helyzetű családokból származó gyermekeket célozzák a programok széles kínálatával: tanoda, játszóház, fejlesztő programok, szabadidős programok stb. Az egészségügyi, mentálhigiénés programok a kiegyensúlyozott életvezetést, az egészségügyi megelőzést hivatottak szolgálni. A lakhatás biztonságával összefüggésben a lakhatási helyzetek legalizálását és adósságkezelési programok valósíthatók meg. A közbiztonság javítása is kiemelt cél, melyet a fentiekén kívül a szomszédsági rendőrség, polgárőrség működtetése szolgál.

Miután a szociális városrehabilitációs célterületeken, különösen a nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területeken jelentős, illetve magas a roma lakosság aránya, ezért a társadalmi együttműködést célzó programok is részét képezik a projekteknek. A megkülönböztetés elleni akciók részét képezik az intézkedésnek.

II. A helyi identitás és kohézió erősítése

Az intézkedés célja a TOP ERFA forrásból megvalósuló mjav beavatkozásaival összhangban, azt kiegészítve a TOP célkitűzéseket segítő, közösségi, társadalmi bevonást megvalósító projektek megvalósítása.

A helyi közösségek fejlesztése elsősorban települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti. Ez a társadalmi felzárkózási

politikának is fontos eszköze, a közösségi munka hatására az érintett emberek is együttműködnek a problémák megoldásában.

Az intézkedés eredményeképp közösségi, települési helyi identitást erősítő akciók, kulturális és természeti örökség megismertetésére, megőrzésére irányuló helyi közösségi programok valósulnak meg, fejlődik a közösség egymás iránti felelősségtudata. Az intézkedés a helyi civil társadalom bevonásával és megerősödésével segíti a helyi közösségi konfliktusok megoldását és az önálló cselekvési képességek erősítését, erősíti a civil aktivitást, az önkéntességet, a helyi identitást, valamint a településhez, térséghez való kötődést, így szerepet vállal a népesség megtartásában. Mindezekon keresztül hatékonyan előkészíti, kiegészíti a TOP településfejlesztési beavatkozásait, annak közösségi hátterét teremti meg.

Az intézkedés keretében megvalósulhatnak átfogó programjellegű tevékenységek is, ugyanakkor a TOP egyik legfontosabb célkitűzése a fejlesztések integrált módon történő megvalósítása, ezért az intézkedés keretében támogatható tevékenységek elsődlegesen a TOP többi prioritásához és intézkedéséhez – kiemelten a 6.4 intézkedéshez – kapcsolódva valósulnak meg a szinergikus hatások érvényesülése érdekében. Az intézkedés keretében finanszírozott beavatkozások helyi kezdeményezések formájában valósulnak meg. EFOP és VP lehatárolását is ezen jellege adja meg.

.Az intézkedés főképp az alábbi tevékenységeket tartalmazza:

- Helyi közösséget és identitást erősítő akciók, például közösségi programok, szabadidős programok, partnertalálkozók, szemléletformálás, kulturális és természeti örökséggel kapcsolatos helyi programok, hagyományörzés, néprajzi oktatás, hagyományalapú tudás erősítésére építő programok.
- Helyi közösségfejlesztési programok megvalósítása, összhangban az EFOP közösségfejlesztést célzó programjával.
- Helyi partnerségi együttműködések szervezése, erősítése, pl. a helyi érdekek érvényesítését és szükségletek kielégítését célzó civil szerveződések elősegítése, a helyi szükségletek alapján, aktuális témákban participatív tervezési gyakorlatok kezdeményezése.
- Ösztöndíjprogram, pl. egyéni kiválóság támogatása, megyei szintű ösztöndíjrendszerek kialakítása, fiatalok településen tartását, visszatérését segítő kezdeményezések.
- Bűnmegelőzést, közlekedésbiztonság és közbiztonság javítását segítő intézkedések (pl. helyi bűnmegelőzési stratégiák, tolerancia- és drogreprevenációs programok stb.)

A TOP beavatkozások elsődlegesen a TOP egyéb, kiemelten a városfejlesztési intézkedéshez kapcsolódva valósulnak meg, ez adja meg az általános lehatárolást az EFOP és a VP hasonló programjaival. A VP a vidéki CLLD keretében finanszírozhat helyi közösséget erősítő programokat a vidéki térségekben, a TOP általánosan biztosítja ezt a lehetőséget, inkább városi fókusszal, de ez nem kizárólagos.

A célzott helyi közösségfejlesztési programokat a TOP az EFOP-pal szinergiában finanszírozza, az alábbi lehatárolással:

- EFOP forrásból történik a módszertan, képzés, mentorálás biztosítása a helyi szintű közösségfejlesztési programok szakmai támogatására és folyamatsegítésére.
- A célcsoport-specifikus ifjúsági és egyházi közösségfejlesztési programokat az EFOP finanszírozza (ESZA). A helyi közösségfejlesztési programokat (nem célcsoport-specifikus programok) a TOP finanszírozza, beleértve annak technikai elemeit, valamin helyi közösségfejlesztési szakember bevonását, alkalmazását. Ehhez igénybe veszik az EFOP által biztosított módszertant és mentorokat.

Emellett TOP a városi CLLD keretében (TOP 7. prioritás, CLLD ESZA intézkedés) és a szociális városrehabilitáció keretében TOP 5. prioritás, 5.3 intézkedés, ESZA) finanszíroz közösségfejlesztést, melyek esetében az EFOP központi módszertani támogatása ugyancsak rendelkezésre áll.

Főbb célcsoportok

I) A szociális városrehabilitációs célterületen élők (nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező, illetve e tekintetben veszélyeztetett, valamint

	leromló városrészek lakói) jellemzően a munkaerőpiacról kiszoruló, alacsony jövedelmű, és alacsony iskolai végzettségű társadalmi csoportok II) A kevésbé fejlett régiók népessége
<i>Specifikus célterületek</i>	I) A kevésbé fejlett régiók megyei jogú városainak leromlott lakótelepei, városi szövetbe ágyazott leszakadással veszélyeztetett vagy leszakadó, jellemzően hagyományos beépítésű városrészei vagy településtesttől elkülönült telepei, kolóniái. A területek megfelelő indikátorrendszer segítségével kerülnek kiválasztásra. II) A kevésbé fejlett régiók megyei jogú városai
<i>Főbb kedvezményezettek</i>	Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, gazdasági társaságok és szervezetek.

2.F.37.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
Az intézkedés keretében a megyei jogú városok integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei jogú városi projektsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Az intézkedés a megyei jogú város foglalkoztatási helyzetének javítását, a meglévő munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létrehozását támogatja, a gazdasági adottságokra és speciális igényekre alapozva. A támogatott projektek és projektsomagok fő kiválasztási elvei: - jellemzően programszerű, integrált, egymáshoz és a többi prioritáshoz kapcsolódó beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei jogú városok városfejlesztési programcsomagjainak részeként; - a városrehabilitációs intézkedés keretében végzett beavatkozások közvetlenül kapcsolódnak a 6.7. intézkedéshez; - a szociális városrehabilitációs tevékenységek témakörében az ágazati OP-khoz való kapcsolódás (legfőképp az EFOP 1. prioritástengelyében foglaltak) figyelembe vételével tervezzük a tevékenységeinket; - kapcsolódás, illeszkedés jelen prioritás településfejlesztési intézkedései keretében megvalósuló fejlesztésekhez. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások).	

2.F.38. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.F.38.1. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.38.2. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

71. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo no-sító	Mutató	Mérté k-egys ég	Alap	Régió- kategór ia (adott esetben)	Célérték (2023) ⁹⁵			Adat- forrá s	A beszámol ás gyakorisá ga
					F	N	Ö		
6.3.	A programokba bevont személyek száma	fő	ESZ A	kevésbé fejlett				IH	évente
6.4.	Támogatott civil szervezetek száma	db	ESZ A	kevésbé fejlett				IH	évente

2.F.39. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁹⁶

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁹⁷, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

⁹⁵ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

⁹⁶ Csak az ESZA által támogatott programokra.

⁹⁷ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

<i>Prioritási tengely</i>	Fenntartható városfejlesztés
nem releváns	

2.F.40. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

72. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókatégoriánként)⁹⁸

Prioritás-tengely	Mutató típusa	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatégoria	2018-ra vonatkozó rész-cél	2018-ra vonatkozó rész-cél ⁹⁹			Végső cél (2023) ¹⁰⁰			Adatforrás	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
6.	Kimeneti		Támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett							1800	IH	
6.	Pénzügyi		Költségnyilatkozatba foglalt összeg	EUR	ERFA	kevésbé fejlett							1 487 970 464	IH	
6.	kimeneti		Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2	ERFA	kevésbé fejlett								FAIR	
6.	kimeneti		A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	látogatás/év	ERFA	kevésbé fejlett								Létesítmények adatszolgáltatása	
6.	Pénzügyi		költségnyilatkozatba foglalt összeg	EUR	ERFA	kevésbé fejlett								IH	
6.	kimeneti		Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza (OP kondíciós lista alapján)	db	ERFA	kevésbé fejlett								IH	
6.	kimeneti		Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése	tonna CO2 egyenérték	ERFA	kevésbé fejlett								IH	

⁹⁸ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott rész-célokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész-céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

⁹⁹ A rész-célok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

¹⁰⁰ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

6.	Pénzügyi		Költségnyilatkozatba foglalt összeg	EUR	ERFA	kevésbé fejlett						IH	kötelező mutató
6.	kimeneti		A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett						IH	
6.	kimeneti		Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	ERFA	kevésbé fejlett						IH	
6.	pénzügyi		Költségnyilatkozatba foglalt összeg	EUR		kevésbé fejlett						IH	kötelező mutató
6.	Kimeneti		A programokba bevont személyek száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett						IH	
6.	Eredmény		A program keretében jobb életkilátással kikerültek száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett						FAIR	
6.	Pénzügyi		Költségnyilatkozatba foglalt összeg	EUR	ESZA	kevésbé fejlett						IH	

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

2.F.41. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

20–24. táblázat: Beavatkozási kategóriák

(Alapontként és régiókatéegóriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alapra vagy régiókatéegóriára vonatkozik)

73. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ERFA	
Régiókatéegória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6.	001. A kis- és középállalkozások (kkv-k) általános termelőberuházásai	
6.	074. Kereskedelmi turisztikai eszközök fejlesztése és népszerűsítése a kkv-kban	
6.	075. Kereskedelmi turisztikai szolgáltatások fejlesztése és népszerűsítése kkv-kban vagy kkv-k részére	
6.	034 egyéb korszerűsített vagy felújított út	
6.	052. A koragyermekkori neveléshez és oktatáshoz kapcsolódó infrastruktúra (óvodai-bölcsődei)	
6.	072. Vállalati infrastruktúra a kkv-k számára (ideértve az ipari parkokat és telephelyeket)	
6.	017 Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a minimalizálásra, a válogatásra és az újrahasznosításra irányuló intézkedéseket)	
6.	018 Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a mechanikai, biológiai kezelést, a hőkezelést, az égetést és a hulladéklerakással kapcsolatos intézkedéseket)	
6.	019 Kereskedelmi, ipari vagy veszélyes hulladékok kezelése	
6.	021 Vízgazdálkodás és az ivóvízkészletek védelme (ideértve a vízgyűjtő-gazdálkodást, a vízellátást, az éghajlatváltozáshoz való különleges alkalmazkodási intézkedéseket, a távfogyasztásmérést, a díjszabási rendszereket és a szivárgás visszaszorítását)	
6.	032 Helyi úthálózat (új építésű)	
6.	022 Szennyvízkezelés	
6.	034 Egyéb felújított vagy javított út (autópálya, nemzeti, regionális vagy helyi)	
6.	083 Levegő minőségi intézkedések	
6.	085 A biodiverzitás védelme és javítása, természetvédelem és zöld infrastruktúra	
6.	087 Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedések, az éghajlattal kapcsolatos kockázatok (pl. erózió, tűz, árvíz, vihar és szárazság) megelőzése és kezelése, ideértve a társadalmi tudatosság növelését, a polgári védelmet és a katasztrófavédelmi	
6.	089 Ipari területek és szennyezett talaj rehabilitációja	
6.	091 A természeti területek turizmuspotenciáljának fejlesztése és népszerűsítése	
6.	092 Az állami turisztikai eszközök védelme, fejlesztése és népszerűsítése	
6.	093 Az állami turisztikai szolgáltatások fejlesztése és népszerűsítése	
6.	094 Az állami kulturális javak és örökség védelme, fejlesztése és népszerűsítése	
6.	095 Az állami kulturális szolgáltatások és örökség fejlesztése és népszerűsítése	
6.		
6.	005. Villamos energia (tárolás és átvitel)	
6.	009. Megújuló energia: szél	
6.	010. Megújuló energia: napenergia	
6.	011. Megújuló energia: biomassza	
6.	012. Egyéb megújuló energia (ideértve a hidroelektromos, a geotermikus és a tengeri energiát) és a megújuló energiaforrások integrációja (ideértve a tárolást, a gáz és megújuló hidrogén előállításához szükséges infrastruktúra energiaellátását)	
6.	013. A közcélú infrastruktúra energiahatékony felújítása, demonstrációs projektek és támogatási	

	intézkedések	
6.	015. Kis- és közepes feszültségű intelligens energiaelosztó-rendszerek (ideértve az intelligens energiahálózatokat és IKT-rendszereket)	
6.	016. Nagy hatékonyságú kapcsolt energiatermelés és távfűtés	
6.	017. Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a minimalizálásra, a válogatásra és az újrahasznosításra irányuló intézkedéseket)	
6.	018. Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a mechanikai, biológiai kezelést, a hőkezelést, az égetést és a hulladéklerakással kapcsolatos intézkedéseket)	
6.	019. Kereskedelmi, ipari vagy veszélyes hulladékok kezelése	
6.	022. Szennyvízkezelés	
6.	023. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére és/vagy elkerülésére irányuló környezetvédelmi intézkedések (ideértve a metángáz kezelését és tárolását és a komposztálást)	
6.	043. A tiszta városi közlekedési infrastruktúra és annak elősegítése (ideértve a felszerelést és a járműveket)	
6.	044. Intelligens szállítási rendszerek (ideértve a szükségletkezelés, az úthasználatidő- rendszerek bevezetését, az IT-monitoring ellenőrzési és információs rendszereket)	
6.	090. Kerékpárutak és gyalogutak	
6.		
6.	053. Egészségügyi infrastruktúra	
6.	055. A regionális és helyi fejlesztésekhez hozzájáruló egyéb szociális infrastruktúra	
6.	054. Lakás-infrastruktúra	
6.		
6.	102. A munkakeresők és inaktívak foglalkoztatáshoz való hozzáférése, ideértve a tartósan munkanélküli és a munkaerőpiactól távol eső személyeket, a helyi foglalkoztatást érintő kezdeményezések és a munkaerő mobilitásának támogatása révén	
6.	109. Az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében	
6.	110. A marginalizálódott közösségek – például a romák – társadalmi-gazdasági integrációja	
6.	118. Az oktatási és képzési rendszerek munkaerő-piaci igényekhez való igazodásának javítása, a tanulásból a munkába történő átmenet megkönnyítése, a szakmai oktatás és a képzési rendszerek megerősítése és minőségének javítása többek között a készségek iránti igény előrejelzésén alapuló mechanizmusok, a tananyagok kiigazítása, a munkaalapú tanulási rendszerek – beleértve a duális tanulási rendszereket és a tanulószereződéses gyakorlati képzéseket – létrehozása és továbbfejlesztése	

74. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	01 nem visszatérítendő támogatás	

75. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	01 Nagyméretű városi területek (sűrűn lakott > 50 000 fős lakosság)	

76. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

6	02 A fenntartható városfejlesztés egyéb integrált megközelítései	
---	--	--

77. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ¹⁰¹ (csak ESZA)		
Alap		
Régiókatégória		
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

20–24. táblázat: Beavatkozási kategóriák

(Alaponként és régiókatégóriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alapra vagy régiókatégóriára vonatkozik)

78. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6.		
6.		

79. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	01 nem visszatérítendő támogatás	

80. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	01 Nagyméretű városi területek (sűrűn lakott > 50 000 fős lakosság)	

81. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	02 A fenntartható városfejlesztés egyéb integrált megközelítései	

¹⁰¹ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

82. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ¹⁰² (csak ESZA)		
Alap		
Régiókatégória		
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

2.F.42. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERVEZETT ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA, BELEÉRTVE SZÜKSÉG ESETÉN A PROGRAMOK IRÁNYÍTÁSÁBAN ÉS KONTROLLJÁBAN RÉSZT VEVŐ HATÓSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV KAPACITÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEKET IS (ADOTT ESETBEN)

(prioritási tengelyenként)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vii. alpontja)

Prioritási tengely	
Nem releváns.	

¹⁰² Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

2.G. KÖZÖSSÉGI SZINTEN IRÁNYÍTOTT VÁROSI HELYI FEJLESZTÉSEK (CLLD) PRIORITÁSI TENGELY

A prioritási tengely azonosítója	7.
A prioritási tengely címe	Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD)

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	igen
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	Nem releváns

2.G.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGELY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

A prioritástengely kialakításának elsődleges indoka, hogy az Európai Bizottság közösségvezérelt helyi fejlesztésekről (angol rövidítéssel CLLD /Community-led Local Development) szóló útmutatójának megfelelően, kísérleti jelleggel, integrált és programalapú fejlesztések megvalósítását tegye lehetővé városi szinten. A korábbi fejlesztési programidőszakokban (2004-2006, 2007-2013) a különböző típusú források integrált kezelésére nem volt mód, így azok, egymás mellett és egymástól elkülönülten működtek a lehetséges szinergikus hatások kihasználása nélkül. Az előző programozási időszakban ERFA és ESZA esetében a helyi közösségi részvételre építő programok megvalósítására közvetlenül és általánosan nem volt mód az Urbact program közösségi tervezést támogató forrásai kivételével.

A PM területi logikájából fakadó egyik fontos decentralizált területi cél a helyi közösségek részvételének és tudatosságának fokozása, a helyi társadalmak megújítása. A PM is rögzíti, hogy a térségileg decentralizált fejlesztések egyik fő küldetése a helyi közösségek megerősítése a helyi és közösségi alapú gazdaság fejlesztése. A helyi fejlesztési programokat megvalósító városi helyi akciócsoportok (HACS – CLLD szervezetek) nagyon fontos terepei lehetnek a városok kulturális és közösségi élete megújításának, továbbá a közösségi alapú gazdaságfejlesztési módszertanok kialakításának és elterjesztésének.

A prioritástengely azt célozza, hogy kísérleti jelleggel a jogosult városokban a helyi lakosság, civil szervezetek, vállalkozások és önkormányzatok együttműködésével, illetve kezdeményezésére integrált, közösségfejlesztést és helyi identitástudatot elősegítő, elsődlegesen kulturális és közösségi tartalmú, a helyi gazdaságfejlesztést támogató stratégiák készüljenek, amelyek alapján olyan helyi fejlesztési programok valósulnak meg, amelyek egyszerre és összehangoltan képesek a TOP ERFA és ESZA forrásait használni. A programok hatékony megvalósulása a stratégiai szemléletre épül, mivel a városi helyi akciócsoportoknak (HACS – CLLD szervezeteknek) a helyi fejlesztési programok előkészítésére közösségi részvételen alapuló módszertannal, integrált szemléletű fejlesztési stratégiákat kell készíteniük.

A prioritástengely további szakmai indoka, hogy a városi közösségek fejlesztése a szubszidiaritás elvének megfelelően eredményesebben és hatékonyabban valósítható meg helyi szinten, a közösségek igényeinek közvetlen figyelembe vételével. A prioritástengely olyan terület-, város, illetve közösségfejlesztési tevékenységeket finanszíroz, amelyek léptékükben, célcsoportjukban, földrajzi területükben, jellegükben jobban tervezhetők, szervezhetők, hajthatók végre városi szinten, a helyi közösség tervezésében és közreműködésével.

Magyarországon a helyi közösségi részvétel a fejlesztési folyamatokban, a civil aktivitás, a szektorok közötti együttműködés a nyugat-európai országokhoz képest gyengébb, ezért a prioritástengely alkalmazása a közösségi részvétel és együttműködés erősítése, a helyi civil szektor aktivitásának és ismertségének növelése szempontjából is fontos.

Az intézkedések az 1301/2013/EU rendelet 5. cikk (9) d), valamint az 1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) vii) beruházási prioritások mentén a 9. „A társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem” tematikus célkitűzéshez fognak kapcsolódni.

2.G.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégóriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.G.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (d): közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások
-----------------------------	--

2.G.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	7.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A városi lakosság közösségi aktivitásának növelése a helyi közösség-szervezés és kulturális kínálatbővítés segítségével
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	Az integrált, közösségközpontú, alulról építkező, helyi partnerségen alapuló városfejlesztési programok, illetve a tartalmas szabadidő-eltöltés lehetőségeinek megteremtését, valamint innovatív, egymással és a környezetükkel

	együttműködni képes, önmagáért tenni akaró és tenni tudó, kezdeményező közösségek, mindezek által fenntartható települések létrejöttét. Az infrastrukturális fejlesztések területén végrehajtott, az akcióterületen érintett célcsoportok aktív bevonásával és részvételével végrehajtott közösségfejlesztési programok összetartóbb, tudatosabb, a város jövőjének alakításában részt vállaló városi társadalom kialakulását segíti elő. A beruházások eredményeként javulni, illetve bővülni fog az érintett városok kulturális és közösségi tereinek és szolgáltatóinak infrastrukturális és szolgáltatási minősége. Ehhez kapcsolódva a helyi gazdaságfejlesztés feltételei is javulnak. A közösségi igények által és a közösség aktív bevonásával vezérelt tervezett, fejlesztett helyi közösségi tereket és szolgáltatásokat a lakosság nagyobb hajlandósággal fogja igénybe venni és jobban is kötődni fog hozzá, mert maga is részt vesz a fejlesztési folyamatokban. A fejlesztések, illetve közösségi programok és projektek összességében elősegítik a népesség, kiemelten a fiatalok helyben maradását, illetve megtartását.
--	--

83. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azo-no-sító	Mutató	Mér-ték-egy-ség	Régió-kategória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ¹⁰³ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	A HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya ¹⁰⁴	%	kevésbé fejlett	A program indulását követően meghatározott érték a projektek indulásakor elvégzett kutatások összegzéseként	2015 (prioritás elindításától függően)	növekszik	központi módszer-tannal előre megállapított gyűjtés alapján	program indulását megelőzően, közben és utána, évente minimum egyszer
2.	A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség ¹⁰⁵	pontérték	kevésbé fejlett	A program indulását követően meghatározott érték a projektek indulásakor elvégzett kutatások összegzéseként	2015 (prioritás elindításától függően)	növekszik	központi módszer-tannal előre megállapított gyűjtés alapján	program indulását megelőzően, közben és utána, évente minimum egyszer
3.	Kulturális intézmények látogatottsága	%	kevésbé fejlett	KSH által szolgáltatott adatok	2015 (prioritás elindításától függően)	növekszik	KSH	program indulását megelőzően, közben és utána, évente minimum egyszer

¹⁰³ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségi vagy mennyiségi.

¹⁰⁴ Az indikátort központilag kialakított módszertan alapján, egységesen mérik a CLLD szervezetek

¹⁰⁵ Az indikátort központilag kialakított módszertan alapján, egységesen mérik a CLLD szervezetek

84. táblázat: Közös eredménymutatók

A magyar szakpolitikai egyedi célkitűzésekhez kapcsolódó a programspecifikus eredménymutatók kiindulási és célértéke az Unió stratégiájának beruházási prioritásait figyelembe véve és összhangban az 303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjával.

Azonosító	Mutató	Régió-kategória	A mutató mértékegysége	A célmeghatározáshoz használt közös kimeneti mutató	Bázisérték			A bázisérték és célérték mértékegysége	Bázisév	Célérték ¹⁰⁶ (2023)			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö			F	N	Ö		
Nem releváns														

85. táblázat: Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés eredménymutatói és az egyedi célkitűzéshez kapcsolódó program-specifikus eredménymutatók

(prioritási tengelyenként vagy valamely prioritási tengely része szerinti bontásban)

(Hivatkozás: az 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 19. cikkének (3) bekezdése¹⁰⁷)

Azonosító	Mutató	A mutató mértékegysége	A célmeghatározáshoz használt közös kimeneti mutató	Bázisérték			A bázisérték és célérték mértékegysége	Bázisév	Célérték ¹⁰⁸ (2023)			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
				F	N	Ö			F	N	Ö		

¹⁰⁶ Ez a lista tartalmazza a közös eredménymutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus eredménymutatót. A közös eredménymutatók célértékeit számszerűsíteni kell; a program-specifikus eredménymutatók esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők), vagy nemenként lebontva. A bázisértékek ennek megfelelően kiigazíthatók. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

¹⁰⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1304/2013/EU rendelete az Európai Szociális Alapról és az 1081/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 470. o.).

¹⁰⁸ Ez a lista tartalmazza a közös eredménymutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus eredménymutatót. A közös eredménymutatók célértékeit számszerűsíteni kell; a program-specifikus eredménymutatók esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek. Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés végrehajtásának monitoringjához használt, az 1304/2003/EU rendelet II. mellékletében szereplő összes eredménymutatónak számszerűsített célértékhez kell kapcsolódnia. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők), vagy nemenként lebontva. A bázisértékek ennek megfelelően kiigazíthatók. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.G.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.G.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (d): közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások
A beruházási prioritáshoz közvetlenül egy ERFA típusú intézkedés kapcsolódik, amely közvetlen kapcsolatban van a prioritástengely másik, ESZA forrású intézkedésével: Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése Az intézkedés kísérleti jelleggel, korlátozott számú, szakmai alapon kiválasztott városban valósul meg. Az intézkedés célja, hogy a városi helyi akciócsoportok (HACS) a közösségi bevonással készülő helyi fejlesztési stratégiák alapján, az akcióterületek kijelölt közösségi és kulturális tereinek fizikai rehabilitációját, ill. fejlesztését hajtsák végre a társadalom összetartozásának erősítése és helyi gazdasági fellendülése érdekében. Az intézkedés keretében a kulturális és közösségi terek, szolgáltatások fejlesztése, kínálatuk bővítése kap támogatást, lehetőség szerint hozzájárulva a helyi gazdaság fejlesztéséhez is. Az alábbi főbb fejlesztési irányok támogatása lehetséges az intézkedés keretében: - A városi helyi akciócsoportok (HACS) fejlesztési stratégiájának elkészítéséhez kapcsolódó projekt-előkészítési tevékenység. - Innovatív, területi közösségi szolgáltatást biztosító városi kulturális intézmények felújítása, illetve eszközfejlesztése lehetőség szerint célcsoport specifikusan. Például városi könyvtárak, közösségi házakban elektronikus könyv-, zene és filmtár kialakítása és szolgáltatási kínálatának bővítése, új szolgáltatások bevezetése – pl. innovatív olvasó, illetve filmnéző és zenehallgató szoba kialakítása stb. – elsősorban, de nem kizárólagosan fiatalok, gyermekes családok, gyerekek részére. - Városrészi közösségi terek infrastrukturális felújítása, bővítése, eszközfejlesztése, kreatív, új szolgáltatások befogadására alkalmas térre alakítása, beleértve az önkormányzati, nonprofit és egyházi tulajdonú közösségi tereket is. A beavatkozás keretében a leromlott állapotú közösségi terek felújítása fog megtörténni olyan módon, hogy a lakosság különböző célcsoportjainak igényeit minél hatékonyabban tudja szolgálni. A fiataloknak például szabadidős infrastruktúra – pl.: parquer gyakorló pálya, gördeszkás, biciklis gyakorlópálya, szabadtéri, ingyenes fitness edzőpálya stb. – kiépítése, míg a családoknak hagyományos, ugyanakkor biztonságos szolgáltatások garantálása – játszótérek stb. – míg az idősebb korosztálynak a közösségi tevékenységeket elősegítő eszközök telepítése. - Közterek „közösségi tér funkcióinak” bővítése. A helyi kultúra, hagyományok, illetve egyéb, a helyi közösség által szervezett rendezvények lebonyolítására alkalmas térrész kialakítása, fejlesztése, kapcsolódó eszközbeszerzések támogatása. A városi közösségi terek funkcióinak kialakításakor a helyi gazdaságfejlesztés	

szempontját is szükséges szem előtt tartani, ezért támogatott olyan terek, térrészek kialakítása, amelyek alkalmasak a helyi termékek bemutatására, innovatív formában történő értékesítésére, a helyi hagyományok, kulturális örökség részét képező, arra építő, értékeit továbbvivő helyi termékek előállításának bemutatására, oktatására (pl. kézműves alkotóházak), illetve a fiatalabb korosztály számára a kreativitást fejlesztő innovatív tevékenységek elsajátítására. Támogatható továbbá a kultúrához kapcsolódó gazdasági tevékenységekre (kulturális gazdaság) alkalmas helyszínek kialakítása, biztosítása. Az intézkedés keretében az infrastruktúra kialakítása, fejlesztése, valamint a helyi gazdaság közösségi megoldásait támogató beruházások végrehajtása is támogatható.

A fent felsorolt tevékenységek a lehetséges fejlesztési tevékenységek indikatív kínálatát jelentik, az egyes helyi fejlesztési stratégiák az adott város, városrész lakosainak igényeire, szükségleteire szabottan határozzák meg a tényleges fejlesztési tartalmat és valósítják meg a helyi fejlesztési programot a prioritástengely alapvető célkitűzéseivel összhangban, a CLLD alapelveknek megfelelően.

Főbb célcsoportok: közvetett célcsoport a helyi lakosság, míg közvetlen célcsoportok az érintett területek önkormányzatai, önkormányzati intézményei, a program céljainak megvalósításában releváns, állami finanszírozású intézményei, vállalkozásai, egyházi intézményei, civil szervezetei és lakossága által létrehozott helyi akciócsoportok (HACS - CLLD szervezetek).

Specifikus célterületek: a városi helyi fejlesztési stratégiák határozzák meg, az érintett városok területére, akár azon belül egyes városrészeire vonatkozóan. Az intézkedés kiemelt figyelmet fordít a fenti célok szerinti közösségi fejlesztésekre a lakótelepeken.

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, magánvállalkozások, civil szervezetek, egyházak, közintézmények, CLLD szervezetek.

A fenti intézkedés tevékenységei hozzájárulnak a városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek és városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek kimeneti indikátorokhoz és a közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség, valamint a HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya eredmény indikátorokhoz.

A TOP keretében megvalósuló közösségi szinten irányított helyi fejlesztések (CLLD) keretében megvalósuló tevékenységek és a Vidékfejlesztési Program keretében működő CLLD között területi és tematikus lehatárolást érvényesítünk. A TOP a 10 000 fő feletti városok helyi közösségeit támogatja, városfejlesztési tartalommal (kulturális-közösségi és kapcsolódó helyi gazdaságfejlesztési tevékenységek). A VP a 10 000 fő alatti települések CLLD programjaihoz nyújt támogatást, vidékfejlesztési tartalommal, a következő tématerületeken: a kedvezőtlen társadalmi, demográfiai térségi folyamatok hatásainak enyhítése, helyi gazdaság megerősítése, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás kialakítása és a klímareziliencia fejlesztése, innovatív aprófalú kísérleti program).

Az intézkedés keretében megvalósuló fejlesztések tematikus fókuszukkal (kulturális, közösségi tartalom) és módszertanukkal (CLLD módszertan) különböznek a TOP tematikus prioritástengelyeiben – például 2. prioritástengely – szereplő fejlesztésektől. A fejlesztéseket a helyi közösségek tervezik és valósítják meg, a helyi civil szervezetek, vállalkozások és önkormányzat egyenrangú együttműködésében a helyi igények feltérképezésére épülő helyi fejlesztési stratégiák jelen prioritástengely ERFA és ESZA forrásainak integrált, programalapú célzott felhasználását teszik lehetővé az adott városi célterületen.

2.G.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (d): közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások
Az intézkedések során a közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD) módszertana szerint kettős kiválasztási kritériumnak kell megfelelni. A helyi fejlesztési programokat megvalósító helyi akciócsoportok kiválasztása során fő alapelv a CLLD előírások (minimum követelmények) teljesítése, ezen túl fontos szempont a helyi fejlesztési stratégia minősége, integráltsága, többalapos finanszírozása és megvalósíthatósága, továbbá a helyi fejlesztési stratégia összeállításában megvalósuló partnerség (helyi vállalkozói, civil és közsféra partnersége). A fenti szempontok alapján a fejlesztési stratégiák értékelésre kerülnek és csak a minimum követelményeket teljesítő stratégiák lesznek támogathatóak. Figyelembe kell venni ezeken túl a helyi fejlesztési stratégia megvalósítását célzó projektek kiválasztási folyamatának átláthatóságát, a területalapú megközelítést – az akcióterület pontos meghatározása – és partnerséget, továbbá a helyi akciócsoport szakmai, animációs és kommunikációs képességeit, valamint adminisztratív kapacitását is. A helyi fejlesztési stratégia kidolgozása és végrehajtása, ennek keretében a projektek kiválasztása a városi helyi akciócsoportok feladata (ld. 4. fejezet). A helyi fejlesztési stratégiák végrehajtását szolgáló fejlesztési projektek kiválasztásánál a legfontosabb szempontok közé tartozik a helyi stratégia és a térségben irányadó egyéb fejlesztési stratégiák teljesítéséhez való hozzájárulás, a költségvetési keret és a meghatározott célok elérésének aránya, összhangja, továbbá a beavatkozások integráltsága, innovatív jellege, újszerűsége, valamint a helyi közösség aktivizálása, a célcsoport specifikus közösségfejlesztési, térségfejlesztési hatások, továbbá a stratégiák által megvalósított beruházások fenntarthatósága. Ez utóbbi a projekttől függően jelentheti a környezeti fenntarthatóságot, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások). A fejlesztések kiemelt figyelmet fordítanak a népességre, ezen belül is (de nem kizárólagosan) a fiatalok helyben tartására. A fenti szempontok együttesen biztosítják, hogy azok a programok kerüljenek megvalósításra, amelyek legjobban szolgálják a városi közösségek összetartozását, identitásának erősödését és lakosság lakókörnyezetével és viszonyaival való elégedettséget. Az intézkedés a prioritástengely másik (ESZA) intézkedésével kombináltan lesz végrehajtva, kapcsolódás szükséges.	

2.G.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (d): közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.G.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (d): közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.G.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ¹⁰⁹			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
4.	Városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			8 500	FAIR	évente
5.	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			90 000	FAIR	évente

2.G.6. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák
----------------------	--

¹⁰⁹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.G.7. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	7.B
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A városi lakosság közösségi aktivitásának növelése a helyi közösség-szervezés és kulturális kínálatbővítés segítségével
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	Az integrált, közösségközpontú, alulról építkező, helyi partnerségen alapuló városfejlesztési programok, illetve a tartalmas szabadidő-eltöltés lehetőségeinek megteremtését. Az infrastrukturális fejlesztések területén végrehajtott, az akcióterületen érintett célcsoportok aktív bevonásával és részvételével végrehajtott közösségfejlesztési programok összetartóbb, tudatosabb, a város jövőjének alakításában részt vállaló városi társadalom kialakulását segíti elő. A közösségi igények által és a közösség aktív bevonásával tervezett, fejlesztett helyi közösségi tereket és szolgáltatásokat a lakosság nagyobb hajlandósággal fogja igénybe venni és jobban is kötődni fog hozzá, mert maga is részt vesz a fejlesztési folyamatokban a tervezéstől kezdve. A fejlesztési stratégiák részét képező különböző közösségfejlesztési és kulturális programok lebonyolítása hozzájárul a helyi lakosság közösségi aktivitásának növeléséhez, illetve a programokon keresztül a helyi infrastrukturális fejlesztések várhatóan még jobban beépülnek a helyi lakosság aktívan használt közösségi terei közé, A fejlesztések, illetve közösségi programok és projektek összességében elősegítik a népesség, kiemelten a fiatalok helyben maradását, illetve megtartását.

86. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ESZA és a Kohéziós Alap tekintetében)(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ¹¹⁰ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	Kulturális intézmények látogatottsága	%	kevésbé fejlett	100	2015 (prioritás elindításától függően)	103	KSH	program indulását követően évente

¹¹⁰ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.G.8. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.G.8.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: Helyi közösségsszervezés a városi helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva Az intézkedés a közösség által irányított helyi fejlesztések ESZA elemeit tartalmazza, amely közvetlenül kapcsolódik a prioritástengely ERFA finanszírozású intézkedéséhez. Az intézkedés kísérleti jelleggel, korlátozott számú városban valósul meg. Az intézkedés a városi közösségek helyi fejlesztési stratégiákon alapuló, a közösségi és kulturális infrastrukturális fejlesztésekhez kapcsolódó, azokat kiegészítő kísérleti jelleggel közösségsszervezési és -fejlesztési, identitást erősítő, az összetartozást elősegítő tevékenységeket valósít meg. Az alábbi főbb fejlesztési irányok támogatását teszi lehetővé az intézkedés, beleértve az önállóan megvalósuló projekt-előkészítési tevékenységet: - A városi helyi akciócsoportok (HACS) fejlesztési stratégiájának elkészítéséhez kapcsolódó projektelőkészítési tevékenység; - helyi közösségsszervezési tevékenységek; - helyi (városrészi, szomszédsági) identitást erősítő tevékenységek: helytörténeti, honismereti, helyi örökség programok, helyi sajátosságokra épülő hagyományok, ünnepek átadása, felelevenítése, a helytörténeti és helyismereti- a kulturális örökség részét képező tárgyi eszközök elektronikus formában történő bemutatása; - folyamatos, helyi (városrészi, szomszédsági) társadalmi párbeszédet fenntartó egyeztetési megoldások kialakítása és működtetése (állampolgári tanácsok, kerekasztalok stb.), kiemelten a lakótelepeken; - megújított infrastruktúra közösségi használatát biztosító megoldások kialakítása, kulturális, közösségi programok szervezése, lebonyolítása, a szabadidő-eltöltés minőségének javítása, közösségi önképzési folyamatok helyszínnel és programokkal történő támogatása (közösségi tér esetében az adott tér (intézmény) közösségi bevonásra építő irányítása, köztér esetén annak programokkal, közösségi aktivitással való megtöltését és egyben állagmegóvását is elősegítő lakossági együttműködések); - helyi (városrészi, szomszédsági) aktivitást, társadalmi szolidaritást elősegítő tevékenységek (önkéntes tevékenységek, kulturális- és sportprogramok megszervezése, adományozói kultúra fejlesztése stb.); - helyi, közösségi alapú gazdaságfejlesztési megoldások népszerűsítése, kialakítása és elterjesztése területileg jól körülhatárolt kisközösségekben, pl.: beszerzői,	

termelői közösségek, helyi termékek kereskedelmének népszerűsítése;

helyi vállalkozások információs adatbázisainak és online elérhetőségének kialakítása, a kereskedelmi-kulturális köztéri szolgáltatások megjelenése;

helyi hagyományokra épülő kézműves (népi) mesterségek újratanítása a kulturális intézmények, a civil, a kézműves mesterek, vállalkozások együttműködésének keretében, szakmaismertető és bemutató programsorozatok, kiállítások, helyi tehetségek, kreatív személyek sikeres életpályák bemutatása, vándorkiállítások, a helyi identitás és kötődés erősítése érdekében;

„Versenyképesen a munkaerőpiacon” program elindítása: a humán erőforrás minőségének fejlesztése (növelése), a munkaerő-piacra történő bekapcsolódás eszközeivel: a helyi tudásra, hagyományokra, a civil és üzleti szereplők együttműködésére épülő, a helyi vállalkozási kultúrát fejlesztő szociális gazdaság, szolidáris gazdaság jellegű kezdeményezések;

közösségi terekhez kapcsolódóan a városi környezeti fenntarthatóság és környezettudatossági akciók, programok végrehajtása.

A fent felsorolt tevékenységek a lehetséges fejlesztési tevékenységek indikatív kínálatát jelentik, az egyes helyi fejlesztési stratégiák az adott város, városrész lakosainak igényeire, szükségleteire szabottan határozzák meg a tényleges fejlesztési tartalmat és valósítják meg a helyi fejlesztési programot a prioritástengely alapvető célkitűzéseivel összhangban, a CLLD alapelveknek megfelelően.

Főbb célcsoportok: az érintett területek önkormányzatai, a program céljainak megvalósításában releváns, állami finanszírozású intézményei, vállalkozásai és civil szervezetei és lakossága, amelyek a helyi fejlesztési stratégia összeállítására és a helyi fejlesztési program megvalósítására helyi akciócsoportokat hoznak létre.

Specifikus célterületek: a városi helyi fejlesztési stratégiák határozzák meg, az érintett városok területére vonatkozóan. Az intézkedés kiemelt figyelmet fordít a fenti célok szerinti közösségi fejlesztésekre a lakótelepeken.

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, magánvállalkozások, civil szervezetek, egyházak, közintézmények, CLLD szervezetek.

A fenti intézkedés tevékenységei hozzájárulnak a kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által teljesen vagy részben végrehajtott programok száma a programokban részt vevők száma kimeneti indikátorokhoz és a HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya eredmény indikátorhoz.

A TOP keretében megvalósuló közösségi szinten irányított helyi fejlesztések (CLLD) keretében megvalósuló tevékenységek és a VP keretében működő CLLD között területi és tematikus lehatárolást érvényesítünk. A TOP a 10 000 fő feletti városok helyi közösségeit támogatja, városfejlesztési tartalommal (kulturális-közösségi és kapcsolódó helyi gazdaságfejlesztési tevékenységek). A VP a 10 000 fő alatti települések CLLD programjaihoz nyújt támogatást, vidékfejlesztési tartalommal, a következő tématerületeken: a kedvezőtlen társadalmi, demográfiai térségi folyamatok hatásainak enyhítése, helyi gazdaság megerősítése, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás kialakítása és a klímareziliencia fejlesztése, innovatív aprófalú kísérleti program).

Az intézkedés keretében megvalósuló fejlesztések tematikus fókuszukkal (kulturális, közösségi tartalom) és módszertanukkal (CLLD módszertan) különböznek a TOP tematikus prioritástengelyeiben – például 2. prioritástengely – szereplő fejlesztésektől. A fejlesztéseket a helyi közösségek tervezik és valósítják meg, a helyi civil szervezetek, vállalkozások és önkormányzat egyenrangú együttműködésében a helyi igények feltérképezésére épülő helyi fejlesztési stratégiák jelen prioritástengely ERFA és ESZA forrásainak integrált, programalapú célzott felhasználását teszik lehetővé az adott városi célterületen.

2.G.8.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák
Az intézkedések során a közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD) módszertana szerint kettős kiválasztási kritériumnak kell megfelelni. A helyi fejlesztési programokat megvalósító helyi akciócsoportok kiválasztása során fő alapelv a CLLD előírások (minimum követelmények) teljesítése, ezen túl fontos szempont a helyi fejlesztési stratégia minősége, integráltsága, többalapos finanszírozása és megvalósíthatósága, továbbá a helyi fejlesztési stratégia összeállításában megvalósuló partnerség (helyi vállalkozói, civil és közsféra partnersége). A fenti szempontok alapján a fejlesztési stratégiák értékelésre kerülnek és csak a minimum követelményeket teljesítő stratégiák lesznek támogathatóak. Figyelembe kell venni ezeken túl a helyi fejlesztési stratégia megvalósítását célzó projektek kiválasztási folyamatának átláthatóságát, a területalapú megközelítést és partnerséget, továbbá a helyi akciócsoport szakmai, animációs és kommunikációs képességeit, valamint adminisztratív kapacitását is. A helyi fejlesztési stratégia kidolgozása és végrehajtása, ennek keretében a projektek kiválasztása a városi helyi akciócsoportok feladata (ld. 4. fejezet). A helyi fejlesztési stratégiák végrehajtását szolgáló fejlesztési projektek kiválasztásánál a legfontosabb szempontok közé tartozik a helyi stratégia és a térségben irányadó egyéb fejlesztési stratégiák teljesítéséhez való hozzájárulás, a költségvetési keret és a meghatározott célok elérésének aránya, összhangja, továbbá a beavatkozások integráltsága, innovatív jellege, újszerűsége, valamint a helyi közösség aktivizálása, a célcsoport specifikus közösségfejlesztési, továbbá térségfejlesztési hatások. A helyi akciócsoportok (HACS – CLLD szervezetek) az egyes projektek kiválasztásában meghatározó szerepet kapnak, a szakmai elbírálás egyik kiemelt szempontja lesz a projektek helyi fejlesztési stratégiákhoz való illeszkedésének vizsgálata. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások), valamint a helyi fejlesztési stratégiák végrajtása segítségével létrejött közösségek lehetőség szerinti megtartása, továbbá ápolása . A fejlesztések kiemelt figyelmet fordítanak a népesség, ezen belül is (de nem kizárólagosan) a fiatalok helyben tartására. A fenti szempontok együttesen biztosítják, hogy azok a programok kerüljenek megvalósításra, amelyek legjobban szolgálják a városi közösségek összetartozását, identitásának erősödését és lakosság lakókörnyezetével és viszonyaival való elégedettséget. Az intézkedés a prioritástengely másik (ERFA) intézkedésével kombináltan lesz végrehajtva, kapcsolódás szükséges.	

2.G.8.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.G.8.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.G.8.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

87. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatégoria (adott esetben)	Célérték (2023) ¹¹¹			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
7.1.	Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosság száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett	1 000 000	1 000 000	2 000 000	FAIR	évente
7.2.	A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által teljesen vagy részben végrehajtott programok száma	db	ESZA	kevésbé fejlett			750	FAIR	évente

¹¹¹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.G.9. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ¹¹²

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések¹¹³, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD fejlesztések)
nem releváns	

¹¹² Csak az ESZA által támogatott programokra.

¹¹³ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.G.10. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

88. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókatéegóriánként)¹¹⁴

Prioritási tengely	Mutató típusa	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória	2018-ra vonatkozó rész-cél	2018-ra vonatkozó rész-cél ¹¹⁵			Végső cél (2023) ¹¹⁶			Adat-forrás	A mutató relevanciája
							F	N	Ö	F	N	Ö		
7.	Kimeneti	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett	10 000				90 000			FAIR	A városi közösségfejlesztés szempontjából kiemelten fontos a közösségi használatú nyitott terek rehabilitációja

¹¹⁴ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott rész-célokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész-céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

¹¹⁵ A rész-célok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

¹¹⁶ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

Prioritási tengely	Mutató típusa	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória	2018-ra vonatkozó rész cél	2018-ra vonatkozó rész cél ¹¹⁵			Végző cél (2023) ¹¹⁶			Adat-forrás	A mutató relevanciája
							F	N	Ö	F	N	Ö		
7.	Ered-mény	Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosság száma (program spec. Eredmény-indikátor)	fő	ESZA	kevésbé fejlett	800 000	400 000	400 000	800 000	2 000 000			KHS	A helyi közösségi részvételre épülő CLLD módszertan elterjedését mutatja be, az abban résztvevő, abba bekapcsolódó városok lakosság számával. ERFA és ESZA forrásból hasonló eszköz a korábbi időszakban nem volt lehetséges, a vidéki térségek mellett a városok részvétele jelentős előrelépés a módszertan terjedésében. Az ESZA kimeneti indikátorok további alábontásokkal szűkítik az eredményindikátort.
7.	Pénzügyi	Költség-nyilatkozatba foglalt összeg	EUR	ERFA/ ESZA	kevésbé fejlett	36 801 118				139 844 250			IH	kötelező mutató

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás minden intézkedését, illetve mindkét strukturális alapját – ERFA/ESZA - reprezentálja releváns indikátor. A releváns intézkedési kör vonatkozásában az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra.

A „*Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek*” mérőszám elsősorban a közterület-rehabilitációt célzó tevékenységek mérésére alkalmazható. A m²-ben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak projekt tapasztalatait, a kevésbé fejlett régiókban támogatott hasonló projektek méretét, valamint az intézkedésre allokált 30 Mrd Ft forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi a prioritáson belül az ERFA intézkedés keretében megvalósítható, összetett és sokrétű támogatható tevékenység közös jellemzőit. A mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források megközelítőleg 30%-ának hasznosulását mérik. A helyreállított nyitott terek mérete jól kifejezi a CLLD prioritástengelyen belüli ERFA típusú intézkedés meghatározó részének hozzájárulását a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében valószínűsíthetően megfogalmazásra kerülő és végrehajtásra kijelölt beruházásokhoz.

A „*Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosságszáma*” (mértékegység: fő) indikátor jól méri a vonatkozó intézkedéscsoport által támogatandó stratégiák megvalósításának akcióterületét. A lakosságszámban megadott érték becsléséhez azt vettük alapul, hogy a prioritás keretében tervezettek értelmében várhatóan az ország huszonkét megyei jogú városában, valamint további tíz, 10 000 – 150 000 fő közötti népességszámú városi helyszínen készül támogatandó helyi fejlesztési stratégia, amely városok együttes lakosságszáma az átlagos 60 000 fős lakosságszámmal kalkulálva adja a mérőszám célértékét. A lakosságszám becsléséhez a KSH adatbázisban szereplő értékeket vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül támogatandó helyi fejlesztési stratégiák akcióterületét, közvetetten pedig a mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált ESZA források 100%-át képesek mérni.

2.G.11. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

89–93. táblázat: Beavatkozási kategóriák¹¹⁷

(Alapontként és régiókatégoriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alagra vagy régiókatégoriára vonatkozik)

89. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégoria</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	97 Közösségi irányítású, helyi fejlesztési kezdeményezések városi és vidéki területeken	93 602 959

90. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégoria</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	01 Vissza nem térítendő támogatás	93 602 959

91. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégoria</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	01 Nagyméretű városi területek (sűrűn lakott > 50 000 fős lakosság)	62 713 983
7.	02 Kisméretű városi területek (közepes népsűrűség > 5000 fős lakosság)	30 888 976

¹¹⁷ Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

92. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	06 Közösségvezérelt helyi fejlesztési kezdeményezések	93 602 959

93. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ¹¹⁸ (csak ESZA)		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

94–98. táblázat: Beavatkozási kategóriák¹¹⁹

(alaponként és régiókatégóriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alapra vagy régiókatégóriára vonatkozik)

94. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
<i>Alap</i>	ESZA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	114 Közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák	46 229 504

95. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
<i>Alap</i>	ESZA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	01 Vissza nem térítendő támogatás	46 229 504

¹¹⁸ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

¹¹⁹ Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

96. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
<i>Alap</i>	ESZA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	01 Nagyméretű városi területek (sűrűn lakott > 50 000 fős lakosság)	30 973 768
7.	02 Kisméretű városi területek (közepes népsűrűség > 5000 fős lakosság)	15 255 736

97. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
<i>Alap</i>	ESZA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	06 Közösségvezérelt helyi fejlesztési kezdeményezések	46 229 504

98. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ¹²⁰ (csak ESZA)		
<i>Alap</i>	ESZA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

¹²⁰ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

2.G.12. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERVEZETT ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA, BELEÉRTVE SZÜKSÉG ESETÉN A PROGRAMOK IRÁNYÍTÁSÁBAN ÉS KONTROLLJÁBAN RÉSZT VEVŐ HATÓSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV KAPACITÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEKET IS (ADOTT ESETBEN)

(prioritási tengelyenként)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vii. alpontja)

Prioritási tengely	
Nem releváns.	

3 SZAKASZ:FINANSZÍROZÁSI TERV

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése d) pontja)

AZ EGYES ALAPOKBÓL SZÁRMAZÓ PÉNZÜGYI ELŐIRÁNYZAT ÉS AZ EREDMÉNYESSÉGI TARTALÉKHOZ TARTOZÓ ÖSSZEGEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése d) pontjának i. alpontja)

99. táblázat

	Alap	Régió- kate- gória	2014 (13,167%)	2015 (13,522%)	2016 (13,9%)	2017 (14,235%)	2018 (14,614%)	2019 (15,041%)	2020 (15,519%)	Összesen
--	------	--------------------------	-------------------	-------------------	-----------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	----------

			Fő allokáció ¹²¹	Eredményességi tartalék (6%)	Fő allokáció	Eredményességi tartalék	Fő allokáció	Eredményességi tartalék	Fő allokáció	Eredményességi tartalék	Fő allokáció	Eredményességi tartalék	Fő allokáció	Eredményességi tartalék	Fő allokáció	Eredményességi tartalék	Fő allokáció	Eredményességi tartalék
(1)	ERFA	Kevésbé fejlett régiókban	368 599 009	23 527 596	378 543 822	24 162 372	389 119 659	24 837 425	398 492 811	25 435 711	409 112 214	26 113 546	421 063 313	26 876 382	434 443 925	27 730 463	2 799 374 753	178 683 495
(2)		Átmeneti régiókban	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(3)		Fejlettebb régiókban	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(4)		Összesen																
(5)	ESZA 122	Kevésbé fejlett régiókban	50 982 107	3 254 177	52 357 606	3 341 975	53 820 383	3 435 344	55 116 814	3 518 095	56 585 618	3 611 848	58 238 612	3 717 358	60 089 328	3 835 489	387 190 468	24 714 285
(6)		Átmeneti régiókban	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(7)		Fejlettebb régiókban	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(8)		Összesen	419 581 116	26 781 773	430 901 427	27 504 346	442 940 042	28 272 769	453 609 625	28 953 806	465 697 832	29 725 394	479 301 925	30 593 740	494 533 253	31 565 952	3 186 565 221	203 397 780
(9)	Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó

¹²¹ Összes forrás (uniós támogatás) az eredményességi tartalékhoz tartozó összeg nélkül

¹²² Az ESZA-ból nyújtott összes forrás, ideértve az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott, kiegészítő ESZA-támogatást. Az eredményességi tartalék oszlopai nem tartalmazzák az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott, kiegészítő ESZA-támogatást, mivel az nem része az eredményességi tartaléknak.

	összeg																	
(10)	Kohé- ziós Alap	Nem alkalma- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó
(11)	ERFA	A legkülső régiók és az északi ritkán lakott régiók számára nyújtott összeg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(12)	Össze sen		419 581 116	26 781 773	430 901 427	27 504 346	442 940 042	28 272 769	453 609 625	28 953 806	465 697 832	29 725 394	479 301 925	30 593 740	494 533 253	31 565 952	3 186 565 221	203 397 780

ÖSSZES PÉNZÜGYI ELŐIRÁNYZAT ALAPONKÉNT ÉS NEMZETI TÁRSFINANSZÍROZÁS (EUR)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése d) pontjának ii. alpontja))

1. A táblázat a finanszírozási tervet mutatja prioritási tengelyenként.
2. Amennyiben a prioritási tengely egynél több alapra vonatkozik, az uniós támogatásra és a nemzeti önrészre vonatkozó adatokat alaponkénti bontásban, a prioritási tengelyen belül külön társfinanszírozási aránnyal kell megadni minden egyes alapra.
3. Ha a prioritási tengely egynél több régiókatégoriára vonatkozik, az uniós támogatásra és a nemzeti önrészre vonatkozó adatokat régiókatégoriánkénti bontásban, a prioritási tengelyen belül külön társfinanszírozási aránnyal kell megadni minden egyes régiókatégoriára.
4. Az EBB-hozzájárulást a prioritási tengely szintjén kell megadni.

100. táblázat: Finanszírozási terv

Prioritási tengely	Alap	Régiókat egória	Az uniós támogatás számításának alapja (Összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)	Uniós támogatás	Nemzeti önrész	A nemzeti önrész indikatív bontása		Összes finanszírozás	Társfinanszírozási arány	Tájékoztatásként EBB-hozzájárulások	Fő allokáció (összes forrás az eredményességi tartalék nélkül)		Eredményességi tartalék (6%)		Az eredményességi tartalék összege az összes uniós támogatás arányában
						Nemzeti közfinanszírozás	Nemzeti magánfinanszírozás (1)				Uniós támogatás	Nemzeti önrész	Uniós támogatás	Nemzeti önrész ¹²³	
				(a)	(b) = (c) + (d))	(c)	(d)	(e) = (a) + (b)	(f) = (a)/(e) (2)	(g)	(h)=(a)-(j)	(i) = (b) – (k)	(j)	(k)= (b) * ((j)/(a))	(l) =(j)/(a) *100
1. prioritási tengely Térségi gazdaságfejlesztés a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	934 259 463	164 869 317	157 656 284	7 213 033	1 099 128 780	0,85		878 203 895	154 977 158	56 055 568	9 892 159	6%
2. prioritási tengely Vállalkozásb arát, népességmegtartó településfejlesztés	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	405 086 474	71 485 848	60 762 971	10 722 877	476 572 323	0,85		380 781 286	67 196 698	24 305 188	4 289 151	6%
3. prioritási tengely	ERFA	Kevésbé fejlett	Összes elszámolható	430 604 282	75 988 991	68 706 594	7 282 397	506 593 272	0,85		404 768 025	71 429 651	25 836 257	4 559 339	6%

¹²³ A nemzeti önrészt arányosan el kell osztani a fő allokáció és az eredményességi tartalék között.

Prioritási tengely	Alap	Régiókat egória	Az uniós támogatás számításának alapja (Összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)	Uniós támogatás	Nemzeti önrész	A nemzeti önrész indikatív bontása		Összes finanszírozás	Társfinanszírozási arány	Tájékoztatásként EBB-hozzájárulások	Fő allokáció (összes forrás az eredményességi tartalék nélkül)		Eredményességi tartalék (6%)		Az eredményességi tartalék összege az összes uniós támogatás arányában
						Nemzeti közfinanszírozás	Nemzeti magánfinanszírozás (1)				Uniós támogatás	Nemzeti önrész	Uniós támogatás	Nemzeti önrész ¹²³	
Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken		régiók	költség												
4. prioritási tengely A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés és erősítése	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	169 312 384	29 878 656	29 878 656	0	199 191 040	0,85		159 153 641	28 085 937	10 158 743	1 792 719	6%
5. prioritási tengely Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztés, foglalkoztatás ösztönzés, társadalmi együttműködés és	ESZA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	245 848 961	43 385 111	26 939 857	16 445 254	289 234 071	0,85		231 098 023	40 782 004	14 750 938	2 603 107	6%

Prioritási tengely	Alap	Régiókat egória	Az uniós támogatás számításának alapja (Összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)	Uniós támogatás	Nemzeti önrész	A nemzeti önrész indikatív bontása		Összes finanszírozás	Társfinanszírozási arány	Tájékoztatásként EBB-hozzájárulások	Fő allokáció (összes forrás az eredményességi tartalék nélkül)		Eredményességi tartalék (6%)		Az eredményességi tartalék összege az összes uniós támogatás arányában
						Nemzeti közfinanszírozás	Nemzeti magánfinanszírozás (1)				Uniós támogatás	Nemzeti önrész	Uniós támogatás	Nemzeti önrész ¹²³	
6. prioritási tengely Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, társadalmi befogadás és foglalkoztatás-ösztönzés	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	945 192 686	166 798 709	160 829 099	5 969 611	1 111 991 396	0,85		888 481 125	156 790 787	56 711 561	10 007 923	6%
	ESZA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	119 826 288	21 145 816	13 057 631	8 088 184	140 972 104	0,85		112 636 711	19 877 067	7 189 577	1 268 749	6%
7. prioritási tengely Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD)	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	93 602 959	4 926 472	4 187 501	738 971	98 529 431	0,95		87 986 781	4 630 883	5 616 178	295 588	6%
	ESZA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	46 229 504	2 433 132	1 094 909	1 338 222	48 662 636	0,95		43 455 734	2 287 144	2 773 770	145 988	6%
Összesen	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Egyenlő az (1) összegével a 17. táblázatban	2 978 058 248	513 947 993	482 021 105	31 926 889	3 492 006 241	0,853	0	2 799 374 753	483 111 114	178 683 495	30 836 880	6%

Prioritási tengely	Alap	Régiókat egória	Az uniós támogatás számításának alapja (Összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)	Uniós támogatás	Nemzeti önrész	A nemzeti önrész indikatív bontása		Összes finanszírozás	Társfinanszírozási arány	Tájékoztatásként EBB-hozzájárulások	Fő allokáció (összes forrás az eredményességi tartalék nélkül)		Eredményességi tartalék (6%)		Az eredményességi tartalék összege az összes uniós támogatás arányában
						Nemzeti közfinanszírozás	Nemzeti magánfinanszírozás (1)				Uniós támogatás	Nemzeti önrész	Uniós támogatás	Nemzeti önrész ¹²³	
Összesen	ESZA ¹²⁴	Kevésbé fejlett régió	Ez nem egyenlő a 17. táblázat (5) összegével, mely tartalmazza az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott kiegészítő ESZA-támogatást. ¹²⁵	411 904 753	66 964 058	41 092 397	25 871 661	478 868 811	0,860	0	387 190 468	62 946 215	38 626 853	24 319 361	6%
Mindösszesen			Egyenlő a (12) összegével a 17. táblázatban	3 389 963 001	580 912 051	523 113 502	57 798 549	3 970 875 052	0,854	0	3 186 565 221	546 057 328	217 310 348	55 156 241	6%

¹²⁴ ESZA-ból nyújtott összeg az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott kiegészítő támogatás nélkül.

¹²⁵ A 18a. táblázatban a kevésbé fejlett régióknak, az átmeneti régióknak és a fejlettebb régióknak nyújtott összes ESZA-támogatás és az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott forrás összege megegyezik a 17. táblázatban az ilyen régióknak nyújtott összes ESZA-támogatás és az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott forrás összegével.

(1)Csak abban az esetben töltendő ki, ha a prioritási tengely összköltségekben van kifejezve.

(2)Ez az arány a táblázatban hozzá legközelebb eső kerek számra kerekíthető. A kifizetések visszatérítéséhez alkalmazott pontos arány az (f) hányados.

101. táblázat: A pénzügyi terv bontása prioritási tengely, alap, régiókatégória és tematikus célkitűzés szerint

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése d) pontjának ii. alpontja)

Prioritási tengely	Alap ¹²⁶	Régiókatégória	Tematikus célkitűzés	Unió támogatás	Nemzeti önrész	Összes finanszírozás
1. prioritási tengely Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	934 259 463	164 869 317	1 099 128 780
2. prioritási tengely Vállalkozásbarát, népességmentartó településfejlesztés	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(6) a környezet megőrzése és védelme, valamint a forráshatékonyág támogatása	405 086 474	71 485 848	476 572 323
3. prioritási tengely Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban	430 604 282	75 988 991	506 593 272

¹²⁶ E táblázat alkalmazásában az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) alapnak tekintendő.

Prioritási tengely	Alap ¹²⁶	Régiókatégória	Tematikus célkitűzés	Unió támogatás	Nemzeti önrész	Összes finanszírozás
4. prioritási tengely A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	169 312 384	29 878 656	199 191 040
5. prioritási tengely Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, társadalmi együttműködés és foglalkoztatás-ösztönzés	ESZA	Kevésbé fejlett régió	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	181 652 731	32 056 364	213 709 095
	ESZA	Kevésbé fejlett régió	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	64 196 230	11 328 746	75 524 976
6. prioritási tengely Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, társadalmi befogadás és foglalkoztatás-ösztönzés	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	455 356 180	80 356 973	535 713 153

Prioritási tengely	Alap ¹²⁶	Régiókatégória	Tematikus célkitűzés	Unió támogatás	Nemzeti önrész	Összes finanszírozás
	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(6) a környezet megőrzése és védelme, valamint a forráshatékonyág támogatása	197 438 332	34 842 059	232 280 390
	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban	209 875 659	37 036 881	246 912 541
	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	82 522 515	14 562 797	97 085 312
	ESZA	Kevésbé fejlett régió	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	88 537 175	15 624 207	104 161 383

Prioritási tengely	Alap ¹²⁶	Régiókatégória	Tematikus célkitűzés	Unió támogatás	Nemzeti önrész	Összes finanszírozás
	ESZA	Kevésbé fejlett régió	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	31 289 113	5 521 608	36 810 721
7. prioritási tengely Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD)	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	93 602 959	4 926 472	98 529 431
	ESZA	Kevésbé fejlett régió	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	46 229 504	2 433 132	48 662 636
Összesen				3 389 963 001	580 912 051	3 970 875 052

4 SZAKASZ: INTEGRÁLT TERÜLETFEJLESZTÉSI MEGKÖZELÍTÉS

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (3) bekezdése).

Az integrált területfejlesztési megközelítés ismertetése az operatív program tartalmának és célkitűzéseinek figyelembevételével, tekintettel a Partnerségi Megállapodásra, és ismertetve a megközelítés operatív program céljaihoz való hozzájárulását és a várt eredményeket.

Magyarországon számos tényező indokolja a területileg decentralizált fejlesztéseket. A Partnerségi Megállapodás helyzetelemzése megállapította, hogy az **országon belül jelentős területi eltérések** figyelhetők meg a társadalmi, gazdasági és környezeti adottságok terén, valamint a társadalom és a gazdaság fejlettségében. Ezért az egyes térségekben eltérő, a sajátos térségi adottságokra szabott beavatkozásokra van szükség. A 2007-2013 közötti programozási időszakra vonatkozó értékelések egyöntetűen megerősítették, hogy **a helyi szereplők bevonásával megvalósított fejlesztések hatékonyabbak**, kritikaként hozták fel ugyanakkor, hogy **a fejlesztések integráltsága még nem megfelelő**. A TOP beavatkozási logikája nem elsődlegesen a területi felzárkóztatás alapján szerveződik, hanem a megyék, megyei jogú városok, térségek belső potenciáljában rejlő lehetőségek kibontakoztatására épít. Mindebben, ezen keresztül fontos szempont a területi különbségek kezelése, ehhez a TOP az egyes megyei/megyei jogú városi programokon keresztül járul hozzá, a rendelkezésére álló eszközökkel. A TOP **területi logikájú operatív programként** elkötelezett az integrált területi megközelítések alkalmazása iránt. A program egésze az EU Területi Agendájában megfogalmazott elvek szerint **decentralizált területi fejlesztések** rendszerét teszi lehetővé, ahol a területi szereplők előre meghatározott nagyságú forrással rendelkeznek a fejlesztések stratégiai szemléletű tervezése valamint térben és időben integrált megvalósítása érdekében.

A térségileg decentralizált **fejlesztési csomagok potenciális tartalmának lehatárolása** a területi és az ágazati operatív programok között jól meghatározható **alapelvek** szerint történt.

- Kiemelendő ezek közül is az önkormányzatok jogilag meghatározott kompetenciáinak figyelembevétele, a települési és megyei **önkormányzati feladatokhoz és vagyonhoz kapcsolódó fejlesztések** támogatása. Ebből adódóan a fejlesztések kedvezményezettjei döntően az önkormányzatok.
- Meghatározó szempont volt a **fejlesztések léptéke**: míg a nagyobb horderejű, megalapozott szakpolitikai döntéseket feltételező fejlesztések az ágazati OP-kban kapnak helyet, a kisléptékű, helyi és térségi jelentőségű, sajátos helyi társadalmi igényekre reagáló beavatkozásokat a TOP finanszírozza.
- Követendő alapelv a **fejlesztések térségi integrációja**: a területi szereplők kompetenciájába kerülnek a megyei vagy helyi szinten optimálisan kezelhető fejlesztések, illetve az olyan ágazati fejlesztések, amelyek helyi közösségi alapon eredményesen megvalósíthatók vagy nagymértékben függnek a helyi adottságoktól.

A TOP-ban a decentralizált források két kiemelt területi szintre fókuszálnak. Az időközben lezajlott közigazgatási reform és a területfejlesztési törvény módosítása kijelölte az országban a **fejlesztéspolitika megújult területi középszintjét**: a közvetlenül választott legitim képviselőtestülettel rendelkező **megyét**. A másik kitüntetett területi szereplő a szintén **legitim képviseléssel rendelkező megyei jogú városok köre**.

A TOP beavatkozásai mindkét megcélzott területi szinten **integrált fejlesztés programcsomagok keretében** valósulnak meg, azonos fejlesztési tartalommal az alábbiak szerint:

- megyei szint – 18 db megyei szintű integrált területi program, területi kiválasztási rendszer (TKR) keretében, a megye megyei jogú város területén kívüli területére;
- megyei jogú városok – 22 db megyei jogú városi szintű integrált területi program, területi kiválasztási rendszer (TKR) keretében.
- A megyék és megyei jogú városok számára lehetőség a kapcsolódó megyei és megyei

jogú városi fejlesztések összehangolása.

A fenti kezdeményezéseket egészíti ki kísérleti jelleggel a városi területeket, városi közösségeket támogató, helyi együttműködésekre építő, helyi fejlesztési stratégián alapuló fejlesztések (CLLD) támogatása.

Integrált Területi Program:

A 2014–2020 közötti időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program tervezésének egyes szempontjairól, valamint az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról szóló 1298/2014. (V. 5.) Korm. határozat alapján **a kevésbé fejlett régiókban elhelyezkedő 18 megyében és 22 megyei jogú városban az önkormányzatok integrált területi programokat dolgoznak ki indikatív, tervezési keretük terhére.**

A megyei önkormányzatok az Integrált Területi Programok (a továbbiakban: ITP) első, indikatív „1.0-ás” változatát 2014. október 31-ig dolgozzák ki, a stratégiai kereteket adó megyei fejlesztési koncepciók és területfejlesztési programok tervezési folyamata 2013. óta zajlik. Az 1.0 változatban többek között megfogalmazzák az ITP stratégiáját és beavatkozási logikáját, összegyűjtik fejlesztési elképzeléseiket, ütemezik azok végrehajtását. A fejlesztési elképzelések összegyűjtése a megye társadalmi szereplőinek (települési önkormányzatok, egyházak, civil szervezetek, stb.) széleskörű bevonása és dokumentálása mellett történt és történik.

Az ITP-k elkészítésének folyamata iteratív: egyrészt a fejlesztési elképzelések összegyűjtése elengedhetetlen volt annak érdekében, hogy a TOP tematikus célkitűzések szerinti keretét meg lehessen határozni és az Európai Bizottsággal folytatandó tárgyalásokhoz, másrészt az így formálódó keretekhez, vagyis a TOP „hatályos” változatához való illeszkedés vizsgálatával a szükséges újrendszerezés a fejlesztési elképzelésekhez kapcsolódóan megvalósítható.

Az ITP 1.0-ás változatának véglegesítése a Területi Kiválasztási Rendszer keretei között fog megtörténni.

Területi Kiválasztási Rendszer:

A fejlesztési elképzelések uniós támogatási rendszerbe való átültetését a 2014-2020 programozási időszakra vonatkozó, az uniós támogatások végrehajtási szabályait tartalmazó jogszabály (jelenleg egyelőre tervezet) határozza meg.

Ez, amellet, hogy definiálja a területi szereplőt, amely megye, megyei jogú város és a főváros lehet, és amely az ITP összeállításáért felelős, az alábbi főbb rendelkezéseket tartalmazza a területi kiválasztási rendszerrel kapcsolatban:

A TOP elfogadása után a területi szereplők **a TOP monitoring bizottság által jóváhagyott kiválasztási szempontrendszer alapján véglegesítik az egyes ITP-eket és benyújtják a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszter részére, annak érdekében, hogy a fejlesztési elképzelések szinergiája országos szinten is biztosított legyen.**

ITP-eket a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszter javaslatára az irányító hatóság döntésre felterjeszti a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottságnak (a továbbiakban: NFK).

Az NFK határozatban dönt az egyes ITP-kről, amely tartalmazza:

- az elfogadott ITP megnevezését,
- az ITP-t végrehajtó területi szereplő megnevezését,
- az ITP teljes 7 éves forráskeretét,
- az ITP-ben megtett indikátorvállalásokat,
- az intézkedés, valamint tematikus célkitűzés szerinti forrásallokációt.

Az ITP-k elfogadásával párhuzamosan **a TOP irányító hatóság elkészíti az ITP-k tartalma, a monitoring bizottság által jóváhagyott kiválasztási szempontrendszer és a hazai valamint uniós**

jogszabályok alapján **a fejlesztési elképzelések végrehajtását lehetővé tevő felhívásokat.**

A területi szereplő ezzel összefüggésben

- véleményezi az irányító hatóság által megküldött felhívást,
- adatot szolgáltat az irányító hatóság részére a többéves nemzeti keret és az éves fejlesztési keret összeállításához,
- a felhívás keretében benyújtandó projektjavaslatok mellé támogató nyilatkozatot állít ki,
- koordinálja az integrált területi program keretében jóváhagyott projektek végrehajtását.

Az irányító hatóság a területi kiválasztási eljárásrendben csak a területi szereplő által kiállított támogató nyilatkozattal rendelkező támogatási kérelmekről dönthet. Az irányító hatóság a benyújtott támogatási kérelmekről születő döntés megalapozása érdekében döntés-előkészítő bizottságot hív össze.

A támogatási kérelmekről, mint minden program esetében - az irányító hatóság vezetője dönt.

Ezt követően a kedvezményezettekkel történő szerződéskötés, a projekt végrehajtása, a projektek finanszírozása és pénzügyi elszámolása a többi programban támogatott projektekkal megegyező szabályok szerint zajlik.

4.1 KÖZÖSSÉGVEZÉRELT HELYI FEJLESZTÉS (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (3) bekezdésének a) pontja)

A közösségvezérelt helyi fejlesztési eszközök alkalmazásával kapcsolatos megközelítés és az azon területek meghatározása során alkalmazandó elvek, ahol a végrehajtásra sor kerül.

A TOP önálló prioritástengely keretében biztosítja a közösségvezérelt helyi fejlesztések támogatását a városokban, kísérleti jelleggel, ERFA és ESZA források együttes felhasználásának lehetőségével.

Közösségvezérelt helyi fejlesztés (CLLD) megközelítés területi fókusz: A TOP forrásaiból kísérleti jelleggel a városi területeken megalakult alulról szerveződő városi közösségek részesülnek, jellemzően a 10 ezer főnél népesebb városok esetében.

Helyi fejlesztési csoportok leírása: A helyi közösségeket a helyi akciócsoportok (HACS-ok) képviselik, ezért a helyi nyilvánosságot és a magánszektor társadalmi-gazdasági érdekeit képviselő tagokból kell állniuk (vállalkozók és szövetségeik, önkormányzat, helyi lakossági csoportok (például kisebbségek, idősek, férfiak/nők, ifjúság, vállalkozók stb.), civil és egyházi szervezetek, továbbá a kulturális intézmények egyaránt tagok lehetnek. Döntéshozatali szinten, a szavazati jogok tekintetében, egyik érdekszféra (önkormányzati, vállalkozói, civil, egyházi) képviseleti aránya sem rendelkezhet 49 százalékot meghaladó hányaddal.

A városi CLLD-k esetében új HACS-ok megalakulására lesz szükség. Az újonnan alakuló HACS-ok szervezeti formája a vidékfejlesztési HACS-ok szervezeti formájával megegyezően egyesület kell, hogy legyen. A finanszírozást nyerő HACS-ok kiválasztása kompetencia alapon történik majd (ennek során szempontok lesznek: területi stratégiákkal való összhang, szakmai tartalom, a közösségi tervezési folyamat szakmai megfelelősége és menedzsment felkészültség).

A HACS-ok alapos felkészítését tananyagok és módszertani segédletek fogják biztosítani. Ezek a több alapos finanszírozás miatt sokkal szélesebb és komolyabb, a helyi stratégiák megalkotásához és végrehajtásához szükséges tudás átadását célozzák. A városi CLLD-k esetében, ahol a szervezeti előzmények, tervezési és végrehajtási tapasztalatok nem állnak rendelkezésre, a képzésnek és mentorálásnak kiemelt jelentősége van.

A HACS feladata a helyi fejlesztési stratégia (HFS) kidolgozása, annak a kiválasztási bizottsághoz való benyújtása, és a stratégia végrehajtása, ezen belül többek között: a kapacitásépítés; a fejlesztési szereplők és szektorok közötti partnerségek, együttműködések kialakítása; a projektek értékelése, minőségi, valamint a helyi stratégiához való illeszkedése alapján; projektek kiválasztása; monitoring és értékelés. A HFS elkészítésébe javasolt bevonni a HACS területén az esélyegyenlőségi programok összeállításáért felelős köztisztviselőket is.

Az eddigi tapasztalatok alapján hozzávetőleg 6-9 hónap időtartam szükséges egy minőségi HFS kidolgozásához. A HACS-ok kiválasztását ezért legkésőbb 2014 végéig célszerű lebonyolítani, így biztosítva elegendő időt a HFS-ek kidolgozására.

A közösségek szerveződését és tervezését a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős minisztérium (központi szakmai háttérintézménye és az intézkedéssel érintett szakpolitikáért felelős minisztériumok bevonásával) módszertanilag támogatja.

CLLD stratégiák kiválasztása, elfogadása: A HFS-eket (az Európai Bizottság által előzetesen meghatározott tartalmi elvárások alapján) a helyi akciócsoportok dolgozzák ki, összhangban a kohéziós politika 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó tematikus célkitűzéseivel. A stratégiák elkészítésének időtartama, a bizottsági ajánlások alapján 6-12 hónap. Az előzetes, Európai Bizottság által kiadott ütemezés szerint a HFS kiválasztásának és jóváhagyásának első határideje 2015 vége (legkésőbb 2017. december 31-ig szükséges a stratégiákat elfogadni). Az Európai Bizottság ütemezése a végső határidőt tartalmazza, ennél korábban is elkészülhetnek és kiválaszthatók a stratégiák.

A HFS megalkotására való pályázati felhívásnak tartalmaznia kell, hogy alaponként (ERFA, ESZA) milyen szintű finanszírozása várható a helyi fejlesztési stratégiának és országosan hány

stratégiát szeretnének elfogadni.

Az elbírálás során először az Irányító Hatóság (IH) a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős szaktárcával együttműködve és az intézkedéssel érintett szakpolitikáért felelős minisztériumok bevonásával véleményezi a beérkezett HFS-eket, majd azokat a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban és a kapcsolódó pályázati felhívásban meghatározott tartalmi szempontrendszer szerint értékeli és rangsorolja, melyet követően az IH dönt. A kiválasztási folyamatba beépítésre kerül továbbá egy visszacsatolási mechanizmus, mely lehetőségét ad a HFS-ek szakmai visszajelzések alapján történő kiigazítására, módosítására több körös eljárás keretében. Ennek célja a stratégiák minőségi színvonalának biztosítása. Fontos figyelembe venni továbbá, hogy a városi térségek helyi fejlesztési stratégiáinak kiválasztása során más jellegű elbírálási rendszer alkalmazására van szükség, mint a vidéki térségek akciócsoportjai esetében (pl. földrajzi távolság, szociális szempontok, urbánus kihívások, közösségi együttműködés).

A stratégiáknak meg kell határozniuk, hogy mely területre (városra, városrészre), és helyi közösségekre vonatkoznak; tartalmazniuk kell a fejlesztési igények és a terület lehetőségeinek elemzését, a helyi fejlesztési igényeik megfogalmazását, valamint ismertetniük kell a célkitűzéseket, a stratégia integrált és innovatív jellegét, beleértve az eredmények szempontjából meghatározott célkitűzéseket is. A stratégiáknak egy cselekvési tervet is tartalmazniuk kell. A cselekvési tervek központi eleme az egyes feladatok végrehajtásában közreműködő nem-kormányzati szereplők feladatvállalása. A nem kormányzati szereplő feladatvállalásának mértéke egyben értékelési szempont is.

Az IH a kiválasztási feltételek meghatározása során az alábbi alapelveket is figyelembe kell, hogy vegye az Európai Bizottság által meghatározottakon túl:

- a helyi fejlesztési stratégiák illeszkedjenek a 2014-2020-as uniós, valamint a hazai, és megyei fejlesztési stratégiák, tervdokumentumok, valamint az integrált településfejlesztési dokumentumokban megfogalmazott fejlesztési irányokhoz;
- a helyi fejlesztési stratégiák valamennyi, helyi szinten releváns fejlesztési területet öleljenek fel, beleértve a gazdasági, a társadalmi és a környezeti elemeket;
- a helyi fejlesztési stratégiák szolgálják a civil, vállalkozói, önkormányzati, nemzetiségi és egyéb közellátásban, közszolgáltatásban érintett helyi, térségi szervezetek, valamint az állampolgárok – kiemelten fiatalok, idősek, hátrányos helyzetűek és segítséggel élők – bevonását a helyi fejlesztési döntésekbe és a stratégiában meghatározott célok és a cselekvési tervben szereplő intézkedések végrehajtásába.

CLLD finanszírozás vezérelve: A helyi fejlesztési stratégiák TOP-ból való finanszírozása egyaránt támaszkodik ERFA és ESZA forrásokra is.

CLLD helye az operatív programon belül: A TOP-on belül a 7. prioritástengely tartalmazza az ERFA-ból és az ESZA-ból finanszírozott CLLD fejlesztéseket.

4.2 A FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉST CÉLZÓ INTEGRÁLT INTÉZKEDÉSEK (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (3) bekezdésének b) pontja; az 1301/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikkének (2) és (3) bekezdése¹²⁷)

Adott esetben a fenntartható városfejlesztést célzó integrált intézkedésekre fordítható ERFA-támogatás indikatív összege, amelyet az 1301/2013/EU rendelet 7. cikkének (2) bekezdése alapján kell biztosítani, valamint az integrált intézkedésekre juttatott ESZA-támogatás indikatív összege.

A területi fejlődés egyik legnagyobb kihívása napjainkban a többközpontú városfejlődés biztosítása. **Magyarországon** a térségi gazdaságfejlesztés szempontjából különösen nagy jelentőséggel bír, hogy **kialakuljon egy többpólusú városhálózat**, mely megfelelő volumenű termelési tényezőt koncentrál magában ahhoz, hogy a térségi gazdasági fejlődés motorjává váljon, egyúttal munkahelyteremtő és közszolgáltatási adottságai révén környező térségére tovagyűrűző fejlesztési hatással bírjon.

Ebben központ szerepet játszanak a térségközponti funkciójú nagyvárosok. A nagyvárosok fejlődésével ugyanakkor számos, főleg a gazdasági fejlődés koordinálatlanságával magyarázható kedvezőtlen folyamat is elindult. Különösen erősen jelentkezett a **városi terek koordinálatlan, rendezetlen növekedése** a tágabb környezet átalakulásához vezetve, miközben a városmagban funkcióvesztés, illetve válságterületek kialakulása figyelhető meg. Mindezt az ingázási, közlekedési, intézményi kapcsolatok sűrűsödése, **az infrastruktúrafejlesztés igényeinek robbanásszerű növekedése** kíséri. Nagyvárosainkban problémaként jelenik meg a **településrészek leszakadása**, amely az egyes városrészekbe gyakran etnikai alapon is elkülönülő, alacsonyabb státusú népesség koncentrációját jelenti. Mindez a környezet fizikai leromlását, slum-ösödését is eredményezi, amely csökkenő színvonalú közszolgáltatásokkal, szelektív elvándorlással párosulva önmagát erősítő tendenciát eredményez.

A fenntartható városfejlesztést célzó integrált intézkedések fő célja Magyarországon ezért a városok helyi gazdasági szerepköreinek erősítése, a zöld gazdaságra történő átállás elősegítése, a fenntartható közlekedés és a városi környezet fejlesztése családbarát és klímaadaptációs szempontok figyelembe vételével, továbbá a leromlott városi területek komplex megújítása a társadalmi együttműködés erősítésével.

A TOP a fenntartható városfejlesztésre vonatkozó intézkedéseket **egy önálló prioritástengelyben** (6. prioritástengely) tartalmazza, beleértve az ERFA és az ESZA intézkedéseket is. A prioritástengely a **megyei jogú városokban finanszírozza a fenntartható városfejlesztést**. A prioritástengely a megyei jogú városok valamennyi – **teljes TOP tartalomra** vonatkozó, CLLD kivételével – fejlesztésére irányul.

Ennek megvalósítására a **megyei jogú városok integrált településfejlesztési stratégiát (ITS)** dolgoznak ki az Európa 2020, illetve a 2014-2020-as kohéziós politika céljainak is megfelelően, amely a megyei területfejlesztési koncepció és program mellett alapját képezi a **fenntartható városfejlesztési programoknak**. A tervezés és a végrehajtás során az országos koordináció arra ösztönzi a megyei jogú városokat, hogy fejlesztéseik megvalósítása a vonzáskörzetbe tartozó településekkel összehangoltan történjen. A megyei jogú városok megyei területfejlesztési koncepció és program, valamint az ITS által megalapozott fejlesztési csomagjai, indikatív forráskeretre tervezve, területi kiválasztási rendszer (TKR) keretében valósulnak meg. A programokat a TOP valamennyi ERFA és ESZA finanszírozású prioritási tengelye finanszírozza.

A városok számos nagyobb léptékű fejlesztése az ágazati operatív programok keretében

¹²⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1301/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzésről szóló egyedi rendelkezésekről, valamint az 1080/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347, 2013.12.20., 289. o.).

valósulhat meg (pl. országos jelentőségű közlekedési infrastruktúra-fejlesztések, profitorientált szervezetek foglalkoztatás-orientált és K+F támogatása, közép- és felsőfokú oktatási intézmények fejlesztése), melyekre ráépülhetnek a TOP célzott fejlesztési akciói. Az ágazati és a területi operatív programok által finanszírozott projektek közötti összhangot és a fejlesztések egymásra épülését a városok vonatkozásában az elkészítendő integrált településfejlesztési stratégiák, valamint a megyei jogú városok által összeállított TOP városfejlesztési részdokumentumok és az ágazati projektjavaslataikat tartalmazó ágazati részdokumentumok biztosítják. A területi összhang érdekében a városok részéről megfogalmazott fejlesztési projektjavaslatoknak összhangban kell lenniük a megyei fejlesztési részdokumentumokkal a TOP fejlesztési részprogramok egyik elemeként.

102. táblázat: A fenntartható városfejlesztést célzó integrált intézkedések – az ERFA- és ESZA-támogatás indikatív összegei

Alap	ERFA- és ESZA-támogatás (indikatív) (EUR)	Az alapból a programhoz nyújtott teljes összeg részaránya
Összesen ERFA	997 907 160	29,81%
Összesen ESZA	52 574 471	1,57%
Összesen ERFA+ESZA	1 050 454 632	31,38%

4.3 INTEGRÁLT TERÜLETI BERUHÁZÁS (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (3) bekezdésének c) pontja)

Az 1303/2013/EU rendelet 36. cikkében említett területi kiválasztási rendszer eszköznek a 4.2 pontban említett esetektől eltérő felhasználásával kapcsolatos megközelítés, és az egyes prioritási tengelyekből származó indikatív pénzügyi támogatás.

Nem releváns.

A Partnerségi Megállapodásban rögzítettek szerint Magyarország nem alkalmazza az integrált területi beruházás eszközt.

4.4 A LEGALÁBB EGY MÁSIK TAGÁLLAMBAN MŰKÖDŐ KEDVEZMÉNYEZETTEKKEL AZ OPERATÍV PROGRAM KERETÉBEN VÉGREHAJTOTT INTERREGIONÁLIS ÉS TRANSZNACIONÁLIS INTÉZKEDÉSEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (3) bekezdésének d) pontja)

Nem releváns.

4.5 A TAGÁLLAM ÁLTAL AZONOSÍTOTT PROGRAMTERÜLET SZÜKSÉGLETEIRE IS FIGYELEMMEL A PROGRAM SZERINT TERVEZETT BEAVATKOZÁSOKNAK A MAKROREGIONÁLIS STRATÉGIÁKHOZ ÉS TENGERI MEDENCÉKET ÉRINTŐ STRATÉGIÁKHOZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Amennyiben a tagállamok és a régiók makroregionális stratégiákban és tengeri medencéket érintő stratégiákban vesznek részt).

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (3) bekezdésének e) pontja)

Az Operatív Program tervezése az előkészítés stádiumától kezdve az EU Duna Régió Stratégia (DRS) figyelembe vételével, releváns elemeinek beépítésével zajlik.

A TOP a Duna Régió Stratégia végrehajtásában a tervezett és összehangolt makroregionális intézkedések magyarországi elemeinek elsősorban beruházási és végrehajtási jellegű komponenseihez járul hozzá.

1. Prioritástengely

A prioritástengely 3. intézkedése a DRS 8. prioritási területe 2. akcióját (városi és vidéki térségek versenyképességének támogatása, integrálódás az értékesítési, üzleti és logisztikai láncolatokba, hálózatokba) segíti elő. A határ menti régiókban a fejlesztések szomszédos országgal történő összehangolása, optimalizációja a DRS keretében hozzájárul a határtérségek társadalmi és gazdasági újraintegrálásához, növekedési lehetőségeinek kibontakozásához.

2. Prioritástengely

A 2. intézkedés tartalmazza a turisztikai vonzerő fejlesztését szolgáló beavatkozásokat, melyek a DRS 3. prioritásának 3. és 4. akcióit (kulturális útvonalak és turisztikai termékek fejlesztései) támogatja.

A prioritástengely a DRS 5. prioritás területe 8. akciójának 4. mérföldkövét (klíma-barát várostervezést az alkalmazkodási és megelőzési oldaláról is integráltan) támogatja.

3. Prioritástengely

Az 1. intézkedés a DRS 1/b prioritás területének 4. akciójához (fenntartható városi közlekedési rendszerek), 5. akciójához (határokon átnyúló regionális/helyi infrastruktúra és a vidéki területek megközelíthetőségének javítása), valamint 6. akciójához (multimodális közlekedési csomópontok fejlesztése) járul hozzá.

A 2. intézkedése a DRS 2. prioritási területének 14-17-es akciójához (energiahatékonyság és megújuló energia felhasználás támogatása épületek és fűtési rendszerek tekintetében) járul hozzá.

4. Prioritástengely

A 4. intézkedés a 9. prioritás tengely 7. akcióját (marginalizálódott közösségek elleni küzdelem és a roma évtized keretében vállalt fellépések végrehajtása) segíti. A DRS keretében történő koordináció a beavatkozás hatékonyságához járul hozzá a Duna régióban általános kezelést igénylő társadalmi kihívás terén, továbbá a marginalizálódott csoportokra vonatkozó fejlesztéseinél hazai térségi elemeihez nyújt széles körű támogatást.

5. Prioritástengely

A prioritástengely 1. és 2. intézkedése olyan beavatkozásokra irányulnak, amelyek a Duna Stratégia 3. prioritás területe 6. akciójához (kulturális örökség és természeti értékek megőrzéséhez kapcsolódó intézkedések) és a képzési tevékenységekkel a 9. prioritási területe 4. akciójához (szakképzett munkaerő támogatása) járul hozzá. A Duna Stratégia integrálja a régióban elszórtan elhelyezkedő örökségvédelmi és ökoturisztikai kezdeményezéseket, növelve turisztikai vonzerejüket.

6. prioritástengely

A prioritástengely 1. és 2. intézkedése hatékonyan járul hozzá a DRS 9. prioritási területe 2. akciójához (munkaerő piaci szereplők és oktatási, kutatási intézmények együttműködése) valamint a képzési tevékenységekkel a 9. prioritási területe 4. akciójához (szakképzett munkaerő támogatása). A 3. és 4. intézkedés a 9. prioritás tengely 7. akcióját (marginalizálódott közösségek elleni küzdelem és a roma

évtized keretében vállalt fellépések végrehajtása) segíti. A 6. prioritástengely célkitűzéseirez hasonlóan a Duna Stratégia ötvözi a munkavállalók képzési lehetőségeinek támogatását, valamint a kkv fejlesztést a foglalkoztatás-bővítés elősegítése érdekében.

5 SZAKASZ: A SZEGÉNYSÉG ÁLTAL LEGINKÁBB SÚJTOTT FÖLDRAJZI TERÜLETEK VAGY A HÁTRÁNYOS MEGKÜLÖNBÖZTETÉS VAGY TÁRSADALMI KIREKESZTÉS LEGNAGYOBB KOCKÁZATÁVAL SZEMBENÉZŐ CÉLCSOPORTOK EGYEDI SZÜKSÉGLETEI (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (4) bekezdésének a) pontja)

5.1 A SZEGÉNYSÉG ÁLTAL LEGINKÁBB ÉRINTETT FÖLDRAJZI TERÜLETEK/A HÁTRÁNYOS MEGKÜLÖNBÖZTETÉS VAGY TÁRSADALMI KIREKESZTÉS LEGNAGYOBB KOCKÁZATÁVAL SZEMBENÉZŐ CÉLCSOPORTOK

Magyarországon a KSH adatai szerint a népesség 30%-át (megközelítőleg 3 millió embert) veszélyezteti a jövedelmi szegénység. A lakosság közel 5%-a él mélyszegénységben. A jövedelmi szegénység által legveszélyeztetettebb csoport a munkanélküliek, az egyszülős háztartások, valamint a három vagy több gyermeket nevelő családok. A szegénység kockázatát tekintve a legveszélyeztetettebb rétegnek a 18 év alattiak, vagyis a **gyermekek tekinthetők** (szegénységi kockázatuk 1,6-szorosa az országos átlagnak). A szegénység által veszélyeztetett másik társadalmi csoport a **munkanélküliek** (a munkanélküliek közel felét érinti a szegénység), szegénységi kockázatuk az országos átlag több mint négyszerese.

A szegénység által leginkább sújtott, elmaradottabb területeken él a társadalmi leszakadással leginkább érintett **roma közösség**. A romák 60%-a vidéken, falusias környezetben, többnyire periférikus térségekben él, de jelentős a városi jelenlétük is.

A szegénység által leginkább érintett területek a **hátrányos, fejletlenebb északkeleti és délnyugati térségek**, amelyeket magas munkanélküliség és az országos átlagtól elmaradó fejlettség jellemez. Ezek a területek jellemzően **periférikusan elhelyezkedő aprófalvas, vidékies térségek**, amelyek mind társadalmi, mind gazdasági szempontból elmaradottnak minősülnek. A fejletlenebb térségek közül korábban több **ipari övezet volt**, amelyek társadalmát az ipar leépülésével ma már magas munkanélküliség és gazdasági elmaradottság jellemzi. A szegénység kisebb mértékben megjelenik a **nagyvárosok leromlott lakóövezeteiben**, városrészeiben is. Ez a felsőfokú végzettségűek alacsonyabb arányában, illetve a munkanélküliek és az aktív korú népességen belül a kizárólag segélyből élő háztartások magas arányában mutatkozik meg. A komoly társadalmi problémákhoz leromlott épületállomány is társul.

A hátrányos helyzetű csoportok, illetve az ország fejletlenebb térségeiben élő emberek összetett problémákkal küzdenek: a munkalehetőségek hiánya, a nem megfelelő képzettség, a lakhatási és egyéb infrastrukturális hátrányok mellett fokozott szociális támogatásra is szorulnak. A szociális szolgáltatások minősége, elérhetősége és hozzáférhetősége jelentős, a települések típusa által meghatározott területi különbségeket mutat. Legtöbbször azonban – gyakran a legalapvetőbb infrastrukturális feltételek hiányossága miatt – éppen a leghátrányosabb helyzetűek számára nem hozzáférhetőek az alapvető közszolgáltatások és más támogató erőforrások.

További gondot jelent az, hogy egyes térségekben (az ipari válságövezetekben, illetve az Észak-magyarországi és az Észak-alföldi régiókban) a nagyszámú szabad munkaerő nem megfelelő képzettséggel rendelkezik, ezért az ő munkaerő-piaci esélyeik folyamatosan romlanak, a szakképzettek és a felsőfokú végzettségű fiatal szakemberek pedig elvándorolnak. Ez a tendencia ahhoz vezet, hogy a munkaerőpiac kínálati oldalán a rászoruló személyek és alacsonyabb iskolai végzettségűek aránya nő. A munkaerőpiac ezen kedvezőtlen tendenciái elriasztják a befektetőket, akadályozzák az új vállalkozások betelepülését.

A leszakadással leginkább érintett roma népesség jelentős része az országban területileg igen koncentráltan él: hagyományosan Észak- és Északkelet-Magyarországon, a Közép-Tiszavidéken, illetve a Dél-Dunántúlon. A romák nagy részét érintő társadalmi-gazdasági problémák e térségek mindegyikében megmutatkoznak: rendkívül rossz életkörülmények, magas munkanélküliség,

alacsony képzettség és általában rossz szociális viszonyok. A magas arányban roma népesség által lakott területek segítése sajátos megoldásokat kíván.

5.2 STRATÉGIA A SZEGÉNYSÉG ÁLTAL LEGINKÁBB ÉRINTETT FÖLDRAJZI TERÜLETEK/A HÁTRÁNYOS MEGKÜLÖNBÖZTETÉS VAGY TÁRSADALMI KIREKESZTÉS LEGNAGYOBB KOCKÁZATÁVAL SZEMBENÉZŐ CÉLCSOPORTOK EGYEDI SZÜKSÉGLETEINEK KEZELÉSÉRE ÉS ADOTT ESETBEN A PARTNERSÉGI MEGÁLLAPODÁSBAN MEGHATÁROZOTT INTEGRÁLT MEGKÖZELÍTÉSHEZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁS

A szegénység által leginkább sújtott földrajzi területeket és célcsoportokat érintő célok és intézkedések a PM-ben rögzítettek szerint elsődlegesen két ágazati operatív programban, a GINOP-ban és az EFOP-ban jelennek meg. Az előző fejezetben bemutatott problémák egyértelmű területi és társadalmi koncentrációt mutatnak, a két említett ágazati program releváns, – a társadalmi integrációra, és lakhatási hátrányok felszámolására, a foglalkoztatás ösztönzésére és gazdaság megerősítésére összpontosító – beavatkozásai ezért az ország hátrányosabb, fejletlenebb térségeire fókuszálnak. Ezen térségek felzárkóztatása célirányos központi kezdeményezés alapján integráltan történik.

A szabad vállalkozási zónákról szóló 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelet 1. és 2. mellékletében felsorolt települések által alkotott, a kedvezményezett térségek besorolásáról szóló 311/2007. (XI. 17.) Korm. rendelet szerinti leghátrányosabb helyzetű térségekre (a továbbiakban: elmaradott térség); valamint a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló 240/2006. (XI. 30.) Korm. rendelet melléklete szerinti, az 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelet által le nem fedett települések által alkotott térség (a továbbiakban: leszakadó térség) földrajzi területének társadalmi és gazdasági felzárkózására térségi integrált program (térségi és gazdasági felzárkózás által vezérelt térségi integrált program) indul. A térségi integrált program

- fő célja egyes elmaradott térségek átfogóan értelmezett felzárkózásának elősegítése;
- három eszközrendszer – a társadalmi felzárkózás, a munkahelyteremtéssel összekötött helyi és térségi gazdaságfejlesztés, továbbá a területfejlesztés – egyidejű és a közöttük levő szinergiákat kiaknázó integrált alkalmazásán nyugszik;
- ötvözi az egységes szakmai végrehajtást és a helyi igényekhez történő alkalmazkodást; valamint
- épít a korábbi évek tapasztalataira, egyúttal folyamatosan nyomon követi az aktuális megvalósítást.

A TOP küldetéséből, céljaiból és beavatkozási logikájából eredően **kiegészítő jelleggel és szinergikusan járul hozzá** a szegénység által leginkább érintett célterületeket és célcsoportokat célzó ágazati fejlesztésekhez. A TOP-on belül az 1. prioritásban a „**térségi gazdaságfejlesztés** a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében” végzett beavatkozások alatt a megyei gazdaságfejlesztés keretében, a 4. prioritásban a „**helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése**” érdekében végzett beavatkozások alatt az egészségügyi és szociális alapellátás fejlesztésén, valamint a szociális városrehabilitációs intézkedésen keresztül. A 6. prioritásban a „**megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztés, foglalkoztatás ösztönzés, társadalmi együttműködés**” érdekében végzett beavatkozások alatt a munkavállalói és tanuló földrajzi mobilitás és a helyi munkaerő-piaci paktumok révén történik beavatkozás az elmaradott és leszakadó térségek fejlesztésére.

Ezen kívül a szegénység által leginkább érintett földrajzi területek fejlesztései a **megyei**

decentralizált fejlesztési csomagok keretében valósulhatnak meg, amelyek a megadott fejlesztési keretfeltételek és forrásallokáció mellett az alulról-felfelé irányuló tervezésnek köszönhetően lehetővé teszik, hogy a fejlesztések minél inkább a célterületek és célcsoportok szükségleteinek megfelelően legyenek kialakítva. A TOP hozzájárulása kétirányú a célcsoportot és a beavatkozás-típusokat illetően is. A célcsoportból érinti a városok leromlott lakóterületein élőket a komplex szociális városrehabilitációs beavatkozások révén. A külső és belső perifériák, sok esetben aprófalvas területek felzárkóztatásához pedig térségi fejlesztési csomagok tartalmaznak hozzájáruló elemeket. A TOP releváns beavatkozásai kisebb részt a gazdaságfejlesztésen keresztül járulnak hozzá a célcsoportok helyzetének javításához, amelyek a foglalkoztathatóságot növelő, ESZA-típusú fejlesztésekkel, egymással szinergiát képezve fejtik ki hatásukat. Emellett a társadalmi együttműködés, helyi közösségfejlesztés és közszolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítása is jelentősen ki fog hatni a szegénységben élők helyzetének javítására.

Az NTFS 2011-2020 – összhangban EU2020-szal – célkitűzései szerint csökkenteni kell a szegénységben, társadalmi kirekesztettségben élők számát. A célcsoport rossz lakhatási (gyakran teletszerű) körülmények között él. Kiemelt cél **a nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező lakókörnyezet felszámolása, a célcsoport életminőségének javítása, a társadalmi leszakadás megszüntetése**. Ennek érdekében a területfejlesztési operatív program támogatja a leromlott városrészek rehabilitációját, a komfortfokozat emelését, életveszélyes lakhatási körülmények megszüntetését, szociális bérlakások építését és vásárlását.

A társadalmi integráció elérése érdekében a támogatások átfogó célja a helyi szinten elérhető, megfizethető, fenntartható és magas színvonalú **közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása**, kiemelten az egészségügyi és a szociális alapellátás területén megteremtve a szolgáltatásnyújtás megfelelő infrastrukturális feltételeit.

A **közösségfejlesztés** elsősorban települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőkéességének fejlesztését jelenti. Ez a társadalmi felzárkózási politikának is fontos eszköze: a közösségi munka hatására az emberek együttműködnek és részt vállalnak problémáik megoldásában. Eredménye nemcsak adott közösségre hat, hanem közvetve a közjót is gyarapítja, kitüntetett szerepe van a társadalmi konfliktusok megoldásában, így a társadalmi összetartozás és a társadalmi együttműködés biztos alapja. E cél eléréséhez nyújt támogatást a stratégia oly módon, hogy segíti közterek, közparkok, közösségi létesítmények fejlesztését, létrehozását annak érdekében, hogy ezáltal erősödjön az érintett lakosság szociális kohéziója.

103. táblázat: Intézkedések a szegénység által leginkább érintett földrajzi területek/ a hátrányos megkülönböztetés vagy társadalmi kirekesztés legnagyobb kockázatával szembenező célcsoportok egyedi szükségleteinek kezelésére¹²⁸

Célcsoport / földrajzi terület	Az integrált megközelítés részét képező tervezett intézkedések fő típusai	Prioritási tengely	Alap	Régió-kategória	Beruházási prioritás
Nagyvárosok leromlott lakóövezetei	4.4 Leromlott városi területek rehabilitációja	4. Helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
Leszakadó rétegek Periférikusan elhelyezkedő térségek	4.1. Egészségügyi alapellátás és infrastrukturális fejlesztése 4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése 4.3. Térségi és helyi közszolgáltatást nyújtó egyéb intézmények infrastruktúra-fejlesztése	4. Helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	9 (a) beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
Leszakadó rétegek	6.3 A társadalmi befogadás erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	6. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztés, foglalkoztatás ösztönzés, társadalmi együttműködés	ESZA	Kevésbé fejlett régiók	ESZA rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében

¹²⁸ Amennyiben a program egynél több régiókat érint, szükséges lehet a kategóriánkénti bontás.

**6 SZAKASZ: SÚLYOS ÉS TARTÓS TERMÉSZETI VAGY DEMOGRÁFIAI HÁTRÁNYBAN
LÉVŐ FÖLDRAJZI TERÜLETEK SAJÁTOS SZÜKSÉGLETEI (ADOTT ESETBEN)**

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (4) bekezdésének b) pontja)

Nem releváns.

104. táblázat: Az éghajlatváltozás célkitűzésekhez felhasználandó támogatás indikatív összege

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 27. cikkének (6) bekezdése).

Prioritási tengely	Az éghajlatváltozás célkitűzésekhez felhasználandó támogatás indikatív összege (EUR)	Az operatív programhoz rendelt teljes összeg részaránya (%)
<i>Az egyes prioritási tengelyek beavatkozási kategóriáit tartalmazó táblázatok alapján automatikusan generált táblázat.</i>		
Összesen		

7 SZAKASZ AZ IRÁNYÍTÁSÉRT, A KONTROLLÉRT ÉS AZ ELLENŐRZÉSÉRT FELELŐS HATÓSÁGOK ÉS SZERVEZETEK, VALAMINT AZ ÉRINTETT PARTNEREK SZEREPE

7.1 AZ ÉRINTETT HATÓSÁGOK ÉS SZERVEZETEK

23. táblázat: Az érintett hatóságok és szervezetek

Hatóság/szervezet	A hatóság/szervezet, osztály vagy csoport megnevezése	A hatóság/szervezet vezetője (beosztása vagy tisztsége)
Irányító Hatóság	Nemzetgazdasági Minisztérium	helyettes államtitkár
Igazoló hatóság, ahol alkalmazható	Magyar Államkincstár	elnök
Ellenőrzési hatóság	Európai Unió Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság	főigazgató
Szerv, amely számára a Bizottság kifizetést eszközöl	Magyar Államkincstár	elnök

Magyarország a 2014-2020-as programozási időszak igazoló hatósági és ellenőrzési hatósági feladatait ellátó intézmények kijelölése és a működési modellek meghatározása során alapoz a 2007-2013-as időszakban kialakított szervezeti modellre, működési mechanizmusokra és a meglévő humán kapacitásra.

Az igazoló hatósági feladatokat - hasonlóan a 2007-2013-as programozási ciklushoz - a Magyar Államkincstár fogja ellátni. A Magyar Államkincstár Szervezeti és Működési Szabályzata az igazoló hatósági tevékenységet alapfeladatként határozza meg.

Az ellenőrzési hatósági feladatokat Európai Unió Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság látja el, mely szervezet 2007-2013-as időszak programjai végrehajtása során is ellenőrzési hatóságként működött.

Mind a két szervezet független a koordinációs szervtől és az irányító hatóságoktól. Rendelkeznek mindazzal a szakmai tapasztalattal és humán erőforrás állománnyal, melyek alapján feladatukat magas színvonalon képesek ellátni.

7.2 ÉRINTETT PARTNEREK BEVONÁSA

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (5) bekezdésének c) pontja)

7.2.1 AZ ÉRINTETT PARTNEREKNEK AZ OPERATÍV PROGRAM ELKÉSZÍTÉSÉBE TÖRTÉNŐ BEVONÁSÁRA TETT INTÉZKEDÉSEK ÉS E PARTNEREK SZEREPE AZ OPERATÍV PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁBAN, MONITORINGJÁBAN ÉS ÉRTÉKELÉSÉBEN

Az operatív program partnerségi folyamata a 240/2014/EU Rendelet előírásai szerint került lefolytatásra. A partnerlisták összeállítása során követendő cél volt, hogy – az OP előkészítésének első lépéseként – a nemzeti környezetben beazonosításra kerüljenek az érintett és érdekelt feleket. A TOP kiemelten épít a területi szereplők fejlesztési elképzeléseire, így ennek alapján a kiválasztott szervezetek szakmai tevékenységük súlyánál és tagságuknál fogva biztosították az általuk képviselt szféra reprezentativitását. Az operatív programok tervezésének előrehaladásával előbb széleskörű szakmai egyeztetések, majd átfogó partnerség keretében, a

gazdasági, társadalmi, környezeti és területi szereplők bevonásával történt meg az operatív programok tervezése.

A TOP szempontjából releváns partnerek a tervezést a kezdetektől segítik és az operatív program kialakulását nyomon követik. A tervezés első szakaszában a partnerek bevonása a hazai fejlesztési irányokat meghatározó Országos Fejlesztési és Területfejlesztési koncepció (OFTK) kidolgozásában jelent meg, ezért a TOP tervezésében a partnerségi folyamat előzményének tekinthető az OFTK társadalmasítása (2012. december 15. – 2013. február 20.), mintegy 70 szereplő bevonásával, akik összesen több mint 1300 észrevételt tettek. Az OFTK tervezésébe a megyei önkormányzatok közvetlenül bevonásra kerültek.

A TOP partnerségi folyamatának első fázisában a területi szereplők (megyék) is párhuzamosan megkezdtek programjaik tervezését, összhangban az OFTK céljaival, valamint a TOP alakuló struktúrájával. E tervdokumentumok társadalmi egyeztetése a 218/2009. (X. 6.) számú kormányrendelet alapján történt. Elsőként a megyei területfejlesztési koncepciók készítéséhez a helyzetelemzések készültek el (2012. második félév), majd erre alapozva a megyei koncepciók kerültek rögzítésre és a megyei közgyűlések hagyják azokat jóvá. A megyei területfejlesztési koncepciók az adott megyében megvalósítani tervezett fejlesztési irányokat és elképzeléseket mutatják be hosszú távú jövőképre és középtávú célrendszerre alapozva. Ennek alapján készültek el a már konkrét beavatkozásokat meghatározó megyei területfejlesztési programok. A megyei (stratégiai és operatív) programokban foglalt fejlesztési elképzelések konkrét tervezési keretét, ennek jelentős forrását az uniós támogatások felhasználásához kapcsolódóan a TOP adja meg.

A megyei jogú városokban is megkezdődött a tervezési folyamat 2013 őszén. Előírás volt, hogy a 2014 őszén elfogadásra kerülő, megújított Integrált Településfejlesztési Stratégiáknak összhangban kell lenni a megyei tervdokumentumokban foglaltakkal. A megyei jogú városok partnerségét a 314/2012. (XI. 8.) számú kormányrendelet által előírt partneri körrel indult meg, 2014 januárjában és jelenleg is zajlik (zárása 2014 végére várható).

A területi tervezésben résztvevő megyei és megyei jogú városi önkormányzatok a hazai jogszabályban előírtnál szélesebb körű partnerséget valósítottak meg, hiszen nem csak a jogszabályban előírt szervezeteknek küldték meg az elkészült dokumentumokat, hanem lehetőséget teremtettek a szakmai (pl. kamarák, érdekképviselők) és civil szervezetek számára is, amelyek a megye területén meghatározó közösségfejlesztő tevékenységet végeztek. Ezen partnerségi folyamatot a tervdokumentumaikban, vagy azok mellékletét képező partnerségi tervben dokumentálták is.

A partnerség biztosítása és alulról építkező tervezés érdekében a megyei önkormányzatok különböző munkacsoportokat hoztak létre, hogy a megye területén felmerült fejlesztési igényeket pontosan és részletesen fel tudják tárni, és be tudják építeni a tervdokumentumaikba. Mivel ez a folyamat folyamatos kommunikációt igényelt a területi és ágazati szereplők között, így nem csak a települési önkormányzatok képviselőit, hanem az egyes ágazatok szakértőit, érdekképviselőket képviselőit is bevonták.

A területi tervdokumentumok minél alaposabb és részletesebb elkészítését segítve az NGM-NTH negyedévente szervezett partnerségi és tervezési fórumot, ahol a területi szereplők tájékoztatást kaptak a tervezés aktuális állásáról és elmondhatták észrevételeiket, nehézségeiket, javaslataikat a tervezéssel kapcsolatban. Ezek a tervezési folyamat során beépültek a tervdokumentumokba, erősítve azok belső koherenciáját és beavatkozási logikáját.

A 2013-2014 során **megrendezésre került partnerségi rendezvények**

- 6 Megyei és MJV Tervezési Fórumok (cca. 400 fő / országos szint);
- X. Területfejlesztők Víkendje (cca. 70 fő / országos szint)
- Megyei jogú városok tervezési fórum (cca. 100 fő/ országos szint);
- 4 országos szintű partnerségi rendezvény Széchenyi Program Iroda közreműködésével a 2014-2020-as tervezés folyamatához kapcsolódva (cca. 400 fő/ országos szintű)
- Könyvtárosok vándorgyűlése (cca. 200 fő / országos szintű)
- EUROPE DIRECT Találkozó (cca. 30 fő / országos szint)
- TOP/VEKOP kibővített Munkacsoporti ülés (cca. 50 fő/ országos szint)

Eddigi eseményen **résztevők létszáma**: cca. 1300

Partnerségbe bevont résztvevők: megyei közgyűlések elnökei, megyei jegyzők, polgármesterek, vállalkozások, civil szervezetek, szakmai szervezetek, megyei tervezők, RFÜ képviselők, megbízott külsős tervezők, ex-ante értékelők, megyei jogú városok megbízottjai.

A TOP tervezéséhez közvetlenül kapcsolódó partnerség keretében szintén széles partneri körnek nyílt lehetősége véleményt nyilvánítani. A TOP tervezésében közreműködő NTH 2013 júliusában cca. 174 partnerének (lásd melléklet) küldte el a TOP beavatkozási logikájának bemutatását, amelyre 2013. augusztus 8-ig összesen mintegy 800 vélemény érkezett be 85 szervezettől. Az észrevételek feldolgozását követően számos ponton módosult operatív program tervezet a központi honlapon (palyazat.gov.hu/partnerseg) keresztül volt elérhető, ahonnan az információk bárki számára megismerhetővé váltak. Ezen folyamattal kezdődött meg az operatív program központilag koordinált, rendszerszerű eszközökkel támogatott széles körű társadalmi egyeztetése, így 2013 őszétől a partneri dialógus kiegészült a fejlesztések kedvezményezettjeit és érintettjeit tömegesen elérő szervezett tájékoztatással is. Ezzel egyidejűleg több ezer felkérés került kiküldésre írásban a szakmai partnereken túl mindazon szervezetek részére is, akik a partnerség jegyében kapcsolatban álltak a záruló fejlesztési ciklusban a támogatókkal. Az érintett partnerek javaslataikat és észrevételeiket megoszthatták akár a honlapon, akár egy központi email címen keresztül. Az operatív program véleményezése kapcsán az on-line felületre összesen 199 db észrevétel és javaslat érkezett be.

Annak érdekében, hogy a párbeszéd kiterjeszthető legyen a szakmai partnereken túl további érdeklődők körére is, 2013. november 22-én, Budapesten egy szakmai fórum került megrendezésére, amelyen az operatív program részletes megvitatása került a fókuszba. Ezen a szakmai fórumon 89 partner vett részt, ahol lehetőség nyílt a tervezők és partnerek közötti szakmai párbeszéd, vita lefolytatására is.

Azonos tematikával mind a hét régió központjában (Miskolc, Debrecen, Szeged, Budapest, Székesfehérvár, Győr, Pécs) 2013. november-december hónapokban megrendezésre kerültek ezek a találkozók, ahol további közel ezer résztvevő jelenlétében lehetett vitát folytatni, így a lehető legszélesebb partneri kör számára (szakmai partnerek, illetékes helyi hatóságok, a gazdasági és szociális partnerek, a civil társadalom képviselői) elérhetőek voltak.

A társadalmasítási rendezvényeken részt vettek a jelenlegi programozási ciklus monitoring bizottsági tagjai, az irányító hatóságok és valamennyi központi kormányzati szerv képviselő is. Meghívásra kerültek azon kiemelt horizontális szervezetek képviselői is, amely szervek programokon átívelő, horizontális érdekek és elvek érvényesítése érdekében tevékenykednek.

A **nyílt társadalmi konzultáció** során beérkezett észrevételek megválaszolása érdekében partnerségi munkacsoport felállítására került sor a Miniszterelnökség koordinálásával. A munkacsoport tagjai a 2014-2020-as programozási időszak tervezésének koordinációjáért főfelelős tárca (Nemzetgazdasági Minisztérium), a 2007-2013-as időszak végrehajtási feladatait ellátó irányító hatóságok, az operatív program partnerségi egyeztetésének koordinálását végző Miniszterelnökség, valamint a minisztérium munkatársai voltak. Munkájuk során a beérkezett véleményeket feldolgozták, megvitatták, és javaslatot tettek az operatív programba való beillesztésére. A munkacsoport keretében biztosított volt, hogy minden, a tervezésben és végrehajtásban érintett kormányzati szereplő kifejtthesse véleményét a beérkezett javaslatok kapcsán, és ennek eredményeképpen szülessen meg a partnerek számára megküldendő visszajelzés is.

A partnerségi folyamat utolsó nyílt szakaszában 234 db (on-line és rendezvényeken megtett) észrevétel érkezett be a program kapcsán, amelyre a visszacsatolás egyenként megtörtént. A beérkezett észrevételek több mint harmada (36,7%) érkezett civil szervezetektől és érdekképviselőktől. Azonban az észrevételek többségét nem OP szintjén, hanem az alatti szinten lehet kezelni, így beépítésük a TOP szövegébe nem volt szükségszerű. Az operatív program partnerségi egyeztetése keretében érkezett hozzászólásokra adott válaszok az on-line felületen kerültek közzétételre és így mindenki számára elérhetővé váltak az operatív program

Kormány általi elfogadását követően, a nyilvánosság követelményeinek megfelelően.

Az operatív program partnerségi egyeztetésének folyamata során az alábbi alapelvek érvényesültek:

- **koordináció** – az operatív program társadalmi egyeztetése koordináltan, a vélemények fogadása meghatározott szempontrendszer szerint, az operatív program kialakításában résztvevő összes kormányzati szerv bevonásával, strukturáltan történt;
- **dokumentáció** – az egyeztetés lépései, az abban résztvevő partnerek véleménye dokumentált;
- **folymatosság** – az operatív program egyeztetése a prioritások kialakításától kezdve a végleges változat megvitatásáig folyamatosan történt;
- **visszacsatolás** – érdemi dialógus jött létre az észrevételek, javaslatok strukturált feldolgozása és megválaszolása során;
- **átláthatóság** (transzparencia) – az operatív program partnerségi egyeztetése az internet, írott és elektronikus média bevonásával a lehető legnagyobb nyilvánosság mellett zajlott;
- **esélyegyenlőség** – az operatív program egyeztetésének teljes folyamatában, a partnerek bevonásában érvényesült az esélyegyenlőség.

A partnerség legfontosabb outputjai:

A TOP nyílt szakmai konzultációja elérte a kormányzati és a nem kormányzati szervezeteket, a civil és az üzleti szféra képviselőit. A partnerség kiterjedt a társadalmi, gazdasági és környezeti struktúrák fejlesztésében érdekelt és a fejlesztések által érintett központi és területi szereplőkre. Így kulcspartnerek a területi önkormányzatok, a kormányzat mellett működő tanácsok és érdekegyeztető fórumok, egyes hatóságok és szakmai vagy érdekképviselői civil szervezetek (különösen környezeti, esélyegyenlőségi, szociális, gazdaságfejlesztési), a kamarák és a gazdasági szereplők egyéb tömörülései, az egyetemek és a kutatóintézetek, az egyházak. Az operatív program partnersége kapcsán szervezett rendezvények általános tapasztalata az, hogy azok keretében a partnerekkel mélyebben sikerült megismertetni a fejlesztési célokat, és a tervezés mögött rejlő logikát. A partnerségi folyamat során kirajzolódott, hogy a TOP megfogalmazott célja, és beavatkozásai a területi szereplők számára elfogadhatóak és támogathatóak, azonban rámutattak azon hiányterületekre is, amelyek kezelését az OP nem vagy csak részben teljesíti.

A legtöbb észrevétel a kkv-k finanszírozhatósága, az élelmiszeripar és feldolgozóipar támogatása és a megyéken belüli közlekedési feltételek javítása kapcsán érkezett. A kkv-k finanszírozhatóságát a GINOP-hoz képest komplementer, kiegészítő jelleggel a TOP beépítette a célzott beavatkozásai közé, ahogyan az alacsonyabb rendű úthálózat felújítására is – korlátozott keretek között – lehetőség nyílik a munkaerő földrajzi mobilitásának elősegítése kapcsán. Azonban az élelmiszer-feldolgozáshoz kapcsolódó fejlesztési elképzelések finanszírozása az egyes operatív programok közötti lehatárolási egyeztetések után jellemzően az ágazati programok – főként a gazdaságfejlesztési és a vidékfejlesztési program – kompetenciája marad, abban a területfejlesztési programnak csak kiegészítő szerepe lesz a következő fejlesztési ciklusban.

Összességében a beérkezett észrevételek és javaslatok alapján az operatív program céljai kiforrottabbak, egységesebbek lettek, a dokumentum belső koherenciája javult és a beavatkozási logikája is tisztább, pontosabb lett.

A partnerek szerepe az operatív program végrehajtásában, monitoringjában és értékelésében:

A tervezés kulcspartnerei meghívást kapnak az operatív program végrehajtási partnerségében való részvételre is. A partnerek bekapcsolódhatnak a programok végrehajtáshoz és teljesítménykeret teljesüléséhez kötődő monitoring tevékenységbe és jelentéstételbe. Az operatív program szintű monitoring bizottság, illetve annak albizottságainak tagjai lehetőséget kapnak álláspontjuk kifejtésére. E bizottság és albizottságai tárgyalják az operatív program alatti tervezési szint tervdokumentumait és hagyják jóvá a kiválasztási szempontrendszert.

8 SZAKASZ AZ ALAPOK, AZ EMVA, AZ ETHA ÉS MÁS UNIÓS ÉS NEMZETI FINANSZÍROZÁSI ESZKÖZÖK KÖZÖTTI, VALAMINT AZ EBB-VEL TÖRTÉNŐ KOORDINÁCIÓT BIZTOSÍTÓ MECHANIZMUSOK

Az Alapok, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA), az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) és más uniós és nemzeti finanszírozási eszközök közötti, valamint az EBB-vel történő koordinációt biztosító mechanizmusok, figyelembe véve a közös stratégiai keretben meghatározott releváns rendelkezéseket.

Alapok és programok közötti koordináció biztosításának általános keretei

A 1303/2013/EU rendelet 123. cikkének (8) bekezdése értelmében, a 2014–2020-as időszakban a Miniszterelnökség látja el a minden európai strukturális és befektetési (ESB) alapra és operatív programra kiterjedő központi koordinációs funkciókat.

A tervezés és a végrehajtás során folyamatosan biztosított az egyes OP-k közötti szinergiák megteremtése, a párhuzamosságok kiküszöbölése, különös tekintettel a PM 2.1.5 pontjában jelzett integrált kezelést igénylő fejlesztési témákra. Ezen célok eléréséhez a megfelelő intézményi keret is biztosított.

A 2007-2013 időszak végrehajtási funkcióinak 2013-ban elkészített értékelése – más értékelésekkel is összhangban – többek között megállapította, hogy a fejlesztéspolitika optimális végrehajtása és az programok közötti szinergia elősegítése érdekében összhangban kell lennie a szakpolitikáknak a fejlesztéspolitikával, melyhez egyidejűleg erősíteni kell a koordinációs funkciókat az intézményrendszerben.

Az értékelések (így az OP-k félidei értékelései is) megállapításai az alábbiakban foglalhatóak össze:

- a szinergikus lehetőségek jobb kihasználása és a lehatárolások hatékony kezelése érdekében szükséges a központi koordináció megerősítése (*Átfogó intézményértékelés – A 2007-2013 időszak végrehajtási funkcióinak értékelése*¹²⁹);
- a szakpolitika és a támogatáspolitikai közötti együttműködés erősítése szükséges az eredményesség fokozása érdekében (A 2007-2013 OP-k félidei értékeléseinek szintézise¹³⁰);
- a támogatási konstrukciók számos esetben indokolatlan kötöttségeket írtak elő a projektmegvalósítás számára, rontva az abszorpció teljesítményt (Szabályozási kötöttségek értékelése¹³¹);
- az egyes kiválasztási eljárástípusoknak a fejlesztés tárgyához nem kellően illeszkedő alkalmazása egyrészt abszorpció problémákat, másrészt a pályázókat érintő túlzott adminisztratív terhet is jelentett, főleg az önkormányzati és civil szervezeti szférában (A 2007-2013 OP-k félidei értékeléseinek szintézise¹³²);
- a támogatási konstrukciók által szétfordított forrás-kihelyezési gyakorlat megnehezítette a pályázók (főleg az önkormányzati szektor) fejlesztési terveinek integrált megvalósítását, gyakran holtteher hatáshoz vezetve (Az ÚMFT projekt kiválasztási eljárásainak értékelése¹³³).

Ezen megállapításokra alapozva a Kormány döntése szerint átalakításra került a hazai fejlesztéspolitika intézményrendszere. Az NFÜ megszűnt, és tevékenységét 2014. január 1-től részben a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve, a ME, részben a szaktárcák végzik. Az ME látja el a 2014–2020-as időszakban az ESB alapok minden alapjára és programjára kiterjedő **központi koordinációs funkciókat**, és betölti a 1303/2013/EU

¹²⁹ 2013. március (http://palyazat.gov.hu/intezmenyfejlesztési_ertekelesek)

¹³⁰ 2011. május (http://palyazat.gov.hu/a_felidei_ertekelesek_szintezise_2007_2013)

¹³¹ 2012. november (http://palyazat.gov.hu/intezmenyfejlesztési_ertekelesek)

¹³² 2011. május (http://palyazat.gov.hu/a_felidei_ertekelesek_szintezise_2007_2013)

¹³³ 2010. augusztus (http://palyazat.gov.hu/intezmenyfejlesztési_ertekelesek)

rendelet 123. cikkének (8) bekezdése szerinti **koordináló szervezet** szerepét.

Az ESB alapok programjai közötti összhangot biztosító koordinációs mechanizmusok és intézmények a következők:

Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság (NFK)

Az alapok közötti koordinációt kormányzati szinten az NFK biztosítja. Az NFK külön jogszabályban meghatározottak szerint dönt az irányító hatóság, a szakmapolitikai felelős, vagy a Miniszterelnökséget vezető miniszter közötti, az operatív program, EMVA esetében a Vidékfejlesztési Program végrehajtása során felmerülő vitás – egyeztetések alapján nem rendezhető – kérdésekben.

Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottság (FKB)

Az irányító hatóságok egymás közötti egyeztetéseinek és együttműködésének fóruma a koordinációs szervezet által működtetett FKB. Az FKB az NFK javaslattevő, véleményező, döntés-előkészítő, koordináló testülete. Feladata az európai uniós forrásokból megvalósuló programok összehangolásának biztosítása és a Kormány fejlesztéspolitikai döntéseinek előkészítése, itt kerülnek egyeztetésre az ESB alapokból és más uniós forrásokból finanszírozandó fejlesztésekre vonatkozó főbb kérdések. A FKB-ba az Irányító Hatóságok képviselői mellett az egyéb uniós források felhasználásáért felelős szakpolitikai felelősök is meghívhatók.

Monitoring Bizottság (MB)

A monitoring bizottság ellátja az 1303/2013/EU rendelet 49. cikkében és 110. cikkében, továbbá EMVA finanszírozás esetén a 1305/2013/EU rendelet 74 cikkében, ETHA finanszírozás esetén az 508/2014/EU rendelet 113. cikkében meghatározott feladatokat.

Partnerségi Megállapodás szintű monitoring bizottság

A 2014-2020-as programozási időszakban az ESB alapok programjai közti összhang minél teljesebb megteremtése és az egységes koordináció biztosítása érdekében az operatív programokat nyomon követő monitoring bizottságok mellett PM szintű monitoring bizottság kerül felállításra, amely a végrehajtási intézményrendszer szereplői, egyéb érintett kormányzati szereplők, valamint a meghatározó társadalmi, szakmai és civil partnerek részvételével átfogóan követi nyomon a programok megvalósulását. Kiemelt figyelmet érdemlő általános szakpolitikai területeken, vagy horizontális szempontokkal, az interregionális, transznacionális és makroregionális stratégiákkal kapcsolatban, továbbá az egyéb, más uniós vagy hazai finanszírozási forrású fejlesztésekkel való összefüggés vizsgálatának támogatása érdekében a PM MB garantálja a meghatározó partnerek bevonását.

Koordinációs szerv – Miniszterelnökséget vezető miniszter

Az uniós programokkal kapcsolatos, a 1303/2013/EU rendelet 123. cikkének (8) bekezdése szerinti koordináló szervezet feladatait a Miniszterelnökség (ME) látja el a 2014-2020-as időszakban. Ezáltal a legfontosabb koordinációs feladatok egy helyen, a szakmai végrehajtástól elkülönítetten – a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél, a Miniszterelnökségen – kerülnek ellátásra. A koordináció kiterjed az ESB alapok mindegyikére.

Az ME Biztosítja az operatív programoknak és a vidékfejlesztési programnak az átfogó kormányzati stratégiákkal való összhangját, amely tekintetben a szakpolitikai felelőssel együttműködve javaslatot nyújthat be az NFK részére.

Az ME az FKB útján is biztosítja a fejlesztéspolitikai intézményrendszer működésének koordinációját, az egyes operatív programok (egyéb programok) végrehajtásának nyomon követését, fejlesztéspolitikai döntések előkészítését, beavatkozási pontok azonosítását.

A Miniszterelnökséget vezető miniszter az európai uniós támogatások felhasználásáért való felelőssége körében

- a) összehangolja a központi államigazgatási szervek európai uniós támogatási forrásokból finanszírozott országos szintű fejlesztéssel kapcsolatos tevékenységét, módszereket és követelményeket dolgoz ki a támogatáspolitikai intézkedésekhez;
- b) folyamatosan figyelemmel kíséri az európai uniós támogatási forrásokból finanszírozott fejlesztési folyamatokat, nyomon követi az európai uniós támogatási forrásokból

finanszírozott operatív programok és a vidékfejlesztési program végrehajtására javasolt intézkedések hatásait és azokról az NFK-t tájékoztatja;

- c) biztosítja az operatív programoknak és a vidékfejlesztési programnak az átfogó kormányzati stratégiákkal való összhangját, amely tekintetben a szakpolitikai felelőssel együttműködve javaslatot nyújthat be az NFK részére;
- d) biztosítja és folyamatosan figyelemmel kíséri a különös integrációt igénylő fejlesztési tématerületek (PM 2.1.5 pontja) fejlesztését;
- e) biztosítja és folyamatosan figyelemmel kíséri területfejlesztés stratégiai irányításáért felelőssel együtt a interregionális, transznacionális és a makroregionális stratégiák megvalósítását;
- f) biztosítja a más uniós forrásokkal és finanszírozással megvalósuló programokkal (PM 2.1.4 pontja) való összhangot;
- g) biztosítja és folyamatosan figyelemmel a nem uniós finanszírozású fejlesztésekkel való összhangot;
- h) az irányító hatósággal együttműködve javaslatot tesz az NFK részére európai uniós fejlesztési források felhasználásához kapcsolódó fejlesztéspolitikai tevékenység irányítási, finanszírozási, intézményi és szabályozási rendszerének kialakítására, fejlesztésére;
- i) a 1303/2013/EU rendelet 123. cikk (8) bekezdésében meghatározott koordináló szervezeti funkciót lát el az operatív programok összehangolt végrehajtása, valamint a fejlesztéspolitikai jogszabályok egységes alkalmazásának biztosítása érdekében, melynek keretében:
 - biztosítja a program- és projekt végrehajtási eljárás teljes folyamatának egységességét,
 - koordinálja a 7 évre vonatkozó nemzeti keret, valamint az éves fejlesztési keret tervezési folyamatát, és azok összehangoltságát;
 - nyomon követi az operatív programok elfogadásáig nem teljesült, a 1303/2013/EU rendelet XI. mellékletében meghatározott előzetes feltételek (ex ante kondicionalitások) teljesülését;
 - biztosítja – figyelemmel az operatív programok különös jellemzőire – a programozási és végrehajtási dokumentumok egységességét, amely feladat keretében az irányító hatósággal együttműködve – egyedi eltérés lehetőségét is biztosítva – meghatározza a többéves nemzeti keret, az éves fejlesztési keret, a felhívások, a támogatási szerződések, támogatói okiratok egységes mintáit, valamint a program- és projekt végrehajtási eljárás során használandó dokumentumok egységes tartalmi és formai követelményeit.

Szakpolitikai felelős

A programok forráskeretének felhasználása tekintetében a 2014-2020 közötti időszakban a szakpolitikai felelősöknek kiemelt szerepük lesz. A szakpolitikai felelősök az uniós fejlesztések szakpolitikai szempontból mérvadó tartalmi kérdéseiben illetékes döntéshozók, felelősek a tervezés, projektfejlesztés és a projektkiválasztás során a szakpolitikai szempontok érvényesítésének biztosításáért. A szakpolitikai felelősség az ESB alapokból finanszírozott programok és az egyéb uniós források felhasználása tekintetében egybeesik, így a szinergia egy kézben biztosítható. A programok végrehajtásának összehangolt tervezést szolgáló koordinációs mechanizmusban a szakpolitikai felelősök – az új eljárásjogi szabályok alapján – kötelesek lesznek információt szolgálni az egyéb uniós programokból megvalósuló fejlesztésekre (fejlesztési terület, célcsoport, támogatási összeg stb.) vonatkozóan annak érdekében, hogy az ESB alapokból és egyéb uniós forrásból megvalósuló fejlesztések tervezése és finanszírozása egymást kiegészítő legyen.

Feladatai:

- meghatározza a pályázati felhívás szakmai tartalmát,
- részt vesz a Döntés Előkészítő Bizottságban,
- részt vesz szavazati joggal a program monitoring bizottságában.

A TOP alapvetően területi, helyi jelentőségű fejlesztéseket támogat, melyek ágazati operatív programokkal való lehatárolása, és így az azokkal kapcsolatba hozható strukturális alapokon

kívüli uniós politikák, eszközök által támogatott programokkal való átfedés-mentessége biztosított. Ugyanakkor a TOP-ból megvalósuló fejlesztések nagyobb multiplikátor hatása miatt alapvető kormányzati cél az ágazati OP-kból megvalósítandó fejlesztések időbeli összehangolása. Ezen célt az eljárásrendi rendelet fogja tartalmazni.

Koordináció és összhang a vidékfejlesztési (EMVA) és halászati (ETHA) fejlesztési forrásokkal

Tekintve, hogy Magyarország jelentős része vidéki térség, az operatív programok, kiemelten az ország 18 megyéjére vonatkozó TOP tervezése folyamán kiemelten kezelendő feladat a szinergia és komplementaritás megteremtése az EMVA és ETHA valamint a többi ESB alap között. Az EMVA és ETHA alapok által finanszírozott programok (VP, MAHOP) tervezése és végrehajtása a Miniszterelnökség hatáskörében történik, ugyanakkor számos tervezéskoordinációs mechanizmus gondoskodik arról, hogy e programok tervezése a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programmal összhangban történjen. A Partnerségi Megállapodás biztosítja többek között az ERFA, ESZA, EMVA és ETHA alapok szinergiáját, és a szükséges demarkációt.

A TOP keretében tervezett fejlesztések számos ponton összekapcsolódnak a Vidékfejlesztési Program által finanszírozott tevékenységekkel, kiegészítik egymást. Az agár- és élelmiszergazdasághoz kapcsolódó tevékenységek alapesetben a VP hatáskörébe tartoznak ugyanakkor korlátozottan a TOP is érintett, elsősorban helyi önkormányzati gazdaságfejlesztési akciók támogatásával. Mindez az ERFA-ESZA, valamint az EMVA-ETHA alapok komplementer felhasználását jelenti. Ezért szükséges a programok közötti szinergia megteremtése, annak érdekében, hogy a végrehajtás folyamán világosan elkülönüljenek az egyes alapok (EMVA, ERFA) működési területei. Ennek speciális formája, hogy a TOP megteremti annak lehetőségét, hogy a város-vidék együttműködéseket megvalósító projektek ERFA és ESZA forrást is kapjanak, helyi fejlesztési stratégiákra alapozva.

A vidékfejlesztési és halgazdálkodási programok végrehajtási rendszere az SA és KA forrásokkal együtt központilag koordinált intézményrendszer része lesz. A Vidékfejlesztési Program és a TOP lehatárolása tématerülettől függően területi, lakosság szám szerinti és / vagy tematikus fókuszok mentén történik.

Összhang az ETHA alap fejlesztéseivel: a magyarországi halászati és halgazdálkodási szektor gazdasági és foglalkoztatási szerepvállalása napjainkban csak egyes településeken, településcsoportokban jelentős. A TOP szempontjából az alapok közötti összhang megteremtése, valamint a TOP és MAHOP által finanszírozott beavatkozások lehatárolása nem releváns.

Összhang biztosítása az Európai Területi Együttműködési Programokkal

A TOP, valamint a határon átnyúló területi együttműködési programok előkészítése és végrehajtása során a megyék szerepe a meghatározó. Az 1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről a megyei önkormányzatok hatáskörébe utalja a megyei területfejlesztési koncepciók kialakítását és a területfejlesztési koordinációval kapcsolatos feladatok ellátását. E feladatai körében a határ menti megyék részt vesznek a határon átnyúló nemzetközi fejlesztési programok kidolgozásában, majd azok jóváhagyása után a programok közös monitoring bizottságaiban. A programok végrehajtásával kapcsolatos összes döntést, a közös monitoring bizottságban hoznak meg. A döntések meghozatala során érvényesülnie kell a határon átnyúló hatás elvének, mely szerint olyan műveletek támogathatók ETE programok keretében, ahol a partnerországgal a tényleges együttműködés biztosított és annak hatása kiterjed minden résztvevő országra. Tekintettel arra, hogy a TOP megvalósításának alapját is a megyék által kidolgozott megyei fejlesztési dokumentumok képezik, a 2014-2020-as időszak ETE programjaival való összhang biztosított.

A EU Duna Régió Stratégiája (DRS) érvényesítésének koordinációja

A tagállami és ETE programok előkészítése és végrehajtása a stratégia felelős szervei által meghozott döntésekre való figyelemmel zajlik, szükség esetén a stratégia testületeivel (a Tematikus Koordinációs Testületekkel [Steering Groups] vagy a Budapest Duna Kontakt Ponttal), ill. az érintett DRS országokkal konzultálva. A tervezés tematikus összehangolásának

alapját a DRS akcióterve és úttervei képezik.

A DRS kormányzati koordinációjáért felelős kormánybiztos és munkaszervezete részt vesz a 2014-2020 közötti tervezési időszakhoz kapcsolódó tárcaközi munkacsoportban. Emellett az ágazati államtitkárságok programozóinak részvételével DRS Tárcaközi Almunkacsoport ülések is zajlanak. A koordináció a magyarországi EMVA és az ETHA tervezésre is kiterjed.

A DRS nemzeti koordinációja az európai uniós források felhasználásáért felelős kormánysszervezet (Miniszterelnökség) koordináló szervezete feladatainak része.

A Budapest Duna Kontakt Pont a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervezeténél került elhelyezésre annak érdekében, hogy a tervezés és a végrehajtás során hatékonyan tudja segíteni makroregionális és határon átnyúló együttműködést igénylő projektek koordinált előkészítését és megvalósítását.

A TOP vonatkozásában a DRS és az ESB alapokból finanszírozott programok tartalmi összhangjának megteremtése elsősorban a turisztikai, valamint a fenntartható energiához kapcsolódó fejlesztések esetében releváns.

Összhang más a TOP szempontjából releváns uniós forrásokkal és finanszírozással

A programozás és a megvalósítás szakaszában biztosítani kell az ESB alapok magyarországi támogatásainak más uniós politikákkal való összhangját is:

- Az **Ifjúsági Foglalkoztatási Kezdeményezés** (Youth Employment Initiative – YEI) keretében lehetőség nyílik a 15-24 éves fiatalok munkaerő-piaci integrációját támogató, az ESB alapok kiegészítéseként igénybe vehető plusz uniós támogatások felhasználására. A YEI kormányzati felelőse a foglalkoztatáspolitikai szaktárca, amely felel az érintett OP-kkal való összhang és lehatárolás biztosításáért, azok irányító hatóságaival való együttműködésben. A TOP 5., ESZA finanszírozású prioritástengelyében kifejezetten a 15-24 éves fiatalok munkaerő-piaci integrációját támogató beavatkozás nincsen, azonban nem kizárt a célcsoport részvétele, ezért a koordináció a prioritásra is kiterjed.
- A környezetvédelmi és éghajlat-politikai projekteket támogató **LIFE program** 2014-től új lehetőséget kínál kifejezetten LIFE programon kívüli uniós, nemzeti vagy magánforrások bevonását is igénylő „integrált projektek” megvalósítására. A program egyes elemei tematikusan kapcsolódnak / kapcsolódhatnak a TOP 2. prioritástengelyének környezetfejlesztési beavatkozásaihoz. A LIFE program kormányzati felelőse a környezetvédelmi szaktárca és az éghajlat-politikáért felelős tárca, amelyek felelnek az érintett OP-kkal való összhang biztosításáért, azok irányító hatóságaival való együttműködésben. Ezáltal törekszünk a szaktárcával való együttműködésre és a két program közötti minél nagyobb szinergiára.
- Az **Európai Befektetési Bank** (EBB) fontos szerepet tölt be a nemzeti hozzájárulás finanszírozásában. A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős kormánysszerv koordináló szervezetének feladatai kiterjednek az EBB-bel való kapcsolattartásra. Az EBB finanszírozás OP-szintű koordinációja és az EBB felé történő információátadás biztosítása az egyes programok így a TOP végrehajtási feladatának is részét képezi.

A **leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap** (Fund for European Aid to the most Deprived – **FEAD**) a megfelelő étkezés biztosításához, alapvető fogyasztási cikkek beszerzéséhez biztosít forrásokat a leginkább rászoruló célcsoportok számára. A források által finanszírozott tevékenységek legfeljebb csak kiegészítik / kiegészíthetik a TOP szegénység csökkentését célzó intézkedéseit, így tematikus átfedés nincsen. A koordináció a fejlesztések hatékonyságának és egymást erősítő hatásának növelése érdekében szükséges. A FEAD program kormányzati felelőse a társadalmi felzárkózásért felelős szaktárca, amely felel az érintett OP-kkal, adott esetben a TOP-pal való összhang és lehatárolás biztosításáért, azok irányító hatóságaival való együttműködésben.

9 SZAKASZ: ELŐZETES FELTÉTELRENDSZER

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (6) bekezdésének b) pontja)

9.1 ELŐZETES FELTÉTELRENDSZER

Az előzetes feltételrendszer alkalmazhatósága és teljesülése értékelésére vonatkozó információ (választható).

A Bizottság által meghatározott előzetes feltételrendszer célja hogy a programok hatékony végrehajtásához szükséges előfeltételeket megteremtse. Az ex ante feltételek többnyire az Európa 2020-hoz kapcsolódó stratégia meglétére, vagy irányelvek átültetésére vonatkoznak.

Az alábbi táblázatok tartalmazzák az összes, TOP szempontjából releváns, tematikus ex-ante feltételt, ami a program végrehajtását befolyásolja / befolyásolhatja.

Minden ex-ante feltétel esetében beazonosítottuk a kapcsolódó prioritásokat, ezek a második oszlopban találhatóak. Az ex-ante kondicionalitásokat, teljesülésük szempontjából három kategóriába sorolhatjuk: I. már teljesült ex-ante kondicionalitások; II. részben teljesülő ex-ante kondicionalitások; III. még nem teljesült ex-ante kondicionalitások. A TOP vonatkozásában releváns 15 ex-ante kondicionalitás közül 10 teljesült, 2 részben teljesült, 3 még nem teljesült.

A Partnerségi Megállapodásban rögzített **tematikus ex-ante kondicionalitások** közül összesen 9 érinti közvetve vagy közvetlenül valamely prioritás vagy prioritások megvalósulását (78. táblázat). Az operatív program szempontjából releváns tematikus ex-ante kondicionalitások egy része környezeti és energetikai fenntarthatóság háttérének kialakítását ösztönzi, egy másik része a foglalkoztatás növeléséhez szükséges stratégiák meglétét írja elő, a harmadik csoportba pedig a társadalmi együttműködést erősítő / ösztönző feltételek tartoznak. 5 kondicionalitás már teljes egészében teljesült, 2 (*Aktív munkaerőpiaci politikák megtervezése és megvalósítása a Foglalkoztatási iránymutatásoknak megfelelően; a romák befogadására vonatkozó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret van érvényben*) pedig már részben megvalósult / teljesült. A két releváns, még nem teljesült kondicionalitás: *a tagállamok intézményi felépítésével összhangban álló, közlekedési beruházásokra vonatkozó olyan átfogó terv[ek] megléte; Az egészségügyre vonatkozó, a gazdasági fenntarthatóságot biztosító nemzeti vagy regionális, az EUMSZ 168. cikkének keretein belüli stratégiai szakpolitikai keret megléte.*

A tematikus ex-ante kondicionalitásokon túlmenően, a tagállamoknak **horizontális, általános ex-ante feltételeket** is teljesítenie szükséges, a TOP szempontjából releváns általános előzetes feltételeket a 79. táblázat tartalmazza. Míg a tematikus kondicionalitások esetén egyértelműen beazonosítható, hogy mely prioritás vagy prioritások megvalósítására lesz hatással adott ex-ante kondicionalitás megléte vagy hiánya, az általános területek többsége a teljes OP viszonylatában releváns. Így például az uniós közbeszerzési jog és a magyar közbeszerzési jog összhangjának hiánya a teljes OP megvalósulást fenyegetné. A hét általános típusú ex-ante feltétel közül hat már megvalósult, egy – *Statistikai rendszerek és eredmény-mutatók megléte* – várhatóan 2014 végéig fog teljesülni.

105. táblázat: Az alkalmazandó előzetes feltételrendszer azonosítása és teljesülésének értékelése

Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/részen)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
4.1 Az épületek energiahatékonysága vonatkozásában előírt minimum követelmények teljesítéséhez szükséges intézkedések, a 2010/31/EK irányelv 3., 4. és 5. cikkének megfelelően; Az épületek energiahatékonyságát tanúsító rendszer létrehozásához szükséges intézkedések, a 2010/31/EK irányelv 11. cikkének megfelelően; A végfelhasználók egyedi mérővel való ellátásához szükséges intézkedések, amennyiben az technikailag lehetséges, pénzügyileg ésszerű és arányos a potenciális energia-megtakarítás vonatkozásában, a 2006/32/EK irányelv 13. cikkének megfelelően	3, 6	Igen	Ezen intézkedések a következők: érvényben vannak a 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (1) 3. cikke, 4. cikke és 5. cikkével összhangban álló, az épületek energiahatékonyságával kapcsolatos minimumkövetelmények teljesítésének biztosítását célzó intézkedések;	Igen	Az Irányelv 5. cikkének megfelelően az energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelmények költség- optimalizált szintjeinek kiszámításáról és a hatályos minimumkövetelményekkel való összevetésről készült jelentés 2013. március 21-én megküldésre került a Bizottság részére. Elérhető itt: http://energiaklub.hu/sites/default/files/ek_epuletenergetikai_kovetelmenvertekek_optimalizalasa_2013.pdf A 2010/31/EU Irányelv 3. és 4. cikkét a 2013. január 9-től hatályos 7/2006 (V.24.) TNM rendelet 3§ (3) bekezdése és 2. sz. melléklete tartalmazza. Az Irányelv 4. cikke a 1374/2011 (XI.8.) Kormányhatározatban (32211. oldal) elfogadott II. Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Terv tartalmazza, mely elérhető: http://www.nih.gov.hu/strategiaalkotas/agazati-strategiai-feher/energetika A 1246/2013. (IV. 30.) Kormányhatározatban (50821. oldal) a Kormány elfogadta a költségoptimalizált követelményszint elérése érdekében az új költségoptimalizált energetikai követelményértékeket a következők szerint: - pályázatok és középületek esetében 2015. január 1. - minden más épület esetében 2018. január 1. A 7/2006 (V.24.) számú TNM rendelet módosítása megtörtént, annak érdekében, hogy illeszkedjen az épületek energiahatékonyságára vonatkozó minimális követelményekhez. Bizottsági notifikációra megküldésre került a 2013/621/HU számon.	2010/31/EI Irányelv 3. .4. bevezetésre került a 7/2006. (V.24.) TNM rendeletbe (határidő 2013. 01. 09.) 2010/31/EI Irányelv 5. cikk szerinti költségoptimalizált szint meghatározása megtörtént, a jelentés a Bizottságnak továbbításra került (határidő: 2013. 03. 21.) A Magyar Kormány elfogadta a költség-optimalizált szintet, mint az új energetikai követelményszint. Magyarország a 2010/31/EU direktíva 4 §-ának első bekezdés szerint készített egy tervet a költségoptimalizált szint 5 év alatti bevezetésére. A terv elfogadásra került 1246/2013 (IV. 30.. Előreláthatólag megfelel a Bizottság elvárásainak. Középtávon szükséges figyelemmel kísérni a 2006/32/EK irányelv változását, amely 2014. június 5-ig marad érvényben. A felelős NFM dolgozik az irányelv átültetésén.
			az épületek energiahatékonyságát tanúsító rendszer létrehozásához szükséges intézkedések a 2010/31/EU irányelv 11. cikkével összhangban	Igen	A 2010/31/EU Irányelv 11. cikke a 176/2008. (VI. 30.) (5908. oldal) és a 105/2012. (V. 30) (10078. oldal) Kormányhatározatokban került átültetésre. Az Irányelv 11. cikk (5) bekezdésének átültetését a 1374/2011 (XI.8.) Kormányhatározatban (32211. oldal) elfogadott II. Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Terv tartalmazza, mely elérhető: http://www.nih.gov.hu/strategiaalkotas/agazati-strategiai-feher/energetika A 440/2013. (XI. 20.) (82594. oldal) Kormányrendelet. Irányelv 11. cikk (5) bekezdésének átültetése érdekében módosította a 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendeletet, az Európai Unió Bizottságának 2012/0363 sz. jogsértés alapján küldött Indokolással ellátott véleményben megfogalmazott elvárásoknak megfelelően.	
			az energiahatékonyságra irányuló stratégiai tervezést biztosító intézkedések, a 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkével összhangban	Igen	Az indikatív nemzeti energiahatékonysági cél megküldésre került a Bizottság részére. (Az indoklást támogató dokumentum címe: Jelentés az Európai Bizottság részére Magyarország indikatív nemzeti energiahatékonysági célkitűzéséről a 2020. évre vonatkozóan A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paraméterei szerint történik.)	
			az energia-végfelhasználás hatékonyságáról és az energetikai szolgáltatásokról szóló 2006/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 13. cikkével összhangban álló intézkedések az egyéni fogyasztásmérőkkel rendelkező végfelhasználók részére történő	Igen	A 2006/32/EK Irányelv 13. cikkének átültetése megtörtént és erről Bizottság részére notifikáció megküldésre került a következők szerint: - 2007. évi LXXXVI. törvény a villamos energiáról (Ref.: MNE(2007)55743-02); - 2008. évi XL. törvény a földgázellátásról) (Ref.: MNE(2008)54139-02); - A Kormány273/2007. (X. 19.) Korm.rendelete a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról (Ref. MNE(2008)55338);	

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
			ellátás biztosítása érdekében, a műszakilag lehetséges, pénzügyileg ésszerű és a potenciális energia-megtakarítással arányos mértékben		- A Kormány19/2009. (I. 30.) Korm. rendelete a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvényrendekezéseinek végrehajtásáról (Ref.: MNE(2009)51096-01); - A Kormány157/2005. (VIII. 15.) Korm. rendelete a távhőszolgáltatásról szóló2005. évi XVIII. törvény végrehajtásáról (Ref.: MNE(2009)52418)	
4.3. A megújuló energiaforrások előállításának és elosztásának támogatását célzó intézkedésekre került sor	3, 6	Igen	— A 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 14. cikkének (1) bekezdésével, valamint 16. cikkének (2) és (3) bekezdésével összhangban átlátható támogatási rendszerek, a távvezeték-rendszerhez való elsőbbségi hozzáférés vagy garantált hozzáférés és elsőbbségi terheléselosztás, valamint a műszaki átalakítások költségeinek viselésére és megosztására vonatkozó egységes szabályok vannak érvényben.	Igen	A 2009/28/EK Irányelv 14 cikk (1) bekezdése, 16. cikk (2) és (3) bekezdései a következő jogszabályokban kerültek átültetésre: Az Irányelv 14 cikk (1) bekezdése szerint: ☐ Az 1002/2011 (I.14.) (576. oldal) Kormányhatározatban elfogadásra került Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési terve 2010-2020, melyek 4.2.4. fejezete tartalmazza a tájékoztatásra vonatkozó rendelkezéseket. ☐ A megújuló forrásokból előállított energia részarányának kiszámítási módszertanáról szóló 1/2012. (I. 20.) NFM rendeletet módosító 50/2013. (VIII. 27.) NFM miniszteri rendelet alapján a miniszter tájékoztatást nyújt a megújuló energiaforrások alkalmazásának és elterjesztésének, valamint a megújuló energiával kapcsolatos kötelezettség elősegítése, a lakosság, a felhasználók, az építőipari szakemberek, mérnökök, tervezők, üzembe helyezők, szolgáltatók tájékoztatása és iránymutatás biztosítása céljából elektronikus úton a világhálón létrehozott honlapon keresztül. ☐ Az 50/2013. (VIII. 27.) NFM miniszteri rendelet előírja, hogy megújuló energia-támogatási rendszer keretében támogatás kizárólag abban az esetben nyújtható, amennyiben a megújuló energiaforrásból energiát termelő rendszer megfelel a vonatkozó, nemzeti szabványként közzétett európai szabvány műszaki előírásainak. Az Irányelv 16. cikk (2) és (3) bekezdései szerint: ☐ A 2007. évi LXXXVI. törvény a villamos energiáról (VET) 35 § és 36 § és a 76/2011. (XII. 21.) NFM rendelet a közcélú villamos hálózatra csatlakozás pénzügyi és műszaki feltételeiről 6§ (6) bekezdése teljesíti a kritériumokat. ☐ A jogszabályi forrásokon kívül az átviteli rendszerirányító szabályzataiban foglaltak is az irányelv e bekezdéseinek való megfeleltetést szolgálják. A rendszerirányító üzemi szabályzata (1.2.2, 1.2.4. pontjai): http://mavir.hu/web/mavir/uzemi-szabalyzat Az átviteli rendszerirányító üzletszabályzata (III./3.1.1.pontja): http://mavir.hu/documents/10258/183596540/MAVIR+ÜzSZ_torzsszoveg_20121201_v2.pdf/15b91509-389b-4fbc-9e9a-9f6757dc42eb A Magyar Energia Hivatal tanulmánya elérhető: http://www.eh.gov.hu/gcpdocs/201108/mecs_infrapont_eqi_vegleges_20110720.pdf	
			— A tagállam a megújuló energiára vonatkozó nemzeti cselekvési tervet fogadott el a 2009/28/EK irányelv 4. cikkével összhangban.	Igen	A 2009/28/EK irányelv 4. cikkével összhangban az 1002/2011 (I.14.) (576. oldal) Kormányhatározatban elfogadásra került: http://www.kormany.hu/hu/nemzeti-fejlesztesi-miniszterium/klima-es-energiaugyi-allamtitkarsag/hirek/elkeszult-a-megujulo-energia-magyarorszag-megujulo-energia-hasznositasi-cselekvesi-terve-2010-2020-cimu-kiadvany	
7.1 Közutak: A tagállamok intézményi felépítésével összhangban álló, közlekedési	1, 6	Nem	Rendelkezésre áll egy átfogó, a közlekedési beruházásokra irányuló terv, amely megfelel a stratégiai környezeti vizsgálat jogi követelményeinek és tartalmazza:	Nem	A Nemzeti Közlekedési Stratégia (NKS) Magyarország átfogó közlekedési stratégiája a 2014 és 2050 közötti közlekedési beruházások vonatkozásában. Az NKS kidolgozása a 2014-2020-as EIB-alapokkal szoros összhangban történt. Az NKS és az NKS SKV-ja társadalmi egyeztetés keretében 2013. november 18. és december 21. között volt elérhető a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ honlapján (www.kkk.gov.hu). Külön partnerségi egyeztetésre került sor 2013. december 3-án az SKV-val kapcsolatban, főként környezetvédelmi szervezetek részvételével.	Az Egységes Közlekedésfejlesztési Stratégia 2007-2020 (EKFS) a 2007-2013-as Közlekedési Operatív Program (KözOP) stratégiai alapja. A Bizottság szerint az

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
beruházásokra vonatkozó olyan átfogó terv(ek) vagy keret(ek) megléte (beleértve a regionális és helyi szintű közösségi közlekedést is), amelyek támogatják az infrastruktúra-fejlesztést és javítják a TEN-T törzshálózatához és az átfogó TENT-hálózathoz való csatlakozást.			az egységes európai közlekedési térséghez való hozzájárulást összhangban a TEN-T szabályozás 10. cikkében rögzítettekkel, és magában foglalva a prioritásokat a következő beruházások tekintetében: a TEN-T törzshálózat és az átfogó hálózat projektjei, amelyek várhatóan ERFA és KA forrásból valósulnak meg és; a másodlagos csatlakozó hálózat projektjei; reális és alaposan kidolgozott projektportfóliót azon projektek esetében, amelyek várhatóan ERFA és KA forrásból valósulnak meg. Intézkedések a kedvezményezettek kapacitásainak megerősítésére a projektcsatorna megvalósítása érdekében.		Az NKS tervezete angol nyelven elérhető az alábbi linken: www.kkk.gov.hu/remos_downloads/NTS_Strategic%20document_version%20for%20public%20discussion_EN_2013.70.pdf Társadalmi konzultációt követően a társadalmi egyeztetés eredményein alapuló összegzés és értékelés kidolgozása és stratégiába építése történik. Az NKS magában foglalja a következőket: közút, a vasút és más közlekedési módok (többek között belvízi hajózási útvonalak, kikötők, repülőterek, multimodális összeköttetések) és megfelel a stratégiai környezeti vizsgálat jogi követelményeinek és reális és alaposan kidolgozott projektcsatornát rögzít. A releváns OP-k tartalmaznak utalást az NKS-re és azon alapulnak. Stratégiai környezeti vizsgálat (SEA) és Natura 2000 hatásvizsgálat készült az NKS-hez. (Az SKV elérhető itt: www.kkk.gov.hu/remos_downloads/strategiai_kornyezeti_vizsgalat.66.pdf) A Natura 2000 hatásvizsgálat elérhető itt: www.kkk.gov.hu/remos_downloads/NKS_Natura2000_hatasbecsles.28.pdf) Ez a két értékelés leírja és értékeli ki az NKS szignifikáns környezeti hatásait, figyelembe veszi az ésszerű alternatívákat. Az NKS SKV és Natura 2000 értékelése az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005 (I.11.) Kormányrendelet alapján készült (http://net.jogtar.hu/ir/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0500002.KOR; angol nyelven: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:UOkMr5xNeN8J:www.kvvm.hu/cimq/documents/30_2_2005Korm_rend_Angolul05j_1.doc+&cd=1&hl=hu&cl=clnk&gl=hu) A Magyarországgal szomszédos országoknak 2013 végén lehetőségük volt véleményezni az NKS-t és SKV-ját, amely tárgyalja a közlekedési beruházások határon átvivő hatásait. A releváns észrevételek beépítésre kerültek. Az NKS-t a Magyar Kormány kizárólag az érintett felekkel történő konzultációt követően hagyja jóvá. Az NKS rangsorolt projektlistát tartalmaz a (mind a mag-, mind az átfogó TEN-T hálózatra, valamint a másodlagos úthálózatra) vonatkozóan. Ebbe beletartoznak azon projektek is amelyek esetében a Kohéziós Alapból vagy az Európai Regionális Fejlesztési Alapból tervezett a támogatás: http://www.3k.gov.hu/index.php/nks-dok.html. Az NKS Magyarország teljes közlekedési hálózatát lefedi, amely a TEN-T hálózatot is magában foglalja. Az NKS, mint Magyarország új, átfogó közlekedési terve/keretrendszere magában foglalja Magyarország szomszédjainak (EU-tagok: Szlovákia, Ausztria, Szlovénia, Horvátország és Románia, nem EU-tagok: Szerbia és Ukrajna) elérhetősége és csatlakoztathatósága; közlekedési módok integrálása és közlekedési módok közötti interoperabilitás; hiányzó csatlakozások (pl. gyorsforgalmi csomópontok) áthidalása, szűk keresztmetszetek felszámolása, az infrastruktúra hatékony és fenntartható használatának ösztönzése; a közúti infrastruktúra minőségének fenntartása és fejlesztése; intelligens közlekedési rendszerek (pl. GSM-R+ETCS, változtatható forgalmi jelek, e-útdíj rendszer, RIS) kiépítése és telepítése. Az NKS-ben és annak Közlekedési Energiahatékonyság-javítási Cselekvési Tervében (KEHCsT; http://www.3k.gov.hu/remos_downloads/NKS_Kozlekedesi_Energiahatekonysag-javitasi_Cselekvesi_Terv.32.pdf) található utalás energiahatékonyságot és alternatív energiaforrások használatát ösztönző intézkedésekre.	EKFS nem felel meg a 2014-2020-as közlekedési ex-ante kondicionalitásoknak (2011-es új EU közlekedéspolitika, módosuló TEN-T irányelv), ezért új közlekedési stratégia kidolgozása szükséges. A Nemzeti Közlekedési Stratégia (NKS) kidolgozása a KözOP nettó 879 millió Ft technikai segítségnyújtás keretéből 2012 végén kezdődött, azt a FÖMTERV Zrt. vezette konzorcium végzi. A Nemzeti Közlekedési Stratégia a kritérium által támasztott követelmények szerint 2014. április 30-ra készülhet el.

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					Az NKS céljai között szerepel a vasúti és közúti tranzitforgalom negatív hatásainak enyhítése is, különösen a Magyar főváros (vagy más magyar városok) körüli vasúti és közúti tranzitforgalom okozta negatív hatások tekintetében. Az NKS beavatkozások az adminisztratív és technikai akadályok megszüntetésére is kiterjednek. Az NKS-hez (azaz Magyarország közlekedési beavatkozások tekintetében kidolgozott keretdokumentuma/terve) rangsorolt projektlistát tartalmaz a 2014-2020-as programozási időszak Kohéziós Alapból vagy az Európai Regionális Fejlesztési Alapból tervezett támogatásai tekintetében. A releváns OP-k tartalmaznak utalást az KA vagy ERFA által finanszírozott projektek tekintetében bevont hatóságok nevére és az érintettekire. A projektlista a Nemzeti Közlekedési Stratégia mellékleteként tartalmaz a beruházások megvalósítása vonatkozásában ütemtervet.	
			- intézkedéseket a kedvezményezett kapacitásainak biztosítására a projektcsatorna megvalósítása érdekében	Nem	Az NKS menedzsment eszközök és a Közlekedés Operatív Program értékelése 2007-2013 tartalmazza a kedvezményezettek kapacitásainak biztosítására szolgáló leírást és intézkedéseket a projektcsatorna megvalósítása érdekében. A releváns OP-kban szereplő pénzügyi források megközelítőleg a felét teszik ki a Közlekedés Operatív Program értékelése 2007-2013 forrásainak, a kedvezményezettek létező kapacitása képes menedzselni a jövőbeli projekteket. A releváns OP-k tartalmaznak majd további információkat a kedvezményezettek kapacitásainak biztosítására a projektcsatorna megvalósítása érdekében.	A releváns OP-k Kormány által történő elfogadásának várható ideje: 2014. március vége.
8.1 Aktív munkaerőpiaci politikák megtervezése és megvalósítása a Foglalkoztatási iránymutatásoknak megfelelően	5	Részben	A foglalkoztatási szolgálatok megfelelő kapacitással rendelkeznek a következőkre, és biztosítják is azokat: - személyre szabott szolgáltatások, illetve aktív és megelőző munkaerőpiaci intézkedések korai stádiumban, amelyek minden munkakereső számára elérhetők, ugyanakkor a társadalmi kirekesztés legerősebb kockázatának kitett csoportokra összpontosítanak, ideértve a marginális helyzetű közösségekből származó személyeket is;	Nem (várhatóan 2015 december 31-ig teljesül)	A feltétel a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) működése és szolgáltatásai által, valamint a Nemzeti Foglalkoztatási Alapból finanszírozott munkaerő-piaci programokon keresztül teljesül. Az álláskereső helyzetének és lehetőségeinek részletes elemzését követően azok személyre szabott, egyéni igényeknek megfelelő szolgáltatásokat vehetnek igénybe. A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat által nyújtott támogatásokat és szolgáltatásokat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény szabályozza. http://net.iqatar.hu/jr/gen/hiegyv_doc.cgi?docid=99100004.TV Az aktív munkaerő piaci intézkedések nyomon követése és értékelése folyamatos (az értékelések elérhetőek az alábbi oldalakon): http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=full_AFSZ_A_foglalkoztataspolitikai_eszkozok_mukod, http://econ.core.hu/kiadvany/mt.html) Az NFSZ által nyújtott, személyre szabott aktív munkaerő piaci programokhoz (TÁMOP 1.1.2) készült belső módszertani útmutató: (Az indoklást támogató dokumentum címe: "NMH módszertani útmutató") A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paraméterei szerint történik.) Az ügyfél-kategorizálási rendszer (ún. profiling rendszer) bevezetése folyamatos: Az ügyfél-kategorizálási rendszer bevezetésének forrásai rendelkezésre állnak, a rendszer kidolgozása folyamatban van a TÁMOP 1.3.1 projekt keretében. A profiling rendszer bevezetéséhez kapcsolódó legfontosabb mérföldkövek és határidők: - 30.09.2014 (részben már teljesítve): a profiling rendszerre vonatkozó	A profiling rendszer bevezetéséhez szükséges legfontosabb mérföldkövek és határidők: 30.09.2014 (részben már teljesítve): a profiling rendszerre vonatkozó teljes dokumentáció véglegesítése 30.03.2015: az új informatikai rendszer kiépítésének befejezése és tesztelése 30.06.2015: az új rendszerben dolgozók részére belső képzések szervezése 31.12.2015: a profiling rendszer teljes körű bevezetése

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					teljes dokumentáció véglegesítése - 30.03.2015: az új informatikai rendszer kiépítésének befejezése és tesztelése - 30.06.2015: az új rendszerben dolgozók részére belső képzések szervezése - 31.12.2015: a profiling rendszer teljes bevezetése Az egyéni cselekvési tervhez (Individual Action Planning (IAP) kapcsolódóan elmondható, hogy a nemzeti foglalkoztatási szolgálat jelenleg is működtet egy olyan programot, amelynek keretében közel 100 000 ügyféllel kerültek megkötésre együttműködési megállapodások. Ezenkívül ezen egyéni cselekvési terv továbbfejlesztése az ügyfél-kategorizálási rendszerrel összhangban valósul meg (az ügyfél-kategorizálási rendszerrel megegyező határidővel, amely 2015 vége). A 2014-2020 közötti időszak foglalkoztatáspolitikai célú fejlesztéseinek megalapozására vonatkozó stratégiát 2014. január 22-én elfogadta a Kormány (társadalmi és közigazgatási egyeztetést követően), az Európai Szociális Alapból a 2014-2020-as időszakban megvalósuló foglalkoztatáspolitikai és képzési intézkedések kellő szakmai megalapozása érdekében. A stratégia számos feltételhez kapcsolódik, többek között az aktív munkaerő piaci intézkedéseket és a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat által nyújtott szolgáltatásokat is érinti. (Az indoklást támogató dokumentum: „Foglalkoztatási Stratégia” A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paraméterei szerint történik.)	
			A frissen megüresedett munkahelyekről és foglalkoztatási lehetőségekről szóló átfogó és átlátható információk, amelyek figyelembe veszik a munkaerőpiac változó igényeit.	Igen	A 30/2000. (IX. 15.) Miniszteri rendelet a munkaerőpiaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról (http://net.jogtar.hu/ir/gen/hiegy_doc.cgi?docid=A0000030.GM) alapján a munkaadó köteles bejelenteni a nemzeti foglalkoztatási szolgálatnál az üres álláshelyeket. A szolgálatnak rendszeresen tájékoztatást kell nyújtania ezen üres álláshelyekről. Az EURES hálózat tagjaként, az EURES tanácsadók Magyarország területén is tájékoztatást adnak az uniós szinten elérhető új betölthető állásokról. Az oktatási intézményekben már kiépített tanácsadói hálózat fejlesztése is folyamatos. Mindemellett az egészségügyi szektorhoz kapcsolódó álláshelyeket érintő adatbázis továbbfejlesztése is folyamatban van. Elérhető átfogó és átlátható tájékoztatás új betöltetlen álláshelyekről és foglalkoztatási lehetőségekről, ezenfelül a magyar Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat számos interneten keresztül elérhető szolgáltatást is nyújt (például a Virtuális Munkaerőpiac Portál és a Nemzeti Pályaeorientációs Portál). Virtuális Munkaerőpiac Portál: https://vmp.munka.hu/ A Nemzeti Pályaeorientációs Portál közérthető információkkal nyújt segítséget: (önértékelési kérdőívek, információ különböző szakmákról és foglalkozásokról, munkaerő-piaci információk és karrier tanácsok többek között a karriertervezés támogatása érdekében): http://eletpalya.munka.hu/ A Nemzeti Pályainformációs Központ információt nyújt az Európai Unió más országaiban való tanulás lehetőségeiről (elérhető képzésekről, ösztöndíj lehetőségekről, szakmai képzésekről, gyakornoki helyekről, mobilitási feltételekről, a képesítések kölcsönös elismeréséről stb.): http://www.npk.hu/public/index.php	

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					A munkaerőpiaci előrejelzések eredményei szintén elérhetőek a széles nyilvánosság (diákok, alkalmazottak, szolgáltatók, politikai döntéshozók) részére (várható trendek, keresett munkakörök, illetve olyan foglalkozások ahol túlkínálat mutatkozik): http://palyasugo.hu/ Fő célok: - hozzájárulni a kereslet és kínálat közötti egyensúly megteremtéséhez a munkaerőpiacon, - pályakezdők vagy pályamódosítók részére hasznos segítséget nyújtani abban, hogy megalapozott döntéseket tudjanak hozni - egy internet-alapú információs rendszer kidolgozásával, amely bemutatja a várható munkaerő-piaci előrejelzéseket és trendeket a laikusok számára is érthetően (fiatal első álláskereső, szakmát váltók, munkaadók számára), felhasználó-barát módon, - oktatási stratégia megalapozása, és munkaadói elvárások finomhangolása Ezen tanulmányok és módszertanok elérhetőek az alábbi honlapon: http://elorejelzes.mtaki.hu/	
			A foglalkoztatási szolgálatok formális vagy informális együttműködési szabályokat alakítanak ki az érintett felekkel	Igen	A keresleti oldal munkaerő-piaci felmérése folyamatos az NFSZ részéről (készség igények és képzések tekintetében). Ezen túlmenően az NFSZ folyamatosan kap értesítést a munkaadók oldaláról az aktuális munkaerő igényekről, illetve szolgáltatásaival segítséget nyújt a munkaadóknak a megfelelő munkavállaló megtalálásában és az elérhető foglalkoztatási támogatás igénybevételeiben. Az NFSZ a későbbiekben tovább bővíti a nemzetközi együttműködéseit és nagyobb hangsúlyt fektet a jó gyakorlatok megosztására és átültetésére. A 2014-2020 közötti időszak foglalkoztatáspolitikai célú fejlesztéseinek megalapozására vonatkozó stratégiát 2014. január 22-én elfogadta a Kormány (társadalmi és közigazgatási egyeztetést követően) az Európai Szociális Alapból 2014-2020-as időszakban megvalósuló foglalkoztatáspolitikai és képzési intézkedések kellő szakmai megalapozása érdekében. A stratégia számos feltételhez kapcsolódik, többek között érinti a foglalkoztatási szolgálat és egyéb érdekelt közötti együttműködéseket. (Az indoklást támogató dokumentum: „Foglalkoztatási Stratégia” A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paraméterei szerint történik.) A 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról meghatározza azokat a fő partnereket akikkel a foglalkoztatási szolgálatnak folyamatosan együtt kell működnie (munkaadók, képzők, stb.). A munkaadókkal való együttműködést és részükre szolgáltatásnyújtást szintén a munkaerőpiaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról szóló 30/2000. (IX. 15.) Miniszteri rendelet szabályozza: http://net.iqgtar.hu/ir/gen/hiegy_doc.cgi?docid=A0000030.GM A képzést nyújtókkal való együttműködést a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény http://net.iqgtar.hu/ir/gen/hiegy_doc.cgi?docid=A1300077.TV és a felnőttképzési tevékenység megkezdésének és folytatásának	

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					részletes szabályairól szóló 2/2010. (II. 16.) SZMM rendelet szabályozza. (http://www.kormany.hu/download/3/10/20000/2%202010.%20(II.16.)%20SZMM%20rendelet.pdf). A munkaügyi hivatalok a munkaerő-kölcsönzőkkel is együttműködnek. Tájékoztató anyagok elérhetők: http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=munkaadoknak_munkaero_kolcsonzes Számos együttműködési megállapodást kötött a foglalkoztatási szolgálat a különböző érdekelt felekkel (általában helyi (térsgyi) szintű megállapodások). Pl.. helyi szintű együttműködési megállapodások: http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=munkaadoknak_szolgáltatások&switch-content=ak_helyi_foglalkozt_tanacsadas&switch-zone=Zone1&switch-render-mode=full illetve: http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=showcontent&cid=15968&rid=238&sw=egy%C3%BCttm%C5%B1k%C3%B6d%C3%A9s&content=afsz_tamop222_egyuttmukodes_szakmai Stratégiai szintű megállapodások: http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=saitonak_hirlevel&switch-content=saitonak_hirlevel_2013_04_tempus&switch-zone=Zone1&switch-render-mode=full http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=afsz_tamop222_egyuttmukodes Az ügyfél-központú minőségirányítási modell kirendeltségeken való kiterjesztése is folyamatban van. A helyi kirendeltségek önértékelési segédlete a Közös Értékelési Keretrendszer (CAF) alapján: http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=kiadvanyok (KÉK szerinti kirendeltségi Önértékelési Segédlet)	
8.2 Önfoglalkoztatás, vállalkozói szellem és üzleti vállalkozás létrehozása: Vállalkozáskezdés támogatására vonatkozó stratégia megléte	5	Igen	Inkluzív vállalkozáskezdés-támogatásra vonatkozó stratégiai szakpolitikai keret van érvényben, amely tartalmazza a következő elemeket: - intézkedésekre került sor a vállalkozások elindítási idejének és költségeinek csökkentése céljából, figyelembe véve a kisvállalkozói intézkedéscsomag célkitűzéseit; - intézkedésekre került sor valamely vállalkozás konkrét tevékenysége beindításához és végzéséhez szükséges engedélyek beszerzési idejének csökkentése céljából, figyelembe véve a kisvállalkozói intézkedéscsomag célkitűzéseit - a megfelelő üzletfejlesztési szolgáltatásokat és a pénzügyi	Igen	Számos intézkedés történt a vállalkozás-alapításhoz, az üzletmenethez tartozó hivatalos eljárások adminisztratív költségeinek csökkentése érdekében, amely Magyarország számára különösen fontos a kkv-k helyzetének javítása, versenyképességük fokozása és ezzel a jogi és adminisztratív környezet javítása érdekében, hogy a vállalkozásokra nehezedő terhek csökkenjenek. Egyetértünk azzal, hogy e célok elérésében a vállalkozás alapítás költségei kulcsszerepet játszanak. Az Európai Bizottsággal egyetértve Magyarország hangsúlyozza azon elkötelezettségét és szándékát, hogy a kkv alapítás költségeit nem növeli, és további lépéseket tesz annak érdekében, hogy az a 100 eurós határt elérje. Az alábbiakban megtalálható háttéranyag a vállalkozásalapítás költségeit mutatja be, illetve egy részletes statisztikát tartalmaz, amely bemutatja, hogy Magyarországon túlnyomórészt a már bevezetett egyszerűsített eljárás keretében alapítanak vállalkozást. (Az indoklást támogató dokumentum: 'Kapcsolódó háttérdokumentumok' A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beagyzás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paraméterei szerint történik.) Ezen feltétel teljesüléséhez hozzájárul az Egyszerű Állam Program, illetve a Magyar Egyszerűsítési Program is. 2012. február 1-jén a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény lényeges módosításon esett át: - A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól	A feltétel teljesítésének számos szakpolitikai program és stratégia tesz eleget: új KKV Stratégia, Magyar Program, Egyszerű Állam Program, mikrohitel programok (JEREMIE, az Országos Mikrohitel Alapból finanszírozott mikrohitel programok) valamint a vállalkozóvá válás támogatását célzó munkaerő-piaci programok A kkv-fejlesztési stratégia véglegesítése a társadalmi egyeztetést követően megtörtént. A Kormány várhatóan nyáron fogadja el. Kialakítása során figyelembe vételre kerültek az Európai Bizottság „Small Business Act” (COM(2008)394)

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
			szolgáltatásokat összekapcsoló intézkedéseket (tőkéhez való hozzáférés), beleértve a hátrányos helyzetű csoportok és/vagy azon területek elérését, ahol ezekre szükség van.		szóló 2004. évi CXL. törvény 33. §-a értelmében az általános ügyintézési határidő 30 nap, ez 2014. január 1-től 21 napra csökken. Kérhető hatósági ellenőrzés: A vállalkozások kérhetik magukra a hatósági ellenőrzés lefolytatását, ezáltal erősítve a hitelességüket. Az önállóan kezdeményezett ellenőrzések esetén a feltárt mulasztások megszüntetésének előírása mellett csak kirívó esetekben történhessen meg bírságfizetés vagy a működést korlátozó retorzió. - Kormányhivatalon belül intézendő ügyek esetében a szakhatósági állásfoglalások idejét az ügyintézési határidő foglalja magába – ezáltal a vállalkozások, ha csak a Kormányhivatallal állnak kapcsolatban, 30 napon belül megkaphatják az engedélyeket. - A hatósági eljárások időtartalma csökkent a különböző hatóságok eljárásainak integrálásával. 2011 novemberében a Kormány elindította az Egyszerű Állam Programját (1405/2011 (XI. 25.) Kormányhatározat): http://www.kozlonyok.hu/nkonline/mkpdf/hiteles/mk11139.pdf A középtávú program keretében a Program tíz beavatkozási területen 114 intézkedést fogalmaz meg és ezzel összességében a vállalkozások adminisztratív terheinek jelentős csökkentését célozza meg. A programban tervezett intézkedések végrehajtása túlnyomórészt 2012 és 2013-ban megvalósult. A Magyar Zoltán Egyszerűsítési Program (2012-es): http://magyarprogram.kormany.hu/admin/download/a/15/50000/Magyar_kozq_fejlesztesi_program_2012_A4_eng_%283%29.pdf - Tovább csökkentettek a vállalatok és képviselőik azonosításához kapcsolódó adminisztratív terhek - Egy széleskörű informatikai fejlesztés eredményeképpen (amely 2012-ben valósult meg) lehetővé vált, hogy összekapcsolják a már meglévő cégkivonatot a hiteles aláírási címpéldánnyal. Adminisztratív eljárások során a vállalkozásoknak már nem szükséges a cégkivonatot, illetve a hiteles aláírási címpéldányt megküldeniük, tekintve, hogy a hatóságok már egy elektronikus lekérdezéssel hozzájuthatnak. További egyszerűsítések:	közleményében foglaltak is. A Magyar Program és az Egyszerű Állam Program adminisztráció csökkentő intézkedéseinek végrehajtása folyamatos, a már megvalósult és teljesített egyszerűsítések nyomán a feltételek teljesülésének elfogadását várjuk a Bizottságtól.

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					- A 2012. évi CIV. törvény, amely a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvényt módosította (http://www.complex.hu/kzldat/t1200104.htm/t1200104.htm) lehetővé teszi, hogy egy cégbejegyzési (vagy változásbejegyzési) kérelmet a céginformációs szolgálat informatikai és formai szempontú vizsgálat alá vesse, ezáltal kiszűrhetőek az eljárás korai szakaszában a hibák, és utólag módosítás kevesebb esetben válik szükségessé. - 2012. évi CXVII. törvény az igazságügyi és közigazgatási tárgyú törvények módosításáról csökkentette az egyes eljárások idejét, illetve a feladatok elosztását hatékonyabbá tette (http://www.complex.hu/kzldat/t1200117.htm/t1200117.htm) - Az építésügy területén az egyes eljárások maximális időtartama szignifikánsan csökkentve lett. Emellett, lehetővé vált, hogy egyes hatóságok egyes eljárások esetében szakmai kérdésekben döntsenek, ezáltal is rövidítve az eljárási időket. Ezen intézkedésekhez kapcsolódóan egy összefoglaló háttéranyag került átadásra a DG Enterprise számára 2013 februárjában: (Az indoklást támogató dokumentum: 'Kapcsolódó háttérdokumentumok' A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paramétereitől történik.) A 2014-2020-as időszakra vonatkozó kkv Stratégia szintén hozzájárul a feltétel teljesítéséhez. A 2013 augusztusában tartott stratégia társadalmi egyeztetést követően a szükséges módosítások és észrevételek átvételére kerültek. A közigazgatási egyeztetés 2013 novemberében volt. A Kormány ezt követően 2014. január 22-én elfogadta a stratégiát. (Az indoklást támogató dokumentum címe: „KKV Stratégia” A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paramétereitől történik.) A Stratégia a vállalkozások támogatását egy részben differenciált módon, a vállalkozások életrészek, élethelyzetek és lehetőségek, ambíciók szerint közelíti meg. A vállalkozásfejlesztés szempontjából speciális csoportok alatt értjük a fiatalokat, a nőket, a roma származásúakat és a fogyatékkal élőket, akik élethelyzetüknél, képességeiknél fogva szenvednek hátrányt a gazdasági életben. E versenyhátrány leküzdése, a gazdasági életben betöltött szerepük növelése nem csak a gazdaság teljesítőképességéhez, de a foglalkoztatási célok teljesüléséhez is hozzájárul. Ennek érdekében a Stratégia és annak elfogadás alatt álló Intézkedési terv értelmében e csoportokra szabott vállalkozóvá válást elősegítő programokat dolgozunk ki.	

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részen)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					További háttéranyagul szolgálhatnak a Nemzeti Reform Program releváns fejezetei is (IV.5 fejezet és and II.3 fejezet a tervezett intézkedésekről): http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nd/nrp2013_hungary_en.pdf Annak érdekében, hogy ezen hátrányos és alulreprezentált csoportokról megfelelő információval álljon rendelkezésre a rájuk szabott programok kidolgozásához, a 2013. évben adatgyűjtések, kutatások kezdődtek meg. 2013-ban megkezdődött egy, a női vállalkozásokra vonatkozó adatbázis felállítása a Kormányzati szerveknél fellelhető adatokra építve. Más hátrányos helyzetű csoportok esetében, amelyeknél a meglévő adatbázisokból nem nyerhetőek ki adatok, további kutatások elvégzésével tervezzük a hiányzó információk pótlását. 2014 januárjában a Kormány elfogadta a 2014-2020 közötti időszak foglalkoztatáspolitikai célú fejlesztéseit megalapozó szakpolitikai stratégiát (társadalmi és közigazgatási egyeztetést követően) amely szintén hozzájárul a feltétel teljesüléséhez. (Az indoklást támogató dokumentum: „Foglalkoztatási Stratégia” A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paraméterei szerint történik.) A feltétel teljesítéséhez hozzájárul mindemellett a Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia Kormány által is elfogadott kiegészített változata, tovább az Országos Foglalkoztatási Program is. (Az indoklást támogató dokumentum: „Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia II.” A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paraméterei szerint történik.) A 2011-2020 közötti évekre szóló Nemzeti Társadalmi Felzárkóztási Stratégiában az áll, hogy el kell indítani olyan gazdaság- és vállalkozásfejlesztési, beruházási programokat, amelyek kifejezetten a hátrányos helyzetű emberek, köztük a roma népesség önfoglalkoztatását, vállalkozóvá válását támogatják. Egy korábbi program, a Kiút Program célja volt a magyarországi roma közösségeket vállalkozóvá válás céljából kisösszegű hitelhez juttatni. A Program tapasztalatait feldolgozva, továbbfejlesztve, kiterjesztve országos szinten is biztosítani szükséges egy ilyen konstrukció elérhetőségét. Többféle pénzügyi eszköz és támogató szolgáltatások felhasználásával a mikrohitellel kombinált támogatások növelik az eredmények fenntarthatóságát.	
9.1. A szegénység csökkentését célzó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret megléte és végrehajtása, melynek célja a munkaerőpiacról kirekesztődött személyek aktív befogadása a foglalkoztatási iránymutatásokról figyelemmel.		Igen	Érvényben van a szegénység csökkentésére irányuló, az aktív befogadást célzó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret, amely:	Igen	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia a 2012-2014-re vonatkozó Kormányzati Akciótervvel egyetemben a 1430/2011 (XII.13.) számú Kormányhatározattal került elfogadásra. A dokumentum meghatározza a gyermekjólét, oktatással, foglalkoztatással, egészségügygel, lakhatással, az érintettek bevonásával, a diszkriminációellenességgel kapcsolatos Kormányzati lépéseket, és meghatározza a felelősöket, határidőket és forrásokat. 2013 végéig ideiglenes értékelés készült az NTFS-ről, amely a 2014-es akcióterv összeállításának alapjául szolgál. A megtett lépések, alkalmazott eszközök és eredmények értékelése megtörtént, melyek alapját adják a stratégia megújításának. Az eredmények alapján az NTFS módosításra került, melyek alatt főleg az adatok és társadalmi változások felülvizsgálatát kell érteni. Továbbá a felülvizsgált stratégia egyértelmű kapcsolatban áll egyéb szegénységgel kapcsolatos irányelvi dokumentumokkal. A Kormány a dokumentumot 2014 januárjában hagyta jóvá. (Az indoklást támogató dokumentum: „Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia II.” A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paraméterei szerint történik.) Az NTFS monitoring rendszere 2013 óta működik:	A Nemzeti Társadalmi Felzárkóztási Stratégiát (NTFS) 2011. november végén fogadta el a Kormány, amely később kiegészült egy a 2012-2014. évekre szóló kormányzati intézkedési tervvel. A stratégiát 2011 decemberében nyújtottuk be a Bizottságnak. Az NTFS monitoring rendszere már most is működik, de csak kevés adatszolgáltatással. A monitoring rendszer kiterjesztése folyamatban van, az elvárt szintű rendszer 2013. III. negyedévtől
			megfelelő ismeretanyagot szolgáltat a szegénység csökkentését célzó szakpolitikák kidolgozásához és a fejlemények monitoringjához;	Igen		
			tartalmaz a (nemzeti reformprogramban meghatározott) nemzeti szegénységi és társadalmi kirekesztéssel kapcsolatos cél megvalósítását támogató intézkedéseket, beleértve a fenntartható és minőségi foglalkoztatási lehetőségek			

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
			elősegítését a társadalmi kirekesztettség kockázatának leginkább kitett csoportoknál		http://romagov.kormany.hu/download/5/c0/40000/Jelent%C3%A9s%20a%20Leqven%20jobb%20a%20gyermeknek%20C3%89rt%C3%A9kel%C5%91%20Bizotts%C3%A1g%20%202011%20%20C3%A9vi%20munk%C3%A1%C3%A1r%C3%B3l.pdf A feltétel teljesítéséhez a foglalkoztatás tekintetében hozzájárul a foglalkoztatási stratégia is, amelyet a Kormány 2014 januárjában fogadott el (a társadalmi egyeztetés 2013 októberében zajlott). (Az indoklást támogató dokumentum: "Foglalkoztatási Stratégia") A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paraméterei szerint történik.) A feltétel teljesítéséhez hozzájárul továbbá a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló stratégia is. http://fszk.hu/fszk/forrasok/jogszabalyi-kornyezet/Kormanyhatarozat-es-Strategia-a-fogyatekos-szemelyek-szamara-apolast-gondozast-nyujto-szocialis-intezmenyi-ferohelyek-kivaltasrol.pdf A fent felsorolt dokumentumok együttesen biztosítják a feltételek teljesítését azzal, hogy a központi dokumentum a 2011-ben elfogadott Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia felülvizsgálataként elkészített Magyar nemzeti társadalmi felzárkózási stratégia II.	fog működni. A projektelemek benyújtásához és projektek végrehajtásához és igazgatásához nyújtott támogatás megléte, mint feltétel teljesülése helyi esélyegyenlőségi programok által biztosított (a Nemzeti Reform Programban is rögzítésre került). 2013 szeptemberére várhatóan elkészül az NTFS időközi értékelése, ami alapul szolgál a 2014 utáni intézkedési terv összeállításához.
			bevonja az érdekelt feleket a társadalmi felzárkózásba;	Igen	Annak érdekében, hogy biztosítsák az érintettek bevonását, a Kormány fontos kérdésekben nem csak egyeztetéseket tartott az érdekelt felekkel, de bizottságokat is alakított, hogy biztosítsa a folytonos közreműködést, például: A Kormányzat megalakította a Roma Koordinációs bizottságot, egy 27 fős testületet a közelet különböző részeiből érkezett résztvevőkkel, amely részt vesz és egyeztet minden releváns ügyben. Ez a bizottság a projektek és nemzetközi riportok vizsgálatával, azokról való egyeztetéssel, valamint tanácsadással felügyeli és irányítja a konvergenciát. A bizottság hatástanulmányokat is készít az akciótervekhez a roma népesség szociális körülményeinek javításával kapcsolatban. A Kormány a „Gyermekek életkörülményeinek javításával kapcsolatos” Nemzeti Stratégia értékelésére is létrehozott egy bizottságot, melynek különböző tagjai és képviselői a közeletből, szakmai szervezetekből, egyházakból érkeztek, illetve civilek. A bizottság feladata a Nemzeti Stratégia végrehajtásának szisztematikus felügyelete, a javaslatok nyújtása a folyamatok hatékonyságának növeléséhez, egy indexrendszer összeállítása a gyermekszegénység mérésére és jelzésére, valamint az eredmények publikálása. Ezek segítik a konvergencia hatékonyságának javítását, a nemzeti stratégia éves ellenőrzését és hároméves felülvizsgálatát.	
			a megállapított igények függvényében, az intézményi alapúról a lakóhely szerinti ellátásra való áttérést célzó intézkedéseket tartalmaz;	Igen	Az intézményi alapú ellátásról a lakóhely szerinti ellátásra való áttérést megalapozó stratégia és ütemterv a Kormány által jóváhagyásra került: (http://fszk.hu/fszk/forrasok/jogszabalyi-kornyezet/Kormanyhatarozat-es-Strategia-a-fogyatekos-szemelyek-szamara-apolast-gondozast-nyujto-szocialis-intezmenyi-ferohelyek-kivaltasrol.pdf)	
			Az érdekelt felek kérésükre és indokolt esetben támogatást kapnak a projektkérelmek benyújtásához és a kiválasztott projektek végrehajtásához és irányításához.	Igen	Az intézményi keretek kialakítása során nagy hangsúly került arra, hogy az érdekelt felek támogatást kapjanak a projektkérelmek benyújtásához és a kiválasztott projektek végrehajtásához.	
9.2. A romák befogadására vonatkozó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret van érvényben	5, 6	Részben	A romák befogadására vonatkozó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret van érvényben, amely: - a romák integrációja tekintetében elérhető nemzeti szintű célokat	nem	A Kormány 2011 végén elfogadta Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia dokumentumot (http://romagov.kormany.hu/download/8/e3/20000/Strat%C3%A9gia.pdf). A 2012-2014-re vonatkozó intézkedési terv 2014 végéig érvényes (1430/2011 (XII.13.) Kormányhatalmazat http://jogszabalykereso.mhk.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=142805.577017). (2013 végén ideiglenes értékelés készült a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiáról, amely a 2014 utáni (2015-2016-os) akcióterv összeállításának alapjául szolgál.) A megtett lépések, alkalmazott eszközök és az eredmények értékelése megtörtént, ezek adták a stratégia megújításának alapját. A	

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
			határoz meg annak érdekében, hogy a köztük és a népesség többi része közt fennálló különbségeket áthidalják. E célkitűzéseknek ki kell terjedniük a romák integrációjával kapcsolatos négy uniós célra, amelyek az oktatást, a foglalkoztatást, az egészségügyet és a lakhatást érintik;		felülvizsgálat során nem módosult a stratégia célrendszere, beavatkozási irányai, stb., kizárólag az adatok frissítésére került sor, illetve a stratégia kiegészült az azóta bekövetkező társadalmi változásokkal. Továbbá egyértelmű kapcsolatot teremt a dokumentum és egyéb, szegénységgel kapcsolatos kormányzati szakpolitikai dokumentumok között. A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia felülvizsgált és kiegészített verziója (azaz a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II.) teljesíti a kritériumokat. A stratégia tartalmát a Kormány általi elfogadása folyamatban van.	
			- azonosítja adott esetben a hátrányos helyzetű mikrorégiókat vagy szegregált környékeket, ahol a közösségek a leghátrányosabb helyzetben vannak, felhasználva a már rendelkezésre álló társadalmi-gazdasági és területi mutatókat (pl. nagyon alacsony iskolázottság, hosszú távú munkanélküliség, stb.);	nem	A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. tartalmazza a Roma Nemzeti Önkormányzat által 2011 májusában létrehozott egyezmény célzásait. (http://romagov.kormany.hu/) Kormány általi elfogadása folyamatban van.	
			- szigorú ellenőrzési módszereket tartalmaz a romaintegrációs fellépések hatásainak értékeléséhez, és egy felülvizsgálati mechanizmust a stratégia kiigazításához; - megtervezését, végrehajtását és ellenőrzését illetően a roma civil társadalommal, a regionális és helyi hatóságokkal folytatott szoros együttműködésben és folyamatos párbeszéd révén valósul meg.	nem	A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. elemezte és azonosította a hátrányos helyzetű mikrorégiókat és szegregált területeket, ahol a legtöbb hátrányos helyzetű közösség van. A kapcsolódó monitoring rendszer működik. http://romagov.kormany.hu/download/5/c0/40000/Jelent%C3%A9s%20a%20Legyen%20jobb%20a%20gyermekeknek%20%C3%89rt%C3%A9kel%C5%91%20Bizotts%C3%A1g%20%202011%20%20%C3%A9vi%20munk%C3%A1j%C3%A1r%C3%B3l.pdf A stratégia Kormány általi elfogadása folyamatban van.	
			- megtervezését, végrehajtását és ellenőrzését illetően a roma civil társadalommal, a regionális és helyi hatóságokkal folytatott szoros együttműködésben és folyamatos párbeszéd révén valósul meg.	nem	A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. szigorú ellenőrzése érdekében a Kormányzat létrehozott egy minisztériumok közötti, roma ügyekkel foglalkozó tanácsot. A tanács felülyeli a konvergencia stratégia és az akcióterv végrehajtását, a hatékony irányítás érdekében szakmai munkacsoportokat alakíthat, amelyek szakmailag támogatják az irányítást és az ellenőrzést. Az előzőleg említett bizottság mellett a Roma Koordinációs Bizottság elemzi a múltbeli beavatkozásokat és akcióterveket, és hatástanulmányokat készít hozzájuk. A stratégia Kormány általi elfogadása folyamatban van.	
			Az érdekelt felek kérésükre és indokolt esetben támogatást kapnak a projektkérelmek benyújtásához és a kiválasztott projektek végrehajtásához és irányításához.	igen	A Kormányzat megalakította a Roma Koordinációs Bizottságot, egy 27 fős testületet a közélet különböző szegmenseiből érkezett résztvevőkkel. A bizottság részt vesz és egyeztet minden releváns ügyben. Ez a bizottság a projektek és nemzetközi riportok vizsgálatával, azokról való egyeztetéssel, valamint tanácsadással felülyeli és irányítja a konvergenciát. A bizottság a roma népesség szociális körülményeinek javításával kapcsolatban hatástanulmányokat is készít az akciótervekhez. A nemzeti reformprogram helyi programokat tartalmaz, amelyekkel a kiválasztott projektek alkalmazását és menedzselését segíti. Az intézkedés keretében három EU által finanszírozott program indul 2013-ban és 2014-ben. További információk találhatóak a Magyarország Nemzeti Reform Programjában (33. Oldal: „Helyi programok alkalmazása az egyenlő esélyek és régiós közreműködés érdekében (57)”)	

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nd/nrp2013_hungary_en.pdf	
9.3. Egészségügy: Az egészségügyre vonatkozó, a gazdasági fenntarthatóságot biztosító nemzeti vagy regionális, az EUMSZ 168. cikkének keretein belüli stratégiai szakpolitikai keret megléte.	4, 6	Nem	Az egészségügyre vonatkozó nemzeti vagy regionális stratégiai szakpolitikai keret van érvényben, amely a következőket tartalmazza: - összehangolt intézkedések az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés javítására;	Nem	A kritériumot részben a már elfogadott Semmelweis Terv teljesíti (a Semmelweis Tervben meghatározott egészségügyi struktúra-átalakítással járó feladatokról, a kiemelt feladatok végrehajtásához szükséges intézkedésekről szóló 1208/2011. (VI. 28.) Kormányhataározat): http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/mk11071.pdf Az elfogadott Semmelweis Terv: http://www.kormany.hu/download/3/c4/40000/Semmelweis%20Terv%20szakmai%20konceptci%C3%B3%202011.%20j%C3%BAnius%2027..pdf Új átfogó stratégia (Egészségügyi Ágazati Stratégia) került kidolgozásra, amely meghatározza a 2020-ig teljesítendő célokat is. Az Egészségügyi Ágazati Stratégia társadalmi egyeztetése várhatóan 2014 első felében lesz, a Kormány által történő elfogadás 2014 decemberében várható. A tervezet teljesíti a feltételeket. Az indikatív költségvetési keretet a mindenkori éves költségvetés fogja tartalmazni. A stratégia elkészült.	Az Egészségügyi Ágazati Stratégia társadalmi egyeztetése várhatóan 2014 első felében lesz, a Kormány által történő elfogadás 2014 júniusában várható. A tervezet teljesíti a feltételeket. Az indikatív költségvetési keretet a mindenkori éves költségvetés fogja tartalmazni. A stratégia célzott intézkedéseket tartalmaz az egészségügyi alkalmazottakra vonatkozóan: annak érdekében, hogy folyamatosan biztosítva legyen egy megfelelő minőségű humán-kapacitás az egészségügy területén. A 2007-2013-as időszak tapasztalatai alapján az Egészségügyi Ágazati Stratégia erősen fókuszál az egészségügyi szolgáltatások minőségének javítása érdekében megvalósítható intézkedésekre. A stratégia elkészült.
				Nem	- intézkedések az egészségügyi ágazat hatékonyságának erősítésére szolgáltatásnyújtási modellek és infrastruktúra bevezetése, illetve megvalósítása révén;	Az Egészségügyi Ágazati Stratégia tartalmazni fogja a feltétel teljesítéséhez szükséges intézkedéseket. A stratégia elkészült.
				Nem	- egy monitoring és felülvizsgálati rendszer	A monitoring és felülvizsgálati rendszer továbbfejlesztése kiemelt figyelmet kapott az Egészségügyi Ágazati Stratégia kidolgozása során.
				Nem	A tagállam vagy régió elfogadott egy, az egészségügyi ellátás számára rendelkezésre álló indikatív költségvetési forrásokat, valamint a forrásoknak a kiemelt szükségletekre való összpontosítását bemutató keretrendszert.	
10.2 Nemzeti roma integrációs stratégia megléte	5, 6,	Igen	Létezik nemzeti roma befogadási stratégia, amely: a romák integrációja tekintetében elérhető nemzeti szintű célokat	Igen	A Kormány 2011 végén elfogadta a Roma Felzárkóztatási Stratégiát. A 2012-2014-re vonatkozó intézkedési terv 2014 végéig érvényes. (2013 végén egy ideiglenes értékelés készült az NTFS-ről, amely a 2014 utáni (2015-2016-os) akcióterv összeállításának alapjául szolgál.) A megtett lépések, alkalmazott eszközök és az eredmények értékelése megtörtént, melyek alapját adják a stratégia megújításának.	. A Nemzeti Társadalmi Felzárkóztási Stratégiát (NTFS) 2011. november végén fogadta el a Kormány amely tartalmazza a

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
			határoz meg annak érdekében, hogy a köztük és a népesség többi része közt fennálló különbségeket áthidalják. E célkitűzéseknek ki kell terjedniük legalább a roma integrációval kapcsolatos négy uniós célra, amelyek az oktatást, a foglalkoztatást, az egészségügyet és a lakhatást érintik;		A Magyar nemzeti társadalmi felzárkózási stratégia felülvizsgált és kiegészített verziója (NTFS II.) teljesíti a kritériumokat. A Kormány a dokumentumot 2014 januárjában hagyta jóvá. (Az indoklást támogató dokumentum: "Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia II.") A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paramétereit szerint történik.)	romák felzárkóztatására vonatkozó stratégiát is. 2013 szeptemberére várhatóan elkészül az NTFS időközi értékelése, ami alapul szolgál a 2014 utáni intézkedési terv összeállításához.
			azonosítja adott esetben a hátrányos helyzetű - mikrorégiókat vagy nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területeket, ahol a közösségek a leghátrányosabb helyzetben vannak, felhasználva a már rendelkezésre álló társadalmi-gazdasági és területi mutatókat (nagyon alacsony iskolázottság, hosszú távú munkanélküliség stb.);	Igen		
			erős ellenőrzési módszereket von be a roma integrációs fellépések hatásainak értékeléséhez, és egy felülvizsgálati mechanizmust a stratégia kiigazításához;	Igen		
			megtervezését, végrehajtását és ellenőrzését illetően a roma civil társadalommal, a regionális és helyi hatóságokkal folytatott szoros együttműködésben és folyamatos párbeszéd révén valósul meg.	Igen		
			Igény esetén és ahol szükséges, a releváns érintettek számára támogathatóak a projektpályázatok benyújtásához, illetve a kiválasztott projektek megvalósításához és koordinálásához.	Igen		
			Az EIA és SEA vizsgálatokra vonatkozó irányelvek végrehajtásában résztvevő munkatársak képzését és tájékoztatását biztosító intézkedések.			
			A megfelelő igazgatási kapacitások rendelkezésre állását biztosító intézkedések.			

106. táblázat: Az alkalmazandó előzetes feltételrendszer azonosítása és teljesülésének értékelése - általános ex-ante feltételek esetén

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
1. Hátrányos megkülönböztetés elleni intézkedések Az ESB-alapok terén a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte.	Összes	Igen	— Intézkedések a tagállamok intézményi és jogi keretével összhangban a mindenre kiterjedő egyenlő bánásmód előmozdításáért felelős szervezetek bevonására a programok elkészítése és megvalósítása során, beleértve az egyenlőséggel kapcsolatos tanácsadást az ESB-alapok tevékenysége terén;	Igen	Magyarország Alaptörvényének XV. cikke kimondja többek között, hogy (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja. (3) A nők és a férfiak egyenjogúak. (4) Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti. (5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket. http://www.kormany.hu/download/0/d9/30000/Alapt%C3%B6rv%C3%A9ny.pdf A vonatkozó jogszabályok és irányadó dokumentumok az alábbiak: 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról http://net.iqatar.hu/ir/qen/hiegvy_doc.cgi?docid=A0300125.TV 1102/2011. (IV. 15.) Korm. határozat A Roma Koordinációs Tanács (ROK-T) létrehozásáról http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/mk11040.pdf http://www.opten.hu/opten/light/torvtar/1102-2011-iv-15-korm-hatarozat-160548.html 1/2014. (I.22) ME utasítás a Miniszterelnökség Szervezeti és Működési Szabályzatáról http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/Kozlonyok/12/PDF/2014/5.pdf A Kormány 1012/2014. (I. 17.) Korm. határozata a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságról http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK14004.pdf Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél kialakított koordináló szervezet követi nyomon a horizontális célok érvényesülését és teljesülését mind a pályázók mind az intézményrendszer szereplőit érintően. A koordináló szervezet monitoring rendszert működtet, amely segítségével évente jelentés formájában tájékoztatja a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságot a horizontális elvek érvényesüléséről, valamint az általa szervezett képzések előrehaladásáról. Emellett biztosítja az antidiszkrimináció, a nemek közti egyenlőség, az egyenlő bánásmód előmozdítását és a fogyatékosággal élő személyeket képviselő szervezetek bevonását a programok tervezésébe és végrehajtásába a horizontális szempontok hatékony érvényesülése érdekében. Az Irányító Hatóságok (IH-k) és a szakpolitikai feladatokat ellátó egységek egy szervezetbe történő integrációja nagymértékben elősegíti a horizontális célok hatékony érvényesítését. Ennek teljesítéséhez az adminisztrációs kapacitások biztosítottak, a jogelőd Nemzeti Fejlesztési Ügynökség munkatársai a minisztériumok és a Miniszterelnökség (ezen funkciójában a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve) szervezeti kereteibe integrálódtak. A 2000/43/EK irányelv 13. cikke kimondja egy nemzeti egyenlőségi szerv felállítását, mely alapján létrehozásra kerül az operatív program szintű monitoring bizottságon belül a Horizontális Monitoring Albizottság, mint nemzeti egyenlőségi szerv. A monitoring bizottság a horizontális elvek megvalósításának ellenőrzése végett együttműködik a monitoring bizottsággal, amely bizottságokban a Kormányzati szereplőkön túl az adott terület civil és egyházi partnerei szintén helyt kapnak. A Horizontális Monitoring Albizottság megvizsgálja a források felhasználását, a célcsoportok elérésének hatékonyságát és a beavatkozásokkal elért eredményeket. Az intézményrendszer személyi állományának kiválasztása során fő szempont a férfiak és a nők esélyegyenlősége, a fogyatékkal élők és a romákat érő hátrányok ellensúlyozása, valamint az egyenlő munkáért egyenlő bér követelménye. A koordináló szervezet várhatóan a következő kiemelt antidiszkriminációs szervekkel működik együtt: Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége, (közigazgatásért felelős tárca) Társadalmi Felzárkózás és Cigányügyi Tárca, Országos Roma Önkormányzat, Magyar Máltai Szeretetszolgálat stb.

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
						Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			— Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok és szakpolitika terén.	Nem	A kritérium teljesítésének alapját az alábbi jogszabályok teremtik meg: Képzési Terv 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0300125.TV Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A horizontális szempontok érvényesítésére és jó gyakorlataira a végrehajtási intézményrendszer és a kedvezményezettek egyaránt felkészítésre kerülnek. A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél kialakított koordináló szervezet alakítja ki az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő képzések tartalmi elemeit, különös tekintettel a horizontális elvek érvényesülését hivatott képzési modulok tekintetében. 2014 első negyedévében elfogadásra kerül az egységes képzési terv, melynek keretében a koordináló szervezet meghatározza, és szeptember végéig kidolgozza az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő képzések tartalmi elemeit. A képzések célcsoportját a koordináló szervezet, az Irányító Hatóságok, Igazoló és Ellenőrző Hatóságok munkatársai képezik. A képzési tervet alkotó kötelező képzések a Horizontális elvek érvényesülése, Integritás és etika, Állami támogatások, Hitelesítés, valamint a Strukturális Alapok ismeretei témákra épülnek. A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra kerül az Egyenlő Bánásmód Hatóság, együttműködünk az érdekelt civil és egyházi szervezetekkel. Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. Főbb tevékenységi körei a következők: országos megyei egyenlőbánásmód-referensi hálózat kiépítése és működtetése, sajátfejlesztésű tréninganyag kidolgozása és az akkreditált képzések megszervezése, társadalomtudományi kutatások megvalósítása, társadalmi szemléletformálás az integrált kommunikáció eszközeivel. A koordináló szervezet figyelembe veszi továbbá, hogy a képzés keretében a horizontális elvek OP-specifikusan kerüljenek bemutatásra. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
2. Nemek közötti egyenlőség Az ESB-alapok terén a nemek közötti egyenlőség előmozdítását célzó uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte.	Összes	Igen	— Intézkedések a tagállamok intézményi és jogi keretével összhangban a nemek közötti egyenlőség előmozdításáért felelős szervezetek bevonására a programok elkészítése és megvalósítása során, beleértve a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos tanácsadást az ESB-alapok tevékenysége terén;	Igen	A vonatkozó jogszabályok és irányadó dokumentumok az alábbiak: 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról http://net.iogtar.hu/ir/qen/hiegiv_doc.cgi?docid=A0300125.TV 1/2014.(I.22) ME utasítás a Miniszterelnökség Szervezeti és Működési Szabályzatáról http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/Kozlonyok/12/PDF/2014/5.pdf A Kormány 1012/2014. (I. 17.) Korm. határozata a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságról http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK14004.pdf Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél kialakított koordináló szervezet követi nyomon a horizontális célok érvényesülését és teljesülését mind a pályázók mind az intézményrendszer szereplőit érintően. A koordináló szervezet monitoring rendszert működtet, amely segítségével évente jelentés formájában tájékoztatja a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságot a horizontális elvek érvényesüléséről, valamint az általa szervezett képzések előrehaladásáról. Emellett biztosítja az antidiszkrimináció, a nemek közti egyenlőség, az egyenlő bánásmód előmozdítását és a fogyatékkal élő személyeket képviselő szervezetek bevonását a programok tervezésébe és végrehajtásába a horizontális szempontok hatékony érvényesülése érdekében. Az Irányító Hatóságok (IH-k) és a szakpolitikai feladatokat ellátó egységek egy szervezetbe történő integrációja nagymértékben elősegíti a horizontális célok hatékony érvényesítését. Ennek teljesítéséhez az adminisztrációs kapacitások biztosítottak, a jogelőd Nemzeti Fejlesztési Ügynökség munkatársai a minisztériumok és a Miniszterelnökség (ezen funkciójában a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve) szervezeti kereteibe integrálódtak. A 2000/43/EK irányelv 13. cikke kimondja egy nemzeti egyenlőségi szerv felállítását, mely alapján létrehozásra kerül az operatív program szintű monitoring bizottságon belül a Horizontális Monitoring Albizottság, mint nemzeti egyenlőségi szerv. A monitoring bizottság a horizontális elvek megvalósításának ellenőrzése végett együttműködik a monitoring bizottsággal, amely bizottságokban a Kormányzati szereplőkön túl az adott terület civil és egyházi partnerei szintén helyt kapnak. A Horizontális Monitoring Albizottság megvizsgálja a források felhasználását, a célcsoportok elérésének hatékonyságát és a beavatkozásokkal elért eredményeket. Az intézményrendszer személyi állományának kiválasztása során fő szempont a férfiak és a nők esélyegyenlősége, a fogyatékkal élők és a romákat érő hátrányok ellensúlyozása, valamint az egyenlő munkáért egyenlő bér követelménye. A koordináló szervezet várhatóan a következő kiemelt antidiszkriminációs szervekkel működik együtt: Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége, (közigazgatásért felelős tárca) Társadalmi Felzárkózás és Cigányügyi Tárcaközi Bizottság, Országos Roma Önkormányzat, Magyar Máltai Szeretetszolgálat stb. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			— Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és	Nem		A horizontális szempontok érvényesítésére és jó gyakorlataira a végrehajtási intézményrendszer és a kedvezményezettek

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengely-ek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
			irányításában részt vevő személyzetének képzésére a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok és szakpolitika terén.		A kritérium teljesítésének alapját az alábbi dokumentumok, jogszabályok teremtik meg: Képzési terv 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról http://net.iogtar.hu/ir/gen/hiegvy_doc.cgi?docid=A0300125.TV Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	egyenlő felkészítésre kerülnek. A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél kialakított koordináló szervezet alakítja ki az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszerrel érintő képzések tartalmi elemeit, különös tekintettel a horizontális elvek érvényesülését hivatott képzési modulok tekintetében. 2014 első negyedévében jóváhagyásra kerül a fejlesztéspolitikai intézményrendszerre vonatkozó egységes képzési stratégia és a központilag szervezendő képzéseket tartalmazó képzési terv, melynek keretében a koordináló szervezet meghatározza, és szeptember végéig kidolgozza az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszerrel érintő kötelező központi képzések tartalmi elemeit. A képzések célcsoportját a koordináló szervezet, az Irányító Hatóságok, Igazoló és Ellenőrző Hatóságok munkatársai képezik. Az alábbi témakörökben kerülnek kialakításra vizsgakötelezettséggel járó kötelező képzések: Strukturális Alapok alapismeretei; Horizontális elvek érvényesülése; Integritás és etika; Állami támogatások; Hitelesítés. A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra kerül az Egyenlő Bánásmód Hatóság valamint az átfogó ismeretek biztosítása érdekében a folyamat során, együttműködünk az érdekelt civil és egyházi szervezetekkel. Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. A koordináló szervezet figyelembe veszi továbbá, hogy a képzés keretében a horizontális elvek OP-specifikusan kerüljenek bemutatásra. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
3. Fogyatékoság Az ESB-alapok terén a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte a 2010/48/EK	Összes	Igen	— Intézkedések a tagállamok intézményi és jogi keretével összhangban a fogyatékossgal élő személyek jogainak védelméért felelős szervezetekkel vagy az őket képviselő szervezetekkel és egyéb érintett felekkel folytatott tanácskozássra és bevonásukra a programok elkészítése és megvalósítása során;	Igen	A kritérium teljesítésének alapján az alábbi dokumentumok, jogszabályok teremtik meg: 1998. évi XXVI. törvény (Fot.) http://net.iogtar.hu/ir/gen/hiegvy_doc.cgi?docid=99800026.TV 2013. LXII. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról http://net.iogtar.hu/ir/gen/hiegvy_doc.cgi?docid=99800026.TV	A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél kialakított koordináló szervezet követi nyomon a horizontális célok érvényesülését és teljesülését mind a pályázók mind az intézményrendszer szereplőit érintően. A koordináló szervezet monitoring rendszert működtet, amely segítségével évente jelentés formájában tájékoztatja a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságot a horizontális elvek érvényesüléséről, valamint az általa szervezett képzések előrehaladásáról. Emellett biztosítja az antidiszkrimináció, a nemek közti egyenlőség, az egyenlő bánásmód előmozdítását és a fogyatékossgal élő

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengely-ek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
tanácsi határozattal (1) összhangban.					1330/2013. (VI.13.) Korm.határozat az Országos Fogytékosságügyi Tanácsról http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK13096.pdf 1/2014.(I.22) ME utasítás a Miniszterelnökség Szervezeti és Működési Szabályzatáról http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/Kozlonyok/12/PDF/2014/5.pdf A Kormány 1012/2014. (I. 17.) Korm. határozata a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságról http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK14004.pdf	személyeket képviselő szervezetek bevonását a programok tervezésébe és végrehajtásába a horizontális szempontok hatékony érvényesülése érdekében. Az Irányító Hatóságok (IH-k) és a szakpolitikai feladatokat ellátó egységek egy szervezetbe történő integrációja nagymértékben elősegíti a horizontális célok hatékony érvényesítését. Ennek teljesítéséhez az adminisztrációs kapacitások biztosítottak, a jogelőd Nemzeti Fejlesztési Ügynökség munkatársai a minisztériumok és a Miniszterelnökség (ezen funkciójában a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve) szervezeti kereteibe integrálódtak. A 2000/43/EK irányelv 13. cikke kimondja egy nemzeti egyenlőségi szerv felállítását, mely alapján létrehozásra kerül az operatív program szintű monitoring bizottságon belül a Horizontális Monitoring Albizottság, mint nemzeti egyenlőségi szerv. A monitoring bizottság a horizontális elvek megvalósításának ellenőrzése végett együttműködik a monitoring bizottsággal, amely bizottságokban a Kormányzati szereplőkön túl az adott terület civil és egyházi partnerei szintén helyt kapnak. A Horizontális Monitoring Albizottság megvizsgálja a források felhasználását, a célcsoportok elérésének hatékonyságát és a beavatkozásokkal elért eredményeket. Az intézményrendszer személyi állományának kiválasztása során fő szempont a férfiak és a nők esélyegyenlősége, a fogyatékkal élők és a romákat érő hátrányok ellensúlyozása, valamint az egyenlő munkáért egyenlő bér követelménye. A koordináló szervezet várhatóan a következő kiemelt antidiszkriminációs szervekkel működik együtt: Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége, (közigazgatásért felelős tárca) Társadalmi Felzárkózás és Cigányügyi Tárcaközi Bizottság, Országos Roma Önkormányzat, Magyar Máltai Szeretetszolgálat stb. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			— Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a fogyatékkal kapcsolatos uniós jogszabályok és szakpolitika terén, beleértve az akadálymentesítést és a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény gyakorlati alkalmazását az uniós és adott esetben a nemzeti jogszabályoknak megfelelően;	Nem	A kritérium teljesítésének alapján az alábbi dokumentumok, jogszabályok teremtik meg: Képzési Terv 1998. évi XXVI. törvény (Fot.) http://net.ioqatar.hu/ir/gen/hiegvy_doc.cgi?docid=99800026.TV 2013. LXII. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról http://net.ioqatar.hu/ir/gen/hiegvy_doc.cgi?docid=99800026.TV	A horizontális szempontok érvényesítésének elvárásaira és az érvényesítés jó gyakorlataira a végrehajtási intézményrendszer munkatársai felkészítésre kerülnek. Amennyiben azt a pályázóktól érkező igények indokolják, úgy adminisztrációjukat megkönnyítő speciális dokumentumokat bocsátunk rendelkezésre. A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél kialakított koordináló szervezet alakítja ki az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő képzések tartalmi elemeit, különös tekintettel a horizontális elvek érvényesülését hivatott képzési modulok tekintetében.

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről http://net.jogtar.hu/jr/gen/hiegy_doc.cgi?docid=99700078.TV 1330/2013. (VI.13.) Korm. határozat az Országos Fogytékosságügyi Tanácsról http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK13096.pdf Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	2014 első negyedében jóváhagyásra kerül a fejlesztéspolitikai intézményrendszerre vonatkozó egységes képzési stratégia és a központilag szervezendő képzéseket tartalmazó képzési terv , melynek keretében a koordináló szervezet meghatározza, és szeptember végéig kidolgozza az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő kötelező központi képzések tartalmi elemeit. A központilag szervezendő kötelező képzések témaköreinek meghatározásánál alapvető szempont a jogszabályokból eredő kötelezettségek figyelembe vétele, a végrehajtási rendszer alapfolyamatainak bemutatása, illetve a munkavégzés maximális támogatása. A képzések célcsoportját a koordináló szervezet, az Irányító Hatóságok, Igazoló és Ellenőrző Hatóságok munkatársai képezik. A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra kerül az Egyenlő Bánásmód Hatóság, valamint az átfogó ismeretek biztosítása érdekében a folyamat során együttműködünk az érdekelt civil és egyházi szervezetekkel. A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra kerül az Egyenlő Bánásmód Hatóság, együttműködünk az érdekelt civil és egyházi szervezetekkel. Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében az akadálymentesítés kiemelt hangsúlyt kap a fejlesztések megvalósítása során. Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. A koordináló szervezet figyelembe veszi továbbá, hogy a képzés keretében a horizontális elvek OP-specifikusan kerüljenek bemutatásra. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			— Intézkedések a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 9. cikke végrehajtásának figyelemmel kísérésére az ESB-alapokkal kapcsolatban a programok elkészítése és megvalósítása során.	Igen	A kritérium teljesítésének alapját az alábbi jogszabály teremti meg: 2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről http://net.jogtar.hu/jr/gen/hiegy_doc.cgi?docid=A0700092.TV 2009. évi CXXV. törvény a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról) http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/mk09171.pdf Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	Az OP-k tervezése és végrehajtása során figyelembevételre kerül a 2007. évi XCII. törvénnyel ratifikált fogyatékossgügyi ENSZ Egyezmény és a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény, valamint az ENSZ fogyatékossgügyi Általános Szabályai (Standard Rules) és az egyetemes tervezés alapelveinek az épített környezettel kapcsolatos összes szakma képzési tervébe történő bevezetéséről szóló ún. Tomari Határozat. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengely-ek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					felelős szerve	
4. Közbeszerzés Az ESB-alapok terén az uniós közbeszerzési jog tényleges alkalmazását biztosító rendelkezések megléte.	Összes		— Az uniós közbeszerzési jogszabályok megfelelő mechanizmusok révén történő tényleges alkalmazását szolgáló intézkedések;	Igen	A magyar jog és az EU közbeszerzési irányelveinek harmonizációja már megtörtént. Ezért ez a feltétel nem alkalmazandó. A 2004/17/EK és 2004/18/EK irányelvek szabályai már teljes egészében bevezetésre kerültek a magyar jogrendszerben. Ezek közül a legjelentősebb a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (továbbiakban: Kbt.). A meglévő hazai szabályozás kompatibilis az EU közbeszerzési szabályaival. Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A 2004/18/EK irányelv ún. klasszikus ajánlatkérőkre vonatkozó közbeszerzési szabályai a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvényben (Kbt.) kerültek átültetésre. Ezt a törvényt a kizáró okok és az alkalmasság igazolásának módjai, valamint a közbeszerzési műszaki leírás tartalmi követelményei tekintetében külön Kormányrendelet egészíti ki, a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 310/2011. (XII.23.) Korm. rendelet. Az építési beruházás tárgyú közbeszerzések esetében a speciális részletszabályokat az építési beruházások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 306/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet tartalmazza. Az ún. közszolgáltató ajánlatkérőkre vonatkozó, 2004/17/EK irányelv speciális előírásai ugyancsak Kormányrendeletben, nevezetesen a közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 289/2011. (XII.22.) Korm. rendeletben kerültek rögzítésre. Az Európai Bizottság részéről a fentiekben említett, hazai hatályos joganyag tekintetében hivatalos kifogás vagy észrevétel nem érkezett, a szabályozás összességében megfelel a közbeszerzésekre vonatkozó uniós előírásoknak. Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			— A szerződések odaítélési eljárásának átláthatóságát biztosító intézkedések;	Igen	A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (továbbiakban: Kbt.) Harmadik része biztosítja az átlátható szerződés-odaítélési folyamatokat az uniós értékhatar alatti közbeszerzési eljárásokban. A Kbt. Harmadik részének releváns szabályai a Bizottságnak a közbeszerzési irányelvek által nem, vagy csak részben szabályozott közbeszerzési eljárásokra alkalmazandó közösségi jogról szóló értelmező közleményén alapulnak (2006/C 179/02) Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A hatályos Kbt. az uniós közbeszerzési értékhatarok alatti becsült értékű beszerzések tekintetében is biztosítja, hogy az egyes közbeszerzési szerződések átlátható eljárások eredményeként kerüljenek odaítélésre a gazdasági szereplőknek. A vonatkozó szabályok – amelyek az Európai Bizottságnak a közbeszerzési szerződésekről szóló irányelvek által nem, vagy csak részben szabályozott közbeszerzési eljárásokra alkalmazandó közösségi jogról szóló 2006/C 179/02 számú értelmező közleményében foglaltak alapján kerültek kialakításra – a Kbt. Harmadik fejezetében találhatók [lásd Kbt. 120-123. §]. Az Európai Bizottság fentiekben hivatkozott, 2006/C 179/02 számú értelmező közleménye közzétételre került továbbá a Közbeszerzési Hatóság honlapján is, ahol valamennyi kedvezményezett elérheti a közlemény teljes szövegét magyar és angol nyelven egyaránt. A Kbt. fentiekben említett Harmadik részében lehetőséget ad

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengely-ek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
						továbbá árubeszerzések és szolgáltatás megrendelések esetében arra, hogy az ajánlatkérő ún. saját eljárási szabályok szerint folytasson le közbeszerzési eljárást [lásd Kbt. 123. §]. Ennek minimális szabályait tartalmazza csak a Kbt., amelyek ugyancsak megfelelnek az Európai Bizottság 2006/C 179/02 számú értelmező közleményében foglalt követelményeknek. Az ilyen eljárások alkalmazásának elősegítésére a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Közbeszerzésért Felelős Helyettes Államtitkársága ún. minta-eljárásrendet készített, amely közzétételre került mind a www.kormany.hu oldalon, mind a Közbeszerzési Hatóság honlapján, és így valamennyi kedvezményezett számára ingyenesen elérhető. Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			Az ESB-alapok támogatásainak megvalósításában résztvevő munkatársak képzését és tájékoztatását szolgáló intézkedések;	Igen	A támogatásból megvalósuló közbeszerzések területén meghatározó szerep jut az eljárásokat ellenőrző szervezeteknek. A központi szerepet a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya (NFÜ KFF) - amely 2014. január 1-től beolvadt a Miniszterelnökség alá - tölti be, amely az ex-ante ellenőrzés elvégzéséért felelős az uniós közbeszerzési értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű árubeszerzés és szolgáltatás megrendelés, illetve a 300 millió forintot elérő vagy meghaladó értékű építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárások tekintetében Ez az ellenőrzési struktúra 2010. év végén került felállításra a Bizottság által meghatározott szempontok szerint, egy közbeszerzési akcióterv keretében. Az akcióterv megvalósítása intézményesítés tekintetében megvalósult, az egységes joggyakorlat, a képzések tekintetében folyamatosan megvalósítás alatt áll. A KFF rendszeres konzultációt tart, szakmai kapcsolatban áll a közbeszerzési jogalkotásért és gyakorlatért felelős szervekkel, ellenőrzései során az uniós auditok tapasztalatait is felhasználja. A KFF kollégái részt vesznek hazai és más tagállambeli, egyszeri és rendszeres képzéseken egyaránt tapasztalatok, ismeretek szerzése érdekében. A képzések mellett útmutatókkal, tanulmányokkal támogatja az NFÜ KFF az egységes ellenőrzési struktúrát. Az ellenőrzésekre vonatkozó eljárásrendre, az ellenőrzés szakmai módszertanára, a magyar közbeszerzési gyakorlatra vonatkozóan egyaránt készültek közzétett anyagok, ezek elérhetőek a következő linken: http://palyazat.gov.hu/%20kozbeszerzesekkel_kapcsolatos_iranymutatok. A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya (NFÜ KFF) - amely 2014. január 1-től beolvadt a Miniszterelnökség alá - rendszeresen ad állásfoglalást közbeszerzési szakmai, ellenőrzési kérdésekben a kedvezményezettek részére. Ezen állásfoglalásokat a KSZ-ek is megismerhetik, az egységes gyakorlat érdekében. Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás	

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengely-ek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	
			Az uniós közbeszerzési szabályok végrehajtását és alkalmazását szolgáló adminisztratív kapacitások biztosítására vonatkozó intézkedések.	Igen	Az EU által támogatott közbeszerzési eljárások területén az ellenőrző szervezetek döntő szerepet játszanak. A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya (NFÜ KFF) - amely 2014. január 1-től beolvadt a Miniszterelnökség alá - felelős az uniós közbeszerzési értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű árubeszerzés és szolgáltatás megrendelés, illetve a 300 millió forintot elérő vagy meghaladó értékű építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos ex-ante ellenőrzésért. A KFF munkatársai rendszeresen részt vesznek más tagállamok által szervezett hazai tréningeken, hogy megosszák tapasztalataikat és ismereteiket bővítsék. Továbbá az NFÜ KFF útmutatókat és tanulmányokat publikál, hogy egységes jogértelmezést és egységes elvek szerint működő ellenőrzési rendszert alakítson ki és tartson fenn. A KFF munkatársainak létszáma folyamatosan nő 2010 óta. Az alapos ellenőrzéshez szükséges kapacitás biztosításáról külső szakértők is gondoskodnak. A Közbeszerzési Hatóság a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Közbeszerzésért Felelős Helyettes Államtitkárságával együttműködve rendszeresen publikál útmutatókat, hogy a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos szabályok alkalmazását elősegítse. Ezek az útmutatók nyilvánosak és ingyenesen elérhetők a Közbeszerzési Hatóság honlapján (www.kozbeszerzes.hu) magyarul, angolul és németül is. A honlap információt biztosít a Közbeszerzési Hatóságról, annak tevékenységéről, elérhetőségéről, közérdekű bejelentésekről és jogorvoslatokról, a magyar közbeszerzési törvényről és a kapcsolódó végrehajtási rendeletekről (Gov. Decree 310/2011 (23 December) from 1st January 2013 (Download); Gov. Decree 306/2011 (23 December) from 1st July 2012; Gov. Decree 305/2011 (23 December) from 14th August 2012; Gov. Decree 288/2011 (22 December); Gov. Decree 289/2011 (22 December)) elnöki tájékoztatókról, konferenciákról (előadás anyagok). A Közbeszerzési Hatóság az azonnali segítségnyújtás érdekében call-centert üzemeltet. Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A támogatásból megvalósuló közbeszerzések területén a fenti pontban meghatározott ellenőrzési struktúrában a központi szerepet a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya (NFÜ KFF) – amely 2014. január 1-től beolvadt a Miniszterelnökség alá – tölti be. Ezen szervezeti egység létszáma a 2010-es megalakulás óta folyamatosan növekszik (2011. év végén 20 fő, 2012. év végén 26 fő volt a létszám, 2013-ban legalább 30 fő a várható létszám). Valamennyi kolléga megfelelő képesítéssel és gyakorlattal rendelkezik. A munkát külső szakértői kapacitás is segíti (2011-ben 1408, 2012-ben 2473 egyedi megrendelés került kiküldésre a keretszerződés alapján), a szakértőkkel folyamatos a szakmai konzultáció. Az ellenőrzés egységes ellenőrző listák és módszertan alapján működik, 2012 márciusa óta informatikai háttér is segíti az ellenőrzés egységes működését. 2012-ben 1538 közbeszerzési eljárás ellenőrzését végezte el a jogelőd NFÜ KFF. A technikai segítségnyújtás tekintetében kiemelhető, hogy a Közbeszerzési Hatóság a Kbt. 172. § (2) bekezdés k) pontja alapján – a Közbeszerzési Döntőbizottsággal és a közbeszerzési jogalkotásért felelős Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal egyeztetett tartalmú – a közbeszerzési jogszabályok alkalmazását elősegítő útmutatókat ad ki. Mindemellett esetenként a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium maga is ad ki a közbeszerzési jogszabályok alkalmazását elősegítő útmutatót. Az útmutatók a Közbeszerzési Hatóság honlapján bárki számára nyilvánosan és ingyenesen elérhetők. Mind a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Közbeszerzésért Felelős Helyettes Államtitkársága, mind a Közbeszerzési Hatóság a közbeszerzési jogszabályok alkalmazását egyedi megkeresésekre kiadott állásfoglalásokkal is elősegíti. A Közbeszerzési Hatóság továbbá telefonos ügyfélszolgálatot is működtet a közbeszerzési jogszabályok alkalmazásával kapcsolatos gyors segítségnyújtás biztosítása érdekében. A telefonos ügyfélszolgálat a Közbeszerzési Hatóság honlapján közzétett elérhetőségeken bárki által ingyenesen igénybe vehető. Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
5. Állami támogatás Az ESB-alapok terén az	Összes	Igen	Az állami támogatásra vonatkozó uniós szabályok tényleges alkalmazását szolgáló	Igen	A Támogatásokat Vizsgáló Iroda (továbbiakban: TVI) 1999 megalapítása óta folyamatosan teljesíti az EU állami támogatási szabályok hatékony alkalmazásáról szóló előírást. Az intézkedést	A TVI-t 1999-ben hozták létre azzal a céllal, hogy biztosítsa az állami támogatási szabályozásnak való megfelelést még Magyarország EU csatlakozása előtt (tvi.kormany.hu). A TVI

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
állami támogatásra vonatkozó uniós jog tényleges alkalmazását biztosító intézkedések megléte.			intézkedések;		jelenleg a 37/2011-es Kormányhatározat szabályozza. A TVI-t 1999 hozták létre azzal a céllal, hogy biztosítsa az EU állami támogatásokról szóló szabályozásának való megfelelést még Magyarország EU csatlakozása előtt (tvi.kormany.hu). A TVI jelenlegi tevékenységét a 37/2011 (III.22.) az állami támogatásokkal kapcsolatos Kormányhatározat (http://net.jogtar.hu/r/ten/hiegvy_doc.cgi?docid=A1100037.KOR) szabályozza a versennyel kapcsolatos szabályozások EU és regionális támogatási térkép értelmében. A Korm. határozat eljárási szabályai kötelezik az összes támogatást nyújtó szervezetet, hogy a priori a TVI-t vegyék figyelembe terveik során, amely a összes ajánlatot értékeli az EU állami támogatási szabályoknak való megfelelés szellemében és értesíti az EU-t, ha szükséges. A 37/2011 Korm. határozat 5. cikke tartalmazza a tervezetek részletes szabályait. A 2. fejezet 10. pont és a 7. fejezet tartalmazza a Bizottság döntéseit és az TVI kötelező érvényű véleményét. További fontos fejezetek: 37/2011. Korm. határozat 24. fejezet 37/2011. Korm. határozat és a tervezetek szabályai 37/2011. Korm. határozat 7. fej. és a tervezetek szabályai Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	tevékenységét jelenleg az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III.22.) Korm. rendelet (http://net.jogtar.hu/r/gen/hiegvy_doc.cgi?docid=A1100037.KOR) szabályozza. A Korm. rendelet kötelezi az összes támogatást nyújtó szervezetet, hogy a tervezett támogatási intézkedéseket előzetesen jelentse be a TVI-nek. A bejelentett intézkedéseket a TVI az uniós állami támogatási szabályoknak való megfelelés szempontjából értékeli és szükség esetén bejelentést, vagy utólagos tájékoztatást küld az Európai Bizottságnak. Abban az esetben, amikor egy bejelentett támogatás nem felel meg az alkalmazandó de minimis vagy csoportmentességi rendelet szabályainak, a TVI megküldi előzetes álláspontját az irányító hatóság számára, kiemelve azon módosításokat, amelyek a projekt állami támogatásra vonatkozó szabályokkal való összhangjának megteremtéséhez szükségesek. Támogatáshalmazódási szabályok teljesítése: A 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 5. §-a értelmében az egy projekthez igénybe vett összes állami támogatás támogatási intenzitása nem haladhatja meg az uniós állami támogatási szabályokban meghatározott mértéket. Ha egy vállalkozás a kis- és középvállalkozásokba történő kockázati-ke-befektetések előmozdítását célzó állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás (HL C 194., 2006.8.18., 2.o.) alapján részesül állami támogatásnak minősülő kockázati tőkejuttatásban, a számára megítélt bármely egyéb állami támogatás támogatási intenzitását vagy a támogatási program szerinti maximális összegét - legfeljebb a kapott tőke összegének erejéig - 20%-kal csökkenteni kell a kockázati-ke-befektetés első három évében. A fenti halmazódási szabályok a támogatási programokban és a pályázati felhívásokban is megjelennek. Ha ezt a szabályt nem tartják be a támogatás összegegyeztetetlen támogatásnak minősül, melyet a kedvezményezett köteles visszafizettetni. A halmazódási szabályok betartását a támogatást nyújtó az alábbi adatbázisok segítségével ellenőrzi. A halmazódási szabályok betartása különösen a következő adatbázisok révén biztosítható: a) a Strukturális Alapokból nyújtott támogatásokra vonatkozó információk nyilvánosan elérhetőek az alábbi weboldalon: http://palyazat.gov.hu/content/10814; b) a központi költségvetésből nyújtott támogatási intézkedések adatait olyan adatbázis tartalmazza, mely nem érhető el a nyilvánosság számára. Az adatbázist az Államkincstár felügyeli; c) Az adóhatóság az adókedvezmény formájában nyújtott

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
						támogatásokat érintően rendelkezik adatbázissal. Ez az adatbázis az adóítók védelmére való tekintettel nem nyilvános. Emellett az adóhatóság tájékoztatja az Államkincstárt az állami támogatás kedvezményezettjeinek fennálló köztartozásairól is. A TVI-nek nincs közvetlen hozzáférése a b) és c) pontban említett adatbázisokhoz, azonban információt kérhet a fenti adatbázisokból. Fentieken kívül a vonatkozó szabályozás a közvetlen támogatással és az állami források felhasználásával kapcsolatos adatokat közérdekből nyilvánosan elérhetőnek minősíti. Ennek megfelelően a közfeladatot ellátó szervek kötelesek közzétenni az interneten az általuk nyújtott költségvetési támogatásokkal kapcsolatos információkat. Ez a szabály azonban nem vonatkozik az adókedvezmények formájában nyújtott támogatásokra. A 37/2011. (III.22.) Korm. rendelet 7. §-a értelmében nem fizethető ki támogatás azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget. Létező támogatási programok módosítása: A 37/2011. (III.22.) Korm. rendelet 7. §-a értelmében a létező támogatási programok bármely módosítását a TVI felé be kell jelenteni. A módosításra az új támogatási intézkedések bejelentésére vonatkozó szabályok alkalmazandók. Összeegyeztethetőség vizsgálata a pénzügyi közvetítő, az alapkezelő, a társ-befektető(k) és a végső kedvezményezettek szintjén: A támogatást nyújtók felvehetik a kapcsolatot a TVI-vel már a támogatás tervezési fázisában, valamint végrehajtási időszakában, amennyiben állami támogatási kérdésük, problémájuk van. Ez a lehetőség nem formalizált, így nem része az említett Kormányrendeletnek, azonban a potenciális támogatást nyújtók, valamint a kedvezményezettek vagy tanácsadók gyakorta használják. Az általános állami támogatási ellenőrzési szabályokat a pénzügyi közvetítőkre, alapkezelőkre stb. vonatkozóan is alkalmazni kell. Hatáskör a visszafizettetés érvényesítésére: A 37/2011. (III.22.) Korm. rendelet 24. §-a alapján, ha az Európai Bizottság elrendeli a támogatási intézkedések felfüggesztését, a TVI felhívja az irányító hatóságot, hogy a Bizottság döntésének kézhezvételétől számított 10 napon belül tegye meg a megfelelő intézkedéseket az érintett támogatás felfüggesztése érdekében. Amennyiben az Európai Bizottság elrendeli a támogatási intézkedés visszafizettetését, a TVI felhívja az irányító hatóságot

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
						hogy a támogatási összeget kamatokkal növelten fizettesse vissza. A 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 33. §-a értelmében, amennyiben az Európai Bizottság nem rendelte el a visszatérítést, de a TVI észleli, hogy az irányító hatóság előzetes bejelentés nélkül nyújtott támogatást, felszólítja a hatóságot, hogy ésszerű határidőn belül tegyen bejelentést a TVI felé. Amennyiben az engedélyező hatóság a TVI felszólítása ellenére sem tesz bejelentést, a TVI kezdeményezi az érintett támogatási program vagy egyedi támogatás felfüggesztését, valamint a folyósító hatóságnál kezdeményezi a támogatás visszafizetését. Az irányító hatóságok a nemzeti bíróságokhoz is fordulhatnak, ha az állami támogatásokra vonatkozó szabályozás megsértését észlelik, annak érdekében, hogy a támogatási szerződést a Ptk. szerint érvénytelenítsék. Hatáskör az általános csoportmentességi rendeletnek és a jóváhagyott támogatási programoknak való megfelelés hatékony ellenőrzésére Az általános csoportmentességi rendeletnek és a jóváhagyott támogatási programoknak való megfelelés biztosítása Az általános csoportmentességi rendeletnek való megfelelést mindenekelőtt az illetékes hatóságok biztosítják az alábbi (a támogatáshalmazozódás kapcsán már említett) nyilvántartásokban szereplő információk segítségével a) a Strukturális Alapokból nyújtott támogatások adatai nyilvánosan elérhetőek az alábbi weboldalon: http://palyazat.gov.hu/content/10814; b) az Államkincstárnak a központi költségvetésből nyújtott támogatási intézkedésekről szóló nyilvántartása; c) az adóhatóság adatbázisa az adókedvezmény formájában nyújtott támogatásról Tudomásszerzés minden állami támogatási intézkedésekről A 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 7. §-a alapján a támogatási programok, egyedi támogatások és létező támogatási programok módosításának tervezeteit, illetve amennyiben szükséges a támogatási programból nyújtott támogatásokat előzetesen be kell jelenteni a TVI-nek. Emellett a 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 34. §-a értelmében a támogatást nyújtók minden év április 30-ig kötelesek megküldeni a TVI számára az előző évben nyújtott támogatásokról szóló jelentésüket. A TVI-nek lehetősége van arra, hogy a kapott adatokat a fenti adatbázisokban ellenőrizze.

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
						Az állami támogatási szabályokra vonatkozó útmutatások az irányító hatóságok, közvetítő szervezetek, igazoló hatóságok, auditáló hatóságok, kedvezményezettek, és pénzügyi eszközök estén azok végrehajtó szervezete, illetve az alapok alapja felé történő terjesztési rendszerének fenntartása A TVI a releváns állami támogatási útmutatásokat a honlapján keresztül terjeszti (www.tvi.kormany.hu), valamint egy az állami támogatási jogra szakosodott folyóiratot jelentet meg (Állami Támogatások Joga). A folyóiratok elektronikus változata az atj.versenyjog.com weboldalon érhető el. (A folyóirat nyomtatott változatát a támogatást nyújtók kapják meg.) Az állami támogatási szabályokat alkalmazó munkatársak között információcsere rendszer fenntartása A támogatás tervezési fázisában, valamint végrehajtási időszakban a támogatást nyújtók bármikor felvehetik a kapcsolatot a TVI-vel, amennyiben bármilyen kérdésük, problémájuk merülne fel az állami támogatásokra vonatkozóan. Ez a lehetőség nem formalizált, így ez nem része az említett Kormányrendeletnek, de létezik, és elég gyakran igénybe veszik a potenciális támogatást nyújtók, valamint a kedvezményezettek vagy tanácsadók. Végezetül, a TVI rendszeresen szervez képzést az irányító hatóságok alkalmazottai számára a tevékenységi körükben alkalmazandó állami támogatási szabályok vonatkozásában. A képzések jelentős része a Végrehajtási Operatív Programból (Technikai Segítségnyújtás) kerül finanszírozásra. Központi szervezetként működés (17 fő) A TVI a Miniszterelnökség szervezeti keretein belül működő 17 fős központi szerv, amely az állami támogatási szabályok betartatásának biztosításáért felelős Magyarországon. Feladatai közé tartozik különösen: vizsgálja a hatáskörébe tartozó támogatási tervezeteket, jóváhagyja azon támogatási intézkedéseket, melyek a de minimis rendelet vagy a csoportmentességi rendelet hatálya alá tartoznak, és tájékoztatja a Bizottságot ezen intézkedésekről; a támogatást nyújtók kérésére bejelenti a támogatási programok a Bizottság részére a szükséges jóváhagyás megszerzése érdekében; biztosítja a pályázati felhívások uniós állami támogatási szabályoknak való megfelelését;

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
						éves jelentést készít a magánszektorban nyújtott állami támogatásokról az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet 21. cikke alapján részt vesz a Partnerségi Megállapodás tervezetéről folyó konzultációkban. A TVI hatásköre nem terjed ki az Európai Unió működéséről szóló szerződés I. Mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek elsődleges termeléséhez, feldolgozásához és forgalmazásához nyújtott, az erdészeti, a vadgazdálkodási, valamint a hazai forrásból nyújtott halászati (kivéve az uniós fejlesztési programokhoz kapcsolódó intézkedések) és vidékfejlesztési (kivéve az uniós forrásokhoz kapcsolódó intézkedések) állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásra. E támogatási intézkedések ellenőrzéséért a Vidékfejlesztési Minisztérium (VM) Agrárközgazdasági Főosztálya felelős az agrár- és vidékfejlesztési állami támogatásokkal kapcsolatos egyes eljárási kérdésekről szóló 353/2012. (XII.13) Korm. rendelet szerint. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			Az ESB-alapok támogatásainak megvalósításában résztvevő munkatársak képzését és tájékoztatását szolgáló intézkedések;	Igen	Végrehajtási Operatív Programban (technikai támogatás) a TVI humán erőforrás fejlesztésére egy speciális projekt lett szentelve. Ez a projekt a TVI által szervezett állami támogatásokról szóló tréninget (alap és OP központú) tesz lehetővé. Köszönhetően annak a ténynek, hogy az állami támogatások szabályozása 2014. január 1-től változik, továbbra is szükséges folytatni ezt a speciális projektet a következő programozási időszakban. A TVI a honlapján teszi közzé a releváns állami támogatási iránymutatásokat (tvi.kormany.hu) és újságot ad ki az állami támogatások jogával kapcsolatban (cím: Állami Támogatások Joga. Az lap elektronikus verziója az atj.versenyjog.com oldalon érhető el (a papír alapú verziót támogatást folyósítóknak küldik meg) 37/2011. Korm.hat. A TVI rendszeresen konzultál a támogatást nyújtókkal a tervek az állami támogatásokról szóló szabályok megfelelőégének kapcsán. A TVI a megfelelési lehetőségeiről szintén tanácsot ad. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A Végrehajtási Operatív program (technikai segítségnyújtás) a humán erőforrás fejlesztésére külön projektet biztosít a Támogatásokat Vizsgáló Irodának (továbbiakban: TVI). A projekt lehetőséget biztosít a TVI-nek, hogy állami támogatási (alap és OP specifikus) képzéseket tartson az irányító hatóságok részére. 2011-ben 9 képzésre került sor, 233 fő vett részt a technikai segítségnyújtó szemináriumon. 2012-ben ugyanezen program keretében 14 képzésre került sor 348 fő részvételével. Abból a tényből kifolyólag, hogy 2014. július 1-jével új állami támogatási szabályok lépnek hatályba, elengedhetetlen, hogy ez a projekt a következő programozási időszakban is folytatódjon. .2014-ben minimálisan 60 órányi képzés van tervbe véve a különféle támogatást nyújtók részére. . A képzés célközönsége elsődlegesen az irányító hatóságok és a közvetítő szervezetek. Egy képzés hozzávetőleg 3-6 óras, és 15-60 fő részvételével zajlik. A képzés 2014-ben az állami támogatás fogalma az eljárási szabályok mellett különös figyelmet szentel a 2014. július 1-jén hatályba lépő új szabályoknak. 2015-2020 közötti időszakban is ezt a gyakorlatot kell követni, ugyanakkor a képzések formájukat tekintve problémamegoldó képességet fejlesztő és gyakorlatorientált workshop-ok lesznek.

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
						Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			Az állami támogatásra vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását szolgáló adminisztratív kapacitások biztosítására vonatkozó intézkedések.	Igen	A Támogatásokat Vizsgáló Iroda (továbbiakban: TVI) 1999 megalapítása óta folyamatosan teljesíti az EU állami támogatási szabályok hatékony alkalmazásáról szóló előírást. Az intézkedést jelenleg a 37/2011-es Kormányhatározat szabályozza. A TVI-t 1999 hozták létre azzal a céllal, hogy biztosítsa az EU állami támogatásokról szóló szabályozásának való megfelelést még Magyarország EU csatlakozása előtt (tvi.kormany.hu). A TVI jelenlegi tevékenységét a 37/2011 (III.22.) az állami támogatásokkal kapcsolatos Kormányhatározat (http://net.jogtar.hu/r/igen/hieggy_doc.cgi?docid=A1100037_KOR) szabályozza a versennyel kapcsolatos szabályozások EU és regionális támogatási térkép értelmében. A TVI rendszeresen konzultál a támogatást nyújtókkal a tervek az állami támogatásokról szóló szabályok megfeleléségének kapcsán. A TVI a megfeleléség lehetőségeiről tanácsot is ad. 2 további oldal érhető el a Magyar állami támogatások rendszerével kapcsolatban: www.tvi.kormany.hu ; www.ati.versenviog.hu Az utóbbi az elektronikus változata a Állami Támogatások Joga c. folyóiratnak. A papír alapú verzió a támogatást nyújtóknak kerül megküldésre. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A TVI rendszeresen konzultál a támogatást nyújtókkal a támogatási tervezetek az uniós állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal való összeegyeztethetősége tekintetében. A TVI gyakorlati tanácsok formájában is a támogatást nyújtók rendelkezésére áll a tervezetek uniós állami támogatási joggal való összeegyeztethetőségének megteremtése érdekében. Két magyar állami támogatási témájú weboldal is működik: www.tvi.kormany.hu www.ati.versenviog.hu Ez utóbbi az elektronikus változata az "Állami Támogatások Joga" (State Aid Law) című folyóiratnak, melynek papír változata a támogatást nyújtók részére is megküldésre kerül. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
6. A környezeti hatásvizsgálattal (EIA) és a stratégiai környezeti vizsgálattal (SEA) kapcsolatos környezetvédelmi jogszabályok A környezeti hatásvizsgálattal és a stratégiai környezeti hatásvizsgálattal kapcsolatos uniós környezetvédelmi jogszabályok tényleges alkalmazását biztosító intézkedések megléte.	Összes	Igen	A 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (2) (EIA) és a 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (3) (SEA) tényleges alkalmazását biztosító intézkedések;	Igen	SEA: az Európai Parlament 2001/42/EC és a Tanács 2001. június 27-i irányelve a környezetet érintő bizonyos tervek és programok hatásainak értékelésével kapcsolatban teljesen átültetésre került. A Bizottság megfelelőnek találta, nem ellenkezett. EIA: 2009-ben kötelezettség szegési eljárás indult Magyarország ellen a Tanács 85/337/EEC (1985. június 27.) irányelvének megsértése miatt, amely a környezetet érintő bizonyos köz és privát projektek hatásainak értékeléséről szól. Annak érdekében, hogy a magyar szabályozás teljesen megfeleljen az irányelv követelményeinek, radikális változások kerültek bevezetésre a hatásvizsgálati rendszerben: 82/2011 (V.18.) (Page 11687) Korm. hat.; 308/2011 (XII. 23.) (Page 38775) Korm.hat. 267/2006 (XII.20.) (Page 12529) korm.hat. változás; 263/2006 (XII.20.) (Page 12514) Korm.hat. változás; 312/2012 (XI.8.) (Page 24878) Korm.hat. változás; A kötelezettség szegési eljárás 2013-ban lezárásra került. Felelős szervezet: környezetvédelemért felelős tárca	A 6. Környezeti Cselekvési Program középidéjű felülvizsgálatán, a Bizottság a nemzeti szintű Környezeti Hatásvizsgálat fejlesztésének szükségességét hangsúlyozta. A Bizottság bejelentette a Környezeti Hatásvizsgálati Irányelv (EIA) felülvizsgálatát. A Bizottság 2012. október 26-án fogadta el 2011/92/EU irányelv módosításáról szóló ajánlatot a környezetet érintő bizonyos köz és privát projektek hatásainak értékelése tárgyában. Az ajánlat tárgyalás alatt áll a WPE-ben. Ezalatt Magyarország az irányelv teljesítésén dolgozik, a végrehajtásról a Bizottsággal konzultálva. Felelős szervezet: környezetvédelemért felelős tárca

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
			Az EIA és SEA vizsgálatokra vonatkozó irányelvek végrehajtásában résztvevő munkatársak képzését és tájékoztatását szolgáló intézkedések;	Igen	A szükséges képzési stratégia elkészült. A szakemberek továbbképzése, tájékoztatása a stratégia alapján folyamatosan zajlik. Felelős szervezet: környezetvédelemért felelős tárca	
			A megfelelő adminisztratív kapacitások rendelkezésre állását biztosító intézkedések;	Igen	SEA: Az irányelv a következő törvénykezéssel lett bevezetve: 2/2005 (I.11.) Korm. hat.; LIII. (1995) tv.; CXL. (2004) tv.; EIA: Az irányelv néhány jogszabályban került bevezetésre; 314/2005 (XII.25) (Page 11089) Korm.hat.; LIII. (1995) tv.; CXL. (2004) tv.; Korm.hat. 347/2006. (XII. 23.) (Page 13434); Korm.hat. 72/1996. (V. 22.) Korm. hat. 40/2002. (III. 21.) (Page 2258) ; 157/2005. (VIII. 15.) (Page 6050) Korm.hat.; 263/2006. (XII.20.) (Page 12514) Korm. hat.; 267/2006 (XII.20.) (Page 12529) Korm.hat.; 382/2007. (XII. 23.) (Page 14463) Korm.hat.; 159/2010. (V. 6.) (Page 14523) Korm.hat.; 320/2010. (XII. 27.) (Page 30563) Korm.hat.; Korm. hat. 327/2010. (XII. 27.) (Page 30652); 328/2010. (XII. 27.) (Page 30666) Korm.hat.; 312/2012 (XI.8.) (Page 24878) Korm.hat.; A megvalósítása hatékonyága elektronikus folyamatok által fejlesztve.; A felelős szerv (Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség -OKTF) kapacitásai 2013-ban megerősítésre kerültek.; Felelős szervezet: környezetvédelemért felelős tárca	
7. Statisztikai rendszerek és eredmény-mutatók A programok eredményességének és hatásának felméréséhez szükséges statisztikai alap megléte. Olyan eredménymutató-rendszer megléte, amely szükséges a várt eredmények eléréséhez leghatékonyabban hozzájáruló intézkedések kiválasztásához, az előrehaladás monitoringjához és a hatásvizsgálat elvégzéséhez.	Összes	Nem	Olyan intézkedések vannak érvényben a statisztikai adatok időben történő begyűjtésére és összesítésére vonatkozóan, amelyek kiterjednek a következőkre: a források és a mechanizmusok azonosítása a statisztikai hitelesség biztosítása érdekében; az összegyűjtött adatok közzétételére és nyilvános hozzáférhetőségére vonatkozó intézkedések;	Nem	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	Az OP-k eredményindikátorai kialakításakor alapelvek, hogy azok elsősorban a már létező, hivatalos statisztikai adatgyűjtésekből származzanak (EUROSTAT, Központi Statisztikai Hivatal, Nemzeti Adó-és Vámhivatal, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, stb.). Felelős: Irányító hatóságok Az ESZA közös eredményindikátoroknál biztosítjuk a bizottsági definícióknak megfelelő, mintán alapuló adatgyűjtéseket, amellyel, hogy a résztvevőkre vonatkozó adatok az aktív munkaerőpiaci beavatkozások esetében elérhetők az Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat részéről. Ezek az adatok fokozatosan átvezetésre kerülnek a 2014-2020-as központi IT rendszerbe. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve A nyilvános adatbázisokból nem elérhető indikátorok esetében, valamint az ESZA eredményindikátorok kimutatásához a rendszeres mintavételt és számításokat végző szervezet kiválasztásra kerül. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve A hatáértékelések elkészítéséhez 2013. folyamán megkezdődött

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
						kapcsolt adatbázisok (foglalkoztatási szolgálat, adó hivatal, szociális támogatási államkincstári adatbázis) beszerzése. Ezek esetében a bekerülés várható ideje 2014. második fele. A tapasztalatok alapján kialakításra kerül a 2014-2020-as időszak értékeléseihez szükséges adatok köre. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve Akcióterv: Eredményindikátorok adatforrásainak meghatározása: OP-k benyújtásáig Eredményindikátor értékek és hatáértékeléshez szükséges, adatbázisok beszerzésének ütemterve: értékelési tervek benyújtásáig ESZA mintavételes adatfelvételek előkészítése, közbeszerzés lefolytatása: 2014. december Foglalkoztatási Szolgálat statisztikáinak integrálása a 2014-2020-as központi IT rendszerbe: 2016. vége A 2014-2020-as központi IT rendszer előkészítése 2013-ban megkezdődött. A rendszer kialakítása során a hozzáférhetőség és az adatok közéleti kötelezettsége figyelembe került, így a közzététel biztosítható. A nyilvánosság biztosításának alapjai a 2007-2013-as időszakban lefektetésre kerültek, jelenleg a http://palyazat.gov.hu/ honlapon található támogatáslekérdező rendszeren és az aggregált indikátor adatok közzétételén keresztül. Határidő: Kormány döntése után azonnal rendelkezésre áll. (2014. első fele) Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			Az eredménymutatók olyan hatékony rendszere, amely magában foglalja: az egyes programok vonatkozásában kiválasztott eredménymutatókat, feltüntetve azt is, hogy milyen indokkal esett a választás a program keretében finanszírozott szakpolitikai intézkedésekre; az említett mutatók célértékeinek meghatározását;	Nem	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	Az OP-k eredményindikátorai kialakításakor alapelv, hogy azok elsősorban a már létező, hivatalos statisztikai adatgyűjtésekből származzanak (EUROSTAT, Központi Statisztikai Hivatal, Nemzeti Adó- és Vámhivatal, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, stb.). Eltérő esetben az irányító hatóság meghatározza a rendszeres adatfelvétel típusát, és gyakoriságát. (Az adatbeszerzéseket a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve végzi és az OP-kra összeállított átfogó beszerzési tervet az értékelési terv elkészítéséig összeállítja az I/1 ponttal összhangban.) Eredményindikátorok adatforrásainak meghatározása: OP-k

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
			a következő követelményekkel való összhangot minden mutató esetében: az adatok megbízhatóak és statisztikailag igazolhatóak, egyértelmű normatív értelmezéssel rendelkeznek, a szakpolitikai elvárásoknak megfelelően alkalmazhatóak és időszerűek;			benyújtásáig Felelősök: Irányító Hatóságok A célértékek meghatározása az eddigi értékelések alapján, figyelembe véve az adott OP prioritásokra vonatkozó nemzeti és EU-s stratégiákban meghatározott célértéke szerint történik. Határidő: AZ eredményindikátorok adatforrásainak meghatározása az OP-k benyújtásáig Felelős: Irányító Hatóságok Az ex-ante értékelések kitérnek az OP-kban alkalmazott indikátorok vizsgálatára a kritériumnál meghatározott feltételek mentén (is). Határidő: OP-k benyújtásáig Felelős: Irányító Hatóságok Az OP-k benyújtásáig a minőségbiztosítási szerepet az ex-ante értékelések látják el a meghatározott kritériumnak megfelelően a beavatkozási logika és az indikátorok kiválasztásának összhangjának vizsgálatával. A programok végrehajtása idejére nemzeti indikátor munkacsoport kerül felállításra, amely vizsgálja az egyes OP-kban alkalmazott indikátorok konzisztenciáját, a mérések elvégzését, az adatok beszerzését. A nemzeti indikátor munkacsoport eljárásrendjét az Egységes Működési Kézikönyv függeléke tartalmazza. Akcióterv: Nemzeti Indikátor munkacsoport felállítása: 2014. év végéig Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			eljárások rendelkezésre állását annak biztosítására, hogy a program által finanszírozott minden művelet esetében hatékony mutatókat alkalmaznak.	Nem	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	Az OP-k eredményindikátorai kialakításakor alapelvek, hogy azok elsősorban a már létező, hivatalos statisztikai adatgyűjtésekből származzanak (EUROSTAT, Központi Statisztikai Hivatal, Nemzeti Adó-és Vámhivatal, Nemzeti Munkaügyi Hivatal., stb.). Eltérő esetben az irányító hatóság meghatározza a rendszeres adatfelvétel típusát, és gyakoriságát. (Az adatbeszerzéseket a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve végzi és az OP-kra összeállított átfogó beszerzési tervet az értékelési terv elkészítéséig összeállítja az I/1 ponttal összhangban.) Eredményindikátorok adatforrásainak meghatározása: OP-k

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
						benyújtásáig Felelősök: Irányító Hatóságok A célértékek meghatározása az eddigi értékelések alapján, figyelembe véve az adott OP prioritásokra vonatkozó nemzeti és EU-s stratégiákban meghatározott célértéke szerint történik. Határidő: AZ eredményindikátorok adatforrásainak meghatározása az OP-k benyújtásáig Felelős: Irányító Hatóságok Az ex-ante értékelések kitérnek az OP-kban alkalmazott indikátorok vizsgálatára a kritériumnál meghatározott feltételek mentén (is). Határidő: OP-k benyújtásáig Felelős: Irányító Hatóságok Az OP-k benyújtásáig a minőségbiztosítási szerepet az ex-ante értékelések látják el a meghatározott kritériumnak megfelelően a beavatkozási logika és az indikátorok kiválasztásának összhangjának vizsgálatával. A programok végrehajtása idejére nemzeti indikátor munkacsoport kerül felállításra, amely vizsgálja az egyes OP-kban alkalmazott indikátorok konzisztenciáját, a mérések elvégzését, az adatok beszerzését. A nemzeti indikátor munkacsoport eljárásrendjét az Egységes Működési Kézikönyv függeléke tartalmazza. Akcióterv: Nemzeti Indikátor munkacsoport felállítása: 2014. év végéig Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve

9.2 AZ ELŐZETES FELTÉTELRENDSZER TELJESÍTÉSÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK, A FELELŐS SZERVEZETEK ÉS AZ ÜTEMTERV ISMERTETÉSE ¹³⁴

107. táblázat: Az alkalmazandó általános előzetes feltételrendszer teljesítéséhez szükséges intézkedések

Általános előzetes feltételrendszer	Nem teljesült kritériumok	Meghozandó intézkedések	Határidő (dátum)	Felelős szervezetek
1. Hátrányos megkülönböztetés elleni intézkedések Az ESB-alapok terén a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte.	Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok és szakpolitika terén.	A horizontális szempontok érvényesítésére és jó gyakorlataira a végrehajtási intézményrendszer munkatársai felkészítésre kerülnek. Amennyiben azt a pályázóktól érkező igények indokolják, úgy adminisztrációjukat megkönnyítő speciális dokumentumokat bocsátunk rendelkezésre.	2015 I. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél kialakított koordináló szervezet alakítja ki az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő képzések tartalmi elemeit, különös tekintettel a horizontális elvek érvényesülését hivatott képzési modulok tekintetében.	2014 III. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		2014 első negyedévében jóváhagyásra kerül a fejlesztéspolitikai intézményrendszerre vonatkozó egységes képzési stratégia és a központilag szervezendő képzéseket tartalmazó képzési terv, melynek keretében a koordináló szervezet meghatározza, és szeptember végéig kidolgozza az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő kötelező központi képzések tartalmi elemeit. A központilag szervezendő kötelező képzések témaköreinek meghatározásánál alapvető szempont a jogszabályokból eredő kötelezettségek figyelembe vétele, a végrehajtási rendszer alapfolyamatainak bemutatása, illetve a munkavégzés maximális támogatása. A képzések célcsoportját a koordináló szervezet, az Irányító Hatóságok, Igazoló és Ellenőrző Hatóságok munkatársai képezik. A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra kerül az Egyenlő Bánásmód Hatóság, valamint az átfogó ismeretek biztosítása érdekében a folyamat során együttműködünk az érdekelt civil és egyházi szervezetekkel.	2014 I. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra kerül az Egyenlő Bánásmód Hatóság, valamint az átfogó ismeretek biztosítása érdekében a folyamat során együttműködünk az érdekelt civil és egyházi szervezetekkel.	2014 II. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXCV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. Főbb tevékenységi körei a következők: országos megyei egyenlőbánásmód-referensi hálózat kiépítése és működtetése, sajátfejlesztésű tréninganyag kidolgozása és az akkreditált képzések megszervezése, társadalomtudományi kutatások megvalósítása, társadalmi szemléletformálás az integrált kommunikáció eszközeivel. A koordináló szervezet figyelembe veszi továbbá, hogy a képzés keretében a horizontális elvek OP-specifikusan kerüljenek bemutatásra.	2014 III. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
2. Nemek közötti egyenlőség Az ESB-alapok terén a nemek közötti egyenlőség előmozdítását célzó uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte.	— Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok és szakpolitika terén.	A horizontális szempontok érvényesítésére és jó gyakorlataira a végrehajtási intézményrendszer és a kedvezményezettek egyaránt felkészítésre kerülnek.	2015 I. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél kialakított koordináló szervezet alakítja ki az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő képzések tartalmi elemeit, különös tekintettel a horizontális elvek érvényesülését hivatott képzési modulok tekintetében.	2014 III. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve

¹³⁴ A 107. és a

108. táblázat csak azokat az alkalmazandó általános és tematikus előzetes feltételrendszereket tartalmazza, amelyek egyáltalán nem, vagy csak részben teljesültek (lásd a 105. és 106. táblázatokat) az operatív program benyújtása idején.

Általános előzetes feltételrendszer	Nem teljesült kritériumok	Meghozandó intézkedések	Határidő (dátum)	Felelős szervezetek
	terén.	2014 első negyedévében elfogadásra kerül az egységes képzési terv, melynek keretében a koordináló szervezet meghatározza, és szeptember végéig kidolgozza az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő képzések tartalmi elemeit. A képzések célcsoportját a koordináló szervezet, az Irányító Hatóságok, Igazoló és Ellenőrző Hatóságok munkatársai képezik. A képzési tervet alkotó kötelező képzések a Horizontális elvek érvényesülése, Integritás és etika, Állami támogatások, Hitelesítés, valamint a Strukturális Alapok ismeretei témákra épülnek.	2014 I. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra kerül az Egyenlő Bánásmód Hatóság, együttműködünk az érdekelt civil és egyházi szervezetekkel.	2014 II. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. Főbb tevékenységi körei a következők: országos megyei egyenlőbánásmód-referensi hálózat kiépítése és működtetése, sajátfejlesztésű tréninganyag kidolgozása és az akkreditált képzések megszervezése, társadalomtudományi kutatások megvalósítása, társadalmi szemléletformálás az integrált kommunikáció eszközeivel. A koordináló szervezet figyelembe veszi továbbá, hogy a képzés keretében a horizontális elvek OP-specifikusan kerüljenek bemutatásra.	2014 III. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
3. Fogyatékoság Az ESB-alapok terén a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte a 2010/48/EK tanácsi határozattal (1) összhangban.	Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a fogyatékossgal kapcsolatos uniós jogszabályok és szakpolitika terén, beleértve az akadálymentesítést és a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény gyakorlati alkalmazását az uniós és adott esetben a nemzeti jogszabályoknak megfelelően;	A horizontális szempontok érvényesítésére és jó gyakorlataira a végrehajtási intézményrendszer és a kedvezményezettek egyaránt felkészítésre kerülnek.	2015 I. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél kialakított koordináló szervezet alakítja ki az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő képzések tartalmi elemeit, különös tekintettel a horizontális elvek érvényesülését hivatott képzési modulok tekintetében.	2014 III. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		2014 első negyedévében elfogadásra kerül az egységes képzési terv, melynek keretében a koordináló szervezet meghatározza, és szeptember végéig kidolgozza az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő képzések tartalmi elemeit. A képzések célcsoportját a koordináló szervezet, az Irányító Hatóságok, Igazoló és Ellenőrző Hatóságok munkatársai képezik. A képzési tervet alkotó kötelező képzések a Horizontális elvek érvényesülése, Integritás és etika, Állami támogatások, Hitelesítés, valamint a Strukturális Alapok ismeretei témákra épülnek.	2014 I. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra kerül az Egyenlő Bánásmód Hatóság, együttműködünk az érdekelt civil és egyházi szervezetekkel.	2014 II. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. Főbb tevékenységi körei a következők: országos megyei egyenlőbánásmód-referensi hálózat kiépítése és működtetése, sajátfejlesztésű tréninganyag kidolgozása és az akkreditált képzések megszervezése, társadalomtudományi kutatások megvalósítása, társadalmi szemléletformálás az integrált kommunikáció eszközeivel. A koordináló szervezet figyelembe veszi továbbá, hogy a képzés keretében a horizontális elvek OP-specifikusan kerüljenek bemutatásra.	2014 III. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
7. Statisztikai rendszerek és eredmény-mutatók A programok eredményességének és hatásának felméréséhez szükséges statisztikai alap megléte. Olyan eredménymutató-rendszer megléte, amely szükséges a várt eredmények	Olyan intézkedések vannak érvényben a statisztikai adatok időben történő begyűjtésére és összesítésére vonatkozóan, amelyek kiterjednek a következőkre: a források és a mechanizmusok azonosítása a statisztikai hitelesség biztosítása érdekében;	Eredményindikátorok adatforrásainak meghatározása: OP-k benyújtásáig	2014. március 31.	a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		Eredményindikátor értékek és hatásértékeléshez szükséges, adatbázisok beszerzésének ütemterve: értékelési tervek benyújtásáig	2014. március 31.	a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		ESZA mintavételes adatfelvételek előkészítése, közbeszerzés lefolytatása: 2014. december	2014. december	a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		Foglalkoztatási Szolgálat statisztikáinak integrálása a 2014-2020-as központi IT rendszerbe: 2016. vége	2016. december	a Kormány európai uniós források

Általános előzetes feltételrendszer	Nem teljesült kritériumok	Meghozandó intézkedések	Határidő (dátum)	Felelős szervezetek
leghatékonyabban hozzájáruló intézkedések kiválasztásához, az előrehaladás monitoringjához és a hatásvizsgálat elvégzéséhez.	az összegyűjtött adatok közzétételére és nyilvános hozzáférhetőségére vonatkozó intézkedések;	A 2014-2020-as központi IT rendszer előkészítése 2013-ban megkezdődött. A rendszer kialakítása során a hozzáférhetőség és az adatok közéleti kötelezettsége figyelembe került, így a közzététel biztosítható. A nyilvánosság biztosításának alapjai a 2007-2013-as időszakban lefektetésre kerültek, jelenleg a http://palyazat.gov.hu/ honlapon található támogatáslekérdező rendszeren és az aggregált indikátor adatok közzétételén keresztül. Határidő: Kormány döntése után azonnal rendelkezésre áll. (2014. első fele)	2014. jún. 30.	felhasználásáért felelős szerve
	Az eredménymutatók olyan hatékony rendszere, amely magában foglalja: az egyes programok vonatkozásában kiválasztott eredménymutatókat, feltüntetve azt is, hogy milyen indokkal esett a választás a program keretében finanszírozott szakpolitikai intézkedésekre; az említett mutatók célértékeinek meghatározását; a következő követelményekkel való összhangot minden mutató esetében: az adatok megbízhatóak és statisztikailag igazolhatóak, egyértelmű normatív értelmezéssel rendelkeznek, a szakpolitikai elvárásoknak megfelelően alkalmazhatóak és időszerűek;	Az OP-k eredményindikátorai kialakításakor alapelv, hogy azok elsősorban a már létező, hivatalos statisztikai adatgyűjtésekből származzanak (EUROSTAT, Központi Statisztikai Hivatal, Nemzeti Adó-és Vámhivatal, Nemzeti Munkaügyi Hivatal., stb.). Eltérő esetben az irányító hatóság meghatározza a rendszeres adatfelvétel típusát, és gyakoriságát. (Az adatbeszerzéseket a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve végzi és az OP-kra összeállított átfogó beszerzési tervet az értékelési terv elkészítéséig összeállítja az I/1 ponttal összhangban.)	2014. márc. 31.	Irányító Hatóságok
		A célértékek meghatározása az eddigi értékelések alapján, figyelembe véve az adott OP prioritásokra vonatkozó nemzeti és EU-s stratégiákban meghatározott célértéke szerint történik. Az ex-ante értékelések kitérnek az OP-kban alkalmazott indikátorok vizsgálatára a kritériumnál meghatározott feltételek mentén (is).	2014. márc. 31.	Irányító Hatóságok
		Az OP-k benyújtásáig a minőségbiztosítási szerepet az ex-ante értékelések látják el a meghatározott kritériumnak megfelelően a beavatkozási logika és az indikátorok kiválasztásának összhangjának vizsgálatával. A programok végrehajtása idejére nemzeti indikátor munkacsoport kerül felállításra, amely vizsgálja az egyes OP-kban alkalmazott indikátorok konzisztenciáját, a mérések elvégzését, az adatok beszerzését. A nemzeti indikátor munkacsoport eljárásrendjét az Egységes Működési Kézikönyv függeléke tartalmazza.	2014. december	a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
	részben teljesült eljárások rendelkezésre állását annak biztosítására, hogy a program által finanszírozott minden művelet esetében hatékony mutatókat alkalmaznak.	Az OP-k eredményindikátorai kialakításakor alapelv, hogy azok elsősorban a már létező, hivatalos statisztikai adatgyűjtésekből származzanak (EUROSTAT, Központi Statisztikai Hivatal, Nemzeti Adó-és Vámhivatal, Nemzeti Munkaügyi Hivatal., stb.). Eltérő esetben az irányító hatóság meghatározza a rendszeres adatfelvétel típusát, és gyakoriságát. (Az adatbeszerzéseket a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve végzi és az OP-kra összeállított átfogó beszerzési tervet az értékelési terv elkészítéséig összeállítja az I/1 ponttal összhangban.)	2014. márc. 31.	Irányító Hatóságok
		A célértékek meghatározása az eddigi értékelések alapján, figyelembe véve az adott OP prioritásokra vonatkozó nemzeti és EU-s stratégiákban meghatározott célértéke szerint történik.	2014. márc. 31.	Irányító Hatóságok
		Az ex-ante értékelések kitérnek az OP-kban alkalmazott indikátorok vizsgálatára a kritériumnál meghatározott feltételek mentén (is).	2014. márc. 31.	Irányító Hatóságok
		Az OP-k benyújtásáig a minőségbiztosítási szerepet az ex-ante értékelések látják el a meghatározott kritériumnak megfelelően a beavatkozási logika és az indikátorok kiválasztásának összhangjának vizsgálatával. A programok végrehajtása idejére nemzeti indikátor munkacsoport kerül felállításra, amely vizsgálja az egyes OP-kban alkalmazott indikátorok konzisztenciáját, a mérések elvégzését, az adatok beszerzését. A nemzeti indikátor munkacsoport eljárásrendjét az Egységes Működési Kézikönyv függeléke tartalmazza. Akióterv: Nemzeti Indikátor munkacsoport felállítása: 2014. év végéig	2014. december	a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve

108. táblázat: Az alkalmazandó tematikus előzetes feltételrendszer teljesítéséhez szükséges intézkedések

Tematikus előzetes feltételrendszer	Nem teljesült kritériumok	Meghozandó intézkedések	Határidő (dátum)	Felelős szervezetek
7.1. Közlekedés: A tagállamok intézményi felépítésével összhangban álló, közlekedési beruházásokra vonatkozó olyan átfogó terv vagy tervek, illetve keret vagy keretek megléte (beleértve a regionális és helyi szintű közösségi közlekedést is), amelyek támogatják az infrastruktúrafejlesztést és javítják a TEN-T törzshálózathoz és az átfogó TENT-hálózathoz való csatlakozást.	A közlekedési beruházásokra vonatkozó olyan átfogó közlekedési terv vagy tervek, illetve keret vagy keretek megléte, amely megfelel a stratégiai környezeti vizsgálat jogi követelményeinek, és amely tartalmazza: - az egységes európai közlekedési térséghez való hozzájárulást a 1315/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (5) 10. cikkének megfelelően, a következőkre vonatkozó beruházási prioritásokat is beleértve: - a törzshálózat és az átfogó TENT-hálózat, amennyiben a beruházást az ERFA és a Kohéziós Alap támogatja; valamint - a másodlagos csatlakozó hálózat; - egy reális és alaposan kidolgozott projektcsatornát az ERFA és a Kohéziós Alap keretében nyújtott támogatások vonatkozásában	Az NKS Stratégia Kormány által történő elfogadása.	2014. április 30.	közlekedésért felelős tárca
	intézkedéseket a kedvezményezettek kapacitásainak biztosítására a projektcsatorna megvalósítása érdekében	A releváns OP-k Kormány által történő elfogadása.	2014. március vége	közlekedésért felelős tárca
8.1. Az aktív munkaerő-piaci intézkedéseket a foglalkoztatási iránymutatásokra figyelemmel dolgozzák ki és hajtják végre.	Személyre szabott szolgáltatások, illetve aktív és megelőző munkaerő-piaci intézkedések korai stádiumban, amelyek minden munkakereső számára elérhetők, ugyanakkor a társadalmi kirekesztés legerősebb kockázatának kitett csoportokra összpontosítanak, ideértve a marginális helyzetű közösségekből származó személyeket is;	A profilings rendszerre vonatkozó teljes dokumentáció véglegesítése	2014. szeptember 30.	foglalkoztatásért felelős tárca (Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, Nemzeti Munkaügyi Hivatal)
		Az új informatikai rendszer kiépítésének befejezése és tesztelése	2015. március 30.	foglalkoztatásért felelős tárca (Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, Nemzeti Munkaügyi Hivatal)
		Az új rendszerben dolgozók részére belső képzések szervezése	2015. június 30.	foglalkoztatásért felelős tárca (Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, Nemzeti Munkaügyi Hivatal)
		A profilings rendszer teljes körű bevezetése	2015. december 31.	foglalkoztatásért felelős tárca (Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, Nemzeti Munkaügyi Hivatal)

10 SZAKASZ A KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV TERHEINEK CSÖKKENTÉSE

A kedvezményezettek adminisztratív terhei felmérésének összefoglalása, és szükség esetén az adminisztratív terhek csökkentése elérése érdekében tervezett intézkedések indikatív időkerettel.

A 2014-2020-as időszak során több olyan újítás kerül bevezetésre, melyek által egyszerűsödik a szabályozási rendszer és ezzel párhuzamosan csökkenek az adminisztrációs terhek:

1.) Biztosítéki rendszer egyszerűsítése:

Eddig a rendszer nem méltányolta azokat a kedvezményezetteket, akik a közterhekhez való hozzájárulás tekintetében tanúsított jogkövető magatartásukkal hozzájárulnak Magyarország társadalom- és gazdaságpolitikai fejlődéséhez. Az új időszak figyelembe veszi ezt a körülményt, egyben pozitív ösztönzőt alkalmaz a több esetben nehezen alkalmazható, az abszorpció szempontjából nem mindig kedvező intézkedések ellensúlyozására. Ennek megfelelően:

- nem kell biztosítékot nyújtani azoknak a vállalkozásoknak, akik a közteherviseléshez való hozzájárulás alapján érdemesek a biztosítékmentességre, azaz pl. legalább két lezárt üzleti évvel rendelkeznek, eredményük pozitív és adóteljesítményük legalább akkora, mint az igényelt támogatás összege;
- méltányoljuk a szabályos és eredményes projekt végrehajtást: a biztosíték fenntartási időszakban alkalmazott mértékének csökkentésére lesz lehetősége azoknak a kedvezményezetteknek, akik a megvalósítási időszakban nem követtek el szabálytalanságot és a megvalósítási időszak indikátorait határidőben teljesítették. Itt akár 50%-ról 10%-ra csökkenhet a biztosítéknyújtási szükséglet.

Várt előnyök:

- a követeléskezelés jelentősen felgyorsítható,
- a biztosítás nem igényel vagyont a kedvezményezett részéről;
- a biztosítás jelentősen kisebb költséget jelenthet, mint a korábbi biztosítéki megoldások, ugyanakkor tehermentesíti a költségvetést a visszafizetési kötelezettségtől.

2.) Maximalizált mértékű elszámolható költségek átalány alapú kifizetése

Azon elszámolható költségek, melyek mértéke maximalizálásra került, viszont az egész projekt megvalósítás alatt várhatóan folyamatos a felmerülésük, átalány alapú elszámolásba vonhatóak (alátámasztó dokumentum nélküli kifizethetőek, csökkentve ezzel a kedvezményezett adminisztrációs, és intézményrendszeri ellenőrzési-kapacitási terheket.)

3.) A projektek végrehajtásához kapcsolódó adminisztrációs terhek csökkentése

Az elmúlt ével gyakorlatából látható volt, hogy egy gondosan előkészített projekt támogatási szerződését többször módosítani kellett. Ennek elkerülése érdekében hozott döntés szerint, ha a műszaki, szakmai tartalomváltozás nem eredményezi a támogatási szerződésben vállalt indikátorok, eredmények, műszaki, szakmai jellemzők stb. változását (vagy a szállító egyenértékességre vonatkozó nyilatkozatot tesz), nem lesz szükséges a támogatási szerződés módosítása.

Az intézkedés hatására csökken a végrehajtás adminisztrációs terhe mind pályázó mind intézményi oldalon.

4.) Technológiai újítások

A 2014-2020-as időszakban tovább folytatjuk a pályázóbarát pályázati rendszer fejlesztését és a projektvégrehajtás megkönnyítését célzó technológiai fejlesztéseket az alábbi intézkedésekkel:

- adatkapcsolatok körének bővítése által, a pályázótól kért adatok minimalizálása. (ÉMI Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Kft. adatkapcsolat, Nemzeti Földalapkezelő Szervezet) adatkapcsolat;
- egyszeri adatbekérés elvének érvényesítése: ha a támogatások kezelésében érintett szervezet a pályázótól/kedvezményezettől egy bizonyos adatot egyszer már bekért, akkor azt az adatot az adott projekt kezelésében érintett más szervezet már nem kérheti be, hanem az adatot tároló monitoring rendszerből kell azt lekérdeznie;
- e-aláírási hitelesítés biztosítása kedvezményezettek számára;
- pályázati adatlap egységesítése (hasonlóan az adóbevallás megoldáshoz egységes alap adatlap+ a kiegészítő adatlapok);
- teljes pályázati folyamat elektronizálása; azaz 24 órás ügyfélkapcsolat tud kialakulni, így munkaidőn kívül is tud adminisztrálni a kedvezményezett;
- sms értesítés a kedvezményezetteknek, amennyiben a pályázati e-ügyintézés felületen elektronikus értesítése érkezik.

A pályázók adminisztrációs terheinek csökkentése a projektfejlesztési, pályázati szakaszban

- Elektronikus és on-line ügyintézés formájában biztosított a kapcsolattartás.
- A támogatási konstrukciók meghirdetésének ütemezése előre meghatározott, nyilvános, könnyen áttekinthető és mindenki számára könnyen elérhető lesz.
- A kiírásoknál a hosszabb ideig nyitva álló támogatási ablakok részesülnek előnyben.
- A támogatási döntéshez a projektgazdától csak azok az adatok kerülnek bekérésre, melyek a fejlesztési projekt támogathatóságára és kockázat nélküli (pl. a tulajdon viszonyok rendezetlenségén, önrészhiányon) megvalósítására elegendő információt nyújtanak. A kedvezményezettek köznyilvántartásokban tárolt adatait a végrehajtó intézményrendszer kéri le, továbbá érvényesített az egyszeri adatbekérés elve.

A pályázók adminisztrációs terheinek csökkentése a projekt-kiválasztási szakaszban

- A pályázat a versenyalapú kiválasztást igénylő területekre korlátozódik. Előnyben részesülnek a kedvezményezetteknek kisebb költséget jelentő kiválasztási és implementálási eljárások (pl. normatív támogatások, egyszerűbb feltételrendszerű visszatérítendő támogatások) alkalmazása.
- A közsféra szervezeteinek fejlesztéseinek a projektszelekció egyszerűsített szakmai szempontokon alapuló kiválasztási eljárással valósul meg – az uniós támogatáspolitikai alapelvek tiszteletben tartása mellett és előre rögzített tartalmi és formai követelmények vizsgálatával. Az érintett kedvezményezettek állami forrásból és kapacitásból kapnak segítséget projektjeik kidolgozásához.
- A 100 millió forint beruházási értékig tervezett, nagyszámú projektet érintő kiírások esetében a kiválasztási szempontokat értékelő objektív mutatók előre meghatározottak és a potenciális pályázók számára is elérhetőek, így a pályázók már a benyújtás előtt tisztában lesznek projektjeik támogathatóságával.

A kedvezményezettek adminisztrációs terheinek csökkentése a projektmegvalósítási szakaszban

- A fejlesztés megvalósítása során a közvetlen és gördülékeny kapcsolattartást a kedvezményezettekkel támogató ügyfélszolgálati rendszerek segítik.
- Az egyablakos ügyintézés biztosított, a teljes végrehajtási rendszerben.
- A pályázati folyamat felgyorsítását szolgáló intézkedések, mint pl. a közbeszerzési eljárások elhúzódó ellenőrzésének racionalizálása, a teljesítésigazolások számának csökkentése, vagy az előrehaladás bemutatásának egyszerűsítése.
- Egyszerűsített költségelszámolási módok kiterjesztett alkalmazása.

A 2007-2013 közötti uniós programozási időszakban Magyarország az egyszerűsített költségelszámolási módokat kísérleti jelleggel alkalmazta. A főbb tapasztalatok:

- Előre legyen meghatározott, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módok mely

tevékenységeknél alkalmazhatóak, melyek minősülnek közvetlen és közvetett költségeknek, az egyes költségeknek mi a piaci értéke, illetve egyes projektektől milyen előre meghatározott eredményt várunk az elszámolhatóság feltételeként. Mindez alapos előkészítő munkát igényel az állami szereplők részéről.

- Az egyszerűsített költségelszámolási módok alkalmazása elsősorban a sztenderdizálható tevékenységekkel, uniformizálható költség-struktúrával rendelkező műveleteknél preferált.

A 2014-2020-as programozási időszakban a következő egyszerűsített elszámolási módokat kívánjuk alkalmazni:

1. Átálánnyalapon meghatározott közvetett költségek („flat rate”)
Az elszámolható közvetett költségek legfeljebb a projekt elszámolható összes közvetlen költségeinek 20%-áig terjedhetnek. Az átálány alapon történő elszámolás mértéke és az általánosan elszámolható költségek köre az adott intézkedés jellegétől függően változhat.
2. Standard egységköltségek alkalmazásával számított átálányalapú költségek („unit cost”)
A megvalósuló tevékenységekhez, az aktuális piaci érték figyelembe vételével az alkalmazandó egységköltség mértékét, az egység definícióját és a teljesítés dokumentáltságát szükséges meghatározni, így az elszámolható költség a teljesített output darabszámának és a kapcsolódó egységköltség szorzatával határozható meg.
A sztenderd egység-költség alapú elszámolás során kizárólag a dokumentáltan megvalósult mennyiséget kell igazolni és nem az egységköltség vonatkozásában ténylegesen felmerült költségösszegének alátámasztottságát.
3. Átálányösszegek („lump sum”)
A módszer az előre definiált eredményen és előzetes valós költségbecslésen alapul, melynek teljesítéséhez kapcsolódik az elszámolhatóság és a kifizetés. A lump sum lefedheti a projekt egészét, illetve annak egy részét. Olyan, elsősorban kisösszegű projekteknél érdemes alkalmazni, ahol az output egységként megfogalmazható és részteljesítés nem indokolt az OP megvalósítása szempontjából.
Az ellenőrzések során a támogatás igazolásához a projekt valós teljesülését fogja vizsgálni a támogató a meghatározott eredményhez viszonyítva, és nem a valós felmerült költségeket.

Az intézményrendszert fel kell készíteni az egyszerűsített költségelszámolások bevezetése előtt.

Az intézményrendszer adminisztrációs terheinek csökkentése

- A pályázati rendszer elektronizálásának növelése jelentősen csökkenti az intézményrendszer adminisztrációs terheit is.
- A fejlesztéspolitikai jogviszonyban érintett ügyfelekről egységes nyilvántartás készül. Lehetőség szerint célzottan össze kapcsolnak a fejlesztéspolitikai nyilvántartások más adatbázisokkal is.
- Egyszerűsített lesz a támogatáselosztásban részt vevő szervezetek működési költség elszámolása.
- Az egyszerűsített projekt-kiválasztási eljárás csökkenti az intézményrendszer terheit. Az elszámolható projektek a benyújtással elfogadottá válnak, amennyiben tartalmuk összhangban áll az ágazati célokkal és minőségük elér egy nemzeti szabályozás szerinti minimum szintet.

11 SZAKASZ Horizontális elvek

11.1. Fenntartható fejlődés

A művelet kiválasztása során a környezetvédelmi követelmények, az erőforrás-hatékonyság, az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz történő alkalmazkodás, a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség, a kockázatmegelőzés és –kezelés, területi kohézió figyelembevételével hozott konkrét intézkedések ismertetése.

Cél

A fejlesztési programokban a fenntartható fejlődési elv teljesülésének biztosítása teszi lehetővé, hogy a fejlesztési programok összességükben társadalmi, térségi, környezeti és éghajlati szempontból együttesen az elérhető legkedvezőbb eredményt nyújtsák.

A 2014-2020 programozási időszakban a fenntarthatóság, mint horizontális szempont kapcsán a 1303/2013/EU rendelet I. melléklet 5. pontjában és a Partnerségi Megállapodásban foglalt követelmények érvényesülnek. A fenntarthatósági célkitűzés részeként kezeljük a területi kohézió érdekében tett erőfeszítéseket.

Tevékenységek/területek, amelyekhez az operatív program hozzájárulhat:

1. a beruházásoknak leginkább erőforrás-hatékony, fenntarthatóság szempontjából legkedvezőbb irányba terelése;
2. az esetleges káros környezeti vagy éghajlati hatással járó beruházások elkerülése, az esetleg fennmaradó káros hatások enyhítése, a klímaváltozás várható káros hatásaihoz történő alkalmazkodás;
3. a teljes életciklusra vetített költség alkalmazása a beruházási alternatívák összehasonlításakor;
4. a zöld közbeszerzések növekvő mértékű alkalmazása;
5. a fejlesztéssel érintett térség fenntarthatóságával, a környezeti állapottal kapcsolatos adatok rendszer-szerű gyűjtése, hozzáférhetővé tétele;
6. a területi kohézió céljának érvényesítése.

A horizontális szempontok biztosításának alapelvei, lépései:

1. a kiválasztási eljárásokban a tervezett beruházás szempontjából releváns, arányos fenntarthatósági kritérium megjelenítése;
2. a fenntarthatósági és területi kohéziót támogató célkitűzések megvalósítását támogató célzott intézkedések;
3. a fenntarthatósági és területi kohéziót támogató célkitűzések nyomon követését és értékelését biztosító adatok gyűjtése, értékelése a támogatási időszak kezdetétől.

A programciklus egyes szakaszaiban ez az alábbiakat jelenti:

Tervezés során:

- a horizontális elvek érvényesülésében meghatározó szerepet játszó szervezetek részvétele az operatív programok és a konstrukciók tervezésében, kialakításában;
- az operatív program horizontális cél-, és eszközrendszerének releváns és arányos megtervezése, figyelemmel az operatív programról készült stratégia környezeti vizsgálat megállapításaira és javaslataira, együttműködésben a központi koordinációs szervezettel;
- a horizontális elvek és a program specifikus célkitűzéseinek nyomon követését biztosító kapacitások megtervezése;
- operatív programban azoknak a beavatkozásoknak az azonosítása, kiemelése a monitoring és értékelés számára, amelyek számszerűsített módon a horizontális célok elérését kívánják szolgálni;
- a fenntarthatóság elveinek gyakorlati megvalósítását biztosító projekt-előkészítés szakmai támogatásának biztosítása;
- az operatív programok közötti koordináció feltételeinek biztosítása.

Projektek kiválasztása során:

- versenyalapú pályázat esetén a releváns kiválasztási kritériumok specifikálása;
- szakpolitikai szempontrendszer alapján történő projektkiválasztás esetén (állami, önkormányzati kedvezményezettek esetében) konkrét követelményrendszer meghatározása a horizontális elvek érvényre juttatásáért.

A kiválasztásnál előnyt jelentő fenntartható fejlődést szolgáló szempont lehet, ha a projektnek:

- tényleges környezetállapot, illetve települési környezetállapot javító hatása van,
- kimutatható ÜHG és/vagy légszennyezőanyag kibocsátás csökkenéssel jár,
- a klímaváltozás kedvezőtlen hatásaira való felkészülést, az ellenálló-, alkalmazkodóképesség javítását szolgálja,
- alacsony szállítási távolságokkal, anyag-, és energiafelhasználással valósul meg,
- célzott hatásai mellett járulékos módon hozzájárul a természeti és/vagy a kulturális örökségvédelmi értékek megőrzéséhez, védett fajok, vagy élőhelyek védelméhez, rehabilitációjához, a víztestek jó állapotának eléréséhez,
- természeti adottságoknak megfelelő ökoszisztéma szolgáltatásokat vesz igénybe úgy, hogy az nem jár az ökoszisztéma szolgáltatás károsodásával,
- helyi kultúrára és a környezethez alkalmazkodó hagyományos termelői és fogyasztói mintázatra épít, fenntarthatóbb életmódot szolgálja,
- erősíti a területi, közösségi kohéziót: jelentős térségi hatással bír, illeszkedik más (tervezett vagy közelmúltban megvalósított) fejlesztésekhez, illetve a fenntartható (fizikai) térhasználati elvek mentén valósul meg,
- megújuló energiát hasznosító technológiákat alkalmaz,
- természetszerű élőhelyek, zöldfelület kiterjedésének növekedésével, meglévő élőhelyek/zöldfelületek rehabilitációjával, állapotuk javulásával, intenzitásának növelésével is jár,
- környezetvédelmi szemléletformálást tartalmaz.

Végrehajtás során:

- partnerek aktív bevonása; az intézkedések, pályázati kiírások tervezésénél és monitoringjánál;
- a végrehajtó intézményrendszer által nyújtott tanácsadás, képzés.

Nyomon követés, értékelés, nyilvánosság

- egységes informatikai rendszer keretében monitoring- és indikátorrendszer, szakmai nyomon követés kialakítása, biztosítása;
- ennek megfelelő működését támogató adatgyűjtési, adatszolgáltatási rendszer kialakítása, működtetése;
- programszintű értékelések elvégzése a horizontális elvekhez való hozzájárulásuk megállapítására (a programszintű értékelések részét képezi a fejlesztések területi szempontú értékelése is).

A horizontális szempontok nyomon követésére alkalmas adatok körét, ezek gyűjtésének rendjét a központi koordinációnál működő Horizontális Munkacsoport dolgozza ki, a Horizontális Monitoring Bizottság hagyja jóvá, és az Egységes Működési Kézikönyv tartalmazza.

Az értékelésekről, a horizontális szempontok teljesüléséről készülő jelentéseket a központi koordináló szervezet nyilvánosságra hozza.

A fenntarthatóság, elvének képviselői szervei helyet kapnak az operatív program végrehajtását nyomon követő Monitoring Bizottságban.

A horizontális politikák érvényesítésének, és a releváns partnerek bevonásának a legfontosabb szerve a Horizontális Monitoring Bizottság, amelynek feladata a horizontális kérdések részletesebb, szakmai jellegű megtárgyalása, nyomon követése.

11.2. Esélyegyenlőség és megkülönböztetés-mentesség

Az esélyegyenlőség előmozdítása, valamint a nemek, faji hovatartozáson, nemzetiséghez tartozáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékossgon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló bármilyen megkülönböztetés megakadályozása érdekében a program előkészítése, tervezése és végrehajtása és különösen a finanszírozáshoz való hozzájutáshoz és a fogyatékossgal élő személyek hozzáféréseinek biztosításához kapcsolódó konkrét intézkedések ismertetése.

Cél

Az esélyegyenlőség elősegítésének, a megkülönböztetésből fakadó hátrányok társadalmi szintű csökkentése. A programok végrehajtása során ez olyan csoportok segítségét és szempontjaik kiemelt figyelembevételét jelenti, melyek saját erejükből nem lennének képesek a hátrányaikból fakadó nehézségek leküzdésére, fokozottan ki vannak téve a hátrányos megkülönböztetés veszélyének, illetve támogatásra szorulnak a programok forrásaihoz történő hozzáférés során. A1303/2013/EU rendelet I. melléklet 5. pontjával és a Partnerségi Megállapodás 1. B fejezet 1.5. részével összhangban a cél keretében érvényesül:

- a hozzáférhetőség horizontális célkitűzése, biztosítva az ESB alapok által társfinanszírozott javakhoz és szolgáltatásokhoz történő hozzáférést mindenki számára,
- a népesedési kihívások kezelése, melynek keretében elősegítjük az összes életkori csoport társadalmi befogadását.

Hátrányos megkülönböztetés által leginkább sújtott csoportok

- akadályozott/fogyatékossgal élő/megváltozott munkaképességű emberek
- alacsony végzettségűek, iskolából lemorzsolódók
- pályakezdő fiatalok, munkatapasztalattal nem rendelkezők
- (tartósan) munkanélküliek
- alacsony munkaintenzitású háztartásban élő emberek
- romák
- szegregátumok lakói
- rossz közlekedésű településen élők
- (jövedelmi, lakhatási) szegények
- migránsok
- fogvatartottak, börtönből szabadultak
- szenvedélybetegek
- hajléktalanok
- hátrányos helyzetű családokban/ állami gondoskodásban élő gyerekek, fiatalok
- 45 év feletti inaktívok
- idősek

A csoportok között átfedések lehetségesek, illetve a hátrányok halmozódhatnak.

Tevékenységek/területek, amelyekhez az operatív program hozzájárulhat:

1. Megfelelő képzettséghez való hozzáférés
2. Megfelelő munkaerő-piaci pozícióhoz és foglalkoztatási feltételekhez való hozzáférés
3. Megfelelő lakhatáshoz és lakhatási környezethez való hozzáférés
4. Megfelelő egészségügyi szolgáltatáshoz való hozzáférés
5. Megfelelő közlekedéshez való hozzáférés
6. Közzolgáltatásokhoz való hozzáférés (szociális, gyermekjóléti, és más kormányzati, önkormányzati közzolgáltatások)
7. Megfelelő társadalmi és közösségi kapcsolatrendszerhez való hozzáférés
8. Megfelelő információhoz való hozzáférés
9. Hatalomhoz, önrendelkezéshez, önérvényesítéshez való hozzáférés
10. Befogadó közösséghez való hozzáférés - szemléletformálás

A horizontális szempontok biztosításának alapelvei, lépései:

Az Operatív Program megvalósítása során az alábbi feltételeknek kell teljesülniük:

Tervezés:

- az intézményrendszer biztosítja az esélyegyenlőségi elvek érvényesülésében meghatározó szerepet játszó szervezetek részvételét az operatív program és a konstrukciók tervezésében;
- egységes szabályozás kialakítása és az eljárásrendek módosítása a hatékonyság és eredményesség, és a kedvezményezettek adminisztrációs terheinek csökkentése érdekében;
- a horizontális elvek és a program specifikus célkitűzéseinek nyomon követését biztosító kapacitások megtervezése;
- operatív programban azoknak a beavatkozásoknak az azonosítása, kiemelése a monitoring és értékelés számára, amelyek számszerűsített módon az esélyegyenlőségi célok elérését kívánják szolgálni.

Projektek kiválasztása:

- versenyalapú pályáztatás esetén releváns kiválasztási kritériumok meghatározása annak érdekében, hogy a kiválasztandó pályázatok tevékenységei a lehető legnagyobb mértékben járuljanak hozzá az esélyegyenlőségi elvek érvényesítéséhez (elvárás, hogy a kritériumoknak feltétlenül objektíveknek, egyszerűen kezelhetőnek, fajlagosan számszerűsíthetőnek kell lenniük, illetve illeszkedniük kell a pályázat tartalmához);
- szakpolitikai szempontrendszer alapján történő projektkiválasztás esetén (állami, önkormányzati kedvezményezettek esetében) konkrét, a projekt tartalmához igazodó követelményrendszer meghatározása az esélyegyenlőségi elvek és az egyetemes tervezés elvének érvényre juttatásának érdekében.

Végrehajtás:

- kiemelt, egyedi beruházások esetében projekt szinten is szükséges a releváns esélyegyenlőségi elvárásoknak való megfelelés, az egyetemes tervezés elvének érvényesítése;
- minden épületre, tárgyra, technológiára, szolgáltatásra irányuló tervezési, fejlesztési projektben alkalmazni kell a fizikai és infokommunikációs hozzáférhetőség szempontjait;
- az intézményrendszer személyi állományának kiválasztása során hátrányos helyzetűek (például a fogyatékkal élők és a romák) alkalmazása, valamint az egyenlő munkáért egyenlő bér követelménye;
- Az intézményrendszer munkatársai képzést kapnak az esélyegyenlőségi szempontok érvényesítéséről és jó gyakorlatairól.

Nyomonkövetés

A koordináló szervezet (Miniszterelnökség) nyomonköveti a horizontális célok érvényesülését mind a pályázók mind az intézményrendszer szereplőinél. Az ME biztosítja illetve felügyeli a releváns partnerszervezetek bevonását a programok tervezésébe és végrehajtásába és értékelésébe.

A koordináló szervezet egységes informatikai rendszerén keresztül monitoring- és indikátorrendszert működtet, megszervezi az adatgyűjtési, adatszolgáltatási rendszer kialakítását, biztosítja annak naprakészségét. Évente jelentés formájában tájékoztatja a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságot a horizontális elvek érvényesüléséről, valamint az általa szervezett képzések előrehaladásáról.

A programszintű értékelések része a programok esélyegyenlőség szempontú vizsgálata. Az értékelések eredményei visszacsatolásra kerülnek a végrehajtásban résztvevők számára, illetve beépítésre kerülnek az egyes képzési anyagokba.

Az esélyegyenlőségi célcsoportok érdekképviselői szervei helyet kapnak a Monitoring Bizottságban.

Horizontális Monitoring Bizottság

A horizontális politikák érvényesítésének, és a releváns partnerek bevonásának a legfontosabb szerve a Horizontális Monitoring Bizottság. Feladata során nyomon követi a horizontális kérdések részletesebb, szakmai jellegű megtárgyalását

A férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdításához történő hozzájárulás ismertetése és adott esetben a nemek közötti esélyegyenlőség érvényesülésének érdekében hozott intézkedések a program és a művellet szintjén.

Cél:

Alapvető követelmény, hogy a 2014-2020 időszak során az operatív programok végrehajtásának valamennyi szintjén elő kell segíteni a nők és férfiak közti egyenlőség érvényesülését a végrehajtás minden szakaszában. A nemek közti egyenlőség szempontjait szem előtt tartva aktívan támogatni kell azon intézkedéseket, amelyek segítenek főlészámolni a nőket vagy a férfiakat érintő egyenlőtlenséget a társadalmi élet valamennyi területén, beleértve a foglalkoztatást, a képzést, a gazdasági életet, a közéletet, a javakhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést is.

Elő kell segíteni a programozásnál, a projekt kiválasztásnál és a fejlesztések végrehajtásakor a nők és férfiak közötti legkülönbélebb hátrányok felszámolását és a társadalmi nemek közötti egyenlőség megteremtését. Ennek alapvető módja a hátrányos megkülönböztetés elkerülése, az esélyteremtés eszközrendszerének alkalmazása és a demográfiai kihívás kezelése.

A1303/2013/EU rendelet I. melléklet 5. pontjával és a Partnerségi Megállapodás 1. B fejezet 1.5. részével összhangban a cél keretében érvényesül:

- a hozzáférhetőség horizontális célkitűzése, biztosítva az ESB alapok által társfinanszírozott javakhoz és szolgáltatásokhoz történő hozzáférést mindenki számára,
- a népesedési kihívások kezelése, melynek keretében elősegítjük a gyermekvállalást, valamint a hivatás és a családi élet közötti jobb egyensúly megvalósítását nők és férfiak számára egyaránt.

A végrehajtás során kiemelt figyelmet kell szentelni:

- a nők esélyegyenlőségére a foglalkoztatásban, valamint a nők esélyegyenlőségének megteremtésére a vezető munkakörök betöltésében;
- a férfiak és nők közötti esélyegyenlőségre a foglalkoztatási, szociális, egészségügyi, közlekedési, oktatási és képzési szolgáltatásokban, a közkincsekhez, közjavakhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzáférésben, a vállalkozóvá válásban, kiemelt figyelemmel a kisgyermeket nevelőkre, illetve a gyermeküket egyedül nevelő szülőkre;
- kisgyermeket nevelő nőkkel szembeni foglalkoztatási diszkrimináció csökkentésére; a munkahelyek családbaráttá tételére, atipikus foglalkoztatási formák (részmunkaidő, munkakör-megosztás, távmunka) és rugalmas munkaszervezési módok alkalmazására a kisgyermekes szülők számára;
- a nők esélyegyenlőségére a munkáért járó javadalmazásban (munkaerőpiaci bérkülönbségek, egyenlőtlenség, diszkrimináció csökkentése, mindennek hatása a nyugdíjak összegére);
- a nők gazdasági függetlenségének előmozdítására; fokozott figyelemmel a nők vállalkozóvá válásának elősegítésére;
- a férfiak esélyegyenlőségének előmozdítására a családtámogatási ellátások igénybevétele (apasági szabadság, GYES, GYET), valamint a családon belüli egyenlőbb munkamegosztás területén;
- a szervezetek vezetésében a nemek közti arányok kiegyensúlyozottságára;

Külön figyelmet kell fordítani a nők következő csoportjaira:

- roma,
- kisgyermeket nevelő,
- többgyermekes,
- 50 év feletti,
- GYES-ről / GYED-ről visszatérő,
- inaktív nők,
- migráns nők.

A horizontális szempontok biztosításának alapelvei, lépései:

Tervezés:

- az intézményrendszer biztosította/biztosítja a nemek közti egyenlőség elvének

érvényesülésében meghatározó szerepet játszó szervezetek részvételét az operatív program és a konstrukciók tervezésében;

- a nemek közti egyenlőség elvének és a program specifikus célkitűzéseinek nyomon követését biztosító kapacitások megtervezése;
- operatív programban azoknak a beavatkozásoknak az azonosítása, kiemelése a monitoring és értékelés számára, amelyek számszerűsített módon a nemek közti egyenlőség célját kívánják szolgálni.

Projektek kiválasztása:

- versenyalapú pályáztatás esetén releváns kiválasztási kritériumok meghatározása annak érdekében, hogy a kiválasztandó pályázatok tevékenységei a lehető legnagyobb mértékben járuljanak hozzá az a nemek közti egyenlőség elvének érvényesítéséhez (elvárás, hogy a kritériumoknak feltétlenül objektíveknek, egyszerűen kezelhetőnek, fajlagosan számszerűsíthetőnek kell lenniük, illetve illeszkedniük kell a pályázat tartalmához);
- szakpolitikai szempontrendszer alapján történő projektkiválasztás esetén (állami, önkormányzati kedvezményezettek esetében) konkrét, a projekt tartalmához igazodó követelményrendszer meghatározása az a nemek közti egyenlőség elvének érvényre juttatásának érdekében.

Végrehajtás:

- kiemelt, egyedi beruházások esetében – figyelemmel a projektek volumenére és társadalmi-gazdasági hatására – projekt szinten is szükséges a nemek közti egyenlőség elvárásának való megfelelés;
- az intézményrendszer személyi állományának kiválasztása során fontos szempont a férfiak és a nők esélyegyenlősége, valamint az egyenlő munkáért egyenlő bér követelménye;
- Az intézményrendszer munkatársai képzést kapnak nemek közti egyenlőség elvének érvényesítéséről és jó gyakorlatairól.

Nyomonkövetés

A koordináló szervezet (Miniszterelnökség) nyomonköveti a horizontális célok érvényesülését mind a pályázók mind az intézményrendszer szereplőinél. Az ME biztosítja illetve felügyeli a releváns partnerszervezetek bevonását a programok tervezésébe és végrehajtásába és értékelésébe.

A koordináló szervezet egységes informatikai rendszerén keresztül monitoring- és indikátorrendszert működtet, megszervezi az adatgyűjtési, adatszolgáltatási rendszer kialakítását, biztosítja annak naprakészségét. Évente jelentés formájában tájékoztatja a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságot a horizontális elvek érvényesüléséről, valamint az általa szervezett képzések előrehaladásáról.

A programszintű értékelések része a programok esélyegyenlőség szempontú vizsgálata. Az értékelések eredményei visszacsatolásra kerülnek a végrehajtás résztvevők számára, illetve beépítésre kerülnek az egyes képzési anyagokba.

A nemek közti egyenlőség elvének érdekképviselői szervei helyet kapnak a Monitoring Bizottságban.

A horizontális politikák érvényesítésének, és a releváns partnerek bevonásának a legfontosabb szerve a Horizontális Monitoring Bizottság. Feladata során nyomonköveti a horizontális kérdések részletesebb, szakmai jellegű megtárgyalását.

12 SZAKASZ: KÜLÖN ELEMEEK

12.1 A PROGRAMOZÁSI IDŐSZAK ALATT VÉGREHAJTANI TERVEZETT NAGYPROJEKTEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdésének e) pontja)

109. táblázat: A nagyprojektek listája

Projekt	A bejelentés/benyújtás tervezett dátuma (év, negyedév)	A végrehajtás tervezett kezdete (év, negyedév)	A teljesítés tervezett időpontja (év, negyedév)	Prioritási tengelyek/ beruházási prioritások
Nem releváns				

12.2 AZ OPERATÍV PROGRAM EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERETE

110. táblázat: Eredményességmérési keret alaponként és régiókatégoriánként (összefoglaló táblázat)

Prioritási tengely	Alap	Régió - kategória	Mutató vagy a végrehajtás kulcsfontosságú lépése	Mérték egység, adott esetben	2018-ra vonatkozó rész cél	Végső cél (2023) ¹³⁵		
						F	N	Ö
Az egyes prioritási tengelyek beavatkozási kategóriáit tartalmazó táblázatok alapján automatikusan generált táblázat.								

¹³⁵ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva.

12.3 AZ OPERATÍV PROGRAM ELKÉSZÍTÉSÉBEN RÉSZTVEVŐ ÉRINTETT PARTNEREK

Név (beosztás, szervezet)

- Bányai Gábor (elnök, Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés)
- Tiffán Zsolt (elnök, Baranya Megyei Közgyűlés)
- Farkas Zoltán (elnök, Békés Megyei Közgyűlés)
- Dr. Mengyi Roland (elnök, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közgyűlés)
- Magyar Anna (elnök, Csongrád Megyei Közgyűlés)
- Dr. Szakács Imre (elnök, Győr-Moson-Sopron Megyei Közgyűlés)
- Törő Gábor (elnök, Fejér Megyei Közgyűlés)
- Bodó Sándor (elnök, Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlés)
- Szabó Róbert (elnök, Heves Megyei Közgyűlés)
- Kovács Sándor (elnök, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés)
- Popovics György (elnök, Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés)
- Becsó Zsolt (elnök, Nógrád Megyei Közgyűlés)
- Dr. Szűcs Lajos (elnök, Pest Megyei Közgyűlés)
- Gelencsér Attila (elnök, Somogy Megyei Közgyűlés)
- Seszták Oszkár (elnök, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés)
- Dr. Puskás Imre (elnök, Tolna Megyei Közgyűlés)
- Kovács Ferenc (elnök, Vas Megyei Közgyűlés)
- Lasztovicza Jenő (elnök, Veszprém Megyei Közgyűlés)
- Manninger Jenő (elnök, Zala Megyei Közgyűlés)
- Breznovits István (ügyvezető igazgató, Nyugat-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség)
- Sitányi László (ügyvezető igazgató, Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség)
- Molnár Tamás (ügyvezető igazgató, Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség)
- Dr. Kiss Imre (ügyvezető igazgató, Dél-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség)
- Dr. Mező Ferenc (ügyvezető igazgató, Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség)
- Gutyán Gergely (ügyvezető igazgató, NORDAÉszak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség)
- Bozzay Péter (ügyvezető igazgató, Pro Régió Ügynökség)
- Dr. Pesti Imre (kormány megbízott, Budapest Főváros Kormányhivatala)
- dr. Tarnai Richárd (kormány megbízott, Pest Megyei Kormányhivatal)
- Kiss Attila (kabinetfőnök, Pest Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Kerényi János (kormány megbízott, Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Zombor Attila (főigazgató, Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal)
- Magyar Istvánné (főigazgatói titkárnő, Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Hargitai János (kormány megbízott, Baranya Megyei Kormányhivatal)
- Erdős Norbert (kormány megbízott, Békés Megyei Kormányhivatal)
- Demeter Ervin (kormány megbízott, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal)
- B. Nagy László (kormány megbízott, Csongrád Megyei Kormányhivatal)

- dr. Dorkota Lajos (kormány megbízott, Fejér Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Balogh Ibolya (főigazgató, Fejér Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Galambos Dénes (kabinetvezető, Fejér Megyei Kormányhivatal)
- Széles Sándor (kormány megbízott, Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal)
- Rácz Róbert (kormány megbízott, Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal)
- Horváth László (kormány megbízott, Heves Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Balás István (főigazgató, Heves Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Demeter András (igazgató, Heves Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Kállai Mária (kormány megbízott, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Szakali Erzsébet (főigazgató, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal)
- Urbán Ildikó (igazgató, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal)
- Czunyiné dr. Bertalan Judit (kormány megbízott, Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Szabó Sándor (kormány megbízott, Nógrád Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Nagy Zsuzsanna (főigazgató, Nógrád Megyei Kormányhivatal)
- Juhász Tibor (kormány megbízott, Somogy Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Vinnai Győző (kormány megbízott, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal)
- Nagyné Tóth-Páll Zselyke (kabinetvezető, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal)
- Tóth Ferenc (kormány megbízott, Tolna Megyei Kormányhivatal)
- Réger Balázs (kabinet-vezető-sajtófőnök, Tolna Megyei Kormányhivatal)
- Harangozó Bertalan (kormány megbízott, Vas Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Kovács Zoltán (kormány megbízott, Veszprém Megyei Kormányhivatal)
- Rigó Csaba Balázs (kormány megbízott, Zala Megyei Kormányhivatal)
- Tarlós István (főpolgármester, Budapest Főváros Önkormányzata)
- T. Mészáros András (polgármester, Érd MJV Önkormányzat)
- Vantara Gyula (polgármester, Békéscsaba MJV Önkormányzat)
- Dr. Kiss Gyula (titkársági osztályvezető, Békéscsaba MJV Önkormányzat)
- Kósa Lajos (polgármester, Debrecen MJV Önkormányzat)
- Cserna Gábor (polgármester, Dunaújváros MJV Önkormányzat)
- Habis László (polgármester, Eger MJV Önkormányzat)
- Borkai Zsolt (polgármester, Győr MJV Önkormányzat)
- Bolla Péter (kabinetfőnök, Győr MJV Önkormányzat)
- Almási István (polgármester, Hódmezővásárhely MJV Önkormányzat)
- Markó Csaba (kabinetirodavezető, Hódmezővásárhely MJV Önkormányzat)
- Szita Károly (polgármester, Kaposvár MJV Önkormányzat)
- Jenei Zoltánné (polgármesteri irodavezető, Kaposvár MJV Önkormányzat)
- Dr. Zombor Gábor (polgármester, Kecskemét MJV Önkormányzat)
- Dr. Kriza Ákos (polgármester, Miskolc MJV Önkormányzat)
- Kádas Anikó (személyi titkár, Miskolc MJV Önkormányzat)
- Cseresnyés Péter (polgármester, Nagykanizsa MJV Önkormányzat)

- Bedő Ibolya (polgármesteri titkárnő, Nagykanizsa MJV Önkormányzat)
- Dr. Kovács Ferenc (polgármester, Nyíregyháza MJV Önkormányzat)
- Dr. Páva Zsolt (polgármester, Pécs MJV Önkormányzat)
- Székyné dr. Sztrémi Melinda (polgármester, Salgótarján MJV Önkormányzat)
- Takácsné Turai Gabriella (polgármesteri titkárnő, Salgótarján MJV Önkormányzat)
- Dr. Gaál Zoltán (jegyző, Salgótarján MJV Önkormányzat)
- Dr. Fodor Tamás (polgármester, Sopron MJV Önkormányzat)
- Brummer Krisztián (polgármesteri irodavezető, Sopron MJV Önkormányzat)
- Dr. Botka László (polgármester, Szeged MJV Önkormányzat)
- Putics Tímea (titkárságvezető, Szeged MJV Önkormányzat)
- Dr. Cser-Palkovics András (polgármester, Székesfehérvár MJV Önkormányzat)
- Csanády László (szem. Titkár, Székesfehérvár MJV Önkormányzat)
- Horváth István (polgármester, Szekszárd MJV Önkormányzat)
- Mizsák Dominika (titkárságvezető, Szekszárd MJV Önkormányzat)
- Szalay Ferenc (polgármester, Szolnok MJV Önkormányzat)
- Dr. Puskás Tivadar (polgármester, Szombathely MJV Önkormányzat)
- Schmidt Csaba (polgármester, Tatabánya MJV Önkormányzat)
- Porga Gyula (polgármester, Veszprém MJV Önkormányzat)
- Katonáné Pálmai Marianna (polgármesteri titkárnő, Veszprém MJV Önkormányzat)
- Gyutai Csaba (polgármester, Zalaegerszeg MJV Önkormányzat)
- Szemes Péter (személyi titkár, Zalaegerszeg MJV Önkormányzat)
- Tarlós István (főpolgármester, Főpolgármesteri Hivatal)
- Dr. Navracsics Tibor (közigazgatási és igazságügyi miniszter, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)
- Dr. Fazekas Sándor (vidékfejlesztési miniszter, Vidékfejlesztési Minisztérium)
- Németh Lászlóné (nemzeti fejlesztési miniszter, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)
- Dr. Hende Csaba (honvédelmi miniszter, Honvédelmi Minisztérium)
- Dr. Martonyi János (külügyminiszter, Külügyminisztérium)
- Varga Mihály (nemzetgazdasági miniszter, Nemzetgazdasági Minisztérium)
- Dr. Pintér Sándor (belügyminiszter, Belügyminisztérium)
- Balogh Zoltán (emberi erőforrások minisztere, Emberi Erőforrások Minisztériuma)
- Berki Ágnes (titkár, Kisvárosi Önkormányzatok Országos Érdekszövetsége)
- Wekler Ferenc (elnök, Községek, Kistelepülések és Kistérségek Országos Önkormányzati Szövetsége)
- Schmidt Jenő (elnök, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége)
- Dr. Zongor Gábor (főtitkár, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége)
- Dr. Gémesi György (elnök, Magyar Önkormányzatok Szövetsége)
- Dr. Fábíán Zsolt (főtitkár, Magyar Önkormányzatok Szövetsége)
- Pelyhe József (titkár, szervező, Magyar Önkormányzatok Szövetsége)

- Kósa Lajos (elnök, Megyei Jogú Városok Szövetsége)
- Papp Erika (ügyvezető, Megyei Jogú Városok Szövetsége)
- Nagy Tímea (titkár, Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége)
- dr. Bóka István (elnök, Balaton Fejlesztési Tanács (Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.))
- Dr. Molnár Gábor (ügyvezető igazgató, Balaton Fejlesztési Tanács (Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.))
- Fekete-Páris Judit (gazdasági igazgató és ügyvezető igazgató-helyettes, Balaton Fejlesztési Tanács (Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.))
- Dr. Antalfy Gábor (ügyvezető elnök, Kereskedők és Vendéglátók Országos Érdekképviseleti Szövetsége)
- Demján Sándor (ügyvezető elnök, Vállalkozások és Munkáltatók Országos Szövetsége)
- Dr. Vadász György (ügyvezető elnök, Magyar Iparszövetség)
- Szűcs György (elnök, Ipartestületek Országos Szövetsége)
- Dr. Zs. Szőke Zoltán (elnök, Általános Fogyasztási Szövetkezetek és Kereskedelmi Társaságok Országos Szövetsége)
- Dr. Futó Péter (elnök, Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége)
- Parragh László (elnök, Magyar Kereskedelmi és Iparkamara)
- Dr. Csizmadia László (elnök, Falusi és Agroturizmus Országos Szövetsége)
- Kálmán István (elnök, Magyar Beutaztatók Szövetsége)
- Ganczer Gábor (elnök, Magyar Rendezvényszervezők Szövetsége)
- Bálint Zoltán (elnök, Magyarországi Idegenvezetők Szövetsége)
- Horváth Vilmos (elnök, Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Turisztikai Kollégiuma)
- Trangóni Katalin (elnök, Magán szállásadók Országos Szövetsége)
- Kopócsy Andrea (elnök, Magyar Szállodák és Éttermek Szövetsége)
- Garancsi István (elnök, Magyar Természetjáró Szövetség)
- Molnár Gabriella (elnök, Magyar Utazásszervezők és Utazásközvetítők Szövetsége)
- Kovács László (elnök, Magyar Vendéglátók Ipartestülete)
- Krivács András (elnök, Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség)
- Balogh Károly (elnök, Magyarországi Turisztikai Desztinációk és Menedzsment-szervezetek Szövetsége)
- Vancsura Miklós (ügyvezető elnök, Magyar Fürdőszövetség)
- Dr. Puczkó László (elnök, Turisztikai Tanácsadók Szövetsége)
- Bittera Dóra (elnök, Magyar Gasztronómiai Egyesület)
- Gál Pál Zoltán (elnök, Turisztikai és Vendéglátó Munkaadók Országos Szövetsége)
- Csité András (igazgató, HÉTFA Kutatóintézet és Elemző Központ)
- Horváth Tihamér (elnök, Széchenyi Terv Gazdaságfejlesztő Társaság)
- Horváth Gergely (vezérigazgató, Magyar Turizmus Zrt.)
- Dr. Mezőszentgyörgyi Dávid (főigazgató, Nemzeti Agrár-szaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet)
- Görözd-Nagy Eszter (ügyvezető igazgató, Széchenyi Programiroda)
- Dr. Deák Csaba Tamás (elnökhelyettes, Nemzeti Innovációs Hivatal)

- Fürjes Balázs (vezérigazgató, Századvég Gazdaságkutató Zrt.)
- Balogh Károly (elnök, Magyar Turisztikai Desztinációk és Menedzsment-szervezetek Szövetsége)
- Medgyesy Balázs (kormánybiztos, Duna Régió Stratégia Titkársága)
- Dr. Vukovich Gabriella (elnök , Központi Statisztikai Hivatal)
- Varga Zoltán (főosztályvezető, Központi Statisztikai Hivatal)
- Galántai Katalin (osztályvezető, Központi Statisztikai Hivatal)
- Horváth Péter (elnök, Magyar Energia Hivatal)
- Buda Dóra (Kabinetfőnök, Magyar Energia Hivatal)
- Rónaky József (főigazgató, Országos Atomenergia Hivatal)
- Horváth Kristóf (főigazgató-helyettes, Országos Atomenergia Hivatal)
- Pálincás József (elnök, Magyar Tudományos Akadémia)
- Kindert Judit (főosztályvezető, Magyar Tudományos Akadémia)
- Kende Zsuzsanna (titkársági referens, Magyar Tudományos Akadémia)
- Baranyay László (elnök-vezérigazgató, Magyar Fejlesztési Bank Zrt.)
- Csuha J. Imre (elnök-vezérigazgató, Széchenyi Tőkealap-Kezelő Zrt.)
- Domokos László (elnök, Állami Számvevőszék (ÁSZ))
- Dobos Erzsébet (elnök, Nemzeti Külgazdasági Hivatal (HITA))
- Garancsi István (miniszterelnöki megbízott, Kerékpáros turizmusért felelős miniszterelnöki megbízott)
- Márton Péter (vezérigazgató, Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.)
- Nátrán Roland (vezérigazgató, Eximbank - Magyar Export-Import Bank Zrt.)
- Dr. Matolcsy György (elnök, Magyar Nemzeti Bank)
- Auth Henrik (elnök-vezérigazgató, Garantiqa Hitelgarancia Zrt.)
- dr. Herczegh András (ügyvezető igazgató, Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány)
- Vingelman József (vezérigazgató, Magyar Vállalkozásfinanszírozási Zrt.)
- Dr. Patai Mihály (elnök, Magyar Bankszövetség)
- Csáki Ferenc (elnök, Magyar Faktoring Szövetség)
- Hanczár Zsolt (elnök, Magyar Lízingszövetség)
- Bethlen Nikolaus (elnök, Magyar Kockázati- és Magántőke Egyesület)
- Barta E. Gyula (vezérigazgató, Magyar Gazdaságfejlesztési Központ Zrt.)
- Dányi Gábor (elnökhelyettes, Nemzeti Fejlesztési Ügynökség)
- Dr. Bendzsel Miklós (elnök, Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala)
- Dr. Tóza István (tanszékvezető főiskolai tanár, BCE Gazdálkodástudományi Kar Gazdaságföldrajz és Jövő kutatás Tanszék)
- Dr. Kollányi László (tanszékvezető egyetemi docens, BCE Tájépítészeti Kar, Tájtervezés- és Területfejlesztési Tanszék)
- Dr. Valkó László CSc (tanszékvezető egyetemi docens, BME GTK Környezetgazdaságtan Tanszék)
- Prof. Dr. Nagy János (centrumelnök, intézetigazgató, doktori iskola vezető, Debreceni Egyetem Agrár- és Gazdálkodástudományok Centruma Földhasznosítási, Műszaki és Területfejlesztési Intézet)
- dr. Nemes Nagy József DSc (tanszékvezető egyetemi tanár, ELTE TTK Regionális Tudományi

Tanszék)

- Dr. Habil Illés Sándor (tanszékvezető egyetemi docens, ELTE TTK Társadalom- és Gazdaságföldrajz Tanszék)
- Dr. Habil Gál Zoltán (tanszékvezető egyetemi docens, Kaposvári Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Regionális Gazdasági- és Statisztika Tanszék)
- Dr. Udovecz Gábor, DSc (doktori iskola vezető, egyetemi tanár, Kaposvári Egyetem, Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola)
- Dr. Habil Szirmai Viktória (tanszékvezető egyetemi docens, Kodolányi János Főiskola Európai Város és Regionális Tanulmányok Tanszék)
- Prof Dr. Kocziszky György (tanszékvezető egyetemi docens, Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar, Világ- és Regionális Gazdaságtan Intézet)
- Dr. Szintay István (Vállalkozás elmélet és gyakorlat doktori PHd Iskola vezetője, egyetemi tanár, Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar Vállalkozáselmélet és gyakorlat Doktori Iskola)
- Prof. Dr. Michalkó Gábor (osztályvezető , MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Földrajztudományi Intézet Társadalomföldrajzi Osztály)
- Dr. Fazekas Károly (igazgató, MTA KRTK Közgazdaság-tudományi Intézet)
- Prof Dr. Faragó László (intézetigazgató egyetemi tanár, MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Regionális Kutatások Intézete)
- Dr. Perger Éva (osztályvezető , MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete Alföldi Tudományos Osztály)
- Dr. Mezei Cecília (osztályvezető , MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete Dunántúli Tudományos Osztály)
- Dr. Kovács Katalin (osztályvezető , MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete Közép- és Észak-magyarországi Tudományos Osztály)
- Dr. Lados Mihály (osztályvezető, egyetemi docens, MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete Nyugat-magyarországi Tudományos Osztály)
- Dr. Fábián Attila (egyetemi docens, oktatási dékánhelyettes, intézetigazgató, Nyugat-Magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kar Nemzetközi és Regionális Gazdaságtani Intézet)
- Prof. Dr. Székely Csaba (egyetemi tanár, dékán, a Széchenyi István Doktori Iskola vezetője, NYME Széchenyi István Doktori Iskola)
- Dr. Mellár Tamás (intézetigazgató, egyetemi tanár, PTE KTK Közgazdasági- és Regionális Tudományok Intézete)
- Dr. Varga Attila Dsc (egyetemi tanár, a doktori iskola vezetője, Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar Regionális Politika és Gazdaságtan Doktori Iskola)
- dr. Aubert Antal (egyetemi docens, intézetigazgató, PTE TTK Földrajzi Intézet)
- Prof Dr. Rechnitzer János (egyetemi tanár, általános és tudományos rektorhelyettes, doktori iskola vezető, Széchenyi István Egyetem Kautz Gyula Gazdaságtudományi Kar Regionális-tudományi és Közpolitikai Tanszék)
- Prof. Dr. Lengyel Imre (intézetvezető egyetemi tanár, doktori iskola vezető, Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtani és Gazdaságfejlesztési Intézet)
- Dr. Kovács Zoltán (tanszékvezető egyetemi tanár , Szegedi Tudományegyetem Természettudományi Kar Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszék)
- Dr. Sikos T. Tamás DSc (egyetemi tanár, doktori iskola vezető, Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Regionális Tudományok Doktori Iskola)
- Prof. Dr. Káposzta József CSc. (intézetigazgató egyetemi docens, Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Regionális Gazdaságtani és Vidékfejlesztési Intézet)
- Dr. Faragó Sándor (rektor, Nyugat-Magyarországi Egyetem)

- Dr. Szabó Gábor (rektor, Szegedi Tudományegyetem)
- Dr. Szél Ágoston (rektor, Semmelweis Egyetem)
- Dr. Péceli Gábor (rektor, Budapesti Műszaki és Gazdaság-tudományi Egyetem)
- Dr. Mezey Barna (rektor, Eötvös Lóránd Tudományegyetem)
- Dr. Bódis József (rektor, Pécsi Tudományegyetem)
- Dr. Földesi Péter (rektor, Széchenyi István Egyetem)
- Dr. Tőzsér János (egyetemi tanár, ideiglenes intézetvezető, Szent István Egyetem)
- Dr. Szilvássy Zoltán (rektor, Debreceni Egyetem)
- Dr. Friedler Ferenc (rektor, Pannon Egyetem)

13 MELLÉKLETEK (AZ ELEKTRONIKUS ADATCSERE-RENDSZERBE KÜLÖN FÁJLKÉNT FELTÖLTVE):

- Az előzetes értékelés jelentéstervezete vezetői összefoglalóval (kötelező).
- (Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 55. cikkének(2) bekezdése)
- Az előzetes feltételrendszer alkalmazhatósága és teljesülésének értékelésére vonatkozó dokumentáció (adott esetben).
- A nemzeti esélyegyenlőségi szervezetek véleménye a 11.2. és 11.3. szakaszcól (adott esetben) (Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (7) bekezdése)
- Az operatív program lakossági összefoglalója (adott esetben).

SZÉCHENYI 2020

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

TERÜLET- ÉS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAM

2014.11.07.

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

CCI	
Cím	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
Verzió	6.0
Első év	2014
Utolsó év	2023
Támogathatóság kezdete	2014. január 1. (1303/2013/EU rendelet 65. cikk (2) pontja alapján)
Támogathatóság vége	2023. december 31. (1303/2013/EU rendelet 65. cikk (2) pontja alapján)
Bizottsági határozat száma	
Bizottsági határozat dátuma	
Tagállami határozat száma	
Tagállami határozat dátuma	
Tagállami határozat hatálybalépésének dátuma	
Az operatív program hatálya alá tartozó NUTS-régiók	HU21 Közép-Dunántúl HU22 Nyugat-Dunántúl HU23 Dél-Dunántúl HU31 Észak-Magyarország HU32 Észak-Alföld HU33 Dél-Alföld

Összeállította:
Nemzetgazdasági Minisztérium
Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal
2014. november 3.

MUNKAANYAG, TÁRSADALMI EGYEZTETÉSI VÁLTOZAT!

Rövidítésjegyzék

ASZ	Állami Számvevőszék
B+R	bike and ride – kerékpározás és utazás
CAF	Közös Értékelési Keretrendszer
CLLD	Közösségvezérelt helyi fejlesztések
DG Enterprise	Európai Bizottság Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatósága
EBB	Európai Beruházási Bank
EFOP	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program
EIA	Environmental impact assessment – Környezeti hatásvizsgálat
EKSF	Egységes Közlekedésfejlesztési Stratégia
EMMI	Emberi Erőforrások Minisztériuma
EMVA	Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap
ENSZ	Egyesült Nemzetek Szervezete
ERFA	Európai Regionális Fejlesztési Alap
ESB alapok	Európai Strukturális és Beruházási alapok (ERFA, ESZA, KA, EMVA, ETHA)
ESZA	Európai Szociális Alap
ETCS	Egységes Európai Vonatbefolyásoló Rendszer
ETE	Európai Területi Együttműködés
ETHA	Európai Tengerügyi és Halászati Alap
EU	Európai Unió
EU2020	Az Európai Unió 10 éves növekedési stratégiája
EUDRS	Európai Unió Duna Régió Stratégiája
EUMSz	Európai Unió működéséről szóló szerződés
EURES	Európai Foglalkoztatási Szolgálat
FAIR	Fejlesztéspolitikai Adatbázis és Információs Rendszer
FEAD	Leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap
GDP	Bruttó hazai termék
FKB	Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottság
GINOP	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
IH	Irányító Hatóság
IKOP	Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program
IKT	Info-kommunikációs technológiák
IT	Információtechnológia(i)
TKR	Területi Kiválasztási Rendszer
ITP	Integrált Területi Program
HACS	Helyi Akciócsoport
HFS	Helyi Fejlesztési Stratégia
HGF	Helyi gazdaságfejlesztés
JEREMIE	Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises (mikro-, kis- és középvállalkozásokat támogató közös európai források)
K+F	Kutatás-fejlesztés
KA	Kohéziós Alap
KEHCst	Közlekedési Energiahatékonyság-javítási Cselekvési Terv
KKV	Kis- és középvállalkozás
Koordináló Szervezet	a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervének Koordináló Szervezet
KÖZOP	Közlekedési Operatív Program (2007-2013)
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
MAHOP	Magyar Halgazdálkodási Operatív Program
ME	Miniszterelnökség
MJV	Megyei jogú város
MTA	Magyar Tudományos Akadémia
NFK	Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság
NFM	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
NFSZ	Nemzetközi Foglalkoztatási Szolgálat
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
NKS	Nemzeti Közlekedési Stratégia
NRP	Nemzeti Reform Program
NTFS	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
NTH	Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal
NUTS	Statisztikai Területi Egységek Nomenklatúrája
OFTK	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció
OP	Operatív program
P+R	Park and ride – parkolj és utazz
PM	Partnerségi Megállapodás
ROP	Regionális Operatív Program
SA	Strukturális Alapok
SEA	Strategic environmental assessment – Stratégiai környezeti vizsgálat
SEAP	Fenntartható Energia Akcióprogram
SFC	Structural Funds Common (electronic data interchange)
SILC	Statistics on Income and Living Conditions (Háztartási költségvetési és életkörülmény adatfelvétel)
SKV	Stratégia környezeti vizsgálat
TÁMOP	Társadalmi Megújulás Operatív Program
TC	Tematikus cél
TEN-T	Transzeurópai közlekedési hálózat
TNM	Tárca Nélküli Miniszter
TOP	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
TVI	Támogatásokat Vizsgáló Iroda
ÜHG	Üvegházhatású gázok
VM	Vidékfejlesztési Minisztérium
VP	Vidékfejlesztési Program
VTT	Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése
WTTC	Utazási és Turisztikai Világtanács
YEI	Ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés

1 SZAKASZ: Az operatív program intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához és a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megvalósításához való hozzájárulására vonatkozó stratégia	10
1.1 Az operatív program intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához és a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megvalósításához való hozzájárulására vonatkozó stratégia	10
1.1.1 A program intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához és a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megvalósításához való hozzájárulására vonatkozó stratégiájának ismertetése.	10
1.2 A forráselosztás indokolása	33
2. SZAKASZ: Prioritási tengelyek	42
2.A. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére prioritási tengely.....	42
2.A.1. Egynél több régiókatérogóriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	42
2.A.2. Alap, régiókatérogória és az uniós támogatás kiszámításának alapja	42
2.A.3. Beruházási prioritás.....	43
2.A.4. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	43
2.A.5. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	45
2.A.6. Beruházási prioritás.....	51
2.A.7. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	51
2.A.8. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	54
2.A.9. Beruházási prioritás.....	59
2.A.10. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	59
2.A.11. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	61
2.A.12. Beruházási prioritás.....	66
2.A.13. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	66
2.A.14. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	68
2.A.15. Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	71
2.A.16. Eredményességmérés keret.....	72
2.A.17. Beavatkozási kategóriák	74
2.A.18. A technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is (adott esetben)	77
2.B. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	78

2.B.1.	Egynél több régiókatégoriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	78
2.B.2.	Alap, régiókatégoria és az uniós támogatás kiszámításának alapja	78
2.B.3.	Beruházási prioritás.....	79
2.B.4.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	79
2.B.5.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	82
2.B.6.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	89
2.B.7.	Eredményességmérési keret	90
2.B.8.	Beavatkozási kategóriák	92
2.B.9.	A technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is (adott esetben)	93
2.C.	<i>Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken prioritási tengely</i>	94
2.C.1.	Egynél több régiókatégoriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	94
2.C.2.	Alap, régiókatégoria és az uniós támogatás kiszámításának alapja	94
2.C.3.	Beruházási prioritás.....	96
2.C.4.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	96
2.C.5.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	98
2.C.6.	Beruházási prioritás.....	104
2.C.7.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	104
2.C.8.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	106
2.C.9.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	113
2.C.10.	Eredményességmérési keret	115
2.C.11.	Beavatkozási kategóriák	117
2.C.12.	A technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is (adott esetben)	119
2.D.	<i>A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése</i>	120
2.D.1.	Egynél több régiókatégoriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	120
2.D.2.	Alap, régiókatégoria és az uniós támogatás kiszámításának alapja	120
2.D.3.	Beruházási prioritás.....	121

2.D.4.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	121
2.D.5.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	123
2.D.6.	Beruházási prioritás.....	129
2.D.7.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	129
2.D.8.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	131
2.D.9.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	136
2.D.10.	Eredményességmérési keret	137
2.D.11.	Beavatkozási kategóriák	139
2.E.	<i>Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés</i>	141
2.E.1.	Egynél több régiókatégoriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	141
2.E.2.	Alap, régiókatégoria és az uniós támogatás kiszámításának alapja	142
2.E.3.	Beruházási prioritás.....	142
2.E.4.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	142
2.E.5.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	145
2.E.6.	Beruházási prioritás.....	152
2.E.7.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	152
2.E.8.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	155
2.E.9.	Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása (adott esetben)	158
2.E.10.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	160
2.E.11.	Eredményességmérési keret	161
2.E.12.	Beavatkozási kategóriák	163
2.E.13.	A technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is (adott esetben)	165
2.F.	<i>Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban</i>	166
2.F.1.	Egynél több régiókatégoriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	166
2.F.2.	Alap, régiókatégoria és az uniós támogatás kiszámításának alapja	167
2.F.3.	Beruházási prioritás.....	167
2.F.4.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	167
2.F.5.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	170
2.F.6.	Beruházási prioritás.....	178

2.F.7.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	178
2.F.8.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	180
2.F.9.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	184
2.F.10.	Alap, régiókatégória és az uniós támogatás kiszámításának alapja	185
2.F.11.	Beruházási prioritás.....	185
2.F.12.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	185
2.F.13.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	188
2.F.14.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	196
2.F.15.	Alap, régiókatégória és az uniós támogatás kiszámításának alapja	197
2.F.16.	Beruházási prioritás.....	198
2.F.17.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	198
2.F.18.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	200
2.F.19.	Beruházási prioritás.....	205
2.F.20.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	205
2.F.21.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	207
2.F.22.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	214
2.F.23.	Alap, régiókatégória és az uniós támogatás kiszámításának alapja	215
2.F.24.	Beruházási prioritás.....	216
2.F.25.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	216
2.F.26.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	218
2.F.27.	Beruházási prioritás.....	224
2.F.28.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	224
2.F.29.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	226
2.F.30.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	231
2.F.31.	Alap, régiókatégória és az uniós támogatás kiszámításának alapja	232
2.F.32.	Beruházási prioritás.....	232
2.F.33.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	232
2.F.34.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	235
2.F.35.	Beruházási prioritás.....	242
2.F.36.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	242

2.F.37. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	245
2.F.38. Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása (adott esetben).....	247
2.F.39. Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	248
2.F.40. Eredményességmérési keret.....	250
2.F.41. Beavatkozási kategóriák	252
2.F.42. A technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is (adott esetben)	255
2.G. Községi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD) prioritási tengely	256
2.G.1. Egnél több régiókatgóriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	256
2.G.2. Alap, régiókatgória és az uniós támogatás kiszámításának alapja	257
2.G.3. Beruházási prioritás.....	257
2.G.4. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	257
2.G.5. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	261
2.G.6. Beruházási prioritás.....	264
2.G.7. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	265
2.G.8. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	267
2.G.9. Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	272
2.G.10. Eredményességmérési keret	273
2.G.11. Beavatkozási kategóriák	276
2.G.12. A technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is (adott esetben)	279
3 SZAKASZ:FINANSZÍROZÁSI TERV	279
AZ EGYES ALAPOKBÓL SZÁRMAZÓ PÉNZÜGYI ELŐIRÁNYZAT ÉS AZ EREDMÉNYESSÉGI TARTALÉKHOZ TARTOZÓ ÖSSZEGET.....	279
ÖSSZES PÉNZÜGYI ELŐIRÁNYZAT ALAPONKÉNT ÉS NEMZETI TÁRSFINANSZÍROZÁS (EUR).....	282
4 SZAKASZ: Integrált területfejlesztési megközelítés	292
4.1 Községvezérelt helyi fejlesztés (adott esetben)	295
4.2 A fenntartható városfejlesztést célzó integrált intézkedések (adott esetben)	297
4.3 Integrált területi beruházás (adott esetben)	298
4.4 A legalább egy másik tagállamban működő kedvezményezettekkel az operatív program keretében végrehajtott interregionális és transznacionális intézkedésekre vonatkozó rendelkezések (adott esetben).....	298

4.5	<i>A tagállam által azonosított programterület szükségleteire is figyelemmel a program szerint tervezett beavatkozásoknak a makroregionális stratégiákhoz és tengeri medencéket érintő stratégiákhoz való hozzájárulása (adott esetben).....</i>	299
5	SZAKASZ: A szegénység által leginkább sújtott földrajzi területek vagy a hátrányos megkülönböztetés vagy társadalmi kirekesztés legnagyobb kockázatával szembenező célcsoportok egyedi szükségletei (adott esetben)	301
5.1	<i>A szegénység által leginkább érintett földrajzi területek/a hátrányos megkülönböztetés vagy társadalmi kirekesztés legnagyobb kockázatával szembenező célcsoportok</i>	301
5.2	<i>Stratégia a szegénység által leginkább érintett földrajzi területek/a hátrányos megkülönböztetés vagy társadalmi kirekesztés legnagyobb kockázatával szembenező célcsoportok egyedi szükségleteinek kezelésére és adott esetben a partnerségi megállapodásban meghatározott integrált megközelítéshez való hozzájárulás.....</i>	302
6	SZAKASZ: Súlyos és tartós természeti vagy demográfiai hátrányban lévő földrajzi területek sajátos szükségletei (adott esetben).....	305
7	SZAKASZ Az irányításért, a kontrollért és az ellenőrzésért felelős hatóságok és szervezetek, valamint az érintett partnerek szerepe.....	307
7.1	<i>Az érintett hatóságok és szervezetek</i>	307
7.2	<i>Érintett partnerek bevonása</i>	307
7.2.1	<i>Az érintett partnereknek az operatív program elkészítésébe történő bevonására tett intézkedések és e partnerek szerepe az operatív program végrehajtásában, monitoringjában és értékelésében.....</i>	307
8	SZAKASZ Az alapok, az EMVA, az ETHA és más uniós és nemzeti finanszírozási eszközök közötti, valamint az EBB-vel történő koordinációt biztosító mechanizmusok.....	311
9	SZAKASZ: Előzetes feltételrendszer	317
9.1	ELŐZETES FELTÉTELRENDSZER	317
9.2	<i>Az előzetes feltételrendszer teljesítését szolgáló intézkedések, a felelős szervezetek és az ütemterv ismertetése</i>	351
10	SZAKASZ A kedvezményezettek adminisztratív terheinek csökkentése ..	355
11	SZAKASZ Horizontális elvek.....	358
11.1.	Fenntartható fejlődés	358
11.2.	Esélyegyenlőség és megkülönböztetés-mentesség	360
11.3.	Férfiak és nők közötti egyenlőség.....	361
12	SZAKASZ: Külön elemek	363
12.1	<i>A programozási időszak alatt végrehajtani tervezett nagyprojektek</i>	363
12.2	<i>Az operatív program eredményességmérési kerete</i>	364
12.3	<i>Az operatív program elkészítésében résztvevő érintett partnerek.....</i>	365
13	MELLÉKLETEK (az elektronikus adatsere-rendszerbe külön fájlként feltöltve):	372

1 SZAKASZ: AZ OPERATÍV PROGRAM INTELLIGENS, FENNTARTHATÓ ÉS INKLUZÍV NÖVEKEDÉSRE VONATKOZÓ UNIÓS STRATÉGIÁHOZ ÉS A GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI KOHÉZIÓ MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁSÁRA VONATKOZÓ STRATÉGIA

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 27. cikkének (1) bekezdése és 96. cikke (2) bekezdésének a) pontja)¹

1.1 AZ OPERATÍV PROGRAM INTELLIGENS, FENNTARTHATÓ ÉS INKLUZÍV NÖVEKEDÉSRE VONATKOZÓ UNIÓS STRATÉGIÁHOZ ÉS A GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI KOHÉZIÓ MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁSÁRA VONATKOZÓ STRATÉGIA

1.1.1 A PROGRAM INTELLIGENS, FENNTARTHATÓ ÉS INKLUZÍV NÖVEKEDÉSRE VONATKOZÓ UNIÓS STRATÉGIÁHOZ ÉS A GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI KOHÉZIÓ MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁSÁRA VONATKOZÓ STRATÉGIÁJÁNAK ISMERTETÉSE.

STRATÉGIA: AZ OPERATÍV PROGRAM ILLESZKEDÉSÉNEK BEMUTATÁSA AZ EU INTELLIGENS, FENNTARTHATÓ ÉS BEFOGADÓ NÖVEKEDÉS STRATÉGIÁJÁHOZ – ÉS A GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI KOHÉZIÓ ELÉRÉSÉHEZ

Magyarország Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióban (OFTK) rögzített átfogó és hosszú távú fejlesztési irányai alapján a Partnerségi Megállapodás (PM) kijelöli a 2014–2020-as időszak öt fő nemzeti fejlesztési prioritását. Az ötödik nemzeti fejlesztési prioritás, a **gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések** megvalósításának legfontosabb biztosítékát a területi operatív programok jelentik.

Magyarország a 2014-2020-as időszakra vonatkozóan elkötelezte magát egy erős gazdaságélénkítő fejlesztési program megvalósítása mellett, így az ebben az időszakban rendelkezésre álló Európai Unió források és hazai társfinanszírozás 60%-át gazdaságfejlesztésre fordítja. A területi operatív programok ezen gazdaságélénkítő csomag részét képezik. Ezek közül is kiemelkedik a jelentős forráskeretekkel rendelkező, a fejlett Közép-Magyarországi régió kívüli összes megyére kiterjedő Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP).

Az operatív program hozzájárulása az Európai Unió fejlesztéspolitikai céljaihoz

A TOP stratégiai célja és a hozzájuk kapcsolódó beavatkozási irányok több, az Európa 2020 Stratégia alapján meghatározott uniós tematikus célkitűzés elérését támogatják, ezáltal hozzájárulnak a EU2020 célkitűzések teljesüléséhez, pl. a foglalkoztatás terén és az EU Országspecifikus ajánlásaiban megfogalmazott releváns célokhoz.

Európa globális kihívásokra adott válaszai között az egyik legfontosabb a **területi kohézió** erősítése. E tekintetben lényeges az egyes térségek összekapcsolása, a centrum-periféria viszonyrendszerből adódó negatívumok mérséklése, a többközpontú (policentrikus) Európa megvalósítása. Emellett az

1 Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

Európa 2020 stratégiának gazdaságfejlesztési és területi szempontból is kulcselemei a **városok**, és a városias térségek.

A magyar EU elnökség alatt, 2011 első felében elfogadott területpolitikai alapidokumentum, az **Európai Unió Területi Agendája 2020** épített az Európa 2020 céljaira, a területi szempontok érvényesítését pedig kulcstényezőként fogalmazta meg. Az Európát érintő legfontosabb területi kihívások azonosítása mellett meghatározta az EU fejlesztésének területi prioritásait, az ezek érvényesítéséhez szükséges intézkedéseket. Stratégiai iránymutatásul szolgál a területfejlesztés számára, elősegíti a területi szempontok beemelését a különböző ágazati politikákba a kormányzás különböző szintjein, és összekapcsolja a területi kohézió elveit az Európa 2020 Stratégia céljaival. A Területi Agenda által kijelölt prioritások közül az alábbi kettő szorosan kapcsolódik a TOP területi stratégiai céljaihoz:

- a policentrikus és kiegyensúlyozott területi fejlődés elősegítése,
- az integrált fejlesztés ösztönzése a városokban, a vidéki és sajátos adottságú régiókban.

Az operatív program indokoltasága, térségi fejlesztési szükségletek

A szubszidiaritás és az Európai Unió Területi Agendája 2020 dokumentumban megfogalmazott helyi-alapú megközelítés elvével összhangban szükség van egy olyan beavatkozási logikára a fejlesztéspolitikában, ami lehetővé teszi, hogy a különféle területi szintekhez a térségi sajátosságoknak megfelelő, eltérő beavatkozási irányokat rendeljünk. A TOP ezt a törekvést képviseli: az **eltérő területi igényekre reagál**, ezekre szabott **beavatkozásokat valósít meg**, és azokkal összhangban a **térségek belső erőforrásaira építő fejlesztéseket** céloz. A Partnerségi Megállapodásnak megfelelően a TOP a **térségi adottságokra szabottan támogatja a helyi gazdasági rendszerek és a helyi foglalkoztatási képesség** helyreállítását.

A magyar területi közigazgatás elmúlt években lezajlott reformja (a helyi önkormányzatok, a járások, a megyék és a központi állam közötti feladat- és forrásmegosztás újraszabályozásával) a térségi és helyi fejlesztéspolitikát is átalakította. Ebből a szempontból a legfontosabb, a területfejlesztési törvényben rögzített változás, hogy a megyék erős tervezési és területfejlesztési feladatköröket kaptak.

A **Partnerségi Megállapodás** a fentiekkel összefüggésben **három alapelvet** rögzít a térségi decentralizált fejlesztések kijelölésére: az önkormányzatok jogilag meghatározott kompetenciáit, miszerint a TOP fejlesztések kedvezményezettjei döntően az önkormányzatok, a fejlesztések méretét, miszerint a TOP elsősorban térségi és helyi jelentőségű fejlesztéseket finanszíroz, továbbá a fejlesztések térségi integrációját, miszerint a TOP fejlesztései területileg összehangolva valósulnak meg. A TOP kialakítása ezen elvek szerint történt.

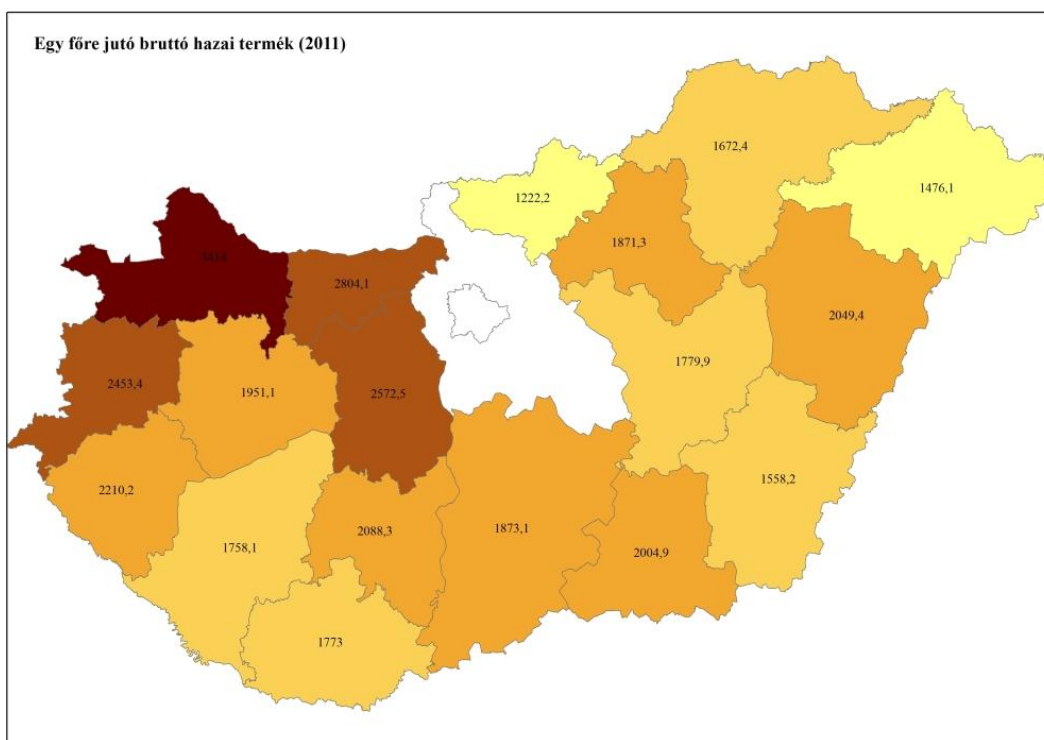
A **2007-2013-as programozási időszak regionális operatív programjainak (ROP) tapasztalatai** alapján is indokolt területi logikájú operatív programokat indítani. A helyi és a területi szinteken ugyanis jól előkészített fejlesztési elképzelések vannak. Ennek is köszönhető, hogy a ROP-ok a 2007-2013-as ciklus legjobban teljesítő programjai közé tartoznak a forráslekötés tekintetében.

Magyarországon számos további tényező indokolja a területileg decentralizált fejlesztéseket. Az egyes megyék és térségek gazdasági-társadalmi adottságaiban vannak olyan **sajátosságok, erőforrások és potenciálok**, amelyek kibontakoztatása **célzott, területileg integrált stratégiák alapján** a magyar gazdaság fejlődésének fontos szegmensét képezheti. A város-vidék kapcsolatok fejlesztése ugyancsak decentralizált térségi programok keretében szervezhető leghatékonyabban. A területi specifikumok érvényesítésével olyan területi hozzáadott értékkel valósíthatók meg a fejlesztések, amely az ágazati operatív programok esetében nem érvényesül.

Emellett az **országban belül jelentős területi eltérések** figyelhetők meg a társadalmi, gazdasági és környezeti adottságok terén, valamint a társadalom és a gazdaság fejlettségében. Ezért az egyes térségekben **eltérő, a sajátos térségi adottságokra szabott beavatkozásokra** van szükség, amelyek a térségi gazdaságfejlesztés révén hozzájárulnak e különbségek csökkentéséhez is. Különösen nagyok a különbségek az alacsonyabb (megyei és járási) területi szinteken.

A TOP reagál azokra a **területi különbségekre és adottságokra, amelyeket a Partnerségi Megállapodás rögzít**. Ezek:

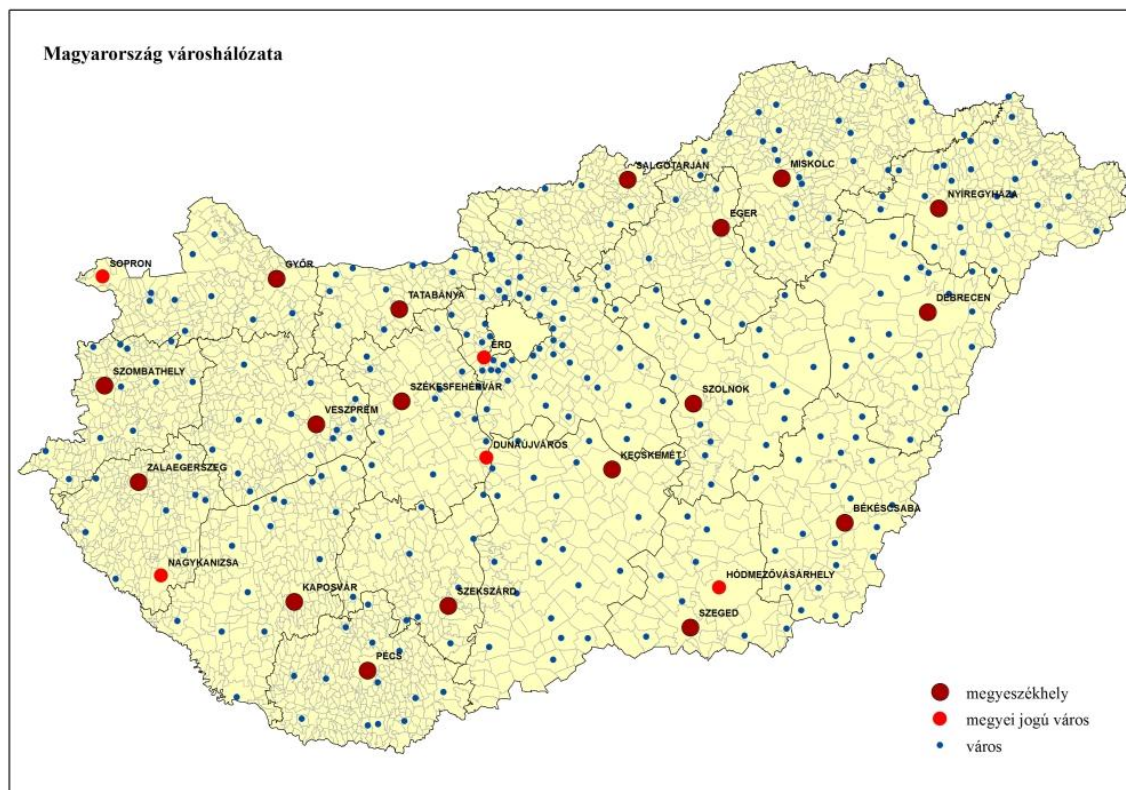
- (1) Mozaikszerű, a megyék és a járások szintjén jelentkező területi különbségek vannak a társadalmi-gazdasági mutatókban. Ezekre tekintettel a TOP decentralizált modelljében szerepet szánunk a megyei szintnek, valamint a járási megközelítés alkalmazásának. A területi különbségeket jól mutatják a megyei GDP adatok. Eszerint a fejlett közép-magyarországi régiót nem számítva a nyugat- és észak-nyugat-magyarországi megyék gazdasági fejlettsége lényegesen meghaladja az északkeleti megyék fejlettségét. A magyarországi NUTS3 szint GDP/fő értékeinek szórása a második legnagyobb az EU-ban. A TOP célterületét jelentő valamennyi megye „kevésbé fejlett” besorolású, így a gazdaság fejlesztése és a foglalkoztatás növelése az operatív program elsődleges célja, összhangban a megyék részéről megfogalmazott fejlesztési igényekkel.

1. ábra: A gazdasági fejlettsége GDP adatok alapján, 2011

- (2) A magyar **városhálózat** gazdasági szerepe kiemelkedő, itt a vállalkozások aktivitása országos átlag feletti, míg a munkanélküliség átlag alatt alakul. A városok szinte minden fejlettségi mutatót figyelembe véve az országos átlaghoz képest kedvezőbb adottságokkal rendelkeznek. A fő problémát a városhálózat egypólusú jellege adja, melyben Budapest és a vidéki városok fejlettségi különbsége jelentős és folyamatosan növekszik. A TOP ezért kiemelt figyelmet fordít a városhálózat és a **városok fejlesztésére**, beleértve a térszerkezetet meghatározó **nagyvárosokat (megyei jogú városok)** és a lokális térszervező erővel bíró **közép- és kisvárosokat**.

E tekintetben a magyarországi területi fejlettségbeli problémák egyik fő csoportját a nagyvárosok problematikája adja, melynek egyik elemét a Budapest és a vidéki országrész között mélyülő különbségek, másik elemét a szuburbanizációs és társadalmi leszakadási problémák jelentik.

2. ábra: Magyarország városhálózata, 2014

A magyar városhálózatra jellemző a kiemelkedő, domináns szerepű főváros, a területi szinten jelentős, térségi központ funkcióval rendelkező megyei jogú városok hálózata (22 db város a kevésbé fejlett régiókban), melyek többsége megyeszékhely (18 db város), továbbá a közép- és kisvárosok hálózata (257 db város a fentiek nélkül a kevésbé fejlett régiókban). Alapvető problémának számít, melyet a gazdasági súlyon (jövedelem nagysága) és elérhetőségi viszonyokon alapuló gravitációs számítások is alátámasztanak, hogy a főváros dominanciáját a **nagyobb városok nem tudják ellensúlyozni**.

A nagyvárosok fejlődése emellett számos, főleg a gazdaság térben nem eléggé koordinált, esetenként a területi kiegyenlítés ellenében ható fejlődésével magyarázható kedvezőtlen folyamatot is elindított. Különösen erősen jelentkezett a **szuburbanizáció és a városok terjeszkedése**, amely alapvetően rendezi át a településközi viszonyokat, elsősorban a nagyvárosok körül, de gyakran középvárosaink környékén is. Mindezt az ingázási, közlekedési, intézményi kapcsolatok sűrűsödése, az **infrastruktúrafejlesztés igényeinek robbanásszerű növekedése** kíséri. Nagyvárosainkban problémaként jelenik meg egyes **településrészek leszakadása**, amely az egyes városrészekben gyakran etnikai alapon is elkülönülő, alacsonyabb státusú népesség koncentrációját jelenti. Ez gyakran eredményezi a környezet fizikai leromlását is, amely csökkenő színvonalú közszolgáltatásokkal, szelektív elvándorlással párosulva önmagát erősítő folyamatokhoz vezet.

A XX. század második felében felgyorsuló **urbanizációs folyamat** Magyarországon is az épített, urbánus környezet jelentős térbeli terjeszkedésével és a környezeti terhelés növekedésével járt együtt. A termelés és a fogyasztás ugrásszerű fejlődésével együtt járó káros környezeti hatások mérséklését vagy megszüntetését sem szakpolitikai, sem helyi szinteken nem tudták kezelni megfelelő hatékonysággal. Az elmúlt programozási időszakokban rendelkezésre álló források jelentős részét a kedvezményezett önkormányzatok a burkolt közterületek rehabilitációjára fordították. Nem elvitatva ennek szükségességét, kijelenthető, hogy a közterületek ez irányú fejlesztései jelentős forrásokat szívtak el a városi környezetjavító intézkedésektől (barnamezős területek rehabilitációja, zöldterületi fejlesztések,

környezetvédelmi hálózatos fejlesztések) és a térség szervező szerepet erősítő gazdaságfejlesztési beavatkozásoktól. A jövőben ezért a gazdaságfejlesztést és a városfejlesztést, azok gazdasági és infrastrukturális elemeit a környezeti tényezőkkel összhangban, a fenntarthatóság elvét érvényesítve szükséges végezni.

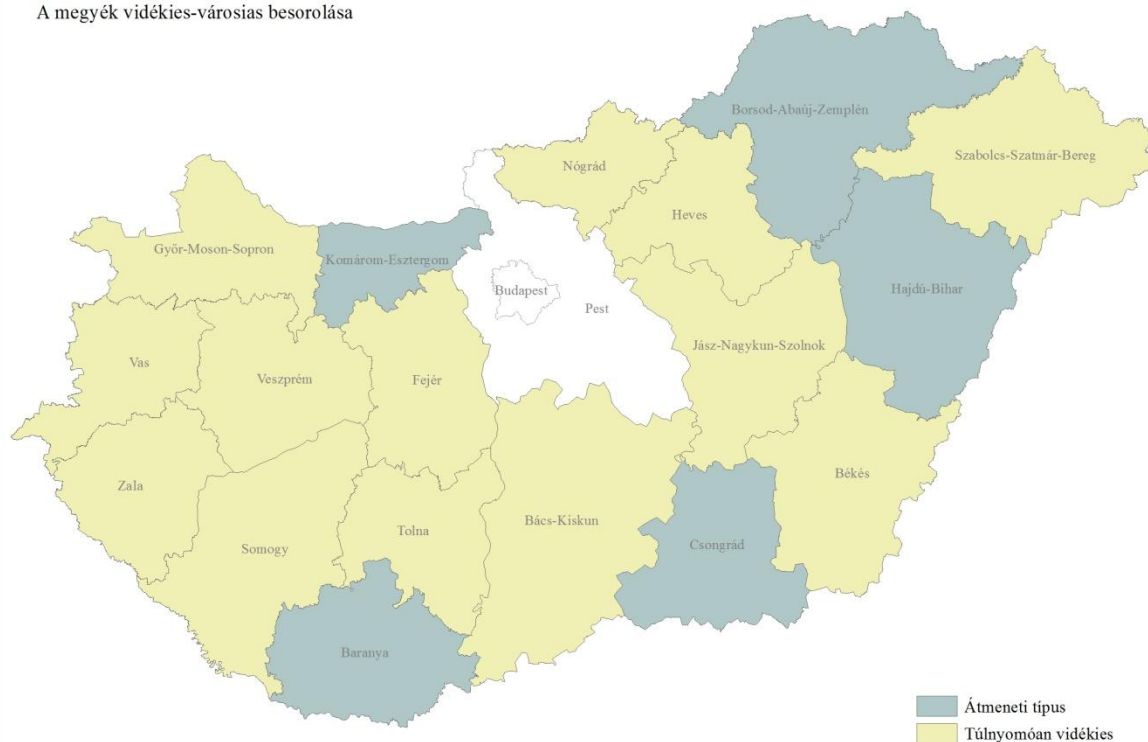
Kiemelendő, hogy a felsoroltak ellenére a térszerkezet megváltozásának viszonylagos nyertesei a nagyobb városok – a kiemelkedő pozícióval rendelkező Budapest mellett. Ezt mutatja, hogy 2010-ben csak az 50 ezer főnél népesebb városok migrációs egyenlege volt pozitív, jövedelmi és foglalkoztatási viszonyaik rendre kedvezőbbek voltak az országos átlagnál. A Dunántúl északi része és Budapest közvetlen agglomerációja mellett a jelentősebb és versenyképesebb vidéki városok – különösen a nagyvárosok – szigetszerűen emelkednek ki környezetükből.

Mindezek következtében a hazai városhálózatban olyan potenciálok rejlenek, amelyekre a térségi fejlesztési célokat hatékonyan építeni tudjuk a térségi gazdaságfejlesztés, a hatékony térszervezés és a város-vidék kapcsolatrendszer megerősítése tekintetében.

- **(3) A TOP a kiegyensúlyozott, kiegyenlített térszerkezet érdekében figyelmet fordít a város-vidék kapcsolatrendszer helyreállítására és erősítésére.** A vidéki térségek (10 ezer fő alatti és/vagy 120 fő/km²-nél kisebb népsűrűségű települések) fejlesztéséhez a TOP **komplementer és szinergikus fejlesztéseket** biztosít, hozzájárulva a vidéki térségek fejlesztéséhez, erőforrásaik kibontakoztatásához. Ez elsősorban a **város-vidék együttműködések**et és a **helyi gazdaság fejlesztését** célozza. A város-vidék kapcsolatrendszer ugyanis jelenleg nincs egyensúlyban, a vidéki térségek gazdasági szerepe jelentősen elmarad a városi térségektől, mind a vállalkozási aktivitásban, mind a foglalkoztatási lehetőségekben. Mindez elvándorláshoz és súlyos társadalmi gondokhoz vezet a vidéki településeken, melyek kezelése csak a város-vidék kapcsolatok összefüggésében lehetséges.

Ez az elmaradott térségek és **kistelepülések** komplex problematikájával is összefügg. Magyarországon ennek azért van kiemelt fontossága, mert az **ország alapvetően vidékies jellegű**. A TOP részét képező 18 megye közül öt sorolható a városias-vidékies jelleg szerint átmenetinek, a többi tizenhárom megye túlnyomóan vidékies jellegű.

A megyék vidékies-városias besorolása

3. ábra: A megyék besorolása városi-vidéki jelleg szerint (Eurostat, 2011)

- **(4) Az elmaradott térségek és kistelepülések** komplex problematikájának másik gazdasági fejlettségi törésvonala a fejlett és leszakadó térségek között húzódik. A PM-ben is említett mozaikos, járási szinten jelentkező területi különbségek markáns jellegzetessége a gyengébb, legtöbbször negatív tendenciájú társadalmi-gazdasági mutatókkal rendelkező térségek sajátos fejlesztési igénye. A **társadalmi-gazdasági szempontból komplex programmal fejlesztendő térségek** fejlesztéséhez a TOP **komplementer és szinergikus fejlesztéseket** biztosít, hozzájárulva e térségek fejlesztéséhez, erőforrásaik kibontakoztatásához.

Hazánkban a rendszerváltozást követő két évtized során a **területi fejlettségbeli egyenlőtlenségek elmélyültek**, így mára a hasonló népességű országok közül Magyarország egyike (az egy lakosra jutó GDP alapján) a legnagyobb területi különbségekkel rendelkező országoknak. **Magyarország 198 járása közül 106 járás** rendelkezik olyan társadalmi-gazdasági mutatókkal, amely szerint a kedvezményezett kategóriába eshet.. Ez az ország népességének 33%-át érinti, összes területe az ország területének 57,2%-a, népessége kb. 3 millió fő volt 2010-ben. E „fejlesztendő” besorolású térségek kedvezőtlen helyzetének **fő okai között említhető e térségek gazdasági funkcióvesztése**, a valódi gazdasági, funkcionális központ szerepét ellátó városok hiánya, és rossz elérhetőségük. A perifériális térségek földrajzilag nemcsak hazánk határmenti perifériáin találhatók, de **belső perifériáink is jól kirajzolódnak** (pl. Közép-Tiszavidék, a Dunántúlon a belső megyehatárok mentén).

A nagy térszerkezeti törések a településrendszerben is jól érzékelhetők. A gazdasági jelentőségüket, népességmegtartó erejüket elvesztett települések túlnyomó része a falvak, és különösen az aprófalvak közül került ki. Az **aprófalvas térségek** többségét előregedés és elvándorlás jellemzi, ami a szociális problémák mellett a települések fennmaradását is veszélyezteti. A nagyobb falvak népességcsökkenése miatt az aprófalvak tábora folyamatosan új tagokkal bővül. Általánosságban elmondható, hogy **az aprófalvas és városi hiányos térségek túlnyomó részt az ország hátrányos helyzetű térségeiben találhatók, tehát e két térségtípus vonatkozásában hasonló területi elmaradottsági problémák azonosíthatók.**

A gazdasági és ezzel összefüggő társadalmi elmaradottság egyik legfontosabb velejárója az

alacsony foglalkoztatottság. A válság éveiben, 2007-2010 között a munkanélküliség – a periférius térségekben – az országos átlag ütemének kétszeresével nőtt és 2010-ben ezekben a falvakban az egy főre jutó jövedelem alig közelítette meg az országos átlag 68%-át. A periférius térségekben a munkanélküliségi ráta jóval meghaladja az országos átlagot. A munkanélküliek 50%-a kistelepülésen él, ahol a helyi elhelyezkedési lehetőségek és a munkaerő mobilitása korlátozottak. Utóbbiak között a közlekedési lehetőségek, a megfizethető és rendezett bérlakás-piac és a gyermekgondozási szolgáltatások korlátozott elérhetősége is tényező. A fenti tényezők következtében ezeket a térségeket (elsősorban a falvakat) az elvándorlás erősebben sújtja.

A PM megállapításai szerint **a foglalkoztatási ráta területi különbségei élesek:** a keleti és északi térségek, valamint a dél-dunántúli térség továbbra is munkahely-hiányosak, a fejlettebb nyugati területek helyzete pedig nagyban függ az exportáló vállalkozások külföldi piacainak helyzetétől. **A foglalkoztatási és munkanélküliségi adatok járási szinten még nagyobb szórást mutatnak** a 15-74 éves népesség tekintetében, így 2010-ben 31-67% közötti foglalkoztatási, illetve 6-44% közötti munkanélküliségi ráta-értékek is tapasztalhatóak voltak.

A TOP beavatkozások alapját képező megyei és megyei jogú városi sajátos fejlesztési szükségletek

A gazdaság és a foglalkoztatási kapcsán a megyei területfejlesztési koncepciókban és programokban azonosított területi fejlesztési szükségletek:

- Megfelelő színvonalú üzleti infrastruktúra és szolgáltatások szükségesek a helyi vállalkozások és a befektetések számára ahhoz, hogy foglalkoztatás eredményező beruházásokat hajtsanak végre (PM 8-as tematikus célok esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban)
- A foglalkoztatási szint javításához közvetve és közvetlenül is hozzájárul a vállalkozások térségi illetve lokális szintű üzleti környezetének fejlesztése. Minden megye területfejlesztési programja feltár ilyen típusú fejlesztési igényt egyes térségi specifikumok megjelölésével.
- A fejlettebb Nyugat- és Közép-dunántúli megyék (Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Vas, Veszprém, Fejér) az ipari, logisztikai központok minőségi, komplex szolgáltatásfejlesztését célozzák programjaikban. Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom és Vas ezen belül kiemeli a magas hozzáadott értéket biztosító, tudásintenzív ágazatok minél nagyobb mértékű bevonzásának térségi gazdaságfejlesztésben betöltött jelentőségét (pl. Pannon Járműipari és Mechatronikai Centrum).
- A térben és gazdasági értelemben is periférius helyzetű megyék programjaiban (Dél-Dunántúlon Baranya, Zala, Somogy, illetve Észak-Magyarországon Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád, Szabolcs-Szatmár) jóval hangsúlyosabban jelenik meg a helyi adottságokra építő vállalkozások letelepedését segítő üzleti infrastruktúra fejlesztése. Ezen térségek nem a minőségi szolgáltatások bővítésére, hanem sokkal inkább a hiányos háttérinfrastruktúra megteremtésére, fejlesztésére helyezik a hangsúlyt.
- A jelentős ipari hagyományokkal rendelkező Borsod-Abaúj-Zemplén a nehéziparhoz kötődő üzleti infrastrukturális fejlesztéseket jelöli meg fejlesztési szükségletként.
- A munkaerő-kereslet és munkaerő-kínálat összehangolása szükséges helyi szinten a foglalkoztatás növeléséhez (PM 8-as tematikus cél esetében helyzetelemzés fejezetben megfogalmazottakkal összhangban)
- A munkaerő-kereslet és -kínálat összehangolásának szükségessége leggyakrabban a hátrányos helyzetű lakosság foglalkoztatása kapcsán jelenik meg, speciális térség- illetve helyspecifikus foglalkoztatási formák alkalmazása által. A dokumentumokban kiemelt szerepet kap a képzés és a mentorálás. Jellemzően az országos átlagnál alacsonyabb foglalkoztatási szinttel rendelkező megyék programjai tartalmazzák hangsúlyosan ezeket az elemeket, úgy mint Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Nógrád, Baranya, Zala.
- Főként a képzett munkaerő helyben tartása érdekében több, a képzett, aktív korú lakosság elvándorlásával fokozottan sújtott megye célként fogalmazza meg a térség népességmegtartó

képességének növelését (Heves, Békés, Bács-Kiskun, Tolna, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Borsod-Abaúj-Zemplén). Ennek egyik legfontosabb eszközeként képzett munkaerőt igénylő vállalkozások letelepedésének elősegítését azonosítják.

- Az örökségértékek megőrzése és turisztikai hasznosítása szükséges a gazdaságfejlesztés és a foglalkoztatás elősegítése érdekében (PM 8-as tematikus cél esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban)
- Minden megyében jelentős igény mutatkozik a turizmus fejlesztésére. A fejlesztési igények között szemléletbeli különbségek fedezhetők fel. Egyes megyékben kiemelték fejleszteni kívánt alágazatokat, például az egészségturizmus, gyógyturizmus (pl.: Heves, Hajdú-Bihar, Zala, Győr-Moson-Sopron, kulturális örökség védelme (pl.: Vas, Veszprém, Fejér, Heves), öko-, túra-, kerékpáros, lovas-, agroturizmus stb. fejlesztését. Más megyékben a fejlesztési szemlélet, irányultság került előtérbe: fenntarthatóság elve, összehangolt fejlesztések (pl.: Borsod-Abaúj-Zemplén, Zala, Veszprém), komplex turisztikai termékfejlesztés, integrált fejlesztések (pl.: Szabolcs-Szatmár-Bereg, Somogy, Hajdú-Bihar), szezonális csökkentése (pl.: Somogy, Jász-Nagykun-Szolnok). Több megyében a két terület (ágazati szemlélet/átfogó fejlesztési elvek) egyszerre megjelenik.
- Biztosítani szükséges a munkaerő mobilitását (utak, közlekedés – PM alapján a 8-as tematikus célhoz kapcsolódóan)
- Fejlesztési szükségletként jelöli meg minden megye a közúti elérhetőségi feltételek javítását. A közúti infrastruktúra rossz állapotát és hiányos voltát több megye a gazdasági fejlődés egyik legfőbb gátjaként azonosítja (pl. Győr-Moson-Sopron, Bács-Kiskun, Hajdú-Bihar).
- A térségi illetve mikrotérségi foglalkoztatási központok közúti elérhetőségi viszonyainak problematikáját fejlettségbeli különbségektől függetlenül minden megye kiemeli, azonban térbeli-gazdasági helyzetüktől függően eltérő hangsúlyokkal. E tekintetben két pólus különböztethető meg:
- A fejlettebb dunántúli megyék (kiemelten Győr-Moson-Sopron és Komárom-Esztergom) főként a lokális vagy mikrotérségi gazdasági központok elérhetőségét kívánják fejleszteni, elősegítve a megye gazdaságának térbeli diverzifikációját.
- A gyengébb gazdasági teljesítménnyel bíró Dél-dunántúli (Somogy, Baranya, Tolna) illetve északkeleti megyék (Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg) periférikus, a gazdasági központoktól izolált területeik gazdasági vérkeringésbe kapcsolásának kulcsmomentumaként említik az alacsonyabb rendű közutak fejlesztését. A mikrotérségi illetve térségi központok elérhetőségének javulása ezeken a területeken is elősegíti a munkaerő mobilitását, áramlását.
- A munkaerőpiacra visszatéréshez, gazdasági aktivitáshoz a gyermekellátó kapacitások biztosítása szükséges (PM 8-as tematikus cél esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban),
- A gyermekellátó kapacitások biztosításának szükségessége minden területi szereplő esetén megjelenik. Vannak azonban eltérések a szerepük hangsúlyozása szempontjából, amellyel összefüggést mutatnak a foglalkoztatási ráta éles területi különbségei: A keleti és északi térségek munkahely-hiányosak, a fejlettebb nyugati területek helyzete pedig nagyban függ az exportra termelő vállalkozások külpiaconak helyzetétől. Így a magas munkanélküliségi rátával sújtott megyék esetében a hangsúly elsősorban a munkahelyteremtésen van és jövőbeli igényként jelenik meg a munkába állást segítő gyermekellátó kapacitások fejlesztése, addig a fejlettebb, iparosodottabb megyék, illetve városi ipari centrumok és azok vonzáskörzete esetében már jelenleg is egyre növekvő igény mutatkozik az ilyen irányú fejlesztések megvalósítására.
- Ugyanakkor a periférikus területeken fennálló kedvezőtlen demográfiai folyamatok, mint például a gyorsan növekvő gyermeklétszám, éppen a tartós munkanélküliséggel vagy inaktivitással kapcsolatos problémák az ország egyes területein és a területileg szegregált körülmények között élő társadalmi csoportok, köztük a romák esetében koncentráltan jelentkeznek.
- A gyermekellátó kapacitások térbeli eloszlását befolyásolják a mobilitási problémák is. A

munkanélküliek 50%-a kistelepülésen él, ahol a helyi elhelyezkedési lehetőségek és a munkaerő mobilitása korlátozottak. Utóbbiak között a közlekedési lehetőségek, a megfizethető és rendezett bérlet-piac és a gyermekgondozási szolgáltatások korlátozott elérhetősége is meghatározó tényező. Míg egy-egy új ipari-logisztikai centrum megtelepedése hirtelen, jelentősen növekvő igényt teremthet a terület vonzáskörzetében, amelynek nagysága csak a betelepülő beruházóval kötött megállapodás után jelölhető meg pontosan, így ezek az igények a jelenleg rendelkezésünkre álló dokumentumokban csak rövidtávon, illetőleg általánosan, áttekintő jelleggel jelenhetnek meg, de nagyságrendjük és szükségszerűségük jól kirajzolódik.

- A helyi vállalkozói együttműködések, ennek helyi szervezése szükséges a helyi foglalkoztatás növeléséhez (PM 8-as tematikus cél esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban). E témakörben kiemelkedik a vállalkozói együttműködések elősegítésének támogatása, melyre 13 megye fogalmaz meg fejlesztési igényt.
- A város-vidék kapcsolatok erősítése szükséges a termék-, anyag- és energiaforgalom térségen belül tartásához, a helyi gazdasági és munkaerőpiac potenciál kiaknázásához (a PM Nemzeti Fejlesztési Prioritás 5. alfejezetben megfogalmazottakkal összhangban).

A város-vidék kapcsolatok erősítése tekintetében legnagyobb súllyal a helyben termelt és feldolgozott élelmiszerek, helyi termékek helyi ellátásba történő bevonása jelenik meg a megyei stratégiákban.

Minden megye megjelenít a helyi termékekkel kapcsolatos helyi koordinációval, menedzsmenttel kapcsolatos fejlesztési igényt. Térségi különbségek és összefüggések e tekintetben alapvetően nem azonosíthatók, inkább egyes termékekre vagy védjegyre kialakított megyei programtervek jelennek meg.

Településfejlesztés, azon belül városfejlesztés kapcsán azonosított fejlesztési szükségletek a PM alapján:

- Vállalkozásokat vonzó és élénkítő városi, települési környezet és szolgáltatások szükségesek a gazdaság fejlődéséhez és a lakosság megtartásához (PM 6-os tematikus cél esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban)
- A városi környezet- és szolgáltatásfejlesztés csaknem mindegyik megye fejlesztési elképzelései között megjelenik, általában a megyei jogú városhoz kapcsolódóan, illetve nagyobb városokhoz, járási központokhoz kötődve. A lakosság megtartása, mint motiváló erő az ország keleti megyéiben jelenik meg hangsúlyosabban, a vállalkozások vonzásának fontossága a nyugati megyékben (Dunántúl) erőteljesebb. A fejlesztések gyakran barnamezős területek rehabilitációs, vagy funkcionális városrehabilitációs igényekkel együtt kerülnek tárgyalásra.
- A gazdasági infrastruktúra részeként és a vállalkozásbarát településfejlesztéshez kapcsolódva a helyi környezetvédelmi infrastruktúra kiépítése, fejlesztése szükséges a települési környezeti minőség megőrzése, javítása érdekében (PM 6-os tematikus cél esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban)
- Eltérő hangsúllyal jelenik meg ez a terület a fejlesztési igények között, de nem lehet területi mintázatot felfedezni bennük. A legtöbb esetben a hulladékkezelésre, hulladékgazdálkodásra és –feldolgozásra, környezeti kármentesítésre vonatkozó igények jelennek meg. Ezt követik a csatornázási, szennyvíz-beruházási igények, ivóvíz- és talajvédelem, termőföld/talajvédelem, továbbá olyan horizontális szempontok, mint a fenntarthatóság elve, ökoszemlélet erősítése, klímaváltozásra való felkészülés, erőforrás-gazdálkodás fontossága.
- Fenntartható közlekedési fejlesztések, valamint az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások alkalmazása szükséges az erőforrás-hatékony gazdaságért és a széndioxid kibocsátás csökkentésére (PM 4-es tematikus cél esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban),
- Valamennyi megye fejlesztési igényei között megjelennek ezek a témák. Kiemelten fontos fejlesztési területek a fenntartható közlekedési fejlesztések témakörben: egységes, környezetbarát közösségi közlekedési rendszerek bevezetése (pl.: Zala, Veszprém, Nógrád,

Jász-Nagykun-Szolnok, Somogy), környezetbarát közösségi infrastruktúra – kerékpárút – fejlesztése (az egész ország területén).

- Kiemelten fontos fejlesztési területek az energiahatékonyság, megújuló energiaforrások témakörben: az intézmények/középületek energiahatékonyságának javítása (elsősorban Észak-, és Kelet-Magyarországon), a megújuló- és alternatív energiafelhasználás részarányának növelése (elsősorban Nyugat-Dunántúlon és Dél-Alföldön), a vállalkozások energiahatékonyságának növelése, megújuló erőforrások jobb hasznosítása (Nyugat-Dunántúl, Alföld), energiafogyasztás csökkentése, racionalizálása (pl.: Tolna, Borsod-Abaúj-Zemplén).
- A közszolgáltatások és infrastruktúrájuk fejlesztése, bővítése és családbarát hozzáférhetőségük biztosítása, javítása szükséges a népesség megtartásához, az életminőség javításához, a munkaképesség fenntartásához (PM 9-es tematikus cél esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban)
- A közszolgáltatások infrastruktúrájának eloszlása nem mutat éles területi különbségeket, sokkal inkább az egyes települések település-hierarchiájában elfoglalt helyzete befolyásolja azok hozzáférhetőségét. A városhálózat esetében a közszolgáltatási és az infrastrukturális ellátottság, valamint az elérhetőségi viszonyok is kedvezőbbek az országos értékeknél. A magyar városhálózat szinte minden tagjára jellemző, hogy a városok jelentősebb gazdasági szerepkörökkel és kedvezőbb elérhetőségi paraméterekkel rendelkeznek, mint vidékies környékük. A vidékies térségekben a közszolgáltatások elérhetősége és a munkába járás feltételei is kedvezőtlenek, így az utóbbi feltételeinek javítása egyúttal a közszolgáltatások elérhetőségének javítását is segíti, ezért ez a területi szereplők által jól ismert igény többszörösen is megjelenik a területfejlesztési dokumentumokban. Ugyanakkor ezekben a térségekben az átlagosnál kisebb mértékű környezeti terhelés, kiemelkedő ökológiai szolgáltatásaik és táji értékeik viszont felértékelődő fejlesztési erőforrást képviselnek.
- A közszolgáltatásokhoz (szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi, rehabilitációs és egészségügyi, továbbá a társadalmi felzárkózást támogató kulturális) való hozzáférés javítása része a megyei fejlesztési programoknak, különösen fontos hangsúlyt kap a közszolgáltatások emberi kapacitására és a kapacitáshiányos hátrányos helyzetű térségekben. A TOP-pal kapcsolatban az egészségügyi és szociális alapellátások, azokhoz kapcsolódva az akadálymentesítés igénye jelenik meg a dokumentumokban. Ez utóbbi, mint horizontális szempont szerepet kap egyéb fejlesztések esetében is.
- Kiemelendő, hogy az infrastruktúra fejlesztése mellett, több megye fejlesztési programjában is megjelennek a lakosság egészségtudatosságának növelése és az egészség fejlesztése is.
- A leromlott város- és településrészek lakókörnyezetének megújítása és kapcsolódó szolgáltatások szükségesek az alacsony státuszú lakosság helyzetének életkörülményeinek javításához (PM 9-es tematikus cél esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban)
- A megyei fejlesztési programokban három különböző beavatkozási logika, illetve szükséglet jelenik meg. Somogy, Baranya, Bács-Kiskun, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a tanyás és nehezen megközelíthető aprófalvak esetében szükséges ezek gyakran alapvető infrastrukturális ellátottságának javítása, elérhetőségnek biztosítása.
- A második az alacsony státuszú, képzetlen, elszegényedett csoportok által lakott településrészek esetében az integrált várostérségi fejlesztések keretében a szociális városrehabilitációs jó gyakorlatok továbbterjesztése. Az előző tervezési időszakban megindult fejlesztések folytatása jellemző a nagyobb városok esetében. A hátrányos helyzetű csoportok tagjainak felzárkóztatását nehezíti, hogy a gazdaságilag kevésbé fejlett megyék városaiban nagyobb problémát jelent, hogy foglalkoztatási (üzleti) szerepük kimondottan gyenge lábakon áll. Az elmúlt évtizedekben felhalmozódott jelentős beruházáshiányt a jellemzően közterületeket célzó, csak egy-két esetben komplex településmegújító fejlesztések csökkentették ugyan, de a városok arculata és a lakókörnyezet minősége további beavatkozásokat igényel. A 2014-2020-as programozási időszakban szükséges, hogy a szociális városrehabilitációs beavatkozások estében kevésbé hangsúlyosan jelenjenek meg a közterületfejlesztések, és prioritást élvezzenek azok a fejlesztések, amelyek a koncentráltan

jelentkező a társadalmi problémákra kínálnak hatékony válaszokat a romló státuszú és állapotú városrészekben,

- A közösségi és kulturális terek és szolgáltatások közösségi részvétellel történő fejlesztése szükséges a helyi közösség megerősítéséhez, a kedvező helyi gazdasági környezet kialakításához (PM 3.1.1. fejezetben megfogalmazottakkal összhangban). Számos városban merül fel ennek igénye.
- A társadalmi aktivitás és együttműködés növelése szükséges a fenntartható helyi gazdasághoz és közösséghez, a közösségi és gazdasági aktivitáshoz (PM 9-es tematikus cél esetében megfogalmazott *célkitűzések* alponnttal összhangban)
- A területi fejlesztési program egyes intézkedéseiben és stratégiájában, mint horizontális szempont jelenik meg a terület, az egyes intézkedésekben fel-felbukkanva. Az olyan perifériális területekkel rendelkező megyék esetében, ahol a gazdasági, munkavállalási nehézségekben gyökerező egymást erősítő problémák erősebben jelennek meg, ott külön intézkedésként, vagy stratégiai célként is megfogalmazásra került, hogy elsősorban szükség van az érintett térség foglalkoztatási vonatkozású intézkedéseinek sikeres tervezésére, annak összehangolása érdekében alapvető feltétel a gazdasági és munkaerő-piaci szereplők együttes szerepvállalására. Kiemelten figyelve a hátrányos helyzetűek alapvető szociális készségeinek erősítésére, lehetővé téve foglalkoztathatóságuk későbbi fejlesztését és majdan munkaerőpiaci részvételüket.
- A társadalmi aktivitás növelése érdekében a civil szervezetek és önkéntesek bevonására is sor kerül, illetve esetenként ösztöndíjprogram és helyi marketingakciók, illetve a helyi identitást erősítő rendezvények mélyítik el az intézkedések céljainak elérését.

Az operatív program stratégiai céljai és keretei

A TOP elsődleges célja a **térségi, decentralizált gazdaságfejlesztés**, ezáltal a **foglalkoztatás** növelése. Valamennyi prioritása, intézkedése közvetlenül vagy közvetetten hozzájárul ehhez a célhoz.

A TOP elsősorban az önkormányzatok fejlesztéseire biztosít forrásokat, az **önkormányzatok gazdaságfejlesztési és azzal összefüggő város- és településfejlesztési akcióit** támogatja.

A TOP **területi programcsomagok** alapján nyújt támogatást, a **megyék és a megyei jogú városok szintjén összehangolt fejlesztésekre**. A megyék és megyei jogú városok fejlesztéseire a Területi Kiválasztási Rendszert (TKR) alkalmazza.

A TOP az EU besorolás szerint „**kevésbé fejlett régiókra**”, vagyis az **ország Budapesten és Pest megyén kívüli területére** (18 megye) vonatkozik.

A TOP küldetése, hogy valamennyi megye, térség és település, így a jelenleg hátrányos helyzetű, leszakadó tendenciákat mutató térségek és települések esetében is megtalálja és erősítse azokat a fejlődési elemeket, amelyekkel **potenciáljuk, erőforrásaik kibontakoztathatók és aktivizálhatók**. Ennek érdekében a TOP **elsődleges célja a térségi gazdaságfejlesztés** és a foglalkoztatás növelése.

A TOP elsősorban a **Partnerségi Megállapodás** 5. nemzeti fejlesztési prioritásához, azaz a **gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések megvalósításához** kapcsolódik. Eszerint a versenyképesség mellett a gazdaságfejlesztés másik dimenziója az ország **helyi és térségi gazdasági rendszereinek megerősítése**. A prioritás nagy hangsúlyt helyez a helyi gazdaság foglalkoztatási lehetőségeinek kiaknázására, ami esélyt kínál a munkaerőpiacról kiszorult rétegek számára is. Erősíteni kell a városok térségi gazdaságszervező erejét, egyúttal településfejlesztési akciók révén javítani kell a városok vonzerejét, a munkába járást, a leromlott területek gazdasági, fizikai és társadalmi megújítását.

Az operatív program fejlesztéspolitikai céljai:

(1) Gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása:

- helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése a beruházások és befektetések növelésére, a munkahelyek elérhetőségének javítására,
- helyi szolgáltatások biztosítása a gazdasági aktivitás és a foglalkoztatás segítésére,
- turisztikai vonzerőkben rejlő endogén potenciál kibontakoztatása a foglalkoztatás növekedése érdekében

(2) Vállalkozásbarát és népességmegtartó település-, kiemelten városfejlesztés, az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges helyi feltételek biztosítása

- város- és településfejlesztés a gazdasági funkciók erősítésére, a beruházások és befektetések növelésére és a népesség megtartására, a zöldfelületek és a kisléptékű környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése a települési környezeti minőség javítására,
- fenntartható városi közlekedésfejlesztés a települési környezet minőségének javítására és a széndioxid kibocsátás csökkentése érdekében,
- , a munkába járás segítésére,
- , az önkormányzati épületek energiahatékonyságának javítása a hatékony településüzemeltetés és a széndioxid kibocsátás csökkentése érdekében,
- a közszolgáltatások fejlesztése, bővítése az életminőség javítása, és a népesség, különösen a fiatalok megtartása érdekében,
- leromlott városrészek fejlesztése az alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítására,
- helyi közösségek és együttműködés erősítése a helyi és térségi gazdasági és közösségi aktivitás ösztönzésére.

A TOP tervezett beavatkozásai az **országos fejlesztéspolitikai tervezés során feltárt**, és az országos fejlesztési dokumentumokban (kiemelten OFTK, Nemzeti Vidékstratégia, PM) rögzítettek mellett az ezekkel összhangban folyó **területi tervezés** (megyei területfejlesztési koncepciók és programok) során **feltárt fejlesztési szükségletekre** alapozódnak. Az OFTK is tartalmaz az egyes megyékre és nagyvárosokra beazonosított fejlesztési szükségleteket és fejlesztési irányokat, biztosítva az országos és területi tervezés összhangját.

A két fő stratégiai célhoz tartozó beavatkozási irányok:

(1) Gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása:

A helyi és térségi erőforrásokat hasznosító és gazdagító, ún. **helyi gazdaságfejlesztés** és foglalkoztatás-ösztönzés a gazdasági ciklusok térségen belüli kialakítását szorgalmazza. Ez a gazdasági erőforrások (elsősorban munkaerő, tudás, jövedelem vagy akár a döntéshozatal) áramlásának és folyamatainak minél hosszabban egy-egy térségen belül tartását szolgálja. A helyi gazdaságfejlesztés ennek megfelelően a térség adottságai, belső erőforrásai által motivált, ezeket aktivizáló, fenntartható módon felhasználó, elsődlegesen a térség belső piacára irányuló, egymással összehangolt tevékenységeket jelenti. Mindez a belső erőforrásokra nagyobb mértékben építő, stabil és fenntartható növekedést felmutató térségi gazdasághoz vezethet. Az ország erősen nyitott és duális gazdaságának egyik következménye e helyi gazdasági rendszerek meggyengülése, eltűnése. Újjáélesztésük sokat tehet a nemzeti és ezen keresztül az uniós növekedésért és versenyképességért is. A helyi gazdasági növekedési modell irányában csak hosszú távon lehet elmozdulni. Térségspecifikus gazdaságfejlesztési beavatkozások szükségesek ahhoz, hogy megfelelő erőforrások és együttműködések legyenek helyben az új fejlődési modell kibontakozásához. A PM ajánlásaival összhangban a helyi gazdaságfejlesztés célzott fejlesztései Magyarországon alapvetően

gazdaságszervezési tevékenységeket igényelnek, melyeket hatékonyan egészíthetnek ki a **kis- és középvállalkozásokhoz** –ágazati operatív programból – érkező közvetlen támogatások. Gazdaságszervezéssel és támogatásokkal fokozni kell a **térségi gazdasági szereplők közötti együttműködést**, ki kell alakítani a térségi piacokat (város-vidék kapcsolatok erősítése érdekében), a térségeken belüli **termelői-fogyasztói kapcsolatokat**. Mindebben szükséges olyan térségspecifikus szempontok, megoldások érvényesítése, amely révén lehetőség nyílik az adott megye, település fejlesztési szükségleteire reagáló térségre szabott gazdaságfejlesztésre.

A TOP a helyi gazdaságfejlesztés esetében elsősorban a gazdasági növekedést és a foglalkoztatás bővítést szolgáló helyi feltételek biztosításában vállal szerepet. E tekintetben a TOP főként **közvetett gazdaságösztönző eszközök** támogatására irányuló beavatkozásokat tartalmaz: a helyi gazdaságfejlesztést és foglalkoztatás bővítést támogató háttér infrastrukturális és gazdaságszervezési eszközök a TOP fontos alkotóelemeit képezik.

A helyi gazdaságfejlesztés szempontjából **nagyon fontos a térségek foglalkoztatási potenciáljának bővítése**, a munkaerő helyben tartása. A foglalkoztatás biztosítása ezért a TOP gazdaságfejlesztési törekvéseinek egyik fő motivációja, elsősorban a PM-ben is hivatkozott térségileg integrált foglalkoztatás fejlesztési akciók révén. Elsősorban az önkormányzatok által megvalósított üzleti infrastruktúra fejlesztések köré szerveződhetnek ilyen integrált csomagok, amelyek ESZA és ERFA típusú fejlesztéseket egyaránt megjeleníthetnek. Ez megnyilvánulhat a munkaerő-igényes ágazatok (pl. turisztikai szolgáltatások) területileg fókuszált támogatásában, olyan beruházások ösztönzésében, amelyek jelentős helyi foglalkoztatást tudnak biztosítani, vagy a munkaerő földrajzi mobilitását biztosító eszközök alkalmazásával az egyes térségekben jelentkező munkaerőhiány oldásában. Ugyanakkor a foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása a helyi foglalkoztatási paktumok, a felnőttképzés, átképzés és a gyakorlatorientált oktatás koordinált támogatása révén is megvalósul.

A stratégiai célhoz kapcsolódó TOP prioritástengelyek és fejlesztési irányok az alábbiak:

Térségi gazdaságfejlesztés a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében

A TOP beavatkozási logikájának lényege, hogy az ágazati operatív programokban elérhető horizontális támogatásokhoz képest **térség- és programalapú, a különféle fejlesztési elemeket egymással összekapcsoló, egymásra építő fejlesztéseket** valósítson meg. A helyi gazdaságfejlesztés esetében ez az üzleti infrastruktúra, a vállalkozásfejlesztés, a mobilitás és foglalkoztatás támogatásának **együttes, összehangolt támogatását** jelenti, mely térségi igényfelmérésre és tervezésre alapozódik.

A közép- és nagyvárosokban többnyire adottak a **magas hozzáadott értékű termelés bővítését célzó üzleti infrastrukturális feltételek**, azonban az üzleti szolgáltatások tekintetében elmaradások tapasztalhatók. Az ipari parkok, inkubátorházak és egyéb iparterületek üzleti szolgáltatási spektruma szegényes, fejlesztésre szorul. Ezért elsősorban a közép- és nagyvárosokban szükséges a meglévő üzleti infrastrukturális kapacitások minőségi fejlesztése, valamint a kedvező vállalkozói környezet kialakításához szükséges professzionális üzleti szolgáltatási háttér fejlesztése. Szükség van továbbá a térségi gazdaságösztönzéssel foglalkozó intézményi kapacitások fejlesztésére, a vállalkozói aktivitás és térségi beruházás ösztönzés előmozdítására.

A TOP e térségekben egyrészt a **helyi gazdaságfejlesztéshez szükséges önkormányzati üzleti infrastrukturális háttér és szolgáltatások** fejlesztését támogatja.. Ezt kiegészítik a **célzott foglalkoztatási és képzési programok**, melyek a konkrét térségi gazdasági igényekre épülve, az önkormányzatok, helyi foglalkoztatók és a képző intézmények partneri együttműködésére alapozva segítik elő a megfelelő képzettségű munkaerő biztosítását, ezáltal a térségi foglalkoztatási viszonyok javítását.

Magyarországon az ágazatok közül foglalkoztatási szempontból kiemelkedik a **turizmus**. A turizmus a magyar gazdaság egyik legjelentősebb ágazata (a befektetéseket, ellátási láncot és jövedelmi hatásokat is figyelembe véve 2012-ben Magyarország a GDP-jének 10,5%-át adta; WTTC, 2012). Az ágazat jelentős mértékben kkv-kra épül, és erősen munkaintenzív. A hazai turisztikai tevékenységek az átlagosnál nagyobb hatást gyakorolnak más ágazatokra, így a munkaerő piacra is

jelentős további közvetlen és közvetett hatást fejtenek ki. A turizmusban közvetlenül és közvetve (például ellátási láncokban) foglalkoztatottak aránya nemzetközi szinten is jelentős (az összes hazai foglalkoztatott 9,8%-a, mintegy 360 ezer fő; WTTC, 2013). A turizmus egyes térségekben és kistérségeken domináns foglalkoztató.

A turizmus kiemelkedő gazdasági és foglalkoztatási szerepe okán a **turisztikai attrakciófejlesztések** a TOP foglalkoztatási szempontból fontos fejlesztési irányait képezik. A 2014-2020 közötti időszakban a turisztikai fejlesztésekkel szemben a korábbinál hangsúlyosabban megfogalmazott elvárás, hogy hálózatokba szerveződő, egymáshoz is szorosan illeszkedő tevékenységek valósuljanak meg. Ezen fejlesztéseknek finanszírozó forrása a GINOP, és ezekre épülnek rá a TOP forrásából támogatható, a területi tervekben megfogalmazott kisléptékű turisztikai infrastruktúrafejlesztések, melyek illeszkednek a nemzeti koordinációt igénylő kiemelt fejlesztésekhez is.

. A TOP – a Vidékfejlesztési Programmal komplementer módon – e tekintetben a **helyi vállalkozói aktivitás erősítése és a foglalkoztatás növelése érdekében a helyi ellátáshoz kötődő, szükséges önkormányzati infrastrukturális feltételek megteremtésében**, a közétkeztetés helyi termékekre épülő megszervezésében és célzott képzési és foglalkoztatási akciók lebonyolításában is szerepet vállalhat.

A térségi gazdaság ösztönzése szempontjából elengedhetetlen a **munkaerő földrajzi mobilitásának biztosítása**. Magyarország számos térségében a közösségi közlekedés adta korlátozott lehetőségek erősen megnehezítik, sőt ellehetetlenítik a munkavállalók mobilitását, számos térségben – különösen az aprófalvas térségekben, vagy a ritka városhálózattal jellemezhető térségekben – gondot okoz a megyeközpontok, járási központok közösségi közlekedéssel történő elérhetősége. A munkaerő-piaci vonzásközpontok környező kisebb településekről való elérhetőségét szolgálja az alsóbb rendű úthálózat célzott fejlesztése, a **térségek integrált gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztését szolgáló fejlesztési csomagok részeként**. A hátrányos helyzetű térségekben mindez alapfeltétele annak, hogy az elmaradott térségek képesek legyenek bekapcsolódni az ország gazdasági vérkeringésébe és esélyük legyen foglalkoztatási helyzetük javulására.

Magyarország kedvezőtlen demográfiai helyzete hosszú távon a munkaerő utánpótlását, és így a fenntartható növekedést veszélyezteti. Másrészt több olyan csoport is van a munkaerő-piacon, amely valamilyen oknál fogva nem tud, vagy nem akar hagyományos foglalkoztatási formában elhelyezkedni: pl. kisgyermek nevelése, idős hozzátartozó gondozása miatt. Magyarországon a kisgyermeket nevelő nők foglalkoztatási aránya különösen alacsony: a 6 éven aluli gyermeket nevelő nők foglalkoztatási rátája több mint 24 százalékponttal marad el az EU-országok átlagától. A lemaradást szintén jól szemlélteti a 6 éven aluli gyermeket nevelő és nem nevelő nők hazai foglalkoztatási rátája közötti magas, közel 39 százalékpontos különbség is, miközben az EU-ban az eltérés csak 16,5%.

A kisgyermekes anyák alacsony foglalkoztatási arányával összefüggésben a napközbeni ellátást biztosító intézményrendszer nem rendelkezik megfelelő kapacitással a kisgyermekek ellátásához. Az 1997. év novemberében életbe lépett gyermekvédelmi törvény a kisgyermekek napközbeni ellátását az összes önkormányzat kötelezően ellátandó feladatai közé sorolja. Amennyiben az önkormányzatok számára ez nem megoldható, kötelességük megszervezni és közvetíteni a máshol igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutást. Ennek ellenére az elmúlt 15 évben mindig volt olyan önkormányzat, amely az intézményfenntartás anyagi és egyéb nehézségei miatt e kötelezettségének nem tudott eleget tenni. A bölcsődék kihasználtsága még a 2010-ben végrehajtott 20 százalékos férőhelybővítés ellenére is több mint 100 százalékos. Évente még mindig átlagosan 4000 kisgyermeket utasítanak el férőhelyhiányra hivatkozva az ellátók.

A gyermekellátási kapacitások bővítése, az általuk nyújtott szolgáltatások minőségének javítása, illetve a célcsoportok (pl.: kisgyermekes nők) munkaerő-piaci reintegrációját szolgáló célzott támogatások már rövidtávon is elősegítik a foglalkoztatási helyzet javítását a kisgyermekes szülők munkaerő-piaci részvételének támogatásával, míg hosszú távon hozzájárulnak a gyermekvállalás ösztönzéséhez, így évtizedes távlatban is biztosítják a munkaerő utánpótlását.

(2) Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés, az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges helyi feltételek biztosítása:

Olyan **városi és települési környezet, infrastruktúra és közszolgáltatási rendszer** kialakítása a cél, amely **ösztönzi a vállalkozásokat és a gazdasági tevékenységeket**, az önkormányzat és a

vállalkozások együttműködésére épül, segíti a munkavállalást és a munkába járást, továbbá **kedvezőbb életminőséget biztosít, megtartja a népességet, kiemelten a fiatalokat.**

A települési életminőség javítását szolgáló beavatkozások gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási orientációjúak. Az ország népesedési helyzetéből fakadóan már középtávon komoly munkaerőhiánnyal szembesülhet. A helyzet javításáért a fejlesztéspolitika egyik eszköze az lehet, hogy a gyermekeket nevelők számára minél élhetőbb lakókörnyezetet és a közszolgáltatások minél könnyebb elérhetőségét biztosítja. E törekvések legfőbb támogatói a **gyermek és családbarát közterületi és közszolgáltatási beavatkozások** lehetnek. A TOP-ban megjelenő, **fenntartható és innovatív megoldásokkal fejlesztett közösségi közlekedés**, valamint az energiahatékonyságukban javuló városi lakó- és közszolgáltatási infrastruktúrák a környezettudatos, modern lakó- és vállalkozói környezet kialakításához járulnak hozzá (a CO₂ kibocsátás csökkentése mellett), miközben megvalósulhat korábbi környezetkárosítások felszámolása és kármentesítése. A **népesség és a munkaerő helyben maradásának, illetve vonzásának** fontos tényezői, hogy a napi tevékenységek ellátását minél jobban szervezett, igényekre szabott közlekedési, és egyéb közszolgáltatási (köztük hangsúlyosan a gyermekmegőrzést szolgáló) tevékenységek biztosítsák.

Nagyon fontos törekvés, hogy **tudatosabbá váljanak a helyi és térségi közösségek, elterjedjen az öngondoskodó képesség.** A tudatos helyi és térségi társadalmak hiányában sajnos kihasználatlan marad az egyik legfontosabb immateriális fejlesztési erőforrás, amely a közösségformálást és a gazdasági kibontakozást szolgálhatná: **a helyi és területi identitás.** Ezek az identitásminták települési és megyei szinten kimutathatóan léteznek az országban, amelyekre építeni szükséges.

A településfejlesztésekben és különösen a városfejlesztésekben is **előnyben kell részesíteni a közösségi megoldásokat.** A helyi és térségi közösségek szervezéséért a fejlesztéspolitika is tud tenni és ennek egyik legfontosabb platformja a TOP. Ezáltal komoly lehetőség nyílik arra, hogy a megyék és a megyei jogú városok saját felelősségben alakíthassák ki fejlesztési irányait, és jelentős kompetenciákat kapjanak azok végrehajtásában.

A stratégiai célhoz kapcsolódó TOP prioritástegyek és fejlesztési irányok:

Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés

A program a **települési, kiemelten a városi környezet vállalkozásbarát, gazdaságélénkítő, egyben fenntartható fejlesztését** önálló prioritási tengely keretében támogatja. Ezen belül a gazdasági tevékenységeknek teret adó, a városok, települések üzleti, kereskedelmi, szolgáltatási funkcióit kiszolgáló, a munkába járást segítő településfejlesztés, az ahhoz kapcsolódó környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztés, a természeti és kulturális örökség turisztikai vonzerőként való hasznosítása, továbbá a fenntartható és élhető városi környezet fejlesztése kap támogatást. Fentiek részeként megvalósulhatnak a fokozott közlekedési és ipari környezetterhelés hatásait csökkentő környezeti fejlesztések, például zajvédelem, környezetbiztonság javítása. A tervezett fejlesztésektől elvárt, hogy ne csak önmagukban értelmezhető, pontszerű beavatkozásként valósuljanak meg, hanem erős szinergiában az OP-n belül más olyan intézkedésekkel, amelyekkel együtt a tervezett közterületi fejlesztések a városi környezet megújításán túl a gazdaságfejlesztéshez, turizmusfejlesztéshez és más városfejlesztési célokhoz is hozzájárulnak, kiemelten a fiatalok megtartásához.

Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken

Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság megvalósításában számos tényező, köztük a villamosenergia-használat magasabb foka, a kibocsátás visszafogása és a közlekedés átalakítása is központi szerepet játszik. Az emberi tevékenység okozta üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátása jelentős mértékben hozzájárulnak az éghajlatváltozáshoz, világszintű hatásai egyre nagyobbak. Az éghajlatváltozás elkerülése, az abból fakadó hatások minimalizálása érdekében a globális CO₂ kibocsátást jelentős mértékben csökkenteni kell. Az Európa 2020 Stratégiában megfogalmazott célok között szerepel, hogy az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását az 1990-es szinthez képest 20%-kal csökkenteni szükséges (vagy akár 30%-kal, ha adottak az ehhez szükséges feltételek). A megújuló energiaforrások arányát 20%-ra kell növelni (Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Terve a 14,65 %-os megújuló arány elérést tűzte ki célul), illetve az energiahatékonyságot 20%-kal kell javítani 2020-ig. Fontos, hogy az ember okozta ÜHG kibocsátás csökkentésére tett intézkedéseket minél hamarabb érvényesíteni lehessen.

A klímaváltozás alapvető okainak és következményeinek jelentős része a **városi térségekben** összpontosul. A városok mikroklimája a globális változások hatásai nélkül is jelentősen eltér a kevésbé városiasodott térségektől, ezek a különbségek pedig a klímaváltozás hatására a későbbiekben felerősödhetnek. Emiatt a TOP a városokra összpontosít az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatásakor. Ennek kapcsán kiemelt cél a **fenntartható városi közlekedés** támogatása, beleértve annak innovatív megoldásait.

A **megújuló energiaforrások** felhasználása elmarad az EU átlagtól (HU: 9,1%, Megújuló energetikai jelentés, 2011; az EU átlaga 13% 2011-ben, Eurostat). Magyarország a természeti adottságai alapján különösen a **biomassza és a geotermikus energia** területén rendelkezik jelentős potenciállal. A geotermikus gradiens kimagasló (5 K/100 m), közel másfélszerese a világátlagnak. Magyarország területének közel 80%-a áll mezőgazdasági vagy erdészeti művelés alatt, így a biomassza energetikai célú hasznosítása területén jelentős, hosszú távon és fenntarthatóan hasznosítható potenciál áll rendelkezésre.

Az EU-s és a nemzeti fejlesztési fókuszoknak megfelelően az **energihatékonyság és a megújuló energiát hasznosító rendszerek** támogatásának fókuszában is a CO₂ kibocsátás mérséklése áll. Összhangban a hazai fejlesztési dokumentumokban megfogalmazottakkal, e prioritás keretein belül támogatott fejlesztési irányok fő csoportját a **települési önkormányzatok tulajdonában vagy fenntartásában álló** épületekhez, ingatlanokhoz, **infrastrukturális létesítményekhez köthető energihatékonyságot, energiatakarékosságot és a megújuló energia felhasználásának arányát növelő, a CO₂ kibocsátás mérséklését szolgáló fejlesztések** adják.

Az uniós törekvésekkel összhangban a 2014–2020-as gazdaságfejlesztés, így a TOP gazdaságfejlesztésének is fontos iránya a zöld gazdaság fejlesztése. E tekintetben a TOP fontos szerepet vállal a helyi megújuló energetikai adottságokra épülő, önkormányzatok által koordinált **térségi energetikai programok** megvalósításában (beleértve helyi, autonóm ellátási, energetikai rendszerek kialakítását is), melyek a CO₂ emisszió csökkentésén túlmenően biztosítják az erőforrás-hatékony gazdaság előmozdítását, a térségben működő vállalkozások működési költségeinek csökkenését, ezáltal versenyképességük és foglalkoztatási képességük növelését. Az önkormányzatok energiatudatos működését és aktív szerepvállalását hivatott elősegíteni a TOP-ból támogatható Fenntartható Energia Akcióprogramok kidolgozása is.

A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése

A közszolgáltatások minősége és hozzáférhetősége tekintetében jelentős területi különbségek vannak a megyék, illetve a nagyobb városok és a kisebb települések között. Különösen a társadalmi-gazdasági szempontból elmaradott, többnyire aprófalvas, romák lakta térségekben (pl. Cserehát, Ormánság) nem biztosított a megfelelő színvonalú szolgáltatás sem helyben, sem az elérhető távolságon belüli centrumokban. Ugyanakkor a nagyobb városokban jelentkeznek a nagyobb népességszámhoz köthető speciális ellátások iránti városi és térségi igények. A városok szolgáltatásaikkal a vidéki térségeket is ellátják.

A lakosság rendelkezésére álló humán közszolgáltatások – mindenekelőtt az **egészségügy és a szociális ellátások** – minőségét, színvonalát jelentős mértékben meghatározza a területileg, helyileg e szolgáltatások működtetésére, rendelkezésre álló épületállomány fizikai állaga, technikai felszereltség korszerűsége. Az ország elmaradottabb, gazdasági és szociális tekintetben fejlesztendő térségeiben a legrosszabb és legelavultabb az egészségügyi, szociális ellátások helyi fizikai infrastruktúrája. A nem megfelelő színvonalú fizikai infrastruktúra miatt több száz településen egyáltalán nincs mód és lehetőség az életesélyek és az életminőség javítása, a területi felzárkóztatás, a népességmegtartó képesség szempontjából is fontos szolgáltatások működtetésére. Máshol a leromlott állagú épületek és az elavult felszerelések, vagy a technikai eszközök, hiánya miatt nincs tényleges lehetőség korszerű, magas színvonalú közszolgáltatások nyújtására. A fogyatékkal élő embereket környezeti és (info-)kommunikációs akadályok egyaránt gátolják társadalmi és munkaerőpiaci részvételükben.

A TOP az **önkormányzatok számára kötelezően előírt közszolgáltatások, így az egészségügyi és szociális ellátás infrastruktúrájának fejlesztését** segíti elő. Az egészségügyi fejlesztések esetében kiemelt cél a megelőzés elősegítése.

Emellett a közép- és nagyvárosokban integrált programokat támogat a **leromlott város- és településrészek megújítása**, az alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása érdekében.

Városi közösségek erősítése a közösségi és kulturális szolgáltatások minőségének javításával

A helyi közösségek aktivitása és részvétele a fejlesztési folyamatokban, a civil aktivitás, a szektorok közötti együttműködés hatékony eszköze a városok fejlesztésének. A prioritási tengely alkalmazása a közösségi részvétel és együttműködés erősítése, a helyi civil szektor aktivitásának és ismertségének növelése, valamint a lakossági közösségépítés szempontjából indokolt.

A **városi közösségek identitásának, összetartozásának és elégedettségének fejlesztése** prioritási tengely keretében olyan kísérleti, közösségvezérelt kezdeményezéssel (CLLD) alapuló fejlesztések fognak megvalósulni ERFA és ESZA források összehangolt felhasználásával, amelyek elősegítik a városok közösségeinek fejlődését, illetve az egyes szektorok szorosabb együttműködését. E fejlesztésekre a városokban alakuló helyi akciócsoportok által kidolgozott helyi fejlesztési stratégiák alapján nyílik lehetőség. A prioritás infrastrukturális oldalát közösségi terek és szolgáltatók minőségi fejlesztése, bővítése, valamint a helyi, ill. a közösségi alapú gazdaságfejlesztést támogató beruházások szolgálatják. Az infrastrukturális beruházásokhoz szorosan kapcsolódó közösség-szervezési és -fejlesztési akciók, projektek és programok növelik a városi CLLD-k területén élő lakosság összetartozását, identitástudatát, illetve erősítik a helyi és közösségi gazdaságfejlesztés alapjainak megteremtését, valamint az egyes szektorok közötti párbeszédet és közös gondolkodást.

Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés

A TOP **gazdaságfejlesztési beavatkozásainak** sikeréhez szükséges, hogy a fejlesztésekhez olyan ESZA finanszírozású, **humán fejlesztési programok** kapcsolódjanak, amelyek helyi szinten **összehangolják a munkaerő-keresletet és kínálatot, ösztönzik a foglalkoztatást**, ahhoz kapcsolódva a munkavállalói **mobilitást** és munkaerőpiacra történő visszatérést.

A társadalmi és gazdasági folyamatokkal összefügg a helyi közösségek működése, a **közösségi aktivitás és a társadalmi felelősségvállalás**. A kedvezőtlen helyzetben lévő térségek jövője szempontjából különösen fontos a **gyermekek és fiatalok** helyzete, valamint a roma népesség helyzete. A gyermekek és fiatalok a helyi közösség jövőjét jelentik. Nem csak arról szükséges gondoskodni, hogy megfelelő iskolai képzésben és nevelésben részesüljenek, hanem arról is, hogy a helyi társadalom értékes tagjaivá váljanak, a bennük rejlő tehetséget és tudást megfelelő szinten kamatoztatva. Szükséges a **helyi tehetséges fiatalok mentorálása**; továbbá helyben maradáshoz és letelepedést segítő programokkal a **magasan képzettek helyben tartásának** segítése. A rászorulóknak segítése, erősebb szociális háló, mentálhigiénés szolgáltatások kiépítése, fejlesztése szintén az **életminőség és társadalmi összetartozás** javítását szolgálja.

A helyi közösségeknek meg kell ismerniük közös múltjukat és végig kell gondolniuk jövőjüket. A **helyi értékek megismerése** és megismertetése minden térség saját érdeke. Elengedhetetlen, hogy hosszú évek elteltét követően ismét tudatos **helyi (térségi és települési szintű) tervezés** alapozza meg a várható fejlesztéseket, amelyekre a társadalmi együttműködést célzó akciók épülhetnek.

A fejlesztendő térségek és a leromlott, nagyarányú **alacsony státuszú népességgel rendelkező városi területek** komplex gazdasági-társadalmi problematikája a magyar terület- és várospolitikára egyre égetőbb kérdés. Mindez elképzelhetetlen a helyi közösségek aktív részvétele nélkül. A korábbi tervidőszakban sajnos több felzárkóztatási célú projekt zárult sikertelenül, mert nem helyezték a kellő hangsúlyt az ott élők meggyőzésére, a projektekbe történő aktív bevonására.

A TOP támogatja e fejlesztendő térségek és településrészek felzárkózását, ezen belül a helyi közösségek és kohézió erősítését, a **helyi és térségi gazdasági és közösségi aktivitás erősítését**. Ennek érdekében a helyi igényeken alapuló **esélyteremtő programok és a közösségi identitást erősítő** helyi akciók megvalósítására nyílik lehetőség.

Az operatív program megvalósításának decentralizált modellje a megyei szintű koordinációval

A magyar területi közigazgatás elmúlt években lezajlott reformja (a helyi önkormányzatok, a járások, a

megyék és a központi állam közötti feladat- és forrásmegosztás újraszabályozásával) a területi egyenlőtlenségek jellegének megváltozásához igazodott. Ugyanakkor létrejöttek azok a keretek is, amelyek a helyi és térségi fejlesztéspolitikát meghatározzák. Ebből a szempontból a legfontosabb változás, hogy **a megyék erős tervezési és területfejlesztési feladatköröket kaptak.**

A TOP megvalósításának kulcseleme a megfelelő **szakpolitikai és területi koordináció**, amely biztosítja az **ágazatilag és térségileg összehangolt fejlesztéseket**. Országos és térségi, helyi szinten is szükséges a támogatások és a fejlesztéspolitikai intézményrendszer összehangolt működése.

A **megye**, mint a területfejlesztés tervezési és programozás középszintje az alábbi területfejlesztési feladatokban működhet közre a 2014-2020 közötti uniós programidőszakban:

- a fejlesztési projektek feltárásában, tervezésében, koordinálásában, a megvalósítás nyomon követésében;
- a megye területét érintő fejlesztések nyomon követésében, területi koordinálásában;
- integrált térségi programok kialakításában, tervezésében, végrehajtásában, nyomon követésében;
- a megye területén megvalósuló helyi fejlesztési programok koordinálásában, szakmai és módszertani segítségében, a lebonyolítás segítségében, a nyomon követésében, a végrehajtás támogatásában.

A TOP megvalósítási modellje az **integrált területfejlesztési megközelítésre épülő decentralizált tervezés és a végrehajtásban való közreműködés**. Ennek keretét az alábbi tervezési és végrehajtási elemek képezik:

- **megyei integrált területi program** – területi kiválasztási rendszer formájában (megyei önkormányzatok tervezik és közreműködnek a végrehajtásban). Gazdaságfejlesztési és településfejlesztési tartalom a megye megyei jogú városon kívüli területére.
- **megyei jogú város integrált területi programja**: a **megyei jogú városok esetében** területi kiválasztási rendszer formájában (a megyei jogú városok önkormányzatai tervezik a megyei önkormányzatok koordinálásával, és közreműködnek a végrehajtásban), gazdaságfejlesztést is magában foglaló városfejlesztési tartalommal.
- városokban kísérleti jelleggel **közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák** (HFS) tervezése és végrehajtása (szakmai szempontok alapján kiválasztott városi helyi akciócsoportok tervezik és hajtják végre). Közösségi és kulturális, valamint helyi gazdaságfejlesztési tartalommal.
-
-

A TOP megvalósításában a megyéknek és a megyei jogú városoknak kulcsszerepük van. A **megyei önkormányzatok összehangolják, koordinálják** a megye területén megvalósuló összes tervezési folyamatot (beleértve a megyei jogú városok fejlesztéseit is), amely szerepkör kiterjed a végrehajtásban és a nyomon követésben való közreműködésre is. A megyei és megyei jogú városi integrált területi programok közötti **együttműködés és szinergia lehetősége** biztosított.

A TOP megvalósításának alapját a megyei önkormányzatok által a 2014-2020-as tervezési időszakra vonatkozóan kidolgozásra kerülő **megyei területfejlesztési koncepciók és területfejlesztési programok (stratégiai és operatív programok)**, megyei jogú városok esetében az **integrált településfejlesztési stratégiák**, valamint – ezekhez illeszkedve, ezekre építve – a TOP fejlesztési prioritásaihoz illeszkedő **integrált területi programok** képezik.

A TOP-hoz kapcsolódó integrált területi programok kidolgozása során olyan **integrált gazdaság- és településfejlesztési programokat szükséges kijelölniük**, melyek térségi gazdaságélénkítő, foglalkoztatás bővítő hatása és térségi területfejlesztési hatása a legnagyobb. Az integráltság megjelenhet egyrészt a kijelölt fejlesztési irány **több tématerületre kiterjedő jellegében** (pl. egy várost és térségét érintő komplex iparterület fejlesztési, befektetés-ösztönzési, helyi gazdaságfejlesztési projektcsoport, vagy egymásra épülő településfejlesztési akciók), amelyek együttes, szinergikus gazdasági hatása jelentős. Másrészt az integráltság jelentheti a **fejlesztési**

irányok többszereplős jellegét, tehát lehetőség van arra, hogy a kijelölt megyei fejlesztési irányok több kedvezményezettre épüljenek.

Az integrált területi programok **megye és megyei jogú város specifikusan készülnek**. Ez annyit jelent, hogy a kidolgozott programoknak a térségi, és a városi adottságokra és szükségletekre épülő, területi hozzáadott értéket biztosító gazdaságfejlesztési és településfejlesztési elemeket kell tartalmazniuk, a TOP által biztosított tematika szerint, az adott megyére, megyei jogú városra alkalmazva. Mindez nagyon fontos szempont, tekintettel arra, hogy a **TOP-ból megvalósuló fejlesztések legfőbb jellegzetessége e térségorientált jelleg, ez különbözteti meg ezt az operatív programot a többi, ágazati típusú OP-tól.**

Az integrált területi programoknak **mérhetően kell a TOP-ban meghatározott fejlesztési célokhoz hozzájárulniuk.**

A megyei és megyei jogú városi integrált területi programok a tervezhetőség érdekében objektív népességi és térségi fejlettségi adatok alapján **indikatív tervezési kerettel** rendelkeznek.

A fentiek mellett a **városok városfejlesztési beavatkozásainak megalapozása** érdekében megtörténik az **integrált településfejlesztési stratégiák felülvizsgálata.**

A TOP helyi, térségi szinten szervezett fejlesztésekkel, tematikájában az **ágazati operatív programokkal - beleértve a Vidékfejlesztési Programot - komplementer módon** valósul meg.

1.1.1.1 A TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSEK ÉS A KAPCSOLÓDÓ BERUHÁZÁSI PRIORITÁSOK KIVÁLASZTÁSÁNAK INDOKOLÁSA A PARTNERSÉGI MEGÁLLAPODÁSRA TEKINTETTEL, AZ AZONOSÍTOTT REGIONÁLIS IGÉNYEK ÉS ADOTT ESETBEN A NEMZETI IGÉNYEK ALAPJÁN, IDEÉRTVE AZ EUMSZ 121. CIKKE (2) BEKEZDÉSÉVEL ÖSSZHANGBAN ELFOGADOTT ORSZÁG-SPECIFIKUS AJÁNLÁSOKBAN ÉS AZ EUMSZ 148. CIKKE (4) BEKEZDÉSÉVEL ÖSSZHANGBAN ELFOGADOTT VONATKOZÓ TANÁCSI AJÁNLÁSOKBAN AZONOSÍTOTT KIHÍVÁSOKAT, AZ ELŐZETES ÉRTÉKELÉS FIGYELEMBEVÉTELÉVEL.

1. táblázat: A tematikus célkitűzések és a beruházási prioritások kiválasztásának indokolása

Kiválasztott tematikus célkitűzés	Kiválasztott beruházási prioritás	A kiválasztás indokolása
(4) Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban	ERFA rendelet 5. cikk 4 (e) alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását	A PM szerint Magyarország üvegházhatású gázkibocsátása 33 %-kal csökkent 1990 és 2011 között, azonban a hatásokhoz alkalmazkodás komoly feladatokat ró az országra. Ezért az CO ₂ -kibocsátást elősegítő stratégiák és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás tekintetében Magyarország központi stratégiát és cselekvési tervet alkot, amelyek helyi értelmezését, alkalmazását közösségi programok és társadalmi akciók keretében képzeli el, továbbá beavatkozásokat valósít meg a fenntartható városi közlekedés érdekében.
	ERFA rendelet 5. cikk 4 (c) az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is	A PM rögzíti, hogy Magyarország energetikai szempontból sérülékeny, magas az ország külső energiainport-függősége. Ugyanakkor a természeti adottságai alapján különösen a biomassza és a geotermikus energia területén rendelkezik jelentős potenciállal, fokozottabb alkalmazásuk ezért kiemelt jelentőségű fejlesztési cél. Ezért a TOP az energiahatékonyságot és az alacsony CO ₂ -kibocsátású technológiákat támogató beruházásokat valósít meg az önkormányzati közszférában. Az önkormányzati középületek energia-megtakarítása érdekében támogatja a belső megújuló energiaforrások kiaknázását és helyi távhőszolgáltatási rendszerek építését és felújítását.
(6) környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása	ERFA rendelet 5. cikk 6 (e) a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdaovezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés-mentesítést és a légszennyezettség csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása	A városi környezet demográfiai és klíma kihívásoknak megfelelő fenntartható fejlesztésének irányait az OFTK jelöli ki. A PM is rögzíti, hogy a települési környezet szűk keresztmetszetei különösen a közösségi és kerékpáros közlekedésben (utazási idők hosszában), a fenntarthatóbb kompakt városszerkezetek kialakításában, a közterületi, az üzleti és a rekreációs infrastruktúra állapotában, valamint a zöldfelületek, a szociális városrehabilitáció és a térségi piacok hiányában azonosíthatók. Szükséges az erőforrások minél hatékonyabb felhasználása és védelme. A városi környezet- és szolgáltatásfejlesztés csaknem mindegyik megye fejlesztési elképzelései között megjelenik, általában a megyei jogú városokhoz,

Kiválasztott tematikus célkitűzés	Kiválasztott beruházási prioritás	A kiválasztás indokolása
		illetve nagyobb városokhoz, járási központokhoz kapcsolódóan. A lakosság megtartása, mint motiváló erő, valamint a vállalkozások vonzásának fontossága jelenik meg az okok között. A fejlesztési javaslatok gyakran barnamezős területek rehabilitációs, vagy funkcionális városrehabilitációs igényekkel együtt merültek fel.
	ERFA rendelet 5. cikk (6) c) a kulturális és természeti örökség védelme, elősegítése és fejlesztése	A PM rögzíti, hogy az örökségek olyan erőforrások, amelyek védelmében, bemutathatóságuk és hasznosíthatóságuk javításában komoly fejlesztési potenciál van. A települések 70%-án található kulturális, benne épített örökség, amelynek megóvása és hasznosítása a városi és falusi fejlesztésekhez is társulhat. A fejlesztések által érintett egyik fontos, hangsúlyos téma terület a természeti és épített örökség védelmét és turisztikai hasznosítását.
(8) foglalkoztatás előmozdítása és a munkaerő mobilitásának támogatása	ERFA rendelet 5. cikk 8 (b) a foglalkoztatás-barát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése révén, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint a konkrét természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását	EU2020 stratégiával összhangban elsődleges kiemelt cél az NRP-ben foglalt foglalkoztatási cél elérése. A foglalkoztatás strukturális reformjai a gazdasági növekedést erősítő fejlesztéspolitikával teljessé válnak, így szükséges a kkv-k és üzleti infrastruktúra fejlesztése, a gazdaság térségi szervezése, melyek a TOP elsődleges célját képezik. A PM rögzíti, hogy a munkanélküliek 50%-a kistélepleken él, ahol a helyi elhelyezkedési lehetőségek és a munkaerő mobilitása korlátozottak. Utóbbiak között a közlekedési lehetőségek korlátozott elérhetősége is jelentős tényező, ezért fontos célkitűzés a foglalkoztatás területi különbségeinek csökkentése és a mobilitás ösztönzése, a városok foglalkoztatási potenciáljának kihasználása, növelése, a foglalkoztatás helyi feltételeinek biztosítása.
	ERFA rendelet 5. cikk 8 (c) helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása új munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) [...] /2012/EU [ESZA] rendelet alkalmazási körén kívül esnek	Az Európai Bizottság ország-specifikus ajánlásaival összhangban fejleszteni és bővíteni kell a kisgyermekesek számára napközbeni ellátást nyújtó intézmények kapacitásait a kisgyermekes szülők munkaerő-piaci részvételének növelése, valamint a munka és a magánélet jobb összhangjának megteremtése érdekében. A PM egyik kiemelt célkitűzése ezért, hogy a gyermekellátási kapacitások bővítése, a rugalmas foglalkoztatási formák elterjesztése, illetve a célcsoportok (pl. kisgyermekes nők) munkaerő-piaci reintegrációját szolgáló célzott támogatások hozzájáruljanak az érintettek foglalkoztathatóságához.
	ESZA rendelet 3. cikk (1) a) i.: Munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén.	A magyar gazdaság egyik megoldandó problémája a foglalkoztatás nemzetközi viszonylatban is alacsony szintje. A magyar kormány egyik legfontosabb célja ezért a foglalkoztatás bővítése. A TOP ehhez a célhoz a megyei és helyi alternatív foglalkoztatás bővítést célzó programok támogatásával járul hozzá.
(9) a társadalmi együttműködés	ERFA rendelet 9 (a) beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést	A PM a szegénység és mélyszegénység elleni küzdelem kihívásai között rögzíti, hogy javítani kell

Kiválasztott tematikus célkitűzés	Kiválasztott beruházási prioritás	A kiválasztás indokolása
erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem	szolgáltató egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra	a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférésén. A társadalmi együttműködés elérése érdekében a TOP meghatározó fejlesztési célja a helyi szinten elérhető, megfizethető, fenntartható és magas színvonalú önkormányzati közszolgáltatások biztosítása kiemelten az egészségügyi és a szociális alapellátás területén megteremtve a szolgáltatásnyújtás megfelelő infrastrukturális feltételeit. Továbbá a PM fontos szerepet szán a térségileg decentralizált fejlesztésekben a család- és gyermekbarát közszolgáltatások kialakításának, a népesedési kihívások kezelése érdekében.
	ERFA rendelet 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása;	Az NTFS 2011-20 – összhangban EU2020-szal – célkitűzései szerint csökkenteni kell a szegénységben, társadalmi kirekesztettségben élők számát. A célcsoport rossz lakhatási (gyakran telepszerű) körülmények között él. Kiemelt cél a nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező lakókörnyezet felszámolása, a célcsoport életkörülményeinek, életminőségének javítása, az alacsony társadalmi státusz megszüntetése. A közösségépítés a társadalmi összetartozás és együttműködés alapját teremti meg, melynek kulturális intézmények és más közösségi terek lesznek fontos helyszínei.
	9) d) a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások	A PM területi logikájából fakadó egyik fontos területi decentralizált cél a helyi közösségek tudatosságának fokozása, a helyi társadalmak megújítása, illetve a helyi és közösségi alapú gazdaságfejlesztés támogatása. A közösségépítés a társadalmi kohézió és befogadás alapját teremti meg, melynek kulturális intézmények és más közösségi terek lesznek fontos helyszínei. Szintén a PM szintű területi logikákból fakad, hogy a térségileg decentralizált fejlesztések fő küldetése a helyi és közösségi alapú gazdaság fejlesztése. A CLLD közösségek nagyon fontos terei a közösségi gazdaságfejlesztési módszertanok kialakításának és elterjesztésének is.
	ESZA rendelet 3. cikk (1) c) vi: Községek szintjén irányított helyi fejlesztési stratégiák	A PM területi logikájából fakadó egyik fontos területi decentralizált cél a helyi közösségek tudatosságának, a fejlesztésekben való részvételének fokozása, a helyi társadalmak megújítása, illetve a helyi és közösségi alapú gazdaságfejlesztés támogatása. A közösségépítés a társadalmi összetartozás és együttműködés alapját teremti meg, melynek kulturális intézmények és más közösségi terek lesznek fontos helyszínei. Szintén a PM szintű területi logikákból fakad, hogy a térségileg decentralizált fejlesztések fő küldetése a helyi és közösségi alapú gazdaság fejlesztése. A CLLD közösségek nagyon fontos terei a közösségi gazdaságfejlesztési módszertanok kialakításának és elterjesztésének is.

Kiválasztott tematikus célkitűzés	Kiválasztott beruházási prioritás	A kiválasztás indokolása
	ESZA rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében	A közösségfejlesztés elsősorban települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti. Ez a társadalmi felzárkózási politikának is fontos eszköze, a közösségi munka hatására az egyének bevonódnak és együttműködnek problémáik megoldásában. Eredménye nemcsak adott közösségre hat, hanem közvetve a közjót is gyarapítja, kitüntetett szerepe van a társadalmi konfliktusok megoldásában, így a társadalmi kohézió és a társadalmi befogadás biztos alapja.

1.2 A FORRÁSELOSZTÁS INDOKOLÁSA

Az egyes tematikus célkitűzések, adott esetben a beruházási prioritások számára nyújtott összeg (azaz uniós támogatás) indokolása, a tematikus koncentráció követelményével összhangban, az előzetes értékelés figyelembevételével.

A forráselosztás indoklásának általános elemei (az indoklásban szereplő adatok alapját az EU-tól érkező EUR támogatási összegek szolgáltatják)

A TOP pénzügyi kerete a teljes Magyarországra jutó uniós támogatás 15,71%-a, 2013-as árakon **3 389 963 001** EUR. Az operatív program keretének túlnyomó része, 87,8%-a az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, míg 12,2%-a Európai Szociális Alapból az kerül finanszírozásra, lévén a beavatkozások döntő hányada infrastrukturális fejlesztések megvalósítását célozza.

Az OP forráselosztása a Partnerségi Megállapodással, az uniós jogszabályok adta kötelezettségekkel (1301/2013/EU és 1304/2013/EU rendelete tematikus koncentrációs elvárásai), valamint a hazai és nemzetközi stratégiákkal összhangban történt. A 2014-2020 közötti időszakban Magyarország az EU-s fejlesztési források (vidékfejlesztési és halászati források nélkül) hozzávetőlegesen 60%-át közvetlen gazdaságfejlesztésre kívánja fordítani. A TOP azon három OP (TOP, VEKOP, GINOP) egyike, amelyik hozzájárul a 60%-os cél teljesüléséhez. Részaránya a három gazdaságfejlesztési célú OP-ból 29,38%.

Forráselosztás indoklása tematikus célonként

A megyék és megyei jogú városok területi tervezése alapján kiemelkedő fejlesztési szükséglet a gazdaságfejlesztés és a foglalkoztatás ösztönzés. Ehhez kapcsolódóan az üzleti infrastruktúrára és a turisztikai vonzerők fejlesztésével kapcsolatban érzékelhető a legjelentősebb fejlesztési szükséglet, továbbá az energetikai fejlesztéseket és városi közlekedést terveznek leginkább a területi szereplők.

A 2014-2020-as tervezési alapelvekhez igazodva – bár a tematikus koncentrációt nemzeti szinten szükséges megvalósítani – a TOP keretein belül (is) erőteljes koncentráció valósul meg a forrásallokáció vonatkozásában. A teljes OP tartalom a rendelkezésre álló 11 tematikus célból 4 tematikus cél mentén szerveződik. A tervezési alapelveken túlmenően ez a tematikus koncentráció azt a célt szolgálja, hogy **célzott (főként gazdaságfejlesztési) beavatkozások** segítségével, és a *források elaprózódását elkerülve, hatékony területfejlesztési politika* valósuljon meg.

„Magyarországon nem csupán az európai léptékkal mérve is alacsony foglalkoztatási ráta miatt elsőrendű gazdasági kihívás a foglalkoztatás bővítése, hanem azért is, mert a foglalkoztatás kiszélesítése egyúttal a gazdasági növekedés ma még kiaknázatlan, pótlólagos erőforrása (Partnerségi Megállapodás). A TOP **8-as tematikus célja (foglalkoztatás)** közvetlenül (minden más tematikus cél között) szolgálja az ország területspecifikus gazdasági fejlődését. Ezen logika mentén, és az EU2020 stratégiával összhangban (kiemelt cél az NRP-ben foglalt foglalkoztatási célhoz való hozzájárulás) az OP forrásainak jelentős része (45,76%, 1 551 223 710) a 8-as tematikus cél eléréséhez hozzájáruló beavatkozásokra került allokálásra. Mivel a foglalkoztatottság növelése csak az egymást kiegészítő és/vagy erősítő ERFA és ESZA beavatkozások együttes alkalmazásával lehetséges a 8-as tematikus célhoz kapcsolódva mindkét alap forrásainak felhasználása tervezett (TOP 8 ERFA/ESZA arány 5,31/1). A foglalkoztatás növeléséhez közvetve és közvetlenül is hozzájárul a térségi illetve helyi szintű üzleti környezet fejlesztése. Minden megye területfejlesztési programja feltár ilyen típusú fejlesztési igényt egyes térségi specifikumok megjelölésével, esetenként az üzleti infrastruktúrára, máshol inkább a helyi önkormányzati gazdaságfejlesztési tevékenységekre helyezve a hangsúlyt. A turizmus esetében több esetben előnyben részesítik a komplex turisztikai termékfejlesztést, és számos esetben a települési és turisztikai fejlesztési elképzelések összehangoltan vannak jelen, jelentős gazdaságfejlesztési funkcióval. A TC8 allokáció azt is figyelembe veszi, hogy a turizmus fejlesztése nem teljes mértékben a TOP-ból, hanem, részben a GINOP-ból valósul meg.

A második és harmadik legnagyobb összeget az OP a **4-es és a 6-os tematikus célt** szolgáló beavatkozásokra allokálja (4-es tematikus célra 640 479 941 EUR; 6-os tematikus célra 602 524 806 EUR). A két tematikus célra allokált forrás nagyságrendileg megegyezik egymással, és a kettő együtt a 8-as tematikus célra allokált források nagyságával. Mindkét tematikus cél közvetetten járul hozzá a

TOP gazdaságfejlesztési céljához, azzal, hogy a tervezett beavatkozások a **gazdaság számára nélkülözhetetlen települési háttérinfrastruktúra kiépítését** finanszírozzák. A 4-es tematikus célra allokált forrás nagyságának alapját elsősorban azok az igények képezik, amelyek az intézmények/középületek energiahatékonyságának, valamint a megújuló- és alternatív energia-felhasználás részarányának növelését és az energiafogyasztás csökkentését, racionalizálását célozzák. Az allokáció figyelembe veszi az önkormányzati tulajdonú iskolákra vonatkozó igényeket, az ex-ante jelentés is jelzi, hogy vélhetően az önkormányzati intézmények az OP által rendelkezésre bocsátottnál jelentősebb forrást is fel tudnának használni. A 6-os tematikus cél elérése érdekében tervezett beavatkozások elsősorban a gazdaság számára „vonzó”, ösztönző, másodsorban a népességet, fiatalokat megtartani képes, vonzó települési környezet kialakítását célozzák. A városi környezet- és szolgáltatásfejlesztés csaknem mindegyik megye fejlesztési elképzelései között megjelenik, és ugyanígy jelentős igény mutatkozik a turizmus fejlesztése iránt. A városi fejlesztések gyakran barnamezős területek rehabilitációs, vagy funkcionális városrehabilitációs igényekkel együtt jelentkeznek. Az ex-ante értékelés is megállapította, hogy a városi környezet fejlesztésére irányuló 2. számú prioritástengely forrásai nagyjából arányosnak tekinthetők az igényekkel.

A forrásallokációban legalacsonyabb összeggel szereplő tematikus cél a **9-es (társadalmi együttműködés)**. A célra allokált forrás nagysága 487 152 705 EUR, az OP-hoz mért részaránya 14,37%. A tematikus célra allokált forrás két alpból finanszírozva (9 TC ERFA/ESZA arány 2,43/1) három TOP prioritáson keresztül jut el a kedvezményezettekhez. Az ERFA részarány figyelembe veszi az egészségügyi és szociális alapellátások fejlesztésére vonatkozó területi igényeket (és kormányzati szándékokat), valamint a városrehabilitációs fejlesztési szükségleteket. Akárcsak a 8-as tematikus célnál, itt is érvényes a megállapítás, hogy a cél megvalósítása (társadalmi együttműködés) csak az **ESZA és ERFA beavatkozások együttes és/vagy egymást kiegészítő alkalmazásával** lehetséges. Erre épít a CLLD prioritás is, amelynek forrásallokációja figyelembe veszi, hogy bár területileg célzottan, szűkebb körben valósul meg, ugyanakkor jelentős a várható igény. (Mindezt az ex-ante jelentés is megerősíti.)

Az operatív programban rögzített tematikus célok, prioritástengelyek és az egyes megyei és megyei jogú városi integrált területi programok és a keretükben megvalósuló fejlesztések közötti összhangot vizsgáljuk, a keretek és a területi fejlesztési igények közötti összehangolást folyamatosan biztosítjuk.

A program keretében támogatott bármely művelet megfelel az állami támogatásra vonatkozó, a támogatás folyósításakor hatályos eljárási és tartalmi szabályoknak.

Előzetes értékelésben foglalt ajánlások figyelembevételével

A TOP 2013-as társadalmasításra készült munkaközi verzióhoz érkezett ex ante észrevételek elsősorban a területi forrásallokációhoz kapcsolódó hibákra hívták fel a tervezők figyelmét. Kiemelendő ezek közül „A tematikus forrásallokáció nem támaszkodott a területi fejlesztési szükségletek elemzésére” szakértői megjegyzés. A TOP jelenlegi verziójának elkészítésekor már rendelkezésre álltak azok a **területi szereplők** (megyék és megyei jogú városok) fejlesztési javaslatait magukban foglaló **tervdokumentumok, amelyek megalapozzák** a 2014-2020-as programozási időszakban tervezett fejlesztéseiket. A dokumentumokban foglalt fejlesztési igények, és a kapcsolódó költségek – az uniós jogszabályok, a Partnerségi Megállapodás valamint a hazai és nemzetközi stratégiák adta keretek figyelembe vételével – beépültek az operatív program költségvetésbe.

2. táblázat: Az operatív program beruházási stratégiájának áttekintése

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
1. prioritási tengely Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	ERFA	934 259 463	85%	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	ERFA rendelet 5. cikk 8 (b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását	Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás növelése érdekében A turizmus területi adottságaiban rejlő endogén potenciál kibontakoztatása a foglalkoztatás elősegítése érdekében	 Külföldi és belföldi turisták költése

^[1] Európai Regionális Fejlesztési Alap

^[2] Európai Szociális Alap

^[3] YEI – Ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés

^[4] Összes uniós támogatás (ideértve a fő allokációt és az eredményességi tartalékot)

^[5] Információ alaponként és prioritási tengelyenként.

^[6] A tematikus célkitűzés címe (nem alkalmazandó a technikai segítségnyújtásra).

^[7] A beruházási prioritás címe (nem alkalmazandó a technikai segítségnyújtásra).

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
					8 (c) helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek	Kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérését segítő szolgáltatások bővítése	Napközbeni ellátásban részesülő gyermekek aránya
2. prioritási tengely Vállalkozás barát, népesség-megtartó település-fejlesztés	ERFA	405 086 474	85%	(6) a környezet megőrzése és védelme, valamint a forráshatékony ág támogatása	ERFA rendelet 5. cikk 6(e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük a átalakuló használatú területek) helyreállítását és a légszennyezettség csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása	Vállalkozások és lakosság számára vonzó települési környezet kialakítása	Elégedettség a települési (lakó)környezet minőségével (vállalkozások, lakosság)
3. prioritási tengely Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	ERFA	430 604 282	85%	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban	ERFA rendelet 5. cikk 4 (e) alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható multimodális városi mobilitást és a kárenyhítést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását	Környezetbarát közlekedési rendszerek fejlesztése és a fenntartható közösségi mobilitás elősegítése	Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya (%)

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
					ERFA rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is	A települési önkormányzatok energiahatékonyságának fokozása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése	A megtakarított energia mennyisége A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energiafogyasztáson belül
4. prioritási tengely A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	ERFA	169 312 384	85%	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása, a szegénység és mindenfajta diszkrimináció elleni küzdelem	9 (a) beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra	Önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztése	A fejlesztett közszolgáltatásokat igénybevevők száma
					9 (b) a városi és vidéki területeken élő, rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának, valamint gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása	A leromlott városi területeken és városi külterületeken élő alacsony státuszú családok, romák életkörülményeinek javítása	Szociális városrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma
5. prioritási tengely Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések	ESZA	245 848 961	85%	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás	ESZA rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	A foglalkoztathatóság javítása és a helyben, a helyi és térségi gazdasági szereplők által	A program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma (közös indikátor)

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
, társadalmi együttműködés és foglalkoztatás-ösztönzés				ösztönzése	révén	foglalkoztatottak számának növelése	A program elhagyása utáni hat hónapon belül foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma (közös indikátor)
							A támogatott munkahelyi képzéseket sikeresen befejezők száma (programspecifikus indikátor)
				(9) a társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység és hátrányos helyzetű megkülönböztet és elleni küzdelem	ESZA rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében	A leromlott városi területeken élő alacsony státuszú családok, romák életesélyeinek javítása	A program keretében jobb életkilátással kikerültek száma
6. prioritási tengely Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések	ERFA	455 356 180	85%	(8) a fenntartható és a minőségi foglalkoztatás, valamint munkavállalói mobilitás	ERFA rendelet 5. cikk 8 (b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari	Megyei jogú városok gazdasági környezetének fejlesztése a foglalkoztatás	
							Külföldi és belföldi turisták költése

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
, társadalmi befogadás és foglalkoztatás-ösztönzés				ösztönzése	régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását	növelése érdekében	
					8 (c) helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek		
	ERFA	197 438 332	85%	(6) a környezet megőrzése és védelme, valamint a forráshatékonyság támogatása			
	ERFA	209 875 659	85%	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban			

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
	ERFA	82 522 515	85%	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztet és elleni küzdelem;			
	ESZA	88 537 175	85%	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése			
	ESZA	31 289 113	85%	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztet és elleni küzdelem;			
7. prioritási tengely Közösségi szinten irányított	ERFA	93 602 959	95%	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása, a szegénység és mindenfajta	9) d) a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások	Erősebb kohézió megteremtése a városi közösségekben a helyi közösség-	A HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya 2

² Az indikátort központilag kialakított módszertan alapján, egységesen fogják a CLLD szervezetek mérni

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
városi helyi fejlesztések (CLLD)				diszkrimináció elleni küzdelem		szervezés és kulturális kínálatbővítés segítségével	A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség ³
	ESZA	46 229 504	95%	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása, a szegénység és mindenfajta diszkrimináció elleni küzdelem	3.cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák		Helyi fejlesztési stratégiával érintett városok lakosságszáma
							Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosságszáma

³ Az indikátort központilag kialakított módszertan alapján, egységesen fogják a CLLD szervezetek mérni

2. SZAKASZ: PRIORITÁSI TENGELYEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdésének b) és c) pontja)

2.A. TÉRSÉGI GAZDASÁGI KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE A FOGLALKOZTATÁS ELŐSEGÍTÉSÉRE PRIORITÁSI TENGELY

<i>A prioritási tengely azonosítója</i>	1.
<i>A prioritási tengely címe</i>	Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	Nem releváns
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	Nem releváns

2.A.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGELY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

Nem releváns

2.A.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlődő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégóriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.A.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását
-----------------------------	---

2.A.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	1.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A vállalkozások munkahelyteremtő képességének ösztönzése, a helyi gazdaság működését segítő helyi-térégi feltételek biztosításával
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A támogatható tevékenységeken keresztül élénkülni fog a helyi érdekű gazdaság: növekszik a vállalkozások, valamint a helyi költségvetési szervezetek által biztosított munkahelyek száma, csökkennek a területi különbségek a foglalkoztatásban, biztosítható a helyi munkaerő versenyképessége - a vállalkozások, kiemelten a kis- és középvállalkozások működéséhez szükséges üzleti infrastruktúra- és szolgáltatások fejlesztésével, - a befektetés-ösztönzés és a helyi gazdaság fejlesztésének gazdaságszervezési akciói keretében, - a közvetett eszközökkel segített helyi vállalkozások által teremtett és megtartott munkahelyek által, - a támogatott fejlesztések iránti növekvő kereslet multiplikátor hatásai révén.

3. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁴ (2 023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	Működő vállalkozások száma a közép- magyarországi régióhoz viszonyítva	db	kevésbé fejlett				KSH	évente egyszer

⁴ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.A.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.A.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
A TOP a Partnerségi Megállapodásban rögzítettek alapján a belső erőforrásokra épülő, gazdaságélénkítő és foglalkoztatás-ösztönző térségi és helyi gazdaságfejlesztés fő színtere. A prioritástengely a gazdaságfejlesztés helyi, térségi feltételeinek megteremtésére, biztosítására irányul, elsődlegesen az önkormányzatok által nyújtható szolgáltatásokkal és tevékenységekkel. A foglalkoztatás-barát növekedést elsősorban az üzleti infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztésével tudja a prioritástengely támogatni. A „vállalkozások működését segítő helyi-térségi feltételek biztosítása” egyedi célkitűzés érdekében tervezett tevékenységek a vállalkozások működési feltételeinek biztosítására, helyi és térségi kapcsolatrendszerének erősítésére, a foglalkoztatást is biztosító helyi gazdasági tevékenységek ösztönzésére irányulnak – foglalkoztatás-ösztönzés céllal. Az egyedi célkitűzéshez egy intézkedés kapcsolódik az alábbi tevékenységekkel, amelyek a megyék megye jogú városon kívüli területére irányulnak: 1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése Üzleti infrastruktúra és kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése A beavatkozás az (önkormányzati többségi tulajdonú) üzleti infrastruktúra, így iparterületek, ipari parkok, technológiai parkok, inkubátorházak, innovációs központok, logisztikai központok fejlesztésére, kiemelten a szolgáltatás-fejlesztésre fókuszál. Lehetőséget biztosít a meglévő kapacitások és szolgáltatások minőségi fejlesztésére, a még szükséges infrastrukturális háttér kiépítésére, indokolt esetekben új üzleti infrastruktúra, elsősorban iparterületek kialakítására, továbbá a barnamezős területek ipari, gazdasági funkcióval történő hasznosítására (beleértve a terület ehhez szükséges előkészítését), az iparterületek elérhetőségét és feltárását segítő vonalas infrastruktúrák, kapcsolódó közlekedési útvonalak fejlesztésére. Célja elsősorban a meglévő kapacitásokhoz kapcsolódó szolgáltatások körének bővítése és minőségének javítása. Új iparterületek kialakításán túl, egyéb új üzleti infrastruktúra létesítése csak indokolt, kivételes esetben lehetséges. Az üzleti infrastruktúra fejlesztések kijelölésekor fontos a területi szinergia, például az elérhetőség biztosítása, továbbá a megyei és városfejlesztési programba való illeszkedés. E fejlesztéseken keresztül növekszik az üzleti infrastruktúrát igénybe vevő kkv-k száma, a gazdasági aktivitás, illetve a vállalkozások magasabb minőségű és szélesebb körű szolgáltatásokat vehetnek majd igénybe, így nő a versenyképességük. Ezáltal növekszik a foglalkoztatottság.	

A beavatkozás fontos területét képezik a megvalósuló üzleti infrastrukturális beruházások kihasználtságát biztosító, a befektetés-ösztönző, a vállalkozások és gazdasági tevékenységek vonzását, bővítését célzó, a betelepülő és már a településen, térségben működő vállalkozások együttműködését, piacra jutását segítő, az önkormányzatok által szervezett, koordinált helyi szolgáltatások. E gazdaságszervezési tevékenységek a térségi, helyi gazdaságfejlesztési programokba illeszkedve valósulhatnak meg, összhangban az 5. prioritás megye és helyi foglalkoztatási célú programjaival. Ennek keretében – többek közt – térségi gazdaság-fejlesztési hálózat, befektetés- és beruházás ösztönzési akciók, a vállalkozásokat, kiemelten a kisvállalkozásokat, köztük az induló vállalkozásokat segítő, a helyi termékek menedzsmentjéhez, piacra jutásához kapcsolódó programok valósulhatnak meg, biztosítva ennek infrastrukturális és szolgáltatási feltételeit.

A beavatkozás lehetőséget biztosít a vidéki gazdaság üzleti infrastrukturális hátterének támogatására a Vidékfejlesztési Program (VP) intézkedéseivel összhangban, azokkal komplementer módon. Ennek keretében a helyi piacszervezéshez, helyi termék-előállításához, közétkeztetéshez kapcsolódó, mezőgazdasági termékek térségi piacra jutását elősegítő, termelést követő műveletekhez, kezeléshez (ún. „post harvest manipuláció” jellegű), pl. tárolás, hűtés, válogatás, mosás, csomagolás kapcsolódó közösségi, önkormányzati többségi tulajdonú logisztikai infrastruktúra kialakítása, szolgáltatásként történő biztosítása valósulhat meg. Mindez a helyi mezőgazdasági termékek helyi piacokra való hatékony eljuttatását, a helyi termékek értékesítési csatornáinak infrastrukturális támogatását célozza. Ezáltal javul a helyi vállalkozások működési környezete, amely középtávon munkahelymegőrzést, illetve –teremtést eredményezhet, és hozzájárul a város-vidék együttműködés erősítéséhez. A szinergiát a VP intézkedéseivel, kiemelten is a rövid ellátási lánc tematikus alprogrammal biztosítjuk. A programok közötti lehatárolás kedvezményezett szerint történik: a TOP a helyi ellátást célzó önkormányzati, a VP mezőgazdasági vagy élelmiszer-feldolgozó vállalkozások üzemi beruházásait, valamint a rövid ellátási lánc (REL) tematikus alprogram piacra jutási szervezési-együttműködési elemeit és egyedi on-farm beruházásait támogatja.

támogatja.

Az intézkedés keretében támogatott beavatkozásokhoz kapcsolódva a TOP ESZA prioritástengelye helyi programok szintjén összehangolt módon szinergikus ESZA támogatásokat (TC8) nyújt (képzési, foglalkoztatási stb. támogatásokat).

Az intézkedés keretében a TOP lehetőséget biztosít a Vidékfejlesztési Program CLLD közösségei által stratégiával megalapozott, ahhoz illeszkedő, a város-vidék együttműködést elősegítő, azt erősítő komplex projektekhez. A projektek keretében városi és vidéki kedvezményezettek egyidejű bevonása, városban és vidéki térségben megvalósuló projektelemek megvalósítása egyaránt elvárt. A helyi fejlesztési stratégia elkészítése és végrehajtása a CLLD forrásgazda által kerül finanszírozásra.

Főbb célcsoportok:	az érintett területek önkormányzatai (a támogatható üzleti infrastruktúrával való érintettségén keresztül), vállalkozásai és lakossága (közvetlen és közvetett módon egyaránt érintve). A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő város-vidék komplex projektek esetében a helyi akciócsoportok területén működő vállalkozások, önkormányzatok, civil szervezetek, illetve a fenti szervezetek által alkotott konzorciumok.
Specifikus célterületek:	a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városon kívüli területe. A megyén belüli célterületeket a megyei gazdaságfejlesztési programok határozzák meg, a helyi adottságok figyelembe

	vételével. A helyi gazdaságfejlesztési programok kiemelten fókuszálnak a kevésbé fejlett, jelentős foglalkoztatási problémákkal küzdő, periférikus térségekre. Az intézkedés lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések összehangolására.
Főbb kedvezményezettek:	önkormányzatok, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások,. A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő komplex projektek esetében CLLD szervezetek.

2.A.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Az intézkedés keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Az intézkedés a megyei szintű foglalkoztatási helyzet javítását, a meglévő munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létrehozását támogatja, a térségi gazdasági adottságokra és speciális igényekre alapozva. Az intézkedés keretében támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: - az intézkedés keretében jellemzően program alapú, integrált területi fókuszú beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei területfejlesztési programokhoz illeszkedően. Az adott konkrét fejlesztések illeszkedése a megyei programokhoz kiemelt figyelmet kap; - a támogatott projektek egymásra épülő fejlesztési elemeket foglalnak magukban, amelyek fő célja a gazdaságfejlesztési intézkedéseken keresztül megvalósuló munkahelyteremtés, tehát a fejlesztéseknek egyértelműen a foglalkoztatási helyzet javítására kell irányulniuk; - megyei szinten összehangolt fejlesztések megvalósítását kívánja az intézkedés támogatni, így kiemelt szempont a megye földrajzi területén tervezett fejlesztések egymáshoz való illeszkedése; - előnyben részesülnek a helyi gazdaság szervezésével szervezett, többi érintett vállalkozással, önkormányzatokkal együttműködésben megvalósított fejlesztések (nem egymástól független egyedi beruházások); - figyelembe vételre kerül a foglalkoztatáshoz való projektszintű hozzájárulás (például tartós munkanélküliek alkalmazása, családbarát intézkedések, GYES-ről/GYED-ről visszatérők foglalkoztatása, nagy létszámú foglalkoztatás, hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazása); - az intézkedés célzottan a helyi érdekű gazdaságfejlesztési igényekre fókuszál; - a fejlesztések esetében szempont a helyi hagyományokra épülő termékek előállításának, értékesítésének elősegítése; - az intézkedés keretében előnyben részesülnek az alacsony forrás abszorpciós mutatókkal rendelkező leszakadó térségekben megvalósuló, gazdaságot dinamizáló fejlesztések, és a perifériákon megvalósuló, foglalkoztatás bővítő infrastrukturális	

fejlesztések; - előnyben részesülnek a barnamezős fejlesztések; kiemelt szempont az összefüggő településszerkezet megőrzése; - a fejlesztések esetében hangsúlyos szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés), a kereslet megfelelő alátámasztása, valamint a hosszú távú pénzügyi fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások); a fenntarthatóság, a megfelelő kereslet alátámasztása. - A kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont.
--

2.A.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.A.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.A.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

4. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- nosí- tó	Mutató	Mérték- egység	Alap	Régió- kate- gória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁵			Adatf- orrás	A beszámó- lás gyakori- sága
					F	N	Ö		
1.1.	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			1800	IH	évente egyszer
1.2	Vissza nem térítendő támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			1800	IH	évente egyszer
1.3	A foglalkoztatás növekedése a támogatott vállalkozásoknál	teljes- munka- idő- egyen- érték	ERFA	kevésbé fejlett			2950	IH	évente egyszer
1.4	A rehabilitált talaj összkiterjedése	Ha	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente egyszer

⁵ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.A.6. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását
-----------------------------	---

2.A.7. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	1.B
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A turizmus területi adottságaiban rejlő endogén potenciál kibontakoztatása a foglalkoztatás elősegítése érdekében
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	- A turizmus területén megfogalmazott nemzeti célok teljesítéséhez több operatív program (TOP, GINOP, VP) is hozzájárul/hozzájárulhat különböző eszközökkel, ezért a specifikus célhoz kapcsolódóan az uniós támogatások hozzájárulásával elvárt eredmények részben hasonlóak. A TOP-ban elvárt eredmények alapvetően a helyi/térségi adottságokra, vonzerőkre épülnek, így a helyi/térségi célokhoz járulnak hozzá. Ez alapján a fentiekben túlmenően a TOP-ban az alábbi OP specifikus eredmények elérését biztosítja: - a megye gazdaságának élénkítése, közvetetten a foglalkoztatási célkitűzéshez való hozzájárulás; - a GINOP támogatható tevékenységei között nem szereplő, térségi, helyi jelentőségű kulturális és természeti örökség jelenleginél kiterjedtebb, a fenntarthatóságot nem veszélyeztető turisztikai hasznosítása, a kihasználatlan turisztikai kínálat hozzáférhetőségének javítása; - hazai és nemzetközi turisták költségének növekedése a fejlesztett attrakciókhoz kapcsolódóan; - a GINOP támogatható tevékenységei között nem szereplő térségi, helyi jelentőségű természeti és kulturális örökség bemutatathatóságának és hasznosításának fejlesztése, hálózati és térségi szempontokat figyelembe véve; - az attrakciókat igénybevevő lakosság fogékonyabbá / elkötelezetté válik a természeti és kulturális értékek megőrzésére; - az egységnyi turisztikai termék iránti kereslet multiplikátor-hatásán keresztül közvetett cél a vállalkozások megerősítése és ezáltal a foglalkoztatásra gyakorolt pozitív hatás kifejtése; - a már meglévő térségi/helyi attrakciók – GINOP-ból támogatható – országos hálózatokba való bekapcsolása a kiegészítő szükséges

	fejlesztésekkel; - a helyi/térségi attrakciók fejlesztése közvetetten eredményezi a helyi identitástudat, helyi kötődés, és a helyi közösségek összetartozásának erősödését.
--	---

5. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁶ (2 023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
2.	Külföldi és belföldi turisták költése	milliárd Ft	kevésbé fejlett	1 521,5	2013	növekedés	KSH	évente

⁶ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek.

2.A.8. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.A.8.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Az egyedi célkitűzéshez egy intézkedés kapcsolódik, amely a megyék megye jogú városon kívüli területére irányul: 1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés Az intézkedés célja a térségi szintű, turisztikai termékcsomagok és kisléptékű tematikus turisztikai fejlesztések támogatása, amelyekkel a megyei szintű turisztikai vonzerő elemekre épülő, koordinált fejlesztések valósíthatóak meg. Ennek keretében a helyi, térségi jelentőségű, turisztikai vonzerőt képező kulturális, épített, természeti örökség turisztikai hasznosítására, fejlesztésére nyílik lehetőség, a térség gazdaságának diverzifikációja, a helyi gazdaság élénkítése és a foglalkoztatás növekedése érdekében. Az intézkedés keretében megvalósuló vonzerőfejlesztések kiemelt célja az általuk közvetetten generált munkahelyteremtés, mely hozzájárul a prioritástengely foglalkoztatás-bővítési fókuszához. Az intézkedés azokra a fejlesztési igényekre kíván reagálni, amelyek elsősorban helyi illetve térségi jelentőségűek, nem tagjai országos vagy nemzetközi hálózatoknak, de a térségben, illetve helyben a tartózkodási időt hosszabbító lehetőséget jelentenek, ezáltal – közvetett módon – jelentős helyi-térségi foglalkoztatás-bővítési potenciált hordoznak magukban. A támogatással elsősorban helyi ökoturisztikai fejlesztések, kulturális látványosságok, turisztikai célú kerékpárutak ráhordó szakaszai valósulhatnak meg. Ennek eredményeképpen hosszabb időt tudnak eltölteni a turisták az adott területen, igényeik kiszolgálására pedig vállalkozások bevonásával szükséges turisztikai szolgáltatásokat nyújtani (magánvállalkozások turisztikai szolgáltatásai jelen intézkedésben nem támogathatók), amelyek munkahelyteremtéssel járulnak hozzá a térség fejlődéséhez. A turisztikai szolgáltatások iránti kereslet multiplikátor hatásán keresztül pedig tovagyűrűző hatásokat generál a helyi vagy térségi gazdaságban. Az érdemi gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási hatás elérése érdekében megfelelő keresleti megalapozottság és létező együttműködések megléte mellett törekedni kell a tematikusan és térségileg integrált, több elemű turisztikai fejlesztési projektcsomagok támogatására. Fontos szempont az is, hogy a fejlesztések az infrastrukturális és szolgáltatói oldalon tapasztalható hiányosságok felszámolására és a komplex élményszerzés biztosítására koncentráljanak. Kiemelkedő fontosságú tényező a szezonális ingadozások mérséklése, mely jelentős hatással bír a turisztikai ágazathoz kapcsolódó állandó munkahelyek mennyiségi növekedésére.	

A hálózatos turisztikai fejlesztéseket a GINOP támogatja, jelen intézkedés feladata pedig, hogy egy-egy konkrét, turisztikai-piaci szempontból értelmezhető téma vagy turisztikai termék támogatása során elősegítse, hogy az kapcsolódjon már létező attrakciókhoz, vagy a GINOP-ban megvalósuló fejlesztésekhez. A GINOP tartalmazza a támogatható, hálózatos és kiemelt turisztikai helyszínek listáját.

A kulturális és természeti örökségre alapozott vonzerők fejlesztése, terméké, attrakciókká alakítása elsősorban akkor lehet turisztikai szempontból sikeres, – tehát nem csak rövidtávon, hanem a termék életciklus későbbi pontjain is látogatott és fenntartható, – ha ezek az elemek nem pontszerűek, hanem egymással szoros kapcsolatot építő hálózatba szerveződnek. Ezen túlmenően ezek a környezetükbe is integrálódnak, azaz más attrakciókkal és azok kapcsolódó szolgáltatásaival együtt működnek (illetve ahol még hiány van, azokat a szolgáltatásokat szükséges kialakítani). A természeti értékek turisztikai attrakcióként történő, élményközpontú bemutatása a terület teherbíró képességének figyelembe vételével kerülhet csak fejlesztésre. Fontos szempont az operatív program gazdaságfejlesztési intézkedéseihez, a megyei gazdaságfejlesztési programokhoz való kapcsolódás, az azokkal összhangban történő fejlesztések biztosítása.

Az intézkedés OP-k és prioritások közötti lehatárolásainak, kapcsolódásának alapelvei:

GINOP: megyehatárokon átnyúló, országos és/vagy nemzetközi jelentőségű, és központi koordinációt igénylő fejlesztések, valamint a tematikus hálózatok fejlesztése OP-ban rögzített lista alapján. A fejlesztések eredményeképpen elvárt hatás az ország gazdasági versenyképességének növekedése.

TOP: Megyei integrált területi programokhoz illeszkedő, a GINOP-ban rögzített tevékenységek között nem szereplő, de azokhoz kapcsolódó, ráhordó fejlesztések térségi, helyi szinten.

VP: A turizmusfejlesztésre a VP-ben kizárólag a CLLD keretében (vidékfejlesztési helyi fejlesztési stratégiák alapján) és a mezőgazdasági vállalkozások diverzifikációja, továbbá a kis gazdasági szereplők együttműködése intézkedés keretében van lehetőség a vidéki térségekben (10.000 fő lakosság vagy 120 fő/km² népsűrűség) alatti települések VP definíció szerint), a program önálló intézkedésben a vidéki turizmust nem támogatja.

Főbb célcsoportok:	az érintett területek önkormányzatai, és lakossága, a kül- és belföldi turisták, civil szervezetek, egyházak
Specifikus célterületek	az intézkedés támogatható tevékenységeinek tematikus célterületét a turisztikai termékcsomag fejlesztések jelentik. Területi fókuszában pedig a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városok területén kívül eső, GINOP által nem támogatott kulturális és természeti értékekkel rendelkező helyszínei állnak. Az intézkedés lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések összehangolására.
Főbb kedvezményezettek	helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak.

2.A.8.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási priorítás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Az intézkedés keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. A beruházási prioritáshoz kapcsolódva támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei a következők: - a kiválasztás fontos alapelve a más turisztikai szolgáltatásokhoz, már létező attrakciókhoz, vagy a GINOP-ban megvalósuló turisztikai fejlesztésekhez való kapcsolódás; - a kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont; - a környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások); előnyt élveznek azok a projektek, amelyek egymáshoz kapcsolódó megoldásokat alkalmaznak. - Az intézkedés keretében kisléptékű infrastrukturális beruházás támogatható (EU definíció szerint).	

2.A.8.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.A.8.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.A.8.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

6. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoóriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- nosító	Mutató	Mérték-egy- ség	Alap	Régiókatégoória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁷			Adatforrás	A beszámolás gya- korisága
					F	N	Ö		
1.4	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	látogatás/év	ERFA	kevésbé fejlett			920 000	Létesít- mények adatszol- gáltatása	évente

⁷ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.A.9. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását
-----------------------------	---

2.A.10. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	1.C
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A munkahelyek elérhetőségének javítása, a munkavállalók mobilitásának segítése a közlekedési feltételek fejlesztésével
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	- A munkaerőpiaci vonzásközpontok elérhetőségének javulása, amely alapjául szolgálhat a helyi és térségi gazdasági és foglalkoztatási fejlesztések sikeréhez; - A települések gazdasági területeinek gyorsabban megközelíthetővé tétele a vállalkozások és a munkavállalók számára; - A települések és térségek gazdasági fejlődésének, a befektetők vonzásának valamint a gazdasági és szállítói kapcsolatok erősítésének elősegítése a létrejövő új térségi közlekedési kapcsolatok által.

7. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁸ (2 023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	Foglalkoztatottak (15- 64 éves) száma a fejlesztéssel érintett járásokra vonatkozóan a közsféra adatai nélkül	ezer fő	kevésbé fejlett	2.536.566	2013	növekszik	KSH Munkaerő-felmérés és kiegészítő felvételei OSAP 1539	évente egyszer

⁸ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.A.11. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.A.11.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Az egyedi célkitűzéshez egy intézkedés kapcsolódik, amely a megyék megyei jogú városon kívüli területére irányul (összehangoltan a megyei jogú város területén megvalósuló fejlesztésekkel): 1.3.A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés A munkanélküliek 50%-a kistelepülésen él, ahol a helyi elhelyezkedési lehetőségek mellett a munkaerő mobilitása is erősen korlátozott, ebben jelentős szerepe van a nehézkes közlekedési lehetőségeknek. A kisebb településekről a munkaerőpiaci vonzásközpontok elérhetőségét szolgáló kisebb léptékű közlekedési fejlesztések a helyi és térségi gazdasági és foglalkoztatási fejlesztések sikerét szolgálják. A települések és térségek gazdasági fejlődésének, a befektetők vonzásának, a gazdasági és beszállítói kapcsolatoknak, valamint a munkavállalói mobilitásnak további feltétele, hogy rendelkezésre álljanak az ezt szolgáló térségi közlekedési kapcsolatok. A munkaerő mobilitás mellett az útfejlesztések a gazdasági övezetek, iparterületek feltárását, jobb elérhetőségét is biztosítják, amely a vállalkozások betelepüléséhez, működéséhez, közvetetten a foglalkoztatás növeléséhez vezet. A beavatkozás célja a TEN-T hálózaton kívüli jellemzően alacsonyabb rendű utak felújítása és fejlesztése annak érdekében, hogy a települések gazdasági területei jól megközelíthetők legyenek a vállalkozások és a munkavállalók számára. A beavatkozások nem pontszerűen, hanem a megye, integrált fejlesztési programjának részeként valósulhatnak meg, közvetlen gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási kapcsolódással. Az intézkedés keretében a TEN-T hálózaton kívüli utak közül az országos közúthálózat 4-5 számjegyű útjainak és belterületi önkormányzati utak (kivéve mezőgazdasági és erdészeti utak) burkolatának és alépítményeinek felújítása, fejlesztése támogatható, beleértve a városok gazdasági övezeteit feltáró elkerülő utak, valamint az országhatárhoz vagy határátkelőhelyhez vezető utak kialakítását, fejlesztését is. Az IKOP az országos közúthálózat gyorsforgalmi és 1-2-3 számjegyű útjainak támogatását biztosítja, a VP mezőgazdasági és erdészeti utak támogatására biztosít lehetőséget. A közutak tervezése, fejlesztése során úgy kell eljárni, hogy a biztonságos közlekedési feltételek valamennyi, a közúton közlekedni jogosult számára biztosítottak legyenek. Ezért a gyalogos, kerékpáros és a közösségi közlekedési módok biztonságos	

közlekedési feltételeinek a fejlesztését is tervezni szükséges. Az egyes közlekedési módok tervezésének az elhagyása akkor lehetséges, ha a beruházásnak ilyen közlekedési mód felülete vagy útvonala egyértelműen nem a része.

- *Főbb célcsoportok:* a kevésbé fejlett régiók munkavállalói és vállalkozásai
- *Specifikus célterületek:* a kevésbé fejlett régiók megyei jogú város területén kívüli területe. Az intézkedés lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések összehangolására.
- *Főbb kedvezményezettek:* helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, NIF Zrt, Magyar Közút Nonprofit Zrt, helyi közlekedési társaságok, helyközi társaságok, MÁV Zrt.

2.A.11.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
-----------------------------	--

Az intézkedés keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra.

Az intézkedés a megyei szintű foglalkoztatási helyzet javítását, a meglévő munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létrehozását támogatja, a térségi gazdasági adottságokra és speciális igényekre alapozva. Az intézkedés keretében támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei:

- az intézkedés keretében jellemzően program alapú, integrált területi fókuszú beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei fejlesztési programokhoz illeszkedően. Az adott konkrét fejlesztések illeszkedése a megyei programokhoz kiemelt figyelmet kap;a fejlesztéseknek gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási kapcsolódással kell rendelkezniük, a foglalkoztatási helyzet javítására kell irányulniuk;
- megyei szinten összehangolt fejlesztések megvalósítását kívánja az intézkedés támogatni, így kiemelt szempont a megye földrajzi területén tervezett fejlesztések, kiemelten a megyei települések és a megyei jogú városi fejlesztéseinek egymáshoz való illeszkedése, az integrált megvalósítást is lehetővé téve;
- az intézkedés a helyi érdekű gazdaságfejlesztési igényekkel összhangban valósul meg;
- az intézkedés keretében előnyben részesülnek az alacsony forrás abszorpciós mutatókkal rendelkező leszakadó térségekben megvalósuló, gazdaságot dinamizáló fejlesztések, és a perifériákon megvalósuló, foglalkoztatás bővítő infrastrukturális fejlesztések;
- a fejlesztések esetében hangsúlyos szempont a gazdasági és munkaerőpiaci mobilitási szükségletekre reagálás.

A kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projektek teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont.

A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a hosszú távú működési fenntarthatóság.

2.A.11.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.A.11.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.A.11.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

8. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- nosító	Mutató	Mérték-egy- ség	Alap	Régiókate- gória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁹			Adatforrá s	A beszámolás gya- korisága
					F	N	Ö		
1.5	Az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza	km	ERFA	kevésbé fejlett			675	IH	évente egyszer

⁹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.A.12. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
-----------------------------	--

2.A.13. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	1.D
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérése a gyermekellátási szolgáltatások fejlesztése által
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	Az Európai Bizottság országspecifikus ajánlásaival összhangban Magyarország továbbfejleszti a kisgyermekesek számára napközbeni ellátást nyújtó intézmények kapacitásait és az általuk nyújtott szolgáltatások minőségét a nők munkaerőpiaci részvételének elősegítése érdekében. A gyermekellátási kapacitások bővítésével, a rugalmas foglalkoztatási formák elterjesztésével, illetve a célcsoportok (pl. kisgyermekes nők) munkaerő-piaci reintegrációját szolgáló célzott támogatásokkal a tervezett beavatkozások hozzájárulnak az érintettek foglalkoztatási helyzetének javításához.

9. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ¹⁰ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
2.	Napközbeni ellátásban részesülő gyermeket nevelő nők/férfiak száma (bölcsőde, családi napközi)	fő	kevésbé fejlett	48 111	2013	növekszik	KSH	évente egyszer

¹⁰ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.A.14. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.A.14.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik, amely a megyék megye jogú városon kívüli területére irányul: 1.4.A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével A gyermekjóléti alapellátásokhoz (bölcsőde, családi napközik stb.) valamint óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítását és a szolgáltatások minőségének fejlesztését szolgáló intézkedés fő célja a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása, a családok segítése. Az intézkedés a 3 éves kor alatti gyermekek elhelyezését és a 3-6 éves gyerekek óvodai elhelyezését is támogatja. A TOP elsősorban az önkormányzati fejlesztésekre fókuszál, de a minél rugalmasabb és költséghatékonyabb szolgáltatások megvalósítása érdekében teret kíván adni az egyéb alternatív gyermekmegőrzési formáknak is (pl. családi napközik vagy óvodával integráltan működő bölcsődék) annak érdekében, hogy a helyi igényeken alapuló leghatékonyabb megoldást lehessen kialakítani az adott térségben, településen. Ennek kapcsán fontos szempont, hogy az önkormányzati, a nonprofit, alapítványi és egyházi kedvezményezettek mellett a jellemzően vállalkozási formában működtetett családi napközik is támogathatók legyenek. A pénzügyi allokációkat alapvetően befolyásolja, hogy rendelkezésre álló statisztikák szerint jellemzően a 3 éves kor alatti gyermekek nappali ellátásában lép fel jelentős kapacitáshiány, a 3 éven aluli gyermekeknek még mindig csak 13 százaléka kap bölcsődei ellátást. Ez esetben arra kell törekedni, hogy a felújításra szánt források korlátozottak legyenek és a támogatások döntően az új kapacitások bővítésére koncentráljanak. A 3 éves kortól kötelező óvodáztatás következtében az óvodák esetében is van néhány olyan térség, vagy településtípus, ahol fellépnek kapacitásproblémák, ez esetben ugyanakkor mégis jellemzően a szolgáltatások minőségében és a rendelkezésre álló infrastruktúrában vannak jelentős területi különbségek, így itt ez utóbbira is szükséges forrásokatallokálni. Az intézményekben, szolgáltatások területén dolgozó humán erőforrás fejlesztését, életpályájának javítását, a képzési rendszerek fejlesztését, a dolgozói mobilitás ösztönzését az EFOP támogatja. Emellett a gyermekellátási szolgáltatások TOP keretében megvalósuló infrastrukturális fejlesztéseikhez a GINOP a vállalati/vállalkozói környezetben működő szolgáltatások esetében biztosítja a humán jellegű tevékenységek támogatását a kevésbé fejlett régiók területén. A források koherens és átlátható felhasználása érdekében a három operatív program fejlesztéseinek összehangolása az alábbi módon történik	

- A gyermekellátási szolgáltatások (települési közszolgáltatásként működtetett bölcsődék, óvodák, családi napközik) infrastrukturális fejlesztését (ERFA) a megyei jogú városokon kívül a kevésbé fejlett régiók területén a TOP 1. prioritás finanszírozza.
- Ehhez kapcsolódó, települési közszolgáltatásként működtetett óvodák, bölcsődék, családi napközik munkavállalóinak képzési, valamint bér- és járulékköltség támogatását (újonnan felvett dolgozók foglalkoztatása, képzése) (ESZA) a megyei jogú városokon kívül a kevésbé fejlett régiók területén a TOP 5. prioritása finanszírozza.
- A rugalmas foglalkoztatás, családbarát munkahelyi környezet (beleértve a munkahelyi családi napközik kialakításának támogatását), munka és a magánélet összehangolását a GINOP 5. ESZA prioritása finanszírozza.
- A már állományban lévő bölcsődei dolgozók, (óvoda)pedagógusok képzését (ESZA) az EFOP finanszírozza.

A három operatív program közötti szinergiát és a támogatási konstrukciók összehangolását biztosítjuk. A települési közszolgáltatásként működtetett óvodák, bölcsődék, családi napközik infrastrukturáját és munkavállalóinak képzési, foglalkoztatási támogatásának összehangolt kezelése közvetlenül biztosítható azáltal, hogy ezek támogatását a TOP ERFA és ESZA forrásai biztosítják.

Főbb célcsoportok: az egyes közszolgáltatási funkciókat igénybevevő lakosság (elsősorban GYES-ről, GYED-ről a munka világába visszatérő nők).

Specifikus célterületek: a kevésbé fejlett régiók MJV területen kívüli területe. Az intézkedés lehetőséget biztosít a megyei és megyei jogú városi fejlesztések összehangolására.

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, non-profit szervezetek, nappali ellátást nyújtó intézmények.

2.A.14.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
Az intézkedés keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Tekintettel arra, hogy a támogatott intézkedések a munkába állást segítik, így elsősorban a szűk kapacitások felszámolását illetve megfelelő kihasználtságát – valamint a jövőben várható szükségleteket – kell figyelembe venni az egyes beruházások tervezésénél. Mindezzel együtt a támogatható létesítmények meghatározásánál figyelembe kell venni a területi gazdaság-fejlesztési stratégiákban meghatározott fejlesztésekhez kapcsolódó szükségleteket is. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely figyelembe veszi az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és	

takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások).

A szolgáltatásoknak különösen a szegény családok, a hátrányos helyzetű gyermekek számára is hozzáférhetőnek kell lennie, mivel a kisgyermekkori oktatás és minőségi gyermekgondozás a leghatékonyabb eszköz a szegénység és a társadalmi kirekesztettség generációk közötti átöröklésének megakadályozására.

2.A.14.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.A.14.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.A.14.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

10. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- no- sító	Mutató	Mérték- egység	Alap	Régió- kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ¹¹			Adat- forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
1.6	Támogatott gyermekgondozási és oktatási intézmények kapacitása	személy	ERFA	kevésbé fejlett			12850	IH	évente egyszer

2.A.15. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ¹²

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések¹³, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Térségi gazdaságfejlesztés a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében
nem releváns	

¹¹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célérték et állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

¹² Csak az ESZA által támogatott programokra.

¹³ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.A.16. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

11. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókatételeként)¹⁴

Prioritási tengely	Mutató típusa	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatétele	2018-ra vonatkozó résztele	2018-ra vonatkozó résztele ¹⁵			Végtele cél (2023) ¹⁶			Adatforrás	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
1.	Kimeneti		Támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	ERFA	kevételebé fejlett	315						1800	IH	
1.	Pénzügyi		Költségnyilatkozatba foglalt összeteg	EUR	ERFA	kevételebé fejlett	371 992 616						1 487 970 464	IH	

¹⁴ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott részteleket és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más részteleitől és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeteg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

¹⁵ A résztelek megadhatók összetesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összetesen

¹⁶ A célértékek megadhatók összetesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összetesen.

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

Az eredményességi keret indikátorának kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás intézkedéscsoportjainak legnagyobb részét reprezentálja a kiválasztott mérőszám. Az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra.

A „*Támogatásban részesülő vállalkozások száma*” indikátor a komplex, tematikusan sokféle, ugyanakkor elsősorban a növekvő foglalkoztatással járó, gazdaságfejlesztést célzó tevékenységek mérésére megfelelően alkalmazható. Az indikátor jól kifejezi a prioritástengelyen belül megvalósítandó összetett és sokrétű támogatható tevékenységek közös jellemzőit. A darabszámban megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak hasonló jellegű támogatásaival érintett projektjeinek átlagos méretét, valamint a prioritástengelyre allokált forráskeretet vettük alapul. A prioritástengelyen belül meghatározott beavatkozási területekre allokált források mintegy 55%-át képes mérni e mutató a dimenziókódok alapján végzett számításaink szerint. Azonban mivel az 1.3 és 1.4 intézkedés kapcsán is sor kerülhet vállalkozások támogatására (kiemelten a családi napközik esetén) így becsléseink szerint a teljesítménykeret kimeneti indikátora lefedi a prioritástengelyre allokált források több mint 60%-át.

Ugyanakkor a támogatott vállalkozások száma megfelelően szemlélteti a prioritástengelyen belüli intézkedések hozzájárulását a kapcsolódó beruházási prioritásban megfogalmazott gazdaságfejlesztési célhoz.

2.A.17. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

12–16. táblázat: Beavatkozási kategóriák¹⁷

(alaponként és régiókatégoiánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alapra vagy régiókatégoiára vonatkozik)

12. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ERFA	
Régiókatégoia	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
1.	009 Megújuló energia: szél	15 240 107
1.	010 Megújuló energia: napenergia	15 240 107
1.	011 Megújuló energia: biomassza	15 240 107
1.	012 Egyéb megújuló energia (ideértve a hidroelektronikai, a geotermikus és a tengeri energiát) és a megújuló energiaforrások integrációja (ideértve a tárolást, a gáz és megújuló hidrogén előállításához szükséges infrastruktúra energiaellátását)	15 240 107
1.	017 Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a minimalizálásra, a válogatásra és az újrahasznosításra irányuló intézkedéseket)	20 320 143
1.	018 Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a mechanikai, biológiai kezelést, a hőkezelést, az égetést és a hulladéklerakással kapcsolatos intézkedéseket)	20 320 143
1.	019 Kereskedelmi, ipari vagy veszélyes hulladékok kezelése	20 320 143
1.	032 Helyi úthálózat (új építésű)	42 041 676
1.	034 egyéb korszerűsített vagy felújított út	98 097 244
1.	052. A koragyermekkori neveléshez és oktatáshoz kapcsolódó infrastruktúra (óvodai-bölcsődei)	172 838 001
1.	072. Vállalati infrastruktúra a kkv-k számára (ideértve az ipari parkokat és telephelyeket)	203 201 433

¹⁷ Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

1.	089. Ipari területek és szennyezett talaj rehabilitációja	81 280 573
1.	091. A természeti területek turizmuspotenciáljának fejlesztése és népszerűsítése	71 623 225
1.	092. Az állami turisztikai eszközök védelme, fejlesztése és népszerűsítése	71 623 225
1.	093. Az állami turisztikai szolgáltatások fejlesztése és népszerűsítése	5 000
1.	094. Az állami kulturális javak és örökség védelme, fejlesztése és népszerűsítése	71 623 225
1.	095 Az állami kulturális szolgáltatások és örökség fejlesztése és népszerűsítése	5 000

13. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
1.	01 nem visszatérítendő támogatás	934 259 463

14. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
1.	02 Kisméretű városi területek (közepes népsűrűség > 5000 fős lakosság)	622 839 642
1.	03 Vidéki területek (ritkán lakott)	311 419 821

15. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
1.	05 A fenntartható város-/vidékfejlesztés egyéb integrált megközelítései	934 259 463

16. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ¹⁸ (csak ESZA)		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
1.	Nem releváns	

2.A.18. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERVEZETT ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA, BELEÉRTVE SZÜKSÉG ESETÉN A PROGRAMOK IRÁNYÍTÁSÁBAN ÉS KONTROLLJÁBAN RÉSZT VEVŐ HATÓSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV KAPACITÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEKET IS (ADOTT ESETBEN)

(prioritási tengelyenként)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vii. alpontja)

<i>Prioritási tengely</i>	
Nem releváns.	

¹⁸ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

2.B. VÁLLALKOZÁSBARÁT, NÉPESSÉGMEGTARTÓ TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS

<i>A prioritási tengely azonosítója</i>	2.
<i>A prioritási tengely címe</i>	Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	<i>Nem releváns</i>

2.B.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGEY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

Nem releváns

2.B.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégóriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.B.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdaovezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása
-----------------------------	---

2.B.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	2.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Vállalkozói tevékenységek ösztönzése és a népesség megtartása településfejlesztési beavatkozásokkal kialakítása
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A specifikus célhoz kapcsolódóan, az uniós támogatások hozzájárulásával elvárt legfőbb eredmény a vállalkozások és befektetők, valamint a lakosság számára vonzó, ugyanakkor környezetileg fenntartható városi környezet, települési arculat kialakítása, ennek részeként: - gazdaságfejlesztési fókuszú településfejlesztés: a települések, kiemelten városok / városközpontok gazdasági funkcióinak megerősödése, újjáéledése, kereskedelmi, szolgáltatási funkcióinak bővülése, tevékenységeinek élénkülése. A fejlesztéssel érintett településrészekben működő vállalkozások, gazdasági tevékenységek bővülése; - a fentiek eredményeként új vállalkozások, üzemek letelepítését és a munkába járást, foglalkoztatás növekedését segítő térszerkezet kialakulása; - a városi barnamezős területek, rozsdaovezetek komplex rehabilitációja funkcióváltása, a települési struktúrába való integrációjuk előmozdítása; - élhető városok: klímabarát városi környezet: a városi zöldfelületek arányának növekedése, a meglévők minőségi fejlesztése és fenntartásukhoz kapcsolódó infrastruktúra rendelkezésre állása; - a gazdaságfejlesztési fókuszú településfejlesztést kiegészítő, a gazdasági és lakossági igényekhez illeszkedő, hatékonyabb településüzemeltetést biztosító, fenntarthatósági kritériumoknak megfelelő környezetvédelmi beruházások megvalósulása, háttér-infrastruktúra kiépítése; a települések környezeti terhelésének csökkenése, a természetbe jutó káros és szennyező anyagok mennyiségének csökkenése; - családbarát, népességet, kiemelten fiatalokat megtartani képes városok. Szabadidő eltöltésére alkalmas városi rekreációs és közösségi területek biztosítása. A fejlesztések eredményeként a

	városi terek lakossági használatának erősödése; - innovatív városfejlesztési és városrehabilitációs gyakorlatok elterjesztésének ösztönzése. Ehhez kapcsolódóan a települési önkormányzatok kapacitásfejlesztése a városfejlesztés, és városrehabilitáció innovatív gyakorlatainak alkalmazása érdekében (részvételi tervezés praktikái, alternatív településrendezési eszközök alkalmazhatóságának technikái); - a városfejlesztésben aktívan résztvevő, környezettudatos, a köz értékeire vigyázó lakosság, civil szervezetek és gazdasági szereplők. - A fenti várt eredményeken túlmenően, közlekedésfejlesztési célú tevékenységeket főszabályként a 3. prioritástengely keretében kell tervezni.
--	---

17. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mérték-egység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ¹⁹ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	Elégedettség a települési környezet minőségével	pontérték (0-10)	kevésbé fejlett	6,51	2012	növekedés	KSH Háztartási költségvetési és életkörülmény adatfelvétel, kiegészítő modul (EU SILC– European Union Statistics on Income and Living Conditions) OSAP 1968	éves rendszeresség, regionális

¹⁹ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek.

2.B.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK (beruházási prioritásként)

2.B.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	ERFA rendelet 5. cikk 6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés-mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása
-----------------------------	---

A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik, amely a megyék megyei jogú városon kívüli területére irányul:

2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés

Az intézkedés elsődlegesen olyan infrastruktúra-fejlesztéseket tartalmaz, melyek a TOP gazdaságfejlesztési céljaihoz és a lakosság, kiemelten a fiatalok megtartásához járulnak hozzá, egyúttal a települések általános környezeti állapotát javítják. Az intézkedés a fenntartható fejlődés biztosítása mellett hozzájárul az ideális települési térszerkezet kialakulásához. A végrehajtás során kiemelt szempont a helyi erőforrások bevonása.

Az intézkedés magában foglalja a fejlesztéssel érintett települések társadalmi-gazdasági, tervezési és megvalósítási tevékenységeinek összességét, amelyek hozzájárulnak gazdaságuk, műszaki-fizikai állományuk megújításához, szolgálják a természetes és épített környezetük védelmét, valamint a lakosság életminőségének, ellátási és környezeti viszonyainak javítását.

Az intézkedés keretében tervezett tevékenységek 3 beavatkozási területen valósulnak meg:

- Gazdaságélénkítő településfejlesztés, gazdasági, környezeti és társadalmi szempontból fenntartható városszerkezet és vonzó környezet kialakítása;
- Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések;
- Szemléletformáló akciók, képzések

Az intézkedés fókuszterületét az első beavatkozási terület tevékenységei jelentik, amely két célcsoportot céloz: a gazdasági szereplőket, és a lakosságot. A fejlesztések egy része új vállalkozások megtelepedését (a már meglévők helyben tartását) ösztönző térszerkezet kialakításához, másik részük pedig a népesség megtartásához járul hozzá. A II. beavatkozási terület fejlesztései a fenntartható települési környezet infrastruktúra-elemeinek kialakításához járulnak hozzá, a III. beavatkozási terület fejlesztései pedig ezen beavatkozásokat egészítik ki. A komplex fejlesztéseknél törekedni kell a területileg koncentrált megvalósításra.

Gazdaságélénkítő településfejlesztés, vállalkozásokat vonzó, gazdasági, környezeti és társadalmi szempontból fenntartható települési környezet kialakítása

A Partnerségi Megállapodással összhangban a városokat alkalmassá kell tenni arra, hogy térségük gazdaságának szervezőivé váljanak, a gazdaságfejlesztést és a foglalkoztatást szolgáló városfejlesztési megoldásokkal, a városok vonzerejének erősítésével a befektetési lehetőségek bővítésével, a munkába járás megkönnyítésével, a turisztikai teljesítmény növelésével, a leromlott területek gazdasági, fizikai és társadalmi fejlesztésével. Az intézkedés

elsődlegesen a városok térségi gazdasági központ funkciójának erősítésére irányul, figyelemmel a város - vidék kapcsolatrendszer egyensúlyára.

A **gazdasági szereplőket** célzó tervezett fejlesztések célja a városszerkezet vonzó üzleti környezetet biztosító, a városok térségi gazdasági központ funkcióját erősítő, a helyi gazdaságot, kereskedelmet, szolgáltatásokat ösztönző, ugyanakkor környezettudatos átalakítása. Kiemelten kezelendő területek: barnamezős területek és rozsdaovezetek rehabilitációja; a városszövetbe ágyazódó gazdasági funkciók, a városközpontok gazdasági funkcióinak megerősítése, újjáélesztése (pl. városi, helyi piacok, piacterek, vásárcsarnokok és kapcsolódó terek, hagyományos kereskedelmi-szolgáltatói terek revitalizálása). A fejlesztések együttesen járulnak hozzá a vonzó vállalkozói, befektetői és munkavállalói környezet kialakulásához. Annak érdekében, hogy valóban eredményes beruházások valósuljanak meg, elengedhetetlen az önkormányzat és a helyi vállalkozások együttműködése, a köz- és magánszektor szereplői által tervezett fejlesztések összehangolása. Így biztosítható, hogy a tervezett fejlesztések a városi környezet megújításán túl a gazdaságfejlesztéshez, foglalkoztatás növekedéséhez, a turizmusfejlesztéshez és más városfejlesztési célokhoz is hozzájáruljanak.

A beavatkozási terület másik fontos célkitűzése a **népességmegtartás**hoz való hozzájárulás. A cél elérése érdekében olyan projektek kaphatnak támogatást, melyek hozzájárulnak a városi közterületek környezettudatos, **család- és klímabarát** megújításához (a „slow city ~ lassú város” megközelítéssel összhangban). Fontos, hogy a fejlesztéssel érintett városi tereket a lakosság is használatba vegye, a gazdasági funkciókra irányuló fejlesztésekkel összhangban, egymást erősítve valósuljanak meg. Ilyen fejlesztések lehetnek például a családok és fiatalok szabadidő hasznos eltöltését segítő rekreációs övezetek, városi közösségi kertek, közösségi terek kialakítása.

Az végrehajtás folyamán fontos szempont a környezeti fenntarthatóság. A közterület-fejlesztések esetében a burkolt felületek kialakítása helyett a városi zöld környezet megteremtésén, valamint ezek gazdaságos fenntartásához szükséges háttérinfrastruktúra (pl. víztakarékos öntözőrendszer) kiépítésén van a hangsúly. Ez magában foglalja a már meglévő zöldfelületek minőségi fejlesztését (pl. a biodiverzitás növelése, növényanyag megújítása) is. A fejlesztések kumulált eredményeként javul a települések általános környezeti állapota.

A beavatkozások kiemelt területe a barnamezős területek, rozsdaovezetek funkcióváltó (pl. család- és klímabarát módon megújuló) rehabilitációja, beleértve az épületállomány megújítását is. A tervezett fejlesztések elsődleges eredménye hogy csökkenjen a barnamezős területek kiterjedése, azonban azok a beruházások preferáltak, amelyek keretében a jelenleg még barnamezős területek új – városi, zöldterületi-rekreációs, közösségi és kulturális – funkcióval gazdagodnak.

A városi fejlesztések stratégiai szemléletben történő tervezése és végrehajtása a rendelkezésre álló erőforrások koncentrációjával, a források felhasználásának hatékonyságát növelik. A stratégiai tervezés alapozza meg, hogy a tervezett beavatkozások ne csak önmagukban értelmezhető, pontszerű beavatkozásként valósuljanak meg, hanem szinergiában az intézkedés többi beavatkozásával és az OP más prioritásaival, főként a gazdaságfejlesztési célú 1-es prioritással, a városrehabilitációs beavatkozásokkal és a helyi közösség megerősítését célzó programokkal. Az integrált megközelítés nagyban segíti a társadalmi, gazdasági-környezeti értelemben vett fenntarthatóság elvének érvényesülését, mint a várospolitikai kiemelt szempontját. A partnerségben történő tervezés és végrehajtás célja a köz- és magánszektor szereplőinek, valamint a fejlesztésekben részt vevő egyéb szereplők által tervezett fejlesztések összehangolása.

Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések

A beavatkozás keretében többnyire olyan – a fentiekben részletezett, a településszerkezet átalakításához, a településfejlesztési célú beavatkozásokhoz, valamint a gazdaságfejlesztési beruházásokhoz kapcsolódó – települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések kapnak helyet, mint például a belterületi csapadékvíz elvezetése. Az intézkedés keretében

elsődlegesen a városfejlesztési beavatkozásokkal érintett területen (akcióterületen) nyílik lehetőség belterületi csapadékvíz elvezetésre, kis mértékben más településeken. A teljes településekre kiterjedő komplex csapadékvíz-elvezetési rendszerek / hálózatok kiépítése nem lehetséges. Ezért a fejlesztéseket vagy akcióterületi fejlesztésekhez igazodva szükséges megtervezni, vagy azokra a településrészekre célszerű fókuszálni, ahol a csapadékvíz elvezetés hiánya jelentős természeti kockázatokat hordoz magában.

A beavatkozás keretében továbbá lehetőség nyílik a KEHOP és a GINOP intézkedéseit kiegészítve az önkormányzati kedvezményezettek számára a hulladék termikus hasznosítására, illetve a települési maradék, vegyesen gyűjtött hulladék égetéssel történő kezelésére. A szelektív válogatóművekből olyan hulladék képződik (kb. 500 ezer tonna /év mennyiségben), amelynek nagyobb része égethető, ennek hasznosítása a magas fűtőérték miatt speciális égetővel (RDF termikus hasznosító mű) lehetséges.

Emellett támogatható a meglévő önkormányzati hulladéklerakók rekultivációja is.

A beavatkozás továbbá biztosítja a lehetőségét az önkormányzatok számára a hulladék anyagában történő hasznosítása érdekében hasznosítási kapacitások kiépítésére. A GINOP-pal történő lehatárolás kedvezményezett szerint történik: a TOP az önkormányzati kedvezményezettek hulladék újrahasznosítási tevékenységét, a GINOP a kkv-k fejlesztéseit támogatja. A KEHOP nem finanszíroz ezen a területen.

A tervezett beavatkozások hozzájárulnak a települési környezetterhelés csökkenéséhez, az ember által létrehozott települési infrastruktúra valamint, a gazdaságot kiszolgáló létesítmények védelméhez. A beruházások a városi területek általános környezetminőség javulását eredményezik, ezáltal hozzájárulva egy élhető, egészséges település alapjainak megteremtéséhez. Ezen túlmenően, az érintett gazdasági szereplők és háztartások mentesülnek a potenciális vis major események által okozott anyagi károk alól.

Szemléletformáló akciók, képzések

A fenti infrastrukturális fejlesztéseket kiegészítve, azokhoz kapcsolódva lehetőség nyílik olyan szemléletformáló akciók és képzések támogatására, amelyek – a lakosság aktív részvételével – erősítik a helyi identitást, a helyi közösségek összetartozását és a településhez kötődést. Az identitástudat megőrzése a helyi közösségek tartós fejlődésének kulcsa, amely hatékonyan tud hozzájárulni a fiatalok, családok helyben tartásához.

A szemléletformáló akciók másik nagy csoportja ösztönözni kívánja a környezettudatos szemléletmód terjedését mind a lakosság mind a helyi vállalkozások körében, hozzájárulva ezzel a felújított, létrehozott kapacitások (pl. városi terek, zöldfelületek) hosszú távú megőrzéséhez.

Az ágazati programok országos hatókörű akcióival szemben a jelen prioritásból támogatható tevékenységek esetében a helyi / térségi szintű igényekre alapozott helyi / térségi szintű elsősorban az intézkedés forrásából megvalósuló fejlesztésekhez kapcsolódó szemléletformásra szükséges a hangsúlyt helyezni. Megjegyzendő továbbá, hogy a tervezett akciók önállóan nem finanszírozhatóak, kizárólag a fenti infrastrukturális beavatkozásokat kiegészítve támogathatóak. A fentiekből következően az ágazati operatív programokból való finanszírozásuk csorbítaná az akciók hatékonyságát.

Az intézkedés OP-k és prioritások közötti lehatárolásainak, kapcsolódásának alapelvei:

- barnamezős fejlesztések jelen intézkedés keretében elsősorban településfejlesztési céllal, a TOP1-es prioritásból illetve GINOP-ból pedig gazdaságfejlesztési céllal támogathatóak;
- A jelen intézkedés környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztései célzottan a TOP gazdaság- és településfejlesztési beavatkozásaihoz kapcsolódnak, az ágazati megközelítésre épülő KEHOP-ból nem támogathatóak;

- A városrehabilitációs fejlesztések az integrált településfejlesztési stratégiákkal és az OP más prioritásaival összhangban történnek.	
Főbb célcsoportok:	az érintett területek önkormányzatai, helyi vállalkozásai és lakossága, kiemelten a családok és a fiatalok.
Specifikus célterületek	tematikus fókuszában a gazdaságélénkítő hatású, és a lakosság számára vonzó, a népesség megtartását ösztönző klímabarát városfejlesztések. Földrajzi fókuszában pedig a kevésbé fejlett régiók települései, kiemelten a városi jogállású (kivéve megyei jogú városok) települései állnak. Ez alól kivételt jelentenek pl. a környezetvédelmi infrastruktúra beruházások.
Főbb kedvezményezettek	helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, non-profit és civil szervezetek, egyházak.

2.B.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	ERFA rendelet 5. cikk 6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés-mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása
A prioritás keretében támogatott projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: - programszerű, egymáshoz kapcsolódó, egymásra épülő projektek, integrált beavatkozások támogatására kerül sor az integrált területi programok keretében, integrált településfejlesztési stratégiáikhoz illeszkedően. Fontos szempont ennek kapcsán a más prioritások és / vagy intézkedések keretében megvalósított fejlesztésekhez való kapcsolódás; - az intézkedés elsődlegesen a gazdaságfejlesztést célozza, azzal hogy a vállalkozások, befektetők és lakosság számára is vonzó, a gazdasági funkciókat erősítő települési környezet kialakítását ösztönzi (a kizárólag reprezentatív célokat szolgáló – a TOP gazdaságfejlesztési céljaihoz nem illeszkedő – közterület-fejlesztések nem támogathatóak); - a támogatott projektek olyan fejlesztési elemeket foglalnak magukban, amelyek hozzájárulnak a környezetileg fenntartható, klíma-, emellett családbarát települési környezethez. A támogatott projekteknek továbbá illeszkedniük kell a városi környezet OFTK által kijelölt demográfiai és klímakiívásoknak megfelelő fenntartható fejlesztésének irányaihoz; - a fejlesztéseknek illeszkednie kell adott település építészeti hagyományaihoz, arculatához, korszerű, innovatív, új megoldásokkal továbbfejlesztve azt; - a zöldfelület fejlesztések során elvárt a klímaadaptációt szem előtt tartó a táji és helyi adottságokhoz jól alkalmazkodó növények előnyben részesítése (kivétel botanikus kert); - a fejlesztések során figyelmet kell fordítani a funkcionális megújításra, a használaton kívüli vagy nem megfelelő funkciókkal rendelkező terek, épületek, zöldfelületek intézkedés céljainak megfelelő fejlesztésére, átalakítására; - a városi közlekedésfejlesztéssel való kapcsolat intelligens és fenntartható megoldások („smart city” ~ okos város és „slow city” ~ lassú város) megközelítésekkel összhangban levő megoldások alkalmazása; - a kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság. Ez a támogatandó projekttől függően jelentheti az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, valamint a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell. E szempontok között kiemelt figyelmet kell fordítani a levegőminőségvédelmi szempontokra; - a környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások);	

- kiemelten kell törekedni továbbá a helyi vállalkozások, a települési lakosság, a helyi közösségek különösen a fiatalok bevonására a programok előkészítése és megvalósítása során egyaránt. A fiatalok megtartása kiemelt szempont.

2.B.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	-
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.B.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	-
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.B.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

18. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókategóriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mérték-egység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ²⁰			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
2.1	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			370 000	FAIR	évente
2.2	Integrált városfejlesztési stratégiákat alkalmazó területeken élő lakosság	személy	ERFA	kevésbé fejlett			790 000	FAIR	évente
2.3	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m	ERFA	kevésbé fejlett			670 000	FAIR	évente
2.4	A rehabilitált talaj összterjedése	Ha	ERFA	kevésbé fejlett				FAIR	évente
2.5	Városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett				FAIR	évente

²⁰ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.B.6. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ²¹

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések²², adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés
nem releváns	

²¹ Csak az ESZA által támogatott programokra.

²² Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.B.7. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

19. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókatégoriánként)²³

Prioritás tengely	Mutató típusa	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória	2018-ra vonatkozó rész-cél	2018-ra vonatkozó rész-cél ²⁴			Végső cél (2023) ²⁵			Adat-forrás	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
2.	kimeneti		Városi környezetben létrehozott vagy helyre-állított nyitott terek	m2	ERFA	kevésbé fejlett	74 000						370 000	FAIR	
2.	Pénzügyi		költségnyilatkozatba foglalt összeg	EUR	ERFA	kevésbé fejlett	177 235 494						708 941 977	IH	

²³ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott rész-célokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész-céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

²⁴ A rész-célok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

²⁵ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás egészét reprezentálja egy-egy releváns indikátor. A „Városi környezetben létrehozott vagy helyre-állított nyitott terek” indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra. Az indikátor esetében rendelkezésre állnak 2007-2013-as programozási időszak mérési adatai, amelyek fajlagos értékeiből következtetni lehetett a 2014-2020-as célértékekre.

A „*Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek*” indikátor egy komplex, tematikusan sokféle, elsősorban közterületek rehabilitációját, barnamezős területek funkcióváltását, városi zöld övezetek létrehozását célzó tevékenységek mérésére megfelelően alkalmazható mérőszám. A m²-ben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján, a konvergencia-régió (2014-2020-ban „kevésbé fejlett régió”) városrehabilitációs projektjeit vettük alapul. A támogatott projektek esetében meghatároztuk, az egy négyzetméterre jutó fajlagos költségeket, és ezeket felhasználva határoztuk meg a 2014-2020-as célértéket. Az indikátor megmutatja az intézkedésen belül megvalósítandó, igen összetett és sokrétű támogatható tevékenységek közös jellemzőit, így e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 75 %-ának hasznosulását mérik..

2.B.8. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

20–24. táblázat: Beavatkozási kategóriák²⁶

(Alapontként és régiókatéegóriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alagra vagy régiókatéegóriára vonatkozik)

20. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ERFA	
Régiókatéegória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
2	021. Vízgazdálkodás és az ivóvízkészletek védelme (ideértve a vízgyűjtő-gazdálkodást, a vízellátást, az éghajlatváltozáshoz való különleges alkalmazkodási intézkedéseket, a távfogyasztásmérést, a díjszabási rendszereket és a szivárgás visszaszorítását)	
2	072. Vállalati infrastruktúra a kkv-k számára (ideértve az ipari parkokat és telephelyeket)	
2	083. Levegő minőségi intézkedések	
2	085. A biodiverzitás védelme és javítása, természetvédelem és zöld infrastruktúra	
2	087 Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedések, az éghajlattal kapcsolatos kockázatok (pl. erózió, tűz, árvíz, vihar és szárazság) megelőzése és kezelése, ideértve a társadalmi tudatosság növelését, a polgári védelmet és a katasztrófavédelmi rendszereket és infrastruktúrákat	
2	089 Ipari területek és szennyezett talaj rehabilitációja	

21. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
Alap	ERFA	
Régiókatéegória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
2	01 nem visszatérítendő támogatás	

²⁶ Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

22. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
2	01 Nagyméretű városi területek (sűrűn lakott > 50 000 fős lakosság)	
2	02 Kisméretű városi területek (közepes népsűrűség > 5 000 fős lakosság)	
2	03 Vidéki területek (ritkán lakott)	

23. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
2	02 A fenntartható városfejlesztés egyéb integrált megközelítései	
2	05 A fenntartható város-/vidékfejlesztés egyéb integrált megközelítései	

24. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ²⁷ (csak ESZA)		
<i>Alap</i>		
<i>Régiókatégória</i>		
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

2.B.9. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERVEZETT ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA, BELEÉRTVE SZÜKSÉG ESETÉN A PROGRAMOK IRÁNYÍTÁSÁBAN ÉS KONTROLLJÁBAN RÉSZT VEVŐ HATÓSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEZETTEK

²⁷ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

**ADMINISZTRATÍV KAPACITÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEKET IS
(ADOTT ESETBEN)**

(prioritási tengelyenként)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vii. alpontja)

<i>Prioritási tengely</i>	
Nem releváns.	

2.C. ALACSONY SZÉNDIOXID KIBOCSÁTÁSÚ GAZDASÁGRA VALÓ ÁTTÉRÉS KIEMELTEN A VÁROSI TERÜLETEKEN PRIORITÁSI TENGELY

<i>A prioritási tengely azonosítója</i>	3.
<i>A prioritási tengely címe</i>	Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	Nem releváns
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	Nem releváns

2.C.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGELY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

<i>Nem releváns</i>

2.C.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régió kategória</i>	Kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes</i>	Összes elszámolható költség

<i>elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégoriák (adott esetben)</i>	Nem releváns

2.C.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
-----------------------------	--

2.C.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	3.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Fenntartható közösségi mobilitás elősegítése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A közlekedésfejlesztési intézkedések reagálnak az emberi tevékenység okozta éghajlatváltozás mérséklésére, vagyis többek között az EU2020 célkitűzéseinek megvalósítását szolgálják. A fenntartható városi közösségi közlekedés erősítése témakörében a legfontosabb cél a városi mobilitás környezetileg (pl. levegőszennyezés, zajterhelés) és pénzügyileg (működtetési költségek) fenntarthatóbbá tétele. A környezettudatosságot szem előtt tartó kisléptékű közlekedésfejlesztések hozzájárulnak az energiatartósság csökkentéséhez, a fenntarthatóság érvényesüléséhez és a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodáshoz. Az innovatív és fenntartható megoldások nagyobb arányban kerülnek alkalmazásra a városi közlekedésben.

25. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ²⁸ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakoriság
1.	Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya	%	kevésbé fejlett	58,6	2012	növekszik	KSH	évente egyszer

²⁸ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.C.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.C.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
A beruházási prioritás keretében egy intézkedés valósul meg: 3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés A támogatás célja, hogy olyan, a fenntartható közlekedés feltételeit megteremtő és erősítő közlekedésfejlesztési intézkedések valósuljanak meg településeken és települések között, amelyek hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez, a CO₂ kibocsátás csökkentéséhez, az élhető városi környezet kialakulásához, valamint az EU2020 és a Nemzeti Közlekedési Stratégiában megfogalmazott fenntartható fejlődésre és közlekedésre vonatkozó célok teljesüléséhez. A települési, főképp városi közlekedési fejlesztések terén kiemelt jelentőséggel bír a környezetbarát közlekedési módok elterjesztése, a közösségi közlekedés térnyerését szolgáló beruházások (forgalmi pálya fejlesztése, pl. buszfordulók, buszsávok és megállók) megvalósítása, valamint a járási, települési kapcsolatok javítását célzó, új közösségi közlekedési viszonylatok kialakítása, a beavatkozásokhoz kapcsolódó buszbeszerzés. Fontos terület a módváltó rendszerek fejlesztése, köztük a P+R, B+R parkolók és csomópontok fejlesztése. A közösségi közlekedés fejlesztésének további kulcselemét az intelligens információ- és kommunikációtechnológiai (IKT) fejlesztések jelentik (a „smart city” [„okos város”] megközelítést követve). A városkörnyéki (város-vidéki) kisebb léptékű közösségi közlekedési fejlesztések témájában a legfontosabb említendő tevékenység az igényvezérelt személyszállítási szolgáltatási²⁹ rendszer kialakítása (aminek a keretében energia-hatékony szállítójárművek beszerzése, térségi diszpécserközpont létrehozása valamint hívórendszer kifejlesztése történik meg). Az igényvezérelt személyszállítási szolgáltatási rendszer kialakítása nemcsak az aprófalvas térségek, hanem a ritkán lakott városi (kertvárosi) területek közösségi közlekedési problémáira is megoldást jelenthet. A rendszer előnye, hogy alkalmazkodik az utashoz és az aktuális utazási igényhez, költséghatékony módon.	

²⁹ A személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény 2. § alapján: Igényvezérelt személyszállítási szolgáltatás: az e törvényben e szolgáltatásokra meghatározott engedéllyel rendelkező szolgáltató által közszolgáltatási szerződés vagy járáti engedély alapján végzett, információs technológiai eszközök alkalmazásával szervezett, változó útvonalon vagy változó időrendben, vagy változó útvonalon és változó időrendben közlekedő személyszállítási szolgáltatás.

Az intézkedés keretében megvalósított fejlesztésekhez, kiemelten a közösségi közlekedési fejlesztésekhez kapcsolódóan lehetőség nyílik fenntartható városi/járési közlekedési/mobilitási tervek kidolgozására, melyekben az átfogó levegő-minőségvédelmi szempontok is hangsúlyt kapnak.

A személyszállítási intermodalitás javításának célja az utazási láncok (pl. helyi-helyközi autóbuszos, kerékpáros) alacsony költségű összekapcsolása. A különböző közlekedési módok összekapcsolása esetében kizárólag a nem kötőtpályás intermodális csomópontok fejlesztése támogatható (pl. autóbusz-pályaudvarok, forgalmi épületek). Ezek a fejlesztések a „slow city” („lassú város”) megközelítésnek megfelelően történnek.

A közlekedésbiztonsági fejlesztések elsősorban a közúti biztonsági audit alapján valósulnának meg (főképp a közúti baleseti gócpontok biztonsági felülvizsgálatának alapján szükséges közlekedésbiztonsági fejlesztések értendők ez alatt, mint pl. gyalogátkelőhelyek kialakítása, csomópontok forgalomlassító és csillapító átépítése stb.)

Az intézkedés hangsúlyt helyez a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítására. A kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése terén lehetőség nyílik a helyi, helyközi, hivatás-forgalmi és egyéb célú kerékpárforgalmi létesítmények építésére és felújítására, a kerékpáros közlekedési infrastruktúra bővítésére, a műszakilag és forgalomtechnikailag nem megfelelő kerékpárforgalmi létesítmények, balesetveszélyes gócpontok korrekciójára. Jelentős fejlesztési célterület a kerékpáros közlekedés közösségi közlekedéshez való kapcsolódása, így a közlekedési csomópontokban meg kell valósítani a közösségi közlekedési beavatkozásnál is jelzett módváltó rendszerek kialakítását, illetve a közösségi kerékpáros rendszerek kiépítését. A beavatkozások során a kerékpáros közlekedési felületek akadálymentesítésére is kiemelt figyelmet kell fordítani.

Az intézkedés a települési, településkörnyéki és településközi közlekedési rendszereket szerves egésznek tekinti, és lehetőséget kínál a közlekedési feltételek komplex, egymást erősítő, a fenntartható fejlődést és fenntartható közlekedést szolgáló fejlesztésére valamennyi TOP illeszkedésű közlekedési mód esetében.

A beavatkozás jellegéhez kapcsolódóan szemléletformálási elemet is tartalmaznak a közlekedésfejlesztési projektek (pl. közösségi és nem motorizált közlekedési lehetőségek népszerűsítése, a „slow city” („lassú város”) szemléletmód erősítése a városfejlesztésben).

A projekteknek a városi mobilitás környezetileg (levegőszennyezés, zajterhelés) és pénzügyileg (működtetők és a közlekedők oldalán) fenntarthatóbbá tételét kell szolgálniuk, és hozzá kell járulniuk az operatív program „a napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya” prioritási eredményindikátor értékének a közvetlen települési, és közvetve országos növekedéséhez.

A fenntartható települési közlekedési lehetőségek megteremtéséhez a TOP mellett az IKOP is hozzájárul: a nagyléptékű, kötőtpályás közösségi (villamos, vasút) közlekedési projektek megvalósítása az IKOP kompetenciájába tartoznak, míg a TOP a nem kötőtpályás közösségi közlekedési fejlesztéseket támogatja.

Az autóbusz-beszerzések csak integrált fejlesztések részeként valósulhatnak meg.

Főbb célcsoportok:	A közszolgáltatásokat igénybe vevő lakosság
Specifikus célterületek	Elsődlegesen a városfejlesztési, valamint a megyei gazdaságfejlesztési stratégiák határozzák meg, az egyes megyék földrajzi területein belül, kivéve a megyei jogú városok területét.
Főbb kedvezményezettek	Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, központi költségvetési szervek és intézményeik, közösségi közlekedést közszolgáltatási szerződés alapján ellátó gazdasági társaságok (helyi és helyközi közlekedési társaságok), jogszabály alapján meghatározott kizárólagos építetők (pl. NIF Zrt., Magyar Közút Nonprofit Zrt.)

2.C.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
Az intézkedés keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. A kiválasztás elvei: - A beavatkozásoknak meg kell felelniük a közlekedésbiztonsági előírásoknak. - Buszbeszerzés csak integrált fejlesztések részeként valósulhat meg, - Az üzemeltetés költséghatékonysága, fenntarthatósága biztosított. A közlekedési lehetőségek fejlesztését szolgáló beavatkozásoknál törekedni kell a családbarát szempontok érvényesülésére (akadálymentesítés, gyermekek biztonságos közlekedése). A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A fenntartható közlekedési módokat kell előnyben részesíteni a CO₂ kibocsátás csökkentése érdekében. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások). A tervezett közlekedésfejlesztési beavatkozásoknak illeszkedniük kell a megyei területfejlesztési koncepcióhoz és területfejlesztési programhoz, továbbá az Integrált Településfejlesztési Stratégiákban foglalt fejlesztési célokhoz, amely dokumentumokban megjelenik a fenntartható városi mobilitás és a levegő-minőségvédelem. A tervezett fejlesztések kapcsán elvárás, hogy a gazdasági szempontok ne vezessenek a környezet károsodásához. Alapvető fontosságú továbbá, hogy bármely közúti infrastruktúra-tervezés során maximálisan figyelembe vételre kerüljenek a közúti közlekedés biztonságával kapcsolatos szempontok, azaz egyértelmű kötelezettséget vállaljanak az infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezelésére vonatkozó alapelvek betartására a közúti infrastruktúra tervezése, kivitelezése és karbantartása során az illetékes szervek.	

2.C.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
Az intézkedés keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.C.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.C.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

26. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatégoria (adott esetben)	Célérték (2023) ³⁰			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
3.1.	Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			38	IH	évente
3.2.	Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			97	IH	évente
3.3.	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			48	IH	évente
3.4.	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km	ERFA	kevésbé fejlett			970	IH	évente

³⁰ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.C.6. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is;
-----------------------------	--

2.C.7. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	3.B
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A települési önkormányzatok energiahatékonyságának javítása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó intézkedésekkel várható eredmények: - önkormányzati intézmények, önkormányzati tulajdonú épületek által felhasznált energiamennyiség csökken, az energiahatékonyság nő; - ezzel összefüggésben a helyben előállított megújuló energia felhasználásának részaránya nő. Ezek az eredmények • az önkormányzati intézmények, önkormányzati infrastruktúra, épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjával (pl. elavult kazánházak felújítása, hőtermelők cseréje korszerű berendezésekre); • az épületek hőszigetelésének javításával (pl. hőtechnikai adottságok javítása, hőveszteségek csökkentése); • az önkormányzati infrastruktúra épületenergetikai beavatkozásaira épülő megújuló energiaforrások alkalmazásával (pl. világítási rendszerek korszerűsítése, hőtechnikai adottságok javítása, napelemek, továbbá napkollektor alkalmazása); • a megújuló energiaforrások kiaknázásra irányuló helyi energiaellátás (pl. helyi ellátást biztosító megújuló energiatermelő rendszerek, közösségi fűtőrendszerek) révén érhetők el. Az Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjainak támogatásával a térségi szintű kibocsátás megelőzésének (pl. zöld tervezés, képzés) és kezelésének eredményorientált tervezése és megvalósítása segíthető.

27. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azo-nosító	Mutató	Mérték-egység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ³¹ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	Primer energia felhasználás	PJ	kevésbé fejlett	1 349,00 ³²	2020 ³³	1348,42	FAIR	évente egyszer
2.	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energia-fogyasztáson belül	PJ/év	kevésbé fejlett	61,713 ³⁴	2012	64,454	FAIR	évente egyszer

³¹ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek.

³² A NEMZETI ENERGIASTRATÉGIA 2030 – „Ölbe tett kéz” forgatókönyve szerinti primer energia fogyasztás 2020-ban

³³ A primer energia felhasználás (PJ/év) indikátor: báziséve: 2020 (a NEMZETI ENERGIASTRATÉGIA 2030-ban foglalt „Ölbe tett kéz” forgatókönyv szerint), bázisértéke:1349 (a NEMZETI ENERGIASTRATÉGIA 2030-ban foglalt „Ölbe tett kéz” forgatókönyv szerint)

³⁴ Forrás: Jelentés a megújuló energiaforrások 2011-2012. évi felhasználásáról Magyarországon (tagállami jelentéstétel a 2009/28/EK irányelv 22. cikke alapján)

2.C.8. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.C.8.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
A klímaváltozás alapvető okainak és következményeinek jelentős része a városi térségekben összpontosul. Emiatt a városok többet tehetnek az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság megvalósításáért. A városok mikroklímája a globális változások hatásai nélkül is jelentősen eltér a kevésbé városiasodott térségektől, ezek a különbségek pedig a klímaváltozás hatására a későbbiekben felerősödhetnek. Így az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés városi területen hoz több eredményt. A beruházási prioritás keretében az önkormányzati tulajdonú épületek, egyéb önkormányzati ingatlanok, infrastrukturális létesítmények, önkormányzati intézmények energiahatékonysága fokozásának és a megújuló energiaforrások részarány növelésének, valamint a helyi alkalmazkodás megtervezésének és végrehajtásának támogatása történik meg. Cél az energetikai felülvizsgálatra alapozott komplex felújítás az optimális költséghatékonyság elérése érdekében. Az intézkedés a megújuló energiaforrások alkalmazását, az önkormányzat által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő megújuló energiaforrások kiaknázásra irányuló, autonóm energiaellátás megvalósítását városi jogállású településeken támogatja. A VP ezzel komplementer módon a közösségi (önkormányzati) megújuló energiatermelést a nem városi jogállású településeken támogatja, vidéki infrastruktúra intézkedése keretében. A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése Az intézkedés keretében az alábbi beavatkozások támogatására nyílik lehetőség: <i>Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energiahatékonyság-központú rehabilitációja, az épületek hőszigetelésének javítása</i> A beavatkozás keretein belül megvalósítható az önkormányzati tulajdonú épületállomány és infrastruktúra, ennek keretében az önkormányzati intézmények energiahatékonyság központú rehabilitációja. Mindez az önkormányzati tulajdonú épületek összesített energiafogyasztásának csökkentését célozza, összhangban a vonatkozó EU direktívákkal, így csökkentve az üvegházhatású gáz kibocsátást. Lehetőség nyílik egyebek között a kazánházak felújítására, hőtermelők korszerű nagy hatásfokú berendezésekre történő cseréjére, a hőleadó rendszerek és épülethatároló szerkezetek korszerűsítésére, az épületek hőszigetelésének javítására, így a hőtechnikai adottságok javítására, hővesztések csökkentésére. E fejlesztéseket egészítik ki a KEHOP fenntartható energiafogyasztási magatartás javítására irányuló, e beavatkozásokhoz	

kapcsolódó lakossági figyelemfelhívó akciói.

A beavatkozás minden olyan, az energiaháztartás fejlesztésére irányuló rehabilitáló, helyreállító kezdeményezést támogat, amely az önkormányzati tulajdonú infrastruktúra energia-felhasználásában jelentős megtakarítást eredményez.

Az épületenergetikai fejlesztésekhez kapcsolódó támogatási programok részletes kidolgozása a készülő Nemzeti Épületenergetika Stratégia (NÉeS) cél- és eszközrendszerén alapul, figyelemmel az abban foglalt felújítási változatokra. Ennek alapján az intézkedés alapfeltételként kezeli a költséghatékonyságot, így az épületek a korszerűsítések eredményeként megfelelnek majd a 2010/31/EU irányelv szerinti költségoptimum szintnek. A költségoptimum szintnél magasabb energiahatékonysági és megújuló energetikai szintet biztosító „közel nulla energiaigényű épület” követelménye alkalmazandó 2019-től kezdődően a középületek és 2021-től a lakossági épületek vonatkozásában is. Ezen elvek mentén az intézkedés fejlesztései a 2020. évre vonatkozó nemzeti energiahatékonysági 18%-os és a megújuló energia területén vállalt 14,65%-os cél eléréséhez egyaránt hozzájárulnak.

Az önkormányzati tulajdonú épületek intézmények és infrastruktúra energetikai korszerűsítése, megújuló energiaforrások alkalmazása

A beavatkozás keretein belül megvalósíthatók az önkormányzati tulajdonú épületállomány és infrastruktúra, ennek keretében az önkormányzati intézmények megújuló forrásokra épülő energetikai beruházásai, pl. épület-világítási rendszerek korszerűsítése, hőtechnikai adottságok javítása. Lehetőség nyílik egyebek között az önkormányzati tulajdonú épületállomány fűtésenergia szükségletének megújuló energiaforrásokkal történő ellátására és az önkormányzati saját villamos energiaszükséglet kielégítésére, megújuló energia alkalmazásával, pl. környezeti- és hulladékhő, geotermiával, biomasszával, napenergia forrás hasznosításával biogázzal (pl. napelemek telepítése, biomassza kazán telepítése stb.).

Az önkormányzati épületek energetikai korszerűsítésére irányuló beruházások részeként támogatható az épületek világítási rendszereinek korszerűsítése, pl. intelligens világítási rendszerek alkalmazása. Közvilágítási rendszerek felújítása egyedi beavatkozásként nem támogatható. Továbbá az önkormányzati épületek energiahatékonyságának növelését szolgáló beruházások részeként támogathatók az önkormányzati infrastruktúra energiafogyasztásának mérésére és az intelligens vezérlésére szolgáló energiamedzszment megoldások is.

A megújuló energia felhasználás növelésére irányuló beavatkozások – ahol arra igény és a költséghatékonyság biztosítása mellett lehetőség van – energiahatékonyságot szolgáló fejlesztések kíséretében, komplex felújítások révén javasoltak. Ugyanakkor a megújuló energia felhasználás növelésére irányuló fejlesztések önállóan is megvalósíthatók. (Az épület hőigényének kielégítését szolgáló esetben az épületnek a fejlesztés előtt meg kell felelnie a 7/2006 (V.24) TNM rendelet 1. melléklet II. pont előírásaiban foglaltaknak az energiatakarékosság fokozása és a költséghatékonyság szolgálata érdekében).

A beavatkozás minden olyan, az energiaháztartás fejlesztésére irányuló energiaforrás-váltó kezdeményezést támogat, amelynek révén csökken az önkormányzatok fosszilis energiahordozóktól való függősége és az üvegházhatású gáz kibocsátása, nő az önkormányzatok megújuló energia felhasználásának mértéke, egyúttal amelyek az önkormányzati tulajdonú infrastruktúra, illetve épületek energia ráfordításaiban jelentős megtakarítást eredményeznek.

Önkormányzat által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása komplex fejlesztési programok keretében.

Mind a klímaváltozás hatásainak mérséklése, mind a városi térségek energiafüggősége szempontjából kiemelt jelentőségűek azok a kisebb léptékű komplex térségi energetikai programok, amelyek a térségi energiapotenciál, különösen a megújuló energia-források belülről fakadó kiaknázására, az autonóm energiaellátás egyéni és közösségi szintű megvalósítására irányulnak. Mindezen rendszerek a helyi nyersanyagokat, mint megújuló energiaforrásokat hasznosítják, így környezetkímélő, független és hosszú távon is fenntartható (elsősorban hő, de akár villamos) energia ellátást biztosítanak. A beavatkozás célja a szükséges kisebb léptékű, térségi és települési jelentőségű, települési és településközi koordinációt igénylő, közcélú, elsődlegesen a saját energiaigény kielégítésére szolgáló megújuló energiaforrásokból nyert energia termelését és helyi felhasználását célzó megoldások, pl. helyi ellátást biztosító megújuló energiatermelő rendszerek, köztük megújuló energia alapú fűtőművek, illetve napelem parkok felújításának, megvalósításának támogatása. A fejlesztések eredményeképpen helyi termelési folyamatok indulhatnak be és így közvetetten új munkahelyek jönnek létre.

A napelemek telepítését, napelem parkok létrehozását (és más egyéb villamos energia-termelésre alkalmas önkormányzati erőműveket) a program közcéllal, elsődlegesen saját villamosenergia igény kielégítésének céljából támogatja

Az intézkedés keretében a projektek előkészítése is támogatható, ezzel hozzájárulva az eredményes projekt megvalósításhoz és a rendelkezésre álló Európai Unió források hatékony felhasználásához. Ennek során a támogatandó műveletek kiterjednek a műszaki, tervezési, pályázati dokumentációk elkészítésére, gazdasági és környezeti hatásvizsgálatok összeállítására, az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló jogszabályi előírások szerinti energetikai minőségtanúsítványok készítésére, valamint az engedélyeztetéssel kapcsolatos eljárások elvégzésére.

Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjai (SEAP) elkészítésének támogatása

Magyarországon az üvegházhatású gázok kibocsátása az elmúlt 25 évben mintegy 40 százalékkal csökkent, elsősorban a nehézipar leépülése és az agrártermelés visszaesése miatt. A globális éghajlat-változási folyamat azonban tovább gyorsult és ezek a hatások a medence-jelleg miatt Magyarországot erőteljesebben érintik, mint Európa más földrajzi térségeit. A szakértői vizsgálatok szerint az ipar és a mezőgazdaság területén már csak kis dekarbonizációs lehetőség mutatkozik Magyarországon, ugyanakkor az energiatermelésben és -elosztásban, valamint az épületenergetika, továbbá a közlekedés területén van még mód az üvegházhatású gázok kibocsátásának érdemi csökkentésére.

Az önkormányzatok döntő szerepet játszanak a klímaváltozás hatásainak enyhítésében, főleg ha figyelembe vesszük, hogy az energiafogyasztás és a CO₂-kibocsátás a 80%-a városi tevékenységhez kapcsolódik. Az Európai Unió klíma- és energiacsomagjának 2008-ban történt elfogadását követően az Európai Bizottság által létrehozott Polgármesterek Szövetsége támogatja a helyi önkormányzatok fenntartható energiapolitika megvalósítása során tett erőfeszítéseit és a helyi és regionális szereplőket az uniós célkitűzések teljesítése érdekében mozgósítja.

Az Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjai (SEAP-jai) kulcsfontosságú konkrét intézkedéseket és projekteket tartalmaznak. Az energia-megtakarításon kívül a SEAP-ok különböző egyéb eredményeket is elérhetnek: helyváltoztatást nem igénylő szakmunkák és stabil munkahelyek létrehozása; egészségesebb környezet és életminőség; jobb gazdasági versenyképesség és az energiától való nagyobb függetlenség. Ezek az energetikai programok más önkormányzatok számára is jó példaként szolgálnak, segítve továbbiak bekapcsolódását.

A SEAP-ok továbbá lehetőséget biztosítanak az anyag- és energiatakarékos

technológiák alkalmazásával az ország újraiparosítására és az állattenyésztési ágazatok, és az azokhoz kapcsolódó élelmiszeripar fejlesztésére is. A SEAP-okban a helyi önkormányzatok önkéntesen kötelezettséget vállalnak az energiahatékonyság javítására és a megújuló energiaforrások fokozott hasznosítására azért, hogy Magyarország összességében elérje az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20%-os CO₂-kibocsátás csökkentést.

Az intézkedés a kevésbé fejlett régiók valamennyi településen, de kivéve a megyei jogú városokat, biztosítja az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációját. A kevésbé fejlett régiók megyei jogú városaiban a TOP 6.8 intézkedése, a fejlettebb régióban a KEHOP 5. prioritása biztosít lehetőséget területi korlátozás nélkül az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjára és a megújuló energiaforrások alkalmazására. A KEHOP 5. prioritása a fejlettebb és kevésbé fejlett régióban szintén területi szűkítés nélkül támogatja az állami (központi költségvetési) tulajdonú, valamint a non-profit szektor épületeinek energiahatékonysági, valamint megújuló energiaforrások alkalmazására irányuló fejlesztéseit. A GINOP 4. prioritása alatt a kevésbé fejlett régióban pedig a vállalkozások (kkv-k) épületenergetikai és megújuló energia felhasználás növelését célzó projektjei kapnak helyet. A VP a mezőgazdasági/élelmiszer-feldolgozó és erdőgazdálkodási, erdészeti vállalkozások saját célú üzemi (on-farm) energiahatékonysági beruházásait és megújuló energia-előállítását támogatja.

Az energiamenedzsmentet önkormányzati kedvezményezett (kivéve a megyei jogú városokat) esetén a TOP 3.2 támogatja, nem önkormányzati kedvezményezett esetén pedig a KEHOP.

Az intézkedés keretében támogatott beavatkozásokhoz kapcsolhatóak azok a szemléletformálási, disszeminációs tevékenységek is, amelyek pl. a projektek keretében beszerezett eszközök bemutatását szolgálják.

Főbb célcsoportok	az érintett területek önkormányzatai, önkormányzati intézményei. Közvetett célcsoport azon intézmények köre, amelyek önkormányzati tulajdonú épületen látnak el üzemeltetési, működtetési, feladat-ellátási felelősséget. Közvetett célcsoportnak tekinthetők a térségben működő vállalkozások és a lakosság, mint az Akcióprogramok és a szemléletformáló akciók érintettjei. A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő megújuló energetikai projektek esetében CLLD szervezetek akcióterületének vállalkozásai, önkormányzatai, civil szervezetei, illetve a fenti szervezetek által alkotott konzorciumok. A fenti tematikai keretek között az intézkedés lehetőséget biztosít a város-vidék együttműködés erősítése érdekében a helyi fejlesztési stratégiában nevesített, város-vidék együttműködést megvalósító energetikai célú komplex projektek támogatására.
Specifikus célterületek	a megye teljes területe (kivéve a megyei jogú városok területét), melyeken belül további célterület kijelölés lehetséges, fejlesztési programcsomagjaik keretében.
Főbb kedvezményezettek	önkormányzatok, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, valamint azok az intézmények, amelyek önkormányzati tulajdonú épületen látnak el üzemeltetési, működtetési, feladat-ellátási felelősséget, illetve a szemléletformáló akciók esetében ezeken túl civil szervezetek. A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő megújuló energetikai projektek esetében CLLD szervezetek.

2.C.8.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
Az intézkedés keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Ezek a kiválasztott fejlesztések – a megyék megyei jogú városon kívüli területeken – az energiahatékonyság fokozására és a megújuló energiaforrások részarányának növelésére irányulnak, amely beruházások csökkentik a helyi önkormányzatok energiaköltségeit. Az intézkedés keretében támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: - Az intézkedés különös hangsúlyt fektet azon fejlesztések támogatására, amelyekkel költséghatékony módon, egységnyi költségből a legnagyobb energia-megtakarítás érhető el a végső energiafogyasztáson belül és, amelyek egységnyi költségből a legnagyobb üvegházhatású gáz kibocsátás csökkentését érik el. Ezzel a leghatékonyabb módon segítik elő a dekarbonizációs törekvések, valamint az EU 2020 stratégia klíma és energia céljainak megvalósulását. - Az intézkedés keretében jellemzően a Nemzeti Energiastratégia 2030-ban és Magyarország II. Nemzeti Energhatékonsági Cselekvési Tervben, illetve a Nemzeti Épületenergetikai Stratégiában megfogalmazott céloknak megfelelő beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei és megyei jogú városi fejlesztési programokhoz illeszkedően; - A támogatott projektek bár szigetszerű (elsődlegesen saját energiaigény kielégítésére szolgáló) beavatkozásokat valósítanak majd meg a települési önkormányzati infrastrukturális létesítmények energiahatékonyságának fokozása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése érdekében, azonban összességében Magyarország energiafüggetlenségét és forrásdiverzifikációját kell szolgálniuk. - Épületenergetikai fejlesztések esetén a támogatás megítéléséhez a jogszabályi előírások szerinti energetikai minőségtanúsítványra van szükség, elősegítve ezzel az energiahatékonyságot. A 2014-2020-as időszakban energetikai minőségtanúsítványok készítése a projektek előkészítése során támogatható. - A megvalósítás során kötelező a technológia semleges megközelítés, fókuszálva a hosszú távú, alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaság elérésére. - Azon projektek nem támogathatók, amelyek az EUMSZ I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek elsődleges termelését, feldolgozását, forgalmazását célozzák. Továbbá nem nyújtható támogatás azon kedvezményezettek részére, akik az EUMSZ I. mellékletben foglalt mezőgazdasági termékek feldolgozásában és forgalmazásában tevékeny vállalkozásoknak minősülnek. - A kiválasztásra kerülő projekteknek a levegőminőség védelme érdekében teljesíteniük kell a szilárd tüzelőanyagokkal üzemelő, kézi és automatikus betáplálású, legfeljebb 300 kW leadott névleges hőteljesítményű fűtőkazánokra kialakított MSZ-EN 303-5:2000 szabvány szerint tüzeléstechnikai követelményeket (250 mg/m³). - Továbbá a 140 kWth és az ennél nagyobb, de 50 MWth-nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések légszennyező anyagainak technológiai kibocsátási határértékeiről szóló jogszabály tartalmazza a biomassza tüzelésű berendezések technológiai kibocsátási határértékeit (szilárd anyag tekintetében 150 mg/m³), amelyeknek szintén meg kell felelnie a pályázati támogatásban részesülő tüzelő berendezéseknek.	

A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont.

A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság, beleértve az energiahatékonyságot (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások).

2.C.8.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
Az intézkedés keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.C.8.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.C.8.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

28. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azono- sító	Mutató	Mérték- egység	Alap	Régiókate- gória (adott esetben)	Célérték (2023) ³⁵			Adat- forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
3.5.	A középületek éves elsődleges energia-fogyasztásának csökkenése	kWh/év	ERFA	kevésbé fejlett			23 195 970	IH	évente
3.6.	További kapacitás megújuló energia előállítására	MW	ERFA	kevésbé fejlett			342,33	IH	évente
3.7.	Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése	tonna CO ₂ egyenérték	ERFA	kevésbé fejlett			233 678,33	IH	évente

2.C.9. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ³⁶

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések³⁷, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);

³⁵ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

³⁶ Csak az ESZA által támogatott programokra.

³⁷ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

<i>Prioritási tengely</i>	Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken
nem releváns	

2.C.10. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

29. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókatéóriánként)³⁸

Prioritási tengely	Mutató típusa	Azo-no-sító	Mutató	Mérték-egység	Alap	Régió-kate-gória	2018-ra vonatkozó rész-cél	2018-ra vonatkozó rész-cél ³⁹			Végső cél (2023) ⁴⁰			Adat-forrás	A mutató relevanciá-ja
								F	N	Ö	F	N	Ö		
3.	kimeneti		Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza (OP kondíciós lista alapján)	db	ERFA	kevésbé fejlett	240						970	IH	
3.	kimeneti		Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése	tonna CO ₂ egyenérték	ERFA	kevésbé fejlett	23 367,833						233 678,33	IH	
3.	Pénzügyi		Költségnyilatkozatba foglalt összeg	EUR	ERFA	kevésbé fejlett	201 133 257						753 600 692	IH	kötelező mutató

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

³⁸ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott rész-célokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész-céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

³⁹ A rész-célok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

⁴⁰ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás mindkét intézkedéscsoportját reprezentálja egy-egy releváns indikátor. Az üvegházhatású gázokra (ÜHG-ra) vonatkozó indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra.

A „*Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza*” az összetett, a kerékpárút-hálózat fejlesztését célzó tevékenységek mérésére megfelelően alkalmazható. A km-ben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján, a kevésbé fejlett régiókban támogatott hasonló projektek méretét, valamint az intézkedésre allokált forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül megvalósítandó támogatható tevékenységek legfőbb célját, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 20 %-ának hasznosulását mérik. A kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza jól kifejezi a prioritástengelyen belüli intézkedések egy részének hozzájárulását a célzott beruházási prioritásban is megfogalmazott fenntartható városi mobilitás eléréséhez.

„*Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése*” indikátor kiválasztását az indokolta, hogy a fenntartható városi mobilitás elérését támogató fejlesztéseken túl a prioritástengely célozza az energiahatékonyság és a megújuló energiafelhasználás növelését is. Ez az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra. A mutató minden energetikai prioritást magában foglaló operatív programban (KEHOP, GINOP, TOP, VEKOP) alkalmazásra került, ezzel megteremtve a Programok közötti összhangot, egységes mérhetőséget és szemléletmódot. Az üvegházhatású hatású gázok mennyiségének tonna CO₂ egyenértékben megadott számításához egyrészt a 2007-13-as időszakban lefutott projektek elszámolható költségét vettük alapul (az EMIR rendszerből és a fenntartási jelentésekből), amelyhez viszonyítottuk a megtakarított ÜHG éves értéket. Ez a fajlagos mutató megmutatta, hogy 1 tonna CO₂ egyenérték/év megtakarítás mekkora költségből állítható elő. Ezt az arányt használtuk fel arra, hogy az intézkedésen belül az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenésére hatással lévő beavatkozásokra allokált forráskeret alapján kiszámoljuk az indikátor célértékét. Az „Összefoglaló jelentés a Környezet és Energia Operatív Program félidei áttekintő értékelése” c. dokumentumban szintén ez a módszer került alkalmazásra, azzal az eltéréssel, hogy abban technológiánkénti, illetve konstrukciónkénti bontás nem volt, így az abban számított adat jelen esetben nem volt felhasználható. A fajlagos értékek meghatározásakor törekedtünk biztonságos adatokból nyert mutató előállítására, ezért ahol elérhető volt a fenntartási jelentésből származó (ellenőrzött) adat, ott azt használtuk fel a számíthatóhoz. Ahol nem állt rendelkezésre az előbb említett adat, ott a (pályázati adatokkal megegyező) EMIR tervértékekre hagyatkoztunk.

A nevezett mutató alkalmazása azért is indokolt, mert mind az energiahatékonyság, mind a megújuló energiaforrás felhasználás növelését célzó intézkedésekhez egyszerre kapcsolható, amelyre azért van szükség, mivel minden OP-ban tervezettek olyan energetikai prioritásba tartozó intézkedések, amelyekben e két energetikai célterület együttes alkalmazására kerülhet sor. Továbbá a prioritás-tengely keretében megvalósuló fejlesztések elsődleges célja, hogy a megújuló energiaforrások alkalmazásán és az energiafelhasználás csökkentésén keresztül hozzájáruljanak az ország üvegház-hatású gáz kibocsátásának mérsékeléséhez. Ezért a prioritási tengely teljesítménykeretét legátfogóbban az ÜHG kibocsátás becsült csökkenésének mérésén keresztül lehet meghatározni.

Az indikátor által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 60 %-ának hasznosulását mérik. A csökkenő CO₂ kibocsátás mértéke ugyanakkor jól kifejezi a prioritástengelyen belüli intézkedések hozzájárulását a célzott beruházási prioritásban is megfogalmazott intelligens energiahasználat és megújuló energia- felhasználás támogatásához.

2.C.11. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

30–33. táblázat: Beavatkozási kategóriák⁴¹

(Alapontként és régiókatéegóriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alagra vagy régiókatéegóriára vonatkozik)

30. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ERFA	
Régiókatéegória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
3.	005. Villamos energia (tárolás és átvitel)	0
3.	009. Megújuló energia: szél	0
3.	010. Megújuló energia: napenergia	40 034 436
3.	011. Megújuló energia: biomassza	90 077 481
3.	012. Egyéb megújuló energia (ideértve a hidroelektronikai, a geotermikus és a tengeri energiát) és a megújuló energiaforrások integrációja (ideértve a tárolást, a gáz és megújuló hidrogén előállításához szükséges infrastruktúra energiaellátását)	110 094 700
3.	013. A közcélú infrastruktúra energiahatékony felújítása, demonstrációs projektek és támogatási intézkedések	93 413 684
3.	015. Kis- és közepes feszültségű intelligens energiaelosztó-rendszerek (ideértve az intelligens energiahálózatokat és IKT-rendszereket)	0
3.	016. Nagy hatékonyságú kapcsolt energiatermelés és távfűtés	0
3.	017. Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a minimalizálásra, a válogatásra és az újrahasznosításra irányuló intézkedéseket)	0

⁴¹ Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

3.	018. Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a mechanikai, biológiai kezelést, a hőkezelést, az égetést és a hulladéklerakással kapcsolatos intézkedéseket)	0
3.	019. Kereskedelmi, ipari vagy veszélyes hulladékok kezelése	0
3.	022. Szennyvízkezelés	0
3.	023. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére és/vagy elkerülésére irányuló környezetvédelmi intézkedések (ideértve a metángáz kezelését és tárolását és a komposztálást)	0
3.	043. A tiszta városi közlekedési infrastruktúra és annak elősegítése (ideértve a felszerelést és a járműveket)	122 776 118
3.	044. Intelligens szállítási rendszerek (ideértve a szükségletkezelés, az úthasználatdíj- rendszerek bevezetését, az IT-monitoring ellenőrzési és információs rendszereket)	107 429 103
3.	090. Kerékpárutak és gyalogutak	76 735 074

31. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma

<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
3.	01. nem visszatérítendő támogatás	640 560 596

32. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus

<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
3.	01. városi (50 ezer fő felett)	251 419 433
	02. városi (5 ezer fő felett)	311 312 931
	03. vidéki	77 828 233

33. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok

<i>Alap</i>	ERFA
-------------	------

<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	02. A fenntartható városfejlesztés egyéb integrált megközelítései	251 419 433
	05. A fenntartható város-/vidékfejlesztés egyéb integrált megközelítései	389 141 163

2.C.12. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERVEZETT ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA, BELEÉRTVE SZÜKSÉG ESETÉN A PROGRAMOK IRÁNYÍTÁSÁBAN ÉS KONTROLLJÁBAN RÉSZT VEVŐ HATÓSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV KAPACITÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEKET IS (ADOTT ESETBEN)

(prioritási tengelyenként)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vii. alpontja)

<i>Prioritási tengely</i>	
Nem releváns.	

2.D. A HELYI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE ÉS A TÁRSADALMI EGYÜTTMŰKÖDÉS ERŐSÍTÉSE

<i>A prioritási tengely azonosítója</i>	4.
<i>A prioritási tengely címe</i>	A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	Nem releváns
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	Nem releváns

2.D.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGEY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

Nem releváns

2.D.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlődő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégóriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.D.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
-----------------------------	--

2.D.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	4.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	Az egészségügyi alapellátó-rendszer infrastrukturális fejlesztése az intézmények szolgáltatásainak és infrastrukturális feltételeinek korszerűsítését, a hozzáférés egyenlőtlenségeinek mérséklését célozza. Az egészségügyi alapellátás (háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, a fogászati alapellátás és a védőnői hálózat) fejlesztésének fontosságát az adja, hogy ez a szint képes leginkább elvégezni az alapvető szűrővizsgálatokat és egészségügyi állapotfelméréseket, ezáltal kiemelt szerepe van a prevencióban. Az egészségügyi infrastrukturális fejlesztések a lakosság egészségben eltöltött életéveinek növekedését, a megelőzést, a munkaképesség mielőbbi visszaállítását, valamint az erőforrások koncentrálásával a szolgáltatások költség-hatékonyságának és minőségének javítását segítik elő. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése feltétele annak, hogy elsősorban a társadalmi leszakadással veszélyeztetett csoportok helyzetének javítására irányuló programok végrehajtásához biztosított legyen a megfelelő intézményi háttér, másrészt a foglalkoztatottsági szint növeléséhez csökkenthetők legyenek a családi terhek, és az életminőséget javító új szolgáltatások induljanak. A helyi szintű humán közszolgáltatások megújítása hozzájárul a lakosság foglalkoztathatóságának javításához, az életkörülményekben rejlő területi különbségek mérsékléséhez, illetve a társadalmi összetartozás erősítéséhez.

34. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régió-kategória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁴² (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	A fejlesztett közszolgáltatásokat igénybe vevők száma	fő	kevésbé fejlett	0	2013	194 000	IH	évente

⁴² Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.D.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.D.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
A PM elsősorban a szegénység és mélyszegénység elleni küzdelem kihívásaival összefüggésben rögzíti a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférését, annak javítását. A TOP kompetenciáját képezi a helyi felelősség körébe tartozó fejlesztések, amelyek a helyi önkormányzatok által ellátandó feladatokhoz kapcsolódnak. A társadalmi összetartozás erősítése érdekében a TOP egyik kiemelt célja a helyi szinten elérhető, megfizethető, fenntartható és magas színvonalú önkormányzati közszolgáltatások biztosítása, kiemelten az egészségügyi és a szociális alapellátás területén megteremtve a szolgáltatásnyújtás megfelelő infrastrukturális feltételeit. A PM-ben rögzített cél a térségileg decentralizált fejlesztésekben a család- és gyermekbarát közszolgáltatások kialakítása a népesedési kihívások kezelése érdekében, így a TOP is kiemelt szerepet szán ennek a területnek. Ennek megfelelően az egyedi célkitűzéshez kapcsolódva az alábbi intézkedések támogathatók: 4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése A prioritás kiemelt intézkedését képezi az egészségügyi terület. Az intézkedés lehetőséget nyújt egyrészt a helyi önkormányzatok egészségügyi alapellátási szolgáltatásának helyet adó épületek korszerűsítésére, felújítására, átalakítására, illetve indokolt esetben új létesítésére. Célja a szolgáltatások színvonalának és a munkafeltételek minőségének javítása korszerű infrastruktúra-fejlesztéssel és eszközbeszerzéssel, figyelembe véve a környezettudatos gondolkodásmódot, a környezetbarát technológiák és anyagok alkalmazását. A fejlesztéseket indokolja az egészségügyi alapellátási rendszer infrastruktúrájának területi kiegyenlítetlensége, nagyon sok a rossz állapotú, illetve hiányos vagy elavult eszközökkel működő háziorvosi rendelő, amely különösen a kisebb településeket, a hátrányos helyzetű térségeket érinti. Az egészségügyi alapellátás (háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, a fogászati alapellátás, a területi védőnői ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) fejlesztésének fontosságát igazolja, hogy az alapvető szűrővizsgálatokat és egészségügyi állapotfelméréseket itt végzik el, ezáltal kiemelt szerepe van a prevencióban, a lakosság közvetlen környezetében (lakóhelyén). Az alapellátáshoz sorolt szolgáltatások fejlesztésének keretében a háziorvosi szolgálatnak – felnőtt, gyermek, vegyes praxis –, fogorvosi szolgálatnak, központi alapellátási ügyeletnek és a védőnői szolgáltatásoknak helyt adó épületek, épületrészek fejlesztésére, új építésére, továbbá	

a nem iskolai épületekben működő iskolaorvosi rendelők infrastruktúra fejlesztésére is lehetőség lesz annak érdekében, hogy az egyes településeken, minden lakos számára hozzáférhetővé váljanak a megfelelő infrastruktúrális ellátottsággal rendelkező egészségügyi intézmények szolgáltatásai.

Az egészségügyi infrastruktúrális fejlesztések a lakosság egészségben eltöltött életévének növekedését, a megelőzést, a korai felismerést, a korai fejlesztést, az egészséges fejlődést, az életminőség javítását és a munkaképesség mielőbbi visszaállítását, valamint az erőforrások koncentrációjával az egészségügyi alapellátásokkal kapcsolatban álló, többi ágazathoz tartozó közszolgáltatásokkal való hatékonyabb együttműködést, a szolgáltatások költség-hatékonyságának és minőségének javítását segítik elő.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréssel, a betegségmegelőzés és az egészség-elősegítő rendszerek javításával nőnek az egészséges életvitelhez kapcsolódó esélyek. A népesség egészségi állapotának javítását, illetve ennek érdekében az ellátórendszer szerkezetének átalakítását a Semmelweis Tervben foglalt célkitűzéseknek megfelelően az egyes operatív programok összetett eszközrendszerrel támogatják.

Az egészségügyi szakellátáshoz kapcsolódó ERFA jellegű fejlesztések közül állami fenntartású intézmények ERFA fejlesztései elsődlegesen a kevésbé fejlett régiók területén (a fejlesztéssel érintett ingatlanok energetikai beruházásaival együtt), valamint a népegészségügyi ERFA fejlesztések és az iskola épületében található iskolaorvosi rendelők felújítása az EFOP-ban kaptak helyet. Szintén ez az ágazati operatív program kezeli az egészségügyi szektor egészére vonatkozó ESZA fejlesztéseket.

Főbb célcsoportok: a közszolgáltatásokat igénybe vevő lakosság, különös tekintettel az várandósok, nők, gyerekek és fiatalok, fogyatékkal élők és idősek.

Specifikus célterületek: a kevésbé fejlett régiók területe, kivéve a megyei jogú város közigazgatási területe.

Főbb kedvezményezettek: központi költségvetési irányító és költségvetési szervek, helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások

4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése

Az intézkedés a társadalmi leszakadás mérséklése érdekében, a családokról, gyerekekről, fogyatékosokról, az időskorúakról, szenvedélybetegekről, és hajléktalan emberekről gondoskodó szociális alapellátás infrastruktúrális feltételeinek fejlesztését támogatja. Az intézkedés célja a Szociális törvényben és Gyermekvédelmi törvényben nevesített szolgáltatások elérhetővé tétele a szolgáltatáshiányos településeken élők számára, új szolgáltatások infrastruktúrájának megteremtésével, új férőhelyek kialakításával és már működő ellátások infrastruktúrális fejlesztésével.

A nappali szociális ellátások (idősek, fogyatékkal élők, hajléktalan, szenvedélybeteg és pszichiátriai beteg személyek nappali ellátása), a családsegítés, gyermekjóléti szolgálat fejlesztése esetén a minőségi fejlesztés mellett cél a férőhelyek bővítése új intézmények létesítésével, illetve a már működő szolgáltatások férőhelyeinek bővítésével.

A támogatandó szociális alapszolgáltatások:

A Szociális törvény 57 § (1) c-j pontjában definiált szolgáltatások:étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátások.

A támogatandó gyermekjóléti alapellátások:

A Gyermekvédelmi törvény 15. § (2) a) és c) pontjában nevesített szolgáltatások közül a gyermekjóléti szolgálat,

Az intézkedés keretében támogatandó fejlesztések hozzájárulnak az intézményi ellátásról a

közösségi alapú gondozásra való áttérésre. Ennek érdekében a beavatkozások között tartós bentlakásos intézmények finanszírozására nem kerül sor.

A gyermekek napközbeni ellátásának két kiemelt intézményét, a bölcsődét és családi napköziket, valamint az óvodai szolgáltatások minőségi feltételeinek javítását – a gyermekes családok, különös tekintettel a nők foglalkoztatását elősegítő hatása miatt – a TOP 1. prioritástengelye finanszírozza.

A TOP-ból finanszírozott szociális alapszolgáltatásokon túlmutató, az állami szociális és gyermekvédelmi szakellátáshoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztéseket az EFOP finanszírozza. Szintén az EFOP kompetenciájába tartoznak a kevésbé fejlett régiók területén a teljes szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szektorban megvalósuló ESZA fejlesztések, az állami szociális és gyermekvédelmi szakellátás ERFA fejlesztései, valamint a kitagoláshoz kapcsolódó beavatkozások. A VP az alapvető szolgáltatások intézkedése keretében a falu- és tanyagondnoki szolgáltatásokhoz, a köz- és vagyonbiztonsághoz (pl. polgárőr, mezőőr), és a többfunkciós közösségi terek, szolgáltató központok tereket kapcsolódó fejlesztéseket támogatja a vidéki térségekben (10 000 fő alatti települések vagy 120 fő/km² alatti népsűrűségű területek, VP definíció szerint).

Az intézkedés keretében megvasuló beavatkozások részeként az önkormányzati intézmények akadálymentesítését és családbarát funkciók elhelyezése, kialakítása is támogatható.

Főbb célcsoportok: a közszolgáltatásokat igénybe vevő lakosság, főként a sérülékeny társadalmi rétegek.

Specifikus célterületek: a kevésbé fejlett régiók területe, kivéve a megyei jogú város területe.

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak.

2.D.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
A prioritás keretében támogatott alkalmazott intézkedések kiválasztása támaszkodik a megyék területi tervezési eredményeire, különös tekintettel az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztési elképzelésekre, célkitűzésekre. A prioritás keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. A prioritás keretében támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: - A megvalósuló infrastrukturális fejlesztéseknek elő kell segíteniük a közszolgáltatások átfogó reformjára vonatkozó tervek végrehajtását. Kizárólag olyan fejlesztések	

támogathatóak, amelyek révén lehetővé válik az adott ágazat szerkezeti, tartalmi vagy intézményi reformjára vonatkozó elképzelések egyidejű megvalósítása, összhangban a többi operatív program, elsősorban az EFOP beavatkozásaival.

- A támogatott projektek kiválasztásánál előnyben részesülnek az ellátatlan területeket, valamint a hátrányos helyzetű területeket, illetve kiemelten a sérülékeny társadalmi rétegek számára megvalósuló fejlesztéseket.
- A megvalósuló projekteknek elő kell segíteni a szegregáció elleni küzdelmet. A beruházásokkal érintett szolgáltatásoknak figyelembe kell venniük a társadalmi befogadás szempontját, biztosítaniuk kell az általános szolgáltatások hozzáférhetőségét valamennyi lakos, különösen a roma lakosság számára.
- A kiválasztás fontos (horizontális) alapelve a fenntarthatóság, amely figyelembe veszi az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése, a megújuló energia alkalmazásának, mint kötelezően előírt elemnek legalább a megfontolása minden új építmény létesítésével járó projekt esetében). A fenntarthatósági szempontokat, az ahhoz való hozzájárulást a projekt teljes folyamatában kiemelt szempontként vizsgálni kell.
- A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások), valamint a családbarát és akadálymentesítési szempontok érvényre juttatására való törekvés).

2.D.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.D.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az
-----------------------------	---

	egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.D.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

35. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁴³			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
4.1.	Jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság	személy	ERFA	kevésbé fejlett			194 000	IH	évente
4.2.	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			350	IH	évente
4.3.	Akadálymentesített épületek száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			525	IH	évente

⁴³ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.D.6. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b): a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
-----------------------------	---

2.D.7. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	4.B
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A leromlott városi területeken élő alacsony státuszú lakosság, kiemelten a romák életkörülményeinek javítása
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A városi szövetbe ágyazott leszakadó és leszakadással veszélyeztetett ipari technológiával épült lakótelepeken és hagyományos beépítésű telepeken élő lakosság életkörülményeinek és életminőségének javítása, szükséges esetben a településtől elkülönült telepek felszámolása az ott élők térbeli és társadalmi integrálása mellett. Az intézkedés javítja a hátrányos helyzetű lakosságk, kiemelten a romák életkörülményeit, ezáltal segítve a társadalmi kohéziót is az épített környezet minőségi megújításával és a foglalkoztatásra, az oktatásra, az egészségügyre, a szociális szolgáltatásokra, a közösségfejlesztésre, a közbiztonságra és az elkülönítés megszüntetésére irányuló komplex tevékenységek által.

36. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁴⁴ (2023)	Adatforrás	A beszámolá s gyakoriság a
1.	Szociális városrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma	fő	kevésbé fejlett	0	2013	194 000	IH	évente

⁴⁴ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.D.8. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.D.8.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 4.3.Leromlott városi területek rehabilitációja Az intézkedés célja a leszakadó vagy leszakadással fenyegetett városrészekben koncentráltan megnyilvánuló társadalmi-fizikai-gazdasági problémák komplex módon való kezelése a területen élők társadalmi integrációjának elősegítésének érdekében. A szociális városrehabilitációs intézkedés keretében az érintett, települési szövetbe ágyazott városrészek meglévő funkcióinak bővítése, fejlesztése, új gazdasági, szociális, közösségi és közterületi funkciók kialakítása, valamint szükséges esetben a településtesttől elkülönült telepek felszámolása és az ott élők integrációja támogatható. Integrált szociális jellegű városrehabilitációt azokban a városrészekben kell elsősorban megvalósítani, ahol a kedvezőtlen demográfiai helyzet, az alacsony iskolázottság, az alacsony gazdasági aktivitás, a tartós munkanélküliség magas szintje, az alacsony státusz, az erősen leromlott környezet ezt indokolja. A társadalmi hátrányok kompenzálását célzó szociális, oktatási, foglalkoztatási egészségügyi, közösségfejlesztési és közbiztonsági programok a kapcsolódó 5.3 intézkedésből (ESZA) finanszírozhatóak. Az intézkedés keretében kizárólag városi jogállású településeken valósíthatók meg programok, míg a nem városi jogállású településeken komplementer módon az EFOP finanszírozza ezeket a tevékenységeket. A szociális városrehabilitációs programok alapvetően három típusú akcióterületre irányulnak: - Ipari technológiával épült lakótelepek, ahol a cél annak megelőzése, hogy a lakótelepek a későbbi gettósodás színhelyeivé váljanak. - Városi szövetbe ágyazott, hagyományos építésű, vegyes lakosság összetételű, leszakadással veszélyeztetett városrészek, ahol a cél a további szegregációs folyamatok megállítása, és lehetőség szerint a terület státuszának emelése. - Városi szövetbe ágyazott vagy a településtesttől elkülönült (telepek, kolóniák), jellemzően hagyományos építésű leszakadó városrészek, ahol marginalizált közösségek élnek és a cél az illegális lakhatás és a veszélyes lakókörülmények felszámolása, az ott élők integrálása a városi környezetbe. A nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező városi területek területi lehatárolása alapvetően 2007-2013 programozási időszakban is alkalmazott módszertannal történik⁴⁵.	

⁴⁵ A szociális városrehabilitáció indikátorainak felülvizsgálata 2014 folyamán zajlik. A lakótelepek és a hagyományos városi területek indikátorai várhatóan az eddigieknek megfelelően, némileg el fognak térni egymástól.

A komplex programokat integrált módon szükséges tervezni és megvalósítani az érintettek (az akcióterületen élő lakosság) bevonásával, illetve az összes releváns szervezet (közfőra intézményei, civil és egyházi szervezetek) partnerségében. A társadalmi hátrányok leküzdése csak hosszabb távon lehetséges, éppen ezért ezeknek a programoknak az eddigiekkel szemben hosszabb távúaknak kell lenniük, mely hosszabb időkeret megfelelő feltételeket teremt az integrált és részvételen alapuló tervezéshez és megvalósításhoz. Ez a nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területek vonatkozásában legalább 4-5 évet, a leszakadással veszélyeztetett városi területeknél pedig legalább 3 éves programot jelent.

A szociális városrehabilitációs beavatkozások egyrészt az alacsony státuszú lakosság számára célzott közszolgáltatások jobb elérhetőségének feltételeit kívánják megteremteni, másrészt az épített környezet fejlesztése által a cél az életkörülmények javítása, a felzárkóztatást és beilleszkedést segítő közösségi funkciók és alapvető infrastrukturális igények kielégítése és megteremtése. A leromlott területek esetében kiemelten fontos az érintett lakosság társadalmi kohéziójának erősítése is, melyet a közösségformálást erősítő terek, létesítmények fejlesztése szolgálja, beleértve új közösségi funkciók létrehozását, meglévők megerősítését is.

A lakhatási körülmények javítása a városrehabilitációs projektek alapvető célja. Az intézkedés keretében lehetséges:

- az önkormányzat, 100%-os tulajdonú önkormányzati gazdasági társaság, illetve non-profit szervezetek tulajdonában lévő lakóépületek felújítása, szociális bérlakások felújítása, komfortfokozatának emelése, továbbá elsősorban a leszakadó csoportok lakhatási körülményeinek javítása érdekében az elavult lakóépületek bontása mellett szociális bérlakások építése, illetve vásárlása.

- társasházak (illetve lakásszövetkezeti lakóépületek) közös tulajdonú részeinek energiahatékonysági szempontú felújítása, illetve a főleg nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területek esetében.

A projektek keretében kiemelt figyelmet kap a lakhatás legalizálása, a lakhatási biztonság növelése (bérleti szerződések létrehozása/helyreállítása, hiányzó tulajdonjogok földhivatali bejegyzése, adósságkezelési programok stb.) valamint a lakhatási körülmények infrastrukturális feltételeinek a javítása.

A társadalmi hátrányok leküzdését célzó beavatkozások (szociális, oktatási, foglalkoztatási stb.) a TOP 5. prioritásának 3. intézkedéséből finanszírozhatóak. Fontos, hogy ezen kiegészítő, humán célú (ún. „szoft”) programok megfelelő súlyt kapjanak a projektekben a társadalmi leszakadás mértékének függvényében és reagáljanak a területen feltárt társadalmi problémákra. A TOP városi jogállású településeken tervezett szociális városrehabilitációs beavatkozásaival komplementer módon az EFOP kompetenciájában zajlanak a nem városi jogállású településekre fókuszáló telep-felszámolási programok.

Főbb célcsoportok: a szociális városrehabilitációs célterületen élő – nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező, illetve e tekintetben veszélyeztetett, valamint leromló városrészek lakói – jellemzően a munkaerőpiacról kiszoruló, alacsony jövedelmű, és alacsony iskolai végzettségű társadalmi csoportok

Specifikus célterületek: leromlott lakótelepek, városi szövetbe ágyazott leszakadással veszélyeztetett vagy leszakadó, jellemzően hagyományos beépítésű városrészek vagy településtesttől elkülönült telepek, kolóniák a nem megyei jogú városokban. A területek megfelelő indikátorrendszer segítségével kerülnek kiválasztásra.

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, gazdasági társaságok és szövetkezetek.

2.D.8.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
A prioritás keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. A kiválasztás egyik alapfeltétele, hogy a projekttervezet összhangban legyen a város Integrált Településfejlesztési Stratégiájával és ezen belül is annak Antiszegregációs Tervével, illetve a város Helyi Esélyegyenlőségi Programjával, és megfeleljen a területi lehatárolást célzó indikátorrendszernek. A kiválasztás fontos (horizontális) alapelve a fenntarthatóság, amely figyelembe veszi az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése, a megújuló energia alkalmazásának, mint kötelezően előírt elemnek legalább a megfontolása minden új építmény létesítésével járó projekt esetében). A fenntarthatósági szempontokat, az ahhoz való hozzájárulást a projekt teljes folyamatában kiemelt szempontként vizsgálni kell. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások). Civil közösség-szervezés, közösségfejlesztés kapcsolódjon a beavatkozásokhoz, lehetőség szerint vonja be az érintett közösséget a fejlesztésekbe. Az intézkedés keretében támogatott projektek esetében elvárás, hogy direkt kapcsolat valósuljon meg az 5. prioritás releváns ESZA intézkedésével. A projekteknek elő kell segíteni a szegregáció elleni küzdelmet. A beruházások figyelembe veszik a társadalmi befogadás szempontját és az általános szolgáltatások hozzáférhetőségét valamennyi lakos számára.	

2.D.8.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.D.8.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.D.8.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

37. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁴⁶			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
4.4.	Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	ERFA	kevésbé fejlett			1 450	IH	évente
4.5.	Városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			4 850	IH	évente
4.6.	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			9 700	IH	évente
4.7.	Integrált városfejlesztési stratégiákat alkalmazó területeken élő lakosság	személy	ERFA	kevésbé fejlett			194 000	IH	évente

⁴⁶ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.D.9. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁴⁷

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁴⁸, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoóriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

<i>Prioritási tengely</i>	A társadalmi együttműködés erősítése és a közösségi szolgáltatások helyi szintű fejlesztése
nem releváns	

⁴⁷ Csak az ESZA által támogatott programokra.

⁴⁸ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.D.10. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

38. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókat tekintve)⁴⁹

Prioritási tengely	Mutató típusa	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória	2018-ra vonatkozó rész cél	2018-ra vonatkozó rész cél ⁵⁰			Végső cél (2023) ⁵¹			Adatforrás	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
4.	kimeneti		A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett	77						350	IH	
4.	kimeneti		Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	ERFA	kevésbé fejlett	290	290					1 450	IH	
4.	pénzügyi		Költségnyilatkozatban a foglalt összeg	EUR		kevésbé fejlett		79 085 027					296 313 662	IH	kötelező mutató

⁴⁹ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott részcélokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

⁵⁰ A rész cél megadható összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

⁵¹ A célértékek megadható összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás minden főbb intézkedését reprezentálják a kiválasztott indikátorok. A releváns intézkedési kör vonatkozásában az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra.

„A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma” indikátor jól méri a vonatkozó intézkedéscsoport által támogatandó komplex tevékenységek eredményességét. A darabszámban megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján a 68 m Ft/intézmény átlagos projektméretet, valamint az intézkedésre allokált forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül megvalósítandó, igen összetett és sokrétű támogatható tevékenység közös jellemzőit, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 25 %-ának hasznosulását mérik.

A „helyreállított lakóegységek városi területeken” indikátor kiválasztását az indokolta, hogy a 4. prioritástengelyre allokált források közel fele szociális város-rehabilitációs célú beavatkozásokat fog finanszírozni. Az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra. A helyreállított lakóegységek darabszámának becslésénél egyrészt a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján számításba vehető átlagos projektméretet, másrészt az intézkedésre allokált forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól méri a vonatkozó intézkedésen belül megvalósítandó fejlesztések eredményességét, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 45 %-ának hasznosulását mérik. A helyreállított lakóegységek száma ugyanakkor jól kifejezi a prioritástengelyen belüli intézkedések egy részének hozzájárulását a rászoruló közösségek célzott beruházási prioritásban kitűzött fizikai rehabilitációjához, gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatásához.

2.D.11. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

39–43. táblázat: Beavatkozási kategóriák⁵²

(Alapontként és régiókatégoriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alagra vagy régiókatégoriára vonatkozik)

39. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ERFA	
Régiókatégoria	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
4.	053 Egészségügyi infrastruktúra	63 673 785
	055 A regionális és helyi fejlesztésekhez hozzájáruló egyéb szociális infrastruktúra	93 714 750
	054 Lakás-infrastruktúra	94 478 078

40. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
Alap	ERFA	
Régiókatégoria	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
4.	01 Vissza nem térítendő támogatás	251 866 612

⁵² Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

41. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
4.	01 Nagyméretű városi területek (sűrűn lakott > 50 000 fős lakosság)	83 115 982
	02 Kisméretű városi területek (közepes népsűrűség > 5000 fős lakosság)	126 562 973
	03 Vidéki területek (ritkán lakott)	42 187 658

42. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
4.	02. Integrált területi beruházás— városi	83 115 982
	05. A fenntartható város-/vidékfejlesztés egyéb integrált megközelítései	168 750 630

43. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ⁵³ (csak ESZA)		
Alap		
Régiókatégória		
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

⁵³ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

2.E. MEGYEI ÉS HELYI EMBERI ERŐFORRÁS FEJLESZTÉSEK, FOGLALKOZTATÁS-ÖSZTÖNZÉS ÉS TÁRSADALMI EGYÜTTMŰKÖDÉS

<i>A prioritási tengely azonosítója</i>	5.
<i>A prioritási tengely címe</i>	Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	<i>Nem releváns</i>

2.E.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGEY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

A TOP 5. prioritási tengely kialakításának elsődleges célja, hogy az Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája által kiemelten a foglalkoztatás, illetve a szegénység és társadalmi kirekesztés területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához helyi, területi alapon szervezett programok által járuljon hozzá, úgy hogy azok szervesen illeszkednek, illetve a szakmai kapcsolódások szerint kiegészítik a TOP ERFA prioritásaiban tervezett gazdaságfejlesztési és városrehabilitációs beavatkozásokat.

A prioritási tengely keretében tervezett intézkedések finanszírozása az Európai Szociális Alapból valósul meg. A humán erőforrás fejlesztés integrált jellegéből adódóan a prioritástengely a 8-as (a foglalkoztatás bővítése és a munkaerő mobilitásának támogatása), illetve a 9-es (a társadalmi együttműködés segítése és a társadalmi felzárkózás) tematikus célkitűzések megvalósításához járul hozzá.

A prioritástengely egészében a TOP ERFA finanszírozású prioritástengelyei keretében finanszírozott beavatkozásokhoz kapcsolódó ESZA fejlesztéseket, elemeket tartalmaz, célja az ERFA és az ESZA közvetlen összekapcsolásában rejlő szinergiák kiaknázása.

2.E.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ESZA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégoriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.E.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
-----------------------------	--

2.E.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	5.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A foglalkoztathatóság javítása és a helyben, a helyi és térségi gazdasági szereplők által foglalkoztatottak számának növelése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A támogatások célja, hogy az Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája által a foglalkoztatás területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához helyi, területi alapon szervezett programok által járuljon hozzá, úgy hogy azok szervesen illeszkednek, illetve kiegészítik a TOP ERFA prioritásaiban tervezett gazdaságfejlesztési, városrehabilitációs és energetikai beavatkozásokat. A támogatható tevékenységeken keresztül - létrejönnek a megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (integrációk), amelyek a térségi foglalkoztatáspolitikai fontos eszközei; - foglalkoztatás-bővítésre nyílik lehetőség a vállalkozásoknál – beleértve önkormányzati vállalkozásokat - a munkaerő képzését és foglalkoztatását támogató ESZA források igénybe vételével; - a munkaerő foglalkoztathatósága javul, képzettségük, készségeik fejlesztésével; - a vállalkozások működési környezete javul a foglalkoztatást támogató beavatkozások révén.

44. táblázat: Közös eredménymutatók

A magyar szakpolitikai egyedi célkitűzésekhez kapcsolódó a programspecifikus eredménymutatók kiindulási és célértéke az Unió stratégiájának beruházási prioritásait figyelembe véve és összhangban az 303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjával.

Azo- nosító	Mutató	Régió- kate- gória	A muta- tó mér- tékegy- sége	A célmeg- határozáshoz használt közös kimeneti mutató	Bázisérték			A bázis- érték és célérték mérték- egysége	Bázis- év	Célérték ⁵⁴ (2023)			Adat forrá s	A be- számo- lás gyako- risága
					F	N	Ö			F	N	Ö		
	A program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma (közös indikátor)	kevésbé fejlett	fő		nem releváns			fő	2014	11 500	11 500	21 000	FAIR	évente
	A program elhagyása utáni hat hónapon belül foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma (közös indikátor)	kevésbé fejlett	fő		nem releváns			fő	2014	7 500	7 500	15 000	FAIR	évente
	A támogatott munkahelyi képzéseket sikeresen befejezők száma (programspecifikus indikátor)	kevésbé fejlett	fő		nem releváns			fő	2014	25 500	25 500	51 000	FAIR	évente

⁵⁴ Ez a lista tartalmazza a közös eredménymutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus eredménymutatót. A közös eredménymutatók célértékeit számszerűsíteni kell; a program-specifikus eredménymutatók esetében a célértékek lehetnek minőségi vagy mennyiségi. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők), vagy nemenként lebontva. A bázisértékek ennek megfelelően kiigazíthatók. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.E.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.E.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
A beruházási prioritás keretében a térségi, helyi gazdaságfejlesztési programokkal (TOP 1. prioritástengelyben támogatott tevékenységek) összhangban lévő helyi foglalkoztatási kezdeményezések valósulhatnak meg megyei és helyi szinten. Egy intézkedést tervezünk, amely azonban több komponenst tartalmaz: 5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) Az intézkedés hosszú távú célja, hogy az Európa 2020 Stratégia által a foglalkoztatás területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához térségi és helyi szintű foglalkoztatási – gazdaságfejlesztési stratégiák és programok által járuljon hozzá. Az Európai Unió által is szorgalmazott, ösztönzött helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a TOP által a foglalkoztatás helyi szintű biztosítása, növelése érdekében célul tűzött helyi gazdaságfejlesztési megközelítés céljában és módszertanában is egybeesik. Az intézkedés közvetlen célja megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) létrehozásának és működésének támogatása, tevékenységi körük, eredményességük, hatékonyságuk növelése, továbbá a foglalkoztatás helyi szintű akciótervek megvalósításával való bővítése, az álláskeresőkhöz munkához juttatása. Ezek a beavatkozások közvetlenül kapcsolódnak az 1. prioritásban támogatott foglalkoztatási célú gazdaságfejlesztési beavatkozásokhoz, azokkal szinergiában, programalapon valósulnak meg. Az intézkedés szakmai előzményei 2004-2006 közé nyúlnak vissza, amikor a Regionális Fejlesztési Operatív Program (ROP) 3.2.1. „A foglalkoztatást elősegítő tevékenységek helyi koordinációjának elősegítése” keretében támogatást nyújtott a helyi fejlesztésekben és foglalkoztatásban érintett regionális szereplők közötti együttműködési hálózatok, illetve helyi foglalkoztatási stratégiák kialakításához. A 2007-2013 közötti időszakban a TÁMOP 1-es prioritástengelye a foglalkoztathatóság fejlesztése, a munkaerőpiacra való belépés ösztönzése keretében támogatta a foglalkoztatási paktumok létrehozását és megvalósítását. Az eszköz tervezett alkalmazása a Partnerségi Megállapodásban is szerepel. Az Európai Unióban már évtizedek óta legjobb gyakorlatként számon tartott területi foglalkoztatási megállapodások a szubszidiaritás elve mentén, a lehető leghatékonyabb eredményeket biztosító helyi szinten létrejött többszereplős együttműködések, melyek elsődleges célja az adott térség gazdaságának fellendítése, foglalkoztatási szintjének növelése és a lakosság életszínvonalának növelése. A területi kohézió, legtöbb magas szintű stratégiai dokumentumban deklarált célját a munkaerő minőségének és foglalkoztathatóságának javításával, illetve munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésével, másrészt a régiók fejlődési	

potenciálját biztosító munkaerő-minőség és tudás fejlesztésével kívánjuk megvalósítani.

A területi sajátosságokon alapuló fejlettségbeli különbségeket legtöbb esetben a helyi (gazdasági, önkormányzati és civil) szereplők összefogására építő, vagy azok bevonásával előkészített és végrehajtott programokkal, a munkaerő-piaci részvételben és jövedelmekben megmutatkozó különbségeket a munkaerő foglalkoztathatóságának, minőségének, termelékenységének és versenyképességének javításával kívánjuk csökkenteni. A munkaerő-piaci helyzet és a foglalkoztatási lehetőségek tekintetében megnyilvánuló igen jelentős különbségek miatt fontos, hogy kellő mozgástér legyen a helyi munkaerő-piaci viszonyokra szabott stratégia és programok kialakítására. A végrehajtás során építeni fogunk azokra a szervezetekre, amelyek tapasztalatot szereztek az ilyen típusú kezdeményezések segítségével. Magyarországon a paktumok létrehozása megteremtette azt a platformot, amelyen a gazdasági élet helyi, a térségi viszonyokat legjobban ismerő szereplői, az állam és a vállalkozások, valamint a civil szféra képviselői egyeztetetik, összhangba hozhatják stratégiai céljaikat, és ezáltal multiplikálhatják erőfeszítéseiket a gazdaság és a munkaerő-piac fellendítése érdekében. A Nemzeti Munkaügyi Hivatal felmérése szerint több mint 64 foglalkoztatási paktum működik jelenleg is Magyarországon.

A TOP 1. prioritása keretében biztosított fejlesztési lehetőségek eredményességét növeli, ha azok helyi gazdaságfejlesztési programok keretében valósulnak meg. Jelen intézkedés keretében a megyei, helyi foglalkoztatási kezdeményezésekhez kapcsolódva támogatást biztosítunk a megyei és helyi (megyén belüli térségi, illetve adott esetben települési) gazdaságfejlesztési-foglalkoztatási stratégiák, programok kidolgozására. Cél, hogy a TOP által finanszírozott gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási beavatkozások közös programalapon, összehangoltan, egymáshoz közvetlenül kapcsolódva valósuljanak meg. Fontos a megyei szintű koordináció, amely a megyei szintű programok mellett teret biztosít az önálló helyi szintű foglalkoztatási, gazdaságfejlesztési kezdeményezéseknek is.

A helyi foglalkoztatási együttműködések a térségi foglalkoztatáspolitikai fontos eszközei; segítségükkel keretek teremthetők a munkaerőpiaci szereplők hatékony együttműködéséhez. A foglalkoztatási együttműködés (paktum) a térségi szereplők szerződésben rögzített összefogása. A partnerség lényege, hogy a polgármesterek, munkaügyi szakemberek, vállalkozók, civilek, illetve a képzőintézmények vezetői együtt gondolkodnak és dolgoznak a térség foglalkoztatási problémáinak megoldásán. Stratégiát alkotnak, s ennek mentén különböző helyi programokat valósítanak meg. Ezek a programok lehetnek többek között a munkanélküli és inaktív helyi lakosság munkaerőpiacra belépését, foglalkoztathatóságuk növelését és vállalkozóvá válásukat segítő megyei és helyi programok, figyelembe véve az adott térség munkaerőpiaci sajátosságait. Olyan programok kidolgozása is az intézkedés célja, melyek elősegítik az adott térségbe visszatérni vagy ott letelepedni és munkát vállalni szándékozó munkaerő foglalkoztathatóságát.

A foglalkoztatási stratégia nagy hangsúlyt helyez a térség foglalkoztatási helyzetének elemzésére, a munkalehetőségek feltárására, a gazdasági és a humán erőforrás-fejlesztési elképzelések koordinációjára, valamint a kitörési pontok meghatározására, innovatív foglalkoztatási kezdeményezések felismerésére. Továbbá nem hagyja figyelmen kívül a térség hagyományos munkakultúrájának megőrzését és fejlesztését. A foglalkoztatási együttműködések (paktumok) legfőbb célja az, hogy a munkahelyteremtő helyi gazdaságfejlesztés, a felnőttképzés és a szakképzés, valamint a munkaerő-közvetítés rendszerének szinergiáját erősítve összekapcsolja a kezdeményezéseket, ezzel erősítve egy jól koordinált helyi foglalkoztatáspolitikai kialakítását.

Az intézkedés keretében tervezett beavatkozások közvetlen célja ezen beruházások foglalkoztatottságot növelő hatását a beruházással érintett térségbe koncentrálni. Az intézkedés keretében lehetőség nyílik munkanélküli és inaktív személyek bevonásával megvalósuló munkaerő-piaci képzést célzó ESZA programok végrehajtására, illetve foglalkoztatás bővítésre.

Az intézkedés további célja azoknak a megyei és helyi jelentőségű gazdasági beruházásoknak a kiegészítő ESZA támogatása, amelyek jelentős foglalkoztatási potenciállal bírnak. Az intézkedés keretében a helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) tagjai a paktumban

résztvevő munkáltatók (különösen az ipari parkokba és ipari területekre települő vállalkozások) humánerőforrás-igényét koncentrált képzési- és bértámogatással segíthetik, ezzel is támogatva a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedését (lásd: intézkedés célcsoportja).

A beavatkozás célja továbbá a helyi foglalkoztatási együttműködések által kidolgozott, a térségi foglalkoztatáspolitikai célok elérését segítő akciótervek projektjeinek támogatása. A kisméretű, jellemzően más forrásból nem támogatott beavatkozások eredménye, hogy a helyi foglalkoztatáspolitikai alakításában részt vevő szervezetek kapacitása nő, hatékonysága javul, így a helyi foglalkoztatási és képzettségi szint megnövekszik.

A foglalkoztatási együttműködések – mind a megyei, mind az ahhoz illeszkedő, azzal összehangoltan, megyei szinten egy rendszerben működő helyi foglalkoztatási integrációk – az önkormányzatok, munkaerőpiaci intézmények, képző intézmények és vállalkozások eredményorientált, célzott együttműködésében valósulnak meg.

Az intézkedés **kétszintű beavatkozással és három komponenssel működik:**

Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések

A beavatkozás keretében a foglalkoztatási paktum modellje és módszertana szerint létrejött, létrejövő megyei szintű foglalkoztatási együttműködések támogatása valósul meg. Ennek keretében támogatást biztosítunk a megyei foglalkoztatási stratégia tervezésére (beleértve kutatásokat, felméréseket, adatbázisokat), a partnerség és az együttműködést szervező szervezet kialakítására és működtetésére, a tevékenysége keretében végzett képzési és foglalkoztatási tevékenységekre.

A megyei foglalkoztatási együttműködéshez kapcsolódva lehetőséget biztosítunk a TOP 1. prioritástengelyében biztosított üzleti infrastruktúrához, befektetés-ösztönzéshez, térségi gazdasági hálózathoz, helyi termékmenedzsmenthez, helyi gazdaság-szervezéshez kapcsolódó megyei szintű képzési, foglalkoztatási, egyéb ESZA típusú tevékenységekre.

A megyei szintű foglalkoztatási együttműködésekbe illeszkedve kis- és középvállalkozások foglalkoztatási, képzési támogatása is megvalósítható. A foglalkoztatási ESZA támogatásokért első helyen felelős operatív program a GINOP, amelynek ESZA prioritása a munkaerő kínálati oldalának fejlesztésére fókuszál, elsősorban az aktív munkaerő-piaci eszközök segítségével. Ezzel szinergiában működhetnek a TOP ESZA prioritástengelyének foglalkoztatás-ösztönzést célzó TC8 forrásból finanszírozott beavatkozásai, lehetőséget adva a jelentős foglalkoztatási potenciállal bíró megyei és helyi jelentőségű beruházások kiegészítő ESZA támogatására. A foglalkoztatási együttműködések (paktumok) keretében tervezett beavatkozások az adott térségben működő munkáltatók, köztük a TOP által támogatott üzleti infrastruktúrát igénybevevő vállalkozások, valamint a GINOP-ból ERFA fejlesztésben részesülő kkv-k) humánerőforrás-igényét koncentrált képzési- és átmeneti bértámogatással segíthetik, ezzel is támogatva a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedését.

Helyi foglalkoztatási együttműködések

A megyei szintű foglalkoztatási együttműködés a megye egészére kiterjedő célokkal és tevékenységekkel működik, ugyanakkor ösztönzi, előkészíti, segíti a helyi foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési kezdeményezéseket, és biztosítja a megyei szintű koordinációt.

A beavatkozás keretében a megyei foglalkoztatási integrációk modelljével megegyező, de kisebb léptékű, egy kisebb térséget célzó konkrét kezdeményezés köré szerveződő, a helyi foglalkoztatási kezdeményezések modellje és módszertana szerint létrejött, létrejövő helyi szintű foglalkoztatási együttműködések támogatása valósul meg. A helyi szint elsődlegesen a megyén belüli kisebb térséget jelent, de települési szintű programok is elképzelhetők. Ennek keretében támogatást biztosítunk a helyi gazdaságfejlesztési – foglalkoztatási program tervezésére (beleértve kutatásokat, felméréseket, adatbázisokat,

műhelymunkákat), a helyi partnerség kialakítására és működtetésére, a tevékenységei keretében végzett képzési és foglalkoztatási tevékenységekre, beleértve a kapcsolódó szemléletformálást, közösségi akciókat.

A beavatkozás fontos eleme az 1. prioritásban (1.1. intézkedés) a helyi foglalkoztatási stratégiához illeszkedve megvalósított, foglalkoztatást célzó önkormányzati gazdaságfejlesztési beavatkozások előkészítése, koordinálása, a legjobb európai és hazai gyakorlatok terjesztése, foglalkoztatás-intenzív kísérleti kezdeményezések ösztönzése, a fejlesztések munkavállalók képzésével, foglalkoztatásuk támogatásával történő segítése.

A helyi foglalkoztatási kezdeményezésekben lehetőséget biztosítunk a TOP 1. prioritástengelyében biztosított üzleti infrastruktúrához, befektetés-ösztönzéshez, térségi gazdasági hálózathoz, helyi termékmenedzsmenthez, helyi gazdaság-szervezéshez kapcsolódó, helyi szintű képzési, foglalkoztatási, egyéb ESZA típusú tevékenységekre, beleértve a kapcsolódó szemléletformálást, közösségi akciókat.

A helyi szintű foglalkoztatási együttműködések keretében is lehetséges az adott térségben működő munkáltatók, köztük a TOP által támogatott üzleti infrastruktúrát igénybevevő vállalkozások, köztük a GINOP-ból ERFA fejlesztésben részesülő kkv-k) humán erőforrás-igényének koncentrált képzési- és átmeneti bértámogatása, a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak számára.

Gyermekekellátási szolgáltatások munkavállalóinak foglalkoztatási és képzési támogatása

A beavatkozás keretében lehetőséget biztosítunk a TOP TC8 ERFA forrásaiból (1. prioritás) fejlesztett új gyermekellátási kapacitások humán erőforrás szükségleteinek támogatására (átmeneti foglalkoztatási támogatás). Ehhez kapcsolódóan a rugalmas foglalkoztatás, családbarát munkahelyi környezet, munka és a magánélet összehangolását célzó fejlesztéseket a GINOP 5. prioritása finanszírozza, kompetenciája, a már állományban lévő bölcsődei dolgozók, (óvoda)pedagógusok képzése pedig az igényelt ágazati koordináció miatt az EFOP kompetenciájába tartozik.

Főbb célcsoportok: az adott térségben munkát vállalni szándékozó hátrányos helyzetű álláskereső (tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek, az alacsony képzettségűek, a roma származásúak, a megváltozott munkaképességűek, a kisgyermeket nevelő nők, valamint az 50 év feletti korosztály és a pályakezdő fiatalok) és inaktívak.

Specifikus célterületek: kevésbé fejlett régiók megyei jogú városok területén kívüli területe. Az intézkedés lehetőséget biztosít a megyei és megyei jogú város foglalkoztatási célú programjainak, kezdeményezéseinek összehangolására, koordinált megvalósítására.

Főbb kedvezményezettek: önkormányzatok, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, magánvállalkozások, civil szervezetek, megyei kormányhivatalok munkaügyi központja, képző intézmények.

2.E.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
Az intézkedés keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Az intézkedés a megyei szintű foglalkoztatási helyzet javítását, a meglévő munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létrehozását támogatja, a térségi gazdasági adottságokra és speciális igényekre alapozva. A támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: - programszerű, integrált, egymáshoz és az 1-es prioritástengelyében lévő gazdaságfejlesztési támogatásokhoz kapcsolódó beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei gazdaságfejlesztési programcsomagok, megyei és helyi foglalkoztatási kezdeményezések keretében; - a foglalkoztatás ösztönzését szolgáló támogatások odaítélésénél előnyben részesülnek a TOP ERFA forrásaiból támogatott üzleti infrastruktúrát igénybevevő, pl. ipari parkokba és ipari területekre, a rehabilitált barnamezős területekre települő vállalkozások, a TOP 1. prioritás önkormányzati helyi gazdaságfejlesztési beavatkozásai, továbbá a TOP-ból felújított turisztikai vonzerőhöz, települési akcióterülethez kapcsolódó szolgáltatást kiépítő vállalkozások humán erőforrás-igényeit kiszolgáló fejlesztések. - a támogatások odaítélésénél szempont a GINOP-ból ERFA fejlesztésben részesülő kkv-k) humán erőforrás-igényének képzési- és bértámogatása, kiemelten a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedésének segítése. - kiemelt szempont a TOP TC8 ERFA forrásaiból fejlesztett gyermekellátási kapacitások humán erőforrás szükségleteit támogatása. a foglalkoztatási paktumok témakörében az ágazati OP-khoz való kapcsolódás (legfőképp GINOP 5. prioritástengelyében foglaltak) figyelembe vételével tervezzük a tevékenységeinket; - a prioritás keretében a munkavállalói készségek és a helyi gazdaság potenciális igényeinek közelítése témakörében a TOP 1. prioritástengelyében foglaltak figyelembe vételével tervezzük a tevékenységeinket; - szempont a helyi munkaerőpiaci szükségletekre való reagálás, a kereslet-kínálat összehangolása; - a prioritás keretében végzendő tevékenységek a megyei kormányhivatalok munkaügyi központjaival együttműködve kerülnek megvalósításra. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a hosszú távú működési fenntarthatóság.	

2.E.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.E.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1303/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.E.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

45. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo-no-sító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatégoria (adott esetben)	Célérték (2023) ⁵⁵			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
6.1.	Munkanélküli résztvevők száma, beleértve a tartós munkanélkülieket is (közös indikátor)	fő	ESZA	kevésbé fejlett	27 500	27 500	55 000	FAIR	évente
6.2.	A munkahelyi képzésekben résztvevők száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett	30 000	30 000	60 000	FAIR	évente

⁵⁵ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.E.6. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
----------------------	--

2.E.7. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

Azonosító	5.B
Egyedi célkitűzés	A leromlott városi területeken élő alacsony státuszú lakosság, kiemelten romák életkörülményeinek javítása
A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények	A célkitűzés célja, hogy az Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája által a szegénység és társadalmi kirekesztés területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához helyi, területi alapon szervezett programok által járuljon hozzá, úgy hogy azok szervesen illeszkednek, kiegészítik a TOP ERFA finanszírozású 4-es prioritásában tervezett beavatkozásokat. - A támogatható tevékenységek eredményeképp: - a társadalmi hátrányok kompenzálását célzó programok valósulnak meg; - a társadalmi összetartozás és együttműködés alapját teremti meg a közösségépítés keretében megvalósult programok, amelyeknek fontos helyszínei a kulturális intézmények és más közösségi terek lesznek; - a szegénység megállítása, a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése, a szegregáció csökkenése, beleértve a romák helyzetének javítását..

<i>Azonosító</i>	5.C
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Helyi szintű társadalmi párbeszéd és helyi identitás erősödése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	- A helyi közösségek fejlesztése elsősorban települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti. Ez a társadalmi felzárkózási politikának is fontos eszköze, a közösségi munka hatására az érintett emberek is és együttműködnek problémáik megoldásában. - A támogatható tevékenységek eredményeképp: - az ERFA finanszírozású beavatkozások nagyobb hatékonysággal, hatással és eredménnyel valósulnak meg; - célzott közösségi, térségi és települési helyi identitást erősítő marketing akciók, valamint kulturális és környezeti örökség megőrzésére irányuló programok valósulnak meg; - a településfejlesztésbe becsatornázódó, a fejlesztésekhez szükséges helyi partnerséget megteremtő, fenntartó civil aktivitás erősödik; - erősödik a helyi identitás, településhez, térséghez kötődés, ezáltal nő a települések népességmegtartó képessége, különösen a fiatalok esetében; - társadalmi együttműködés, tolerancia erősödik, szegregáció csökken, roma-nem roma párbeszéd valósul meg. - erősödik a társadalmi együttműködés és a tolerancia, csökken a szegregáció, megvalósul a roma-nem roma párbeszéd

46. táblázat: Közös eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg, és az egyedi célkitűzéshez kapcsolódó program-specifikus eredménymutatók (beruházási prioritásonként és régiókatéegóriánként) (az ESZA tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azo- nosító	Mutató	Régió- kategória	A mutató mérték- egysége	A célmeghatá- rozáshoz hasz- nált közös kimeneti mutató	Bázis- érték			A bázis- érték és célérték mérték- egysége	Bá- zisév	Célérték ⁵⁶ (2023)			Adat for- rás	A be- számo- lás gya- korisá- ga
					F	N	Ö			F	N	Ö		
1	A program keretében jobb életkilátással kikerültek száma	kevésbé fejlett	fő		0			fő	2014			45 000	FAIR	évente
2	Szociális partnerek vagy nem kormányzati szervezetek (NGO-k) által részben vagy teljesen végrehajtott projektek száma	kevésbé fejlett	db		0			fő	2014			400	FAIR	évente

⁵⁶ Ez a lista tartalmazza a közös eredménymutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus eredménymutatót. A közös eredménymutatók célértékeit számszerűsíteni kell; a program-specifikus eredménymutatók esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők), vagy nemenként lebontva. A bázisértékek ennek megfelelően kiigazíthatók. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.E.8. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK (beruházási prioritásként)

2.E.8.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
A társadalmi együttműködés erősítését és a szegénység elleni megyei és helyi kezdeményezések támogatását a prioritástengely az alábbi intézkedésekkel támogatja: 5.3. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok Az intézkedés célja a TOP 4. prioritásának 4. intézkedésével (szociális városrehabilitáció) összhangban, azt kiegészítve a városi szövetbe ágyazott leszakadó, leszakadással veszélyeztetett városrészekben és a településtesttől elkülönült telepeken élők tekintetében a szegénység, a társadalmi és a munkaerő-piaci hátrányok újratermelődésének megállítása, valamint a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek a megteremtése. Az intézkedésen belül hangsúlyt kap az önálló jövedelemszerzésre való képesség kialakítása, fejlesztése, az oktatási hátrányok leküzdése, a leszakadással veszélyeztetett egyének és csoportok jövedelemszerzésre való képessé tételét célzó közösségi és egyéni szociális munka. Az intézkedés keretében olyan társadalmi felzárkózást célzó tevékenységek valósíthatók meg, amelyek kiegészítik az alapellátásban biztosított szolgáltatásokat. A fejlesztések az alapellátást nyújtó intézményekkel együttműködésben valósulnak meg. A szociális városrehabilitációs projekteket végig kell, hogy kísérik a közösségfejlesztő programok, melyek lehetővé teszik a városrehabilitációval érintett területen élő lakosság bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, továbbá erősítik a helyi közösség kohézióját. Amennyiben a leszakadás mértéke indokolja, a projektnek része kell, hogy legyen a jelenlétben alapuló szociális munka, a nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területek esetében kötelező jelleggel. Az oktatási hátrányok leküzdése terén a koragyerekkori, gyermekkori és ifjúsági korcsoportokat célzó, a formális oktatáson kívüli fejlesztő és oktatási programok a hátrányos helyzetű családokból származó gyermekeket célozzák a programok széles kínálatával: tanoda, játszóház, fejlesztő programok, szabadidős programok stb. Az egészségügyi, mentálhigiénés programok a kiegyensúlyozott életvezetést, az egészségügyi megelőzést hivatottak szolgálni. A lakhatás biztonságával összefüggésben a lakhatás legalizálását és adósságkezelést szorgalmazó programok valósíthatók meg. A közbiztonság javítása is kiemelt cél, melyet a fentiekén kívül a szomszédsági rendőrség, polgárőrség működtetése szolgál. Miután a szociális városrehabilitációs célterületeken, különösen a nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területeken jelentős, illetve magas a roma lakosság aránya, ezért a társadalmi befogadást célzó programok is részét képezik a projekteknek. A megkülönböztetés, elkülönülés elleni akciók részét képezik az intézkedésnek. <i>Főbb célcsoportok:</i> a szociális városrehabilitációs célterületen élő (nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező, illetve e tekintetben veszélyeztetett, valamint leromló	

városrészek lakói) jellemzően a munkaerőpiacról kiszoruló, alacsony jövedelmű, és alacsony iskolai végzettségű társadalmi csoportok

Specifikus célterületek: azon városi területek – kivéve a megyei jogú városok területét –, amelyek megfelelnek az indikátorrendszernek (lásd 4. prioritás 4. intézkedés), jellemzően a leromlással fenyegetett területek (pl. lakótelepek, városszövetbe ágyazott leromlott területek).

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, gazdasági társaságok és szövetkezetek.

5.4. Helyi közösségi programok megvalósítása

Az intézkedés célja a TOP ERFA forrásból megvalósuló beavatkozásaival összhangban, azt kiegészítve a TOP célkitűzéseket segítő, közösségi, társadalmi bevonást megvalósító projektek megvalósítása.

A helyi közösségek fejlesztése elsősorban települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti. Ez a társadalmi felzárkózási politikának is fontos eszköze, a közösségi munka hatására az érintett emberek is együttműködnek a problémák megoldásában.

Az intézkedés eredményeképp közösségi, térségi és települési helyi identitást erősítő akciók, kulturális és természeti örökség megismertetésére, megőrzésére irányuló helyi közösségi programok valósulnak meg, fejlődik a közösség egymás iránti felelősségtudata. Az intézkedés a helyi civil társadalom bevonásával és megerősödésével segíti a helyi közösségi konfliktusok megoldását és az önálló cselekvési képességek erősítését, erősíti a civil aktivitást, az önkéntességet, a helyi identitást, valamint a településhez, térséghez való kötődést, így szerepet vállal a népesség megtartásában. Mindezekben keresztül hatékonyan előkészíti, kiegészíti a TOP településfejlesztési beavatkozásait, annak közösségi hátterét teremti meg.

Az intézkedés keretében megvalósulhatnak átfogó programjellegű tevékenységek is, ugyanakkor a TOP egyik legfontosabb célkitűzése a fejlesztések integrált módon történő megvalósítása, ezért az intézkedés keretében támogatható tevékenységek elsődlegesen a TOP többi prioritásához és intézkedéséhez – kiemelten 2. prioritástengely- kapcsolódva valósulnak meg a szinergikus hatások érvényesülése érdekében. Az intézkedés keretében finanszírozott beavatkozások helyi kezdeményezések formájában valósulnak meg. EFOP és VP lehatárolását is ezen jellege adja meg.

.Az intézkedés főképp az alábbi tevékenységeket tartalmazza:

Helyi közösséget és identitást erősítő akciók, például közösségi programok, szabadidős programok, partnertalálkozók, szemléletformálás, kulturális és természeti örökséggel kapcsolatos helyi programok, hagyományörzés, néprajzi oktatás, hagyományalapú tudás erősítésére építő programok.

Helyi közösségfejlesztési programok megvalósítása, összhangban az EFOP közösségfejlesztést célzó programjával.

Helyi partnerségi együttműködések szervezése, erősítése, pl. a helyi érdekek érvényesítését és szükségletek kielégítését célzó civil szerveződések elősegítése, a helyi szükségletek alapján, aktuális témákban participatív tervezési gyakorlatok kezdeményezése.

Ösztöndíjprogram, pl. egyéni kiválóság támogatása, megyei szintű ösztöndíjrendszerek kialakítása, fiatalok településen tartását, visszatérését segítő kezdeményezések.

Bűnmegelőzést, közlekedésbiztonság és közbiztonság javítását segítő intézkedések (pl. helyi bűnmegelőzési stratégiák, tolerancia- és drogrevenüciós programok stb.)

A TOP beavatkozások elsődlegesen a TOP egyéb, de kiemelten a 2. prioritáshoz kapcsolódva

valósulnak meg, ez adja meg az általános lehatárolást az EFOP és a VP hasonló programjaival. A VP a vidéki CLLD keretében finanszírozhat helyi közösséget erősítő programokat a vidéki térségekben, a TOP általánosan biztosítja ezt a lehetőséget, inkább városi fókusszal, de ez nem kizárólagos.

A célzott helyi közösségfejlesztési programokat a TOP az EFOP-pal szinergiában finanszírozza, az alábbi lehatárolással:

A programok szakmai támogatását (módszertan, képzés, mentorálás) központi szinten az EFOP finanszírozza (ESZA).

- EFOP forrásból történik a módszertan, képzés, mentorálás biztosítása a helyi szintű közösségfejlesztési programok szakmai támogatására és folyamatsegítésére.
- A célcsoport-specifikus ifjúsági és egyházi közösségfejlesztési programokat az EFOP finanszírozza (ESZA).
- A helyi közösségfejlesztési programokat (nem célcsoport-specifikus programok) a TOP finanszírozza, beleértve annak technikai elemeit, valamint helyi közösségfejlesztési szakember bevonását, alkalmazását. Ehhez igénybe veszik az EFOP által biztosított módszertant és mentorokat.

Emellett TOP a városi CLLD keretében (TOP 7. prioritás, CLLD ESZA intézkedés) és a szociális városrehabilitáció keretében TOP 5. prioritás, 5.3 intézkedés, ESZA) finanszíroz közösségfejlesztést, melyek esetében az EFOP központi módszertani támogatása ugyancsak rendelkezésre áll.

Főbb célcsoportok: a kevésbé fejlett régiók népessége

Specifikus célterületek: a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városok területén kívüli területe

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások képző intézmények, egyházak, civil szervezetek, társasházak, érdekképviselők.

2.E.8.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
A prioritás keretében a megyék integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Az intézkedés a helyi közösséget erősítő, szervező, a helyi identitást erősítő helyi kezdeményezéseket támogatja, a helyi szükségletek és speciális igények, feltételek szerint. A támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: - a megyei fejlesztési programokba és városi integrált településfejlesztési stratégiákba illeszkedő, integrált, egymáshoz és a többi prioritáshoz kapcsolódó beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei fejlesztési programok részeként; - az intézkedés kiemelt figyelmet fordít a helyi kezdeményezésekre, az alulról jövő jelleg érvényesítésére; - a városrehabilitációs intézkedés keretében végzett beavatkozások közvetlenül kapcsolódnak a 4-es prioritás ERFA városrehabilitációs intézkedéséhez; - a szociális városrehabilitációs tevékenységek témakörében az ágazati OP-khoz való kapcsolódás (legfőképp az EFOP 1. prioritástengelyében foglaltak) figyelembe vételével tervezzük a tevékenységeinket;	

- a helyi közösségfejlesztési programok;
- kapcsolódás, illeszkedés a többi prioritás településfejlesztési intézkedései keretében megvalósuló fejlesztésekhez.

A kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont.

A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a hosszú távú működési fenntarthatóság.

2.E.9. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.E.9.1. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.E.9.2. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

47. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatégoria (adott esetben)	Célérték (2023) ⁵⁷			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
5.3.	A programokba bevont személyek száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett			500 000	IH	évente
5.4.	Támogatott civil szervezetek száma	db	ESZA	kevésbé fejlett			1 000	IH	évente

⁵⁷ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.E.10. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁵⁸

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁵⁹, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

<i>Prioritási tengely</i>	Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, társadalmi együttműködés és foglalkoztatás-ösztönzés
nem releváns	

⁵⁸ Csak az ESZA által támogatott programokra.

⁵⁹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.E.11. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

48. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(Alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókatéegóriánként)⁶⁰

Prioritási tengely	Mutató típusa	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatéegória	2018-ra vonatkozó rész cél	2018-ra vonatkozó rész cél ⁶¹			Végző cél (2023) ⁶²			Adatforrás	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
6.	Kimeneti		A programokba bevont személyek száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett	155 000						500 000	IH	
6.	Eredmény		A program keretében jobb életkilátással kikerültek száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett	15 500						45 000	FAIR	
6.	Pénzügyi		Költségnyilatkozatba foglalt összeg	EUR	ESZA	kevésbé fejlett	114 820 447						430 206 175	IH	

⁶⁰ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott rész célokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

⁶¹ A rész célok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

⁶² A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás minden főbb intézkedését reprezentálja releváns indikátor.

„A programokba bevont személyek száma” indikátor komplex, több kimeneti indikátor értékeinek az összegéből összeállított mérőszám. Egyrészt tartalmazza a „Munkanélküli résztvevők száma, beleértve a tartós munkanélkülieket is” mérőszám értékét, amely megtalálható az 1303/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájában. Másrészt „A programokba bevont személyek száma” indikátor értéke is felhasználása került e mutatóban. (Ezen utóbbi a bármely civil programokba bevont személyek számára vonatkozik). E két indikátor aggregált értéke adja az eredményességi keretben szereplő indikátor célértékét. A főben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján, a kevésbé fejlett régiókban támogatott hasonló projektek méretét, valamint az intézkedésre allokált forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül megvalósítandó, igen összetett és sokrétű támogatható tevékenység közös jellemzőit, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 75%-ának hasznosulását mérik.

„A program keretében jobb életkilátással kikerültek száma” indikátor a szociális város-rehabilitációs beavatkozások keretében megvalósuló ESZA által finanszírozott programokba bevont azon résztvevők számát méri, akik a beavatkozások eredményeként a programok végére jobb életkilátással rendelkeznek. A főben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján, 50 ezer fős bevonható létszámot vettünk alapul. A jobb életkilátással kikerültek kiszámításánál megközelítőleg 10 %-os lemorzsolódást prognosztizálhatunk a programot résztvevőknél, ez indokolja a 45 000 főben meghatározott célértéket. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül megvalósítandó, igen összetett és sokrétű támogatható tevékenység közös jellemzőit, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 9%-ának hasznosulását mérik.

2.E.12. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

. táblázat: Beavatkozási kategóriák⁶³

(Alapontként és régiókatégoriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alagra vagy régiókatégoriára vonatkozik)

49. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ESZA	
Régiókatégoria	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	102 A munkakeresők és inaktívak foglalkoztatáshoz való hozzáférése, ideértve a tartósan munkanélküli és a munkaerőpiactól távol eső személyeket, a helyi foglalkoztatást érintő kezdeményezések és a munkaerő mobilitásának támogatása révén	100 437 967
6	109 Az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében	60 343 828
6	110 A marginalizálódott közösségek – például a romák – társadalmi-gazdasági integrációja	35 153 288
6	118 Az oktatási és képzési rendszerek munkaerő-piaci igényekhez való igazodásának javítása, a tanulásból a munkába történő átmenet megkönnyítése, a szakmai oktatás és a képzési rendszerek megerősítése és minőségének javítása többek között a készségek iránti igény előrejelzésén alapuló mechanizmusok, a tananyagok kiigazítása, a munkaalapú tanulási rendszerek – beleértve a duális tanulási rendszereket és a tanulószereződéses gyakorlati képzéseket – létrehozása és továbbfejlesztése	169 740 165

⁶³ Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

50. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6.	01 Vissza nem térítendő támogatás	365 675 249

51. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6.	01 Nagyméretű városi területek (sűrűn lakott > 50 000 fős lakosság)	112 567 488
	02 Kisméretű városi területek (közepes népsűrűség > 5000 fős lakosság)	189 830 821
	03 Vidéki területek (ritkán lakott)	63 276 940

52. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6.	02 A fenntartható városfejlesztés egyéb integrált megközelítései	112 567 488
	05. A fenntartható város-/vidékfejlesztés egyéb integrált megközelítései	253 107 761

53. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ⁶⁴ (csak ESZA)		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6.	08. Nem alkalmazható	

⁶⁴ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

2.E.13. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERVEZETT ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA, BELEÉRTVE SZÜKSÉG ESETÉN A PROGRAMOK IRÁNYÍTÁSÁBAN ÉS KONTROLLJÁBAN RÉSZT VEVŐ HATÓSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV KAPACITÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEKET IS (ADOTT ESETBEN)

(prioritási tengelyenként)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vii. alpontja)

<i>Prioritási tengely</i>	
Nem releváns.	

2.F. FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉS A MEGYEI JOGÚ VÁROSOKBAN

<i>A prioritási tengely azonosítója</i>	6.
<i>A prioritási tengely címe</i>	Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	<i>Nem releváns</i>

2.F.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGELY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

Egynél több tematikus cél indoklása: 1301/2013/EU rendelet értelmében nemzeti szinten az ERFA-források legalább 5 %-át fenntartható városfejlesztésre kell fordítani. „A fenntartható városfejlesztést a(z) 1303/2013/EU rendelet 36. cikkében említett integrált területi beruházások révén, egyedi művelési programok, vagy a(z) 1303/2013/EU rendelet 96. cikke első albekezdésének c) pontjával összhangban lévő egyedi prioritási tengelyek révén kell megvalósítani.” Tekintve, hogy Magyarország a 2014-2020-as programozási időszakban nem fogja az integrált területi beruházások eszközét alkalmazni, ezért a fenntartható városfejlesztés vonatkozó előírásait egyedi prioritási tengely révén szükséges megvalósítani. Annak érdekében, hogy a fenntartható városfejlesztés valóban integrált módon / minden fejlesztési téma területre kiterjedően valósulhasson meg, - az EU Bizottsága egyetértésével – a jelen prioritási tengely keretében finanszírozott fejlesztések 4 tematikus célhoz (TC4, TC6, TC8, TC9) is hozzájárulnak.

Egynél több alap indoklása: A prioritástengely finanszírozása ESZA és ERFA alapok igénybevételeivel tervezett. Az ESZA támogatási elemek kiegészítik a prioritás 8-as tematikus céljához hozzájáruló ERFA finanszírozású gazdaságfejlesztési valamint a 9-es tematikus célt támogató szociális városrehabilitációs és helyi közösségi beavatkozásokat. A megyei jogú városok a TOP beavatkozási logikája szerint indikatív tervezési forrással tervezik meg a saját területeket érintő, a TOP tematikai keretébe illeszkedő fejlesztéseiket. Emellett ugyancsak az uniós előírások szerint a végrehajtásban is szerepet kapnak, önálló végrehajtási mechanizmussal, amely a megyei jogú városok fejlesztéseikhez biztosított ERFA és ESZA források együttes, egy prioritástengelyben történő kezelését indokolja.

2.F.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégoriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.F.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását
-----------------------------	---

2.F.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Megyei jogú városok gazdasági környezetének fejlesztése a foglalkoztatás növelése érdekében
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A támogatható tevékenységeken keresztül élénkülni fog a helyi érdekű gazdaság: növekszik a vállalkozások, valamint a helyi költségvetési szervezetek által biztosított munkahelyek száma, biztosítható a helyi munkaerő versenyképessége - a vállalkozások, kiemelten a kis- és középvállalkozások működéséhez szükséges üzleti infrastruktúra- és szolgáltatások fejlesztésével, - a helyi gazdaság fejlesztésének gazdaságszervezési akciói keretében, - a közvetett eszközökkel segített helyi vállalkozások által teremtett és megtartott munkahelyek által, - a támogatott fejlesztések iránti növekvő kereslet multiplikátor hatásai révén. - - - A fenntartható turizmusfejlesztés kapcsán támogatott tevékenységek tekintetében elvárt eredmények:

	- a megyei jogú város gazdaságának élénkítése, közvetetten a foglalkoztatási célkitűzéshez való hozzájárulás; - a GINOP támogatható tevékenységei között nem szereplő, térségi, helyi jelentőségű kulturális és természeti örökség jelenleginél kiterjedtebb, a fenntarthatóságot nem veszélyeztető turisztikai hasznosítása, a kihasználatlan turisztikai kínálat hozzáférhetőségének javítása, hálózati és térségi szempontokat figyelembe véve; - hazai és nemzetközi turisták költségének növekedése a fejlesztett attrakciókhoz kapcsolódóan; - a GINOP támogatható tevékenységei között nem szereplő térségi, helyi jelentőségű természeti és kulturális örökség védelme, fenntartása és megőrzése a jövő generációk számára; - az attrakciókat igénybevevő lakosság fogékonyabbá / elkötelezetté válik a természeti és kulturális értékek megőrzésére, erősödik a helyi identitástudat, helyi kötődés, és a helyi közösségek összetartozása; - az egységnyi turisztikai termék iránti kereslet multiplikátor-hatásán keresztül közvetett cél a vállalkozások megerősítése és ezáltal a foglalkoztatásra gyakorolt pozitív hatás kifejtése; - a már meglévő attrakciók – GINOP-ból támogatható – országos hálózatokba való bekapcsolása a kiegészítő szükséges fejlesztésekkel. - A munkahelyek elérhetőségének javítása és a munkavállalók mobilitásának segítése kapcsán várt eredmények: - a munkaerőpiaci vonzásközpontok elérhetőségének javulása, amely alapjául szolgálhat a helyi és térségi gazdasági és foglalkoztatási fejlesztések sikerének; - a települések gazdasági területeinek gyorsabban megközelíthetővé tétele a vállalkozások és a munkavállalók számára; - a települések és térségek gazdasági fejlődésének, a befektetők vonzásának valamint a gazdasági és szállítói kapcsolatok erősítésének elősegítése a létrejövő új térségi közlekedési kapcsolatok által.
--	--

54. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁶⁵ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
	Foglalkoztatottak (15-64 éves) száma a fejlesztéssel érintett megyei jogú városokra vonatkozóan a közsféra adatai nélkül	ezer fő	kevésbé fejlett	2.536.566	2013	növekszik	KSH Munkaerő-felmérés és kiegészítő felvételei OSAP 1539	évente egyszer
	Külföldi és belföldi turisták költése	milliárd Ft	kevésbé fejlett	1 521,5	2013	növekedés	KSH	évente
	Működő vállalkozások száma	db	kevésbé fejlett				KSH	évente egyszer
	Ipari tevékenység termelési értéke forgalmi adó nélkül árbevételebe beszámító árkiegészítéssel	1000 Ft	kevésbé fejlett				KSH	évente egyszer

⁶⁵ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.F.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 6.1 Gazdaságfejlesztés Gazdaságélénkítést és foglalkoztatás-bővítést szolgáló önkormányzati helyi gazdaságfejlesztés Üzleti infrastruktúra és kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése A beavatkozás az [önkormányzati többségi tulajdonú] üzleti infrastruktúra, így iparterületek, ipari parkok, technológiai parkok, inkubátorházak, innovációs központok, logisztikai központok fejlesztésére, elsődlegesen, kiemelten a szolgáltatás-fejlesztésre fókuszál. Lehetőséget biztosít a meglévő kapacitások és szolgáltatások minőségi fejlesztésére, a még szükséges infrastrukturális háttér kiépítésére, indokolt esetekben új üzleti infrastruktúra, elsődlegesen iparterületek kialakítására, továbbá a barnamezős területek ipari, gazdasági funkcióval történő hasznosítására (beleértve a terület ehhez szükséges előkészítését), az iparterületek elérhetőségét és feltárását segítő vonalas infrastruktúrák, kapcsolódó közlekedési útvonalak fejlesztésére. Elsősorban a meglévő kapacitásokhoz kapcsolódó szolgáltatások körének bővítése és minőségének javítása a cél. Új iparterületek kialakításán túl, egyéb új üzleti infrastruktúra létesítése csak kivételes esetben lehetséges. Az üzleti infrastruktúra fejlesztések kijelölésekor fontos a területi szinergia, például az elérhetőség biztosítása, továbbá a megyei és városfejlesztési programba való illeszkedés. E fejlesztéseken keresztül növekszik az üzleti infrastruktúrát igénybe vevő kkv-k száma, a gazdasági aktivitás, illetve a vállalkozások magasabb minőségű és szélesebb körű szolgáltatásokat vehetnek majd igénybe, így nő a versenyképességük. Ezáltal növekszik a foglalkoztatottság. A beavatkozás fontos területét képezik a megvalósuló üzleti infrastrukturális beruházások kihasználtságát biztosító, a befektetés-ösztönző, a vállalkozások és gazdasági tevékenységek vonzását, bővítését célzó, az betelepülő és már a településen, térségben működő vállalkozások együttműködését, piacra jutását segítő, az önkormányzatok által szervezett, koordinált helyi szolgáltatások. E gazdaságszervezési tevékenységek a térségi, helyi gazdaságfejlesztési programokba illeszkedve valósulhatnak meg, összhangban az 5. prioritás megye és helyi foglalkoztatási célú programjaival. Ennek keretében többek közt térségi gazdaság-fejlesztési hálózat, befektetés- és beruházás ösztönzési akciók, a vállalkozásokat, kiemelten a kisvállalkozásokat, köztük az induló vállalkozásokat segítő, a helyi termékek	

menedzsmentjéhez, piacra jutásához kapcsolódó programok valósulhatnak meg, biztosítva ennek infrastrukturális és szolgáltatási feltételeit.

A beavatkozás lehetőséget biztosít a vidéki gazdaság üzleti infrastrukturális hátterének támogatására a Vidékfejlesztési Program intézkedéseivel összhangban, azokkal komplementer módon. Ennek keretében a helyi piacszervezéshez, helyi termék előállításához kapcsolódó, mezőgazdasági termékek térségi piacra jutását elősegítő, termelést követő műveletekhez, kezeléshez (ún. „post harvest manipuláció” jellegű), pl. tárolás, hűtés, válogatás, mosás, csomagolás kapcsolódó közösségi, önkormányzati többségi tulajdonú logisztikai infrastruktúra kialakítása, szolgáltatásként történő biztosítása valósulhat meg. Mindez a helyi mezőgazdasági termékek helyi piacokra való hatékony eljuttatását, a helyi termékek értékesítési csatornáinak infrastrukturális támogatását célozza. Ezáltal javul a helyi vállalkozások működési környezete, amely középtávon munkahelymegőrzést, illetve – teremtést eredményezhet, és hozzájárul a város-vidék együttműködés erősítéséhez. A szinergiát a VP intézkedéseivel, köztük a rövid ellátási lánc tematikus alprogrammal biztosítjuk. A programok közötti lehatárolás kedvezményezett szerint történik: a TOP a helyi ellátást célzó önkormányzati, a VP mezőgazdasági vagy élelmiszer-feldolgozó vállalkozások üzemi beruházásait, valamint a rövid ellátási lánc (REL) tematikus alprogram piacra jutási szervezési-együttműködési elemeit és egyedi on-farm beruházásait támogatja.

Helyi gazdaságszervezési funkciójú önkormányzati gazdaságfejlesztési tevékenységek

A beavatkozás célja a helyi szintű foglalkoztatás elősegítése az önkormányzatok helyi gazdaságfejlesztési programokba illeszkedő gazdasági tevékenységeinek támogatásával. Ennek keretében az önkormányzatok foglalkoztatási céllal olyan gazdaságfejlesztési tevékenységeket valósíthatnak meg, amelyek foglalkoztatási potenciállal bírnak és közvetlenül hozzájárulnak a foglalkoztatáshoz. Az önkormányzatok ilyen jellegű tevékenysége nem vezethet a helyi üzleti környezet torzításához, a helyi vállalkozások kiszorításához, hanem olyan tevékenységi területeken valósulhat meg, amelyen az önkormányzatok gazdasági szerepvállalása hatékonyan és fenntartható módon, életképes üzleti modellben szervezhető. E gazdasági tevékenységek helyi gazdaságszervezési funkcióval bírnak, közvetlen a helyi gazdaság nem önkormányzati szereplőire is hatnak, ezért fontos elemük a helyi gazdasági-foglalkoztatási partnerség.

Az intézkedés keretében támogatott beavatkozásokhoz kapcsolódva a TOP ESZA prioritástengelye helyi programok szintjén összehangolt módon szinergikus ESZA támogatásokat (TC8) nyújt (képzési, foglalkoztatási stb. támogatásokat).

Az intézkedés keretében a TOP lehetőséget biztosít a Vidékfejlesztési Program CLLD közösségei által stratégiával megalapozott, ahhoz illeszkedő, a város-vidék együttműködést elősegítő, azt erősítő komplex projektekhez. A projektek keretében városi és vidéki kedvezményezettek egyidejű bevonása, városban és vidéki térségben megvalósuló projektelemek megvalósítása egyaránt elvárt. A helyi fejlesztési stratégia elkészítése és végrehajtása a CLLD forrásgazda által kerül finanszírozásra.

Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés

Az intézkedés célja helyi és térségi szintű turisztikai termékcsomagok és kisléptékű tematikus turisztikai fejlesztések támogatása, amelyekkel térségi szintű turisztikai vonzerő elemekre épülő, koordinált fejlesztések valósíthatók meg. Ennek keretében a helyi, térségi jelentőségű, turisztikai vonzerőt képező kulturális, épített, természeti örökség turisztikai hasznosítására, fejlesztésére nyílik lehetőség, a térség gazdaságának diverzifikációja, a helyi gazdaság élénkítése és a foglalkoztatás növekedése érdekében. Az intézkedés keretében megvalósuló vonzerőfejlesztések kiemelt célja az általuk közvetetten generált munkahelyteremtés, mely hozzájárul a prioritástengely foglalkoztatás-bővítési fókuszához. Az intézkedés azokra a fejlesztési igényekre kíván

reagálni, amelyek elsősorban helyi illetve térségi jelentőségűek, nem tagjai országos vagy nemzetközi hálózatoknak, de a térségben, illetve helyben a tartózkodási időt hosszabbító lehetőséget jelentenek, ezáltal – közvetett módon – jelentős helyi-térségi foglalkoztatás-bővítési potenciált hordoznak magukban. A támogatással elsősorban helyi ökoturisztikai fejlesztések, kulturális látványosságok, turisztikai célú kerékpárutak ráhordó szakaszai valósulhatnak meg. Ennek eredményeképpen hosszabb időt tudnak eltölteni a turisták az adott területen, igényeik kiszolgálására pedig vállalkozások bevonásával szükséges turisztikai szolgáltatásokat nyújtani (magánvállalkozások turisztikai szolgáltatásai jelen intézkedésben nem támogathatók), amelyek munkahely-teremtéssel járulnak hozzá a térség fejlődéséhez. A turisztikai szolgáltatások iránti kereslet multiplikátor hatásán keresztül pedig tovagyűrűző hatásokat generál a helyi vagy térségi gazdaságban.

Az érdemi gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási hatás elérése érdekében megfelelő keresleti megalapozottság és létező együttműködések megléte mellett törekedni kell a tematikusan és térségileg integrált, több elemű turisztikai fejlesztési projektsomagok támogatására. Fontos szempont az is, hogy a fejlesztések az infrastrukturális és szolgáltatói oldalon tapasztalható hiányosságok felszámolására és a komplex élményszerzés biztosítására koncentráljanak. Kiemelkedő fontosságú tényező a szezonális ingadozások mérséklése, mely jelentős hatással bír a turisztikai ágazathoz kapcsolódó állandó munkahelyek mennyiségi növekedésére.

A hálózatos turisztikai fejlesztéseket a GINOP támogatja, jelen intézkedés feladata pedig, hogy egy-egy konkrét, turisztikai-piaci szempontból értelmezhető téma vagy turisztikai termék támogatása során elősegítse, hogy az kapcsolódjon már létező attrakciókhoz, vagy a GINOP-ban megvalósuló fejlesztésekhez. A GINOP tartalmazza a támogatható, hálózatos és kiemelt turisztikai helyszínek listáját.

A kulturális és természeti örökségre alapozott vonzerők fejlesztése, terméké, attrakciókká alakítása elsősorban akkor lehet turisztikai szempontból sikeres, – tehát nem csak rövidtávon, hanem a termék életciklus későbbi pontjain is látogatott és fenntartható, – ha ezek az elemek nem pontszerűek, hanem egymással szoros kapcsolatot építő hálózatba szerveződnek. Ezen túlmenően ezek a környezetükbe is integrálódnak, azaz más attrakciókkal és azok kapcsolódó szolgáltatásaival együtt működnek (illetve ahol még hiány van, azokat a szolgáltatásokat szükséges kialakítani). A természeti értékek turisztikai attrakcióként történő, élményközpontú bemutatása a terület teherbíró képességének figyelembe vételével kerülhet csak fejlesztésre. Fontos szempont az integrált településfejlesztési stratégia gazdaságfejlesztési intézkedéseivel, a megyei jogú városi gazdaságfejlesztési programokhoz való kapcsolódás, az azokkal összhangban történő fejlesztések biztosítása.

A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés

A kistépülésekről a megyei jogú városok elérhetőségét szolgáló kisebb léptékű közlekedési fejlesztések a helyi és térségi gazdasági és foglalkoztatási fejlesztések sikerét szolgálják. A települések és térségek gazdasági fejlődésének, a befektetők vonzásának, a gazdasági és beszállítói kapcsolatoknak, valamint a munkavállalói mobilitásnak további feltétele, hogy rendelkezésre álljanak az ezt szolgáló térségi közlekedési kapcsolatok. A munkaerő mobilitás mellett az útfejlesztések a gazdasági övezetek, iparterületek feltárását, jobb elérhetőségét is biztosítják, amely a vállalkozások betelepüléséhez, működéséhez, közvetetten a foglalkoztatás növeléséhez vezet.

A beavatkozás célja a TEN-T hálózaton kívüli jellemzően alacsonyabb rendű utak felújítása és fejlesztése annak érdekében, hogy a megyei jogú városok gazdasági területei jól megközelíthetők legyenek a vállalkozások és a munkavállalók számára. A beavatkozások nem pontszerűen, hanem közvetlen gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási kapcsolódással valósulhatnak meg.

Az intézkedés keretében a TEN-T hálózaton kívüli utak közül az országos közúthálózat

4-5 számjegyű útjainak és belterületi önkormányzati utak (kivéve mezőgazdasági és erdészeti utak) burkolatának és alépítményeinek felújítása, fejlesztése támogatható, beleértve a városok gazdasági övezeteit feltáró elkerülő utak, valamint az országhatárhoz vagy határátkelőhelyhez vezető utak kialakítását, fejlesztését is. Az IKOP az országos közúthálózat gyorsforgalmi és 1-3 számjegyű útjainak támogatását biztosítja, a VP mezőgazdasági és erdészeti utak támogatására biztosít lehetőséget. A közutak tervezése, fejlesztése során úgy kell eljárni, hogy a biztonságos közlekedési feltételek valamennyi, a közúton közlekedni jogosult számára biztosítottak legyenek. Ezért a gyalogos, kerékpáros és a közösségi közlekedési módok biztonságos közlekedési feltételeinek a fejlesztését is tervezni szükséges. Az egyes közlekedési módok tervezésének az elhagyása akkor lehetséges, ha a beruházásnak ilyen közlekedési mód felülete vagy útvonala egyértelműen nem a része.	
Főbb célcsoportok:	az érintett megyei jogú városok önkormányzatai (a támogatható üzleti infrastruktúrával való érintettségen keresztül), vállalkozásai és lakossága (közvetlen és közvetett módon egyaránt érintve). A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő város-vidék komplex projektek esetében a helyi akciócsoportok területén működő vállalkozások, önkormányzatok, civil szervezetek, illetve a fenti szervezetek által alkotott konzorciumok, kül- és belföldi turisták.
Specifikus célterületek	kevésbé fejlett régiók megyei jogú városai
Főbb kedvezményezettek	megyei jogú városok önkormányzatai, helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, a város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő város-vidék komplex projektek esetében CLLD szervezetek, NIF Zrt, Magyar Közút Nonprofit Zrt, helyi közlekedési társaságok, helyközi társaságok

2.F.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Az intézkedés keretében támogatott projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Az intézkedés a megyei jogú városok foglalkoztatási helyzetének javítását, a meglévő munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létrehozását támogatja, a térségi gazdasági adottságokra és speciális igényekre alapozva. Az intézkedés keretében támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei a következők: - az intézkedés keretében jellemzően program alapú, integrált területi fókuszú beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei jogú városi gazdaság- és területfejlesztési részprogramokhoz illeszkedően. Az adott konkrét fejlesztések illeszkedése és integráltsága a részprogramokhoz kiemelt figyelmet kap; - a támogatott projektek egymásra épülő fejlesztési elemeket foglalnak magukban, amelyek fő célja a gazdaságfejlesztési beavatkozásokon keresztül megvalósuló munkahelyteremtés, tehát a fejlesztéseknek egyértelműen a foglalkoztatási helyzet javítására kell irányulniuk; - előnyben részesülnek a helyi gazdaságszervezéssel szervezett, többi érintett vállalkozással, önkormányzatokkal együttműködésben megvalósított fejlesztések (nem egymástól független egyedi beruházások); - figyelembe vételre kerül a foglalkoztatáshoz való projektszintű hozzájárulás (például tartós munkanélküliek alkalmazása, családbarát intézkedések, GYES-ről/GYED-ről visszatérők foglalkoztatása, nagy létszámú foglalkoztatás, hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazása); - az intézkedés célzottan a helyi érdekű gazdaságfejlesztési igényekre fókuszál; - a fejlesztések esetében szempont a helyi hagyományokra épülő termékek előállításának, értékesítésének elősegítése; - az intézkedés keretében előnyben részesülnek az alacsony forrás abszorpcióss mutatókkal rendelkező leszakadó térségekben megvalósuló, gazdaságot dinamizáló fejlesztések, és a perifériákon megvalósuló, foglalkoztatás bővítő infrastrukturális fejlesztések; - előnyben részesülnek a gazdaságfejlesztési célú, barnamezős fejlesztések; - a fejlesztések esetében hangsúlyos szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés), a kereslet megfelelő alátámasztása, valamint a hosszú távú pénzügyi fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások); előnyt élveznek azok a projektek, amelyek egymáshoz kapcsolódó megoldásokat alkalmaznak; - turisztikai fejlesztések esetén a kiválasztás fontos alapelve a más turisztikai szolgáltatásokhoz, már létező attrakciókhoz, vagy a GINOP-ban megvalósuló turisztikai fejlesztésekhez való kapcsolódás; - turisztikai szolgáltatások esetén az intézkedés keretében kisléptékű infrastrukturális	

beruházás támogatható (EU definíció szerint).

- a fejlesztések esetében hangsúlyos szempont a gazdasági és munkaerőpiaci mobilitási szükségletekre reagálás

A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont.

2.F.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

55. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- nosító	Mutató	Mérték-egy- ség	Alap	Régiókate- gória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁶⁶			Adatforrás	A beszámolás gya- korisága
					F	N	Ö		
1.1.	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente egyszer
1.2	Vissza nem térítendő támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente egyszer
1.3	A foglalkoztatás növekedése a támogatott vállalkozásoknál	teljesmunka- idő-egyen- érték	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente egyszer
1.4	A rehabilitált talaj összterjedése	Ha	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente egyszer
1.5	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	látogatás/év	ERFA	kevésbé fejlett				létesítmények adatszolgál- tatása	évente egyszer
1.6	Az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza	km	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente egyszer

⁶⁶ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.6. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
-----------------------------	--

2.F.7. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6B
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérése a gyermekellátási szolgáltatások által
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	Az Európai Bizottság országspecifikus ajánlásaival összhangban Magyarország továbbfejleszti a kisgyermekesek számára napközbeni ellátást nyújtó intézmények kapacitásait és az általuk nyújtott szolgáltatások minőségét a nők munkaerőpiaci részvételének elősegítése érdekében. A gyermekellátási kapacitások bővítésével, a rugalmas foglalkoztatási formák elterjesztésével, illetve a célcsoportok (pl. kisgyermekes nők) munkaerő-piaci reintegrációját szolgáló célzott támogatásokkal a tervezett beavatkozások hozzájárulnak az érintettek foglalkoztatási helyzetének javításához.

56. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁶⁷ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
2.	Napközbeni ellátásban részesülő gyermekek száma (bölcsőde, családi napközi)	fő	kevésbé fejlett	48 111	2013	növekszik	KSH	évente egyszer

⁶⁷ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.F.8. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.8.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
- A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: - 6.2 Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése A gyermekjóléti alapellátásokhoz (bölcsőde, családi napközik stb.) valamint óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítását és a szolgáltatások minőségének fejlesztését szolgáló intézkedés fő célja a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása, a családok segítése. Az intézkedés a 3 éves kor alatti gyermekek elhelyezését és a 3-6 éves gyerekek óvodai elhelyezését is támogatja. A TOP elsősorban az önkormányzati fejlesztésekre fókuszál, de a minél rugalmasabb és költséghatékonyabb szolgáltatások megvalósítása érdekében teret kíván adni az egyéb alternatív gyermekmegőrzési formáknak is (pl. családi napközik vagy óvodával integráltan működő bölcsődék) annak érdekében, hogy a helyi igényeken alapuló leghatékonyabb megoldást lehessen kialakítani az adott térségben, településen. Ennek kapcsán fontos szempont, hogy az önkormányzati, a nonprofit, alapítványi és egyházi kedvezményezettek mellett a jellemzően vállalkozási formában működtetett családi napközik is támogathatók legyenek. A pénzügyi allokációkat alapvetően befolyásolja, hogy rendelkezésre álló statisztikák szerint jellemzően a 3 éves kor alatti gyermekek nappali ellátásában lép fel jelentős kapacitáshiány, a 3 éven aluli gyermekeknek még mindig csak 13 százaléka kap bölcsődei ellátást. Ez esetben arra kell törekedni, hogy a felújításra szánt források korlátozottak legyenek és a támogatások döntően az új kapacitások bővítésére koncentráljanak. A 3 éves kortól kötelező óvodáztatás következtében az óvodák esetében is fellépnek kapacitásproblémák. Az intézményekben, szolgáltatások területén dolgozó humán erőforrás fejlesztését, életpályájának javítását, a képzési rendszerek fejlesztését, a dolgozói mobilitás ösztönzését az EFOP támogatja. Emellett a gyermekellátási szolgáltatások TOP keretében megvalósuló infrastrukturális fejlesztéseihez a GINOP a vállalati/vállalkozói környezetben működő szolgáltatások esetében biztosítja a humán jellegű tevékenységek támogatását a kevésbé fejlett régiók területén. A források koherens és átlátható felhasználása érdekében a három operatív program fejlesztéseinek összehangolása az alábbi módon történik: - A gyermekellátási szolgáltatások (települési közszolgáltatásként működtetett bölcsődék, óvodák, családi napközik) infrastrukturális fejlesztését a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városaiban (ERFA) a TOP 6.2 intézkedése finanszírozza. - Ehhez kapcsolódó, települési közszolgáltatásként működtetett óvodák, bölcsődék, családi napközik munkavállalóinak képzési, valamint bér- és járulékköltség	

támogatását (újonnan felvett dolgozók foglalkoztatása, képzése) (ESZA) a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városaiban a TOP 6.8 intézkedése finanszírozza. - A rugalmas foglalkoztatás, családbarát munkahelyi környezet (beleértve a munkahelyi családi napközik kialakításának támogatását), munka és a magánélet összehangolását a GINOP 5. ESZA prioritása finanszírozza. . - A már állományban lévő bölcsődei dolgozók, (óvoda)pedagógusok képzését (ESZA) az EFOP finanszírozza. A három operatív program közötti szinergiát és a támogatási konstrukciók összehangolását biztosítjuk. A települési közszolgáltatásként működtetett óvodák, bölcsődék, családi napközik infrastruktúráját és munkavállalóinak képzési, foglalkoztatási támogatásának összehangolt kezelése közvetlenül biztosítható azáltal, hogy ezek támogatását a TOP ERFA és ESZA forrásai biztosítják.	
Főbb célcsoportok:	az egyes közszolgáltatási funkciókat igénybevevő lakosság (elsősorban GYES-ről, GYED-ről a munka világába visszatérő nők).
Specifikus célterületek	a kevésbé fejlett régiókban található megyei jogú városok területe.
Főbb kedvezményezettek	helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, non-profit szervezetek, nappali ellátást nyújtó intézmények.

2.F.8.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
Az intézkedés keretében a megyei jogú városok integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei jogú városi projektcsoomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Tekintettel arra, hogy a támogatott intézkedések a munkába állást kell, hogy segítsék, így elsősorban a kapacitások szükségességét illetve kihasználtságát – valamint a jövőben várható szükségleteket – kell figyelembe venni az egyes beruházások tervezésénél. Mindezzel együtt a támogatható létesítmények meghatározásánál figyelembe kell venni a területi gazdaság-fejlesztési stratégiákban meghatározott fejlesztésekhez kapcsolódó szükségleteket is. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások).	

A szolgáltatásoknak különösen a szegény családok, a hátrányos helyzetű gyermekek számára is hozzáférhetőnek kell lennie, mivel a kisgyermekkorai oktatás és minőségi gyermekgondozás a leghatékonyabb eszköz a szegénység és a társadalmi kirekesztettség generációk közötti átörökítésének megakadályozására. ...

2.F.8.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.F.8.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.8.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

57. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- no- sító	Mutató	Mérték- egység	Alap	Régió- kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁶⁸			Adat- forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
1.6	Támogatott gyermekgondozási és oktatási intézmények kapacitása	személy	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente egyszer

2.F.9. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁶⁹

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁷⁰, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban
nem releváns	

⁶⁸ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célérték et állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

⁶⁹ Csak az ESZA által támogatott programokra.

⁷⁰ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.F.10. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régió kategória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régió kategóriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.F.11. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdasávok (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása
-----------------------------	--

2.F.12. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6C
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Vállalkozói tevékenységek ösztönzése és a népesség megtartása városfejlesztési beavatkozásokkal
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A specifikus célhoz kapcsolódóan, az uniós támogatások hozzájárulásával elvárt legfőbb eredmény a vállalkozások és befektetők, valamint a lakosság számára vonzó, ugyanakkor környezetileg fenntartható városi környezet, települési arculat kialakítása, ennek részeként: - gazdaságfejlesztési fókuszú városfejlesztés: a megyei jogú városok / városközpontok gazdasági funkcióinak megerősödése, újjáéledése, kereskedelmi, szolgáltatási funkcióinak bővülése, tevékenységeinek élénkítése. A fejlesztéssel érintett településrészekben működő vállalkozások gazdasági tevékenységek bővülése; - a fentiek eredményeként új vállalkozások, üzemek letelepítését és a munkába járást, foglalkoztatás növekedését segítő

	térszerkezet kialakulása; - a városi barnamezős területek, rozsdaovezetek komplex rehabilitációja funkcióváltása, a települési struktúrába való integrációjuk előmozdítása; - városi zöldfelületek arányának növekedése, a meglévők minőségi fejlesztése és fenntartásukhoz kapcsolódó infrastruktúra rendelkezésre állása; - a gazdaságfejlesztési fókuszú városfejlesztést kiegészítő, a gazdasági és lakossági igényekhez illeszkedő, hatékonyabb városüzemeltetést biztosító, fenntarthatósági kritériumoknak megfelelő környezetvédelmi beruházások megvalósulása, háttér-infrastruktúra kiépítése; - családbarát, népességet, kiemelten fiatalokat megtartani képes városok. Szabadidő eltöltésére alkalmas városi rekreációs területek (pl. zöldterületek, városi közparkok, városi szövetbe szervesen integrálódó folyópartok) arányának növekedése. A fejlesztések eredményeként a városi terek lakossági használatának erősödése; - élhető városok: klímabarát városi környezet: a zöld felületek arányának növekedése a burkolt felületek arányához képest; a települések környezeti terhelésének csökkenése, a természetbe jutó káros és szennyező anyagok mennyiségének csökkenése; - innovatív városrehabilitációs gyakorlatok elterjesztésének ösztönzése. Ehhez kapcsolódóan a települési önkormányzatok kapacitásfejlesztése a városfejlesztés, és városrehabilitáció innovatív gyakorlatainak alkalmazása érdekében (részvételi tervezés praktikái, alternatív településrendezési eszközök alkalmazhatóságának technikái); - a városfejlesztésben aktívan résztvevő, környezettudatos, a köz értékeire vigyázó lakosság, civil szervezetek és gazdasági szereplők. - A fenti várt eredményeken túlmenően, közlekedésfejlesztési célú tevékenységeket főszabályként jelen prioritástengely 4. intézkedése keretében kell tervezni.
--	---

58. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mérték-egység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁷¹ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	Elégedettség a települési környezet minőségével	pontérték (0-10)	kevésbé fejlett	6,51	2012	növekedés	KSH Háztartási költségvetési és életkörülmény adatfelvétel, kiegészítő modul (EU SILC– European Union Statistics on Income and Living Conditions) OSAP 1968	éves rendszeresség, regionális

⁷¹ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek.

2.F.13. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK
(beruházási prioritásként)

2.F.13.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	ERFA rendelet 5. cikk 6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdavezeték (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés-mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: Gazdaságélénkítő és népességmegtartó városfejlesztés Az intézkedés elsődlegesen olyan infrastruktúra-fejlesztéseket tartalmaz, melyek a TOP gazdaságfejlesztési céljaihoz és a lakosság, kiemelten a fiatalok megtartásához járulnak hozzá, egyúttal a városok általános környezeti állapotát javítják. Az intézkedés a fenntartható fejlődés biztosítása mellett hozzájárul az ideális települési térszerkezet kialakulásához. A végrehajtás során kiemelt szempont a helyi erőforrások bevonása. Az intézkedés magában foglalja a fejlesztéssel érintett városok társadalmi-gazdasági, tervezési és megvalósítási tevékenységeinek összességét, amelyek hozzájárulnak gazdaságuk, műszaki-fizikai állományuk megújításához, szolgálják a természetes és épített környezetük védelmét, valamint a lakosság életminőségének, ellátási és környezeti viszonyainak javítását. Az intézkedés keretében tervezett tevékenységek 3 beavatkozási területen valósulnak meg: I. Gazdaságélénkítő városszerkezet, gazdasági, környezeti és társadalmi szempontból fenntartható városszerkezet és vonzó környezet kialakítása; II. Városi környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések; III. Szemléletformáló akciók, képzések Az intézkedés fókuszterületét az első beavatkozási terület tevékenységei jelentik, amely két célcsoportot céloz: a gazdasági szereplőket, és a lakosságot. A fejlesztések egy része új vállalkozások megtelepedését (a már meglévők helyben tartását) ösztönző térszerkezet kialakításához, másik részük pedig a népesség megtartásához járul hozzá. A II. beavatkozási terület fejlesztései a fenntartható települési környezet infrastruktúra-elemeinek kialakításához járulnak hozzá, a III. beavatkozási terület fejlesztései pedig ezen beavatkozásokat egészítik ki soft fejlesztési elemekkel A komplex fejlesztéseknél törekedni kell a területileg koncentrált megvalósításra. <i>Gazdaságélénkítő városfejlesztés, vállalkozásokat vonzó, gazdasági, környezeti és társadalmi szempontból fenntartható városszerkezet és városi környezet kialakítása</i> A Partnerségi Megállapodással összhangban a városokat alkalmassá kell tenni arra, hogy térségük gazdaságának szervezőivé váljanak, a gazdaságfejlesztést és a foglalkoztatást	

szolgáló városfejlesztési megoldásokkal, a városok vonzerejének erősítésével a befektetési lehetőségek bővítésével, a munkába járás megkönnyítésével, a turisztikai teljesítmény növelésével, a leromlott területek gazdasági, fizikai és társadalmi fejlesztésével. Az intézkedés elsődlegesen a városok térségi gazdasági központ funkciójának erősítésére irányul, figyelemmel a város - vidék kapcsolatrendszer egyensúlyára.

A **gazdasági szereplőket** célzó tervezett fejlesztések célja a városszerkezet vonzó üzleti környezetet biztosító, a városok térségi gazdasági központ funkcióját erősítő, a helyi gazdaságot, kereskedelmet, szolgáltatásokat ösztönző, ugyanakkor környezettudatos átalakítása. Kiemelten kezelendő területek: barnamezős területek és rozsdaovezetek rehabilitációja; a városszövetbe ágyazódó gazdasági funkciók, a városközpontok gazdasági funkcióinak megerősítése, újjáélesztése (pl. városi, helyi piacok, piacterek, vásárcsarnokok és kapcsolódó terek, hagyományos kereskedelmi-szolgáltatói terek revitalizálása). A fejlesztések együttesen járulnak hozzá a vonzó vállalkozói, befektetői és munkavállalói környezet kialakulásához. Annak érdekében, hogy valóban eredményes beruházások valósuljanak meg, elengedhetetlen az önkormányzat és a helyi vállalkozások együttműködése, a köz- és magánszektor szereplői által tervezett fejlesztések összehangolása. Így biztosítható, hogy a tervezett fejlesztések a városi környezet megújításán túl a gazdaságfejlesztéshez, foglalkoztatás növekedéséhez, a turizmusfejlesztéshez és más városfejlesztési célokhoz is hozzájáruljanak.

A beavatkozási terület másik fontos célkitűzése a **népességmegtartás**hoz való hozzájárulás. A cél elérése érdekében olyan projektek kaphatnak támogatást, melyek hozzájárulnak a városi közterületek környezettudatos, **család- és klímabarát** megújításához (a „slow city ~ lassú város” megközelítéssel összhangban). Fontos, hogy a fejlesztéssel érintett városi tereket a lakosság is használatba vegye, a gazdasági funkciókra irányuló fejlesztésekkel összhangban, egymást erősítve valósuljanak meg. Ilyen fejlesztések lehetnek például a családok és fiatalok szabadidő hasznos eltöltését segítő rekreációs övezetek, városi közösségi kertek, közösségi terek kialakítása.

Az végrehajtás folyamán fontos szempont a környezeti fenntarthatóság. A közterület-fejlesztések esetében a burkolt felületek kialakítása helyett a városi zöld környezet megteremtésén, valamint ezek gazdaságos fenntartásához szükséges háttérinfrastruktúra (pl. víztakarékos öntözőrendszer) kiépítésén van a hangsúly. Ez magában foglalja a már meglévő zöldfelületek minőségi fejlesztését (pl. a biodiverzitás növelése, növényanyag megújítása) is. A fejlesztések kumulált eredményeként javul a települések általános környezeti állapota.

A beavatkozások kiemelt területe a barnamezős területek, rozsdaovezetek funkcióváltó (pl. család- és klímabarát módon megújuló) rehabilitációja, beleértve az épületállomány megújítását is. A tervezett fejlesztések elsődleges eredménye hogy csökkenjen a barnamezős területek kiterjedése, azonban azok a beruházások preferáltak, amelyek keretében a jelenleg még barnamezős területek új – városi, zöldterületi-rekreációs, közösségi és kulturális – funkcióval gazdagodnak.

A városi fejlesztések stratégiai szemléletben történő tervezése és végrehajtása a rendelkezésre álló erőforrások koncentráálásával, a források felhasználásának hatékonyságát növelik. A stratégiai tervezés alapozza meg, hogy a tervezett beavatkozások ne csak önmagukban értelmezhető, pontszerű beavatkozásként valósuljanak meg, hanem szinergiában a prioritás többi intézkedésével és az OP más prioritásaival, főként a gazdaságfejlesztési célú 1-es prioritással, a városrehabilitációs beavatkozásokkal és a helyi közösség megerősítését célzó programokkal. Az integrált megközelítés nagyban segíti a társadalmi, gazdasági-környezeti értelemben vett fenntarthatóság elvének érvényesülését, mint a várospolitikai kiemelt szempontját. A partnerségben történő tervezés és végrehajtás célja a köz- és magánszektor szereplőinek, valamint a fejlesztésekben részt vevő egyéb szereplők által tervezett fejlesztések összehangolása.

Városi környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések

A beavatkozás keretében többnyire olyan – a fentiekben részletezett, a településszerkezet

átalakításához, a településfejlesztési célú beavatkozásokhoz, valamint a gazdaságfejlesztési beruházásokhoz kapcsolódó – települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések kapnak helyet, mint például a belterületi csapadékvíz elvezetése. Az intézkedés keretében elsődlegesen a városfejlesztési beavatkozásokkal érintett területen (akcióterületen) nyílik lehetőség belterületi csapadékvíz elvezetésre, kis mértékben más településeken. A teljes településekre kiterjedő komplex csapadékvíz-elvezetési rendszerek / hálózatok kiépítése nem lehetséges. Ezért a fejlesztéseket vagy akcióterületi fejlesztésekhez igazodva szükséges megtervezni, vagy azokra a településrészekre célszerű fókuszálni, ahol a csapadékvíz elvezetés hiánya jelentős természeti kockázatokat hordoz magában.

A beavatkozás keretében továbbá lehetőség nyílik a KEHOP és a GINOP intézkedéseit kiegészítve az önkormányzati kedvezményezettek számára a hulladék termikus hasznosítására, illetve a települési maradék, vegyesen gyűjtött hulladékégetéssel történő kezelésére. A szelektív válogatóművekből olyan hulladék képződik (kb. 500 ezer tonna /év mennyiségben), amelynek nagyobb része égethető, ennek hasznosítása a magas fűtőérték miatt speciális égetővel (RDF termikus hasznosító mű) lehetséges.

Emellett támogatható a meglévő önkormányzati hulladéklerakók rekultivációja is.

A beavatkozás továbbá biztosítja a lehetőségét az önkormányzatok számára a hulladék anyagában történő hasznosítása érdekében hasznosítási kapacitások kiépítésére. A GINOP-pal történő lehatárolás kedvezményezett szerint történik: a TOP az önkormányzati kedvezményezettek hulladék újrahasznosítási tevékenységét, a GINOP a kkv-k fejlesztéseit támogatja. A KEHOP nem finanszíroz ezen a területen.

A tervezett beavatkozások hozzájárulnak a települési környezetterhelés csökkenéséhez, az ember által létrehozott települési infrastruktúra valamint, a gazdaságot kiszolgáló létesítmények védelméhez. A beruházások a városi területek általános környezetminőség javulását eredményezik, ezáltal hozzájárulva egy élhető, egészséges település alapjainak megteremtéséhez. Ezen túlmenően, az érintett gazdasági szereplők és háztartások mentesülnek a potenciális vis major események által okozott anyagi károk alól.

Szemléletformáló akciók, képzések

A fenti infrastrukturális fejlesztéseket kiegészítve lehetőség nyílik olyan szemléletformáló akciók és képzések támogatására, amelyek – a lakosság aktív részvételével – erősítik a helyi identitást, a helyi közösségek összetartozását és a településhez kötődést. Az identitástudat megőrzése a helyi közösségek tartós fejlődésének kulcsa, amely hatékonyan tud hozzájárulni a fiatalok, családok helyben tartásához.

A szemléletformáló akciók másik nagy csoportja ösztönözni kívánja a környezettudatos szemléletmód terjedését mind a lakosság mind a helyi vállalkozások körében, hozzájárulva ezzel a felújított, létrehozott kapacitások (pl. városi terek, zöldfelületek) hosszú távú megőrzéséhez.

Az ágazati programok országos hatókörű akcióival szemben a jelen prioritásból támogatható tevékenységek esetében a helyi / térségi szintű igényekre alapozott helyi / térségi szintű elsősorban az intézkedés forrásából megvalósuló fejlesztésekhez kapcsolódó szemléletformálásra szükséges a hangsúlyt helyezni. Megjegyzendő továbbá, hogy a tervezett akciók önállóan nem finanszírozhatóak, kizárólag a fenti infrastrukturális beavatkozásokat kiegészítve támogathatóak. A fentiekből következően az ágazati operatív programokból való finanszírozásuk csorbítaná az akciók hatékonyságát.

Az intézkedés OP-k és prioritások közötti lehatárolásainak, kapcsolódásának alapelvei:

- barnamezős fejlesztések jelen intézkedés keretében elsősorban településfejlesztési céllal, jelen prioritás első intézkedéséből illetve GINOP-ból pedig gazdaságfejlesztési céllal támogathatóak;

- A jelen intézkedés környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztései célzottan a TOP gazdaság- és településfejlesztési beavatkozásaihoz kapcsolódnak, az ágazati megközelítésre épülő KEHOP-ból nem támogathatóak; - A városrehabilitációs fejlesztések az integrált településfejlesztési stratégiákkal és jelen prioritás más intézkedéseivel összhangban történnek.	
Főbb célcsoportok:	az érintett területek önkormányzatai, helyi vállalkozásai és lakossága, kiemelten a családok és a fiatalok.
Specifikus célterületek	tematikus fókuszában a gazdaságélénkítés hatású, és a lakosság számára vonzó, a népesség megtartását ösztönző klímabarát városfejlesztések, földrajzi fókuszában pedig a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városai (ez alól kivételt jelentenek pl. a környezetvédelmi infrastruktúra beruházások) állnak.
Főbb kedvezményezettek	helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, magánvállalkozások, non-profit és civil szervezetek, egyházak.

2.F.13.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	ERFA rendelet 5. cikk 6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés-mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása
A beruházási prioritáshoz kapcsolódó támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei az alábbiak: - a megyei jogú városok integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei jogú városi projektcsomagokhoz illeszkedő programszerű, egymáshoz kapcsolódó, egymásra épülő projektek, integrált beavatkozások támogatására kerül sor a megyei jogú városok területi kiválasztási rendszerei (TKR) keretében, integrált településfejlesztési stratégiáikhoz illeszkedően. Fontos szempont ennek kapcsán a más intézkedések keretében megvalósított fejlesztésekhez való kapcsolódás; - az intézkedés elsődlegesen a gazdaságfejlesztést célozza, azzal hogy a vállalkozások, befektetők és lakosság számára is vonzó, a gazdasági funkciókat erősítő települési környezet kialakítását ösztönzi (a kizárólag reprezentatív célokat szolgáló – a TOP gazdaságfejlesztési céljaihoz nem illeszkedő – közterület-fejlesztések nem támogathatóak); - a támogatott projektek olyan fejlesztési elemeket foglalnak magukban, amelyek hozzájárulnak a környezetileg fenntartható, klíma-, emellett családbarát települési környezethez. A támogatott projekteknek továbbá illeszkedniük kell a városi környezet OFTK által kijelölt demográfiai és klímakihívásoknak megfelelő fenntartható fejlesztésének irányaihoz; - a fejlesztéseknek illeszkednie kell adott település építészeti hagyományaihoz, arculatához, korszerű, innovatív, új megoldásokkal továbbfejlesztve azt; - a zöldfelület fejlesztések során elvárt a klímaadaptációt szem előtt tartó a táji és helyi adottságokhoz jól alkalmazkodó növények előnyben részesítése (kivétel botanikus kert); - a fejlesztések során figyelmet kell fordítani a funkcionális megújításra, a használaton kívüli vagy nem megfelelő funkciókkal rendelkező terek, épületek, zöldfelületek intézkedés céljainak megfelelő fejlesztésére, átalakítására; - a városi közlekedésfejlesztéssel való kapcsolat intelligens és fenntartható megoldások („smart city” ~ okos város és „slow city” ~ lassú város) megközelítésekkel összhangban levő megoldások alkalmazása; - a kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság. Ez a támogatandó projekttől függően jelentheti az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, valamint a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell. - a környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások); - kiemelten kell törekedni továbbá a helyi vállalkozások, a települési lakosság, a helyi közösségek különösen a fiatalok bevonására a programok előkészítése és megvalósítása során egyaránt. A fiatalok megtartása kiemelt szempont.	

2.F.13.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	-
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.13.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	-
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.13.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

59. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókategóriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mérték-egység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁷²			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
6.1	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett				FAIR	évente
6.2	Integrált városfejlesztési stratégiákat alkalmazó területeken élő lakosság	személy	ERFA	kevésbé fejlett				FAIR	évente
6.3	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m	ERFA	kevésbé fejlett				FAIR	évente
6.4	A rehabilitált talaj összkiterjedése	Ha	ERFA	kevésbé fejlett				FAIR	évente
6.5	Városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek,	m ²	ERFA	kevésbé fejlett				FAIR	évente

⁷² Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célérték et állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.13.6. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	-
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.13.7. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	-
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.14. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁷³

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁷⁴, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Fenntartható Városfejlesztés a megyei jogú városokban
nem releváns	

⁷³ Csak az ESZA által támogatott programokra.

⁷⁴ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.F.15. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	Összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégoriák (adott esetben)</i>	Nem releváns

2.F.16. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
-----------------------------	--

2.F.17. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6D
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Fenntartható közösségi mobilitás elősegítése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A közlekedésfejlesztési intézkedések reagálnak az emberi tevékenység okozta éghajlatváltozás mérséklésére, vagyis többek között az EU2020 célkitűzéseinek megvalósítását szolgálják. A fenntartható városi közösségi közlekedés erősítése témakörében a legfontosabb cél a városi mobilitás környezetileg (pl. levegőszennyezés, zajterhelés) és pénzügyileg (működtetési költségek) fenntarthatóbbá tétele. A környezettudatosságot szem előtt tartó kisléptékű közlekedésfejlesztések hozzájárulnak az energiatartósság csökkentéséhez, a fenntarthatóság érvényesüléséhez és a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodáshoz. Az innovatív és fenntartható megoldások nagyobb arányban kerülnek alkalmazásra a városi közlekedésben.

60. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁷⁵ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakoriság
1.	Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya	%	kevésbé fejlett	58,6	2012	növekszik	KSH	évente egyszer

⁷⁵ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.F.18. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.18.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 6.4 Fenntartható városi közlekedésfejlesztés A támogatás célja, hogy olyan, a fenntartható közlekedés feltételeit megteremtő és erősítő közlekedésfejlesztési intézkedések valósuljanak meg a megyei jogú városokban, amelyek hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez, a CO₂ kibocsátás csökkentéséhez, az élhető városi környezet kialakulásához, valamint az EU2020 és a Nemzeti Közlekedési Stratégiában megfogalmazott fenntartható fejlődésre és közlekedésre vonatkozó célok teljesüléséhez. A városi közlekedési fejlesztések terén kiemelt jelentőséggel bír a környezetbarát közlekedési módok elterjesztése, a közösségi közlekedés térnyerését szolgáló beruházások (forgalmi pálya fejlesztése, pl. buszfordulók, buszsávok és megállók) megvalósítása, valamint a városi kapcsolatok javítását célzó, új közösségi közlekedési viszonylatok kialakítása, a beavatkozásokhoz kapcsolódó buszbeszerzés. Fontos terület a módváltó rendszerek fejlesztése, köztük a P+R, B+R parkolók és csomópontok fejlesztése. A közösségi közlekedés fejlesztésének további kulcselemét az intelligens információ- és kommunikációtechnológiai (IKT) fejlesztések jelentik (a „smart city” [„okos város”] megközelítést követve). A városkörnyéki (város-vidéki) kisebb léptékű közösségi közlekedési fejlesztések témájában a legfontosabb említendő tevékenység az igényvezérelt személyszállítási szolgáltatási⁷⁶ rendszer kialakítása (aminek a keretében energia-hatékony szállítójárművek beszerzése, térségi diszpécserközpont létrehozása valamint hívórendszer kifejlesztése történik meg). Az igényvezérelt személyszállítási szolgáltatási rendszer kialakítása nemcsak az aprófalvas térségek, hanem a ritkán lakott városi (kertvárosi) területek közösségi közlekedési problémáira is megoldást jelenthet. A rendszer előnye, hogy alkalmazkodik az utashoz és az aktuális utazási igényhez, költséghatékony módon. Az intézkedés keretében megvalósított fejlesztésekhez, kiemelten a közösségi közlekedési	

⁷⁶ A személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény 2. § alapján: Igényvezérelt személyszállítási szolgáltatás: az e törvényben e szolgáltatásokra meghatározott engedéllyel rendelkező szolgáltató által közszolgáltatási szerződés vagy járáti engedély alapján végzett, információs technológiai eszközök alkalmazásával szervezett, változó útvonalon vagy változó időrendben, vagy változó útvonalon és változó időrendben közlekedő személyszállítási szolgáltatás.

fejlesztésekhez kapcsolódóan lehetőség nyílik fenntartható városi közlekedési/mobilitási tervek kidolgozására, melyekben az átfogó levegő-minőségvédelmi szempontok is hangsúlyt kapnak.

A személyszállítási intermodalitás javításának célja az utazási láncok (pl. helyi-helyközi autóbuzsosz, kerékpáros) alacsony költségű összekapcsolása. A különböző közlekedési módok összekapcsolása esetében kizárólag a nem kötöttpályás intermodális csomópontok fejlesztése támogatható (pl. autóbuzs-pályaudvarok, forgalmi épületek). Ezek a fejlesztések a „slow city” („lassú város”) megközelítésnek megfelelően történnek.

A közlekedésbiztonsági fejlesztések elsősorban a közúti biztonsági audit alapján valósulnának meg (főképp a közúti baleseti gócpontok biztonsági felülvizsgálatának alapján szükséges közlekedésbiztonsági fejlesztések értendők ez alatt, mint pl. gyalogátkelőhelyek kialakítása, csomópontok forgalomlassító és csillapító átépítése stb.)

Az intézkedés hangsúlyt helyez a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítására. A kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése terén lehetőség nyílik a helyi, helyközi, hivatás-forgalmi és egyéb célú kerékpárforgalmi létesítmények építésére és felújítására, a kerékpáros közlekedési infrastruktúra bővítésére, a műszakilag és forgalomtechnikailag nem megfelelő kerékpárforgalmi létesítmények, balesetveszélyes gócpontok korrekciójára. Jelentős fejlesztési célterület a kerékpáros közlekedés közösségi közlekedéshez való kapcsolódása, így a közlekedési csomópontokban meg kell valósítani a közösségi közlekedési beavatkozásnál is jelzett módváltó rendszerek kialakítását, illetve a közösségi kerékpáros rendszerek kiépítését. A beavatkozások során a kerékpáros közlekedési felületek akadálymentesítésére is kiemelt figyelmet kell fordítani.

Az intézkedés a városi, városkörnyéki közlekedési rendszereket szerves egésznek tekinti, és lehetőséget kínál a közlekedési feltételek komplex, egymást erősítő, a fenntartható fejlődést és fenntartható közlekedést szolgáló fejlesztésére valamennyi TOP illeszkedésű közlekedési mód esetében.

A beavatkozás jellegéhez kapcsolódóan szemléletformálási elemet is tartalmaznak a közlekedésfejlesztési projektek (pl. közösségi és nem motorizált közlekedési lehetőségek népszerűsítése, a „slow city” („lassú város”) szemléletmód erősítése a városfejlesztésben).

A projekteknek a városi mobilitás környezetileg (levegőszennyezés, zajterhelés) és pénzügyileg (működtetők és a közlekedők oldalán) fenntarthatóbbá tételét kell szolgálniuk, és hozzá kell járulniuk az operatív program „a napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya” prioritási eredményindikátor értékének a közvetlen települési, és közvetve országos növekedéséhez.

A fenntartható települési közlekedési lehetőségek megteremtéséhez a TOP mellett az IKOP is hozzájárul: a nagyléptékű, kötöttpályás közösségi (villamos, vasút) közlekedési projektek megvalósítása az IKOP kompetenciájába tartoznak, míg a TOP a nem kötöttpályás közösségi közlekedési fejlesztéseket támogatja.

Főbb célcsoportok:	A közszolgáltatásokat igénybe vevő lakosság
Specifikus célterületek	A kevésbé fejlett régiók megyei jogú városai
Főbb kedvezményezettek	Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, központi költségvetési szervek és intézményeik, közösségi közlekedést közszolgáltatási szerződés alapján ellátó gazdasági társaságok (helyi és helyközi közlekedési társaságok), jogszabály alapján meghatározott kizárólagos építetők (pl. NIF Zrt, Magyar Közút Nonprofit Zrt)

2.F.18.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
Az intézkedés keretében a megyei jogú városok integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei jogú városi projektcsoomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. A közlekedési lehetőségek fejlesztését szolgáló beavatkozásoknál törekedni kell a családbarát szempontok érvényesülésére (akadálymentesítés, gyermekek biztonságos közlekedése). A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A fenntartható közlekedési módokat kell előnyben részesíteni a CO₂ kibocsátás csökkentése érdekében. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások). A tervezett közlekedésfejlesztési beavatkozásoknak illeszkedniük kell a megyei jogú városok Integrált Településfejlesztési Stratégiáiban foglalt fejlesztési célokhoz, amely dokumentumokban megjelenik a fenntartható városi mobilitás és a levegő-minőségvédelem. A tervezett fejlesztések kapcsán elvárás, hogy a gazdasági szempontok ne vezessenek a környezet károsodásához. Alapvető fontosságú továbbá, hogy bármely közúti infrastruktúra-tervezés során maximálisan figyelembe vételre kerüljenek a közúti közlekedés biztonságával kapcsolatos szempontok, azaz egyértelmű kötelezettséget vállaljanak az infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezelésére vonatkozó alapelvek betartására a közúti infrastruktúra tervezése, kivitelezése és karbantartása során az illetékes szervek. Az autóbusz-beszerzések csak integrált fejlesztések részeként valósulhatnak meg.	

2.F.18.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
Az intézkedés keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.18.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.18.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

61. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azono- sító	Mutató	Mérték- egység	Alap	Régiókate- gória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁷⁷			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
	Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma	db	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente
	Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések száma	db	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente
	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente
	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente

⁷⁷ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.19. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is.
-----------------------------	--

2.F.20. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6E
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A települési önkormányzatok energiahatékonyságának fokozása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó intézkedésekkel várható eredmények: - önkormányzati intézmények, önkormányzati tulajdonú épületek által felhasznált energiamennyiség csökken, az energiahatékonyság nő; - ezzel összefüggésben a helyben előállított megújuló energia felhasználásának részaránya nő. Ezek az eredmények • az önkormányzati intézmények, önkormányzati infrastruktúra, épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjával (pl. elavult kazánházak felújítása, hőtermelők cseréje korszerű berendezésekre); • az épületek hőszigetelésének javításával (pl. hőtechnikai adottságok javítása, hőveszteségek csökkentése); • az önkormányzati infrastruktúra épületenergetikai beavatkozásaira épülő megújuló energiaforrások alkalmazásával (pl. világítási rendszerek korszerűsítése, hőtechnikai adottságok javítása, napelemek, továbbá napkollektor alkalmazása); • a megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló helyienergiaellátás (pl. helyi ellátást biztosító megújuló energiatermelő rendszerek, közösségi fűtőrendszerek) révén érhetők el. Az Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjainak támogatásával a térségi szintű kibocsátás megelőzésének (pl. zöld tervezés, képzés) és kezelésének eredményorientált tervezése és megvalósítása segíthető.

62. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azo-nosító	Mutató	Mérték-egység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁷⁸ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	Primer energia felhasználás	PJ	kevésbé fejlett	1 349,00 ⁷⁹	2020 ⁸⁰	1348,42	MEKH	évente egyszer
2.	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energia-fogyasztáson belül	PJ/év	kevésbé fejlett	61,713 ⁸¹	2012	64,454	MEKH	évente egyszer

⁷⁸ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek.

⁷⁹ A NEMZETI ENERGIASZTRATÉGIA 2030 – „Ölbe tett kéz” forgatókönyve szerinti primer energia fogyasztás 2020-ban

⁸⁰ A primer energia felhasználás (PJ/év) indikátor: báziséve: 2020 (a NEMZETI ENERGIASZTRATÉGIA 2030-ban foglalt „Ölbe tett kéz” forgatókönyv szerint), bázisértéke:1349 (a NEMZETI ENERGIASZTRATÉGIA 2030-ban foglalt „Ölbe tett kéz” forgatókönyv szerint)

⁸¹ Forrás: Jelentés a megújuló energiaforrások 2011-2012. évi felhasználásáról Magyarországon (tagállami jelentéstétel a 2009/28/EK irányelv 22. cikke alapján)

2.F.21. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.21.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
A klímaváltozás alapvető okainak és következményeinek jelentős része a városi térségekben összpontosul. Emiatt a városok többet tehetnek az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság megvalósításáért. A városok mikroklímája a globális változások hatásai nélkül is jelentősen eltér a kevésbé városiasodott térségektől, ezek a különbségek pedig a klímaváltozás hatására a későbbiekben felerősödhetnek. Így az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés városi területen hoz több eredményt. A beruházási prioritás keretében az önkormányzati tulajdonú épületek, egyéb önkormányzati ingatlanok, infrastrukturális létesítmények, önkormányzati intézmények energiahatékonysága fokozásának és a megújuló energiaforrások részarány növelésének, valamint a helyi alkalmazkodás megtervezésének és végrehajtásának támogatása történik meg. Cél az energetikai felülvizsgálatra alapozott komplex felújítás az optimális költséghatékonyság elérése érdekében. Az intézkedés a megújuló energiaforrások alkalmazását, az önkormányzat által irányított, a helyi adottságokhoz illeszkedő megújuló energiaforrások kiaknázásra irányuló, autonóm energiaellátás megvalósítását városi jogállású településeken támogatja. A VP ezzel komplementer módon a közösségi (önkormányzati) megújuló energiatermelést a nem városi jogállású településeken támogatja, vidéki infrastruktúra intézkedése keretében. A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 6.5. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése Az intézkedés keretében az alábbi beavatkozások támogatására nyílik lehetőség: <i>Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energiahatékonyság-központú rehabilitációja, az épületek hőszigetelésének javítása</i> A beavatkozás keretein belül megvalósítható az önkormányzati tulajdonú épületállomány és infrastruktúra, ennek keretében az önkormányzati intézmények energiahatékonyság központú rehabilitációja. Mindez az önkormányzati tulajdonú épületek összesített energiafogyasztásának csökkentését célozza, összhangban a vonatkozó EU direktívákkal, így csökkentve az üvegházhatású gáz kibocsátást. Lehetőség nyílik egyebek között a kazánházak felújítására, hőtermelők korszerű nagy hatásfokú berendezésekre történő cseréjére, a hőleadó rendszerek és épülethatároló szerkezetek korszerűsítésére, az épületek hőszigetelésének javítására, így a hőtechnikai adottságok javítására, hőveszteségek csökkentésére. E fejlesztéseket egészítik ki a KEHOP fenntartható energiafogyasztási magatartás javítására irányuló, e beavatkozásokhoz	

kapcsolódó lakossági figyelemfelhívó akciói.

A beavatkozás minden olyan, az energiaháztartás fejlesztésére irányuló rehabilitáló, helyreállító kezdeményezést támogat, amely az önkormányzati tulajdonú infrastruktúra energia-felhasználásában jelentős megtakarítást eredményez.

Az épületenergetikai fejlesztésekhez kapcsolódó támogatási programok részletes kidolgozása a készülő Nemzeti Épületenergetika Stratégia (NÉeS) cél- és eszközszerkezetén alapul, figyelemmel az abban foglalt felújítási változatokra. Ennek alapján az intézkedés alapfeltételként kezeli a költséghatékonyságot, így az épületek a korszerűsítések eredményeként megfelelnek majd a 2010/31/EU irányelv szerinti költségoptimum szintnek. A költségoptimum szintnél magasabb energiahatékonysági és megújuló energetikai szintet biztosító „közel nulla energiaigényű épület” követelménye alkalmazandó 2019-től kezdődően a középületek és 2021-től a lakossági épületek vonatkozásában is. Ezen elvek mentén az intézkedés fejlesztései a 2020. évre vonatkozó nemzeti energiahatékonysági 18%-os és a megújuló energia területén vállalt 14,65%-os cél eléréséhez egyaránt hozzájárulnak.

Az önkormányzati tulajdonú épületek intézmények és infrastruktúra energetikai korszerűsítése, megújuló energiaforrások alkalmazása

A beavatkozás keretein belül megvalósíthatók az önkormányzati tulajdonú épületállomány és infrastruktúra, ennek keretében az önkormányzati intézmények megújuló forrásokra épülő energetikai beruházásai, pl. épület-világítási rendszerek korszerűsítése, hőtechnikai adottságok javítása. Lehetőség nyílik egyebek között az önkormányzati tulajdonú épületállomány fűtésenergia szükségletének megújuló energiaforrásokkal történő ellátására és az önkormányzati saját villamos energiaszükséglet kielégítésére, megújuló energia alkalmazásával, pl. geotermiával, biomasszával, napenergia forrás hasznosításával, biogázzal (pl. napelemek telepítése, biomassza kazán telepítése stb.).

Az önkormányzati épületek energetikai korszerűsítésére irányuló beruházások részeként támogatható az épületek világítási rendszereinek korszerűsítése, pl. intelligens világítási rendszerek alkalmazása. Közvilágítási rendszerek felújítása egyedi beavatkozásként nem támogatható. Lehetőség nyílik továbbá az önkormányzati infrastruktúra energiafogyasztásának mérésére és az intelligens vezérlésére szolgáló energiamenedzsment megoldások is.

A megújuló energia felhasználás növelésére irányuló beavatkozások – ahol arra igény és a költséghatékonyság biztosítása mellett lehetőség van – energiahatékonyságot szolgáló fejlesztések kíséretében, komplex felújítások révén javasoltak. Ugyanakkor a megújuló energia felhasználás növelésére irányuló fejlesztések önállóan is megvalósíthatók. (Az épület hőigényének kielégítését szolgáló esetben az épületnek a fejlesztés előtt meg kell felelnie a 7/2006 (V.24) TNM rendelet 1. melléklet II. pont előírásaiban foglaltaknak az energiatakarékosság fokozása és a költséghatékonyság szolgálata érdekében).

A beavatkozás minden olyan, az energiaháztartás fejlesztésére irányuló energiaforrás-váltó kezdeményezést támogat, amelynek révén csökken az önkormányzatok fosszilis energiahordozóktól való függősége és az üvegházhatású gáz kibocsátása, nő az önkormányzatok megújuló energia felhasználásának mértéke, egyúttal amelyek az önkormányzati tulajdonú infrastruktúra, illetve épületek energia ráfordításaiban jelentős megtakarítást eredményeznek.

Önkormányzat által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása komplex fejlesztési programok keretében.

Mind a klímaváltozás hatásainak mérséklése, mind a városi térségek energiafüggősége

szempontjából kiemelt jelentőségűek azok a kisebb léptékű komplex térségi energetikai programok, amelyek a térségi energiapotenciál, különösen a megújuló energia-források belülről fakadó kiaknázására, az autonóm energiaellátás egyéni és közösségi szintű megvalósítására irányulnak. Mindezen rendszerek a helyi nyersanyagokat, mint megújuló energiaforrásokat hasznosítják, így környezetkímélő, független és hosszú távon is fenntartható (elsősorban hő, de akár villamos) energia ellátást biztosítanak. A beavatkozás célja a szükséges kisebb léptékű, térségi és települési jelentőségű, települési és településközi koordinációt igénylő, közcélú, elsődlegesen a saját energiaigény kielégítésére szolgáló megújuló energiaforrásokból nyert energia termelését és helyi felhasználását célzó megoldások, pl. helyi ellátást biztosító megújuló energiatermelő rendszerek, köztük megújuló energia alapú fűtőművek, illetve napelem parkok felújításának, megvalósításának támogatása. A fejlesztések eredményeképpen helyi termelési folyamatok indulhatnak be és így közvetetten új munkahelyek jönnek létre.

A napelemek telepítését, napelem parkok létrehozását (és más egyéb villamos energia-termelésre alkalmas önkormányzati erőműveket) a program közcéllal, elsődlegesen saját villamosenergia igény kielégítésének céljából támogatja

Az intézkedés keretében a projektek előkészítése is támogatható, ezzel hozzájárulva az eredményes projekt megvalósításhoz és a rendelkezésre álló Európai Unió források hatékony felhasználásához. Ennek során a támogatandó műveletek kiterjednek a műszaki, tervezési, pályázati dokumentációk elkészítésére, gazdasági és környezeti hatásvizsgálatok összeállítására, az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló jogszabályi előírások szerinti energetikai minőségtanúsítványok készítésére, valamint az engedélyeztetéssel kapcsolatos eljárások elvégzésére.

Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjai (SEAP) elkészítésének támogatása

Magyarországon az üvegházhatású gázok kibocsátása az elmúlt 25 évben mintegy 40 százalékkal csökkent, elsősorban a nehézipar leépülése és az agrártermelés visszaesése miatt. A globális éghajlat-változási folyamat azonban tovább gyorsult és ezek a hatások a medence-jelleg miatt Magyarországot erőteljesebben érintik, mint Európa más földrajzi térségeit. A szakértői vizsgálatok szerint az ipar és a mezőgazdaság területén már csak kis dekarbonizációs lehetőség mutatkozik Magyarországon, ugyanakkor az energiatermelésben és -elosztásban, valamint az épületenergetika, továbbá a közlekedés területén van még mód az üvegházhatású gázok kibocsátásának érdemi csökkentésére.

Az önkormányzatok döntő szerepet játszanak a klímaváltozás hatásainak enyhítésében, főleg ha figyelembe vesszük, hogy az energiafogyasztás és a CO₂-kibocsátás a 80%-a városi tevékenységhez kapcsolódik. Az Európai Unió klíma- és energiacsomagjának 2008-ban történt elfogadását követően az Európai Bizottság által létrehozott Polgármesterek Szövetsége támogatja a helyi önkormányzatok fenntartható energiapolitika megvalósítása során tett erőfeszítéseit és a helyi és regionális szereplőket az uniós célkitűzések teljesítése érdekében mozgósítja.

Az Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjai (SEAP-jai) kulcsfontosságú konkrét intézkedéseket és projekteket tartalmaznak. Az energia-megtakarításon kívül a SEAP-ok különböző egyéb eredményeket is elérhetnek: helyváltoztatást nem igénylő szakmunkák és stabil munkahelyek létrehozása; egészségesebb környezet és életminőség; jobb gazdasági versenyképesség és az energiától való nagyobb függetlenség. Ezek az energetikai programok más önkormányzatok számára is jó példaként szolgálnak, segítve továbbiak bekapcsolódását.

A SEAP-ok továbbá lehetőséget biztosítanak az anyag- és energiatakarékos technológiák alkalmazásával az ország újraiparosítására és az állattenyésztési ágazatok, és az azokhoz kapcsolódó élelmiszeripar fejlesztésére is. A SEAP-okban a helyi

önkormányzatok önkéntesen kötelezettséget vállalnak az energiahatékonyság javítására és a megújuló energiaforrások fokozott hasznosítására azért, hogy Magyarország összességében elérje az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20%-os CO₂-kibocsátás csökkentést.

Az intézkedés a kevésbé fejlett régiók valamennyi településen, de kivéve a megyei jogú városokat, biztosítja az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációját. A kevésbé fejlett régiók megyei jogú városaiban a TOP 6.8 intézkedése, a fejlettebb régióban a KEHOP 5. prioritása biztosít lehetőséget területi korlátozás nélkül az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjára és a megújuló energiaforrások alkalmazására. A KEHOP 5. prioritása a fejlettebb és kevésbé fejlett régióban szintén területi szűkítés nélkül támogatja az állami (központi költségvetési) tulajdonú, valamint a non-profit szektor épületeinek energiahatékonysági, valamint megújuló energiaforrások alkalmazására irányuló fejlesztéseit. A GINOP 4. prioritása alatt a kevésbé fejlett régióban pedig a vállalkozások (kkv-k) épületenergetikai és megújuló energia felhasználás növelését célzó projektjei kapnak helyet. A VP a mezőgazdasági/élelmiszer-feldolgozó és erdőgazdálkodási, erdészeti vállalkozások saját célú üzemi (on-farm) energiahatékonysági beruházásait és megújuló energia-előállítását támogatja.

Az energiamenedzsmentet önkormányzati kedvezményezett (kivéve a megyei jogú városokat) esetén a TOP 3.2 támogatja, nem önkormányzati kedvezményezett esetén pedig a KEHOP.

Az intézkedés keretében támogatott beavatkozásokhoz kapcsolhatóak azok a szemléletformálási, disszeminációs tevékenységek is, amelyek pl. a projektek keretében beszerzett eszközök bemutatását szolgálják.

<i>Főbb célcsoportok</i>	az érintett területek önkormányzatai, önkormányzati intézményei. Közvetett célcsoport azon intézmények köre, amelyek önkormányzati tulajdonú épületen látnak el üzemeltetési, működtetési, feladat-ellátási felelősséget. Közvetett célcsoportnak tekinthetők a térségben működő vállalkozások és a lakosság, mint az akcióprogramok és a szemléletformáló akciók érintettjei. A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő megújuló energetikai projektek esetében CLLD szervezetek akcióterületének vállalkozásai, önkormányzatai, civil szervezetei, illetve a fenti szervezetek által alkotott konzorciumok. A fenti tematikai keretek között az intézkedés lehetőséget biztosít a város-vidék együttműködés erősítése érdekében a helyi fejlesztési stratégiában nevesített, város-vidék együttműködést megvalósító energetikai célú komplex projektek támogatására.
<i>Specifikus célterületek</i>	kevésbé fejlett régiók megyei jogú városainak területe
<i>Főbb kedvezményezettek</i>	önkormányzatok, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, valamint azok az intézmények, amelyek önkormányzati tulajdonú épületen látnak el üzemeltetési, működtetési, feladat-ellátási felelősséget, illetve a szemléletformáló akciók esetében ezeken túl civil szervezetek. A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő megújuló energetikai projektek esetében CLLD szervezetek.

2.F.21.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
Az intézkedés keretében a megyei jogú városok integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei jogú városi projektsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Az intézkedés keretében kiválasztott fejlesztések – a megyék megyei jogú városon kívüli területeken – az energiahatékonyság fokozására és a megújuló energiaforrások részarányának növelésére irányulnak, mely beruházások csökkentik a helyi önkormányzatok energiaköltségeit. Az intézkedés keretében támogatott projektek és projektsomagok fő kiválasztási elvei: - Az intézkedés különös hangsúlyt fektet azon fejlesztések támogatására, amelyekkel költséghatékony módon, egységnyi költségből a legnagyobb energia-megtakarítás érhető el a végső energiafogyasztáson belül és, amelyek egységnyi költségből a legnagyobb üvegházhatású gáz kibocsátás csökkentését érik el. Ezzel a leghatékonyabb módon segítik elő a dekarbonizációs törekvések, valamint az EU 2020 stratégia klíma és energia céljainak megvalósulását. - Az intézkedés keretében jellemzően a Nemzeti Energiastratégia 2030-ban és Magyarország II. Nemzeti Energhatékonsági Cselekvési Tervben, illetve a Nemzeti Épületenergetikai Stratégiában megfogalmazott céloknak megfelelő beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei gazdaság- és területfejlesztési részprogramokhoz illeszkedően; - Épületenergetikai fejlesztések esetén a támogatás megítéléséhez a jogszabályi előírások szerinti energetikai minőségtanúsítványra van szükség, elősegítve ezzel az energiahatékonyságot. A 2014-2020-as időszakban energetikai minőségtanúsítványok készítése a projektek előkészítése során támogatható. - A megvalósítás során kötelező a technológia semleges megközelítés, fókuszálva a hosszú távú, alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaság elérésére. - Azon projektek nem támogathatók, amelyek az EUMSZ I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek elsődleges termelését, feldolgozását, forgalmazását célozzák. Továbbá nem nyújtható támogatás azon kedvezményezettek részére, akik az EUMSZ I. mellékletben foglalt mezőgazdasági termékek feldolgozásában és forgalmazásában tevékeny vállalkozásoknak minősülnek. - A kiválasztásra kerülő projekteknek a levegőminőség védelme érdekében teljesíteniük kell a szilárd tüzelőanyagokkal üzemelő, kézi és automatikus betáplálású, legfeljebb 300 kW leadott névleges hőteljesítményű fűtőkazánokra kialakított MSZ-EN 303-5:2000 szabvány szerint tüzeléstechnikai követelményeket (250 mg/m³). - Továbbá a 140 kWth és az ennél nagyobb, de 50 MWth-nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések légszennyező anyagainak technológiai kibocsátási határértékeiről szóló jogszabály tartalmazza a biomassza tüzelésű berendezések technológiai kibocsátási határértékeit (szilárd anyag tekintetében 150 mg/m³), amelyeknek szintén meg kell felelnie a pályázati támogatásban részesülő tüzelő berendezéseknek. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont.	

A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások).

2.F.21.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
Az intézkedés keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.21.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.21.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

63. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Az o- no- sító	Mutató	Mérték - egység	Alap	Régióka- te-gória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁸²			Ad- at- forr- ás	A beszám- olás gyakori sága
					F	N	Ö		
	A középületek éves elsődleges energia-fogyasztásának csökkenése	kWh/év	ER FA	kevésbé fejlett				IH	évente
	További kapacitás megújuló energia előállítására	MW	ER FA	kevésbé fejlett				IH	évente
	Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése	tonna CO ₂ egyenérték	ER FA	kevésbé fejlett				IH	évente

2.F.22. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁸³

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁸⁴, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban
nem releváns	

⁸² Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

⁸³ Csak az ESZA által támogatott programokra.

⁸⁴ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.F.23. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégoriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.F.24. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
-----------------------------	--

2.F.25. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6F
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	Az egészségügyi alapellátó-rendszer infrastrukturális fejlesztése az intézmények szolgáltatásainak és infrastrukturális feltételeinek korszerűsítését, a hozzáférés egyenlőtlenségeinek mérséklését célozza. Az egészségügyi alapellátás (háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, a fogászati alapellátás és a védőnői hálózat) fejlesztésének fontosságát az adja, hogy ez a szint képes leginkább elvégezni az alapvető szűrővizsgálatokat és egészségügyi állapotfelméréseket, ezáltal kiemelt szerepe van a prevencióban. Az egészségügyi infrastrukturális fejlesztések a lakosság egészségben eltöltött életéveinek növekedését, a megelőzést, a munkaképesség mielőbbi visszaállítását, valamint az erőforrások koncentrálásával a szolgáltatások költség-hatékonyságának és minőségének javítását segítik elő. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése feltétele annak, hogy elsősorban a társadalmi leszakadással veszélyeztetett csoportok helyzetének javítására irányuló programok végrehajtásához biztosított legyen a megfelelő intézményi háttér, másrészt a foglalkoztatottsági szint növeléséhez csökkenthetők legyenek a családi terhek, és az életminőséget javító új szolgáltatások induljanak. A helyi szintű humán közszolgáltatások megújítása hozzájárul a lakosság foglalkoztathatóságának javításához, az életkörülményekben rejlő területi különbségek mérsékléséhez, illetve a társadalmi összetartozás erősítéséhez.

64. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régió-kategória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁸⁵ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	A fejlesztett közszolgáltatásokat igénybe vevők száma	fő	kevésbé fejlett	0	2013	194 000	IH	évente

⁸⁵ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.F.26. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.26.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
A PM a szegénység és mélyszegénység elleni küzdelem kihívásai között rögzíti, hogy javítani kell a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférésén. A TOP kompetenciáját képezi a helyi felelősség körébe tartozó fejlesztések, amelyek a helyi önkormányzatok által kötelezően ellátandó feladatokhoz kapcsolódnak. A társadalmi összetartozás erősítése érdekében a TOP egyik kiemelt célja a helyi szinten elérhető, megfizethető, fenntartható és magas színvonalú önkormányzati közszolgáltatások biztosítása, kiemelten az egészségügyi és a szociális alapellátás területén megteremtve a szolgáltatásnyújtás megfelelő infrastrukturális feltételeit. A PM-ben rögzített cél a térségileg decentralizált fejlesztésekben a család- és gyermekbarát közszolgáltatások kialakítása a népesedési kihívások kezelése érdekében, így a TOP is kiemelt szerepet szán ennek a területnek. A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik, amelynek keretében három beavatkozás támogatható, lehetővé téve az önállóan megvalósuló projekt-előkészítési tevékenységet is: 6.6. Városi közszolgáltatások fejlesztése <i>1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése</i> Az intézkedés kiemelt beavatkozását képezi az egészségügyi terület. A beavatkozás lehetőséget nyújt egyrészt a megyei jogú városi önkormányzatok egészségügyi alapellátási szolgáltatásának helyet adó épületek korszerűsítésére, felújítására, átalakítására, illetve indokolt esetben új létesítésére. Célja a szolgáltatások színvonalának és a munkafeltételek minőségének javítása korszerű infrastruktúra-fejlesztéssel és eszközbeszerzéssel, figyelembe véve a környezettudatos gondolkodásmódot, a környezetbarát technológiák és anyagok alkalmazását. A fejlesztéseket az indokolja, hogy az egészségügyi alapellátási rendszer infrastruktúrája területileg kiegyenlítetlen, sok a rossz állapotban lévő, illetve hiányos vagy elavult eszközökkel működő háziorvosi rendelő, amely különösen a kisebb településeket, a hátrányos helyzetű térségeket érinti. Az egészségügyi alapellátás (háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, a fogászati alapellátás, a területi védőnői ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) fejlesztésének fontosságát igazolja, hogy az alapvető szűrővizsgálatokat és egészségügyi állapotfelméréseket itt végzik el, ezáltal kiemelt szerepe van a prevencióban, a lakosság közvetlen környezetében (lakóhelyén).	

Az alapellátáshoz sorolt szolgáltatások fejlesztésének keretében a háziorvosi szolgálatnak – felnőtt, gyermek, vegyes praxis –, fogorvosi szolgálatnak, központi alapellátási ügyeletnek és a védőnői szolgáltatásoknak helyt adó épületek, épületrészek fejlesztésére, új építésére, továbbá a nem iskolai épületekben működő iskolaorvosi rendelők infrastruktúra fejlesztésére is lehetőség lesz annak érdekében, hogy a megyei jogú városokban minden lakos számára hozzáférhetővé váljanak a megfelelő infrastrukturális ellátottsággal rendelkező egészségügyi intézmények szolgáltatásai.

Az egészségügyi infrastrukturális fejlesztések a lakosság egészségben eltöltött életévének növekedését, a megelőzést, a korai felismerést, a korai fejlesztést, az egészséges fejlődést, az életminőség javítását és a munkaképesség mielőbbi visszaállítását, valamint az erőforrások koncentrációjával az egészségügyi alapellátásokkal kapcsolatban álló, többi ágazathoz tartozó közszolgáltatásokkal való hatékonyabb együttműködést, a szolgáltatások költség-hatékonyságának és minőségének javítását segítik elő.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréssel, a betegségmegelőzés és az egészség-elősegítő rendszerek javításával nőnek az egészséges életvitelhez kapcsolódó esélyek. A népesség egészségi állapotának javítását, illetve ennek érdekében az ellátórendszer szerkezetének átalakítását a Semmelweis Tervben foglalt célkitűzéseknek megfelelően az egyes operatív programok összetett eszközrendszerrel támogatják.

Az egészségügyi szakellátáshoz kapcsolódó ERFA jellegű fejlesztések közül állami fenntartású intézmények ERFA fejlesztései elsődlegesen a kevésbé fejlett régiók területén (a fejlesztéssel érintett ingatlanok energetikai beruházásaival együtt), valamint a népegészségügyi ERFA fejlesztések és az iskola épületében található iskolaorvosi rendelők felújítása az EFOP-ban kaptak helyet. Szintén ez az ágazati operatív program kezeli az egészségügyi szektor egészére vonatkozó ESZA fejlesztéseket.

II. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése

A beavatkozás a társadalmi leszakadás mérséklése érdekében, a családokról, gyerekekről, fogyatékosokról, az időskorúakról, szenvedélybetegekről, és hajléktalan emberekről gondoskodó szociális alapellátás infrastrukturális feltételeinek fejlesztését támogatja.

A beavatkozás célja a Szociális törvényben és Gyermekvédelmi törvényben nevesített szolgáltatások elérhetővé tétele a szolgáltatásihiányos településeken élők számára, új szolgáltatások infrastruktúrájának megteremtésével, új férőhelyek kialakításával és már működő ellátások infrastrukturális fejlesztésével.

A nappali szociális ellátások (idősek, fogyatékkal élők, hajléktalan, szenvedélybeteg és pszichiátriai beteg személyek nappali ellátása), a családsegítés, gyermekjóléti szolgálat, illetve a családok átmeneti otthona és a gyermekek átmeneti otthona fejlesztése esetén a minőségi fejlesztés mellett cél a férőhelyek bővítése új intézmények létesítésével, illetve a már működő szolgáltatások férőhelyeinek bővítésével.

A támogatandó szociális alapszolgáltatások:

A Szociális törvény 57 § (1) c-j pontjában definiált szolgáltatások:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- közösségi ellátások,
- támogató szolgáltatás,
- utcai szociális munka,
- nappali ellátások.

A támogatandó gyermekjóléti alapellátások:

A Gyermekvédelmi törvény 15. § (2) a) és c) pontjában nevesített szolgáltatások közül a

gyermekjóléti szolgálat,

A beavatkozás keretében támogatandó fejlesztések hozzájárulnak az intézményi ellátásról a közösségi alapú gondozásra való áttérésre. Ennek érdekében a beavatkozások között tartós bentlakásos intézmények finanszírozására nem kerül sor.

A gyermekek napközbeni ellátásának két kiemelt intézményét, a bölcsődét és családi napköziket, valamint az óvodai szolgáltatások minőségi feltételeinek javítását – a gyermekes családok, különös tekintettel a nők foglalkoztatását elősegítő hatása miatt – jelen prioritás 2. intézkedése finanszírozza.

Fentiekhez kapcsolódóan az akadálymentesítést és családbarát funkciók kialakítása is finanszírozható.

A TOP-ból finanszírozott szociális alapszolgáltatásokon túlmutató, az állami szociális és gyermekvédelmi szakellátáshoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztéseket az EFOP finanszírozza. Szintén az EFOP kompetenciájába tartoznak a kevésbé fejlett régiók területén a teljes szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szektorban megvalósuló ESZA fejlesztések, az állami szociális és gyermekvédelmi szakellátás ERFA fejlesztései, valamint a kitagoláshoz kapcsolódó beavatkozások.

<i>Főbb célcsoportok</i>	A közszolgáltatásokat igénybe vevő lakosság
<i>Specifikus célterületek</i>	A kevésbé fejlett régiók megyei jogú városai
<i>Főbb kedvezményezettek</i>	Központi költségvetési irányító és költségvetési szervek, helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak

2.F.26.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
Az intézkedés alatt alkalmazott beavatkozások kiválasztása támaszkodik a megyei jogú városok területi tervezési eredményeire, különös tekintettel az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztési elképzelésekre, célkitűzésekre. Az intézkedés keretében a megyei jogú városok integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei jogú városi projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Az intézkedés keretében támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei a következők: - A megvalósuló infrastrukturális fejlesztéseknek elő kell segíteniük a közszolgáltatások átfogó reformjára vonatkozó tervek végrehajtását. Kizárólag olyan fejlesztések	

támogathatók, amelyek révén lehetővé válik az adott ágazat szerkezeti, tartalmi vagy intézményi reformjára vonatkozó elképzelések egyidejű megvalósítása, összhangban a többi operatív program, elsősorban az EFOP beavatkozásaival.

- A támogatott projektek kiválasztásánál előnyben részesülnek az ellátatlan területek, valamint a hátrányos helyzetű területek, illetve kiemelten a sérülékeny társadalmi rétegek számára megvalósuló fejlesztések.
- A megvalósuló projekteknek elő kell segíteni a szegregáció elleni küzdelmet. A beruházásokkal érintett szolgáltatásoknak figyelembe kell venniük a társadalmi befogadás szempontját, biztosítaniuk kell az általános szolgáltatások hozzáférhetőségét valamennyi lakos, különösen a roma lakosság számára.
- A kiválasztás fontos (horizontális) alapelve a fenntarthatóság, amely figyelembe veszi az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése, a megújuló energia alkalmazásának, mint kötelezően előírt elemnek legalább a megfontolása minden új építmény létesítésével járó projekt esetében). A fenntarthatósági szempontokat, az ahhoz való hozzájárulást a projekt teljes folyamatában kiemelt szempontként vizsgálni kell.
- A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások), valamint a családbarát és akadálymentesítési szempontok érvényre juttatására való törekvés.

2.F.26.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.26.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú
-----------------------------	---

	szolgáltatásokra
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.26.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

65. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁸⁶			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
4.1.	Jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság	személy	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente
4.2.	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente

⁸⁶ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.27. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b): a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
-----------------------------	---

2.F.28. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6G
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A leromlott városi területeken élő alacsony státuszú lakosság, kiemelten romák életkörülményeinek javítása
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A városi szövetbe ágyazott leszakadó és leszakadással veszélyeztetett ipari technológiával épült lakótelepeken és hagyományos beépítésű telepeken élő lakosság életkörülményeinek és életminőségének javítása, szükséges esetben a településtesttől elkülönült telepek felszámolása az ott élők térbeli és társadalmi integrálása mellett. Az intézkedés javítja a hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeit, ezáltal segítve a társadalmi kohéziót is az épített környezet minőségi megújításával és a foglalkoztatásra, az oktatásra, az egészségügyre, a szociális szolgáltatásokra, a közösségfejlesztésre, a közbiztonságra és az elkülönítés megszüntetésére irányuló komplex tevékenységek által.

66. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁸⁷ (2023)	Adatforrás	A beszámolá s gyakoriság a
1.	Szociális városrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma	fő	kevésbé fejlett	0	2013	194 000	IH	évente

⁸⁷ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.F.29. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.29.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 6.7. Leromlott városi területek rehabilitációja Az intézkedés célja a leszakadó vagy leszakadással fenyegetett városrészekben koncentráltan megnyilvánuló társadalmi-fizikai-gazdasági problémák komplex módon való kezelése a területen élők társadalmi integrációjának elősegítésének érdekében. A szociális városrehabilitációs intézkedés keretében az érintett, települési szövetbe ágyazott városrészek meglévő funkcióinak bővítése, fejlesztése, új gazdasági, szociális, közösségi és közterületi funkciók kialakítása, valamint szükséges esetben a településtesttől elkülönült telepek felszámolása és az ott élők integrációja támogatható. Integrált szociális jellegű városrehabilitációt azokban a városrészekben kell elsősorban megvalósítani, ahol a kedvezőtlen demográfiai helyzet, az alacsony iskolázottság, az alacsony gazdasági aktivitás, a tartós munkanélküliség magas szintje, az alacsony státusz, az erősen leromlott környezet ezt indokolja. A társadalmi hátrányok kompenzálását célzó szociális, oktatási, foglalkoztatási egészségügyi, közösségfejlesztési és közbiztonsági programok a kapcsolódó 6.9. intézkedésből (ESZA) finanszírozhatóak. A szociális városrehabilitációs programok alapvetően három típusú akcióterületre irányulnak: - Ipari technológiával épült lakótelepek, ahol a cél annak megelőzése, hogy a lakótelepek a későbbi gettósodás színhelyeivé váljanak. - Városi szövetbe ágyazott, hagyományos építésű, vegyes lakosság összetételű, leszakadással veszélyeztetett városrészek, ahol a cél a további szegregációs folyamatok megállítása, és lehetőség szerint a terület státuszának emelése. - Városi szövetbe ágyazott vagy a településtesttől elkülönült (telepek, kolóniák), jellemzően hagyományos építésű leszakadó városrészek, ahol marginalizált közösségek élnek és a cél az illegális lakhatás és a veszélyes lakókörülmények felszámolása, az ott élők integrálása a városi környezetbe. A nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező városi területek területi lehatárolása alapvetően 2007-2013 programozási időszakban is alkalmazott módszertannal történik⁸⁸. A komplex programokat integrált módon szükséges tervezni és megvalósítani az érintettek (az akcióterületen élő lakosság) bevonásával, illetve az összes releváns szervezet (közfélra intézményei, civil és egyházi szervezetek) partnerségében. A társadalmi hátrányok leküzdése	

⁸⁸ A szociális városrehabilitáció indikátorainak felülvizsgálata 2014 folyamán történik meg. A lakótelepek és a hagyományos városi területek indikátorai várhatóan az eddigieknek megfelelően, némileg el fognak térni egymástól.

csak hosszabb távon lehetséges, éppen ezért ezeknek a programoknak az eddigiekkel szemben hosszabb távúaknak kell lenniük, mely hosszabb időkeret megfelelő feltételeket teremt az integrált és részvételen alapuló tervezéshez és megvalósításhoz. Ez a nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területek vonatkozásában legalább 4-5 évet, a leszakadással veszélyeztetett városi területeknél pedig legalább 3 éves programot jelent.

A szociális városrehabilitációs beavatkozások egyrészt az alacsony státuszú lakosság számára célzott közszolgáltatások jobb elérhetőségének feltételeit kívánják megteremteni, másrészt az épített környezet fejlesztése által a cél az életkörülmények javítása, a felzárkóztatást és beilleszkedést segítő közösségi funkciók és alapvető infrastrukturális igények kielégítése és megteremtése. A leromlott területek esetében kiemelten fontos az érintett lakosság társadalmi kohéziójának erősítése is, melyet a közösségformálást erősítő terek, létesítmények fejlesztése szolgálja, beleértve új közösségi funkciók létrehozását, meglévők megerősítését is.

A lakhatási körülmények javítása a városrehabilitációs projektek alapvető célja. Az intézkedés keretében lehetséges:

az önkormányzat, 100%-os tulajdonú önkormányzati gazdasági társaság, illetve non-profit szervezetek tulajdonában lévő lakóépületek felújítása, szociális bérlakások felújítása, komfortfokozatának emelése, továbbá elsősorban a leszakadó csoportok lakhatási körülményeinek javítása érdekében az elavult lakóépületek bontása mellett szociális bérlakások építése, illetve vásárlása.

társasházak (illetve lakásszövetkezeti lakóépületek) közös tulajdonú részeinek energiahatékonysági szempontú felújítása, illetve a főleg nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területek esetében.

A projektek keretében kiemelt figyelmet kap a lakhatás legalizálása, a lakhatási biztonság növelése (bérleti szerződések létrehozása/helyreállítása, hiányzó tulajdonjogok földhivatali bejegyzése, adósságkezelési programok stb.) valamint a lakhatási körülmények infrastrukturális feltételeinek a javítása.

A társadalmi hátrányok leküzdését célzó beavatkozások (szociális, oktatási, foglalkoztatási stb.) a TOP jelen prioritásának 9. intézkedéséből finanszírozhatóak. Fontos, hogy ezen kiegészítő, humán célú (ún. „szoft”) programok megfelelő súlyt kapjanak a projektekben a társadalmi leszakadás mértékének függvényében és reagáljanak a területen feltárt társadalmi problémákra.

<i>Főbb célcsoportok</i>	A szociális városrehabilitációs célterületen élő – nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező, illetve e tekintetben veszélyeztetett, valamint leromló városrészek lakói – jellemzően a munkaerőpiacról kiszoruló, alacsony jövedelmű, és alacsony iskolai végzettségű társadalmi csoportok
<i>Specifikus célterületek</i>	A kevésbé fejlett régiók megyei jogú városai. Leromlott lakótelepek, városi szövetbe ágyazott leszakadással veszélyeztetett vagy leszakadó, jellemzően hagyományos beépítésű városrészek vagy településtesttől elkülönült telepek, kolóniák. A területek megfelelő indikátorrendszer segítségével kerülnek kiválasztásra.
<i>Főbb kedvezményezettek</i>	Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, gazdasági társaságok és szövetkezetek

2.F.29.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
Az intézkedés keretében a megyei jogú városok integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei jogú városi projektsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. A kiválasztás egyik alapfeltétele, hogy a projekttervezet összhangban legyen a megyei jogú város Integrált Településfejlesztési Stratégiájával és ezen belül is annak Antiszegregációs Tervével, illetve a megyei jogú város Helyi Esélyegyenlőségi Programjával, és megfeleljen a területi lehatárolást célzó indikátorrendszernek. A kiválasztás fontos (horizontális) alapelve a fenntarthatóság, amely figyelembe veszi az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése, a megújuló energia alkalmazásának, mint kötelezően előírt elemnek legalább a megfontolása minden új építmény létesítésével járó projekt esetében). A fenntarthatósági szempontokat, az ahhoz való hozzájárulást a projekt teljes folyamatában kiemelt szempontként vizsgálni kell. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások). Civil közösség-szervezés, közösségfejlesztés kapcsolódjon a beavatkozásokhoz, lehetőség szerint vonja be az érintett közösséget a fejlesztésekbe. Az intézkedés keretében támogatott projektek esetében elvárás, hogy direkt kapcsolat valósuljon meg jelen prioritás 9. intézkedésével. A projekteknek elő kell segíteni a szegregáció elleni küzdelmet. A beruházások figyelembe veszik a szolgáltatások befogadó jellegét és az általános szolgáltatások hozzáférhetőségét valamennyi lakos számára.	

2.F.29.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.F.29.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.29.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

67. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁸⁹			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
4.4.	Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente
4.5.	Városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente
4.6.	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente
4.7.	Integrált városfejlesztési stratégiákat alkalmazó területeken élő lakosság	személy	ERFA	kevésbé fejlett				IH	évente

⁸⁹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.30. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁹⁰

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁹¹, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

<i>Prioritási tengely</i>	Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban
nem releváns	

⁹⁰ Csak az ESZA által támogatott programokra.

⁹¹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.F.31. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ESZA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégóriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.F.32. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
-----------------------------	--

2.F.33. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6H
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A foglalkoztathatóság javítása és a helyben, a helyi és térségi gazdasági szereplők által foglalkoztatottak számának növelése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A támogatások célja, hogy az Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája által a foglalkoztatás területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához helyi, területi alapon szervezett programok által járuljon hozzá, úgy hogy azok szervesen illeszkednek, illetve kiegészítik a TOP ERFA prioritásaiban tervezett gazdaságfejlesztési, városrehabilitációs és energetikai beavatkozásokat. A támogatható tevékenységeken keresztül - létrejönnek a megyei jogú városi foglalkoztatási együttműködések (integrációk), amelyek a foglalkoztatáspolitikai fontos eszközei; - foglalkoztatás-bővítésre nyílik lehetőség a vállalkozásoknál – beleértve önkormányzati vállalkozásokat - a munkaerő képzését és foglalkoztatását támogató ESZA források igénybevételeivel; - a munkaerő foglalkoztathatósága javul, képzettségük, készségeik fejlesztésével.

	- a vállalkozások működési környezete javul a foglalkoztatást támogató beavatkozások révén.
--	---

68. táblázat: Közös eredménymutatók

A magyar szakpolitikai egyedi célkitűzésekhez kapcsolódó a programspecifikus eredménymutatók kiindulási és célértéke az Unió stratégiájának beruházási prioritásait figyelembe véve és összhangban az 303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjával.

Azonosító	Mutató	Régió-kategória	A mutató mértékegysége	A célmeghatározáshoz használt közös kimeneti mutató	Bázisérték			A bázisérték és célérték mértékegysége	Bázisév	Célérték ⁹² (2023)			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö			F	N	Ö		
	A program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma (közös indikátor)	kevésbé fejlett	fő		nem releváns			fő	2014	11 500	11 500	21 000	FAIR	évente
	A program elhagyása utáni hat hónapon belül foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma (közös indikátor)	kevésbé fejlett	fő		nem releváns			fő	2014	7 500	7 500	15 000	FAIR	évente
	A támogatott munkahelyi képzéseket sikeresen befejezők száma (programspecifikus indikátor)	kevésbé fejlett	fő		nem releváns			fő	2014	25 500	25 500	51 000	FAIR	évente

⁹² Ez a lista tartalmazza a közös eredménymutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus eredménymutatót. A közös eredménymutatók célértékeit számszerűsíteni kell; a program-specifikus eredménymutatók esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők), vagy nemenként lebontva. A bázisértékek ennek megfelelően kiigazíthatók. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.34. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.34.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
A beruházási prioritás keretében a helyi gazdaságfejlesztési programokkal összhangban lévő helyi foglalkoztatási kezdeményezések valósulhatnak meg megyei és helyi szinten. Egy intézkedést tervezünk, amely azonban több komponenst tartalmaz: 6.8. Gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó foglalkoztatás-fejlesztés Az intézkedés hosszú távú célja, hogy az Európa 2020 Stratégia által a foglalkoztatás területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához térségi és helyi szintű foglalkoztatási – gazdaságfejlesztési stratégiák és programok által járuljon hozzá. Az Európai Unió által is szorgalmazott, ösztönzött helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a TOP által a foglalkoztatás helyi szintű biztosítása, növelése érdekében célul tűzött helyi gazdaságfejlesztési megközelítés céljában és módszertanában is egybeesik. Az intézkedés közvetlen célja a helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) létrehozásának és működésének támogatása, tevékenységi körük, eredményességük, hatékonyságuk növelése, továbbá a foglalkoztatás helyi szintű akciótervek megvalósításával való bővítése, az álláskereső munkához juttatása. Ezek a beavatkozások közvetlenül kapcsolódnak a jelen prioritás 1. intézkedésében támogatott foglalkoztatási célú gazdaságfejlesztési beavatkozásokhoz, azokkal szinergiában, programalapon valósulnak meg. Az intézkedés szakmai előzményei 2004-06 közé nyúlnak vissza, amikor a Regionális Fejlesztési Operatív Program (ROP) 3.2.1. „A foglalkoztatást elősegítő tevékenységek helyi koordinációjának elősegítése” keretében támogatást nyújtott a helyi fejlesztésekben és foglalkoztatásban érintett regionális szereplők közötti együttműködési hálózatok, illetve helyi foglalkoztatási stratégiák kialakításához. A 2007-2013 közötti időszakban a TÁMOP 1-es prioritástengelye a foglalkoztathatóság fejlesztése, a munkaerőpiacra való belépés ösztönzése keretében támogatta a foglalkoztatási paktumok létrehozását és megvalósítását. Az eszköz tervezett alkalmazása a Partnerségi Megállapodásban is szerepel. Az Európai Unióban már évtizedek óta legjobb gyakorlatként számon tartott területi foglalkoztatási megállapodások a szubszidiaritás elve mentén, a lehető leghatékonyabb eredményeket biztosító helyi szinten létrejött többszereplős együttműködések, melyek elsődleges célja az adott térség gazdaságának fellendítése, foglalkoztatási szintjének növelése és a lakosság életszínvonalának növelése. A területi kohézió, legtöbb magas szintű stratégiai dokumentumban deklarált célját a munkaerő minőségének és foglalkoztathatóságának javításával, illetve munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésével,	

másrészt a régiók fejlődési potenciálját biztosító munkaerő-minőség és tudás fejlesztésével kívánjuk megvalósítani.

A területi sajátosságokon alapuló fejlettségbeli különbségeket legtöbb esetben a helyi (gazdasági, önkormányzati és civil) szereplők összefogására építő, vagy azok bevonásával előkészített és végrehajtott programokkal, a munkaerő-piaci részvételben és jövedelmekben megmutatkozó különbségeket a munkaerő foglalkoztathatóságának, minőségének, termelékenységének és versenyképességének javításával kívánjuk csökkenteni. A munkaerő-piaci helyzet és a foglalkoztatási lehetőségek tekintetében megnyilvánuló igen jelentős különbségek miatt fontos, hogy kellő mozgástér legyen a helyi munkaerő-piaci viszonyokra szabott stratégia és programok kialakítására. A végrehajtás során építeni fogunk azokra a szervezetekre, amelyek tapasztalatot szereztek az ilyen típusú kezdeményezések segítségével. Magyarországon a paktumok létrehozása megteremtette azt a platformot, amelyen a gazdasági élet helyi, a térségi viszonyokat legjobban ismerő szereplői, az állam és a vállalkozások, valamint a civil szféra képviselői egyeztethetik, összhangba hozhatják stratégiai céljaikat, és ezáltal multiplikálhatják erőfeszítéseiket a gazdaság és a munkaerő-piac fellendítése érdekében. A Nemzeti Munkaügyi Hivatal felmérése szerint több mint 64 foglalkoztatási paktum működik jelenleg is Magyarországon.

A TOP gazdaságfejlesztési beavatkozásainak eredményességét növeli, ha azok helyi gazdaságfejlesztési programok keretében valósulnak meg. Jelen intézkedés keretében a megyei foglalkoztatási együttműködéssel szinergiában a helyi foglalkoztatási kezdeményezésekhez kapcsolódva támogatást biztosítunk a megyei jogú városok önálló vagy a megyei kezdeményezésekbe integrálódó gazdaságfejlesztési-foglalkoztatási stratégiáinak, programjainak kidolgozására. Cél, hogy a TOP által finanszírozott gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási beavatkozások közös programalapon, összehangoltan, egymáshoz közvetlenül kapcsolódva valósuljanak meg. Fontos a megyei szintű programokkal való koordináció, összehangolt, megvalósítás.

A helyi foglalkoztatási együttműködések a térségi foglalkoztatáspolitikai fontos eszközei; segítségükkel keretek teremthetők a munkapiaci szereplők hatékony együttműködéséhez. A foglalkoztatási együttműködés (paktum) a térségi szereplők szerződésben rögzített összefogása. A partnerség lényege, hogy a polgármesterek, munkaügyi szakemberek, vállalkozók, civilek, illetve a képzőintézmények vezetői együtt gondolkodnak és dolgoznak a térség foglalkoztatási problémáinak megoldásán. Stratégiát alkotnak, s ennek mentén különböző helyi programokat valósítanak meg. Ezek a programok lehetnek többek között a munkanélküli és inaktív helyi lakosság munkaerőpiacra belépését, foglalkoztathatóságuk növelését és vállalkozóvá válásukat segítő helyi programok, figyelembe véve az adott térség munkaerőpiaci sajátosságait. Olyan programok kidolgozása is az intézkedés célja, melyek elősegítik az adott térségbe visszatérni vagy ott letelepedni és munkát vállalni szándékozó munkaerő foglalkoztathatóságát.

A foglalkoztatási stratégia nagy hangsúlyt helyez a térség (város és városkörnyék) foglalkoztatási helyzetének elemzésére, a munkalehetőségek feltárására, a gazdasági és a humán erőforrás-fejlesztési elképzelések koordinációjára, valamint a kitörési pontok meghatározására, innovatív foglalkoztatási kezdeményezések felismerésére. Továbbá nem hagyja figyelmen kívül a térség hagyományos munkakultúrájának megőrzését és fejlesztését. A foglalkoztatási együttműködések (paktumok) legfőbb célja az, hogy a munkahelyteremtő helyi gazdaságfejlesztés, a felnőttképzés és a szakképzés, valamint a munkaerő-közvetítés rendszerének szinergiáját erősítve összekapcsolja a kezdeményezéseket, ezzel erősítve egy jól koordinált helyi foglalkoztatáspolitikai kialakítását.

Az intézkedés keretében tervezett beavatkozások közvetlen célja ezen beruházások foglalkoztatottságot növelő hatását a beruházással érintett térségbe koncentrálni. Az intézkedés keretében lehetőség nyílik munkanélküli és inaktív személyek bevonásával megvalósuló munkaerő-piaci képzést célzó ESZA programok végrehajtására, illetve

foglalkoztatás bővítésre.

A további cél azoknak a városokban megvalósuló gazdasági beruházásoknak a kiegészítő ESZA támogatása, amelyek jelentős foglalkoztatási potenciállal bírnak. Az intézkedés keretében a helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) tagjai a paktumban résztvevő munkáltatók (különösen az ipari parkokba és ipari területekre települő vállalkozások) humánerőforrás-igényét koncentrált képzési- és bértámogatással segíthetik, ezzel is támogatva a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedését (lásd: intézkedés célcsoportja).

A beavatkozás célja továbbá a helyi foglalkoztatási együttműködések által kidolgozott, a térségi foglalkoztatáspolitikai célok elérését segítő akciótervek projektjeinek támogatása. A kisméretű, jellemzően más forrásból nem támogatott beavatkozások eredménye, hogy a helyi foglalkoztatáspolitikai alakításában részt vevő szervezetek kapacitása nő, hatékonysága javul, így a helyi foglalkoztatási és képzettségi szint megnövekszik.

A foglalkoztatási együttműködések – mind a megyei, mind az ahhoz illeszkedő, azzal összehangoltan működő megyei jogú városi foglalkoztatási integrációk – az önkormányzatok, munkaerőpiaci intézmények, képző intézmények és vállalkozások eredményorientált, célzott együttműködésében valósulnak meg.

Az intézkedés a **megyei jogú város szintjén valósul meg az alábbi komponensekkel:**

Résztétel és kapcsolat a megyei szintű foglalkoztatási megállapodásokkal, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködésekkel

A megyei foglalkoztatási megállapodásokban, együttműködésekben a megyei jogú városok önkormányzatain és a város területén működő intézmények, partnereként és/vagy önálló projektelemekkel részt vehetnek.

A beavatkozás keretében a foglalkoztatási paktum modellje és módszertana szerint létrejött, létrejövő megyei szintű foglalkoztatási együttműködések támogatása valósul meg. Ennek keretében támogatást biztosítunk a megyei foglalkoztatási stratégia tervezésére (beleértve kutatásokat, felméréseket, adatbázisokat), a partnerség és az együttműködést szervező szervezet kialakítására és működtetésére, a tevékenységei keretében végzett képzési és foglalkoztatási tevékenységekre.

A megyei foglalkoztatási együttműködéshez kapcsolódva lehetőséget biztosítunk a TOP 1. prioritástengelyében biztosított üzleti infrastruktúrához, befektetés-ösztönzéshez, térségi gazdasági hálózathoz, helyi termékmenedzsmenthez, helyi gazdaság-szervezéshez kapcsolódó megyei szintű képzési, foglalkoztatási, egyéb ESZA típusú tevékenységekre.

A megyei szintű foglalkoztatási együttműködésekbe illeszkedve kis- és középvállalkozások foglalkoztatási, képzési támogatása is megvalósítható. A foglalkoztatási ESZA támogatásokért első helyen felelős operatív program a GINOP, amelynek ESZA prioritása a munkaerő kínálati oldalának fejlesztésére fókuszál, elsősorban az aktív munkaerő-piaci eszközök segítségével. Ezzel szinergiában működhetnek a TOP ESZA prioritástengelyének foglalkoztatás-ösztönzést célzó TC8 forrásból finanszírozott beavatkozásai, lehetőséget adva a jelentős foglalkoztatási potenciállal bíró megyei és helyi jelentőségű beruházások kiegészítő ESZA támogatására. A foglalkoztatási együttműködések (paktumok) keretében tervezett beavatkozások az adott térségben működő munkáltatók, köztük a TOP által támogatott üzleti infrastruktúrát igénybevevő vállalkozások, valamint a GINOP-ból ERFA fejlesztésben részesülő kkv-k) humánerőforrás-igényét koncentrált képzési- és bértámogatással segíthetik, ezzel is támogatva a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedését.

Helyi foglalkoztatási együttműködések a megyei jogú város területén és

várostérségében

A beavatkozás keretében a megyei foglalkoztatási integrációk modelljével megegyezően a megyei jogú város területére vonatkozó, városi, adott esetben várostérségi integrációt megvalósító, a helyi foglalkoztatási kezdeményezések modellje és módszertana szerint létrejött, létrejövő helyi foglalkoztatási együttműködések támogatása valósul meg. A helyi szint itt a megyei jogú város területét, esetleg közvetlen várostérségét érinti. Ennek keretében támogatást biztosítunk a helyi gazdaságfejlesztési - foglalkoztatási program tervezésére (beleértve kutatásokat, felméréseket, adatbázisokat, műhelymunkákat), a helyi partnerség kialakítására és működtetésére, a tevékenysége keretében végzett képzési és foglalkoztatási tevékenységekre, beleértve a kapcsolódó szemléletformálást, közösségi akciókat.

A beavatkozás fontos eleme a gazdaságfejlesztési intézkedésekben (6.1. intézkedés) a helyi foglalkoztatási stratégiához illeszkedve megvalósított, foglalkoztatást célzó önkormányzati gazdaságfejlesztési beavatkozások előkészítése, koordinálása, a legjobb európai és hazai gyakorlatok terjesztése, foglalkoztatás-intenzív kísérleti kezdeményezések ösztönzése, a fejlesztések munkavállalók képzésével, foglalkoztatásuk támogatásával történő segítése.

A helyi foglalkoztatási kezdeményezésekhez kapcsolódva lehetőséget biztosítunk a TOP 1. prioritástengelyében biztosított üzleti infrastruktúrához, befektetés-ösztönzéshez, térségi gazdasági hálózathoz, helyi termékmenedzsmenthez, helyi gazdaság-szervezéshez kapcsolódó, helyi szintű képzési, foglalkoztatási, egyéb ESZA típusú tevékenységekre, beleértve a kapcsolódó szemléletformálást, közösségi akciókat.

A helyi szintű foglalkoztatási együttműködések keretében is lehetséges az adott térségben működő munkáltatók, köztük a TOP által támogatott üzleti infrastruktúrát igénybevevő vállalkozások, valamint a GINOP-ból ERFA fejlesztésben részesülő kkv-k) humán erőforrás-igényének koncentrált képzési- és bértámogatása, beleértve a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélkülieket és inaktívakat.

Gyermekellátási szolgáltatások munkavállalóinak foglalkoztatási és képzési támogatása

A beavatkozás keretében lehetőséget biztosítunk a TOP TC8 ERFA forrásaiból fejlesztett mjbv gyermekellátási kapacitások humán erőforrás szükségleteit támogatására. Ehhez kapcsolódóan a rugalmas foglalkoztatás, családbarát munkahelyi környezet, munka és a magánélet összehangolását célzó fejlesztéseket a GINOP 5 prioritása finanszíroz, kompetenciája, a már állományban lévő bölcsődei dolgozók, (óvoda)pedagógusok képzése pedig az igényelt ágazati koordináció miatt az EFOP kompetenciájába tartozik.

Főbb célcsoportok: az adott térségben munkát vállalni szándékozó hátrányos helyzetű álláskereső (tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek, az alacsony képzettségűek, a roma származásúak, a megváltozott munkaképességűek, a kisgyermeket nevelő nők, valamint az 50 év feletti korosztály és a pályakezdő fiatalok).

Specifikus célterületek: kevésbé fejlett régiók megyei jogú városainak a területe. Az intézkedés lehetőséget biztosít a megyei és megyei jogú város foglalkoztatási célú programjainak, kezdeményezéseinek összehangolására, koordinált megvalósítására.

Főbb kedvezményezettek: önkormányzatok, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, magánvállalkozások, civil szervezetek, megyei kormányhivatalok munkaügyi központja, képző intézmények.

2.F.34.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
Az intézkedés keretében a megyei jogú városok integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei jogú városi projektcsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Az intézkedés a megyei jogú város foglalkoztatási helyzetének javítását, a meglévő munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létrehozását támogatja, a gazdasági adottságokra és speciális igényekre alapozva. A támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei a következők: - programszerű, integrált, egymáshoz és a jelen prioritás 1-es intézkedésében lévő gazdaságfejlesztési támogatásokhoz kapcsolódó beavatkozások támogatására kerül sor; - a foglalkoztatás ösztönzését szolgáló támogatások odaítélésénél előnyben részesülnek a TOP ERFA forrásaiból támogatott üzleti infrastruktúrát igénybevevő, pl. ipari parkokba és ipari területekre, a rehabilitált barnamezős területekre települő vállalkozások, a TOP 6.1 intézkedés önkormányzati helyi gazdaságfejlesztési beavatkozásai, továbbá a TOP-ból felújított turisztikai vonzerőhöz, települési akcióterülethez kapcsolódó szolgáltatást kiépítő vállalkozások humán erőforrás-igényeit kiszolgáló fejlesztések. - a támogatások odaítélésénél szempont a GINOP-ból ERFA fejlesztésben részesülő kkv-k) humán erőforrás-igényének képzési- és bértámogatása, kiemelten a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedésének segítése. - kiemelt szempont a TOP TC8 ERFA forrásaiból fejlesztett gyermekellátási kapacitások humán erőforrás szükségleteinek támogatása. A foglalkoztatási paktumok témakörében az ágazati OP-khoz való kapcsolódás (legfőképp GINOP 5. prioritástengelyében foglaltak) figyelembe vételével tervezzük a tevékenységeinket; - a prioritás keretében a munkavállalói készségek és a helyi gazdaság potenciális igényeinek közelítése témakörében a jelen prioritástengely első intézkedésében foglaltak figyelembe vételével tervezzük a tevékenységeinket; - szempont a helyi munkaerőpiaci szükségletekre való reagálás, a kereslet-kínálat összehangolása; A kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások).	

2.F.34.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.34.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1303/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.34.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

69. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatégoria (adott esetben)	Célérték (2023) ⁹³			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
	Munkánélküli résztvevők száma, beleértve a tartós munkanélkülieket is (közös indikátor)	fő	ESZA	kevésbé fejlett				FAIR	évente
	A munkahelyi képzésekben résztvevők száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett				FAIR	évente

⁹³ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.35. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
----------------------	--

2.F.36. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

Azonosító	6I
Egyedi célkitűzés	A leromlott városi területeken élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása valamint a társadalmi aktivitás, társadalmi összetartozás növelése helyi szinten
A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények	Az intézkedés két kiemelt céllal rendelkezik, amelyek beavatkozúsonként különböznek. - Az első beavatkozás célja, hogy az Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája által a szegénység és társadalmi kirekesztés területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához helyi, területi alapon szervezett programok által járuljon hozzá, úgy hogy azok szervesen illeszkednek, kiegészítik a TOP ERFA finanszírozású megyei jogú városokban tervezett szociális városrehabilitációs beavatkozásokat. - A második beavatkozás célja, hogy a helyi közösségek fejlesztése elsősorban települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti. Ez a társadalmi felzárkózási politikának is fontos eszköze, a közösségi munka hatására az érintett emberek is együttműködnek problémáik megoldásában. - A támogatható tevékenységek eredményeképp: - felszámolásra kerül a leromlott lakókörnyezetek egy része; - társadalmi hátrányok kompenzálását célzó programok valósulnak meg a szociális városrehabilitáció keretében; - a társadalmi összetartozás és együttműködés alapját teremti meg a közösségépítés keretében megvalósult programok, amelyeknek a fontos helyszínei a kulturális intézmények és más közösségi terek lesznek. - társadalmi együttműködés erősödése, szegregáció csökkenése

	- az ERFA finanszírozású beavatkozások nagyobb hatékonysággal, hatással és eredménnyel valósulnak meg; - célzott közösségi, térségi és települési helyi identitást erősítő marketing akciók, valamint kulturális és környezeti örökség megőrzésére irányuló programok valósulnak meg; - a településfejlesztésbe becsatornázódó, a fejlesztésekhez szükséges helyi partnerséget megteremtő, fenntartó civil aktivitás erősödik; - erősödik a helyi identitás, településhez, térséghez kötődés, ezáltal nő a települések népességmegtartó képessége, különösen a fiatalok esetében - erősödik a társadalmi együttműködés és a tolerancia, csökken a szegregáció, megvalósul a roma-nem roma párbeszéd -
--	--

70. táblázat: Közös eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg, és az egyedi célkitűzéshez kapcsolódó program-specifikus eredménymutatók (beruházási prioritásonként és régiókatéegóriánként) (az ESZA tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Régió-kategória	A mutató mértékegysége	A célmeghatározáshoz használt közös kimeneti mutató	Bázis-érték			A bázis-érték és célérték mértékegysége	Bázis-év	Célérték ⁹⁴ (2023)			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö			F	N	Ö		
	A program keretében jobb életkilátással kikerültek száma	kevésbé fejlett	fő		0			fő	2014			45 000	FAIR	évente
	Szociális partnerek vagy nem kormányzati szervezetek (NGO-k) által részben vagy teljesen végrehajtott projektek száma	kevésbé fejlett	db		0			fő	2014			400	FAIR	évente

⁹⁴ Ez a lista tartalmazza a közös eredménymutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus eredménymutatót. A közös eredménymutatók célértékeit számszerűsíteni kell; a program-specifikus eredménymutatók esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők), vagy nemenként lebontva. A bázisértékek ennek megfelelően kiigazíthatók. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.37. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK
(beruházási prioritásként)

**2.F.37.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE
ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ,
BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI
CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT**

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
----------------------	--

A beruházási prioritáshoz egy intézkedés és két beavatkozás kapcsolódik:

6.9 Társadalmi kohéziót célzó helyi programok

I. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok

Az intézkedés célja a TOP 6.7 intézkedésével (városrehabilitáció) összhangban, azt kiegészítve a leszakadással fenyegetett városrészekben és városi külterületeken élők tekintetében a szegénység, a társadalmi és a munkaerő-piaci hátrányok újratermelődésének megállítása, valamint a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek a megteremtése. Az intézkedésen belül hangsúlyt kap az önálló jövedelemszerzésre való képesség kialakítása, fejlesztése, az oktatási hátrányok leküzdése, a leszakadással veszélyeztetett egyének és csoportok jövedelemszerzésre való képessé tételét célzó közösségi és egyéni szociális munka.

Az intézkedés keretében olyan társadalmi felzárkózást célzó tevékenységek valósíthatók meg, amelyek kiegészítik az alapellátásban biztosított szolgáltatásokat. A fejlesztések az alapellátást nyújtó intézményekkel együttműködésben valósulnak meg. A szociális városrehabilitációs projekteket végig kell, hogy kísérik a közösségfejlesztő programok, melyek lehetővé teszik a városrehabilitációval érintett területen élő lakosság bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, továbbá erősítik a helyi közösség kohézióját. Amennyiben a leszakadás mértéke indokolja, a projektnek része kell, hogy legyen a jelenléten alapuló szociális munka, a nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területek esetében kötelező jelleggel.

Az oktatási hátrányok leküzdése terén a koragyerekkori, gyermekkori és ifjúsági korcsoportokat célzó, a formális oktatáson kívüli fejlesztő és oktatási programok a hátrányos helyzetű családokból származó gyermekeket célozzák a programok széles kínálatával: tanoda, játszóház, fejlesztő programok, szabadidős programok stb. Az egészségügyi, mentálhigiénés programok a kiegyensúlyozott életvezetést, az egészségügyi megelőzést hivatottak szolgálni. A lakhatás biztonságával összefüggésben a lakhatási helyzetek legalizálását és adósságkezelési programok valósíthatók meg. A közbiztonság javítása is kiemelt cél, melyet a fentiekén kívül a szomszédsági rendőrség, polgárőrség működtetése szolgál.

Miután a szociális városrehabilitációs célterületeken, különösen a nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területeken jelentős, illetve magas a roma lakosság aránya, ezért a társadalmi együttműködést célzó programok is részét képezik a projekteknek. A megkülönböztetés elleni akciók részét képezik az intézkedésnek.

II. A helyi identitás és kohézió erősítése

Az intézkedés célja a TOP ERFA forrásból megvalósuló mjav beavatkozásaival összhangban, azt kiegészítve a TOP célkitűzéseket segítő, közösségi, társadalmi bevonást megvalósító projektek megvalósítása.

A helyi közösségek fejlesztése elsősorban települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti. Ez a társadalmi felzárkózási

politikának is fontos eszköze, a közösségi munka hatására az érintett emberek is együttműködnek a problémák megoldásában.

Az intézkedés eredményeképp közösségi, települési helyi identitást erősítő akciók, kulturális és természeti örökség megismertetésére, megőrzésére irányuló helyi közösségi programok valósulnak meg, fejlődik a közösség egymás iránti felelősségtudata. Az intézkedés a helyi civil társadalom bevonásával és megerősödésével segíti a helyi közösségi konfliktusok megoldását és az önálló cselekvési képességek erősítését, erősíti a civil aktivitást, az önkéntességet, a helyi identitást, valamint a településhez, térséghez való kötődést, így szerepet vállal a népesség megtartásában. Mindezekon keresztül hatékonyan előkészíti, kiegészíti a TOP településfejlesztési beavatkozásait, annak közösségi hátterét teremti meg.

Az intézkedés keretében megvalósulhatnak átfogó programjellegű tevékenységek is, ugyanakkor a TOP egyik legfontosabb célkitűzése a fejlesztések integrált módon történő megvalósítása, ezért az intézkedés keretében támogatható tevékenységek elsődlegesen a TOP többi prioritásához és intézkedéséhez – kiemelten a 6.4 intézkedéshez – kapcsolódva valósulnak meg a szinergikus hatások érvényesülése érdekében. Az intézkedés keretében finanszírozott beavatkozások helyi kezdeményezések formájában valósulnak meg. EFOP és VP lehatárolását is ezen jellege adja meg.

.Az intézkedés főképp az alábbi tevékenységeket tartalmazza:

- Helyi közösséget és identitást erősítő akciók, például közösségi programok, szabadidős programok, partnertalálkozók, szemléletformálás, kulturális és természeti örökséggel kapcsolatos helyi programok, hagyományörzés, néprajzi oktatás, hagyományalapú tudás erősítésére építő programok.
- Helyi közösségfejlesztési programok megvalósítása, összhangban az EFOP közösségfejlesztést célzó programjával.
- Helyi partnerségi együttműködések szervezése, erősítése, pl. a helyi érdekek érvényesítését és szükségletek kielégítését célzó civil szerveződések elősegítése, a helyi szükségletek alapján, aktuális témákban participatív tervezési gyakorlatok kezdeményezése.
- Ösztöndíjprogram, pl. egyéni kiválóság támogatása, megyei szintű ösztöndíjrendszerek kialakítása, fiatalok településen tartását, visszatérését segítő kezdeményezések.
- Bűnmegelőzést, közlekedésbiztonság és közbiztonság javítását segítő intézkedések (pl. helyi bűnmegelőzési stratégiák, tolerancia- és drogreprevenációs programok stb.)

A TOP beavatkozások elsődlegesen a TOP egyéb, kiemelten a városfejlesztési intézkedéshez kapcsolódva valósulnak meg, ez adja meg az általános lehatárolást az EFOP és a VP hasonló programjaival. A VP a vidéki CLLD keretében finanszírozhat helyi közösséget erősítő programokat a vidéki térségekben, a TOP általánosan biztosítja ezt a lehetőséget, inkább városi fókusszal, de ez nem kizárólagos.

A célzott helyi közösségfejlesztési programokat a TOP az EFOP-pal szinergiában finanszírozza, az alábbi lehatárolással:

- EFOP forrásból történik a módszertan, képzés, mentorálás biztosítása a helyi szintű közösségfejlesztési programok szakmai támogatására és folyamatsegítésére.
- A célcsoport-specifikus ifjúsági és egyházi közösségfejlesztési programokat az EFOP finanszírozza (ESZA). A helyi közösségfejlesztési programokat (nem célcsoport-specifikus programok) a TOP finanszírozza, beleértve annak technikai elemeit, valamin helyi közösségfejlesztési szakember bevonását, alkalmazását. Ehhez igénybe veszik az EFOP által biztosított módszertant és mentorokat.

Emellett TOP a városi CLLD keretében (TOP 7. prioritás, CLLD ESZA intézkedés) és a szociális városrehabilitáció keretében TOP 5. prioritás, 5.3 intézkedés, ESZA) finanszíroz közösségfejlesztést, melyek esetében az EFOP központi módszertani támogatása ugyancsak rendelkezésre áll.

Főbb célcsoportok

I) A szociális városrehabilitációs célterületen élők (nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező, illetve e tekintetben veszélyeztetett, valamint

	leromló városrészek lakói) jellemzően a munkaerőpiacról kiszoruló, alacsony jövedelmű, és alacsony iskolai végzettségű társadalmi csoportok II) A kevésbé fejlett régiók népessége
<i>Specifikus célterületek</i>	I) A kevésbé fejlett régiók megyei jogú városainak leromlott lakótelepei, városi szövetbe ágyazott leszakadással veszélyeztetett vagy leszakadó, jellemzően hagyományos beépítésű városrészei vagy településtesttől elkülönült telepei, kolóniái. A területek megfelelő indikátorrendszer segítségével kerülnek kiválasztásra. II) A kevésbé fejlett régiók megyei jogú városai
<i>Főbb kedvezményezettek</i>	Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, gazdasági társaságok és szervezetek.

2.F.37.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
Az intézkedés keretében a megyei jogú városok integrált területi programjainak (ITP) részét képező, a megyei jogú városi projektsomagokhoz illeszkedő projektek a Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), objektív szempontok és minőségi értékelés alapján kerülnek kiválasztásra. Az intézkedés a megyei jogú város foglalkoztatási helyzetének javítását, a meglévő munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létrehozását támogatja, a gazdasági adottságokra és speciális igényekre alapozva. A támogatott projektek és projektsomagok fő kiválasztási elvei: - jellemzően programszerű, integrált, egymáshoz és a többi prioritáshoz kapcsolódó beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei jogú városok városfejlesztési programcsomagjainak részeként; - a városrehabilitációs intézkedés keretében végzett beavatkozások közvetlenül kapcsolódnak a 6.7. intézkedéshez; - a szociális városrehabilitációs tevékenységek témakörében az ágazati OP-khoz való kapcsolódás (legfőképp az EFOP 1. prioritástengelyében foglaltak) figyelembe vételével tervezzük a tevékenységeinket; - kapcsolódás, illeszkedés jelen prioritás településfejlesztési intézkedései keretében megvalósuló fejlesztésekhez. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások).	

2.F.38. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.F.38.1. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.38.2. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

71. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo no-sító	Mutató	Mérté k-egys ég	Alap	Régió- kategór ia (adott esetben)	Célérték (2023) ⁹⁵			Adat- forrá s	A beszámol ás gyakorisá ga
					F	N	Ö		
6.3.	A programokba bevont személyek száma	fő	ESZ A	kevésbé fejlett				IH	évente
6.4.	Támogatott civil szervezetek száma	db	ESZ A	kevésbé fejlett				IH	évente

2.F.39. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁹⁶

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁹⁷, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

⁹⁵ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

⁹⁶ Csak az ESZA által támogatott programokra.

⁹⁷ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

<i>Prioritási tengely</i>	Fenntartható városfejlesztés
nem releváns	

2.F.40. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

72. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókatégoriánként)⁹⁸

Prioritás-tengely	Mutató típusa	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatégoria	2018-ra vonatkozó rész-cél	2018-ra vonatkozó rész-cél ⁹⁹			Végső cél (2023) ¹⁰⁰			Adatforrás	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
6.	Kimeneti		Támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett							1800	IH	
6.	Pénzügyi		Költségnyilatkozatba foglalt összeg	EUR	ERFA	kevésbé fejlett							1 487 970 464	IH	
6.	kimeneti		Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2	ERFA	kevésbé fejlett								FAIR	
6.	kimeneti		A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	látogatás/év	ERFA	kevésbé fejlett								Létesítmények adatszolgáltatása	
6.	Pénzügyi		költségnyilatkozatba foglalt összeg	EUR	ERFA	kevésbé fejlett								IH	
6.	kimeneti		Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza (OP kondíciós lista alapján)	db	ERFA	kevésbé fejlett								IH	
6.	kimeneti		Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése	tonna CO2 egyenérték	ERFA	kevésbé fejlett								IH	

⁹⁸ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott rész-célokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész-céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

⁹⁹ A rész-célok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

¹⁰⁰ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

6.	Pénzügyi		Költségnyilatkozatba foglalt összeg	EUR	ERFA	kevésbé fejlett						IH	kötelező mutató
6.	kimeneti		A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett						IH	
6.	kimeneti		Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	ERFA	kevésbé fejlett						IH	
6.	pénzügyi		Költségnyilatkozatba foglalt összeg	EUR		kevésbé fejlett						IH	kötelező mutató
6.	Kimeneti		A programokba bevont személyek száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett						IH	
6.	Eredmény		A program keretében jobb életkilátással kikerültek száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett						FAIR	
6.	Pénzügyi		Költségnyilatkozatba foglalt összeg	EUR	ESZA	kevésbé fejlett						IH	

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

2.F.41. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

20–24. táblázat: Beavatkozási kategóriák

(Alapontként és régiókatéteóriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alapra vagy régiókatéteóriára vonatkozik)

73. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ERFA	
Régiókatéteória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6.	001. A kis- és középállalkozások (kkv-k) általános termelőberuházásai	
6.	074. Kereskedelmi turisztikai eszközök fejlesztése és népszerűsítése a kkv-kban	
6.	075. Kereskedelmi turisztikai szolgáltatások fejlesztése és népszerűsítése kkv-kban vagy kkv-k részére	
6.	034 egyéb korszerűsített vagy felújított út	
6.	052. A koragyermekkori neveléshez és oktatáshoz kapcsolódó infrastruktúra (óvodai-bölcsődei)	
6.	072. Vállalati infrastruktúra a kkv-k számára (ideértve az ipari parkokat és telephelyeket)	
6.	017 Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a minimalizálásra, a válogatásra és az újrahasznosításra irányuló intézkedéseket)	
6.	018 Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a mechanikai, biológiai kezelést, a hőkezelést, az égetést és a hulladéklerakással kapcsolatos intézkedéseket)	
6.	019 Kereskedelmi, ipari vagy veszélyes hulladékok kezelése	
6.	021 Vízgazdálkodás és az ivóvízkezelések védelme (ideértve a vízgyűjtő-gazdálkodást, a vízellátást, az éghajlatváltozáshoz való különleges alkalmazkodási intézkedéseket, a távfogyasztásmérést, a díjszabási rendszereket és a szivárgás visszaszorítását)	
6.	032 Helyi úthálózat (új építésű)	
6.	022 Szennyvízkezelés	
6.	034 Egyéb felújított vagy javított út (autópálya, nemzeti, regionális vagy helyi)	
6.	083 Levegő minőségi intézkedések	
6.	085 A biodiverzitás védelme és javítása, természetvédelem és zöld infrastruktúra	
6.	087 Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedések, az éghajlattal kapcsolatos kockázatok (pl. erózió, tűz, árvíz, vihar és szárazság) megelőzése és kezelése, ideértve a társadalmi tudatosság növelését, a polgári védelmet és a katasztrófavédelmi	
6.	089 Ipari területek és szennyezett talaj rehabilitációja	
6.	091 A természeti területek turizmuspotenciáljának fejlesztése és népszerűsítése	
6.	092 Az állami turisztikai eszközök védelme, fejlesztése és népszerűsítése	
6.	093 Az állami turisztikai szolgáltatások fejlesztése és népszerűsítése	
6.	094 Az állami kulturális javak és örökség védelme, fejlesztése és népszerűsítése	
6.	095 Az állami kulturális szolgáltatások és örökség fejlesztése és népszerűsítése	
6.		
6.	005. Villamos energia (tárolás és átvitel)	
6.	009. Megújuló energia: szél	
6.	010. Megújuló energia: napenergia	
6.	011. Megújuló energia: biomassza	
6.	012. Egyéb megújuló energia (ideértve a hidroelektromos, a geotermikus és a tengeri energiát) és a megújuló energiaforrások integrációja (ideértve a tárolást, a gáz és megújuló hidrogén előállításához szükséges infrastruktúra energiaellátását)	
6.	013. A közcélú infrastruktúra energiahatékony felújítása, demonstrációs projektek és támogatási	

	intézkedések	
6.	015. Kis- és közepes feszültségű intelligens energiaelosztó-rendszerek (ideértve az intelligens energiahálózatokat és IKT-rendszereket)	
6.	016. Nagy hatékonyságú kapcsolt energiatermelés és távfűtés	
6.	017. Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a minimalizálásra, a válogatásra és az újrahasznosításra irányuló intézkedéseket)	
6.	018. Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a mechanikai, biológiai kezelést, a hőkezelést, az égetést és a hulladéklerakással kapcsolatos intézkedéseket)	
6.	019. Kereskedelmi, ipari vagy veszélyes hulladékok kezelése	
6.	022. Szennyvízkezelés	
6.	023. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére és/vagy elkerülésére irányuló környezetvédelmi intézkedések (ideértve a metángáz kezelését és tárolását és a komposztálást)	
6.	043. A tiszta városi közlekedési infrastruktúra és annak elősegítése (ideértve a felszerelést és a járműveket)	
6.	044. Intelligens szállítási rendszerek (ideértve a szükségletkezelés, az úthasználatidő- rendszerek bevezetését, az IT-monitoring ellenőrzési és információs rendszereket)	
6.	090. Kerékpárutak és gyalogutak	
6.		
6.	053. Egészségügyi infrastruktúra	
6.	055. A regionális és helyi fejlesztésekhez hozzájáruló egyéb szociális infrastruktúra	
6.	054. Lakás-infrastruktúra	
6.		
6.	102. A munkakeresők és inaktívak foglalkoztatáshoz való hozzáférése, ideértve a tartósan munkanélküli és a munkaerőpiactól távol eső személyeket, a helyi foglalkoztatást érintő kezdeményezések és a munkaerő mobilitásának támogatása révén	
6.	109. Az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében	
6.	110. A marginalizálódott közösségek – például a romák – társadalmi-gazdasági integrációja	
6.	118. Az oktatási és képzési rendszerek munkaerő-piaci igényekhez való igazodásának javítása, a tanulásból a munkába történő átmenet megkönnyítése, a szakmai oktatás és a képzési rendszerek megerősítése és minőségének javítása többek között a készségek iránti igény előrejelzésén alapuló mechanizmusok, a tananyagok kiigazítása, a munkaalapú tanulási rendszerek – beleértve a duális tanulási rendszereket és a tanulószereződéses gyakorlati képzéseket – létrehozása és továbbfejlesztése	

74. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	01 nem visszatérítendő támogatás	

75. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	01 Nagyméretű városi területek (sűrűn lakott > 50 000 fős lakosság)	

76. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

6	02 A fenntartható városfejlesztés egyéb integrált megközelítései	
---	--	--

77. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ¹⁰¹ (csak ESZA)		
Alap		
Régiókatégória		
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

20–24. táblázat: Beavatkozási kategóriák

(Alaponként és régiókatégóriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alapra vagy régiókatégóriára vonatkozik)

78. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6.		
6.		

79. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	01 nem visszatérítendő támogatás	

80. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	01 Nagyméretű városi területek (sűrűn lakott > 50 000 fős lakosság)	

81. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	02 A fenntartható városfejlesztés egyéb integrált megközelítései	

¹⁰¹ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

82. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ¹⁰² (csak ESZA)		
Alap		
Régiókatégória		
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

2.F.42. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERVEZETT ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA, BELEÉRTVE SZÜKSÉG ESETÉN A PROGRAMOK IRÁNYÍTÁSÁBAN ÉS KONTROLLJÁBAN RÉSZT VEVŐ HATÓSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV KAPACITÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEKET IS (ADOTT ESETBEN)

(prioritási tengelyenként)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vii. alpontja)

Prioritási tengely	
Nem releváns.	

¹⁰² Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

2.G. KÖZÖSSÉGI SZINTEN IRÁNYÍTOTT VÁROSI HELYI FEJLESZTÉSEK (CLLD) PRIORITÁSI TENGELY

A prioritási tengely azonosítója	7.
A prioritási tengely címe	Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD)

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	igen
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	Nem releváns

2.G.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGELY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

A prioritástengely kialakításának elsődleges indoka, hogy az Európai Bizottság közösségvezérelt helyi fejlesztésekről (angol rövidítéssel CLLD /Community-led Local Development) szóló útmutatójának megfelelően, kísérleti jelleggel, integrált és programalapú fejlesztések megvalósítását tegye lehetővé városi szinten. A korábbi fejlesztési programidőszakokban (2004-2006, 2007-2013) a különböző típusú források integrált kezelésére nem volt mód, így azok, egymás mellett és egymástól elkülönülten működtek a lehetséges szinergikus hatások kihasználása nélkül. Az előző programozási időszakban ERFA és ESZA esetében a helyi közösségi részvételre építő programok megvalósítására közvetlenül és általánosan nem volt mód az Urbact program közösségi tervezést támogató forrásai kivételével.

A PM területi logikájából fakadó egyik fontos decentralizált területi cél a helyi közösségek részvételének és tudatosságának fokozása, a helyi társadalmak megújítása. A PM is rögzíti, hogy a térségileg decentralizált fejlesztések egyik fő küldetése a helyi közösségek megerősítése a helyi és közösségi alapú gazdaság fejlesztése. A helyi fejlesztési programokat megvalósító városi helyi akciócsoportok (HACS – CLLD szervezetek) nagyon fontos terepei lehetnek a városok kulturális és közösségi élete megújításának, továbbá a közösségi alapú gazdaságfejlesztési módszertanok kialakításának és elterjesztésének.

A prioritástengely azt célozza, hogy kísérleti jelleggel a jogosult városokban a helyi lakosság, civil szervezetek, vállalkozások és önkormányzatok együttműködésével, illetve kezdeményezésére integrált, közösségfejlesztést és helyi identitástudatot elősegítő, elsődlegesen kulturális és közösségi tartalmú, a helyi gazdaságfejlesztést támogató stratégiák készüljenek, amelyek alapján olyan helyi fejlesztési programok valósulnak meg, amelyek egyszerre és összehangoltan képesek a TOP ERFA és ESZA forrásait használni. A programok hatékony megvalósulása a stratégiai szemléletre épül, mivel a városi helyi akciócsoportoknak (HACS – CLLD szervezeteknek) a helyi fejlesztési programok előkészítésére közösségi részvételen alapuló módszertannal, integrált szemléletű fejlesztési stratégiákat kell készíteniük.

A prioritástengely további szakmai indoka, hogy a városi közösségek fejlesztése a szubszidiaritás elvének megfelelően eredményesebben és hatékonyabban valósítható meg helyi szinten, a közösségek igényeinek közvetlen figyelembe vételével. A prioritástengely olyan terület-, város, illetve közösségfejlesztési tevékenységeket finanszíroz, amelyek léptékükben, célcsoportjukban, földrajzi területükben, jellegükben jobban tervezhetők, szervezhetők, hajthatók végre városi szinten, a helyi közösség tervezésében és közreműködésével.

Magyarországon a helyi közösségi részvétel a fejlesztési folyamatokban, a civil aktivitás, a szektorok közötti együttműködés a nyugat-európai országokhoz képest gyengébb, ezért a prioritástengely alkalmazása a közösségi részvétel és együttműködés erősítése, a helyi civil szektor aktivitásának és ismertségének növelése szempontjából is fontos.

Az intézkedések az 1301/2013/EU rendelet 5. cikk (9) d), valamint az 1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) vii) beruházási prioritások mentén a 9. „A társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem” tematikus célkitűzéshez fognak kapcsolódni.

2.G.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégóriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.G.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (d): közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások
-----------------------------	--

2.G.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	7.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A városi lakosság közösségi aktivitásának növelése a helyi közösség-szervezés és kulturális kínálatbővítés segítségével
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	Az integrált, közösségközpontú, alulról építkező, helyi partnerségen alapuló városfejlesztési programok, illetve a tartalmas szabadidő-eltöltés lehetőségeinek megteremtését, valamint innovatív, egymással és a környezetükkel

	együttműködni képes, önmagáért tenni akaró és tenni tudó, kezdeményező közösségek, mindezek által fenntartható települések létrejöttét. Az infrastrukturális fejlesztések területén végrehajtott, az akcióterületen érintett célcsoportok aktív bevonásával és részvételével végrehajtott közösségfejlesztési programok összetartóbb, tudatosabb, a város jövőjének alakításában részt vállaló városi társadalom kialakulását segíti elő. A beruházások eredményeként javulni, illetve bővülni fog az érintett városok kulturális és közösségi tereinek és szolgáltatóinak infrastrukturális és szolgáltatási minősége. Ehhez kapcsolódva a helyi gazdaságfejlesztés feltételei is javulnak. A közösségi igények által és a közösség aktív bevonásával vezérelt tervezett, fejlesztett helyi közösségi tereket és szolgáltatásokat a lakosság nagyobb hajlandósággal fogja igénybe venni és jobban is kötődni fog hozzá, mert maga is részt vesz a fejlesztési folyamatokban. A fejlesztések, illetve közösségi programok és projektek összességében elősegítik a népesség, kiemelten a fiatalok helyben maradását, illetve megtartását.
--	--

83. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azo-no-sító	Mutató	Mér-ték-egy-ség	Régió-kategória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ¹⁰³ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	A HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya ¹⁰⁴	%	kevésbé fejlett	A program indulását követően meghatározott érték a projektek indulásakor elvégzett kutatások összegzéseként	2015 (prioritás elindításától függően)	növekszik	központi módszer-tannal előre megállapított gyűjtés alapján	program indulását megelőzően, közben és utána, évente minimum egyszer
2.	A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség ¹⁰⁵	pontérték	kevésbé fejlett	A program indulását követően meghatározott érték a projektek indulásakor elvégzett kutatások összegzéseként	2015 (prioritás elindításától függően)	növekszik	központi módszer-tannal előre megállapított gyűjtés alapján	program indulását megelőzően, közben és utána, évente minimum egyszer
3.	Kulturális intézmények látogatottsága	%	kevésbé fejlett	KSH által szolgáltatott adatok	2015 (prioritás elindításától függően)	növekszik	KSH	program indulását megelőzően, közben és utána, évente minimum egyszer

¹⁰³ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségi vagy mennyiségi.

¹⁰⁴ Az indikátort központilag kialakított módszertan alapján, egységesen mérik a CLLD szervezetek

¹⁰⁵ Az indikátort központilag kialakított módszertan alapján, egységesen mérik a CLLD szervezetek

84. táblázat: Közös eredménymutatók

A magyar szakpolitikai egyedi célkitűzésekhez kapcsolódó a programspecifikus eredménymutatók kiindulási és célértéke az Unió stratégiájának beruházási prioritásait figyelembe véve és összhangban az 303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjával.

Azonosító	Mutató	Régió-kategória	A mutató mértékegysége	A célmeghatározáshoz használt közös kimeneti mutató	Bázisérték			A bázisérték és célérték mértékegysége	Bázisév	Célérték ¹⁰⁶ (2023)			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö			F	N	Ö		
Nem releváns														

85. táblázat: Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés eredménymutatói és az egyedi célkitűzéshez kapcsolódó program-specifikus eredménymutatók

(prioritási tengelyenként vagy valamely prioritási tengely része szerinti bontásban)

(Hivatkozás: az 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 19. cikkének (3) bekezdése¹⁰⁷)

Azonosító	Mutató	A mutató mértékegysége	A célmeghatározáshoz használt közös kimeneti mutató	Bázisérték			A bázisérték és célérték mértékegysége	Bázisév	Célérték ¹⁰⁸ (2023)			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
				F	N	Ö			F	N	Ö		

¹⁰⁶ Ez a lista tartalmazza a közös eredménymutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus eredménymutatót. A közös eredménymutatók célértékeit számszerűsíteni kell; a program-specifikus eredménymutatók esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők), vagy nemenként lebontva. A bázisértékek ennek megfelelően kiigazíthatók. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

¹⁰⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1304/2013/EU rendelete az Európai Szociális Alapról és az 1081/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 470. o.).

¹⁰⁸ Ez a lista tartalmazza a közös eredménymutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus eredménymutatót. A közös eredménymutatók célértékeit számszerűsíteni kell; a program-specifikus eredménymutatók esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek. Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés végrehajtásának monitoringjához használt, az 1304/2003/EU rendelet II. mellékletében szereplő összes eredménymutatónak számszerűsített célértékhez kell kapcsolódnia. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők), vagy nemenként lebontva. A bázisértékek ennek megfelelően kiigazíthatók. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.G.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.G.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (d): közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások
A beruházási prioritáshoz közvetlenül egy ERFA típusú intézkedés kapcsolódik, amely közvetlen kapcsolatban van a prioritástengely másik, ESZA forrású intézkedésével: Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése Az intézkedés kísérleti jelleggel, korlátozott számú, szakmai alapon kiválasztott városban valósul meg. Az intézkedés célja, hogy a városi helyi akciócsoportok (HACS) a közösségi bevonással készülő helyi fejlesztési stratégiák alapján, az akcióterületek kijelölt közösségi és kulturális tereinek fizikai rehabilitációját, ill. fejlesztését hajtsák végre a társadalom összetartozásának erősítése és helyi gazdasági fellendülése érdekében. Az intézkedés keretében a kulturális és közösségi terek, szolgáltatások fejlesztése, kínálatuk bővítése kap támogatást, lehetőség szerint hozzájárulva a helyi gazdaság fejlesztéséhez is. Az alábbi főbb fejlesztési irányok támogatása lehetséges az intézkedés keretében: - A városi helyi akciócsoportok (HACS) fejlesztési stratégiájának elkészítéséhez kapcsolódó projekt-előkészítési tevékenység. - Innovatív, területi közösségi szolgáltatást biztosító városi kulturális intézmények felújítása, illetve eszközfejlesztése lehetőség szerint célcsoport specifikusan. Például városi könyvtárak, közösségi házakban elektronikus könyv-, zene és filmtár kialakítása és szolgáltatási kínálatának bővítése, új szolgáltatások bevezetése – pl. innovatív olvasó, illetve filmnéző és zenehallgató szoba kialakítása stb. – elsősorban, de nem kizárólagosan fiatalok, gyermekes családok, gyerekek részére. - Városrészi közösségi terek infrastrukturális felújítása, bővítése, eszközfejlesztése, kreatív, új szolgáltatások befogadására alkalmas térré alakítása, beleértve az önkormányzati, nonprofit és egyházi tulajdonú közösségi tereket is. A beavatkozás keretében a leromlott állapotú közösségi terek felújítása fog megtörténni olyan módon, hogy a lakosság különböző célcsoportjainak igényeit minél hatékonyabban tudja szolgálni. A fiataloknak például szabadidős infrastruktúra – pl.: parquer gyakorló pálya, gördeszkás, biciklis gyakorlópálya, szabadtéri, ingyenes fitness edzőpálya stb. – kiépítése, míg a családoknak hagyományos, ugyanakkor biztonságos szolgáltatások garantálása – játszótérek stb. – míg az idősebb korosztálynak a közösségi tevékenységeket elősegítő eszközök telepítése. - Közterek „közösségi tér funkcióinak” bővítése. A helyi kultúra, hagyományok, illetve egyéb, a helyi közösség által szervezett rendezvények lebonyolítására alkalmas térrész kialakítása, fejlesztése, kapcsolódó eszközbeszerzések támogatása. A városi közösségi terek funkcióinak kialakításakor a helyi gazdaságfejlesztés	

szempontját is szükséges szem előtt tartani, ezért támogatott olyan terek, térrészek kialakítása, amelyek alkalmasak a helyi termékek bemutatására, innovatív formában történő értékesítésére, a helyi hagyományok, kulturális örökség részét képező, arra építő, értékeit továbbvivő helyi termékek előállításának bemutatására, oktatására (pl. kézműves alkotóházak), illetve a fiatalabb korosztály számára a kreativitást fejlesztő innovatív tevékenységek elsajátítására. Támogatható továbbá a kultúrához kapcsolódó gazdasági tevékenységekre (kulturális gazdaság) alkalmas helyszínek kialakítása, biztosítása. Az intézkedés keretében az infrastruktúra kialakítása, fejlesztése, valamint a helyi gazdaság közösségi megoldásait támogató beruházások végrehajtása is támogatható.

A fent felsorolt tevékenységek a lehetséges fejlesztési tevékenységek indikatív kínálatát jelentik, az egyes helyi fejlesztési stratégiák az adott város, városrész lakosainak igényeire, szükségleteire szabottan határozzák meg a tényleges fejlesztési tartalmat és valósítják meg a helyi fejlesztési programot a prioritástengely alapvető célkitűzéseivel összhangban, a CLLD alapelveknek megfelelően.

Főbb célcsoportok: közvetett célcsoport a helyi lakosság, míg közvetlen célcsoportok az érintett területek önkormányzatai, önkormányzati intézményei, a program céljainak megvalósításában releváns, állami finanszírozású intézményei, vállalkozásai, egyházi intézményei, civil szervezetei és lakossága által létrehozott helyi akciócsoportok (HACS - CLLD szervezetek).

Specifikus célterületek: a városi helyi fejlesztési stratégiák határozzák meg, az érintett városok területére, akár azon belül egyes városrészeire vonatkozóan. Az intézkedés kiemelt figyelmet fordít a fenti célok szerinti közösségi fejlesztésekre a lakótelepeken.

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, magánvállalkozások, civil szervezetek, egyházak, közintézmények, CLLD szervezetek.

A fenti intézkedés tevékenységei hozzájárulnak a városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek és városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek kimeneti indikátorokhoz és a közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség, valamint a HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya eredmény indikátorokhoz.

A TOP keretében megvalósuló közösségi szinten irányított helyi fejlesztések (CLLD) keretében megvalósuló tevékenységek és a Vidékfejlesztési Program keretében működő CLLD között területi és tematikus lehatárolást érvényesítünk. A TOP a 10 000 fő feletti városok helyi közösségeit támogatja, városfejlesztési tartalommal (kulturális-közösségi és kapcsolódó helyi gazdaságfejlesztési tevékenységek). A VP a 10 000 fő alatti települések CLLD programjaihoz nyújt támogatást, vidékfejlesztési tartalommal, a következő tématerületeken: a kedvezőtlen társadalmi, demográfiai térségi folyamatok hatásainak enyhítése, helyi gazdaság megerősítése, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás kialakítása és a klímareziliencia fejlesztése, innovatív aprófalú kísérleti program).

Az intézkedés keretében megvalósuló fejlesztések tematikus fókuszukkal (kulturális, közösségi tartalom) és módszertanukkal (CLLD módszertan) különböznek a TOP tematikus prioritástengelyeiben – például 2. prioritástengely – szereplő fejlesztésektől. A fejlesztéseket a helyi közösségek tervezik és valósítják meg, a helyi civil szervezetek, vállalkozások és önkormányzat egyenrangú együttműködésében a helyi igények feltérképezésére épülő helyi fejlesztési stratégiák jelen prioritástengely ERFA és ESZA forrásainak integrált, programalapú célzott felhasználását teszik lehetővé az adott városi célterületen.

2.G.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (d): közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások
Az intézkedések során a közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD) módszertana szerint kettős kiválasztási kritériumnak kell megfelelni. A helyi fejlesztési programokat megvalósító helyi akciócsoportok kiválasztása során fő alapelv a CLLD előírások (minimum követelmények) teljesítése, ezen túl fontos szempont a helyi fejlesztési stratégia minősége, integráltsága, többalapos finanszírozása és megvalósíthatósága, továbbá a helyi fejlesztési stratégia összeállításában megvalósuló partnerség (helyi vállalkozói, civil és közsféra partnersége). A fenti szempontok alapján a fejlesztési stratégiák értékelésre kerülnek és csak a minimum követelményeket teljesítő stratégiák lesznek támogathatóak. Figyelembe kell venni ezeken túl a helyi fejlesztési stratégia megvalósítását célzó projektek kiválasztási folyamatának átláthatóságát, a területalapú megközelítést – az akcióterület pontos meghatározása – és partnerséget, továbbá a helyi akciócsoport szakmai, animációs és kommunikációs képességeit, valamint adminisztratív kapacitását is. A helyi fejlesztési stratégia kidolgozása és végrehajtása, ennek keretében a projektek kiválasztása a városi helyi akciócsoportok feladata (ld. 4. fejezet). A helyi fejlesztési stratégiák végrehajtását szolgáló fejlesztési projektek kiválasztásánál a legfontosabb szempontok közé tartozik a helyi stratégia és a térségben irányadó egyéb fejlesztési stratégiák teljesítéséhez való hozzájárulás, a költségvetési keret és a meghatározott célok elérésének aránya, összhangja, továbbá a beavatkozások integráltsága, innovatív jellege, újszerűsége, valamint a helyi közösség aktivizálása, a célcsoport specifikus közösségfejlesztési, térségfejlesztési hatások, továbbá a stratégiák által megvalósított beruházások fenntarthatósága. Ez utóbbi a projekttől függően jelentheti a környezeti fenntarthatóságot, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások). A fejlesztések kiemelt figyelmet fordítanak a népesség, ezen belül is (de nem kizárólagosan) a fiatalok helyben tartására. A fenti szempontok együttesen biztosítják, hogy azok a programok kerüljenek megvalósításra, amelyek legjobban szolgálják a városi közösségek összetartozását, identitásának erősödését és lakosság lakókörnyezetével és viszonyaival való elégedettséget. Az intézkedés a prioritástengely másik (ESZA) intézkedésével kombináltan lesz végrehajtva, kapcsolódás szükséges.	

2.G.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (d): közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.G.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (d): közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.G.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ¹⁰⁹			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
4.	Városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			8 500	FAIR	évente
5.	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			90 000	FAIR	évente

2.G.6. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák
----------------------	--

¹⁰⁹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.G.7. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	7.B
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A városi lakosság közösségi aktivitásának növelése a helyi közösség-szervezés és kulturális kínálatbővítés segítségével
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	Az integrált, közösségközpontú, alulról építkező, helyi partnerségen alapuló városfejlesztési programok, illetve a tartalmas szabadidő-eltöltés lehetőségeinek megteremtését. Az infrastrukturális fejlesztések területén végrehajtott, az akcióterületen érintett célcsoportok aktív bevonásával és részvételével végrehajtott közösségfejlesztési programok összetartóbb, tudatosabb, a város jövőjének alakításában részt vállaló városi társadalom kialakulását segíti elő. A közösségi igények által és a közösség aktív bevonásával tervezett, fejlesztett helyi közösségi tereket és szolgáltatásokat a lakosság nagyobb hajlandósággal fogja igénybe venni és jobban is kötődni fog hozzá, mert maga is részt vesz a fejlesztési folyamatokban a tervezéstől kezdve. A fejlesztési stratégiák részét képező különböző közösségfejlesztési és kulturális programok lebonyolítása hozzájárul a helyi lakosság közösségi aktivitásának növeléséhez, illetve a programokon keresztül a helyi infrastrukturális fejlesztések várhatóan még jobban beépülnek a helyi lakosság aktívan használt közösségi terei közé, A fejlesztések, illetve közösségi programok és projektek összességében elősegítik a népesség, kiemelten a fiatalok helyben maradását, illetve megtartását.

86. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ESZA és a Kohéziós Alap tekintetében)(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ¹¹⁰ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
1.	Kulturális intézmények látogatottsága	%	kevésbé fejlett	100	2015 (prioritás elindításától függően)	103	KSH	program indulását követően évente

¹¹⁰ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek.

2.G.8. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.G.8.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: Helyi közösségsszervezés a városi helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva Az intézkedés a közösség által irányított helyi fejlesztések ESZA elemeit tartalmazza, amely közvetlenül kapcsolódik a prioritástengely ERFA finanszírozású intézkedéséhez. Az intézkedés kísérleti jelleggel, korlátozott számú városban valósul meg. Az intézkedés a városi közösségek helyi fejlesztési stratégiákon alapuló, a közösségi és kulturális infrastrukturális fejlesztésekhez kapcsolódó, azokat kiegészítő kísérleti jelleggel közösségsszervezési és -fejlesztési, identitást erősítő, az összetartozást elősegítő tevékenységeket valósít meg. Az alábbi főbb fejlesztési irányok támogatását teszi lehetővé az intézkedés, beleértve az önállóan megvalósuló projekt-előkészítési tevékenységet: - A városi helyi akciócsoportok (HACS) fejlesztési stratégiájának elkészítéséhez kapcsolódó projektelőkészítési tevékenység; - helyi közösségsszervezési tevékenységek; - helyi (városrészi, szomszédsági) identitást erősítő tevékenységek: helytörténeti, honismereti, helyi örökség programok, helyi sajátosságokra épülő hagyományok, ünnepek átadása, felelevenítése, a helytörténeti és helyismereti- a kulturális örökség részét képező tárgyi eszközök elektronikus formában történő bemutatása; - folyamatos, helyi (városrészi, szomszédsági) társadalmi párbeszédet fenntartó egyeztetési megoldások kialakítása és működtetése (állampolgári tanácsok, kerekasztalok stb.), kiemelten a lakótelepeken; - megújított infrastruktúra közösségi használatát biztosító megoldások kialakítása, kulturális, közösségi programok szervezése, lebonyolítása, a szabadidő-eltöltés minőségének javítása, közösségi önképzési folyamatok helyszínnel és programokkal történő támogatása (közösségi tér esetében az adott tér (intézmény) közösségi bevonásra építő irányítása, köztér esetén annak programokkal, közösségi aktivitással való megtöltését és egyben állagmegóvását is elősegítő lakossági együttműködések); - helyi (városrészi, szomszédsági) aktivitást, társadalmi szolidaritást elősegítő tevékenységek (önkéntes tevékenységek, kulturális- és sportprogramok megszervezése, adományozói kultúra fejlesztése stb.); - helyi, közösségi alapú gazdaságfejlesztési megoldások népszerűsítése, kialakítása és elterjesztése területileg jól körülhatárolt kisközösségekben, pl.: beszerzői,	

termelői közösségek, helyi termékek kereskedelmének népszerűsítése;

helyi vállalkozások információs adatbázisainak és online elérhetőségének kialakítása, a kereskedelmi-kulturális köztéri szolgáltatások megjelenése;

helyi hagyományokra épülő kézműves (népi) mesterségek újratanítása a kulturális intézmények, a civil, a kézműves mesterek, vállalkozások együttműködésének keretében, szakmaismertető és bemutató programsorozatok, kiállítások, helyi tehetségek, kreatív személyek sikeres életpályák bemutatása, vándorkiállítások, a helyi identitás és kötődés erősítése érdekében;

„Versenyképesen a munkaerőpiacon” program elindítása: a humán erőforrás minőségének fejlesztése (növelése), a munkaerő-piacra történő bekapcsolódás eszközeivel: a helyi tudásra, hagyományokra, a civil és üzleti szereplők együttműködésére épülő, a helyi vállalkozási kultúrát fejlesztő szociális gazdaság, szolidáris gazdaság jellegű kezdeményezések;

közösségi terekhez kapcsolódóan a városi környezeti fenntarthatóság és környezettudatossági akciók, programok végrehajtása.

A fent felsorolt tevékenységek a lehetséges fejlesztési tevékenységek indikatív kínálatát jelentik, az egyes helyi fejlesztési stratégiák az adott város, városrész lakosainak igényeire, szükségleteire szabottan határozzák meg a tényleges fejlesztési tartalmat és valósítják meg a helyi fejlesztési programot a prioritástengely alapvető célkitűzéseivel összhangban, a CLLD alapelveknek megfelelően.

Főbb célcsoportok: az érintett területek önkormányzatai, a program céljainak megvalósításában releváns, állami finanszírozású intézményei, vállalkozásai és civil szervezetei és lakossága, amelyek a helyi fejlesztési stratégia összeállítására és a helyi fejlesztési program megvalósítására helyi akciócsoportokat hoznak létre.

Specifikus célterületek: a városi helyi fejlesztési stratégiák határozzák meg, az érintett városok területére vonatkozóan. Az intézkedés kiemelt figyelmet fordít a fenti célok szerinti közösségi fejlesztésekre a lakótelepeken.

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, magánvállalkozások, civil szervezetek, egyházak, közintézmények, CLLD szervezetek.

A fenti intézkedés tevékenységei hozzájárulnak a kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által teljesen vagy részben végrehajtott programok száma a programokban részt vevők száma kimeneti indikátorokhoz és a HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya eredmény indikátorhoz.

A TOP keretében megvalósuló közösségi szinten irányított helyi fejlesztések (CLLD) keretében megvalósuló tevékenységek és a VP keretében működő CLLD között területi és tematikus lehatárolást érvényesítünk. A TOP a 10 000 fő feletti városok helyi közösségeit támogatja, városfejlesztési tartalommal (kulturális-közösségi és kapcsolódó helyi gazdaságfejlesztési tevékenységek). A VP a 10 000 fő alatti települések CLLD programjaihoz nyújt támogatást, vidékfejlesztési tartalommal, a következő tématerületeken: a kedvezőtlen társadalmi, demográfiai térségi folyamatok hatásainak enyhítése, helyi gazdaság megerősítése, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás kialakítása és a klímareziliencia fejlesztése, innovatív aprófalú kísérleti program).

Az intézkedés keretében megvalósuló fejlesztések tematikus fókuszukkal (kulturális, közösségi tartalom) és módszertanukkal (CLLD módszertan) különböznek a TOP tematikus prioritástengelyeiben – például 2. prioritástengely – szereplő fejlesztésektől. A fejlesztéseket a helyi közösségek tervezik és valósítják meg, a helyi civil szervezetek, vállalkozások és önkormányzat egyenrangú együttműködésében a helyi igények feltérképezésére épülő helyi fejlesztési stratégiák jelen prioritástengely ERFA és ESZA forrásainak integrált, programalapú célzott felhasználását teszik lehetővé az adott városi célterületen.

2.G.8.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák
Az intézkedések során a közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD) módszertana szerint kettős kiválasztási kritériumnak kell megfelelni. A helyi fejlesztési programokat megvalósító helyi akciócsoportok kiválasztása során fő alapelv a CLLD előírások (minimum követelmények) teljesítése, ezen túl fontos szempont a helyi fejlesztési stratégia minősége, integráltsága, többalapos finanszírozása és megvalósíthatósága, továbbá a helyi fejlesztési stratégia összeállításában megvalósuló partnerség (helyi vállalkozói, civil és közszféra partnersége). A fenti szempontok alapján a fejlesztési stratégiák értékelésre kerülnek és csak a minimum követelményeket teljesítő stratégiák lesznek támogathatóak. Figyelembe kell venni ezeken túl a helyi fejlesztési stratégia megvalósítását célzó projektek kiválasztási folyamatának átláthatóságát, a területalapú megközelítést és partnerséget, továbbá a helyi akciócsoport szakmai, animációs és kommunikációs képességeit, valamint adminisztratív kapacitását is. A helyi fejlesztési stratégia kidolgozása és végrehajtása, ennek keretében a projektek kiválasztása a városi helyi akciócsoportok feladata (ld. 4. fejezet). A helyi fejlesztési stratégiák végrehajtását szolgáló fejlesztési projektek kiválasztásánál a legfontosabb szempontok közé tartozik a helyi stratégia és a térségben irányadó egyéb fejlesztési stratégiák teljesítéséhez való hozzájárulás, a költségvetési keret és a meghatározott célok elérésének aránya, összhangja, továbbá a beavatkozások integráltsága, innovatív jellege, újszerűsége, valamint a helyi közösség aktivizálása, a célcsoport specifikus közösségfejlesztési, továbbá térségfejlesztési hatások. A helyi akciócsoportok (HACS – CLLD szervezetek) az egyes projektek kiválasztásában meghatározó szerepet kapnak, a szakmai elbírálás egyik kiemelt szempontja lesz a projektek helyi fejlesztési stratégiákhoz való illeszkedésének vizsgálata. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások), valamint a helyi fejlesztési stratégiák végrajtása segítségével létrejött közösségek lehetőség szerinti megtartása, továbbá ápolása . A fejlesztések kiemelt figyelmet fordítanak a népesség, ezen belül is (de nem kizárólagosan) a fiatalok helyben tartására. A fenti szempontok együttesen biztosítják, hogy azok a programok kerüljenek megvalósításra, amelyek legjobban szolgálják a városi közösségek összetartozását, identitásának erősödését és lakosság lakókörnyezetével és viszonyaival való elégedettséget. Az intézkedés a prioritástengely másik (ERFA) intézkedésével kombináltan lesz végrehajtva, kapcsolódás szükséges.	

2.G.8.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.G.8.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.G.8.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

87. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatégoria (adott esetben)	Célérték (2023) ¹¹¹			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
7.1.	Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosság száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett	1 000 000	1 000 000	2 000 000	FAIR	évente
7.2.	A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által teljesen vagy részben végrehajtott programok száma	db	ESZA	kevésbé fejlett			750	FAIR	évente

¹¹¹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.G.9. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ¹¹²

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések¹¹³, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD fejlesztések)
nem releváns	

¹¹² Csak az ESZA által támogatott programokra.

¹¹³ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.G.10. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

88. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókatéegóriánként)¹¹⁴

Prioritási tengely	Mutató típusa	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória	2018-ra vonatkozó rész-cél	2018-ra vonatkozó rész-cél ¹¹⁵			Végső cél (2023) ¹¹⁶			Adat-forrás	A mutató relevanciája
							F	N	Ö	F	N	Ö		
7.	Kimeneti	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett	10 000				90 000			FAIR	A városi közösségfejlesztés szempontjából kiemelten fontos a közösségi használatú nyitott terek rehabilitációja

¹¹⁴ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott rész-célokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész-céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

¹¹⁵ A rész-célok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

¹¹⁶ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

Prioritási tengely	Mutató típusa	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória	2018-ra vonatkozó rész cél	2018-ra vonatkozó rész cél ¹¹⁵			Végső cél (2023) ¹¹⁶			Adatforrás	A mutató relevanciája
							F	N	Ö	F	N	Ö		
7.	Eredmény	Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosság száma (program spec. Eredmény-indikátor)	fő	ESZA	kevésbé fejlett	800 000	400 000	400 000	800 000	2 000 000			KHS	A helyi közösségi részvételre épülő CLLD módszertan elterjedését mutatja be, az abban résztvevő, abba bekapcsolódó városok lakosság számával. ERFA és ESZA forrásból hasonló eszköz a korábbi időszakban nem volt lehetséges, a vidéki térségek mellett a városok részvétele jelentős előrelépés a módszertan terjedésében. Az ESZA kimeneti indikátorok további alábontásokkal szűkítik az eredményindikátort.
7.	Pénzügyi	Költségnyilatkozatba foglalt összeg	EUR	ERFA/ESZA	kevésbé fejlett	36 801 118				139 844 250			IH	kötelező mutató

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás minden intézkedését, illetve mindkét strukturális alapját – ERFA/ESZA - reprezentálja releváns indikátor. A releváns intézkedési kör vonatkozásában az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra.

A „*Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek*” mérőszám elsősorban a közterület-rehabilitációt célzó tevékenységek mérésére alkalmazható. A m²-ben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak projekt tapasztalatait, a kevésbé fejlett régiókban támogatott hasonló projektek méretét, valamint az intézkedésre allokált 30 Mrd Ft forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi a prioritáson belül az ERFA intézkedés keretében megvalósítható, összetett és sokrétű támogatható tevékenység közös jellemzőit. A mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források megközelítőleg 30%-ának hasznosulását mérik. A helyreállított nyitott terek mérete jól kifejezi a CLLD prioritástengelyen belüli ERFA típusú intézkedés meghatározó részének hozzájárulását a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében valószínűsíthetően megfogalmazásra kerülő és végrehajtásra kijelölt beruházásokhoz.

A „*Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosságszáma*” (mértékegység: fő) indikátor jól méri a vonatkozó intézkedéscsoport által támogatandó stratégiák megvalósításának akcióterületét. A lakosságszámban megadott érték becsléséhez azt vettük alapul, hogy a prioritás keretében tervezettek értelmében várhatóan az ország huszonkét megyei jogú városában, valamint további tíz, 10 000 – 150 000 fő közötti népességszámú városi helyszínen készül támogatandó helyi fejlesztési stratégia, amely városok együttes lakosságszáma az átlagos 60 000 fős lakosságszámmal kalkulálva adja a mérőszám célértékét. A lakosságszám becsléséhez a KSH adatbázisban szereplő értékeket vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül támogatandó helyi fejlesztési stratégiák akcióterületét, közvetetten pedig a mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált ESZA források 100%-át képesek mérni.

2.G.11. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

89–93. táblázat: Beavatkozási kategóriák¹¹⁷

(Alapontként és régiókatégoriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alagra vagy régiókatégoriára vonatkozik)

89. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégoria</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	97 Közösségi irányítású, helyi fejlesztési kezdeményezések városi és vidéki területeken	93 602 959

90. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégoria</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	01 Vissza nem térítendő támogatás	93 602 959

91. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégoria</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	01 Nagyméretű városi területek (sűrűn lakott > 50 000 fős lakosság)	62 713 983
7.	02 Kisméretű városi területek (közepes népsűrűség > 5000 fős lakosság)	30 888 976

¹¹⁷ Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

92. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	06 Közösségvezérelt helyi fejlesztési kezdeményezések	93 602 959

93. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ¹¹⁸ (csak ESZA)		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

94–98. táblázat: Beavatkozási kategóriák¹¹⁹

(alaponként és régiókatégóriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alapra vagy régiókatégóriára vonatkozik)

94. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
<i>Alap</i>	ESZA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	114 Közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák	46 229 504

95. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
<i>Alap</i>	ESZA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	01 Vissza nem térítendő támogatás	46 229 504

¹¹⁸ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

¹¹⁹ Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

96. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
<i>Alap</i>	ESZA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	01 Nagyméretű városi területek (sűrűn lakott > 50 000 fős lakosság)	30 973 768
7.	02 Kisméretű városi területek (közepes népsűrűség > 5000 fős lakosság)	15 255 736

97. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
<i>Alap</i>	ESZA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	06 Közösségvezérelt helyi fejlesztési kezdeményezések	46 229 504

98. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ¹²⁰ (csak ESZA)		
<i>Alap</i>	ESZA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

¹²⁰ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

2.G.12. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERVEZETT ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA, BELEÉRTVE SZÜKSÉG ESETÉN A PROGRAMOK IRÁNYÍTÁSÁBAN ÉS KONTROLLJÁBAN RÉSZT VEVŐ HATÓSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV KAPACITÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEKET IS (ADOTT ESETBEN)

(prioritási tengelyenként)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vii. alpontja)

Prioritási tengely	
Nem releváns.	

3 SZAKASZ:FINANSZÍROZÁSI TERV

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése d) pontja)

AZ EGYES ALAPOKBÓL SZÁRMAZÓ PÉNZÜGYI ELŐIRÁNYZAT ÉS AZ EREDMÉNYESSÉGI TARTALÉKHOZ TARTOZÓ ÖSSZEGEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése d) pontjának i. alpontja)

99. táblázat

	Alap	Régió- kate- gória	2014 (13,167%)	2015 (13,522%)	2016 (13,9%)	2017 (14,235%)	2018 (14,614%)	2019 (15,041%)	2020 (15,519%)	Összesen
--	------	--------------------------	-------------------	-------------------	-----------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	----------

			Fő allokáció ¹²¹	Eredményességi tartalék (6%)	Fő allokáció	Eredményességi tartalék	Fő allokáció	Eredményességi tartalék	Fő allokáció	Eredményességi tartalék	Fő allokáció	Eredményességi tartalék	Fő allokáció	Eredményességi tartalék	Fő allokáció	Eredményességi tartalék	Fő allokáció	Eredményességi tartalék
(1)	ERFA	Kevésbé fejlett régiókban	368 599 009	23 527 596	378 543 822	24 162 372	389 119 659	24 837 425	398 492 811	25 435 711	409 112 214	26 113 546	421 063 313	26 876 382	434 443 925	27 730 463	2 799 374 753	178 683 495
(2)		Átmeneti régiókban	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(3)		Fejlettebb régiókban	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(4)		Összesen																
(5)	ESZA 122	Kevésbé fejlett régiókban	50 982 107	3 254 177	52 357 606	3 341 975	53 820 383	3 435 344	55 116 814	3 518 095	56 585 618	3 611 848	58 238 612	3 717 358	60 089 328	3 835 489	387 190 468	24 714 285
(6)		Átmeneti régiókban	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(7)		Fejlettebb régiókban	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(8)		Összesen	419 581 116	26 781 773	430 901 427	27 504 346	442 940 042	28 272 769	453 609 625	28 953 806	465 697 832	29 725 394	479 301 925	30 593 740	494 533 253	31 565 952	3 186 565 221	203 397 780
(9)	Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó

¹²¹ Összes forrás (uniós támogatás) az eredményességi tartalékhoz tartozó összeg nélkül

¹²² Az ESZA-ból nyújtott összes forrás, ideértve az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott, kiegészítő ESZA-támogatást. Az eredményességi tartalék oszlopai nem tartalmazzák az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott, kiegészítő ESZA-támogatást, mivel az nem része az eredményességi tartaléknak.

	összeg																	
(10)	Kohé- ziós Alap	Nem alkalma- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó
(11)	ERFA	A legkülső régiók és az északi ritkán lakott régiók számára nyújtott összeg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(12)	Össze sen		419 581 116	26 781 773	430 901 427	27 504 346	442 940 042	28 272 769	453 609 625	28 953 806	465 697 832	29 725 394	479 301 925	30 593 740	494 533 253	31 565 952	3 186 565 221	203 397 780

ÖSSZES PÉNZÜGYI ELŐIRÁNYZAT ALAPONKÉNT ÉS NEMZETI TÁRSFINANSZÍROZÁS (EUR)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése d) pontjának ii. alpontja))

1. A táblázat a finanszírozási tervet mutatja prioritási tengelyenként.
2. Amennyiben a prioritási tengely egynél több alapra vonatkozik, az uniós támogatásra és a nemzeti önrészre vonatkozó adatokat alaponkénti bontásban, a prioritási tengelyen belül külön társfinanszírozási aránnyal kell megadni minden egyes alapra.
3. Ha a prioritási tengely egynél több régiókatégoriára vonatkozik, az uniós támogatásra és a nemzeti önrészre vonatkozó adatokat régiókatégoriánkénti bontásban, a prioritási tengelyen belül külön társfinanszírozási aránnyal kell megadni minden egyes régiókatégoriára.
4. Az EBB-hozzájárulást a prioritási tengely szintjén kell megadni.

100. táblázat: Finanszírozási terv

Prioritási tengely	Alap	Régiókat egória	Az uniós támogatás számításának alapja (Összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)	Uniós támogatás	Nemzeti önrész	A nemzeti önrész indikatív bontása		Összes finanszírozás	Társfinanszírozási arány	Tájékoztatásként EBB-hozzájárulások	Fő allokáció (összes forrás az eredményességi tartalék nélkül)		Eredményességi tartalék (6%)		Az eredményességi tartalék összege az összes uniós támogatás arányában
						Nemzeti közfinanszírozás	Nemzeti magánfinanszírozás (1)				Uniós támogatás	Nemzeti önrész	Uniós támogatás	Nemzeti önrész ¹²³	
				(a)	(b) = (c) + (d))	(c)	(d)	(e) = (a) + (b)	(f) = (a)/(e) (2)	(g)	(h)=(a)-(j)	(i) = (b) – (k)	(j)	(k)= (b) * ((j)/(a))	(l) =(j)/(a) *100
1. prioritási tengely Térségi gazdaságfejlesztés a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	934 259 463	164 869 317	157 656 284	7 213 033	1 099 128 780	0,85		878 203 895	154 977 158	56 055 568	9 892 159	6%
2. prioritási tengely Vállalkozásb arát, népességmegtartó településfejlesztés	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	405 086 474	71 485 848	60 762 971	10 722 877	476 572 323	0,85		380 781 286	67 196 698	24 305 188	4 289 151	6%
3. prioritási tengely	ERFA	Kevésbé fejlett	Összes elszámolható	430 604 282	75 988 991	68 706 594	7 282 397	506 593 272	0,85		404 768 025	71 429 651	25 836 257	4 559 339	6%

¹²³ A nemzeti önrészt arányosan el kell osztani a fő allokáció és az eredményességi tartalék között.

Prioritási tengely	Alap	Régiókat egória	Az uniós támogatás számításának alapja (Összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)	Uniós támogatás	Nemzeti önrész	A nemzeti önrész indikatív bontása		Összes finanszírozás	Társfinanszírozási arány	Tájékoztatásként EBB-hozzájárulások	Fő allokáció (összes forrás az eredményességi tartalék nélkül)		Eredményességi tartalék (6%)		Az eredményességi tartalék összege az összes uniós támogatás arányában
						Nemzeti közfinanszírozás	Nemzeti magánfinanszírozás (1)				Uniós támogatás	Nemzeti önrész	Uniós támogatás	Nemzeti önrész ¹²³	
Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken		régiók	költség												
4. prioritási tengely A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés és erősítése	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	169 312 384	29 878 656	29 878 656	0	199 191 040	0,85		159 153 641	28 085 937	10 158 743	1 792 719	6%
5. prioritási tengely Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztés, foglalkoztatás ösztönzés, társadalmi együttműködés és	ESZA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	245 848 961	43 385 111	26 939 857	16 445 254	289 234 071	0,85		231 098 023	40 782 004	14 750 938	2 603 107	6%

Prioritási tengely	Alap	Régiókat egória	Az uniós támogatás számításának alapja (Összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)	Uniós támogatás	Nemzeti önrész	A nemzeti önrész indikatív bontása		Összes finanszírozás	Társfinanszírozási arány	Tájékoztatásként EBB-hozzájárulások	Fő allokáció (összes forrás az eredményességi tartalék nélkül)		Eredményességi tartalék (6%)		Az eredményességi tartalék összege az összes uniós támogatás arányában
						Nemzeti közfinanszírozás	Nemzeti magánfinanszírozás (1)				Uniós támogatás	Nemzeti önrész	Uniós támogatás	Nemzeti önrész ¹²³	
6. prioritási tengely Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, társadalmi befogadás és foglalkoztatás-ösztönzés	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	945 192 686	166 798 709	160 829 099	5 969 611	1 111 991 396	0,85		888 481 125	156 790 787	56 711 561	10 007 923	6%
	ESZA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	119 826 288	21 145 816	13 057 631	8 088 184	140 972 104	0,85		112 636 711	19 877 067	7 189 577	1 268 749	6%
7. prioritási tengely Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD)	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	93 602 959	4 926 472	4 187 501	738 971	98 529 431	0,95		87 986 781	4 630 883	5 616 178	295 588	6%
	ESZA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	46 229 504	2 433 132	1 094 909	1 338 222	48 662 636	0,95		43 455 734	2 287 144	2 773 770	145 988	6%
Összesen	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Egyenlő az (1) összegével a 17. táblázatban	2 978 058 248	513 947 993	482 021 105	31 926 889	3 492 006 241	0,853	0	2 799 374 753	483 111 114	178 683 495	30 836 880	6%

Prioritási tengely	Alap	Régiókat egória	Az uniós támogatás számításának alapja (Összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)	Uniós támogatás	Nemzeti önrész	A nemzeti önrész indikatív bontása		Összes finanszírozás	Társfinanszírozási arány	Tájékoztatásként EBB-hozzájárulások	Fő allokáció (összes forrás az eredményességi tartalék nélkül)		Eredményességi tartalék (6%)		Az eredményességi tartalék összege az összes uniós támogatás arányában
						Nemzeti közfinanszírozás	Nemzeti magánfinanszírozás (1)				Uniós támogatás	Nemzeti önrész	Uniós támogatás	Nemzeti önrész ¹²³	
Összesen	ESZA ¹²⁴	Kevésbé fejlett régió	Ez nem egyenlő a 17. táblázat (5) összegével, mely tartalmazza az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott kiegészítő ESZA-támogatást. ¹²⁵	411 904 753	66 964 058	41 092 397	25 871 661	478 868 811	0,860	0	387 190 468	62 946 215	38 626 853	24 319 361	6%
Mindösszesen			Egyenlő a (12) összegével a 17. táblázatban	3 389 963 001	580 912 051	523 113 502	57 798 549	3 970 875 052	0,854	0	3 186 565 221	546 057 328	217 310 348	55 156 241	6%

¹²⁴ ESZA-ból nyújtott összeg az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott kiegészítő támogatás nélkül.

¹²⁵ A 18a. táblázatban a kevésbé fejlett régióknak, az átmeneti régióknak és a fejlettebb régióknak nyújtott összes ESZA-támogatás és az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott forrás összege megegyezik a 17. táblázatban az ilyen régióknak nyújtott összes ESZA-támogatás és az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott forrás összegével.

(1)Csak abban az esetben töltendő ki, ha a prioritási tengely összköltségekben van kifejezve.

(2)Ez az arány a táblázatban hozzá legközelebb eső kerek számra kerekíthető. A kifizetések visszatérítéséhez alkalmazott pontos arány az (f) hányados.

101. táblázat: A pénzügyi terv bontása prioritási tengely, alap, régiókatégória és tematikus célkitűzés szerint

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése d) pontjának ii. alpontja)

Prioritási tengely	Alap ¹²⁶	Régiókatégória	Tematikus célkitűzés	Unió támogatás	Nemzeti önrész	Összes finanszírozás
1. prioritási tengely Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	934 259 463	164 869 317	1 099 128 780
2. prioritási tengely Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(6) a környezet megőrzése és védelme, valamint a forráshatékonyság támogatása	405 086 474	71 485 848	476 572 323
3. prioritási tengely Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban	430 604 282	75 988 991	506 593 272

¹²⁶ E táblázat alkalmazásában az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) alapként tekintendő.

Prioritási tengely	Alap ¹²⁶	Régiókatégória	Tematikus célkitűzés	Unió támogatás	Nemzeti önrész	Összes finanszírozás
4. prioritási tengely A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	169 312 384	29 878 656	199 191 040
5. prioritási tengely Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, társadalmi együttműködés és foglalkoztatás-ösztönzés	ESZA	Kevésbé fejlett régió	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	181 652 731	32 056 364	213 709 095
	ESZA	Kevésbé fejlett régió	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	64 196 230	11 328 746	75 524 976
6. prioritási tengely Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, társadalmi befogadás és foglalkoztatás-ösztönzés	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	455 356 180	80 356 973	535 713 153

Prioritási tengely	Alap ¹²⁶	Régiókatégória	Tematikus célkitűzés	Unió támogatás	Nemzeti önrész	Összes finanszírozás
	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(6) a környezet megőrzése és védelme, valamint a forráshatékonyág támogatása	197 438 332	34 842 059	232 280 390
	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban	209 875 659	37 036 881	246 912 541
	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	82 522 515	14 562 797	97 085 312
	ESZA	Kevésbé fejlett régió	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	88 537 175	15 624 207	104 161 383

Prioritási tengely	Alap ¹²⁶	Régiókatégória	Tematikus célkitűzés	Unió támogatás	Nemzeti önrész	Összes finanszírozás
	ESZA	Kevésbé fejlett régió	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	31 289 113	5 521 608	36 810 721
7. prioritási tengely Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD)	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	93 602 959	4 926 472	98 529 431
	ESZA	Kevésbé fejlett régió	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	46 229 504	2 433 132	48 662 636
Összesen				3 389 963 001	580 912 051	3 970 875 052

4 SZAKASZ: INTEGRÁLT TERÜLETFEJLESZTÉSI MEGKÖZELÍTÉS

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (3) bekezdése).

Az integrált területfejlesztési megközelítés ismertetése az operatív program tartalmának és célkitűzéseinek figyelembevételével, tekintettel a Partnerségi Megállapodásra, és ismertetve a megközelítés operatív program céljaihoz való hozzájárulását és a várt eredményeket.

Magyarországon számos tényező indokolja a területileg decentralizált fejlesztéseket. A Partnerségi Megállapodás helyzetelemzése megállapította, hogy az **országon belül jelentős területi eltérések** figyelhetők meg a társadalmi, gazdasági és környezeti adottságok terén, valamint a társadalom és a gazdaság fejlettségében. Ezért az egyes térségekben eltérő, a sajátos térségi adottságokra szabott beavatkozásokra van szükség. A 2007-2013 közötti programozási időszakra vonatkozó értékelések egyöntetűen megerősítették, hogy **a helyi szereplők bevonásával megvalósított fejlesztések hatékonyabbak**, kritikaként hozták fel ugyanakkor, hogy **a fejlesztések integráltsága még nem megfelelő**. A TOP beavatkozási logikája nem elsődlegesen a területi felzárkóztatás alapján szerveződik, hanem a megyék, megyei jogú városok, térségek belső potenciáljában rejlő lehetőségek kibontakoztatására épít. Mindebben, ezen keresztül fontos szempont a területi különbségek kezelése, ehhez a TOP az egyes megyei/megyei jogú városi programokon keresztül járul hozzá, a rendelkezésére álló eszközökkel. A TOP **területi logikájú operatív programként** elkötelezett az integrált területi megközelítések alkalmazása iránt. A program egésze az EU Területi Agendájában megfogalmazott elvek szerint **decentralizált területi fejlesztések** rendszerét teszi lehetővé, ahol a területi szereplők előre meghatározott nagyságú forrással rendelkeznek a fejlesztések stratégiai szemléletű tervezése valamint térben és időben integrált megvalósítása érdekében.

A térségileg decentralizált **fejlesztési csomagok potenciális tartalmának lehatárolása** a területi és az ágazati operatív programok között jól meghatározható **alapelvek** szerint történt.

- Kiemelendő ezek közül is az önkormányzatok jogilag meghatározott kompetenciáinak figyelembevétele, a települési és megyei **önkormányzati feladatokhoz és vagyonhoz kapcsolódó fejlesztések** támogatása. Ebből adódóan a fejlesztések kedvezményezettjei döntően az önkormányzatok.
- Meghatározó szempont volt a **fejlesztések léptéke**: míg a nagyobb horderejű, megalapozott szakpolitikai döntéseket feltételező fejlesztések az ágazati OP-kban kapnak helyet, a kisléptékű, helyi és térségi jelentőségű, sajátos helyi társadalmi igényekre reagáló beavatkozásokat a TOP finanszírozza.
- Követendő alapelv a **fejlesztések térségi integrációja**: a területi szereplők kompetenciájába kerülnek a megyei vagy helyi szinten optimálisan kezelhető fejlesztések, illetve az olyan ágazati fejlesztések, amelyek helyi közösségi alapon eredményesen megvalósíthatók vagy nagymértékben függnek a helyi adottságoktól.

A TOP-ban a decentralizált források két kiemelt területi szintre fókuszálnak. Az időközben lezajlott közigazgatási reform és a területfejlesztési törvény módosítása kijelölte az országban a **fejlesztéspolitika megújult területi középszintjét**: a közvetlenül választott legitim képviselőtestülettel rendelkező **megyét**. A másik kitüntetett területi szereplő a szintén **legitim képviseléssel rendelkező megyei jogú városok köre**.

A TOP beavatkozásai mindkét megcélzott területi szinten **integrált fejlesztés programcsomagok keretében** valósulnak meg, azonos fejlesztési tartalommal az alábbiak szerint:

- megyei szint – 18 db megyei szintű integrált területi program, területi kiválasztási rendszer (TKR) keretében, a megye megyei jogú város területén kívüli területére;
- megyei jogú városok – 22 db megyei jogú városi szintű integrált területi program, területi kiválasztási rendszer (TKR) keretében.
- A megyék és megyei jogú városok számára lehetőség a kapcsolódó megyei és megyei

jogú városi fejlesztések összehangolása.

A fenti kezdeményezéseket egészíti ki kísérleti jelleggel a városi területeket, városi közösségeket támogató, helyi együttműködésekre építő, helyi fejlesztési stratégián alapuló fejlesztések (CLLD) támogatása.

Integrált Területi Program:

A 2014–2020 közötti időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program tervezésének egyes szempontjairól, valamint az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról szóló 1298/2014. (V. 5.) Korm. határozat alapján **a kevésbé fejlett régiókban elhelyezkedő 18 megyében és 22 megyei jogú városban az önkormányzatok integrált területi programokat dolgoznak ki indikatív, tervezési keretük terhére.**

A megyei önkormányzatok az Integrált Területi Programok (a továbbiakban: ITP) első, indikatív „1.0-ás” változatát 2014. október 31-ig dolgozzák ki, a stratégiai kereteket adó megyei fejlesztési koncepciók és területfejlesztési programok tervezési folyamata 2013. óta zajlik. Az 1.0 változatban többek között megfogalmazzák az ITP stratégiáját és beavatkozási logikáját, összegyűjtik fejlesztési elképzeléseiket, ütemezik azok végrehajtását. A fejlesztési elképzelések összegyűjtése a megye társadalmi szereplőinek (települési önkormányzatok, egyházak, civil szervezetek, stb.) széleskörű bevonása és dokumentálása mellett történt és történik.

Az ITP-k elkészítésének folyamata iteratív: egyrészt a fejlesztési elképzelések összegyűjtése elengedhetetlen volt annak érdekében, hogy a TOP tematikus célkitűzések szerinti keretét meg lehessen határozni és az Európai Bizottsággal folytatandó tárgyalásokhoz, másrészt az így formálódó keretekhez, vagyis a TOP „hatályos” változatához való illeszkedés vizsgálatával a szükséges újrendszerezés a fejlesztési elképzelésekhez kapcsolódóan megvalósítható.

Az ITP 1.0-ás változatának véglegesítése a Területi Kiválasztási Rendszer keretei között fog megtörténni.

Területi Kiválasztási Rendszer:

A fejlesztési elképzelések uniós támogatási rendszerbe való átültetését a 2014-2020 programozási időszakra vonatkozó, az uniós támogatások végrehajtási szabályait tartalmazó jogszabály (jelenleg egyelőre tervezet) határozza meg.

Ez, amellett, hogy definiálja a területi szereplőt, amely megye, megyei jogú város és a főváros lehet, és amely az ITP összeállításáért felelős, az alábbi főbb rendelkezéseket tartalmazza a területi kiválasztási rendszerrel kapcsolatban:

A TOP elfogadása után a területi szereplők **a TOP monitoring bizottság által jóváhagyott kiválasztási szempontrendszer alapján véglegesítik az egyes ITP-eket és benyújtják a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszter részére, annak érdekében, hogy a fejlesztési elképzelések szinergiája országos szinten is biztosított legyen.**

ITP-eket a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszter javaslatára az irányító hatóság döntésre felterjeszti a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottságnak (a továbbiakban: NFK).

Az NFK határozatban dönt az egyes ITP-kről, amely tartalmazza:

- az elfogadott ITP megnevezését,
- az ITP-t végrehajtó területi szereplő megnevezését,
- az ITP teljes 7 éves forráskeretét,
- az ITP-ben megtett indikátorvállalásokat,
- az intézkedés, valamint tematikus célkitűzés szerinti forrásallokációt.

Az ITP-k elfogadásával párhuzamosan **a TOP irányító hatóság elkészíti az ITP-k tartalma, a monitoring bizottság által jóváhagyott kiválasztási szempontrendszer és a hazai valamint uniós**

jogszabályok alapján **a fejlesztési elképzelések végrehajtását lehetővé tevő felhívásokat.**

A területi szereplő ezzel összefüggésben

- véleményezi az irányító hatóság által megküldött felhívást,
- adatot szolgáltat az irányító hatóság részére a többéves nemzeti keret és az éves fejlesztési keret összeállításához,
- a felhívás keretében benyújtandó projektjavaslatok mellé támogató nyilatkozatot állít ki,
- koordinálja az integrált területi program keretében jóváhagyott projektek végrehajtását.

Az irányító hatóság a területi kiválasztási eljárásrendben csak a területi szereplő által kiállított támogató nyilatkozattal rendelkező támogatási kérelmekről dönthet. Az irányító hatóság a benyújtott támogatási kérelmekről születő döntés megalapozása érdekében döntés-előkészítő bizottságot hív össze.

A támogatási kérelmekről, mint minden program esetében - az irányító hatóság vezetője dönt.

Ezt követően a kedvezményezettekkel történő szerződéskötés, a projekt végrehajtása, a projektek finanszírozása és pénzügyi elszámolása a többi programban támogatott projektekkal megegyező szabályok szerint zajlik.

4.1 KÖZÖSSÉGVEZÉRELT HELYI FEJLESZTÉS (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (3) bekezdésének a) pontja)

A közösségvezérelt helyi fejlesztési eszközök alkalmazásával kapcsolatos megközelítés és az azon területek meghatározása során alkalmazandó elvek, ahol a végrehajtásra sor kerül.

A TOP önálló prioritástengely keretében biztosítja a közösségvezérelt helyi fejlesztések támogatását a városokban, kísérleti jelleggel, ERFA és ESZA források együttes felhasználásának lehetőségével.

Közösségvezérelt helyi fejlesztés (CLLD) megközelítés területi fókusz: A TOP forrásaiból kísérleti jelleggel a városi területeken megalakult alulról szerveződő városi közösségek részesülnek, jellemzően a 10 ezer főnél népesebb városok esetében.

Helyi fejlesztési csoportok leírása: A helyi közösségeket a helyi akciócsoportok (HACS-ok) képviselik, ezért a helyi nyilvánosságot és a magánszektor társadalmi-gazdasági érdekeit képviselő tagokból kell állniuk (vállalkozók és szövetségeik, önkormányzat, helyi lakossági csoportok (például kisebbségek, idősek, férfiak/nők, ifjúság, vállalkozók stb.), civil és egyházi szervezetek, továbbá a kulturális intézmények egyaránt tagok lehetnek. Döntéshozatali szinten, a szavazati jogok tekintetében, egyik érdekszféra (önkormányzati, vállalkozói, civil, egyházi) képviseleti aránya sem rendelkezhet 49 százalékot meghaladó hányaddal.

A városi CLLD-k esetében új HACS-ok megalakulására lesz szükség. Az újonnan alakuló HACS-ok szervezeti formája a vidékfejlesztési HACS-ok szervezeti formájával megegyezően egyesület kell, hogy legyen. A finanszírozást nyerő HACS-ok kiválasztása kompetencia alapon történik majd (ennek során szempontok lesznek: területi stratégiákkal való összhang, szakmai tartalom, a közösségi tervezési folyamat szakmai megfelelősége és menedzsment felkészültség).

A HACS-ok alapos felkészítését tananyagok és módszertani segédletek fogják biztosítani. Ezek a több alapos finanszírozás miatt sokkal szélesebb és komolyabb, a helyi stratégiák megalkotásához és végrehajtásához szükséges tudás átadását célozzák. A városi CLLD-k esetében, ahol a szervezeti előzmények, tervezési és végrehajtási tapasztalatok nem állnak rendelkezésre, a képzésnek és mentorálásnak kiemelt jelentősége van.

A HACS feladata a helyi fejlesztési stratégia (HFS) kidolgozása, annak a kiválasztási bizottsághoz való benyújtása, és a stratégia végrehajtása, ezen belül többek között: a kapacitásépítés; a fejlesztési szereplők és szektorok közötti partnerségek, együttműködések kialakítása; a projektek értékelése, minőségi, valamint a helyi stratégiához való illeszkedése alapján; projektek kiválasztása; monitoring és értékelés. A HFS elkészítésébe javasolt bevonni a HACS területén az esélyegyenlőségi programok összeállításáért felelős köztisztviselőket is.

Az eddigi tapasztalatok alapján hozzávetőleg 6-9 hónap időtartam szükséges egy minőségi HFS kidolgozásához. A HACS-ok kiválasztását ezért legkésőbb 2014 végéig célszerű lebonyolítani, így biztosítva elegendő időt a HFS-ek kidolgozására.

A közösségek szerveződését és tervezését a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős minisztérium (központi szakmai háttérintézménye és az intézkedéssel érintett szakpolitikáért felelős minisztériumok bevonásával) módszertanilag támogatja.

CLLD stratégiák kiválasztása, elfogadása: A HFS-eket (az Európai Bizottság által előzetesen meghatározott tartalmi elvárások alapján) a helyi akciócsoportok dolgozzák ki, összhangban a kohéziós politika 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó tematikus célkitűzéseivel. A stratégiák elkészítésének időtartama, a bizottsági ajánlások alapján 6-12 hónap. Az előzetes, Európai Bizottság által kiadott ütemezés szerint a HFS kiválasztásának és jóváhagyásának első határideje 2015 vége (legkésőbb 2017. december 31-ig szükséges a stratégiákat elfogadni). Az Európai Bizottság ütemezése a végső határidőt tartalmazza, ennél korábban is elkészülhetnek és kiválaszthatók a stratégiák.

A HFS megalkotására való pályázati felhívásnak tartalmaznia kell, hogy alaponként (ERFA, ESZA) milyen szintű finanszírozása várható a helyi fejlesztési stratégiának és országosan hány

stratégiát szeretnének elfogadni.

Az elbírálás során először az Irányító Hatóság (IH) a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős szaktárcával együttműködve és az intézkedéssel érintett szakpolitikáért felelős minisztériumok bevonásával véleményezi a beérkezett HFS-eket, majd azokat a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban és a kapcsolódó pályázati felhívásban meghatározott tartalmi szempontrendszer szerint értékeli és rangsorolja, melyet követően az IH dönt. A kiválasztási folyamatba beépítésre kerül továbbá egy visszacsatolási mechanizmus, mely lehetőségét ad a HFS-ek szakmai visszajelzések alapján történő kiigazítására, módosítására több körös eljárás keretében. Ennek célja a stratégiák minőségi színvonalának biztosítása. Fontos figyelembe venni továbbá, hogy a városi térségek helyi fejlesztési stratégiáinak kiválasztása során más jellegű elbírálási rendszer alkalmazására van szükség, mint a vidéki térségek akciócsoportjai esetében (pl. földrajzi távolság, szociális szempontok, urbánus kihívások, közösségi együttműködés).

A stratégiáknak meg kell határozniuk, hogy mely területre (városra, városrésze), és helyi közösségre vonatkoznak; tartalmazniuk kell a fejlesztési igények és a terület lehetőségeinek elemzését, a helyi fejlesztési igényeik megfogalmazását, valamint ismertetniük kell a célkitűzéseket, a stratégia integrált és innovatív jellegét, beleértve az eredmények szempontjából meghatározott célkitűzéseket is. A stratégiáknak egy cselekvési tervet is tartalmazniuk kell. A cselekvési tervek központi eleme az egyes feladatok végrehajtásában közreműködő nem-kormányzati szereplők feladatvállalása. A nem kormányzati szereplő feladatvállalásának mértéke egyben értékelési szempont is.

Az IH a kiválasztási feltételek meghatározása során az alábbi alapelveket is figyelembe kell, hogy vegye az Európai Bizottság által meghatározottakon túl:

- a helyi fejlesztési stratégiák illeszkedjenek a 2014-2020-as uniós, valamint a hazai, és megyei fejlesztési stratégiák, tervdokumentumok, valamint az integrált településfejlesztési dokumentumokban megfogalmazott fejlesztési irányokhoz;
- a helyi fejlesztési stratégiák valamennyi, helyi szinten releváns fejlesztési területet öleljenek fel, beleértve a gazdasági, a társadalmi és a környezeti elemeket;
- a helyi fejlesztési stratégiák szolgálják a civil, vállalkozói, önkormányzati, nemzetiségi és egyéb közellátásban, közszolgáltatásban érintett helyi, térségi szervezetek, valamint az állampolgárok – kiemelten fiatalok, idősek, hátrányos helyzetűek és segítséggel élők – bevonását a helyi fejlesztési döntésekbe és a stratégiában meghatározott célok és a cselekvési tervben szereplő intézkedések végrehajtásába.

CLLD finanszírozás vezérelve: A helyi fejlesztési stratégiák TOP-ból való finanszírozása egyaránt támaszkodik ERFA és ESZA forrásokra is.

CLLD helye az operatív programon belül: A TOP-on belül a 7. prioritástengely tartalmazza az ERFA-ból és az ESZA-ból finanszírozott CLLD fejlesztéseket.

4.2 A FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉST CÉLZÓ INTEGRÁLT INTÉZKEDÉSEK (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (3) bekezdésének b) pontja; az 1301/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikkének (2) és (3) bekezdése¹²⁷)

Adott esetben a fenntartható városfejlesztést célzó integrált intézkedésekre fordítható ERFA-támogatás indikatív összege, amelyet az 1301/2013/EU rendelet 7. cikkének (2) bekezdése alapján kell biztosítani, valamint az integrált intézkedésekre juttatott ESZA-támogatás indikatív összege.

A területi fejlődés egyik legnagyobb kihívása napjainkban a többközpontú városfejlődés biztosítása. **Magyarországon** a térségi gazdaságfejlesztés szempontjából különösen nagy jelentőséggel bír, hogy **kialakuljon egy többpólusú városhálózat**, mely megfelelő volumenű termelési tényezőt koncentrál magában ahhoz, hogy a térségi gazdasági fejlődés motorjává váljon, egyúttal munkahelyteremtő és közszolgáltatási adottságai révén környező térségére tovagyűrűző fejlesztési hatással bírjon.

Ebben központ szerepet játszanak a térségközponti funkciójú nagyvárosok. A nagyvárosok fejlődésével ugyanakkor számos, főleg a gazdasági fejlődés koordinátlanságával magyarázható kedvezőtlen folyamat is elindult. Különösen erősen jelentkezett a **városi terek koordinálatlan, rendezetlen növekedése** a tágabb környezet átalakulásához vezetve, miközben a városmagban funkcióvesztés, illetve válságterületek kialakulása figyelhető meg. Mindezt az ingázási, közlekedési, intézményi kapcsolatok sűrűsödése, **az infrastruktúrafejlesztés igényeinek robbanásszerű növekedése** kíséri. Nagyvárosainkban problémaként jelenik meg a **településrészek leszakadása**, amely az egyes városrészekbe gyakran etnikai alapon is elkülönülő, alacsonyabb státusú népesség koncentrációját jelenti. Mindez a környezet fizikai leromlását, slum-ösödését is eredményezi, amely csökkenő színvonalú közszolgáltatásokkal, szelektív elvándorlással párosulva önmagát erősítő tendenciát eredményez.

A fenntartható városfejlesztést célzó integrált intézkedések fő célja Magyarországon ezért a városok helyi gazdasági szerepköreinek erősítése, a zöld gazdaságra történő átállás elősegítése, a fenntartható közlekedés és a városi környezet fejlesztése családbarát és klímaadaptációs szempontok figyelembe vételével, továbbá a leromlott városi területek komplex megújítása a társadalmi együttműködés erősítésével.

A TOP a fenntartható városfejlesztésre vonatkozó intézkedéseket **egy önálló prioritástengelyben** (6. prioritástengely) tartalmazza, beleértve az ERFA és az ESZA intézkedéseket is. A prioritástengely a **megyei jogú városokban finanszírozza a fenntartható városfejlesztést**. A prioritástengely a megyei jogú városok valamennyi – **teljes TOP tartalomra** vonatkozó, CLLD kivételével – fejlesztésére irányul.

Ennek megvalósítására a **megyei jogú városok integrált településfejlesztési stratégiát (ITS)** dolgoznak ki az Európa 2020, illetve a 2014-2020-as kohéziós politika céljainak is megfelelően, amely a megyei területfejlesztési koncepció és program mellett alapját képezi a **fenntartható városfejlesztési programoknak**. A tervezés és a végrehajtás során az országos koordináció arra ösztönzi a megyei jogú városokat, hogy fejlesztéseik megvalósítása a vonzáskörzetbe tartozó településekkel összehangoltan történjen. A megyei jogú városok megyei területfejlesztési koncepció és program, valamint az ITS által megalapozott fejlesztési csomagjai, indikatív forráskeretre tervezve, területi kiválasztási rendszer (TKR) keretében valósulnak meg. A programokat a TOP valamennyi ERFA és ESZA finanszírozású prioritási tengelye finanszírozza.

A városok számos nagyobb léptékű fejlesztése az ágazati operatív programok keretében

¹²⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1301/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzésről szóló egyedi rendelkezésekről, valamint az 1080/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347, 2013.12.20., 289. o.).

valósulhat meg (pl. országos jelentőségű közlekedési infrastruktúra-fejlesztések, profitorientált szervezetek foglalkoztatás-orientált és K+F támogatása, közép- és felsőfokú oktatási intézmények fejlesztése), melyekre ráépülhetnek a TOP célzott fejlesztési akciói. Az ágazati és a területi operatív programok által finanszírozott projektek közötti összhangot és a fejlesztések egymásra épülését a városok vonatkozásában az elkészítendő integrált településfejlesztési stratégiák, valamint a megyei jogú városok által összeállított TOP városfejlesztési részdokumentumok és az ágazati projektjavaslataikat tartalmazó ágazati részdokumentumok biztosítják. A területi összhang érdekében a városok részéről megfogalmazott fejlesztési projektjavaslatoknak összhangban kell lenniük a megyei fejlesztési részdokumentumokkal a TOP fejlesztési részprogramok egyik elemeként.

102. táblázat: A fenntartható városfejlesztést célzó integrált intézkedések – az ERFA- és ESZA-támogatás indikatív összegei

Alap	ERFA- és ESZA-támogatás (indikatív) (EUR)	Az alapból a programhoz nyújtott teljes összeg részaránya
Összesen ERFA	997 907 160	29,81%
Összesen ESZA	52 574 471	1,57%
Összesen ERFA+ESZA	1 050 454 632	31,38%

4.3 INTEGRÁLT TERÜLETI BERUHÁZÁS (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (3) bekezdésének c) pontja)

Az 1303/2013/EU rendelet 36. cikkében említett területi kiválasztási rendszer eszköznek a 4.2 pontban említett esetektől eltérő felhasználásával kapcsolatos megközelítés, és az egyes prioritási tengelyekből származó indikatív pénzügyi támogatás.

Nem releváns.

A Partnerségi Megállapodásban rögzítettek szerint Magyarország nem alkalmazza az integrált területi beruházás eszközt.

4.4 A LEGALÁBB EGY MÁSIK TAGÁLLAMBAN MŰKÖDŐ KEDVEZMÉNYEZETTEKKEL AZ OPERATÍV PROGRAM KERETÉBEN VÉGREHAJTOTT INTERREGIONÁLIS ÉS TRANSZNACIONÁLIS INTÉZKEDÉSEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (3) bekezdésének d) pontja)

Nem releváns.

4.5 A TAGÁLLAM ÁLTAL AZONOSÍTOTT PROGRAMTERÜLET SZÜKSÉGLETEIRE IS FIGYELEMMEL A PROGRAM SZERINT TERVEZETT BEAVATKOZÁSOKNAK A MAKROREGIONÁLIS STRATÉGIÁKHOZ ÉS TENGERI MEDENCÉKET ÉRINTŐ STRATÉGIÁKHOZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Amennyiben a tagállamok és a régiók makroregionális stratégiákban és tengeri medencéket érintő stratégiákban vesznek részt).

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (3) bekezdésének e) pontja)

Az Operatív Program tervezése az előkészítés stádiumától kezdve az EU Duna Régió Stratégia (DRS) figyelembe vételével, releváns elemeinek beépítésével zajlik.

A TOP a Duna Régió Stratégia végrehajtásában a tervezett és összehangolt makroregionális intézkedések magyarországi elemeinek elsősorban beruházási és végrehajtási jellegű komponenseihez járul hozzá.

1. Prioritástengely

A prioritástengely 3. intézkedése a DRS 8. prioritási területe 2. akcióját (városi és vidéki térségek versenyképességének támogatása, integrálódás az értékesítési, üzleti és logisztikai láncolatokba, hálózatokba) segíti elő. A határ menti régiókban a fejlesztések szomszédos országgal történő összehangolása, optimalizációja a DRS keretében hozzájárul a határtérségek társadalmi és gazdasági újraintegrálásához, növekedési lehetőségeinek kibontakozásához.

2. Prioritástengely

A 2. intézkedés tartalmazza a turisztikai vonzerő fejlesztését szolgáló beavatkozásokat, melyek a DRS 3. prioritásának 3. és 4. akcióit (kulturális útvonalak és turisztikai termékek fejlesztései) támogatja.

A prioritástengely a DRS 5. prioritás területe 8. akciójának 4. mérföldkövét (klíma-barát várostervezést az alkalmazkodási és megelőzési oldaláról is integráltan) támogatja.

3. Prioritástengely

Az 1. intézkedés a DRS 1/b prioritás területének 4. akciójához (fenntartható városi közlekedési rendszerek), 5. akciójához (határokon átnyúló regionális/helyi infrastruktúra és a vidéki területek megközelíthetőségének javítása), valamint 6. akciójához (multimodális közlekedési csomópontok fejlesztése) járul hozzá.

A 2. intézkedése a DRS 2. prioritási területének 14-17-es akciójához (energiahatékonyság és megújuló energia felhasználás támogatása épületek és fűtési rendszerek tekintetében) járul hozzá.

4. Prioritástengely

A 4. intézkedés a 9. prioritás tengely 7. akcióját (marginalizálódott közösségek elleni küzdelem és a roma évtized keretében vállalt fellépések végrehajtása) segíti. A DRS keretében történő koordináció a beavatkozás hatékonyságához járul hozzá a Duna régióban általános kezelést igénylő társadalmi kihívás terén, továbbá a marginalizálódott csoportokra vonatkozó fejlesztéseinél hazai térségi elemeihez nyújt széles körű támogatást.

5. Prioritástengely

A prioritástengely 1. és 2. intézkedése olyan beavatkozásokra irányulnak, amelyek a Duna Stratégia 3. prioritás területe 6. akciójához (kulturális örökség és természeti értékek megőrzéséhez kapcsolódó intézkedések) és a képzési tevékenységekkel a 9. prioritási területe 4. akciójához (szakképzett munkaerő támogatása) járul hozzá. A Duna Stratégia integrálja a régióban elszórtan elhelyezkedő örökségvédelmi és ökoturisztikai kezdeményezéseket, növelve turisztikai vonzerejüket.

6. prioritástengely

A prioritástengely 1. és 2. intézkedése hatékonyan járul hozzá a DRS 9. prioritási területe 2. akciójához (munkaerő piaci szereplők és oktatási, kutatási intézmények együttműködése) valamint a képzési tevékenységekkel a 9. prioritási területe 4. akciójához (szakképzett munkaerő támogatása). A 3. és 4. intézkedés a 9. prioritás tengely 7. akcióját (marginalizálódott közösségek elleni küzdelem és a roma

évtized keretében vállalt fellépések végrehajtása) segíti. A 6. prioritástengely célkitűzéseirez hasonlóan a Duna Stratégia ötvözi a munkavállalók képzési lehetőségeinek támogatását, valamint a kkv fejlesztést a foglalkoztatás-bővítés elősegítése érdekében.

5 SZAKASZ: A SZEGÉNYSÉG ÁLTAL LEGINKÁBB SÚJTOTT FÖLDRAJZI TERÜLETEK VAGY A HÁTRÁNYOS MEGKÜLÖNBÖZTETÉS VAGY TÁRSADALMI KIREKESZTÉS LEGNAGYOBB KOCKÁZATÁVAL SZEMBENÉZŐ CÉLCSOPORTOK EGYEDI SZÜKSÉGLETEI (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (4) bekezdésének a) pontja)

5.1 A SZEGÉNYSÉG ÁLTAL LEGINKÁBB ÉRINTETT FÖLDRAJZI TERÜLETEK/A HÁTRÁNYOS MEGKÜLÖNBÖZTETÉS VAGY TÁRSADALMI KIREKESZTÉS LEGNAGYOBB KOCKÁZATÁVAL SZEMBENÉZŐ CÉLCSOPORTOK

Magyarországon a KSH adatai szerint a népesség 30%-át (megközelítőleg 3 millió embert) veszélyezteti a jövedelmi szegénység. A lakosság közel 5%-a él mélyszegénységben. A jövedelmi szegénység által legveszélyeztetettebb csoport a munkanélküliek, az egyszülős háztartások, valamint a három vagy több gyermeket nevelő családok. A szegénység kockázatát tekintve a legveszélyeztetettebb rétegnek a 18 év alattiak, vagyis a **gyermekek tekinthetők** (szegénységi kockázatuk 1,6-szorosa az országos átlagnak). A szegénység által veszélyeztetett másik társadalmi csoport a **munkanélküliek** (a munkanélküliek közel felét érinti a szegénység), szegénységi kockázatuk az országos átlag több mint négyszerese.

A szegénység által leginkább sújtott, elmaradottabb területeken él a társadalmi leszakadással leginkább érintett **roma közösség**. A romák 60%-a vidéken, falusias környezetben, többnyire periférikus térségekben él, de jelentős a városi jelenlétük is.

A szegénység által leginkább érintett területek a **hátrányos, fejletlenebb északkeleti és délnyugati térségek**, amelyeket magas munkanélküliség és az országos átlagtól elmaradó fejlettség jellemez. Ezek a területek jellemzően **periférikusan elhelyezkedő aprófalvas, vidékies térségek**, amelyek mind társadalmi, mind gazdasági szempontból elmaradottnak minősülnek. A fejletlenebb térségek közül korábban több **ipari övezet volt**, amelyek társadalmát az ipar leépülésével ma már magas munkanélküliség és gazdasági elmaradottság jellemzi. A szegénység kisebb mértékben megjelenik a **nagyvárosok leromlott lakóövezeteiben**, városrészeiben is. Ez a felsőfokú végzettségűek alacsonyabb arányában, illetve a munkanélküliek és az aktív korú népességen belül a kizárólag segélyből élő háztartások magas arányában mutatkozik meg. A komoly társadalmi problémákhoz leromlott épületállomány is társul.

A hátrányos helyzetű csoportok, illetve az ország fejletlenebb térségeiben élő emberek összetett problémákkal küzdenek: a munkalehetőségek hiánya, a nem megfelelő képzettség, a lakhatási és egyéb infrastrukturális hátrányok mellett fokozott szociális támogatásra is szorulnak. A szociális szolgáltatások minősége, elérhetősége és hozzáférhetősége jelentős, a települések típusa által meghatározott területi különbségeket mutat. Legtöbbször azonban – gyakran a legalapvetőbb infrastrukturális feltételek hiányossága miatt – éppen a leghátrányosabb helyzetűek számára nem hozzáférhetőek az alapvető közszolgáltatások és más támogató erőforrások.

További gondot jelent az, hogy egyes térségekben (az ipari válságövezetekben, illetve az Észak-magyarországi és az Észak-alföldi régiókban) a nagyszámú szabad munkaerő nem megfelelő képzettséggel rendelkezik, ezért az ő munkaerő-piaci esélyeik folyamatosan romlanak, a szakképzettek és a felsőfokú végzettségű fiatal szakemberek pedig elvándorolnak. Ez a tendencia ahhoz vezet, hogy a munkaerőpiac kínálati oldalán a rászoruló személyek és alacsonyabb iskolai végzettségűek aránya nő. A munkaerőpiac ezen kedvezőtlen tendenciái elriasztják a befektetőket, akadályozzák az új vállalkozások betelepülését.

A leszakadással leginkább érintett roma népesség jelentős része az országban területileg igen koncentráltan él: hagyományosan Észak- és Északkelet-Magyarországon, a Közép-Tiszavidéken, illetve a Dél-Dunántúlon. A romák nagy részét érintő társadalmi-gazdasági problémák e térségek mindegyikében megmutatkoznak: rendkívül rossz életkörülmények, magas munkanélküliség,

alacsony képzettség és általában rossz szociális viszonyok. A magas arányban roma népesség által lakott területek segítése sajátos megoldásokat kíván.

5.2 STRATÉGIA A SZEGÉNYSÉG ÁLTAL LEGINKÁBB ÉRINTETT FÖLDRAJZI TERÜLETEK/A HÁTRÁNYOS MEGKÜLÖNBÖZTETÉS VAGY TÁRSADALMI KIREKESZTÉS LEGNAGYOBB KOCKÁZATÁVAL SZEMBENÉZŐ CÉLCSOPORTOK EGYEDI SZÜKSÉGLETEINEK KEZELÉSÉRE ÉS ADOTT ESETBEN A PARTNERSÉGI MEGÁLLAPODÁSBAN MEGHATÁROZOTT INTEGRÁLT MEGKÖZELÍTÉSHEZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁS

A szegénység által leginkább sújtott földrajzi területeket és célcsoportokat érintő célok és intézkedések a PM-ben rögzítettek szerint elsődlegesen két ágazati operatív programban, a GINOP-ban és az EFOP-ban jelennek meg. Az előző fejezetben bemutatott problémák egyértelmű területi és társadalmi koncentrációt mutatnak, a két említett ágazati program releváns, – a társadalmi integrációra, és lakhatási hátrányok felszámolására, a foglalkoztatás ösztönzésére és gazdaság megerősítésére összpontosító – beavatkozásai ezért az ország hátrányosabb, fejletlenebb térségeire fókuszálnak. Ezen térségek felzárkóztatása célirányos központi kezdeményezés alapján integráltan történik.

A szabad vállalkozási zónákról szóló 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelet 1. és 2. mellékletében felsorolt települések által alkotott, a kedvezményezett térségek besorolásáról szóló 311/2007. (XI. 17.) Korm. rendelet szerinti leghátrányosabb helyzetű térségekre (a továbbiakban: elmaradott térség); valamint a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló 240/2006. (XI. 30.) Korm. rendelet melléklete szerinti, az 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelet által le nem fedett települések által alkotott térség (a továbbiakban: leszakadó térség) földrajzi területének társadalmi és gazdasági felzárkózására térségi integrált program (térségi és gazdasági felzárkózás által vezérelt térségi integrált program) indul. A térségi integrált program

- fő célja egyes elmaradott térségek átfogóan értelmezett felzárkózásának elősegítése;
- három eszközrendszer – a társadalmi felzárkózás, a munkahelyteremtéssel összekötött helyi és térségi gazdaságfejlesztés, továbbá a területfejlesztés – egyidejű és a közöttük levő szinergiákat kiaknázó integrált alkalmazásán nyugszik;
- ötvözi az egységes szakmai végrehajtást és a helyi igényekhez történő alkalmazkodást; valamint
- épít a korábbi évek tapasztalataira, egyúttal folyamatosan nyomon követi az aktuális megvalósítást.

A TOP küldetéséből, céljaiból és beavatkozási logikájából eredően **kiegészítő jelleggel és szinergikusan járul hozzá** a szegénység által leginkább érintett célterületeket és célcsoportokat célzó ágazati fejlesztésekhez. A TOP-on belül az 1. prioritásban a „**térségi gazdaságfejlesztés** a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében” végzett beavatkozások alatt a megyei gazdaságfejlesztés keretében, a 4. prioritásban a „**helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése**” érdekében végzett beavatkozások alatt az egészségügyi és szociális alapellátás fejlesztésén, valamint a szociális városrehabilitációs intézkedésen keresztül. A 6. prioritásban a „**megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztés, foglalkoztatás ösztönzés, társadalmi együttműködés**” érdekében végzett beavatkozások alatt a munkavállalói és tanuló földrajzi mobilitás és a helyi munkaerő-piaci paktumok révén történik beavatkozás az elmaradott és leszakadó térségek fejlesztésére.

Ezen kívül a szegénység által leginkább érintett földrajzi területek fejlesztései a **megyei**

decentralizált fejlesztési csomagok keretében valósulhatnak meg, amelyek a megadott fejlesztési keretfeltételek és forrásallokáció mellett az alulról-felfelé irányuló tervezésnek köszönhetően lehetővé teszik, hogy a fejlesztések minél inkább a célterületek és célcsoportok szükségleteinek megfelelően legyenek kialakítva. A TOP hozzájárulása kétirányú a célcsoportot és a beavatkozás-típusokat illetően is. A célcsoportból érinti a városok leromlott lakóterületein élőket a komplex szociális városrehabilitációs beavatkozások révén. A külső és belső perifériák, sok esetben aprófalvas területek felzárkóztatásához pedig térségi fejlesztési csomagok tartalmaznak hozzájáruló elemeket. A TOP releváns beavatkozásai kisebb részt a gazdaságfejlesztésen keresztül járulnak hozzá a célcsoportok helyzetének javításához, amelyek a foglalkoztathatóságot növelő, ESZA-típusú fejlesztésekkel, egymással szinergiát képezve fejtik ki hatásukat. Emellett a társadalmi együttműködés, helyi közösségfejlesztés és közszolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítása is jelentősen ki fog hatni a szegénységben élők helyzetének javítására.

Az NTFS 2011-2020 – összhangban EU2020-szal – célkitűzései szerint csökkenteni kell a szegénységben, társadalmi kirekesztettségben élők számát. A célcsoport rossz lakhatási (gyakran teletszerű) körülmények között él. Kiemelt cél **a nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező lakókörnyezet felszámolása, a célcsoport életminőségének javítása, a társadalmi leszakadás megszüntetése**. Ennek érdekében a területfejlesztési operatív program támogatja a leromlott városrészek rehabilitációját, a komfortfokozat emelését, életveszélyes lakhatási körülmények megszüntetését, szociális bérlakások építését és vásárlását.

A társadalmi integráció elérése érdekében a támogatások átfogó célja a helyi szinten elérhető, megfizethető, fenntartható és magas színvonalú **közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása**, kiemelten az egészségügyi és a szociális alapellátás területén megteremtve a szolgáltatásnyújtás megfelelő infrastrukturális feltételeit.

A **közösségfejlesztés** elsősorban települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőkéességének fejlesztését jelenti. Ez a társadalmi felzárkózási politikának is fontos eszköze: a közösségi munka hatására az emberek együttműködnek és részt vállalnak problémáik megoldásában. Eredménye nemcsak adott közösségre hat, hanem közvetve a közjót is gyarapítja, kitüntetett szerepe van a társadalmi konfliktusok megoldásában, így a társadalmi összetartozás és a társadalmi együttműködés biztos alapja. E cél eléréséhez nyújt támogatást a stratégia oly módon, hogy segíti közterek, közparkok, közösségi létesítmények fejlesztését, létrehozását annak érdekében, hogy ezáltal erősödjön az érintett lakosság szociális kohéziója.

103. táblázat: Intézkedések a szegénység által leginkább érintett földrajzi területek/ a hátrányos megkülönböztetés vagy társadalmi kirekesztés legnagyobb kockázatával szembenező célcsoportok egyedi szükségleteinek kezelésére¹²⁸

Célcsoport / földrajzi terület	Az integrált megközelítés részét képező tervezett intézkedések fő típusai	Prioritási tengely	Alap	Régió-kategória	Beruházási prioritás
Nagyvárosok leromlott lakóövezetei	4.4 Leromlott városi területek rehabilitációja	4. Helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
Leszakadó rétegek Periférikusan elhelyezkedő térségek	4.1. Egészségügyi alapellátás és infrastrukturális fejlesztése 4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése 4.3. Térségi és helyi közszolgáltatást nyújtó egyéb intézmények infrastruktúra-fejlesztése	4. Helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	9 (a) beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
Leszakadó rétegek	6.3 A társadalmi befogadás erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	6. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztés, foglalkoztatás ösztönzés, társadalmi együttműködés	ESZA	Kevésbé fejlett régiók	ESZA rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében

¹²⁸ Amennyiben a program egynél több régiókat érint, szükséges lehet a kategóriánkénti bontás.

**6 SZAKASZ: SÚLYOS ÉS TARTÓS TERMÉSZETI VAGY DEMOGRÁFIAI HÁTRÁNYBAN
LÉVŐ FÖLDRAJZI TERÜLETEK SAJÁTOS SZÜKSÉGLETEI (ADOTT ESETBEN)**

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (4) bekezdésének b) pontja)

Nem releváns.

104. táblázat: Az éghajlatváltozás célkitűzésekhez felhasználandó támogatás indikatív összege

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 27. cikkének (6) bekezdése).

Prioritási tengely	Az éghajlatváltozás célkitűzésekhez felhasználandó támogatás indikatív összege (EUR)	Az operatív programhoz rendelt teljes összeg részaránya (%)
<i>Az egyes prioritási tengelyek beavatkozási kategóriáit tartalmazó táblázatok alapján automatikusan generált táblázat.</i>		
Összesen		

7 SZAKASZ AZ IRÁNYÍTÁSÉRT, A KONTROLLÉRT ÉS AZ ELLENŐRZÉSÉRT FELELŐS HATÓSÁGOK ÉS SZERVEZETEK, VALAMINT AZ ÉRINTETT PARTNEREK SZEREPE

7.1 AZ ÉRINTETT HATÓSÁGOK ÉS SZERVEZETEK

23. táblázat: Az érintett hatóságok és szervezetek

Hatóság/szervezet	A hatóság/szervezet, osztály vagy csoport megnevezése	A hatóság/szervezet vezetője (beosztása vagy tisztsége)
Irányító Hatóság	Nemzetgazdasági Minisztérium	helyettes államtitkár
Igazoló hatóság, ahol alkalmazható	Magyar Államkincstár	elnök
Ellenőrzési hatóság	Európai Unió Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság	főigazgató
Szerv, amely számára a Bizottság kifizetést eszközöl	Magyar Államkincstár	elnök

Magyarország a 2014-2020-as programozási időszak igazoló hatósági és ellenőrzési hatósági feladatait ellátó intézmények kijelölése és a működési modellek meghatározása során alapoz a 2007-2013-as időszakban kialakított szervezeti modellre, működési mechanizmusokra és a meglévő humán kapacitásra.

Az igazoló hatósági feladatokat - hasonlóan a 2007-2013-as programozási ciklushoz - a Magyar Államkincstár fogja ellátni. A Magyar Államkincstár Szervezeti és Működési Szabályzata az igazoló hatósági tevékenységet alapfeladatként határozza meg.

Az ellenőrzési hatósági feladatokat Európai Unió Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság látja el, mely szervezet 2007-2013-as időszak programjai végrehajtása során is ellenőrzési hatóságként működött.

Mind a két szervezet független a koordinációs szervtől és az irányító hatóságoktól. Rendelkeznek mindazzal a szakmai tapasztalattal és humán erőforrás állománnyal, melyek alapján feladatukat magas színvonalon képesek ellátni.

7.2 ÉRINTETT PARTNEREK BEVONÁSA

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (5) bekezdésének c) pontja)

7.2.1 AZ ÉRINTETT PARTNEREKNEK AZ OPERATÍV PROGRAM ELKÉSZÍTÉSÉBE TÖRTÉNŐ BEVONÁSÁRA TETT INTÉZKEDÉSEK ÉS E PARTNEREK SZEREPE AZ OPERATÍV PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁBAN, MONITORINGJÁBAN ÉS ÉRTÉKELÉSÉBEN

Az operatív program partnerségi folyamata a 240/2014/EU Rendelet előírásai szerint került lefolytatásra. A partnerlisták összeállítása során követendő cél volt, hogy – az OP előkészítésének első lépéseként – a nemzeti környezetben beazonosításra kerüljenek az érintett és érdekelt feleket. A TOP kiemelten épít a területi szereplők fejlesztési elképzeléseire, így ennek alapján a kiválasztott szervezetek szakmai tevékenységük súlyánál és tagságuknál fogva biztosították az általuk képviselt szféra reprezentativitását. Az operatív programok tervezésének előrehaladásával előbb széleskörű szakmai egyeztetések, majd átfogó partnerség keretében, a

gazdasági, társadalmi, környezeti és területi szereplők bevonásával történt meg az operatív programok tervezése.

A TOP szempontjából releváns partnerek a tervezést a kezdetektől segítik és az operatív program kialakulását nyomon követik. A tervezés első szakaszában a partnerek bevonása a hazai fejlesztési irányokat meghatározó Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) kidolgozásában jelent meg, ezért a TOP tervezésében a partnerségi folyamat előzményének tekinthető az OFTK társadalmasítása (2012. december 15. – 2013. február 20.), mintegy 70 szereplő bevonásával, akik összesen több mint 1300 észrevételt tettek. Az OFTK tervezésébe a megyei önkormányzatok közvetlenül bevonásra kerültek.

A TOP partnerségi folyamatának első fázisában a területi szereplők (megyék) is párhuzamosan megkezdtek programjaik tervezését, összhangban az OFTK céljaival, valamint a TOP alakuló struktúrájával. E tervdokumentumok társadalmi egyeztetése a 218/2009. (X. 6.) számú kormányrendelet alapján történt. Elsőként a megyei területfejlesztési koncepciók készítéséhez a helyzetelemzések készültek el (2012. második félév), majd erre alapozva a megyei koncepciók kerültek rögzítésre és a megyei közgyűlések hagyják azokat jóvá. A megyei területfejlesztési koncepciók az adott megyében megvalósítani tervezett fejlesztési irányokat és elképzeléseket mutatják be hosszú távú jövőképre és középtávú célrendszerre alapozva. Ennek alapján készültek el a már konkrét beavatkozásokat meghatározó megyei területfejlesztési programok. A megyei (stratégiai és operatív) programokban foglalt fejlesztési elképzelések konkrét tervezési keretét, ennek jelentős forrását az uniós támogatások felhasználásához kapcsolódóan a TOP adja meg.

A megyei jogú városokban is megkezdődött a tervezési folyamat 2013 őszén. Előírás volt, hogy a 2014 őszén elfogadásra kerülő, megújított Integrált Településfejlesztési Stratégiáknak összhangban kell lenni a megyei tervdokumentumokban foglaltakkal. A megyei jogú városok partnerségét a 314/2012. (XI. 8.) számú kormányrendelet által előírt partneri körrel indult meg, 2014 januárjában és jelenleg is zajlik (zárása 2014 végére várható).

A területi tervezésben résztvevő megyei és megyei jogú városi önkormányzatok a hazai jogszabályban előírtnál szélesebb körű partnerséget valósítottak meg, hiszen nem csak a jogszabályban előírt szervezeteknek küldték meg az elkészült dokumentumokat, hanem lehetőséget teremtettek a szakmai (pl. kamarák, érdekképviselők) és civil szervezetek számára is, amelyek a megye területén meghatározó közösségfejlesztő tevékenységet végeztek. Ezen partnerségi folyamatot a tervdokumentumaikban, vagy azok mellékletét képező partnerségi tervben dokumentálták is.

A partnerség biztosítása és alulról építkező tervezés érdekében a megyei önkormányzatok különböző munkacsoportokat hoztak létre, hogy a megye területén felmerült fejlesztési igényeket pontosan és részletesen fel tudják tárni, és be tudják építeni a tervdokumentumaikba. Mivel ez a folyamat folyamatos kommunikációt igényelt a területi és ágazati szereplők között, így nem csak a települési önkormányzatok képviselőit, hanem az egyes ágazatok szakértőit, érdekképviselőket képviselőit is bevonták.

A területi tervdokumentumok minél alaposabb és részletesebb elkészítését segítve az NGM-NTH negyedévente szervezett partnerségi és tervezési fórumot, ahol a területi szereplők tájékoztatást kaptak a tervezés aktuális állásáról és elmondhatták észrevételeiket, nehézségeiket, javaslataikat a tervezéssel kapcsolatban. Ezek a tervezési folyamat során beépültek a tervdokumentumokba, erősítve azok belső koherenciáját és beavatkozási logikáját.

A 2013-2014 során **megrendezésre került partnerségi rendezvények**

- 6 Megyei és MJV Tervezési Fórumok (cca. 400 fő / országos szint);
- X. Területfejlesztők Víkendje (cca. 70 fő / országos szint)
- Megyei jogú városok tervezési fórum (cca. 100 fő/ országos szint);
- 4 országos szintű partnerségi rendezvény Széchenyi Program Iroda közreműködésével a 2014-2020-as tervezés folyamatához kapcsolódva (cca. 400 fő/ országos szintű)
- Könyvtárosok vándorgyűlése (cca. 200 fő / országos szintű)
- EUROPE DIRECT Találkozó (cca. 30 fő / országos szint)
- TOP/VEKOP kibővített Munkacsoporti ülés (cca. 50 fő/ országos szint)

Eddigi eseményen **résztevők létszáma**: cca. 1300

Partnerségbe bevont résztvevők: megyei közgyűlések elnökei, megyei jegyzők, polgármesterek, vállalkozások, civil szervezetek, szakmai szervezetek, megyei tervezők, RFÜ képviselők, megbízott külsős tervezők, ex-ante értékelők, megyei jogú városok megbízottjai.

A TOP tervezéséhez közvetlenül kapcsolódó partnerség keretében szintén széles partneri körnek nyílt lehetősége véleményt nyilvánítani. A TOP tervezésében közreműködő NTH 2013 júliusában cca. 174 partnerének (lásd melléklet) küldte el a TOP beavatkozási logikájának bemutatását, amelyre 2013. augusztus 8-ig összesen mintegy 800 vélemény érkezett be 85 szervezettől. Az észrevételek feldolgozását követően számos ponton módosult operatív program tervezet a központi honlapon (palyazat.gov.hu/partnerseg) keresztül volt elérhető, ahonnan az információk bárki számára megismerhetővé váltak. Ezen folyamattal kezdődött meg az operatív program központilag koordinált, rendszerszerű eszközökkel támogatott széles körű társadalmi egyeztetése, így 2013 őszétől a partneri dialógus kiegészült a fejlesztések kedvezményezettjeit és érintettjeit tömegesen elérő szervezett tájékoztatással is. Ezzel egyidejűleg több ezer felkérés került kiküldésre írásban a szakmai partnereken túl mindazon szervezetek részére is, akik a partnerség jegyében kapcsolatban álltak a záruló fejlesztési ciklusban a támogatókkal. Az érintett partnerek javaslataikat és észrevételeiket megoszthatták akár a honlapon, akár egy központi email címen keresztül. Az operatív program véleményezése kapcsán az on-line felületre összesen 199 db észrevétel és javaslat érkezett be.

Annak érdekében, hogy a párbeszéd kiterjeszthető legyen a szakmai partnereken túl további érdeklődők körére is, 2013. november 22-én, Budapesten egy szakmai fórum került megrendezésére, amelyen az operatív program részletes megvitatása került a fókuszba. Ezen a szakmai fórumon 89 partner vett részt, ahol lehetőség nyílt a tervezők és partnerek közötti szakmai párbeszéd, vita lefolytatására is.

Azonos tematikával mind a hét régió központjában (Miskolc, Debrecen, Szeged, Budapest, Székesfehérvár, Győr, Pécs) 2013. november-december hónapokban megrendezésre kerültek ezek a találkozók, ahol további közel ezer résztvevő jelenlétében lehetett vitát folytatni, így a lehető legszélesebb partneri kör számára (szakmai partnerek, illetékes helyi hatóságok, a gazdasági és szociális partnerek, a civil társadalom képviselői) elérhetőek voltak.

A társadalmisítási rendezvényeken részt vettek a jelenlegi programozási ciklus monitoring bizottsági tagjai, az irányító hatóságok és valamennyi központi kormányzati szerv képviselő is. Meghívásra kerültek azon kiemelt horizontális szervezetek képviselői is, amely szervek programokon átívelő, horizontális érdekek és elvek érvényesítése érdekében tevékenykednek.

A **nyílt társadalmi konzultáció** során beérkezett észrevételek megválaszolása érdekében partnerségi munkacsoport felállítására került sor a Miniszterelnökség koordinálásával. A munkacsoport tagjai a 2014-2020-as programozási időszak tervezésének koordinációjáért főfelelős tárca (Nemzetgazdasági Minisztérium), a 2007-2013-as időszak végrehajtási feladatait ellátó irányító hatóságok, az operatív program partnerségi egyeztetésének koordinálását végző Miniszterelnökség, valamint a minisztérium munkatársai voltak. Munkájuk során a beérkezett véleményeket feldolgozták, megvitatták, és javaslatot tettek az operatív programba való beillesztésére. A munkacsoport keretében biztosított volt, hogy minden, a tervezésben és végrehajtásban érintett kormányzati szereplő kifejtthesse véleményét a beérkezett javaslatok kapcsán, és ennek eredményeképpen szülessen meg a partnerek számára megküldendő visszajelzés is.

A partnerségi folyamat utolsó nyílt szakaszában 234 db (on-line és rendezvényeken megtett) észrevétel érkezett be a program kapcsán, amelyre a visszacsatolás egyenként megtörtént. A beérkezett észrevételek több mint harmada (36,7%) érkezett civil szervezetektől és érdekképviselőktől. Azonban az észrevételek többségét nem OP szintjén, hanem az alatti szinten lehet kezelni, így beépítésük a TOP szövegébe nem volt szükségszerű. Az operatív program partnerségi egyeztetése keretében érkezett hozzászólásokra adott válaszok az on-line felületen kerültek közzétételre és így mindenki számára elérhetővé váltak az operatív program

Kormány általi elfogadását követően, a nyilvánosság követelményeinek megfelelően.

Az operatív program partnerségi egyeztetésének folyamata során az alábbi alapelvek érvényesültek:

- **koordináció** – az operatív program társadalmi egyeztetése koordináltan, a vélemények fogadása meghatározott szempontrendszer szerint, az operatív program kialakításában résztvevő összes kormányzati szerv bevonásával, strukturáltan történt;
- **dokumentáció** – az egyeztetés lépései, az abban résztvevő partnerek véleménye dokumentált;
- **folymatosság** – az operatív program egyeztetése a prioritások kialakításától kezdve a végleges változat megvitatásáig folyamatosan történt;
- **visszacsatolás** – érdemi dialógus jött létre az észrevételek, javaslatok strukturált feldolgozása és megválaszolása során;
- **átláthatóság** (transzparencia) – az operatív program partnerségi egyeztetése az internet, írott és elektronikus média bevonásával a lehető legnagyobb nyilvánosság mellett zajlott;
- **esélyegyenlőség** – az operatív program egyeztetésének teljes folyamatában, a partnerek bevonásában érvényesült az esélyegyenlőség.

A partnerség legfontosabb outputjai:

A TOP nyílt szakmai konzultációja elérte a kormányzati és a nem kormányzati szervezeteket, a civil és az üzleti szféra képviselőit. A partnerség kiterjedt a társadalmi, gazdasági és környezeti struktúrák fejlesztésében érdekelt és a fejlesztések által érintett központi és területi szereplőkre. Így kulcspartnerek a területi önkormányzatok, a kormányzat mellett működő tanácsok és érdekegyeztető fórumok, egyes hatóságok és szakmai vagy érdekképviselői civil szervezetek (különösen környezeti, esélyegyenlőségi, szociális, gazdaságfejlesztési), a kamarák és a gazdasági szereplők egyéb tömörülései, az egyetemek és a kutatóintézetek, az egyházak. Az operatív program partnersége kapcsán szervezett rendezvények általános tapasztalata az, hogy azok keretében a partnerekkel mélyebben sikerült megismertetni a fejlesztési célokat, és a tervezés mögött rejlő logikát. A partnerségi folyamat során kirajzolódott, hogy a TOP megfogalmazott célja, és beavatkozásai a területi szereplők számára elfogadhatóak és támogathatóak, azonban rámutattak azon hiányterületekre is, amelyek kezelését az OP nem vagy csak részben teljesíti.

A legtöbb észrevétel a kkv-k finanszírozhatósága, az élelmiszeripar és feldolgozóipar támogatása és a megyéken belüli közlekedési feltételek javítása kapcsán érkezett. A kkv-k finanszírozhatóságát a GINOP-hoz képest komplementer, kiegészítő jelleggel a TOP beépítette a célzott beavatkozásai közé, ahogyan az alacsonyabb rendű úthálózat felújítására is – korlátozott keretek között – lehetőség nyílik a munkaerő földrajzi mobilitásának elősegítése kapcsán. Azonban az élelmiszer-feldolgozáshoz kapcsolódó fejlesztési elképzelések finanszírozása az egyes operatív programok közötti lehatárolási egyeztetések után jellemzően az ágazati programok – főként a gazdaságfejlesztési és a vidékfejlesztési program – kompetenciája marad, abban a területfejlesztési programnak csak kiegészítő szerepe lesz a következő fejlesztési ciklusban.

Összességében a beérkezett észrevételek és javaslatok alapján az operatív program céljai kiforrottabbak, egységesebbek lettek, a dokumentum belső koherenciája javult és a beavatkozási logikája is tisztább, pontosabb lett.

A partnerek szerepe az operatív program végrehajtásában, monitoringjában és értékelésében:

A tervezés kulcspartnerei meghívást kapnak az operatív program végrehajtási partnerségében való részvételre is. A partnerek bekapcsolódhatnak a programok végrehajtáshoz és teljesítménykeret teljesüléséhez kötődő monitoring tevékenységbe és jelentéstételbe. Az operatív program szintű monitoring bizottság, illetve annak albizottságainak tagjai lehetőséget kapnak álláspontjuk kifejtésére. E bizottság és albizottságai tárgyalják az operatív program alatti tervezési szint tervdokumentumait és hagyják jóvá a kiválasztási szempontrendszert.

8 SZAKASZ AZ ALAPOK, AZ EMVA, AZ ETHA ÉS MÁS UNIÓS ÉS NEMZETI FINANSZÍROZÁSI ESZKÖZÖK KÖZÖTTI, VALAMINT AZ EBB-VEL TÖRTÉNŐ KOORDINÁCIÓT BIZTOSÍTÓ MECHANIZMUSOK

Az Alapok, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA), az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) és más uniós és nemzeti finanszírozási eszközök közötti, valamint az EBB-vel történő koordinációt biztosító mechanizmusok, figyelembe véve a közös stratégiai keretben meghatározott releváns rendelkezéseket.

Alapok és programok közötti koordináció biztosításának általános keretei

A 1303/2013/EU rendelet 123. cikkének (8) bekezdése értelmében, a 2014–2020-as időszakban a Miniszterelnökség látja el a minden európai strukturális és befektetési (ESB) alapra és operatív programra kiterjedő központi koordinációs funkciókat.

A tervezés és a végrehajtás során folyamatosan biztosított az egyes OP-k közötti szinergiák megteremtése, a párhuzamosságok kiküszöbölése, különös tekintettel a PM 2.1.5 pontjában jelzett integrált kezelést igénylő fejlesztési témákra. Ezen célok eléréséhez a megfelelő intézményi keret is biztosított.

A 2007-2013 időszak végrehajtási funkcióinak 2013-ban elkészített értékelése – más értékelésekkel is összhangban – többek között megállapította, hogy a fejlesztéspolitika optimális végrehajtása és az programok közötti szinergia elősegítése érdekében összhangban kell lennie a szakpolitikáknak a fejlesztéspolitikával, melyhez egyidejűleg erősíteni kell a koordinációs funkciókat az intézményrendszerben.

Az értékelések (így az OP-k félidei értékelései is) megállapításai az alábbiakban foglalhatóak össze:

- a szinergikus lehetőségek jobb kihasználása és a lehatárolások hatékony kezelése érdekében szükséges a központi koordináció megerősítése (*Átfogó intézményértékelés – A 2007-2013 időszak végrehajtási funkcióinak értékelése*¹²⁹);
- a szakpolitika és a támogatáspolitikai közötti együttműködés erősítése szükséges az eredményesség fokozása érdekében (A 2007-2013 OP-k félidei értékeléseinek szintézise¹³⁰);
- a támogatási konstrukciók számos esetben indokolatlan kötöttségeket írtak elő a projektmegvalósítás számára, rontva az abszorpció teljesítményt (Szabályozási kötöttségek értékelése¹³¹);
- az egyes kiválasztási eljárástípusoknak a fejlesztés tárgyához nem kellően illeszkedő alkalmazása egyrészt abszorpció problémákat, másrészt a pályázókat érintő túlzott adminisztratív terhet is jelentett, főleg az önkormányzati és civil szervezeti szférában (A 2007-2013 OP-k félidei értékeléseinek szintézise¹³²);
- a támogatási konstrukciók által szétfordelt forrás-kihelyezési gyakorlat megnehezítette a pályázók (főleg az önkormányzati szektor) fejlesztési terveinek integrált megvalósítását, gyakran holtteher hatáshoz vezetve (Az ÚMFT projekt kiválasztási eljárásainak értékelése¹³³).

Ezen megállapításokra alapozva a Kormány döntése szerint átalakításra került a hazai fejlesztéspolitika intézményrendszere. Az NFÜ megszűnt, és tevékenységét 2014. január 1-től részben a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve, a ME, részben a szaktárcák végzik. Az ME látja el a 2014–2020-as időszakban az ESB alapok minden alapjára és programjára kiterjedő **központi koordinációs funkciókat**, és betölti a 1303/2013/EU

¹²⁹ 2013. március (http://palyazat.gov.hu/intezmenyfejlesztesi_ertekelesek)

¹³⁰ 2011. május (http://palyazat.gov.hu/a_felidei_ertekelesek_szintezise_2007_2013)

¹³¹ 2012. november (http://palyazat.gov.hu/intezmenyfejlesztesi_ertekelesek)

¹³² 2011. május (http://palyazat.gov.hu/a_felidei_ertekelesek_szintezise_2007_2013)

¹³³ 2010. augusztus (http://palyazat.gov.hu/intezmenyfejlesztesi_ertekelesek)

rendelet 123. cikkének (8) bekezdése szerinti **koordináló szervezet** szerepét.

Az ESB alapok programjai közötti összhangot biztosító koordinációs mechanizmusok és intézmények a következők:

Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság (NFK)

Az alapok közötti koordinációt kormányzati szinten az NFK biztosítja. Az NFK külön jogszabályban meghatározottak szerint dönt az irányító hatóság, a szakmapolitikai felelős, vagy a Miniszterelnökséget vezető miniszter közötti, az operatív program, EMVA esetében a Vidékfejlesztési Program végrehajtása során felmerülő vitás – egyeztetések alapján nem rendezhető – kérdésekben.

Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottság (FKB)

Az irányító hatóságok egymás közötti egyeztetéseinek és együttműködésének fóruma a koordinációs szervezet által működtetett FKB. Az FKB az NFK javaslattevő, véleményező, döntés-előkészítő, koordináló testülete. Feladata az európai uniós forrásokból megvalósuló programok összehangolásának biztosítása és a Kormány fejlesztéspolitikai döntéseinek előkészítése, itt kerülnek egyeztetésre az ESB alapokból és más uniós forrásokból finanszírozandó fejlesztésekre vonatkozó főbb kérdések. A FKB-ba az Irányító Hatóságok képviselői mellett az egyéb uniós források felhasználásáért felelős szakpolitikai felelősök is meghívhatók.

Monitoring Bizottság (MB)

A monitoring bizottság ellátja az 1303/2013/EU rendelet 49. cikkében és 110. cikkében, továbbá EMVA finanszírozás esetén a 1305/2013/EU rendelet 74 cikkében, ETHA finanszírozás esetén az 508/2014/EU rendelet 113. cikkében meghatározott feladatokat.

Partnerségi Megállapodás szintű monitoring bizottság

A 2014-2020-as programozási időszakban az ESB alapok programjai közti összhang minél teljesebb megteremtése és az egységes koordináció biztosítása érdekében az operatív programokat nyomon követő monitoring bizottságok mellett PM szintű monitoring bizottság kerül felállításra, amely a végrehajtási intézményrendszer szereplői, egyéb érintett kormányzati szereplők, valamint a meghatározó társadalmi, szakmai és civil partnerek részvételével átfogóan követi nyomon a programok megvalósulását. Kiemelt figyelmet érdemlő általános szakpolitikai területeken, vagy horizontális szempontokkal, az interregionális, transznacionális és makroregionális stratégiákkal kapcsolatban, továbbá az egyéb, más uniós vagy hazai finanszírozási forrású fejlesztésekkel való összefüggés vizsgálatának támogatása érdekében a PM MB garantálja a meghatározó partnerek bevonását.

Koordinációs szerv – Miniszterelnökséget vezető miniszter

Az uniós programokkal kapcsolatos, a 1303/2013/EU rendelet 123. cikkének (8) bekezdése szerinti koordináló szervezet feladatait a Miniszterelnökség (ME) látja el a 2014-2020-as időszakban. Ezáltal a legfontosabb koordinációs feladatok egy helyen, a szakmai végrehajtástól elkülönítetten – a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél, a Miniszterelnökségen – kerülnek ellátásra. A koordináció kiterjed az ESB alapok mindegyikére.

Az ME Biztosítja az operatív programoknak és a vidékfejlesztési programnak az átfogó kormányzati stratégiákkal való összhangját, amely tekintetben a szakpolitikai felelőssel együttműködve javaslatot nyújthat be az NFK részére.

Az ME az FKB útján is biztosítja a fejlesztéspolitikai intézményrendszer működésének koordinációját, az egyes operatív programok (egyéb programok) végrehajtásának nyomon követését, fejlesztéspolitikai döntések előkészítését, beavatkozási pontok azonosítását.

A Miniszterelnökséget vezető miniszter az európai uniós támogatások felhasználásáért való felelőssége körében

- a) összehangolja a központi államigazgatási szervek európai uniós támogatási forrásokból finanszírozott országos szintű fejlesztéssel kapcsolatos tevékenységét, módszereket és követelményeket dolgoz ki a támogatáspolitikai intézkedésekhez;
- b) folyamatosan figyelemmel kíséri az európai uniós támogatási forrásokból finanszírozott fejlesztési folyamatokat, nyomon követi az európai uniós támogatási forrásokból

finanszírozott operatív programok és a vidékfejlesztési program végrehajtására javasolt intézkedések hatásait és azokról az NFK-t tájékoztatja;

- c) biztosítja az operatív programoknak és a vidékfejlesztési programnak az átfogó kormányzati stratégiákkal való összhangját, amely tekintetben a szakpolitikai felelőssel együttműködve javaslatot nyújthat be az NFK részére;
- d) biztosítja és folyamatosan figyelemmel kíséri a különös integrációt igénylő fejlesztési tématerületek (PM 2.1.5 pontja) fejlesztését;
- e) biztosítja és folyamatosan figyelemmel kíséri területfejlesztés stratégiai irányításáért felelőssel együtt a interregionális, transznacionális és a makroregionális stratégiák megvalósítását;
- f) biztosítja a más uniós forrásokkal és finanszírozással megvalósuló programokkal (PM 2.1.4 pontja) való összhangot;
- g) biztosítja és folyamatosan figyelemmel a nem uniós finanszírozású fejlesztésekkel való összhangot;
- h) az irányító hatósággal együttműködve javaslatot tesz az NFK részére európai uniós fejlesztési források felhasználásához kapcsolódó fejlesztéspolitikai tevékenység irányítási, finanszírozási, intézményi és szabályozási rendszerének kialakítására, fejlesztésére;
- i) a 1303/2013/EU rendelet 123. cikk (8) bekezdésében meghatározott koordináló szervezeti funkciót lát el az operatív programok összehangolt végrehajtása, valamint a fejlesztéspolitikai jogszabályok egységes alkalmazásának biztosítása érdekében, melynek keretében:
 - biztosítja a program- és projekt végrehajtási eljárás teljes folyamatának egységességét,
 - koordinálja a 7 évre vonatkozó nemzeti keret, valamint az éves fejlesztési keret tervezési folyamatát, és azok összehangoltságát;
 - nyomon követi az operatív programok elfogadásáig nem teljesült, a 1303/2013/EU rendelet XI. mellékletében meghatározott előzetes feltételek (ex ante kondicionalitások) teljesülését;
 - biztosítja – figyelemmel az operatív programok különös jellemzőire – a programozási és végrehajtási dokumentumok egységességét, amely feladat keretében az irányító hatósággal együttműködve – egyedi eltérés lehetőségét is biztosítva – meghatározza a többéves nemzeti keret, az éves fejlesztési keret, a felhívások, a támogatási szerződések, támogatói okiratok egységes mintáit, valamint a program- és projekt végrehajtási eljárás során használandó dokumentumok egységes tartalmi és formai követelményeit.

Szakpolitikai felelős

A programok forráskeretének felhasználása tekintetében a 2014-2020 közötti időszakban a szakpolitikai felelősöknek kiemelt szerepük lesz. A szakpolitikai felelősök az uniós fejlesztések szakpolitikai szempontból mérvadó tartalmi kérdéseiben illetékes döntéshozók, felelősek a tervezés, projektfejlesztés és a projektkiválasztás során a szakpolitikai szempontok érvényesítésének biztosításáért. A szakpolitikai felelősség az ESB alapokból finanszírozott programok és az egyéb uniós források felhasználása tekintetében egybeesik, így a szinergia egy kézben biztosítható. A programok végrehajtásának összehangolt tervezést szolgáló koordinációs mechanizmusban a szakpolitikai felelősök – az új eljárásjogi szabályok alapján – kötelesek lesznek információt szolgálni az egyéb uniós programokból megvalósuló fejlesztésekre (fejlesztési terület, célcsoport, támogatási összeg stb.) vonatkozóan annak érdekében, hogy az ESB alapokból és egyéb uniós forrásból megvalósuló fejlesztések tervezése és finanszírozása egymást kiegészítő legyen.

Feladatai:

- meghatározza a pályázati felhívás szakmai tartalmát,
- részt vesz a Döntés Előkészítő Bizottságban,
- részt vesz szavazati joggal a program monitoring bizottságában.

A TOP alapvetően területi, helyi jelentőségű fejlesztéseket támogat, melyek ágazati operatív programokkal való lehatárolása, és így az azokkal kapcsolatba hozható strukturális alapokon

kívüli uniós politikák, eszközök által támogatott programokkal való átfedés-mentessége biztosított. Ugyanakkor a TOP-ból megvalósuló fejlesztések nagyobb multiplikátor hatása miatt alapvető kormányzati cél az ágazati OP-kból megvalósítandó fejlesztések időbeli összehangolása. Ezen célt az eljárásrendi rendelet fogja tartalmazni.

Koordináció és összhang a vidékfejlesztési (EMVA) és halászati (ETHA) fejlesztési forrásokkal

Tekintve, hogy Magyarország jelentős része vidéki térség, az operatív programok, kiemelten az ország 18 megyéjére vonatkozó TOP tervezése folyamán kiemelten kezelendő feladat a szinergia és komplementaritás megteremtése az EMVA és ETHA valamint a többi ESB alap között. Az EMVA és ETHA alapok által finanszírozott programok (VP, MAHOP) tervezése és végrehajtása a Miniszterelnökség hatáskörében történik, ugyanakkor számos tervezéskoordinációs mechanizmus gondoskodik arról, hogy e programok tervezése a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programmal összhangban történjen. A Partnerségi Megállapodás biztosítja többek között az ERFA, ESZA, EMVA és ETHA alapok szinergiáját, és a szükséges demarkációt.

A TOP keretében tervezett fejlesztések számos ponton összekapcsolódnak a Vidékfejlesztési Program által finanszírozott tevékenységekkel, kiegészítik egymást. Az agár- és élelmiszergazdasághoz kapcsolódó tevékenységek alapesetben a VP hatáskörébe tartoznak ugyanakkor korlátozottan a TOP is érintett, elsősorban helyi önkormányzati gazdaságfejlesztési akciók támogatásával. Mindez az ERFA-ESZA, valamint az EMVA-ETHA alapok komplementer felhasználását jelenti. Ezért szükséges a programok közötti szinergia megteremtése, annak érdekében, hogy a végrehajtás folyamán világosan elkülönüljenek az egyes alapok (EMVA, ERFA) működési területei. Ennek speciális formája, hogy a TOP megteremti annak lehetőségét, hogy a város-vidék együttműködések megvalósító projektek ERFA és ESZA forrást is kapjanak, helyi fejlesztési stratégiákra alapozva.

A vidékfejlesztési és halgazdálkodási programok végrehajtási rendszere az SA és KA forrásokkal együtt központilag koordinált intézményrendszer része lesz. A Vidékfejlesztési Program és a TOP lehatárolása tématerülettől függően területi, lakosság szám szerinti és / vagy tematikus fókuszok mentén történik.

Összhang az ETHA alap fejlesztéseivel: a magyarországi halászati és halgazdálkodási szektor gazdasági és foglalkoztatási szerepvállalása napjainkban csak egyes településeken, településcsoportokban jelentős. A TOP szempontjából az alapok közötti összhang megteremtése, valamint a TOP és MAHOP által finanszírozott beavatkozások lehatárolása nem releváns.

Összhang biztosítása az Európai Területi Együttműködési Programokkal

A TOP, valamint a határon átnyúló területi együttműködési programok előkészítése és végrehajtása során a megyék szerepe a meghatározó. Az 1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről a megyei önkormányzatok hatáskörébe utalja a megyei területfejlesztési koncepciók kialakítását és a területfejlesztési koordinációval kapcsolatos feladatok ellátását. E feladatai körében a határ menti megyék részt vesznek a határon átnyúló nemzetközi fejlesztési programok kidolgozásában, majd azok jóváhagyása után a programok közös monitoring bizottságaiban. A programok végrehajtásával kapcsolatos összes döntést, a közös monitoring bizottságban hoznak meg. A döntések meghozatala során érvényesülnie kell a határon átnyúló hatás elvének, mely szerint olyan műveletek támogathatók ETE programok keretében, ahol a partnerországgal a tényleges együttműködés biztosított és annak hatása kiterjed minden résztvevő országra. Tekintettel arra, hogy a TOP megvalósításának alapját is a megyék által kidolgozott megyei fejlesztési dokumentumok képezik, a 2014-2020-as időszak ETE programjaival való összhang biztosított.

A EU Duna Régió Stratégiája (DRS) érvényesítésének koordinációja

A tagállami és ETE programok előkészítése és végrehajtása a stratégia felelős szervei által meghozott döntésekre való figyelemmel zajlik, szükség esetén a stratégia testületeivel (a Tematikus Koordinációs Testületekkel [Steering Groups] vagy a Budapest Duna Kontakt Ponttal), ill. az érintett DRS országokkal konzultálva. A tervezés tematikus összehangolásának

alapját a DRS akcióterve és úttervei képezik.

A DRS kormányzati koordinációjáért felelős kormánybiztos és munkaszervezete részt vesz a 2014-2020 közötti tervezési időszakhoz kapcsolódó tárcaközi munkacsoportban. Emellett az ágazati államtitkárságok programozóinak részvételével DRS Tárcaközi Almunkacsoport ülések is zajlanak. A koordináció a magyarországi EMVA és az ETHA tervezésre is kiterjed.

A DRS nemzeti koordinációja az európai uniós források felhasználásáért felelős kormánysszervezet (Miniszterelnökség) koordináló szervezete feladatainak része.

A Budapest Duna Kontakt Pont a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervezeténél került elhelyezésre annak érdekében, hogy a tervezés és a végrehajtás során hatékonyan tudja segíteni makroregionális és határon átnyúló együttműködést igénylő projektek koordinált előkészítését és megvalósítását.

A TOP vonatkozásában a DRS és az ESB alapokból finanszírozott programok tartalmi összhangjának megteremtése elsősorban a turisztikai, valamint a fenntartható energiához kapcsolódó fejlesztések esetében releváns.

Összhang más a TOP szempontjából releváns uniós forrásokkal és finanszírozással

A programozás és a megvalósítás szakaszában biztosítani kell az ESB alapok magyarországi támogatásainak más uniós politikákkal való összhangját is:

- Az **Ifjúsági Foglalkoztatási Kezdeményezés** (Youth Employment Initiative – YEI) keretében lehetőség nyílik a 15-24 éves fiatalok munkaerő-piaci integrációját támogató, az ESB alapok kiegészítéseként igénybe vehető plusz uniós támogatások felhasználására. A YEI kormányzati felelőse a foglalkoztatáspolitikai szaktárca, amely felel az érintett OP-kkal való összhang és lehatárolás biztosításáért, azok irányító hatóságaival való együttműködésben. A TOP 5., ESZA finanszírozású prioritástengelyében kifejezetten a 15-24 éves fiatalok munkaerő-piaci integrációját támogató beavatkozás nincsen, azonban nem kizárt a célcsoport részvétele, ezért a koordináció a prioritásra is kiterjed.
- A környezetvédelmi és éghajlat-politikai projekteket támogató **LIFE program** 2014-től új lehetőséget kínál kifejezetten LIFE programon kívüli uniós, nemzeti vagy magánforrások bevonását is igénylő „integrált projektek” megvalósítására. A program egyes elemei tematikusan kapcsolódnak / kapcsolódhatnak a TOP 2. prioritástengelyének környezetfejlesztési beavatkozásaihoz. A LIFE program kormányzati felelőse a környezetvédelmi szaktárca és az éghajlat-politikáért felelős tárca, amelyek felelnek az érintett OP-kkal való összhang biztosításáért, azok irányító hatóságaival való együttműködésben. Ezáltal törekszünk a szaktárcával való együttműködésre és a két program közötti minél nagyobb szinergiára.
- Az **Európai Befektetési Bank** (EBB) fontos szerepet tölt be a nemzeti hozzájárulás finanszírozásában. A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős kormánysszerv koordináló szervezetének feladatai kiterjednek az EBB-bel való kapcsolattartásra. Az EBB finanszírozás OP-szintű koordinációja és az EBB felé történő információátadás biztosítása az egyes programok így a TOP végrehajtási feladatának is részét képezi.

A **leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap** (Fund for European Aid to the most Deprived – **FEAD**) a megfelelő étkezés biztosításához, alapvető fogyasztási cikkek beszerzéséhez biztosít forrásokat a leginkább rászoruló célcsoportok számára. A források által finanszírozott tevékenységek legfeljebb csak kiegészítik / kiegészíthetik a TOP szegénység csökkentését célzó intézkedéseit, így tematikus átfedés nincsen. A koordináció a fejlesztések hatékonyságának és egymást erősítő hatásának növelése érdekében szükséges. A FEAD program kormányzati felelőse a társadalmi felzárkózásért felelős szaktárca, amely felel az érintett OP-kkal, adott esetben a TOP-pal való összhang és lehatárolás biztosításáért, azok irányító hatóságaival való együttműködésben.

9 SZAKASZ: ELŐZETES FELTÉTELRENDSZER

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (6) bekezdésének b) pontja)

9.1 ELŐZETES FELTÉTELRENDSZER

Az előzetes feltételrendszer alkalmazhatósága és teljesülése értékelésére vonatkozó információ (választható).

A Bizottság által meghatározott előzetes feltételrendszer célja hogy a programok hatékony végrehajtásához szükséges előfeltételeket megteremtse. Az ex ante feltételek többnyire az Európa 2020-hoz kapcsolódó stratégia meglétére, vagy irányelvek átültetésére vonatkoznak.

Az alábbi táblázatok tartalmazzák az összes, TOP szempontjából releváns, tematikus ex-ante feltételt, ami a program végrehajtását befolyásolja / befolyásolhatja.

Minden ex-ante feltétel esetében beazonosítottuk a kapcsolódó prioritásokat, ezek a második oszlopban találhatóak. Az ex-ante kondicionalitásokat, teljesülésük szempontjából három kategóriába sorolhatjuk: I. már teljesült ex-ante kondicionalitások; II. részben teljesülő ex-ante kondicionalitások; III. még nem teljesült ex-ante kondicionalitások. A TOP vonatkozásában releváns 15 ex-ante kondicionalitás közül 10 teljesült, 2 részben teljesült, 3 még nem teljesült.

A Partnerségi Megállapodásban rögzített **tematikus ex-ante kondicionalitások** közül összesen 9 érinti közvetve vagy közvetlenül valamely prioritás vagy prioritások megvalósulását (78. táblázat). Az operatív program szempontjából releváns tematikus ex-ante kondicionalitások egy része környezeti és energetikai fenntarthatóság háttérének kialakítását ösztönzi, egy másik része a foglalkoztatás növeléséhez szükséges stratégiák meglétét írja elő, a harmadik csoportba pedig a társadalmi együttműködést erősítő / ösztönző feltételek tartoznak. 5 kondicionalitás már teljes egészében teljesült, 2 (*Aktív munkaerőpiaci politikák megtervezése és megvalósítása a Foglalkoztatási iránymutatásoknak megfelelően; a romák befogadására vonatkozó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret van érvényben*) pedig már részben megvalósult / teljesült. A két releváns, még nem teljesült kondicionalitás: *a tagállamok intézményi felépítésével összhangban álló, közlekedési beruházásokra vonatkozó olyan átfogó terv[ek] megléte; Az egészségügyre vonatkozó, a gazdasági fenntarthatóságot biztosító nemzeti vagy regionális, az EUMSZ 168. cikkének keretein belüli stratégiai szakpolitikai keret megléte.*

A tematikus ex-ante kondicionalitásokon túlmenően, a tagállamoknak **horizontális, általános ex-ante feltételeket** is teljesítenie szükséges, a TOP szempontjából releváns általános előzetes feltételeket a 79. táblázat tartalmazza. Míg a tematikus kondicionalitások esetén egyértelműen beazonosítható, hogy mely prioritás vagy prioritások megvalósítására lesz hatással adott ex-ante kondicionalitás megléte vagy hiánya, az általános területek többsége a teljes OP viszonylatában releváns. Így például az uniós közbeszerzési jog és a magyar közbeszerzési jog összhangjának hiánya a teljes OP megvalósulást fenyegetné. A hét általános típusú ex-ante feltétel közül hat már megvalósult, egy – *Statistikai rendszerek és eredmény-mutatók megléte* – várhatóan 2014 végéig fog teljesülni.

105. táblázat: Az alkalmazandó előzetes feltételrendszer azonosítása és teljesülésének értékelése

Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/részen)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
4.1 Az épületek energiahatékonysága vonatkozásában előírt minimum követelmények teljesítéséhez szükséges intézkedések, a 2010/31/EK irányelv 3., 4. és 5. cikkének megfelelően; Az épületek energiahatékonyságát tanúsító rendszer létrehozásához szükséges intézkedések, a 2010/31/EK irányelv 11. cikkének megfelelően; A végfelhasználók egyedi mérővel való ellátásához szükséges intézkedések, amennyiben az technikailag lehetséges, pénzügyileg ésszerű és arányos a potenciális energia-megtakarítás vonatkozásában, a 2006/32/EK irányelv 13. cikkének megfelelően	3, 6	Igen	Ezen intézkedések a következők: érvényben vannak a 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (1) 3. cikke, 4. cikke és 5. cikkével összhangban álló, az épületek energiahatékonyságával kapcsolatos minimumkövetelmények teljesítésének biztosítását célzó intézkedések;	Igen	Az Irányelv 5. cikkének megfelelően az energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelmények költség- optimalizált szintjeinek kiszámításáról és a hatályos minimumkövetelményekkel való összevetésről készült jelentés 2013. március 21-én megküldésre került a Bizottság részére. Elérhető itt: http://energiaklub.hu/sites/default/files/ek_epuletenergetikai_kovetelmenvertekek_optimalizalasa_2013.pdf A 2010/31/EU Irányelv 3. és 4. cikkét a 2013. január 9-től hatályos 7/2006 (V.24.) TNM rendelet 3§ (3) bekezdése és 2. sz. melléklete tartalmazza. Az Irányelv 4. cikke a 1374/2011 (XI.8.) Kormányhatározatban (32211. oldal) elfogadott II. Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Terv tartalmazza, mely elérhető: http://www.nih.gov.hu/strategiaalkotas/agazati-strategiai-feher/energetika A 1246/2013. (IV. 30.) Kormányhatározatban (50821. oldal) a Kormány elfogadta a költségoptimalizált követelményszint elérése érdekében az új költségoptimalizált energetikai követelményértékeket a következők szerint: - pályázatok és középületek esetében 2015. január 1. - minden más épület esetében 2018. január 1. A 7/2006 (V.24.) számú TNM rendelet módosítása megtörtént, annak érdekében, hogy illeszkedjen az épületek energiahatékonyságára vonatkozó minimális követelményekhez. Bizottsági notifikációra megküldésre került a 2013/621/HU számon.	2010/31/EI Irányelv 3. .4. bevezetésre került a 7/2006. (V.24.) TNM rendeletbe (határidő 2013. 01. 09.) 2010/31/EI Irányelv 5. cikk szerinti költségoptimalizált szint meghatározása megtörtént, a jelentés a Bizottságnak továbbításra került (határidő: 2013. 03. 21.) A Magyar Kormány elfogadta a költség-optimalizált szintet, mint az új energetikai követelményszint. Magyarország a 2010/31/EU direktíva 4 §-ának első bekezdés szerint készített egy tervet a költségoptimalizált szint 5 év alatti bevezetésére. A terv elfogadásra került 1246/2013 (IV. 30.. Előreláthatólag megfelel a Bizottság elvárásainak. Középtávon szükséges figyelemmel kísérni a 2006/32/EK irányelv változását, amely 2014. június 5-ig marad érvényben. A felelős NFM dolgozik az irányelv átültetésén.
			az épületek energiahatékonyságát tanúsító rendszer létrehozásához szükséges intézkedések a 2010/31/EU irányelv 11. cikkével összhangban	Igen	A 2010/31/EU Irányelv 11. cikke a 176/2008. (VI. 30.) (5908. oldal) és a 105/2012. (V. 30) (10078. oldal) Kormányhatározatokban került átültetésre. Az Irányelv 11. cikk (5) bekezdésének átültetését a 1374/2011 (XI.8.) Kormányhatározatban (32211. oldal) elfogadott II. Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Terv tartalmazza, mely elérhető: http://www.nih.gov.hu/strategiaalkotas/agazati-strategiai-feher/energetika A 440/2013. (XI. 20.) (82594. oldal) Kormányrendelet. Irányelv 11. cikk (5) bekezdésének átültetése érdekében módosította a 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendeletet, az Európai Unió Bizottságának 2012/0363 sz. jogsértés alapján küldött Indokolással ellátott véleményben megfogalmazott elvárásoknak megfelelően.	
			az energiahatékonyságra irányuló stratégiai tervezést biztosító intézkedések, a 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkével összhangban	Igen	Az indikatív nemzeti energiahatékonysági cél megküldésre került a Bizottság részére. (Az indoklást támogató dokumentum címe: Jelentés az Európai Bizottság részére Magyarország indikatív nemzeti energiahatékonysági célkitűzéséről a 2020. évre vonatkozóan A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paraméterei szerint történik.)	
			az energia-végfelhasználás hatékonyságáról és az energetikai szolgáltatásokról szóló 2006/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 13. cikkével összhangban álló intézkedések az egyéni fogyasztásmérőkkel rendelkező végfelhasználók részére történő	Igen	A 2006/32/EK Irányelv 13. cikkének átültetése megtörtént és erről Bizottság részére notifikáció megküldésre került a következők szerint: - 2007. évi LXXXVI. törvény a villamos energiáról (Ref.: MNE(2007)55743-02); - 2008. évi XL. törvény a földgázellátásról) (Ref.: MNE(2008)54139-02); - A Kormány273/2007. (X. 19.) Korm.rendelete a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról (Ref. MNE(2008)55338);	

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
			ellátás biztosítása érdekében, a műszakilag lehetséges, pénzügyileg ésszerű és a potenciális energia-megtakarítással arányos mértékben		- A Kormány19/2009. (I. 30.) Korm. rendelete a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvényrendekezéseinek végrehajtásáról (Ref.: MNE(2009)51096-01); - A Kormány157/2005. (VIII. 15.) Korm. rendelete a távhőszolgáltatásról szóló2005. évi XVIII. törvény végrehajtásáról (Ref.: MNE(2009)52418)	
4.3. A megújuló energiaforrások előállításának és elosztásának támogatását célzó intézkedésekre került sor	3, 6	Igen	— A 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 14. cikkének (1) bekezdésével, valamint 16. cikkének (2) és (3) bekezdésével összhangban átlátható támogatási rendszerek, a távvezeték-rendszerhez való elsőbbségi hozzáférés vagy garantált hozzáférés és elsőbbségi terheléselosztás, valamint a műszaki átalakítások költségeinek viselésére és megosztására vonatkozó egységes szabályok vannak érvényben.	Igen	A 2009/28/EK Irányelv 14 cikk (1) bekezdése, 16. cikk (2) és (3) bekezdései a következő jogszabályokban kerültek átültetésre: Az Irányelv 14 cikk (1) bekezdése szerint: ☐ Az 1002/2011 (I.14.) (576. oldal) Kormányhatározatban elfogadásra került Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési terve 2010-2020, melyek 4.2.4. fejezete tartalmazza a tájékoztatásra vonatkozó rendelkezéseket. ☐ A megújuló forrásokból előállított energia részarányának kiszámítási módszertanáról szóló 1/2012. (I. 20.) NFM rendeletet módosító 50/2013. (VIII. 27.) NFM miniszteri rendelet alapján a miniszter tájékoztatást nyújt a megújuló energiaforrások alkalmazásának és elterjesztésének, valamint a megújuló energiával kapcsolatos kötelezettség elősegítése, a lakosság, a felhasználók, az építőipari szakemberek, mérnökök, tervezők, üzembe helyezők, szolgáltatók tájékoztatása és iránymutatás biztosítása céljából elektronikus úton a világhálón létrehozott honlapon keresztül. ☐ Az 50/2013. (VIII. 27.) NFM miniszteri rendelet előírja, hogy megújuló energia-támogatási rendszer keretében támogatás kizárólag abban az esetben nyújtható, amennyiben a megújuló energiaforrásból energiát termelő rendszer megfelel a vonatkozó, nemzeti szabványként közzétett európai szabvány műszaki előírásainak. Az Irányelv 16. cikk (2) és (3) bekezdései szerint: ☐ A 2007. évi LXXXVI. törvény a villamos energiáról (VET) 35 § és 36 § és a 76/2011. (XII. 21.) NFM rendelet a közcélú villamos hálózatra csatlakozás pénzügyi és műszaki feltételeiről 6§ (6) bekezdése teljesíti a kritériumokat. ☐ A jogszabályi forrásokon kívül az átviteli rendszerirányító szabályzataiban foglaltak is az irányelv e bekezdéseinek való megfeleltetést szolgálják. A rendszerirányító üzemi szabályzata (1.2.2, 1.2.4. pontjai): http://mavir.hu/web/mavir/uzemi-szabalyzat Az átviteli rendszerirányító üzletszabályzata (III./3.1.1.pontja): http://mavir.hu/documents/10258/183596540/MAVIR+ÜzSZ_torzsszoveg_20121201_v2.pdf/15b91509-389b-4fbc-9e9a-9f6757dc42eb A Magyar Energia Hivatal tanulmánya elérhető: http://www.eh.gov.hu/gcpdocs/201108/mecs_infrapont_eqi_vegleges_20110720.pdf	
			— A tagállam a megújuló energiára vonatkozó nemzeti cselekvési tervet fogadott el a 2009/28/EK irányelv 4. cikkével összhangban.	Igen	A 2009/28/EK irányelv 4. cikkével összhangban az 1002/2011 (I.14.) (576. oldal) Kormányhatározatban elfogadásra került: http://www.kormany.hu/hu/nemzeti-fejlesztési-miniszterium/klima-es-energiaguyi-allamtitkarsag/hirek/elkeszult-a-megujulo-energia-magyarorszag-meguiulo-energia-hasznositasi-cselekvesi-terve-2010-2020-cimu-kiadvany	
7.1 Közutak: A tagállamok intézményi felépítésével összhangban álló, közlekedési	1, 6	Nem	Rendelkezésre áll egy átfogó, a közlekedési beruházásokra irányuló terv, amely megfelel a stratégiai környezeti vizsgálat jogi követelményeinek és tartalmazza:	Nem	A Nemzeti Közlekedési Stratégia (NKS) Magyarország átfogó közlekedési stratégiája a 2014 és 2050 közötti közlekedési beruházások vonatkozásában. Az NKS kidolgozása a 2014-2020-as EIB-alapokkal szoros összhangban történt. Az NKS és az NKS SKV-ja társadalmi egyeztetés keretében 2013. november 18. és december 21. között volt elérhető a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ honlapján (www.kkk.gov.hu). Külön partnerségi egyeztetésre került sor 2013. december 3-án az SKV-val kapcsolatban, főként környezetvédelmi szervezetek részvételével.	Az Egységes Közlekedésfejlesztési Stratégia 2007-2020 (EKFS) a 2007-2013-as Közlekedési Operatív Program (KözOP) stratégiai alapja. A Bizottság szerint az

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
beruházásokra vonatkozó olyan átfogó terv(ek) vagy keret(ek) megléte (beleértve a regionális és helyi szintű közösségi közlekedést is), amelyek támogatják az infrastruktúra-fejlesztést és javítják a TEN-T törzshálózatához és az átfogó TENT-hálózathoz való csatlakozást.			az egységes európai közlekedési térséghez való hozzájárulást összhangban a TEN-T szabályozás 10. cikkében rögzítettekkel, és magában foglalva a prioritásokat a következő beruházások tekintetében: a TEN-T törzshálózat és az átfogó hálózat projektjei, amelyek várhatóan ERFA és KA forrásból valósulnak meg és; a másodlagos csatlakozó hálózat projektjei; reális és alaposan kidolgozott projektportfóliót azon projektek esetében, amelyek várhatóan ERFA és KA forrásból valósulnak meg. Intézkedések a kedvezményezettek kapacitásainak megerősítésére a projektcsatorna megvalósítása érdekében.		Az NKS tervezete angol nyelven elérhető az alábbi linken: www.kkk.gov.hu/remos_downloads/NTS_Strategic%20document_version%20for%20public%20discussion_EN_2013.70.pdf Társadalmi konzultációt követően a társadalmi egyeztetés eredményein alapuló összegzés és értékelés kidolgozása és stratégiába építése történik. Az NKS magában foglalja a következőket: közút, a vasút és más közlekedési módok (többek között belvízi hajózási útvonalak, kikötők, repülőterek, multimodális összeköttetések) és megfelel a stratégiai környezeti vizsgálat jogi követelményeinek és reális és alaposan kidolgozott projektcsatornát rögzít. A releváns OP-k tartalmaznak utalást az NKS-re és azon alapulnak. Stratégiai környezeti vizsgálat (SEA) és Natura 2000 hatásvizsgálat készült az NKS-hez. (Az SKV elérhető itt: www.kkk.gov.hu/remos_downloads/strategiai_kornyezeti_vizsgalat.66.pdf) A Natura 2000 hatásvizsgálat elérhető itt: www.kkk.gov.hu/remos_downloads/NKS_Natura2000_hatasbecsles.28.pdf) Ez a két értékelés leírja és értékeli ki az NKS szignifikáns környezeti hatásait, figyelembe veszi az ésszerű alternatívákat. Az NKS SKV és Natura 2000 értékelése az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005 (I.11.) Kormányrendelet alapján készült (http://net.jogtar.hu/ir/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0500002.KOR; angol nyelven: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:UOkMr5xNeN8J:www.kvvm.hu/cimq/documents/30_2_2005Korm_rend_Angolul05j_1.doc+&cd=1&hl=hu&cl=clnk&gl=hu) A Magyarországgal szomszédos országoknak 2013 végén lehetőségük volt véleményezni az NKS-t és SKV-ját, amely tárgyalja a közlekedési beruházások határon átvivő hatásait. A releváns észrevételek beépítésre kerültek. Az NKS-t a Magyar Kormány kizárólag az érintett felekkel történő konzultációt követően hagyja jóvá. Az NKS rangsorolt projektlistát tartalmaz a (mind a mag-, mind az átfogó TEN-T hálózatra, valamint a másodlagos úthálózatra) vonatkozóan. Ebbe beletartoznak azon projektek is amelyek esetében a Kohéziós Alapból vagy az Európai Regionális Fejlesztési Alapból tervezett a támogatás: http://www.3k.gov.hu/index.php/nks-dok.html. Az NKS Magyarország teljes közlekedési hálózatát lefedi, amely a TEN-T hálózatot is magában foglalja. Az NKS, mint Magyarország új, átfogó közlekedési terve/keretrendszere magában foglalja Magyarország szomszédjainak (EU-tagok: Szlovákia, Ausztria, Szlovénia, Horvátország és Románia, nem EU-tagok: Szerbia és Ukrajna) elérhetősége és csatlakoztathatósága; közlekedési módok integrálása és közlekedési módok közötti interoperabilitás; hiányzó csatlakozások (pl. gyorsforgalmi csomópontok) áthidalása, szűk keresztmetszetek felszámolása, az infrastruktúra hatékony és fenntartható használatának ösztönzése; a közúti infrastruktúra minőségének fenntartása és fejlesztése; intelligens közlekedési rendszerek (pl. GSM-R+ETCS, változtatható forgalmi jelek, e-útdíj rendszer, RIS) kiépítése és telepítése. Az NKS-ben és annak Közlekedési Energiahatékonyság-javítási Cselekvési Tervében (KEHCsT; http://www.3k.gov.hu/remos_downloads/NKS_Kozlekedesi_Energiahatekonysag-javitasi_Cselekvesi_Terv.32.pdf) található utalás energiahatékonyságot és alternatív energiaforrások használatát ösztönző intézkedésekre.	EKFS nem felel meg a 2014-2020-as közlekedési ex-ante kondicionalitásoknak (2011-es új EU közlekedéspolitika, módosuló TEN-T irányelv), ezért új közlekedési stratégia kidolgozása szükséges. A Nemzeti Közlekedési Stratégia (NKS) kidolgozása a KözOP nettó 879 millió Ft technikai segítségnyújtás keretéből 2012 végén kezdődött, azt a FÖMTERV Zrt. vezette konzorcium végzi. A Nemzeti Közlekedési Stratégia a kritérium által támasztott követelmények szerint 2014. április 30-ra készülhet el.

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					Az NKS céljai között szerepel a vasúti és közúti tranzitforgalom negatív hatásainak enyhítése is, különösen a Magyar főváros (vagy más magyar városok) körüli vasúti és közúti tranzitforgalom okozta negatív hatások tekintetében. Az NKS beavatkozások az adminisztratív és technikai akadályok megszüntetésére is kiterjednek. Az NKS-hez (azaz Magyarország közlekedési beavatkozások tekintetében kidolgozott keretdokumentuma/terve) rangsorolt projektlistát tartalmaz a 2014-2020-as programozási időszak Kohéziós Alapból vagy az Európai Regionális Fejlesztési Alapból tervezett támogatásai tekintetében. A releváns OP-k tartalmaznak utalást az KA vagy ERFA által finanszírozott projektek tekintetében bevont hatóságok nevére és az érintettekire. A projektlista a Nemzeti Közlekedési Stratégia mellékleteként tartalmaz a beruházások megvalósítása vonatkozásában ütemtervet.	
			- intézkedéseket a kedvezményezett kapacitásainak biztosítására a projektcsatorna megvalósítása érdekében	Nem	Az NKS menedzsment eszközök és a Közlekedés Operatív Program értékelése 2007-2013 tartalmazza a kedvezményezettek kapacitásainak biztosítására szolgáló leírást és intézkedéseket a projektcsatorna megvalósítása érdekében. A releváns OP-kban szereplő pénzügyi források megközelítőleg a felét teszik ki a Közlekedés Operatív Program értékelése 2007-2013 forrásainak, a kedvezményezettek létező kapacitása képes menedzselni a jövőbeli projekteket. A releváns OP-k tartalmaznak majd további információkat a kedvezményezettek kapacitásainak biztosítására a projektcsatorna megvalósítása érdekében.	A releváns OP-k Kormány által történő elfogadásának várható ideje: 2014. március vége.
8.1 Aktív munkaerőpiaci politikák megtervezése és megvalósítása a Foglalkoztatási iránymutatásoknak megfelelően	5	Részben	A foglalkoztatási szolgálatok megfelelő kapacitással rendelkeznek a következőkre, és biztosítják is azokat: - személyre szabott szolgáltatások, illetve aktív és megelőző munkaerőpiaci intézkedések korai stádiumban, amelyek minden munkakereső számára elérhetők, ugyanakkor a társadalmi kirekesztés legerősebb kockázatának kitett csoportokra összpontosítanak, ideértve a marginális helyzetű közösségekből származó személyeket is;	Nem (várhatóan 2015 december 31-ig teljesül)	A feltétel a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) működése és szolgáltatásai által, valamint a Nemzeti Foglalkoztatási Alapból finanszírozott munkaerő-piaci programokon keresztül teljesül. Az álláskereső helyzetének és lehetőségeinek részletes elemzését követően azok személyre szabott, egyéni igényeknek megfelelő szolgáltatásokat vehetnek igénybe. A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat által nyújtott támogatásokat és szolgáltatásokat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény szabályozza. http://net.iqatar.hu/jr/gen/hiegyv_doc.cgi?docid=99100004.TV Az aktív munkaerő piaci intézkedések nyomon követése és értékelése folyamatos (az értékelések elérhetőek az alábbi oldalakon): http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=full_AFSZ_A_foglalkoztataspolitikai_eszkozok_mukod, http://econ.core.hu/kiadvany/mt.html) Az NFSZ által nyújtott, személyre szabott aktív munkaerő piaci programokhoz (TÁMOP 1.1.2) készült belső módszertani útmutató: (Az indoklást támogató dokumentum címe: "NMH módszertani útmutató") A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paraméterei szerint történik.) Az ügyfél-kategorizálási rendszer (ún. profiling rendszer) bevezetése folyamatos: Az ügyfél-kategorizálási rendszer bevezetésének forrásai rendelkezésre állnak, a rendszer kidolgozása folyamatban van a TÁMOP 1.3.1 projekt keretében. A profiling rendszer bevezetéséhez kapcsolódó legfontosabb mérföldkövek és határidők: - 30.09.2014 (részben már teljesítve): a profiling rendszerre vonatkozó	A profiling rendszer bevezetéséhez szükséges legfontosabb mérföldkövek és határidők: 30.09.2014 (részben már teljesítve): a profiling rendszerre vonatkozó teljes dokumentáció véglegesítése 30.03.2015: az új informatikai rendszer kiépítésének befejezése és tesztelése 30.06.2015: az új rendszerben dolgozók részére belső képzések szervezése 31.12.2015: a profiling rendszer teljes körű bevezetése

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					teljes dokumentáció véglegesítése - 30.03.2015: az új informatikai rendszer kiépítésének befejezése és tesztelése - 30.06.2015: az új rendszerben dolgozók részére belső képzések szervezése - 31.12.2015: a profiling rendszer teljes bevezetése Az egyéni cselekvési tervhez (Individual Action Planning (IAP) kapcsolódóan elmondható, hogy a nemzeti foglalkoztatási szolgálat jelenleg is működtet egy olyan programot, amelynek keretében közel 100 000 ügyféllel kerültek megkötésre együttműködési megállapodások. Ezenkívül ezen egyéni cselekvési terv továbbfejlesztése az ügyfél-kategorizálási rendszerrel összhangban valósul meg (az ügyfél-kategorizálási rendszerrel megegyező határidővel, amely 2015 vége). A 2014-2020 közötti időszak foglalkoztatáspolitikai célú fejlesztéseinek megalapozására vonatkozó stratégiát 2014. január 22-én elfogadta a Kormány (társadalmi és közigazgatási egyeztetést követően), az Európai Szociális Alapból a 2014-2020-as időszakban megvalósuló foglalkoztatáspolitikai és képzési intézkedések kellő szakmai megalapozása érdekében. A stratégia számos feltételhez kapcsolódik, többek között az aktív munkaerő piaci intézkedéseket és a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat által nyújtott szolgáltatásokat is érinti. (Az indoklást támogató dokumentum: „Foglalkoztatási Stratégia” A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paraméterei szerint történik.)	
			A frissen megüresedett munkahelyekről és foglalkoztatási lehetőségekről szóló átfogó és átlátható információk, amelyek figyelembe veszik a munkaerőpiac változó igényeit.	Igen	A 30/2000. (IX. 15.) Miniszteri rendelet a munkaerőpiaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról (http://net.jogtar.hu/ir/gen/hiegy_doc.cgi?docid=A0000030.GM) alapján a munkaadó köteles bejelenteni a nemzeti foglalkoztatási szolgálatnál az üres álláshelyeket. A szolgálatnak rendszeresen tájékoztatást kell nyújtania ezen üres álláshelyekről. Az EURES hálózat tagjaként, az EURES tanácsadók Magyarország területén is tájékoztatást adnak az uniós szinten elérhető új betölthető állásokról. Az oktatási intézményekben már kiépített tanácsadói hálózat fejlesztése is folyamatos. Mindemellett az egészségügyi szektorhoz kapcsolódó álláshelyeket érintő adatbázis továbbfejlesztése is folyamatban van. Elérhető átfogó és átlátható tájékoztatás új betöltetlen álláshelyekről és foglalkoztatási lehetőségekről, ezenfelül a magyar Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat számos interneten keresztül elérhető szolgáltatást is nyújt (például a Virtuális Munkaerőpiac Portál és a Nemzeti Pályaorientációs Portál). Virtuális Munkaerőpiac Portál: https://vmp.munka.hu/ A Nemzeti Pályaorientációs Portál közérthető információkkal nyújt segítséget: (önértékelési kérdőívek, információ különböző szakmákról és foglalkozásokról, munkaerő-piaci információk és karrier tanácsok többek között a karriertervezés támogatása érdekében): http://eletpalya.munka.hu/ A Nemzeti Pályainformációs Központ információt nyújt az Európai Unió más országaiban való tanulás lehetőségeiről (elérhető képzésekről, ösztöndíj lehetőségekről, szakmai képzésekről, gyakornoki helyekről, mobilitási feltételekről, a képesítések kölcsönös elismeréséről stb.): http://www.npk.hu/public/index.php	

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					A munkaerőpiaci előrejelzések eredményei szintén elérhetőek a széles nyilvánosság (diákok, alkalmazottak, szolgáltatók, politikai döntéshozók) részére (várható trendek, keresett munkakörök, illetve olyan foglalkozások ahol túlkínálat mutatkozik): http://palyasugo.hu/ Fő célok: - hozzájárulni a kereslet és kínálat közötti egyensúly megteremtéséhez a munkaerőpiacon, - pályakezdők vagy pályamódosítók részére hasznos segítséget nyújtani abban, hogy megalapozott döntéseket tudjanak hozni - egy internet-alapú információs rendszer kidolgozásával, amely bemutatja a várható munkaerő-piaci előrejelzéseket és trendeket a laikusok számára is érthetően (fiatal első álláskereső, szakmát váltók, munkaadók számára), felhasználó-barát módon, - oktatási stratégia megalapozása, és munkaadói elvárások finomhangolása Ezen tanulmányok és módszertanok elérhetőek az alábbi honlapon: http://elorejelzes.mtaki.hu/	
			A foglalkoztatási szolgálatok formális vagy informális együttműködési szabályokat alakítanak ki az érintett felekkel	Igen	A keresleti oldal munkaerő-piaci felmérése folyamatos az NFSZ részéről (készség igények és képzések tekintetében). Ezen túlmenően az NFSZ folyamatosan kap értesítést a munkaadók oldaláról az aktuális munkaerő igényekről, illetve szolgáltatásaival segítséget nyújt a munkaadóknak a megfelelő munkavállaló megtalálásában és az elérhető foglalkoztatási támogatás igénybevételeiben. Az NFSZ a későbbiekben tovább bővíti a nemzetközi együttműködéseit és nagyobb hangsúlyt fektet a jó gyakorlatok megosztására és átültetésére. A 2014-2020 közötti időszak foglalkoztatáspolitikai célú fejlesztéseinek megalapozására vonatkozó stratégiát 2014. január 22-én elfogadta a Kormány (társadalmi és közigazgatási egyeztetést követően) az Európai Szociális Alapból 2014-2020-as időszakban megvalósuló foglalkoztatáspolitikai és képzési intézkedések kellő szakmai megalapozása érdekében. A stratégia számos feltételhez kapcsolódik, többek között érinti a foglalkoztatási szolgálat és egyéb érdekelt közötti együttműködéseket. (Az indoklást támogató dokumentum: „Foglalkoztatási Stratégia”) A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paraméterei szerint történik.) A 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról meghatározza azokat a fő partnereket akikkel a foglalkoztatási szolgálatnak folyamatosan együtt kell működnie (munkaadók, képzők, stb.). A munkaadókkal való együttműködést és részükre szolgáltatásnyújtást szintén a munkaerőpiaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról szóló 30/2000. (IX. 15.) Miniszeri rendelet szabályozza: http://net.iqgtar.hu/ir/gen/hiegy_doc.cgi?docid=A0000030.GM A képzést nyújtókkal való együttműködést a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény http://net.iqgtar.hu/ir/gen/hiegy_doc.cgi?docid=A1300077.TV és a felnőttképzési tevékenység megkezdésének és folytatásának	

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					részletes szabályairól szóló 2/2010. (II. 16.) SZMM rendelet szabályozza. (http://www.kormany.hu/download/3/10/20000/2%202010.%20(II.16.)%20SZMM%20rendelet.pdf). A munkaügyi hivatalok a munkaerő-kölcsönzőkkel is együttműködnek. Tájékoztató anyagok elérhetők: http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=munkaadoknak_munkaero_kolcsonzes Számos együttműködési megállapodást kötött a foglalkoztatási szolgálat a különböző érdekelt felekkel (általában helyi (térsgéi) szintű megállapodások). Pl.. helyi szintű együttműködési megállapodások: http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=munkaadoknak_szolgáltatások&switch-content=ak_helyi_foglalkozt_tanacsadas&switch-zone=Zone1&switch-render-mode=full illetve: http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=showcontent&cid=15968&rid=238&sw=egy%C3%BCttm%C5%B1k%C3%B6d%C3%A9s&content=afsz_tamop222_egyuttmukodes_szakmai Stratégiai szintű megállapodások: http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=saitonak_hirlevel&switch-content=saitonak_hirlevel_2013_04_tempus&switch-zone=Zone1&switch-render-mode=full http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=afsz_tamop222_egyuttmukodes Az ügyfél-központú minőségirányítási modell kirendeltségeken való kiterjesztése is folyamatban van. A helyi kirendeltségek önértékelési segédlete a Közös Értékelési Keretrendszer (CAF) alapján: http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=kiadvanyok (KÉK szerinti kirendeltségi Önértékelési Segédlet)	
8.2 Önfoglalkoztatás, vállalkozói szellem és üzleti vállalkozás létrehozása: Vállalkozáskezdés támogatására vonatkozó stratégia megléte	5	Igen	Inkluzív vállalkozáskezdés-támogatásra vonatkozó stratégiai szakpolitikai keret van érvényben, amely tartalmazza a következő elemeket: - intézkedésekre került sor a vállalkozások elindítási idejének és költségeinek csökkentése céljából, figyelembe véve a kisvállalkozói intézkedéscsomag célkitűzéseit; - intézkedésekre került sor valamely vállalkozás konkrét tevékenysége beindításához és végzéséhez szükséges engedélyek beszerzési idejének csökkentése céljából, figyelembe véve a kisvállalkozói intézkedéscsomag célkitűzéseit - a megfelelő üzletfejlesztési szolgáltatásokat és a pénzügyi	Igen	Számos intézkedés történt a vállalkozás-alapításhoz, az üzletmenetbe tartozó hivatalos eljárások adminisztratív költségeinek csökkentése érdekében, amely Magyarország számára különösen fontos a kkv-k helyzetének javítása, versenyképességük fokozása és ezzel a jogi és adminisztratív környezet javítása érdekében, hogy a vállalkozásokra nehezedő terhek csökkenjenek. Egyetértünk azzal, hogy e célok elérésében a vállalkozás alapítás költségei kulcsszerepet játszanak. Az Európai Bizottsággal egyetértve Magyarország hangsúlyozza azon elkötelezettségét és szándékát, hogy a kkv alapítás költségeit nem növeli, és további lépéseket tesz annak érdekében, hogy az a 100 eurós határt elérje. Az alábbiakban megtalálható háttéranyag a vállalkozásalapítás költségeit mutatja be, illetve egy részletes statisztikát tartalmaz, amely bemutatja, hogy Magyarországon túlnyomórészt a már bevezetett egyszerűsített eljárás keretében alapítanak vállalkozást. (Az indoklást támogató dokumentum: 'Kapcsolódó háttérdokumentumok' A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beagyzás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paraméterei szerint történik.) Ezen feltétel teljesüléséhez hozzájárul az Egyszerű Állam Program, illetve a Magyar Egyszerűsítési Program is. 2012. február 1-jén a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény lényeges módosításon esett át: - A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól	A feltétel teljesítésének számos szakpolitikai program és stratégia tesz eleget: új KKV Stratégia, Magyar Program, Egyszerű Állam Program, mikrohitel programok (JEREMIE, az Országos Mikrohitel Alapból finanszírozott mikrohitel programok) valamint a vállalkozóvá válás támogatását célzó munkaerő-piaci programok A kkv-fejlesztési stratégia véglegesítése a társadalmi egyeztetést követően megtörtént. A Kormány várhatóan nyáron fogadja el. Kialakítása során figyelembe vételre kerültek az Európai Bizottság „Small Business Act” (COM(2008)394)

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
			szolgáltatásokat összekapcsoló intézkedéseket (tőkéhez való hozzáférés), beleértve a hátrányos helyzetű csoportok és/vagy azon területek elérését, ahol ezekre szükség van.		szóló 2004. évi CXL. törvény 33. §-a értelmében az általános ügyintézési határidő 30 nap, ez 2014. január 1-től 21 napra csökken. Kérhető hatósági ellenőrzés: A vállalkozások kérhetik magukra a hatósági ellenőrzés lefolytatását, ezáltal erősítve a hitelességüket. Az önállóan kezdeményezett ellenőrzések esetén a feltárt mulasztások megszüntetésének előírása mellett csak kirívó esetekben történhessen meg bírságfizetés vagy a működést korlátozó retorzió. - Kormányhivatalon belül intézendő ügyek esetében a szakhatósági állásfoglalások idejét az ügyintézési határidő foglalja magába – ezáltal a vállalkozások, ha csak a Kormányhivatallal állnak kapcsolatban, 30 napon belül megkaphatják az engedélyeket. - A hatósági eljárások időtartalma csökkent a különböző hatóságok eljárásainak integrálásával. 2011 novemberében a Kormány elindította az Egyszerű Állam Programját (1405/2011 (XI. 25.) Kormányhatározat): http://www.kozlonyok.hu/nkonline/mkpdf/hiteles/mk11139.pdf A középtávú program keretében a Program tíz beavatkozási területen 114 intézkedést fogalmaz meg és ezzel összességében a vállalkozások adminisztratív terheinek jelentős csökkentését célozza meg. A programban tervezett intézkedések végrehajtása túlnyomórészt 2012 és 2013-ban megvalósult. A Magyar Zoltán Egyszerűsítési Program (2012-es): http://magyarprogram.kormany.hu/admin/download/a/15/50000/Magyar_kozig_fejlesztési_program_2012_A4_eng_%283%29.pdf - Tovább csökkentettek a vállalatok és képviselőik azonosításához kapcsolódó adminisztratív terhek - Egy széleskörű informatikai fejlesztés eredményeképpen (amely 2012-ben valósult meg) lehetővé vált, hogy összekapcsolják a már meglévő cégkivonatot a hiteles aláírási címpéldánnyal. Adminisztratív eljárások során a vállalkozásoknak már nem szükséges a cégkivonatot, illetve a hiteles aláírási címpéldányt megküldeniük, tekintve, hogy a hatóságok már egy elektronikus lekérdezéssel hozzájuthatnak. További egyszerűsítések:	közleményében foglaltak is. A Magyar Program és az Egyszerű Állam Program adminisztráció csökkentő intézkedéseinek végrehajtása folyamatos, a már megvalósult és teljesített egyszerűsítések nyomán a feltételek teljesülésének elfogadását várjuk a Bizottságtól.

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					- A 2012. évi CIV. törvény, amely a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvényt módosította (http://www.complex.hu/kzldat/t1200104.htm/t1200104.htm) lehetővé teszi, hogy egy cégbejegyzési (vagy változásbejegyzési) kérelmet a céginformációs szolgálat informatikai és formai szempontú vizsgálat alá vesse, ezáltal kiszűrhetőek az eljárás korai szakaszában a hibák, és utólag módosítás kevesebb esetben válik szükségessé. - 2012. évi CXVII. törvény az igazságügyi és közigazgatási tárgyú törvények módosításáról csökkentette az egyes eljárások idejét, illetve a feladatok elosztását hatékonyabbá tette (http://www.complex.hu/kzldat/t1200117.htm/t1200117.htm) - Az építésügy területén az egyes eljárások maximális időtartama szignifikánsan csökkentve lett. Emellett, lehetővé vált, hogy egyes hatóságok egyes eljárások esetében szakmai kérdésekben döntsenek, ezáltal is rövidítve az eljárási időket. Ezen intézkedésekhez kapcsolódóan egy összefoglaló háttéranyag került átadásra a DG Enterprise számára 2013 februárjában: (Az indoklást támogató dokumentum: 'Kapcsolódó háttérdokumentumok' A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paramétereitől történik.) A 2014-2020-as időszakra vonatkozó kkv Stratégia szintén hozzájárul a feltétel teljesítéséhez. A 2013 augusztusában tartott stratégia társadalmi egyeztetést követően a szükséges módosítások és észrevételek átvételére kerültek. A közigazgatási egyeztetés 2013 novemberében volt. A Kormány ezt követően 2014. január 22-én elfogadta a stratégiát. (Az indoklást támogató dokumentum címe: „KKV Stratégia” A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paramétereitől történik.) A Stratégia a vállalkozások támogatását egy részben differenciált módon, a vállalkozások életszakaszok, élethelyzetek és lehetőségek, ambíciók szerint közelíti meg. A vállalkozásfejlesztés szempontjából speciális csoportok alatt értjük a fiatalokat, a nőket, a roma származásúakat és a fogyatékkal élőket, akik élethelyzetüknél, képességeiknél fogva szenvednek hátrányt a gazdasági életben. E versenyhátrány leküzdése, a gazdasági életben betöltött szerepük növelése nem csak a gazdaság teljesítőképességéhez, de a foglalkoztatási célok teljesüléséhez is hozzájárul. Ennek érdekében a Stratégia és annak elfogadás alatt álló Intézkedési terv értelmében e csoportokra szabott vállalkozóvá válást elősegítő programokat dolgozunk ki.	

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részen)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					További háttéranyagul szolgálhatnak a Nemzeti Reform Program releváns fejezetei is (IV.5 fejezet és and II.3 fejezet a tervezett intézkedésekről): http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nd/nrp2013_hungary_en.pdf Annak érdekében, hogy ezen hátrányos és alulreprezentált csoportokról megfelelő információval álljon rendelkezésre a rájuk szabott programok kidolgozásához, a 2013. évben adatgyűjtések, kutatások kezdődtek meg. 2013-ban megkezdődött egy, a női vállalkozásokra vonatkozó adatbázis felállítása a Kormányzati szerveknél fellelhető adatokra építve. Más hátrányos helyzetű csoportok esetében, amelyeknél a meglévő adatbázisokból nem nyerhetőek ki adatok, további kutatások elvégzésével tervezzük a hiányzó információk pótlását. 2014 januárjában a Kormány elfogadta a 2014-2020 közötti időszak foglalkoztatáspolitikai célú fejlesztéseit megalapozó szakpolitikai stratégiát (társadalmi és közigazgatási egyeztetést követően) amely szintén hozzájárul a feltétel teljesüléséhez. (Az indoklást támogató dokumentum: „Foglalkoztatási Stratégia” A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paraméterei szerint történik.) A feltétel teljesítéséhez hozzájárul mindemellett a Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia Kormány által is elfogadott kiegészített változata, tovább az Országos Foglalkoztatási Program is. (Az indoklást támogató dokumentum: „Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia II.” A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paraméterei szerint történik.) A 2011-2020 közötti évekre szóló Nemzeti Társadalmi Felzárkóztási Stratégiában az áll, hogy el kell indítani olyan gazdaság- és vállalkozásfejlesztési, beruházási programokat, amelyek kifejezetten a hátrányos helyzetű emberek, köztük a roma népesség önfoglalkoztatását, vállalkozóvá válását támogatják. Egy korábbi program, a Kiút Program célja volt a magyarországi roma közösségeket vállalkozóvá válás céljából kisösszegű hitelhez juttatni. A Program tapasztalatait feldolgozva, továbbfejlesztve, kiterjesztve országos szinten is biztosítani szükséges egy ilyen konstrukció elérhetőségét. Többféle pénzügyi eszköz és támogató szolgáltatások felhasználásával a mikrohitellel kombinált támogatások növelik az eredmények fenntarthatóságát.	
9.1. A szegénység csökkentését célzó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret megléte és végrehajtása, melynek célja a munkaerőpiacról kirekesztődött személyek aktív befogadása a foglalkoztatási iránymutatásokról figyelemmel.		Igen	Érvényben van a szegénység csökkentésére irányuló, az aktív befogadást célzó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret, amely:	Igen	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia a 2012-2014-re vonatkozó Kormányzati Akciótervvel egyetemben a 1430/2011 (XII.13.) számú Kormányhatározattal került elfogadásra. A dokumentum meghatározza a gyermekjólét, oktatással, foglalkoztatással, egészségügygel, lakhatással, az érintettek bevonásával, a diszkriminációellenességgel kapcsolatos Kormányzati lépéseket, és meghatározza a felelősöket, határidőket és forrásokat. 2013 végéig ideiglenes értékelés készült az NTFS-ről, amely a 2014-es akcióterv összeállításának alapjául szolgál. A megtett lépések, alkalmazott eszközök és eredmények értékelése megtörtént, melyek alapját adják a stratégia megújításának. Az eredmények alapján az NTFS módosításra került, melyek alatt főleg az adatok és társadalmi változások felülvizsgálatát kell érteni. Továbbá a felülvizsgált stratégia egyértelmű kapcsolatban áll egyéb szegénységgel kapcsolatos irányelvi dokumentumokkal. A Kormány a dokumentumot 2014 januárjában hagyta jóvá. (Az indoklást támogató dokumentum: „Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia II.” A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paraméterei szerint történik.) Az NTFS monitoring rendszere 2013 óta működik:	A Nemzeti Társadalmi Felzárkóztási Stratégiát (NTFS) 2011. november végén fogadta el a Kormány, amely később kiegészült egy a 2012-2014. évekre szóló kormányzati intézkedési tervvel. A stratégiát 2011 decemberében nyújtottuk be a Bizottságnak. Az NTFS monitoring rendszere már most is működik, de csak kevés adatszolgáltatással. A monitoring rendszer kiterjesztése folyamatban van, az elvárt szintű rendszer 2013. III. negyedévtől
			megfelelő ismeretanyagot szolgáltat a szegénység csökkentését célzó szakpolitikák kidolgozásához és a fejlemények monitoringjához;	Igen		
			tartalmaz a (nemzeti reformprogramban meghatározott) nemzeti szegénységi és társadalmi kirekesztéssel kapcsolatos cél megvalósítását támogató intézkedéseket, beleértve a fenntartható és minőségi foglalkoztatási lehetőségek			

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
			elősegítését a társadalmi kirekesztettség kockázatának leginkább kitett csoportoknál		http://romagov.kormany.hu/download/5/c0/40000/Jelent%C3%A9s%20a%20Leqven%20jobb%20a%20gyermeknek%20C3%89rt%C3%A9kel%C5%91%20Bizotts%C3%A1g%20%202011%20%20C3%A9vi%20munk%C3%A1%C3%A1r%C3%B3l.pdf A feltétel teljesítéséhez a foglalkoztatás tekintetében hozzájárul a foglalkoztatási stratégia is, amelyet a Kormány 2014 januárjában fogadott el (a társadalmi egyeztetés 2013 októberében zajlott). (Az indoklást támogató dokumentum: "Foglalkoztatási Stratégia") A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paraméterei szerint történik.) A feltétel teljesítéséhez hozzájárul továbbá a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló stratégia is. http://fszk.hu/fszk/forrasok/jogszabalyi-kornyezet/Kormanyhatarozat-es-Strategia-a-fogyatekos-szemelyek-szamara-apolast-gondozast-nyujto-szocialis-intezmenyi-ferohelyek-kivaltasrol.pdf A fent felsorolt dokumentumok együttesen biztosítják a feltételek teljesítését azzal, hogy a központi dokumentum a 2011-ben elfogadott Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia felülvizsgálataként elkészített Magyar nemzeti társadalmi felzárkózási stratégia II.	fog működni. A projektelemek benyújtásához és projektek végrehajtásához és igazgatásához nyújtott támogatás megléte, mint feltétel teljesülése helyi esélyegyenlőségi programok által biztosított (a Nemzeti Reform Programban is rögzítésre került). 2013 szeptemberére várhatóan elkészül az NTFS időközi értékelése, ami alapul szolgál a 2014 utáni intézkedési terv összeállításához.
			bevonja az érdekelt feleket a társadalmi felzárkózásba;	Igen	Annak érdekében, hogy biztosítsák az érintettek bevonását, a Kormány fontos kérdésekben nem csak egyeztetéseket tartott az érdekelt felekkel, de bizottságokat is alakított, hogy biztosítsa a folytonos közreműködést, például: A Kormányzat megalakította a Roma Koordinációs bizottságot, egy 27 fős testületet a közelet különböző részeiből érkezett résztvevőkkel, amely részt vesz és egyeztet minden releváns ügyben. Ez a bizottság a projektek és nemzetközi riportok vizsgálatával, azokról való egyeztetéssel, valamint tanácsadással felügyeli és irányítja a konvergenciát. A bizottság hatástanulmányokat is készít az akciótervekhez a roma népesség szociális körülményeinek javításával kapcsolatban. A Kormány a „Gyermekek életkörülményeinek javításával kapcsolatos” Nemzeti Stratégia értékelésére is létrehozott egy bizottságot, melynek különböző tagjai és képviselői a közeletből, szakmai szervezetekből, egyházakból érkeztek, illetve civilek. A bizottság feladata a Nemzeti Stratégia végrehajtásának szisztematikus felügyelete, a javaslatok nyújtása a folyamatok hatékonyságának növeléséhez, egy indexrendszer összeállítása a gyermekszegénység mérésére és jelzésére, valamint az eredmények publikálása. Ezek segítik a konvergencia hatékonyságának javítását, a nemzeti stratégia éves ellenőrzését és hároméves felülvizsgálatát.	
			a megállapított igények függvényében, az intézményi alapúról a lakóhely szerinti ellátásra való áttérést célzó intézkedéseket tartalmaz;	Igen	Az intézményi alapú ellátásról a lakóhely szerinti ellátásra való áttérést megalapozó stratégia és ütemterv a Kormány által jóváhagyásra került: (http://fszk.hu/fszk/forrasok/jogszabalyi-kornyezet/Kormanyhatarozat-es-Strategia-a-fogyatekos-szemelyek-szamara-apolast-gondozast-nyujto-szocialis-intezmenyi-ferohelyek-kivaltasrol.pdf)	
			Az érdekelt felek kérésükre és indokolt esetben támogatást kapnak a projektkérelmek benyújtásához és a kiválasztott projektek végrehajtásához és irányításához.	Igen	Az intézményi keretek kialakítása során nagy hangsúly került arra, hogy az érdekelt felek támogatást kapjanak a projektkérelmek benyújtásához és a kiválasztott projektek végrehajtásához.	
9.2. A romák befogadására vonatkozó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret van érvényben	5, 6	Részben	A romák befogadására vonatkozó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret van érvényben, amely: - a romák integrációja tekintetében elérhető nemzeti szintű célokat	nem	A Kormány 2011 végén elfogadta Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia dokumentumot (http://romagov.kormany.hu/download/8/e3/20000/Strat%C3%A9gia.pdf). A 2012-2014-re vonatkozó intézkedési terv 2014 végéig érvényes (1430/2011 (XII.13.) Kormányhatarozat http://jogszabalykereso.mhk.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=142805.577017). (2013 végén ideiglenes értékelés készült a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiáról, amely a 2014 utáni (2015-2016-os) akcióterv összeállításának alapjául szolgál.) A megtett lépések, alkalmazott eszközök és az eredmények értékelése megtörtént, ezek adták a stratégia megújításának alapját. A	

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
			határoz meg annak érdekében, hogy a köztük és a népesség többi része közt fennálló különbségeket áthidalják. E célkitűzéseknek ki kell terjedniük a romák integrációjával kapcsolatos négy uniós célra, amelyek az oktatást, a foglalkoztatást, az egészségügyet és a lakhatást érintik;		felülvizsgálat során nem módosult a stratégia célrendszere, beavatkozási irányai, stb., kizárólag az adatok frissítésére került sor, illetve a stratégia kiegészült az azóta bekövetkező társadalmi változásokkal. Továbbá egyértelmű kapcsolatot teremt a dokumentum és egyéb, szegénységgel kapcsolatos kormányzati szakpolitikai dokumentumok között. A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia felülvizsgált és kiegészített verziója (azaz a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II.) teljesíti a kritériumokat. A stratégia tartalmát a Kormány általi elfogadása folyamatban van.	
			- azonosítja adott esetben a hátrányos helyzetű mikrorégiókat vagy szegregált környékeket, ahol a közösségek a leghátrányosabb helyzetben vannak, felhasználva a már rendelkezésre álló társadalmi-gazdasági és területi mutatókat (pl. nagyon alacsony iskolázottság, hosszú távú munkanélküliség, stb.);	nem	A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. tartalmazza a Roma Nemzeti Önkormányzat által 2011 májusában létrehozott egyezmény célzásait. (http://romagov.kormany.hu/) Kormány általi elfogadása folyamatban van.	
			- szigorú ellenőrzési módszereket tartalmaz a romaintegrációs fellépések hatásainak értékeléséhez, és egy felülvizsgálati mechanizmust a stratégia kiigazításához; - megtervezését, végrehajtását és ellenőrzését illetően a roma civil társadalommal, a regionális és helyi hatóságokkal folytatott szoros együttműködésben és folyamatos párbeszéd révén valósul meg.	nem	A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. elemezte és azonosította a hátrányos helyzetű mikrorégiókat és szegregált területeket, ahol a legtöbb hátrányos helyzetű közösség van. A kapcsolódó monitoring rendszer működik. http://romagov.kormany.hu/download/5/c0/40000/Jelent%C3%A9s%20a%20Legyen%20jobb%20a%20gyermeknek%20%C3%89rt%C3%A9kel%C5%91%20Bizotts%C3%A1g%20%202011%20%20%C3%A9vi%20munk%C3%A1j%C3%A1r%C3%B3l.pdf A stratégia Kormány általi elfogadása folyamatban van.	
			- megtervezését, végrehajtását és ellenőrzését illetően a roma civil társadalommal, a regionális és helyi hatóságokkal folytatott szoros együttműködésben és folyamatos párbeszéd révén valósul meg.	nem	A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. szigorú ellenőrzése érdekében a Kormányzat létrehozott egy minisztériumok közötti, roma ügyekkel foglalkozó tanácsot. A tanács felügyeli a konvergencia stratégia és az akcióterv végrehajtását, a hatékony irányítás érdekében szakmai munkacsoportokat alakíthat, amelyek szakmailag támogatják az irányítást és az ellenőrzést. Az előzőleg említett bizottság mellett a Roma Koordinációs Bizottság elemzi a múltbeli beavatkozásokat és akcióterveket, és hatástanulmányokat készít hozzájuk. A stratégia Kormány általi elfogadása folyamatban van.	
			Az érdekelt felek kérésükre és indokolt esetben támogatást kapnak a projektkérelmek benyújtásához és a kiválasztott projektek végrehajtásához és irányításához.	igen	A Kormányzat megalakította a Roma Koordinációs Bizottságot, egy 27 fős testületet a közélet különböző szegmenseiből érkezett résztvevőkkel. A bizottság részt vesz és egyeztet minden releváns ügyben. Ez a bizottság a projektek és nemzetközi riportok vizsgálatával, azokról való egyeztetéssel, valamint tanácsadással felügyeli és irányítja a konvergenciát. A bizottság a roma népesség szociális körülményeinek javításával kapcsolatban hatástanulmányokat is készít az akciótervekhez. A nemzeti reformprogram helyi programokat tartalmaz, amelyekkel a kiválasztott projektek alkalmazását és menedzselését segíti. Az intézkedés keretében három EU által finanszírozott program indul 2013-ban és 2014-ben. További információk találhatóak a Magyarország Nemzeti Reform Programjában (33. Oldal: „Helyi programok alkalmazása az egyenlő esélyek és régiós közreműködés érdekében (57)”)	

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nd/nrp2013_hungary_en.pdf	
9.3. Egészségügy: Az egészségügyre vonatkozó, a gazdasági fenntarthatóságot biztosító nemzeti vagy regionális, az EUMSZ 168. cikkének keretein belüli stratégiai szakpolitikai keret megléte.	4, 6	Nem	Az egészségügyre vonatkozó nemzeti vagy regionális stratégiai szakpolitikai keret van érvényben, amely a következőket tartalmazza: - összehangolt intézkedések az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés javítására;	Nem	A kritériumot részben a már elfogadott Semmelweis Terv teljesíti (a Semmelweis Tervben meghatározott egészségügyi struktúra-átalakítással járó feladatokról, a kiemelt feladatok végrehajtásához szükséges intézkedésekről szóló 1208/2011. (VI. 28.) Kormányhatalmazat): http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/mk11071.pdf Az elfogadott Semmelweis Terv: http://www.kormany.hu/download/3/c4/40000/Semmelweis%20Terv%20szakmai%20konceptci%C3%B3%202011.%20j%C3%BAnius%2027..pdf Új átfogó stratégia (Egészségügyi Ágazati Stratégia) került kidolgozásra, amely meghatározza a 2020-ig teljesítendő célokat is. Az Egészségügyi Ágazati Stratégia társadalmi egyeztetése várhatóan 2014 első felében lesz, a Kormány által történő elfogadás 2014 decemberében várható. A tervezet teljesíti a feltételeket. Az indikatív költségvetési keretet a mindenkori éves költségvetés fogja tartalmazni. A stratégia elkészült.	Az Egészségügyi Ágazati Stratégia társadalmi egyeztetése várhatóan 2014 első felében lesz, a Kormány által történő elfogadás 2014 júniusában várható. A tervezet teljesíti a feltételeket. Az indikatív költségvetési keretet a mindenkori éves költségvetés fogja tartalmazni. A stratégia célzott intézkedéseket tartalmaz az egészségügyi alkalmazottakra vonatkozóan: annak érdekében, hogy folyamatosan biztosítva legyen egy megfelelő minőségű humán-kapacitás az egészségügy területén. A 2007-2013-as időszak tapasztalatai alapján az Egészségügyi Ágazati Stratégia erősen fókuszál az egészségügyi szolgáltatások minőségének javítása érdekében megvalósítható intézkedésekre. A stratégia elkészült.
				Nem	- intézkedések az egészségügyi ágazat hatékonyságának erősítésére szolgáltatásnyújtási modellek és infrastruktúra bevezetése, illetve megvalósítása révén;	Az Egészségügyi Ágazati Stratégia tartalmazni fogja a feltétel teljesítéséhez szükséges intézkedéseket. A stratégia elkészült.
				Nem	- egy monitoring és felülvizsgálati rendszer	A monitoring és felülvizsgálati rendszer továbbfejlesztése kiemelt figyelmet kapott az Egészségügyi Ágazati Stratégia kidolgozása során.
				Nem	A tagállam vagy régió elfogadott egy, az egészségügyi ellátás számára rendelkezésre álló indikatív költségvetési forrásokat, valamint a forrásoknak a kiemelt szükségletekre való összpontosítását bemutató keretrendszert.	
10.2 Nemzeti roma integrációs stratégia megléte	5, 6,	Igen	Létezik nemzeti roma befogadási stratégia, amely: a romák integrációja tekintetében elérhető nemzeti szintű célokat	Igen	A Kormány 2011 végén elfogadta a Roma Felzárkóztatási Stratégiát. A 2012-2014-re vonatkozó intézkedési terv 2014 végéig érvényes. (2013 végén egy ideiglenes értékelés készült az NTFS-ről, amely a 2014 utáni (2015-2016-os) akcióterv összeállításának alapjául szolgál.) A megtett lépések, alkalmazott eszközök és az eredmények értékelése megtörtént, melyek alapját adják a stratégia megújításának.	. A Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégiát (NTFS) 2011. november végén fogadta el a Kormány amely tartalmazza a

Előzetes feltétel-rendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltétel-rendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
			határoz meg annak érdekében, hogy a köztük és a népesség többi része közt fennálló különbségeket áthidalják. E célkitűzéseknek ki kell terjedniük legalább a roma integrációval kapcsolatos négy uniós célra, amelyek az oktatást, a foglalkoztatást, az egészségügyet és a lakhatást érintik;		A Magyar nemzeti társadalmi felzárkózási stratégia felülvizsgált és kiegészített verziója (NTFS II.) teljesíti a kritériumokat. A Kormány a dokumentumot 2014 januárjában hagyta jóvá. (Az indoklást támogató dokumentum: "Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia II.") A támogató dokumentum rendelkezésre áll. A beágyazás pontos technikai megoldása a továbbítást szolgáló SFC rendszer paramétereit szerint történik.)	romák felzárkóztatására vonatkozó stratégiát is. 2013 szeptemberére várhatóan elkészül az NTFS időközi értékelése, ami alapul szolgál a 2014 utáni intézkedési terv összeállításához.
			azonosítja adott esetben a hátrányos helyzetű - mikrorégiókat vagy nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területeket, ahol a közösségek a leghátrányosabb helyzetben vannak, felhasználva a már rendelkezésre álló társadalmi-gazdasági és területi mutatókat (nagyon alacsony iskolázottság, hosszú távú munkanélküliség stb.);	Igen		
			erős ellenőrzési módszereket von be a roma integrációs fellépések hatásainak értékeléséhez, és egy felülvizsgálati mechanizmust a stratégia kiigazításához;	Igen		
			megtervezését, végrehajtását és ellenőrzését illetően a roma civil társadalommal, a regionális és helyi hatóságokkal folytatott szoros együttműködésben és folyamatos párbeszéd révén valósul meg.	Igen		
			Igény esetén és ahol szükséges, a releváns érintettek számára támogathatóak a projektpályázatok benyújtásához, illetve a kiválasztott projektek megvalósításához és koordinálásához.	Igen		
			Az EIA és SEA vizsgálatokra vonatkozó irányelvek végrehajtásában résztvevő munkatársak képzését és tájékoztatását biztosító intézkedések.			
			A megfelelő igazgatási kapacitások rendelkezésre állását biztosító intézkedések.			

106. táblázat: Az alkalmazandó előzetes feltételrendszer azonosítása és teljesülésének értékelése - általános ex-ante feltételek esetén

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
1. Hátrányos megkülönböztetés elleni intézkedések Az ESB-alapok terén a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte.	Összes	Igen	— Intézkedések a tagállamok intézményi és jogi keretével összhangban a mindenre kiterjedő egyenlő bánásmód előmozdításáért felelős szervezetek bevonására a programok elkészítése és megvalósítása során, beleértve az egyenlőséggel kapcsolatos tanácsadást az ESB-alapok tevékenysége terén;	Igen	Magyarország Alaptörvényének XV. cikke kimondja többek között, hogy (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja. (3) A nők és a férfiak egyenjogúak. (4) Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti. (5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket. http://www.kormany.hu/download/0/d9/30000/Alapt%C3%B6rv%C3%A9ny.pdf A vonatkozó jogszabályok és irányadó dokumentumok az alábbiak: 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról http://net.iqatar.hu/ir/qen/hiegvy_doc.cgi?docid=A0300125.TV 1102/2011. (IV. 15.) Korm. határozat A Roma Koordinációs Tanács (ROK-T) létrehozásáról http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/mk11040.pdf http://www.opten.hu/opten/light/torvtar/1102-2011-iv-15-korm-hatarozat-160548.html 1/2014. (I.22) ME utasítás a Miniszterelnökség Szervezeti és Működési Szabályzatáról http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/Kozlonyok/12/PDF/2014/5.pdf A Kormány 1012/2014. (I. 17.) Korm. határozata a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságról http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK14004.pdf Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél kialakított koordináló szervezet követi nyomon a horizontális célok érvényesülését és teljesülését mind a pályázók mind az intézményrendszer szereplőit érintően. A koordináló szervezet monitoring rendszert működtet, amely segítségével évente jelentés formájában tájékoztatja a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságot a horizontális elvek érvényesüléséről, valamint az általa szervezett képzések előrehaladásáról. Emellett biztosítja az antidiszkrimináció, a nemek közti egyenlőség, az egyenlő bánásmód előmozdítását és a fogyatékosággal élő személyeket képviselő szervezetek bevonását a programok tervezésébe és végrehajtásába a horizontális szempontok hatékony érvényesülése érdekében. Az Irányító Hatóságok (IH-k) és a szakpolitikai feladatokat ellátó egységek egy szervezetbe történő integrációja nagymértékben elősegíti a horizontális célok hatékony érvényesítését. Ennek teljesítéséhez az adminisztrációs kapacitások biztosítottak, a jogelőd Nemzeti Fejlesztési Ügynökség munkatársai a minisztériumok és a Miniszterelnökség (ezen funkciójában a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve) szervezeti kereteibe integrálódtak. A 2000/43/EK irányelv 13. cikke kimondja egy nemzeti egyenlőségi szerv felállítását, mely alapján létrehozásra kerül az operatív program szintű monitoring bizottságon belül a Horizontális Monitoring Albizottság, mint nemzeti egyenlőségi szerv. A monitoring bizottság a horizontális elvek megvalósításának ellenőrzése végett együttműködik a monitoring bizottsággal, amely bizottságokban a Kormányzati szereplőkön túl az adott terület civil és egyházi partnerei szintén helyt kapnak. A Horizontális Monitoring Albizottság megvizsgálja a források felhasználását, a célcsoportok elérésének hatékonyságát és a beavatkozásokkal elért eredményeket. Az intézményrendszer személyi állományának kiválasztása során fő szempont a férfiak és a nők esélyegyenlősége, a fogyatékkal élők és a romákat érő hátrányok ellensúlyozása, valamint az egyenlő munkáért egyenlő bér követelménye. A koordináló szervezet várhatóan a következő kiemelt antidiszkriminációs szervekkel működik együtt: Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége, (közigazgatásért felelős tárca) Társadalmi Felzárkózás és Cigányügyi Tárca, Országos Roma Önkormányzat, Magyar Máltai Szeretetszolgálat stb.

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
						Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			— Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok és szakpolitika terén.	Nem	A kritérium teljesítésének alapját az alábbi jogszabályok teremtik meg: Képzési Terv 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0300125.TV Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A horizontális szempontok érvényesítésére és jó gyakorlataira a végrehajtási intézményrendszer és a kedvezményezettek egyaránt felkészítésre kerülnek. A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél kialakított koordináló szervezet alakítja ki az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő képzések tartalmi elemeit, különös tekintettel a horizontális elvek érvényesülését hivatott képzési modulok tekintetében. 2014 első negyedévében elfogadásra kerül az egységes képzési terv, melynek keretében a koordináló szervezet meghatározza, és szeptember végéig kidolgozza az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő képzések tartalmi elemeit. A képzések célcsoportját a koordináló szervezet, az Irányító Hatóságok, Igazoló és Ellenőrző Hatóságok munkatársai képezik. A képzési tervet alkotó kötelező képzések a Horizontális elvek érvényesülése, Integritás és etika, Állami támogatások, Hitelesítés, valamint a Strukturális Alapok ismeretei témákra épülnek. A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra kerül az Egyenlő Bánásmód Hatóság, együttműködünk az érdekelt civil és egyházi szervezetekkel. Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. Főbb tevékenységi körei a következők: országos megyei egyenlőbánásmód-referensi hálózat kiépítése és működtetése, sajátfejlesztésű tréninganyag kidolgozása és az akkreditált képzések megszervezése, társadalomtudományi kutatások megvalósítása, társadalmi szemléletformálás az integrált kommunikáció eszközeivel. A koordináló szervezet figyelembe veszi továbbá, hogy a képzés keretében a horizontális elvek OP-specifikusan kerüljenek bemutatásra. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
2. Nemek közötti egyenlőség Az ESB-alapok terén a nemek közötti egyenlőség előmozdítását célzó uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte.	Összes	Igen	— Intézkedések a tagállamok intézményi és jogi keretével összhangban a nemek közötti egyenlőség előmozdításáért felelős szervezetek bevonására a programok elkészítése és megvalósítása során, beleértve a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos tanácsadást az ESB-alapok tevékenysége terén;	Igen	A vonatkozó jogszabályok és irányadó dokumentumok az alábbiak: 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról http://net.iogtar.hu/ir/qen/hiegiv_doc.cgi?docid=A0300125.TV 1/2014.(I.22) ME utasítás a Miniszterelnökség Szervezeti és Működési Szabályzatáról http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/Kozlonyok/12/PDF/2014/5.pdf A Kormány 1012/2014. (I. 17.) Korm. határozata a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságról http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK14004.pdf Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél kialakított koordináló szervezet követi nyomon a horizontális célok érvényesülését és teljesülését mind a pályázók mind az intézményrendszer szereplőit érintően. A koordináló szervezet monitoring rendszert működtet, amely segítségével évente jelentés formájában tájékoztatja a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságot a horizontális elvek érvényesüléséről, valamint az általa szervezett képzések előrehaladásáról. Emellett biztosítja az antidiszkrimináció, a nemek közti egyenlőség, az egyenlő bánásmód előmozdítását és a fogyatékkal élő személyeket képviselő szervezetek bevonását a programok tervezésébe és végrehajtásába a horizontális szempontok hatékony érvényesülése érdekében. Az Irányító Hatóságok (IH-k) és a szakpolitikai feladatokat ellátó egységek egy szervezetbe történő integrációja nagymértékben elősegíti a horizontális célok hatékony érvényesítését. Ennek teljesítéséhez az adminisztrációs kapacitások biztosítottak, a jogelőd Nemzeti Fejlesztési Ügynökség munkatársai a minisztériumok és a Miniszterelnökség (ezen funkciójában a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve) szervezeti kereteibe integrálódtak. A 2000/43/EK irányelv 13. cikke kimondja egy nemzeti egyenlőségi szerv felállítását, mely alapján létrehozásra kerül az operatív program szintű monitoring bizottságon belül a Horizontális Monitoring Albizottság, mint nemzeti egyenlőségi szerv. A monitoring bizottság a horizontális elvek megvalósításának ellenőrzése végett együttműködik a monitoring bizottsággal, amely bizottságokban a Kormányzati szereplőkön túl az adott terület civil és egyházi partnerei szintén helyt kapnak. A Horizontális Monitoring Albizottság megvizsgálja a források felhasználását, a célcsoportok elérésének hatékonyságát és a beavatkozásokkal elért eredményeket. Az intézményrendszer személyi állományának kiválasztása során fő szempont a férfiak és a nők esélyegyenlősége, a fogyatékkal élők és a romákat érő hátrányok ellensúlyozása, valamint az egyenlő munkáért egyenlő bér követelménye. A koordináló szervezet várhatóan a következő kiemelt antidiszkriminációs szervekkel működik együtt: Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége, (közigazgatásért felelős tárca) Társadalmi Felzárkózás és Cigányügyi Tárcaközi Bizottság, Országos Roma Önkormányzat, Magyar Máltai Szeretetszolgálat stb. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			— Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és	Nem		A horizontális szempontok érvényesítésére és jó gyakorlataira a végrehajtási intézményrendszer és a kedvezményezettek

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengely-ek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
			irányításában részt vevő személyzetének képzésére a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok és szakpolitika terén.		A kritérium teljesítésének alapját az alábbi dokumentumok, jogszabályok teremtik meg: Képzési terv 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról http://net.iogtar.hu/ir/gen/hiegvy_doc.cgi?docid=A0300125.TV Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	egyaránt felkészítésre kerülnek. A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél kialakított koordináló szervezet alakítja ki az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszerrel érintő képzések tartalmi elemeit, különös tekintettel a horizontális elvek érvényesülését hivatott képzési modulok tekintetében. 2014 első negyedévében jóváhagyásra kerül a fejlesztéspolitikai intézményrendszerre vonatkozó egységes képzési stratégia és a központilag szervezendő képzéseket tartalmazó képzési terv, melynek keretében a koordináló szervezet meghatározza, és szeptember végéig kidolgozza az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszerrel érintő kötelező központi képzések tartalmi elemeit. A képzések célcsoportját a koordináló szervezet, az Irányító Hatóságok, Igazoló és Ellenőrző Hatóságok munkatársai képezik. Az alábbi témakörökben kerülnek kialakításra vizsgakötelezettséggel járó kötelező képzések: Strukturális Alapok alapismeretei; Horizontális elvek érvényesülése; Integritás és etika; Állami támogatások; Hitelesítés. A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra kerül az Egyenlő Bánásmód Hatóság valamint az átfogó ismeretek biztosítása érdekében a folyamat során, együttműködünk az érdekelt civil és egyházi szervezetekkel. Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. A koordináló szervezet figyelembe veszi továbbá, hogy a képzés keretében a horizontális elvek OP-specifikusan kerüljenek bemutatásra. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
3. Fogyatékosság Az ESB-alapok terén a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte a 2010/48/EK	Összes	Igen	— Intézkedések a tagállamok intézményi és jogi keretével összhangban a fogyatékossgal élő személyek jogainak védelméért felelős szervezetekkel vagy az őket képviselő szervezetekkel és egyéb érintett felekkel folytatott tanácskozássra és bevonásukra a programok elkészítése és megvalósítása során;	Igen	A kritérium teljesítésének alapján az alábbi dokumentumok, jogszabályok teremtik meg: 1998. évi XXVI. törvény (Fot.) http://net.iogtar.hu/ir/gen/hiegvy_doc.cgi?docid=99800026.TV 2013. LXII. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról http://net.iogtar.hu/ir/gen/hiegvy_doc.cgi?docid=99800026.TV	A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél kialakított koordináló szervezet követi nyomon a horizontális célok érvényesülését és teljesülését mind a pályázók mind az intézményrendszer szereplőit érintően. A koordináló szervezet monitoring rendszert működtet, amely segítségével évente jelentés formájában tájékoztatja a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságot a horizontális elvek érvényesüléséről, valamint az általa szervezett képzések előrehaladásáról. Emellett biztosítja az antidiszkrimináció, a nemek közti egyenlőség, az egyenlő bánásmód előmozdítását és a fogyatékossgal élő

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengely-ek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
tanácsi határozattal (1) összhangban.					1330/2013. (VI.13.) Korm.határozat az Országos Fogyatékosügyi Tanácsról http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK13096.pdf 1/2014.(I.22) ME utasítás a Miniszterelnökség Szervezeti és Működési Szabályzatáról http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/Kozlonyok/12/PDF/2014/5.pdf A Kormány 1012/2014. (I. 17.) Korm. határozata a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságról http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK14004.pdf	személyeket képviselő szervezetek bevonását a programok tervezésébe és végrehajtásába a horizontális szempontok hatékony érvényesülése érdekében. Az Irányító Hatóságok (IH-k) és a szakpolitikai feladatokat ellátó egységek egy szervezetbe történő integrációja nagymértékben elősegíti a horizontális célok hatékony érvényesítését. Ennek teljesítéséhez az adminisztrációs kapacitások biztosítottak, a jogelőd Nemzeti Fejlesztési Ügynökség munkatársai a minisztériumok és a Miniszterelnökség (ezen funkciójában a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve) szervezeti kereteibe integrálódtak. A 2000/43/EK irányelv 13. cikke kimondja egy nemzeti egyenlőségi szerv felállítását, mely alapján létrehozásra kerül az operatív program szintű monitoring bizottságon belül a Horizontális Monitoring Albizottság, mint nemzeti egyenlőségi szerv. A monitoring bizottság a horizontális elvek megvalósításának ellenőrzése végett együttműködik a monitoring bizottsággal, amely bizottságokban a Kormányzati szereplőkön túl az adott terület civil és egyházi partnerei szintén helyt kapnak. A Horizontális Monitoring Albizottság megvizsgálja a források felhasználását, a célcsoportok elérésének hatékonyságát és a beavatkozásokkal elért eredményeket. Az intézményrendszer személyi állományának kiválasztása során fő szempont a férfiak és a nők esélyegyenlősége, a fogyatékkal élők és a romákat érő hátrányok ellensúlyozása, valamint az egyenlő munkáért egyenlő bér követelménye. A koordináló szervezet várhatóan a következő kiemelt antidiszkriminációs szervekkel működik együtt: Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége, (közigazgatásért felelős tárca) Társadalmi Felzárkózás és Cigányügyi Tárcaközi Bizottság, Országos Roma Önkormányzat, Magyar Máltai Szeretetszolgálat stb. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			— Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a fogyatékosokkal kapcsolatos uniós jogszabályok és szakpolitika terén, beleértve az akadálymentesítést és a fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény gyakorlati alkalmazását az uniós és adott esetben a nemzeti jogszabályoknak megfelelően;	Nem	A kritérium teljesítésének alapján az alábbi dokumentumok, jogszabályok teremtik meg: Képzési Terv 1998. évi XXVI. törvény (Fot.) http://net.ioqatar.hu/ir/gen/hiegvy_doc.cgi?docid=99800026.TV 2013. LXII. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról http://net.ioqatar.hu/ir/gen/hiegvy_doc.cgi?docid=99800026.TV	A horizontális szempontok érvényesítésének elvárásaira és az érvényesítés jó gyakorlataira a végrehajtási intézményrendszer munkatársai felkészítésre kerülnek. Amennyiben azt a pályázóktól érkező igények indokolják, úgy adminisztrációjukat megkönnyítő speciális dokumentumokat bocsátunk rendelkezésre. A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél kialakított koordináló szervezet alakítja ki az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő képzések tartalmi elemeit, különös tekintettel a horizontális elvek érvényesülését hivatott képzési modulok tekintetében.

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengely-ek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről http://net.jogtar.hu/jr/gen/hiegy_doc.cgi?docid=99700078.TV 1330/2013. (VI.13.) Korm. határozat az Országos Fogytékosságügyi Tanácsról http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK13096.pdf Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	2014 első negyedében jóváhagyásra kerül a fejlesztéspolitikai intézményrendszerre vonatkozó egységes képzési stratégia és a központilag szervezendő képzéseket tartalmazó képzési terv , melynek keretében a koordináló szervezet meghatározza, és szeptember végéig kidolgozza az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő kötelező központi képzések tartalmi elemeit. A központilag szervezendő kötelező képzések témaköreinek meghatározásánál alapvető szempont a jogszabályokból eredő kötelezettségek figyelembe vétele, a végrehajtási rendszer alapfolyamatainak bemutatása, illetve a munkavégzés maximális támogatása. A képzések célcsoportját a koordináló szervezet, az Irányító Hatóságok, Igazoló és Ellenőrző Hatóságok munkatársai képezik. A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra kerül az Egyenlő Bánásmód Hatóság, valamint az átfogó ismeretek biztosítása érdekében a folyamat során együttműködünk az érdekelt civil és egyházi szervezetekkel. A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra kerül az Egyenlő Bánásmód Hatóság, együttműködünk az érdekelt civil és egyházi szervezetekkel. Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében az akadálymentesítés kiemelt hangsúlyt kap a fejlesztések megvalósítása során. Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. A koordináló szervezet figyelembe veszi továbbá, hogy a képzés keretében a horizontális elvek OP-specifikusan kerüljenek bemutatásra. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			— Intézkedések a fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 9. cikke végrehajtásának figyelemmel kísérésére az ESB-alapokkal kapcsolatban a programok elkészítése és megvalósítása során.	Igen	A kritérium teljesítésének alapját az alábbi jogszabály teremti meg: 2007. évi XCII. törvény a Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről http://net.jogtar.hu/jr/gen/hiegy_doc.cgi?docid=A0700092.TV 2009. évi CXXV. törvény a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról) http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/mk09171.pdf Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	Az OP-k tervezése és végrehajtása során figyelembevételre kerül a 2007. évi XCII. törvénnyel ratifikált fogyatékos-sággal ENSZ Egyezmény és a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény, valamint az ENSZ fogyatékos-sággal Általános Szabályai (Standard Rules) és az egyetemes tervezés alapelveinek az épített környezettel kapcsolatos összes szakma képzési tervébe történő bevezetéséről szóló ún. Tomari Határozat. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengely-ek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					felelős szerve	
4. Közbeszerzés Az ESB-alapok terén az uniós közbeszerzési jog tényleges alkalmazását biztosító rendelkezések megléte.	Összes		— Az uniós közbeszerzési jogszabályok megfelelő mechanizmusok révén történő tényleges alkalmazását szolgáló intézkedések;	Igen	A magyar jog és az EU közbeszerzési irányelveinek harmonizációja már megtörtént. Ezért ez a feltétel nem alkalmazandó. A 2004/17/EK és 2004/18/EK irányelvek szabályai már teljes egészében bevezetésre kerültek a magyar jogrendszerben. Ezek közül a legjelentősebb a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (továbbiakban: Kbt.). A meglévő hazai szabályozás kompatibilis az EU közbeszerzési szabályaival. Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A 2004/18/EK irányelv ún. klasszikus ajánlatkérőkre vonatkozó közbeszerzési szabályai a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvényben (Kbt.) kerültek átültetésre. Ezt a törvényt a kizáró okok és az alkalmasság igazolásának módjai, valamint a közbeszerzési műszaki leírás tartalmi követelményei tekintetében külön Kormányrendelet egészíti ki, a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 310/2011. (XII.23.) Korm. rendelet. Az építési beruházás tárgyú közbeszerzések esetében a speciális részletszabályokat az építési beruházások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 306/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet tartalmazza. Az ún. közszolgáltató ajánlatkérőkre vonatkozó, 2004/17/EK irányelv speciális előírásai ugyancsak Kormányrendeletben, nevezetesen a közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 289/2011. (XII.22.) Korm. rendeletben kerültek rögzítésre. Az Európai Bizottság részéről a fentiekben említett, hazai hatályos joganyag tekintetében hivatalos kifogás vagy észrevétel nem érkezett, a szabályozás összességében megfelel a közbeszerzésekre vonatkozó uniós előírásoknak. Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			— A szerződések odaítélési eljárásának átláthatóságát biztosító intézkedések;	Igen	A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (továbbiakban: Kbt.) Harmadik része biztosítja az átlátható szerződés-odaítélési folyamatokat az uniós értékhár alatti közbeszerzési eljárásokban. A Kbt. Harmadik részének releváns szabályai a Bizottságnak a közbeszerzési irányelvek által nem, vagy csak részben szabályozott közbeszerzési eljárásokra alkalmazandó közösségi jogról szóló értelmező közleményén alapulnak (2006/C 179/02) Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A hatályos Kbt. az uniós közbeszerzési értékhárak alatti becsült értékű beszerzések tekintetében is biztosítja, hogy az egyes közbeszerzési szerződések átlátható eljárások eredményeként kerüljenek odaítélésre a gazdasági szereplőknek. A vonatkozó szabályok – amelyek az Európai Bizottságnak a közbeszerzési szerződésekről szóló irányelvek által nem, vagy csak részben szabályozott közbeszerzési eljárásokra alkalmazandó közösségi jogról szóló 2006/C 179/02 számú értelmező közleményében foglaltak alapján kerültek kialakításra – a Kbt. Harmadik fejezetében találhatók [lásd Kbt. 120-123. §]. Az Európai Bizottság fentiekben hivatkozott, 2006/C 179/02 számú értelmező közleménye közzétételre került továbbá a Közbeszerzési Hatóság honlapján is, ahol valamennyi kedvezményezett elérheti a közlemény teljes szövegét magyar és angol nyelven egyaránt. A Kbt. fentiekben említett Harmadik részében lehetőséget ad

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengely-ek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
						továbbá árubeszerzések és szolgáltatás megrendelések esetében arra, hogy az ajánlatkérő ún. saját eljárási szabályok szerint folytasson le közbeszerzési eljárást [lásd Kbt. 123. §]. Ennek minimális szabályait tartalmazza csak a Kbt., amelyek ugyancsak megfelelnek az Európai Bizottság 2006/C 179/02 számú értelmező közleményében foglalt követelményeknek. Az ilyen eljárások alkalmazásának elősegítésére a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Közbeszerzésért Felelős Helyettes Államtitkársága ún. minta-eljárásrendet készített, amely közzétételre került mind a www.kormany.hu oldalon, mind a Közbeszerzési Hatóság honlapján, és így valamennyi kedvezményezett számára ingyenesen elérhető. Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			Az ESB-alapok támogatásainak megvalósításában résztvevő munkatársak képzését és tájékoztatását szolgáló intézkedések;	Igen	A támogatásból megvalósuló közbeszerzések területén meghatározó szerep jut az eljárásokat ellenőrző szervezeteknek. A központi szerepet a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya (NFÜ KFF) - amely 2014. január 1-től beolvadt a Miniszterelnökség alá - tölti be, amely az ex-ante ellenőrzés elvégzéséért felelős az uniós közbeszerzési értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű árubeszerzés és szolgáltatás megrendelés, illetve a 300 millió forintot elérő vagy meghaladó értékű építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárások tekintetében Ez az ellenőrzési struktúra 2010. év végén került felállításra a Bizottság által meghatározott szempontok szerint, egy közbeszerzési akcióterv keretében. Az akcióterv megvalósítása intézményesítés tekintetében megvalósult, az egységes joggyakorlat, a képzések tekintetében folyamatosan megvalósítás alatt áll. A KFF rendszeres konzultációt tart, szakmai kapcsolatban áll a közbeszerzési jogalkotásért és gyakorlatért felelős szervekkel, ellenőrzései során az uniós auditok tapasztalatait is felhasználja. A KFF kollégái részt vesznek hazai és más tagállambeli, egyszeri és rendszeres képzéseken egyaránt tapasztalatokat, ismereteket szerzése érdekében. A képzések mellett útmutatókkal, tanulmányokkal támogatja az NFÜ KFF az egységes ellenőrzési struktúrát. Az ellenőrzésekre vonatkozó eljárásrendre, az ellenőrzés szakmai módszertanára, a magyar közbeszerzési gyakorlatra vonatkozóan egyaránt készültek közzétett anyagok, ezek elérhetőek a következő linken: http://palyazat.gov.hu/%20kozbeszerzesekkel_kapcsolatos_iranymutatok. A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya (NFÜ KFF) - amely 2014. január 1-től beolvadt a Miniszterelnökség alá - rendszeresen ad állásfoglalást közbeszerzési szakmai, ellenőrzési kérdésekben a kedvezményezettek részére. Ezen állásfoglalásokat a KSZ-ek is megismerhetik, az egységes gyakorlat érdekében. Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás	

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengely-ek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
					szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	
			Az uniós közbeszerzési szabályok végrehajtását és alkalmazását szolgáló adminisztratív kapacitások biztosítására vonatkozó intézkedések.	Igen	Az EU által támogatott közbeszerzési eljárások területén az ellenőrző szervezetek döntő szerepet játszanak. A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya (NFÜ KFF) - amely 2014. január 1-től beolvadt a Miniszterelnökség alá - felelős az uniós közbeszerzési értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű árubeszerzés és szolgáltatás megrendelés, illetve a 300 millió forintot elérő vagy meghaladó értékű építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos ex-ante ellenőrzésért. A KFF munkatársai rendszeresen részt vesznek más tagállamok által szervezett hazai tréningeken, hogy megosszák tapasztalataikat és ismereteiket bővítsék. Továbbá az NFÜ KFF útmutatókat és tanulmányokat publikál, hogy egységes jogértelmezést és egységes elvek szerint működő ellenőrzési rendszert alakítson ki és tartson fenn. A KFF munkatársainak létszáma folyamatosan nő 2010 óta. Az alapos ellenőrzéshez szükséges kapacitás biztosításáról külső szakértők is gondoskodnak. A Közbeszerzési Hatóság a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Közbeszerzésért Felelős Helyettes Államtitkárságával együttműködve rendszeresen publikál útmutatókat, hogy a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos szabályok alkalmazását elősegítse. Ezek az útmutatók nyilvánosak és ingyenesen elérhetők a Közbeszerzési Hatóság honlapján (www.kozbeszerzes.hu) magyarul, angolul és németül is. A honlap információt biztosít a Közbeszerzési Hatóságról, annak tevékenységéről, elérhetőségéről, közérdekű bejelentésekről és jogorvoslatokról, a magyar közbeszerzési törvényről és a kapcsolódó végrehajtási rendeletekről (Gov. Decree 310/2011 (23 December) from 1st January 2013 (Download); Gov. Decree 306/2011 (23 December) from 1st July 2012; Gov. Decree 305/2011 (23 December) from 14th August 2012; Gov. Decree 288/2011 (22 December); Gov. Decree 289/2011 (22 December)) elnöki tájékoztatókról, konferenciákról (előadás anyagok). A Közbeszerzési Hatóság az azonnali segítségnyújtás érdekében call-centert üzemeltet. Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A támogatásból megvalósuló közbeszerzések területén a fenti pontban meghatározott ellenőrzési struktúrában a központi szerepet a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya (NFÜ KFF) – amely 2014. január 1-től beolvadt a Miniszterelnökség alá – tölti be. Ezen szervezeti egység létszáma a 2010-es megalakulás óta folyamatosan növekszik (2011. év végén 20 fő, 2012. év végén 26 fő volt a létszám, 2013-ban legalább 30 fő a várható létszám). Valamennyi kolléga megfelelő képesítéssel és gyakorlattal rendelkezik. A munkát külső szakértői kapacitás is segíti (2011-ben 1408, 2012-ben 2473 egyedi megrendelés került kiküldésre a keretszerződés alapján), a szakértőkkel folyamatos a szakmai konzultáció. Az ellenőrzés egységes ellenőrző listák és módszertan alapján működik, 2012 márciusa óta informatikai háttér is segíti az ellenőrzés egységes működését. 2012-ben 1538 közbeszerzési eljárás ellenőrzését végezte el a jogelőd NFÜ KFF. A technikai segítségnyújtás tekintetében kiemelhető, hogy a Közbeszerzési Hatóság a Kbt. 172. § (2) bekezdés k) pontja alapján – a Közbeszerzési Döntőbizottsággal és a közbeszerzési jogalkotásért felelős Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal egyeztetett tartalmú – a közbeszerzési jogszabályok alkalmazását elősegítő útmutatókat ad ki. Mindemellett esetenként a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium maga is ad ki a közbeszerzési jogszabályok alkalmazását elősegítő útmutatót. Az útmutatók a Közbeszerzési Hatóság honlapján bárki számára nyilvánosan és ingyenesen elérhetők. Mind a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Közbeszerzésért Felelős Helyettes Államtitkársága, mind a Közbeszerzési Hatóság a közbeszerzési jogszabályok alkalmazását egyedi megkeresésekre kiadott állásfoglalásokkal is elősegíti. A Közbeszerzési Hatóság továbbá telefonos ügyfélszolgálatot is működtet a közbeszerzési jogszabályok alkalmazásával kapcsolatos gyors segítségnyújtás biztosítása érdekében. A telefonos ügyfélszolgálat a Közbeszerzési Hatóság honlapján közzétett elérhetőségeken bárki által ingyenesen igénybe vehető. Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
5. Állami támogatás Az ESB-alapok terén az	Összes	Igen	Az állami támogatásra vonatkozó uniós szabályok tényleges alkalmazását szolgáló	Igen	A Támogatásokat Vizsgáló Iroda (továbbiakban: TVI) 1999 megalapítása óta folyamatosan teljesíti az EU állami támogatási szabályok hatékony alkalmazásáról szóló előírást. Az intézkedést	A TVI-t 1999-ben hozták létre azzal a céllal, hogy biztosítsa az állami támogatási szabályozásnak való megfelelést még Magyarország EU csatlakozása előtt (tvi.kormany.hu). A TVI

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
állami támogatásra vonatkozó uniós jog tényleges alkalmazását biztosító intézkedések megléte.			intézkedések;		jelenleg a 37/2011-es Kormányhatározat szabályozza. A TVI-t 1999 hozták létre azzal a céllal, hogy biztosítsa az EU állami támogatásokról szóló szabályozásának való megfelelést még Magyarország EU csatlakozása előtt (tvi.kormany.hu). A TVI jelenlegi tevékenységét a 37/2011 (III.22.) az állami támogatásokkal kapcsolatos Kormányhatározat (http://net.jogtar.hu/r/ten/hiegvy_doc.cgi?docid=A1100037.KOR) szabályozza a versennyel kapcsolatos szabályozások EU és regionális támogatási térkép értelmében. A Korm. határozat eljárási szabályai kötelezik az összes támogatást nyújtó szervezetet, hogy a priori a TVI-t vegyék figyelembe terveik során, amely a összes ajánlatot értékeli az EU állami támogatási szabályoknak való megfelelés szellemében és értesíti az EU-t, ha szükséges. A 37/2011 Korm. határozat 5. cikke tartalmazza a tervezetek részletes szabályait. A 2. fejezet 10. pont és a 7. fejezet tartalmazza a Bizottság döntéseit és az TVI kötelező érvényű véleményét. További fontos fejezetek: 37/2011. Korm. határozat 24. fejezet 37/2011. Korm. határozat és a tervezetek szabályai 37/2011. Korm. határozat 7. fej. és a tervezetek szabályai Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	tevékenységét jelenleg az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III.22.) Korm. rendelet (http://net.jogtar.hu/r/gen/hiegvy_doc.cgi?docid=A1100037.KOR) szabályozza. A Korm. rendelet kötelezi az összes támogatást nyújtó szervezetet, hogy a tervezett támogatási intézkedéseket előzetesen jelentse be a TVI-nek. A bejelentett intézkedéseket a TVI az uniós állami támogatási szabályoknak való megfelelés szempontjából értékeli és szükség esetén bejelentést, vagy utólagos tájékoztatást küld az Európai Bizottságnak. Abban az esetben, amikor egy bejelentett támogatás nem felel meg az alkalmazandó de minimis vagy csoportmentességi rendelet szabályainak, a TVI megküldi előzetes álláspontját az irányító hatóság számára, kiemelve azon módosításokat, amelyek a projekt állami támogatásra vonatkozó szabályokkal való összhangjának megteremtéséhez szükségesek. Támogatáshalmazódási szabályok teljesítése: A 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 5. §-a értelmében az egy projekthez igénybe vett összes állami támogatás támogatási intenzitása nem haladhatja meg az uniós állami támogatási szabályokban meghatározott mértéket. Ha egy vállalkozás a kis- és középvállalkozásokba történő kockázati-ke-befektetések előmozdítását célzó állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás (HL C 194., 2006.8.18., 2.o.) alapján részesül állami támogatásnak minősülő kockázati tőkejuttatásban, a számára megítélt bármely egyéb állami támogatás támogatási intenzitását vagy a támogatási program szerinti maximális összegét - legfeljebb a kapott tőke összegének erejéig - 20%-kal csökkenteni kell a kockázati-ke-befektetés első három évében. A fenti halmazódási szabályok a támogatási programokban és a pályázati felhívásokban is megjelennek. Ha ezt a szabályt nem tartják be a támogatás összegegyeztetetlen támogatásnak minősül, melyet a kedvezményezett köteles visszafizettetni. A halmazódási szabályok betartását a támogatást nyújtó az alábbi adatbázisok segítségével ellenőrzi. A halmazódási szabályok betartása különösen a következő adatbázisok révén biztosítható: a) a Strukturális Alapokból nyújtott támogatásokra vonatkozó információk nyilvánosan elérhetőek az alábbi weboldalon: http://palyazat.gov.hu/content/10814; b) a központi költségvetésből nyújtott támogatási intézkedések adatait olyan adatbázis tartalmazza, mely nem érhető el a nyilvánosság számára. Az adatbázist az Államkincstár felügyeli; c) Az adóhatóság az adókedvezmény formájában nyújtott

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
						támogatásokat érintően rendelkezik adatbázissal. Ez az adatbázis az adóítók védelmére való tekintettel nem nyilvános. Emellett az adóhatóság tájékoztatja az Államkincstárt az állami támogatás kedvezményezettjeinek fennálló köztartozásairól is. A TVI-nek nincs közvetlen hozzáférése a b) és c) pontban említett adatbázisokhoz, azonban információt kérhet a fenti adatbázisokból. Fentieken kívül a vonatkozó szabályozás a közvetlen támogatással és az állami források felhasználásával kapcsolatos adatokat közérdekből nyilvánosan elérhetőnek minősíti. Ennek megfelelően a közfeladatot ellátó szervek kötelesek közzétenni az interneten az általuk nyújtott költségvetési támogatásokkal kapcsolatos információkat. Ez a szabály azonban nem vonatkozik az adókedvezmények formájában nyújtott támogatásokra. A 37/2011. (III.22.) Korm. rendelet 7. §-a értelmében nem fizethető ki támogatás azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget. Létező támogatási programok módosítása: A 37/2011. (III.22.) Korm. rendelet 7. §-a értelmében a létező támogatási programok bármely módosítását a TVI felé be kell jelenteni. A módosításra az új támogatási intézkedések bejelentésére vonatkozó szabályok alkalmazandók. Összeegyeztethetőség vizsgálata a pénzügyi közvetítő, az alapkezelő, a társ-befektető(k) és a végső kedvezményezettek szintjén: A támogatást nyújtók felvehetik a kapcsolatot a TVI-vel már a támogatás tervezési fázisában, valamint végrehajtási időszakában, amennyiben állami támogatási kérdésük, problémájuk van. Ez a lehetőség nem formalizált, így nem része az említett Kormányrendeletnek, azonban a potenciális támogatást nyújtók, valamint a kedvezményezettek vagy tanácsadók gyakorta használják. Az általános állami támogatási ellenőrzési szabályokat a pénzügyi közvetítőkre, alapkezelőkre stb. vonatkozóan is alkalmazni kell. Hatáskör a visszafizettetés érvényesítésére: A 37/2011. (III.22.) Korm. rendelet 24. §-a alapján, ha az Európai Bizottság elrendeli a támogatási intézkedések felfüggesztését, a TVI felhívja az irányító hatóságot, hogy a Bizottság döntésének kézhezvételétől számított 10 napon belül tegye meg a megfelelő intézkedéseket az érintett támogatás felfüggesztése érdekében. Amennyiben az Európai Bizottság elrendeli a támogatási intézkedés visszafizettetését, a TVI felhívja az irányító hatóságot

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
						hogy a támogatási összeget kamatokkal növelten fizettesse vissza. A 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 33. §-a értelmében, amennyiben az Európai Bizottság nem rendelte el a visszatérítést, de a TVI észleli, hogy az irányító hatóság előzetes bejelentés nélkül nyújtott támogatást, felszólítja a hatóságot, hogy ésszerű határidőn belül tegyen bejelentést a TVI felé. Amennyiben az engedélyező hatóság a TVI felszólítása ellenére sem tesz bejelentést, a TVI kezdeményezi az érintett támogatási program vagy egyedi támogatás felfüggesztését, valamint a folyósító hatóságnál kezdeményezi a támogatás visszafizetését. Az irányító hatóságok a nemzeti bíróságokhoz is fordulhatnak, ha az állami támogatásokra vonatkozó szabályozás megsértését észlelik, annak érdekében, hogy a támogatási szerződést a Ptk. szerint érvénytelenítsék. Hatáskör az általános csoportmentességi rendeletnek és a jóváhagyott támogatási programoknak való megfelelés hatékony ellenőrzésére Az általános csoportmentességi rendeletnek és a jóváhagyott támogatási programoknak való megfelelés biztosítása Az általános csoportmentességi rendeletnek való megfelelést mindenekelőtt az illetékes hatóságok biztosítják az alábbi (a támogatáshalmazozódás kapcsán már említett) nyilvántartásokban szereplő információk segítségével a) a Strukturális Alapokból nyújtott támogatások adatai nyilvánosan elérhetőek az alábbi weboldalon: http://palyazat.gov.hu/content/10814; b) az Államkincstárnak a központi költségvetésből nyújtott támogatási intézkedésekről szóló nyilvántartása; c) az adóhatóság adatbázisa az adókedvezmény formájában nyújtott támogatásról Tudomásszerzés minden állami támogatási intézkedésekről A 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 7. §-a alapján a támogatási programok, egyedi támogatások és létező támogatási programok módosításának tervezeteit, illetve amennyiben szükséges a támogatási programból nyújtott támogatásokat előzetesen be kell jelenteni a TVI-nek. Emellett a 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 34. §-a értelmében a támogatást nyújtók minden év április 30-ig kötelesek megküldeni a TVI számára az előző évben nyújtott támogatásokról szóló jelentésüket. A TVI-nek lehetősége van arra, hogy a kapott adatokat a fenti adatbázisokban ellenőrizze.

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
						Az állami támogatási szabályokra vonatkozó útmutatások az irányító hatóságok, közvetítő szervezetek, igazoló hatóságok, auditáló hatóságok, kedvezményezettek, és pénzügyi eszközök estén azok végrehajtó szervezete, illetve az alapok alapja felé történő terjesztési rendszerének fenntartása A TVI a releváns állami támogatási útmutatásokat a honlapján keresztül terjeszti (www.tvi.kormany.hu), valamint egy az állami támogatási jogra szakosodott folyóiratot jelentet meg (Állami Támogatások Joga). A folyóiratok elektronikus változata az atj.versenyjog.com weboldalon érhető el. (A folyóirat nyomtatott változatát a támogatást nyújtók kapják meg.) Az állami támogatási szabályokat alkalmazó munkatársak között információcsere rendszer fenntartása A támogatás tervezési fázisában, valamint végrehajtási időszakban a támogatást nyújtók bármikor felvehetik a kapcsolatot a TVI-vel, amennyiben bármilyen kérdésük, problémájuk merülne fel az állami támogatásokra vonatkozóan. Ez a lehetőség nem formalizált, így ez nem része az említett Kormányrendeletnek, de létezik, és elég gyakran igénybe veszik a potenciális támogatást nyújtók, valamint a kedvezményezettek vagy tanácsadók. Végezetül, a TVI rendszeresen szervez képzést az irányító hatóságok alkalmazottai számára a tevékenységi körükben alkalmazandó állami támogatási szabályok vonatkozásában. A képzések jelentős része a Végrehajtási Operatív Programból (Technikai Segítségnyújtás) kerül finanszírozásra. Központi szervezetként működés (17 fő) A TVI a Miniszterelnökség szervezeti keretein belül működő 17 fős központi szerv, amely az állami támogatási szabályok betartatásának biztosításáért felelős Magyarországon. Feladatai közé tartozik különösen: vizsgálja a hatáskörébe tartozó támogatási tervezeteket, jóváhagyja azon támogatási intézkedéseket, melyek a de minimis rendelet vagy a csoportmentességi rendelet hatálya alá tartoznak, és tájékoztatja a Bizottságot ezen intézkedésekről; a támogatást nyújtók kérésére bejelenti a támogatási programok a Bizottság részére a szükséges jóváhagyás megszerzése érdekében; biztosítja a pályázati felhívások uniós állami támogatási szabályoknak való megfelelését;

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
						éves jelentést készít a magánszektorban nyújtott állami támogatásokról az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet 21. cikke alapján részt vesz a Partnerségi Megállapodás tervezetéről folyó konzultációkban. A TVI hatásköre nem terjed ki az Európai Unió működéséről szóló szerződés I. Mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek elsődleges termeléséhez, feldolgozásához és forgalmazásához nyújtott, az erdészeti, a vadgazdálkodási, valamint a hazai forrásból nyújtott halászati (kivéve az uniós fejlesztési programokhoz kapcsolódó intézkedések) és vidékfejlesztési (kivéve az uniós forrásokhoz kapcsolódó intézkedések) állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásra. E támogatási intézkedések ellenőrzéséért a Vidékfejlesztési Minisztérium (VM) Agrárközgazdasági Főosztálya felelős az agrár- és vidékfejlesztési állami támogatásokkal kapcsolatos egyes eljárási kérdésekről szóló 353/2012. (XII.13) Korm. rendelet szerint. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			Az ESB-alapok támogatásainak megvalósításában résztvevő munkatársak képzését és tájékoztatását szolgáló intézkedések;	Igen	Végrehajtási Operatív Programban (technikai támogatás) a TVI humán erőforrás fejlesztésére egy speciális projekt lett szentelve. Ez a projekt a TVI által szervezett állami támogatásokról szóló tréninget (alap és OP központú) tesz lehetővé. Köszönhetően annak a ténynek, hogy az állami támogatások szabályozása 2014. január 1-től változik, továbbra is szükséges folytatni ezt a speciális projektet a következő programozási időszakban. A TVI a honlapján teszi közzé a releváns állami támogatási iránymutatásokat (tvi.kormany.hu) és újságot ad ki az állami támogatások jogával kapcsolatban (cím: Állami Támogatások Joga. Az lap elektronikus verziója az atj.versenyjog.com oldalon érhető el (a papír alapú verziót támogatást folyósítóknak küldik meg) 37/2011. Korm.hat. A TVI rendszeresen konzultál a támogatást nyújtókkal a tervek az állami támogatásokról szóló szabályok megfelelőégének kapcsán. A TVI a megfelelési lehetőségeiről szintén tanácsot ad. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A Végrehajtási Operatív program (technikai segítségnyújtás) a humán erőforrás fejlesztésére külön projektet biztosít a Támogatásokat Vizsgáló Irodának (továbbiakban: TVI). A projekt lehetőséget biztosít a TVI-nek, hogy állami támogatási (alap és OP specifikus) képzéseket tartson az irányító hatóságok részére. 2011-ben 9 képzésre került sor, 233 fő vett részt a technikai segítségnyújtó szemináriumon. 2012-ben ugyanezen program keretében 14 képzésre került sor 348 fő részvételével. Abból a tényből kifolyólag, hogy 2014. július 1-jével új állami támogatási szabályok lépnek hatályba, elengedhetetlen, hogy ez a projekt a következő programozási időszakban is folytatódjon. .2014-ben minimálisan 60 órányi képzés van tervbe véve a különféle támogatást nyújtók részére. . A képzés célközönsége elsődlegesen az irányító hatóságok és a közvetítő szervezetek. Egy képzés hozzávetőleg 3-6 óras, és 15-60 fő részvételével zajlik. A képzés 2014-ben az állami támogatás fogalma az eljárási szabályok mellett különös figyelmet szentel a 2014. július 1-jén hatályba lépő új szabályoknak. 2015-2020 közötti időszakban is ezt a gyakorlatot kell követni, ugyanakkor a képzések formájukat tekintve problémamegoldó képességet fejlesztő és gyakorlatorientált workshop-ok lesznek.

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
						Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			Az állami támogatásra vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását szolgáló adminisztratív kapacitások biztosítására vonatkozó intézkedések.	Igen	A Támogatásokat Vizsgáló Iroda (továbbiakban: TVI) 1999 megalapítása óta folyamatosan teljesíti az EU állami támogatási szabályok hatékony alkalmazásáról szóló előírást. Az intézkedést jelenleg a 37/2011-es Kormányhatározat szabályozza. A TVI-t 1999 hozták létre azzal a céllal, hogy biztosítsa az EU állami támogatásokról szóló szabályozásának való megfelelést még Magyarország EU csatlakozása előtt (tvi.kormany.hu). A TVI jelenlegi tevékenységét a 37/2011 (III.22.) az állami támogatásokkal kapcsolatos Kormányhatározat (http://net.jogtar.hu/r/igen/hieggy_doc.cgi?docid=A1100037_KOR) szabályozza a versennyel kapcsolatos szabályozások EU és regionális támogatási térkép értelmében. A TVI rendszeresen konzultál a támogatást nyújtókkal a tervek az állami támogatásokról szóló szabályok megfeleltetésének kapcsán. A TVI a megfeleltetés lehetőségeiről tanácsot is ad. 2 további oldal érhető el a Magyar állami támogatások rendszerével kapcsolatban: www.tvi.kormany.hu ; www.ati.versenviog.hu Az utóbbi az elektronikus változata a Állami Támogatások Joga c. folyóiratnak. A papír alapú verzió a támogatást nyújtóknak kerül megküldésre. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A TVI rendszeresen konzultál a támogatást nyújtókkal a támogatási tervezetek az uniós állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal való összeegyeztethetősége tekintetében. A TVI gyakorlati tanácsok formájában is a támogatást nyújtók rendelkezésére áll a tervezetek uniós állami támogatási joggal való összeegyeztethetőségének megteremtése érdekében. Két magyar állami támogatási témájú weboldal is működik: www.tvi.kormany.hu www.ati.versenviog.hu Ez utóbbi az elektronikus változata az "Állami Támogatások Joga" (State Aid Law) című folyóiratnak, melynek papír változata a támogatást nyújtók részére is megküldésre kerül. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
6. A környezeti hatásvizsgálattal (EIA) és a stratégiai környezeti vizsgálattal (SEA) kapcsolatos környezetvédelmi jogszabályok A környezeti hatásvizsgálattal és a stratégiai környezeti hatásvizsgálattal kapcsolatos uniós környezetvédelmi jogszabályok tényleges alkalmazását biztosító intézkedések megléte.	Összes	Igen	A 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (2) (EIA) és a 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (3) (SEA) tényleges alkalmazását biztosító intézkedések;	Igen	SEA: az Európai Parlament 2001/42/EC és a Tanács 2001. június 27-i irányelve a környezetet érintő bizonyos tervek és programok hatásainak értékelésével kapcsolatban teljesen átültetésre került. A Bizottság megfelelőnek találta, nem ellenkezett. EIA: 2009-ben kötelezettség szegési eljárás indult Magyarország ellen a Tanács 85/337/EEC (1985. június 27.) irányelvének megsértése miatt, amely a környezetet érintő bizonyos köz és privát projektek hatásainak értékeléséről szól. Annak érdekében, hogy a magyar szabályozás teljesen megfeleljen az irányelv követelményeinek, radikális változások kerültek bevezetésre a hatásvizsgálati rendszerben: 82/2011 (V.18.) (Page 11687) Korm. hat.; 308/2011 (XII. 23.) (Page 38775) Korm.hat. 267/2006 (XII.20.) (Page 12529) korm.hat. változás; 263/2006 (XII.20.) (Page 12514) Korm.hat. változás; 312/2012 (XI.8.) (Page 24878) Korm.hat. változás; A kötelezettség szegési eljárás 2013-ban lezárásra került. Felelős szervezet: környezetvédelemért felelős tárca	A 6. Környezeti Cselekvési Program középidéjű felülvizsgálatán, a Bizottság a nemzeti szintű Környezeti Hatásvizsgálat fejlesztésének szükségességét hangsúlyozta. A Bizottság bejelentette a Környezeti Hatásvizsgálati Irányelv (EIA) felülvizsgálatát. A Bizottság 2012. október 26-án fogadta el 2011/92/EU irányelv módosításáról szóló ajánlatot a környezetet érintő bizonyos köz és privát projektek hatásainak értékelése tárgyában. Az ajánlat tárgyalás alatt áll a WPE-ben. Ezalatt Magyarország az irányelv teljesítésén dolgozik, a végrehajtásról a Bizottsággal konzultálva. Felelős szervezet: környezetvédelemért felelős tárca

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
			Az EIA és SEA vizsgálatokra vonatkozó irányelvek végrehajtásában résztvevő munkatársak képzését és tájékoztatását szolgáló intézkedések;	Igen	A szükséges képzési stratégia elkészült. A szakemberek továbbképzése, tájékoztatása a stratégia alapján folyamatosan zajlik. Felelős szervezet: környezetvédelemért felelős tárca	
			A megfelelő adminisztratív kapacitások rendelkezésre állását biztosító intézkedések;	Igen	SEA: Az irányelv a következő törvénykezéssel lett bevezetve: 2/2005 (I.11.) Korm. hat.; LIII. (1995) tv.; CXL. (2004) tv.; EIA: Az irányelv néhány jogszabályban került bevezetésre; 314/2005 (XII.25) (Page 11089) Korm.hat.; LIII. (1995) tv.; CXL. (2004) tv.; Korm.hat. 347/2006. (XII. 23.) (Page 13434); Korm.hat. 72/1996. (V. 22.) Korm. hat. 40/2002. (III. 21.) (Page 2258) ; 157/2005. (VIII. 15.) (Page 6050) Korm.hat.; 263/2006 (XII.20.) (Page 12514) Korm. hat.; 267/2006 (XII.20.) (Page 12529) Korm.hat.; 382/2007. (XII. 23.) (Page 14463) Korm.hat.; 159/2010. (V. 6.) (Page 14523) Korm.hat.; 320/2010. (XII. 27.) (Page 30563) Korm.hat.; Korm. hat. 327/2010. (XII. 27.) (Page 30652); 328/2010. (XII. 27.) (Page 30666) Korm.hat.; 312/2012 (XI.8.) (Page 24878) Korm.hat.; A megvalósítása hatékonyága elektronikus folyamatok által fejlesztve.; A felelős szerv (Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség -OKTF) kapacitásai 2013-ban megerősítésre kerültek.; Felelős szervezet: környezetvédelemért felelős tárca	
7. Statisztikai rendszerek és eredmény-mutatók A programok eredményességének és hatásának felméréséhez szükséges statisztikai alap megléte. Olyan eredménymutató-rendszer megléte, amely szükséges a várt eredmények eléréséhez leghatékonyabban hozzájáruló intézkedések kiválasztásához, az előrehaladás monitoringjához és a hatásvizsgálat elvégzéséhez.	Összes	Nem	Olyan intézkedések vannak érvényben a statisztikai adatok időben történő begyűjtésére és összesítésére vonatkozóan, amelyek kiterjednek a következőkre: a források és a mechanizmusok azonosítása a statisztikai hitelesség biztosítása érdekében; az összegyűjtött adatok közzétételére és nyilvános hozzáférhetőségére vonatkozó intézkedések;	Nem	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	Az OP-k eredményindikátorai kialakításakor alapelve, hogy azok elsősorban a már létező, hivatalos statisztikai adatgyűjtésekből származzanak (EUROSTAT, Központi Statisztikai Hivatal, Nemzeti Adó-és Vámhivatal, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, stb.). Felelős: Irányító hatóságok Az ESZA közös eredményindikátoroknál biztosítjuk a bizottsági definícióknak megfelelő, mintán alapuló adatgyűjtéseket, amellyel, hogy a résztvevőkre vonatkozó adatok az aktív munkaerőpiaci beavatkozások esetében elérhetők az Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat részéről. Ezek az adatok fokozatosan átvezetésre kerülnek a 2014-2020-as központi IT rendszerbe. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve A nyilvános adatbázisokból nem elérhető indikátorok esetében, valamint az ESZA eredményindikátorok kimutatásához a rendszeres mintavételt és számításokat végző szervezet kiválasztásra kerül. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve A hatáértékelések elkészítéséhez 2013. folyamán megkezdődött

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
						kapcsolt adatbázisok (foglalkoztatási szolgálat, adó hivatal, szociális támogatási államkincstári adatbázis) beszerzése. Ezek esetében a bekerülés várható ideje 2014. második fele. A tapasztalatok alapján kialakításra kerül a 2014-2020-as időszak értékeléseihez szükséges adatok köre. Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve Akcióterv: Eredményindikátorok adatforrásainak meghatározása: OP-k benyújtásáig Eredményindikátor értékek és hatásértékeléshez szükséges, adatbázisok beszerzésének ütemterve: értékelési tervek benyújtásáig ESZA mintavételes adatfelvételek előkészítése, közbeszerzés lefolytatása: 2014. december Foglalkoztatási Szolgálat statisztikáinak integrálása a 2014-2020-as központi IT rendszerbe: 2016. vége A 2014-2020-as központi IT rendszer előkészítése 2013-ban megkezdődött. A rendszer kialakítása során a hozzáférhetőség és az adatok közéleti kötelezettsége figyelembe került, így a közzététel biztosítható. A nyilvánosság biztosításának alapjai a 2007-2013-as időszakban lefektetésre kerültek, jelenleg a http://palyazat.gov.hu/ honlapon található támogatáslekérdező rendszeren és az aggregált indikátor adatok közzétételén keresztül. Határidő: Kormány döntése után azonnal rendelkezésre áll. (2014. első fele) Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			Az eredménymutatók olyan hatékony rendszere, amely magában foglalja: az egyes programok vonatkozásában kiválasztott eredménymutatókat, feltüntetve azt is, hogy milyen indokkal esett a választás a program keretében finanszírozott szakpolitikai intézkedésekre; az említett mutatók célértékeinek meghatározását;	Nem	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	Az OP-k eredményindikátorai kialakításakor alapelv, hogy azok elsősorban a már létező, hivatalos statisztikai adatgyűjtésekből származzanak (EUROSTAT, Központi Statisztikai Hivatal, Nemzeti Adó- és Vámhivatal, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, stb.). Eltérő esetben az irányító hatóság meghatározza a rendszeres adatfelvétel típusát, és gyakoriságát. (Az adatbeszerzéseket a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve végzi és az OP-kra összeállított átfogó beszerzési tervet az értékelési terv elkészítéséig összeállítja az I/1 ponttal összhangban.) Eredményindikátorok adatforrásainak meghatározása: OP-k

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
			a következő követelményekkel való összhangot minden mutató esetében: az adatok megbízhatóak és statisztikailag igazolhatóak, egyértelmű normatív értelmezéssel rendelkeznek, a szakpolitikai elvárásoknak megfelelően alkalmazhatóak és időszerűek;			benyújtásáig Felelősök: Irányító Hatóságok A célértékek meghatározása az eddigi értékelések alapján, figyelembe véve az adott OP prioritásokra vonatkozó nemzeti és EU-s stratégiákban meghatározott célértéke szerint történik. Határidő: AZ eredményindikátorok adatforrásainak meghatározása az OP-k benyújtásáig Felelős: Irányító Hatóságok Az ex-ante értékelések kitérnek az OP-kban alkalmazott indikátorok vizsgálatára a kritériumnál meghatározott feltételek mentén (is). Határidő: OP-k benyújtásáig Felelős: Irányító Hatóságok Az OP-k benyújtásáig a minőségbiztosítási szerepet az ex-ante értékelések látják el a meghatározott kritériumnak megfelelően a beavatkozási logika és az indikátorok kiválasztásának összhangjának vizsgálatával. A programok végrehajtása idejére nemzeti indikátor munkacsoport kerül felállításra, amely vizsgálja az egyes OP-kban alkalmazott indikátorok konzisztenciáját, a mérések elvégzését, az adatok beszerzését. A nemzeti indikátor munkacsoport eljárásrendjét az Egységes Működési Kézikönyv függeléke tartalmazza. Akcióterv: Nemzeti Indikátor munkacsoport felállítása: 2014. év végéig Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
			eljárások rendelkezésre állását annak biztosítására, hogy a program által finanszírozott minden művelet esetében hatékony mutatókat alkalmaznak.	Nem	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	Az OP-k eredményindikátorai kialakításakor alapelvek, hogy azok elsősorban a már létező, hivatalos statisztikai adatgyűjtésekből származzanak (EUROSTAT, Központi Statisztikai Hivatal, Nemzeti Adó-és Vámhivatal, Nemzeti Munkaügyi Hivatal., stb.). Eltérő esetben az irányító hatóság meghatározza a rendszeres adatfelvétel típusát, és gyakoriságát. (Az adatbeszerzéseket a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve végzi és az OP-kra összeállított átfogó beszerzési tervet az értékelési terv elkészítéséig összeállítja az I/1 ponttal összhangban.) Eredményindikátorok adatforrásainak meghatározása: OP-k

ÁLTALÁNOS EX-ANTE FELTÉTELEK						
Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/ részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások	Magyarázatok
						benyújtásáig Felelősök: Irányító Hatóságok A célértékek meghatározása az eddigi értékelések alapján, figyelembe véve az adott OP prioritásokra vonatkozó nemzeti és EU-s stratégiákban meghatározott célértéke szerint történik. Határidő: AZ eredményindikátorok adatforrásainak meghatározása az OP-k benyújtásáig Felelős: Irányító Hatóságok Az ex-ante értékelések kitérnek az OP-kban alkalmazott indikátorok vizsgálatára a kritériumnál meghatározott feltételek mentén (is). Határidő: OP-k benyújtásáig Felelős: Irányító Hatóságok Az OP-k benyújtásáig a minőségbiztosítási szerepet az ex-ante értékelések látják el a meghatározott kritériumnak megfelelően a beavatkozási logika és az indikátorok kiválasztásának összhangjának vizsgálatával. A programok végrehajtása idejére nemzeti indikátor munkacsoport kerül felállításra, amely vizsgálja az egyes OP-kban alkalmazott indikátorok konzisztenciáját, a mérések elvégzését, az adatok beszerzését. A nemzeti indikátor munkacsoport eljárásrendjét az Egységes Működési Kézikönyv függeléke tartalmazza. Akcióterv: Nemzeti Indikátor munkacsoport felállítása: 2014. év végéig Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve

9.2 AZ ELŐZETES FELTÉTELRENDSZER TELJESÍTÉSÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK, A FELELŐS SZERVEZETEK ÉS AZ ÜTEMTERV ISMERTETÉSE ¹³⁴

107. táblázat: Az alkalmazandó általános előzetes feltételrendszer teljesítéséhez szükséges intézkedések

Általános előzetes feltételrendszer	Nem teljesült kritériumok	Meghozandó intézkedések	Határidő (dátum)	Felelős szervezetek
1. Hátrányos megkülönböztetés elleni intézkedések Az ESB-alapok terén a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte.	Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok és szakpolitika terén.	A horizontális szempontok érvényesítésére és jó gyakorlataira a végrehajtási intézményrendszer munkatársai felkészítésre kerülnek. Amennyiben azt a pályázóktól érkező igények indokolják, úgy adminisztrációjukat megkönnyítő speciális dokumentumokat bocsátunk rendelkezésre.	2015 I. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél kialakított koordináló szervezet alakítja ki az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő képzések tartalmi elemeit, különös tekintettel a horizontális elvek érvényesülését hivatott képzési modulok tekintetében.	2014 III. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		2014 első negyedévében jóváhagyásra kerül a fejlesztéspolitikai intézményrendszerre vonatkozó egységes képzési stratégia és a központilag szervezendő képzéseket tartalmazó képzési terv, melynek keretében a koordináló szervezet meghatározza, és szeptember végéig kidolgozza az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő kötelező központi képzések tartalmi elemeit. A központilag szervezendő kötelező képzések témaköreinek meghatározásánál alapvető szempont a jogszabályokból eredő kötelezettségek figyelembe vétele, a végrehajtási rendszer alapfolyamatainak bemutatása, illetve a munkavégzés maximális támogatása. A képzések célcsoportját a koordináló szervezet, az Irányító Hatóságok, Igazoló és Ellenőrző Hatóságok munkatársai képezik. A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra kerül az Egyenlő Bánásmód Hatóság, valamint az átfogó ismeretek biztosítása érdekében a folyamat során együttműködünk az érdekelt civil és egyházi szervezetekkel.	2014 I. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra kerül az Egyenlő Bánásmód Hatóság, valamint az átfogó ismeretek biztosítása érdekében a folyamat során együttműködünk az érdekelt civil és egyházi szervezetekkel.	2014 II. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. Főbb tevékenységi körei a következők: országos megyei egyenlőbánásmód-referensi hálózat kiépítése és működtetése, sajátfejlesztésű tréninganyag kidolgozása és az akkreditált képzések megszervezése, társadalomtudományi kutatások megvalósítása, társadalmi szemléletformálás az integrált kommunikáció eszközeivel. A koordináló szervezet figyelembe veszi továbbá, hogy a képzés keretében a horizontális elvek OP-specifikusan kerüljenek bemutatásra.	2014 III. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
2. Nemek közötti egyenlőség Az ESB-alapok terén a nemek közötti egyenlőség előmozdítását célzó uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte.	— Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok és szakpolitika terén.	A horizontális szempontok érvényesítésére és jó gyakorlataira a végrehajtási intézményrendszer és a kedvezményezettek egyaránt felkészítésre kerülnek.	2015 I. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél kialakított koordináló szervezet alakítja ki az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő képzések tartalmi elemeit, különös tekintettel a horizontális elvek érvényesülését hivatott képzési modulok tekintetében.	2014 III. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve

¹³⁴ A 107. és a

108. táblázat csak azokat az alkalmazandó általános és tematikus előzetes feltételrendszereket tartalmazza, amelyek egyáltalán nem, vagy csak részben teljesültek (lásd a 105. és 106. táblázatokat) az operatív program benyújtása idején.

Általános előzetes feltételrendszer	Nem teljesült kritériumok	Meghozandó intézkedések	Határidő (dátum)	Felelős szervezetek
	terén.	2014 első negyedévében elfogadásra kerül az egységes képzési terv, melynek keretében a koordináló szervezet meghatározza, és szeptember végéig kidolgozza az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő képzések tartalmi elemeit. A képzések célcsoportját a koordináló szervezet, az Irányító Hatóságok, Igazoló és Ellenőrző Hatóságok munkatársai képezik. A képzési tervet alkotó kötelező képzések a Horizontális elvek érvényesülése, Integritás és etika, Állami támogatások, Hitelesítés, valamint a Strukturális Alapok ismeretei témákra épülnek.	2014 I. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra kerül az Egyenlő Bánásmód Hatóság, együttműködünk az érdekelt civil és egyházi szervezetekkel.	2014 II. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. Főbb tevékenységi körei a következők: országos megyei egyenlőbánásmód-referensi hálózat kiépítése és működtetése, sajátfejlesztésű tréninganyag kidolgozása és az akkreditált képzések megszervezése, társadalomtudományi kutatások megvalósítása, társadalmi szemléletformálás az integrált kommunikáció eszközeivel. A koordináló szervezet figyelembe veszi továbbá, hogy a képzés keretében a horizontális elvek OP-specifikusan kerüljenek bemutatásra.	2014 III. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
3. Fogyatékoság Az ESB-alapok terén a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte a 2010/48/EK tanácsi határozattal (1) összhangban.	Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a fogyatékossgal kapcsolatos uniós jogszabályok és szakpolitika terén, beleértve az akadálymentesítést és a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény gyakorlati alkalmazását az uniós és adott esetben a nemzeti jogszabályoknak megfelelően;	A horizontális szempontok érvényesítésére és jó gyakorlataira a végrehajtási intézményrendszer és a kedvezményezettek egyaránt felkészítésre kerülnek.	2015 I. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervénél kialakított koordináló szervezet alakítja ki az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő képzések tartalmi elemeit, különös tekintettel a horizontális elvek érvényesülését hivatott képzési modulok tekintetében.	2014 III. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		2014 első negyedévében elfogadásra kerül az egységes képzési terv, melynek keretében a koordináló szervezet meghatározza, és szeptember végéig kidolgozza az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő képzések tartalmi elemeit. A képzések célcsoportját a koordináló szervezet, az Irányító Hatóságok, Igazoló és Ellenőrző Hatóságok munkatársai képezik. A képzési tervet alkotó kötelező képzések a Horizontális elvek érvényesülése, Integritás és etika, Állami támogatások, Hitelesítés, valamint a Strukturális Alapok ismeretei témákra épülnek.	2014 I. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra kerül az Egyenlő Bánásmód Hatóság, együttműködünk az érdekelt civil és egyházi szervezetekkel.	2014 II. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. Főbb tevékenységi körei a következők: országos megyei egyenlőbánásmód-referensi hálózat kiépítése és működtetése, sajátfejlesztésű tréninganyag kidolgozása és az akkreditált képzések megszervezése, társadalomtudományi kutatások megvalósítása, társadalmi szemléletformálás az integrált kommunikáció eszközeivel. A koordináló szervezet figyelembe veszi továbbá, hogy a képzés keretében a horizontális elvek OP-specifikusan kerüljenek bemutatásra.	2014 III. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
7. Statisztikai rendszerek és eredmény-mutatók A programok eredményességének és hatásának felméréséhez szükséges statisztikai alap megléte. Olyan eredménymutató-rendszer megléte, amely szükséges a várt eredmények	Olyan intézkedések vannak érvényben a statisztikai adatok időben történő begyűjtésére és összesítésére vonatkozóan, amelyek kiterjednek a következőkre: a források és a mechanizmusok azonosítása a statisztikai hitelesség biztosítása érdekében;	Eredményindikátorok adatforrásainak meghatározása: OP-k benyújtásáig	2014. március 31.	a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		Eredményindikátor értékek és hatásértékeléshez szükséges, adatbázisok beszerzésének ütemterve: értékelési tervek benyújtásáig	2014. március 31.	a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		ESZA mintavételes adatfelvételek előkészítése, közbeszerzés lefolytatása: 2014. december	2014. december	a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		Foglalkoztatási Szolgálat statisztikáinak integrálása a 2014-2020-as központi IT rendszerbe: 2016. vége	2016. december	a Kormány európai uniós források

Általános előzetes feltételrendszer	Nem teljesült kritériumok	Meghozandó intézkedések	Határidő (dátum)	Felelős szervezetek
leghatékonyabban hozzájáruló intézkedések kiválasztásához, az előrehaladás monitoringjához és a hatásvizsgálat elvégzéséhez.	az összegyűjtött adatok közzétételére és nyilvános hozzáférhetőségére vonatkozó intézkedések;	A 2014-2020-as központi IT rendszer előkészítése 2013-ban megkezdődött. A rendszer kialakítása során a hozzáférhetőség és az adatok közéleti kötelezettsége figyelembe került, így a közzététel biztosítható. A nyilvánosság biztosításának alapjai a 2007-2013-as időszakban lefektetésre kerültek, jelenleg a http://palyazat.gov.hu/ honlapon található támogatáslekérdező rendszeren és az aggregált indikátor adatok közzétételén keresztül. Határidő: Kormány döntése után azonnal rendelkezésre áll. (2014. első fele)	2014. jún. 30.	felhasználásáért felelős szerve
	Az eredménymutatók olyan hatékony rendszere, amely magában foglalja: az egyes programok vonatkozásában kiválasztott eredménymutatókat, feltüntetve azt is, hogy milyen indokkal esett a választás a program keretében finanszírozott szakpolitikai intézkedésekre; az említett mutatók célértékeinek meghatározását; a következő követelményekkel való összhangot minden mutató esetében: az adatok megbízhatóak és statisztikailag igazolhatóak, egyértelmű normatív értelmezéssel rendelkeznek, a szakpolitikai elvárásoknak megfelelően alkalmazhatóak és időszerűek;	Az OP-k eredményindikátorai kialakításakor alapelv, hogy azok elsősorban a már létező, hivatalos statisztikai adatgyűjtésekből származzanak (EUROSTAT, Központi Statisztikai Hivatal, Nemzeti Adó-és Vámhivatal, Nemzeti Munkaügyi Hivatal., stb.). Eltérő esetben az irányító hatóság meghatározza a rendszeres adatfelvétel típusát, és gyakoriságát. (Az adatbeszerzéseket a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve végzi és az OP-kra összeállított átfogó beszerzési tervet az értékelési terv elkészítéséig összeállítja az I/1 ponttal összhangban.)	2014. márc. 31.	Irányító Hatóságok
		A célértékek meghatározása az eddigi értékelések alapján, figyelembe véve az adott OP prioritásokra vonatkozó nemzeti és EU-s stratégiákban meghatározott célértéke szerint történik. Az ex-ante értékelések kitérnek az OP-kban alkalmazott indikátorok vizsgálatára a kritériumnál meghatározott feltételek mentén (is).	2014. márc. 31.	Irányító Hatóságok
		Az OP-k benyújtásáig a minőségbiztosítási szerepet az ex-ante értékelések látják el a meghatározott kritériumnak megfelelően a beavatkozási logika és az indikátorok kiválasztásának összhangjának vizsgálatával. A programok végrehajtása idejére nemzeti indikátor munkacsoport kerül felállításra, amely vizsgálja az egyes OP-kban alkalmazott indikátorok konzisztenciáját, a mérések elvégzését, az adatok beszerzését. A nemzeti indikátor munkacsoport eljárásrendjét az Egységes Működési Kézikönyv függeléke tartalmazza.	2014. december	a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
	részben teljesült eljárások rendelkezésre állását annak biztosítására, hogy a program által finanszírozott minden művelet esetében hatékony mutatókat alkalmaznak.	Az OP-k eredményindikátorai kialakításakor alapelv, hogy azok elsősorban a már létező, hivatalos statisztikai adatgyűjtésekből származzanak (EUROSTAT, Központi Statisztikai Hivatal, Nemzeti Adó-és Vámhivatal, Nemzeti Munkaügyi Hivatal., stb.). Eltérő esetben az irányító hatóság meghatározza a rendszeres adatfelvétel típusát, és gyakoriságát. (Az adatbeszerzéseket a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve végzi és az OP-kra összeállított átfogó beszerzési tervet az értékelési terv elkészítéséig összeállítja az I/1 ponttal összhangban.)	2014. márc. 31.	Irányító Hatóságok
		A célértékek meghatározása az eddigi értékelések alapján, figyelembe véve az adott OP prioritásokra vonatkozó nemzeti és EU-s stratégiákban meghatározott célértéke szerint történik.	2014. márc. 31.	Irányító Hatóságok
		Az ex-ante értékelések kitérnek az OP-kban alkalmazott indikátorok vizsgálatára a kritériumnál meghatározott feltételek mentén (is).	2014. márc. 31.	Irányító Hatóságok
		Az OP-k benyújtásáig a minőségbiztosítási szerepet az ex-ante értékelések látják el a meghatározott kritériumnak megfelelően a beavatkozási logika és az indikátorok kiválasztásának összhangjának vizsgálatával. A programok végrehajtása idejére nemzeti indikátor munkacsoport kerül felállításra, amely vizsgálja az egyes OP-kban alkalmazott indikátorok konzisztenciáját, a mérések elvégzését, az adatok beszerzését. A nemzeti indikátor munkacsoport eljárásrendjét az Egységes Működési Kézikönyv függeléke tartalmazza.	2014. december	a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		Akióterv: Nemzeti Indikátor munkacsoport felállítása: 2014. év végéig		

108. táblázat: Az alkalmazandó tematikus előzetes feltételrendszer teljesítéséhez szükséges intézkedések

Tematikus előzetes feltételrendszer	Nem teljesült kritériumok	Meghozandó intézkedések	Határidő (dátum)	Felelős szervezetek
7.1. Közlekedés: A tagállamok intézményi felépítésével összhangban álló, közlekedési beruházásokra vonatkozó olyan átfogó terv vagy tervek, illetve keret vagy keretek megléte (beleértve a regionális és helyi szintű közösségi közlekedést is), amelyek támogatják az infrastruktúrafejlesztést és javítják a TEN-T törzshálózathoz és az átfogó TENT-hálózathoz való csatlakozást.	A közlekedési beruházásokra vonatkozó olyan átfogó közlekedési terv vagy tervek, illetve keret vagy keretek megléte, amely megfelel a stratégiai környezeti vizsgálat jogi követelményeinek, és amely tartalmazza:	Az NKS Stratégia Kormány által történő elfogadása.	2014. április 30.	közlekedésért felelős tárca
	- az egységes európai közlekedési térséghez való hozzájárulást a 1315/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (5) 10. cikkének megfelelően, a következőkre vonatkozó beruházási prioritásokat is beleértve: - a törzshálózat és az átfogó TENT-hálózat, amennyiben a beruházást az ERFA és a Kohéziós Alap támogatja; valamint - a másodlagos csatlakozó hálózat; - egy reális és alaposan kidolgozott projektcsatornát az ERFA és a Kohéziós Alap keretében nyújtott támogatások vonatkozásában			
	intézkedéseket a kedvezményezettek kapacitásainak biztosítására a projektcsatorna megvalósítása érdekében	A releváns OP-k Kormány által történő elfogadása.	2014. március vége	közlekedésért felelős tárca
8.1. Az aktív munkaerő-piaci intézkedéseket a foglalkoztatási iránymutatásokra figyelemmel dolgozzák ki és hajtják végre.	Személyre szabott szolgáltatások, illetve aktív és megelőző munkaerő-piaci intézkedések korai stádiumban, amelyek minden munkakereső számára elérhetők, ugyanakkor a társadalmi kirekesztés legerősebb kockázatának kitett csoportokra összpontosítanak, ideértve a marginális helyzetű közösségekből származó személyeket is;	A profilings rendszerre vonatkozó teljes dokumentáció véglegesítése	2014. szeptember 30.	foglalkoztatásért felelős tárca (Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, Nemzeti Munkaügyi Hivatal)
		Az új informatikai rendszer kiépítésének befejezése és tesztelése	2015. március 30.	foglalkoztatásért felelős tárca (Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, Nemzeti Munkaügyi Hivatal)
		Az új rendszerben dolgozók részére belső képzések szervezése	2015. június 30.	foglalkoztatásért felelős tárca (Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, Nemzeti Munkaügyi Hivatal)
		A profilings rendszer teljes körű bevezetése	2015. december 31.	foglalkoztatásért felelős tárca (Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, Nemzeti Munkaügyi Hivatal)

10 SZAKASZ A KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV TERHEINEK CSÖKKENTÉSE

A kedvezményezettek adminisztratív terhei felmérésének összefoglalása, és szükség esetén az adminisztratív terhek csökkentése elérése érdekében tervezett intézkedések indikatív időkerettel.

A 2014-2020-as időszak során több olyan újítás kerül bevezetésre, melyek által egyszerűsödik a szabályozási rendszer és ezzel párhuzamosan csökkenek az adminisztrációs terhek:

1.) Biztosítéki rendszer egyszerűsítése:

Eddig a rendszer nem méltányolta azokat a kedvezményezetteket, akik a közterhekhez való hozzájárulás tekintetében tanúsított jogkövető magatartásukkal hozzájárulnak Magyarország társadalom- és gazdaságpolitikai fejlődéséhez. Az új időszak figyelembe veszi ezt a körülményt, egyben pozitív ösztönzőt alkalmaz a több esetben nehezen alkalmazható, az abszorpció szempontjából nem mindig kedvező intézkedések ellensúlyozására. Ennek megfelelően:

- nem kell biztosítékot nyújtani azoknak a vállalkozásoknak, akik a közteherviseléshez való hozzájárulás alapján érdemesek a biztosítékmentességre, azaz pl. legalább két lezárt üzleti évvel rendelkeznek, eredményük pozitív és adóteljesítményük legalább akkora, mint az igényelt támogatás összege;
- méltányoljuk a szabályos és eredményes projekt végrehajtást: a biztosíték fenntartási időszakban alkalmazott mértékének csökkentésére lesz lehetősége azoknak a kedvezményezetteknek, akik a megvalósítási időszakban nem követtek el szabálytalanságot és a megvalósítási időszak indikátorait határidőben teljesítették. Itt akár 50%-ról 10%-ra csökkenhet a biztosítéknyújtási szükséglet.

Várt előnyök:

- a követeléskezelés jelentősen felgyorsítható,
- a biztosítás nem igényel vagyont a kedvezményezett részéről;
- a biztosítás jelentősen kisebb költséget jelenthet, mint a korábbi biztosítéki megoldások, ugyanakkor tehermentesíti a költségvetést a visszafizetési kötelezettségtől.

2.) Maximalizált mértékű elszámolható költségek átalány alapú kifizetése

Azon elszámolható költségek, melyek mértéke maximalizálásra került, viszont az egész projekt megvalósítás alatt várhatóan folyamatos a felmerülésük, átalány alapú elszámolásba vonhatóak (alátámasztó dokumentum nélküli kifizethetőek, csökkentve ezzel a kedvezményezett adminisztrációs, és intézményrendszeri ellenőrzési-kapacitási terheket.)

3.) A projektek végrehajtásához kapcsolódó adminisztrációs terhek csökkentése

Az elmúlt ével gyakorlatából látható volt, hogy egy gondosan előkészített projekt támogatási szerződését többször módosítani kellett. Ennek elkerülése érdekében hozott döntés szerint, ha a műszaki, szakmai tartalomváltozás nem eredményezi a támogatási szerződésben vállalt indikátorok, eredmények, műszaki, szakmai jellemzők stb. változását (vagy a szállító egyenértékességre vonatkozó nyilatkozatot tesz), nem lesz szükséges a támogatási szerződés módosítása.

Az intézkedés hatására csökken a végrehajtás adminisztrációs terhe mind pályázó mind intézményi oldalon.

4.) Technológiai újítások

A 2014-2020-as időszakban tovább folytatjuk a pályázóbarát pályázati rendszer fejlesztését és a projektvégrehajtás megkönnyítését célzó technológiai fejlesztéseket az alábbi intézkedésekkel:

- adatkapcsolatok körének bővítése által, a pályázótól kért adatok minimalizálása. (ÉMI Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Kft. adatkapcsolat, Nemzeti Földalapkezelő Szervezet) adatkapcsolat;
- egyszeri adatbekérés elvének érvényesítése: ha a támogatások kezelésében érintett szervezet a pályázótól/kedvezményezettől egy bizonyos adatot egyszer már bekért, akkor azt az adatot az adott projekt kezelésében érintett más szervezet már nem kérheti be, hanem az adatot tároló monitoring rendszerből kell azt lekérdeznie;
- e-aláírási hitelesítés biztosítása kedvezményezettek számára;
- pályázati adatlap egységesítése (hasonlóan az adóbevallás megoldáshoz egységes alap adatlap+ a kiegészítő adatlapok);
- teljes pályázati folyamat elektronizálása; azaz 24 órás ügyfélkapcsolat tud kialakulni, így munkaidőn kívül is tud adminisztrálni a kedvezményezett;
- sms értesítés a kedvezményezetteknek, amennyiben a pályázati e-ügyintézés felületen elektronikus értesítése érkezik.

A pályázók adminisztrációs terheinek csökkentése a projektfejlesztési, pályázati szakaszban

- Elektronikus és on-line ügyintézés formájában biztosított a kapcsolattartás.
- A támogatási konstrukciók meghirdetésének ütemezése előre meghatározott, nyilvános, könnyen áttekinthető és mindenki számára könnyen elérhető lesz.
- A kiírásoknál a hosszabb ideig nyitva álló támogatási ablakok részesülnek előnyben.
- A támogatási döntéshez a projektgazdától csak azok az adatok kerülnek bekérésre, melyek a fejlesztési projekt támogathatóságára és kockázat nélküli (pl. a tulajdon viszonyok rendezetlenségén, önrészhiányon) megvalósítására elegendő információt nyújtanak. A kedvezményezettek köznyilvántartásokban tárolt adatait a végrehajtó intézményrendszer kéri le, továbbá érvényesített az egyszeri adatbekérés elve.

A pályázók adminisztrációs terheinek csökkentése a projekt-kiválasztási szakaszban

- A pályázat a versenyalapú kiválasztást igénylő területekre korlátozódik. Előnyben részesülnek a kedvezményezetteknek kisebb költséget jelentő kiválasztási és implementálási eljárások (pl. normatív támogatások, egyszerűbb feltételrendszerű visszatérítendő támogatások) alkalmazása.
- A közsféra szervezeteinek fejlesztéseinek a projektszelekció egyszerűsített szakmai szempontokon alapuló kiválasztási eljárással valósul meg – az uniós támogatáspolitikai alapelvek tiszteletben tartása mellett és előre rögzített tartalmi és formai követelmények vizsgálatával. Az érintett kedvezményezettek állami forrásból és kapacitásból kapnak segítséget projektjeik kidolgozásához.
- A 100 millió forint beruházási értékig tervezett, nagyszámú projektet érintő kiírások esetében a kiválasztási szempontokat értékelő objektív mutatók előre meghatározottak és a potenciális pályázók számára is elérhetőek, így a pályázók már a benyújtás előtt tisztában lesznek projektjeik támogathatóságával.

A kedvezményezettek adminisztrációs terheinek csökkentése a projektmegvalósítási szakaszban

- A fejlesztés megvalósítása során a közvetlen és gördülékeny kapcsolattartást a kedvezményezettekkel támogató ügyfélszolgálati rendszerek segítik.
- Az egyablakos ügyintézés biztosított, a teljes végrehajtási rendszerben.
- A pályázati folyamat felgyorsítását szolgáló intézkedések, mint pl. a közbeszerzési eljárások elhúzódó ellenőrzésének racionalizálása, a teljesítésigazolások számának csökkentése, vagy az előrehaladás bemutatásának egyszerűsítése.
- Egyszerűsített költségelszámolási módok kiterjesztett alkalmazása.

A 2007-2013 közötti uniós programozási időszakban Magyarország az egyszerűsített költségelszámolási módokat kísérleti jelleggel alkalmazta. A főbb tapasztalatok:

- Előre legyen meghatározott, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módok mely

tevékenységeknél alkalmazhatóak, melyek minősülnek közvetlen és közvetett költségeknek, az egyes költségeknek mi a piaci értéke, illetve egyes projektektől milyen előre meghatározott eredményt várunk az elszámolhatóság feltételeként. Mindez alapos előkészítő munkát igényel az állami szereplők részéről.

- Az egyszerűsített költségelszámolási módok alkalmazása elsősorban a sztenderdizálható tevékenységekkel, uniformizálható költség-struktúrával rendelkező műveleteknél preferált.

A 2014-2020-as programozási időszakban a következő egyszerűsített elszámolási módokat kívánjuk alkalmazni:

1. Átálánnyalapon meghatározott közvetett költségek („flat rate”)
Az elszámolható közvetett költségek legfeljebb a projekt elszámolható összes közvetlen költségeinek 20%-áig terjedhetnek. Az átálány alapon történő elszámolás mértéke és az általánosan elszámolható költségek köre az adott intézkedés jellegétől függően változhat.
2. Standard egységköltségek alkalmazásával számított átálányalapú költségek („unit cost”)
A megvalósuló tevékenységekhez, az aktuális piaci érték figyelembe vételével az alkalmazandó egységköltség mértékét, az egység definícióját és a teljesítés dokumentáltságát szükséges meghatározni, így az elszámolható költség a teljesített output darabszámának és a kapcsolódó egységköltség szorzatával határozható meg.
A sztenderd egység-költség alapú elszámolás során kizárólag a dokumentáltan megvalósult mennyiséget kell igazolni és nem az egységköltség vonatkozásában ténylegesen felmerült költségösszegének alátámasztottságát.
3. Átálányösszegek („lump sum”)
A módszer az előre definiált eredményen és előzetes valós költségbecslésen alapul, melynek teljesítéséhez kapcsolódik az elszámolhatóság és a kifizetés. A lump sum lefedheti a projekt egészét, illetve annak egy részét. Olyan, elsősorban kisösszegű projekteknél érdemes alkalmazni, ahol az output egységként megfogalmazható és részteljesítés nem indokolt az OP megvalósítása szempontjából.
Az ellenőrzések során a támogatás igazolásához a projekt valós teljesülését fogja vizsgálni a támogató a meghatározott eredményhez viszonyítva, és nem a valós felmerült költségeket.

Az intézményrendszert fel kell készíteni az egyszerűsített költségelszámolások bevezetése előtt.

Az intézményrendszer adminisztrációs terheinek csökkentése

- A pályázati rendszer elektronizálásának növelése jelentősen csökkenti az intézményrendszer adminisztrációs terheit is.
- A fejlesztéspolitikai jogviszonyban érintett ügyfelekről egységes nyilvántartás készül. Lehetőség szerint célzottan össze kapcsolnak a fejlesztéspolitikai nyilvántartások más adatbázisokkal is.
- Egyszerűsített lesz a támogatáselosztásban részt vevő szervezetek működési költség elszámolása.
- Az egyszerűsített projekt-kiválasztási eljárás csökkenti az intézményrendszer terheit. Az elszámolható projektek a benyújtással elfogadottá válnak, amennyiben tartalmuk összhangban áll az ágazati célokkal és minőségük elér egy nemzeti szabályozás szerinti minimum szintet.

11 SZAKASZ Horizontális elvek

11.1. Fenntartható fejlődés

A művelet kiválasztása során a környezetvédelmi követelmények, az erőforrás-hatékonyság, az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz történő alkalmazkodás, a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség, a kockázatmegelőzés és –kezelés, területi kohézió figyelembevételével hozott konkrét intézkedések ismertetése.

Cél

A fejlesztési programokban a fenntartható fejlődési elv teljesülésének biztosítása teszi lehetővé, hogy a fejlesztési programok összességükben társadalmi, térségi, környezeti és éghajlati szempontból együttesen az elérhető legkedvezőbb eredményt nyújtsák.

A 2014-2020 programozási időszakban a fenntarthatóság, mint horizontális szempont kapcsán a 1303/2013/EU rendelet I. melléklet 5. pontjában és a Partnerségi Megállapodásban foglalt követelmények érvényesülnek. A fenntarthatósági célkitűzés részeként kezeljük a területi kohézió érdekében tett erőfeszítéseket.

Tevékenységek/területek, amelyekhez az operatív program hozzájárulhat:

1. a beruházásoknak leginkább erőforrás-hatékony, fenntarthatóság szempontjából legkedvezőbb irányba terelése;
2. az esetleges káros környezeti vagy éghajlati hatással járó beruházások elkerülése, az esetleg fennmaradó káros hatások enyhítése, a klímaváltozás várható káros hatásaihoz történő alkalmazkodás;
3. a teljes életciklusra vetített költség alkalmazása a beruházási alternatívák összehasonlításakor;
4. a zöld közbeszerzések növekvő mértékű alkalmazása;
5. a fejlesztéssel érintett térség fenntarthatóságával, a környezeti állapottal kapcsolatos adatok rendszer-szerű gyűjtése, hozzáférhetővé tétele;
6. a területi kohézió céljának érvényesítése.

A horizontális szempontok biztosításának alapelvei, lépései:

1. a kiválasztási eljárásokban a tervezett beruházás szempontjából releváns, arányos fenntarthatósági kritérium megjelenítése;
2. a fenntarthatósági és területi kohéziót támogató célkitűzések megvalósítását támogató célzott intézkedések;
3. a fenntarthatósági és területi kohéziót támogató célkitűzések nyomon követését és értékelését biztosító adatok gyűjtése, értékelése a támogatási időszak kezdetétől.

A programciklus egyes szakaszaiban ez az alábbiakat jelenti:

Tervezés során:

- a horizontális elvek érvényesülésében meghatározó szerepet játszó szervezetek részvétele az operatív programok és a konstrukciók tervezésében, kialakításában;
- az operatív program horizontális cél-, és eszközrendszerének releváns és arányos megtervezése, figyelemmel az operatív programról készült stratégia környezeti vizsgálat megállapításaira és javaslataira, együttműködésben a központi koordinációs szervezettel;
- a horizontális elvek és a program specifikus célkitűzéseinek nyomon követését biztosító kapacitások megtervezése;
- operatív programban azoknak a beavatkozásoknak az azonosítása, kiemelése a monitoring és értékelés számára, amelyek számszerűsített módon a horizontális célok elérését kívánják szolgálni;
- a fenntarthatóság elveinek gyakorlati megvalósítását biztosító projekt-előkészítés szakmai támogatásának biztosítása;
- az operatív programok közötti koordináció feltételeinek biztosítása.

Projektek kiválasztása során:

- versenyalapú pályázat esetén a releváns kiválasztási kritériumok specifikálása;
- szakpolitikai szempontrendszer alapján történő projektkiválasztás esetén (állami, önkormányzati kedvezményezettek esetében) konkrét követelményrendszer meghatározása a horizontális elvek érvényre juttatásáért.

A kiválasztásnál előnyt jelentő fenntartható fejlődést szolgáló szempont lehet, ha a projektnek:

- tényleges környezetállapot, illetve települési környezetállapot javító hatása van,
- kimutatható ÜHG és/vagy légszennyezőanyag kibocsátás csökkenéssel jár,
- a klímaváltozás kedvezőtlen hatásaira való felkészülést, az ellenálló-, alkalmazkodóképesség javítását szolgálja,
- alacsony szállítási távolságokkal, anyag-, és energiafelhasználással valósul meg,
- célzott hatásai mellett járulékos módon hozzájárul a természeti és/vagy a kulturális örökségvédelmi értékek megőrzéséhez, védett fajok, vagy élőhelyek védelméhez, rehabilitációjához, a víztestek jó állapotának eléréséhez,
- természeti adottságoknak megfelelő ökoszisztéma szolgáltatásokat vesz igénybe úgy, hogy az nem jár az ökoszisztéma szolgáltatás károsodásával,
- helyi kultúrára és a környezethez alkalmazkodó hagyományos termelői és fogyasztói mintázatra épít, fenntarthatóbb életmódot szolgálja,
- erősíti a területi, közösségi kohéziót: jelentős térségi hatással bír, illeszkedik más (tervezett vagy közelmúltban megvalósított) fejlesztésekhez, illetve a fenntartható (fizikai) térhasználati elvek mentén valósul meg,
- megújuló energiát hasznosító technológiákat alkalmaz,
- természetszerű élőhelyek, zöldfelület kiterjedésének növekedésével, meglévő élőhelyek/zöldfelületek rehabilitációjával, állapotuk javulásával, intenzitásának növelésével is jár,
- környezetvédelmi szemléletformálást tartalmaz.

Végrehajtás során:

- partnerek aktív bevonása; az intézkedések, pályázati kiírások tervezésénél és monitoringjánál;
- a végrehajtó intézményrendszer által nyújtott tanácsadás, képzés.

Nyomon követés, értékelés, nyilvánosság

- egységes informatikai rendszer keretében monitoring- és indikátorrendszer, szakmai nyomon követés kialakítása, biztosítása;
- ennek megfelelő működését támogató adatgyűjtési, adatszolgáltatási rendszer kialakítása, működtetése;
- programszintű értékelések elvégzése a horizontális elvekhez való hozzájárulásuk megállapítására (a programszintű értékelések részét képezi a fejlesztések területi szempontú értékelése is).

A horizontális szempontok nyomon követésére alkalmas adatok körét, ezek gyűjtésének rendjét a központi koordinációnál működő Horizontális Munkacsoport dolgozza ki, a Horizontális Monitoring Bizottság hagyja jóvá, és az Egységes Működési Kézikönyv tartalmazza.

Az értékelésekről, a horizontális szempontok teljesüléséről készülő jelentéseket a központi koordináló szervezet nyilvánosságra hozza.

A fenntarthatóság, elvének képviselői szervei helyet kapnak az operatív program végrehajtását nyomon követő Monitoring Bizottságban.

A horizontális politikák érvényesítésének, és a releváns partnerek bevonásának a legfontosabb szerve a Horizontális Monitoring Bizottság, amelynek feladata a horizontális kérdések részletesebb, szakmai jellegű megtárgyalása, nyomon követése.

11.2. Esélyegyenlőség és megkülönböztetés-mentesség

Az esélyegyenlőség előmozdítása, valamint a nemek, faji hovatartozáson, nemzetiséghez tartozáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékossgon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló bármilyen megkülönböztetés megakadályozása érdekében a program előkészítése, tervezése és végrehajtása és különösen a finanszírozáshoz való hozzájáruláshoz és a fogyatékossgal élő személyek hozzáféréseinek biztosításához kapcsolódó konkrét intézkedések ismertetése.

Cél

Az esélyegyenlőség elősegítésének, a megkülönböztetésből fakadó hátrányok társadalmi szintű csökkentése. A programok végrehajtása során ez olyan csoportok segítségét és szempontjaik kiemelt figyelembevételét jelenti, melyek saját erejükből nem lennének képesek a hátrányaikból fakadó nehézségek leküzdésére, fokozottan ki vannak téve a hátrányos megkülönböztetés veszélyének, illetve támogatásra szorulnak a programok forrásaihoz történő hozzáférés során. A1303/2013/EU rendelet I. melléklet 5. pontjával és a Partnerségi Megállapodás 1. B fejezet 1.5. részével összhangban a cél keretében érvényesül:

- a hozzáférhetőség horizontális célkitűzése, biztosítva az ESB alapok által társfinanszírozott javakhoz és szolgáltatásokhoz történő hozzáférést mindenki számára,
- a népesedési kihívások kezelése, melynek keretében elősegítjük az összes életkori csoport társadalmi befogadását.

Hátrányos megkülönböztetés által leginkább sújtott csoportok

- akadályozott/fogyatékossgal élő/megváltozott munkaképességű emberek
- alacsony végzettségűek, iskolából lemorzsolódók
- pályakezdő fiatalok, munkatapasztalattal nem rendelkezők
- (tartósan) munkanélküliek
- alacsony munkaintenzitású háztartásban élő emberek
- romák
- szegregátumok lakói
- rossz közlekedésű településen élők
- (jövedelmi, lakhatási) szegények
- migránsok
- fogvatartottak, börtönből szabadultak
- szenvedélybetegek
- hajléktalanok
- hátrányos helyzetű családokban/ állami gondoskodásban élő gyerekek, fiatalok
- 45 év feletti inaktívok
- idősek

A csoportok között átfedések lehetségesek, illetve a hátrányok halmozódhatnak.

Tevékenységek/területek, amelyekhez az operatív program hozzájárulhat:

1. Megfelelő képzettséghez való hozzáférés
2. Megfelelő munkaerő-piaci pozícióhoz és foglalkoztatási feltételekhez való hozzáférés
3. Megfelelő lakhatáshoz és lakhatási környezethez való hozzáférés
4. Megfelelő egészségügyi szolgáltatáshoz való hozzáférés
5. Megfelelő közlekedéshez való hozzáférés
6. Közzolgáltatásokhoz való hozzáférés (szociális, gyermekjóléti, és más kormányzati, önkormányzati közzolgáltatások)
7. Megfelelő társadalmi és közösségi kapcsolatrendszerhez való hozzáférés
8. Megfelelő információhoz való hozzáférés
9. Hatalomhoz, önrendelkezéshez, önérvényesítéshez való hozzáférés
10. Befogadó közösséghez való hozzáférés - szemléletformálás

A horizontális szempontok biztosításának alapelvei, lépései:

Az Operatív Program megvalósítása során az alábbi feltételeknek kell teljesülniük:

Tervezés:

- az intézményrendszer biztosítja az esélyegyenlőségi elvek érvényesülésében meghatározó szerepet játszó szervezetek részvételét az operatív program és a konstrukciók tervezésében;
- egységes szabályozás kialakítása és az eljárásrendek módosítása a hatékonyság és eredményesség, és a kedvezményezettek adminisztrációs terheinek csökkentése érdekében;
- a horizontális elvek és a program specifikus célkitűzéseinek nyomon követését biztosító kapacitások megtervezése;
- operatív programban azoknak a beavatkozásoknak az azonosítása, kiemelése a monitoring és értékelés számára, amelyek számszerűsített módon az esélyegyenlőségi célok elérését kívánják szolgálni.

Projektek kiválasztása:

- versenyalapú pályáztatás esetén releváns kiválasztási kritériumok meghatározása annak érdekében, hogy a kiválasztandó pályázatok tevékenységei a lehető legnagyobb mértékben járuljanak hozzá az esélyegyenlőségi elvek érvényesítéséhez (elvárás, hogy a kritériumoknak feltétlenül objektíveknek, egyszerűen kezelhetőnek, fajlagosan számszerűsíthetőnek kell lenniük, illetve illeszkedniük kell a pályázat tartalmához);
- szakpolitikai szempontrendszer alapján történő projektkiválasztás esetén (állami, önkormányzati kedvezményezettek esetében) konkrét, a projekt tartalmához igazodó követelményrendszer meghatározása az esélyegyenlőségi elvek és az egyetemes tervezés elvének érvényre juttatásának érdekében.

Végrehajtás:

- kiemelt, egyedi beruházások esetében projekt szinten is szükséges a releváns esélyegyenlőségi elvárásoknak való megfelelés, az egyetemes tervezés elvének érvényesítése;
- minden épületre, tárgyra, technológiára, szolgáltatásra irányuló tervezési, fejlesztési projektben alkalmazni kell a fizikai és infokommunikációs hozzáférhetőség szempontjait;
- az intézményrendszer személyi állományának kiválasztása során hátrányos helyzetűek (például a fogyatékossgal élők és a romák) alkalmazása, valamint az egyenlő munkáért egyenlő bér követelménye;
- Az intézményrendszer munkatársai képzést kapnak az esélyegyenlőségi szempontok érvényesítéséről és jó gyakorlatairól.

Nyomonkövetés

A koordináló szervezet (Miniszterelnökség) nyomonköveti a horizontális célok érvényesülését mind a pályázók mind az intézményrendszer szereplőinél. Az ME biztosítja illetve felügyeli a releváns partnerszervezetek bevonását a programok tervezésébe és végrehajtásába és értékelésébe.

A koordináló szervezet egységes informatikai rendszerén keresztül monitoring- és indikátorrendszert működtet, megszervezi az adatgyűjtési, adatszolgáltatási rendszer kialakítását, biztosítja annak naprakészségét. Évente jelentés formájában tájékoztatja a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságot a horizontális elvek érvényesüléséről, valamint az általa szervezett képzések előrehaladásáról.

A programszintű értékelések része a programok esélyegyenlőség szempontú vizsgálata. Az értékelések eredményei visszacsatolásra kerülnek a végrehajtásban résztvevők számára, illetve beépítésre kerülnek az egyes képzési anyagokba.

Az esélyegyenlőségi célcsoportok érdekképviselői szervei helyet kapnak a Monitoring Bizottságban.

Horizontális Monitoring Bizottság

A horizontális politikák érvényesítésének, és a releváns partnerek bevonásának a legfontosabb szerve a Horizontális Monitoring Bizottság. Feladata során nyomon követi a horizontális kérdések részletesebb, szakmai jellegű megtárgyalását

A férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdításához történő hozzájárulás ismertetése és adott esetben a nemek közötti esélyegyenlőség érvényesülésének érdekében hozott intézkedések a program és a művellet szintjén.

Cél:

Alapvető követelmény, hogy a 2014-2020 időszak során az operatív programok végrehajtásának valamennyi szintjén elő kell segíteni a nők és férfiak közti egyenlőség érvényesülését a végrehajtás minden szakaszában. A nemek közti egyenlőség szempontjait szem előtt tartva aktívan támogatni kell azon intézkedéseket, amelyek segítenek főlészámolni a nőket vagy a férfiakat érintő egyenlőtlenséget a társadalmi élet valamennyi területén, beleértve a foglalkoztatást, a képzést, a gazdasági életet, a közéletet, a javakhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést is.

Elő kell segíteni a programozásnál, a projekt kiválasztásnál és a fejlesztések végrehajtásakor a nők és férfiak közötti legkülönbébb hátrányok felszámolását és a társadalmi nemek közötti egyenlőség megteremtését. Ennek alapvető módja a hátrányos megkülönböztetés elkerülése, az esélyteremtés eszközrendszerének alkalmazása és a demográfiai kihívás kezelése.

A1303/2013/EU rendelet I. melléklet 5. pontjával és a Partnerségi Megállapodás 1. B fejezet 1.5. részével összhangban a cél keretében érvényesül:

- a hozzáférhetőség horizontális célkitűzése, biztosítva az ESB alapok által társfinanszírozott javakhoz és szolgáltatásokhoz történő hozzáférést mindenki számára,
- a népesedési kihívások kezelése, melynek keretében elősegítjük a gyermekvállalást, valamint a hivatás és a családi élet közötti jobb egyensúly megvalósítását nők és férfiak számára egyaránt.

A végrehajtás során kiemelt figyelmet kell szentelni:

- a nők esélyegyenlőségére a foglalkoztatásban, valamint a nők esélyegyenlőségének megteremtésére a vezető munkakörök betöltésében;
- a férfiak és nők közötti esélyegyenlőségre a foglalkoztatási, szociális, egészségügyi, közlekedési, oktatási és képzési szolgáltatásokban, a közkincsekhez, közjavakhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzáférésben, a vállalkozóvá válásban, kiemelt figyelemmel a kisgyermeket nevelőkre, illetve a gyermeküket egyedül nevelő szülőkre;
- kisgyermeket nevelő nőkkel szembeni foglalkoztatási diszkrimináció csökkentésére; a munkahelyek családbaráttá tételére, atipikus foglalkoztatási formák (részmunkaidő, munkakör-megosztás, távmunka) és rugalmas munkaszervezési módok alkalmazására a kisgyermekes szülők számára;
- a nők esélyegyenlőségére a munkáért járó javadalmazásban (munkaerőpiaci bérkülönbségek, egyenlőtlenség, diszkrimináció csökkentése, mindennek hatása a nyugdíjak összegére);
- a nők gazdasági függetlenségének előmozdítására; fokozott figyelemmel a nők vállalkozóvá válásának elősegítésére;
- a férfiak esélyegyenlőségének előmozdítására a családtámogatási ellátások igénybevétele (apasági szabadság, GYES, GYET), valamint a családon belüli egyenlőbb munkamegosztás területén;
- a szervezetek vezetésében a nemek közti arányok kiegyensúlyozottságára;

Külön figyelmet kell fordítani a nők következő csoportjaira:

- roma,
- kisgyermeket nevelő,
- többgyermekes,
- 50 év feletti,
- GYES-ről / GYED-ről visszatérő,
- inaktív nők,
- migráns nők.

A horizontális szempontok biztosításának alapelvei, lépései:

Tervezés:

- az intézményrendszer biztosította/biztosítja a nemek közti egyenlőség elvének

érvényesülésében meghatározó szerepet játszó szervezetek részvételét az operatív program és a konstrukciók tervezésében;

- a nemek közti egyenlőség elvének és a program specifikus célkitűzéseinek nyomon követését biztosító kapacitások megtervezése;
- operatív programban azoknak a beavatkozásoknak az azonosítása, kiemelése a monitoring és értékelés számára, amelyek számszerűsített módon a nemek közti egyenlőség célját kívánják szolgálni.

Projektek kiválasztása:

- versenyalapú pályáztatás esetén releváns kiválasztási kritériumok meghatározása annak érdekében, hogy a kiválasztandó pályázatok tevékenységei a lehető legnagyobb mértékben járuljanak hozzá az a nemek közti egyenlőség elvének érvényesítéséhez (elvárás, hogy a kritériumoknak feltétlenül objektíveknek, egyszerűen kezelhetőnek, fajlagosan számszerűsíthetőnek kell lenniük, illetve illeszkedniük kell a pályázat tartalmához);
- szakpolitikai szempontrendszer alapján történő projektkiválasztás esetén (állami, önkormányzati kedvezményezettek esetében) konkrét, a projekt tartalmához igazodó követelményrendszer meghatározása az a nemek közti egyenlőség elvének érvényre juttatásának érdekében.

Végrehajtás:

- kiemelt, egyedi beruházások esetében – figyelemmel a projektek volumenére és társadalmi-gazdasági hatására – projekt szinten is szükséges a nemek közti egyenlőség elvárásának való megfelelés;
- az intézményrendszer személyi állományának kiválasztása során fontos szempont a férfiak és a nők esélyegyenlősége, valamint az egyenlő munkáért egyenlő bér követelménye;
- Az intézményrendszer munkatársai képzést kapnak nemek közti egyenlőség elvének érvényesítéséről és jó gyakorlatairól.

Nyomonkövetés

A koordináló szervezet (Miniszterelnökség) nyomonköveti a horizontális célok érvényesülését mind a pályázók mind az intézményrendszer szereplőinél. Az ME biztosítja illetve felügyeli a releváns partnerszervezetek bevonását a programok tervezésébe és végrehajtásába és értékelésébe.

A koordináló szervezet egységes informatikai rendszerén keresztül monitoring- és indikátorrendszert működtet, megszervezi az adatgyűjtési, adatszolgáltatási rendszer kialakítását, biztosítja annak naprakészségét. Évente jelentés formájában tájékoztatja a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságot a horizontális elvek érvényesüléséről, valamint az általa szervezett képzések előrehaladásáról.

A programszintű értékelések része a programok esélyegyenlőség szempontú vizsgálata. Az értékelések eredményei visszacsatolásra kerülnek a végrehajtás résztvevők számára, illetve beépítésre kerülnek az egyes képzési anyagokba.

A nemek közti egyenlőség elvének érdekképviselői szervei helyet kapnak a Monitoring Bizottságban.

A horizontális politikák érvényesítésének, és a releváns partnerek bevonásának a legfontosabb szerve a Horizontális Monitoring Bizottság. Feladata során nyomonköveti a horizontális kérdések részletesebb, szakmai jellegű megtárgyalását.

12 SZAKASZ: KÜLÖN ELEMEEK

12.1 A PROGRAMOZÁSI IDŐSZAK ALATT VÉGREHAJTANI TERVEZETT NAGYPROJEKTEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdésének e) pontja)

109. táblázat: A nagyprojektek listája

Projekt	A bejelentés/benyújtás tervezett dátuma (év, negyedév)	A végrehajtás tervezett kezdete (év, negyedév)	A teljesítés tervezett időpontja (év, negyedév)	Prioritási tengelyek/ beruházási prioritások
Nem releváns				

12.2 AZ OPERATÍV PROGRAM EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERETE

110. táblázat: Eredményességmérési keret alaponként és régiókatégoriánként (összefoglaló táblázat)

Prioritási tengely	Alap	Régió - kategória	Mutató vagy a végrehajtás kulcsfontosságú lépése	Mérték egység, adott esetben	2018-ra vonatkozó rész cél	Végső cél (2023) ¹³⁵		
						F	N	Ö
Az egyes prioritási tengelyek beavatkozási kategóriáit tartalmazó táblázatok alapján automatikusan generált táblázat.								

¹³⁵ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva.

12.3 AZ OPERATÍV PROGRAM ELKÉSZÍTÉSÉBEN RÉSZTVEVŐ ÉRINTETT PARTNEREK

Név (beosztás, szervezet)

- Bányai Gábor (elnök, Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés)
- Tiffán Zsolt (elnök, Baranya Megyei Közgyűlés)
- Farkas Zoltán (elnök, Békés Megyei Közgyűlés)
- Dr. Mengyi Roland (elnök, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közgyűlés)
- Magyar Anna (elnök, Csongrád Megyei Közgyűlés)
- Dr. Szakács Imre (elnök, Győr-Moson-Sopron Megyei Közgyűlés)
- Törő Gábor (elnök, Fejér Megyei Közgyűlés)
- Bodó Sándor (elnök, Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlés)
- Szabó Róbert (elnök, Heves Megyei Közgyűlés)
- Kovács Sándor (elnök, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés)
- Popovics György (elnök, Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés)
- Becsó Zsolt (elnök, Nógrád Megyei Közgyűlés)
- Dr. Szűcs Lajos (elnök, Pest Megyei Közgyűlés)
- Gelencsér Attila (elnök, Somogy Megyei Közgyűlés)
- Seszták Oszkár (elnök, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés)
- Dr. Puskás Imre (elnök, Tolna Megyei Közgyűlés)
- Kovács Ferenc (elnök, Vas Megyei Közgyűlés)
- Lasztovicza Jenő (elnök, Veszprém Megyei Közgyűlés)
- Manninger Jenő (elnök, Zala Megyei Közgyűlés)
- Breznovits István (ügyvezető igazgató, Nyugat-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség)
- Sitányi László (ügyvezető igazgató, Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség)
- Molnár Tamás (ügyvezető igazgató, Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség)
- Dr. Kiss Imre (ügyvezető igazgató, Dél-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség)
- Dr. Mező Ferenc (ügyvezető igazgató, Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség)
- Gutyán Gergely (ügyvezető igazgató, NORDAÉszak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség)
- Bozzay Péter (ügyvezető igazgató, Pro Régió Ügynökség)
- Dr. Pesti Imre (kormány megbízott, Budapest Főváros Kormányhivatala)
- dr. Tarnai Richárd (kormány megbízott, Pest Megyei Kormányhivatal)
- Kiss Attila (kabinetfőnök, Pest Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Kerényi János (kormány megbízott, Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Zombor Attila (főigazgató, Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal)
- Magyar Istvánné (főigazgatói titkárnő, Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Hargitai János (kormány megbízott, Baranya Megyei Kormányhivatal)
- Erdős Norbert (kormány megbízott, Békés Megyei Kormányhivatal)
- Demeter Ervin (kormány megbízott, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal)
- B. Nagy László (kormány megbízott, Csongrád Megyei Kormányhivatal)

- dr. Dorkota Lajos (kormány megbízott, Fejér Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Balogh Ibolya (főigazgató, Fejér Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Galambos Dénes (kabinetvezető, Fejér Megyei Kormányhivatal)
- Széles Sándor (kormány megbízott, Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal)
- Rácz Róbert (kormány megbízott, Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal)
- Horváth László (kormány megbízott, Heves Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Balás István (főigazgató, Heves Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Demeter András (igazgató, Heves Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Kállai Mária (kormány megbízott, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Szakali Erzsébet (főigazgató, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal)
- Urbán Ildikó (igazgató, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal)
- Czunyiné dr. Bertalan Judit (kormány megbízott, Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Szabó Sándor (kormány megbízott, Nógrád Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Nagy Zsuzsanna (főigazgató, Nógrád Megyei Kormányhivatal)
- Juhász Tibor (kormány megbízott, Somogy Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Vinnai Győző (kormány megbízott, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal)
- Nagyné Tóth-Páll Zselyke (kabinetvezető, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal)
- Tóth Ferenc (kormány megbízott, Tolna Megyei Kormányhivatal)
- Réger Balázs (kabinet-vezető-sajtófőnök, Tolna Megyei Kormányhivatal)
- Harangozó Bertalan (kormány megbízott, Vas Megyei Kormányhivatal)
- Dr. Kovács Zoltán (kormány megbízott, Veszprém Megyei Kormányhivatal)
- Rigó Csaba Balázs (kormány megbízott, Zala Megyei Kormányhivatal)
- Tarlós István (főpolgármester, Budapest Főváros Önkormányzata)
- T. Mészáros András (polgármester, Érd MJV Önkormányzat)
- Vantara Gyula (polgármester, Békéscsaba MJV Önkormányzat)
- Dr. Kiss Gyula (titkársági osztályvezető, Békéscsaba MJV Önkormányzat)
- Kósa Lajos (polgármester, Debrecen MJV Önkormányzat)
- Cserna Gábor (polgármester, Dunaújváros MJV Önkormányzat)
- Habis László (polgármester, Eger MJV Önkormányzat)
- Borkai Zsolt (polgármester, Győr MJV Önkormányzat)
- Bolla Péter (kabinetfőnök, Győr MJV Önkormányzat)
- Almási István (polgármester, Hódmezővásárhely MJV Önkormányzat)
- Markó Csaba (kabinetirodavezető, Hódmezővásárhely MJV Önkormányzat)
- Szita Károly (polgármester, Kaposvár MJV Önkormányzat)
- Jenei Zoltánné (polgármesteri irodavezető, Kaposvár MJV Önkormányzat)
- Dr. Zombor Gábor (polgármester, Kecskemét MJV Önkormányzat)
- Dr. Kriza Ákos (polgármester, Miskolc MJV Önkormányzat)
- Kádas Anikó (személyi titkár, Miskolc MJV Önkormányzat)
- Cseresnyés Péter (polgármester, Nagykanizsa MJV Önkormányzat)

- Bedő Ibolya (polgármesteri titkárnő, Nagykanizsa MJV Önkormányzat)
- Dr. Kovács Ferenc (polgármester, Nyíregyháza MJV Önkormányzat)
- Dr. Páva Zsolt (polgármester, Pécs MJV Önkormányzat)
- Székyné dr. Sztrémi Melinda (polgármester, Salgótarján MJV Önkormányzat)
- Takácsné Turai Gabriella (polgármesteri titkárnő, Salgótarján MJV Önkormányzat)
- Dr. Gaál Zoltán (jegyző, Salgótarján MJV Önkormányzat)
- Dr. Fodor Tamás (polgármester, Sopron MJV Önkormányzat)
- Brummer Krisztián (polgármesteri irodavezető, Sopron MJV Önkormányzat)
- Dr. Botka László (polgármester, Szeged MJV Önkormányzat)
- Putics Tímea (titkárságvezető, Szeged MJV Önkormányzat)
- Dr. Cser-Palkovics András (polgármester, Székesfehérvár MJV Önkormányzat)
- Csanády László (szem. Titkár, Székesfehérvár MJV Önkormányzat)
- Horváth István (polgármester, Szekszárd MJV Önkormányzat)
- Mizsák Dominika (titkárságvezető, Szekszárd MJV Önkormányzat)
- Szalay Ferenc (polgármester, Szolnok MJV Önkormányzat)
- Dr. Puskás Tivadar (polgármester, Szombathely MJV Önkormányzat)
- Schmidt Csaba (polgármester, Tatabánya MJV Önkormányzat)
- Porga Gyula (polgármester, Veszprém MJV Önkormányzat)
- Katonáné Pálmai Marianna (polgármesteri titkárnő, Veszprém MJV Önkormányzat)
- Gyutai Csaba (polgármester, Zalaegerszeg MJV Önkormányzat)
- Szemes Péter (személyi titkár, Zalaegerszeg MJV Önkormányzat)
- Tarlós István (főpolgármester, Főpolgármesteri Hivatal)
- Dr. Navracsics Tibor (közigazgatási és igazságügyi miniszter, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)
- Dr. Fazekas Sándor (vidékfejlesztési miniszter, Vidékfejlesztési Minisztérium)
- Németh Lászlóné (nemzeti fejlesztési miniszter, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)
- Dr. Hende Csaba (honvédelmi miniszter, Honvédelmi Minisztérium)
- Dr. Martonyi János (külügyminiszter, Külügyminisztérium)
- Varga Mihály (nemzetgazdasági miniszter, Nemzetgazdasági Minisztérium)
- Dr. Pintér Sándor (belügyminiszter, Belügyminisztérium)
- Balogh Zoltán (emberi erőforrások minisztere, Emberi Erőforrások Minisztériuma)
- Berki Ágnes (titkár, Kisvárosi Önkormányzatok Országos Érdekszövetsége)
- Wekler Ferenc (elnök, Községek, Kistelepülések és Kistérségek Országos Önkormányzati Szövetsége)
- Schmidt Jenő (elnök, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége)
- Dr. Zongor Gábor (főtitkár, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége)
- Dr. Gémesi György (elnök, Magyar Önkormányzatok Szövetsége)
- Dr. Fábián Zsolt (főtitkár, Magyar Önkormányzatok Szövetsége)
- Pelyhe József (titkár, szervező, Magyar Önkormányzatok Szövetsége)

- Kósa Lajos (elnök, Megyei Jogú Városok Szövetsége)
- Papp Erika (ügyvezető, Megyei Jogú Városok Szövetsége)
- Nagy Tímea (titkár, Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége)
- dr. Bóka István (elnök, Balaton Fejlesztési Tanács (Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.))
- Dr. Molnár Gábor (ügyvezető igazgató, Balaton Fejlesztési Tanács (Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.))
- Fekete-Páris Judit (gazdasági igazgató és ügyvezető igazgató-helyettes, Balaton Fejlesztési Tanács (Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.))
- Dr. Antalfy Gábor (ügyvezető elnök, Kereskedők és Vendéglátók Országos Érdekképviseleti Szövetsége)
- Demján Sándor (ügyvezető elnök, Vállalkozások és Munkáltatók Országos Szövetsége)
- Dr. Vadász György (ügyvezető elnök, Magyar Iparszövetség)
- Szűcs György (elnök, Ipartestületek Országos Szövetsége)
- Dr. Zs. Szőke Zoltán (elnök, Általános Fogyasztási Szövetkezetek és Kereskedelmi Társaságok Országos Szövetsége)
- Dr. Futó Péter (elnök, Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége)
- Parragh László (elnök, Magyar Kereskedelmi és Iparkamara)
- Dr. Csizmadia László (elnök, Falusi és Agroturizmus Országos Szövetsége)
- Kálmán István (elnök, Magyar Beutaztatók Szövetsége)
- Ganczer Gábor (elnök, Magyar Rendezvényszervezők Szövetsége)
- Bálint Zoltán (elnök, Magyarországi Idegenvezetők Szövetsége)
- Horváth Vilmos (elnök, Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Turisztikai Kollégiuma)
- Trangóni Katalin (elnök, Magán szállásadók Országos Szövetsége)
- Kopócsy Andrea (elnök, Magyar Szállodák és Éttermek Szövetsége)
- Garancsi István (elnök, Magyar Természetjáró Szövetség)
- Molnár Gabriella (elnök, Magyar Utazásszervezők és Utazásközvetítők Szövetsége)
- Kovács László (elnök, Magyar Vendéglátók Ipartestülete)
- Krivács András (elnök, Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség)
- Balogh Károly (elnök, Magyarországi Turisztikai Desztinációk és Menedzsment-szervezetek Szövetsége)
- Vancsura Miklós (ügyvezető elnök, Magyar Fürdőszövetség)
- Dr. Puczkó László (elnök, Turisztikai Tanácsadók Szövetsége)
- Bittera Dóra (elnök, Magyar Gasztronómiai Egyesület)
- Gál Pál Zoltán (elnök, Turisztikai és Vendéglátó Munkaadók Országos Szövetsége)
- Csité András (igazgató, HÉTFA Kutatóintézet és Elemző Központ)
- Horváth Tihamér (elnök, Széchenyi Terv Gazdaságfejlesztő Társaság)
- Horváth Gergely (vezérigazgató, Magyar Turizmus Zrt.)
- Dr. Mezőszentgyörgyi Dávid (főigazgató, Nemzeti Agrár-szaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet)
- Görözd-Nagy Eszter (ügyvezető igazgató, Széchenyi Programiroda)
- Dr. Deák Csaba Tamás (elnökhelyettes, Nemzeti Innovációs Hivatal)

- Fürjes Balázs (vezérigazgató, Századvég Gazdaságkutató Zrt.)
- Balogh Károly (elnök, Magyar Turisztikai Desztinációk és Menedzsment-szervezetek Szövetsége)
- Medgyesy Balázs (kormánybiztos, Duna Régió Stratégia Titkársága)
- Dr. Vukovich Gabriella (elnök , Központi Statisztikai Hivatal)
- Varga Zoltán (főosztályvezető, Központi Statisztikai Hivatal)
- Galántai Katalin (osztályvezető, Központi Statisztikai Hivatal)
- Horváth Péter (elnök, Magyar Energia Hivatal)
- Buda Dóra (Kabinetfőnök, Magyar Energia Hivatal)
- Rónaky József (főigazgató, Országos Atomenergia Hivatal)
- Horváth Kristóf (főigazgató-helyettes, Országos Atomenergia Hivatal)
- Pálincás József (elnök, Magyar Tudományos Akadémia)
- Kindert Judit (főosztályvezető, Magyar Tudományos Akadémia)
- Kende Zsuzsanna (titkársági referens, Magyar Tudományos Akadémia)
- Baranyay László (elnök-vezérigazgató, Magyar Fejlesztési Bank Zrt.)
- Csuha J. Imre (elnök-vezérigazgató, Széchenyi Tőkealap-Kezelő Zrt.)
- Domokos László (elnök, Állami Számvevőszék (ÁSZ))
- Dobos Erzsébet (elnök, Nemzeti Külgazdasági Hivatal (HITA))
- Garancsi István (miniszterelnöki megbízott, Kerékpáros turizmusért felelős miniszterelnöki megbízott)
- Márton Péter (vezérigazgató, Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.)
- Nátrán Roland (vezérigazgató, Eximbank - Magyar Export-Import Bank Zrt.)
- Dr. Matolcsy György (elnök, Magyar Nemzeti Bank)
- Auth Henrik (elnök-vezérigazgató, Garantiqa Hitelgarancia Zrt.)
- dr. Herczegh András (ügyvezető igazgató, Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány)
- Vingelman József (vezérigazgató, Magyar Vállalkozásfinanszírozási Zrt.)
- Dr. Patai Mihály (elnök, Magyar Bankszövetség)
- Csáki Ferenc (elnök, Magyar Faktoring Szövetség)
- Hanczár Zsolt (elnök, Magyar Lízingszövetség)
- Bethlen Nikolaus (elnök, Magyar Kockázati- és Magántőke Egyesület)
- Barta E. Gyula (vezérigazgató, Magyar Gazdaságfejlesztési Központ Zrt.)
- Dányi Gábor (elnökhelyettes, Nemzeti Fejlesztési Ügynökség)
- Dr. Bendzsel Miklós (elnök, Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala)
- Dr. Tóza István (tanszékvezető főiskolai tanár, BCE Gazdálkodástudományi Kar Gazdaságföldrajz és Jövő kutatás Tanszék)
- Dr. Kollányi László (tanszékvezető egyetemi docens, BCE Tájépítészeti Kar, Tájtervezés- és Területfejlesztési Tanszék)
- Dr. Valkó László CSc (tanszékvezető egyetemi docens, BME GTK Környezetgazdaságtan Tanszék)
- Prof. Dr. Nagy János (centrumelnök, intézetigazgató, doktori iskola vezető, Debreceni Egyetem Agrár- és Gazdálkodástudományok Centruma Földhasznosítási, Műszaki és Területfejlesztési Intézet)
- dr. Nemes Nagy József DSc (tanszékvezető egyetemi tanár, ELTE TTK Regionális Tudományi

Tanszék)

- Dr. Habil Illés Sándor (tanszékvezető egyetemi docens, ELTE TTK Társadalom- és Gazdaságföldrajz Tanszék)
- Dr. Habil Gál Zoltán (tanszékvezető egyetemi docens, Kaposvári Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Regionális Gazdasági- és Statisztika Tanszék)
- Dr. Udovecz Gábor, DSc (doktori iskola vezető, egyetemi tanár, Kaposvári Egyetem, Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola)
- Dr. Habil Szirmai Viktória (tanszékvezető egyetemi docens, Kodolányi János Főiskola Európai Város és Regionális Tanulmányok Tanszék)
- Prof Dr. Kocziszky György (tanszékvezető egyetemi docens, Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar, Világ- és Regionális Gazdaságtan Intézet)
- Dr. Szintay István (Vállalkozás elmélet és gyakorlat doktori PHd Iskola vezetője, egyetemi tanár, Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar Vállalkozáselmélet és gyakorlat Doktori Iskola)
- Prof. Dr. Michalkó Gábor (osztályvezető , MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Földrajztudományi Intézet Társadalomföldrajzi Osztály)
- Dr. Fazekas Károly (igazgató, MTA KRTK Közgazdaság-tudományi Intézet)
- Prof Dr. Faragó László (intézetigazgató egyetemi tanár, MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Regionális Kutatások Intézete)
- Dr. Perger Éva (osztályvezető , MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete Alföldi Tudományos Osztály)
- Dr. Mezei Cecília (osztályvezető , MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete Dunántúli Tudományos Osztály)
- Dr. Kovács Katalin (osztályvezető , MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete Közép- és Észak-magyarországi Tudományos Osztály)
- Dr. Lados Mihály (osztályvezető, egyetemi docens, MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete Nyugat-magyarországi Tudományos Osztály)
- Dr. Fábián Attila (egyetemi docens, oktatási dékánhelyettes, intézetigazgató, Nyugat-Magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kar Nemzetközi és Regionális Gazdaságtani Intézet)
- Prof. Dr. Székely Csaba (egyetemi tanár, dékán, a Széchenyi István Doktori Iskola vezetője, NYME Széchenyi István Doktori Iskola)
- Dr. Mellár Tamás (intézetigazgató, egyetemi tanár, PTE KTK Közgazdasági- és Regionális Tudományok Intézete)
- Dr. Varga Attila Dsc (egyetemi tanár, a doktori iskola vezetője, Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar Regionális Politika és Gazdaságtan Doktori Iskola)
- dr. Aubert Antal (egyetemi docens, intézetigazgató, PTE TTK Földrajzi Intézet)
- Prof Dr. Rechnitzer János (egyetemi tanár, általános és tudományos rektorhelyettes, doktori iskola vezető, Széchenyi István Egyetem Kautz Gyula Gazdaságtudományi Kar Regionális-tudományi és Közpolitikai Tanszék)
- Prof. Dr. Lengyel Imre (intézetvezető egyetemi tanár, doktori iskola vezető, Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtani és Gazdaságfejlesztési Intézet)
- Dr. Kovács Zoltán (tanszékvezető egyetemi tanár , Szegedi Tudományegyetem Természettudományi Kar Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszék)
- Dr. Sikos T. Tamás DSc (egyetemi tanár, doktori iskola vezető, Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Regionális Tudományok Doktori Iskola)
- Prof. Dr. Káposzta József CSc. (intézetigazgató egyetemi docens, Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Regionális Gazdaságtani és Vidékfejlesztési Intézet)
- Dr. Faragó Sándor (rektor, Nyugat-Magyarországi Egyetem)

- Dr. Szabó Gábor (rektor, Szegedi Tudományegyetem)
- Dr. Szél Ágoston (rektor, Semmelweis Egyetem)
- Dr. Péceli Gábor (rektor, Budapesti Műszaki és Gazdaság-tudományi Egyetem)
- Dr. Mezey Barna (rektor, Eötvös Lóránd Tudományegyetem)
- Dr. Bódis József (rektor, Pécsi Tudományegyetem)
- Dr. Földesi Péter (rektor, Széchenyi István Egyetem)
- Dr. Tőzsér János (egyetemi tanár, ideiglenes intézetvezető, Szent István Egyetem)
- Dr. Szilvássy Zoltán (rektor, Debreceni Egyetem)
- Dr. Friedler Ferenc (rektor, Pannon Egyetem)

13 MELLÉKLETEK (AZ ELEKTRONIKUS ADATCSERE-RENDSZERBE KÜLÖN FÁJLKÉNT FELTÖLTVE):

- Az előzetes értékelés jelentéstervezete vezetői összefoglalóval (kötelező).
- (Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 55. cikkének(2) bekezdése)
- Az előzetes feltételrendszer alkalmazhatósága és teljesülésének értékelésére vonatkozó dokumentáció (adott esetben).
- A nemzeti esélyegyenlőségi szervezetek véleménye a 11.2. és 11.3. szakaszcól (adott esetben) (Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (7) bekezdése)
- Az operatív program lakossági összefoglalója (adott esetben).

ELŐTERJESZTÉS

A BARANYA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK
2014. NOVEMBER 27-I ÜLÉSÉRE

IKTATÓSZÁM: 136-10/2014

MELLÉKLETEK: 1 DB

TÁRGY: Döntés a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács által kezelt decentralizált célelőirányzatok terhére kötött támogatási szerződések alapadataiban történt változásról, valamint támogatási szerződések lezárásáról *(támalap)*

ELŐTERJESZTŐ: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Sárdi Petra mb. csoportvezető, Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.

MEGTÁRGYALTA: Területfejlesztési Bizottság
Ügyrendi Bizottság

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

PÉNZÜGYI EGYEZTETÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 12. *elérte Nagy*

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 12. *[Signature]*

FELELŐS TISZTSÉGVISELŐ: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

Kiró VV

Az 1996. évi XXI. törvény 28.§ (1). bekezdése alapján a megszűnő regionális fejlesztési tanács jogutódja a területileg érintett megyei önkormányzat.

A Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács által hozott Baranya megye településeit érintő döntések végrehajtásában, továbbiakban – 2012. január 2. napjától – a Baranya Megyei Önkormányzat jár el.

A Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács döntési hatáskörébe utalt előirányzatok esetében az egyes területfejlesztési és önkormányzati fejlesztési célokat szolgáló hazai támogatási előirányzatokról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 35/2012. (III.9) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) a helyi önkormányzati fejlesztési források (TEKI, CÉDE, LEKI, TEUT, TEHU), valamint a területfejlesztési források (TRFC, TTFC) vonatkozásában rendelkezett a kötelezettségvállalás időtartamának csökkentéséről.

A Rendelettel módosított 2008. évi terület- és régiófejlesztési cél-előirányzat felhasználásának részletes szabályairól szóló 148/2008. (V. 26.) Korm. rendelet 39. § (10) bekezdése kimondja, hogy a **területfejlesztési előirányzatok esetében**, ahol kizárólag fenntartási, üzemeltetési, szolgáltatási és karbantartási kötelezettséget vállalt a támogatott, ezen **kötelezettségek időtartama a projekt befejezését követő hónaptól számított 5 év**. Továbbá a Rendelet 9. § értelmében **amennyiben a támogatott a területfejlesztési előirányzatok vonatkozásában a fenntartási kötelezettség mellett adózás előtti eredmény növelését, vagy foglalkoztatási kötelezettséget vállalt, a fenntartási kötelezettség időtartama megegyezik az adózás előtti eredmény növelésének, vagy a foglalkoztatási kötelezettségnek az időtartamával.**

A Rendelettel módosított egyes 2009. évi decentralizált önkormányzati fejlesztési és területfejlesztési célú, valamint egyes 2009. évi központi előirányzatok felhasználásának részletes szabályairól szóló 85/2009. (IV.10.) Korm. rendelet 34. §. (4) bekezdése kimondja, hogy **a helyi önkormányzati fejlesztési források esetén a fenntartási, üzemeltetési, szolgáltatási és karbantartási kötelezettség időtartama a projekt befejezését követő hónaptól számított 5 év.**

Az 1. számú melléklet szerinti tábla tartalmazza azon pályázatokat, melyek esetében a fenti jogszabály alapján a kötelezettségvállalás időtartama lecsökkent, a szerződésből eredő kötelezettségvállalási időszak lejárt, így a támogatási szerződés lezárható.

A pályázatok lezárása során alkalmazandó eljárásrendre vonatkozóan a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium tájékoztatást adott ki, melynek megfelelően a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség saját hatáskörben, illetve a Magyar Államkincstárral közösen folyamatosan végzi a pályázatok ellenőrzését.

A kötelezettségvállalás időtartamának csökkentéséről támogatási szerződés módosítás nem készül, azonban a Közgyűlés határozatával lezárt pályázatok esetében egyoldalú támogatói nyilatkozat készül, melyet a Közgyűlés felhatalmazása alapján a Közgyűlés elnöke ír alá.

Tisztelt Közgyűlés!

A fentiek alapján kérem az előterjesztés 1. számú mellékletében szereplő alapadat változásokról, valamint támogatási szerződések lezárásáról szóló határozat elfogadását.

Határozati javaslat:

1. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a jelen határozat mellékletében (1. számú melléklet) szereplő 1-73. alszámokkal jelzett pályázatok vonatkozásában hozzájárul a támogatási szerződések lezárásához, valamint a biztosítékok törléséhez, tekintettel az egyes 2009. évi decentralizált önkormányzati fejlesztési és területfejlesztési célú, valamint egyes 2009. évi központi előirányzatok felhasználásának részletes szabályairól szóló 85/2009 (IV.10). Kormányrendeletben, valamint a 2008. évi terület- és régiófejlesztési célú előirányzat felhasználásának részletes szabályairól szóló 148/2008 (V.26.) Kormányrendeletben foglaltakra.
Továbbá a Közgyűlés felhatalmazza elnökét, hogy a pályázatok lezárásához szükséges egyoldalú támogatói nyilatkozatokat aláírja.
2. A Közgyűlés felkéri a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatalt, hogy a döntésről értesítse a Kedvezményezetteket, valamint a Magyar Államkincstárt.

Határidő: értesítésre 2014. december 14.

Felelős: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

Pécs, 2014. november 12.

Nagy Csaba
a közgyűlés elnöke

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdet	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10), valamint a 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve zárollelőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
1	2008	TEKI	020007108K	Bosta Község Önkormányzata	Bostai ravatalozó részleges felújítása	2009.09.01	2014.08.30	2014.09.09	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
2	2008	TEKI	020001108K	Hosszúhetény Község Önkormányzata	Községháza és a szomszédos rendőrség – polgárőrség épület homlokzatának eredeti állapotba történő visszaállítása	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
3	2008	TEKI	020010208K	Dióviszló Község Önkormányzata	Járdaépítés és felújítás I. ütem (Petőfi S. u. 40. – 76/B)	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.09	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
4	2008	TEKI	020007008K	Márfa Község Önkormányzata	Buszváró felújítása	2009.07.01	2014.06.30	2014.09.09	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
5	2008	TEKI	020004108K	Regenye Község Önkormányzata	Belterületi zöldterület kialakítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
6	2008	TEKI	020002108K	Ócsárd Község Önkormányzata	Polgármesteri hivatal járda felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
7	2008	TEKI	020002208K	Ócsárd Község Önkormányzata	Kossuth utcai buszmegálló felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdeté	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10), valamint a 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve záróellenőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
8	2008	TEKI	020002308K	Ócsárd Község Önkormányzata	Kossuth utca – Templom előtti szakasz – járda felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
9	2008	TEKI	020002408K	Ócsárd Község Önkormányzata	Temető járda felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
10	2008	TEKI	020000608K	Bóly Város Önkormányzata	Bem József utca aszfaltozása, kerékpárút kialakítása	2009.07.01	2014.06.30	2014.09.23	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
11	2008	TEKI	020011508K	Mecsekpölöske Község Önkormányzata	Az önkormányzat tulajdonában lévő inaterem tetőfelújítása	2009.02.01	2014.01.31	2014.03.27	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
12	2008	LEKI	020002108L	Szenténes Község Önkormányzata	Szenténes többfunkciós (polgármesteri hivatal, orvosi rendelő) épületének felújítása	2009.01.01	2013.12.31	2014.01.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
13	2008	LEKI	020000908L	Meződ Község Önkormányzata	Belterületi árok és járda felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
14	2008	LEKI	0200009808L	Varga Község Önkormányzata	Varga Faluház (orvosi szoba) felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdete	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10). 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve záróellenőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
15	2008	LEKI	020009708L	Alsómocsolád Község Önkormányzata	Alsómocsoládi ivóvíz-hálózat rekonstrukció II. üteme	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
16	2008	TEUT	020001008U	Tésény Község Önkormányzata	Rákóczi utca felújítása	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.09	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
17	2008	TEUT	020000308U	Boly Város Önkormányzata	Manninger utca útburkolat felújítása	2009.07.01	2014.06.30	2014.09.23	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
18	2008	TEUT	020000408U	Dunaszekcső Község Önkormányzata	Rákóczi utca és útsatlakozása burkolat felújítása	2009.07.01	2014.06.30	2014.09.23	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
19	2008	TEUT	020002808U	Szigetvár Város Önkormányzata	Alkotmány tér burkolat felújítása	2009.07.01	2014.06.30	2014.08.21	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
20	2008	TEUT	020005208U	Komló Város Önkormányzata	Mecsekfalui és Mikszáth K. utca burkolat felújítása	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
21	2008	TEUT	020000508U	Görcsöny Község Önkormányzata	Hámán Kató utca részleges felújítása II. ütem	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdeté	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10), valamint a 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve zárollelőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
22	2008	TEUT	020005608U	Alsómocsolád Község Önkormányzata	Petőfi utca felső szakaszának útburkolat felújítása II. ütem	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
23	2008	TEUT	020003308U	Hosszúhetény Község Önkormányzata	Hosszúhetény belterületi útjainak helyreállítása	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
24	2008	TEUT	020005508U	Hosszúhetény Község Önkormányzata	Szilárd útburkolat felújítás	2009.07.01	2014.06.30	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
25	2008	CÉDE	020012908D	Tésény Község Önkormányzata	Ifjúsági klub felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.09	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
26	2008	CÉDE	020009608D	Szentegát Község Önkormányzata	Belterületi útfelújítás	2009.07.01	2014.06.30	2014.08.25	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
27	2008	CÉDE	020014308D	Görcsöny Község Önkormányzata	Önkormányzati ingatlanok felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
28	2008	CÉDE	020006608D	Regenye Község Önkormányzata	Járda felújítás	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Hafárazat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötellezetségi kezdete	Működtetési kötellezetségi vége a 85/2009 (IV.10), valamint a 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve záróellenőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
29	2008	CÉDE	020019908D	Ócsárd Község Önkormányzata	Művelődési ház felújítás III. ütem	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
30	2008	CÉDE	020006008D	Nagykozár Község Önkormányzata	Aszfaltozott közösségi – szabadidős tér kialakítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.23	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
31	2008	CÉDE	020017508D	Görcsönydoboka Község Önkormányzata	Nagyfa utcai útburkolat felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.23	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
32	2008	CÉDE	020010108D	Szöke Község Önkormányzata	Művelődési ház előtti tér felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
33	2009	CÉDE	020004409D	Garé Község Önkormányzata	Garé község játszótérének felújítása	2009.08.31	2014.08.30	2014.09.09	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
34	2009	CÉDE	020007909D	Nagykozár Község Önkormányzata	Nagykozári sportpálya fejlesztése	2009.08.20	2014.08.19	2014.09.23	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
35	2009	CÉDE	020000309D	Baranyaszentgyörgy Község Önkormányzata	Számítástechnikai eszköz – 1 db laptop beszerzése Baranyaszentgyörgyön	2009.08.25	2014.08.240	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdete	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10), valamint a 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve záróellenőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
36	2008	TRFC	TRFC/DD/a/0200010/ 2008	Orfű Község Önkormányzata	Orfű községben zöldterület rehabilitáció önkéntesek bevonásával	2009.07.01	2014.06.30	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
37	2008	TRFC	TRFC/DD/a/0200019/ 2008	Matty Község Önkormányzata	Matty község temetőjének rendbetétele	2009.07.01	2014.06.30	2014.09.30	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
38	2008	TRFC	TRFC/DD/a/0200012/ 2008	Újpetre Község Önkormányzata	Újpetre község területén településkép javítása társadalmi összefogással	2009.07.01	2014.06.30	2014.09.30	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
39	2009	TEKI	020009809K	Mecsekpölöske Község Önkormányzata	Kommunális gépbeszerzés	2009.10.02	2014.10.01	2014.10.07	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
40	2009	CÉDE	020017909D	Vásznok Község Önkormányzata	Fűnyíró traktor beszerzése	2009.10.02	2014.10.01	2014.10.07	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
41	2009	CÉDE	020009309D	Palé Község Önkormányzata	Sportpálya járda- és lépcsőépítés	2009.10.02	2014.10.01	2014.10.07	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
42	2008	TEUT	020006308U	Nagyfőtfalu Község Önkormányzata	17/6 hrsz-ú belterületi út felújítása	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.30	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdeté	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10), valamint a 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve záróellenőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
43	2008	CÉDE	020011108D	Kásád Község Önkormányzata	Belterületi útburkolatok felújítása	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.30	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
44	2008	CÉDE	020016708D	Fazekasboda Község Önkormányzata	Kultúrház felújítása II. ütem, lábazat szigetelése, javítási munkák	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.23	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
45	2008	CÉDE	020004508D	Szaporca Község Önkormányzata	Faluház nyílászárók cseréje	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.30	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
46	2008	CÉDE	020018308D	Magyarsarlós Község Önkormányzata	Művelődési ház felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.23	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
47	2008	LEKI	020009008L	Hegyszentmárton Község Önkormányzata	Szabadtéri színpad előtti tér terkövezése	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.09	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
48	2008	LEKI	020008908L	Sásd Város Önkormányzata	Önkormányzati járdák felújítása	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.07	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
49	2008	CÉDE	020016908D	Sásd Város Önkormányzata	Sásd, Fáy A. utcában és a Deák téren EU-s szabvány játszóterek felújítása, bővítése	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.07	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdeté	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10), valamint a 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve záróellenőrzési jegyzőkönyvnek minősítő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
50	2008	CÉDE	020011708D	Helesfa Község Önkormányzata	Helesfa járda építési munkái	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.07	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
51	2008	TEKI	020000208K	Bezdek Község Önkormányzata	Faluház felújítása (Közösségi szintér) II. ütem	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.14	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
52	2008	TEUT	020003908U	Siklós Város Önkormányzata	Árkos utca burkolat felújítása	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.14	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
53	2008	TEUT	020003808U	Siklós Város Önkormányzata	Hajdú I. lakótelepi út burkolat felújítása	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.14	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
54	2008	TEUT	020003708U	Siklós Város Önkormányzata	Liszt Ferenc utca burkolat felújítása	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.14	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
55	2008	TEUT	020004408U	Siklós Város Önkormányzata	Belterületi útfelújítás	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.14	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
56	2008	TEUT	020003608U	Siklós Város Önkormányzata	Ipatelepi út burkolat felújítása	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.14	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdete	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10), 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve záróellenőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
57	2008	TEUT	020001308U	Villány Város Önkormányzata	Bathány utca útfelújítása	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.14	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
58	2009	CÉDE	020006109D	Kiskassa Község Önkormányzata	Fűnyírógépek vásárlása	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.14	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
59	2009	CÉDE	020011509D	Szűr Község Önkormányzata	Kisraktor, pótkocsi, fűkasza, szárzúzó vásárlás	2009.09.04	2014.09.03	2014.10.28	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
60	2009	CÉDE	020012809D	Újpetre Község Önkormányzata	Játszótér bővítése	2009.09.24	2014.09.23	2014.10.14	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
61	2009	TEKI	020006609K	Lovászhetény Község Önkormányzata	Temetőben kolombárium építése, térkövezés	2009.10.16	2014.10.15	2014.10.28	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
62	2009	TEUT	020003609U	Nagypalli Község Önkormányzata	Nagypalli, Petőfi utca (hrsz.: 143) útburkolatának felújítása I. ütem	2009.10.26	2014.10.25	2014.10.28	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
63	2009	TEUT	020001809U	Nagykozár Község Önkormányzata	Kossuth utca felújítása	2009.10.20	2014.10.19	2014.10.28	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdet	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10), valamint a 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve zárollellenőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
64	2009	TEUT	020001909U	Nagykozár Község Önkormányzata	Akác és Nyírfa utcák felújítása	2009.10.27	2014.10.26	2014.10.28	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
65	2009	TEUT	020000909U	Szászvár Nagyközség Önkormányzata	Bartók Béla utca felújítása	2009.10.20	2014.10.19	2014.10.21	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
66	2008	CÉDE	020010708D	Szellő Község Önkormányzata	Művelődési ház nyílászáró csere, homlokzat felújítás	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.28	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
67	2008	CÉDE	020010608D	Köblény Község Önkormányzata	Partfalveszély elhárítás	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.21	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
68	2008	LEKI	020009208L	Bikal Község Önkormányzata	Parképítés a Szabadság utcai közterületen	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.21	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
69	2008	TEKI	020009808K	Szalatnak Község Önkormányzata	Szalatnaki Közösségi tér felújítás	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.21	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
70	2008	TEUT	020004208U	Mohács Város Önkormányzata	Virág, Fáskert, Bégpatak, és szélső utca burkolat felújítása	2009.10.01	2014.09.30	2014.11.04	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdeté	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10), valamint a 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve záróellenőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
71	2008	CÉDE	020013608D	Kölked Község Önkormányzata	Kölkedi Sportcentrum teljes felújítása, kialakítása	2009.10.01	2014.09.30	2014.11.04	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
72	2009	CÉDE	020009509D	Sátorhely Község Önkormányzata	Faluház tetőfelújítása	2009.10.16	2014.10.15	2014.11.04	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
73	2008	TRFC	TRFC/DD/a/0200023/ 2008	Bóly Város Önkormányzata	Településképet javító temető kerítés felújítása	2009.11.01	2014.10.31	2014.11.04	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

ELŐTERJESZTÉS

A BARANYA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK
2014. NOVEMBER 27-I ÜLÉSÉRE

IKTATÓSZÁM: 136-10/2014

MELLÉKLETEK: 1 DB

TÁRGY: Döntés a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács által kezelt decentralizált célelőirányzatok terhére kötött támogatási szerződések alapadataiban történt változásról, valamint támogatási szerződések lezárásáról *(tamalap)*

ELŐTERJESZTŐ: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: Sárdi Petra mb. csoportvezető, Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.

MEGTÁRGYALTA: Területfejlesztési Bizottság
Ügyrendi Bizottság

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

PÉNZÜGYI EGYEZTETÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 12. *elérte Nagy*

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA: 2014. november 12. *[Signature]*

FELELŐS TISZTSÉGVISELŐ: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

Kis VV

Az 1996. évi XXI. törvény 28.§ (1). bekezdése alapján a megszűnő regionális fejlesztési tanács jogutódja a területileg érintett megyei önkormányzat.

A Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács által hozott Baranya megye településeit érintő döntések végrehajtásában, továbbiakban – 2012. január 2. napjától – a Baranya Megyei Önkormányzat jár el.

A Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács döntési hatáskörébe utalt előirányzatok esetében az egyes területfejlesztési és önkormányzati fejlesztési célokat szolgáló hazai támogatási előirányzatokról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 35/2012. (III.9) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) a helyi önkormányzati fejlesztési források (TEKI, CÉDE, LEKI, TEUT, TEHU), valamint a területfejlesztési források (TRFC, TTFC) vonatkozásában rendelkezett a kötelezettségvállalás időtartamának csökkentéséről.

A Rendelettel módosított 2008. évi terület- és régiófejlesztési cél-előirányzat felhasználásának részletes szabályairól szóló 148/2008. (V. 26.) Korm. rendelet 39. § (10) bekezdése kimondja, hogy a **területfejlesztési előirányzatok esetében**, ahol kizárólag fenntartási, üzemeltetési, szolgáltatási és karbantartási kötelezettséget vállalt a támogatott, ezen **kötelezettségek időtartama a projekt befejezését követő hónaptól számított 5 év**. Továbbá a Rendelet 9. § értelmében **amennyiben a támogatott a területfejlesztési előirányzatok vonatkozásában a fenntartási kötelezettség mellett adózás előtti eredmény növelését, vagy foglalkoztatási kötelezettséget vállalt, a fenntartási kötelezettség időtartama megegyezik az adózás előtti eredmény növelésének, vagy a foglalkoztatási kötelezettségnek az időtartamával.**

A Rendelettel módosított egyes 2009. évi decentralizált önkormányzati fejlesztési és területfejlesztési célú, valamint egyes 2009. évi központi előirányzatok felhasználásának részletes szabályairól szóló 85/2009. (IV.10.) Korm. rendelet 34. §. (4) bekezdése kimondja, hogy **a helyi önkormányzati fejlesztési források esetén a fenntartási, üzemeltetési, szolgáltatási és karbantartási kötelezettség időtartama a projekt befejezését követő hónaptól számított 5 év.**

Az 1. számú melléklet szerinti tábla tartalmazza azon pályázatokat, melyek esetében a fenti jogszabály alapján a kötelezettségvállalás időtartama lecsökkent, a szerződésből eredő kötelezettségvállalási időszak lejárt, így a támogatási szerződés lezárható.

A pályázatok lezárása során alkalmazandó eljárásrendre vonatkozóan a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium tájékoztatást adott ki, melynek megfelelően a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség saját hatáskörben, illetve a Magyar Államkincstárral közösen folyamatosan végzi a pályázatok ellenőrzését.

A kötelezettségvállalás időtartamának csökkentéséről támogatási szerződés módosítás nem készül, azonban a Közgyűlés határozatával lezárt pályázatok esetében egyoldalú támogatói nyilatkozat készül, melyet a Közgyűlés felhatalmazása alapján a Közgyűlés elnöke ír alá.

Tisztelt Közgyűlés!

A fentiek alapján kérem az előterjesztés 1. számú mellékletében szereplő alapadat változásokról, valamint támogatási szerződések lezárásáról szóló határozat elfogadását.

Határozati javaslat:

1. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a jelen határozat mellékletében (1. számú melléklet) szereplő 1-73. alszámokkal jelzett pályázatok vonatkozásában hozzájárul a támogatási szerződések lezárásához, valamint a biztosítékok törléséhez, tekintettel az egyes 2009. évi decentralizált önkormányzati fejlesztési és területfejlesztési célú, valamint egyes 2009. évi központi előirányzatok felhasználásának részletes szabályairól szóló 85/2009 (IV.10). Kormányrendeletben, valamint a 2008. évi terület- és régiófejlesztési célú előirányzat felhasználásának részletes szabályairól szóló 148/2008 (V.26.) Kormányrendeletben foglaltakra.
Továbbá a Közgyűlés felhatalmazza elnökét, hogy a pályázatok lezárásához szükséges egyoldalú támogatói nyilatkozatokat aláírja.
2. A Közgyűlés felkéri a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatalt, hogy a döntésről értesítse a Kedvezményezetteket, valamint a Magyar Államkincstárt.

Határidő: értesítésre 2014. december 14.

Felelős: Nagy Csaba, a közgyűlés elnöke

Pécs, 2014. november 12.

Nagy Csaba
a közgyűlés elnöke

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdet	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10), valamint a 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve zárollelőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
1	2008	TEKI	020007108K	Bosta Község Önkormányzata	Bostai ravatalozó részleges felújítása	2009.09.01	2014.08.30	2014.09.09	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
2	2008	TEKI	020001108K	Hosszúhetény Község Önkormányzata	Községháza és a szomszédos rendőrség – polgárőrség épület homlokzatának eredeti állapotba történő visszaállítása	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
3	2008	TEKI	020010208K	Dióviszló Község Önkormányzata	Járdaépítés és felújítás I. ütem (Petőfi S. u. 40. – 76/B)	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.09	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
4	2008	TEKI	020007008K	Márfa Község Önkormányzata	Buszváró felújítása	2009.07.01	2014.06.30	2014.09.09	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
5	2008	TEKI	020004108K	Regenye Község Önkormányzata	Belterületi zöldterület kialakítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
6	2008	TEKI	020002108K	Ócsárd Község Önkormányzata	Polgármesteri hivatal járda felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
7	2008	TEKI	020002208K	Ócsárd Község Önkormányzata	Kossuth utcai buszmegálló felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdeté	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10), valamint a 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve záróellenőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
8	2008	TEKI	020002308K	Ócsárd Község Önkormányzata	Kossuth utca – Templom előtti szakasz – járda felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
9	2008	TEKI	020002408K	Ócsárd Község Önkormányzata	Temető járda felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
10	2008	TEKI	020000608K	Bóly Város Önkormányzata	Bem József utca aszfaltozása, kerékpárút kialakítása	2009.07.01	2014.06.30	2014.09.23	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
11	2008	TEKI	020011508K	Mecsekpölöske Község Önkormányzata	Az önkormányzat tulajdonában lévő inaterem tetőfelújítása	2009.02.01	2014.01.31	2014.03.27	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
12	2008	LEKI	020002108L	Szenténes Község Önkormányzata	Szenténes többfunkciós (polgármesteri hivatal, orvosi rendelő) épületének felújítása	2009.01.01	2013.12.31	2014.01.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
13	2008	LEKI	020000908L	Meződ Község Önkormányzata	Belterületi árok és járda felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
14	2008	LEKI	0200009808L	Varga Község Önkormányzata	Varga Faluház (orvosi szoba) felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdete	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10). 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve záróellenőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
15	2008	LEKI	020009708L	Alsómocsolád Község Önkormányzata	Alsómocsoládi ivóvíz-hálózat rekonstrukció II. üteme	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
16	2008	TEUT	020001008U	Tésény Község Önkormányzata	Rákóczi utca felújítása	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.09	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
17	2008	TEUT	020000308U	Boly Város Önkormányzata	Manninger utca útburkolat felújítása	2009.07.01	2014.06.30	2014.09.23	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
18	2008	TEUT	020000408U	Dunaszekcső Község Önkormányzata	Rákóczi utca és útsatlakozása burkolat felújítása	2009.07.01	2014.06.30	2014.09.23	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
19	2008	TEUT	020002808U	Szigetvár Város Önkormányzata	Alkotmány tér burkolat felújítása	2009.07.01	2014.06.30	2014.08.21	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
20	2008	TEUT	0200005208U	Komló Város Önkormányzata	Mecsekfalui és Mikszáth K. utca burkolat felújítása	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
21	2008	TEUT	020000508U	Görcsöny Község Önkormányzata	Hámán Kató utca részleges felújítása II. ütem	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdeté	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10), valamint a 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve zárollelőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
22	2008	TEUT	020005608U	Alsómocsolád Község Önkormányzata	Petőfi utca felső szakaszának útburkolat felújítása II. ütem	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
23	2008	TEUT	020003308U	Hosszúhetény Község Önkormányzata	Hosszúhetény belterületi útjainak helyreállítása	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
24	2008	TEUT	020005508U	Hosszúhetény Község Önkormányzata	Szilárd útburkolat felújítás	2009.07.01	2014.06.30	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
25	2008	CÉDE	020012908D	Tésény Község Önkormányzata	Ifjúsági klub felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.09	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
26	2008	CÉDE	020009608D	Szentegát Község Önkormányzata	Belterületi útfelújítás	2009.07.01	2014.06.30	2014.08.25	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
27	2008	CÉDE	020014308D	Görcsöny Község Önkormányzata	Önkormányzati ingatlanok felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
28	2008	CÉDE	020006608D	Regenye Község Önkormányzata	Járda felújítás	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Hafárazat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötellezetség kezdeté	Működtetési kötellezetség vége a 85/2009 (IV.10), valamint a 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve záróellenőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
29	2008	CÉDE	020019908D	Ócsárd Község Önkormányzata	Művelődési ház felújítás III. ütem	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
30	2008	CÉDE	020006008D	Nagykozár Község Önkormányzata	Aszfaltozott közösségi – szabadidős tér kialakítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.23	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
31	2008	CÉDE	020017508D	Görcsönydomboka Község Önkormányzata	Nagyfa utcai útburkolat felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.23	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
32	2008	CÉDE	020010108D	Szöke Község Önkormányzata	Művelődési ház előtti tér felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.16	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
33	2009	CÉDE	020004409D	Garé Község Önkormányzata	Garé község játszótérének felújítása	2009.08.31	2014.08.30	2014.09.09	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
34	2009	CÉDE	020007909D	Nagykozár Község Önkormányzata	Nagykozári sportöltöző fejlesztése	2009.08.20	2014.08.19	2014.09.23	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
35	2009	CÉDE	020000309D	Baranyaszentgyörgy Község Önkormányzata	Számítástechnikai eszköz – 1 db laptop beszerzése Baranyaszentgyörgyön	2009.08.25	2014.08.240	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdeté	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10), valamint a 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve záróellenőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
36	2008	TRFC	TRFC/DD/a/0200010/ 2008	Orfű Község Önkormányzata	Orfű községben zöldterület rehabilitáció önkéntesek bevonásával	2009.07.01	2014.06.30	2014.09.02	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
37	2008	TRFC	TRFC/DD/a/0200019/ 2008	Matty Község Önkormányzata	Matty község temetőjének rendbetétele	2009.07.01	2014.06.30	2014.09.30	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
38	2008	TRFC	TRFC/DD/a/0200012/ 2008	Újpetre Község Önkormányzata	Újpetre község területén településkép javítása társadalmi összefogással	2009.07.01	2014.06.30	2014.09.30	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
39	2009	TEKI	020009809K	Mecsekpölöske Község Önkormányzata	Kommunális gépbeszerzés	2009.10.02	2014.10.01	2014.10.07	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
40	2009	CÉDE	020017909D	Vásznok Község Önkormányzata	Fűnyíró traktor beszerzése	2009.10.02	2014.10.01	2014.10.07	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
41	2009	CÉDE	020009309D	Palé Község Önkormányzata	Sportpálya járda- és lépcsőépítés	2009.10.02	2014.10.01	2014.10.07	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
42	2008	TEUT	020006308U	Nagyfőtfalu Község Önkormányzata	17/6 hrsz-ú belterületi út felújítása	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.30	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdet	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10), valamint a 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve záróellenőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
43	2008	CÉDE	020011108D	Kásád Község Önkormányzata	Belterületi útburkolatok felújítása	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.30	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
44	2008	CÉDE	020016708D	Fazekasboda Község Önkormányzata	Kultúrház felújítása II. ütem, lábazat szigetelése, javítási munkák	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.23	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
45	2008	CÉDE	020004508D	Szaporca Község Önkormányzata	Faluház nyílászárók cseréje	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.30	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
46	2008	CÉDE	020018308D	Magyarsarlós Község Önkormányzata	Művelődési ház felújítása	2009.08.01	2014.07.31	2014.09.23	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
47	2008	LEKI	020009008L	Hegyszentmárton Község Önkormányzata	Szabadtéri színpad előtti tér terkövezése	2009.09.01	2014.08.31	2014.09.09	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
48	2008	LEKI	020008908L	Sásd Város Önkormányzata	Önkormányzati járdák felújítása	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.07	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
49	2008	CÉDE	020016908D	Sásd Város Önkormányzata	Sásd, Fáy A. utcában és a Deák téren EU-s szabvány játszóterek felújítása, bővítése	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.07	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdeté	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10), valamint a 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve záróellenőrzési jegyzőkönyvnek minősítő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
50	2008	CÉDE	020011708D	Helesfa Község Önkormányzata	Helesfa járda építési munkái	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.07	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
51	2008	TEKI	020000208K	Bezdek Község Önkormányzata	Faluház felújítása (Közösségi szintér) II. ütem	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.14	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
52	2008	TEUT	020003908U	Siklós Város Önkormányzata	Árkos utca burkolat felújítása	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.14	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
53	2008	TEUT	020003808U	Siklós Város Önkormányzata	Hajdú I. lakótelepi út burkolat felújítása	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.14	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
54	2008	TEUT	020003708U	Siklós Város Önkormányzata	Liszt Ferenc utca burkolat felújítása	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.14	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
55	2008	TEUT	020004408U	Siklós Város Önkormányzata	Belterületi útfelújítás	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.14	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
56	2008	TEUT	020003608U	Siklós Város Önkormányzata	Ipartelepi út burkolat felújítása	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.14	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működötési kötelezettség kezdete	Működötési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10), 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve záróellenőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
57	2008	TEUT	020001308U	Villány Város Önkormányzata	Bathány utca útfelújítása	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.14	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
58	2009	CÉDE	020006109D	Kiskassa Község Önkormányzata	Fűnyírógépek vásárlása	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.14	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
59	2009	CÉDE	020011509D	Szűr Község Önkormányzata	Kisraktor, pótkocsi, fűkasza, szárazlúzó vásárlás	2009.09.04	2014.09.03	2014.10.28	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
60	2009	CÉDE	020012809D	Újpetre Község Önkormányzata	Játszótér bővítése	2009.09.24	2014.09.23	2014.10.14	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
61	2009	TEKI	020006609K	Lovászhetény Község Önkormányzata	Temetőben kolombárium építése, térkövezés	2009.10.16	2014.10.15	2014.10.28	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
62	2009	TEUT	020003609U	Nagypall Község Önkormányzata	Nagypall, Petőfi utca (hrsz.: 143) útburkolatának felújítása I. ütem	2009.10.26	2014.10.25	2014.10.28	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
63	2009	TEUT	020001809U	Nagykozár Község Önkormányzata	Kossuth utca felújítása	2009.10.20	2014.10.19	2014.10.28	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdet	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10), valamint a 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve zárollellenőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
64	2009	TEUT	020001909U	Nagykozár Község Önkormányzata	Akác és Nyírfa utcák felújítása	2009.10.27	2014.10.26	2014.10.28	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
65	2009	TEUT	020000909U	Szászvár Nagyközség Önkormányzata	Bartók Béla utca felújítása	2009.10.20	2014.10.19	2014.10.21	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
66	2008	CÉDE	020010708D	Szellő Község Önkormányzata	Művelődési ház nyílászáró csere, homlokzat felújítás	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.28	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
67	2008	CÉDE	020010608D	Köblény Község Önkormányzata	Partfalveszély elhárítás	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.21	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
68	2008	LEKI	020009208L	Bikal Község Önkormányzata	Parképítés a Szabadság utcai közterületen	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.21	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
69	2008	TEKI	020009808K	Szalatnak Község Önkormányzata	Szalatnaki Közösségi tér felújítás	2009.10.01	2014.09.30	2014.10.21	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
70	2008	TEUT	020004208U	Mohács Város Önkormányzata	Virág, Fáskert, Bégpatak, és szélső utca burkolat felújítása	2009.10.01	2014.09.30	2014.11.04	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.

Határozat alszáma	Támogatás éve	Előirányzat	Támogatási szerződés száma	Pályázó neve	Beruházás megnevezése	Működtetési kötelezettség kezdet	Működtetési kötelezettség vége a 85/2009 (IV.10), valamint a 148/2008 (V.26) Korm. Rendelet alapján	Záró ellenőrzési jegyzőkönyv, illetve záróellenőrzési jegyzőkönyvnek minősülő, kötelezettségvállalás teljesítés tényét megállapító jegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés
71	2008	CÉDE	020013608D	Kölked Község Önkormányzata	Kölkedi Sportcentrum teljes felújítása, kialakítása	2009.10.01	2014.09.30	2014.11.04	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
72	2009	CÉDE	020009509D	Sátorhely Község Önkormányzata	Faluház tetőfelújítása	2009.10.16	2014.10.15	2014.11.04	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.
73	2008	TRFC	TRFC/DD/a/0200023/ 2008	Bóly Város Önkormányzata	Településképet javító temető kerítés felújítása	2009.11.01	2014.10.31	2014.11.04	Támogatási szerződés lezárható, valamint a felhatalmazó levél törölhető.